

COMMENTARIA IN ARISTOTELEM GRAECA

PA 3902 A25 1882 V.2

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS II

PARS I ALEXANDRI IN ANALYTICORUM PRIORUM
LIBRUM I COMMENTARIUM

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS G. REIMERI MDCCCLXXXIII alexander, of approducias

(ALEXANDRI)

IN ARISTOTELIS ANALYTICORUM PRIORUM LIBRUM I COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

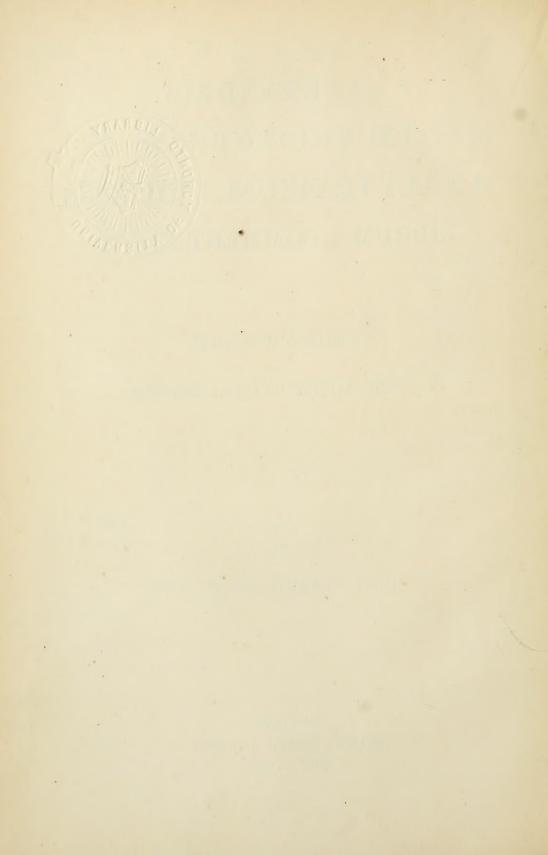
ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

199883

MAXIMILIANUS WALLIES

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS G. REIMERI
MDCCCLXXXIII

PRAEFATIO

Alexandri Aphrodisiensis in Analytica Aristotelis commentariorum quattuor unum hoc primum integrum ad nostram aetatem pervenit1). alterius Analyticorum priorum libri commentarium ante codicum nostrorum memoriam ab hoc separatum periisse videtur. Arabes quidem non iam ferri illud queruntur2) atque graeci codices, quorum Torstrikius in bibliothecis Italiae, Hispaniae, Galliae, Britanniae numerum satis magnum et investigavit et examinavit, omnes solum hoc primum continent. sunt sane in eo numero, quibus etiam alterius libri commentarium Alexandri nomine feratur; sed quod hi codices 3) principi interpretum tribuunt, iam Brandis ei abiudicavit4), qui Schol. p. 187 sqq. specimina eius dedit ex Paris. 1873 et 1917, Oxon. Bodlei. 155, Collegii Novi 230. etenim Alexander ipse ab isto interprete, Byzantinae haud dubie aetatis homine, etiam saepius quam a Philopono auctor citatur⁵), multaque ex altero illo commentario deperdito videntur petita esse. ex posteriorum Analyticorum commentariis Alexandreis quae supersunt fragmenta in Supplemento III proponemus.

Iam hine suspicari licet, id quod infra pluribus probabimus, codices nostros omnes ex archetypo quodam fluxisse, qui unum primi libri commentarium continebat. genera autem eorum distinguenda sunt tria:

¹) Cf. Brandisii de Organi interpretibus graecis commentationem Actorum Acad. Berol. 1833 p. 286. ad recensionem ipsam ex Philopono, quem Br. integritatis huius commentarii testem affert, nihil lucratus sum.

²) cf. A. Müller Die griech, Philosophen in der arab. Ueberlieferung. Halle 1873 p. 15 (249,13).

³) saeculi XV Vatic. 231, Ambros. D 122 et A 242 inf., saeculi XVI Paris. 1873, Collegii Novi 230, Canonicianus 68. idem sed tacito auctoris nomine praebent s. XVI cod. Paris. 1943 et 1944.

⁴⁾ I. c. p. 290.

⁵⁾ cf. Schol. p. 188a19. 191a11. 191b28. 193b12,17. 194a40.

classis prima

Primi generis est omnium et vetustissimus et praestantissimus liber B, B huius editionis fundamentum, qui cum alia multa in ceteris aut librariorum neglegentia omissa aut vacua relieta tum magnam posteriorum librorum lacunam (p. 383,12—385,24) solus explet. manus correctrices, quatenus ab A. Mau distinctae sunt, siglis B¹B²B³ notavi¹), quarum scripturae paene omnes primariis praeferendae sunt. namque B¹ i. e. librarius ipse leviores plerumque errores inter scribendum emendavit. B² quoque i. e. manus altera antiqua non coniectanea profert²) sed ex archetypo deprompta denuo inspecto. saepius enim, quae librarius homoeoteleutis deceptus praetermisit, in margine addit velut p. 73,13—14. 77,29—30. 83,26—27. 139,6. 214,15. 222,28—29. 225,36—226,2. 268,18. 329,20—21. 378,1 et evanidas litteras restituit ut p. 265,7. 352,22. 366,7. 388,16. 390,27. 418,10. cetera quoque hac manu emendata paucis exceptis³) recipere non dubitavimus. neque minus recentioris manus scripturae B³ signatae commendabiles sunt, quamquam maior earum pars divinando facile inveniri potuit⁴).

Ex hoc descriptam esse eam commentarii partem, quam continet F medii saeculi XV cod. F initio mutilus, non solum plana verborum consensione apparet sed etiam clarius lacunis atque fenestris obviis, ubi B aut deficit aut evanuit 5).

classis altera

Alterius classis libri A C D E H I et aetate et fide multo inferiores ad vetustum quoddam exemplum referendi sunt, in quo, ut codicis I librarius adnotavit (cf. Supplem. p. XII), quinque folia legi non poterant. omnes enim horum foliorum loco vacua relinquunt (p. 383,12—385,24). multae praeterea minores lacunae indidem ortae videntur. omnino autem et inter se et cum editione Aldina (a), quam anno post (1521) Phil. Iuntae heredes denuo typis expresserunt (cf. Supplem. p. XV), ita congruunt, ut horum aliquem totum conferre Torstrikius operae pretium non iudicaverit. itaque a Aldina totius huius classis per saecula XV et XVI propagatae instar nobis sit, cuius discrepantiam exceptis manifestis typothetae erroribus et prava scribendi consuetudine plenam dabimus, quo faeilus vulgaris

¹⁾ Reliquis locis primaria scriptura B pr., correcta B corr. signata est.

²) addit saltem, ubi profert, p. 47,9 οδτως οξμαι όρθῶς; p. 40,23 et 95,22 discrepantibus quas adnotat lectionibus praeponit γρ.

³) cf. p. 15,19. 37,9. 188,16. 387,14; recta expunxit p. 150,21. 183,8; p. 140,18 aberravit ad vs. 20.

 $^{^4}$) cf. p. 264,29. 377,1,26. 415,31; p. 359,4 lacunam ex vulgari recensione supplere videtur cf. vs. 7 et 9.

⁵⁾ patebit iam, quam obiter Brandis eum inspexerit, qui Schol. p. 139 subnotet "ad Alexandri quaedam loca cod. Reg. 1919 sine ullo fructu inspectus est."

atque nostrae recensionis discrimen cognoscatur. editor ipse in epistula ad Nicolaum Passerum De Ianua medicum praemissa (cf. p. XIV—XV) vehementem medicaminum vim se adhibuisse gloriatur, neque dubitari potest, quin multa corum, quae in Aldina novata deprendimus, ex ipsius officina prodierint. sed non minus dubium est, quin multa alii iam praeiverint, tota enim haec vulgaris recensio interpolationibus tam referta est, ut fides eius etiam iis locis in suspicionem nobis veniat, ubi veram memoriam videtur servavisse. velut interdum Aldina exhibet, quae in ceteris melioris notae libris omissa ipso sententiarum contextu requiruntur; cuiusmodi additamenta, ubi omissionis origo insuper homoeoteleutis perspicua fit, recipere veriti non sumus (cf. p. 41,12, 109,20, 21, 147,10, 150,5). aliis tamen additamentis, quae homoeoteleutorum commendatione carent, diffidendum est. exemplum dabo p. 149, 34, ubi sententiam mancam addito ὁπάργον ἔσται post ἀναγκαία Aldinae editor supplet; at veram scripturam et qua defectus origo intellegitur Themistii quae fertur paraphrasis (cf. p. XVII) servavit: τὸ συμπέρασμα οὐκ ἀναγκαῖον. eiusdem interpolatoris manum p. 85,25 deprendisse mihi videor, ubi κόρακι παντί transposui.

Medium quendam locum et aetate et pretio saeculi XIV libri G L M classis media et K obtinent, quorum nullus usque ad magnam illam lacunam pertinet. primum K, ubi B deficit, adhibitus est, ne horum locorum recensio in K sola deterioris classis memoria posita esset. qui cum mendis et lacunis deformatus exspectationem non expleret, L et, ut locupletiorem mediae L classis testem haberemus, M, qui postea innotuit, toti collati sunt. hic, M quocum prorsus consentit G (cf. p. XII), toties fere cum B quoties contra G hunc cum a facit; paulo rarius ab utroque differt, inter quae sunt interdum illis praeferenda velut p. 42,27. 121,11. 183,35. 187,1. 190,3. eiusdem recensionis testis deterior est L; nam si multa mendose scripta, librario ad homoeoteleuta aberrante omissa - in quo quidem genere multa iam M praeivit — ad libidinem denique transposita exceperis, aperta erit huius quoque cum M consensio. plerumque enim LM, ubi ab B discedunt, a vero declinant. raro velut p. 1,4. 3,27 et, ubi B praesto est, 71,9 L solum secuti sumus. — K quamquam parum sibi constat, tamen ab M propius quam ab Aldina abesse videtur. quae peculiaria habet, eorum plura sane librarii errori ac neglegentiae debentur; tamen haud frustra collatus est; nonnunquam enim solus vera exhibet, velut p. 128,14. 15. 156,26. 27 hic unus non est lacunosus. hine et ex eis, quae Supplem. p. XII adnotavimus, etiam hunc librum apparebit medium inter vulgarem et antiquiorem codicis B recensionem intercedere.

Z etiam Z (cf. p. XIII), si quid de tantulo excerpto affirmare licet, eiusdem classis videtur esse.

Satis iam eis, quae de hoc medio codicum genere disserui, probavisse mihi videor, quo iure, ubi optimi codicis B subsidio destitutus eram, eclecticam quandam rationem inierim.

archetypus

Haee tria codicum genera quamquam satis certis notis distincta sunt, ad archetypum quendam communem aliquanto post Alexandrum conscriptum spectare primum indicio sunt multi loci pariter in B(L)M a depravati p. 14, 17. 15,19. 50,7. 51,34. 69,14. 72,14. 82,20. 96,6. 100,10. 125,6. 141,23. 148,25. 164,20. 177,4,5,34. 183,24. 184,14. 199,17 et, ubi M desiit, in B a p. 213,32. 215,7. 216,37. 224,17. 18. 228,23,25. 235,21. 256,15. 258,16. 347,1,5. 358,13. 374,6. 377,8. 379,5. 380,31. 391,29. 410,15. 16 — aberrante deinde librario iterata verba in B M a p. 177,4,5. 178,5, in B M p. 139, 30. 144,2, in B a 380,13 cf. 384,18 — tum spatia vacua relicta in a B (M deficit) p. 231,35. 358,26,27. 359,10 (cf. 365,4 \times 29'). 380,17. 405,5 (post περιπατεί). saepius denique B a vel lemmata Aristotelea interpretationi continuant (p. 243,11. 254,10.11. 297,26. 380,24. 410,17.18) vel Alexandrea lemmatis loco habent (p. 231,20—24. 239,20. 244,39. 40).

In lemmatis recensendis, 1) exceptis videlicet eis, quae textui immiscentur, librorum L M rationem non habui, utpote quorum scholia Aristoteleis circumscripta initia tantum lemmatum atque ea perpallido minio iterent. inter a et B hic quoque eadem intercedit ratio; saepius enim Aldinae lemmata ex vulgari Aristotelis recensione interpolata atque aucta reperimus (cf. p. 43, 2. 53, 26. 60, 19. 61, 22. 94, 1). Ceterum ne B quidem eiusmodi interpolationum plane expers est, velut p. 199, 17. 282, 15 B a in lemmate exhibent, quae Alexander ipse non legit.

Titulorum, quibus commentarii capita atque, praecipue in a, etiam capitula inscribuntur, quoniam neque in positione neque in verbis ulla est librorum consensio, originem ab Alexandro alienam esse apparet. quare in apparatu eos subnotare satis habui.

In orthographicorum et accentuum minutiis eandem secutus sum rationem, quam H. Diels praef. Simpl. p. VIII—IX exposuit. indicem verborum quem composui cum Topicorum indice coniunctum alteri huius voluminis parti adnectam.

Ser. Berolini Kal. Sept. MDCCCLXXXIII

M. WALLIES.

¹⁾ litteris uncinis () inclusis codicum Arist. consensum notavi.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM ET IMPRESSORUM

Escorialensis R-I-13 forma maxima, chartaceus, saeculi XVI, ut A Torstrikio, XIV, ut Millero videtur, lemmatis rubris, passim a Torstrikio collatus Aldinae persimilis est: velut p. 17,14. 15. 21,15. 39,22—24. 86, 23. 24 eadem omisit, p. 21,27. 383,12. 388,21,23 easdem reliquit lacunas, p. 21,31 στοϊχοῖς habet. ecce specimen variae lectionis a Torstrikio notatae; litterae uncinis inclusae aliorum codicum consensum indicant:

p. 1,9 ὄργανον mrg. (H), ἔργον textus (C D H) || 13 δὲ] καὶ pr. (D H) || p. 16,22 ὅρια (CD) || 23 τί pr. || 25 ἡ om. pr. || p. 21,4 δεῖν pr. || 14. 15 τῆς γὰρ ἀποδείξεως ἴδιον τοῦτο mrg. || 22 συμβαίνειν] οδν (εἶναι a) || 27 τῶ || 31 λέγοι || p. 22,26 εἰς] ἐν || 28 ἀν*εται || p. 39,22 ἀλλ' ἄχρηστον (ἀλλὰ χρηστὸν a) || cetera p. 1. 16. 17. 21. 22. 39. 40 collata cum Aldina (a) congruunt.

Urbinas 51 forma maxima, membraneus, saeculi XII sive XIII, folio-B rum nunc 230, huius editionis fundamentum, totus ab A. Mau Romae ea, quam meret, diligentia atque sollertia collatus est. deficit initio p. 1—13,11. 84,15—86,7. 112,8—120,4. 123,11—124,33. 126,21—136,14, ubi folia exciderunt, numeri tamen foliorum continuantur. f. 15 v ante τὸ λεγόμενον όπ' αὐτοῦ (p. 40,18) iterum scripta τὸ (sic) μὲν καθόλου καταφατικῆ (p. 38,14) . . . κειμένη· καὶ ή ἀντικειμένη (p. 39,9) oblitterata sunt. f. 57 v ad p. 177, 32 ἀναδεγομένου in margine manus altera antiqua adscripsit τοῦτο κατά τὴν γρυσίππου δόξαν et paulo infra ad τέθνηκεν οὖτος p. 178,1 . . . (evanida quaedam praecedunt) συνημμένου τοῦ εἰ τέθνηκε δίων, (τέ) θνηκεν οὖτος ψεῦδος, φησίν, ἐστὶ καὶ (ά)|δύνατον τὸ ἀξί(ωμα) τὸ λέγον | τέθνηκεν οὖτος ... (τ)ὸ μὲν γὰρ | ὁ δίων ἀδύνατόν ἐστι τεθνηκέναι | .. πάλιν ἀποθανόντος αὐτοῦ (φ) |θείρεται τὸ οὖτος· γ, γὰρ δεῖξις |(ἐπὶ) ὄντος, ὁ δὲ ἀποθανών οὐ |... (οὐχέτι?) έστι, διά τοῦτο αδύνατον όλως et f. 58r ad εποιτο έχείνω p. 178,32 εί γεγονότος τοῦ τη (ουμένου) ἐφθείρετο τὸ . . .; quae ad p. 179,2 τοῦ οδτος eadem manus adscripsit, evanuerunt paene omnia. horum quidquam textui inserendum esse neque adnotatum est neque probabile videtur. Inde a f. 212 v

(p. 378,19) codex alia manu sed eadem diligentia exaratus est. de correctoribus iam supra p. VI egimus.

- C LAURENTIANUS LXXII 11 forma maxima, membraneus, saeculi XV, foliorum 288, lemmatis, quae plena exhibet, rubris, Torstrikii testimonio, qui passim eum inspexit, Aldinae non dissimilior est quam codex A: p. 383,12. 388,21,23 caedem sunt lacunae; etiam τοὺς 388,20 et προεῖπον 388,25 fenestris relictis omittit, quas a (προείρηται habet!) facile ex coniectura supplere potuit. discrepant tamen haec cum Aldina:
 - p. 1,9 ἔργον (A D H); coll. usque ad 1,16 || p. 16,22 ὅρια (A D) || 27 ἐπεὶ || 29 ὁμογενῆ || 30 χωρίζοι || 31 πλεῖστον || p. 17,22 οὖσαν || 23 συγχωρήσει || 26 οὐ διὰ] οὐσία || p. 418,19 habet τῶν.
- D LAURENTIANUS LXXII 13 forma maxima, chartaceus, saeculi XV, foliorum 194, quorum in primo nomen legitur Benedicti Varebi, prorsus, ut ait Torstrik, cum Aldina concinit. peculiare collata nihil praebent.
 - p. 1,9 ἔργον (A C H) || 13 δὲ] καὶ (pr. A, H) || p. 16,22 ὅρια (A C) || 25 ἡ om. (pr. Λ).
- E Ambrosianus D 105 inf. forma maxima, chartaceus, saeculi XV, foliorum ordo turbatus. hunc quoque proxime ab Aldina distare Torstrik testatur; specimen tamen non dedit, nisi quod eum p. 1,15 κὰκείνων habere notavit.
- Parisinus 1919 forma maxima, chartaceus, anno MCCCCXLII [Torstrikio teste, at sec. catal. MCCCCXLIV] manu Pallantis Strozae exaratus, quem Brandis Schol. p. 139 sine ullo fructu passim a se inspectum esse queritur (cf. p. VI). f. 51r-123v huius commentarii continet p. 37,11 παρείασε δε - p. 233, 12 το μη αεί, quibus verbis rubro eadem manus subscripsit μέχρι τοῦδε τῶν σχημάτων ἔστιν ἐξήγησις ἀλεξάνδρου ἀφροδισιέως. sequuntur f. 124^r alia eiusdem aetatis manu scripta: ἀλλ' ἐὰν ἡ μείζων λάβη τὸ ὑπάργον οὖσα ἀποφατική, ἡ δὲ ἐλάττων τὸ ἐνδεγόμενον καταφατική οὖσα, άντιστραφείσης τῆς μείζονος καὶ πάλιν μενούσης ἀποφατικῆς ἐν τῷ συμπεράσματι τὸ ἐνδεχόμενον συνάγεται πάλιν τὸ σύνδρομον τῷ ἀναγκαίφ ... ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ ἀναγκαῖον τριχῶς λέγεται, ὥσπερ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον, καθάπερ εἴρηται. λέγεται γὰρ ἀναγχαῖον τὸ ἀπαραίτητον. λέγεται ἀναγχαῖον τὸ ὁπάρχον, ὅταν η, ως δταν λούηται ο άνθρωπος, άναγκαίως λέγωμεν (1. λέγομεν) αὐτὸν λούεσθαι..., quae neque Alexandri neque Philoponi sunt.) f. 133r lemmatis πῶς δ' εδπορήσομεν interpretatio est διδάξας δ τεχνικός εν τῷ πρώτῳ τμήματι... a f. 165 manu recentiore (s. XVI) exaratus incipit εἰς τὸ δεύτερον τῶν ύστέρων αναλυτικών Anonymi commentarius: διαλαβών δ αριστοτέλης εν τῷ πρώτω βιβλίω τῆς ἀποδεικτικῆς... ως ἀλεξάνδρω δοκεῖ τῷ ἀφροδισιεῖ, δε καὶ τὸν θεόφραστον αὐτὸν ἐπιφέρεται μάρτυρα... — quaecunque a Torstrikio collata sunt, p. 37,13-39,24. 40,18-23. 41,26-42,5. 43,3-11. 84, 6-87,7. 111,30-125,6. 126,21-136,27. 143,6. 217,31. 231,24-233,12,correctum codicem B ita sequuntur, ut F ex hoc descriptus esse videatur.

¹⁾ Cf. Brandisii de Organi interpr. Gr. commentationem p. 290.

quae in illo deficiunt, librarius huius in lacunis omisit paulo amplioribus, ne sententiarum continuationem praefracte interrumperet (p. 84,15—86, 10. 112,4—120,5. 123,11—125,6. 126,21—136,19; de initio mutilato iudicare non licet). itemque si quid in illo evanuit, fenestras reliquit, velut p. 87,7. 121,18,26,27,28 (λ). 123,9,10 ($\dot{\gamma}$); p. 231,35 uterque Aldinae lacunam habet. notanda praeterea haec sunt:

p. 37,13 ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν] spatium pauciorum literarum || 15 τὴν δεῖξιν οπ. || ·19 ἐπὶ τοῦ ὑπάρχον— evan. || p. 38,16 ἐνδεδειγμένοις || 17 τινὶ τῷ . . . ἑαυτῆ (19) οπ. || 26 ή οπ. || p. 39,23 οὐδε[μία γὰρ οὕτε] unc. incl. evan. || p. 40,23 πρὸς ἀμφότερα πρὸς || p. 121,25 ἐξ habet || 26 τῷ $\bar{\beta}$. . . καὶ τὸ α οπ. (homoeotel.) || 27 ὑπάρχειν omisso $\bar{\eta}$ || ἐστιν οπ. in lac. || p. 231,29 ἐπὶ || p. 233,2 τὸ iterat.

Parisinus 1843 quadratus, chartaceus, sacculi XIII, qui in charta G praefixa indicem habet, cui subscribitur ατῆμα ἀντωνίου τοῦ ἐπάρχου, δ δέδωκεν τῷ ἐπιφανεστάτφ φραγκίσκφ τῷ κραταιῷ βασιλεῖ κελτῶν εἰς εἰχαριστίας σημεῖον. f. 119—205 Analytica et priora et posteriora continet cum scholiis miscellis circumscriptis (f. 158r inc. Prior. II, f. 177r Poster. I, f. 195 v Poster. II). f. 127r, unde alia manus incipit, — f. 137 v nullo addito nomine exhibet, quae sunt huius commentarii p. 142,19—217,28. hinc iam rarescunt scholia, inter quae Alexandrea praeterea non sunt, atque inde a tertio capite (p. 340,3) paene desinunt.¹) alterius quoque libri scholia Aristoteleis passim circumscripta, quorum pleraque particula ὅτι introducuntur et σύνοψις inscribuntur, anonyma sunt omnia.²) posteriorum

¹) Velut f. 156 v ad Arist. p. 51 b 26: δ λέγει (ὁ λέγων?) 'ἔστιν οὐα ἴσον' ααταφάσκει ὅτι τινὶ τὸ μὴ εἶναι ἴσφ ὑπάρχει, ὅ ἐστι τὸ ἄνισον. ὁ δὲ λέγων 'οὐα ἔστιν ἴσον' ἀποφάσκει μόνον τὸ ἴσον, καταφάσκει δὲ οὐδέν. διόπερ τὸ μὲν 'ἔστιν ἴσον' καὶ 'οὐα ἔστιν ἴσον' ἐπί τε τῶν καὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων χωρίζει τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, τὸ δὲ ἴσον καὶ ἄνισον οὐαέτι. ὅ γὰρ μή ἐστι ποσόν, οὕτε ἴσον ἐστὶν οὕτε ἄνισον (cf. Alex. p. 400, 20 sq., Philop. Aldin. f. 90 v).

²⁾ exemplo sit hoc scholion περὶ ἀπαγωγῆς rubro inscriptum (f. 176 v sub finem Anal. pr.) "Ότι ἀπαγωγῆ λέγεται χεγρῆσθαί τις, ὅταν τῶν δειχτιχῶν τινος δύο προτάσεων ἡ μὲν φανερὰ ἢ ἡ δὲ ἄληλος μὲν τὸ δὲ πιστὸν ὁμοίως ἔγουσα τῷ συμπεράσματι ἢ καὶ πλέον τοῦ συμπεράσματος. καὶ ταῦτα δεικνύει καταλιπών τὸ δεικνύναι τὸ συμπέρασμα τὸ ζητούμενον ουτω γάρ ἀπάγει ήμᾶς ἀπό του ζητουμένου προβλήματος ἐπὶ ἔτερον, εἰ γάρ μᾶλλον τοῦ συμπεράσματος ή έτέρα πρότασις ἄδηλος εἴη καὶ ταύτην ἐπιχωροίη διὰ προσυλλογισμοῦ δειχνύναι, οὐ λέγεται ὁ τοιοῦτος ἀπαγωγή κεχρήσθαι ἀλλ' ὑπαλλαγή καὶ τή ἐπὶ χαλεπώτερον πρόβλημα βάσει. οὐ μόνον δὲ ἀπαγωγή, ἐφ' ὧν ἡ ἑτέρα πρότασις πιστοτέρα ἐστὶ τοῦ συμπεράσματος, άλλα καὶ ἐφ' ὧν όλίγα ἐστὶ τὰ μεσὰ (ἄμεσα Ρ) τοῦ μέσου καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ἄχρων, τοῦτ' ἔστι, δι' ὧν ἡ πρότασις δείχνυται· καὶ γὰρ ἀπαγωγὴ γίνεται ἄτε συντόμως δειχνυμένης τῆς προτάσεως. καὶ τοῦ μὲν προτέρου τρόπου τῆς ἀπαγωγῆς παράδειγμα α διδακτόν, $\bar{\beta}$ ἐπιστήμη, $\bar{\gamma}$ ἀρετή· $\hat{\eta}$ μὲν $\bar{\alpha}\bar{\beta}$ φανερά, $\hat{\eta}$ δὲ $\bar{\beta}\bar{\gamma}$ ἄδηλος· ὁμοίως γὰρ ἄδηλον τὸ τὴν άρετην έπιστήμην είναι και τὸ την άρετην διδακτὸν είναι. έγγύτερον γάρ, φησί, γινόμεθα τοῦ έπίστασθαι τὸ συμπέρασμα ταύτης δειγθείσης διὰ τὸ ὡς φανερὰν προσλαμβάνειν τὴν ἄ πρότασιν μή ἔγοντας ἐπιστήμην τοῦ συμπεράσματος. τοῦ δὲ δευτέρου τρόπου δ τετραγωνίζεσθαι, ε εὐθύγραμμον, ζ χύχλος. εί γὰρ πρόχειται δείξω (Ι. δεῖξαι), ὅτι πᾶς χύχλος τετραγωνίζεται, διὰ μέσου τοῦ εὐθυγράμμου ὡς εἶναι τὴν μὲν μείζονα πρότασιν φανεράν τὴν λέγουσαν 'πᾶν εὐθύγραμμον τετραγωνίζεται' (τοῦτο γὰρ ἔχομεν ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Στοιγείων ἐν τῷ τελευταίῳ θεωρήματι δεδειγμένον) ἄδηλον δὲ τὴν ἐλάττονα τὴν λέγουσαν 'πᾶς χύχλος εὐθυγράμμω ἴσος

Analyticorum scholia, ex quibus sunt, quae Alexandri nomen prae se ferant, infra tractabimus. — superior foliorum pars imprimis initio madore confecta vix legi potest. collata a Torstrikio p. 142,18—143,28. 154, 26. 177,25—178,31 paene omnia cum cod. M consentiunt, a quo hace tantum different:

p. 142,19 τὸ superscr. || 22 τῆς, quod periit in M, habet || p. 143,15 supra μὴ nescio quid || 16 $\pi \tilde{\omega}_{\varsigma}$ (a B) || p. 178,10 τὸ prius, quod addit M, om. || 20 οὐχέτι (a B). — p. 204,30 (ubi M iam deficit) ἡ δὲ (B) || p. 217,27 συνεχτιχούς (συναχτιχούς B).

- H Oxoniensis Collegii Novi 230 (cf. p. V) forma maxima, chartaceus, saeculi XVI, Aldinam Torstrikii testimonio sequitur, qui haec adnotavit: p. 1,5 χρῶνται δὲ . . . σύστασις (7) mrg. || 9 ἔργον (Α C D), ὅργανον mrg. (Α) || 13 οὕσαν || δὲ] καὶ (pr. Α, D) || 15 κἀκείνων (Ε).
- I Escorialensis Φ-II-16 forma maiore, chartaceus, saeculi XVI, qui inscribitur αλεξάνδρου αφροδισιέως ύπομνήματα εἰς τὸ αρόν των προτέρων αναλυτικών, a Torstrikio passim inspectus et initio et exitu (418,14 καὶ τὸ οὐκ αγαθὸν καὶ τὸ οὕτε αγαθὸν οὕτε οὐκ αγαθόν in mrg. addit) plane cum Aldina congruit. p. 381,33 γεγονέναι in γεγονότι depravavit; p. 382,25 σύνθετος 29 τῷ δ̄ hic quoque ut omnes codices praeter B omittit.) ante lacunam p. 383,12—385,24 cadem manus in margine adscripsit ἐν τῷ παλαιῷ ἀντιγράφῳ ἐνταῦθα οὐκ ἠδονάμεθα ἀναγνῶναι διὰ τὴν παλαιότητα τοῦ βιβλίου. ἀλλὰ οὐ μόνον δεῖ σε τοῦτο γινώσκειν ἀλλὰ καὶ ὅτι εἰσὶ τὸν ἀριθμὸν φύλλα ὅμοια τούτοις πέντε τὰ πεπαγημένα καὶ πεπαλαιωμένα, unde tamen non est colligendum hunc ex ipso illo vetusto exemplari descriptum esse.
- K Vaticanus 1034 quadratus, bombycinus, saeculi XIV vel XV, mendose scriptus, huius commentarii p. 1—182,28 ἐνδεχόμενον continet. a Torstrikio iam inspectus, ab A. Mau, ubi B deficit, Romae collatus est. pauca, quae praeterea adnotata sunt, hoc loco addam, unde etiam quae huic cum optimo cod. B intercedat ratio appareat:

p. 13, 11 χαλοῦσι (B L M) || 14 τῆς (A L M) προτάσεως ὅρος (a L) || τῆ ἀποδειχτιχῆ χαὶ τῆ διαλεχτιχῆ (B L M) || 15 συλλογισμοῦ γένεσιν λαμβάνηται (B L M) || οὐδὲν ,δὲ (a L M) || 16 γὰρ δ (B L M) || 17 et 18 ὑπάρχον (L) || p. 84, 14 τὸ . . . τῷ (a L M) || 15 ἰσοδύναμον ὄν (a L) || οὐ οm. (a L M) || p. 86, 11 et 14 τὸ . . . τῷ (B M) || 12. 13 τὸ ποιὸν . . τὸ ποσόν (a L M) || p. 112, 5 ὅτι . . . σχήματος (6) οm. (a) || 6 post δείξας add. χαὶ || p. 120,8 τοῦ habet (B M) || 8. 9 verba collocat ut B M || p. 125, 2 συνάπτεται (B M) || 5 οὕτως habet (B M) || 7 τῆς μίξεως τῆς τοιαύτης (B) || p. 126,19 εἰ habet (B M) || p. 136,16. 17 συζυγιῶν] ἀναγωγῶν || 17 δὲ οm. (δὴ B) || p. 154,26 τούτω (Μ)χρῆται (B M) || συναγόμενόν τι (a B) || 27 συναγούση (M) || ἐν (a B) || 28 τῆ ἐξ habet (B M) || 28. 29 ἀνήρει . . . συμπέρασμα habet (B M) || δὲ τοῦτο

γίνεται' καὶ δεικνύοιτο ή τοιαύτη πρότασις διὰ μέσου ένὸς ὅρου οἴον τοῦ μετὰ μηνίσκου οὕτως· ὁ κύκλος ἴσος ἐστὶν εὐθυγράμμω μετὰ μηνίσκων, οἱ δὲ μηνίσκοι ἴσοι εὐθυγράμμω, ὁ κύκλος ἄρα ἴσος γίνεται εὐθυγράμμω, καὶ οῦτος ἀπαγωγῆ γίνεται. τοῦτο δὲ περὶ τοῦ καθ' Ἱπποκράτην τὸν Χιὸν γεωμέτρην τετραγωνισμοῦ λέγεται, ὃς ἐλέγχεται ψευδογραφούμενος ἐν τῷ πρώτω τῆς Φυσικῆς (cf. Philop. Aldin. f. 117 v).

¹⁾ sunt haec ipsius Torstrikii verba, ex quibus concludas ACDEH etiam hoc loco ab eo inspectos esse, quamquam ipse nihil adnotavit.

(M) || 30 τοιαύτης συζυγίας μίξει (B M; τῆς om., quod. add. M) || ἢ ὑπάρχον ἢ ἀναγκαῖον (M) || 31 γίνεσθαι (B M) || p. 156,28 ὑπάρχον (ante αὐτῷ) || 29 ὑπάρχη (B M).

Coislinanus 157 forma maxima, membraneus, saeculi XIV medii, et Z quoeum plana est consensio, Parisinus 1972, olim Medicaeus, bombycinus, excuntis saeculi XIII [see. catalog.], quorum hic f. 210^r—437^r, ille f. 180^r—362^r Analytica et priora et posteriora cum scholiis miscellis continet, f. 242^v et 275^r exhibent ἀρχή τοῦ τρίτου τμήματος: περὶ ἀναλόσεως σολλογισμῶν atque deinde ἀλεξάνδρου ἀφροδισιέως nomine praefixo tertii capitis initium (p. 340, 3—18 ἀνάγειν). vs. 7,9,13 cum optimo cod. B, vs. 16,17 cum Aldina concinunt; vs. 3 δὲ et εἰς τὰ προειρημένα σχήματα om., vs. 12 fort. recte παραδιδομένης, vs. 14 τε om.

Ad hos codices a Torstrikio indagatos accedunt duo:

VINDOBONENSIS phil. gr. 139 [Nesselii catal. p. 79] forma maxima, L chartaceus, saeculi XIV, ex Sambuci libris, mendose scriptus, foliorum 297, quorum f. 148 med. titulum fert miniatum αλεξάνδρου αφροδισιέως δπόμνημα είς τὰ ποῶτα ἀναλυτικά, propemii (f. 148 - 150 r) extremis verbis πόλεως μέρη (p. 9,2) codem versu continuatur 'O (rubr.) σχοπός τοῦ ἀριστοτέλους διδάξαι περί ἀποδείξεως. ἐπειδή οῦν ή ἀπόδειξίς ἐστι συλλογισμός τις, εἰκότως διδάσκει πρῶτον περί συλλογισμοῦ διαιρῶν αὐτὸν εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον σγήμα, εἶτα περί ἀποδείξεως καὶ συλλογισμοῦ ἀποδεικτικοῦ. ὁ δὲ τοιοῦτος ἀποδειχτιχός συλλογισμός έστι σύνθετος. έμάθομεν, ότι τὰ άπλᾶ προηγοῦνται τῶν συνθέτων, καὶ ὁ κατὰ ἀνάλυσιν γωρῶν ἀπὸ τῶν συνθέτων ἄργεται καὶ εἰς τὰ άπλᾶ καταλήγει. εἰκότως οὖν ὁ ἀριστοτέλης ἀναλυτικὰ ἐπέγραψε τὴν πραγματείαν: άλλως (à rubr.). περί αναλυτιχών το βιβλίον επιγέγραπται από του τρίτου κεσαλαίου τοῦ περί ἀναλύσεως ώς τῆς ἀναλύσεως τελειοτέρας ούσης πᾶς γάρ συλλογισμός εν της αναλύσεως εύρίσκεται έγων το οίκεῖον σγημα (ώς...σγημα Philoponi sunt ed. Zauetti f.4r). πρότερα δέ, ἐπεὶ περὶ τοῦ άπλῶς συλλογισμοῦ ἐν αὐτῷ διαλαμβάνει τοῦ τέλους ὄντος τοῦ τε ἀποδεικτικοῦ καὶ διαλεκτικοῦ καὶ σοφιστικοῦ. έν οῖς δὲ περὶ τῶν εἰδῶν... (reliqua quattuor huius pag. verba legi non possunt). post Philoponi deinde procemium (f. 150°-151°) in margine superiore f. 152 r perpallido minio scripta hace leguntur: నే06 elsev 866 έξηγήσεις, ή μέν πρώτη έστιν ή τοῦ αλεξάνδρου τοῦ ἀφροδισιέως, ή δὲ έξῆς λωάννου φιλοπόνου. tum f. 152 - 183 r Aristotelis verbis iam circumscripta Alexandrea (p. 9,3-88,10) et Philoponea alternant pallido minio semper τοῦ ἀφροδισιέως et τοῦ φιλοπόνου nominibus atque initiis lemmatum praescriptis. post ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική (p. 88,10), extrema f. 183r verba, sequentur η όταν η μείζων καθόλου η, η δε ελάττων μερική, τότε έσται συλλογισμός, ότε δὲ ἡ μείζων μερική ἡ δὲ ἐλάττων καθόλου, τότε οὐ γίνεται: πάλιν ἐὰν μὲν τὸ $\bar{\mu}$ τοῦ μὲν $\bar{\nu}$ κατηγορήται τοῦ δὲ $\bar{\xi}$ μὴ παντός, τὸ $\bar{\nu}$ οὐ παντὶ τῷ $\bar{\xi}$. . . quae neque Alexandri neque Philoponi sunt. reliqua Analyticorum pars (f. 183 v - 196 v) exceptis paucis quibusdam notis, quae vix legi possunt, scholiis vacat. — initium (p. 1-17,6) H. Diels, reliqua ipse contuli.

Monacensis 222 forma maxima, bombyciuus "charta solida et laevi- M gata, titulis et initialibus miniatis, scriptura minutissima et valde abbreviata, a blattis laesus, possessus a Demetrio Tribola Peloponnesio", saeculi XIV [sec. Hardti catalogum s. XIII], foliorum 242, sub eodem titulo f. 91 - 114 huius commentarii dimidiam fere partem (p. 1-199, 28) Aristoteleis procemio excepto circumscriptam habet. lemmatum initia tantum pallido minio ut in L iterantur. f. 104 (p. 119,7) initio alterius in Aldina capitis adscriptum est 'Αλεξάνδρου άφροδισιέως είς τὸ πρῶτον τῶν προτέρων αναλυτικών λόγος δεύτερος. f. 109 (p. 159, 9-163, 23) in margine inferiore spatio ab antecedentibus disiunctum hoc est σχόλιον: ἐπεὶ τὸ ένδεγόμενον ούπω μέν πάρεστι, δύναται δὲ παρεῖναι καὶ μετὰ τὸ παρεῖναι ἀπεῖναι, διότι μεν ούπω πάρεστιν, ούχ έστιν ύπάρχον, διότι δύναται παρεϊναι, ούχ έστιν άδύνατον, διότι μετά τὸ παρεῖναι δύναται ἀπεῖναι, οὐκ ἔστιν ἀν(αγκαῖον). τοῦτο ταῖς ἀποφάσεσι τοῦ ὑπάργοντος καὶ τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδυνάτου ὁρίζεται• οῦ μὲν γὰρ μὴ ὄντος, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον, τεθέντος ὑπάργειν, ἐπεὶ οὐκ έστιν ύπάρχον· εἰ γὰρ ἦν ύπάρχον, οὐκ ἐδεόμεθα τοῦ ὑποθέσθαι τὸ ὑπάργον· διότι δὲ οὐ δι' [οὐχὶ?] ἀδύνατον σημαίνει, οὐχ ἔστιν ἀδύνατον, et f. 112^{r_i} (p. 185, 1—188, 14) ὅτι ἐὰν ἐν χρόνῳ ἡ μείζων πρότασις ὑπὸ τῆς ἐλάττονος δρίζηται, ἐπὶ πλέον ἐστὶν ὁ μέσος ὅρος τοῦ μείζονος, εἰ δὲ τοῦτο, μεριχὴ γίνεται ή μείζων, καὶ οῦτως ἔσται ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία . . . (evan. sex fere lit. τῶ καί?) τὸ παντὶ καὶ τὸ οὸ ... (foramen; supple δενὶ συνάγεσθαι). paulo ante quam scholia desinunt, alia manus incipit (f. 113 v = p. 195, 28) multo neglegentior, cuius perpallido atramento exarata insuper maculata sunt. inde a f. 114 v Aristotelea sine commentario sequuntur exceptis quae in margine sunt figuris et brevioribus notis, quae subinde textus versibus interseruntur. initium (p. 1-25,23) a me, reliqua a P. Müller collata sunt.

Exempla edita innotuerunt mihi duo:

Aldinum exemplum, cuius paginarum numeros in dextro ubique margine adscribi iussimus, est forma maxima. f. 1° supra Aldi ancoram titulum habet 'Αλεξάνδρου τοῦ ἀφροδισιέως εἰς τὰ τοῦ 'Αριστοτέλους πρότερα ἀναλυτικὰ ὑπόμνημα et latine Alexandri aphrodisieusis in priora analytica Aristotelis commentaria. f. 1° est epistula: Franciscus Asulanus Nicolao Passero De Janua, optimo bonarum artium parenti, s. d. subscribitur f. 141° 'Ενετίησιν ἐτυπώθη παρὰ τοῖς περὶ τὸν "Αλδον τε καὶ 'Ανδρείαν τὸν ἀσουλανὸν χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἀπὸ τῆς θεογονίας ἐνιαυτῷ ἐπὶ ἄρχοντος Λεονάρδου τοῦ λαυρεδανοῦ τοῦ τὴν τῶν πόλεων δεξιῶς ἡνιοχοῦντος βασιλίδα ταύτην ἀνθεστηριῶνος δεκάτη ίσταμένου. ex epistula illa haec digna sunt quae notentur:

Nam cum opacis in tartarorum tenebris Alexandrum in priora Philosophi analytica pallenti confectum squallore, tetra exesum rubigine, frequentibus hinc inde confossum vulneribus, miseros passim laniatum foedatumque artus, quin etiam omni prorsus sensu vitaque carentem offenderim: hunc lachrymis miseratus obortis de imo herculeis adnixus viribus extraxi orco. quem miserum ut iniqua adeo deformatum conspexi sorte, non potui non acerbius deflere: quin et meas omnino partes esse duxi..ut tantopere pro summis elaborarem viribus, quoad mea ipsius opera superas iterum Alexander reviseret auras..hunc igitur piis exceptum manibus in meum

ilico reieci sinum: hunc fovi continuo dies ac noctes: huic vehementem medicaminum adhibui vim (!): huic summam impendi opem: huic meam omnem sedulus navavi operam: nec destiti prius quam hic pristinum sensim reciperet spiritum . . . huic opportuna omnia admovi nutrimenta ... ut crebris tandem cum fomitibus integros omnes hoc in corpore rapuerim sensus.

JUNTINUM exemplum f. 1r cundem titulum graece et latine praebet, Juntina f. 1º epistula explet: Augustino Nipho de Medicis Suessano peripateticorum principi Antonius Francinus Varchiensis felicitatem. subscribitur f. 173r Florentiae per haeredes Philippi Juntae Anno Domini M.D.XXI. Mense Decembri Leone X. Ponti. Maximo. cum editione Aldina adeo, plerumque etiam ipsis typothetae erroribus, congruit, ut de origine eius dubitari non possit, quod autem de ceteris editionibus suis Francinus in epistula illa praedicat: Nos vero . . . olim, quoad potuimus, optimos quosque, tum graecos tum latinos auctores, laceros, mutilos, suis numeris perturbatos, nostris lucubrationibus, collatis in unum multis antiquissimis exemplaribus, nisi ad pristinam integritatem redactos . . . at saltem meliores factos excudendo, studiosis profuimus — hace praefatur, opinor, ut Alexandro eandem operam navavisse videatur, cuius de commentario simpliciter dicit Nuper autem . . . excusimus.

Utrumque exemplar, ut alia omittam multa, expressa habet:

p. 8, 13 βραγέως | 19,30 εἴδη || 23,11 πλήρεις || 18 ὅρον || 33,12 ωμολόγοιτο || 44,27 προσθίθεται || 45,4 διαιροῖ || 54,14 τατὰ (= κατὰ) || 71,25 ἀντιστρεφείσης || 73,2 πρότη || 77,7 έλάττωνι || 89,9 ἢ || 90,2 ἀσυνύπαρτα || 90,32 ἔγει || 103,22 συγγωρείη· || 109,26 ἐλέγγθησαν || 117,20 ἀνάγοντο || 119,17 ὑπεξείθη || 124,19 ἀπεζευγθῆναι || 126,12 ληφθήσης || 164,14 ήπαλλαγήν || 183,15. 16 οὐα ἐαώλυται || 275,3 πλιόνων || 9 πολητική || 293,36 καὶ τῶν et δειτῶν || 338,9. 10 προκείρως || 398,29 παραλειπών || 400,5 καταστάσει.

Versio latina ex harum editionum alterautra expressa est: Alexandri versio latina Aphrodisiensis in priora resolutoria Aristotelis Stagiritae explanatio. Joanne Bernardo Feliciano interprete. Venetiis apud Hieronymum Scotum 1543. forma maxima, clarissimo atque illustrissimo Diego Hurtado Mendozzae Caesaris oratorem apud Venetos agenti dedicata. leviora editionum menda haud inscite saepius interpres emendat, graviora aut omnino non perspicit aut vagis ambagibus circumscribit. lemmata plena exhibet. specimen vertendi sint Alexandri p. 31,4-33,27

Theophrastus quidem et Eudemus universalem affirmativam secum reciprocari simpliciter p. 20 ostenderunt. universalem enim negativam universalem privativam nominarunt. demonstrationem autem ita faciunt. A de nullo B dici statuunt. si vero de nullo dicitur, abiunctum est. ergo etiam B ab omni A erit abiunctum. quod si ita est, de nullo A etiam ipsum B dicetur. atque illi quidem hoc modo. at Aristoteles ex deductione ad id quod fieri nequit reciprocari ipsam videtur demonstrare. deductio autem ad id quod fieri nequit fit, cum eius quod volumus demonstrare oppositum supponentes, deinde aliquid ad ipsum ex concessis et positis assumentes unum aliquid, quod evidenti ratiocinatione collectum sit, sustulerimus. quia enim per id quod suppositum fuerat, quod est evidens et concessum, destruitur, ex huiusmodi deductione illud falsum esse convincitur. quod cum falsum est demonstratum, quod oppositum ipsi est, verum esse invenitur. propterea quod, ubicunque alterum contradictionis membrum falsum est, alterum est verum. id quod propositum erat, ac demonstrabatur. hoc modo plerumque

etiam geometrae uti consueverunt. necnon etiam dialectici. atque Aristotèles nunc uti co vide-

tur . . . (p. 32,9) ea autem sunt de omni et de nullo et in toto et in nullo. nam his usus universalis negativae reciprocationem demonstrat. si positum enim sit A nulli B inesse, sequi ex hoc asserit, ut et B nulli A insit. nam si non inest, B alicui A inerit. hoc enim est oppositum, ex oppositis vero alterum esse verum necesse est, insit igitur in C, sit enim C aliqua pars ipsius A, cui insit B. erit igitur C in toto et de omni ipso A dicetur. sed C erat quid ex B: et A igitur de aliquo B praedicabitur, positum autem erat A de nullo B dici. de nullo vero dici erat nihil ex B. esse, de quo A praedicaretur . . . (p. 32,32) quamquam melius fortasse est et his quae dicuntur accommodatius, ut non hoc modo et ratiocinative, sed per expositionem et sensibiliter demonstrationem factam esse hic dicamus, quippe cum hic per expositionem modus ex sensu, non ratiocinative efficiatur. C enim sumitur eiectum atque expositum, quae ipsius A pars sensibilis est. de quo quidem C, quod sensibile quoddam est et particulare, B dicitur. id est: ipsius B pars quae est idem C, quod in ipso B est. quare p. 21 C utrorumque erit pars et in utrisque erit. cum igitur praedicatur A | de C, quae pars propria eius est, de quodam etiam B predicabitur. propterea quod C ipsius B pars quaedam est, quae in ipso est. quemadmodum si positum esset hominem nulli equo inesse: et non concederet quispiam equum nulli homini inesse: sumeremus, ergo in aliquo homine erit equus . . . (p. 33,23) sed ipse tamen ea hic non utitur, licet enim eadem hac demonstratione universalem affirmativam cum particulari reciprocari ostendere possimus: non propterea Aristotelem hic ea usum esse censendum est. diversam autem esse demonstrationem quae reciprocatione fit ab ea quae fit per expositionem in tertia figura declaravit (p. 33,27).

II DE [THEMISTII] PARAPHRASI

Hac editione paene iam perfecta Themistii quae fertur paraphrasis ¹) Analyticorum prior. I c. 9—46 ab Ernesto Maass ex codice Parisino 2054 quadrato bombycino saeculi XIV vel XV descripta edenda mihi tradita est, quae est tota ex Alexandri et Philoponi commentariis conflata. Itaque hoc loco suppleo, quae ex illa paraphrasi ad huius commentarii recensionem redundare videntur. Atque de exemplari, ex quo Alexandrea petita sunt, difficile est iudicare intercedentibus non modo paraphrasta ipso verum etiam librariis. sed sic quoque perspicuum est, quamyis saepe paraphrasis peculiaria et vera et falsa exhibeat, tamen hoc tam multis et mendosis locis cum nostris libris concinuisse ²), ut horum archetypo communi antiquiorem memoriam secutum esse non videatur. magna illa lacuna p. 383, 12—385, 24, quae est communis deteriorum saeculi XV

¹⁾ Cf. V. Rose Hermes t. II p. 191-213.

²) ex magno exemplorum numero hace eligo: p. 231,5 συνάγεσθαι || p. 241,30 χαὶ ἀνθρώπφ || p. 247,1 ἡ om. || p. 258,16 γένοιτ' ἄν || p. 259,1 δέ γε || 2 τὸ α (ante καὶ) || 27 συμπέρασμα || p. 262,15 δείξαιμεν || p. 270,22 συνάγει || p. 272,26 ϙ δ || p. 274,32 συνάγει || p. 288,35 μόνου om. || p. 316,33 ὅτε || p. 325,22 ὡς om. || p. 333,34 ζητούσα πάλιν καὶ λαμβάνουσα collocat || p. 336,12 οὐ || p. 340,25 αὐτοὺς || p. 347,1 προσληφθείη || p. 355,18 ἡμῖν (αὐτῷ a B) || p. 366,31 λέγοιτο || p. 371,4 προσκιμένφ.

et XVI librorum nota, caruit, ut aetate his fuit superius. omnino codicum nostrorum vetustissimo et praestantissimo B simillimum fuit.¹) ubi tamen ab hoc differt, saepius cum vulgari recensione, cuius instar nobis est a ²), rarius cum a M ³) aut solo M ⁴) stat. atqui plura exempla Pseudothemistium adhibuisse nemo sibi persuadebit, qui compilandi rationem istam satis cognoverit. supparem igitur eius codicem et aetate et pretio fuisse optimo nostrorum B statuemus, cuius tamen praestantiae aliquid iam remisit ad deteriorem classem inclinatus.

Enumerabimus iam, quae si non libris nostris praeferenda at certe observatione digna videntur, asterisco appicto, ubi coniecturae nostrae paraphrasi approbantur, cruce, ubi haec praeterea veram haud dubie servavit memoriam:

†p. 126,4 αν κατηγοροίτο (καν scripsi vs. 3) p. 131,6 μηδενί

†p. 149,34 τὸ συμπέρασμα οὐν ἀναγκαῖον, quod Aldinae scripturae ὑπάρχον ἔσται praeferendum est p. 160,2 ποτὲ καὶ αἱ
†p. 160,10 τοῦ ἀναγκαίου μὴ εἶναι: τοῦ, quod delevimus, a B M
p. 161,3 ἐζήτησαν
†p. 162,3 διαλείπειν καὶ διακόπτεσθαι

^{&#}x27;) etiam luculentius quam ex verarum lectionum copia hoc ex hac manifestorum errorum communione apparebit: p. 258,38 λάβωμεν || p. 259,1 καταφατικήν || 2 πάλιν τὸ β̄ || 11 ὡς ἄν αἰτίαν || p. 276,16 αὕται || 31 λέγειν (πλέκειν Β) || p. 279,7 οῦν οπ. || p. 281,3 συλλογιστικῶς || p. 284,27 ἐπενεγκὼν || 31 ἐπειδὴ || p. 332,20 ἐκ λόγων || p. 344,4 ἡ μὲν || 9 ἐν || 19 τὰ || 21 εἰρῆσθαι || p. 345,13 περαίνοντες (Β pr.) || p. 347,2 τῆς || p. 348,1 συνάγεσθαι || p. 356,24 δ || p. 358,25 ἀποδεικτικὸν || p. 366,1 κλίσεις || 30 γένηται || p. 374,24 φερομένου λόγου.

²⁾ p. 162, 19 προαπολλουμένου || p. 169,6 καὶ om. || 9 καὶ πράξεις καὶ προαιρέσεις collocat || τε om. || p. 171,8 δὲ δεῖ || p. 173,9 ὁπάργειν || p. 183,26 τότε om. || p. 263,6 ή om. || p. 264, 20. 21 καὶ ή . . . ζῆν τέλος om. || p. 265, 1 γ' om. || 35. 36 ποιητικόν || p. 269,28 γένοιτο || p. 271,8 ἐν om. || p. 276,7 γὰρ 🖟 || p. 277,9 εἴναι om. || 27 οὖν om. (in mrg. B³) | 33 ούν om. || 37 καὶ τῶν || p. 279,29 εὐθὺς || p. 289,7 συγκατασκευάζεται || p. 297,3 ώς || 6 οὐ δὴ || p. 298,29 προσλαμβάνειν || p. 301,29 ἡ om. || p. 326,2 ποιεῖσθαι || p. 332,18 άλλ' οὸ || p. 334,21 ἀνωτέρου corr. || p. 337,24 αὐτὰς || p. 338,15 τὴν διαίρεσιν τῶν γενῶν γίγνεσθαι collocat | 18 δὲ add. | p. 340, 30 δυνάμεθα | p. 370, 22 προκειμένου || p. 379,20 δείχνυσθαι || p. 381,33 μέντοι || p. 413,9 et 10 μη om. — lectionum Aldinae a nobis receptarum hae paraphrasi confirmantur: p. 150,5 ἢ ἐπὶ μέρους ἀποφατιχήν ὑπάργουσαν add. || p. 161, 11 ἀδύνατον || p. 173, 27 τὰ add. || p. 176, 26. 27 τοῦ ἐνδέχεσθαι μὴ om. || p. 257,22 μηδὲ || p. 262,24 δὲ || p. 263,19 οὐδὲ || p. 264,9 διὰ om. || p. 265, 14 μη om. || p. 276, 18 δείανυνται || p. 281, 25 εί alterum om. || p. 282, 13 πρότασις om. || p. 334,27 δὲ add. || p. 342,9 δ om. || p. 370,12 οδν om. || p. 380,3 τὸ (post ἢ) om. || p. 408,30 δ || p. 413,10 καταφατικώς. — fort. recte p. 316,32 τὸ || p. 374,9 ὑπεροχὴν αὐτῆς || p. 409,5 ή άπλη ἀπόφασις.

³⁾ velut p. 170,30 πάσας τὰς τοιαύτας || p. 175,28 δ add. || p. 176,10 καὶ prius om. || 30 ἄν εἴη || p. 177,22 δὲ || p. 183,5 δὲ.

⁴⁾ velut p. 149,19 ααὶ add. || p. 158,4 οῦ τὸ || p. 160,9 δρισμούς || p. 190,3 προστεθεμένης. — p. 131, ubi B deficit, exhibet vs. 14 οἱ γὰρ ἀδύνατον (a K) || 15 αὐτῶν (M) || 16 τὸ οm. (a K) || 18. 19 εἰ ἀναιρεθῆ (a M) || 19. 20 ἀληθὲς εἶναι τὸ παντὶ ὑπάρχειν (a K) || 25 ἄν δειχνύοιτο (a). — p. 133,10 ααὶ add. (a).

*p. 169,8 τὰς prius om. || συμβουλίας: τὰς βουλάς a B M

†p. 170,27 τουτέστιν: οὅτ' εἰ, quod delevi, a B M

p. 171,9 η τῶν ἐπὶ

*р. 173,16 та от.

p. 183,10—12 εἴη τὸ ἐπόμενον, τοιοῦτον καὶ
 ... εἴτε ὑπάρχειν ἀδὑνατον τὸ ἐπόμενον,
 ἀδὑνατον ὑπάρχειν καὶ τὸ ἡγοὑμενον ...
 ποτε τὸ ἑπόμενον, ὁμοίως

* p. 184,24 υπαρξιν

*p. 191,9 γίνεται

†р. 231,1 ἀντιστραφείη: ἀντιστρέφει, ἡ а В

*p. 231,20 ή δὲ

*p. 235, 21 av om.

p. 242, 35. 36 ἐἀν δὲ ἡ μὲν ἀναγχαία ἢ ἡ δὲ ἐνδεχομένη, εἰ μὲν καταφατικὴ εἴη ἡ ἀναγχαία, ἐνδεχόμενον πάλιν συνάγει τὸ συμπέρασμα, εἰ δὲ ἡ ἀναγχαία ἀποφατικὴ εἴη καθόλου, οὐ

*p. 243,14 $\tau \tilde{\eta} \varsigma$ alterum add.

*p. 243,25 xai om.

*p. 244,22 & add.

p. 248,33 ή συζυγία

p. 251, 4 ή ἐλάττων οὖσα ἐνδεχομένη ή

p. 251, 12 ή συζυγία

p. 251, 19 post έγρηγορότι add. έξ ανάγκης

*p. 257,1 αν add., *13 τί add.

*р. 259,15 йу

*p. 262,34 äv add.

†p. 263, 8. 9 οὐδὲ . . . ἄν εἴη (οὐδ' ἄν scripsi)

†p. 265,24 ,oi δè

* p. 269, 21 συμπέρασμα

*p. 269, 32. 33 κατά φατικόν

*p. 271,12 τούτων τι ἔσται

p. 273, 32 τὸ, quod delevi, habet

p. 280,6 post παραβλητέον add. τὸ ὅτι (ut vs. 7)

р. 284,36 ἄρτιαι

*p. 285,31 ā

p. 288, 16. 17 ρ̄αρον . . . χαλεπώτερον

*р. 289,24 гт prius om.

*p. 295,7 &' add.

†p. 295,8 post μόνοις add. ώσπερ (ώς addidi)

*p. 296,2 av habet

p. 296,3. 4 ώς καὶ τῆς κατ' αὐτὸ ἀπούσης ἐνεργείας φθείρειν τὴν ὕπαρξιν

*p. 298, 29 où det

p. 300, 9 τὸ πολὸ

* p. 301,26 λεία

p. 330,26. 27 ἐκ μὲν τῶν οἶς ἕπεται αὐτά, τὸ καταφατικόν, ἐκ δὲ τῶν, οἷς ἕπεται ταῦτα, καὶ τῶν μὴ ὑπαρχόντων τὸ ἀποφατικόν: ἐκ τῶν, οἷς ἕπεται αὐτά a Β

*p. 331,7 ἐκάτερον οm.

†p. 331,18 γένοιτο ἄν (κᾶν vs. 17 scripsi)

*p. 335,12 ούτε om., sed vs. 10 pro στι τε ούτως habet ούτε γὰρ στι

*p. 339, 6 διέλοι

* p. 339,34 τήν . . . ληψιν . . . ευρεσιν

*p. 340,25 ην

*p. 347,5 αδ τῆ

* p. 353,21. 22 κατηγορήσοντες

p. 357,32 \(\eta\) alterum om.

† p. 363,9 ούτως γινομένην

*p. 369,9 δεδειγμένον

*p. 372,14 ή prius add.
p. 379,34 ύπὲρ τοῦ ἀπαρακολουθήτου (εὐπαρακολουθήτου?) τοῦ μανθάνοντος

*p. 380, 13. 14 καὶ τούτου . . . ἔμψυχον τὸ ζώον om.

p. 384,27. 28 "Οτι δὲ τεσσάρων ὄντων τῶν προβλημάτων, ὧν ἐν τοῖς Τοπικοῖς ἐξεθέμεθα, ῷ τὸ ἀπὸ ὁρισμοῦ

†p. 384,30 η: εἶεν (seq. ἐνός) Β: εἰ εἶεν scripsi

+p. 384,36 ἀνασκευάσει: ἀνασκευάσειν Β, pro quo ἀν ἀνασκευάσειεν scripsi

*p. 385,11 & add.

*p. 390, 19 8' om.

*p. 400, 12 καὶ τοῦ μὴ εἶναι λευκὸν add.

p. 405,20 post έχούσας add. οΐον

*р. 405, 22 ή add.

*p. 406, 8 zaì add.

p. 413,5 μουσικός

Excerpsi haec potius quam confeci, quoniam paraphrasis ipsa propediem prelo tradetur (vol. XXIII 3)

III FRAGMENTA ALEXANDRI IN ANALYTICA POSTERIORA COMMENTARIORUM

In cod. Parisino 1843 (cf. p. XI—XII)) post anonyma quaedam scholia flavo colore scripta (f. $177^{\circ}-178^{\circ}$) velut δτι ἐπὶ πάσης ἀποδείξεως δύο ταῦτα θεωρεῖται, τό τε πρόβλημα . . . καὶ πάλιν ἐν παντὶ προβλήματι δύο ταῦτα θεωρεῖται . . . ὁ κατηγορούμενος εἰ ἀθάνατος — καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως ἀδύνατον ἀμφοτέρας ἴσως προεγνῶσθαι . . . τῶν κοινῶν ἀξιωμάτων, ἄπερ εἰσὶν ἀξιόπιστα καὶ προεγνωσμένα — τὰ μὲν οὖν ἐν οἶς ἡ ἀπόδειξις ταῦτα. ἐν τούτοις μὲν οὖν καὶ διὰ τούτων πᾶσα ἀπόδειξις, quae Philoponi sunt (cd. Aldin. a. 1534 f. $4^{\circ}-4^{\circ}$), inde a f. 179° (Arist. p. $72^{\circ}32$) alia sequuntur pallida atque minio ornata. ciusdem scripturae sunt haec, quae leguntur etiam in cod. Barocciano 87 chartaceo quadrato saeculi XVI, qui et ipse f. $169^{\circ}-202$ Analytica posteriora cum miscellis scholiis plerumque anonymis continet:

f. 189 (Baroce. f. 191r) ad Arist. p. 83 a 30 - 35

Φιλοπόνου (om. B). Έπεὶ δὲ πρὸς (περὶ P) ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἀντέπιπτεν ὁ περὶ (om. B) τῶν ἰδεῶν λόγος . . . ἐνστῆναι αὐτῷ τὸν ᾿Αριστοτέλην (Philop. Aldin. f. $53^{\rm v}-54^{\rm r}$).

f. 190r (Barocc. 191v) ad Arist. p. 83b1 sq.

'Αλεξάνδρου (om. B). 'Ο δὲ νοῦς πάσης τῆς εἰρημένης ἐπιχειρήσεως τοιούτος· πάντα τὰ κατηγορούμενά τινος κυρίως καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκὸς ἤτοι έν τῷ τί ἐστιν αὐτῶν κατηγορεῖται ἢ ὡς συμβεβηκότα. ἀλλὰ μὴν πάντα τὰ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενα καὶ τὰ ὡς συμβεβηκότα ὥρισται ὡς μήτε ἐπὶ τὸ ἄνω έν ταῖς προτάσεσι μήτε ἐπὶ τὸ κάτω εἰς ἄπειρον τοὺς ὅρους λαμβάνεσθαι δύνασθαι. πάντα ἄρα τὰ κατηγορούμενα ὥρισται ὥστε μήτε ἐπὶ τὸ ἄνω μήτε ἐπὶ τὸ κάτω (adde είς ἄπειρον εν) ταῖς προτάσεσι τοὺς δρους λαμβάνεσθαι δύνασθαι. ὧν ὅτι μεν τὰ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενα ὥρισται, ἐν ἑκάστῳ γένει τῶν ὄντων ἔσται λαβεῖν άτομόν τι έσγατον τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει καὶ ἀνώτατόν τι καὶ γενικώτατον, οὖ οὐδὲν έτι (έστι P) τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει κατηγορεῖται τῆς κατηγορίας γινομένης κατὰ φύσιν τε καὶ κυρίως. ἀλλὰ μὴν ώρισμένων τῶν ἄκρων ὄντων ἀνάγκη καὶ τὰ (inc. f. 192 Bar.) μεταξύ ώρίσθαι. δηλον δε τοῦτο διὰ της ἐπαγωγης. ἐξ οδ γὰρ ἄν γένους ἄτομόν τι ληφθή, κατά τούτου πάντα τὰ ἐν τῷ τί ἐστι αὐτοῦ κατηγορούμενα μέγρι τοῦ ανωτάτου γένους ωρισται. τοῦ (ante ras. P) μέν γάρ τινὸς ανθρώπου προσεγώς μέν ό ἄνθρωπος έν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται, τούτου δὲ τὸ ζῷον πεζὸν δίπουν (δίππουν Β: δήπου P), καὶ τούτου τὸ ζφον πεζόν (δίππουν add. B), καὶ τούτου τὸ ζῷον, καὶ τούτου ἡ ἔμψυχος οὐσία, ἦς ἡ οὐσία· καὶ οὐδὲ ταύτης ἐστὶν έξωτέρω τῶν ἐν τῷ τί ἐστι τοῦ τινὸς ἀνθρώπου κατηγορουμένων (κατηγορουμένου PB), δ κοινότερον κατηγορεῖται. ό δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων έννέα γενών· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων έκάστου (ἕκαστον P) ὥρισται τὰ ἐν τῷ τί ἐστιν εχαστα (εχάστω B) των εν αὐτοῖς εσχάτων τε καὶ ἀτόμων κατηγορεῖσθαι δυνάμενα.

¹⁾ Huius fragmenta ab H. Diels et descripta et cum Barocciano 87 collata sunt.

έτι ἐπεὶ ἔστιν ἕχαστον τῶν λαμβανομένων ὁρίσασθαί τε καὶ τῆ διανοία περιλαβεῖν, εξ ών εστιν αὐτιο τὸ εἶναι, τὸ οੇ εἶναι εκάστου (inc. f. 190° P) συμπληροῦται ὑπὸ (ἐπὶ Β) τῶν ἐν τῷ τί ἐστιν αὐτοῦ (om. Β) κατηγορουμένων ἀπάντων, τὰ δ' ἄπειρα απερίληπτα τῆ διανοία, οὐκ ἄν εἴη (εἰς B) τὰ ἐν τιος τί ἐστι κατηγορούμενα καθ' εχαστον γένος ἄπειρα. τὰ δέ γε ὡς συμβεβηχότα χατηγορούμενα ἄπαντα χατὰ της οὐσίας χατηγορεῖται· τὰ γὰρ θ΄ γένη τῆ οὐσία συμβέβηχεν, ή δέ γε οὐσία οὐδενί. διὸ οὐδὲ (οὐ B) εἰ (om. B: l. ώς) συμβεβηχυῖά τινι ἡ (ἢ P: om. B) οδσία κατηγορεϊται, άλλ' όπόκειται μέν ή οδσία, κατηγορεϊται δε έκαστον αδτής (αὐτοῦ Ρ: αὐτῶν Β) τῶν ἄλλων γενῶν ὡς συμβεβηκός. οὕτε οἱὲ ἡ οὐσία ἡ ὑποχειμένη τοῖς συμβεβηχόσιν ἐπ' ἄπειρον ἔχει ἄλλον (ἀλλ' Ρ: ἄλλου Β) ἄλλου ὑποχείμενον δρον εἰσὶ γάρ, ὡς προείρηταί τε χαὶ δέδειχται, χαθ' ἔχαστον γένος τῶν όντων (parum liquet P: lac. 4 lit. B) ώρισμένοι (όρισμένοι B) οί δροι, οί τε άχροι καὶ οί μεταξύ, ώστ' έστι τι έσγατον ύποκείμενον εν αὐτῆ (αὐτῷ Β). ἀλλά μην οὐοὲ οἱ χατηγορούμενοι ὅροι τῆς οὐσίας ὡς συμβεβηχότες ἐπ' ἄπειρον τὴν προσθήχην (οἶον add. P) οἶοί τε λαμβάνειν διὰ τὸ ἕχαστον γένος τῶν τῆς οὐσίας κατηγορουμένων ώσπεροῦν καὶ αὐτή ή οὐσία ώρισμένους (όρισμούς P) δρους έγειν καὶ εν ένὸς ἐν τῆ μιᾶ προτάσει κατηγορεϊσθαι. οὕτε ἄρα ἐπὶ τὸ κάτω ἡ αύξησις τῶν ὄρων ἐν ταῖς προτάσεσιν, ἐν αἶς συμβεβηκός τι κατηγορεῖται, ἐπ' άπειρον πρόεισιν ούτε ἐπὶ τὸ άνωθεν· ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐοὲ ἐν αἶς τὸ τί ἐστι χατηγορεϊται εν οὐδενὶ ἄρα εἴδει προτάσεων ἐπ᾽ ἄπειρον οὕτε ἐπὶ τὸ ἄνω οὕτε έπὶ τὸ κάτω προΐασιν οί δροι.

(Baroce. f. 192 v) ad Arist. p. 84 a 13

'Αλεξάνδρου. 'Ων γὰρ ὑπαρχόντων τισὶν ἐν τιῷ τί ἐστιν αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖς (αὐτοῦ Β) περιέχεται, τούτοις καθ' αὐτὰ ἐκεῖνα ὑπάρχει. καὶ οἶς αὐτὰ ἐν τιῷ τί ἐστιν ὑπάρχουσιν αὐτοῖς. τοῦτο ἀσαφῶς μὲν εἴρηται διὰ συντομίαν· λέγει δὲ καὶ οῖς ἀντὶ τοῦ 'καὶ ὧν ταῦτα ἐν τιῷ τί ἐστι ὑπάρχει'· τοῦτο γὰρ παρείαται (παρῆκται Β) ὡς ὀφειλόμενον ἐξακούεσθαι ἐκ τοῦ προειρημένου· προείρηται γὰρ τὸ "ὅσα τε γὰρ ἐκείνοις ἐνυπάρχει''. ὧν οὖν αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα ἐν τιῷ τί ἐστιν ἐνυπάρχει ἐνυπαρχόντων (ἢ ὑπαρχόντων Β) αὐτοῖς, καὶ ἐκεῖνα τούτοις καθ' αὐτὰ ὑπάρχει· καὶ γὰρ τοῦτο παρείαται (παρῆκται Β).

f. 191^r (Baroce. f. 193^v) ad Arist. p. 84^b29

'Αλεξάνδρου. Εἴπε δὲ σχηματίσας τὴν λέξιν ὅτι ἐστὶ τόδε τοδὶ ἢ ὑπάρχει τόδε τφδί, οὕτως καὶ ὅτι οὐκ ἔστι τόδε τοδὶ οὐδὲ ὑπάρχει τόδε (τῶδε Β) τφδί· τοῦτο δέ, ὅτι οὔκ εἰσι πᾶσαι αὶ προτάσεις ὁμοιοσχήμονες, ὡς εἶπε καὶ ἐν τῷ πρώτφ τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν (e. 36 p. 48°40 sq.), ἀλλ΄ ἡ μὲν ὅτι τοδὶ τόδε ἐστίν, οἰον τὸ δίκαιον (καὶ add. Β) καλόν, ἡ (εἰ P Β) δὲ ὅτι τόδε τοῦδε ὡς τὸ ῆμισυ τοῦ διπλασίου, ἢ τόδε τῷδε ὑπάρχει, οἰον ὅτι τῶν ἐναντίων μία ἐστὶν ἐπιστήμη· οὸ γὰρ συνετὸν τὸ 'τὰ ἐναντία μία ἐπιστήμη', ἀλλ΄ ὑπάρχειν (ὑπάρχει?) τοῖς ἐναντίοις.¹)

¹⁾ Sequentur ad Arist. p. 84 b 37 Φιλοπόνου (om. Barocc. f. 194 τ). παραδείγματος ενέχεν ἀρχὴν βάρους τὴν μνᾶν φησιν... (Aldin. f. 59 v) et breviora quaedam scholia anonyma usque ad finem libri primi (Par. f. 195 τ, Barocc. f. 202). alterius quoque libri scholia f. 195 τ — 198 v (Barocc. f. 202 — 209) anonyma sunt omnia.

f. 199r (Barocc. f. 209r) ad Arist. p. 94a14

'Αλεξάνδρου (om. B). Φανερόν οὖν φησιν (om. B) ἐκ τῶν δεδειγμένων γεγονέναι, καὶ πῶς ἔστι τοῦ τί ἐστιν ἀπόδειξις καὶ πῶς οὐκ ἔστιν. ούτως μέν γὰρ ἔσται, ὅτι λαμβάνεται ἐν ἀποδείξει· οὐκ ἔσται δὲ ούτως ώστε απόδειξιν (αποδίδωσιν Β) αὐτοῦ είναι. τὸ δὲ καὶ τίνων ἔστι καὶ τίνων οὐκ έστι δηλωτικόν αν είη τοῦ 'καὶ διὰ τίνων όρισμῶν ή τοῦ τί ἐστιν ἀπόδειξις γίνεται και διά τίνων ού' διά γάρ μόνων τῶν θέσει τῆς ἀποδείξεως, ώς εἶπε, διαφερόντων. η καί (om. B) το τίνων έστι καί τίνων οδκ έστι δηλωτικόν έστι τοῦ 'καὶ τίνων ἔστιν όρισμῶν ἀπόδειξις [ἢ] καὶ τίνων οὕ' (οὐδαμῶς Β). τῶν μὲν γάρ μετά (v. infra) της αλτίας λαμβανομένων, οδ (οδ PB; at v. infra) της αποδείξεως διαφέρουσι θέσει (? P: λο B; at v. infra), καὶ τῶν ἀναποδείκτων θέσεων, οδοί (οδον Β) είσιν οί τῶν ἀμέσων ὁρισμοί, οὐγ οδόν τε (οδοί τε Β) ἀπόδειξιν είναι. όμοίως δὲ οὐδὲ τῶν κατά τὸ (κατ' Β) είδος καὶ τὴν αἰτίαν. τῶν δὲ ώς συμπερασμάτων όντων όρισμών έστιν απόδειξις. δια γαρ αποδείξεως οί τοιούτοι τὸν όρισμὸν (Ι. τῶν όρισμῶν) δείχνυνται · διὸ καὶ συμπεράσματά εἰσιν. ἢ εἴρηκεν τὸ τίνων ἔστιν ἀντὶ τοῦ 'ἐν τίσι τὸν συλλογισμὸν τὸν τοῦ ὅτι δεικτικὸν (1. τῶν συλλογισμών τών . . δεικτικών) το τί έστιν είς (ώς Β) δεῖξιν παραλαμβάνεται καὶ έν τίσιν οὔ'. ἐν οἶς μὲν γὰρ (? Ρ: ἢ γὰρ Β) τὸ 'ὅτι' (τό τε ὅτε Β) δι' οἰκείου μέσου δείχνυται, εν τούτοις δύναται καὶ τὸ τί ἦν εἶναι τοῦ επέρου ἄχρου ληφθῆναι ώς δειχτιχόν (διαιρετιχόν P) τοῦ 'διὰ τί ἐστι' ἐν οἶς δὲ τὸ 'ὅτι ἐστί' διὰ συμβεβηχότος δέδειχται, οὐχέτι ἐν τούτοις τὸ τί ἐστιν οἶόν τε δειχτιχόν τινος παρειλῆφθαι. άλλὰ καὶ τὸ ποσαχῶς λέγεται ὁ ὁρισμὸς εἴρηται γνωρίμως. τὸ δὲ καὶ πῶς τὸ τί ἐστι δείχνυσιν ἤτοι ἀντὶ τοῦ 'πῶς γνωρίζειν (? P) ποιεῖ χαὶ πῶς οὕ'. ώς μέν γάρ έν ἀποδείξει λαμβανόμενον δείχνυσιν, ώς δε διά ἀποδείξεως δειχνύμενον καὶ συναγόμενον οὐ δείχνυσιν. ἢ πῶς τὸ τί ἐστι δείχνυσι καὶ πῶς οὔ λέγοι αν, διότι εἶπεν δρισμόν καλεῖσθαι καὶ τὸν λόγον τὸν λέγοντα, "τί σημαίνει τοὕνομα", δς (ς evan. P) όρισμός οδ δείχνυσι το τί έστι· άλλ' οδδε άλλος η μόνος (άλλο η λόγος P) ό της αποδείξεως θέσει διαφέρων. τὸ δὲ καὶ τίνων ἔστι καὶ τίνων οὄ σημαίνοι (σημαίνει B) ἄν νῶν τὸ ὅτι τῶν μὲν (om. B) άπλῶν (άπλῶς Ρ) ἔστι, τῶν δὲ συνθέτων οὔ.1)

¹) Iterantur deinde huius scholii particulae: εἶπε δὲ τοῦτο (τοῦ P) οὕτως, (πῶς P: ὡς B) ὅτι λαμβάνεται ἐν ἀποδείξει, οὐχ ἔστι δ΄ αὐτοῦ (? P) ὥστε ἀπόδειξιν αὐτοῦ εἶναι, ἢ ὅτι τοῦ μὲν ὡς συμπεράσματος ὁρισμὸς ἔστι, τοῦ δὲ ὡς (οm. B) ἀποδείξεως (ἀπόδειξις P B) οὐχ ἔστι — in Baroce.: ὅτι λαμβάνεται ἐν ἀποδείξει, οὐχ ἔστι δ΄ αὐτοῦ . . . ἀποδείξεως (sic) οὐχ ἔστι — in utroque codice: Τῶν μὲν γὰρ ἀπὸ (om. B) τῆς αἰτίας λαμβανομένων, οἱ τῆς ἀποδείξεως διαφέρουσι θέσει καὶ τῶν ἀναποδείκτων θέσεων (θέσει P), οἶοι οἱ τῶν ἀμέσων όρισμοί, ὧν ἀπόδειξιν οὐχ οἶόν τε εἶναι. οὐδὲ τῶν κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν αἰτίαν. τῶν (τῶν . . . ἔστι periit in P) δ΄ ὡς συμπερασμάτων ὁρισμὸς (sic) ἔστιν ἀπόδειξις — in Baroce solo: ὡς μὲν γὰρ ἐν ἀποδείξει λαμβανόμενα δείκνυσιν, ὡς δὲ δι' ἀποδείξεως δεικνύμενος οὐ δείκνυσι: τῶν μὲν ἀπλῶν ἔστι, τῶν δὲ συνθέτων οὐχ ἔστι ὁ γὰρ ὅρος λόγος ἑνὸς καθ' ἑνὸς δηλῶν. ἢ οὐχ ἔστι τῶν ἀναποδείκτων θέσει, τῶν δ΄ ἄλλων ἔστι: ὅτι θέσει διαφέρει τῆς ἀποδείξεως καὶ ὅτι ὁ μὲν δείκνυσι δι' ἀποδείξεως, οὐχ ἔστι δι' ὁρισμοῦ, καὶ ἕμπαλιν, καὶ ὅτι ὁρισμὸς ἀποδείξει ταὐτὸν τῆ θέσει διαφέρει. — sequitur f. 199 v (Baroce. f. 210 v) ad Arist. p. 94 b 23 Θεμιστίου. ἡ γένεσις οὐν τοῦ μέσου . . . ὁρισμῶν τοῦ τί ἢν εἶναι (ed. L. Spengel p. 83, 19 — 23) et Φι-

Scholia ipsa, quibus lemma ἀλεξάνδρου praefixum est, nihil continent, quod ab huius aut dicendi aut interpretandi genere alienum sit. neque est, cur dubitemus, quin libri qua fide Philoponi et Themistii eadem Alexandri quoque nomen servaverint.

Accedit fragmentum a Torstrikio transcriptum ex cod. Vaticano 1018 chartaceo forma maxima saeculi XV, qui inde a f. 209 Analyticorum Post. I continens post scholia Philoponea exhibet ad Arist. p. 89^h10

Αλεξάνδρου. Ἡ μὲν οὖν ἀγχίνοια εὐστοχία ἐδηλώθη διὰ τοῦ ὁ ἰδὼν τὸ μέσον διά τοῦ αἰτίου'. ὁ γὰρ τὸ αἴτιον εύρων τοῦ τὸ ὁραθὲν οὕτως ἔγειν τὸν μέσον ὅρον ευρηχεν (είρηχεν V). των δε παραδειγμάτων το μεν πρώτον δι' άναγχαίου τοῦ μέσου, τὰ δὲ ἐφεξῆς ἔνδοξα καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ἐπὶ πάντων δὲ αὐτῶν ἡ μὲν όψις τῶν ἄχρων καὶ τοῦ συμπεράσματος, ἡ δὲ νόησις τοῦ μέσου, δ καὶ αὐτὸς δείχνυσιν ἐπὶ μὲν [οὖν] τοῦ πρώτου παραδείγματος λέγων τὸ λαμπρὸν εἶναι τὸ πρὸς τῷ ἡλίω, ἐφ' οὖ τὸ ᾱ, τὸ λάμπειν ἀπὸ τοῦ ἡλίου β̄, σελήνην ζ̄. τῆ μὲν οὖν σελήνη (ή . . σελήνη V) τὸ λάμπειν καὶ τὸ φωτίζεσθαι ἀπὸ τοῦ ἡλίου ύπάργει, δ ἐνόησεν αὐτός, τῷ δὲ φωτιζομένω ἀπὸ τοῦ ἡλίου τὸ ἔχειν πρὸς τοῦτον τὸ λαμπρόν · γίνεται ὅτι τῆ σελήνη τὸ ἔχειν πρὸς τῷ ἡλίφ τὸ λαμπρὸν συναγόμενον διὰ μέσου τοῦ ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτίζεσθαι, οὖ ἡ εὕρεσις ἐν ἀσκέπτω χρόνω άγγίνοιά ἐστι. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ οὐκ ἀποδεικτικῶς, εἰ καὶ συλλογιστικῶς, ὅτι ἐκ των ύστέρων ή ευρεσις του προτέρου έπὶ τῆς ἀγγινοίας. ἐκ γὰρ του συμπεράσματος ὁ μέσος· ἐπὶ δὲ τῆς ἀποδείξεως ἀνάπαλιν. ἀναλύσει γὰρ μᾶλλον ἔοιχε τὸ τῆς ἀγγινοίας ἢ συλλογισμῷ. διαφέρει δὲ καὶ ταύτη, ὅτι ἐν ἀσκέπτῳ χρόνῳ. δ γάρ αὐτὸς λόγος καὶ ἡ αὐτὴ ἀνάλυσις καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παραδειγμάτων. τὸ μὲν γὰρ ᾶ ἔσται (ἔστω?) τὸ πλουσίφ ὸιαλέγεσθαι, τὸ δὲ β τὸ νοηθὲν τὸ θέλειν δανείσασθαι, τὸ δὲ 🤻 ὅδε τις · κατά μὲν γὰρ τοῦδε τοῦ δανείσασθαι θέλοντος τὸ πλουσίω διαλέγεσθαι. όμοίως πάλιν κατά τούτους • ἔστωσαν οὖτοι μὲν τὸ ζ̄, τὸ δὲ αλλήλοις είναι φίλους τὸ β ἔστω, δ ἦν τὸ εύρεθέν τε καὶ νοηθέν· κατὰ δὲ τῶν άλλήλοις φίλων τὸ εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἐχθρούς, ὅ ἐστι τὸ ᾱ.

λοπόνου. ὅτι αἱ γενέσεις ἀνάπαλιν . . . τὰ δὲ τελικὰ τελευταῖα (Aldin. f. 86 v). — f. 200 r (Barocc. f. 211 v) ad Arist. p. 95 ag 2 γτεῖ εἰ μὴ ἐξ ἀνάγκης ἕπεται . . . ἑξῆς δείκνυσιν ὅτι μηδὲ γεγονός τι γινόμενον συνεχές est Anonymi Aldinae f. 109 r; eiusdem est f. 200 v (Barocc. f. 213 r) ad Arist. p. 95 bg ἐν τοῖς τελευταίοις τοῦ τετάρτου λόγου τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως . . . τοῦ τὴν γένεσιν συνείρειν (Aldin. f. 109 v). — f. 201 r (Barocc. f. 213 r) ad Arist. p. 96 a 29 τοῦτο παράδειγμα τῶν ἐπὶ πλέον μὲν . . . ἀλλὰ καὶ πράγματος κεκοινώνηκε est Eustratii (Aldin. f. 45 v). magnum denique σχόλιον (rubr.), quod explet Paris. f. 205 v — 207 v, σκοπὸς τῆς προειρημένης πραγματείας κατὰ μὲν ᾿λλέξανδρον οὕτος . . . ὅπερ ψεῦδος τὸ γὰρ ἀληθὲς ῆν οὸ παντί initium est Philoponei in Analyt. Prior. II commentarii (ed. Zanetti f. 94 r — 96 r), cui eodem versu continuatur ἔχει σημεῖον, ἐπείπερ ἔχειν ἀνάγκη . . . εἰ δὲ μή, οὸκ ἔσται ἕν ἑνὸς σημεῖον, qui est exitus Anal. Prior. II (Arist. p. 70 b 24 — 38).

ALEXANDRI IN ARISTOTELIS ANALYTICORUM PRIORUM LIBRUM I COMMENTARIUM

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟ Α ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 2^{r} ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Ή λογική τε καὶ συλλογιστική πραγματεία ή νῶν ἡμῖν προκειμένη, ὑφ' ην η τε αποδεικτική και ή διαλεκτική τε και πειραστική έτι τε και ή σο- 5 5 φιστική μέθοδος, έστι μὲν ἔργον φιλοσοφίας, γρῶνται δὲ αὐτῆ καὶ ἄλλαι τινες ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι, ἀλλὰ παρὰ φιλοσοφίας λαβοῦσαι · ταύτης γὰρ η τε ευρεσίς έστι καὶ ή σύστασις καὶ ή πρὸς τὰ κυριώτατα χρησις. οὖσα δὲ ἔργον αὐτῆς τοῖς μὲν καὶ μέρος φιλοσοφίας εἶναι δοκεῖ, οἱ δὲ οὐ μέρος άλλ' όργανον αὐτῆς φασιν εἶναι. οἱ μὲν οὖν μέρος αὐτὴν λέγοντες ἡνέ- 10 10 γθησαν ἐπὶ τοῦτο, διότι ὥσπερ περὶ τὰ άλλα, ὰ ὁμολογεῖται πρὸς ἀπάντων μέρη φιλοσοφίας είναι, ή φιλοσοφία καταγίνεται έργον ποιουμένη τήν τε ευρεσιν αὐτῶν καὶ τὴν τάξιν τε καὶ σύστασιν, οὕτω δὴ καὶ περὶ τὴν πραγματείαν τήνδε. οὖσα δὲ ταύτης ἔργον οὐδετέρου τῶν λοιπῶν τῆς φιλοσοφίας μερών μόριόν έστιν ούτε τοῦ θεωρητικοῦ ούτε τοῦ πρακτικοῦ 15 15 άλλο γάρ τό τε ὑποχείμενον ταύτη κάκείνων έκατέρα καὶ διαφέρουσα ή πρόθεσις καθ' έκαστην αὐτῶν, οῖς τε διαφέροντα ἐκεῖνα ἀλλήλων ἀντιδιαιρεῖται ἀλλήλοις, τούτοις καὶ ἡ μέθοδος αὕτη έκατέρας ἐκείνων διαφέρουσα εὐλόγως ἄν ἀντιδιαιροῖτο αὐτοῖς. καὶ γὰρ τῷ ὑποκειμένῳ διαφέρει ἐκείνων (ἀξιώματα γὰρ καὶ προτάσεις τὰ ὑποκείμενα ταύτη) καὶ τῷ τέλει καὶ τῷ 20 20 προθέσει ή γάρ ταύτης πρόθεσις τὸ διὰ τῆς ποιᾶς τῶν προτάσεων συνθέ-

¹ Titulus non satis constat; inscripsi ex optimi libri B, qui deficit initio p. 1—13,11, tertii capitis titulo et subscriptione: 'Αλεξάνδρου ἀφροδισιέως ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν ἀριστοτέλους ἀναλυτιχῶν προτέρων πρώτου; 'Αλεξάνδρου 'Αφροδισιέως ὑπόμνημα εἰς τὰ πρῶτα ἀναλυτιχῶν πρῶτον ὑπόμνημα a: periit titulus in K 3 post συλλογιστιχὴ 3—4 lit. evanuerunt in K; multae quoque aliae lit. in prima huius libri pag. evanuerunt, quae est usque ad συμβαίνει τοῖς μέρος (p. 2, 22) 4 καὶ οπ. α ή (ante διαλεκτιχή) L: οπ. αΚΜ 6 post ἐπιστῆμαι add. τε α 8 εἴναι φιλοσοφίας α 10 περὶ αΚΜ: ἐπὶ L & οπ. L 12 ante σύστασιν add. τὴν αL 15 ταύτης LM χἀχείνψα α ἐκατέρα α: ἔτερα ΚLΜ 18 ἀντιδιαιρεῖται οπ. ἄν α 17 διαφέρουσα α 20 συνθέσεως τῶν προτάσεων α

σεως ἐκ τῶν τιθεμένων τε καὶ συγχωρουμένων ἐξ ἀνάγκης τι συναγόμενον 2° δεικνύναι, δ οὐδετέρας ἐκείνων τέλος.

Οξ δὲ μὴ μέρος αὐτὴν ἀλλ' ὄργανον φιλοσοφίας εἶναι λέγοντες οὕ φασιν αύταρχες είναι πρὸς τὸ μέρος είναί τι τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης τὸ τὴν 25 5 τέχνην ἢ τὴν ἐπιστήμην καὶ περὶ ἐκεῖνο καταγίνεσθαι τὸ μόριον ὁμοίως ώς καὶ περὶ εκάστον τῶν ἄλλων μερῶν αὐτῆς, περὶ α πραγματεύεται κρίνεται γάρ το μέρος οὐκ ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὸ σπουδῆς τε καὶ πραγματείας μόνης, άλλ' δταν προσή τούτω το καὶ το τέλος αὐτοῦ καὶ τὴν σύστασιν μή πρὸς ἄλλο τι τῶν, περὶ ᾶ καὶ αὐτὰ ή αὐτή ἐπιστήμη πραγματεύεται, 30 10 την αναφοράν έγειν μηδε έκείνου γάριν ζητεῖσθαί τε καὶ συνίστασθαι. τὸ γάρ ἐπ' ἄλλων τινῶν χρείαν τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην ἢ τέχνην όντων την αναφοράν έχον ούτ' αν αντιδιαιροΐτο δεόντως έκείνοις, ων χάριν έστί τε καὶ γίνεται, οὕτ' ἄν μέρος δμοίως ἐκείνοις εἴη ὄν τούτων γάριν· τὸ γὰρ ἐπί τινα τὴν ἀναφορὰν ἔγον καὶ οὖ τὸ τέλος ὡς πρὸς τὴν ἄλλων 15 εδρεσίν τε καὶ σύστασιν συντελοῦν διὰ τοῦτο σπουδάζεται ὄργανον ἐκείνων. 35 ώς γὰρ ἐπὶ τῶν διαφερουσῶν τεχνῶν τὸ τέχνης τινὸς ἔργον ἄλλης τινός έστιν τέχνης ὄργανον τῷ τὴν ἀναφορὰν ἔχειν τὸ τέλος αὐτοῦ πρὸς χρείαν τῶν γινομένων ὑπὸ τῆς τέγνης, ἦς ἐστιν ὄργανον, οὕτως εἰ καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης ἢ τέχνης γινόμενά τινα τήνδε τὴν τάξιν ἔχοι πρὸς ἄλληλα, 20 έσται τὸ μὲν ὄργανον αὐτῶν τὸ δὲ προηγούμενον ἔργον τε καὶ μέρος. οὐδὲ γάρ ή σφυρα καὶ ὁ ἄκμων ὄργανον κωλύεται τῆς γαλκευτικῆς εἶναι, διότι 40 αὐτῆς ἐστιν ἔργα. ἔτι δὲ συμβαίνει τοῖς μέρος αὐτὸ φιλοσοφίας λέγουσι τὸ φιλοσοφίας μέρος ὄργανον λέγειν είναι τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν τε καὶ τεχνῶν, όσαι πρός την τῶν οἰκείων κατασκευήν τε καὶ σύστασιν συλλογισμοῖς τε καὶ 25 ἀποδείξεσι χρῶνται γρῶνται γὰρ αὐτοῖς, οὐ μὴν ὡς μέρεσιν οἰκείοις οὐτε γάρ τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν οἶόν τε ταὐτὸν εἶναι μέρος, οὔτε τις ἐχείνων περὶ τὴν σύστασιν αὐτῶν καὶ τὴν εῦρεσιν πραγματεύεται, ὥστε εἶεν ἄν 45 αὐτοῖς ὡς ὀργάνοις γρώμεναι. εἰ δὲ τοῦτο, ἀρχιτεκτονικωτέρα δὲ ἀεὶ τέγνη τε καὶ ἐπίστημη ή πρὸς τὸ οἰκεῖον ἔργον χρωμένη ἔργω καὶ τέλει 2* 30 τινὸς τέχνης τῆς τὸ ἴδιον ἔργον ἐπὶ τὴν ταύτης χρείαν ἀναφερούσης, ὡς έγει γαλινοποιητική μέν πρὸς ἱππικήν, ναυπηγική δὲ πρὸς κυβερνητικήν, είεν αν και φιλοσοφίας ετεραι τελεώτεραι κατ' αὐτοὺς ἐπιστῆμαί τε καὶ τέχναι, ὧν ὄργανον τὸ ταύτης μέρος. εἰ δὲ μὴ πᾶσαν λέγοιεν τὴν λογικὴν 5 πραγματείαν πρός την εβρεσίν τε καὶ σύστασιν τῶν κατὰ φιλοσοφίαν ζητου-35 μένων την αναφοράν έχειν η των κατ' άλλην ἐπιστήμην η τέχνην τινά

¹ τεθειμένων L 7 αρίνεσθαι a: αρίνε ... Κ τε om. Κ 8 τούτου a 9 αὐτὰ LM: αὐτὴ a: αὐτὴ an αὐτὸ? Κ 13 τε aK: om. LM ἐκείνοις om. Κ 14 οὐ L ὡς om. a 15 τούτων Κ post ἐκείνων add. ἐστιν a 17 τέχνης ἐστὶ L τῷ τὴν ... ὄργανον om. a 18 εἰ om. KM 19 ἢ KLM: αὰι a ἔχοι LM: ἔχει a: evan. Κ 20 αὐτοῦ Κ 22 συμβαίνει om. L 23 λέγει L εἶναι λέγειν collocant aK τε om. a 24 ὄσοι L τε (post συλλογισμοῖς) om. Κ 26 οἴόν τε LM: οἴονται aK 27 τὴν (post περὶ) om. Κ 30 τέχνης om. L τῆς τὸ ἴδιον ἔργον om. LM 33 τὸ aKM: τὰ (?) L 34 τὴν om. a 35 ἤ (ante τέχνην) ΚΙ.Μ: τε καὶ a

θεωρουμένων τε καὶ ζητουμένων, ἀλλ' εἶναί τινα ἐν αὐτῆ θεωρούμενά τε 2ν καὶ ζητούμενα, ἃ πρὸς οὐδέν ἐστι χρήσιμα, πρῶτον μὲν συγχωρήσουσιν εὐλόγως ὑπὸ τῶν ἀργαίων, οἱ μέγρι τῆς γρείας προήγαγον τὴν λογικὴν πραγματείαν, ὄργανον αὐτὴν ἀλλὰ μὴ μέρος λέγεσθαι. εἶτα δὲ καὶ κατ' 10 5 αὐτοὺς τὸ μὲν γρήσιμον αὐτῆς ἐστιν ὄργανον, τὸ δὲ οὐ γρήσιμον ἔσται μέρος όν. εἰ δὲ τὸ χρήσιμον βέλτιόν τε καὶ πλείονος σπουδῆς τε καὶ πραγματείας ἄξιον, καὶ κατ' αὐτοὺς ἔσται τὸ μὲν βέλτιον τῆς λογικῆς μόριον όργανον φιλοσοφίας τε καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν τε καὶ τεγνῶν, τὸ δὲ έλάττονος σπουδής άξιον μέρος. χαίτοι τὸ ὄργανον ἐν πᾶσι τοῦ ὡς μέρους 15 10 έργου δευτέραν γώραν έγει. έτι εί σπουδάζοιτο ώς γυμνάσιον τῆς διανοίας πρὸς την εύρεσιν τῶν ἐν τοῖς μέρεσι τῆς φιλοσοφίας ζητουμένων, καὶ οὕτως αν την τοῦ δργάνου γώραν έχοι. εἰ δὲ διὰ την τῆς ἐν αὐτοῖς ἀληθείας γνῶσιν, μόριον ἄν γίγνοιτο τῆς θεωρητικῆς ἐκείνης γὰρ ἡ γνῶσις τέλος. τί δὲ τὸ χαλὸν ἔχουσα ἡ τῶν ἀχρήστων χατὰ τὴν λογιχὴν μέθοδον θεωρία 15 σπουδής ἄν ἀξιοῖτο ὡς οὖσα τῆς φιλοσοφίας μέρος; τὰ γὰρ σπουδής 20 άξιούμενα δεόντως ἢ ἐπ' ἄλλα τινὰ τὴν ἀναφορὰν ἔχει, ἄ ἐστι δι' αύτὰ αίρετα, η ἐν αύτοῖς ἔχει τὸ τῆς σπουδης ἄξιον· οὐ γὰρ ἡ παντὸς καὶ ἡ τοῦ τυγόντος γνῶσις φιλοσοφίας ἀξία (ἔνια γοῦν ἄμεινον ἀγνοεῖσθαι), ἀλλ' ή τῶν θείων τε καὶ τιμίων, ταῦτα δέ ἐστιν, ὧν ἡ φύσις δημιουργὸς τέχνη 20 τις οὖσα θεία· τὸ γὰρ θεωρεῖν καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος δῆλον ὡς ἔστι 25 περί την των θείων όψιν τε καὶ γνωσιν· σημαίνει γάρ τὸ όρᾶν τὰ θεῖα. διό καὶ τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν ἐπιστήμην φαμέν εἶναι θείων τε καὶ των φύσει γινομένων καὶ συνεστώτων ή γὰρ των τοιούτων γνωσις δι' αύτην σπουδής ἀξία. ἔνθα δὲ τὰ θεωρούμενα μήτε ἐπ' ἄλλα την ἀνα-25 φορὰν ἔχει μήτε ἐν αύτοῖς τερπνόν τι καὶ τίμιον, ἡ τούτων γνῶσις οὖσα παντάπασι περιττή οδο' αν οίχεία φιλοσοφίας είη οδσα ματαιοπονία τις 30 παντός γάρ μᾶλλον οἰκεῖον φιλοσόφου τὸ μηδὲν εἰκῆ ώσπεροῦν μὴ πράττειν ούτως δὲ μηδὲ θεωρεῖν, ἀλλ' ἔγειν ὅρον όμοίως τῆ πράξει καὶ τὴν θεωρίαν. οδ γάρ δμοια τὰ κατὰ γεωμετρίαν, ὡς οἴονταί τε καὶ παραβάλλουσι, 30 τῷ τῆς διαλεκτικῆς ἀχρήστῷ μέρει πρῶτον μὲν γὰρ οὐδὲ γεωμετρία τῆς χυρίως λεγομένης φιλοσοφίας μέρος, ώς φασιν αὐτοί Επειτα δὲ ἀστρολογία 35 μόριον πως οὖσα τῆς γεωμετρίας περὶ θείων τε καὶ φυσικῶν οὐσιῶν

³ μέγρι (γ in τ corr. man. rec.) προήγαγον τῆς γρείας Μ: τῆς om. a 1 TE om. L 6 εἰ δὲ . . . πλείονος om. LM πράγματος M 8 τε post φιλο-τεχνῶν τε καὶ ἐπιστημῶν a 10 ἔχει χώραν L post εἰ add. 4 xal om. a σοφίας om. a μὲν a 11 τὴν om. a 12 τῆς M (corr.?): τοῖς KL: om. a 13 γένοιτο a om. L 15 γὰρ om. LM 16 ἔχειν L (ante å et ante τὸ) αὐτὰ libri 17 αὐτοῖς libri ante παντὸς add. τοῦ a 18 γοῦν KLM: οὕν a 19 $\dot{\eta}$ (ante τῶν) aKM: $\ddot{\eta}$ L τε om. L ταῦτα aLM: τοιαῦτα Κ ἔσται a 20 post δῆλον 22 διότι L 24 αὐτὴν ΚLΜ post ἄλλα add. τινὰ a 25 μηadd. Estiv a τερπνόν α: περιττόν ΚΕΜ 26 οίχείας L 27 φιλοσόφου L: φιλο-85 L σοφία aKM 28 ούτω L δὲ KLM: δὴ a μηδὲ scripsi: μήτε libri άλλα Μ ὅμοιον L τῆ θεωρία α 29 οἴονταί τε καὶ αΚΜ: οἴόν τε L 31 κυpost δè add. καὶ ἡ a 32 πως om. L ante θείων add. τῶν L plas aKL 1 1

ποιείται την θεωρίαν, ὧν ή γνῶσις ἐν αδτῆ τὸ καλὸν καὶ τίμιον ἔχει. 2 πρὸς δὲ τούτοις πάμπολλά ἐστι τῶν ἀπὸ γεωμετρίας πρὸς φιλοσοφίαν γρήσιμα, δι' ά εἰκότως σπουδάζεται· τό τε γὰρ μὴ περὶ αἰσθητῶν μόνων τὸν λόγον ποιεῖσθαι ἀλλά περὶ τῶν ἐκπεπτωκότων τε τὴν αἴσθησιν καὶ 5 νοητῶν γρησιμώτατον τῆ κατὰ φιλοσοφίαν θεωρία, εἴ γε αἱ ἀσώματοί τε 40 καὶ νοηταὶ οὐσίαι πρῶταί τε καὶ τιμιώτεραι τῶν αἰσθητῶν, ὧν ὁ φιλόσοφος θεωρητικός. Ετι ή γεωμετρία έχ νέων προσεθίζει περί γραμμών καὶ ἐπιπέδων καὶ στερεῶν ἰδία περὶ ἐκάστου διδάσκουσα τὸν λόγον ποιεῖσθαι, ὧν οὐδέν ἐστιν αἰσθητόν· τό τε ⟨γάρ⟩ διαιρεῖν ἀπ' ἀλλήλων τῷ λόγῳ δύνασθαι 10 τὰ διαφέροντα μὲν ἀλλήλων κατ' οὐσίαν τῆ μέντοι ὑποστάσει τε καὶ 45 ύπαρξει μὴ δυνάμενα χωρίς αλλήλων είναι αναγχαιότατον πρὸς τὴν φιλόσοφον θεωρίαν· τάς τε γάρ άρχας τῶν φύσει συνισταμένων, αὐται δέ εἰσιν 3r ύλη τε καὶ εἶδος, οὕτως λαμβάνει ἀχώριστα γὰρ τῆ ὑποστάσει ταῦτα άλλήλων καὶ οὐ δυνάμενα θάτερον αὐτῶν εἶναι χωρὶς θατέρου. ἀλλὰ καὶ 15 τὰς τῶν νοητῶν διαφορὰς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν γενῶν, οἶς πάντα τὰ ὄντα ύποτάσσεται, διὰ τοῦ τῷ λόγω χωρίζειν τὰ συγχεχυμένα ποιεῖται, ἐπεὶ τά 5 τε ἐννέα γένη ἐν ὑποχειμένη τῆ οὐσία ἐστὶ καὶ οὐ δύναται χωρὶς αὐτῆς ύποστῆναι. καὶ πρὸς τούτω δὴ οὕτως ἀναγκαία ἦν ἡ γεωμετρία καὶ γρήσιμος, εθίζουσα γωρίς μεν περί γραμμής λέγειν ώς φύσεώς τινος ούσης 20 καθ' αύτήν, γωρίς δὲ περὶ ἐπιπέδου καὶ στερεοῦ, ὧν οὐδὲν ἔξω τοῦ φυσιχοῦ σώματος οἶόν τε ὑποστῆναι. ἔτι δὲ συλλογισμοῖς τε καὶ ἀποδείξεσι πρὸς τὰς τῶν προχειμένων αὐτῆ δείξεις χρωμένη προσεθίζει καὶ ἐν τοῖς 10 κατά φιλοσοφίαν μὴ ταῖς μυθώδεσι φλυαρίαις ἐπακολουθοῦντας πιστεύειν περί τῶν προχειμένων ἀλλ' ἀποδείζεις αὐτῶν ἀπαιτεῖν χαὶ μόνα ἡγεῖσθαι 25 πιστά τὰ ἐξ αὐτῶν γνώριμα ἢ δι' ἀποδείξεως τεθέντα. καὶ ἀναλογίαις δὲ καὶ συμμετρίαις χρῆται πρὸς τὰς τῶν οἰκείων δείξεις, δι' ὧν πολλά καὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν δείκνυται, ὧν οὐδὲν οἰόν τε παρὰ τῆς ἀχρήστου δια- 15 λεκτικής συντελούν εἰς φιλοσοφίαν λαβεῖν. διὸ καὶ ὡς παντάπασιν ἄγρηστός τε οὖσα καὶ περιττή δικαίως ἄν τῆς φιλοσόφου θεωρίας ἐξορίζοιτο.

Οὐχ ἐπεὶ δὲ ὄργανον καὶ οὐ μέρος φιλοσοφίας ἡ ἀναλυτική, διὰ τοῦτο ἐλάττονός ἐστιν ἡμῖν σπουδῆς ἀξία· ἡ γὰρ σπουδὴ τῶν ὀργάνων τῆ τῶν γινομένων ἢ δεικνυμένων δι' αὐτῶν ἀξία κρίνεται. πλείστου δὲ τὰ κατὰ φιλοσοφίαν ὄντα ἄξια δι' ἀποδείξεως δείκνυται· τά τε γὰρ ἄλλα τὰ 20 ἐν φιλοσοφία πάσης ἄξια σπουδῆς καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἡ θεωρία τε καὶ

¹ αὐτῆ libri 2 ante γεωμετρίας add. τῆς a 3 post περὶ add. τῶν a μόνον aKL 5 αί om. L 6 τε om. aL 7 ἔτι aKM: ἔστιν L προσερεθίζει a 8 ante ἰδία add. καὶ a τὸν λόγον διδάσχουσα L 9 γὰρ a: om. KLM 10 κατ' LM: κατὰ τὴν aK τῆ μέντοι aKM: τὰ μὲν τῆ L 11 ἀναγκαιότερον a 12 θεωρίαν superser. K φύσεων L 14 δυνάμενον M itemque sed corr. L αὐτῷ a 17 ὑποκειμένῳ a ἐστὶ LM: εἰσὶ aK οὐ δύνανται LM: ἀδύνατα aK 18 ἀναγκαῖα. οὕτως a 19 ἐχθίζουσα L 20 ἑαυτήν L 22 κειμένων aK προσερεθίζει a 23 ταῖς om. a 24 αὐτὸν L 25 αὐτῶν libri τεθέντων L 26 πολλαὶ a 28 ἄχρηστόν L 29 τῆς aKL: τοῦ (?) M 30 ὄργανον δὲ a 31 ἐστιν om. aK post ἡμῖν add. ἔσται a 32 πλείστων, ut videtur, K 34 post πάσης add. πλείστης a

ή γνωσις της αληθείας οίχειοτάτη τε γάρ τοῖς ανθρώποις ή αλήθεια καὶ 31 μέγιστον άγαθόν. καὶ ὅτι μὲν οἰκειοτάτη, οῆλον ἐκ τοῦ ώσπερ τῶν ἄλλων ζώων έχάστω έστί τι οίχεῖόν τε καὶ κατά φύσιν, τῷ μὲν τὸ τοέγειν, τῷ δὲ τὸ ἔπτασθαι, τῷ δὲ τὸ θηρᾶν, ἄλλῳ δὲ τὸ φυλάττειν, τῷ δὲ τὸ ἀγθο- 25 5 φορείν και άλλω άλλο, ούτως και τῷ ἀνθρώπω οἰκείον τε και κατὰ σύσιν είναι ἐπιστήμην τε καὶ θεωρίαν · ΄΄ πάντες γὰρ ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται φύσει", οδ σημεῖον τό τε τῶν αἰσθήσεων ταύτας προτιμᾶν, αὶ πλείονος αὐτοῖς γνώσεως εἰσιν αἴτιαι, καὶ τὸ εὐθὸς ἐκ νέων φιληκόους τε καὶ φιλομύθους εἶναι· τὰ γὰρ παιδία σπουδάζει περὶ τὴν τῶν μύθων 10 ἀχρόασιν, χαίτοι μηδὲν ἄλλο παρὰ τὴν γνῶσιν αὐτῶν ἐχ τῶν μύθων 30 λαμβάνοντα, καὶ κρίνεταί γε τὰ εὐφυέστερα αὐτῶν τῆ σπουδή τῆ περὶ την τῶν μύθων ἀκρόασιν, ὡς ούσης κατὰ φύσιν τοῖς ἀνθρώποις τῆς ἐπιστήμης τε καὶ γνώσεως. ἔτι δὲ ἐκ τοῦ τῆ τοῦ ἀληθοῦς γνώσει μάλιστά τε καὶ φανερώτατα τῶν ἄλλων ζώων τὸν ἄνθρωπον διαφέρειν τῶν μὲν γὰρ 15 άρετῶν καὶ τῶν κατ' αὐτὰς πράξεων ἔστιν ἴγνη τινὰ εύρεῖν καὶ ἐν τοῖς 35 αλόγοις ζώοις (τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἀνδρείας μετέγειν δοχεῖ, τὰ δὲ σωφροσύνης, τὰ δὲ διχαιοσύνης, ἤδη δέ τινα αὐτῶν χαὶ φρόνιμα εἶναι προσυπείληπται, τὰ δέ τινα έλευθέρια, ώς ἔνεστι μαθεῖν ἐκ τῆς Περὶ ζώων ἱστορίας ᾿Αριστοτέλει γεγραμμένης εν βιβλίοις πλείοσιν), άληθείας δε καὶ τοῦ θεωρητικοῦ νοῦ 20 παντάπασιν άγευστα τυγγάνει. άλλά καὶ μέγιστον τῶν ἀνθρωπίνων ἄγαθῶν 40 ή θεωρία· "ἀλήθεια γὰρ πάντων μὲν ἀγαθῶν θερῖς ἡγεῖται, πάντων δὲ ανθρώποις". εί γάρ τι δεῖ περὶ τῶν ὑπερ ἡμᾶς ἀποφαίνεσθαι, οὐκ ἄλλην τινά τοῖς θεοῖς ἐνέργειαν ὑπάργειν παρὰ ταύτην ὑποληπτέον τὸ γὰρ κατά τινα τῶν ἄλλων ἀρετῶν αὐτοὺς ἐνεργεῖν λέγειν οὐδαμῶς ὁμολογούμενον, 25 εἴ γε περὶ πάθη μὲν αἱ ἀρεταὶ τούτων οὖσαι μετρητικαὶ καὶ ταῦτα ῥυθμίζουσαι, ἀπαθές δὲ τὸ θεῖον. ἔτι δὲ αί μὲν ἡθικαὶ ἀρεταὶ μετά προαιρέ- 45 σεως. ξοξίληλααν λαό ξέεις οδααι προαιδετικαί, αγγα ήμλ ή προαίδεαις όρεξίς ἐστι βουλευ τική, ή δὲ βουλή περὶ τῶν βουλευτῶν, βουλευόμεθα δὲ 3ν περί τῶν ἐφ' ἡμῖν ἀδήλων δέ, πῶς ἀποβήσεται· περί δὲ τῶν κατὰ τὰς 30 ἐπιστήμας οὐδεὶς βουλεύεται. εἰ τοίνυν μηδὲν ἐν τοῖς θεοῖς τῶν ὑπ' αὐτῶν γινομένων άδηλον, πῶς ἀποβήσεται, οὐδ' ἄν βουλευτόν τι ἐν αὐτοῖς εἴη· εἰ δὲ μή τοῦτο, οὐοὲ βουλή, εἰ οὲ μή βουλή, οὐοὲ προαίρεσις, εἰ οὲ μή προαίρεσις,

¹ ή (ante γνῶσις) om. a οἰκειστάτη τε αΚ: οἰκειστατον LM 2 οἰκειστατον M 3 ἐκάστψ ζώων L 4 ἴππασθαι Κ ἄλλω ΚLM: τῷ a 5 post οὕτως add. δὲ a 6 "πάντες . . . φύσει"] Metaphys. I 1 p. 980 α 22 7 αἰσθητῶν Κ 8 αὐτῆς a τὸ αΚΜ: τῶν L νέου a 10 post ἀκρόασιν add. ὡς οὕσης κατὰ φύσιν τοῖς ἀνθρώποις τῆς γνώσεως (12. 13) a itemque om. τῆς γνώσεως Κ αὐτῶν om. L 13 τοῦ (post τῆ) LM: τῆς a: om. Κ τε (post μάλιστα) αΚΜ: δὲ L 14 φανερωτάτη L ἄλλων LM: ἀλόγων αΚ 16 ἀνδρείας αὐτῶν αΚ 17 τὰ δὲ δικαισσύνης om. LM προσυπείληπται a: προείληπται ΚLΜ 18 ἐλεύθερα a ἔνεστι ΚLM: ἔστι a Περὶ ζ. ὶ.] I 1 þ. 488 ½ 12 sq. 19 γεγραμμένοις a 21 "ἀλήθεια . . . ἀνθρώποις"] Plat. leg. V 3 p. 730 β post μὲν add. τῶν Μ 23 ὑπάρχειν om. a 24 post ὁμολογούμενον add. αὐτοὺς L 27 γὰρ om. L 29 ἄδηλον a περὶ δὲ . . . ἀποβήσεται (31) om. a 31 πῶς ἀποβήσεται om. LM βουλευτέον Μ εἴη αΚΜ: εἴναι L

οὐδ' ἀρετή τοιαύτη. τοῖς μέν οὖν θεοῖς συνεχής τε καὶ ἀδιάλειπτος ἡ 3ν τῆς ἀληθείας θεωρία· τοῖς δὲ ἀνθρώποις συνεχῶς μὲν οὐχ οἴόν τε κατ' 5 αὐτὴν ἐνεργεῖν· πολλαὶ γὰρ αί κατὰ τὸν βίον περιστάσεις, αἰς συγκεκλή-ρωνται, αί ἀπάγουσαι αὐτοὺς τῶν τιμιωτέρων· οὐ μὴν ἀλλὰ ἐφ' ὅσον οἴός τέ ἐστιν, ἀνακύψας ἀπὸ τῶν παθῶν τε καὶ τῶν ἀνθρωπίνων περιστάσεων κατὰ τὴν θείαν τε καὶ δικαίως καλουμένην θεωρίαν ἐνεργεῖ ὁρῶν τὰ τιμιώτατα. ὅταν δὴ κατὰ ταύτην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς ἐνεργῆ ὁμοίας ἐνεργείας ἐνεργῶν θεοῖς, ὁμοιοῖτ' ἄν αὐτοῖς· εἰ δὴ τὸ θεῷ ὁμοιοῦσθαι 10 μέγιστον ἀγαθὸν ἀνθρώπφ, τοῦτο δ' αὐτῷ διὰ θεωρίας τε καὶ τῆς τὰλη-10 θοῦς γνώσεως περιγίνεται, ἡ δὲ τὰληθοῦς γνῶσις δι' ἀποδείξεως, δικαίως ἄν πλείστης τιμῆς ἀξιοῖτο καὶ σπουδῆς, διὰ δ' αὐτὴν καὶ ἡ συλλογιστική, εἴ γε ἡ ἀπόδειξις συλλογισμός τις.

Τοῦτό τοι καὶ πρῶτον περὶ συλλογισμῶν ὁ ᾿Αριστοτέλης πρὸ τοῦ περὶ αποδείξεως λέγειν πραγματεύεται εν τούτοις, οἶς ἡ ἐπιγραφἡ Περὶ προτέρων 15 15 ἀναλυτιχῶν, διδάσχων ἡμᾶς, τί ἐστι συλλογισμός, καὶ ἐκ τίνων σύγκειται, καὶ πόσα σγήματά ἔστι συλλογιστικά, καὶ τίνες αὐτῶν διαφοραί· τύπω γάρ τινι χοινῷ τὰ σχήματα ἔοιχεν, ἐν οἶς ἔστιν ἐναρμόσαντα ὅλην εἰδός τι άναμάξασθαι ταὐτὸν ἐπὶ ταῖς διαφόροις ὕλαις· ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν τύπων τῶν αὐτῶν ή διαφορὰ οὐ κατὰ τὸ εἶδος γίνεται καὶ τὸ σχῆμα τοῖς ἐναρμο- 20 20 ζομένοις αλλά χατά τὴν ὅλην, οὕτω δὴ χαὶ ἐπὶ τῶν σχημάτων τῶν συλλογιστιχῶν. λέγει δὲ καί, πόσαι καθ' ἔκαστον σχῆμα συζυγίαι, καὶ τίνες τούτων εἰσὶ συλλογιστικαὶ καὶ τίνες ἀσυλλόγιστοι, καὶ τίνες διαφοραὶ τῶν καθ' εκαστον σχήμα συλλογισμών πρὸς ἀλλήλους, καὶ τίνες μὲν τέλειοι τών συλλογισμῶν καὶ αὐτόθεν γνώριμοι καὶ οὐ δεόμενοι ἀποδείξεως, τίνες δὲ 25 25 ἀτελεῖς καὶ οὐκ ἀναπόδεικτοι, καὶ πόθεν τοῖς ἀτελέσιν εἴρηται τὸ εἶναι συλλογισμοίς. λέγει δε εν αὐτοῖς καὶ περὶ εύρέσεως προτάσεων, πῶς ἄν εύρίσχοιμεν προτάσεις πρὸς τὸ καθ' ἕχαστον σχῆμα τῶν οἰχείων εὐπορεῖν συλλογισμῶν. λέγει δὲ καὶ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν καὶ καθόλου, ὅσα τῆς συλλογιστικῆς ἐστιν ἴδια πραγματείας. περὶ τούτων εἰπὼν ἐν τοῖς δύο 30 τοῖς Προτέροις ἀναλυτιχοῖς μετὰ ταῦτα τὸν περὶ ἀποδείξεως, περὶ ἦς ἐν- 30 ταῦθα οὐ προτίθεται, ποιήσεται λόγον ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις Υστέροις ἀναλυτιχοῖς, ἃ καὶ αὐτά ἐστι δύο. διὰ τοῦτο καὶ ἐπιγράφει Πρότερα μὲν αναλυτικά τα περί συλλογισμῶν, Ύστερα δὲ τὰ περί ἀποδείξεως, ἐπειδή πρότερος ό συλλογισμός ἀποδείξεως τῆ φύσει μεμαθήχαμεν γὰρ καὶ ἐν 35 ταῖς Κατηγορίαις, ὅτι ἐστὶ πρότερα τῆ φύσει τὰ μὴ ἀντιστρέφοντα κατὰ 35

² συνεχῶς μὲν οm. a 4 αὐτὰς a 7 δὴ aKM: δὲ L ἐνεργεῖ K
8 ante θεοῖς add. τοῖς a 9 αὐτὸ K διὰ om. L τῆς τἀληθοῦς (τ paene evan. M) γνώσεως ΚΜ: τῆς ἀληθοῦς γνώσεως L: γνώσεως τῆς ἀληθοῦς a 11 ἀξιῷτο τιμῆς a 13 τοι om. LM συλλογισμοῦ a 14 ἡ ἐπιγραφὴ aKM: γράφει L
18 post ταὐτὸν add. γὰρ a 24 αὐτόθι K 27 εὐρίσχωμεν πρότασιν a ἀπορεῖν L (et M?) 29 δύο τοῖς ΚΜ: δυσὶ a: om. L 30 ἐνταῦθα οὐ ΚLΜ: ἐνθάδε a
31 ποιῆσαι L γραφομένοις L: ἐπιγεγραμμένοις a 32 ἐπιγράφεται a
33 ἐπεὶ L 34 ante ἀποδείξεως add. τῆς a μεθεστήχαμεν L 35 Κατηγορίαις] c. 7 p. 7 b 15 sq. τῆ aK: τῶν LM

τὴν τοῦ εἶναι ἀχολουθίαν ἐχείνοις, οἶς τεθεῖσιν αὐτὰ ἔπεται, τοιαῦτα δέ 3ν έστι καὶ τὰ γένη· πᾶν γὰρ γένος έκάστου τῶν ὑπ' αὐτὸ εἰδῶν πρότερον τη σύσει τω μεν γάρ εἴδει τεθέντι πάντως ἀνάγκη τὸ γένος ἔπεσθαι, μηχέτι δὲ τῷ γένει τὸ εἶδος. όμοίως δὲ ἔχει χαὶ τὰ εἴδη πρὸς τά, ὧν 5 ἐστιν εἴδη· πρότερα γὰρ καὶ αὐτὰ ἐκείνων. οὕτω δὲ ἔχει καὶ ὁ συλλογισμός πρὸς ἀπόδειξιν· ἀποδείξεως μὲν γὰρ οὔσης πάντως ἔστι καὶ συλ- 40 λογισμός· ή γὰρ ἀπόδειξις συλλογισμός τις· συλλογισμοῦ δὲ ὄντος οὐ πάντως έστιν ἀπόδειξις διὰ τὸ συλλογισμὸν εἶναι καὶ διαλεκτικόν τινα καὶ σοφιστιχόν. ἐπεὶ τοίνον πρότερον μὲν συλλογισμός, ὕστερον δὲ ἀπόδειξις, εἰχότως, 10 εν οἶς μεν βιβλίοις περὶ τοῦ προτέρου τὸν λόγον ποιεῖται, ταῦτα Πρότερα ἐπέγραψεν, ἐν οἶς δὲ περὶ τοῦ ὑστέρου, ταῦτα Ὑστερα. ᾿Αναλυτικὰ δέ, 45 δτι ή παντὸς συνθέτου εἰς τά, ἐξ ὧν ή σύνθεσις αὐτῶν, ἀναγωγή ἀνάλυσις χαλεῖται. ἀντεστραμμένως γὰρ ἡ ἀνάλυσις ἔχει τῆ συνθέσει ἡ μὲν γὰρ σύνθεσις | ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν, ἡ δὲ ἀνάλυσις 4r 15 ἐπάνοδός ἐστιν ἀπὸ τοῦ τέλους ἐπὶ τὰς ἀρχάς οί τε γὰρ γεωμέτραι ἀναλύειν λέγονται, ὅταν ἀπὸ τοῦ συμπεράσματος ἀρξάμενοι κατὰ τὴν τάξιν τῶν εἰς τὴν τοῦ συμπεράσματος δεῖξιν ληφθέντων ἐπὶ τὰς ἀργὰς καὶ τὸ πρόβλημα ανίωσιν. αλλά καὶ ὁ τὰ σύνθετα σώματα ανάγων εἰς τά, άπλᾶ δ σώματα ἀναλύσει χρῆται καὶ ὁ τῶν ἀπλῶν ἕκαστον εἰς τά, ἐξ ὧν αὐτοῖς 20 τὸ εἶναι, ὅπερ ἐστὶν ὅλη καὶ εἶδος, ἀναλύει. ἀλλὰ καὶ ὁ τὸν λόγον εἰς τὰ μέρη τοῦ λόγου διαιρῶν καὶ ὁ τὰ μέρη τοῦ λόγου εἰς τὰς συλλαβὰς καὶ ό ταύτας είς τὰ στοιχεῖα ἀναλύει. ἀναλύειν δὲ ἰδίως λέγονται καὶ οί τοὺς συνθέτους συλλογισμούς αναλύοντες είς τούς άπλοῦς. άλλά καὶ οί τούς άπλοῦς εἰς τὰς προτάσεις, ἐξ ὧν αὐτοῖς τὸ εἶναι. ἀλλὰ καὶ τὸ τοὺς ἀτελεῖς 10 25 συλλογισμούς εἰς τοὺς τελείους ἀνάγειν ἀναλύειν καλεῖται. ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν τιθεμένων, συλλογισμῶν εἰς τὰ οἰχεῖα σχήματα ἀναγωγὴν ἀνάλυσιν λέγουσι. καὶ κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον τῆς ἀναλύσεως μάλιστα 'Αναλυτιχά καὶ ταῦτα ἐπιγέγραπται· ὑπογράφει γάρ τινα ἡμῖν μέθοδον ἐπὶ τέλει τοῦ πρώτου, δι' ἦς τοῦτο ποιεῖν δυνησόμεθα. ἀλλὰ καὶ πῶς τὴν τῶν 15 30 άπλῶν συλλογισμῶν εἰς τὰς οἰχείας προτάσεις, ἐξ ὧν αὐτοῖς τὸ εἶναι καὶ αὐτῶν, ἀναγωγὴν ποιεῖν δυνησόμεθα. εύρήσομεν δέ τινα αὐτῶν λέγοντα, καὶ πῶς οἱ σύνθετοι συλλογισμοὶ γίνονται ἐκ τῶν ἀπλῶν, καὶ πῶς αὐτοὺς εὶς ἐχείνους ἀνάξομεν. ἐν οἶς μὲν οὖν περὶ τῆς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύ-

¹ ἀχολούθησιν a 2 ἕχαστον L 3 τῷ bis a om. γὰρ et ἀνάγχη 5 ἐστι γένη L 6 ἔσται a καἴ om. aK 7 post ἀπόδειξις add. καὶ L 12 ἡ post ὅτι om. K εἰς aKM: εἴη L 13 γὰρ (ante ἡ) aKM: δὲ L 14 ἐστιν om. L 15 post ἐστιν add. ἐπὶ τὰς ἀρχὰς aK ἐπὶ τὰς ἀρχάς om. a (non om. K) 17 τῶν aLM: τὴν K 18 ὁ τὰ aKM: τὰ ὅσα L συνθέντα a ἀνάγων σώματα L 20 ante εἶδος add. τὸ L 22 τὰ om. K 24 τὰς om. K 25 καλεῖται ΚLM: λέγεται a 26 ἀναγωγὴν εἰς τὰ οἰχεῖα σχήματα a 27 λέγεται K pr. ante καὶ add. ὅθεν a σημεῖον L μάλιστα τῆς ἀναλύσεως M 31 ἀναγωγὴν ποιεῖν aKM: ἀναγαγεῖν L τινα αὐτῶν ΚLM: που αὐτὸν a 32 καὶ πῶς aKM: ὅτι L

σεως πεπραγμάτευται, ταῦτα 'Αναλυτικὰ Πρότερα, ἐν οἶς δὲ περὶ τῆς τῶν 4r ἀποδείξεων, 'Αναλυτικὰ μὲν καὶ αὐτά, 'Υστερα δὲ ἐπιγράφει. 20

"Ον δὲ πρὸς διδασχαλίαν γρησιμώτατον τὸ δεῖν τῶν ἡηθησομένων τὸν σχοπον και την πρόθεσιν λέγειν (οί γαρ είδότες, ἐπὶ τί τῶν λεγομένων 5 ξχαστον την αναφοράν έγει, ρᾶον μανθάνουσι τῶν οὐκ εἰδότων παραπλησία γάρ τῶν οὕτως μανθανόντων ή διαφορά τοῖς όδὸν βαδίζουσι τὴν αὐτήν, ών οί μὲν ἴσασι τὸ πέρας τῆς ὁδοῦ, ἔνθα ἀφικέσθαι δεῖ, οἱ δὲ ἀγνοοῦσιν· 25 καὶ γὰρ ἐκείνων οἱ μὲν εἰδότες ῥᾶόν τε βαδίζουσι καὶ γωρὶς καμάτου άνύουσι τὸ προχείμενον, οἱ δ' άγνοοῦντες χάμνουσι μᾶλλον ἐν πᾶσι γὰρ 10 ή άγνωσία ἀπειρία τινὶ ἔοικε), τοῦτο δὴ οὕτως ὂν χρήσιμον ἔν τε ταῖς άλλαις πραγματείαις ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἴωθε ποιεῖν καὶ δὴ καὶ ἐνταῦθα· εὐθὸς γὰρ ἐν ἀρχῆ λέγει, τί ποτέ ἐστι τὸ προχείμενον αὐτῷ, καὶ ταγέως 30 εἰπὼν καὶ διὰ βραχέων ἐφεξῆς ἔχεται τῶν ἀγόντων ἐπὶ τὰ προκείμενα. καὶ γὰρ καὶ ἀρχή ἐστιν ὥσπερ ἐν τοῖς γινομένοις τὸ οὖ ἕνεκεν οὕτως καὶ 15 εν τοῖς λεγομένοις τὸ γὰρ οὖ χάριν τινὰ λέγεται, τοῦτ' ἔστιν ὁ σχοπός, αἴτιον τῶν ἐχείνου χάριν λεγομένων. εἰ δὲ ἀρχή, ὡς ἀπὸ ἀρχῆς ἐντεῦθεν άρχεσθαι χρή. ἔσται δὲ καὶ πρὸς τὴν κρίσιν συντελῶν τοῖς τε λέγουσι τῶν λεγομένων καὶ τοῖς μανθάνουσιν, ὧν ἀκούουσι, γνωριζόμενος ὁ σκοπός. 35 αμα δὲ ήμᾶς διὰ τοῦ τὴν πρόθεσιν ταύτην εἰπεῖν εἶναι τῆς περὶ τῶν συλ-20 λογισμῶν πραγματείας τὸ περὶ ἀποδείξεως εἰπεῖν διδάσχει, ὅτι προηγούμενον έργον της συλλογιστικής πάσης μεθόδου χρη τον περί αποδείξεως ήγεῖσθαι λόγον· καὶ γὰρ ἡ περὶ τὰ ἄλλα εἴδη τοῦ συλλογισμοῦ πραγματεία τῷ φιλοσόφω γίνεται, καθ' όσον καὶ τὸ περὶ ἐκείνων διειληφέναι χρήσιμον πρὸς 40 ἀπόδειξιν καὶ τὴν τοῦ ἀληθοῦς εύρεσιν. ὅ τε γὰρ ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς 25 γυμνασάμενος συλλογισμοῖς καὶ τὸ πιθανὸν καὶ τὸ παρακείμενον τάληθεῖ συνοράν δυνάμενος ράον το άληθες ευρίσκει ουκ απατώμενος υπό της όμοιότητος τοῦ πιθανοῦ τῆς πρὸς τάληθές, ἀλλ' εἰδὼς αὐτοῦ τὴν διαφοράν, δ΄ τε τους σοφιστιχούς λόγους είδως, ὅπως γίνονται, δύναιτ' ἄν τὸ ψεῦδος φυλάττεσθαι· ή δὲ τούτου φυγή πλεῖστα πρὸς τὴν τάληθοῦς εὕρεσιν 45 30 συνεργεί. παραπλήσιον δε καί εν τοις Ήθικοις πεποίηκε τῷ ἐνταῦθα· καί γάρ έχει προειπών "ή μέν οὖν μέθοδος τούτων ἐφίεται | πολιτιχή τις οὖσα" 4 καὶ εἰπὼν τὴν πρόθεσιν εἶναι αὑτῷ περὶ πολιτείας καὶ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως μετά δέχα βιβλία περί έχείνης ποιείται τὸν λόγον, ώς ὄντος ἀναγχαίου

¹ τῆς οm. a 2 ante ἀναλυτικὰ add. ταῦτα μὲν Κ, ταῦτα δὲ a αὐτά aΚΜ: ταῦτα L 3 ὂν ΚLΜ: ἕν a πρὸ διδασκαλίας a δεῖν] conicio ἀεὶ 5 post ἔκαστον add. τὴν πρόθεσιν καὶ a 8 βαδίζουσί τε L 12 λέγεται aΚ 13 διὰ βραχέως a 14 καὶ (post γὰρ) om. aL γενομένοις a 16 ὡς om. ΚΜ 17 ἔστι aL τε om. L 19 τῆς aΚΜ: καὶ L post περὶ add. τῆς L τῶν om. a 23 τὸ ΚLΜ: τὸν a πρὸς om. L 25 περικείμενον a τάληθεῖ ΜΚ corr.: τάληθῆ aLK pr. 26 δυνάμενος om. L τάληθὲς a ante οὐκ add. καὶ L 28 δύναντ' L 29 τοῦ ἀληθοῦς L 30 δὲ καὶ aΚΜ: δὴ L 31 προειπὸν] Eth. Nic. I 1 p. 1094 μ 11 ἡ aΚΜ: εἰ L 32 αὐτῷ libri 33 περιποιεῖται L

25

πρῶτον εἰπεῖν περὶ τῶν ἠθῶν τῶν ἀνθρωπίνων, ὁποῖά τινα χρὴ εἶναι 4ν ταῦτα τῶν συμπληρωσόντων τὴν πόλιν ταῦτα γὰρ πρῶτα πόλεως μέρη. 5

p. 24 = 10 Πρῶτον εἰπεῖν περὶ τί καὶ τίνος ἐστιν ἡ σκέψις, ὅτι περὶ ἀπόδειξιν καὶ ἐπιστήμην ἀποδεικτικήν.

Εἶπε μὲν διὰ βραγέων, τίς ἡ πρόθεσις καὶ τίς ὁ σκοπὸς πάσης τῆς αναλυτικής ἐπιστήμης. προσθείς δὲ τό τε περὶ τί, ὅπερ ἐστὶν αἰτιατικής πτώσεως ἀπαιτητικόν, καὶ τὸ τίνος γενικής πτώσεως ὄν, τὴν 10 απόδοσιν ἐποιήσατο κατὰ αἰτιατικήν πτῶσιν, μόνον εἰπὼν περὶ ἀπόδειξιν και ἐπιστήμην, ἡμῖν καταλιπών τὸ μετασχηματίσαι και εἰς γενικήν 10 πτῶσιν τὰ εἰρημένα. γράφεται ⟨δὲ⟩ ἔν τισιν οὐ διὰ τοῦ ν, ἀλλὰ διὰ τοῦ σ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς καὶ εἴη ἀν οὕτως ἐχούσης τῆς γραφῆς πρὸς έχατερον τῶν προτεθέντων ἀπηντηχώς, πρὸς μὲν τὸ περὶ τί διὰ 15 τοῦ περὶ ἀπόδειξιν, πρὸς δὲ τὸ τίνος διὰ τοῦ ἐπιστήμης ἀποδειχτιχής. δύναται δ', αν ή δια τοῦ σ γεγραμμένον ἐπιστήμης ἀπο-15 δειχτικής, τὰ προειρημένα, τὸ περὶ τί χαὶ τίνος, μὴ εἰρῆσθαι περὶ τοῦ ὑποχειμένου ἀμφότερα, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔτερον τὸ περὶ τί περὶ τοῦ : ύποχειμένου (πᾶν γὰρ τί ὑποχείμενον) τὸ δὲ τίνος περὶ τῆς θεωρούσης τὸ ὑποχείμενον ἔξεως, ὡς εἶναι περὶ μὲν ὑποχείμενον τὴν ἀπόδειξιν, θεω- 20 ρούσης δὲ ταύτην τῆς ἀποδειχτιχῆς ἐπιστήμης. καὶ εἴη ἂν πρὸς ἑκάτερον 20 τῶν προτεθέντων οἰχείως οῦτως ἀπηντηχώς. ἔστι δὲ ἡ μὲν ἀπόδειξις συλλογισμός ἀποδειχτικός, ἐπιστήμη δὲ ἀποδειχτική ἔξις, ἀφ' ῆς οἶόν τέ ἐστιν άποδειχτιχώς συλλογίζεσθαι· το γάρ περί ἀποδείξεως είπεῖν ἐπιστήμης ἐστίν ἀποδεικτικής καὶ τοῦ ταύτην ἔχοντος.

p. 24 a 11 Είτα διορίσαι, τί έστι πρότασις.

² συμπληρούντων a πρῶτα om. L ante πόλεως add. τῆς a 4 ἀποδείξεως a ἐπιστήμης ἀποδείχτικῆς a et Ar. 6 τε om. a 9 post ἐπιστήμην add. ἀποδείχτικήν a 10 δὲ a: om. KLM το $\overline{\nu}$ K: oblit, L 13 ante ἐπιστήμης add. περὶ K 14 δύναται KM: δύνανται L: δύναιτο a δὲ L $\overline{\eta}$ KM: είναι L: αὰ a γεγραμμένου add. τοῦ a 16 ἀμφοτέροις a 17 πᾶν KLM: περὶ a 19 ταύτης KLM 20 ἀπήντα L $\overline{\eta}$ μὲν KLM: $\overline{\eta}$ μῖν a 27 λέξαι a 29 δ a 30 αὰ om. L 31 ποιεῖται aK post πεποίηται add. τὸν L συλλογισμῶν aK

αποδείξεως. τίνες δέ εἰσι τέλειοι συλλογισμοὶ καὶ τίνες ἀτελεῖς, αὐτὸς 4ν προϊὼν ποιήσεται γνώριμον. καὶ τὸ ἐν ὅλφ δὲ εἶναι καὶ τὸ ἐν μηδενί (τοῦτο γάρ ἐστι σημαινόμενον ὑπὸ τοῦ ἢ μὴ εἶναι), ὅτι ταὐτά ἐστι τὸ 35 μὲν τῷ κατὰ παντός, τὸ δὲ τῷ κατὰ μηδενός. τὸ δὲ κατὰ παντὸς 5 καὶ κατὰ μηδενὸς σημαίνει τὴν καθόλου κατάφασιν καὶ τὴν καθόλου ἀπόφασιν, ὡς προϊὼν γνώριμον ποιήσει. ἐπεὶ δὲ χρήσεται ἐν τῆ τῶν συλλογισμῶν ἀποδόσει καὶ τῶν συζυγιῶν ὅλως τῶν ἐν τοῖς σχήμασι τῷ ἐν ὅλφ εἶναι ἄλλο τι ἄλλφ τινὶ καὶ τῷ ἐν μηδενί, διὰ τοῦτο προλέγει περὶ αὐτῶν.

10 p. 24 a 16 Πρότασις μὲν οὖν ἐστὶ λόγος καταφατικὸς ἢ ἀπο- 40 φατικὸς τινὸς κατά τινος οὖτος δὲ ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει ἢ ἀδιόριστος.

Είη μὲν ἄν λόγος τῆς προτάσεως κάκεῖνος, ὃν τῆς ἀποφάνσεως ἀπέδωκεν ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας · λόγος γάρ, "ἐν ῷ τὸ ἀληθεύειν ἢ 15 ψεύδεσθαι ύπάρχει". οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἰδίως τὴν πρότασιν ὁρίζεται· καὶ γὰρ εἰ ταὐτὸν κατὰ τὸ ὑποκείμενον πρότασίς τε καὶ ἀπόφανσις, ἀλλὰ τῷ 45 λόγφ γε διαφέρει. καθόσον μεν γάρ η άληθής έστιν η ψευδής, απόφανσίς έστι, καθόσον δὲ καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς λέγεται, πρότασις, ἢ ὁ μὲν ὅτ ἀποφαντικὸς λόγος ἐν τῷ ἀληθης ἢ ψευδης εἶναι άπλῶς τὸ εἶναι ἔχει, ἡ 20 δὲ πρότασις ήδη ἐν τῷ πως ἔχειν ταῦτα. διὸ αί μὴ όμοίως ἔχουσαι αὐτὰ λόγοι μὲν οἱ αὐτοί, προτάσεις δὲ οὐγ αἱ αὐταί. ἡ μὲν γὰρ λέγουσα πρότασις, δτι ή δικαιοσύνη ἀγαθόν, όμοίως ἔχει τῆ λεγούση, ὅτι ἡ ἀδικία κακόν, άληθεῖς δὲ ἄμφω καὶ καταφάσεις, προτάσεις δὲ οὐγ αἱ αὐταί, εἴ γε διαφέρουσιν εν αὐταῖς οί τε ὑποχείμενοι χαὶ οἱ χατηγορούμενοι. ἀλλά 25 καὶ ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις αἱ ἀληθεῖς ὁμοίως ἔχουσι κατὰ τοῦτο καὶ εἰσὶ λόγοι οἱ αὐτοί, προτάσεις δὲ οὐχ αἱ αὐταί, εἴ γε διάφορον τὸ ποιὸν τῆς ἀποφάνσεως ἐν αὐταῖς, καὶ εἰσὶ προτάσεις μὲν οὐχ αἱ αὐταί, ἀποφάνσεις δὲ αἱ αὐταί. δοχεῖ δὲ ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὴν πρότασιν τὴν πρότασιν ὁρίζεσθαι. τούτου δὲ αἴτιον ἐπεὶ εἶπεν ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας, ὅτι "ἔστιν εἶς πρῶτος 5 30 λόγος ἀποφαντικὸς κατάφασις, εἶτα ἀπόφασις", ἐν οἰς δὲ τάξις ἐστὶ καὶ τὸ μὲν πρῶτόν ἐστι τὸ δὲ ὕστερον τῶν ὑποτεταγμένων, ὡς ἐν τῷ ὑστέρῳ τὸ πρῶτον ἐμφαίνεσθαι, ἐν τούτοις τὸ κοινῶς αὐτῶν κατηγορούμενον οὐχ

² ante προϊών add. περὶ τούτων L ποιεῖται aK 3 ὁπὸ τοῦ om. LM; an ὁπὸ delendum? (cf. 7, 27 et 12, 1) ante ἢ add. εἶναι a 4 τὸ δὲ . . . μηδενὸς om. a 5 ante καθόλου add. τοῦ K 7 ἀποδόσει M: ἀποδώσει aKL ἐν (ante ὅλφ) om. L
8 τῷ aKM: τὸ L 13 ἀποφάσεως ἀποδέδωκεν L 14 Περὶ ἑρμηνείας] c. 4 p. 17 a 3 15 ἀλλὰ καὶ ΚLM: ἀλλὰ a 17 γε ΚLM: τε a: δὲ temptabat Prantl Geschichte der Logik im Abendlande I p. 352, 20 18 post δὲ add. ἢ L καταφατικὸς aKL ἢ ἀποφατικὸς aL: om. K 21 ἡ μὲν γὰρ λέγουσα . . ἀποφάνσεις δὲ αἰ αὐταί (27. 28) om. aK γὰρ om. M 23 δὲ (ante ἄμφω) M: καὶ L 29 Περὶ ἑρμ.] c. 5 p. 17 a 8 πρῶτος post ἀποφαντικὸς transpon. L 30 εἶτα ἀπόφασις om. KLM 31 δ᾽ L

ώς γένος αὐτῶν κατηγορεῖται· ἐν γὰρ τοῖς γένεσι τὰ εἴδη τὰ προσεχῆ 5r αὐτοῖς ἀντιδιαιρεῖται ἀλλήλοις, καὶ οὐ τὸ μὲν πρῶτόν ἐστιν αὐτῶν τὸ δ' ύστερον επεὶ τοίνυν οὐ γένος ἡ πρότασις οὐδέ ἐστι φύσις τις ἄλλη παρὰ 10 τά, ὧν κατηγορεῖται, καὶ ἐν οἶς αὐτῆ τὸ εἶναι, ὡς ἐπὶ τῶν γενῶν ἐστι, 5 διὰ τοῦτο ἐχ τῆς χαταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως, ὧν κατηγορεῖται, ἐδήλωσεν αὐτήν. καὶ γάρ τὸ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας εἰρημένον ἴσον ἐστὶ τούτῳ τὸ "ἔστιν οὖν άπλη ἀπόφανσις φωνή σημαντική περὶ τοῦ ὑπάρχειν τι ἢ μη ὑπάρχειν". ἀλλὰ καὶ τὸ "ἀποφάνσεως τὸ ἔτερον μόριον, εν καθ' ένός", 15 ώς εν τοῖς Υστέροις ἀναλυτιχοῖς λέγει, ἴσον τούτοις, οι ὅρφ οὐχέτι προσέ-10 θηκε τὸ κατὰ τὸ ποιὸν ἢ τοὺς χρόνους, ὅτι ἐν τῆ ἀντιφάσει ταῦτα συνείληπται· είσὶ γάρ κατά ταῦτα καὶ αί ἀντιφάσεις. ὅμοιον τούτοις καὶ τὸ 'λόγος ἀποφαντικός τινος περί τινος', εὶ μὴ ἄρα οὖτος κοινότερος, ὅτι ἐν αὐτῷ οὔπω συμπαρείληπται οὔτε ἡ κατάφασις οὔτε ἡ ἀπόφασις. ὡς δὲ πολλαχῶς λεγομένης τῆς προτάσεως ἔοιχε καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ Περὶ 20 15 καταφάσεως φρονείν. αὐτὴν γοῦν οὐχ ὁρίζεται, ἀλλὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν.

Είσὶ δὲ οὖτοι οἱ ὅροι προτάσεως οὐ πάσης ἀλλὰ τῆς άπλῆς τε καὶ καλουμένης κατηγορικής το γάρ τι κατά τινος έχειν καὶ το καθόλου ή έν μέρει ἢ ἀδιόριστον ἴδια ταύτης• ἡ γὰρ ὑποθετικὴ οὐκ ἐν τῷ τι κατά 20 τινος λέγεσθαι άλλ' εν άχολουθία η μάχη τὸ άληθες η τὸ ψεῦδος ἔχει. 25 έστι δὲ οὐδὲ τῆς διαλεκτικῆς ὁ ἀποδεδομένος όρισμός (ἐκείνη γὰρ ἐν έρωτήσει), άλλὰ μόνης τῆς συλλογιστικῆς. τὸ δὲ [τὶ] κατά τινος καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως εἶπεν, ἐπεὶ καὶ ἐν τῆ ἀποφάσει ὑποκείμενός τις ὅρος ἐστὶ καὶ κατηγορούμενος το γάρ κατά τινος νῦν οὐ τοῦ καταφατικοῦ δηλω-25 τικόν ἐστιν ἀλλὰ τοῦ κατηγορουμένου, δ κατηγορεῖται ἢ καταφατικῶς ἢ αποφατικώς. ἐν μέντοι τῷ Περὶ έρμηνείας ὁριζόμενος τὴν κατάφασιν καὶ 30 ἀπόφασιν τῷ κατά τινος ἐπὶ τῆς καταφάσεως ἐγρήσατο · ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως οὐκέτι τῷ κατά τινος, ἀλλὰ τῷ ἀπό τίνος εἰπών αὐτὴν ἀπόφανσιν είναι "τινὸς ἀπό τινος". δύο δὲ ὄντων, οἰς ἡ κατηγορικὴ πρότασις 30 όρίζεται (ποιῷ γὰρ καὶ ποσῷ), ἀμφότερα παρέλαβεν ἐν τῷ τῆς προτάσεως λόγω, τὸ μὲν ποιὸν διὰ τοῦ εἰπεῖν λόγον αὐτὴν εἶναι καταφατικὸν ἢ ἀπο-35 φατικόν (αύτη γάρ προτάσεων πρώτη καὶ κοινή ποιότης), τὸ δὲ ποσὸν διὰ τοῦ εἰπεῖν ούτος δὲ ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει ἢ ἀδιόριστος, ὧν καὶ

¹ τὰ προσεχῆ αὐτοῖς KLM: ἐπίσης a 2 δὲ aK 3 ή πρότασις οὐ γένος οὐδὲ φύσις ἐστί a 5 τῆς (post xαὶ) om L χατηγορεῖ L 6 Π ερὶ ἑρμ.] c. 5 p. 17 a 227 οὖν] δὲ ἡ μὲν Ατ. εἰ ὑπάρχει τι ἢ μὴ ὑπάρχει αΚ 9 Υστέρ. ἀναλ.] Ι 2 p. 72 a 8 10 τὸ (post κατὰ) om. a ποσὸν aΚ 11 post γὰρ add. καὶ aΚ, κατὰ τὸ ποιὸν καὶ τοὺς χρόνους LM καὶ (ante αί) om. a 12 ἀποφατικὸς Κ λατ το ποιον λαι τους χρονους $\rm LM$ χαι (απιε αι) οπι α 12 αποφατιχός $\rm K$ 15 οῦν α 17 άπλῶς α καὶ καλουμένης $\rm aM$: καὶ κατηγορουμένης expet. $\rm K$ 18 κατηγορικῆς καλουμένης $\rm L$ 20 τὸ (post $\rm \ddot{\eta}$) οπι $\rm aK$ 21 ἀποδιδόμενος α 22 τὶ delevi ἐπὶ $\rm KLM$: τὸ α 23 ἐστιν ὅρος $\rm L$ 24 καὶ οπι $\rm K$ post γὰρ add. τι α 26 Περὶ ἑρμ.] $\rm c.$ 5 p. $\rm 17\, a.$ 26 καὶ scripsi: $\rm \ddot{\eta}$ libri 29 ἀπόφασιν $\rm aK$ 30 παρέλαβον α 31 διὰ τοῦ $\rm KM$: διὰ τὸ $\rm L$: δι' αὐτοῦ $\rm a$ ante καταφ, add. $\rm \ddot{\eta}$ $\rm L$ 32 διὰ τὸ $\rm L$ 33 $\rm \ddot{\omega}$ ν οπι $\rm a$

νῦν μὲν ἐκτίθεται τὰ σημαινόμενα, ἐπὶ πλέον δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τῷ Περὶ 5τ έρμηνείας εἴρηκε. σημειωτέον δέ, ὅτι οὐχ ὁμοίως ἐν τε τούτοις καὶ ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς ἀποδίδωσι τὸ καθόλου.

p. 24 a 22 Διαφέρει δὲ ἡ ἀποδειχτικὴ πρότασις τῆς διαλεχτικῆς, 40 5 ὅτι ἡ μὲν ἀποδειχτικὴ λῆψις θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεώς ἐστιν.

Είπων τον χοινον λόγον της προτάσεως προστίθησι καὶ τὰς διαφοράς, αῖς διαφέρουσιν ἀλλήλων ἢ τε ἀποδεικτικὴ καὶ ἡ διαλεκτική, ἄμα μὲν δειχνός, δτι ἐν ταύταις ἐστὶν ὁ χοινός τε καὶ ἀποδεδομένος λόγος τῆς 10 προτάσεως καὶ οὐ κατὰ τοῦτό ἐστιν αὐταῖς ἡ διαφορά· ἐν πάσαις γὰρ ταῖς 45 προτάσεσι ταῖς συλλογιστικαῖς ὁ ἀποδεδομένος λόγος οὐ μὴν καὶ ἐν τῆ έρωτήσει οδδε γάρ άπλως έχείνη πρότασις, άλλα το δλον διαλεκτική 50 πρότασις. αμα δε και έπει έν τοῖς Τοπικοῖς δριζόμενος την πρότασιν λόγον ἀποδέδωχεν αὐτῆς, ὅτι ἐστὶ πρότασις διαλεχτιχή ἐρώτησις ἔνδοξος, ἵνα μή 15 τις δπολάβη τῆς καθόλου προτάσεως ἐκεῖνον εἶναι λόγον, καὶ ἐνταῦθα διαστέλλεται καὶ τῶν προτάσεων τὰς διαφορὰς δηλοῖ δεικνύς, ὅτι τῆς κοινῶς λεγομένης προτάσεως της πρός τὸ χοινῶς συλλογίσασθαι λαμβανομένης ὁ 5 ἀποδεδομένος νῶν λόγος ἐστὶν ἀλλ' οὐχ ὁ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εἰρημένος · ἐκεῖνος γὰρ διαλεχτιχῆς ἐστι προτάσεως λόγος χαὶ ταύτης οὐδέπω συλλογιστιχῆς. 20 κατά γάρ τὰς διαφοράς τῶν συλλογισμῶν διαφοραί καὶ προτάσεών εἰσιν, όντος τινός χοινοῦ προτάσεως λόγου ώσπεροῦν χαὶ συλλογισμοῦ. ἐπὶ πλέον μὲν οὖν περὶ τῆς ἀποδειχτιχῆς προτάσεως, τίνι τῶν ἄλλων διαφέρει, ἐν τοῖς 10 Ύστέροις αναλυτικοῖς διαλαμβάνει καὶ γάρ τῆ ὕλη διαφέρει αὐτῶν (άληθής γὰρ καὶ προτέρα καὶ γνώριμος καὶ ἀναγκαία) καὶ τῆ χρήσει τε καὶ τῆ 25 λήψει, ὅτι μὴ ἐρωτᾶ ὁ ἀποδειχνύς. νῦν δὲ ἐνδείχνυται αὐτῆς τὴν πρὸς την διαλεκτικήν πρότασιν διαφοράν ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς λήψεως πρῶτον, ότι μη ἐν ἐρωτήσει κεῖται ή ἀποδεικτική μηδὲ δι' ἐρωτήσεως λαμβάνεται. 15 ό μὲν γὰρ ἐρωτῶν τὴν ἀντίφασιν ὡς παρεσκευασμένος παντὶ τῷ ὑποκειμένω ύπὸ τοῦ ἀποχρινομένου ἐνστῆναι καὶ ἀνελεῖν αὐτὸ διὰ τοῦ ἐσομένου ὑπ' 30 αὐτοῦ συλλογισμοῦ, δι' ὧν ἐχεῖνος ἀποχρινόμενος δίδωσιν, οὕτως ἐρωτᾶ. τοιούτος δέ έστιν ό διαλεκτικός ό έξ ένδόξων συλλογιζόμενος εύπορησαι γὰρ οἶόν τε ἐνδόξων καὶ πρὸς τὰ ἀντικείμενα. ὁ δὲ ἀποδεικνὺς οὐκ ἐκ πάντων τῶν δοθέντων ἀποδείξει· οὐ γὰρ οἶόν τε τὰ ἀντιχείμενα ἀλλήλοις 20 άληθη είναι. οὐκ ἐρωτὰ οὖν ὁ ἀποδεικνύς, ἀλλὰ παρ' ἑαυτοῦ λαμβάνει·

³ Υστ. ἀναλ.] I 4 p. 73 b 26 sq. 7 προτίθησι αΚ 8 διαφέρει α ή alterum om. L 9 post καὶ add. ὁ Μ 10 ταῖς προτάσεσι om. L 13 Τοπικοῖς] Ι 10 p. 104 α 8 λόγον LM: λόγω αΚ 14 ἀποδέδωκα L ὅτι . . ἔνδοξος om. L 16 δηλοῖ om. α 17 κοινῶς om. α ante κοινῶς add. ὅλον L 18 λόγος νῦν L 20 προτάσεις L 23 ἀλήθεια α 24 τε αΚΜ: γε L 25 ἀποδεικτικός α αὐτῆς αΜ: αὐτοῖς L: αὐτ ᾶ. Κ (fuisse ῶν videtur) 26 τρόπου ΚLΜ: πρώτου α 27 ἐν om. αL · 29 ἀναιρεῖν α 32 ante ἀντικείμενα add. αὐτὰ Κ 34 ὁ om. Κ

τὸ γὰρ ἀχόλουθον ταῖς ἀργαῖς λαμβάνει χαὶ ταῖς ὑποθέσεσιν, ὡς ἐν τῆ 5ν γεωμετρία γινόμενον όρωμεν· οὐ γάρ ὁ βουλόμενος δεῖξαι τοῦ τριγώνου τάς τρείς γωνίας δυσίν δρθαίς ίσας διά προτάσεων δείχνυσιν έξ έρωτήσεως δοθεισων. ἐρώτησιν δὲ ἀντιφάσεως εἶπε τὴν διαλεχτιχὴν πρότασιν νῦν 25 5 αντί τοῦ 'δι' ἐρωτήσεως αντιφάσεως λαμβανομένην', ώς δῆλον ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου τοῦ οὐ δὲν δὲ διοίσει οὐδὲ γὰρ ὁ ἐρωτῶν διὰ τῆς ἐρωτήσεως συλλογίζεται άλλά διά τοῦ ληφθέντος διά τῆς ἐρωτήσεως. ὑποθέσεις δὲ τῶν ἀποδείξεων αί ἀργαί, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις τῶν τοιούτων προτάσεων καὶ τῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ὡς ἐναργεῖς καὶ αὐτόθεν γνώριμοι τίθενται ἢ ὡς 30 10 τοῖς τοιούτοις ἐπόμεναι· τὸ δὲ μὴ δι' ἀποδείξεως λαμβανόμενον ὑποθεσίν τε καὶ ὑποτίθεσθαι καλοῦσι καὶ κοινότερον ἔτι θέσιν. ἐκ τούτων δὴ τὴν απόδειξιν ποιείται. εἰπὼν δὲ τὴν κατά χρῆσιν διαφοράν αὐτῶν προστίθησιν έφεξῆς καὶ τὴν κατά τὴν ὅλην, πρῶτον δείξας, ὅτι κοινὸς ὁ ἀποδεδομένος προτάσεως λόγος καὶ ἐφαρμόζων καὶ τῆ ἀποδεικτικῆ καὶ τῆ διαλεκτικῆ. 15 δταν είς συλλογισμοῦ γένεσιν λαμβάνηται, είπων οὐδὲν δὲ διοίσει πρὸς 35 τὸ γενέσθαι τὸν έχατέρου συλλογισμόν καὶ γὰρ ὁ ἀποδειχνύων καὶ ὁ ἐρωτῶν συλλογίζεται λαβών τι κατά τινος ὑπάρχειν ἢ μὴ ύπάρχειν, δς ην ἀποδεδομένος προτάσεως λόγος καὶ γὰρ εἰ ὁ τρόπος τῆς λήψεως αὐτῶν διάφορος, ἀλλὰ τά γε λαμβανόμενα κατὰ τὸν τῆς προτάσεως 20 χοινωνεῖ λόγον. τῆ λαμβανομένη οὖν διαλεχτιχῆ προτάσει ὁ εἰρημένος 40 κοινὸς τῆς προτάσεως λόγος ἐφαρμόζει, οὐ τῆ ἐρωτωμένη καὶ γὰρ τῆ αποδεικτικώς ληφθείση και τῆ διαλεκτικώς κοινόν τὸ κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν εἶναί τινος κατά τινος, ἦ προτάσει πρὸς τὸν κοινῶς καὶ άπλῶς συλλογισμόν χρώμεθα· τὸ γὰρ καταφατικόν τε καὶ ἀποφατικὸν αὐτῶν πρὸς 25 συλλογισμόν χρήσιμον.

Έδήλωσε δὲ ήμῖν διὰ τῆς λέξεως ταύτης, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως 45
τὸ κατά τινος άρμόζει, εἰπὼν τὶ κατά τινος ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν. καὶ προσθεὶς δὲ τοῖς έξῆς τὸν προειρημένον τρόπον τοῦτο δηλοῦν ἔοικεν, ὅτι | κοινόν ἐστι τὸ κατά τινος. ἢ τὸ τὸν προειρημένον 6τ
30 τρόπον δηλωτικόν ἐστι τοῦ καθόλου ἢ ἐν μέρει ἢ ἀδιορίστως. ποιεῖται
δὲ τινα καὶ τῆς διαλεκτικῆς προτάσεως διαίρεσιν. ἄλλην μὲν γάρ φησιν

² ὁρῶμεν γινόμενον L δεῖξαι post τριγώνου transpon. L: τὰς τρεῖς τοῦ τριγώνου colloc. a 3 προτάσεως K 4 τὴν om. L 6 φερομένου L δὲ a et Ar.: om. KLM . οὐδὲ scripsi: οὕτε libri 7 διὰ (ante τῆς) om. L 9 post ἀλλ' add. ἢ a αὐτόθι KL 10 τοῖς om. L ἑπόμενα KM 11 ὑποτίθεσθαι] hinc inc. B; K huc usque coll. καλοῦμεν a 12 ἀπόδειξιν] ἀπό evan. B 13 ὅλην] ὑλ evan. B 14 ante προτάσεως add. τῆς aLM λόγος BM: ὅρος aL τῆ διαλεκτικῆ καὶ τῆ ἀποδεικτικῆ a 15 συλλογισμῶν λαμβάνηται γένεσιν a δὲ οὐδὲν B δὲ om. L 16 post γὰρ add. καὶ a 17 τινος] ινο evan. B ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον L 18 ἀποδεδομένος] ος evan. B ante προτάσεως add.

τῆς LM 23 εἶναι ἢ ἀπόφασιν aLM προτάσει] ει evan. B προτάσει L 24 τὸ γὰρ . . . συλλογισμὸν om. L 26 τῆς evan. B 27 ὑπάρχειν ἢ] ειν ἢ evan. B ἢ a et Ar.: ααὶ τί LM 28 προσθῆς L προειρημένον] προ evan. B 30 τοῦ aB: τῶν LM

εῖναι τὴν πυνθανομένου καὶ ἐρωτῶντος (ἐρώτησιν γὰρ ἀντιφάσεως), 6τ ῆτις ἐστὶν ἐν τῆ παρ' ἄλλου αἰτήσει, ῆτις οὐδέπω λόγος ἀποφαντικὸς οὐ-το δὲ κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ἄλλην δὲ τοῦ συλλογιζομένου, ἢ καὶ μέρος ἐστὶ τοῦ συλλογισμοῦ γινομένου, ῆτις ἐστὶν ἀπὸ τῆς ὅλης· ἡ γὰρ ἐρώτησις τῆς δ ἀντιφάσεως οὐκ ἔστι συλλογισμοῦ μέρος. τί δὲ τὸ φαινόμενόν τε καὶ ἔνδοξον, εἴρηκεν ἐν τοῖς Τοπικοῖς.

p. 24 b 12 Τί μεν οδν έστι πρότασις, καὶ τίνι διαφέρει συλλογιστική καὶ ἀποδεικτική καὶ διαλεκτική.

Εἴρηκεν, ὅτι ἡ μὲν πρότασίς ἐστι λόγος καταφατικὸς ἢ ἀποφατικός 10 τινος κατά τινος, καὶ οὖτος ὁ λόγος εἴη ἄν τῆς συλλογιστικῆς προτάσεως. ἡ δὲ ἀποδεικτικὴ πρότασίς ἐστιν, ὡς μὲν ἐνθάδε εἴρηκεν, ἀληθὴς καὶ διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεων εἰλημμένη, ὡς δὲ ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς, ἡ ἀληθὴς καὶ ἄμεσος καὶ πρώτη καὶ γνωριμωτέρα καὶ αἰτία 15 τοῦ συμπεράσματος ἡ δὲ διαλεκτικὴ πυνθανομένω μὲν ἐρώτησις 15 ἀντιφάσεως, συλλογιζομένω δὲ λῆψις τοῦ φαινομένου καὶ ἐνδόξου. εἴη δ' ἄν καὶ σοφιστική, ἢς οὐκ ἐμνημόνευσε νῦν, λῆψις τοῦ φαινομένου καὶ ἐνδόξου ἡ γὰρ ἐπιπόλαιον τὸ πιθανὸν καὶ εὐφωρατότερον ἔχουσα σοφιστικὴ πρότασίς ἐστι. δι' ἀκριβείας δὲ περὶ αὐτῶν λέγει, περὶ μὲν τῆς ἀποδεικτικῆς ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ τῆς διαλεκτικῆς 20 ἐν τοῖς Τοπικοῖς, περὶ δὲ τῆς σοφιστικῆς ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις, ᾶ πάντα ἔπεται τῆ κοινῆ περὶ συλλογισμῶν πραγματεία. καὶ εἴη ἄν διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐν τοῖς ἑπομένοις ρηθήσεται, ὅτι πρῶτα τῆ τάξει ταῦτα τὰ βιβλία ἐκείνων τῶν πραγματειῶν, δεδηλωκώς.

p. 24 b 16 "Όρον δὲ καλῶ, εἰς δν διαλύεται ή πρότασις.

³ τοῦ om. LM 4 ante γινομένου add. τοῦ LM 1 ἐρώτησις γάρ ἐστιν aLM 5 φαινομένου καὶ καὶ ἐνδόξου α 6 Τοπικοῖς] Ι 1 νομένη a τῆς om. a p. 100 b 21-23 7 τίνι aB (n m): τί Ar. 8 post συλλογιστική add. τε a Υστ. αν.] I 2 p. 71 b 21 15 σύλληψις L προτάσεως L aBM: τò L 17 καὶ (ante ἐνδόξου) om. LM καὶ aBM: aliud quid 16 8' om. LM εύφωρατότερον scripsi: εύφωρατώτερον libri 18 λέγειν L superscr. in litura L 19 τῆς (ante διαλεχτιχῆς) om. L 21 συλλογισμῶν] γισμῶν in ras. Β 22 post εἰπεῖν 25 αὐτὸ a 26 τασσόμενον om. L δὲ om. M 27 xai πρώτον Β: καὶ α: δὲ καὶ πρότερον LM τὸν ante περὶ transponunt LM 29 post 30 τοῦ om. L έν add. τη a δè om. L

συγκεῖσθαι. ἔστι δὲ ὁ μέν, καθ' οδ κατηγορεῖται, ὁ ὑποκείμενος ὅρος, περὶ 61 οῦ καὶ ὁ λόγος γίνεται, ὁ δὲ κατηγορούμενος ὁ ἐπιφερόμενος τῷ ὑποκειμένω καὶ λεγόμενος περὶ αὐτοῦ: πᾶσα γὰρ πρότασις κατηγορική ἐξ ὑποκειμένου δρου καὶ κατηγορουμένου σύγκειται. τὸ δὲ προστιθεμένου ἢ 5 διαιρουμένου τοῦ εἶναι ἢ μὴ εἶναι προσέθηχεν, ἵνα μή τινες ἀγνοήσαντες, όταν τὸ 'ἐστί' τρίτον προσκατηγορῆται ἐν προτάσει, διαιροῦντες τὴν 35 πρότασιν τὸ είναι ἢ μὴ είναι τρίτον ὅρον ἡγῶνται είναι. οὸ γὰρ ὅρος ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσι τὸ 'ἐστίν', ἀλλὰ προστιθέμενον μὲν σύνθεσιν σημαίνει τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἔστι καταφάσεως δηλωτικόν. 10 ἀποφατικῶς δὲ λεγόμενον διαιρεῖ καὶ γωρίζει τοὺς ὅρους ἀπ' ἀλλήλων καὶ έστιν αποφάσεως δηλωτικόν είς γαρ δύο δρους πάσα διαιρείται πρότασις. 40 δτι γάρ μήτε δρος τὸ 'ἐστί' μήτε δρου μέρος, δῆλον εἶναι δοκεῖ ἐκ τοῦ καὶ τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τὰς ἀντικειμένας ἐκ τῶν αὐτῶν ὅρων συγκεῖσθαι. δοκεῖ δὲ δρος γίνεσθαι τὸ 'ἐστίν', ὅταν μόνον κέηται, τοῦτ' ἔστι 15 κατηγορηθή κατά τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ἐπὶ τοῦ 'Σωκράτης ἔστι'. δοκεῖ γάρ τὸ 'ἐστί' τότε κατηγορούμενος δρος εἶναι. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ ἀκριβολογοῖτό τις, οὐδὲ τότε ἐστὶ καθ' αὐτὸ ὅρος τὸ 'ἐστίν'· ἡ γὰρ λέγουσα πρότασις Ένωκράτης ἔστιν' ἴσον δύναται τῆ Ένωκράτης ὄν ἐστιν', ἐν ἦ γίνεται τὸ 45 ον μετά τοῦ 'ἐστίν' ὁ κατηγορούμενος δρος, οὐ τὸ 'ἐστίν'. ἐπεὶ δὲ τῷ 20 ου τὸ 'ἐστίν' ἴσον δοχεῖ δύνασθαι | ἐγχεχλιμένον ἀπ' αὐτοῦ, συντομίας γάριν 6ν καὶ τοῦ μὴ ταὐτὸ λέγειν δοκεῖν μόνον συντάσσεται τῷ ὑποκειμένω. οὕτως δὲ συνταγθὲν ὅρος γίνεται καὶ τῆς προτάσεως μόριον.

Εἰπὼν δὲ συντιθεμένου ἢ διαιρουμένου προσέθηκε τοῦ εἶναι ἢ μὴ εἶναι ἀκαταλληλότερον μέν πως τῆ έρμηνεία δοκῶν χρῆσθαι διὰ τὴν 5 25 τοῦ μὴ εἶναι πρόσθεσιν· δοκεῖ γὰρ αὕταρκες εἶναι τὸ προστιθεμένου ἢ διαιρουμένου τοῦ εἶναι ἡ μὲν γὰρ πρόσθεσις τοῦ εἶναι κατάφασιν ποιεῖ, ἡ δὲ διαίρεσις ἀπόφασιν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ προσέθηκεν αὐτὸ ὑπὲρ τοῦ δηλῶσαι, τίνα τρόπον τοῦ εἶναι διαιρουμένου ἀπόφασις γίνεται· διαίρεσις γάρ ἐστι καὶ ἡ παντελὴς ἄρσις τοῦ 'ἐστί', διαίρεσίς ἐστι καὶ ἡ μετὰ 30 τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου σύνταξις, ὁποῖόν ἐστι τὸ 'οὐκ ἔστιν'· ἀλλὰ τέλεον 10 μὲν ἀφαιρεθέντος τοῦ 'ἐστίν' ἀπὸ τῆς προτάσεως καὶ οῦτως διαιρεθέντος οὕτε ἀπόφασις τὸ καταλειπόμενον οὕτε πρότασις δλως· ὁ γὰρ ἀφελὼν ἀπὸ τῆς προτάσεως τῆς 'Σωκράτης λευκός ἐστι' τὸ 'ἐστί' καὶ καταλιπὼν τὸ 'Σωκράτης λευκός' οὕτε ἀπόφασιν πεποίηκεν οὕτε ἔτι πρότασιν τὸ καταλειπό-

³ πρότασις ex προτάσεις, ut videtur, corr. L 4 ante προστ. add. η L 5 ante τοῦ add. η a τινες] es post superser. B 6 post èv add. τη a 7 ηγοῦνται a 8 προστιθέμενον] τι superser. B 10 post διαιρεῖ add. τε a 12 εἶναι om. L 14 χέηται scripsi: χεῖται libri τοῦτ' ἔστι ... Σωχράτης ἔστι (15) om. aLM 16 τότε τὸ ἐστὶ aLM 18 ὄν B: ὤν aLM 19 ὄν B: ʹͺων aLM post ὁ add. δὲ a οὐ τὸ scripsi: οῦ τὸ B¹LM: οὕτω B²: οὖτος a ἐστίν a: ὄν ἐστιν B: ʹων ἐστιν LM τῷ aM: τὸ BL 20 ὄν B: ΅ων aM: τὸ επὶ τὸ αΜ: τῷ BL 21 ταὐτὸν aLM συντάσσεσθαι L 23 δὲ om. M 27 αὐτὴν L ὁπὲρ τοῦ δηλῶσαι om. L 29 διαίρεσίς ἐστι om. LM 33 Σωχράτης om. a 34 ἐποίησεν B ἔτι om. LM

μενον τετήρηκεν· ή γάρ πρότασις τέλειός εστι λόγος καὶ ἀνελλιπής. ὁπερ 6ν τοῦ οὖν δεῖξαι, τίνα τρόπον χρὴ διαιρεῖν τὸ 'ἐστίν' ἐν τῆ ἀποφάσει, προσέ- 15 θηκε τὸ μὴ εἶναι, ἵνα ἢ 'προστιθεμένου μὲν τοῦ εἶναι ἐν ταῖς καταφάσεσιν, διαιρουμένου δὲ τοῦ αὐτοῦ τούτου ἐν ταῖς ἀποφάσεσι καὶ γινομένου 5 μη είναι' οὐ γὰρ τέλεον διαιρουμένου καὶ ἀφαιρουμένου. η προσέθηκε τὸ προστιθεμένου η διαιρουμένου τοῦ είναι η μη είναι όπὲρ τοῦ ένδε(ξασθαι, δτι ταῦτα, τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, οὸ μόριά ἐστι τῆς προτάσεως οὐδὲ ὅροι, ἀλλ' ἔστιν ἔξωθεν τῶν ὅρων καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, ἢ 20 προστιθέμενα τοῖς κατηγορουμένοις ὅροις ἔξωθεν ἐν τῆ τῶν προτάσεων εἰς 10 τους δρους διαιρέσει η χωριζόμενα αὐτῶν οὐδὲν γὰρ πλέον ὡς πρὸς τὴν είς τοὺς δρους τῶν προτάσεων διαίρεσιν ποιεῖ ταῦτα προστιθέμενα ἢ άφαιρούμενα. δοχοῦσι γὰρ οἱ ὅροι εἶναι τῆς 'Σωχράτης λευχός ἐστι' τὸ Σωχράτης καὶ τὸ λευκός. καὶ εἴη ἄν καταλληλότερον ἡ λέξις ἔχουσα, εἰ 25 ούτως λέγοι τὸ προστιθεμένου τοῦ εἶναι ἢ μὴ εἶναι ἢ διαιρου-15 μένου. ἢ ἄτοπον τὸ μηδ' δλως λέγειν τὸ 'ἐστίν' ἐν ταῖς οὕτως ἐγούσαις προτάσεσι κατηγορεῖσθαι, καὶ ταῦτα Εὐδήμου ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ λέξεως δειχνύντος τοῦτο διὰ πλειόνων.

ρ. 24 τ 18 Συλλογισμός δέ ἐστι λόγος, ἐν ῷ τεθέντων τινῶν ἕτερον τι τῶν χειμένων ἐξ ἀνάγχης συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι. 30

Εἰπὼν περὶ προτάσεων καὶ περὶ τῶν τῆς προτάσεως μορίων, α ἀνόμασεν δρους, ακολούθως ἀποδίδωσι, τί ποτέ ἐστιν ὁ συλλογισμός. ὅτι μὲν οὖν λόγος τίς ἐστιν ὁ συλλογισμός καὶ ὡς ἐν γένει τῷ λόγῳ ἐστί, δῆλον. λαβὼν δὲ τὸ γένος αὐτοῦ, δ τῶν ὁριστῶν τῆς κοινῆς φύσεὡς ἐστι δηλωτοῦ γένους ἐν τοῖς ὁριζομένοις θέσις δύναται· δεῖ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ ὅρου τὸ ὁριζόμενον πάντως χωρισθῆναι· ἐπεὶ δὲ τῶν διαφερόντων αὐτοῦ τὰ μὲν πλεῖον ἀφέστηκε τούτων, ὅσα οὐδὲ ταὐτοῦ κεκοινώνηκεν αὐτῷ γένους, τὰ δὲ ἐγγύτερά τέ ἐστι καὶ ὁμογενῷν αὶ διαφοραί, διὸ πρῶτον ἐν τοῖς ὁρισμοῖς λαμβάνεται τὸ γένος κοι τῶν πλεῖστον διαφερόντων 40 λαβὼν δὴ τὸ γένος τὸ τοῦ συλλογισμοῦ μετὰ ταῦτα διὰ τῶν διαφορῶν τοῦ

³ τ', a είναι BLM: ἐστὶν a 6 ἢ (ante μὴ) aL (bifum): καὶ BM (Ar.); cf. 15,23 et 16,7,14 7 εἰσι L 8 καὶ τὸ είναι ... ἔξωθεν (9) om. LM 9 post ἐν add. δὲ Μ 10 ante ἢ add. ἢ προστιθέμενα LM οὐδὲ aLM ante πλέον expet. τὸ Β 13 ἡ λέξις καταλληλότερον L 14 λέγοι τὸ scripsi: λέγοιτο libri ante μὴ add. καὶ Β 21 τῆς προτάσεως BLM: τῶν προτάσεων a 22 ὁ om. aLM συλλοισμός] συλ periit in M 23 ὁ om. LM ἐν om. a 24 ante γένος add. κοινὸν aM 25 τὸ om. aLM 26 ἐν τοῖς ὁριζομένοις ἡ τοῦ γένους a 27 ἐπὶ a αὐτῷ a aut τῶν διαφερόντων αὐτοῦ aut τούτων (28) delendum videtur 28 πλείω a τούτων BLM: τούτου a οὐδὲ Β: οὐ aLM τοῦ αὐτοῦ LM αὐτῷ BLM: τοῦ a 29 ἐγγυτέρω a τε superscr. B διμοιωγενῆ a ἀνομογενῶν M 30 αὐτὸ a: αὐτὰ BLM αἱ superscr. B πρῶτον Β: πρότερον aLM 31 πλείστων a 32 δὲ a τὸ (post γένος) om. a τοῦ λόγου BLM: τούτου a

λόγου την οίχείαν καὶ ίδιον οὐσίαν τοῦ συλλογισμοῦ συντιθεὶς ταύτας τῷ 60 γένει ἔδειξε, διὰ μὲν τοῦ τεθέντων τινῶν ἐνδειξάμενος τό γε δεῖν εἶναί τινας είλημμένας προτάσεις η συγχωρουμένας ύπό τοῦ συλλογιζομένου, δ οὐ πᾶς ἔγει λόγος. τί γὰρ ἐν τῆ εὐγῆ τίθεται ἢ ἐν τῆ ἐντολῆ ἢ ἐν τῆ ⁴5 5 κλήσει; δοκεῖ δέ τισι τὸ τεθέντων μὴ ἀπλῶς σημαίνειν τὸ 'ληφθέντων', άλλὰ καὶ τὸν τρόπον δηλοῦν τῶν | λαμβανομένων ὅτι γὰρ κατηγορικὰς 71 είναι δεῖ τὰς λαμβανομένας πρὸς συλλογισμὸν προτάσεις δηλοῦσθαι διὰ τοῦ τεθέντων ταύτας γάρ και ωρίσατο δείξει γάρ, δτι αι υποθετικαί προτάσεις αὐταὶ καθ' αύτὰς οὐ ποιοῦσι συλλογισμόν. διὸ τεθέντων εἶπεν, οὐ 10 ληφθέντων. καὶ προσέτι, ὅτι μὴ ἐν δεῖ τὸ τιθέμενον εἶναι μηδὲ μίαν 5 πρότασιν, τὸ τεθέντων δηλοῖ, ἀλλὰ τὸ ἐλάγιστον δύο οὸ γάρ εἰσι συλλογισμοί οί λεγόμενοι ύπὸ τῶν νεωτέρων μονολήμματοι. ὁ γὰρ συλλογισμὸς καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος σύνθεσίν τινα δηλοῖ λόγων οἶς γὰρ ἄν ἢ τὸ συν προσκείμενον, συμπλοκήν τούτων καὶ σύνθεσιν δηλοῖ καὶ σύλληψιν. 15 οῦτω τὸ συντρέγειν. τρεχόντων γὰρ σύνθεσιν καὶ σύνοδον σημαίνει. όμοίως τὸ συμμαχεῖν· μαχομένων γάρ· καὶ τὸ συμπαλαίειν παλαιόντων· καὶ τὸ συζητεῖν δὲ ζητούντων · άλλά καὶ τὸ συμψηφίζειν ψήφων σημαίνει σύνθεσιν. 10 ούτως οὖν καὶ συλλογισμὸς σύνθεσίς ἐστι λόγων. οἱ δὲ λεγόμενοι μονολήμματοι δοχούσιν εἶναί ποτε συλλογισμοὶ τῷ τὴν ἐτέραν πρότασιν διὰ τὸ 20 είναι γνώριμον τοὺς ἀχούοντας προστιθέναι. τὸ γὰρ 'ἀναπνεῖς, ζῆς ἄρα' δοχεῖ συλλογισμός εἶναι, ὅτι παρ' αύτοῦ προστίθησιν ὁ ἀχούσας τὴν ἑτέραν πρότασιν οὖσαν γνώριμον τὴν 'πᾶς ὁ ἀναπνέων ζῆ'. ἐπεὶ εἴ γε μὴ ἦν 15 γνώριμος αύτη, οὐδεὶς ἄν συνεγώρει τὸ συμπέρασμα τό 'ζῆς ἄρα' ἐπὶ τοῦ ' ἀναπνεῖς', ἀλλ' ἀπήτει τὴν αἰτίαν · βούλεται γὰρ ὁ συλλογισμὸς τὸ συμπέ-25 ρασμα άθροίζειν έχ τῶν προτάσεων, δ οὐ γίνεται έχ μιᾶς προτάσεως. καὶ γάρ εί δτι μάλιστα εποιτό τι ενί τινι εξ ανάγκης, αλλ' οὐ διά τοῦτο ήδη καὶ συλλογιστικώς. οὐ γὰρ ἐπεὶ ὁ συλλογισμὸς ἀναγκαίως ἔγει τὸ συμπέρασμα έπόμενον τοῖς κειμένοις, ἤδη καί, εἴ τι ἀναγκαίως ἕπεταί τινι, τοῦτο 20 συλλογιστιχώς επεται επί πλέον γάρ το άναγχαῖον τοῦ συλλογισμοῦ. ἐν 30 γοῦν ταῖς ἀχολουθίαις καὶ ταῖς σχέσεσι καὶ συνεχέσι καὶ συνημμένοις τοῖς ύγιέσιν ἐξ ἀνάγκης μὲν ἀκολουθεῖ τῷ ήγουμένω τὸ ἐπόμενον, ἀλλ' οὐ συλλογισμός ήδη τοῦτο εν γὰρ τῷ 'εὶ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστιν', ἐξ ἀνάγκης έπεται τῷ ἡμέρα είναι τὸ φῶς είναι, ἀλλ' οὐ συλλογιστιχῶς. ἀλλὰ καὶ τῷ κλέπτοντι ἔπεται τὸ άμαρτάνειν καὶ τῷ ὑβρίζοντι τὸ ἀδικεῖν · ἀλλ' οὐ 25

¹ οδσίαν post συντίθεὶς transponit B 3 προτάσεις εἰλημμένας aLM 7 πρὸς συλλογισμὸν οm. a δηλοῦται aLM 8 καὶ om. aLM 9 έαυτὰς M διὸ BLM: διὰ τοῦτο a 11 δηλοῦν LM 12 ἀπὸ L 13 καὶ om. aLM εἴη a 14 συμ L καὶ σύλληψιν . . . σύνθεσιν (15) om. a 17 ψηφίζειν L σημαίνει BLM: δηλοῖ a 18 οὖν om. a μονολήμματοι λεγόμενοι aLM 19 πρότασιν BLM: τῶν προτάσεων a 21 αὐτοῦ aB: έαυτοῦ LM δευτέραν a 22 οὖσαν BLM: εἰναι a τὴν πᾶς om. a 26 τι B¹ corr.: om. aLM ἐξ ἀνάγκης ἐνί τινι aLM 27 συλλογιστικῶς BLM: συλλογισμός a 30 καὶ (post σχέσεσι) aBL: ταῖς M 31 μὲν om. a 32 τῷ εἰ BLM: τῷδε a 33 ἡμέρα BM ἀλλὰ om. a 34 κλέπτοντί] οντι in ras. M

διαφέρει.

διαφέρει.

διαφέρει.

διαφέρει.

Τὸ μὲν οὖν τεθέντων τούτων ἐστὶ δηλωτικόν. τὸ δὲ ἔτερόν τι τῶν χειμένων ἐξ ἀνάγχης συμβαίνει χωρίζει τὸν συλλογισμὸν τοῦ 10 έπακτικοῦ λόγου· τὸ γὰρ ἀναγκαίως ἕπεσθαι τὸ συμπέρασμα τοῖς κειμένοις δηλοί, δ ούτε ό παραδειγματικός ούτε ό επακτικός έγουσιν. καίτοι καὶ έν έχείνοις τίθεται ἢ τινὰ ἢ τί. πάνυ δὲ καλῶς τὸ δεῖν ἔτερον τῶν τεθέντων 35 εἶναι τὸ συμπέρασμα προσέθηκεν· ἄχρηστον γὰρ καὶ συλλογιστικῆς χρείας φθαρτικόν τὸ τὸ ὁμολογούμενον καὶ κείμενον ἐπιφέρειν. τὸ γὰρ γρειῶδες 15 τοῦ συλλογισμοῦ οὐ παρέχεται τὸ 'εἰ ἡμέρα ἐστίν, φῶς ἐστιν' ἀλλὰ μὴν ήμερα εστίν· φως άρα εστί', καὶ δλως οἱ λεγόμενοι ὑπὸ τῶν νεωτέρων αδιαφόρως περαίνοντες. τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ διφορούμενοι, οἶός ἐστιν 'εἰ ἡμέρα έστίν, ημέρα ἐστίν· αλλά μὴν ημέρα ἐστίν· ημέρα ἄρα ἐστίν'. σχημα μὲν 40 γάρ συλλογιστικόν δύναται καὶ τὸ τοιοῦτον εἶναι καὶ συζυγία συλλογιστική, 50 αργγολιαίης οξ οςοαίησε, οδιλανον λάδ ο αργγολιαίης και Χρείας τικός χάριν καὶ δείξεως παραλαμβανόμενον, ώστε τὸ μὴ χρήσιμον οὐδὲ συλλογισμός. ὅτι δὲ οὐ γρήσιμον τὸ τοιοῦτον εἶδος, μάθοιμεν ἄν, εἰ ἐπέλθοιμεν τὰ εἴδη τοῦ συλλογισμοῦ καὶ ἐξετάσαιμεν, τίνι αὐτῶν οἰκεῖον τὸ τῶν κειμένων τι 45 έπιφέρειν. πότερον γάρ τῷ ἀποδεικτικῷ; ἀλλ' οδτός γε τὸ ἄδηλον πειρᾶται 25 διά τῶν φανερῶν καὶ γνωρίμων ἐκ|καλύπτειν καὶ τὸ ὕστερον διά τῶν 7ν πρώτων. ἀλλὰ τῷ διαλεκτικῷ; ἀλλὰ καὶ οὖτος, δ μὴ βούλεται συγγωρεῖν δ προσδιαλεγόμενος, τοῦτο πειρᾶται διὰ τῶν ἐνδόξων καὶ ὧν συγγωρεῖ δειχνύναι εἰς ἀντίφασιν περιάγων. ἀλλὰ τῷ ἐριστιχῷ; ἀλλὰ καὶ τούτῳ πρόχειται καὶ αὐτῷ ἢ εἰς ἀντίφασιν ἢ εἰς φαινομένην ἀντίφασιν περιαγαγεῖν 30 τὸν ἀποχρινόμενον, ἐξ ὧν δίδωσιν· οὐχ δ δίδωσι γοῦν συμπεραίνεται, ἀλλ' 5 έξ ὧν δίδωσιν, δ οὐ βούλεται δοῦναι· δῆλον οὖν, ὡς ἄλλο τι τοῦ δεδομένου

¹ συλλογισμοὶ B: συλλογισμὸς aLM 3 σημαίνει aLM τῶν om. LM 5 ὡς ὁ λέγων om. a post λέγων add. εἰ M 8 μὲν om. a 9 συμβαίνειν a: ras. post νει B χωρίζοι B τοῦ om. a 10 τοῖς κειμένοις τὸ συμπέρασμα a 12 τίθενται a post ἢ τι add. ἢ ὅτι ἔτερον τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης (ἐξ ἀν. om. a) τὸ συμπέρασμα aLM 13 εἶναι τῶν τεθέντων a πρὸς συλλογιστικὴν χρείαν LM 14 φορτικὸν aLM τὸ alterum om. L καὶ om. a κείμενον aBM: κόριον L 15 τοῦ συλλογισμοῦ om. aB περιέχεται οἶον τὸ LM φῶς ἐστιν om. a 16 φῶς LM: ἡμέρα aB 17 ἀδιαφόρως a: διαφόρως BLM διαφορούμενοι B; cf. 20,11 et Pranti I p. 446,122, p. 447,125, p. 476,185 18 ἡμέρα ἐστιν (ante ἀλλὰ) iterat L 19 γὰρ om. LM συζυγίας συλλογιστικῆς aLM 20 συλλογισμὸν (ante δὲ) L 22 οὐ BLM: οὐδὲ a μανθάνοιμεν a 23 τῶν συλλογισμῶν εἴδη a τὸ om. L 24 post ἐπιφέρειν add. ἐστί aLM 28 ante τῷ add. καὶ L 29 πρόσκειται aLM καὶ αὐτῷ ἢ om. a: καὶ αὐτῷ sub ἢ εἰς add. L 30 γοῦν aBM: τοῦτο L 31 οὐ BLM: μὴ a

ἐποίσει. εἰ δ' ἐστὶ τὸ γένος ἐν τοῖς εἴὸεσι τοῖς αύτοῦ, καὶ ἔστιν ὁ συλλο-7ν γισμός γένος τῶν αύτοῦ εἰδῶν, ἐν οὐδενὶ δὲ αὐτῶν ταὐτὸν τῷ εἰλημμένο τὸ ἐπιφερόμενον, οὐδ' ἄν ἐν συλλογισμῷ εἴη ὅλως. ὁ γὰρ ἐξ ἀντιφάσεως διαιρετικός συλλογισμός ούγ ώς ταὐτὸν τῷ μεταλαμβανομένῷ ή, ώς οί 10 5 νεώτεροί φασι, προσλαμβανομένω το συμπέρασμα ἐπιφέρει· ο γάρ λέγων ΄ ήτοι ήμέρα ἐστίν, η οὐκ ἔστιν ήμέρα', εἶτα προσλαμβάνων τὸ ἕτερον τῶν έν τῷ διαιρετικῷ, ἢ τὸ ἀποφατικὸν τὸ ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔστιν ἡμέρα' ἢ τὸ καταφατικόν τὸ 'ἡμέρα ἐστίν', ἔχει μὲν συναγόμενον ἢ τὸ 'οὐκ ἄρα ἡμέρα έστίν' ἢ τὸ 'ἡμέρα ἄρα ἐστίν', δ δοχεῖ ταὐτὸν εἶναι τῷ προσειλημμένῳ, 10 ήτοι τῷ 'ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔστιν ἡμέρα' ἢ τῷ 'ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν'· οὐ 15 μὴν ὡς ταὐτὸν ὂν αὐτῷ ἐπιφέρεται, ἀλλ' ὡς ἀντιχείμενον τῷ ἑτέρῳ τῶν έν τῷ διαιρετικῷ. συμβαίνει δὲ τὸ ἐκείνῷ ἀντικείμενον ἐν τοῖς τοιούτοις συλλογισμοῖς ταὐτὸν γίνεσθαι τῆ προσλήψει. πάμπολυ δὲ διαφέρει τὸ προηγουμένως ταὐτὸν τῶν κειμένων τινὶ λαβεῖν τὸ συμπέρασμα ἢ λαβεῖν 15 μεν αὐτὸ ώς ἄλλο συμπεσεῖν δὲ αὐτῷ τὸ ταὐτὸν αὐτῷ γενέσθαι. οὐδέ-20 ποτε οὖν ἄλλοτε ἢ τότε, ὅτε ταὐτὸν γίνεται τὸ ἀντικείμενον τῷ ἑπομένω τῆ προσλήψει, ή τοιαύτη ἐπιφορά. καὶ τότε οὖν ὡς ἔτερον λαμβάνεται, εἴ γε ἔτερόν ἐστι τὸ εἶναι τῷδέ τινι καὶ τὸ εἶναι ἀντικειμένφ τοῦ ἑτέρου τῶν ἐν τῆ διαιρέσει. τῆ λέξει οὖν ταὐτὸν οὐ τῆ δυνάμει. καὶ τότε ἐστὶν 20 οὕτως, δ ἀναγκαῖον καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς λέγειν, εἴ γε ἐν τοῖς διαιρετικοῖς καὶ διαζευκτικοῖς συλλογισμοῖς φασι τῆ προσλήψει θατέρου τῶν ἐν τῷ 25 διεζευγμένω τὸ ἀντιχείμενον ἕπεσθαι τοῦ λοιποῦ τῆς συλλογιστιχῆς συμπλοχής. εί δὲ τοῦτο, οὐκ ἄν εἴη συλλογισμός κατ' αὐτοὺς ἔτι, ἔνθα προσληφθέντος τοῦ έτέρου μὴ τὸ ἀντιχείμενον τὸ δ' αὐτό τι τῷ προσλη-25 φθέντι τῶν ἐν τῶ διαζευκτικῷ ἐπιφέρεται. ὥστε ἢ οὐ συλλογιστικὴ ἡ προχειμένη συμπλοχή, εἰ ταὐτὸν τῷ προσλαμβανομένῳ τῶν ἐν τῷ διαζευκτικῷ ἐπιφέρει, ή, εἰ συλλογιστική, καὶ κατ' αὐτοὺς οὐχ ὡς ταὐτὸν 30 είληπται τῷ προσειλημμένω τὸ ἐπιφερόμενον· οὸ γὰρ εἰ συμπέπτωκε τῷ αὐτῷ ἄμα τε ἀντιχειμένω εἶναι τῷ ἑτέρω τῶν ἐν τῷ διαιρετιχῷ χαὶ τῷ 30 έτέρφ αὐτῶν τὸ αὐτὸ γίνεσθαι, ἤδη καὶ ταὐτόν ἐστιν αὐτῷ τό τε εἶναι τῷ αὐτῷ τῷ ἐτέρῳ καὶ τὸ εἶναι ἀντικειμένῳ τοῦ ἐτέρου. εἰ γὰρ ἦν ἀλλήλοις ταὐτά, ἐν πᾶσι τοῖς διαιρετικοῖς τὸ ἀντικείμενον τῷ ἐτέρῳ εὐθὸς ἄν καὶ 35 ταὐτὸν ἦν τῷ λοιπῷ. διαφέροντα δὲ ἐν τοῖς πλείστοις, καὶ ἐν οἶς ἄμα τῷ

¹ τοῖς alterum om. aL αὐτοῦ libri 2 αὐτοῦ libri ἐν om. aLM 3 συλλογισμοῖς L 6 προσλαμβανομένων B pr. 7 ἀποφαντικὸν LM 8 post μὲν add. οὖν a συναγόμενα aM 10 ἤτοι om. a 11 αὐτῷ ἄν aLM 13 τὸ scripsi: τοῦ aBM: τὸ an τοῦ? L 14 τινὶ τῶν κειμένων a ἢ BLM: τὸ a 15 γίνεσθαι a 16 ὅτε om. a 20 τοῖς (post καὶ) B: τοὺς aLM 21 post καὶ add. τοῖς aL 22 τῷ λοιπῷ Μ τῷ συλλογιστικῷ συμπλοκῷ Β 24 τὸ (post μὴ) superser. B 25 διαζευτικῷ BL ἢ om. aB 26 προκειμένη scripsi: προσκειμένη B: ἐπιφερομένη aLM προλαμβανομένω L (λαμβαν in ras.) τῶν aBL: τὸ Μ διαζευτικῷ L 27 ἢ εἰ BM: ἡ aL 28 προειλημμένω aB 30 τὸ αὐτὸ BLM: τῷ αὐτῷ a ἤδη BLM: εἴδη a 32 ταῦτα aB pr. 33 λοιπῷ BLM: ληπτῷ a τῷ αὐτῷ aB: τὸ αὐτὸ LM

αὐτῷ ὁπάρχει, οὐχ ὡς ταὐτὰ ὑπάρχει, ὥστ' οὐδ' ὁ λαμβάνων αὐτῶν τι 7ν ώς αντιχείμενον τῷ έτέρω ὡς ταὐτὸν αν τῷ έτέρω λαμβάνοι· ἐν γοῦν τοῖς μή ἐξ ἀντιχειμένων διαιρετιχοῖς, ὡς ἐν τοῖς ἐξ ἐναντίων, οὐδετέρω τῶν κειμένων ταὐτὸν τὸ συμπέρασμα οὐδὲ τῆ λέξει, ὅτι μή συμπίπτει ἐπὶ 5 τούτων τὸ ἀντιχείμενον τῷ ἑτέρῳ τῷ λοιπῷ ταὐτὸν εἶναι. ἐν γὰρ τῷ 40 ΄ ήτοι ήμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστιν, ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔστιν ήμέρα, νὺξ ἄρα ἐστίν՝ τὸ 'νύξ ἐστιν' οὐδετέρφ ταὐτὸν τῶν εἰλημμένων, οὔτε τῷ τροπικῷ ὑπ' αὐτῶν λεγομένω (ἦν γὰρ ἐχεῖνο 'ἤτοι ἡμέρα ἔστιν ἢ νύξ ἐστι', τὸ ὅλον τοῦτο) οὔτε τῆ προσλήψει· ἡ γὰρ πρόσληψίς ἐστιν 'ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔστιν 10 ήμερα', ὧν ἀμφοτέρων ἕτερόν ἐστι τὸ 'νύξ ἐστιν'. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ οί διφορούμενοι λόγοι λεγόμενοι ύπ' αὐτῶν συλλογιστιχοί, οἶός ἐστιν ὁ 'εἰ ήμερα εστίν, ήμερα εστίν· άλλὰ μὴν ήμερα εστίν· ήμερα ἄρα εστίν· οὕτε γὰρ τὴν γρείαν τὴν τοῦ συλλογισμοῦ παρέχεται, ἔτι τε, εἰ ἡ τοῦ ἑπομένου 45 πρόσληψις εν τοῖς συνεγέσιν ἀσυλλόγιστος, εν δε τοῖς τοιούτοις συνεγέσι 15 ταὐτὸν τὸ ήγούμενον τῷ ἐπομένῳ, ἡ πρόσληψις οὐ μᾶλ λον τοῦ ήγουμένου 8r η τοῦ επομένου γίνεται· οὐ γὰρ εἰ ἀληθὲς τὸ αὐτὸ αὐτῷ τι ἔπεσθαι, ἤδη καὶ πρὸς συλλογισμὸν χρήσιμον τὸ τοιοῦτον συνημμένον, ώσπερ οὐδὲ τὸ ἀπρόσληπτον, οἶόν ἐστι τὸ 'εἰ ἵππος εἶ, ζῷον εἶ'. ἀλλ' εἰ καὶ τὸ ἀμφότερα προσλαμβάνειν, καὶ τὸ ήγούμενον καὶ τὸ έπόμενον, ἀσυλλόγιστον, εἴη 20 αν καὶ ταύτη ἐλεγχόμενος ὁ τοιοῦτος λόγος. ἐν οἶς γὰρ ταὐτὸν τὸ ἡγού-5 μενον τῷ ἐπομένῳ, ἡ πρόσληψις ἢ ἀμφοτέρων ἢ οὐδετέρου ἢ μᾶλλον τοῦ έπομένου γίνεται καὶ διμοιοτέρα οὕτω γίνεται. ἀλλ' εἰ καὶ τὸ τὸ ἐν ἀρχῆ λαμβάνειν άσυλλόγιστον, καὶ τούτω ὁ ταὐτὸν ἐπιφέρων τῶν κειμένων τινὶ ύπεύθυνος λόγος δ γάρ βούλεται δείξαι, τοῦτο προσλαμβάνει. ἔτι αὐτὸς 25 άργόμενος της πραγματείας, τί τέλος αὐτης καὶ σκοπός ἐστι, προείπεν· ἀπόδειξις γὰρ καὶ ἐπιστήμη ἀποδεικτική. ὥσθ' ὅσα μηδὲν εἰς ταῦτα 10 συντελεί, οὐκ ἄν οἰκεία τῆς προκειμένης εἴη πραγματείας. καὶ γὰρ ἄτοπον έπαγωγήν μὲν μὴ λέγειν, εἰ τῶν εἰλημμένων τι καὶ κειμένων ἐπιφέροιτο έν τῷ ἐπαχτιχῷ λόγῳ, συλλογισμὸν δὲ ἀξιοῦν εἶναι καὶ τὸν τοιοῦτον λόγον. Τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει οὐ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ συμπέ-30 ρασμα δηλωτικόν έστιν, ώς ψήθησαν τινες (τοῦτο γάρ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων

μόνων γίνεται προτάσεων), άλλά τοῦ ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθεῖν τοῖς κειμένοις, 15

¹ ὑπάρχειν (ante οὐχ et ante ὥστ΄) a οὐχ ὡς ταὐτὰ ὑπάρχει om. LM ταῦτα a οὐδ' ὁ BLM: οὐδὲ a 2 λαμβάνοις a ἐν om. a 3 ἐν om. a 4 ante ταὐτὸν ληψις aB: πρότασις λῆψις LM ἐστιν οm. aL 10 ὧν BM: τὧν a: om. L post νὸξ add. ἄρα a 11 διαφορούμενοι BL λόγοι om. a δ om. a 13 τὴν alterum om. aLM 16 ἑπομένου ἢ τοῦ ἡγουμένου a τινι a 18 τὸ ἵππος εἰ ζῶον ἢ a ἀμφότερον L 21 οὐδετέρων a 22 ὁμοιότατον οὕτως a γ ίνεται (post οὕτω) om. aLM τὸ alterum om. aLM 24 τούτ ϕ BM: τοῦτο L: τούτων a 25 τί BLM: δ a 26 ἀπόδειξιν LM ἐπιστήμην ἀποδειχτικήν LM ταύτην a 28 ἐπαγωγήν μὲν ἄτοπον a εί om. a 29 τῷ periit M άξιοῖ a 30 συμβαίνειν a 31 ώς ψήθησάν τινες om. aLM

άν τε ύπάρχον ἢ ἄν τε ἐνδεχόμενον ἄν τε καὶ ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα. καὶ δε γὰρ ἄν ἐνδεχόμενον ἢ τὸ 'συμπέρασμα, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης γε καὶ αὐτὸ ἔπεται ταῖς προτάσεσιν ἐν ταῖς συλλογιστικαῖς συζυγίαις οὐ γὰρ τοῦ τὴν συμπεραινομένην πρότασιν δεῖν ἀναγκαίαν εἶναι ἡ λέξις ἐστὶ δηλωτική, ἀλλὰ τῆς τοῦ σύμπεράσματος πρὸς τὰς προτάσεις ποιᾶς σχέσεως ἐστι μηνυτική 20 ἄν γοῦν ληφθἢ πρότασις 'πᾶς ἄνθρωπος κατάκειται' καὶ ταύτη προσληφθἢ ἡ λέγουσα 'πᾶς ὁ κατακείμενος κοιμᾶται', ἐξ ἀνάγκης μὲν ἀκολουθήσει τὸ 'πᾶς ἄνθρωπος κοιμᾶται', οὐ μὴν καὶ ἀναγκαῖον ἔσται τὸ πάντα ἄνθρωπον κοιμᾶσθαι.

10 Τὸ δὲ τῷ ταῦτα εἶναι τίνος χάριν τῷ τοῦ συλλογισμοῦ ὅρῷ προσέθηκεν, αὐτὸς ἐξηγήσατο εἰπὼν λέγω δὲ τῷ ταῦτα εἶναι τὸ διὰ ταῦτα συμβαίνειν, δ καὶ αὐτὸ ἔτι δοχοῦν ἀσάφειάν τινα ἔγειν (τὸ γὰρ διὰ 25 ταῦτα αἰτίας ἐστὶ δηλωτικόν· δύναται δὲ καὶ μὴ δι' αἰτίων συλλογισμὸς γίνεσθαι, ως ό διὰ σημείων ἐχ τῶν ὑστέρων τὰ πρῶτα δειχνύς τῆς γὰρ 15 ἀποδείξεως ἴδιον τοῦτο, τοῦτ' ἔστι τὸ δι' αἰτίων συλλογίζεσθάι. δεῖ μὲν γὰρ αἰτίας τοῦ συμπεράσματος τὰς προτάσεις εἶναι, εἰ συλλογισμὸς ἔσται, οὺ μέντοι δεῖ πάντως τὰ ὑπὸ τῶν προτάσεων δηλούμενα αἴτια εἶναι τοῦ πράγματος τοῦ δηλουμένου ύπὸ τοῦ συμπεράσματος δύναται γάρ τις καὶ δι' ύστέρων τὸ πρότερον συλλογίσασθαι, ώς ὁ ἐχ τοῦ γάλα ἔχειν τὸ τετο- 30 20 κέναι δειχνύς καὶ διὰ τῆς τέφρας τὸ πῦρ, καὶ ὅλως οἱ διὰ σημείων συλλογισμοί τοιούτοι· οὐ γὰρ τὸ ὕστερον τοῦ προτέρου αἴτιον) διὰ τοῦτο καὶ τὸ διά ταῦτα συμβαίνειν ἐξηγήσατο εἰπὼν τὸ μηδενὸς ἔξωθεν ὅρου προσδεῖν πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον, τοῦτ ἔστι τὸ αὐτάρκεις εἶναι τοὺς κειμένους δρους πρὸς τὸ συμπέρασμα, διὰ ταύτης τῆς προσθέσεως ἄμα 35 25 δειχνύς καὶ ὅτι μή εἰσιν οἱ λεγόμενοι μονολήμματοι συλλογισμοί προσδέονται γάρ καὶ ἐκεῖνοι ἔξωθέν τινος ὅρου καὶ προτάσεως πρὸς τὸ συμπέρασμα, δν δρον καὶ πρότασιν προστίθησι παρ' αύτοῦ, πρὸς δν ὁ λόγος, τῷ εἶναι γνώριμον. καθόλου γάρ, εἴ τι εἴη συναγόμενον μεν οὐ μὴν ἐκ τῶν κειμένων ἀλλ' έτέρας προτάσεως προσλήψει, τὸ τοιοῦτον ἀναγκαῖον μὲν ρηθή-30 σεται, οδ μην συλλογισμός ήδη τοῦτο, όποῖοί εἰσι καὶ οἱ ἀμεθόδως 40 περαίνοντες λόγοι παρά τοῖς Στωϊκοῖς, οἶον εἰ λέγοι τις 'τὸ πρῶτον τοῦ δευτέρου μεῖζον, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ τρίτου, τὸ ἄρα πρῶτον τοῦ τρίτου

¹ καὶ (post ἄν τε) om. a 2 ἄν Β: κᾶν aLM γε scripsi: τε libri . 4 δεῖ πρότασιν a ἡ λέξις BLM: ὁ λόγος a δηλωτικός a 5 ἐστι om. a 6 κᾶν aLM οὖν a 8 καὶ om. a ἐστι aLM 10 ταῦτα εἶναι] α εἶναι superscr. Β¹ 11 τῷ aBM: τὸ L (u) τὸ BLM et Ar.: τῷ a (Cifnm) 12 δοκοῦν ἔτι L 13 δι' αἰτίαν L συλλογισμόν L 14 γίνεσθαι post αἰτίων transponunt LM ὡς ὁ . . . πρῶτα om. aL δεικνύς BM: δείκνυσι L: om. a 15 τοῦτ' . . . συλλογίζεσθαι om. aLM δεῖ μὲν . . . τοῦ δηλουμένου (18) om. L 17 δειλούμενα a 19 τὰ πρότερα a ὁ om. LM 22 συμβαίνειν LM et Ar.: εἶναι aB τὸ BL et Ar.: τῷ aM ἔξωθεν a et Ar.: om. BLM (cf. 26) 23 τὸ (ante αὐτάρκεις) aB: τῷ LM 25 καὶ om. a: superscr. L 26 γὰρ om. L 27 παρ' BLM: περὶ a αὐτοῦ B: ἑαυτοῦ LM: om. in lac. a τῷ BLM: τὸ a 28 συναιρόμενον a μὲν om. L 31 στοϊκοῖς a λέγει a

μεῖζον'· τοῦτο γὰρ ἀναγκαίως μὲν ἔπεται, οὐ μὴν καὶ συλλογιστικῶς, εἰ 8r μή προσληφθείη τις έξωθεν πρότασις ή λέγουσα 'τὸ τοῦ μείζονος μεῖζον καὶ τοῦ ἐλάττονος ἐκείνου μεῖζόν ἐστι'. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Εὐκλείδου Στοιχείων θεώρημα τὸ "ἦδε τῆδε ἴση αλλά καὶ ἦδε τῆδε 15 5 καὶ ἥδε ἄρα τῆδε ἴση"· καὶ γὰρ τοῦτ' ἀληθὲς μέν, ἀλλ' ἐνδεῖ ἡ καθόλου πρότασις, ΐνα συνάγηται συλλογιστιχῶς : ἔστι δὲ αὕτη "τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα 8ν καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ἴσα". οὕτως ἔχει καὶ τὸ παρὰ Πλάτωνι ἐν Πολιτεία τὸ "εὶ θεοῦ ἦν παῖς, οὐκ ἦν αἰσχροκερδής, εἰ δὲ αἰσχροκερδής, οὐκ ἦν θεοῦ παῖς· οὐκ ἄρα ἄμφω''· καὶ γάρ καὶ τοῦτο οὐ διὰ τῶν κειμένων συνάγεται 10 άλλά προσλήψει καθολικής προτάσεως. έστι δε αύτη ών έκατέρω των αντικειμένων το θατέρω αντικείμενον επεται, ταῦτα αδύνατον άμφω αμα τῷ 5 αὐτῷ ὑπάργειν' ταύτη γὰρ τῆ προτάσει οὕση καθόλου προσληφθείσης τῆς 'τῷ δὲ θεοῦ παῖδα εἶναι καὶ τῷ αἰσχροκερδεῖ ἔπεται έκατέρῳ αὐτῷν τὸ ἀντιχείμενον θατέρου', ἐφ' οἶς συμπέρασμα τὸ 'οὐχ ἄρα ἄμφω ταῦτα 15 τῶ αὐτῷ' τῷ μὲν γὰρ θεοῦ παῖδα εἶναι ἔπεται τὸ ἀντιχείμενον τῷ αἰσγροκερδεῖ (αὕτη γὰρ ἀπόφασις αὐτοῦ), τῷ δὲ αἰσχροκερδεῖ πάλιν ἡ ἀπό- 10 φασις τοῦ θεοῦ παῖδα είναι. καὶ δλως τοιοῦτον τὸ εἰδός ἐστι τῶν λόγων, οθς οί νεώτεροι λέγουσιν άμεθόδως περαίνοντας, οἰόν ἐστι καὶ τὸ 'ἡμέρα έστίν· άλλά καὶ σὸ λέγεις, ὅτι ἡμέρα ἐστίν· άληθεύεις ἄρα'· οὸ γὰρ συλλο-20 γισμός τοῦτο· ἔσται δὲ προστεθείσης καθόλου προτάσεως τῆς 'ὁ τὸ ὂν εἶναι λέγων ἀληθεύει', ή προστεθείσης τῆς 'ὁ δὲ ἡμέρας οὔσης ἡμέραν είναι λέγων τὸ ὂν είναι λέγει' συμπέρασμα γὰρ ἐπὶ τοῖς χειμένοις 'ὁ ἄρα 15 πμέρας ούσης πμέραν είναι λέγων άληθεύει'. διά τε οὖν τοὺς λόγους τοὺς μονολημμάτους καὶ διὰ τοὺς ἀμεθόδως περαίνοντας πρόσκειται τὸ τῷ 25 ταῦτα εἶναι, καὶ ἔτι διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας κυρίας προτάσεις ἀλλ' ὀφείλοντας είς ἐχείνας μεταληφθῆναι, ἵνα γένωνται συλλογιστικοί, ὡς ἔγει ὁ λόγος ὁ λέγων 'μὴ οὐσίας ἀναιρουμένης οὐκ ἀναιρεῖται οὐσία· τῶν δὲ μερῶν 20 τῆς οὐσίας ἀναιρουμένων ἀναιρεῖται οὐσία· τὰ μέρη ἄρα τῶν οὐσιῶν οὐσίαι', οὖ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου μνημονεύει οὐ γὰρ τῷ ταῦτα 30 είναι τὸ συμπέρασμα, ἀλλὰ δεῖ μεταληφθῆναι τὰς προτάσεις. παραιτοῖντο

³ έστὶ μεζζον LM 4 post 2 προσληφθήσεται α 1 μην evan. B συλλογισμώ α άλλὰ καὶ ἥδε τἦδε om. aB 5 τοῦ τάληθὲς a 6 εἰσίν Πολιτεία] ΙΙΙ 16 p. 408 c memoriter citat: οὐ πειθόμεθα αὐτοῖς τò add. εl B ĩσον a aLM 7 ἴσα εἰσίν LM άμφότερα, άλλ' εί μὲν θεοῦ ἦν, οὐχ ἦν, φήσομεν, αισχροχερδής, εί δ' αισχροχερδής, οὐχ ἦν θεοῦ τὸ (ante εἰ) om. aL 8 εἰ δὲ αἰσχροκερδής, οὐκ ῆν θεοῦ ante om. subscr. L 9 παῖς 10 της καθόλου a έστι δὲ αὅτη om. a ών Β: om. LM xal alterum om. aL ώς LM: ῷ a 11 ἔπεται ἀντικείμενον a 12 ὑπάρχειν ἄμα τῷ αὐτῷ a 13 τὸ δὲ LΜ τὸ αlσχροκερδη LΜ αlσχροκερδως α 14 θατέρψ α ἐπὶ τούτοις α 16 post αίσχροκερδεῖ add. τῷ ἀντικειμένῳ a αὕτη Β: ἡ aLM αὐτῷ a 17 τοῦ aBM: τὸ L ἐστὶ τὸ εἴδος LM 18 ους aBM: ὡς L 19 καὶ om. a 20 ante τῆς a post καθόλου add. τῆς L 21 ῆς B 22 γὰρ om τῷ superscr. M 25 κυρίως a 26 δ λόγος ἔχει aLM 22 γàρ om. a 24 τὸ χαθόλου add. της a 27 των δὲ ... οὐσία (28) Β: δ δέ ἐστιν ἀναιρούμενον, καὶ τὸ ἐκ τούτων ἀναιρεθήσεται α: ἐξ ὧν δ' ἐστὶν άναιρουμένων, καὶ τὸ ἐκ τούτων φθείρεσθαι Ar.: om. LM 28 ante οὐσίαι add. οὐκ LB 29 μνημονεύει] Anal. pr. I 32 p. 47 a 24 memoriter citat 30 παραιτοῖτ' a

δ' ἄν διὰ τῆς προσθήκης ταύτης καὶ οί παρέλκον τι προσκείμενον ἔχοντες, δν ώς εἶπον, ἐν οἶς ἐστι τῶν σοφισμάτων τὰ τὸ μὴ αἴτιον αἰτιώμενα.

Πειρῶνται δέ τινες καὶ τὸ τεθέντων ὡς μὴ δεόντως εἰρημένον συκο- 25 φαντεῖν λέγοντες τὴν θέσιν ἐπὶ σωμάτων λέγεσθαι κυρίως τῶν τόπον 5 κατεχόντων, ἀσώματον δὲ εἶναι τὸν λόγον, μὴ δεῖν δὲ μηδὲ κατ' αὐτὸν τὸν 'Αριστοτέλη μεταφοραῖς ἐν τοῖς ὁριστικοῖς λόγοις κεχρῆσθαι. ἀλλ' οὐτοί γε ἐοίκασι τὴν αἰτίαν ἀγνοεῖν, δι' ἢν οὐ χρὴ μεταφοραῖς ἐν τοῖς ὁριστικοῖς λόγοις κεχρῆσθαι. ἔστι δὲ αὕτη, ὅτι ἀσαφεστέρους τοὺς λόγους συμβαίνει γίνεσθαι, ὥστε τὰς τοιαύτας χρὴ μεταφορὰς φυλάττεσθαι καὶ τότε. ὅταν ω δὲ ἡ μεταφορὰ διὰ συνήθειαν γνωριμωτέρα τῶν κυρίως λεγομένων ἢ, οὐκέτι ἄν ὁ ταύτη χρώμενος άμαρτάνοι. πλήρης δὲ ἡ συνήθεια τῆς προειρημένης μεταφορᾶς. διὸ καὶ Πλάτων ὡς ἐναργεῖ αὐτῆ ἐν Θεαιτήτφ χρῆται λέγων "θὲς δή μοι κήρινον ἐκμαγεῖον ἐν τῆ ψυχῆ".

p. 24 b 22 Τέλειον μὲν οὖν καλῶ συλλογισμὸν τὸν μηδενὸς 35 15 ἄλλου προσδεόμενον παρὰ τὰ εἰλημμένα πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον.

Δόξει προχείρως σκοπούσι τοῦ τελείου συλλογισμοῦ τὸν προειρημένον δρον αποδεδωχέναι είπε γαρ επ' αύτοῦ τὸ μηδενὸς δρου προσδεῖν αὐτῷ πρός τὸ γίνεσθαι τὸ ἀναγχαῖον, λέγει δὲ ἀτελῆ εἶναι συλλογισμὸν τὸν 20 προσδεόμενον ένὸς ἢ πλειόνων. εἰ δὰ τοῦτο, οὐδ' ἄν συλλογισμοί 40 εἴησαν οἱ ἀτελεῖς. τοιοῦτοι δὲ οἱ ἐν δευτέρφ καὶ τρίτφ σχήματι συλλογισμοί, οθς παντός μᾶλλον λέγει καὶ αὐτοὺς συλλογισμοὺς εἶναι. ἀλλὰ καὶ άρχόμενος ώς περί συλλογισμών των άτελων είρηκεν· των γάρ συλλογισμών προέθετο ζητήσειν "ποῖος τέλειος καὶ ποῖος ἀτελής", ὡς ὄντος καὶ τοῦ 25 ἀτελοῦς συλλογισμοῦ. οὐ μὴν τοῦτ' ἔστι τὸ λεγόμενον, ἀλλ' ἐν τῷ δρω τοῦ συλλογισμοῦ περιέχεται καὶ ὁ ἀτελής. ὧν γάρ φησι προσδεῖσθαι τὸν άτελη, οὐχ ὡς ἔξωθεν ὀφειλόντων αὐτῶν προσληφθηναι λέγει, ἀλλ' ὡς 45 ένυπαρχόντων μέν έν τοῖς χειμένοις δεομένων δὲ δείξεως. λέγει γὰρ ἐπ' αὐτῶν ὰ ἔστι μὲν ἀναγκαῖα διὰ τῶν ὑποκειμένων ὅρων, οὐ μὴν 30 εἴληπται διὰ προτάσεων. | εἰ δ' ἐστὶ τά, ἐξ ὧν τὸ συμπέρασμα, ἐν 9r τοῖς χειμένοις, εἴη ἄν καὶ ἐν τοῖς τελείοις καὶ ἐν τοῖς ἀτελέσι συλλογισμοῖς συναγόμενον συμπέρασμα "τῷ ταῦτα εἶναι", ὥστε καὶ οὖτοι συλ-

¹ δ' M: om. aBL 2 μή om. a 5 έχόντων LM μηδὲ om. aLM 6 Άριστοτέλην aLM μεταφοραῖς . . . ἐοίχασι om. LM 7 γε om. a 8 χρῆσθαι L 9 καὶ BLM: καν a σταν om. a 10 συνηθείας aB pr. 12 διαφοραῖς L αὐτῷ BL Θεαιτήτῳ] c. 23 p. 191 c memoriter citat: θὲς δή μοι λόγου ἔνεκα ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐνὸν κήρινον ἐχμαγεῖον 18 ὅρου BM: ὅρον aL αὐτῷ om. a 19 γενέσθαι a et Ar. συλλογισμὸν εἶναι a 20 ante ἐνὸς add. ἢ a et Ar. 21 σχήματι καὶ τρίτῳ aLM 22 μᾶλλον πάντων a: μᾶλλον πάντως LM 23 τῶν ἀτελῶν . . . ἀλλ' ἐν (25) om. L 24 ζητῆσαι a ὡς ὅντος . . . ὁ ἀτελής (26) om. a καὶ τοῦ om. B 27 αὐτῶν ὀφειλόντων aLM 29 μὲν BM, itemque sed superscr. L: μὴ a 30 post διὰ add. τῶν B (f) δὲ L 31 ἐν (post prius καὶ) BLM: ἐπὶ a τελείοις καὶ ἐν τοῖς om. a

λογισμοί. οὐκέτι δὲ καὶ ἀτελεῖς συλλογισμοὶ οἱ ἀμεθόδως περαίνοντες • 91 ἔξωθεν γὰρ αὐτοῖς προστίθεται τὸ τῆς συναγωγῆς αἴτιον. ένὸς μὲν οὖν προσδέονται οί ἀτελεῖς συλλογισμοί οί μιᾶς ἀντιστροφῆς δεόμενοι πρὸς τὸ 5 ἀναγθῆναι εἴς τινα τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι τῶν τελείων καὶ ἀναπο-5 δείχτων, πλειόνων δέ, δσοι διὰ δύο ἀντιστροφῶν εἰς ἐχείνων τινὰ ἀνάγονται, ώς προϊών δείξει. καὶ οἱ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον δὲ ἀπαγωγῆς δεικνόμενοι άτελεῖς καὶ αὐτοί. ὅσοις μὲν οὖν ἔξωθεν προσθήκης τινὸς δεῖ λόγου πρὸς τὸ τὸ συμπέρασμα συναγθηναι, οὖτοι οὐδὲ τὴν ἀρχὴν εἶεν ἄν συλλογισμοί, 10 ών λόγων είσι και οι άμεθόδως περαίνοντες οίς δε το ένδεον δυνάμει 10 εν τοῖς χειμένοις ἐστί, βοηθείας δὲ δέονται καὶ τοῦ ἐκκαλυφθῆναι, οὖτοι συλλογισμοί μέν είσιν, άλλ' άτελεῖς. οὖτοι ὃέ είσιν οἱ οὐκ ἀναπόδεικτοι οξ έν τε τῶ δευτέρω καὶ τρίτω σχήματι. πῶς οὖν ἐστιν ἐν τοῖς ἀδυνάτοις οὐχ ἔξωθεν τὰ λαμβανόμενα; ἢ ἔξωθεν μὲν τὰ λαμβανόμενα καὶ οὐοὲ ουνάμει όντα εν τοῖς χειμένοις, ὥσπερ αί ἀντιστροφαί, ἀλλὰ τὰ λαμβανόμενα 15 15 οὐ τοῦ προχειμένου ἐστὶ συλλογιστιχὰ ἀλλ' ἄλλου τινός ἐχείνου γὰρ ὁ συλλογισμός, δ τῷ ἀδύνατόν τι εἶναι ἀναιρεθὲν τῆς τούτου θέσεως αἴτιον. διό τοῦτο μέν οὐ διὰ συλλογισμοῦ φαμεν ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως δείχνυσθαι. ό δὲ συλλογισμὸς ἄλλου.

 $_{
m p.\ 24\,b\,26}$ Τὸ δὲ ἐν ὅλφ εἶναι ἕτερον ἑτέρφ καὶ τὸ κατὰ παντὸς $_{
m 20}$ κατηγορεῖσθαι θατέρου θάτερον ταὐτόν ἐστιν.

Οἶς προϊόντος τοῦ λόγου μέλλει χρῆσθαι (ἔστι δὲ ταῦτα τό τε κατὰ παντὸς καὶ τὸ ἐν δλῷ καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς καὶ τὸ ἐν μηδενὶ εἶναι τόδε τῷδε) πρῶτον ταῦτα γνώριμα ποιεῖ, καὶ διδάσκει ἡμᾶς, τί μέν ἐστι τὸ ἐν δλῷ εἶναι καὶ τὸ κατὰ παντός, καὶ ὅτι ταὺτά ἐστιν ἀλλήλοις ἀμφότερα τοῦτα ἐπὶ τῆς καθόλου καταφατικῆς προτάσεως λεγόμενα, τί δὲ τὸ κατὰ μηδενὸς καὶ τὸ ἐν μηδενί, καὶ ὅτι καὶ αἰεὶ ταῦτα ἀλλήλοις μέν ἐστι ταὺτά, λέγεται δὲ ἐπὶ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς προτάσεως. τὸ οὖν κατὰ παντός, φησίν, ἐστίν, ὅταν μηδὲν ἢ λαβεῖν, καθ' οὖ θάτερον οὐ λεχθήσεται, τοῦτ' ἔστιν, ὅταν μηδὲν ἢ λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου, καθ' οὖ τὸ κατηγορούμενον οὐ ρηθήσεται ἐπεὶ γὰρ πᾶσα πρότασις κατηγορικὴ ἐξ ὑποκειμένου δρου ἐστὶ καὶ κατηγορουμένου, τότε λέγεται ὁ κατηγορούμενος τοῦ ὑποκειμένου, καθ' οὖ οὐ ρηθήσεται τὸ κατηγορούμενον, οἶον τὸ ζῷον κατὰ

⁴ εἴς τινα ΒLΜ: εἴσω a 5 ἀνάγονται, ὡς οm. in lac. a 6 δὲ οm. aLΜ 7 μὲν οὕν ἔξωθεν οm. in lac. a προσθήκης προσδεῖ τινος LM: προσδεῖ τινος προσθήκης α 8 τὸ alterum om. aLM ἄν εἶεν a 10 δεῖνται Β: δεῖται a 12 τε superscr. L: om. a 13 μὲν om. LM 15 εἰσι a ἐκεῖνος a 16 ὁ τῷ BM, itemque sed corr. L: τὸ a 17 τοῦτο ex τὸ corr. L 20 θάτερον θατέρου a (nmf) 21 τε om. a 22 τὸ tertium om. LM εἶναι om. a 26 τὸ om. LM καὶ (post ὅτι) om. aL μέν om. aBL 27 ante ἐπὶ add. καὶ a καταφατικῆς LM 28 post λαβεῖν add. τοῦ ὑποκειμένου a (BCdifnum); τῶν τοῦ ὑποκειμένου Ar. 31 ὄρου om. a 33 τὸ κατηγορούμενον οὐ ρηθήσεται a

παντός ανθρώπου οδδένα γαρ λαβείν έστιν ανθρωπον, καθ' οδ το ζώον 91 οὐ ἡηθήσεται. οὕτως δὲ ἐχόντων ὁ ἄνθρωπος ἐν ὅλφ γίνεται τῷ ζώφ, τοῦτ' ἔστι περιεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ ὡς ὅλου· μέρος γάρ πως τοῦ καθόλου 35 τὸ ἐν δλω· τὸ γὰρ ἐν δλω σημαντικόν ἐστι τοῦ μὴ ἔξω πίπτειν τι τοῦ 5 λεγομένου εν δλφ είναι εκείνου, εν φ λέγεται είναι ως εν δλφ. οὐ γάρ τὸ παρεκτεινόμενόν τινι διὰ παντὸς ἐν δλφ μόνον λέγεται ἐν δλφ γὰο καὶ τὸ μέρος ἐστίν· ἐνδέχεται γὰρ καὶ ἐπὶ πλέον εἶναι τὸ κατὰ παντός τινος λεγόμενον, ώς τὸ ζῷον τοῦ ἀνθρώπου, ἐνδέχεται καὶ ἐπ' ἴσης, ώς τὸ γελαστικὸν τοῦ ἀνθρώπου. ἐν δὴ τοῖς οὕτως ἔχουσι κατὰ παντὸς μὲν 40 10 λέγεται ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἀργομένων οὖτος γάρ ἐστι τὸ κατὰ παντός εν δλω δε άπο τοῦ υποχειμένου οὐτος γάρ ἐστιν ἐν δλω. σημειωτέον δέ, ὅτι οὐχ ὁμοίως ἔν τε τούτοις καὶ ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς ἀποδίδωσι τὸ καθόλου: ἀποδούς δέ, τί ποτέ ἐστι τὸ κατὰ παντός, φησίν, ότι καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ώσαύτως, οὐ τοῦτο λέγων, ὅτι ταὐτόν ἐστι 15 τὸ κατά παντὸς καὶ τὸ κατά μηδενός (ἐναντία γάρ ἐστιν), ἀλλ' ὅτι δυνατὸν 45 ορίσασθαι αὐτὸ όρμωμένους ἀπ' αὐτοῦ τοῦ περὶ τοῦ κατὰ παντὸς εἰρημένου είπειν περί του κατά μηδενός. ἔσται γάρ ἀνάπαλιν ἀποδιδόμενον τὸ κατά μηδενός. όταν γὰρ μηδεν ἢ λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου, Ικαθ' οὖ τὸ κατη-9ν γορούμενον όηθήσεται, τότε έστὶ καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ἀληθῶς, οἰον τὸ 20 γρεμετιστικόν κατ' οὐδενὸς ἀνθρώπου οὐδεὶς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, καθ' οὖ τὸ χρεμετιστικὸν κατηγορεῖται. κατ' οὐδενὸς μέν οὖν τοῦ ἀνθρώπου τὸ γρεμετιστικόν, εν οὐδενὶ δὲ ὁ ἄνθρωπος τῷ χρεμετιστικῷ · ἀμφότερα γὰρ ταῦτα λέγεται ἐπὶ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς προτάσεως.

p. 25a1 Έπεὶ δὲ πᾶσα πρότασίς ἐστιν ἢ τοῦ ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐξ ανάγκης ύπαρχειν η τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπαρχειν. 25

Τῷ πᾶσα πρότασις δεῖντὸ 'κατηγορική' προσυπακούειν περὶ γὰρ τῶν τοιούτων προτάσεών τε καὶ συλλογισμῶν τὸν λόγον νῦν ποιεῖται, ὧν καὶ τὸν λόγον ἀπέδωκεν. ἐπεὶ τοίνυν πᾶσα πρότασις κατηγορική δρον δρου 10

¹ ἔστιν ἄνθρωπον λαβεῖν M: ἄνθρωπόν ἐστι λαβεῖν aL 3 τοῦ BLM: πρὸς τὸ a 4 σημαντικόν corr. B^1 5 έκείνφ a είναι (ante $\dot{ω}$ ς) om. a 6 λέγεται μόνον a 7 μέρος B: ἐπὶ μέρους aLM 8 τινὰ a 9 δὴ BM: δὲ aL 10 λέγομεν a ἀργόμενοι aB pr., ut videtur οδτος scripsi: οδτως libri 11 οδτος a: οὕτως BLM ante ἐν add. τὸ a 12 ἐν (ante τοῖς) om. LM Υστ. ἀν.] Ι 4 p. $73 \, a \, 28 \, sq.$ 13 ἀποδούς aBL: ἀποδιδούς M 14 ταὐτά a 16 ὁρίσαι LM ἀπ' αὐτοῦ τοῦ M: ἀπ' αὐτοῦ BL: ἀπὸ τοῦ a περὶ BLM: παρὰ a 17 εἰπεῖν περὶ . . . χατὰ μηδενός (18) om. a 18 ὅταν γὰρ . . . τὸ χατὰ μηδενὸς (19) om. LM 19 τότε B: τοῦτο a καὶ om. a άληθῶς om. aLM 20 χρεμμετιστικόν a semper 21 οῦ τοὶ B μὲν om. a τοῦ om. a 22 post χρεμετιστικόν add. ἐστιν a τῷ γρεμμετιστικῷ ὁ ἄνθρωπος a γάρ om. BM 23 ante ἐπὶ add. πάλιν LM 26 πᾶσαν πρότασιν B χατηγορικήν B: χατηγορικόν L γάρ om. L 27 ποιεῖται νῦν a 28 ἐπειδή a post κατηγορική add. ἢ B: ἢ τοῦ ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν add. a

κατηγορούμενον έχει ή καταφατικώς ή ἀποφατικώς, τοῦτ' ἔστιν ὡς ὑπάρ- 9ν γοντα τῷ ὑποχειμένῳ ἢ μὴ ὑπάργοντα, τῶν δὲ ὑπαργόντων τισὶ τὰ μὲν άεὶ ὑπάρχει, τὰ δὲ ποτὲ μὲν ὑπάρχει, ποτὲ δὲ οὐχ ὑπάρχει, εἰ μὲν ἀεὶ ύπάργοι τὸ ὑπάργειν λεγόμενον καὶ οῦτως λαμβάνοιτο ὑπάργειν, ἀναγκαία 15 5 γίνεται ή τοιαύτη πρότασις καταφατική άληθής, άναγκαία δὲ ἀποφατική άληθής ή το μηδέποτε πεφυχός ύπάρχειν τινὶ ούτως μὴ ύπάρχειν αὐτῷ λαμβάνουσα. εί δὲ μὴ ἀεὶ ὑπάρχοι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, εἰ μὲν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ὑπάρχοι, ἡ τοῦτο μηνύουσα πρότασις ὑπάρχουσα γίνεται καταφατική άληθής. όμοίως καὶ ύπάρχουσα ἀποφατική άληθής ή 20 10 τὸ νῦν μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν λέγουσα. εἰ δὲ μὴ ὑπάρχοι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ δυνάμενον αὐτῷ ὑπάργειν καὶ ούτως, ως δυνάμενον, λαμβάνοιτο, ἐνδεγομένη καταφατική ἀληθής ή πρότασις. ή δὲ ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν ἢ τὸ ὑπάρχον ἢ τὸ μὴ ὑπάρχον μὲν οἶόν τε δὲ καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν λέγουσα ἐνδεχομένη ἀποφατικὴ ἀληθής. 15 ψευδεῖς δέ γε αί τὰ μὴ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον ὡς οὕτως ἔχοντα μη- 25 νύουσαι· δηλωτικαί γάρ οὐσαι τῆς ὑπάρξεως τῶν ὑπ' αὐτῶν δηλουμένων αί προτάσεις, ώς αν ἐχεῖνα ἔχη ὑπάρξεως, οὕτως ἔχουσι καὶ αὐταὶ συνεξομοιούμεναι τῷ τῶν δηλουμένων ὑπ' αὐτῶν τρόπφ. ἔτι ἐπεὶ πᾶν τὸ ύπάργον τινὶ ἢ ἀγώριστον αὐτοῦ ἐστι καὶ καθ' αύτὸ ὑπάρχον ἢ χωριστόν, 20 εἰ μὲν ἀγώριστον ἦν, ἡ τοῦτο δηλοῦσα πρότασις ἀναγκαία, εἰ δὲ γωριστόν, 30 ένδεχομένη, ής ή μὲν τὸ παρὸν ἤὸη δηλοῦσα ὑπάρχουσα, ή δὲ τὸ κεχωρισμένον ἢ τὸ μήπω παρὸν οἶόν τε δὲ ὑπάρξαι ἐνδεχομένη ἰδίως.

 $p.\ 25$ α Τούτων δὲ αί μὲν καταφατικαὶ αί δὲ ἀποφατικαὶ καθ' έκάστην πρόσρησιν.

25 Τρεῖς διαφορὰς προτάσεων εἰπών, ἀναγκαίαν, ὑπάρχουσαν, ἐνδεχομένην, καθ' ἑκάστην τούτων διαφορὰν τὰς μὲν καταφατικάς φησι γίνεσθαι τῶν προτάσεων τὰς δὲ ἀποφατικάς καὶ γὰρ ἀναγκαία καταφατικὴ καὶ ἀναγκαία ³⁵ ἀποφατική ἐστιν, ὡς εἰρήκαμεν, ὁμοίως καὶ ὑπάρχουσα καὶ ἐνδεχομένη, ῶσθ' εξ διαφοραὶ προτάσεων αὖται. τὸ δὲ καθ' ἑκάστην πρόσρησιν 30 τὸ καθ' ἑκάστην κατηγορίας διαφορὰν καὶ καθ' ἑκάστην τρόπου προσθήκην

² δὲ om. L 3 post alterum μὲν add. οῦν aLM 1 καταφατικόν η ἀποφατικόν Μ ύπάργειν (post λαμβ.) Β: ὑπάργον aLM 5 ή πρότασις ή 4 ὑπάρχοι Β: ὑπάρχει aLM τοιαύτη a 6 ούτως om. a a: ἐντὸς L ὑπάρχει aLM αὐτὸ aLM 7 αἰεὶ LM ὑπάρχει aLM 8 ἐνεστὸς τοῦτο aBM: τοῦ L 9 post καὶ add. ἡ B 10 ὑπάργοι Β: ὑπάργει aLM 11 αὐτὸ LM 13 ἐνδέχεσθαι μὴ BLM: ἐνδεχομένη a om. Μ 14 καὶ (post δὲ) om. a ὁπάρχον (pro altero ὁπάρχειν) a 15 τὰ 16 τὸν . . . δηλούμενον L: τῶν . . . λεγομένων α 17 ἔχει αLΜ ἔχουσαι LM 18 πᾶν post τινὶ transponunt LM 19 ἢ (post τινὶ) om. a ἐστιν αὐτοῦ aLM ααθ' ἑαυτοῦ LM 20 ἢν a: ἢ BLM 22 ἢ BLM: ἤγουν a μήπως M 26 φησι om. a 27 ante καταφ. add. ή Μ καὶ ἀναγκαία ἀποφατική om. LM ΒΜ: ἔσται L: om. a ώς ΒL: ὥσπερ aM προειρήχαμεν L όμοίως om. LM 29 ώστε Μ τά L 30 ante κατηγορίας add. πρὸς a προσθήκην τρόπου aLM

δηλοῖ. οὐ γὰρ ἀξιοῖ τὰς προτάσεις ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων αὐταῖς καὶ δη-9ν λουμένων ὑπ' αὐτῶν λαμβάνειν τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὑπάρχον καὶ τὸ ἐνδεχό- ω λουμένων ὑπ' αὐτῶν λαμβάνειν τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὑπάρχον καὶ τὸ ἐνδεχό- ω τῆς κροῦθηκης τῆς προσθήκης ὑπάρχει ⟨ἢ ὑπάρχει⟩ ἢ ἐνδέχεται τῆς λεγούσης, ὅτι τόδε τῷδε ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει ⟨ἢ ὑπάρχει⟩ ἢ ἐνδέχεται καὶ ὑπάρχουσαι καὶ ἐνδεχόμεναι οὐδεὶς γὰρ ἄν λόγος ψευδὴς γίνοιτο, εἰ μόνος οὖτος λέγοιτο ὁ δηλῶν τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν καὶ ὢν τοιοῦτος, 45 ὑποῖα τὰ δηλούμενα. ἐπεὶ δὲ λέγομεν τὸν ἀποφαντικὸν λόγον τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος ὁμοίως δέχεσθαι, ὡς λέγομεν κατάφασίν τινα ἀληθῆ καὶ 10π ἄλλην τινὰ ψευδῆ τὴν οὐχ ὡς ἔχει τό, περὶ οῦ λέγεται, λέγουσαν, οὕτως τὸ μὴ ἀναγκαῖον ἀναγκαῖον. δεῖ ἄρα ταῖς προτάσεσι προσκεῖσθαι τὰς τοιαύτας προσρήσεις καὶ τοὺς τοιούτους τρόπους.

p. 25 a 4 Πάλιν δὲ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν αί μὲν 5 καθόλου αί δὲ ἐν μέρει αί δὲ ἀδιόριστοι.

Τούτων ταῖς προειρημέναις προτάσεσι προστεθεισῶν τῶν διαφορῶν γίνονται αί πᾶσαι προτάσεις κατηγορικαὶ ὀκτωκαίδεκα τρεῖς μὲν καταφατικαὶ ἀναγκαῖαι, καθόλου, ἐπὶ μέρους, ἀδιόριστος, τρεῖς δὲ αί ταύταις ἀντικείμεναι ἀποφατικαί, ὁμοίως δὲ καὶ ὑπάρχουσαι τρεῖς μὲν καταφατικαὶ τρεῖς δὲ 10 20 ἀποφατικαί, καὶ ἐνδεχόμεναι τὸν αὐτὸν τρόπον ὥστε τρὶς ἐξ ἔσονται αί πᾶσαι αί κατ' εἶδος ἀλλήλων διαφέρουσαι, ἐξ ὧν οί κατηγορικοὶ συλλογισμοὶ συντίθενται οὐσῶν δὴ τούτων τε καὶ τοσούτων προτάσεων ἐξῆς πειρᾶται περὶ ἀντιστροφῶν αὐτῶν τὸν λόγον ποιεῖσθαι, ἐπειδὴ οί πλεῖστοι τῶν ἐν δευτέρω καὶ τρίτω σχήματι συλλογισμῶν πάντων ἀτελῶν ὄντων 15 πρὸς τὸ δείκνυσθαι συλλογιστικοὶ δέονται τῶν κατὰ τὰς προτάσεις ἀντιστροφῶν, ἢ μιᾶς ἢ πλειόνων, ὡς δειχθήσεται.

"Άξιον δὲ ἔδοξεν ἐπισχέψεως εἶναί μοι, τί δήποτε περὶ συλλογισμῶν καὶ σχημάτων τὸν λόγον ἐν τούτοις τοῖς βιβλίοις ποιούμενος παραλαμβάνει καὶ τὰς τῶν προτάσεων κατὰ τὴν ὅλην διαφοράς ὑλικαὶ γὰρ διαφοραὶ τὸ 30 οὕτως ἢ οὕτως ὑπάρχειν. ἤδη γὰρ δόξουσιν αὶ τοιαῦται διαφοραὶ τῶν 20

¹ ύποκειμένων BLM: κειμένων ἐν a 4 ἢ ὑπάρχει addidi 5 ὑπάρχειν aBL: ἢ ὑπάρχει M post ἀληθεῖς add. καὶ LM 6 γένοιτο a 7 post οὅτος add. ὁ τρόπος a 8 ἐπεὶ δὲ aBM: ἐπειδὴ L 9 ὡς λέγομεν BLM: λέγομεν δὲ a 10 τὴν οὀχ . . . ψευδῆ (11) om. L 11 δὲ ἔσται B: γάρ ἐστιν aLM 12 προκεῖσθαι L 13 τοιαύτας om. a προσρήσεις aM: προσρρήσεις B, ut semper: προρρήσεις L τοιούτους om. a 16 προτεθεισῶν L 17 πᾶσαι om. L 18 ἀναγκαῖαι . . . καταφατικαί (19) om. L αὶ om. aLM 19 post καὶ add. αἱ M 20 post καὶ add. αἱ α τρὶς a: τρεῖς BLM post εξ add. πᾶσαι aLM 21 πᾶσαι αἱ om. aLM 22 δὴ aB: δὲ LM τοιούτων M post τοσούτων add. τῶν L 23 ἐπεὶ δὲ B 25 ἐνδείκνυσθαι συλλογιστικῶς a 27 ἔδειξεν a μοι om. a 28 τὸν λόγον om. LM ἐν τούτοις τὸν λόγον a τοῖς βιβλίοις om. aL

προτάσεων οὐχ άπλῶς πρὸς συλλογισμὸν συντελεῖν, ἀλλὰ πρὸς τὸ τοιοῦτον 10r η τοιούτον αὐτὸν εἶναι, ἀποδεικτικόν, ἄν οὕτως τύγη, η διαλεκτικόν. η αί διαφοραί αί τοιαῦται τῶν προτάσεων πρὸς τὴν συλλογιστικὴν μέθοδόν τε καὶ πραγματείαν ἀναγκαῖαι καθόλου· τῷ τε γὰρ μὴ ὁμοίως γίνεσθαι τὰς 5 άντιστροφάς τῶν κατὰ τοὺς προειρημένους τρόπους διαφερουσῶν προτάσεων, 25 διά δὲ τῶν ἀντιστροφῶν τοὺς πλείους τῶν ἐν τοῖς παρὰ τὸ πρῶτον σχῆμα συλλογισμῶν δείχνυσθαι συνάγοντας ἀναγχαία ή χατὰ τοὺς τρόπους τούτους αὐτῷ διαίρεσις. ἄλλως μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων καὶ ὑπαργόντων, ἄλλως δὲ ἐπὶ τῶν ἐνδεγομένων ἀντιστρεφόμεναι αί προτάσεις ποιήσουσι συλλο-10 γισμόν. ἀλλὰ καὶ τῷ μιγνυμένας ἀλλήλαις τὰς κατὰ τούςὂε τοὺς τρόπους 30 διαφερούσας προτάσεις διαφοράν τινα ποιείν συλλογισμών καὶ κατά τοῦτο πρὸς τὴν συλλογιστικὴν πραγματείαν ἡ κατὰ τούςὂε τοὺς τρόπους διαφορὰ τῶν προτάσεων ἀναγκαία. χωρὶς γοῦν τῆς ὅλης αὐτοὺς τοὺς τρόπους προστιθείς ταῖς προτάσεσι καθολικάς ἐπ' αὐτῶν τὰς δείξεις ποιεῖται, οὐ 15 παρά τὸ τήνδε τὴν ὅλην ἢ τήνδε εἶναι δειχνὸς τὴν διαφοράν γινομένην τῶν συλλογισμῶν ἀλλὰ παρὰ τὸν προσκείμενον τρόπον. οὖσαι οὖν αἱ δείξεις 35 αὐτῶν χαθολιχαὶ ἴδιαι ἄν εἶεν τῆς περὶ συλλογισμῶν πραγματείας. ὅτι γὰρ ώς πρός την συλλογιστικήν μέθοδον τῶν τρόπων τούτων χρησίμων ὄντων μνημονεύει, δήλον έχ τοῦ εἶναι μὲν προτάσεων καὶ κατ' άλλους τινὰς 20 τρόπους διαφοράς· καὶ γὰρ τὸ καλῶς προσκείμενον καὶ τὸ κακῶς καὶ τὸ μαχρῶς καὶ τὸ βραχέως καὶ τὸ ταχέως καὶ τὸ βραδέως τρόποι προτάσεών 40 είσι καὶ διαφοραί, οἶον 'Σωκράτης καλῶς διαλέγεται ἢ μακρῶς ἢ συντόμως'. άλλ' οὐδενὸς τοιούτου μνημονεύει ποιούμενος τὴν τῶν προτάσεων διαίρεσιν, ότι μηδέν πρός γένεσιν η διαφοράν συλλογισμών συντελούσι. πρός μέν οὖν 25 τὴν τῶν συλλογισμῶν γένεσίν τε καὶ σύστασιν ἡ τῶν τρόπων τούτων διαφορά γρήσιμος, οὐκέτι δὲ καὶ πρὸς τὴν τῶν εἰδῶν τοῦ συλλογισμοῦ· οὐ 45 γὰρ χατὰ ταύτην τὴν διαίρεσιν αί τῶν συλλογισμῶν διαφοραί, τοῦ γε ἀποδεικτικοῦ καὶ τοῦ διαλεκτικοῦ καὶ τοῦ σοφιστικοῦ, ἀλλὰ καθ' ἢν αὐτὸς δείχνυσιν | ἐν ταῖς οἰχείαις αὐτῶν πραγματείαις: ἐχεῖ γὰρ πολλὰ περὶ ταύτης 10ν 30 τῆς θεωρίας καλῶς σαφηνίζων ἐδήλωσεν.

¹ post άπλῶς add. ἀλλὰ a συντελεῖς a 2 ἢ τοιοῦτον om. L τόχοι aM 2.3 ἢ aἱ aBM: καὶ αἱ L 3 post τοιαῦται διαφοραὶ repetit L τὴν om. a 4 τῷ BLM: τὸ a τε om. LM μὴ om. L 6 τοὺς om. L 7 συλλογιστικὸν L 8 ὑπαρχόντων BLM: ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν a 9 ποιοῦτι aL συλλογισμούν BLM: τοὺς συλλογισμούς a 10 καὶ om. a τοὺςδε BLM: τοὺςδε ἢ τοὺςδε a 13 γοῦν LM: γ' οὖν B: οὖν a 14 προστιθέασι L ταῖς προτάσεσι om. L καθολικὰς ex καθολικαῖς corr. B¹ ἐπ' αὐτῶν τὰς δείξεις aBM: τὰς δείξεις μετ' αὐτῶν L 15 τὸ om. a ἢ τήνδε τὴν ὅλην a εἰναι om. a 16 προκείμενον aL δείξεις αὐτῶν BLM: ἀποδείξεις αῦται a 17 εἰεν a: om. BLM ὅτι aBM: ἔστι L 19 κατὰ L 20 διαφοράν a γὰρ om. a τὸ (ante κακῶς) om. L 21 καὶ τὸ ταχέως καὶ τὸ βραδέως om. LM 22 καὶ διαφοραί BLM: διάφοροι a 24 ante alterum πρὸς add. καὶ LM 26 καὶ om. L 27 κατὰ ταὐτην scripsi: κατ' αὐτὴν libri προαίρεσιν a γε om. aL; conicio τε 28 καὶ τοῦ διαλεκτικοῦ om. L 29 ἐκεῖ . . . ἐδήλωσεν (30) om. LM

p. 25 a 5 Των μεν εν τῷ ὑπάρχειν τὴν μεν καθόλου στερητικὴν 10 ανάγκη τοῖς ὅροις ἀντιστρέφειν.

Έφεξης τοις είρημένοις περί άντιστροφων προτάσεων ποιείται τον λόγον. γρήσιμος γάρ αὐτῷ ή τοῦὸε τοῦ θεωρήματος διδασκαλία πρὸς τοὺς ἀτελεῖς 5 5 συλλογισμούς τούς έν τε τῷ δευτέρφ καὶ τρίτφ σγήματι συνισταμένους, ώς έφαμεν οί γάρ πλείστοι αὐτῶν δείχνυνται συλλογιστικοί δι' ἀντιστροφῆς η δι' αντιστροφών. λέγεται δὲ πλεοναγώς ή αντιστροφή καὶ γὰρ ἐπὶ συλλογισμών αντιστροφή γίνεται, και λέγονται συλλογισμοί αντιστρέφειν. λέγεται γοῦν ὁ τῷ συλλογιστικῷ λόγῳ ἀντιστρέφων συλλογιστικὸς καὶ αὐτὸς 10 10 είναι. άλλ' ούτοι μέν σύν άντιθέσει άντιστρέφουσιν. όταν γάρ τὸ άντικείμενον τοῦ συμπεράσματος λαβόντες τὴν έτέραν τῶν προτάσεων προσλάβωμεν, συλλογιστικώς τὸ ἀντικείμενον τῆ έτέρα προτάσει συνάγομεν τὸ γάρ τῷ συλλογιστιχῷ τρόπῳ ἀντιστρέφον οὕτω καὶ αὐτὸ συλλογιστικόν ἐστιν. άλλὰ περί μὲν τῆς τῶν συλλογισμῶν ἀντιστροφῆς διδάξει ἡμᾶς ἐν τῷ 15 15 δευτέρφ τῆςδε τῆς πραγματείας. ἔστι δὲ καὶ ἐν προτάσεσιν ἀντιστροφὴ σὸν ἀντιθέσει · ἀντιστρέφει γὰρ τῆ 'ἄνθρωπος ζῷόν ἐστιν' ἡ λέγουσα 'τὸ μή ζώον οδδε άνθρωπός έστιν'. Εν προτάσεσιν άντιστροφή, καὶ όταν ή καταφατική τη ἀποφατική τη όμοίως λαμβανομένη συναληθεύη. οὕτως λέγεται αντιστρέφειν ή ἐνδεγομένη καταφατική τῆ ἐνδεγομένη ἀποφατική, 20 οίον εἰ ἀληθές ἐστι τὸ 'ἐνδέχεται πάντα ἄνθρωπον περιπατεῖν' ὡς ἐνδεγό- 20 μενον, αληθές έστι καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι μηδένα ἄνθρωπον περιπατεῖν. λέγεται προτάσεων αντιστροφή καὶ ή αντιστροφή τῶν δρων μετά τοῦ συναληθεύειν. άντιστροφή δὲ ὅρων ἐστίν, ὅταν ἐναλλάξαντες τὸν μὲν ὑποχείμενον τῶν δρων κατηγορούμενον ποιήσωμεν, τὸν δέ πως κατηγορούμενον ὑποκείμενον 25 ποιώμεν, τηρούντες τῆς ἀντιστρεφομένης προτάσεως τὴν ποιότητα. άπλῶς μὲν οὖν ή ἐναλλαγὴ τῶν ὅρων κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον ἀντιστροφὴ καλεῖται, 25 οίον πᾶς ἄνθρωπος ζῷον, πᾶν ζῷον ἄνθρωπος άντεστράφησαν γάρ οί ὅροι. δταν δὲ πρὸς τῆ ἀντιστοφῆ καὶ συναληθεύωσιν ἀλλήλαις αἱ ἀντιστρεφόμεναι όμοίως λαμβανόμεναι, αντιστρέφειν έαυταῖς αἱ προτάσεις αὖται λέγονται. Περί τῆς τοιαύτης τῶν προτάσεων ἀντιστροφῆς τὸν λόγον ποιεῖται νῦν

11ερὶ τῆς τοιαύτης τῶν προτάσεων ἀντιστροφῆς τὸν λόγον ποιεῖται νῦν καὶ δείκνυσι, τίνες μὲν τῶν προειρημένων προτάσεων ἀντιστρέφουσιν ἀλλήλαις, 30 τίνες δὲ οὔ. δειχθήσεται δέ, ὅτι, ὧν μὲν αἱ ἀντικείμεναι ἀντιστρέφουσιν ἀλλήλαις, καὶ αὐταὶ ἀντιστρέφουσιν, ὧν δὲ αἱ ἀντικείμεναι μὴ ἀντιστρέ-

φουσιν, οὐδὲ αὐταὶ ἀντιστρέφουσιν, οἶον ἀντίχειται ἀντιφατιχῶς τῷ μὲν 10ν καθόλου ἀποφατική ή ἐπὶ μέρους καταφατική, τή δὲ καθόλου καταφατική ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική. ἡ μὲν οὖν καθόλου ἀποφατική ἑαυτή 35 αντιστρέφει, ως δείξει άληθοῦς γάρ οὔσης τῆς καθόλου ἀποφατικῆς ἀλη-5 θης γίνεται καὶ η ἀνάπαλιν κατὰ τοὺς ὅρους ὁμοίως λαμβανομένη, οἶον 'οδοείς ἄνθρωπος εππος' άληθής και 'οδοείς εππος ἄνθρωπος' άληθής. καὶ ή ἐπὶ μέρους δὴ καταφατική, ἥτις ἀντίκειται τῷ καθόλου ἀποφατική, αντιστρέψει καὶ αὐτή: άληθοῦς γὰρ ληφθείσης της ἐπὶ μέρους καταφατικής άληθής γίνεται καὶ ή ἀνάπαλιν κατά τοὺς ὅρους ταύτη λαμ- 40 10 βανομένη, οξον 'τὶς ἄνθρωπος μουσικός' ἀληθής, ἀληθής καὶ ή λέγουσα 'τὶ μουσικὸν ἄνθρωπος'. καὶ αῦται μὲν οὖν ἀντιστρέφουσιν ἑαυταῖς. ἡ δὲ καθόλου καταφατική οὐκ ἀντιστρέφει ἑαυτῆ· οὐδὲ γὰρ εἰ ἀληθές έστι τὸ πάντα ἄνθρωπον ζῷον εἶναι, ἤδη ἀληθης γίνεται καὶ ἡ τὸ πᾶν ζῷον εἶναι ἄνθρωπον λέγουσα· οὕτως γὰρ ἀν ἀντέστρεφεν ἑαυτῆ· ἀντι- 45 15 στρέφει δὲ αὐτῆ ἡ ἐπὶ μέρους καταφατική ἡ λέγουσα 'τὶ ζῷον ἄνθρωπος', ώστε ή ἐπὶ μέρους καταφατική καὶ πρὸς έαυτην ἀντιστρέφει 11 καὶ πρὸς τὴν καθόλου καταφατικήν. ὡς μέντοι ἡ καθόλου καταφατική ούκ αντιστρέφει έαυτῆ, οῦτως οὐδ' ἡ αντικειμένη τῆ καθόλου καταφατική ή επὶ μέρους ἀποφατική οὐδὲ ἑαυτή ἀντιστρέφει οὐ γὰρ εἰ 20 άληθές έστι τὸ τὶ ζώον μὴ είναι ἄνθρωπον, άληθὲς γίνεται καὶ τὸ τινά άνθρωπον μη είναι ζώον. οὐκ εἴ τινες δέ ποτε ἐν αὐταῖς συναλη- 5 θευόμεναι ληφθείεν έν ταῖς ἀντιστροφαῖς, διὰ τοῦτο τὸ εἰρημένον ὑφ' ήμων διαβάλλεται έκανὸν γὰρ ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ καθόλου καὶ τὸ ἐπὶ τινὸς δεῖξαι μὴ οὕτως ἔχον· τὰ γὰρ 25 μη ἐπὶ πάντων συναληθευόμενα οὐ παρὰ τῆς οἰχείας φύσεως τὸ ἀντιστρέφειν έχει άλλά παρά την τινός ύλης ίδιότητα. λέγει δη περί τῶν τοιούτων κατὰ τὰς προτάσεις ἀντιστροφῶν καὶ πειρᾶται μὴ ἐκ τοῦ 10 έναργοῦς μόνον άλλά καὶ λόγοις τισὶ καθολικοῖς προσχρώμενος τὰς ἐν αὐταῖς ἀντιστροφὰς δειχνύναι. περὶ δὲ τῶν ἀδιορίστων οὐ λέγει, ὅτι μηδὲ 30 χρήσιμοι πρὸς συλλογισμούς είσιν αδται, καὶ ὅτι ἴσον ταῖς ἐπὶ μέρους δύνανται.

¹ αὐταὶ aLM: αὕταὶ B ἀντίχεινται M 2 ἡ superser. L 4 ἀληθῶς B 6 ἀληθῆς iterant aLM ante οὐδεὶς alterum add. ἡ LM ἀληθῆς om. aLM 7 δὴ LM: δ' ἡ B: δὲ a 8 ἀντιστρέψει B (ψ in ras.) LM: ἀντιστρέφει a αὐτή] spirit. et accent. in ras. B ἀληθῶς M ληφθείσης BLM: οὕσης a 10 ἀληθῆς alterum]om. a 11 τὶς μουσιχὸς LM 12 καθόλου om. L 13 ἔσται a ἡ καὶ a 14 ἄνθρωπον είναι aM ἄν om. LM ἑαυτῆ aBM: αὐτῆ L 15 αὐτῆ post καταφατικὴ transponit L αὐτὴ τῆ · · · καταφατικὴ a ἡ (ante λέγουσα) om. a ἄνθρωπον είναι aLM 16 ἡ om. L 18 τῆ καθόλου καταφατικῆ ἀντικειμένη aLM 19 οὐδὲ γὰρ aLM εἰ om. L 20 τὶ om. L 24 μὴ οὕτως ἔχον om. L ἔχοντα M 25 μὴ om. L ἀληθωρωνα aL 26 δὴ BLM: δὲ a 27 πειρᾶται post μόνον collocat L 28 καὶ LM, itemque sed corr. B: om. a 29 ante αὐταῖς add. ταῖς L δὲ om. M

ρ. 25 14 Πρῶτον μὲν οὖν ἔστω στερητική καθόλου ή Λ Β 11 πρότασις. εἰ οὖν μηδενὶ τῷ B τὸ Λ ὑπάρχει, οὐδὲ 15 τῷ Λ οὐδενὶ ὑπάρξει τὸ B.

Θεόφραστος μέν καὶ Εύδημος άπλούστερον ἔδειξαν την καθόλου ἀπο-5 φατικήν ἀντιστρέφουσαν έαυτῆ την γάρ καθόλου ἀποφατικήν ὼνόμασε καθόλου στερητικήν. την δε δείξιν ούτως ποιούνται κείσθω το Α κατά μηδενός τοῦ Β· εἰ κατὰ μηδενός, ἀπέζευκται τοῦ Β τὸ Α καὶ κεγώρισται. τὸ δὲ ἀπεζευγμένον ἀπεζευγμένου ἀπέζευχται· καὶ τὸ Β ἄρα παντὸς απέζευχται τοῦ A· εἰ δὲ τοῦτο, κατά μηδενός αὐτοῦ. οὕτως μὲν οὖν 20 10 έχεῖνοι. ὁ δὲ ᾿Αριστοτέλης δοχεῖ προσγρώμενος τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ αντιστρέφουσαν αὐτὴν δειχνύναι. γίνεται δὲ ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή, ὅταν, οδ βουλόμεθα δεξάα, τὸ ἀντιχείμενον ὑποθέμενοι καὶ προσλαμβάνοντες αὐτιῦ τι τῶν ὁμολογουμένων καὶ κειμένων ἀναιρῶμεν εν τι τῶν ἐναργῶς συλλογιστικών · δι' δ γάρ ύποτεθέν άναιρεῖται τὸ ἐναργές καὶ ὁμολογούμενον, 25 15 τοῦτο ἐλέγγεται ψεῦδος ὄν διὰ τῆς τοιαύτης ἀπαγωγῆς. τούτου δὲ δειγθέντος ψευδούς τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ ἀληθες ὄν εύρίσκεται, ἐπειδὴ ἐπὶ παντὸς θάτερον μόριον της αντιφάσεως άληθές, θάτερον δε ψεῦδος, ὅπερ ην τὸ προχείμενον καὶ δειχνύμενον. τούτω τῷ τρόπω πλείστω μὲν καὶ οἱ γεωμέτραι γρώνται οὐ μὴν ἀλλά καὶ οἱ διαλεκτικοί. δοκεῖ δὲ καὶ ὁ ᾿Αριστο-20 τέλης νῶν αὐτῷ προσχρῆσθαι· φησὶ γάρ, ὅτι, εἰ μηδενὶ τῷ Β τὸ Α 30 ύπάρχει, οὐδὲ τῷ Α οὐδενὶ ὑπάρξει τὸ Β, δ βούλεται δεῖξαι εἰ γὰρ μή συγγωροίη τις τοῦτο, δηλον ώς τὸ ἀντιχείμενον τούτω ἀληθες φήσει τὸ τὸ Β τινὶ τῷ Α ὑπάρχειν· τῷ γὰρ μηδενὶ τὸ τινὶ ἀντίχειται ἀντιφατιχῶς, ώς ἐν τῷ Περὶ έρμηνείας δέδειχεν. ὑποθέμενος δὲ τὸ Β τινὶ τῷ Α 25 ύπάρχειν λαμβάνει, ώτινι τοῦ Α τὸ Β ύπάρχει, τὸ Γ μόριόν τι ὂν τοῦ Α 35 καὶ διὰ τοῦτο δείκνυσιν, ὅτι καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρξει.

Πάνυ δὲ διὰ βραχέων τὸ προχείμενον ἔδειξε· διὸ καί τινες αὐτὸν οἴονται διὰ τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ὡς ἀντιστρεφούσης τὴν δεῖξιν πεποιῆσθαι, οδ καὶ ἐπεγκαλοῦσιν αὐτῷ ὡς χρωμένφ τῆ δι' ἀλλήλων δείξει· θέλων 30 μὲν γὰρ δεῖξαι τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἀντιστρέφουσαν προσχρῆται εἰς τὴν τοῦδε δεῖξιν τῆ ἐπὶ μέρους καταφατικῆ, ὥς φασι, καὶ τῆ ταύτης ἀντι- 40

² τῷ aB (inm, pr. C): τῶν Ar. 3 τῷ aB (nm): τῶν Ar. 4 post μὲν add. οὖν a ἔδειξαν aBM: εἴναι L 5 ἀνόμασαν aL 6 κείσθω LM, B¹ corr.: κεῖσθαι, quod etiam B habuerat, a 7 post εἰ add. δὲ a τοῦ B . . . ἀπέζευκται (8) om. a 9 κατ' οὐδενὸς a 12 βουλώμεθα L αὐτοῦ a 13 ἐναργῶν M 14 ὑποτιθὲν L 15 ἐλέγχεται om. L 17 ψευδές aLM ψευδές, θάτερον δὲ (δὲ om. L) ἀληθές aL 18 πλεῖστα aLM καὶ (ante oἱ) om. L 19 δὲ om. M καὶ (ante δ) om. a 20 ὅτι om. L τῷ \bar{β} aB: τῶν \bar{β} LM (cf. 31,2) 21 τὸ \bar{α} L 22 φησὶ B: φύσει a 23 τὸ alterum om. L 24 Περὶ ἑρμ.] c. 7 p. 17 b 16 post τινὶ τῷ \bar{α} add. τοῦ \bar{β} L 25 τοῦ (post ῷτινι) LM: τῷ a: om. B ὑπάρχειν a ante \bar{γ} add. γὰρ a τοῦ \bar{α} ante μόριον collocant LM: τοῦ \bar{β} a 26 καὶ (ante διὰ) om. L τούτου M 28 πεποιῆσθαι ex ποιεῖσθαι corr. B¹ 29 ἐπικαλεῖσθαι L: ἐπεγκαλεῖσθαι M διαλλήλῳ LM 30 τὴν καθόλου ἀποφατικὴν δεῖξαι a

στροφή, δειχνύς δὲ μετ' ὀλίγον πάλιν τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικὴν ἀντι- 11* στρέφουσαν τῆ καθόλου ἀποφατική προσχρήται ώς ἀντιστρεφούση. ὁ δὲ τοιούτος τρόπος της δείξεως μοχθηρός όμολογουμένως. οδ μην τούτο 'Αριστοτέλης πεποίηχεν, ως οἴονται· τὴν μὲν γὰρ ἐπὶ μέρους καταφατικὴν 5 δμολογουμένως δείξει διὰ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς ἀντιστρέφουσαν, τὴν δὲ 45 καθόλου ἀποφατικήν οὐ δείκνυσι νῦν διὰ τοῦ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν λαβείν αντιστρέφουσαν. δείχνυσι μέν γάρ το προχείμενον, αλλ' ου γρήται 110 αὐτῷ ὡς ὁμολογουμένω καὶ κειμένω. δείκνυσι δὲ διὰ τῶν ἐφθακότων δεδεῖγθαί τε καὶ κεῖσθαι. ἔστι δὲ ταῦτα τό τε κατὰ παντὸς καὶ τὸ κατὰ 10 μηδενός και έν δλω και έν μηδενί· τούτοις γάρ προσγρώμενος δείκνυσι την της καθόλου ἀποφατικής ύπαργούσης ἀντιστροφήν. κειμένου γάρ τοῦ Α μηδενί τῶ Β φησίν ἔπεσθαι τούτω τὸ καὶ τὸ Β μηδενὶ τῷ Α εἰ γὰρ 5 τὸ Β τινὶ τῷ Α ὑπάρχει (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἀντιχείμενον τῷ κειμένῳ, καὶ δεῖ τὸ ἔτερον αὐτῶν ἀληθὲς εἶναι), ὑπαρχέτω τῷ Γ΄ ἔστω γὰρ τοῦτο τὶ 15 τοῦ Λ, φ΄ ὑπάρχει τὸ Β. ἔσται δὴ τὸ Γ ἐν ὅλφ τῷ Β καὶ τὶ αὐτοῦ. καὶ τὸ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ΄ ταὐτὸν γὰρ τὸ ἐν δλφ καὶ τὸ κατὰ παντός. άλλ' $\tilde{\eta}$ ν τὸ Γ τὶ τοῦ Λ · ἐν δλ ω ἄρα καὶ τ $\tilde{\omega}$ Λ τὸ Γ ἐστίν· εἰ δὲ ἐν δλω, κατά παντὸς αὐτοῦ ρηθήσεται τὸ A. ἢν δὲ τὸ Γ τὶ τοῦ B^{\bullet} καὶ τὸ Α ἄρα κατὰ τινὸς τοῦ Β κατηγορηθήσεται · ἀλλ' ἔκειτο κατὰ μηδενὸς 20 τὸ Α τοῦ Β. ἢν δὲ κατὰ μηδενὸς τὸ μηδὲν εἶναι τοῦ Β, καθ' οὖ τὸ Α 10 κατηγορηθήσεται.

"Ότι δὲ μὴ διὰ τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ὡς ἀντιστρεφούσης τὴν δεῖξιν πεποίηται, δῆλον καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς λέξεως οὐ γὰρ εἶπεν 'εἰ γὰρ τινὶ τὸ Β τῷ Α, καὶ τὸ Λ τῷ Β τινί' τοῦτο γὰρ ἦν τὸ διὰ τῆς ἐπὶ 25 μέρους καταφατικῆς δεῖξαι. τὴν γοῦν ἐπὶ μέρους καταφατικὴν δεικνὺς ἐν τοῖς ἑξῆς ἀντιστρέφουσαν προσχρώμενος τῆ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς ἀντι-15 στροφῆ οὕτως ἐχρήσατο εἰπών εἰ γὰρ μηδενί, οὐδὲ τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β΄ τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὡς ὁμολογουμένω χρῆσθαι. ὁ δὲ οὐ λαμβάνει μὲν ὡς ὁμολογούμενον τὸ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικὴν ἀντιστρέφειν, ἐκ-30 θέμενος δὲ τοῦ Α τὶ τὸ Γ ἐπὶ τούτου τὴν δεῖξιν ποιεῖται, καθ' οὐ οὐκέτι τὸ Β κατὰ τινός. διὸ οὐ τῆ ἐπὶ μέρους ἀντιστροφῆ ἀλλὰ τῷ κατὰ παντὸς καὶ ἐν δλω ἡητέον αὐτὸν κεχρῆσθαι πρὸς τὴν δεῖξιν. ἢ ἄμεινόν 20 ἐστι καὶ οἰκειότατον τοῖς λεγομένοις τὸ δι' ἐκθέσεως καὶ αἰσθητικῶς λέγειν τὴν δεῖξιν γεγονέναι, ἀλλὰ μὴ τὸν εἰρημένον τρόπον μηδὲ συλλογιστικῶς.

¹ πάλιν μετ' δλίγον LM ante ἀντιστρέφουσαν add. ώς LM 4 ante 'Αριστ. add. δ LM 6 τὴν τοῦ L 8 ὡς οm. a διὰ τῶν aB: δι' αὐτῶν LM πεφθακότων LM 9 κατὰ alterum add. B^2 11 ἀποφατικῆς aB: καταφατικῆς LM 12 τὸ (ροςτ τούτψ) aBM: τῷ L 13 κειμένψ B: ἀντικειμένψ aLM 14 ἔστω corr. ex ἔσται B^1 15 δὴ aBM: δὲ L τῷ $\bar{\beta}$ καὶ τὶ αὐτοῦ . . . εἰ δὲ ἐν δλψ (18) om. a 17 ἄρα BM: γὰρ L 18 ante κατὰ παντὸς add. καὶ τὸ a 20 τοῦ $\bar{\beta}$ τὸ ā L 22 μὴ add. B^1 23 πεποίηκε L 25 γοῦν aM: οὖν B: τῆς L ἐν τοῖς aBM: αὐτοῖς L 26 τῷ om. L 28 τῷ aBLM (if): τῶν Λr. δὸε a 30 τοῦ $\bar{\gamma}$ L οὐκέτι B: οὐν ἔστι aLM 31 τῷ aBM: τὸ L 32 ῥητόν L 33 ἐστι om. L δι' ἐκθέσεως aBM: έκ διαθέσεως L αἰσθήσεως LM

ό γὰρ διὰ τῆς ἐχθέσεως τρόπος δι' αἰσθήσεως γίνεται χαὶ οὐ συλλογιστιχῶς: 110 τοιούτον γάρ τι λαμβάνεται τὸ Ι΄ τὸ ἐχτιθέμενον, δ αἰσθητὸν ὂν μόριόν έστι τοῦ Λ · εἰ γὰρ κατὰ μορίου τοῦ Λ όντος τοῦ Γ αἰσθητοῦ τινος καὶ καθ' εκαστα λέγοιτο τὸ Β, εἴη ἄν καὶ τοῦ Β μόριον τὸ αὐτὸ Γ ὄν γε ἐν 25 5 αὐτῷ. ὥστε τὸ Γ εἴη ἄν ἀμφοτέρων μόριον καὶ ἐν ἀμφοτέροις αὐτοῖς. κατηγορούμενον δή τὸ Α τοῦ Γ όντος ἰδίου μορίου κατά τινὸς ἄν τοῦ Β κατηγοροῖτο, ἐπεὶ τοῦ Β τὸ Γ μόριον ἐστιν ὄν γε ἐν αὐτῷ. οἰον εἰ κείμενον είη τὸν ἄνθρωπον μηδενὶ ἵππφ ὑπάργειν καὶ μὴ συγγωροίη τις τούτφ τὸν ἔππον μηδενὶ ἀνθρώπω, λέγοι ἄν τινὶ αὐτὸν ἀνθρώπω ὑπάρχειν. ἄν 10 δή ληφθή ούτος, οίον Θέων, έσται καὶ ὁ ἄνθρωπος τινὶ ίππφ ὑπάργων, 30 έπειδη ό Θέων καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος εἶναι ἐλήφθη. ἀδύνατον δὲ τοῦτο. ώμολόγητο γάρ τὸ τὸν ἄνθρωπον μηδενὶ ἵππω ὑπάρχειν. ἄντικρυς δὲ έπὶ τοῦ τρίτου σχήματος χρώμενος τῆ δι' ἐκθέσεως δείξει οὕτως κέγρηται ώς ούση αἰσθητική άλλ' οὐ συλλογιστική. διὸ καὶ ἐνταῦθα κέγρηται 15 αὐτῆ· οὐδέπω γὰρ περὶ τῶν συλλογιστιχῶν δείξεων γνώριμον. ἐπεὶ δὲ 35 ταύτη τῆ δείξει προσχρώμενον ένεστι καὶ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικὴν αντιστρέφουσαν δειχνύναι τω επεσθαι τοῖς προειρημένοις χαχείνο, ήγοῦνταί τινες διά της άντιστροφης της έπὶ μέρους καταφατικης πεποιησθαι την δεῖξιν αὐτόν. οὐ μὴν καὶ πεποίηκεν οὕτως οὐ γάρ προσκέχρηται τῇ ἀντι-20 στροφή της επί μέρους καταφατικής το γάρ Α λαμβάνει τινί τῷ Β ὑπάργειν, ούχ δτι άντιστρέφει, άλλ' δτι τὸ Γ μόριον ὂν τοῦ Α καὶ τοῦ Β 40 μόριόν ἐστιν· ἐπήνεγχε γοῦν τὸ γὰρ Γ τοῦ Β τί ἐστιν. Το εἴπετο καὶ τὸ ἀντιστρέφειν· ἀλλ' αὐτός γε οὐ προσεχρῆτο αὐτῷ. ἐπεὶ τῆ αὐτῆ γε δείξει ένεστι χρησαμένους δείξαι καὶ τῆ καθόλου καταφατικῆ τὴν ἐπὶ μέρους 25 αντιστρέφουσαν· άλλ' οὐ διὰ τοῦτο καὶ 'Αριστοτέλης αὐτῆ νῦν κέχρηται. ότι γὰρ ἄλλη τῆς δι' ἀντιστροφῆς δείξεως ἡ δι' ἐκθέσεως, φανερώτατα 45 έπὶ τοῦ τρίτου σχήματος δέδειχεν λαβών γὰρ συζυγίαν, ἐν ἦ τὰ ἄκρα άμφότερα κατά παντός τοῦ μέσου κατηγορείται, καὶ δείξας | πρῶτον δι' 12^r άντιστροφής τής έτέρας των προτάσεων το συναγόμενον συλλογιστικώς μετά 30 ταῦτα καὶ δι' ἐκθέσεως τὴν δεῖξιν ποιεῖται ὡς ἄλλης οὕσης παρὰ τὴν δι'

¹ ὁ γὰρ BLM: τοιούτος γὰρ ὁ a 2 τι om. L τὸ alterum om. L ὂν om. aL 3 εἰ... τοῦ α om. a τὸ α L 4 εἴη ἄν καὶ BLM: ἤγουν a γε om. aLM 5 καὶ om. L 6 τὸ α aBM: τοῦ α L 7 γε superscr. M 8 τούτω B: τοῦτο a: τὸ M: om. L 9 λέγοι... ἀνθρώπω post ὑπάρχειν collocant LM: om. a ἐὰν L 10 post ληφθῆ add. λέγοιτο ἄν τινὶ ἀνθρώπω a τινὶ... ἄνθρωπος (11) om. L ὑπάρχει aM 12 ὑπάρχειν ἵππω aLM 13 τοῦ om. a τρίτου σχήματος] cf. Ar. p. 28 a 23 14 αἰσθητῆ LM 15 οὐδέπω aBM: οὐδὲ L 16 προσχρώμενος M post ἔνεστι add. ὡς M 17 εἰρημένοις LM 18 πεποιηκέναι B 19 οὐ (ante γὰρ) om. L προσκέχρηται B: προσχρώμενός ἐστιν aLM 21 ἀντιστρέφον a 22 τί om. LM 23 προσεχρήσατο LM γε om. aLM 24 δείξει aBM: χρήσει L δεῖξαι om. L τὴν κ. καταφατικὴν τῆ a 25 χρῆται LM 26 δι' (post τῆς) om. L φανερώτερον LM: om. in lac. a 27 ἔδειξεν L 28 μέσου BLM: μέρους a post κατηγορεῖται interstitium ca. 8 lit. a 29 συλλογιστικῆς M

αντιστροφής. όμοιοτάτη δὲ τῆ δι' ἐκθέσεως ἐκεῖ δείξει, ή νῦν ἐπὶ τῆς 12^{r}

αντιστροφής κέχρηται.

Καὶ αΰτη μὲν ή δεῖξις ή ἐπὶ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς, ἢ ᾿Αριστοτέλης 5 * χέγρηται ούτε τῆ οι' ἀλλήλων προσχεγρημένος δείξει ούτε τῆ εἰς ἀδύνατον 5 ἀπαγωγή συλλογιστιχώς. ἦν γὰρ οὐδὲ αὕτη χατὰ χαιρὸν ἡ δεῖξις. οὐ γὰρ εὶ ἐφαρμόζει τοῖς εἰρημένοις ἡ δι' ἀδυνάτου δεῖξις, ἤδη καὶ αὐτὸς δι' αὐτῆς έδειξε τὸ προχείμενον. ἄλλος γὰρ καὶ τῆς τοιαύτης δείξεως ὁ ἐκθετικὸς τρόπος ή γάρ δι' άδυνάτου δείξις τοῦ προκειμένου ἐν τρίτφ σχήματι γίνεται· ύποτεθέντος γάρ τοῦ τὸ Β τινὶ τῷ Α, τοῦτ' ἔστι τῷ Γ παντί, δ 10 10 ἐστί τι τοῦ Α, καὶ προσληφθείσης προτάσεως τῆς 'τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Γ' ούσης έναργοῦς συνάγεται έν τρίτφ σχήματι τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν, δ έστιν άδύνατον · ἔχειτο γὰρ μηδενὶ ὑπάρχειν. ἄχαιρος δὲ νῦν χαὶ ἡ διὰ τρίτου σχήματος δεῖξις. ἄμεινον οὖν λέγειν τὰ εἰρημένα δειχτιχὰ εἶναι τοῦ δεῖν ἀπεζεῦχθαι καὶ τὸ Β τοῦ Α, εἰ τὸ Α τοῦ Β ἀπέζευκται, δ οί 15 15 περί Θεόφραστον ώς έναργες ου λαμβάνουσι χωρίς δείξεως. ένεστι δε καί διὰ συλλογισμοῦ δεῖξαι διὰ τοῦ πρώτου σχήματος γινομένου, ώς καὶ αὐτὸς προσχρήται τή εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή. εἰ γάρ τις μὴ λέγοι ἀντιστρέφειν την καθόλου ἀποφατικήν, κείσθω τὸ Α μηδενὶ τῷ Β΄ εἶ δὲ μη ἀντιστρέφει, έστω τὸ Β τινὶ τῷ Α. γίνεται ἐν πρώτω σχήματι τὸ Α τινὶ τῷ 20 Α μή ύπάρχον, ὅπερ ἄτοπον. ἀλλ' ἄχαιρον τὸ διὰ συλλογισμοῦ δειχνύναι 20 μηδέπω περί συλλογισμῶν εἰδότας. διὸ χρηστέον, ῷ αὐτὸς ἐξέθετο τρόπο τῆς δείξεως.

Δείξας δὲ ταύτην ἀντιστρέφουσαν προσχρῆται τοῖς δεδειγμένοις πρὸς τὰ ἐφεξῆς δειχνύμενα· ὅτι γὰρ ἡ ἐπὶ μέρους χαταφατιχὴ ἀντιστρέφει, πάλιν 25 προσχρησάμενος τῆ τῆς χαθόλου ἀποφατιχῆς ἀντιστροφῆ δείχνυσιν. εἰ γὰρ τὸ Α τινὶ ὑπάρχει τῷ Β, καὶ τὸ Β τινὶ ὑπάρχει τῷ Α· εἰ γὰρ μηδενί 25 (αὕτη γὰρ ἀντίχειται τῆ τινί), οἰδὲ τὸ Α οἰδενὶ ὑπάρξει τῷ Β· ἀντιστρέφουσα γὰρ δέδειχται ἡ χαθόλου ἀποφατιχή· ἀλλὶ ἔχειτο τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν· καὶ τὸ Β ἄρα τινὶ τῷ Α ὑπάρξει. ἀλλὰ καὶ τῆ καθόλου κατασφατιχῆ ὅτι ἡ ἐπὶ μέρους ἀντιστρέφει, ὁμοίως δείχνυται· εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β, καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Α· εἰ γὰρ μηδενί, γίνεται καθόλου ἀποφατιχή,

¹ δμοιοτάτην aLM τῆ aBL: τὴν M 4 διαλλήλφ aLM ante δείξει add.
ἢ L δυνατὸν L 5 οὐ BLM: οὐδὲ a 6 ἐφήρμοζε LM ἤδη aBM:
ἢ L αὐτὸς Β: οὕτος aM: οὕτω L 7 ἐκθετικὸς BLM: καθεστηκὼς a 8 post δείξεις verba antecedentia inde ab ἤδη (6) ita, ut supra scripta sunt, repetit L ante τρίτφ add. τῷ LM 9 ὑποτιθέντος L γὰρ οπ. Μ: γὰρ τοῦ οπ. L τῷ ā aBL: τὸ ā M 10 τοῦ ā aB: τῆς ā LM προληφθείσης L 11 ante τρίτφ add. τῷ LM τὸ alterum om. M 13 ante τρίτου add. τοῦ aLM οὖν BLM: δὲ a post λέγειν add. περὶ a δεικτικὸν aL 14 καὶ οπ. L 17 χρῆται L μὴ οπ. L λέγει LM 19 post γίνεται add. δὴ a πρώτφ σχήματι aBM: προσχήματι L 20 ὑπάρχειν LM post άλλ' add. οὐκ LM 21 συλλογισμοῦ LM 24 post πάλιν add. δὲ a 26 ὑπάρχει τινὶ L 27 τῆ οπ. L 28 τινὶ τῷ β τὸ ā a 29 ἡ κ. καταφατικὴ a 30 ἡ οπ. aL δείκνυται δμοίως LM 31 καθόλου γίνεται L

ητις εδείχθη αντιστρέφουσα αύτη· ωστε έσται καὶ τὸ Λ οὐδενὶ τῷ Β· 12r χεῖται δὲ χαὶ παντὶ ὑπάρχειν· οὐ τοῦτο δὲ λέγεται, ὅτι ἡ χαθόλου κατα- 30 φατική οδδέποτε αύτη άντιστρέφει άντιστρέφει γάρ ἐπὶ ὅλης τινός, οἶον έπὶ τῶν ἐξισαζόντων καὶ ἰδίων. ἀλλ' ἐπεὶ μἡ ἀεί, ἀεὶ δὲ ἡ ἐπὶ μέρους 5 (καὶ γὰρ ὅταν ἡ καθόλου ἦ ἀντιστρέφουσα, καὶ τότε ἡ ἐπὶ μέρους ἀληθής), διά τοῦτο αῦτη ἀντιστρέφειν αὐτῆ λέγεται· αί γὰρ ἀντιστροφαί καὶ ὅλως αί κατά τὰ σχήματα συναγωγαὶ οὐ παρὰ τὴν τῆς ὅλης ἰδιότητα γίνονται, 35 ώς εἶπον ἤδη (αὕτη μὲν γὰρ ἄλλοτ' ἀλλοία), ἀλλὰ παρ' αὐτὴν τὴν τῶν σγημάτων φύσιν. διὸ καθολικαί αί δείξεις ἐπ' αὐτῶν. τὴν δὲ ἐπὶ μέρους 10 ἀποφατικήν, ὅτι μὴ ἀντιστρέφει, ἔδειξεν ἐπὶ ὅλης εἰ γὰρ ἔστιν, ὅτε καὶ έφ' ὧν μὴ ἀντιστρέφει, ἀπολώλεχε τὸ χαθόλου. οὔσης γὰρ ἀληθοῦς τῆς ' ἄνθρωπος οὐ παντὶ ζώω ὑπάρχει ἢ τινὶ ζώω οὐχ ὑπάρχει' οὐκέτι ἀληθὴς 40 γίνεται ή λέγουσα ζώον οδ παντί ανθρώπω ή τινί ανθρώπω οδη δπάργει. οὐδὲ γὰρ τοῦ ἀντιχειμένου αὐτῆ ληφθέντος, ἀδύνατόν τι ἕπεται, ὥσπερ ἐπὶ 15 τῶν ἀντιστρεφουσῶν δέδειχεν. ἀντίκειται μὲν γὰρ τῷ τινὶ μὴ τὸ παντί: ληφθέντος δὲ τοῦ Β παντὶ τῷ Α ὑπάρχειν ἀχολουθήσει καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β δπάρχειν· ἔχειτο δὲ αὐτιῷ τινὶ μὴ δπάρχειν. οὐκ ἔστι δὲ ἀδύνατον, δ 45 τινὶ ὑπάρχει, τοῦτο καὶ τινὶ μὴ ὑπάρχειν · ὁ γοῦν ἄνθρωπος τινὶ ζώω μὴ δπάρχων καὶ δπάρχει τινί.

20 p. 25 a 27 Τον αὐτον δὲ τρόπον εξει καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων προτάσεων.

Όμοίως φησί ταῖς κατά τὸ ὑπάργον καὶ τὰς ἀναγκαίας ἀντιστρέφειν προτάσεις, και δείκνυσι πρώτον και έπι τούτων την καθόλου στερητικήν αντιστρέφουσαν αύτη ούτως.

p. 25 a 29 Εί μεν γάρ ανάγκη το Α τῷ Β μηδενὶ ὁπάρχειν, 5 25 ανάγκη και το Β τῷ Α μηδενι ὑπάρχειν εί γάρ τινί ένδέχεται, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐνδέχοιτο ἄν.

Ή μεν καθόλου ἀποφατική ὑπαρχούσα ἐδείχθη ἀντιστρέφουσα· ἐπεὶ

¹ αὐτῆ Β: ἐαυτῆ aLM 2 ἔκειτο LM ααί om. aLM ή om. L 3 αὐτῆ B: ἑαυτῆ aM: δὲ L οἶον ἐπὶ τῶν ἐξισαζόντων καὶ ἰδίων οm. B: post ἀεὶ δὲ (4) transponunt LM (sed oἴον om. M) · 4 ή BM: τῆ a: om. L 5 post γὰρ add. καὶ LM ή om. L η om. a καὶ (ante τότε) om. B ή om. L άληθεύει a 6 post τοῦτο add. οὖν LM αὐτῆ aB: ἑαυτῆ LM αἰ γὰρ B: χαὶ γὰρ αἱ aLM ὅλως χαὶ aL 7 τὰ om. a 8 ὡς BLM: ὥσπερ a εἶπεν M μὲν om. a ἄλλοτε LM 9 ἀποδείξεις a 10 χαὶ om. L 11 τῆς aBM: τὶς L 12 οὐγ om. a 13 ante ζῷον add. τὸ aLM 14 οὐδὲ aBM: οὐ L τοῦ periit M αὐτοῦ a ληφθέντος αὐτῆ L 16 τῷ \bar{a} παντὶ aM: τὸ ᾶ παντὶ L 17 ἔκειτο . . . ὁπάρχειν om. B οὐκ ἔστι aBM: οὐκέτι L 18 post τοῦτο add. δὲ L γοῦν aBM: γὰρ L 22 ὑπάρχειν L 23 καὶ alterum om. L 24 αὐτη corr. ex αὐτη B: ἑαυτη aLM 27 τῷ $\bar{\beta}$ τινὶ a et Ar. om. aB 28 άντιστρέφειν a

δὲ ή ἀναγχαία χαθόλου ἀποφατική τῆς μὲν ὑπαρχούσης χαθόλου ἀποφατικῆς 120 διαφέρει τῷ ἐξ ἀνάγχης, καθ' δ τῆς δειγθείσης ή δεικνυμένη νῶν διαφέρει (ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀναγκαῖον), κατὰ τοῦτο τὴν δεῖξιν ποιεῖται. εἰ γὰρ μὴ 10 έξ ἀνάγκης τὸ Β τῷ Α μηδενὶ ὑπάργοι, ἀλλὰ ἐνδέγοιτο τινὶ ὑπάργειν 5 (αΰτη γὰρ ἀναίρεσις καὶ ἀντίφασις πρὸς τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἀναγκαίαν, ώς εν τῷ περὶ τῆς ἀντιφάσεως δέδεικται λόγω), καὶ τὸ Α, φησί, τῷ Β ένδέχοιτο ⟨ἄν⟩ τινί· άλλ' ἔχειτο ἐξ ἀνάγχης μηδενὶ ὑπάρχειν. δοχεῖ δὲ καὶ ἐνταῦθα πάλιν διὰ τῆς ἐνδεχομένης ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ὡς ἀντι- 15 στρεφούσης την δείξιν περί της αναγχαίας χαθόλου αποφατικής πεποιήσθαι, 10 καίτοι μηδέπω περί τῶν κατὰ τὰς ἐνδεγομένας ἀντιστροφῶν εἰρηκώς. ἢ τὸ μὲν ἀντικεῖσθαι τῆ καθόλου ἀναγκαία ἀποφατικῆ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν ἐνδεγομένην εἶγεν διμολογούμενον (ἀντιφάσεις γάρ), διὸ καὶ τοῦτο έλαβε. λαβών δὲ αὐτό, ἐπεὶ καὶ τὸ ὑπάρχον τινί, εἰ μὴ ἐξ ἀνάγκης ύπάρχοι, ἐνδέχεσθαι καὶ ἐνδεχομένως ὑπάρχειν λέγεται, ἢν δὲ αὐτῷ δε-20 15 δειγμένον τὸ τὴν ἐπὶ μέρους ὑπάρχουσαν ἀντιστρέφειν ἑαυτῆ, ταύτη προσεχρήσατο· ἀνελών γάρ τὸ ἀναγκαῖον διὰ τοῦ τινὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν τῷ τὸ τινὶ ὑπάρχον, ὅτε ὑπάρχει, ἀντιστρέφειν τὸ δὲ ἐνδεγόμενον τινὶ ὑπάρχειν ήτοι ήδη υπάρχει αυτώ η οιόν τέ έστιν υπάρξαι ποτέ οπόταν δὲ ύπάρχη, αντιστρέφει ούτως έσται το έξ ανάγκης μηδενὶ ύπάρχον ύπάργον 25 20 ποτε τινὶ ἐχείνω, δ ἀδύνατον. ὅτι δὲ τὸ ἐνδεγόμενον ἐπὶ τοῦ ὑπάργοντος μεν ούχ εξ ανάγχης δε λέγεται, δλίγον προελθών διαιρούμενος το ενδεχόμενον λέγει σημαίνειν γάρ φησιν αὐτὸ ὥσπερ καὶ τὸ ἀναγκαῖον οὕτω δὲ καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον ἀλλὰ ὑπάρχον, ἐφ' οὖ καὶ νῦν αὐτῷ κέχρηται. καὶ είη ἄν τῷ ἐξ ἀνάγχης μηθενὶ τὸ ἐνδεχομένως τινὶ ὑπάρχον ἢ ὑπάρξον 25 αντιχείμενον. ἐπεὶ δὲ τοῦ ἀναγχαίου τὸ μὲν άπλῶς ἐστιν ἀναγχαῖον, 30 τὸ δὲ μετὰ διορισμοῦ λέγεται, ὡς τὸ ἀνθρωπος ἐξ ἀνάγκης παντὶ γραμματικώ, ἔστ' ἄν ή γραμματικός' (αύτη γάρ ούχ άπλως ἐστιν ή πρότασις αναγχαία. δέδειχε δὲ αὐτῶν τὴν διαφοράν χαὶ Θεόφραστος. οὐ γὰρ αἰεὶ γραμματικός ἐστιν, ἀλλ' οὐδ' ὁ ἄνθρωπος γραμματικός), ἐπεὶ τοίνον δια-30 φέρει, δεῖ ήμᾶς εἰδέναι, ὅτι περὶ τῶν άπλῶς καὶ κυρίως λεγομένων 35 άναγχαίων τὸν λόγον ποιεῖται νῦν ᾿Αριστοτέλης αί γὰρ οὕτως ἀναγχαῖαι άντιστρέφουσιν.

¹ ή om. L 2 δειχθείσης a: δειχνυμένης BLM 3 ante κατὰ add. καὶ L 4 ὁπάρχοι B: ὁπάρχει aM: ὁπάρχει L 6 ἀντιφάσεως B: καταφάσεως aLM 7 ἄν addidi; cf. p. 35,27 8 καὶ om. L ως om. a 11 την BLM: τῆ a 13 ἐπεὶ aBM: ἐπειδὴ L ὁπάρχει a 14 ὁπάρχοι B: ὁπάρχει aLM ῆν LM: ἦ aB αὐτὸ L 16 γὰρ om. LM τῷ om. L 18 ὁπάρχοιν αὐτοῦ a 19 ὁπάρχει a ἀντιστρέφειν a post ἔσται add. καὶ LM ὁπάρχειν (post μηδενὶ) L 20 ἐκείνω om. LM ὅπερ a δὲ τὸ om. L 21 προελὼν a 22 λέγειν L σημαίνει a φησιν] cf. Ar. p. 25 a 38 24 τῷ aBM: τὸ L ἐνδεχόμενον a 25 ἐπεὶ BLM: ἐπὶ a ἀπλῶς post ἀναγκαῖον collocat a 27 γὰρ om. a 29 οὐδὶ δ BM: οὐδὲ aL 30 λεγομένων om. aLM 31 ante λρ. add. δ aLM

ρ. 25 × 32 Εἰ δὲ ἐξ ἀνάγκης τὸ A παντὶ ἢ τινὶ τῶν B ὑπάρχει, 12^{v} καὶ τὸ B τινὶ τῶν A ἀνάγκη ὑπάρχειν.

Ότι καὶ τῆ καθόλου καταφατικῆ ἀναγκαία καὶ τῆ ἐπὶ μέρους καταφατική αναγκαία αντιστρέφει ή έπὶ μέρους καταφατική αναγκαία, όμοίως 40 5 δείχνυσιν, ως ἔδειξεν ἐπὶ τῆς στερητικῆς καθόλου. εἰ γὰρ τὸ μὲν Λ ἢ παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχοι ἢ τινί, τὸ δὲ Β μὴ ὑπάργοι τινὶ τῷ Λ έξ ἀνάγκης, ἐνδέγοιτ' ἄν αὐτῷ ποτε μηδενὶ ὑπάργειν· ἀπόφασις γὰρ τῆς ' ἀνάγκη τινί' τὸ οὐκ ἀνάγκη τινί', δ ἴσον δύναται τῷ 'ἐνδέχεται μηδενί', ἐπεὶ τὸ 'οὐκ ἀνάγκη τινί' καὶ 'οὐδενὶ ἀνάγκη' τὰ αὐτά. ὅτε δὲ μηδενὶ ὑπάργει 45 10 τὸ Β τῷ Α, οὐδ' ἄν τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ὑπάρχοι δέδεικται γάρ ώστε οὐδ' ἄν τὸ Α ἢ παντὶ ἢ τινὶ τῶν Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχοι. | παρείασε δὲ 13τ αὐτὸς τὸ παντὶ καὶ ἡρκέσθη τῷ λαβεῖν, ὅτι μηδὲ τὸ Α ἔτι ἐξ ἀνάγκης τινὶ τῷ Βο ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν 'εἰ γὰρ μηδενὶ ἀνάγκη' άπλῶς εἶπεν εἰ γάρ μὴ ἀνάγκη. ὅτι δὲ οὐ πεποίηται ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀποφατικῆς 15 την δείξιν, δηλον· οὐδὲ γὰρ ἀντιστρέφειν αὐτῷ δοχεῖ αὕτη· ἀλλ' ἐπὶ την ύπαργουσαν αποφατικήν ήγαγε, καὶ ταύτης ἀφελών τὸ ἀναγκαῖον, δ ἐδήλωσε 5 διά τοῦ μηχέτι χρήσασθαι τῷ ἐνδεχομένω, ἀλλ' άπλῶς τῷ εἰ γὰρ μὴ άν άγκη ή γὰρ ὑπάρχουσα αὐτῷ ἀντιστρέφουσα κεῖται. ἐξ οὐ δῆλον, ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρὸ ταύτης δείξεως τῷ "τινὶ ἐνδέχεται" ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος 20 κέχρηται τὸ γὰρ "εἰ γὰρ τινὶ ἐνδέχεται" ἀκουστέον ὡς εἰρημένον ἐκεῖ αντί τοῦ 'εί γὰρ τινὶ ἐνδεχομένως ὑπάρχει'. καὶ τῆ ἐπὶ μέρους δὲ ἀποφατική αναγκαία οδόεμίαν φησίν αντιστρέφειν, διότι μηδέ τή ύπαργούση αντέ- 10 στρεφε, τοῦτ' ἔστι διὰ τὸ ἐπὶ ὅρων καὶ ὅλης τινὸς ὁμοίως, ὅτι μὴ ἀντιστρέφει, δείχνυσθαι · ἐπὶ γὰρ τῶν αὐτῶν ὅρων ὁ ἔλεγχος · ὁ γὰρ ἄνθρωπος τινὶ ζώω 25 ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει, καὶ τὸ ζῷον παντὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει.

p. 25 a 37 Έπὶ δὲ τῶν ἐνδεχομένων, ἐπεὶ πολλαχῶς λέγεται τὸ ἐνδέχεσθαι.

Τὴν τοῦ ἐνδεχομένου όμωνυμίαν ἔδειξεν ἡμῖν καὶ ἐν τῷ Περὶ έρμη-

¹ et 2 τῶν B (Ci, corr. A): τῷ a et Ar. 4 post ὁμοίως add. δὲ B στερητικής LM μεν γάρ το LM: μέλλει γάρ το a η BM: εl a: om. L 6 ἀνάγκης aB: ἀναγκαίου LM ὑπάρχει (ante ἢ) LM: ὑπάρχειν a post " τινὶ add: ἐνδέχεται L τὸ δὲ aBM: τῷ L ὑπάρχειν a τινὶ om. L τῷ aBM: ā om. Μ 7 μηδενί . . . οὐδενί (9) om. L τὸ L 8 ἀνάγκης (post τῆς) a & ένδέχεσθαι aM 9 ἀνάγκη (post οὐδενὶ) aB: ἐνδέχεται L, B^2 superscr.: ἐνδέδὲ om. aL 10 τῷ $\bar{\beta}$ τὸ $\bar{\alpha}$ L ὑπάρχει aLM ὡς a 11 τῷ om. a γεσθαι Μ ύπάρχη α παρείασε] ασε superser. Β 12 τὸ (ante παντὶ) aBM: βа έτι BM: ἐστὶν aL 14 δὲ om. a 15 τὴν δεῖξιν ante ἐπὶ τῆς (14) τῷ L transponit a αὐτῷ BLM: αὐτὸ a αὕτη Β: αὐτῆ a: αὐτό LM 16 δ om. LM 17 εἰ om. LM 19 τῷ BLM: τὸ a ἐπὶ τοῦ . . . ἐνδέχεται (20) om. a ἐπὶ τοῦ ὑπάρχον-] literarum loco lacera quaedam B 20 τὸ LM: τοῦ B 21 δὲ 22 φασίν a 23 άντιστρέφειν L 25 καί . . . ὑπάργει om. BM 26 ἐπεὶ B: ἐπειδη a et Ar. 28 Περὶ ἐρμηνείας] c. 9 p. 19 a 19

νείας· καὶ γὰρ κατὰ τοῦ ἀναγκαίου τῷ ἐνὸέχεσθαι γρώμεθα, ὅταν εἴπωμεν 13r τὸ ζωον ἐνδέγεσθαι κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, καὶ κατὰ τοῦ ὑπάργοντος, ἄν 15 εἴπωμεν τὸ ὑπάρχον τινὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν. ἐδήλωσε δὲ νῦν τὸ ὑπάργον διά τοῦ μὴ ἀναγκαῖον εἰπεῖν, ἐπεὶ ταύτη τοῦ ἀναγκαίου διαφέρει 5 την είς τὸν παρόντα γρόνον ὕπαρξιν κοινην έγον πρὸς αὐτό. καὶ σημειωτέον τὴν λέξιν, ὅτι τὸ ὑπάρχον ἐνδεχομένως τῷ ὑπὸ τῆς ὑπαργούσης προτά- 20 σεως σημαινομένω ταὐτόν ἐστιν. λέγεται δὲ καὶ κατά τοῦ δυνατοῦ τὸ ἐνδεγόμενον, δ μετ' δλίγον, τί ποτε σημαίνει, έρει λέγων "δσα δὲ τῷ ώς ἐπὶ τὸ πολὸ καὶ τῷ πεφυκέναι λέγεται ἐνδέχεσθαι, καθ' δν τρό-10 πον διορίζομεν τὸ ἐνδεχόμενον". όμωνύμου δὴ ὄντος τοῦ ἐνδεχομένου καὶ κατὰ τοσούτων κατηγορουμένου τὰς μὲν καταφατικὰς ἐνδεχομένας προτάσεις, καθ' οὖ τὸ ἐνδέχεσθαι λαμβάνεται, ἄν τε κατὰ τοῦ ἀναγκαίου 25 άν τε κατά τοῦ ὑπάρχοντος άν τε κατά τοῦ δυνατοῦ, ὁμοίως φησὶν ἀντιστρέφειν, τῆ μὲν καθόλου καταφατικῆ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν, ὁμοίως 15 δὲ καὶ τῷ ἐπὶ μέρους καταφατικῷ καὶ αὐτῷ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν. καὶ δείχνυσι τοῦτο τοῖς προειρημένοις καὶ δεδειγμένοις προσχρώμενος εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἢ τινὶ ἐνδέχεται, καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Α ἐνδέχοιτ' ἄν 30 εί γάρ μηδενί ένδέχοιτο, γίνεται καθόλου ἀποφατική, ήτις έδείχθη ἀντιστρέφουσα έαυτη. εἰ μὲν οὖν τὸ δυνατὸν σημαίνοι τὸ ἐνδέχεσθαι, γίνεται 20 τὸ ἀποφατικὸν λαμβανόμενον καὶ ὑποτιθέμενον καθόλου ἀναγκαΐον τοιοῦτον γάρ τὸ 'οὐκ ἐνδέχεται τινί', δ ἐδείχθη ἀντιστρέφον εἰ δὲ τὸ ὑπάρχον, ύπάρχουσα πάλιν γίνεται καθόλου ἀποφατική ή ὑποτιθεμένη, ή καὶ αὐτή έδείγθη αντιστρέφουσα. καὶ εἰ ἀναγκαῖον δὲ εἴη τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τοῦ 35 ενδέγεσθαι παντί ἢ τινὶ τὸ Α τῷ Β, ἐδείγθη καὶ ἐπὶ τούτου, ὅτι τὸ ἀντι-25 χείμενον αὐτῷ ἀποφατικὸν καθόλου ἐνδεχόμενον οὕτως ἔξει, ώς ποτε αὐτῷ μηδενί υπάργειν· ουτως γάρ άληθες το ενδεχόμενον· κείται δε ή υπάργουσα ἀποφατική ἀντιστρέφουσα ούτως γὰρ τὴν δεῖξιν ἐποιήσατο ἐπὶ τῆς αναγχαίας τῆς τε χαθόλου χαταφατικῆς καὶ τῆς ἐπὶ μέρους. ἐπὶ μὲν οὖν 40 τῶν καταφατικῶν πασῶν ὁμοίως φησὶν έξειν τὰς ἀντιστροφάς ἐπὶ δὲ τῶν 30 ἀποφατικῶν οὐκέτι· ἀλλ' ὅσα μὲν ἀναγκαίως μὴ ὑπάρχοντα ὑπὸ τοῦ ἐνδέγεσθαι σημαίνεται, η δσα μη έξ ἀνάγκης ὑπάρχοντα (την γὰρ ὑπάργουσαν αποφατικήν εδήλωσε διά τοῦ είπεῖν ἢ τῷ μὴ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργειν), τὰ μὲν τούτων σημαντικὰ ἐνδεγόμενα ὁμοίως ἀντιστρέφει εἰκότως. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἢ ὀνόματος ὑπαλλαγὴ γέγονεν ὑπ' αὐτῶν, τὰ δὲ σημαι- 45 35 νόμενα ταὐτά ἐστι τοῖς φθάνουσι δεδεῖχθαι. ἐπὶ δὲ τῶν οὕτως λεγομένων

¹ ante ὅταν add. ὡς a 3 ἐνδέχεται a 5 ἔχων a 9 cf. p. 39,16 τῷ aBM: τὸ L ἐνδέχεσθαι λέγεται a 10 ὁρίζομεν a δὴ BM: δὲ aL 12 καθ' οὕ aBM: καθόλου L 14 ἀντιστρέφει a 15 καὶ (post δὲ) om. LM 17 καὶ om. L 19 αὐτῷ L σημαίνοιτο τῷ a 20 ante λαμβανόμενον add. τὸ a τοιοῦτο a 22 ὑπάρχει LM ἡ om. aLM 23 καὶ om. LM 25 καθόλου ἀποφατικὸν a 26 μηδὲν L ὑπάρχει a 27 γὰρ om. a 30 μὴ ἀναγκαίως a 31 μὴ om. a 32 τῷ BLM: τοῦ a 33 post μὲν add. οῦν a ἐνδεγόμενα om. M ἀντιστρέφειν a 34 γέγονεν ὑπαλλαγὴ a ὑπ' BLM: παρ' a δὲ om. L 35 ἐπὶ δὲ BM: ἐπὶ L: ἐπειδὴ a: ἐπὶ δὴ conicio οὕτως aBM: ὅντως L

ἐνδεγομένων τῆ μὲν καθόλου ἀποφατικῆ ή καθόλου ἀποφατικὴ ἀντιστρέφει. 13τ τῆ δὲ ἐπὶ μέρους οὐδεμία. τῶν δὲ παραδειγμάτων τὸ μὲν τὸν ἄνθρωπον τῆ δὲ ἐπὶ μέρους οὐδεμία. τῶν δὲ παραδειγμάτων τὸ μὲν τὸν ἄνθρωπον τὸ δὲ τὸ λευκὸν ἐνδέχεσθαι μηδενὶ ἱματίφ ὑπάρχειν τῆς ὑπαρ-5 χούσης, καὶ αἱ ἀντιστροφαὶ αὐτῶν, ᾶς παρέθετο, σαφεῖς. τὸ δὲ εἰ γὰρ τινὶ ἀνάγκη, καὶ τὸ λευκὸν ἱματίφ τινὶ ἔσται ἐξ ἀνάγκης εἰπεν, 5 ἐπεὶ ἔδει μὲν τῆ ἐνδεχομένη καθόλου ἀποφατικῆ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικὴν ἀναγκαίαν ἀντιθεῖναι, ἡν δὲ ἡ ὑπάρχουσα κατὰ τὴν λέξιν ἐνδεχομένη κειμένη καὶ ἡ ἀντικειμένη δὴ αὐτῆ κατὰ τὴν λέξιν ἀναγκαῖον ἕξει, τὸ 10 μέντοι σημαινόμενον ὑπ' αὐτῆς ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ὑπάρχον ἔσται τοῦτο γὰρ ἀντίκειται τῷ καθόλου ἀποφατικῷ ὑπάρχοντι. κᾶν τὸ κυρίως δὲ ἀναγκαῖον ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ληφθῆ, δέδεικται καὶ αὐτὸ ἀντιστρέφον. 10 οὐοὲμία γὰρ ἀντιστρέφει τῆς ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένη ἀποφατικῆς, δῆλον ὅτι ἕξει οὐοδεμία γὰρ ἀντιστρέφει τῆ ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένη ἀποφατικῆ, ὅταν ἢ τὸ ὑπάρχον σημαίνη.

p. 25 b 14 Θσα δὲ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ καὶ τῷ πεφυκέναι λέγεται.

Την τρίτον ύπὸ τοῦ ἐνδεχομένου σημαινόμενον τὸ δυνατόν, δ νῦν, τί 15 ποτέ ἐστιν, λέγων εἶπεν ὅσα δὲ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ καὶ τῷ πεφυκέναι λέγεται. παρέθετο δὲ μόνον τοῦτο τοῦ ἐνδεχομένου, τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ καὶ τὸ πεφυκός (τὸ γὰρ πεφυκὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολό), ὅτι μόνον τοῦτο πρὸς συλλογιστικὴν χρείαν ἐστὶ χρήσιμον. ἔστι μὲν γὰρ τοῦ δυνατοῦ καὶ τὸ ἐπὶ ἴσης καὶ τὸ ἐπὶ ἔλαττον, ἀλλὰ ἄχρηστοι οἱ ἐπὶ τῆς τοιαύτης ὅλης συλλογισμοί· οἰδεμία γὰρ οὕτε τέχνη οὕτε ἐπιστήμη τῷ τοιούτῳ ἐνδεχομένω καὶ δυνατῷ χρῆται· ἐπὶ γὰρ τῆς τοιαύτης ὅλης οἰδὲν ἦττον ἢ μᾶλλον 20 τοῦ ἐπὶ ἔλαττον καὶ μᾶλλον τοῦ συναγομένου τὸ ἀντικείμενον, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐνδεχομένων συλλογισμοῖς ἐρεῖ. περὶ δὴ μόνου ποιεῖται τὸν λόγον τοῦ ἐνδεχομένου καὶ δυνατοῦ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τοῦ πεφυκότος τε καὶ κατὰ φύσιν, δ καὶ αὐτὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐστιν, ἐπειδὴ τινες τέχναι περὶ τὸ οὕτως ἐνδεχόμενον, ὡς αί στοχαστικαί· λαβὼν γὰρ δ

¹ ἐνδεγομένων om. LM καθόλου (post ή) aBM: ἐπὶ μέρους L 4 τὸ (post δὲ) om. L ἐνδέχεσθαι om. Ar. 6 τινὶ om. L 8 ἀντιτιθέναι a τὴν om. M 9 ή om. M 6η aB: δὲ LM τὴν om. M η om. L 10 ὑπάργον] 12 ληφθείη aLM αὐτὸ BLM: τὸ αὐτῷ a 13 φησί om. L πάργο evan. B έν μέρει ΒΕΜ: έπὶ μέρους α εξει α: εξειν ΒΕΜ 14 ἀποφατικῆ έπὶ om. L ένδεγομένη α 16 τὸ om. Ar. libri praeter Cmi, corr. d post λέγεται add. ἐνδέγεσθαι a 18 είπεν λέγων a τὸ om. a 19 τοῦτο μόνον aLM 20 τούτο μόνον L 22 τὸ alterum om. Β άλλὰ ἄρχηστοι οἱ BLM: άλλὰ χρηστὸν εί a τοιαύτης ύλης . . . έπὶ γὰρ τῆς (24) om. a 23 τῶν τοιούτων L 23. 24 ἐνδεχομένως omisso καὶ LM 25 ἐπὶ BLM: ἐπεὶ a 26 ἔλαττον καὶ aBM: έλάττονος L 27 περί τοῖς omisso ἐν L 30 τῶν τοιούτων aBM; τούτων L

aBM: αἰτιοῦνται L

λατρός τὸ τὸν οὕτως νοσοῦντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ πλήθους ἐνοχλεῖσθαι 13°ν καὶ τὸ τὸν ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐνοχλούμενον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ φλεβοτομίας θεραπεύεσθαι συνάγει τὸ τὸν οὕτως νοσοῦντα ἐνδέχεσθαι ὑπὸ φλεβοτομίας θεραπευθῆναι, ὁ λαβὼν χρῆται τῆ φλεβοτομία. διὸ καὶ ἔστιν 30 δὲν συλλογιστικῆ χρεία. ἐπὶ δὴ τούτου τοῦ λεγομένου οῦτως ἐνδέχεσθαι οὐκέτι ὁμοίως φησὶν ἔξειν τὰς ἀποφατικὰς ἀντιστροφάς, ὡς ἐδείχθησαν ἔχουσαι ἐπί τε τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἐπὶ μὲν γὰρ ἐκείνων ἡ καθόλου ἀποφατικὴ ἀντέστρεφεν ἑαυτῆ, τῆ δὲ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν οὐκ ἢν τις ἀντιστρέφουσα, ἐπὶ δὲ τούτων τὴν μὲν καθόλου ἀποφατικὴν 10 ἐνδεχομένην οὕ φησιν ἀντιστρέφειν πρὸς ἑαυτήν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι πρὸς τὴν 35 ἐπὶ μέρους (τοῦτο γὰρ βούλεται), τὴν δὲ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν ἀντιστρέφειν ἑαυτῆ, ἀνάπαλίν πως ἢ ὡς ἐπὶ ἐκείνων τῶν τρόπων είχον. τὴν δὲ αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀντιστροφῆς φησι φανερὰν ποιήσειν, ἐπειὸὰν περὶ τῶν ἐξ ἐνδεγομένων προτάσεων γινομένων συλλογισμῶν λέγη.

15 p. 25 b 19 Νου δε τοσούτον ήμιν πρός τοις είρημενοις έστω δηλον, στι τὸ ενδεχεσθαι μηδενί η τινί μη ύπαρχειν 40 καταφατικὸν έχει τὸ σχημα.

Τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ νῦν τὸ τὸ ἐνδέχεσθαι, ἐν αἰς ἄν προτάσεσιν ἢ προσκατηγορούμενον, κατάφασιν ἐκείνην εἶναι, ισπερ καὶ ἐν αἶς χωρὶς 20 τοῦ ἐνδέχεσθαι τὸ 'ἐστί' κατηγορεῖται, ἀληθές τέ ἐστι καὶ εἴρηται καὶ δέδεικται ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας. οὐ μὴν αὐτάρκης αἰτία αὕτη τοῦ τὰς ἐνδεχομένας ἀποφατικάς, ἐπεὶ καὶ καταφάσεις εἰσίν, ὁμοίως ἀντιστρέφειν ταῖς 45 ἄλλαις καταφάσεσι, τὴν ἐπὶ μέρους πρὸς ἀμφοτέρας, τήν τε καθόλου καὶ τὴν ἐπὶ μέρους· εἰ γὰρ ἢν αὔταρκες τοῦτο, | ἔδει καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων 14τ 25 οὕτως ἔχειν· καὶ γὰρ τὸ ἀναγκαῖον ἐν αἶς ἄν ἢ προτάσεσι προσκατηγορούμενον, καταφάσεις ἐδείχθησαν οὖσαι καὶ αὐταί. ἀλλὶ ὅμως καίτοι οὕτως ἐχουσῶν αὐτῶν ἔδειξε τὰς μὲν καθόλου ἀποφατικὰς ἀναγκαίας ἀντιστρεφούσας αὐταῖς καίτοι καταφάσεις οὔσας· ἡ γὰρ ἀναγκαία ἀποφατικὴ κατάφασις 5 άπλῶς οὖσα τὸ ὅλον ἀποφατικὴ ἀναγκαία λέγεται· τῆ δέ γε ἐπὶ μέρους 30 ἀναγκαία ἀποφατικῆ οὐδεμία ἀντέστρεφεν. οὐχ ὡς αἰτίαν οὖν ταύτην ἀπο-

² τὸν BLM: αὐτὸν a ώς έπὶ τὸ πλεῖστον om. a 1 οΰτω α τοῦ om. aM 3 θεραπεύεσθαι . . . φλεβοτομίας om. L 5 έν συλλογιστική χρεία aBM: συλλογιστική έπὶ δὴ scripsi: ἐπειδὴ aBM: ἐπὶ δὲ L 7 τε om. aLM γάρ γρεία L 8 ή om. a 10 αντιστρέφει L στι aBM: αὐτὴν L 11 δὲ om. a om. L 12 ἀντιστρέφειν ἑαυτῆ om. aLM πως om. L 13 τῆς δὲ ἀντιστροφῆς τοιαύτης τὴν αἰτίαν L φανεράν φησι aLM 14 γινομένων om. aL λέγει B ἔστω ante πρὸς transponit a et Ar. 18 τὸ (post νῦν) om. LM 15 ύμῖν α 20 προσκατηγορείται α τε om. B 21 Περὶ έρμηνείας] c. 12 19 έχείνων α ante αίτία add. ή LM 23 πρὸς ante τὴν transponit L πρός άμφοτέρας p. 21 a 34 sq. (βα in ras.) Β: γρ. άμφοτέρας . . . την έπὶ (cetera perierunt) in mg. Β² τε BL: τῆς a: om. Μ 25 $\tilde{\eta}$ BLM: εἴη a post προτάσεσι add. ααὶ L 26 αὐταὶ aM: αὕται BL 28 αύταῖς Β: αὐταῖς LM: αὐτὰς α οὕσας om. L 29 γε om. L 30 αίτιαν ούν

διδούς του μή αντιστρέφειν την καθόλου ένδεγομένην αποφατικήν έθηκεν 14 π αὐτός καὶ γὰρ ὑπέθετο αὐτὸ ὡς ὕστερον φανερὸν ποιήσων παραμυθίας δὲ γάριν τοῦ ὡς καταφάσεσιν ήμᾶς προσέγειν αὐταῖς δεῖν καὶ οὕτως ζητεῖν αὐτῶν τὰς ἀντιστροφάς. ἐπεὶ τήν γε ἀληθη αἰτίαν, δι' ἡν ὡς καταφάσεις 10 5 αὐτὰς ἀντιστρέφειν δεῖ, ἀποδώσει προελθών· διότι γὰρ ἀντιστρέφει τὸ καθόλου ενδεγόμενον αποφατικόν και το καθόλου ενδεγόμενον καταφατικόν άλλήλοις καὶ συναληθεύουσι κατά τὴν τάξιν τὴν αὐτὴν φυλασσομένων τῶν δρων ἐπὶ τοῦ οὕτως λεγομένου ἐνδεγομένου, διὰ τοῦτο αὐτῶν καὶ αί ἀντιστροφαί ώς καταφατικών γίνονται. δ γάρ ενδέγεται μηδενί υπάργειν, τουτο 15 10 ενδέγεται καὶ παντὶ ὑπάργειν, καὶ δ παντὶ ἐνδέγεται, καὶ μηδενί, δ ἐπ' άλλων ούχ ἔστι προτάσεων ἢ μόνων τῶν, οὕτως ἐνδεγομένων. χατὰ τοῦτο οὖν ἐσοδυναμοῦσα ἡ καθόλου ἀποφατικὴ ⟨τῆ καθόλου καταφατικῆ⟩ οὖσα καὶ άλλως κατάφασις όμοίως έκείνη άντιστρέφει, οδ διότι το 'ένδέγεται' προσκατηγορούμενον έγει εί γάρ ἴσον δυναμένης τῆς ἀποφάσεως τῆ καταφάσει 20 15 αντιστρέφοι ή καθόλου αποφατική, αντιστρέφοι αν καὶ ή καθόλου καταφατική ἐνδεγομένη πρὸς αύτήν. τοῦτο δ' ἐστὶ ψεῦδος εἰ γὰρ τοῦ Α ἐνδεχομένου τῷ Β μηδενὶ καὶ παντὶ λέγοι τις καὶ τὸ Β τῷ Α ἐνδέγεσθαι μηδενί, τῷ καὶ παντὶ ἐνδέγεσθαι εἴη ἄν ἡ καθόλου καταφατική ἐνδεγομένη αντιστρέφουσα αύτῆ, ὅπερ οὐκ ἔστιν αληθές οὐ γὰρ εἰ πάντα ἄνθρωπον 20 ενδέχεται περιπατείν, ήδη καί πᾶν τὸ περιπατοῦν ἐνδέχεται ἄνθρωπον είναι. 25 Αριστοτέλης μέν οὖν διὰ ταῦτα τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἐνδεγομένην οὔ φησιν άντιστρέφειν αύτη. Θεόφραστος δε και ταύτην όμοίως ταις άλλαις άποφατικαῖς φησιν άντιστρέφειν, περί ων τῆς διαφορᾶς, ὅταν περί τῶν ἐνδεχομένων λέγωμεν, ἐπὶ πλέον ἐροῦμεν.

25 p. 25 b 25 Κατά δὲ τὰς ἀντιστροφὰς όμοίως ἕξουσι ταῖς ἄλλαις.

Είπων τὰς ἐνδεγομένας ἀποφατικὰς καταφατικὰς εἶναι κατὰ τὰς ἀντι- 30 στροφάς όμοίως αὐτάς φησιν έξειν ταῖς ἄλλαις, δῆλον ὅτι ταῖς καταφατικαῖς. αντιστρέφειν γάρ καὶ τῆ καθόλου καταφατική ἐνδεγομένη καὶ τῆ ἐπὶ μέρους τὴν ἐπὶ μέρους τοιαύτη γὰρ ἡ τῶν καταφατικῶν ἀντιστροφή.

30 p. 25 b 26 Διωρισμένων δε τούτων λέγωμεν ήδη, διά τίνων καὶ πότε καὶ πῶς γίνεται πᾶς συλλογισμός. ὕστερον δὲ λεκτέον περί ἀποδείξεως.

Έφεξης τοῖς προειρημένοις λέγειν προτίθεται, ὧν ένεκεν καὶ περὶ

² έπέθετο L 5 προσελθών L 9 καταφατικαί a 12 τῆ καθόλου καταφατια $\tilde{\eta}$ a: om. BLM 15 ἀντιστρέφει (ante $\dot{\eta}$) aLM 16 αὐτ $\dot{\eta}$ ν aB: ἑαυτ $\dot{\eta}$ ν LM τοῦ aBM: τὸ L 19 αὐτ $\tilde{\eta}$ aB: ἑαυτ $\tilde{\eta}$ LM 20 περιπατεῖν BLM: λευαὸν είναι a τὸ περιπατοῦν BLM: λευχὸν a 22 αύτ \tilde{g} B¹ corr., L: ἑαυτ \tilde{g} M: αὐτ \tilde{g} a 23 φασιν L (?) . 24 έπὶ πλέον έρουμεν om. L 27 δμοίως post φησιν transponit a 28 γάρ αποφατική a 29 την aBM: ταῖς L post μέρους add. καταφα-30 λέγωμεν aB (corr. d): λέγομεν Ar. 33 προστίθεται aM om. L τικήν α ένεχα a xal om. L

έχείνων εἶπεν, ἔστι δὲ τὸ διὰ τίνων οἱ συλλογισμοὶ γίνονται, ὅτι διὰ προτά-14r σεων. ἐπεὶ δὲ διὰ ποιᾶς προτάσεων συνθέσεως οί συλλογισμοί γίνονται, διά τοῦτο προσέθηκε τῷ διὰ τίνων τό τε πότε καὶ πῶς σημαντικά όντα τὸ μὲν πότε τῶν τε συζυγιῶν καὶ τῶν σχημάτων, ὅτι κατὰ ὅρον 40 5 τινὰ δεῖ κοινωνεῖν τὰς προτάσεις, ἐν οἶς σχήμασι καὶ ἐν αἶς συζυγίαις οί συλλογισμοί, καὶ ἔτι τῆς τῶν προτάσεων ποιότητος οὐ γὰρ ἐκ πασῶν συντιθεμένων προτάσεων γίνονται συλλογισμοί · οὔτε γὰρ ἐχ δύο ἀποφατιχῶν ούτε έχ δύο έπὶ μέρους, ώς δείξει τὸ δὲ πῶς τῶν χαθ' ἔχαστον σχημάτων συζυγιών καὶ τρόπων συλλογισμών ἐστι δηλωτικόν καὶ γὰρ εἰ ἐκ 10 τῶν προτάσεων γίνεται συλλογισμός, οὐχ ὁπωσοῦν συντιθεμένων γίνεται, 45 άλλ' ἐν τάξει τῆ οἰχεία. διά τε γὰρ προτάσεων οί συλλογισμοί ποιῶν καὶ έν σγήμασιν, οἶς ἐρεῖ, καὶ ἐν τούτοις κατὰ ποιὰν τῶν προτάσεων | πρὸς 14v άλλήλας συμπλοχήν καθ' εχαστον γάρ σχημα καὶ ἀσυλλόγιστοι καὶ συλλογιστικαί είσι συζυγίαι παρά την ποιάν τῶν προτάσεων σύνθεσιν. διὰ τίνων 15 μεν οὖν; διὰ γὰρ προτάσεων. πότε δὲ καὶ πῶς; ἐκ γὰρ τοιῶνδε προτάσεων καὶ οῦτω συντεθεισῶν, ώς εἶναι τὸ μὲν πότε τοῦ τοιαύτας δεῖν λαμβάνεσθαι τὸ δὲ πῶς τῆς τοιᾶσδε συνθέσεως δηλωτικόν. τὴν δ' αἰτίαν 5 τοῦ προθέμενον λέγειν περὶ ἀποδείξεων πρῶτον περὶ συλλογισμῶν τὸν λόγον ποιείσθαι αὐτὸς σαφῶς ἀποδέδωκεν ἐνταῦθα· διότι γὰρ καθόλου μᾶλλον 20 δ συλλογισμός. καὶ πῶς καθόλου, ἐδίδαξε διὰ τοῦ δεῖξαι, ὅτι μὴ ἀντιστρέφει· ή μεν γάρ ἀπόδειξις συλλογισμός τις. ὁ δὲ συλλογισμός οὐ πᾶς ἀπόδειξις. οὕτως δὲ ἔχων ὁ συλλογισμὸς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν 10 πρῶτός ἐστιν αὐτῆς· αὕτη γὰρ καὶ ἡ τῆς ἐπιγραφῆς αἰτία τῆς τῶν Προτέρων αναλυτικών και Υστέρων επιγράφεσθαι τάσδε τας πραγματείας, 25 ως ἔφαμεν· ἔδει γὰρ τὸν μέλλοντα τὴν ἀπόδειξιν ὁρίζεσθαι καὶ τιθέναι έν γένει τῷ συλλογισμῷ πρῶτον ἐγνωχέναι, τί ποτ' ἐστὶ συλλογισμός, καὶ διὰ τίνων γίνονται καὶ πότε καὶ πῶς ἐχόντων πρὸς ἄλληλα. προσέθηκε 15 δὲ τὸ πᾶς συλλογισμὸς καίτοι περὶ τῶν κατηγορικῶν μόνων ποιούμενος τὸν λόγον, ὅτι μόνους τούτους ἡγεῖται χυρίως εἶναι συλλογισμούς, 30 ώς καὶ προϊών δείξει· τῶν γὰρ ἐξ ὑποθέσεως οὐδένα τὸ προκείμενον συλλογίζεσθαι.

¹ post δὲ add. καὶ L 3 τὸ διὰ M τό τε B: καὶ τὸ LM: τὸ καὶ a post πῶς add. ἄ LM 4 ὄντα B: εἰσι LM: δέ εἰσι a τε om. a τῶν (ante σχημάτων) om. B 5 δεῖ κοινωνεῖν L 7 γίνονται . . προτάσεων (10) om. L 8 post ἔκαστον add. τῶν aM 10 τῶν om. aM συλλογισμὸς γίνεται L 13 ἀσυλλόγιστοι coir. M 14 παρὰ aBM: κατὰ L 15 ante προτάσεων add. τῶν aLM δὲ om. LM 16 ante οὕτω add. γὰρ M οὕτως LM 17 τῆς om. L δὲ LM 18 ἀποδείξεως aLM 19 σαφῶν L 20 ἀντιστρέφειν a 23 post πρῶτος add. δ' a ἡ om. L τῆς τῶν BLM: τοῦ a 25 ἔφαμεν] p. 6, 32 26 τὸν συλλογισμὸν a ποτε M: om. L 27 γίνεται aLM post ἄλληλα add. ποιεῖται δὲ τὸν λόγον εἰκότως πρῶτον περὶ τοῦ πρώτου σχήματος aB; cf. p. 43, 5, 47, 19 28 μόνον a 30 ὑποθέσεων omisso ἐξ L

p. 25 b 32 Όταν οὖν ὅροι τρεῖς οὕτως ἔχωσι πρὸς ἀλλήλους, 14 ν ὥστε τὸν ἔσχατον ἐν ὅλφ εἶναι τῷ μέσφ. 20

Γίνεται μέν ὁ λόγος αὐτῷ περὶ τῶν σγημάτων τῶν συλλογιστικῶν, ἐν οίς σγήμασι πάντες οί τέλειοι καὶ οί ἀτελεῖς συλλογισμοί τὴν σύστασιν 5 λαμβάνουσι, καὶ ποιεῖταί γε τὸν λόγον πρῶτον περὶ τοῦ πρώτου λεγομένου 25 σγήματος, έν ω ή των τελείων γένεσις συλλογισμών. έπεὶ δέ έστιν δ συλλογισμός πίστις τις (πιστοῦται γάρ διά τινων ὁ συλλογιζόμενός τι καὶ δείχνοσι· διὰ γὰρ τῶν πεπιστευμένων τὸ ἀμφισβητούμενον πιστὸν ὁ συλλογιζόμενος ποιεί), οὐ πᾶσα δὲ πίστις συλλογισμός, οὐδὲν γείρον ἴσως 10 προειπεῖν ὀλίγα περὶ πίστεως. γνωριμωτέρα γὰρ οὕτως καὶ ἡ συλλογιστική 30 πίστις έσται. πᾶς δή ὁ πιστούμενός τι καὶ γνώριμον βουλόμενος ποιήσαι έξ άλλου η άλλων αὐτὸ πιστοῦται αὐτὸ γὰρ ἐξ αύτοῦ οὐοὲν δείχνυται καὶ πιστοῦται, ἐπεὶ πάντ' ἄν οὕτως ἢν πιστά. ἐπεὶ τοίνον ἐξ ἄλλου, ἤτοι ἐχ τοῦ όλου τε καὶ καθόλου καὶ περιέγοντος δείκνυσι τὸ προκείμενον, δ ἢ 15 μέρος τι ὂν τοῦ, δι' οὖ ἡ πίστις, ἢ ὅλως τὶ αὐτοῦ δείχνυται δι' αὐτοῦ, ἢ έχ τῶν μερῶν αὐτοῦ δειχνύμενον τὸ δλον ἢ ἐχ μέρους τινὸς τῶν ὑπὸ τὸ δλον μέρος τι. δταν μέν οὖν μέρος ἐκ μέρους δεικνύμενον ἢ καὶ πιστού-35 μενον, τὸ τοιοῦτον καὶ ἡ οὕτως γινομένη πίστις παράδειγμα καλεῖται, ὡς ό χωλύων Διονυσίω φυλαχήν διδόναι τοῦ σώματος Συραχουσίους αἰτοῦντι 20 ώς, εὶ λάβοι, ἐπιθησομένου τυραννίδι καὶ πιστούμενος τοῦτο διὰ τοῦ ὅτι καὶ Πεισίστρατος αἰτήσας παρ' 'Αθηναίων λαβών ἐτυράννησε καὶ Θεαγένης παρά Μεγαρέων εκάτερον γάρ τούτων, καὶ τὸ δεικνύμενον καὶ τό, δι' οδ 40 δείχνυται καὶ κωλύεται, μέρη ἐστὶν ὅλου τοῦ ὅτι οἱ φυλακὴν αἰτοῦντες τοῦ σώματος πάντες ἐπιτίθενται τυραννίδι. δ δὴ διὰ τοῦ ἐτέρου μέρους πιστὸν 25 ποιήσας γρήται αὐτῷ πρὸς τὸ ετερον, δς λόγος δεικτικὸς μέρους διὰ μέρους γνωρίμου καὶ πιστοῦ ἀγνοουμένου τινὸς καὶ ἀμφισβητουμένου. ὅταν δὲ ἐκ τῶν μερῶν τὸ ὅλον ἢ πιστούμενόν τε καὶ δεικνύμενον, τὸ τοιοῦτον ἐπαγωγὴ 45 καλεῖται, οἶον ἄνθρωπος τὴν κάτω γένον κινεῖ καὶ ἵππος καὶ κόων καὶ βοῦς καὶ πρόβατον, καὶ πᾶν ἄρα ζῷον. λόγος δὲ τῆς | ἐπαγωγῆς ἡ διὰ 15r 30 τῶν καθ' ἔκαστα γνωρίμων καὶ πιστῶν όδὸς ἐπὶ τὸ καθόλου ἄγνωστον.

¹ άργη τοῦ α σγήματος in mg. Β: σγήμα πρώτον superscr. a ουτω a 2 sequentia quoque Aristotelis verba usque ad συλλογισμόν τέλειον, sed om. όλφ, add. a 4 οί (ante m. aBL 5 γε om. aLM λεγομένου πρώτου aLM 6 έπεὶ δὲ BLM: 7 τις om. B τι om. L 9 ἴσος a 10 δλίγα προειπεῖν aLM άτελεῖς) M: om. aBL 12 ἄλλων L αὐτοῦ Β¹ corr. (ex αὐτοῦ), L: 11 πᾶς αΒΜ: τῆς L τι om. L έαυτοῦ aM 13 ἐπεὶ (ante πάντ') aBM: ἐπὶ L πάντα LM 15 ἢ (post πίστις) όλον M αὐτοῦ δείχνυται ... μερῶν αὐτοῦ (16) BLM: οὖν ἐχ τοῦ a 17 μεom. a ρῶν (post ὅλον) a ante δειχνύμενον add. τὸ LM παραδειχνύμενον a 19 Διονυσίω] eodem exemplo Ar. utitur rhet. I 2 p. 1357 b 31 συρρακουσίους M 20 θησομένου a ante τυραννίδι add. τ $\tilde{\eta}$ a διὰ τοῦ om. L 21 καὶ (ante Πεισ.) om. L θεαγένης BLM: θεόγνυς a 22 καὶ (post τούτων) om. L 23 μέρος LM ante őlov add. τοῦ a 24 δ δὴ scripsi : ὁ δὲ libri 25 δς B : ὡς aLM 27 ἢ ante τὸ transponit a 28 καὶ ἵππος om. B 29 ἡ om. aLM 30 ἐκάστην M καθόλου] ου evan. B

ἄμφω δὲ ταῦτα, ἢ τε ἐπαγωγὴ καὶ τὸ παράδειγμα, τὸ μὲν πιθανὸν ἐν 15r αύτοῖς ἔχει, τὸ δὲ ἀναγκαῖον οὐκ ἔχει. τὸ δ᾽ ἐπὶ πλέον περὶ τούτων τῶν πίστεων καὶ αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ δείκνυσιν, αὐτῶν τήν τε πρὸς τὴν συλλογιστικὴν πίστιν διαφορὰν καὶ ὅτι καὶ αὐται χρήσιμοί πως τἢ πίστει 5 ὑπάγονται τἢ συλλογιστικὴ. διὸ ὡς πρὸς τὰ προκείμενα ἱκανὰ νῦν τὰ περὶ αὐτῶν εἰρημένα. ὅταν δὲ ἐκ τοῦ ὅλου τὸ μέρος λαμβάνη τὴν πίστιν, ἡ τοιαύτη πίστις ἤδη συλλογισμὸς καλεῖται, καὶ ἔστιν ἀναγκαστικωτάτη τῶν πίστεων αὕτη. ὁ γὰρ τῷ καθόλου τε καὶ παντὶ συμβέβηκέ τε καὶ ὑπάρχει, τοῦτ᾽ ἐξ ἀνάγκης καὶ τῷ ἐν τούτῳ ὄντι τε καὶ περιεχομένῳ. ὁ γὰρ πᾶσαν 10 δικαιοσύνην καλὸν λαβὼν πᾶν δὲ τὸ καλὸν ἀγαθὸν διὰ τοῦ ὅλου τε καὶ καθόλου τοῦ πᾶν τὸ καλὸν ἀγαθὸν εἶναι ἔδειξε τὸ καὶ τὴν δικαιοσύνην τοιοῦτον εἶναι μέρος ὄν τοῦ πᾶν τὸ καλὸν ἀγαθὸν εἶναι, εἴ γε καὶ ἡ δικαιοσύνην καλόν. τίς δὲ ὁ τοῦ συλλογισμοῦ λόγος, ἀποδέδωκεν.

Έπεὶ τοίνον ὁ συλλογισμὸς δεῖξίς τινός ἐστιν ἀμφισβητουμένου διά 15 τινων όμολογουμένων, τὸ δὲ ἀμφισβητούμενον καὶ εἰς δεῖξιν προτεινόμενον πρόβλημα καλεῖται, εἴπωμεν βραγέα περὶ αὐτοῦ. ἔστι δὴ τὸ πρόβλημα τῷ 15 γένει πρότασις· τὸ γὰρ αὐτὸ γένει πρόβλημα καὶ λημμα καὶ δμολόγημα καὶ συμπέρασμα καὶ ἀξίωμα· πάντα γὰρ προτάσεις τἢ σχέσει τὴν διαφορὰν έχοντα. προτιθέμενον μεν γάρ εἰς δεῖξιν ώς μὴ γνώριμον πρόβλημα κα-20 λεΐται, λαμβανόμενον δὲ εἰς ἄλλου δεῖξιν λημμα καὶ ὁμολόγημα, ὡς Πλάτων, καὶ ἰδίως πρότασις : ἀξίωμα δέ, ἄν ἀληθὲς ἦ καὶ ἐξ αύτοῦ γνώριμον : δε- 20 δειγμένον δε συμπέρασμα το γάρ δειγθεν γίνεται συμπέρασμα των, δι' ών ἐδείχθη. ἐπεὶ τοίνον τὸ πρόβλημα πρότασις τῷ γένει, πᾶσα δὲ πρότασις έξ ύποχειμένου έστιν δρου και κατηγορουμένου, τοῦ μεν ύποχειμένου όντος 25 τοῦ, περὶ οὖ ὁ λόγος, κατηγορουμένου δὲ τοῦ περὶ τούτου λεγομένου, καὶ ύποχειμένου μὲν ὄντος, ῷ ὁ χατὰ τὸ ποσὸν διορισμὸς τῆς προτάσεως 25 προστίθεται, τὸ πᾶς ἢ οὐδεὶς ἢ τὶς ἢ οὐ πᾶς, ῷ δὲ τὸ 'ἐστίν' ἤ τι ἴσον τούτφι δυνάμενον καὶ περιέχον ἐν αύτῷ δυνάμει αὐτὸ τοῦτο, κατηγορουμένου: δύο δή όντων δρων των έν τω προβλήματι, του μέν ύποχειμένου του δέ 30 κατηγορουμένου, δν δεί υπάρχοντα η μη υπάρχοντα δειχθήναι τῷ υποκειμένω, τρίτου τινὸς δρου δεῖ πρὸς τὴν ἐχείνου δεῖξιν, δς προσληφθεὶς ἢ

³ δείχνυσιν aB1 corr.: δειχνύς B pr., LM 4 καὶ (post ὅτι) om. a ante γρήσιμοί add. ώς LM 4. 5 υπάγονται τῆ πίστει aL 5 τὰ νῦν a 7 συλλογισμός BLM: συλλογιστική a 9 τε om. a 11 τοῦ aBM: τὸ L τὸ (post πᾶν) aBM: τι L ἔδειξε . . . τοιούτον εἴναι (12) om. a καὶ om. LM ούτον B: ἀγαθὸν LM 16 post εἴπωμεν add. ούν LM βραχέως M 12 Totδη aBM: δὲ L 17 γὰρ aBM: γοῦν L 17 αὐτὸ B¹ corr., M: αὐτῷ a: τῷ L 19 προστιθέμενον L μὲν om. a 20 πλάτων (velut Gorg. c. 36 p. 480 b, Theaet. c. 11 p. 155 b) B: περατοῦν LM: περατῶν a 21 προτάσεις aLM ὅταν a αὐτοῦ BLM: ἑαυτοῦ a 22 δὲ aBM: μὲν L γὰρ om. L 23 τῷ . . . πρότασις om. L 24 ὄρου ἐστὶν aL 25 τοῦ, περὶ οὖ . . . ὄντος (26) om. L 26 τὸ om. LM όρισμὸς a 27 τὸ (ante ἐστίν) aBM: αν L ή τι Β: ήτοι aLM 28 τούτο a αὐτῷ aB: ἑαυτῷ M: τῷ αὐτῷ L κατηγορουμένου a: κατηγορούμενον B (? ult. lit. evan., sed vid. fuisse ν) LM 29 δη aBM: δὲ L ὅρων ὅντων a

συνάξει τοὺς ἐν τῷ προβλήματι ἢ χωρίσει καὶ διαστήσει. δεῖ δὲ τοῦτον 15τ τὸν προσλαμβανόμενον ἔξωθεν ὅρον σχέσιν τινὰ ποιὰν ἔχειν πρὸς τοὺς ἐν εθ τῷ προβλήματι δύο ὅρους. οὖτος δὲ ληφθεὶς μέσος ἀμφοτέρων γίνεται τῷ προβλήματι δύο ὅρους. οὖτος δὲ ληφθεὶς μέσος ἀμφοτέρων γίνεται καὶ διαιρεῖ τὸ πρόβλημα καὶ ποιεῖ τὴν μίαν πρότασιν δύο ἐν ἑκατέρα αὐτῶν τὰ αὐτὸς παραλαμβανόμενος καὶ ἑκατέρα συντιθέμενος τῶν ἐν τῷ προβλήματι ὅρων ἐν μέρει, ποτὲ μὲν τῷ ὑποκειμένω ποτὲ δὲ τῷ κατηγορουμένω. εν καὶ τούτω γε γνωρίζεται ὁ μέσος ἔξωθεν παρειλημμένος τῷ δὶς λαμβάνεσθαι καὶ ἐν ἀμφοτέραις εἶναι ταῖς προτάσεσιν. καὶ καλεῖται ἡ τοιαύτη τῶν προτάσεων συμπλοκὴ συζυγία συζυγία γάρ ἐστι κοινωνία δύο προτάσεων 10 κατὰ ἕνα ὅρον, ὅς ἐστι μέσος. τῶν γὰρ διαφερουσῶν προτάσεων αί μὲν θο διοῦς δὸς κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις, ὡς ἡ 'πᾶν δίκαιον καλόν' καὶ ἡ 'πᾶσα ἡδονὴ ἀγαθόν', αἱ δὲ κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις. καὶ τῶν κοινωνουσῶν αἱ μὲν θο κατὰ ἕνα κοινωνοῦσιν ὅρον, αἱ δὲ κατὰ τοὺς δύο.

Έν μεν οὖν ταῖς κατά τοὺς δύο δρους κοινωνούσαις προτάσεσιν αἵ τε 15 αντιθέσεις τῶν προτάσεών εἰσι καὶ αἱ αντιστροφαί. ὅταν μὲν γὰρ οὕτω χοινωνῶσι τῶν ὅρων, ὡς τὴν αὐτὴν αὐτοὺς τάξιν ἐν ἀμφοτέραις φυλάττειν ταῖς προτάσεσι διαφέρειν δὲ ἢ κατὰ τὸ ποιὸν ἢ κατὰ τὸ ποσὸν ἢ κατ' άμφω, αί ἀντιθέσεις εύρίσκονται αὐτῶν καὶ αί τῶν ἀντιθέσεων διαφοραί 45 δταν μέν γάρ τούς τε δρους όμοίως έχωσι κειμένους καὶ τὸ ποσὸν ταὐτὸν 20 εν άμφοτεραις, διαφέρωσι δε κατά το ποιόν, ἄν μεν καθόλου ὧσιν, εναντίαι γίνονται ή γάρ καθόλου καταφατική τῆ καθόλου ἀποφατική, ὅταν ἐπὶ 15ν τῶν αὐτῶν ὅρων ὧσι καὶ τῆς αὐτῆς τάξεως κατὰ τὸ καταφατικὸν μόνον καὶ τὸ ἀποφατικὸν διαφέρουσαι, ἐναντίαι εἰσίν· ὅταν δὲ ώσιν ἐπὶ μέρους άμφότεραι, ύπεναντίαι καλοῦνται, αδ δοκοῦσι μέν αντίθεσιν έγειν πρὸς άλ-25 λήλας, οδ μὴν ἀντίχεινταί γε· ὅταν δὲ τὸ μὲν ποιὸν ταὐτὸν ἔγωσι πρὸς 5 τῆ όμοία τάξει τῶν ὅρων, διαφέρωσι δὲ κατά τὸ ποσόν, ὑπάλληλοι γίνονται, αίτινες ούχ είσιν όλως αντιχείμεναι· ούτως γαρ έχουσι πρός αλλήλας ή τε καθόλου καταφατική πρός την ἐπὶ μέρους καταφατικήν καὶ ή καθόλου αποφατική πρός την έπὶ μέρους αποφατικήν. ὅταν δὲ καὶ κατά τὸ ποσὸν 30 καὶ κατὰ τὸ ποιὸν ὧσι διαφέρουσαι καὶ τοὺς αὐτοὺς ἔχωσιν ὅρους καὶ 10 όμοίως τεταγμένους, τότε αντίφασιν ποιούσιν· ούτως έγουσιν ή τε καθόλου καταφατική καὶ ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική πρὸς ἀλλήλας καὶ ή καθόλου

¹ δὲ οm. L 2 ἔχειν ποιὰν aLM 3 δὲ] δὴ conicio 4 post ποιεῖ add. δύο προτάσεις LM δύο οm. aLM έχατέριφ a 5 προσλαμβανόμενος a 7 γε om. aLM 8 ταῖς προτάσεσιν είναι a 9 post ἐστι non plane delevit κατὰ L δύο προτάσεων κοινωνία L 10 μέσος aBL: μέρος M post μέσος add. ἑκατέριας LM 12 ἡδονὴ aBM: δόσις L 13 ὅρον κοινωνούσιν aLM 14 τοὺς om. aLM 16 κοινωνούσι L ώς aBM: ὥστε L αὐτὴν aB: αὐτῶν LM ἐν ἀμφοτέριας om. aLM 17 ante ταῖς add. ἐν a τὸ om. L κατὰ om. M τὸ om. L 19 μὲν γὰρ BLM: δὲ a 20 post μὲν add. γὰρ LM 22 κατὰ BLM: καὶ a 23 τὸ om. aLM dubito, num ἐναντία ἐστίν scribendum sit 24 ἀντιθέσεις a ἔχειν ἀντίθεσιν L 25 δὲ om. L 26 τὸ om. L 27 ὅλως aLM: ὅμως B 30 ὧσι διαφέρουσαι ex διαφέρωσι Β¹ corr. ἕχωσιν ex ἔγουσιν Β¹ corr.

αποφατική καὶ ή ἐπὶ μέρους καταφατική πάλιν πρὸς ἀλλήλας· ἀντιφατικῶς 15v γάο αί τοιαύται αντίχεινται. ὅταν δὲ χοινωνῶσι μὲν χατὰ τοὺς δύο ὅρους αί προτάσεις άλλήλαις, μή την αὐτην δὲ τάξιν ἔχωσιν ἐν αὐταῖς οί ὅροι, 15 άλλὰ ἀνάπαλιν λαμβάνωνται, ἐν ταῖς οὕτω χοινωνούσαις εἰσὶν αί τῶν προτά-5 σεων αντιστροφαί· έστι γάρ προτάσεως αντιστροφή χοινωνία προτάσεων χατά τους δύο δρους αναπαλιν τιθεμένους μετά τοῦ συναληθεύειν. ὅταν μὲν οὖν κατά το ποιον διαφέρωσιν, αί τοιαῦται ἀντιστροφαί γίνονταί τε καὶ λέγονται τῶν προτάσεων σὸν ἀντιθέσει. ὅταν δ' αἱ αὸταὶ κατὰ τὸ ποιὸν ὧσιν, αἱ ούτως λαμβανόμεναι καὶ συναληθεύουσαι αντιστροφαί χωρίς αντιθέσεως γί- 20 10 νονται. τῶν δ' οὕτως ἀντιστρεφουσῶν αί μὲν πρὸς τῷ ποιῷ καὶ τὸ ποσὸν ταύτὸν φυλάττουσιν, ώς αί καθόλου ἀποφατικαὶ ἐδείχθησαν ὑπάρχουσαί τε καὶ ἀναγκαῖαι· ὁμοίως καὶ αἱ ἐπὶ μέρους καταφατικαί· αἱ δέ τινες τὸ μέν ποιόν ταὐτόν ἔχουσι, κατά δὲ τὸ ποσόν διαφωνοῦσιν, ώς αί πρὸς τὰς χαθόλου χαταφατικάς ἀντιστρέφουσαι· εἰσὶ γὰρ αί ἐπὶ μέρους χαταφατικαί· 25 15 όμοίως δὲ καὶ αί πρὸς τὰς καθόλου ἀποφατικὰς ἐνδεχομένας καὶ γὰρ πρὸς ταύτας αί ἐπὶ μέρους ἀποφατικαὶ ἐνδεχόμεναι ἀντιστρέφουσι.

Καὶ τοιαύτη μὲν ή κατὰ τοὺς δύο δρους τῶν κοινωνουσῶν ἀλλήλαις προτάσεων διαφορά. αἱ δὲ κατὰ ἕνα ὅρον κοινωνοῦσαι ποιοῦσι μὲν τὰς συζυγίας, ώς προεῖπον, κατὰ δὲ τὴν διάφορον τοῦ μέσου πρὸς τοὺς ἄκρους 30 20 τοὺς ἐν τῷ προβλήματι κοινωνίαν ἡ τῶν συλλογιστικῶν σχημάτων γίνεται διαφορά· ό γὰρ μέσος οὖτος ό δὶς λαμβανόμενος καὶ ἑκατέρω τῶν ἄκρων συντασσόμενος, οδ ήσαν τοῦ προβλήματος μέρη, η οὕτως λαμβάνεται, ώς καὶ τὴν θέσιν μέσην ἔχειν ἐκείνων, τοῦ μὲν ὑποκειμένου ἐν τῷ προβλήματι κατηγορούμενος τῷ δὲ κατηγορουμένω ὑποκείμενος, ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ προβλή-25 ματος τοῦ 'πότερον πᾶν δίχαιον ἀγαθὸν ἢ οὕ'. ἔξωθεν γάρ ὅρος παραληφθείς 35 τὸ χαλὸν χαὶ χατηγορηθεὶς μὲν τοῦ διχαίου, δς ἦν ὑποχείμενος, ὑποτεθεὶς δὲ τῷ ἀγαθῷ, δς ἦν κατηγορούμενος, ἐποίησε συζυγίαν τοιαύτην πᾶν δίχαιον χαλόν, πᾶν χαλὸν ἀγαθόν. ἡ τοιαύτη τοῦ μέσου θέσις χαὶ ἡ οὕτως γινομένη τῶν προτάσεων κατὰ τὸν μέσον δρον κοινωνία καλεῖται σχῆμα 30 πρώτον· ἐν ἢ γὰρ συζυγία ὁ μέσος καὶ δὶς λαμβανόμενος τοῦ μὲν κατηγο- 40 ρεῖται τῶν ἐν τῷ προβλήματι ὅρων τῷ δὲ ὑπόκειται, τοῦτο τὸ σγῆμα πρώτον καλείται. ἢ πάλιν ὁ μέσος ἀμφοτέρων τῶν ἐν τῷ προβλήματι δρων κατηγορείται, ώς γίνεται ἐπὶ τῆς τοιαύτης συζυγίας. ζητουμένου γάρ, εί δ άνθρωπος χρεμετιστικόν έστιν η ου, τρίτος δρος ληφθείς το λογικόν 35 καὶ κατηγορηθεὶς ἀμφοτέρων ἐκείνων, τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τοῦ χρεμετιστικοῦ,

¹ ή om. B άλλήλας ex άλλήλαις B^1 corr. 2 δè om. L 4 λαμβάνωνται M: λαμβάνονται aBL 4 ante προτάσεων add. δύο a 6 δύο om. a 7 τε om. L 8 δè LM 12 post όμοίως add. δè M 13 διαφωνούσιν aB: διαφέρουσιν LM 15 αὶ om. aL 16 ταύταις B αὶ om. LM χαταφατιχαὶ a 18 διαφοραί a post τὰς add. δύο a 19 διαφορὰν a 20 χοινωνούντας a 21 δ δὶς λαμβανόμενος aBM: διαλαμβανόμενος L 22 μέρος a 24 ἐπὶ BLM: ἐχ a 30 χαὶ om. a 31 τὸ om. L 33 ὡς aB: εὶ LM 34 χρεμμετιστιχόν, L0 semper, a ἐστιν om. L0 τρίτος L1. L1 μέσος L2 σος L3 μέσος L3 καμβανόμενος L3 μέσος L3 καμβανόμενος L4 καμβανόμενος L5 κ

τοῦ μὲν ἀνθρώπου καταφατικῶς τοῦ δὲ χρεμετιστικοῦ ἀποφατικῶς, ποιεῖ 15 ν συζυγίαν τοιαύτην πᾶς ἄνθρωπος λογικόν, οὐδὲν γρεμετιστικόν λογικόν. ή 45 τοιαύτη τοῦ μέσου πρὸς τοὺς ἄχρους χοινωνία | ποιεῖ τὸ δεύτερον λεγόμενον 16r σχήμα. γίνεται καὶ τρίτη τις τοῦ μέσου πρὸς τοὺς ἄκρους κοινωνία διαφέ-5 ρουσα τῶν προειρημένων· ἔστι δὲ αὕτη, ὅταν ἀμφοτέροις τοῖς ὅροις τοῖς έν τῷ προβλήματι ὁ μέσος λαμβανόμενος ὑποχείμενος ἢ, οἰον εἰ εἴη ζητούμενον, εἰ οὐσία τις ἔμψυχός ἐστιν ἢ οὕ, ληφθείη δὲ μέσος ὅρος τὸ ζῷον ͽ καὶ ύποτεθείη ἀμφοτέροις τοῖς ὅροις, τῆ τε οὐσία καὶ τῷ ἐμψόγω, καὶ γένοιτο 'πᾶν ζῷον οὐσία ἐστί, πᾶν ζῷον ἔμψυχόν ἐστι, τὶς ἄρα οὐσία 10 ἔμψυγός ἐστιν'· ἐν γὰρ τῆ τοιαύτη συζυγία ὁ μέσος ἀμφοτέροις ὑπόχειται. ή τοιαύτη συμπλοχή τοῦ μέσου πρὸς τοὺς ἄχρους τὸ τρίτον λεγόμενον σχημα ποιεί. καὶ ἔστι μόνα ταῦτα τὰ τρία σχήματα, ὅτι καθόλου μὲν ή τοῦ μέσου λῆψις ἢν τῶν τε συζυγιῶν καὶ τῶν σχημάτων γεννητική, παρὰ 10 οὲ τοὺς προειρημένους τρόπους ἀδύνατον κατ' ἄλλην τινὰ σχέσιν ἐν τρισὶν 15 δροις μέσον δρον πρὸς τοὺς ἄχρους τοὺς δύο συνταχθηναι, πᾶς δὲ συλλογισμός άπλοῦς ἐχ τριῶν ὅρων καὶ δύο προτάσεων, ὡς δείξει.

Έπεὶ δὲ καθ' ἔκαστον σχημα καὶ συλλογιστικαί τινές εἰσι συζυγίαι καὶ ἀσυλλόγιστοι, περὶ τούτων ποιήσεται τὸν λόγον καὶ δείξει, πόσοι καὶ τίνες οί καθ' έκαστον σχήμα συλλογισμοί. καὶ πρῶτόν γε τὸν λόγον περὶ 15 20 τοῦ πρώτου σχήματος, ὡς εἶπον, ποιεῖται εἰχότως γὰρ πρῶτον τοῦτο, ἐν οδ ὁ μέσος οὐ τῆ πρὸς τοὺς ἄχρους σχέσει μόνον ἀλλὰ καὶ τῆ τάξει μέσος εστί και τῆ θέσει οίς γάρ σχήμασι τῆς γενέσεως ὁ μέσος ὅρος αἴτιος. τούτων καὶ τῆς τάξεως ἄν εἰκότως αὐτὸς εἴη κύριος. προτάσσει οὖν τοῦτο τὸ σχῆμα τῶν ἄλλων, ἐν ῷ τυγχάνει μέσος ὁ αὐτὸς ὢν κατὰ πάντα. ἔτι 20 25 οί μεν εν τούτω τῷ σχήματι γινόμενοι συλλογισμοί τέλειοί είσιν. ἀτελεῖς δὲ οἱ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ παρὰ τούτου βοηθούμενοι πρότερον δὲ τὸ τέλειον τοῦ ἀτελοῦς. ἔχει δὲ καὶ τὰ δύο σχήματα τὴν γένεσιν ἀπὸ τοῦ πρώτου. οὐσῶν γὰρ δύο προτάσεων ἐν αὐτῷ, τῆς μὲν πρὸς τῷ μείζονι ἄκρω τῆς δὲ πρὸς τῷ ἐλάττονι (ἔστι δὲ μείζων ἄχρος ὁ ἐν τῷ προβλήματι χατηγο-30 ρούμενος· όμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι μείζων λεγόμενος, ὅτι ἐστὶν έπὶ πλέον τοῦ, οὖ κατηγορεῖται· οὐκ ἀεὶ μὲν τοῦτο· ἔστι γάρ ποτε καὶ ἐπ' 25 ίσης· άλλὰ τὸ μὲν ἐπ' ἴσης ποτὲ γίνεσθαι κοινόν ἐστι τῷ τε ὑποκειμένω καὶ τῷ κατηγορουμένω, ὅτε όὲ μή εἰσιν ἴσοι, ἴδιον τοῦ μὲν κατηγορουμένου

τὸ ἐπὶ πλέον λέγεσθαι τοῦ δὲ ὑποχειμένου τὸ ἐπ' ἔλαττον· λέγω δὲ ἐν 16" ταῖς ἀληθέσι προτάσεσιν οὐδέποτε γὰρ ἀνάπαλιν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δὴ έχατερος, καὶ ότε ἴσοι εἰσίν, ἔγει τὸ ὄνομα· ὁ μὲν γὰρ κατηγορούμενος 30 μείζων λέγεται, καὶ ότε ἐστὶν ἴσος, ἐπεὶ ἴὸιον αὐτοῦ τὸ ποτὲ μεῖζον μηδέ-5 ποτε δὲ ἔλαττον, ὁ δὲ ὑποχείμενος ἐλάττων τούτου γάρ τοῦτο ἴδιον οὐδέποτε γάρ μείζων οὐτος), οὐσῶν οὖν δύο προτάσεων ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, τῆς μὲν ἐγούσης τὸ μέσον συντεταγμένον τῷ κατηγορουμένῳ καὶ μείζονι καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτῆς μείζονος λεγομένης τῆς δὲ ἐγούσης τὸ μέσον τῷ ύποχειμένο καὶ ἐλάττονι συντασσόμενον καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτῆς ἐλάττονος 35 10 λεγομένης, ή έκατέρας τούτων τῶν προτάσεων ἀντιστροφή έκάτερον ἐκείνων τῶν σγημάτων γεννᾶ, ώστε καὶ κατὰ τοῦτο πρῶτον ἐκείνων, ὅτι καὶ τῶν άλλων γεννητικόν. ἐπεὶ δέ ἐστιν ἐν συλλογισμῷ κυριώτερον τὸ καθόλου (ἴδιον γὰρ τῆς συλλογιστικῆς πίστεως τὸ ἐκ τοῦ καθόλου δεικνύναι) καὶ έστιν ή μείζων πρότασις καθόλου ή έν τῷ πρώτῳ σχήματι, εἰ εἴη συλλο- 40 15 γιστική ή συζυγία, ή τῆς μείζονος καὶ κυριωτέρας προτάσεως ἀντιστροφή τὸ χυριώτερον καὶ πρῶτον τῶν λοιπῶν σχημάτων γεννήσει γίνεται δὲ άντιστραφείσης έχείνης ὁ μέσος άμφοτέρων χατηγορούμενος εἰκότως άρα μέσον σχήμα καὶ δεύτερον, ἐν ῷ ὁ μέσος ἀμφοτέρων κατηγορεῖται. τρίτον δὲ καὶ ἔσγατον τὸ κατ' ἀντιστροφὴν γινόμενον τῆς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι 20 ελάττονος προτάσεως, ης αντιστραφείσης ο μέσος αμφοτέροις υποχείμενος 45 γίνεται. έτι καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρῶτον πρῶτόν ἐστι σχημα, ὅτι ἐν τούτφ τῷ σχήματι συνάγεται πάντα τὰ προβλήματα, καὶ καθόλου καταφατικὸν καὶ καθόλου ἀποφατικὸν καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικόν τε καὶ ἀποφατικόν, 16v ώστε καὶ διὰ τοῦτο εὐλόγως τοῦτο πρῶτον δλόκληρον καὶ τέλειον πάντη 25 ὄν. ἐπὶ γὰρ τῶν δύο τῶν λοιπῶν σχημάτων οὐ συνάγεται πάντα · δύο γάρ ὄντων καθ' έκάστην πρότασιν, ποιοῦ τε καὶ ποσοῦ, καὶ ὄντος ἐν μὲν ποσῷ τιμιωτέρου τοῦ καθόλου ἐν δὲ τῷ ποιῷ τοῦ καταφατικοῦ ἑκάτερον 5 αὐτῶν πλεονεκτεῖ κατά τι θατέρου, τὸ μὲν δεύτερον τοῦ τρίτου τῷ ἐν αὐτῷ καθόλου συνάγεσθαι, δ ήν άμεινον εν ποσώ (καταφατικόν γάρ οὐδεν εν 30 τούτω τῶ σγήματι δείχνυται), τὸ δὲ τρίτον τοῦ δευτέρου τῷ ἐν τούτω πάλιν τὸ καταφατικὸν συνάγεσθαι, δ ην τιμιώτερον ἐν ποιῷ · καθόλου γὰρ

³ post ὅτε add. δη aLM εἰσὶν ἴσοι aLM γὰρ om. aLM 4 λέγεσθαι a post ποτὲ add. μὲν a μείζων LM 5 ἔλαττον Β: ἐλάττων LM: om. a δ δὲ BLM: ὡς ὁ a τούτου aBM: τοῦτο L τοῦτο aBM: τούτω L 6 οὖν om. L 7 μέσον aBM: πρῶτον L 8 καὶ (ante διὰ) om. a τῆς δὲ . . . λεγομένης (10) bis L δ' M 9 ἐλάσσονι a: ἔλαττον Β 11 post κατὰ add. κοινοῦ a ὅτι om. L 12 γεννητική L ἔνεστιν a κυριωτέρω M: κύριον a 13 τοῦ om. a 14.15 συλλογιστικὴ εἴη aLM 15 ἡ (ante τῆς) BLM: εἰ a ἀντιστροφῆς omisso προτάσεως a 16 πρῶτον καὶ κυριώτερον aLM γεννήσεως a 17 ἄρα om. aLM 18 μέσον om. B 19 ἔσχατον aLM: ἔκαστον Β 20 post μέσος add. ὅρος LM 21 post ἔτι add. δὲ L πρῶτον alterum om. L τούτω post σχήματι (22) transponit a 22 καταφατικὰ aLM 23 ἀποφατικὰ . . . καταφατικά . . . ἀποφατικά aLM τε om. a 24 πρῶτον om. L 25 λοιπῶν δύο omisso altero τῶν LM συνάγονται a 28 τρίτου aB: πρώτου LM

ούδεν εν τρίτω συνάγεται σγήματι. έπει δε ίδιον συλλογισμού μάλλον το 16 ν καθόλου ή τὸ καταφατικόν (καὶ γὰρ ή γένεσις αὐτιῦ ἐκ τούτου, καὶ τούτου 10 τῶν ἄλλων πίστεων διαφέρει), εἰκότως τὸ ἐν τῷ ἰδίῳ τοῦ συλλογισμοῦ πλεονεχτούν σγήμα καὶ τούτο έγον προτάσσεται τοῦ μηὸἐν δειχνύντος κα-5 θόλου· οι καὶ ὁ δεύτερος ἀναπόδεικτος πλεονεκτῶν τοῦ τρίτου τὴν πρὸ αὐτοῦ τάξιν ἔγει. ἀλλὰ καὶ ὄντος συλλογισμοῦ τοῦ μὲν ἀποδεικτικοῦ τοῦ δὲ διαλεκτικοῦ τοῦ δὲ σοφιστικοῦ καὶ τιμιωτάτου μὲν τοῦ ἀποδεικτικοῦ δευ- 15 τέραν δὲ ἔγοντος τάξιν τοῦ διαλεκτικοῦ καὶ τρίτην τοῦ σοφιστικοῦ τῷ μὲν αποδειχτικώ τὸ πρώτον σγήμα οἰκειότερον· οἱ γὰρ ἀποδειχνύντες χυρίως 10 καθόλου καταφατικά συμπεραίνονται· διά τούτων γάρ ή ἀπόδειξις, ἃ μόνον διά τοῦ πρώτου δείχνυται σχήματος. δθεν εὐλόγως καὶ διὰ τοῦτο πρῶτον. τῷ δὲ διαλεκτικῷ τὸ δεύτερον σχεδόν γὰρ ὁ διαλεκτικὸς ἀεὶ τὰ τιθέμενα ύπὸ τοῦ προσδιαλεγομένου ἀνασκευάζειν πειρώμενος ἀποφατικὰ συνάγει 20 τούτοις δε τὸ δεύτερον ἀνάκειται σγημα. οἱ δε σοφισταὶ ἀδιόριστα ἐρωτῶντές 15 τε καὶ συνάγοντες, τῷ τὸ ἀδιόριστον ἴσον δύνασθαι τῷ ἐπὶ μέρους ἐπὶ μέρους δὲ πάντα ἐν τῷ τρίτῳ σγήματι συνάγεσθαι οἰχεῖον ἄν ἔχοιεν τοῦτο τὸ σχημα.

Η μέν οῦν ποιότης τῶν σχημάτων καὶ ἡ τάξις καὶ ἡ τῆς τάξεως αἰτία αῦτη τε καὶ διὰ ταῦτα. δεῖ δὲ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τῷ ἔχοντι τὸν μὲν ²5 μείζονα ὅρον κατηγορούμενον τοῦ μέσου τὸν δὲ μέσον τοῦ ἐσχάτου καὶ ἐλαττόνος τὸν μὲν ἐλάττονα καὶ ἔσχατον ὅρον ἐν ὅλῳ εἶναι τῷ μέσῳ ἐξ ἀνάγκης ἢ ὅλον ἢ μέρος αὐτοῦ, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι. οῦτως δὶ καταφατική, καταφατική δὲ πάντως. μὴ γὰρ οὕσης ταύτης ἐν τῷ πρώτῳ 30 σχήματι καταφατικής ἀδύνατον γενέσθαι συλλογισμὸς ἔσεσθαι ἐν πρώτω αὐτοῦ δύναται εἶναι πάλιν καθόλου, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι ἐν πρώτω τοῦ τὸν ἀναγκαῖον εἶναι πάλιν καθόλου, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι ἐν πρώτω τὸν ἀναγκαῖον εἶναι πάλιν καθόλου, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι ἐν πρώτω δύναται εἴναι, εἰ καί ποτε ἴσος αὐτῷ λαμβάνεται, καὶ μείζων ὁ μέσος τοῦ ἐλάττονος, εἰ μὴ κατὰ παντὸς τοῦ μέσου ὁ μείζων ἄκρος περιλαμβάνεται ὑπὶ αὐτοῦ. δύναται γὰρ ἑτέρου τινὸς μέρους τοῦ μέσου ὁ μείζων κατη-

¹ τρίτω Β: τῷ τρίτῳ LM: τούτῳ τῷ α σχήματι συνάγεται aLM δὲ Β: γὰρ LM: 2 τούτων α 3 τοῦ συλλογισμοῦ aBM: συλλοom. a μαλλον συλλογισμού a 5 ὁ om. a ante τὴν add. τῷ a τὴν πρὸ αὐτοῦ 4 πλεονεκτεῖν Β γισμώ L έχειν aL 8 post έχοντος eras. 1 lit. Β 9 τὸ BLM: τῷ a 10 τοιούτων aLM μόνον a: μόνα BLM 11 δείχνυνται Μ 6 ἔγειν aL om. L οίχειότατον α 15 τε om. a 16 τούτο ἔχοιεν a om. L 13 ἀποφατικόν Μ μὲν om. LM 21 ἐλάττονος aBM: ἐλάττονα L om. L 23 δὲ L άλλήλοις a 25 καταφατική (post μέρους) aB: ἀποφαλει α ταύτης post σχήματι (26) transponit a 26 ἀποφατικῆς Β 27 μέλτική LΜ post ἐν add. τῷ LM 28 ante μέρος add. κατὰ a 29 λαμβάνεται λει α περιλαμβάνοιτο αΜ 32 μέσου οδδὲ LΜ 31 αὐτῶ Μ αὐτῷ L in ras. L

γορεῖσθαι, εἰ ἐπὶ μέρους εἴη, καὶ μὴ τούτου, ὅ ἐστιν ἢ ὅλος ὁ ἐλάττων 16ν όρος η μέρος αὐτοῦ. ὡς γὰρ ὁ μὲν μέρος τοῦ προσώπου τρωθείς οὐ πάντως τὸν ὀφθαλμὸν τέτρωται, ὁ δὲ πᾶν αὐτὸ τετρωμένος ἔγει καὶ τὸν δφθαλμόν τετρωμένον όντα εν όλφ τῷ προσώπφ, οῦτως δὴ καὶ ἐπὶ τῆς 40 5 προχειμένης συζυγίας δ μέν ἄχρος δλον τὸν μέσον περιλαμβάνων χαὶ τὰ μέρη αὐτοῦ πάντα συμπεριείληφεν, ό δὲ μέρος αὐτοῦ οὐ πάντως ἤδη καὶ τοῦτο, δ ἐστιν ἢ δλος ὁ ἐλάττων δρος ἢ μέρος αὐτοῦ. ἔσται οὖν καὶ ἡ μείζων πρότασις εξ ανάγκης καθόλου η καταφατική η αποφατική, και έξει έν πρώτω σγήματι ή μὲν μείζων πρότασις τὸ μὲν ποσὸν ώρισμένον (κα- 45 10 θόλου γάρ) ἀόριστον δὲ τὸ ποιόν, ἡ δὲ ἐλάττων ἀνάπαλιν τὸ μὲν ποιὸν ώρισμένον εξει (πάντως γάρ έσται καταφατική) άόριστον δε το ποσόν καὶ γάρ καθόλου ούσης αὐτῆς καταφατικῆς καὶ ἐπὶ μέρους συλλογισμός ἔσται 17ώστε έσται ή μέν μείζων πρότασις έν πρώτω σχήματι ή καθόλου κατα φατική η καθόλου ἀποφατική, ή δ' ελάττων η καθόλου καταφατική η επί 15 μέρους. τεσσάρων δή οὐσῶν προτάσεων, δύο μὲν καθόλου ή καταφατικῆς η ἀποφατικής δύο δὲ καταφατικῶν η καθόλου η ἐπὶ μέρους, συμπλεκομένων 5 τούτων τέσσαρες γίνονται συμπλοχαί. διὸ χαὶ τέσσαρες συλλογισμοὶ τοῦ πρώτου σχήματος. ή γάρ καθόλου οδσα ή ελάττων καταφατική συνταγθήσεται τη μείζονι ούση καὶ αὐτη καθόλου καταφατική, η μένουσα αὐτη 20 καθόλου καταφατική τῆ μείζονι καθόλου ἀποφατική συντεθήσεται, ή γενομένη ἐπὶ μέρους καταφατική συνταγθήσεται τῆ μείζονι ποτὰ μὲν καθόλου 10 καταφατική ούση ποτέ δε καθόλου ἀποφατική.

Τὸ δὲ συμπέρασμα ἀεὶ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι παρὰ μὲν τῆς μείζονος προτάσεως τὸ ποιὸν ἔξει· ὁποία γὰρ ἄν ἡ μείζων ἢ, ἄν τε καταφατικὴ 25 ἄν τε ἀποφατική, καὶ τὸ συμπέρασμα τοιοῦτον ἔσται· τὸ δὲ ποσὸν παρὰ τῆς ἐλάττονος καθόλου μὲν γὰρ οὕσης τῆς ἐλάττονος ἔσται καὶ τὸ συμπέρασμα καθόλου. εἰ δὲ ἐπὶ μέρους ἐκείνη, ἐπὶ μέρους καὶ τὸ συμπέρασμα. 15 ὁρίζεται δὴ τὸ συμπέρασμα ὑπὸ τοῦ ἐν ἐκατέρα προτάσει ἀορίστου, δ καὶ αὐτὸ μαρτύριον ἄν εἴη τοῦ ἐκ τῶν τεθέντων γίνεσθαι τὸν συλλογισμόν, συγχωρηθῆναι ἐκ τῶν συγχωρουμένων συγχωρεῖται γὰρ ταῦτα, ὰ καὶ μὴ συγχωρηθῆναι δύναται· ὰ δὲ ἐστιν ἀναγκαῖα καὶ ὧν ἀναιρουμένων οὐκ ἄν

¹ τοῦτο LM όλον a 3 post πάντως add. ἤδη a 4 ούτω Μ καὶ LM: δὲ Β: καὶ a 6 πάντα αὐτοῦ L 7 δ om. L δλον a ò aLM: η Β ἔσται scripsi: ἔστω libri . 8 post καθόλου add. μέρος η καταφατικης η 9 μὲν (ante ποσὸν) a: om. BLM άποφατικής Β η prius ex η corr. Βι καταφατικόν a δὲ om. Μ 12 αὐτῆς 9. 10 καθόλου γάρ om. a 11 ἐστὶ aLM BM: τῆς a: om. L 14 δὲ Μ καταφατική ἢ καθόλου a 15 ante προτάσεων add. τῶν LM 16 post δὲ add. κατὰ μέρος ἢ Β καταφατικῶν a: καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς Β: om. LM ἢ καθόλου ἢ om. LM 18 οὐσαι a 14 δὲ Μ καταφατική ἢ καθόλου a 19 τη aL, itemque sed corr. B: τῷ B pr., M αὐτη aLM: αὕτη B θόλου ἀποφατική . . . μείζονι (21) om. L συντεθήσεται Β: συνταχθήσεται aM 23 δὲ τῷ om. aLM παρὰ aM: π B: om. L 25 τοιalet M 27 ante ἐκείνη add. ἔστιν a 28 δη Β: δὲ a: ούτον BM: τούτον aL om. LM

γένοιτο συλλογισμός, ταῦτα οὐκ ἄν εἴη τιθέμενα καὶ συγγωρούμενα. ὅτι 17τ οὖν ἐχ τῶν τεθέντων, δῆλον ἐχ τοῦ τούτοις ὅμοιον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα 20 τοῖς συγγωρηθεῖσιν, οὐ τοῖς ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχουσιν. καὶ γὰρ εἰ τῷ ώρισμένω τῶν προτάσεων ἐγίνετο δμοιον τὸ συμπέρασμα, ἀεὶ ἄν ταὐτό τε 5 καὶ εν συνήγετο (καθόλου γὰρ καταφατικόν, καταφατικόν μεν διὰ τὴν έλάττω, χαθόλου δὲ διὰ τὴν μείζω), καὶ οὐκ ἄν ἄλλο τι οἰόν τ' ἦν δεῖξαι συλλογιστιχῶς ἐν πρώτῳ σχήματι. ἔτι οὕτως γίνεται τὸ τῷ χείρονι τῶν 25 λαμβανομένων δμοιον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. δταν μὲν οὖν ἀμφότεραι αί προτάσεις ώσι καθόλου τε καὶ καταφατικαί, καὶ τὸ συμπέρασμα γίνεται 10 τοιούτον, καὶ εἰκότως ἄν ὁ τοιούτος συλλογισμὸς τὴν πρώτην ἔχοι τάξιν έχων εν τῷ συμπεράσματι καὶ τὸ εν τῷ ποσῷ καὶ τὸ εν τῷ ποιῷ βέλτιον. μεταπεσούσης δὲ τῆς μείζονος εἰς τὸ χαθόλου ἀποφατικὸν ὁ δευτέραν ἔχων τάξιν· τὸ γὰρ ἐν τῷ ἰδίῳ τοῦ συλλογισμοῦ βέλτιον ἔχει πάλιν οὖτος ὁ 30 συλλογισμός, εί καὶ μὴ ἀμφότερα· τὸ γὰρ καθόλου. ἄν δὲ ἡ ἐλάττων 15 μεταπέση καὶ ἐπὶ μέρους γένηται, καθόλου μὲν καταφατικῆς ούσης τῆς μείζονος ἐπὶ μέρους δὲ τῆς ἐλάττονος χαταφατιχὸν ἔσται τὸ συμπέρασμα, καὶ τρίτος οὖτος τῆ τάξει συλλογισμὸς πλεονεκτῶν τοῦ μετ' αὐτὸν τῷ ἐν τῷ ποιῷ βελτίονι καταφατικός μέν γὰρ οὖτος, ἐκεῖνος δὲ ἀποφατικός. 35 όταν δὲ ούσης τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους χαταφατιχῆς ἡ μείζων γένηται 20 καθόλου ἀποφατική, γίνεται τὸ συμπέρασμα ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν, καὶ έσγατος ούτος συλλογισμός έν τῷ πρώτῳ σγήματι τοῦ μὲν κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ δὲ κατὰ τὸ ποιὸν τοῦ δὲ κατ' ἄμφω ἐλαττούμενος τῶν πρὸ αὐτοῦ. καὶ τοσαῦται μὲν αί ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι συλλογιστικαὶ συζυγίαι, καὶ ούτως εύρίσχονται, εἰ ἐπὶ τῶν διωρισμένων προτάσεων λαμβάνοιντο. εἰ δὲ 40 25 καὶ τὰς ἐξ ἀδιορίστων συζυγίας συναριθμοῦμεν, δύο ἄλλοι συλλογισμοί ἐν πρώτω σγήματι εύρεθήσονται τῆς ἐλάττονος ἀδιορίστου καταφατικῆς λαμβανομένης καὶ συντασσομένης ποτὲ μὲν τῆ μείζονι καθόλου ούση καταφατική, ης συζυγίας τὸ συμπέρασμα ἀδιόριστον καταφατικὸν ἔσται, ποτὲ δὲ τῆ μείζονι καθόλου ἀποφατικῆ ληφθείση, ής τὸ συμπέρασμα ἀδιόριστον ἀπο- 45 30 φατικόν. ἀδύνατον γάρ τῆς μείζονος ἀδιορίστου ληφθείσης συλλογισμόν γενέσθαι. αἰεὶ δὲ δοχεῖ τὸ συμπέρασμα δμοιον γίνεσθαι τῷ | χείρονι τῶν ἐν 17ν ταῖς προτάσεσιν εἰλημμένων καὶ κατὰ τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιόν.

Τοσαῦται μὲν οὖν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι αἱ συλλογιστικαὶ συζυγίαι. αἱ δὲ πᾶσαι ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δύο ἔσονται συζυγίαι, 35 εἰ καὶ τὰς ἀδιορίστους συναριθμοίη τις, λς΄, καθ' ἕκαστον σχῆμα ἑξαχῶς

² τοῦ τούτοις aBM: τοῖς L 4.5 ταυτό τε καὶ εν B: εν καὶ ταυτὸ (ταυτὸν M) aLM 5 καταφατικὴ bis aL 6 διὰ om. a ἄν post τι transponit a τε LM τρν om. L 7 τὸ BLM: τρν a 10 έχοι B: έχει aL: έχη M 11 τρν (ante ποσφ) om. a τὸ om. L τρν (ante ποσφ) om. aL 15 μèν om. L 17 τῆς τάξεως a 21 τὸ om. L 21.22 ποσὸν τοῦ δὲ κατὰ τὸ om. a 22 τὸ om. L κατὰ L 26 εὐρίσκονται a 30.31 γίνεσθαι L 32 τὸ (ante ποσὸν) om. aL τὸ (ante ποιόν) om. L 33 αἰ om. a 34 δύο scripsi (cf. p. 52, 16): δὲ BLM: om. a 35 λς΄ aLM: καὶ B 4*

της έτέρας προτάσεως συντιθεμένης τη έτέρα όμοίως καὶ αὐτης έξαγως 17ν λαμβανομένης. ούσης μέν γάρ τῆς μείζονος καθόλου καταφατικῆς ξξ ἔσονται 5 συζυγίαι τῆς ἐλάττονος ἢ καθόλου καταφατικῆς λαμβανομένης ἢ καθόλου άποφατικής η ἐπὶ μέρους καταφατικής η ἐπὶ μέρους ἀποφατικής η ἀδιο-5 ρίστου καταφατικής η ἀποφατικής. εὶ δὲ εἴη πάλιν ή μείζων καθόλου αποφατική, πάλιν εξ άλλαι συμπλοκαί τῆς ἐλάττονος έξαχῶς αὐτῆ, καθ' & 10 προειρήχαμεν, συντίθεσθαι δυναμένης. έξαχῶς δὲ πάλιν συντεθήσεται ή έλάττων τῆ μείζονι, κἄν ἀδιόριστος καταφατική ληφθή. όμοίως δὲ καὶ ίσαχῶς καὶ ἀδιορίστου αὐτῆς ἀποφατικῆς ληφθείσης. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον 10 καὶ ἐπὶ μέρους λαμβανομένης ποτὲ μὲν καταφατικῆς ποτὲ δὲ ἀποφατικῆς. μεταπιπτούσης ⟨δή⟩ έξαχῶς τῆς μείζονος καὶ γινομένης καὶ αὐτῆς ποτὲ μὲν καθόλου καταφατικής ποτὲ δὲ καθόλου ἀποφατικής ποτὲ δὲ ἀδιορίστου 15 καταφατικής η ἀποφατικής ποτε δε επί μέρους η καταφατικής η ἀποφατικής, τῷ καθ' ἐκάστην διαφορὰν έξαχῶς αὐτή τὴν ἐλάττονα συντίθεσθαι 15 ἔσονται έξάχις ξξ αί πᾶσαι τῶν προτάσεων ἐν τούτῳ τῷ σγήματι συμπλοχαί. αί αύταὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δύο. ἐξαιρουμένων δὲ τῶν ἀδιορίστων έσονται αί πᾶσαι συμπλοχαὶ τετράχις τέσσαρες, αὶ γίνονται ις', ἐξ ὧν 20 ύφαιρουμένων τεσσάρων τῶν συλλογιστιχῶν αἱ χαταλειπόμεναι γίνονται άσυλλόγιστοι συζυγίαι δώδεκα. συλλογιστικαί δέ καὶ δόκιμοι συζυγίαι λέγονται 20 αί μὴ συμμεταβάλλουσαι τῆ τῆς ὅλης διαφορᾶ μηδὲ ἄλλοτε ἀλλοῖον συνάγουσαί τε καὶ δεικνύουσαι άλλά αἰεὶ καὶ ἐπὶ πάσης ύλης ὅμοιόν τι καὶ ταὐτὸν εἶδος έν τῷ συμπεράσματι φυλάττουσαι. ἡ δὲ συμμεταπίπτουσα τῷ ὅλη καὶ συμ- 25 μετασγηματιζομένη καὶ άλλοτε άλλοῖον καὶ μαγόμενον ἴσγουσα τὸ συμπέρασμα ἀσυλλόγιστός τε καὶ ἀδόκιμος συζυγία, ὡς ἄνθρωπος ἀδόκιμος ὁ μὴ 25 έστως την γνώμην μηδε βέβαιος.

Ποιούμενος δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος πρῶτον διὰ παραδείγματος αὐτό, ὁποῖόν ἐστιν, ἐνεδείξατο εἰπὼν ὅταν οὖν ὅροι τρεῖς οὕτως ἔχωσι πρὸς ἀλλήλους, ὥστε τὸν ἔσχατον ἐν ὅλφ εἶναι 30 τῷ μέσφ καὶ τὸν μέσον ἐν ὅλφ τῷ πρώτφ εἶναι ἢ μὴ εἶναι. 30 ταῦτα γὰρ παραδείγματα, τὸ μὲν τοῦ πρώτου συλλογισμοῦ τὸ δὲ τοῦ

¹ έτέρας οm. aLM 3 καταφατικῆς λαμβανομένης B: ληφθείσης καταφατικῆς a: καταφατικῆς LM καθόλου alterum om. LM 7 συντεθήσεται post μείζονι (8) transponit a 8 ἀόριστος a 9 καὶ om. a: κὰν Μ ἀδιορίστου αὐτῆς ἀποφατικῆς ληφθείσης a: ἀδιορίστως (ἀδιόριστος L) αὐτὴ ἀποφατικὴ ληφθείσα BLM 11 δὴ addidi καὶ (ante αὐτῆς) om. a 12 δὲ alterum om. L 12. 13 ποτὲ δὲ ἀδιορίστου καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ante τῷ (14) transponit a 12 post άδιορίστου add. ἢ LM 13 ποτὲ δὲ ἐπὶ μέρους ἢ καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς Β: ποτὲ δὲ μερικῆς καταφατικῆς, ποτὲ δὲ μερικῆς ἀποφατικῆς a: om. LM 14 αὐτῆ a: αὐτὴν BLM 15 τῷ om. M 16 ἄλλοις aB: λοιποῖς LM δύο om. L: post δὲ alterum transponit M 17 ις BLM: δεκαέξ a 19 συζυγίαι (ante δώδεκα) om. a καὶ om. L 20 μεταβάλλουσαι L 21 τε aLM: τι B αἰεὶ om. aLM 23 καὶ (post ἀλλοῖον) om: L ἰσχύουσα LM 24 συζυγία, ὡς ἄνθρωπος ἀδόκιμος om. L 25 βέβαιος B: βεβαΐον L: βεβαίως aM 26 δὲ post ἐπὶ transponunt LM: om. a 27 ὅταν . . . μὴ εἴναι (29)] lemma in a 28 πρὸς ἀλλήλους om. M ὥστε B et Ar.: ὡς aLM; at cf. p. 53, 16 ὅλφ om. BM 29 post πρώτφ add. ἢ L et Ar. 30 τὰ μὲν L τὸ δὲ a: τὰ δὲ BLM

δευτέρου. είη δ' αν δ λόγος τοῦ πρώτου σγήματος, περὶ οῦ λέγει, δν 170 έξης ἀποδέδωκε λέγων περί τοῦ μέσου δρου· ἐν ῷ γὰρ σχήματι ὁ μέσος "αὐτός τε ἐν ἄλλφ ἐστὶ καὶ ἄλλος ἐν τούτφ", τοῦτό ἐστι πρῶτον σχῆμα δ γάρ μέσος εν τούτω του μεν κατηγορείται των δρων, τω δε ύπόκειται. 35 5 μέσου δε λόγον οὐ καθόλου ἀποδέδωκεν, ἀλλὰ τοῦ ἐν πρώτφ σγήματι. είη δ' αν καθόλου μέσος δρος εν συζυγία ό δὶς λαμβανόμενος καὶ ὁ εν άμφοτέραις ών ταῖς προτάσεσι καὶ καθ' δν κοινωνοῦσιν αί ἐν ταῖς συζυγίαις προτάσεις αλλήλαις. ἐδήλωσε δὲ διὰ τῆς λέξεως καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πρῶτον είναι σγήμα τοῦτο εἰπὼν ἀνάγκη τῶν ἄκρων είναι συλλογισμόν 10 τέλειον έν ή γάρ οί τέλειοι συλλογισμοί, τοῦτο εἰκότως σχημα πρῶτον. 40 οὐ τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι, ἐν ἦ συζυγία ὁ μέσος "καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλω ἐστὶ καὶ άλλος εν τούτω" καὶ έχει ὁ μέσος καὶ τὴν θέσιν μέσην, ὅτι πάντως αὅτη συλλογιστική καὶ συλλογισμός τέλειος ἐξ αὐτῆς γίνεται ἐπεὶ οὕτως γε έσονται πᾶσαι αί εν τούτφ τῷ σχήματι συζυγίαι συλλογιστικαί · άλλά τὸ 15 λεγόμενόν εστιν 'δταν ούτως έγωσιν, ώς προείρηκεν'. παρατιθέμενος δε πώς. είπεν ώστε τὸν ἔσχατον ἐν ὅλφ εἶναι τῷ μέσφ καὶ τὸν μέσον 45 έν τῷ πρώτω εἶναι ἢ μὴ εἶναι· τότε γὰρ οὕτως ἐγουσῶν τῶν προτάσεων τῶν ἄχρων συλλογισμός | γίνεται πρὸς ἀλλήλους τέλειος. συλ-18r λογισμόν δ' εἶπε νοῦν τὸ συμπέρασμα. ποιεῖται δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς τῶν 20 συλλογισμῶν διδασκαλίας ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ ἐν ὅλφ ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ κατὰ παντός, ἐπεὶ ἑκάτερον αὐτῶν ἀρχή τίς ἐστι καὶ πρῶτον. τὸ μὲν γὰρ ἐν δλφ άρχη καὶ πρῶτον πρὸς ήμᾶς. ήμῖν γὰρ γνωριμώτερα τὰ ἐν δλφ καὶ τ ύποχείμενα μάλλον τῶν ἐπὶ πλέον λεγομένων· ἐγγυτέρω γὰρ τῶν αἰσθητῶν ταῦτα. τὸ δὲ κατὰ παντὸς πάλιν τῆ φύσει πρῶτον κοινότερον γὰρ καὶ 25 γενικώτερον τὰ δὲ κοινὰ τῆ φύσει πρῶτα, οὕτως δὲ καὶ ἀρχαί.

p. 25 b 37 Εἰ γὰρ τὸ A κατὰ παντὸς τοῦ B καὶ τὸ B κατὰ παντὸς τοῦ Γ .

Έπὶ στοιχείων τὴν διδασκαλίαν ποιεῖται ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι ἡμῖν, 10 ὅτι οὐ παρὰ τὴν ὕλην γίνεται τὰ συμπεράσματα ἀλλὰ παρὰ τὸ σχῆμα καὶ 30 τὴν τοιαύτην τῶν προτάσεων συμπλοκὴν καὶ τὸν τρόπον οὐ γὰρ ὅτι ῆδε ἡ ὅλη, συνάγεται συλλογιστικῶς τόδε, ἀλλ' ὅτι ἡ συζυγία τοιαύτη. τὰ οὖν

¹ περὶ om. a 2 έξῆς BLM: ἐξ ἀρχῆς a λέγων om. L post ὅρου add. λέγειν L γὰρ om. L 3 τοῦτ' ἔστι LM 5 ἀπέδωκεν M ante πρώτφ add. τῷ M 7 καὶ om. L 8 δὲ om. a καὶ om. L 9 ante σχῆμα add. τὸ L 11 οὐ aBM: οὐδὲ L ante αὐτὸς add. ὁ B 12 ὅτι om. a αὐτὴ L 13 γε om. a 14 αἱ om. L 15 προειρήκαμεν aLM παρατιθέμενοι a δὲ πῶς LM: πῶς δὲ aB 16 post ὥστε add. φησι aLM τὸ ἔσχατον L 17 post πρώτφ add. ἢ a 19 δ' aB: δὲ LM 20 διδασκαλίας om. L 23 λεγομένων aB: λαμβανομένων LM 24 ante κατὰ add. ἢ L κοινότερα L καὶ aB: τὰ LM 25 γενικώτερα LM καὶ corr. ex αἱ B 26 sequentia quoque Aristotelis verba ἀνάγκη τὸ α κατὰ παντὸς τοῦ γ κατηγορεῖσθαι exhibet a 28 ἐπὶ BM: ὑπὲρ aL δεῖξαι a 31 ἡ (ante συζυγία) om. L

στοιχεῖα τοῦ καθόλου καὶ ἀεὶ καὶ ἐπὶ παντὸς τοῦ ληφθέντος τοιοῦτον 18r έσεσθαι τὸ συμπέρασμα δειχτικά ἐστιν. ἐδίδαξε δὲ ἡμᾶς, ὅτι τὸ ἐν ὅλω 15 είναι έτερον εν έτέρω καὶ τὸ κατὰ παντὸς λέγεσθαι θάτερον θατέρου ταὐτόν έστι. γρησάμενος οὖν τῷ ἐν ὅλω ἐν τῆ τοῦ σγήματος ἐκθέσει μεταλαβών 5 τῷ κατὰ παντὸς χρῆται, ἄ ἐστιν ἄμφω ἐν τῆ καθόλου καταφατικῆ προτάσει. ύπομιμνήσκει δε ήμᾶς, πῶς καὶ τὸ κατὰ παντὸς ἀπέδωκεν ("ὅταν γὰρ μηδεν η λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου, καθ' οὖ τὸ κατηγορούμενον οὐ ἡηθήσεται"), ὑπὲρ 20 τοῦ ἐνδείξασθαι, ὅτι οὐδενὸς ἔξωθεν ἐπὶ τῆς τοιαύτης συναγωγῆς χρεία πρός τὸ φανερὸν γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον, ἀλλ' ίκανὰ τὰ κείμενα· τὸ γὰρ 10 κατά παντός, δ έστι κείμενον καὶ εἰλημμένον διὰ τῶν προτάσεων, ίκανὸν πρός την δεϊξιν της συναγωγης. διά τοῦτο καὶ τέλειοι οἱ οὕτως ἔχοντες συλλογισμοί καὶ κυρίως ἀναπόδεικτοι. ἔστω γὰρ μείζων μὲν ἄκρος τὸ Α, μέσος δὲ δρος τὸ B, ἐλάττων δὲ ἄχρος τὸ Γ εἰ τὸ Γ ἐν δλ ϕ τ $\tilde{\phi}$ B, 25 τὸ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ· ἀντιστρέφει γὰρ παῦτα ἀλλήλοις· οὐδὲν ἄρα 15 ἔστι λαβεῖν τοῦ Γ, καθ' οὖ τὸ Β οὐ ἡηθήσεται. πάλιν εἰ τὸ Β ἐν ὅλω τῷ Α, τὸ Α κατά παντὸς τοῦ Β΄ οὐδὲν ἄρα τοῦ Β ἐστί, καθ' οῦ οὐ λέγεται τὸ Α. εἰ οὖν οὐδὲν ἔστι λαβεῖν τοῦ Β, καθ' οὖ τὸ Α οὐ λέγεται, τὶ δὲ τοῦ B τὸ Γ ἐστίν, καὶ κατά τοῦ Γ ἐξ ἀνάγκης ρηθήσεται. αὐτόθεν οὖν ἐναργὴς ἡ τῶν τοιούτων συλλογισμῶν συναγωγὴ γινομένη καὶ πιστου-30 20 μένη διὰ τῶν κειμένων, τοῦ τε κατὰ παντὸς καὶ τοῦ κατὰ μηδενός, καὶ μηδενὸς ἔξωθεν ἄλλου προσδεομένη. χρῆται δὲ τῷ κατὰ παντὸς καὶ τῷ κατά μηδενός εν τῆ διδασκαλία, ὅτι διὰ τούτων γνώριμος ἡ συναγωγὴ τῶν λόγων, καὶ ὅτι οὕτως λεγομένων γνωριμώτερος ὅ τε κατηγορούμενος καὶ ὁ ύποχείμενος, χαὶ ὅτι πρῶτον τῆ φύσει τὸ χατὰ παντὸς τοῦ ἐν ὅλω αὐτῷ, 35 25 ώς προείρηται. ή μέντοι γρησις ή συλλογιστική εν τη συνηθεία ανάπαλιν έχει οὸ γὰρ ἡ ἀρετὴ λέγεται κατὰ πάσης δικαιοσύνης, ἀλλ' ἀνάπαλιν πᾶσα διχαιοσύνη ἀρετή. διὸ χαὶ δεῖ χατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐχφορὰς γυμνάζειν έαυτούς, ΐνα τῆ τε χρήσει παρακολουθεῖν δυνώμεθα καὶ τῆ διδασχαλία.

30 p. 25 b 40 'Ο μοίως δ' εἰ καὶ τὸ μὲν Α κατὰ μηδενὸς τοῦ Β.

Έχθέμενος τὸν πρῶτον συλλογισμὸν ἐν πρώτφ σχήματι τὸν ἐχ δύο 40 καθόλου καταφατικῶν καθόλου καταφατικὸν συνάγοντα τοῦ δευτέρου πάλιν μνημονεύει τοῦ ἐχ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ καθόλου κατα-

¹ καὶ alterum om. aLM 2 ἐστιν Μ: εἰσιν aBL στι aB: ως LM 3 ἐν om. a 4 ἐνθέσει B: ἐκβάσει aLM 5 εἰσιν L 6 πῶς om. L ἀποδέδωκεν a "σταν ... ἡηθήσεται" (7)] An. pr. I 1 p. 24 b 29 12 ἔστι aLM 15 πάλιν εἰ ... ἡηθήσεται (18) om. L 16 post ἐστί add. λαβεῖν aM 16. 17 τὸ α οὸ λέγεται aM 17 εἰ οὖν ... λέγεται om. M οὐδὲν σὖν a 18 ἐξ ἀνάγχης καὶ κατὰ τοῦ $\bar{\gamma}$ aM ante ἡηθήσεται add. τὸ α M 20 καὶ alterum om. LM 24 πρότερον L 25 ισπερ εἴρηται M προείρηται] p. 53, 24 26 ἀρετὴ aB: δικαιοσύνη LM δικαιοσύνης aB: ἀρετῆς LM ἀλλὰ M 27 δεῖ καὶ aL 28 δυνάμεθα aL: δυνάμενα M 30 δὲ καὶ εἰ Ar. 32 καθόλου καταφατικὸν om. LM

φατικής της ελάττονος καθόλου ἀποφατικὸν συνάγοντος καὶ φησίν, ὅτι 18r όμοίως καὶ ἐπὶ τούτου ἐκ τοῦ κατὰ μηθενὸς καὶ ἐκ τοῦ κατὰ παντὸς γνώριμος ή συναγωγή. διὸ καὶ ἀναπόδεικτος καὶ τέλειος καὶ οὕτος. εἰ 45 γὰρ κατὰ παντὸς τὸ B τοῦ Γ , οὐδὲν ἔσται τοῦ Γ , καθ' οὖ τὸ B οὐ ρηθή- 5 σεται τὶ ἄρα ἐστὶ τὸ Γ τοῦ B. ἄν δὴ τὸ A κατὰ μηδενὸς λέγηται τοῦ B, οὐδὲν ἔσται | τοῦ B, καθ' οὖ κατηγορηθήσεται τὸ A. ἤν δέ τι τοῦ B18ν καὶ τὸ Γ · κατ' οὐδενὸς ἄρα τοῦ Γ τὸ A.

p. 26 a 2 Εἰ δὲ τὸ μὲν πρῶτον παντὶ τῷ μέσφ ἀκολουθεῖ, τῷ δὲ ἐσχάτφ τὸ μέσον μηδενί, οὐκ ἔσται συλλογισμός.

'Αχολουθεῖν μὲν εἶπε τὸ χατηγορεῖσθαι' τὸ γὰρ χατηγορούμενον ἀχολουθεῖ τῷ ὑπ' αὐτό. εἰπὼν δὲ περὶ τῶν συλλογισμῶν τῶν ἐν πρώτω σγήματι 5 συζυγιῶν, εὶ καθόλου εἶεν ἀμφότεραι αἱ προτάσεις, παρατίθεται καὶ τὰς άσυλλογίστους, αὶ γίνονται καθόλου τῶν προτάσεων οὐσῶν τεσσάρων γὰρ γινομένων συζυγιών εν πρώτω σχήματι, εί άμφότεραι είεν αί προτάσεις 15 καθόλου, αί μὲν δύο συλλογιστικαί τέ εἰσι καὶ δόκιμοι, ας ἐξέθετο, αί δὲ δύο ἀσυλλόγιστοι, η τε ἔχουσα τὴν ἐλάττονα ἀποφατικὴν τὴν δὲ μείζονα 10 καταφατικήν, ής νον εμνημόνευσε, καὶ ή ἀμφοτέρας ἔχουσα ἀποφατικάς. τοῦ μὲν οὖν τὴν ἐχχειμένην συζυγίαν ἀσυλλόγιστον εἶναι αἴτιον, ὅτι ἡ έλάττων ἀποφατική έλήφθη: εἰρήκαμεν γάρ, ὅτι ἀδύνατον ἐν πρώτω 20 σγήματι συλλογισμόν γενέσθαι αποφατικής ούσης της ελάττονος προτάσεως. δτι γάρ οδτως έγουσῶν τῶν προτάσεων οὐδὲν ἀναγκαῖον συνάγεται, δ ἐστιν 15 ίδιον συλλογισμοῦ, αὐτὸς μὲν δείχνυσι τῆ τῆς ὅλης παραθέσει καὶ γὰρ χαθόλου χαταφατιχόν ἐπί τινος ὅλης δείξει δυνάμενον συνάγεσθαι καὶ πάλιν έπ' άλλης καθόλου ἀποφατικόν, δ έναργέστατον σημεῖον τοῦ μηδεμίαν έχειν 25 την συζυγίαν ταύτην ἰσχὺν συλλογιστικήν, εἴ γε τά τε ἐναντία καὶ τὰ ἀντικείμενα ἐν αὐτῆ δείκνυται, ὄντα ἀλλήλων ἀναιρετικά. ἐν ἦ γὰρ ἄν συζυγία καθόλου καταφατικόν καὶ καθόλου ἀποφατικόν δεικνύηται, ἐν ταύτη 20 οὐδὲν οἶόν τε συνάγεσθαι συλλογιστικῶς τῷ δεῖν μὲν τὸ συναγόμενον συλλογιστικῶς ἐπὶ πάσης τε ὅλης τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ ἔτι ἢ καθόλου καταφατικὸν 30 εἶναι ἢ καθόλου ἀποφατικὸν ἢ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἢ ἀποφατικὸν αναιρεῖσθαι δὲ τὰ μὲν καταφατικὰ ἀμφότερα ὑπὸ τοῦ καθόλου ἀποφατιχοῦ πάλιν δ' αὖ τὰ ἀποφατιχὰ ὑπὸ τοῦ χαθόλου χαταφατιχοῦ. τοῦτο 25 δὲ ἐμήνυσεν εἰπὼν ὥστ' οὔτε τὸ κατὰ μέρος οὔτε τὸ καθόλου

² μηδενὸς ... παντὸς aBM: παντὸς ... μηδενὸς L 3 τέλειος καὶ ἀναπόδεικτος a καὶ (ante οὕτος) L: om. aBM 4 τὸ $\bar{\beta}$ τοῦ $\bar{\gamma}$ a: τοῦ (υ evan. B) $\bar{\beta}$ τὸ $\bar{\gamma}$ BM: τοῦ $\bar{\gamma}$ τὸ $\bar{\beta}$ L δ τοῦ L 5 δὴ BLM: δὲ a 7 καὶ om. a 8 ἀκολουθεῖ aB (Marc. 231): ὑπάρχει Ar. 8.9 τὸ δὲ μέσον μηδενὶ τῷ ἐσχάτῳ ὑπάρχει Ar. 9 οὐδενί B 10 ἀκολουθεῖ B 11 post ἐν add. τῷ aLM 12 συζυγιῶν ante τῶν ἐν (11) transponunt aLM 13 οῖ M γὰρ om. LM 13. 14 γινομένων τεσσάρων L 15 τε om. LM 18 ἐγκειμένην a 19 εἰρήκαμεν] cf. p. 49,25 24 ἐπὶ L ἀποφατικῆς L 26 αὐτῆ scripsi: αὐτῷ BLM: ταυτῷ a ὄντα B corr.: οἴον τὰ aLM et, ut videtur, B pr. 27 ἀποφατικὸν καὶ καθόλου καταφατικὸν L δεικνύηται correxi: δείκνυται libri 29 τε B: τῆς aLM 51 τὴν μὲν καταφατικὴν ἀμφοτέραν a

γίνεται ἀναγκαῖον, οὐχ ὅτι ὃέ, ἐὰν ἀντίφασις ἐν συζυγία τινὶ συναγο-18ν μένη δειχθή, αναιρείται το δύνασθαί τι ἐν αὐτή συνάγεσθαι συλλογιστικώς. αν μέν γάρ καθόλου καταφατικόν καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν συνάγηται, οὐδὲν χωλυθήσεται τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγεσθαι συλλογιστικῶς. 5 ύπ' οὐδετέρου γὰρ τοῦτο τῶν κειμένων ἀναιρεῖται· ἄν δὲ ή ἐτέρα ἀντίφασις 30 η δειχνυμένη, δυνήσεται τὸ συλλογιστικώς συναγόμενον εἶναι ἐπὶ μέρους αποφατικόν. αλλά περί μεν τούτου μετ' ολίγον ρηθήσεται. νῦν δὲ ήμεῖς προσθώμεν καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ ἀσυλλόγιστον εἶναι τὴν ἐκκειμένην. εἰ γὰρ τὸ Γ ἐν μηδενὶ τῷ Β, τὸ Β κατ' οὐδενὸς τοῦ Γ΄ οὐδὲν ἄρα ἔσται λαβεῖν 10 τοῦ Γ, καθ' οὖ τὸ Β ἡηθήσεται κεχώρισται δὴ τὸ Γ τοῦ Β καὶ κατ' 35 οὐδὲν αὐτῷ συνῆπται. τὸ δέ γε Α κατὰ παντὸς τοῦ Β κεῖται. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ κατὰ παντός τινος λεγόμενον δύναται καὶ ἐπὶ πλέον αὐτοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ κατηγορούμενος ὅρος μείζων καλεῖται \cdot δύναται γὰρ τὸ Aτοιούτον ληφθήναι, ώς παν τε τὸ Β περιειληφέναι καὶ ἔτι ἔχειν τινὰ μόρια 15 δπερπίπτοντα τὴν περίληψιν τοῦ $B \cdot$ οἶς δὴ δπερπίπτει τοῦ B τὸ A μέρεσιν 40 αύτοῦ, δύναται τούτοις, καὶ τὸ Γ περιλαμβάνειν καὶ μὴ περιλαμβάνειν. γίνεται οὖν παρά τὴν τῆς ὅλης διαφορὰν τἀναντία ἀληθῆ ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῶν προτάσεων συμπλοχῆς. αἱ δὲ οὕτως ἔγουσαι συμπλοχαὶ ἀσυλλόγιστοι. έστω γάρ τὸ μὲν Α ζῷον τὸ δὲ Β ἄνθρωπος τὸ δὲ Γ ἔππος. ζῷον παντὶ 20 ανθρώπω, ανθρωπος οὐδενὶ ἵππω, ζωρον παντὶ ἵππω· τῷ γὰρ ὑπερεκπίπτοντι τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῷον περιέχει καὶ τὸν ἵππον, οὸ κατὰ τὴν τοῦ 45 μέσου χοινωνίαν τε καὶ αἰτίαν. ἐὰν δὲ ἀντὶ τοῦ ἵππου λίθος τεθῆ, ἡ μὲν αλήθεια των προτάσεων όμοία· καὶ γὰρ τὸ ζώον κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, 19x καὶ ὁ ἄνθρωπος κατ' οὐδενὸς λίθου, (καὶ τὸ ζῷον κατ' οὐδενὸς λίθου). 25 ἀδόκιμος ἄρα ἡ συζυγία οὐκ αὐτὴ τὴν ὕλην εἰδοποιοῦσα ἀλλὰ συμμεταπίπτουσα τῆ ἐκείνης διαφορᾶ καὶ μηδὲν ἀναγκαῖον συνάγουσα ἐκ τῶν κειμένων.

Εἰπῶν δὲ καὶ γὰρ παντὶ καὶ μηδενὶ ἐνδέχεται τὸ πρῶτον τῷ ἐσχάτῷ ὑπάρχειν ἐπήνεγκεν ὥστε οὕτε τὸ κατὰ μέρος οὕτε 5 30 τὸ καθόλου γίνεται ἀναγκαῖον· οὐ γὰρ μόνον ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ καθόλου ἀποφατικοῦ τὸ καθόλου καταφατικόν, ὡς εἰρήκαμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ

¹ γίνεσθαι a ante ἀντίφασις add. ἡ aLM 2 δειχθη scripsi: ἐδείχθη libri 3 γὰρ om. L 4 οὐδὲ B 5 ἄν B: ἢν aM: ἢν L 7 post μὲν add. οῦν L 8 ante τὴν ἐχχειμένην add. τὴν συζυγίαν aLM χειμένην LM 9 οὐδὲν ex οὐδὲ corr. B 10 δὴ BM: δὲ aL 11 γε om. L 12 εἶναι αὐτοῦ aL 13 χαὶ om. aLM γὰρ alterum om. aLM 14 ληφθῆναι B: εἰλῆφθαι aLM 15 τοῦ β post τὴν transponunt aL δὴ BL: δὲ aM ὑπερπίπτει] conicio ὑπερεχπίπτει (cf. vs. 20) τὸ ὰ corr. ex τοῦ ὰ B 16 αὐτοῦ libri χαὶ (post τούτοις) om. L 17 τὰ ἐναντία LM 20. 21 ὑπερεχπίπτειν a 21 ante οὐ add. χαὶ Μ 22 τε B: αὐτός aLM ἵππος a 24 ὁ om. a χαὶ τὸ ζῷον χατ' οὐδενὸς λίθου a: om. BLM 25 ἄρα B: ἔτι M: om. L: δὲ αὕτη a 28 δὲ χαὶ om. L παντὶ aLM et Ar.: τὸ παντὶ B 30 γίνεσθαι a post ἀναγχαῖον add. οὕτε τῶν χαθόλου τι οὕτε τῶν ἐπὶ μέρους B 30. 31 τῆς (τῆς etiam B pr.) χαθόλου ἀποφατιχῆς a 31 χαταφατιχόν aBM: ἀποφατιχόν L εἰρήχαμεν] p. 55,31

μέρους χαταφατικόν (ή γάρ ἀντίφασις εν τούτοις), καὶ πάλιν ύπὸ τοῦ κα-19r θόλου καταφατικοῦ οὸ τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἀναιρεῖται μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν· ὥστε ἐν τῷ δεῖξαι τἀναντία συναγόμενα, ὅτι 10 μηδὲ τῶν ἐπὶ μέρους τι συνάγεται κατὰ συλλογιστικήν ἀνάγκην, ἔδειξεν.

p. 26a9 Οὐδ' ὅταν μήτε τὸ πρῶτον τῷ μέσφ μήτε τὸ 5 μέσον τῷ ἐσχάτῳ μηδενὶ ὑπάρχη.

Μετελήλοθεν επὶ τὴν εκ δύο καθόλου ἀποφατικῶν εν πρώτφ σχήματι συζυγίαν, καὶ δείχνυσε καὶ ταύτην ἀσυλλόγιστον οὖσαν τῆ τῶν ὅρων πάλιν 15 παραθέσει, ων παρά την διαφοράν και παντί και μηδενί ύπάργον φαίνεται 10 τὸ Α τῷ Γ. αἰτία δὲ τοῦ μηδὲν συνάγεσθαι ἐν τῆ τοιαύτη συζυγία συλλογιστιχῶς, ὅτι ὁ μέσος οὐδεμίαν ἔγει σγέσιν πρὸς οὐδέτερον τῶν ἄχρων, άλλ' οῦτως ἔγει, ώς εἰ καὶ τὴν ἀρχὴν μηδὲ ἐλήφθη· παρὰ δὲ τοῦτον ό συλλογισμός · οῦτως γὰρ ἔγοντος αὐτοῦ δύναται καὶ πίπτειν ὑπὸ τὸ Λ τὸ Ι' 20 καὶ μὴ πίπτειν. εἰ μὲν γὰρ τὸ Α ἐπιστήμη τὸ δὲ Β γραμμὴ τὸ δὲ Γ 15 ἰατρική, ἀληθῶν οὐσῶν ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων καθόλου ἀποφατικῶν ή επιστήμη τῆ Ιατρικῆ πάση ύπάρξει. εἰ δε ἀντὶ τῆς Ιατρικῆς μονὰς τεθείη ή λίθος, αί μὲν προτάσεις όμοίως ἀληθεῖς, οὐδεμιᾳ δὲ ἐπιστήμη μονάδι ύπαρξει οὐδὲ λίθφ.

p. 26 a 13 Καθόλου μεν οὖν ὄντων τῶν ὅρων δῆλον ἐν τούτω τῷ σχήματι.

20

25

Εἰρήχαμεν, ὅτι τεσσάρων οὐσῶν συζυγιῶν ἐν πρώτω σχήματι κα- 25 θόλου τῶν προτάσεων λαμβανομένων δύο μὲν γίνονται συλλογιστικαὶ δύο δε ασυλλόγιστοι.

p. 26 a 14 Καὶ δτι όντος τε συλλογισμοῦ τοὺς δρους άναγκαῖον ἔχειν, ὡς εἴπομεν.

'Αντιστρέψας εἶπε· καὶ γὰρ συλλογισμοῦ ὄντος ἐν πρώτφ σχήματι ἐκ καθόλου προτάσεων ανάγκη την εἰρημένην θέσιν καὶ τάξιν ἔγειν τοὺς ὅρους πρὸς ἀλλήλους, καὶ τῶν ὅρων οὕτως ἐχόντων καὶ κειμένων ἀνάγκη συλλο-30 γισμὸν εἶναι. ὅτι μὲν οὖν, εἰ καθόλου καταφατικὸν εἴη συμπέρασμα, ἀνάγκη

³ ἀποφατικὸν L corr. τὰ ἐναντία LM 4 μηδ' omisso τῶν a 9 παρά · ύπάρχειν aLM 11 σχέσιν aLM: σύνθεσιν B 12 μηδέ ΒΕΜ: περί α τὴν ἀρχὴν aL μηδ' Μ παρὰ BLM: περὶ a 13 καὶ om. LM 14 καὶ om. L μ èv om. a δ è (ante $\bar{\beta}$) om. aB δ è (ante $\bar{\gamma}$) om. a 15 άληθῶν om, aLM 16 πάσει B 17 μονάδι ἐπιστήμη a 19 οὕν $\Lambda r.:$ om, aB (C); at cf. p. 58,11 τῶν ὅρων om, a 22 μὲν om, a 24 τε B: τοῦ a τοῦ ὅρους B 25 ὡς εἴπομεν om, a 27 ante θέσιν add, πρότασιν καὶ a καὶ τάξιν om. aL 28 post ἀνάγκη add. καὶ Μ

έχ προτάσεων τοιούτων καὶ ούτως κειμένων, ώς ἐδείξαμεν, ἐν πρώτω 19r σχήματι γίνεσθαι αὐτόν, δῆλον ἐν ἄλλφ γὰρ σχήματι οὐδὲν καθόλου συνάγεται καταφατικόν. πῶς δὲ ἔτι ἀληθὲς ἐπὶ τοῦ ἀποφατικοῦ καθόλου συμπεράσματος; δόξει γάρ οδα άναγκαῖον είναι, εί έστι καθόλου άποφατικὸν 35 5 συμπέρασμα συλλογιστικώς γεγονός, καὶ τοὺς δρους οῦτως ἔγειν, ὡς εἰρήκαμεν, εν τη δευτέρα συζυγία των εν πρώτω σχήματι· δύναται γάρ ταὐτὸν συμπέρασμα συλλογιστικώς δειχθήναι καὶ άλλως ἐχόντων τῶν ὅρων καὶ γάρ εν δευτέρω σχήματι το καθόλου αποφατικόν δείκνυται καὶ διχῶς γε. ωστ' οὐχ ἀληθὲς δόξει τὸ ὄντος τε συλλογισμοῦ τοὺς ὅρους ἀναγχαῖον 10 ἔγειν, ώς εἴπομεν. δεῖ οὖν προσυπακούειν, ἵν' ἀληθὲς ἦ τὸ λεγόμενον, 40 τὸ 'ἐν τούτῳ τῷ σχήματι', ὡς προείρηκε διὰ τοῦ καθόλου μὲν οδν όντων τῶν δρων δηλον ἐν τούτφ τῷ σχήματι. ὥστε καὶ ὰ ἐπιφέρει περί τῶν ἐν τούτφ τῷ σχήματι λέγει. δύναται δέ τις καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ δευτέρω σχήματι συλλογισμών τών το καθόλου αποφατικόν συναγόντων 15 λέγειν τὸ εἰρημένον ἀρμόζειν· καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖ, εἰ καὶ ⟨μὴ⟩ ἡ τάξις τῶν προτάσεων οΰτως κεῖται, ὡς ἄλλως ἐγόντων πρὸς ἀλλήλους τῶν ὅρων καὶ 45 οὺχ ὡς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ἀλλὰ καὶ τότε δυνάμει οὕτως ἔχουσι. κατὰ γοῦν τὴν εἰς τὸ πρῶτον σγῆμα διὰ τῶν | ἀντιστροφῶν τῶν προτάσεων 19ν αναλυσιν δείχνυνται συλλογιστικαί ούσαι αί συζυγίαι, ώστε καὶ τότε ούτως 20 έγουσιν οί δροι πρὸς ἀλλήλους, ὡς εἴρηχεν ἐπὶ τῆς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι δευτέρας συζυγίας είς γάρ ταύτην ανάγονται οί καθόλου αποφατικόν έν δευτέρω συνάγοντες σχήματι, ώς προϊών δείξει.

p. 26 a 17 Εἰ δ' ὁ μὲν καθόλου τῶν ὅρων ὁ δ' ἐν μέρει 5 πρὸς τὸν ἕτερον.

25 Οὐκ ἀργῶς μοι δοκεῖ προστεθεικέναι τῷ ὁ δ' ἐν μέρει τὸ πρὸς τὸν ἕτερον ὁ δύναται γὰρ καὶ ἐν μιὰ καὶ τῷ αὐτῷ προτάσει τῶν ὅρων ὁ μὲν καθόλου εἶναι ὁ δ' ἐν μέρει, καθόλου μὲν ὁ ὑποκείμενος ὅλος λαμβανόμενος ἐν μέρει δὲ ὁ κατηγορούμενος, οὖ μέρος κατὰ τοῦ ὑποκείμενου 10 λέγεται. οὐ γὰρ πᾶν ζῷον κατὰ ἀνθρώπου μέρος γὰρ τοῦ ζῷου κατὰ 30 παντὸς ἀνθρώπου ἐν τῷ προτάσει τῷ λεγούση 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον' τὶ γὰρ

¹ τοιούτων προτάσεων aLM οὕτω a 1. 2 ἐν πρώτφ σχήματι om. a 2 σχήματι bis, semel expct., M αὐτό a ante σχήματι add. τῷ LM 3 ἔτι aBL: ἔστιν M ante ἐπὶ add. καὶ L καταφατικοῦ L 9 ὥστε L δείξει M τε Ar.: γε BLM: om. a; cf. p. 57, 24 10 ἵνα M ἢ ἀληθὲς L 11 τὸ ἐν LM: καὶ ἐν aB ὡς aB: δ M: evan. L οῦν om. aL 12 δῆλον ἐν om. a ἐπιφέρειν a 13 δὲ om. LM τῷ alterum om. aLM 14 συλλογισμῶν om. aLM 15 ante λέγειν add. καὶ L ante ἀρμόζειν add. καὶ aLM μὴ a: om. BLM 16 τῶν ὅρων πρὸς ἀλλήλους aL 17 τῷ om. L 21 ἀποφατικοὶ a 22 σχήματα a σχήματι συνάγοντες LM 25 τῷ LM: τὸ aB δὲ LM τὸ LM: om. aB 27 δὲ L ὅλος BLM: ὅρος a 29 ante ἀνθρώπου add. τοῦ aLM post ἀνθρώπου add. λέγεται LM μέρος aB: τὶ LM 30 ἀνθρώπου om. L

ζφον κατ' ἀνθρώπου. ἀλλά καὶ ἡ 'τὸ ζφον κατὰ τινὸς ἐμψύχου' ἔχει τὸν 19ν μέν καθόλου τῶν ὅρων τὸν δ' ἐν μέρει · διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀντιστροφὴ τῆς τοιαύτης προτάσεως ἐπὶ μέρους γίνεται. ἕν' οὖν ἐν συμπλοκἤ προτάσεων 15 δηλώση τῶν ὅρων τὸ καθόλου καὶ ἐν μέρει καὶ μὴ ἐν προτάσει μιἄ μηδ 5 εν αντιστροφή προτάσεως, προσέθηκε τὸ πρὸς τὸν ἔτερον, τοῦς ἔστιν όταν οδν χαθόλου χατηγορήται τις όρος χαὶ ούτος άλλου τινὸς ἐπὶ μέρους κατηγορήται', η έτι άπλούστερον όταν ο αύτος δρος πρός μέν άλλον δρον χαθόλου ή πρὸς δὲ άλλον ἐπὶ μέρους ἐν τῆ προειρημένη συμπλοχή. τοῦτον γάρ τὸν τρόπον ἐπὶ μέρους αὐτοῦ λαμβανομένου γίνεται συζυγία καὶ συμ-20 10 πλοχή προτάσεων. είρηχως δὲ περὶ τῶν συζυγιῶν τῶν ἐν τῷ πρώτο σχήματι εκ δύο καθόλου μεταβαίνει πάλιν επί τὰς συζυγίας, εν αἰς ή ετέρα πρότασις ἐπὶ μέρους ἐστὶ τῆς ἑτέρας ούσης χαθόλου, χαὶ δείχνυσι, τίνες είσιν αί τοιαῦται, και πόσαι και ποῖαι αὐτῶν συλλογιστικαί. και πρῶτόν γε ταύτας ἐχτίθεται. δύο δ' ἐἰσὶν αί δόχιμοι χαὶ ἐν ταῖς τοιαύταις συζυγίαις, 25 15 ή τε καθόλου καταφατικήν την μείζονα πρότασιν έγουσα την δε ελάττονα έπὶ μέρους καταφατικήν καὶ ή τῆς ἐλάττονος οὕσης ἐπὶ μέρους καταφατικῆς την μείζονα έγουσα καθόλου ἀποφατικήν, ων ἀμφοτέρων όμοῦ ἐμνημόνευσεν είπων δταν μέν το καθόλου τεθή προς το μείζον άκρον ή κατηγορικόν ἢ στερητικόν, τὸ δ' ἐν μέρει πρὸς τὸ ἔλαττον κατη-20 γορικόν, ἀνάγκη συλλογισμόν εΐναι τέλειον. ούσης μέν γάρ τῆς 30 μείζονος χαθόλου τε καὶ καταφατικής ἐπὶ μέρους καταφατικόν ἔσται τὸ συναγόμενον, καθόλου δε αποφατικής ληφθείσης εκείνης επὶ μέρους αποφατιχὸν συναχθήσεται. τῷ γὰρ δεῖν τὴν ἐτέραν ἐπὶ μέρους εἶναι εἰλῆφθαι δὲ τὴν μείζονα καθόλου πάντως ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἔσται· εἴρηκε δέ, 25 δτι καὶ κατηγορική.

p. 26 = 20 "Όταν δὲ πρὸς τὸ ἔλαττον ἢ καὶ ἄλλως πως "ἔχωσιν οἱ ὅροι, ἀδύνατον.

Προειπών περὶ τῆς μείζονος προτάσεως, ὅτι καὶ στερητικῆς οὕσης αὐτῆς ἔσται συλλογισμός, ἐπήνεγκεν ὅταν δὲ πρός τὸ ἔλαττον, ὅῆλον 30 ὅτι τὸ στερητικὸν μετατεθῆ, ὡς εἶναι ταύτην μὲν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν τὴν δὲ μείζονα καθόλου μὲν ἢ καταφατικὴν δὲ ἢ ἀποφατικήν. τὸ δὲ 40 καὶ ἄλλως πως ἔχωσι δηλωτικόν ἐστι τοῦ 'ἄν ἡ μὲν μείζων τὸ ἐπὶ

¹ κατὰ aBM: κατὰ τοῦ L τινὸς ἐμψύχου] ος ἐμψύχου in ras. B^2 2 δὲ LM 3 ἴνα LM 4 τῶν ὅρων post μέρει transponit a, repetit B 5 προτάσεως om. aLM 6 οῦν om. a 6. 7 κατηγορῆται ἐπὶ μέρους L 7 κατηγορεῖται a ὅρον om. L 10 τῷ om. aLM 11 τὰς συζυγίας aLM: τὴν συζυγίαν B 14 ἐκτίθησι aLM 15 καταφατικὴ a μείζω a ἐλάττω a 18 τεθῆ om. L τῷ μείζονι ἄκρῳ a 19 τῷ ἐλάττονι a 20 εἶναι BLM et Ar.: γενέσθαι a 21 καὶ om. aL καταφατικὸν] κατα evan. L 22 ληφθείσης BLM: δειχθείσης a ἐκείνης om. aLM 26 τῷ ἐλάττονι a καὶ in ras. B: om. a 28. 29 αὐτῆς οὕσης a 29 τῷ ἐλάττονι a 30 μετατεθείη a 31 ἢ (post μὲν) om. a 6 è (ante ἢ prius) om. LM 32 καὶ om. aM ante ἄλλως add. 4ν 4M; at cf. p. 60, 4, 63, 12 post 4ν add. 4τε LM 4ν 4μὲν ἡ 4L

μέρους εἶναι μεταλάβη, ἡ οὲ ἐλάττων τὸ καθόλου'· οὕτως γὰρ ἐχουσῶν 19^ν οὐ γίνεται συλλογισμός. δύναται τὸ ὅταν δὲ πρὸς τὸ ἔλαττον καὶ 'ὅταν πρὸς τὸ ἔλαττον τὸ καθόλου μετενεχθηੌ'. καὶ ὅσον γε ἐπὶ τοῖς ἐπιφερομένοις τοῦτ' ἔστι τὸ λεγόμενον μᾶλλον. καὶ εἴη ἄν τὸ η καὶ ἄλλως τως ἔχωσιν οἱ ὅροι εἰρημένον ἐπὶ τῆς ἐλάττονος προτάσεως, ἄν μὴ 45 μεταλάβη μὲν αὕτη τὸ καθόλου, μένουσα οὲ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴ ληφθη̃.

p. 26 a 21 Λέγω δὲ μεῖζον μὲν ἄχρον, ἐν ῷ τὸ μέσον ἐστίν, 20^{r} ἔλαττον δὲ τὸ ὑπὸ τὸ μέσον.

Δεῖ πάντων τῶν λεγομένων ἀκούειν ὡς ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος λε10 γομένων· καὶ γὰρ καὶ τὸ νῦν λεγόμενον οὕτως ἔχει ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι
μεῖζον μέν, ἐν ῷ τὸ μέσον ἐστίν, ἔλαττον δὲ τὸ ὑπὸ τὸ μέσον το
ἢν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ὁ μέσος τῷ μὲν ὑποκείμενος τοῦ δὲ κατηγορούμενος. ἐπεὶ ἔν γε τῷ δευτέρῳ σχήματι καὶ ὁ μείζων καὶ ὁ ἐλάττων
ἐν τῷ μέσῳ εἰσίν· ὑπ' οὐδένα γὰρ ὁ μέσος. ἀνάπαλιν δὲ ἐν τῷ τρίτῳ
15 ὁ μέσος οὐχ ὑπὸ τὸν μείζονα μόνον ἐστὶν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸν ἐλάττονα.
οὐδεὶς γὰρ ἐν τῷ μέσῳ. σαφῶς δέ, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐν τῷ συμπεράσματι οὖτος καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι μείζων ἐστὶ καὶ παρὰ τοῦτον ἡ μείζων 10
πρότασις, ἔὸειξεν.

p. 26 23 Υπαρχέτω .γάρ τὸ μὲν A παντὶ τῷ B, τὸ δὲ B τινὶ τῷ Γ .

Ή μὲν συζυγία τοῦ τρίτου ἀναποδείκτου, ὅς ἐστιν ἐπὶ μέρους κατα-15 φατικὸν ἔχων τὸ συμπέρασμα. εἰ γὰρ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, τὶ τοῦ Γ ἐν ὅλφ ἐστὶ τῷ Β· κατὰ παντὸς δὲ τοῦ Β τὸ Α· οὐδὲν ἄρα ἐστὶ τοῦ Β, καθ' οὐ οὐ ἡηθήσεται τὸ Α· τὶ δὲ τοῦ Β ἐστὶ τὸ Γ· κατὰ τούτου ἄρα τὸ Α 25 ἡηθήσεται. ὁμοίως δὲ ἕξει καὶ ὁ τέταρτος ἀναπόδεικτος ὁ ἔχων τὴν μὲν 20 μείζονα καθόλου ἀποφατικὴν τὴν δὲ ἐλάττονα ἐπὶ μέρους καταφατικήν. εἰ γὰρ εἴη τι τοῦ Γ ἐν ὅλφ τῷ Β, τὸ δὲ Β ἐν μηδενὶ τῷ Α, τὸ Α τινὶ τῷ Γ οὐχ ὑπάρξει. τὶ μὲν γὰρ τοῦ Γ ὑπὸ τὸ Β· οὐδὲν δὶ ἔστι τοῦ Β λαβεῖν, καθ' οὖ τὸ Α ἡηθήσεται· ὥστε οὐδὲ κατὰ τινὸς τοῦ Γ ἐκείνου, δ

² post δύναται add. δὲ aLM τὸ LM: τὸ καὶ Β: καὶ τὸ α 2.3 πρὸς 1 μεταλάβοι α τὸ ἔλαττον καὶ ὅταν superser. B³: om. a 3. 4 φερομένοις aLM 4 μαλλον η post καὶ transponit M: om. aL 5 ἐπὶ BLM: περὶ a 6 μεταδὲ om. LM ληφθείη a 8 post ante μένουσα add. άλλὰ Μ λάβοι α μέσον add. ὄν a et Ar. 10 καὶ alterum om. LM 11 post μέσον add. ὄν aL (cf. 8) 12 ἦν evan. L 14 ἐστίν a 15 ἀλλὰ evan. L 16 σαφὲς LM 17 καὶ (ante ἐν) om. L παρὰ ΒLM: περὶ a τοῦτον aBM: μείζων L 19 sequentia quoque Ar. verba οὐχοῦν εἰ ἔστι κατὰ (κατὰ om. Ar., sed add. Cdi) παντὸς κατηγορεῖσθαι τὸ ἐν ἀρχῆ λεχθέν, ἀνάγχη τὸ $\bar{\alpha}$ τινὶ τῷ $\bar{\gamma}$ ὑπάρχειν. χαὶ εἰ τὸ μὲν $\bar{\alpha}$ μηθενὶ τῷ $\bar{\beta}$ ὑπάρχει, τὸ δὲ $\bar{\beta}$ τινὶ τῷ ϙ϶, ἀνάγκη τὸ ā τινὶ τῷ ϙ̄ μὴ ὑπάρχειν exhibet a 21 ἀναπόδεικτος LM μέρους oblit. Μ 24 τ $\tilde{\varphi}$ $\tilde{\beta}$ ἔστι τοῦ $\tilde{\gamma}$ a 25 δ' ἕξει M: δόξει Lτέτταρα L δ alterum om. LM 28 ὑπὸ evan. L δ' ἐστὶ aBM: δὲ τὶ L

ην τι τοῦ Β. ομοιαι ταῖς τοιαύταις συναγωγαῖς γίνονται, καὶ εἰ ἀδιόριστον 20r καταφατικήν την έλάττονα ποιήσαιμεν, τηρήσαιμεν δε την μείζονα ποτέ μέν 25 καθόλου καταφατικήν ποτε δε καθόλου αποφατικήν. πάντες δε οί προειοπιμένοι τέλειοι πάντες γὰρ τῷ κατὰ παντὸς μόνῳ ἢ κατὰ μηδενὸς προσ-5 γρώμενοι, δ έστι χείμενον, φανεράν την συναγωγήν έγουσιν.

p. 26 a 30 Έαν δὲ πρὸς τὸν ἐλάσσονα ἄκρον τὸ καθόλου τεθῆ ἢ κατηγορικόν ή στερητικόν, οὐκ ἔσται συλλογισμός.

Λέγει μὲν περὶ συζυγιῶν τῶν ἐγουσῶν τὴν μὲν ἑτέραν πρότασιν κα- 30 θόλου την δε ετέραν επί μέρους. είπων δε περί τούτων, εν αίς το καθόλου 10 ήν πρὸς τῆ μείζονι προτάσει, τὸ δὲ ἐπὶ μέρους πρὸς τῆ ἐλάττονι ὂν καταφατικόν, καὶ δείξας, ὅτι συλλογιστικαὶ αί τοιαῦται συζυγίαι, προσθείς δὲ καὶ τάς, ἐν αῖς ἀντὶ τοῦ ἐπὶ μέρους τὸ ἀδιόριστον ἔγει ἡ ἐλάττων πρότασις τῶν ἄλλων τῶν αὐτῶν μενόντων (ὀύο γὰρ καὶ οὕτως λαμβανομένης τῆς 35 έλάττονος ἐγίνοντο συλλογισμοί), νῦν μετελήλυθεν ἐπὶ τὰς ἐναλλάξ. αὐται 15 δέ είσιν αξ ἔχουσαι τὴν ἐλάττονα πρότασιν καθόλου. γίνεται δὲ ταύτης . ούσης χαθόλου ή μείζων πρότασις η ἐπὶ μέρους η ἀδιόριστος· ούσης δὲ ταύτης ἐπὶ μέρους ἢ ἀδιορίστου ἀσυλλόγιστοι πᾶσαι αί συμπλοχαί, ὡς προειρήκαμεν. δείχνυσιν οὖν ἐκτιθέμενος τὰς συμπλοκὰς καὶ συζυγίας 40 ταύτας, δτι είσλν ασυλλόγιστοι, πάλιν χρώμενος τῆ τῆς ὅλης παραθέσει, 20 ἐφ' ἦς εδρίσκεται τὰ ἐναντία συναγόμενα. τὸ δὲ κατὰ μέρος ὄντος εἶπεν ἀντὶ τοῦ 'τῆς μείζονος' αὕτη γὰρ γίνεται κατὰ μέρος.

Ο τον εί τὸ μὲν Α τινὶ τῷ Β ὁπάρχει ἢ μὴ ὁπάρχει. p. 26 a 33

Ότι καὶ καταφατικής καὶ ἀποφατικής οὔσης τής μείζονος προτάσεως, 45 εί | ἐπὶ μέρους εἴη, ἀσυλλόγιστος ἡ συμπλοχή. εἰ γὰρ τὸ μὲν Α κατὰ 20 ν 25 τινδς τοῦ Β λέγοιτο, τὸ δὲ Β κατά παντὸς τοῦ Γ, οὐδὲν μὲν ἔσται τοῦ Γ, καθ' οὖ οὖ ρηθήσεται τὸ B, ώστε τι τοῦ B τὸ Γ · τὸ δὲ A κατὰ τινὸς τοῦ Β λεγόμενον δύναται καὶ κατά τούτου τοῦ μέρους αὐτοῦ λέγεσθαι, δ έστι τὸ Γ, δύναται καὶ κατ' ἄλλου· ἐπὶ πλέον γὰρ τὸ Β τοῦ Γ κατηγο- δ ρεῖται οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἄρα ἢ ὑπάρξει ἢ οὐχ ὑπάρξει τὸ Α τῷ Γ. οἶον 30 εί εἴη τὸ Α ἀγαθὸν τὸ δὲ Β ἔξις τὸ δὲ Γ φρόνησις τὸ μὲν γὰρ ἀγαθὸν

¹ δμοίως a et, ut videtur, B pr. 2 ποιήσωμεν a 4 post η add. τῷ a 4.5 γρώμενοι a 6 τὸ ἔλασσον a: τὸ ἔλαττον Ar. 8 ante συζυγιῶν add. τῶν a 9 δ' (post τὴν) M 10 δὲ B: δ' LM: δέ γε a 14 ἐπελήλυθεν a 15 αί om. L 17 ante ἐπὶ add. ἢ a πᾶσαι... ἀσυλλόγιστοι (19) om. L <math>18 προειρήχαμεν] cf. p. 49,26 sq. 19 ταύτας post συμπλοκάς (18) transponit a 20 τὸ scripsi: τοῦ libri ὄντος om. a 21 τοῦ om. L 22 textus verba in LM μὲν a et Ar.: om. BLM sequentia quoque Ar. verba τὸ δὲ $\bar{\beta}$ παντὶ τῷ $\bar{\gamma}$ ὑπάρχει. ὅροι τοῦ μὲν (μὲν om. Ar.) ὑπάρχειν ἀγαθόν, ἕξις, φρόνησις, τοῦ δὲ (δὲ om. Ar.) μὴ ὑπάργειν ἀγαθόν, εξις, ἀμαθία exhibet a (ante καταφατικής) om. L καὶ ἀποφατικής om. L 24 post εἰ (ante ἐπὶ) add. μὲν a 25 τοῦ (ante β̄) om. L 27 $\rm \~6$ B: ὅπερ LM: ὅ τἱ a 28 τοῦ $\rm \~7$ (post ἐστι) a post άλλου add. μη λέγεσθαι LM 30 δὲ alterum om. B

κατὰ τινὸς ἕξεως, ἡ ο΄ ἔξις κατὰ πάσης φρονήσεως, τὸ ἀγαθὸν κατὰ πάσης 20^{v} φρονήσεως. εἰ ο΄ εἴη τὸ Γ ἀμαθία (λαμβάνει δὲ τὴν ἀμαθίαν ὡς ἕξιν ἡ ὡς ἀφροσύνην ἢ ἀακίαν), πάλιν ἔσται τὸ ἀγαθόν, ὁ μείζων ἄκρος, οὐδεμιᾶ οὕτε ἀμαθία οὕτε ἀφροσύνη, τῆς ἕξεως, δς ῆν μέσος ὅρος, κατ αὐτῶν 10 5 καθόλου κατηγορουμένης. ὥστε ἀδόκιμος ἡ συζυγία. ὁμοία ἡ δεῖξις, εἰ εἴη τὸ Λ τινὶ τῷ B μὴ ὑπάρχον, καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὅρων ὡς γὰρ τινὶ ὑπάρχει τὸ Λ , οὕτω δύναται καὶ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τὸ γὰρ ἀγαθὸν οὕτως τινὶ ἕξεὶ ὑπάρξει, ὅτι καὶ τινὶ οὐχ ὑπάρχει.

Τὸ μὲν τινὶ μὴ ὑπάρχειν ἢ μὴ παντὶ ἀμφότερα τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικής ἐστι δηλωτικά, τῆ λέξει διαφέροντα· τῷ γὰρ μὴ ὑπάρχειν προσθετέον τὸ τινί' ώς ἀπὸ κοινοῦ εἰρημένον. ὅτι δὲ μηδὲ αί τοιαῦται συμπλοκαὶ συνακτικαὶ αἱ ἔχουσαι τὴν ἐλάττονα καθόλου ἀποφατικὴν ἐπὶ μέρους δὲ 15 την μείζονα, δείχνυσιν. όμοία γαρ όδῷ χρώμενοι εύρήσομεν τὸ Α καί 20 ύπάργον ποτὲ παντὶ τῷ Γ καὶ μηδενὶ ὑπάργον. ἔστω γὰρ τὸ μὲν Α λευχὸν τὸ δὲ Β ἔππος τὸ δὲ Γ χύχνος τὸ γὰρ λευχὸν τινὶ ἔππφ ὑπάργει, άλλὰ καὶ τινὶ ἔππφ οὐχ ὑπάρχει. ἔππος δὲ οὐδενὶ κύκνφ. τὸ δὲ λευκὸν παντί χύχνφι τὸ γὰρ λευχόν, ἐν ῷ ὑπερβάλλει τὸν ἔππον ὂν ἐπὶ πλέον 20 αὐτοῦ καὶ κατηγορούμενον, τούτω νῦν περιείληφε τὸ Γ, δ ἐστιν ὁ κύκνος, ῷ οὐδενὶ ἴππος ὑπῆρχεν. ἐὰν δὲ ποιήσωμεν τὸ Γ ἀντὶ τοῦ χύχνου χό-25 ρακα, ἵππος οὐδενὶ κόρακι· ἀλλ' οὐδὲ τὸ λευκόν. ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὅρων δειγθήσεται, καὶ εἰ ἡ μείζων πρότασις ἀδιόριστος ἢ καταφατικὴ ἢ ἀποφατική ληφθείη, επεὶ τὸ ἀδιόριστον ὡς ἴσον τῷ ἐπὶ μέρους λαμβάνεται. 25 σημειωτέον δέ, δτι, ἐν ἦ μὲν συζυγία ἡ ἐλάττων καθόλου ἐστὶ καταφατική τῆς μείζονος οὔσης ἐπὶ μέρους, τὸ ἀσυλλόγιστον διὰ τὴν μείζονα ἐπὶ μέρους οῦσαν, ἐν ἦ δὲ τῆς μείζονος ἐπὶ μέρους οὕσης ἢ ἀδιορίστου ἡ ἐλάττων 30 έστὶ καθόλου ἀποφατική, τὸ ἀσυλλόγιστον παρ' ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων. χαὶ γὰρ παρὰ τῆς μείζονος (ἐπὶ μέρους γάρ) χαὶ παρὰ τῆς ἐλάττονος, ὅτι 30 αποφατική.

¹ δὲ Μ 1. 2 τὸ ἀγαθὸν κατὰ πάσης φρονήσεως om. LM 2 δὲ LM λάβη L 3 ὡς om. aLM 4 καθ' αὐτῶν B 5 κατηγορούμενος aLM ante εἰ add. καὶ aLM 6 εἴη om. a τῷ ᾶ a ὑπάρχειν L ὡς aBL: εἰ Μ 9 post τῷ β̄ add. ἢ Ar. (sed om. i) 11 et 12 ὑπάρχει a 14 συνακτικαὶ om. LM αῖ ἔχουσι L 16 παντὶ] ντὶ in ras. B μὲν om. LM 17 τὸ γὰρ . . οὐχ ὑπάρχει (18) om. a τὸ γὰρ Β: τὸ μὲν οὖν LM 18 ἵππος aBM: ἵππω L δὲ (ante λευκὸν) om. L 20 καὶ om. L τοῦτο LM περιείληφε a: παρείληφε BLM δ om. aLM 21 τοῦ om. L 22 ante ἵππος add. καὶ aBM 23 δειχθήσεται Β: ῥηθήσεται aLM εἰ om. L 24 τῷ aLM: τοῦ B 25 post μὲν add. ἄν aB 28 ἐστὶ post καθόλου transponunt aM: om. L παρὰ L τῶν om. L

p. 26 a 39 Ο δ δ ΄ σταν το μεν προς τῷ μείζονι ἄχρφ χαθόλου 20 ν γένηται ἢ κατηγορικον ἢ στερητικόν, το δὲ προς τῷ ἐλάττονι στερητικον καὶ κατὰ μέρος, οὐκ ἔσται συλλογισμος ἀδιορίστου τε καὶ ἐν μέρει ληφθέντος, οἶον εἰ τὸ μὲν Λ παντὶ τῷ Β ὁπάρχει, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ μή, ἢ εἰ μὴ παντὶ ὑπάρχει.

Τὸ μὲν τινὶ μὴ ὑπάρχειν ἢ μὴ παντὶ ὑπάρχειν πάλιν ταὐτόν ἐστιν. 35 δείξας δὲ διὰ τῶν πρώτων ἀσυλλογίστους συζυγίας, ἐφ ὧν ἡ μείζων ἦν έπὶ μέρους, νῶν δείχνυσιν ἀσυλλογίστους καὶ ἐν αἶς μενούσης τῆς μείζονος 10 χαθόλου ή χαταφατικής ή ἀποφατικής ή ελάττων επί μέρους εστίν ἀποφατική· δι' οδ δείκνυσι, πῶς εἶπεν ἐν τοῖς ἐπάνω "ὅταν δὲ πρὸς τὸ έλαττον, η καὶ ἄλλως πως έχωσιν οἱ ὅροι". γίνεται δὲ ἐν ταῖς τοιαύταις 40 συμπλοχαίς τὸ ἀσυλλόγιστον πάλιν παρά τὴν ἐλάττονα οὖσαν ἀποφατιχήν. ή δὲ δεῖξις αὐτῷ τοῦ ταύτας ἀσυλλογίστους εἶναι τὰς συζυγίας γέγονεν ἐπὶ 15 τοῦ μέρους τοῦ Γ, ὧ κεῖται αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν τὸ Β΄ τοῦτο γὰρ λαβών δείχνοσι διά της παραθέσεως των δρων πάλιν και παντί και μηδενί αὐτώ τὸ Α ὁπάρχον. οὕτως γὰρ οἰκείως δείκνυσθαι ἔμελλε τὸ τῆς ἐκκειμένης συζυγίας ασυλλόγιστον εί γαρ επί παντός τοῦ Γ, οὐ προσεγής ἔτι όμοίως 45 ή δείξις. ώς γὰρ ὅτε τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ ὑπῆρχεν, ἀσυλλόγιστος ἐδείχνυτο 20 ή συζυγία τῷ, ῷ μη|δενὶ ὑπῆρχε τὸ Β, τούτω τὸ Α καὶ παντὶ δύνασθαι 21 καὶ μηδενὶ ὑπάργειν, οὕτως καὶ ὅτε τὸ Β κεῖται τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάργειν, ασυλλόγιστος αν δειχνύοιτο, εί δειχθείη τούτφ τοῦ Γ τὸ A καὶ παντὶ καὶ μηδενί δπάρχειν δυνάμενον, ώ αὐτοῦ μέρει τὸ Β, οὐχ ὑπῆρχεν. ἔτι δὲ έπει ούσης τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς δύναται κατά τὸ αὐτὸ ἡ 5 25 αὐτὴ καὶ ἐπὶ μέρους εἶναι καταφατική (τὸ γὰρ τινὶ μὴ ὑπάρχον οὐδὲν κεκώλυται καὶ τινὶ ἐκείνῳ ὑπάργειν), ὅταν δὲ ὑπάργουσα ἐπὶ μέρους ἢ καταφατική ή ἐλάττων, συλλογισμός γίνεται τῆς μείζονος καθόλου οὔσής καὶ καταφατικής καὶ ἀποφατικής ἢ ἐπὶ μέρους καταφατικὸς ἢ ἐπὶ μέρους. άποφατικός, ως δέδεικται (έκατέρα γάρ των προτάσεων γίνεται τὸ ἴδιον 30 έγουσα, καὶ ή ἐλάττων τὸ καταφατικὸν καὶ ἡ μείζων τὸ καθόλου), οὕσης 10 δὲ συλλογιστικής τής συζυγίας ταύτης οὐκ ἐνῆν ὅρους λαβεῖν τοῦ παντὶ

¹ τὸ B corr.: τῷ aB pr. 3 καὶ om. a et Ar. ἀδιορίστου . . . μὴ παντὶ ὑπάρχει (6) om. a 3.4 ἀδιορίστου Ar.: ἀρρίστου B 7 post μὲν add. γὰρ LM 8 μείων L 9 μενούσης B: οὕσης aLM 10 ἢ ἀποφατικῆς om. LM 11 δείκνυται a εἶπεν] p. 26 a 20 post ἐπάνω add. τὸ aLM 12 καὶ om. B pr., L 13 παρὰ BLM: περὶ a 14 δείξις δὲ a 15 τοῦ (ante μέρους) om. aLM τῷ γ̄ L 20 δυνάμενον, sed ante ὑπάρχειν (21) transpositum, a: codem δύνασθαι transponit L 21 καὶ (ante ὅτε) om. aLM τὸ $\bar{\beta}$ om. L 22 δεικνύσιτο BLM: δείκνυται a τοῦ $\bar{\gamma}$ B: τῷ $\bar{\gamma}$ aLM τὸ $\bar{\alpha}$ transponit ante ὑπάρχειν (23) aL καὶ (post $\bar{\alpha}$) om. L 22.23 μηδενὶ καὶ παντὶ L. 23 μέρος a δὲ om. a 24 τὸν αὐτὸν L 25 καταφατική om. L 26 $\bar{\eta}$ BLM: $\bar{\eta}$ a 28 $\bar{\eta}$ ἐπὶ μέρους . . . ἀποφατικός (29) om. a 29 γὰρ om. L

καὶ τοῦ μηδενὶ τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχειν, κειμένου τοῦ Β τινὶ τῷ Γ μὴ 21* ύπάρχειν, εί καὶ τινὶ ὑπάρχοι, οὐκ ἄν εἴη λαβεῖν τοῦ παντὶ καὶ μηδενὶ τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχειν. οὕτως γὰρ ἄν διεβάλλοντο καὶ ἀνηροῦντο καὶ αί συλλογιστικαί συζυγίαι, η τε έγουσα τὸ Β τινί τῷ Γ ὑπάργον τὸ δὲ Α 5 παντὶ τῷ Β ἢ τὸ μὲν Β τινὶ τῷ Γ τὸ δὲ Α μηδενὶ τῷ Β΄ ἐπὶ μὲν γὰρ 15 της τὸ καταφατικὸν συναγούσης συζυγίας ἀδύνατον ληφθηναι τοῦ μηδενὶ ύπάργειν τὸ Α τῷ Γ, ἐπεὶ συλλογιστικῶς αὐτῷ τινὶ ὑπάργει, ἐπὶ δὲ τῆς τὸ ἐπὶ μέρρος ἀποφατικὸν συλλογιζομένης πάλιν ἀδύνατον τοῦ παντὶ ληφθῆναι συλλογιστιχώς δειχνυμένου τοῦ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Γ · ἀναιροῖτο γὰρ 10 ἄν τούτων έχάτερον, εἰ ὅροι εὐρίσχοιντο τοῦ τε παντὶ τὸ Λ τῷ Γ καὶ τοῦ 20 μηδενί ἐπὶ τῆς τοιαύτης συζυγίας. διὰ τοῦτο οὖν ἐπεὶ μὴ οἶόν τέ ἐστιν, ἐπὶ μὲν τοῦ Γ άπλῶς τὴν δεῖξιν οὐ ποιεῖται, λαμβάνει δὲ ἀπ' αὐτοῦ ταῦτα τὰ μέρη, οἶς τὸ Β οὐν ὑπάργει (κεῖται γὰρ τινὶ τῷ Γ ἐκεῖνο μὴ ὑπάργειν), καὶ παραθέμενος όλην τινὰ δείκνυσι τούτων, οἶς μέρεσιν οὖσι τοῦ Γ΄ τὸ Β 15 οὐγ ὑπῆργε, τῷ μὲν παντὶ ὑπάρχον τὸ Α τῷ δὲ οὐδενί. ἔνεστι δὲ καὶ 25 κατὰ τῶν τοῦ Γ μερῶν τὸ Β καθόλου ἀποφατικῶς κατηγορήσαντας ὡς καθόλου ἀποφατική τη ἐλάττονι χρωμένους δειχνύναι τὴν εἰρημένην συμπλοχὴν άσυλλόγιστον. εί γάρ τὸ μὲν Α κατά παντὸς τοῦ Β, τὸ δὲ Β κατ' οὐδενὸς τούτων, α μέρη όντα τοῦ Γ εἴληπται, δύναται τὸ Α ἐπὶ πλέον ὂν τοῦ Β 20 (ἐνδέγεται γὰρ τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι ὡς ὑπερέγειν τοῦ Β) καὶ περιέγειν ταῦτα τὰ τινὰ τοῦ Γ, οἶς οὐχ ὑπῆρχε τὸ Β, καὶ μὴ περιέχειν. ἀδόκιμος 30 δὲ ή οὕτως ἔχουσα συζυγία. ὅροι, οὓς παρατίθεται, κατὰ μὲν τοῦ Α ζῷον, κατά δὲ τοῦ Β ἄνθρωπος, κατά δὲ τοῦ Γ ὅλου ἔστω λευκόν, ῷ τινὶ ὁ άνθρωπος ύπάρχει καὶ οὐχ ὑπάρχει. εἶτ' ἐπεὶ ἐπὶ μέρους τέ ἐστιν ἡ Β Γ 25 ἀποφατική καὶ μὴ δύναται καθόλου ἐπὶ τοῦ Γ ἀποφατικὸν δειχθῆναί τε καὶ συναχθηναι οῦτω ληφθέντων, ἀλλ' οὐδὲ καθόλου καταφατικόν, ἄν ή 35 πάλιν ή Α Β καθόλου ἀποφατική είλημμένη, είλήφθω τινὰ τοῦ λευκοῦ, καθ' ὧν οὐδενὸς ἄνθρωπος λέγεται, καὶ ἔστω ταῦτα κύκνος καὶ γιών· οὕτε γάρ κατά κύκνου ὁ ἄνθρωπος λευκοῦ ὄντος οὔτε κατά χιόνος. τὸ δὴ ζῷον 30 κατά μὲν κύκνου παντὸς κατά χιόνος δὲ οὐδαμῶς. καὶ οὕτως ἐπὶ μέρους

¹ μηδενὶ corr. B τὸ corr. ex τοῦ B ante ὁπάρχειν add. μἢ L 2 post εἰ add. δὲ LM ὁπάρχοι B: ὑπάρχει aLM 6 τὸ om. L τοῦ aB: τὸ LM 7 αὐτὸ L ὑπάρχειν B ἐπὶ BLM: ἐχ a δὲ om. L post τῆς add. ἐπὶ L 8 τὸ cras., ut videtur, M τοῦ a: τὸ BLM 9 post τῦς add. ἐπὶ L τοῦ om. L ἀναιροῖτο γὰρ ἄν B: καὶ ἀναιροῖτο γὰρ καὶ LM: καὶ ἀναιροῖτὸ ἄν καὶ a 10 ἐκατέρα a 12 ταῦτα om. L 13 οῖς BLM: οἷον a ἐκεῖνο om. L 15 ὑπάρχον aB: ὑπάρχει LM καὶ om. a 17 τῆ ἐλάττονι ἀποφατικῆ L εἰρημένην a: ἀντικειμένην BLM 18 τοῦ β BLM: τοῦ γ̄ a 19 τοῦ γ̄ ὄντα aLM τὸ om. a 20 αὐτὸν BM εἶναι post τοιοῦτον transponunt aLM 21 τὸ aLM: τοῦ B 22 δὲ om. L 24 οὐχ ὑπάρχει καὶ ὑπάρχει aLM εἶτ ἐπεὶ B: εἰ aLM τέ BLM: δέ a 25 καθόλου om. aLM ἐπὶ om. M 26 οῦτως L 28 οὐδενὸς BLM: οὐδὲ a καὶ om. aLM οὅτε aBM: οὐ L 29 οὕτε aBM: ἢ L εδὴ aBL: δὲ M 30 ante κύκνου add. τοῦ a δὲ χιόνος aLM οὐδαμῶς B: οὐδεμιᾶς LM: μηδεμιᾶς a

τοῦ Γ, οδ οὐχ ὑπῆρχε τὸ Β, ἐδείχθη ἡ τοιαύτη συζυγία ἀδόκιμός τε καὶ 21 άσυλλόγιστος. ἐπὶ δὲ τῶν συμπλοχῶν τῶν ἐχ δύο ἐπὶ μέρους ἡ παράθεσις ἡ 10 τῶν ὅρων αὐτῷ, δι' ὧν ἀσυλλογίστους ἐλέγχει τὰς τοιαύτας συμπλοχάς, οὐχέτι γίνεται ἐπὶ μέρους τοῦ Γ, ῷ τινὶ κεῖται ⟨μὴ⟩ ὑπάρχειν τὸ Β, ἀλλ' ἐφ' δλου 5 τοῦ Γ, ὅτι ἀσυλλόγιστος ἡ ἐχ δύο ἐπὶ μέρους συμπλοχὴ ὁμοίως, ἄν τε τὸ Β τῶ Γ τινὶ μὴ ὁπάρχη ὡς καὶ ὁπάρχειν τινί, ἀν τε καὶ μηδενὶ αὐτῷ ύπάργη, τῷ οὖν μὴ παρακεῖσθαί τινα συζυγίαν συλλογιστικὴν τῆ τοιαύτη 45 τῶν προτάσεων συμπλοχῆ οἶόν τε ἦν ἐφ' ὅλου τοῦ Γ ὅρων εὐπορῆσαι τοῦ παντί καὶ τοῦ μηδενί. εἰ δὲ δλφ τῷ Γ [καὶ μηδενί], δῆλον, | ώς καὶ τῶν 21ν 10 μερών αὐτοῦ έκάστω. ὥστε καὶ ὧ τὸ Β οὐχ ὑπῆρχεν. ὅμοιος ὁ ἔλεγχος, καὶ εἰ ἡ Α Β καθόλου ληφθείη ἀποφατική. ἔστωσαν γὰρ ὅροι ἐπὶ μὲν τοῦ Α ἄψυγον, ἐπὶ δὲ τοῦ Β ἄνθρωπος, τὸ δὲ Γ λευχόν, καὶ εἰλήφθω πάλιν, ὧν μὴ κατηγορεῖται λευκῶν ὁ ἄνθρωπος, κύκνος καὶ γιών· τὸ γὰρ άψυχον ανάπαλιν χιόνι μέν πάση, κύκνω δὲ οὐδενί. διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων, 5 15 τοῦ τε χύχνου καὶ τῆς χιόνος, ἐδείχθη, καὶ ὅτε ῆν ἡ μείζων καθόλου καταφατική, ἀσυλλόγιστος ή συζυγία. οὕτε δὲ προσχρῆται τῷ καθόλου ἀποφατικῷ ἐν τῆ τῶν ὅρων ἐκθέσει μεταλαμβάνων τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν τῆς ἐλάττονος προτάσεως εἰς τὸ καθόλου ἀποφατικόν, ὡς οἴονταί τινες, ούτ', εἴ τις προσγρηται, διὰ τοῦτο ὑποληπτέον αὐτὸν μἡ δειχνύναι τὴν 10 20 προχειμένην συζυγίαν ασυλλόγιστον· μαλλον γαρ τῷ χαθόλου προσχρῆται ό ἐπὶ παντὸς τοῦ Γ δεικνὺς τὸ παντὶ καὶ μηδενὶ ἢ ὁ ἐπὶ μέρους αὐτοῦ. έτι δὲ εἰ μὲν μὴ οἶόν τε ἦν λαβεῖν μέρη τινὰ τοῦ ἐσχάτου ὅρου, οἶς οὐχ ύπάρξει χαθόλου ὁ μέσος, χαλῶς ἄν ἐνίσταντο τῆ τοιαύτη μεταλήψει οί ένιστάμενοι. τοῦτο δ' ἄν ῆν, εἰ ῆν ἄτομος καὶ μὴ εἶγε μέρη. ἀλλὰ μὴν 25 οδγ οἶόν τε ἀτόμου ὄντος αὐτοῦ ἀληθὲς εἶναι τὸ τινὶ αὐτῷ μὴ ὑπάργειν 15 τὸ μέσον εί γάρ οί διορισμοί, τὸ παντί και μηδενί και τὸ τινὶ και τὸ τινὶ μή, τῷ καθόλου προστίθενται, ὡς ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας δέδεικται, δῆλον, ώς καθόλου έστιν ὁ ἔσχατος ὅρος ἀλλ' οὐχὶ ἄτομος, καὶ ἕξει ποτε οὐ μόνον τὶ ἀλλὰ καὶ τινά, ὧν κατηγορεῖται, εἰ τινὶ αὐτῷ εἴληπται μὴ ὑπάρχειν ὁ 30 μέσος, ώσπερ ἐφ' οδ αὐτὸς παρέθετο. τοιούτου δ' όντος η τε ἔχθεσις ἀληθής 20 καὶ ή μετάληψις ή εἰς τὸ καθόλου, καὶ ή διὰ τούτου δεῖξις τοῦ ἀσυλλόγιστον είναι την κειμένην συζυγίαν ύγιής.

¹ τε om. L 2 ή alterum om. a 4 μὴ addidi ὁπάρχειν om. aLM τὸ $\bar{\beta}$ BLM: τὸ $\bar{\alpha}$ a 6 ώς . . . ὑπάρχη (7) om. L 7 συζυγίαν τινὰ a 8 εὐπορεῖν LM 9 τοῦ om. L post δὲ add. καὶ L καὶ μηδενὶ delere malui quam ante καὶ addere καὶ παντὶ 10 ὅμοιος Β: ὅλος LM: οὕτος a 11 ante ὅροι add. οἱ aLM 15 ὁ μείζων . . . καταφατικός (16) LM 16 ante οὕτε add. καὶ LM δὲ om. aLM 19 οὕτε LM τις om. a 21 τὸ BLM: τῷ a $\dot{\alpha}$ \dot

Έλέγγει δὲ καὶ οῦτως ἀσυλλόγιστους οὔσας τὰς ἐκκειμένας δύο συζυγίας•21ν έτι έπεὶ τὸ 'τινὶ οὸγ ὑπάργει' λέγεται ἀδιορίστως (καὶ γὰρ μηδενὶ ὑπάργοντος άληθες τὸ τινὶ μὴ ὑπάργειν καὶ εἰ τινί* τὴν γὰρ οὸγ ώρισμένον τὸ άληθες έγουσαν αδιόριστον είπε νῦν τινὶ γοῦν γιόνι τὸ θερμὸν μὴ ὑπάργειν αληθές 25 5 έστιν είπεῖν, χαίτοι οὐδεμιᾶ χιόνι τὸ θερμὸν ὑπάρχει· ὁμοίως καὶ ໃππφ τινὶ ανθρωπον μή ύπαργειν, ότι καὶ οὐδενί. ἐμνημόνευκε ⟨δὲ⟩ τοῦ οῦτως ἀδιορίστου καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ Περὶ καταφάσεως τὸ γὰρ εἶναί τι τούτων καὶ τὸ τὸ ἕτερον εἶναι ἀδιόριστα λέγει, τὸ μὲν εἶναί τι τούτων, ὅτι καὶ πάντων όντων αληθές και τῶν μὲν όντων τῶν δὲ μή, τὸ δὲ τὸ ἔτερον εἶναι, ὅτι και 30 10 τοῦτο ἀληθές καὶ ἀμφοτέρων ὄντων καὶ τοῦ έτέρου μόνου), ἐπεὶ τοίνυν οὐ διώρισται τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν, ἀλλ' ἔστι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ μέρους ἰδίως αποφατικοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καθόλου αποφατικοῦ αληθευόμενον (τῷ γὰρ τὰς ὑπ' άλλήλους καλουμένας συναληθεύεσθαι είναι δε ύπ' άλληλον την έπὶ μέρους αποφατικήν τη καθόλου αποφατική αληθής [δέ] έστιν αυτη, ότε έστιν αληθής 35 15 ή καθόλου ἀποφατική, καὶ εἰ καθ' αύτὴν λαμβάνοιτο), ἀν δὴ λάβωμεν τὸ τινὶ μὴ ὑπάργειν (εἰ γὰρ μὴ ἐπὶ πάσης τῆς τοιαύτης συζυγίας οἰόν τε τοιούτων δρων εὐπορῆσαι, ἀλλ' ίχανὸν καὶ εν παρατεθεν ἀσυλλόγιστον δεῖξαι την συμπλοχήν δδιόριστον έγον τάληθές), δταν διά το μηδενί υπάρχειν άληθες η, καὶ τοιούτους βρους παραθώμεθα, δεικνύοιτ αν ἐπὶ τοῦ οὕτως 40 20 ἐπὶ μέρους ἀποφατιχοῦ ἀσυλλόγιστος ἡ συμπλοχὴ καὶ τῷ παντὶ καὶ τῷ μηδενὶ τῷ Γ τὸ Λ ὑπάρχειν· δέδειχται γὰρ τοῦτο, ὅτε ἢν ἡ ἐλάττων χαθόλου ἀποφατική, δι' δρων ζώου και ἀνθρώπου και ἔππου και λίθου. εί δὲ ἐπί τινος ὅλης δειχνύοιτο ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία ἡ ἔχουσα τὴν ἐλάττονα έπὶ μέρους ἀποφατικήν, εἴη ἄν καθόλου ἀσυλλόγιστος· εἰ γὰρ ἦν συλλο-25 γιστική, έδει, καὶ ότε ούτως αληθής λαμβάνεται ή ἐπὶ μέρους αποφατική 45 τῷ ὑπὸ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν. εἶναι (οὐδὲν γὰρ ἔλαττον ἀληθής ἐστι καὶ τότε, ἢ ὅτε καθ' ἑαυτὴν ἐλαμβάνετο), μὴ διαβάλλεσθαι | μηδὲ ἐλέγγεσθαι 22r τῆ τῆς ὅλης παραθέσει· τοῦτο γὰρ ἐδήλωσεν εἰπὼν τὸ ἦν γὰρ ἀν καὶ έπὶ τούτων. δεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἑξῆς λέξεως ἀντὶ τοῦ 'δέ' τὸν 'γάρ' σύν-

δεσμον μεταλαβείν· γίνεται γάρ ούτως σαφέστερον καὶ καταλληλότερον· 22r όμοίως γάρ δειγθήσεται, ως αν εί καὶ καθόλου ήν στερητικόν είλημμένον.

'Αδιόριστον δὲ εἶπε τὸ 'τινὶ μή' οὸχ ὡς τῆς προτάσεως οὕσης ἀδιορίστου 5 (διωρισμένη γάρ, εἴ γ' ἐστὶν ἐπὶ μέρους, τὸ δ' ἐπὶ μέρους διορισμὸς ὥσπερ 5 καὶ τὸ καθόλου) ἀλλ' ὡς τοῦ ἀληθοῦς τοῦ ὑπ' αὐτῆς σημαινομένου μὴ διωρισμένου τῷ δύνασθαι ἀληθὲς αὐτὸ εἶναι, καὶ εἰ μηδενὶ ὑπάρχοι, οἶ λαμβάνεται τινὶ μὴ ὁπάρχειν, καὶ εἰ τινὶ μὴ ὑπάρχοι, ὡς ἤδη προεῖπον. έπὶ μὲν οὖν τούτου τοῦ σχήματος ἀδιόριστον ἐχούσης τῆς ἐπὶ μέρους άποφατικής το άληθές (καὶ γάρ καθ αύτην καὶ διὰ την καθόλου) κατ' 10 10 ἀμφότερα ἔδειξεν ἀσυλλόγιστον αὐτήν, καὶ εἰ καθ' αύτην λαμβάνοιτο, καὶ εί διὰ τὴν καθόλου, εἰ μὲν καθ' αὐτήν, τῆ ἐκθέσει, τῷ λαβεῖν, ὧτινι οὐγ ύπάργει, εἰ δὲ διὰ τὴν καθόλου, τῷ ἐκείνους λαβεῖν τοὺς ὅρους· οἶς γὰρ έν δλφ οὖσι τῷ ἐσχάτφ ὅρφ ἐλαμβάνετο μὴ ὑπάρχειν ὁ μέσος, τούτοις λαμβάνεται μη δπάργειν, καὶ δταν χωρισθώσι τοῦ δλου καὶ ληφθώσι καθ' 15 αύτούς. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σγήματι ἀρκεῖται πρὸς τὴν δεῖξιν 15 τοῦ ἐν ταῖς τοιαύταις συμπλοχαῖς ἀσυλλογίστου μόνω τῷ τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ἀδιορίστω. τὸ δ' αἴτιον τοῦ ἀσυλλόγιστον εἶναι τὴν ἔχουσαν τὴν ἐλάττονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν, ὅτι τὸ μὲν μέρος τοῦ Γ γίνεται τοῦ Β χεχωρισμένον, τὸ δὲ Λ περιέχον τὸ Β πᾶν διὰ μὲν τὸ Β οὐ περιέξει 20 τὸ μέρος τοῦ Γ τὸ ἔξω αὐτοῦ κείμενον, οἶς μέντοι μέρεσιν αύτοῦ ὑπερέχει 20 τοῦ Β μεῖζον ὂν αὐτοῦ, δύναται τούτοις καὶ περιλαμβάνειν τὸ μέρος τοῦ Γ΄ ἐφ' ὕλης τινὸς καὶ πάλιν μὴ περιλαμβάνειν τὸ αὐτό. καὶ ὅταν ἢ καθόλου ἀποφατική ή μείζων, ὅροι, ἐφ' ὧν ἤλεγξε καὶ ταύτην τὴν συμπλοκήν, άψυγον, άνθρωπος, κύκνος καὶ γιών.

p. 26 b 20 'Ομοίως δὲ δειχθήσεται, καὶ εἰ τὸ καθόλου 25 τεθείη στερητικόν.

Ήτοι τὸ λεγόμενόν ἐστιν 'όμοίως γὰρ δειχθήσεται' ἢ 'όμοίως οὖν', ενα ἢ 25 τῷ 'δέ' ἀντὶ τοῦ 'γάρ' κεγρημένος ἢ ἀντὶ τοῦ 'οὖν'. ὁμοίως γὰρ ἀσυλλόγιστος ή συζυγία δειχθήσεται ή έχουσα την έλάττονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν τῆ 30 εγούση την αὐτην ταύτην καθόλου ἀποφατικήν· ἔφθακε δε ἐκείνη δεδεῖχθαι.

² ώσανεὶ εἰ aLM 1 καὶ καταλληλότερον Β: τὸ λεγόμενον a: om. LM om. L post η̈ν add. γὰρ L 3 ante οὕσης delevit μὴ Β 4 γε LM 5 καὶ om. L αὐτῆς Β; αὐτοῦ aLM μὴ om. LM 6 ὑπάρχει, δ ôè LM 7 υπάρχειν aBL: υπάρχον Μ καὶ εἰ τινὶ μὴ υπάρχοι om. a 8 μὲν om. LM 9 κατ' αὐτὴν L 10 ἀμφοτέρου a αὐτὴν ἀσυλλόγιστον aLM καθ' έαυτὴν LM 13 ὑπάρχων LM 14. 15 καθ' αὐτούς scripsi: κατ' αὐτούς BLM: καθ' αὐταί a 15 ante τρίτφ add. τῷ a 16 μόνου B τῷ aBM: τοῦ L τῆς om. aLM 17 ἀποφατικῷ aM: ἀποφατικοῦ L 19 μèν om. a 20 αὐτοῦ libri ὁπερέγει Β: ὑπερέξει LM: ὑπάρχει a 21 τὸ β̄ a 22 ἢ aBM: ἡ L 23 ante ὅροι add. οἱ L καὶ ταύτην aB: κατ' αὐτὴν LM 24 καὶ om. LM 25 καὶ εί aB (Cif): κἂν Ar. (cuius tamen codices omnes excepto a τεθείη vs. 26 exhibent) 28 κεγρημένον Β 30 ταύτην om. aLM ἔφασκε a lla νηνίακά 5*

η τη επί τοῦ ἀδιορίστου δείξει ἰδία ἐπ' ἀμφοτέρων χρηται τῶν συμπλοχῶν, 22τ τῆς τε, ἐν ἡ ἡ μὲν μείζων καθόλου καταφατική ἡ δ' ἐλάττων ἐπὶ μέρους 30 ἀποφατική, καὶ τῆς ἐχούσης τὴν μὲν μείζονα πάλιν καθόλου ἀποφατικὴν τὴν δ' ἐλάττονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν. ποιησάμενος οὖν τὸν λόγον πρῶτον 5 ἐπὶ τῆς ἐχούσης τὴν μείζονα καθόλου καταφατικήν, ὁμοίως, φησί, δειχθήσεται, καὶ εἰ ἡ μείζων καθόλου οὖσα εἰς τὸ ἀποφατικὸν μεταληφθείη.

p. 26 b 21 Οὐδὲ ἐὰν ἄμφω τὰ διαστήματα κατὰ μέρος ἢ ἢ 35 κατηγορικῶς ἢ στερητικῶς.

Δείχνυσιν, δτι, κάν άμφότεραι ὧσιν ἐπὶ μέρους αί προτάσεις, ὅπως ἄν 10 ἔγωσι ποιότητος, ἀσυλλόγιστοι αἱ συζυγίαι, ἄν τε ἀμφότεραι καταφατικαί, άν τε άμφότεραι ἀποφατικαί, άν τε ή μὲν μείζων καταφατική ή δὲ ἐλάττων ἀποφατική, ἐάν τε ἀνάπαλιν, ἀλλ' οὐδ' ἄν ἀδιόριστοι ἢ ἀμφότεραι καταφατιχαὶ ἢ ἀμφότεραι ἀποφατιχαὶ ἢ ἡ μὲν μείζων ἀποφατιχὴ ἡ δὲ ἐλάττων 40 καταφατική ή ανάπαλιν. κοινοί δὲ πασῶν δροι τῶν ὀκτὼ συζυγιῶν, τοῦ 15 μεν υπάρχειν ζώον, λευκόν, εππος, τοῦ δε μη υπάρχειν ζώον, λευκόν, λίθος. δηλον δε τὸ αἴτιον τοῦ τὰς τοιαύτας συμπλοκάς πάσας ἀσυλλογίστους είναι τῷ γὰρ μηδὲν εἰλῆφθαι καθόλου ὁ μέσος οὐ κατὰ ταὐτὸν ἀμφοτέροις χοινωνῶν ἀλλὰ δυνάμενος τίθεσθαι κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο σχεδὸν οὐδὲ μέσος 45 έστὶν αὐτῶν. εἰχότως δὲ ἐχ δύο ἐπὶ μέρους προτάσεων οὐδὲν συνάγεται 20 συλλογιστικώς, δτι κεῖται ή συλλογιστική πίστις διά τοῦ καθόλου πιστοῦσθαι 22ν καὶ δεικνύναι τι τῶν ὑπ' αὐτό. ὅσοι δὲ ἡγοῦνται ἐκ δύο ἐπὶ μέρους συλλογιστικώς τι συνάγεσθαι, ώς οἱ τοὺς παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς λεγομένους άμεθόδως περαίνοντας παρεχόμενοι είς δεῖξιν τούτου καὶ ἄλλα τινὰ παραδείγματα άθροίζοντες, η διαβαλλέτωσαν τὰ ὑπ' 'Αριστοτέλους εἰρημένα παρα- 5 25 δείγματα εἰς ἔλεγχον τοῦ ἀσυλλόγιστον τὴν τοιαύτην συμπλοκὴν δείξαντες αὐτὴν ψευδῆ (καὶ λέγοιεν ἄν τι) ἢ ἴστωσαν, ὅτι ἱκανὸν καὶ τὸ ἕν τι παρατεθέν άσυλλόγιστον ελέγξαι συζυγίαν, πρὸς τῷ καὶ τὰ παραδείγματα, ἃ παρέγονται, μή τοῖς λαμβανομένοις καὶ τιθεμένοις ἔχειν ἐξ ἀνάγκης ἑπόμενον τὸ συμπέρασμα μηδὲ "τῷ ταῦτα εἶναι" ἀλλὰ τῷ ἀληθῆ εἶναι ἐπ' αὐτῶν τὴν κα- 10 30 θόλου πρότασιν, παρ' ής έχοντες τὸ συμπέρασμα, ἐν τῆ τῶν προτάσεων λήψει παραλιπόντες ἐχείνην, τὴν ἐλάττονα εἰς δύο διαιροῦσιν· πάντες γὰρ ούτως συνάγουσιν τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτῶν ἀμεθόδως περαίνειν οἱ τὰς δύο

¹ ίδίως L 4 δὲ LM 7 Οὐδὲ ἐἀν B (df): οὐδὲ γε a (Cm, sed non om. ἄν) $\vec{\eta}$ om. Ar. (sed add. Cf) 11 ἄν τε ἀμφότεραι ἀποφατικαί om. L 12 ἄν τε αL 13. 14 καταφατική, $\vec{\eta}$ δὲ (δ' M) ἐλάττων ἀποφατική αLM 15 ἵππος, τοῦ δὲ μή ὑπάρχειν ζῷον, λευκόν om. L 17 τὸ γὰρ L μηδὲν B: ἐν μηδενὶ LM: μὴ a 18 ἀλλὰ post add. B ante μέσος add. $\vec{\delta}$ B 20 τοῦ aBM: τὸ L 21 αὐτό] τό evan. B 22 τὰ . . . λεγόμενα L 23 περαίνοντες a 24 τὰ BLM: τῷ a 26 ἢ ἴστωσαν BLM: εἰ δὲ μή, ἔστωσαν a ἕν τι B (evan. ε, sed " restat) LM: ὄντι a 27 ἐλέγξαι BLM: ἐργάζεσθαι a τῷ aBM: τὸ L 28 τεθειμένοις a 29 "τῷ ταῦτα εἶναι"] An. pr. I 1 p. 24 $^{\rm b}$ 20 αὐτῶν a: αὐτῷ BLM 30 $\vec{\eta}$ a 31 συλλήψει aLM παραλείποντες aLM έκείνων B διαιροῦσαν LM 32 οὕτω Μ

προτάσεις ἐπὶ μέρους ἔχοντες. ῥάδιον δὲ ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων, ὧν 22ν παρέγονται, τοῦτο δειχνύναι. καὶ τάλλα δέ, ὅσα ἡμαρτημένως λαμβάνουσι 15 βιαζόμενοι δειχνύναι συλλογιστικήν την τοιαύτην συζυγίαν, οὐ χαλεπὸν έλέγγειν.

p. 26 b 26 Φανερόν οὖν ἐχ τῶν εἰρημένων, ὡς, ἐὰν ἦ συλλογισμός έν τούτω τῷ σχήματι κατὰ μέρος, ὅτι ἀνάγκη τοὺς ὅρους οῦτως ἔχειν, ὡς εἴπομεν.

"Εδειξεν, ὅτι ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους συλλογισμοῖς (δύο δὲ ἦσαν οὖτοι) τὴν μὲν μείζονα δεῖ χαθόλου εἶναι ἢ χαταφατιχήν, ἐφ' οὖ χαταφατιχὸν ἦν τὸ 20 10 συμπέρασμα, ἢ ἀποφατικήν, ἐφ' οδ ἀποφατικόν, τὴν δὲ ἐλάττονα καταφατικήν ἐπὶ μέρους ἐν ἀμφοτέροις τοῖς συλλογισμοῖς.

p. 26 b 28 Δηλον δε και δτι πάντες οί έν αὐτῷ συλλογισμοί τέλειοί είσιν.

Ώρίσατο τὸν τέλειον συλλογισμὸν "τὸν μηδενὸς ἄλλου προσδεόμενον 15 παρά τὰ εἰλημμένα πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγχαῖον". φησὶ δὲ πάντας τοὺς 25 έν τούτω τῷ σχήματι δεδειγμένους συλλογισμούς τελείους εἶναι, ἐπειδή πάντες ἐπιτελοῦνται διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς εἰλημμένων τε καὶ κειμένων καὶ οὐδενὸς ἄλλου προσδέονται. ἔστι δὲ τὰ ἐξ ἀρχῆς λαμβανόμενα, δι' ὧν τὸ έν αὐτοῖς ἀναγκαῖον φανερόν ἐστιν, τό τε κατὰ παντὸς ἴσον ὂν τῷ ἐν ὅλφ 20 καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς καὶ ἐν μηδενί.

Καὶ δτι πάντα τὰ προβλήματα δείχνυται διὰ 30 τούτου τοῦ σχήματος.

Διὰ ταῦτα μάλιστα πρῶτον τοῦτο τὸ σχῆμα. διὸ καὶ αὐτὸς ταῦτα προειπών ἐπήνεγχε καλῶ δὲ τὸ τοιοῦτον σχημα πρῶτον, ώς ἀποδε-25 δωχώς τὰς αἰτίας τοῦ τοῦτο εὐλόγως χαλεῖν πρῶτον.

Αδτὸς μὲν οὖν τούτους τοὺς ἐχχειμένους συλλογισμοὺς τέσσαρας ἔδειξε 35 προηγουμένως εν τῷ πρώτῳ σχήματι γινομένους. Θεόφραστος δὲ προστίθησιν άλλους πέντε τοῖς τέσσαρσι τούτοις οὐχέτι τελείους οὐο ἀναποδείχτους όντας, ὧν μνημονεύσει καὶ ὁ ᾿Αριστοτέλης, τῶν μὲν ἐν τούτφ τῷ βιβλίφ

² καὶ τάλλα aBL: κατ' άλλα M δ' L 6 őті om. a 7 ούτως om. a 8 ἐν BLM: ἐπὶ a οὕτοι ἦσαν aLM 9 δεῖ scripsi: δεῖν libri 10 η άποφατικήν, ἐφ' οῦ ἀποφατιχόν om. L
 δ' M
 12. 13 textus verba in L
 14 τὸν
 Ar. (An. pr. I 1 p. 24 b 23): τοῦ libri
 16 τούτψ post σχήματι transponit L 14 τὸν scripsi ex δειγμένους post τούτφ transponit a 17 τε καὶ κειμένων om. aLM 18 εἰλημμένα M 19 φανερὸν ἀναγχαῖον L 20 τὸ aBM: τῷ L ἐν om. L 21 δείχνυται Ar.: δείχνυνται aB 23 post ταῦτα alterum add. πάντα aLM 24 χαλῶ . . πρῶτον lemma in L 25 post τοῦτο add. αὐτὸν LM 26 οὖν om. a τοὺς om. L ἐγκειμένους a 27. 28 προτίθησιν L 28 τέτταρσι L τούτους aM 29 μνημονεύει aLM δ om. a

προελθών, τῶν δὲ ἐν τῷ μετὰ τοῦτο τῷ δευτέρῳ κατ' ἀρχάς, τῶν μὲν 22* τριών των κατά αντιστροφήν των συμπερασμάτων γινομένων, τοῦ τε πρώτου άναποδείχτου καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου, ἐν τῷ δευτέρω κατ' ἀρχάς, 40 έν οἶς ζητεῖ, εἰ ἐνδέχεται πλείονα συμπεράσματα γενέσθαι ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς 5 χειμένοις, τῶν δὲ χαταλειπομένων δύο ἐν τούτοις, ἐν οἶς λέγει, ὅτι τῶν άσυλλογίστων συζυγιών αί μεν όμοιοσγήμονες τέλειοί είσιν άσυλλόγιστοι, έν δὲ ταῖς ἀσυλλογίστοις ταῖς ἐγούσαις τὸ ἀποφατικὸν καθόλου καὶ οὕσαις 45 ανομοιοσχήμοσι συνάγεταί τι από τοῦ ἐλάττονος ὅρου πρὸς τὸν μείζονα. αύται δέ εἰσιν ἐν πρώτιο σχήματι δύο συμπλοχαί, ἢ τε ἐκ καθόλου | κατα- 23r 10 φατικής της μείζονος και καθόλου αποφατικής της ελάττονος και ή εξ επί μέρους καταφατικής της μείζονος καὶ καθόλου ἀποφατικής τής ἐλάττονος. αί γὰρ παρὰ ταύτας συζυγίαι ἢ συλλογιστικαί εἰσιν ἢ όμοιοσχήμονες ἢ οὐκ έγουσι την ελάττονα καθόλου ἀποφατικήν. ὧν τὸν μεν ὄγοοον τὸν δε ἔννατον Θεόφραστος λέγει. συνάγεται δε αντιστρεφομένων αμφοτέρων των προτά-5 15 σεων ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ὅρου πρὸς τὸν μείζονα τὸ συμπέρασμα. δ εί μεν αντέστρεφεν, ην αν αναγκαίως και προηγουμένως έκατέρα τῶν συζυγιῶν συλλογιστική, δι' ἀντιστροφῆς τοῦ συμπεράσματος δειχνῦσα τὸ προχείμενον. ἐπεὶ δὲ μὴ ἀντιστρέφει, πρὸς μὲν τὴν τοῦ προχειμένου δείξιν ασυλλόγιστοι αί συζυγίαι, άλλο μέντοι τι δύναται δι' 10 20 αὐτῶν συλλογιστιχῶς συνάγεσθαι. ἐπισημανούμεθα δὲ περὶ αὐτῶν, ἐπειδὰν κατ' ἐκείνους γενώμεθα τοὺς τόπους.

p. 26 + 34 Όταν δὲ τὸ αὐτὸ τῷ μὲν παντὶ τῷ δὲ μηδενὶ ὑπάρχη, ἢ ἑκατέρφ παντὶ ἢ μηδενί.

Εἰπὼν περὶ τοῦ πρώτου σχήματος καὶ τῶν ἐν αὐτῷ συζυγιῶν καὶ 15
25 δείξας, τίνες μέν εἰσιν αὐτῶν συλλογιστικαί, τίνες δὲ ἀσυλλόγιστοι, μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ δεύτερον σχῆμα, καὶ περὶ τῶν ἐν τούτῷ συζυγιῶν πάλιν ποιήσεται τὸν λόγον κατὰ ταὐτά. ἔστι δὲ τὸ δεύτερον σχῆμα, ὡς ἔφαμεν, ἐν ῷ ὁ κοινὸς ὅρος καὶ μέσος ἀμφοτέρων τῶν ἐν τῷ προκειμένῷ προβλήματι κατηγορεῖται. δ ἔδειξεν εἰπὼν ὅταν δὲ τὸ αὐτὸ τῷ μὲν παντὶ 20
τῷ δὲ μηδενὶ ὑπάρχη, ἢ ἐκατέρῷ παντὶ ἢ μηδενί τοῦτο γάρ ἐστιν ἴσον τῷ 'ὅταν δὲ τὸ αὐτό (τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ μέσον καὶ δὶς λαμβανόμενον)

¹ τῷ (post τοῦτο) om. L μὲν τῶν L 2 τῶν utrumque om. L κατ' M 3 κατὰ τὰς a κατ' ἀρχάς] An. pr. H 1 p. 53 a 3 sq. 4 γ(νεσθαι L 5 έν alterum om. a λέγει] An. pr. I 7 p. 29 a 19 - 26 13 ἔγουσαι aLM 15 τὸ om. aLM 16 ἄν om. M ἄν ἀναγκαίως . . . τοὺς τόπους (21) om. L (ἦν vs. 16 ultimum folii verbum est) 17 συλλογιστική aB: συμπλοκή M 18 δεικνύουσα aM 19 τι om. a 21 κατ' evan. M 22 σχῆμα δεύτερον in mg. B, superser. a: ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ δευτέρου σχήματος superser. L: σχῆμα δεύτερον περὶ τῶν ἐξ ὑπαρχουσῶν προτάσεων συγκειμένων συζυγιῶν superser. M 23 ὑπάρχη om. B μηδενί Ar.: οὐδενί aB 27 ποιήσηται L ταὺτά scripsi: ταῦτα libri ἔφαμεν] p. 47, 3 30. 31 ἴσον ἐστὶ aM 31 δὲ ἐστι L

τῷ μὲν τῶν ἄκρων παντὶ ὑπάρχη καὶ κατὰ παντὸς αὐτοῦ κατηγορῆται, τῷ 23τ δὲ μηδενὶ καὶ κατὰ μηδενὸς αὐτοῦ κατηγορῆται, ἢ κατὰ έκατέρου τῶν ἄκρων κατὰ παντὸς λέγηται ἢ κατὰ μηδενὸς'. πάλιν δὲ καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα ὡς καὶ τὸ πρῶτον διὰ τοῦ παραθέσθαι παραδείγματα φανερὸν ἐποίησε, πῶς 25 ἔχει τὸν μέσον ὅρον ἐν αὑτῷ, ὅτι κατηγορούμενον ἀμφοτέρων. τὰ δὲ παραδείγματα, οἰς κέχρηται, τῶν συζυγιῶν ἐστι δηλωτικὰ τῶν ἐκ καθόλου τῶν δύο προτάσεων, περὶ ὧν πρῶτον λέγει, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι. πασῶν δὲ ἐμνημόνευσε τῶν ἐκ καθόλου προτάσεων εἰπὼν ὅταν δὲ τὸ αὐτὸ τῷ μὲν παντὶ τῷ δὲ μηδενί ὑπάρχη, ἢ ἑκατέρῳ 10 παντὶ ἢ μηδενί.

Ότι μέν οὖν τὸ τοιοῦτόν ἐστι σχῆμα δεύτερον, καὶ δι' ᾶς αἰτίας, εἰρήκαμεν. φανερὸν δέ, ὅτι καὶ κατὰ ἀντιστροφὴν τῆς ἐν πρώτφ σχήματι εἰρήκαμεν. φανερὸν δέ, ὅτι καὶ κατὰ ἀντιστροφὴν τῆς ἐν πρώτφ σχήματι στραφείσης γὰρ ἐκείνης ὁ μέσος γίνεται κατηγορούμενος ἐκείνου, ῷ ὑπέκειτο το ὑπέκειτο δὲ τῷ μείζονι ἄκρφ· κατηγορεῖται δὲ καὶ τοῦ ἐλάττονος· ἀμφοτέρων ἄρα γίνεται κατηγορούμενος τῆς μείζονος ἀντιστραφείσης. ὢν δὲ κατηγορούμενος βελτίονα χώραν ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος ἔχει, εἰ γε μεῖζον ἢν τὸ κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκεῖσθαι. εἰκότως ἄρα καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα δεύτερον, ὅτι ὁ μέσος, δι' δν ὁ συλλογισμός, τὴν οἰκείαν θέσιν 20 ἀπολέσας, ἢν εἰχεν ἐν τῷ πρώτφ σχήματι, τῶν καταλειπομένων δύο τὴν εῦ καλλίονα θέσιν τούτων ἔχει.

"Εστι δὲ συλλογιστική συζυγία ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι, ἐν ἢ ἐστιν ἡ μείζων πρότασις καθόλου. ταύτης γὰρ οὕσης ἐπὶ μέρους οὐδεὶς ἔσται συλλογισμὸς ἐν δευτέρῳ σχήματι, καὶ εὐλόγως ἀφ' ἢς γὰρ προτάσεως 25 ἀντιστραφείσης ἐκ τοῦ πρώτου σχήματος ἡ γένεσις αὐτῷ, ταύτης τὸ ἴδιον φυλάσσεται καὶ ἐν ταῖς ἐν δευτέρῳ σχήματι συλλογιστικαῖς συζυγίαις. τὴν 40 δὲ δευτέραν πρότασιν δεῖ, τὴν ἐλάττονα, ἢ ἐπὶ μέρους ἢ καθόλου εἶναι καὶ γὰρ καθόλου οὖσα καὶ ἐπὶ μέρους συλλογιστική. δεῖ δὲ αὐτὴν ἐξ ἀνάγκης κατὰ τὸ ποιὸν ἀντικειμένην εἶναι τῆ μείζονι καὶ ἀνομοιοσχήμονα, ταύτην καταφατικήν ὁμοιοσχημόνων γὰρ οὐσῶν οὐ γίνεται συλλογισμὸς ἐν 45 δευτέρῳ σχήματι · οὔτε γὰρ ἐκ δύο ἀποφατικῶν, ὅτι ἐν οὐδενὶ σχήματι ἡ τοιαύτη συζυγία συλλογιστική, οὔτε ἐκ δύο καταφατικῶν, ὡς δειχθήσεται.

¹ όπάρχη scripsi: ὑπάρχει libri 1 et 2 κατηγορῆται scripsi: κατηγορεῖται libri τῷ δὲ . . . κατηγορῆται (2) om. aLM 2 έτέρου a 3 λέγεται LM 5 ἔχει aB: δεῖ ἔχειν LM αὐτῷ a: αὐτῷ BLM ante κατηγορούμενον add. μὴ L δὲ om. LM 6 τῶν tertium om. aLM 7 τῷ om. aLM 9 ὑπάρχη scripsi ex Ar.: ὑπάρχει L: om. aBM; cf. lemma et p. 70, 30 11 μὲν οὖν . . . έκείνης (14) om. a τὸ om. LM 12 εἰρήκαμεν] p. 48, 12 – 18 κατ Μ 13 ἀντιστραφείσης . . . κατηγορούμενος (14) om. L: ἀντιστραφείσης γὰρ ἐκείνης om. Μ 15 κατηγορεῖτο a 16 ὢν aB: δ LM 18 τὸ (ante κατηγορεῖσθαι) om. L ἄρα BLM: οὖν ἐστι a 20 ἀπωλέσας L 21 τούτων θέσιν aL 25 ἀντιστρεφείσης a 27 εἴναι ἢ καθόλου L 30 εἴη aBM: ἢ L αὔτη ἀποφατική a εἶ δ' . . . καταφατικήν (31) om. LM 31 αὔτη καταφατική a 33 συλλογιστική συζυγία L

οὕτω | δὲ ἐχουσῶν τῶν συλλογιστικῶν προτάσεων καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι 23ν τέσσαρες ἔσονται συμπλοκαὶ συλλογιστικαί, τἢ μείζονι προτάσει, εἰ μὲν καταφατικὴ εἴη, συντασσομένης τῆς ἐλάττονος ἢ καθόλου ἢ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς, εἰ δὲ ἡ μείζων ἀποφατικὴ ληφθείη, τῆς ἐλάττονος ἢ καθόλου ἢ 5 ἐπὶ μέρους γινομένης καταφατικῆς.

p. 26 b 36 Μέσον δὲ ἐν αὐτῷ λέγω τὸ κατηγορούμενον ἀμφοῖν.

Ούτος αν είη καὶ ὁ λόγος τοῦ δευτέρου σχήματος, ἐν ιῷ ὁ μέσος ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων, ὧν δεῖ τὴν συναγωγὴν ποιήσασθαι, κατηγορεῖται.

p. 26 b 37 Μεῖζον δὲ ἄκρον τὸ πρὸς τῷ μέσφ κείμενον· τίθεται δὲ τὸ μέσον ἔξω μὲν τῶν ἄκρων, πρῶτον δὲ τῆ θέσει.

Διὰ τῆς καταγραφῆς τῶν ὅρων καὶ τῆς τάξεως ἐδήλωσεν ήμῖν, ὅτι τῆς μείζονος προτάσεως τῆς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι ἀντιστραφείσης τὸ 10 δεύτερον σχῆμα γέγονεν ἡ γὰρ θέσις καὶ ἡ τάξις, ἢν εἴρηκε, τῶν ὅρων καὶ τὸ προτετάχθαι τὸν μέσον καὶ μετ' αὐτὸν κεῖσθαι τὸν μείζονα τὴν 15 ἀντιστροφὴν ἐκείνης δηλοῖ τῆς προτάσεως.

Μεῖζον δὲ ἄχρον τὸ πρὸς τῷ μέσφ χείμενον.

Ζητεῖται, εἰ φύσει ἐν δευτέρῳ σχήματι μείζων τίς ἐστι καὶ ἐλάττων ἄκρος, καὶ τίνι οὐτος κριθήσεται. εἰ γάρ ἐστιν ἀδιάφορον, ἐξέσται, οἰον 15 ἄν συντάξαι βουληθῶμεν ἐν τῆ θέσει τῷ μέσῳ, τοῦτον λέγειν μείζονα. 20 τοῦτο δέ, ἐπεὶ ἀποφατικὰ μὲν τὰ ἐν τούτφ τῷ σχήματι συναγόμενα, τὰ δὲ καθόλου ἀποφατικὰ ἀλλήλοις ἀντιστρέφει. ὥστε κατὰ τοῦτο οὐδὲν μᾶλλον δ ἔτερος τοῦ ἑτέρου μείζων ἐν ταῖς καθόλου ἀποφάσεσιν, εἴ γε μείζων μέν ἐστιν δ κατηγορούμενος, οὐτοι δὲ ἐπ᾽ ἴσης ἀλλήλων ἀντικατηγορούνται. 20 ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν καταφατικῶν μείζων ὁ κατηγορούμενος καθόλου, ὅτι καὶ 25 ἐπὶ πλέον. διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲ ἀντιστρέφει. ὥστε φύσει αὐτῷ τὸ μείζονα εἶναι ὑπάρχει. ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου ἀποφατικῶν οὐκέτι τοῦτο ἀληθές. τὸ μὲν οὖν λέγειν, ὡς Ἑρμῖνος οἴεται, ἐν δευτέρῳ σχήματι τὸν μείζονα ἄκρον εἶναι, ἐὰν μὲν ἀμφότεροι ὁμογενεῖς ὧσιν, ὧν ὁ μέσος κατηγορεῖται, τὸν ἐγγύτερον τοῦ κοινοῦ γένους αὐτῶν (ἀν γὰρ ὧσιν οἱ ἄκροι ὄρνεον καὶ 25

² τέσσαρες om. LM συμπλοχαὶ post συλλογιστιχαί transponunt aM: om. L ante τῆ add. καὶ LM 4 δὲ om. L 8 ὧν δεῖ . . . ἄχρων (10) om. aL (in quo μεῖζον . . . ἄχρων textus verba fuisse videntur) 9 post κείμενον add. ἔλαττον δὲ τὸ ποβρωτέρω τοῦ μέσου $\Lambda r.$ (sed om. pr. B) τίθεται . . θέσει (10) om. M 11 τάξεως B: λέξεως aLM 14 τὸ om. L τὸν μείζονα scripsi: τὴν μείζονα BLM: om. a 16 μεῖζον . . . κείμενον sunt textus verba in L 17 ζητεῖ a εἰ aBM: ἢ L 20 τοῦτο aBL: τοῦτον M ἐπὶ L 22 post μείζων add. ἐστὶν aLM 24 ante καταφατικῶν add. καθόλου a 25 μείζονα a: μεῖζον B: μείζων M: ? L 26 ἐπὶ δὲ B: ἐπεὶ δὲ aM: ἐπειδὴ L 27 ante δευτέρω add. τῷ a 28 μὲν om. a τὸν scripsi: τὸ aBM: τῷ L 29 ἐγγυτέρω LM

ανθρωπος, εγγυτέρω τοῦ χοινοῦ γένους αὐτῶν, τοῦ ζώου, τὸ ὄρνεον τοῦ 23v ανθρώπου καὶ ἐν τῆ πρώτη διαιρέσει, διὸ καὶ μείζων ἄκρος τὸ ὄρνεον, καὶ καθόλου εν τοῖς δμογένεσιν ὁ οὕτως ἔχων πρὸς τὸ κοινὸν γένος μείζων), εί δ' είεν ίσον άφεστῶτες άμφότεροι τοῦ χοινοῦ γένους ώς ἔππος καὶ άν-5 θρωπος, δείν ἐπισκοπείν τὸν μέσον τὸν κατηγορούμενον αὐτῶν, τίνος μὲν δι' αύτὸν χατηγορεῖται, τίνος δὲ δι' ἄλλον, κᾶν ἢ τοῦ μὲν δι' αύτὸν τοῦ δὲ 30 δι' άλλον κατηγορούμενος, συγκρίνειν τόν, δι' δν κατηγορείται τοῦ έτέρου, τῶ, δι' δν καθ' ἑαυτὸν κατηγορεῖται, κὰν ἢ ἐκεῖνος, δι' δν τοῦ ἑτέρου κατηγορείτο, έγγυτέρω τοῦ κοινοῦ γένους αὐτῶν, καὶ τοῦτον, οὖ κατηγορείται 10 ὁ μέσος διὰ τὸν ἐγγυτέρω τοῦ χοινοῦ γένους, μείζονα λέγειν (οἶον εἰ εἶεν οί μὲν ἄχροι ἔππος καὶ ἄνθρωπος, κατηγοροῖτο δὲ αὐτῶν τὸ λογικὸν καὶ τοῦ μὲν ἔππου ἀποφατικῶς τοῦ δὲ ἀνθρώπου καταφατικῶς, ἐπεὶ τὸ λογικὸν 35 οὐ καθ' αύτὸ ἀποφάσκεται τοῦ ἵππου ἀλλὰ διὰ τὸ ἄλογον αὐτὸν εἶναι, τὸ δὲ λογικὸν δι' αύτὸ καταφάσκεται τοῦ ἀνθρώπου, ἐγγυτέρω τοῦ κοινοῦ γέ-15 νους αὐτῶν ἐστι, τοῦ ζώου, ὁ ἔππος ἤπερ ὁ ἄνθρωπος ἔσται δὴ καὶ ὁ ίππος μείζων τοῦ ἀνθρώπου ἄχρος χαίτοι ἴσον ἀφεστῶτος τοῦ γένους τοῦ οίχείου αὐτοῖς, ὅτι μείζων, δι' δν αὐτοῦ τὸ κατηγορούμενον κατηγορεῖτο 40 ώς γὰρ ἀλόγου αὐτοῦ οὐγ ὡς ἔππου τὸ λογικὸν ἀποφάσκεται, τοῦ ἀνθρώπου καταφασχομένου τοῦ λογικοῦ καθ' αύτό), εἰ δὲ μὴ εἰεν ὁμογενεῖς οἱ ἄκροι 20 άλλὰ διαφερόντων γενῶν, μείζονα αὐτῶν θετέον τὸν ἐν τῷ οἰκείῳ γένει έγγυτέρω όντα αὐτῶν (οἶον ἀν κατηγορῆταί τι χρώματος καὶ ἀνθρώπου, μείζων ἄχρος τὸ χρώμα. ἐγγυτέρω γὰρ τοῦτο τῆς ποιότητος ἢ ὁ ἄνθρωπος τῆς οὐσίας· ἄτομον γὰρ εἶδος ἄνθρωπος, τὸ δὲ γρῶμα οὔ), ἄν δὲ ἴσον 45 πάλιν ἀπέχωσιν ἀμφότεροι τῶν οἰχείων γενῶν, ἐπὶ τὸν κατηγορούμενον $_{25}$ ἐπανιέναι καὶ ζητεῖν, τίνος μὲν αὐτῶν | δι' αὐτόν, τίνος δὲ δι' ἄλλον κατη- $_{24}$ r γορεῖται, κἄν ἢ, δι' δν κατηγορεῖται τοῦ ἐτέρου, ἐγγυτέρω τοῦ οἰκείου γένους, καὶ τοῦτον, οὖ δι' ἐκεῖνον κατηγορεῖτο, μειζονα ήγητέον ἄκρον (οξον εί εξεν δροι λευχόν χαὶ ἄνθρωπος, τὸ μὲν ἐν ποιῷ ἄτομον εξδος τὸ δὲ ἐν οὐσία, κατηγοροῖτο δὲ τὸ λογικὸν καταφατικῶς μὲν τοῦ ἀνθρώπου 30 ἀποφατικώς δὲ τοῦ λευκοῦ, ἐπεὶ τοῦ μὲν ἀνθρώπου, καθ' δ ἄνθρωπος, 5

² πρότη a: om. LM οιό LM: δι' δν B: δι' ην a 4 èν ἴσφ L 5 περισχοπεῖν a τὸ μέσον L 6 αὐτὸν (ante κατηγορεῖται) a: αὐτὸν BM: αὐτῶν L αἴλλων L καν...δι' ἄλλον (7) om. a μὲν BM, L pr.: μέσον rec. atram. corr. L αὐτὸν libri 7 ἄλλων L κατηγορούμενος BLM: κατηγορούμενον καὶ a 8 κατὰ ἑαυτὸν LM 8.9 τοῦ ἑτέρου κατηγορεῖτο post αὐτῶν transponunt aL 9 κατηγορεῖτο B: κατηγορεῖται LM: κατηγοροῖτο a τοῦτον LM: τούτων aB οῦ BM: οὐ aL 10 post διὰ addere voluit τὸ Prantl I p. 556, 70 11 post δὲ add. δι' L 11 et 12 λογιστικὸν L 13 τοῦ ἵππου... καταφάσκεται (14) add. B² 14 αὐτὸ B 17 αὐτοῖς BLM: αὐτοῦ a μείζων LM: μεῖζον aB αὐτοῦ τὸ scripsi: αὐτοῦ τοῦ B: αὐτοῦ LM: ἄν τούτου a κατηγοροψένου a κατηγορεῖται LM: κατηγοροῖτο a 18 γὰρ om. a τοῦ (ante ἀνθρώπου) bis aBM 19 καταφασχόμενον L 21 τι om. L καὶ om. L 22 η ὁ ἄνθρωπος om. L 23 ante ἄνθρωπος add. ὁ aM 25 αὐτὸν aM: αὐτὸν BL 27 τοῦτον, οῦ BLM: τούτου a κατηγοροῖτο a 29 κατηγορῆται a 30 ἐπὶ aLM

καταφάσκεται, τοῦ δὲ λευκοῦ οὐ καθ δ λευκὸν ἀποφάσκεται, ἀλλά καθ δ 24r άψυχόν ἐστιν, ἐπεὶ τὸ άψυχον, δι' δ τοῦ λευχοῦ τὸ λογικὸν ἀποφάσκεται, κοινότερον καὶ καθολικώτερον καὶ ἐγγυτέρω τῆς οὐσίας τῆς ἀψύγου ἢ ὁ άνθρωπος της εμψύγου, καὶ τὸ λευκὸν διὰ τοῦτο μείζων δρος τοῦ ἀνθρώπου), 5 τὸ δὴ ταῦτα λέγειν καὶ ζητεῖν καὶ φύσει δεικνύναι ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι 10 τὸν μείζονα ἄχρον πρὸς τῷ περιεργίαν ἔγειν οὐοὲ ἀληθές ἐστι. πρῶτον μέν γὰρ ἄν μὴ αὐτοὺς ἐφ' ἑαυτῶν τοὺς ληφθέντας δρους ἐξετάζωμεν, ἀλλὰ καθ' οθς ό κατηγορούμενος δρος οὐχ ὑπάρχει, αἰεὶ ἐν τῆ ἀποφατικῆ προτάσει ὁ μείζων ὅρος ἔσται. ἴσος γὰρ ἢ μείζων οὖτος ἔσται τοῦ μέσου 10 η ούτως ἀπ' ἀρχῆς εἰλημμένος ή, δι' δν ἀποφάσχεται, γινόμενος τοιούτος ούτως έχειν πρός τὸν μέσον μείζονα ἀποφασκόμενον. ὁ γὰρ μέσος οὐχ 15 ύπαρξει, οι κείται μή ύπαρχειν, διότι το αντικείμενον αὐτῷ καὶ αντιδιηρημένον ύπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ· τὸ δὲ ἀντικείμενον τῷ μέσῳ καὶ ἀντιδιηρημένον ἴσον ἐστὶν αὐτῷ. ἢ γὰρ διὰ τοῦτο αὐτὸ ἢ διά τι ἄλλο ἐπὶ 15 πλέον ὂν τοῦ μέσου, ὡς ὅταν τὸ λογικὸν διὰ τὸ ἄψυχον ἀποφάσκηταί τινος. ίσον γὰρ γίνεται τότε, ὅταν διὰ τὸ ἄλογον τὸ γὰρ λογικὸν ἴσον τῷ ἀλόγῳ, 20 δι' δ τοῦ ἵππου ἀποφατικῶς τὸ λογικὸν κατηγορεῖτο. ἢ οὖν τούτω μὲν ίσος ὁ μέσος, οδ ἀποφάσχεται, ἢ ἐλάττων αὐτοῦ γίνεται, ὅταν διὰ τὸ ἄψυχον τὸ λογικὸν ἀποφάσκηταί τινος τὸ γὰρ ἄψυγον τῷ ἐμψύγῳ ἴσον, ὑφ' ὁ τὸ 20 λογικόν μεζίον ον τοῦ έτέρου, οὖ καταφάσκεται ἐπεὶ γὰρ ὁ κατηγορούμενος καταφατικώς μείζων τοῦ ὑποκειμένου αὐτῷ, οὖ ἀποφάσκεται ὁ μέσος ἢ οὖ καταφάσκεται ὁ μέσος, εἴ γε ἡ αἰτία, δι' ἡν ἀποφάσκεται, ἴσος ἡ μείζων 25 αὐτοῦ τοῦ μέσου, δς μείζων ἐστὶ τοῦ ὑποχειμένου αὐτῷ ἐν τἤ καταφατικῆ προτάσει. ὥστε καὶ ἡ ἀποφατικὴ πρότασις ἀεὶ μείζων ἔσται τῆς κατα-25 φατιχής. ἀλλὰ μὴν λέγει 'Αριστοτέλης καὶ πρὸς τῷ ἐλάσσονι τὸ ἀποφατικόν τίθεσθαι· ό γοῦν δεύτερος συλλογισμός ἐν τούτφ τῷ σχήματι τὴν ἐλάττονα ἔχει ἀποφατικήν. ἔτι διὰ τί ἐπὶ μόνων τῶν ἀποφατικῶν ἡ μετάληψις καὶ ή ζήτησις έσται τοῦ, δι' δν κατηγορεῖται ἀποφατικῶς; καὶ 30 γάρ ἐπὶ τῆς καταφάσεως τὸ αὐτὸ ζητηθήσεται. τὸ γάρ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου, 30 εί καὶ καθ' αύτό, αλλ' οὐ πρώτου, οὐδὲ ἦ ἄνθρωπος, αλλά ἦ λογικός. ὥστε εὶ τοῦ μὲν ἔππου διὰ τὸ ἄλογον τοῦ δὲ ἀνθρώπου διὰ τὸ λογικόν, ἴσον δὲ

¹ ἀλλὰ . . , ἀποφάσκεται (2) om. L 3 ἐγγότερον aLM post ἀψόχου add. ἢ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀψόχου L 5 λέγειν . . . ἀλλὰ (7) om. L 6 τὸ μεῖζον a οδὸ Μ 7 ἀφ' aM 9 ἢ LM: ὁ aB μείζων aBM: μείων L τὸ μέσον L 10 ante ἢ οὅτως add. καὶ LM post οὅτως add. καὶ οὅτως a: eras. B ὑπ' a 11 ante οὅτως add. καὶ Μ μέσον om. M 12 ὑπάρξει BLM: ὑπάρχει a κείμενον omisso τὸ L 12. 13 ἀντιδιειρημένον a; item vs. sq. 13 τῷ alterum om. L 14 αὐτῷ aLM: αὐτῶν B 15 τοῦ μέσου ὄν a 16 εὐλόγῳ L 17 δι' δ corr. ex διὰ B κατηγορεῖται a: κατηγοροῖτο LM 18 ἢ M: ὁ aB: om. L 21 αὐτοῦ a οῦ (ante καταφ.) BLM: οὐ a 22 ἴσον a 25 ante ᾿Λριστοτέλης add. ὁ aLM 26 γ' οὕν B: οὕν aLM 27 ante ἀποφατικήν add. καθόλου aLM 28 κατηγορεῖτο B 29 ἐπὶ BLM: κὰπὶ a 30 εἰ BLM: ἢ a πρῶτον aLM ἀλλὰ in ras. B (videtur fuisse διὰ) post ἢ alterum add. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν LM 31 τοῦ δὲ ἀνθρώπου . . ἄλογον (75,1) om. a

τὸ ἄλογον τῷ λογικῷ (ἐκ τῆς αὐτῆς γὰρ διαιρέσεως), οὐδέπω ὁ μείζων 24r εὕρηται καὶ κατὰ τὴν ἐκκειμένην μέθοδον. διὸ οὕτως μὲν οὐ χρὴ τὴν κρίσιν ποιεῖσθαι τῆς προτάσεως τῆς ἐν τῷ δευτέρι σχήματι μείζονος. 35 καθόλου γὰρ τῷ δύνασθαι καὶ τὸ καταφατικὸν εἶναι πρὸς τῷ μείζονι ὅρῷ 5 καὶ τὸ ἀποφατικὸν ἐν τούτῷ τῷ σχήματι, ὁποῖος ἄν ὅρος εὑρεθῆ κατὰ τὴν προειρημένην μέθοδον μείζων, οὖτος καὶ ὡς μείζων καὶ ὡς ἐλάττων λαμβανόμενος ποιήσει τὴν συζυγίαν συλλογιστικήν. ὁ πάσχων οὐκέτ ἄν εἴη μείζων ἐν τούτῷ τῷ σχήματι. οὐ γὰρ ἀπλῶς μείζονος ὅρου ἡ ζήτησις 40 ἀλλὰ τοῦ ἐν τούτῷ μείζονος.

'Αλλ' οὐδὲ άπλῶς πάλιν ρητέον μείζονα τὸν ἐν τῷ συμπεράσματι τοῦ συλλογισμοῦ χατηγορούμενον, ὡς δοχεῖ τισιν οὐδὲ γὰρ οὖτος δῆλος άλλοτε γὰρ ἄλλος ἔσται καὶ οὐχ ώρισμένος τῷ ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου ἀποφατικήν, καὶ ὁ τέως μείζων αὖθις ἐλάττων, καὶ ἐφ᾽ ἡμῖν ἔσται τὸν αὐτὸν καὶ μείζω καὶ ἐλάττω ποιείν. οὔτε οὖν φύσει τίς ἐστιν ἐν τοῖς ἀποφατικοῖς 15 μείζων, ούθ άπλῶς ἐχ τοῦ συμπεράσματος χρὴ τὸν μείζω λαμβάνειν 45 οὐδε γὰρ οὖτος ώρισμένος ἔσται, τό τε συμπέρασμα ἔχει κατηγορούμενον τὸν ἐν ταῖς προτάσε|σιν εἰλημμένον ὡς μείζονα, ὥστε οὐ τὸ συμπέρασμα 24 ν τοῦ μείζονος δεικτικόν, ἀλλὰ τὸ λαβεῖν τινα μείζονα αἴτιον τοῦ καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι τοῦτον κατηγορεῖσθαι. ἀλλ' οὐδὲ λέγειν οἰόν τέ ἐστιν, ὅτι 20 μηδέ ἐστί τις ἐν αὐτῷ μείζων· ὥρισται γὰρ καὶ τὸ δεῖν τὴν μείζονα πρότασιν εν αὐτῷ καθόλου εἶναι, εἰ μέλλοι ἔσεσθαι συλλογιστική συμπλοκή δ μείζων δὲ πρότασις, ἐν ἢ ὁ μείζων ὅρος. δεῖ δὴ μείζονά τε ἡγεῖσθαι ὅρον καὶ πρῶτον τιθέναι, δν ἐν τῷ προβλήματι βουλόμεθα δεῖξαί τε καὶ συναγαγεῖν, δν κατηγορούμενον έχομεν· πᾶς γὰρ ὁ συλλογιζόμενος ὁρίσας παρ' αύτῷ 25 πρώτον, δ βούλεται δείξαι, ούτως εἰς τοῦτο τῶν οἰχείων εὐπορεῖ προτάσεων. οὐ γὰρ ἀπὸ τύγης περιπίπτει τῷ συμπεράσματι. τὸν δὴ ἐν τῷ προχειμένῳ 10 προβλήματι είς την δείξιν κατηγορούμενον τοῦτον θετέον μείζονα καὶ γὰρ εὶ ἀντιστρέφει καὶ διὰ τοῦτο γίνεται ὁ αὐτὸς καὶ ὑποκείμενος, ἀλλ' ἔν γε τῷ ἡμῖν εἰς τὸ δεῖξαι προχειμένω χατηγορούμενος ἦν τε χαὶ μένει. διὰ 30 τοῦτο γάρ, κὰν ἄλλο γένηται συμπέρασμα, ἀντιστρέφομεν αὐτό. ὥστε ἡμῖν τοῖς δειχνύουσι καὶ συλλογιζομένοις καὶ τάττουσι τοὺς ὅρους οὖτος μείζων, 15 έπεὶ μὴ τῆ αύτῶν φύσει ἐν τοῖς ἀποφατιχοῖς τὸ μεῖζον χαὶ τὸ ἔλαττον άλλ' ἐν τῆ τῶν συμπερασμάτων προθέσει. δῆλον δέ, ὅτι ὁ ἐν τῷ προβλήματι χατηγορούμενος χαί εν τῷ συμπεράσματι χατηγορούμενος γίνεται.

¹ τῷ λογικῷ ΒLM: τὸ λογικὸν a ἡ μείζων aL 3 προτάσεως BLM: καταφάσεως a 4 τὸ δύνασθαι a 6. 7 λαμβανόμενος aB: λεγόμενος LM 7 οὐκέτι M 8 ἡ om. a 11 τισιν οὐδὲ γὰρ aBM: τὸ συμπέρασμα L 12 ἄλλο aL καὶ om. a 13 ἐφ' ἡμῖν BLM: φήμη a ἐστὶ L 14 post ἐλάττω add. καὶ L 16 οὕτως a 20 καὶ om. aLM 21 μέλλει aLM 22 ante ὅρος add. ἔσται LM, ἐστὶν a post ὅρος add. τίνα οὕν (οὕν om. a) εἶναι οἰητέον ἐν δευτέρως σχήματι μείζονα ὄρον aLM 24 συλλογικὸς L ἑαυτῷ M: αὐτῷ a 28 εἰ om. LM 29 τὴν δεῖξιν LM 31 καὶ τάττουσι] καὶ τάτ evan. M 32 αὐτῶν libri 33 δ om. L 34 γίνεται aB: ἔσται LM

p. 27 a 1 Τέλειος μὲν οὖν οὐκ ἔσται συλλογισμὸς ἐν τούτῳ τῷ 24 ν σχήματι, δυνατὸς δὲ ἔσται καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου τῶν ὅρων ὄντων.

Τελείους εἶπε συλλογισμούς τοὺς ἐκ τῶν κειμένων φανερὸν τὸ ἀναγκαῖον 20 5 ἔχοντας, οἶοι ἐδείχθησαν ὄντες οἱ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ἀτελεῖς δὲ τοὺς ἔξωθεν προσδεομένους τινὸς ἢ τινῶν, ἀ ἔστι μὲν ἀναγκαῖα διὰ τῶν ὑποκειμένων ὅρων, οἱ μὴν εἴληπται διὰ προτάσεως. τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ἔν τε τούτῳ τῷ σχήματι καὶ οἱ ἐν τῷ τρίτῳ· οἱ μὲν γὰρ τρεῖς τῶν ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ἀντιστροφῆς προσδέονται πρὸς τὸ φανερὸν τὸ ἐν αὐτοῖς 25 10 ἀναγκαῖον γενέσθαι, ὁ δὲ τέταρτος διὰ μὲν ἀντιστροφῆς οὐ δείκνυται, διὰ δὲ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δείκνυται αὐτοῦ ἡ ἀνάγκη τῆς συναγωγῆς. τὸ δὲ δυνατὸς δὶ ἔσται καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου τῶν ὅρων ὄντων δηλωτικόν ἐστι τοῦ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου τῶν προτάσεων οὐσῶν δύνασθαι γενέσθαι συλλογισμὸν καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι καὶ μὴ οὐσῶν δόνασθαι γενέσθαι συλλογισμὸν καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι καὶ μὴ οὐσῶν ἐλάττονος· ἀμφοτέρων γὰρ ἐπὶ μέρους οὐσῶν οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός· ἀλλὶ οδὸ ἄν ἡ μείζων ἐπὶ μέρους γένηται, ὡς εἰρήκαμεν.

p. 27-3 Καθόλου μὲν οὖν ὄντων ἔσται συλλογισμός, ὅταν τὸ μέσον τῷ μὲν παντὶ τῷ δὲ μηδενὶ ὑπάρχη, ἄν πρὸς
 ὁποτερφοῦν ἢ τὸ στερητικόν· ἄλλως δὲ οὐδαμῶς.

¹ ἔστι*a post συλλογισμὸς add. οὐδαμῶς Ar. 4—17 desunt in L 5 οἴον a ὅντες ΒΜ: ἔχοντες a 7 προτάσεων aM 10 δείχνυται om. M 12 δ' om. a 13 καὶ om. a 14 γίνεσθαι Μ 17 γίνηται Μ εἰρήκαμεν] p. 71,23 18 οὕν om. a 19 κἄν a (fi) 21 εὐτι δεῖ ἀνομοιοσχήμονας om. L 22 μέλλοιμεν a εἰρήκαμεν] p. 71,28—33 24 μὲν ἡ Μ 25 ਜ scripsi: εἴη libri, quod post ἄν τε (24) transponunt aLM 27 προείρηται] p. 72,2 30 συνάγοντες καθόλου a ἀποφατικά aLM 31 ἐν τούτφ συνάγεται τῷ σχήματι aLM 32 καθόλου γὰρ aLM

τε καὶ πρῶτον. τούτων δὲ πάλιν τῶν δύο πρῶτος ἂν εἴη ὁ τὴν μείζονα 24ν πρότασιν έγων καθόλου τε καὶ ἀποφατικήν τὴν δ' ἐλάττονα καθόλου κατα- 251 φατιχήν· μιᾶς γὰρ ἀντιστροφῆς οὖτος δεῖται πρὸς τὸ τὸ ἀναγχαῖον τὸ ἐν αὐτῷ φανῆναι · ἀντιστραφείσης γὰρ τῆς μείζονος προτάσεως ἀνάγεται εἰς 5 τὸν δεύτερον ἀναπόδειχτον, ὡς δειγθήσεται. ὁ δὲ ἔγων τὴν μείζονα χαθόλου καταφατικήν μετ' έκεῖνον ἄν τάσσοιτο οδύο γὰρ ἀντιστροφῶν οδτος δεῖται 5 πρὸς τὸ δειγθηναι τὸν μείζονα ἄκρον μηδενὶ τῷ ἐλάττονι ἄκρῳ ὑπάρχοντα. πλείονος δή βοηθείας δεόμενος τοῦ πρὸ αὐτοῦ εἰχότως μετ' ἐχεῖνον τέτακται άτελέστερος ὢν αὐτοῦ. δειχθήσονται δὲ καὶ ἐν τούτο δύο ἀντιστρέφουσαι. 10 ἐπὶ δὲ τῶν δύο τῶν ἐπὶ μέρους ἀποφατιχὸν συναγόντων δεῖ μέν, ὡς εἰρήκαμεν, τὴν μείζονα πρότασιν ἔχειν τὸ καθόλου· γίνεται δὲ ἡ ἐλάσσων ἐν 10 αμφοτέροις ἐπὶ μέρους. ἐν ῷ μὲν οὖν ἡ μείζων καθόλου τέ ἐστι καὶ ἀποφατική ή δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καταφατική, τρίτος οὖτος ἔσται, ἐπεὶ δι' άντιστροφής τής μείζονος προτάσεως το άναγχαῖον το ἐν αὐτῷ φανερον 15 γίνεται · αντιστραφείσης γάρ ταύτης γίνεται ὁ ἐν τῷ πρώτω σχήματι τέταρτος ἀναπόδεικτος. ή γὰρ ἀντιστροφή εἰ καὶ μὴ ἄντικρυς εἴληπται ἐν ταῖς προτά- 15 σεσιν. άλλά δυνάμει γε. διὸ καὶ ἦττόν γε ἀτελὴς οὖτος τοῦ μετ' αὐτόν, δς ἔχει τὴν μείζονα πρότασιν καθόλου καταφατικὴν τὴν δὲ ἐλάττονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν ουτος γὰρ οὐχ οἶός τε δειχθῆναι δι' ἀντιστροφῆς, ἀλλὰ 20 καὶ πλείονος δεῖ βοηθείας. διὰ γὰρ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τὸ ἐν τούτω δείχνυται αναγχαῖον, ἐν ἦ δείξει ἔξωθεν πρότασίς τις παραλαμβάνεται, η οὐχ ὁπὸ τῶν ὑποχειμένων δηλοῦται. οὐ μὴν ἐπ' ἄλλων ὅρων χαὶ ἐπ' 20 άλλου δειχθέντος τὸ προχείμενον συνάγεται. ὁ μὲν γὰρ συλλογισμὸς γίνεται τοῦ ἀντιχειμένου, ἀδυνάτου δὲ ἐχείνου φανέντος τἢ ἐχείνου ἀναιρέσει τοῦτο 25 πιστοῦται ὄν ἀντιχείμενον αὐτῷ, ὡς δειχθήσεται. οί δὲ δι' ἀντιστροφῶν συνάγοντες αὐτὸ τὸ προχείμενον συλλογίζονται. δεόμενος δὲ τοσαύτης βοηθείας εἰκότως ἀτελέστερός ἐστι καὶ τὴν ἐσχάτην χώραν ἔχει τῶν ἐν 25 τούτω τῷ σχήματι, ἐπεὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ τρεῖς δειχνύμενοι δι' ἀντιστροφῆς δύνανται δείχνυσθαι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὁ δὲ τέταρτος 30 οὐχέτι δι' ἀντιστροφῆς δυνάμενος δείχνυσθαι διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς μόνον την πίστιν λαμβάνει τοῦ συλλογισμός εἶναι. ἐξετάζων δὲ καὶ τὰς ἐν τούτω τῷ σχήματι συζυγίας, τίνες εἰσὶ καὶ πόσαι μὲν καὶ ποῖαι συλλογιστι- 30 καὶ ποῖαι δὲ ἀσυλλόγιστοι, καὶ διὰ στοιχείων ποιεῖται τὰς τῶν συζυγιῶν τοῦ ἐν L 2 8è M 3 ούτος om. L τὸ alterum om. LM

² δὲ Μ 3 οὖτος οπ. L τὸ alterum om. LM τοῦ έν L 6 έκείνων L 8 δὴ aBM: δὲ L τοῦ aBL: τῶν Μ 9 ἀτελέστερος a, B pr.: εὐτελέστερος LM, B corr. (εὐτ. et ἀτ. saepius in libris vix possunt discerni) ἀντιστρέφουσαι corr. ex ἀντιστρέφονται B: ἀντιστροφαί a 10 δὲ aBM: μὲν L 11 εἰρήκαμεν] p. 76, 17 ἡ om. L 15 γὰρ BLM: δὴ a δ om. a 16 ἡ aBM: εἰ L εἴληπτο LM 17 γε alterum om. aLM 18 ante μείζονα add. μὲν a 19 γὰρ om. L 20 καὶ om. a δεῖται aLM 22 κειμένων aLM 24 τῷ ἀντιστροφῆς ἢ LM 27 post εἰκότως add. καὶ L post ἀτελέστερός add. τε aLM 29. 30 [ὁ δὲ] τέταρτος οὐκέτι [δι'] ἀντιστροφῆς δυνά[μενος] δείκνυσθαι διὰ τῆς [εἰς] ἀδύνατον ἀπαγωγῆς in mg. add. B²; litterae unc. inclusae perierunt 31 ἐξετάσθαι L 32 μὲν om. L 33 καὶ (ante διὰ) BLM: οὐ a post διὰ add. πόσων B, ποίων LM, τοιούτων a: delevi

ἐχθέσεις, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος χρῆται γὰρ στοιχείοις οὐ 25^τ τοῖς Α, Β, Γ, οἶς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ἀλλὰ τοῖς Μ, Ν, Ξ, μέσον μὲν λαμβάνων τὸ Μ τὸ ἀμφοτέρων κατηγορουμένον καὶ τὴν πρώτην ἔχον τάξιν ἐν τῷ καταγραφῆ, μείζονα δὲ ἄχρον τὸ Ν ἐφεξῆς κείμενον μετὰ τὸν μέσον, 5 ἔσχατον δὲ καὶ ἐλάττονα τὸ Ξ. ὅτι δὲ μηδεμιᾶς οὕσης στερητικῆς προτάσεως οὐκ ἔσται συλλογιστικὴ συζυγία ἐν τούτῳ τῷ σχήματι, ἐδήλωσεν 35 εἰπὼν ἄν πρὸς ὁποτερφοῦν ἢ τὸ στερητικόν ἄλλως δὲ οὐδαμῶς. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ἀσυλλόγιστοι συζυγίαι χωρὶς τῶν ἀδιορίστων δεκαδύο, ὡς δείκνυσιν, ἐπεὶ αἱ πᾶσαι ἑκκαίδεκα.

10 $p.\,27\,$ 25 Κατηγορείσθω γάρ τὸ M τοῦ μὲν N μηδενὸς τοῦ δὲ Ξ παντός. ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν.

Δέδεικται ἐν τοῖς ἐπάνω, ὅτι ἡ καθόλου στερητικὴ ὑπάρχουσα ἑαυτῆ ἀντιστρέφει. ἐπεὶ οὖν εἴληπται ἡ μείζων πρότασις καθόλου ἀποφατική (κεῖται γὰρ τὸ Μ τῷ Ν μηδενί), ἄν ἀντιστραφῆ, ἔσται καὶ τὸ Ν οὐδενὶ τῷ Μ΄ κεῖται δὲ καὶ τὸ Μ παντὶ τῷ Ξ΄ οὕτως δὲ ἐχουσῶν τῶν προτάσεων γίνεται ὁ δεύτερος συλλογισμὸς τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι συνάγων 45 καθόλου ἀποφατικὸν τὸ τὸ Ν μηδενὶ τῷ Ξ. τοῦτο δὴ συναχθήσεται καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκειμένης συζυγίας. ἔστω τὸ μὲν Μ ζῷον τὸ δὲ | Ν ἄψυχον 25ν τὸ δὲ Ξ ἄνθρωπος. εἰ δὴ τὸ ζῷον κατ' οὐδενὸς ἀψύχου, καὶ ἀντιστρέψασι τὸ ἄψυχον κατ' οὐδενὸς ζῷου ΄ τὸ δὲ ζῷον κατὰ παντὸς ἀνθρώπου · τὸ ἄψυχον ἄρα κατ' οὐδενὸς ἀνθρώπου · καὶ οῦτος μὲν ὁ πρῶτος τοῦ δευτέρου σχήματος συλλογισμὸς καὶ διὰ τοιαύτης βοηθείας τελειούμενος.

p. 27a9 Πάλιν εί τὸ Μ τῷ μὲν Ν παντὶ τῷ δὲ Ξ μηδενί, οὐδὲ τὸ Ξ τῷ Ν οὐδενὶ ὑπάρξει.

Δέον ἐπενεγκεῖν τὸ ὀφεῖλον συμπέρασμα δειχθῆναι ἐν τῆ τοιαύτη συμπλοκῆ (ἔστι δὲ τοῦτο, ὅτι τὸ Ν οὐδενὶ τῷ Ξ΄ κεῖται γὰρ τὸ Ν μείζων ὅρος, διὸ καὶ δεῖ κατηγορῆσαι αὐτὸν ἐν τῷ συμπεράσματι) εἰτα οῦτως ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ δεῖξαι, πῶς τοῦτο συνάγεται, ὅδε τὸ μὲν συμπέρασμα τὸ τελευταῖον 10

¹ ὧνπερ a χρῆται . . σχήματι (2) om. a γάρ B: δὲ LM 2 οῖς BL: οῖοις καὶ Μ τῶν $\overline{\mu}$ a 3 τὸ alterum om. L ἀμφότερον a ἔχων L: ἔχοντα Μ 6 τῷ σχήματι τούτφ L ἐδήλωσεν . . σχήματι (8) om. L 7 $\overline{\eta}$ corr. ex $\overline{\eta}$ B 8 καὶ om. aLM 8. 9 ἀδιορίστων aBM: ἀσυλλογίστων L 9 αἱ BM: καὶ aL ἔξ καὶ δέκα LM 10 κατηγορείσθω . . . στερητικόν (11) sunt textus verba în M δέδεικται] p. 31 \pm 32, 21 12 $\dot{\eta}$ om. L ante ἑαυτ $\overline{\eta}$ add. ἐν L 14 μηδενὶ τῷ $\overline{\nu}$ aLM οὐδενὶ B: μηδενὶ aLM 15 δὲ alterum om. M 16 τῷ om. aLM 17 τὸ alterum om. aLM 18 ὑπὸ aB: ἐπὶ LM ἐκκειμένης aM, itemque sed corr. B: κειμένης B pr., L 19 ἀντιστρέφουσι LM: ἀντιστρέφει a 21 οῦτος aLM: οὕτως B 21. 22 τοῦ δευτέρου σχήματος BLM: τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι a 23 Πάλιν . . . ὑπάρξει (24) sunt textus verba in LM οὐδενὶ a 24 τὸ $\overline{\xi}$ τῷ $\overline{\nu}$ aBM (B pr., Cdf): τῷ $\overline{\xi}$ τὸ $\overline{\nu}$ L et Ar. 24 ὑπάρχει B 26 μεῖζον M 27 δεῖ καὶ a 28 πῶς om. L μὲν om. a

παρέλιπε, τὴν δὲ ἀπόδειξιν λέγει, δι' ἦς δειγθήσεται τὸ συμπέρασμα τοῦτο 25. λέγει γάρ, δτι οὐδὲ τὸ Ξ τῷ Ν οὐδενὶ ὑπάρξει, καὶ τοῦτο πρῶτον δείχνυσι συμπέρασμα γινόμενον ἐπὶ τῆ τοιαύτη συζυγία. ἐπεὶ γὰρ χεῖται ή ελάττων ή ΜΞ καθόλου αποφατική, αντιστρέφει δε το καθόλου αποφα-5 τιχόν, οὐδὲ τὸ Ξ οὐδενὶ τῷ Μο τὸ δὲ Μ ἔχειτο παντὶ τῷ Ν ὑπάργον: 15 έξ ὧν συνάγεται τὸ Ξ μηδενὶ τῷ Νο ἦν γὰρ ἡ μείζων καθόλου καταφατική. οδτως δὲ κειμένων γίνεται πάλιν ὁ δεύτερος ἀναπόδεικτος ἐν πρώτω σγήματι· τὸ γὰρ Ξ οὐδενὶ τῷ Μ, τὸ Μ παντὶ τῷ Ν· ἐξ ὧν συνάγεται τὸ Ξ μηδενὶ τῷ Ν. καὶ δ μὲν εἶπεν ἔσεσθαι συμπέρασμα, οὕτως ἔδειξεν 10 αντιστρέψας την ελάττονα πρότασιν. επεί δ' οδα ήν τοῦτο προκείμενον δεῖξαι (έχειτο γὰρ ἐν τῆ συζυγία μείζων ὅρος τὸ Ν. δεῖ δὲ τὸν μείζονα ἐν τῶ συμπεράσματι κατηγορείσθαι), αντιστρέφει τὸ συμπέρασμα καθόλου ον αποφατικόν, καὶ ούτως δείκνυσι τὸ Ν μηδενὶ τιῦ Ξ ὑπάρχον, δ ἔδει δειγθήναι 20 συναγόμενον. δύο οδν εδέησεν ήμεν αντιστροφών πρός την τοῦ προχειμένου 15 δεϊξιν· καὶ γάρ τὴν πρότασιν ἀντεστρέψαμεν τὴν ἐλάττονα καὶ τὸ γενόμενον συμπέρασμα. ἔστω ζώον ἐπὶ τοῦ Μ, ἄνθρωπος ἐπὶ τοῦ Ν, ἄψυγον ἐπὶ τοῦ Ξ. ζῷον παντὶ ἀνθρώπφ, ζῷον οὐδενὶ ἀψύχφ. ἡ δεῖξις. ἄψυγον οὐδενὶ ζώω, ζώον παντὶ ἀνθρώπω, ἄψυχον οὐδενὶ ἀνθρώπω, καὶ ἄνθρωπος άρα οὐδενὶ ἀψύγω. τὸ δὲ ὥστε ἔσται ὁ αὐτὸς συλλογισμός προσέθηκε 25 20 δεικτικόν όν, δτι διά τοῦ αὐτοῦ συλλογισμοῦ καὶ τοῦτο δειγθήσεται τὸ συμπέρασμα τὸ Ν μηδενὶ τῷ Ξ, δι' οῦ ἐδείχθη καὶ τὸ Ξ οὐδενὶ τῷ Ν٠ έδείχθη δὲ ἐχεῖνο συναγόμενον διὰ τοῦ δευτέρου τοῦ ἐν πρώτω σχήματι αντιστραφείσης τῆς καθόλου ἀποφατικῆς ωστε καὶ τοῦτο δι' ἐκείνου. τὸ γὰρ ἀντιστρέφειν τὸ καθόλου ἀποφατικὸν αὐτῷ, ὅπερ ἦν τὸ συμπέρασμα, 30 25 κεῖται όμολογούμενον, καὶ οὐδὲν δεῖ ἄλλου τινὸς συλλογισμοῦ πρὸς τοῦτο.

p. 27a14 "Εστι δὲ δεικνύναι ταῦτα καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον ἄγοντας.

Λέγει, δτι και τη είς αδύνατον απαγωγή γρωμένους έστι δείξαι και τὰς προειρημένας συζυγίας συλλογιστικάς τε οὕσας καὶ συναγούσας τὸ καθόλου ἀποφατικόν. τὸν μὲν οὖν πρῶτον συλλογισμὸν οὕτως δείξομεν. 30 κείσθωσαν αί προτάσεις τὸ Μ τῷ Ν οὐδενί, τὸ Μ τῷ Ξ παντί· λέγω, ὅτι 35 τὸ Ν τῷ Ξ οὐδενί. εἰ γὰρ ἀδύνατον, τὸ Ν τῷ Ξ τινὶ ὑπαρχέτω, δ ἀντικείμενόν ἐστι τῷ μηδενί. δεῖ δὲ ἢ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο συνάγεσθαι· ἐπὶ παντὸς

² οὐδενὶ τῷ $\overline{\nu}$ L ὑπάρχει B; cf. p. 78,24 $\overline{\nu}$ τῷ $\overline{\mu}$ οὐδενὶ ὑπάρξει aLM τῷ $\overline{\mathbf{v}}$ παντὶ ὑπέχειτο \mathbf{L} : τῷ $\overline{\mathbf{v}}$ παντὶ ὑπόχειται \mathbf{M} : παντὶ τῷ $\overline{\mathbf{v}}$ ὑπέχειτο \mathbf{a} $\mathbf{6}$ ἢν γὰρ ἡ μείζων . . . μηδενὶ τῷ $\overline{\mathbf{v}}$ (9) om. a 10 ἐλάττω a 13 ὑπάρχειν \mathbf{M} 15 γενόμενον Β: συναγόμενον aLM 19 άψύχω aB: άνθρώπω LM 22 τοῦ έν BLM: των έν τῷ a 23 ἀντιστραφείσης om. L 24 αὐτῷ a: αὐτῷ BLM ὅπερ] περ evan. L 25 τινὸς om. LM: post συλλογισμοῦ transponit a 26 ἀπάγοντας a (Cidfu) 27 καὶ (post δεῖξαι) om. aLM 29 δείξωμεν B 30 παντὶ τῷ $\overline{\xi}$ aLM post ὅτι add. καὶ a 31 γὰρ ἀδύνατον scripsi: γὰρ δυνατόν BLM: δὲ μὴ τοῦτο a τινί om. B: ante τῷ ξ transponit a

γὰρ θάτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως. ἐπεὶ τοίνον τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ κεῖται 25 ν ύπάργειν, ύπάρξει δήλον δτι καὶ τὸ Ξ τινὶ τῷ Ν διὰ τὸ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν ἀντιστρέφειν αύτῆ · κεῖται δὲ καὶ τὸ Μ παντὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν. γίνεται οὖν συζυγία τὸ Μ παντὶ τῷ Ξ, τὸ Ξ τινὶ τῷ Ν΄ τὸ ἄρα Μ τινὶ 40 5 τ $\tilde{\phi}$ N, δπερ ἀδύνατον· δπόχειται γὰρ τὸ M μηδενὶ τ $\tilde{\phi}$ N δπάρχον. εἰ δή τὸ ἀδύνατον ήχολούθησε τοῦτο παρὰ τὸ ὑποτεθῆναι τὸ N τινὶ τῷ Ξ ύπάρχον, ή δπόθεσις ἄρα ἀδύνατός τε καὶ ψευδής. εἰ δὲ τοῦτο ψεῦδος, τὸ αντιχείμενον αὐτῷ ἀληθές : ἀντίχειται δὲ τῷ τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν τὸ μηδενὶ ὑπάρχειν αὐτὸ τῷ Ξ΄ τὸ Ν ἄρα οὐδενὶ τῷ Ξ, δ προέχειτο δεῖξαι. 10 ἢ οῦτως ἄμεινον δειχνύναι · λέγω, ὅτι τὸ Ν τῷ Ξ οὐδενὶ ἐπὶ τῇ ἐχχειμένη 45 συζυγία: εὶ γὰρ ψεῦδός φησί τις τοῦτο, ὑποχείσθω τὸ ἀντιχείμενον τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν· κεῖται | δὲ καὶ τὸ Μ τῷ Ν οὐδενί· συνάγεται ἐν 26 τ πρώτφ σχήματι τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάργειν. ἀλλ' ἔχειτο τὸ Μ παντὶ τῶ Ξ ὑπάρχειν• ἀδύνατον ἄρα συνήχθη τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν 15 ύποτεθέντος τοῦ Ν τινὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν : ψευδής γὰρ ἡ ὑπόθεσις. τὸ ἀντικείμενον άρα αὐτῆ ἀληθὲς τὸ τὸ Ν μηδενὶ τῷ Ξ. πάλιν κείσθω ἡ δευτέρα συζυγία τὸ Μ τῷ Ν παντί, τὸ Μ τῷ Ξ μηδενί· λέγω, ὅτι τὸ Ν τῷ Ξ οὐδενί. εἰ γὰρ τινί, κεῖται δὲ καὶ τὸ Μ τῷ Ν παντί, ἔσται τὸ Μ τινὶ 5 τῷ Ξ ὑπάρχον, ὅπερ ἀδύνατον οὐδενὶ γὰρ ὑπῆρχε τὸ Μ τῷ Ξ. ψευδής 20 άρα ή ὑπόθεσις, δι' ἢν συνήχθη τοῦτο, ἡ θεῖσα τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν· άληθες ἄρα τὸ ἀντιχείμενον αὐτῆ τὸ τὸ Ν μηδενὶ τῷ Ξ. κᾶν ἀντιστρέψωμεν δὲ τὴν ὁπόθεσιν καὶ ποιήσωμεν τὸ Ξ τινὶ τῷ Ν καὶ προσλάβωμεν τὴν τὸ Μ τῷ Ξ οὐδενί', συνάγεται πάλιν ἀδύνατον τὸ τὸ Μ τινὶ τῷ Ν μὴ ὑπάρ- 10 γειν· έχειτο γάρ αὐτῷ παντὶ ὑπάργειν.

25 p. 27 a 15 Ότι μεν οδν γίνεται συλλογισμός οΰτως έχόντων των δρων, φανερόν.

Δείξας τὰς προειρημένας δύο συζυγίας συλλογιστικὰς ἐν δευτέρφ σχήματι διά τε τῶν ἀντιστροφῶν καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐπισημαίνεται, ὅτι οὐ τέλειοι οὖτοι οἱ συλλογισμοὶ τῷ προσδεηθῆναι ἀποδείξεως
30 ἔξωθεν πρὸς τὸ τὸ ἐν αὐτοῖς ἀναγκαῖον φανερὸν γενέσθαι.

³ έαυτη aLM χαὶ om. a 5 οὐδενὶ a ὑπάρχειν M 6 τεθηναι a post $\overline{\xi}$ repetit τινὶ M 7 ὑπάρχειν M τε om. L: τε χαὶ ψευ evan. M 8 τῷ (ante τὸ) om. L τῷ $\overline{\xi}$ τινὶ M τῷ (ante μηδενὶ) L 9 αὐτῷ τῷ $\overline{\xi}$ τὸ $\overline{\nu}$. τὸ $\overline{\nu}$ aLM 10 ἐχχειμένη (ἐχ in ras.) B: χειμένη aLM 11 φήσει a 12 τῷ $\overline{\xi}$ τινὶ LM post συνάγεται add. οὖν LM 13 τῷ $\overline{\xi}$ τινὶ aLM 14 ἀδύνατον . . . τῷ $\overline{\xi}$ ὑπάρχειν (15) om. aLM 15 ψεῦδος aL 16 τὸ alterum om. aLM 18 μηδενί a παντὶ τῷ $\overline{\nu}$ L 19 ὑπάρχειν M ὑπῆρξε LM 21 τὸ (ante $\overline{\nu}$) om. L 22 προσλαμβάνωμεν B τὴν alterum om. LM 23 τὸ primum om. B τὸ alterum om. L μὴ om. LM 27 ante δευτέριφ add. τῷ aLM 28 τε aBM: ταῦτα L 29 οἱ om. L: οι οἱ evan. M 30 τὸ alterum om. L

ρ. 27α 18 Έαν δὲ τὸ M παντὸς τοῦ N καὶ τοῦ Ξ κατηγορῆται, .26r οὐκ ἔσται συλλογισμός.

Δείξας τὰς συλλογιστικὰς συζυγίας ἐν τῷ δευτέρῳ σγήματι καθόλου οδοών αμφοτέρων τών προτάσεων παρατίθεται καὶ τὰς ἀσυλλογίστους, καὶ 5 τῆ τῆς ὅλης παραθέσει δειχνὸς καὶ παντί καὶ μηδενὶ δυνάμενον ἐν αὐταῖς ύπάργειν τὸν μείζονα ἄχρον τῷ ἐλάττονι ἐλέγγει αὐτῶν τὸ ἀσυλλόγιστον. 20 είσι δε αί καταλειπόμεναι συζυγίαι καθόλου άμφοτέρων ούσων των προτάσεων αί όμοιοσγήμονες, ή τε έχ δύο καθόλου καταφατικών και ή έχ δύο καθόλου άποφατικών. πρώτην μέν οδν προχειρίζεται την έχ δύο χαθόλου χαταφα-10 τιχῶν, ἐν ἢ τὸ Μ παντὶ τῷ Ν καὶ τῷ Ξ ὑπάρχει. ὅρους δὲ παρατίθεται τοῦ παντὶ ὑπάργειν τὸ Ν τῷ Ξ οὐσίαν ἐπὶ τοῦ Μ, ζῷον ἐπὶ τοῦ Ν, άνθρωπον ἐπὶ τοῦ Ξ. ή γὰρ οὐσία καὶ ζώω παντὶ καὶ ἀνθρώπω παντί, 25 καὶ τὸ ζῷον, ὅπερ ἦν τὸ Ν, ἀνθρώπω παντί, δ ἔκειτο ἐπὶ τοῦ Ξ. ἐπὶ δὲ τοῦ μηδενί τὸ Ν τῷ Ξ ὑπάργειν τίθησιν ἐπὶ τοῦ Ξ ἀριθμόν. φανερώτερον 15 δ' αν είη τὸ λεγόμενον, εὶ λίθος τεθείη. πάλιν γὰρ αί μὲν προτάσεις όμοίως άληθεῖς. ή γάρ οὐσία καὶ ζώω παντί καὶ λίθω. ζώον δὲ οὐδενὶ λίθω. τὸν δὲ ἀριθμὸν αὐτὸς ἤτοι ἀντὶ μονάδος ἔλαβε. λέγουσι γὰρ τὴν 30 μονάδα οὐσίαν οὐ γάρ φασιν αὐτὴν ποσὸν τῷ μήτε συνεγὲς εἶναι μήτε διωρισμένον· οὐσίαν δὲ τῷ τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικήν· ἐναντία γὰρ ἡ 20 ἀρχὴ καὶ τὸ πέρας, ἄπερ ἄμφω ἐν ἀριθμῷ μονὰς ἔχει. εἰ δέ ἐστι μονὰς τὸ ἀδιαίρετον ἐν ποσῷ καὶ σημεῖον τὸ ἀδιαίρετον ἐν μεγέθει καὶ τὸ νῦν τὸ άδιαίρετον εν γρόνω, εἴη ἀν εν γένει τούτοις ταῦτα γὰρ ποσά. ἔτι ή πολάς περος ξατιν αδιθήρος. ο λάδ αδιθήρος αρλαειται ξα πολάρωλ. το 95 32 τοῦ ποσοῦ μέρος ποσόν. ἄμεινον δὲ λέγειν χοινότερον αὐτὸν χεγρῆσθαι 25 τῷ παραδείγματι, ώσπεροῦν καὶ ἐπ' ἄλλων χρώμενος εύρεθήσεται οὐ πάνυ εξητασμένως τοῖς παραδείγμασιν, άλλως τε έπεὶ καὶ τῶν Πυθαγορείων ή δόξα οὐσίαι γὰο κατὰ τοὺς Πυθαγορικοὺς οἱ ἀριθμοί, εἴ γε ἀργαὶ τῶν οὐσιῶν. αἰτία δὲ τοῦ μὴ εἶναι ἐν δευτέριο σχήματι συλλογιστικὴν συζυγίαν την έχ δύο χαθόλου χαταφατιχών, δτι δ μέσος άμφοτέρων χατηγορείται, 40 30 μείζων δὲ ὁ χατηγορούμενος· μείζων τοίνυν ἀμφοτέρων ὢν δύναται χατ' άλλο μέν αύτοῦ μέρος τοῦ έτέρου ἄχρου χατηγορεῖσθαι χατ' ἄλλο δὲ τοῦ έτέρου. καὶ οῦτως οὐδὲν γίνεται κοινὸν ἔγοντα τὰ ἄκρα πρὸς ἄλληλα, ἄν κατ' άλλο καὶ άλλο κοινωνῶσι τοῦ μέσου. δεῖ γάρ τινος ένὸς καὶ ταὐτοῦ

¹ κατηγορεῖται a 4 καὶ (ante τὰς) om. L 6 ἐλέγχοι M αὐτὸν L 8 καθόλου alterum om. aLM 9 μὲν om. a 10 ὑπάρχει (ὑπάρξει M) καὶ τῷ (τὸ a) ξ aLM 13. 14 τοῦ δὲ omisso ἐπὶ a 14 μηδενὸς LM 16 ἀληθεῖς ὁμοίως aLM 19 τῷ aBM: τὸ L 20 ἐν ἀριθμῷ μονὰς ἔχει ἄμφω a ἔσται LM 21 τὸ (ante νῦν) om. aLM 22 γένει scripsi: γένεσι BLM: γενέσει a 24 μέρος ex μέρους corr. B^1 δὲ B: δὴ aM: δεῖ L αὐτὸν κοινότερον a κεχρήσεσθαι aL 25 ὥσπερ L 26 ἐξη-

τασμένος L: ἐξητασμένον a ἄλλως τε scripsi: ἀλλ' ὥσπερ B: om. aLM 27 οὐσία aB
 28 αἴτιον aL: αἰτίαι Μ 29 post μέσος add. ὄρος aLM 31 αὐτοῦ libri ἄλλου (ante δὲ) L
 33 καὶ ἄλλο om. a κοινωνοῦσι aM μέσου aBL: μέρους Μ τοῦ αὐτοῦ aLM

κοινωνεῖν τοὺς ἄκρους, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι. ὁμοίως δὲ ἐλέγχει 26τ καὶ τὴν ἐκ δύο καθόλου ἀποφατικῶν συζυγίαν ἀσυλλόγιστον ὅρους παρα-45 θέμενος τοῦ τε παντὶ καὶ τοῦ μηδενί, ἐπὶ μὲν τοῦ Μ γραμμήν, ἐπὶ δὲ τοῦ Ν ζῷον, | ἄνθρωπον δὲ ἐπὶ τοῦ Ξ καὶ λίθον ἡ γὰρ γραμμή οὐδενὶ ζώφ καὶ 26τ οὐδενὶ ἀνθρώπφ οὐδὲ λίθφ, καὶ τὸ ζῷον ἀνθρώπφ μὲν παντὶ λίθφ δὲ οὐδενί. δι' ἢν δ' αἰτίαν ἐκ δύο ἀποφατικῶν προτάσεων οὐδὲν συνάγεται, φθάνομεν εἰρηκέναι. τούτοις δ' ἐπιφέρει τὸ ὅτι, ἄν ἡ συλλογισμός τις ἔχων συμπέρασμα καθόλου ἐν τῷ δευτέρφ σχήματι, ἀνάγκη αὐτὸν ἔχειν 5 προτάσεις, οἴας εἰρήκαμεν, ἀνομοιοσχήμονας, τὴν μὲν καθόλου ἀποφατικὴν τὴν δὲ καθόλου καταφατικήν. ἄλλως δὲ οὐκ ἄν γένοιτο αὶ γὰρ παρὰ ταύτας τῶν καθόλου προτάσεων συμπλοκαὶ ἐν τούτιφ τῷ σχήματι ἡλέγχθησαν οῦσαι ἀσυλλόγιστοι.

p. 27a26 Έαν δὲ πρὸς τὸν ἔτερον ἦ καθόλου τὸ μέσον.

Εἰρηκὼς περὶ τῶν συζυγιῶν τῶν ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις ἐχουσῶν 15 καθόλου καὶ δεδειχὼς τάς τε συλλογιστικὰς αὐτῶν καὶ τὰς ἀσυλλογίστους 10 νῦν λέγει περὶ τῶν ἐκ καθόλου καὶ ἐπὶ μέρους συγκειμένων, δεικνύς, τίνες εἰσί, καὶ ποῖαι μὲν αὐτῶν αἱ συλλογιστικαὶ ποῖαι δὲ ἀσυλλόγιστοι, δεικνὺς δὲ καὶ ἐν ταύταις τὰς ἀνομοιοσχήμονας οὔσας συλλογιστικὰς φυλασσομένου τοῦ καθόλου τῆ μείζονι προτάσει, αὶ καὶ αὐταὶ γίνονται δύο, ποτὲ μὲν 20 ἀποφατικῆς καθόλου τῆς μείζονος συντιθεμένης καταφατικῆ ἐπὶ μέρους τῆ 15 ἐλάττονι, ποτὲ δὲ καταφατικῆς μὲν καθόλου τῆς μείζονος οὔσης ἐπὶ μέρους δὲ ἀποφατικῆς τῆς ἐλάττονος.

ρ. 27 a 32 Εἰ γὰρ τὸ Μ τῷ μὲν Ν μηδενὶ τῷ δὲ Ξ τινὶ ὑπάρχει, ἀνάγχη τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν.

25 Δείχνυσι ταύτην συλλογιστικήν την συζυγίαν προσχρησάμενος τη της καθόλου αποφατικης της ΜΝ αντιστροφη. εί γαρ το Μ μηδενί τφ Ν, καὶ το Ν οιδενὶ τφ Μ΄ κεῖται δὲ τὸ Μ τινὶ τφ Ξ΄ γίνεται συζυγία η 20 τοῦ τετάρτου συλλογισμοῦ ἐν πρώτφ σχήματι, τὸ Ν τφ Μ οιδενί, τὸ Μ τῷ Ξ τινί, ἐξ ης συνήγετο τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ μη ὑπάρχον. τοῦτο δη καὶ 30 ἐν τῆ προκειμένη συζυγία ἐν δευτέρφ σχήματι ἔσται συμπέρασμα. ἔστι

¹ μέλλει aL 3 παντὸς LM μηδενὸς LM 4 post γραμμή delevit καὶ B 5 οὐδὲ B: καὶ οὐδενὶ aLM δὲ L 7 φάνομεν L εἰρηκέναι] p. 57,10 sq, · δὲ L τις om. a 8 τῷ om. a 10 τὴν δὲ B: τὴν δ᾽ (δὲ M) ἑτέραν aLM 11 ταῦτα L ἡλέγχθησαν ante ἐν transponit L: ἐλέγχθησαν a 13 τὸ ἔτερον B 17 ante ἀσυλλόγιστοι add. αὶ a 18 ante ἐν add. τὰς L 19 τῆ aBL: τῷ M 20 post συντιθεμένης add. καὶ a καταφατικῆ scripsi: καταφατικῆς libri 21 καθόλου om. aLM 23. 24 textus verba in LM 24 τῷ ξ̄ τινὶ LM 25 τὴν om. L 27 τὸ μ̄ BLM: τῷ μ̄ a 27. 28 ὁ τοῦ τετάρτου τρόπου συλλογισμὸς LM 28 μ̄ τῷ $\overline{\nu}$ B οὐδενὶ τῷ $\overline{\mu}$ L 29 ὁπάρχειν aL δὲ L

δὲ δεῖξαι τοῦτο καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. κείσθω γὰρ τὸ Μ26ν τῷ μὲν Ν μηδενὶ τῷ δὲ Ξ τινί· λέγω, ὅτι καὶ τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ οὸν ὑπάρχει. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ τὸ Ν τῷ Ξ παντί· κεῖται εδ δὲ καὶ τὸ Μ τῷ Ν οὐδενί· συναχθήσεται κατὰ τὸν δεύτερον ἐν πρώτῷ 5 σχήματι τὸ Μ τῷ Ξ οὐδενί, ὅπερ ἀδύνατον· κεῖται γὰρ τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν. ψευδὴς ἄρα ἡ ὑπόθεσις, δι' ῆς συνήχθη τοῦτο· τὸ ἄρα ἀντικείμενον αὐτῆ ἀληθές· ἀντίκειται δὲ τῆ 'τὸ Ν τῷ Ξ παντί' ἡ λέγουσα τὸ Ν τῷ Ξ τινὶ μὴ ὑπάρχειν.

p. 27 = 36 Πάλιν εἰ τῷ μὲν Ν παντὶ τὸ Μ τῷ δὲ Ξ τινὶ μὴ = 30 οπάρχει, ἀνάγκη τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ μὴ ὁπάρχειν εἰ γὰρ παντὶ ὑπάρξει.

Οὐχέτι τοῦτον τὸν συλλογισμὸν δείχνυσι δι' ἀντιστροφῆς ἀνάγων εἴς τινα τῶν ἀναποδείκτων, ὡς ἔδειξε τοὺς πρὸ αὐτοῦ τρεῖς ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι. αίτιον δέ, δτι μη έγγωρεῖ δεῖξιν τοιαύτην ἐπὶ τῆς ἐχχειμένης 15 συζυγίας ποιήσασθαι· οὔτε γὰρ ἄν τὴν μείζονα καθόλου οὖσαν καταφατικὴν 35 αντιστρέψωμεν, έτι καθόλου μένει διά τὸ τὴν καθόλου καταφατικὴν πρὸς την ἐπὶ μέρους καταφατικήν ἀντιστρέφειν, οὔτε δὲ ἐν πρώτω σχήματι οὔτε έν τῷ δευτέρω συλλογιστική συζυγία ἐστίν, ἐν ἢ ἡ μείζων ἐπὶ μέρους. άλλ' οὐδ' δλως συλλογιστική συζυγία, ἐν ή αί δύο ἐπὶ μέρους· γίνονται 20 δὲ ἐπὶ μέρους ή μὲν μείζων διὰ τὴν ἀντιστροφήν, ἡ δὲ ἐλάττων, ὅτι καὶ 40 είληπται την άρχην ἐπὶ μέρους. τῆ μὲν οὖν τῆς μείζονος προτάσεως ἀντιστροφή διὰ τοῦτο οὐγ οἶόν τε χρήσασθαι* τὴν δὲ ἐλάττονα ἐπὶ μέρους ούσαν αποφατικήν αδύνατον αντιστρέψαι· οὐ γάρ αντιστρέφει ή ἐπὶ μέρους αποφατική υπάρχουσα τη έπὶ μέρους αποφατική. τη είς αδύνατον δή 25 ἀπαγωγῆ γρώμενος δείχνυσι τὴν προχειμένην συζυγίαν συλλογιστικήν. εἰ γὰρ μή ἐστιν ἀληθὲς ἐπὶ ταῖς κειμέναις προτάσεσι τὸ τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ μὴ 45 ύπάρχειν, άληθες έσται τὸ άντιχείμενον αὐτῷ. έστι δὲ τοῦτο τὸ τὸ Ν παντὶ τῷ Ξ ὑπάργειν· κεῖται δὲ καὶ τὸ Μ παντὶ τῷ Ν ὑπάργειν· γίνεται δὴ 27έν τῷ πρώτῳ σχήματι ή συζυγία ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν, ἐξ ὧν

¹ δειχνύναι L καὶ om. L 2 καὶ om. LM 2. 3 τῷ $\overline{\xi}$ τινὶ οὐχ ὑπάρχει (ὑπάρξει a) τὸ $\overline{\gamma}$ aLM 3 τὸ (ante ἀντικ.) om. L παντὶ τῷ $\overline{\xi}$ aLM 4 post δεύτερον add. τρόπον L 6 ψεῦδος M . 7 αὐτῷ LM 8 τινὶ τῷ $\overline{\xi}$ a μὴ om. LM 9—12 sunt textus verba in LM 9 τὸ μὲν a (i) $\overline{\mu}$ παντὶ τῷ $\overline{\gamma}$ a (mfi) 10 ὑπάρχη B (corr. AB) τινὶ om. L: post $\overline{\xi}$ transponit M 11 ὑπάρξει aBLM (Cfi): ὑπάρχει Ar. 13 ἀναποδείκτως M τῷ om. aLM 14 ἐγκειμένης a et, ut videtur, B pr. 16 ante ἔτι add. οὐ γὰρ a 17 δὲ om. L ante πρώτῷ add. τῷ L: superscr. M 18 τῷ om. a 19. 20 γίνονται δὲ ἐπὶ μέρους om. aLM 24 ante εἰς post add. δὲ B δὴ om. aLM 26 τῷ $\overline{\xi}$ τινὶ LM 27 ἀληθὲς . . . ἀν[τικ]είμενον . . [τοῦτο] . . . παν[τὶ τῷ] $\overline{\xi}$ ὑπάρχειν (28) in mg. B²; literae uncinis inclusae perierunt ἔσται B: ἐστὶ aLM τὸ alterum om. M παντὶ om. L: post $\overline{\xi}$ (28) transponit M 28 ante ὑπάρχειν utrumque add. μὴ L δὴ aBM: δὲ L

συναχθήσεται τὸ M παντὶ τῷ Ξ , δ ἀδύνατον κεῖται γὰρ τινὶ αὐτῷ μὴ 27ι ὑπάρχειν. ψεῦδος ἄρα τὸ ὑποτεθὲν τὸ τὸ N παντὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν τὸ ἄρα ἀντικείμενον αὐτῷ ἀληθὲς τὸ τὸ N τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν.

p. 27 ο 1 Καὶ εἰ τὸ Μ τῷ μὲν Ν παντὶ ὑπάρχει τῷ δὲ Ξ μὴ 5 $_5$

Έπὶ τοῦ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τὴν ὸεῖξιν ποιησάμενος, ἐπεὶ τὸ τινὶ μὴ ύπάργειν ἴσον δυνάμενον τῷ μὴ παντὶ κατὰ τὴν λέξιν διαφέρει, μεταλαβὼν άντι τοῦ τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν τίθησι τὸ Μ μὴ παντί τῷ Ξ ὑπάργειν, καὶ λέγει τὸν αὐτὸν ἔσεσθαι συλλογισμὸν καὶ διὰ τῆς αὐτῆς δείξεως, 10 καν εἰς τὴν λέξιν ταύτην μεταληφθῆ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν. ὁμοίως 10 γάρ καὶ τὸ συμπέρασμα τῆ λέξει διοίσει συναχθήσεται γάρ τὸ Ν οὐ παντὶ τῶ Ξ. τοιοῦτός ἐστιν ὁ ὑποσυλλογιστικὸς ὑπὸ τῶν νεωτέρων λεγόμενος ὁ λαμβάνων μὲν τὸ ἐσοδυναμοῦν τῆ προτάσει τῆ συλλογιστικῆ ταὐτὸν δὲ καὶ έχ ταύτης συνάγων τῷ γὰρ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τὸ μὴ παντὶ ὑπάρχειν 15 ἐσοδυναμοῦν μετείληπται. ἀλλ' ἐχεῖνοι μὲν οὐ λέγουσι τοὺς τοιούτους συλ- 15 λογισμούς είς την φωνήν και την λέξιν βλέποντες, άλλά 'Αριστοτέλης πρός τὰ σημαινόμενα όρῶν, ἐφ' ὧν όμοίως σημαίνεται, οὐ πρὸς τὰς φωνὰς τὸν αὐτόν φήσι συνάγεσθαι συλλογισμόν καὶ ἐν τῆ τοιαύτη τῆς λέξεως ἐν τῷ συμπεράσματι μεταλήψει, αν ή συλλογιστική δλως συμπλοκή. άξιον δὲ 20 ἐπιστῆσαι, πῶς ή εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγὴ ἔξωθεν τὴν ὑπόθεσιν πρὸς τὴν τοῦ προχειμένου δεῖξιν λαμβάνουσα ἐστὶ συλλογιστική, εἴ γε συλλογισμός ἦν 20 ό μη δεόμενος έξωθέν τινος πρός το γενέσθαι το άναγκαῖον, ώς εἶπεν όριζόμενος τὸν συλλογισμόν. ἢ καὶ ἐν ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς τὸ μὲν προχείμενον δείχνυται καὶ τὴν πίστιν λαμβάνει διὰ τῶν χειμένων, ἡ δὲ 25 ύπόθεσις άλλο τι δείχνυσι καὶ πρὸς άλλο συμπέρασμα λαμβάνεται, δ άδύνατον δειγθέν οὐ δι' ἄλλου τινὸς ἢ διὰ τῶν χειμένων τῆ αύτοῦ ἀναιρέσει συναναιρεῖ 25 την υπόθεσιν, ης αναιρεθείσης το προχείμενον πιστον γίνεται. δι' ών δὲ δείχνυται ή ύπόθεσις αδύνατος, ταῦτ' ἐστὶ δειχνύντα τὸ λεγόμενον συμπέρασμα έξ ἀνάγκης επόμενον ταῖς ληφθείσαις προτάσεσιν. ἢν δὲ τὸ Ν μὴ παντὶ 30 τῶ Ξ · διὰ γὰρ τὸ τὸ Μ κατὰ παντὸς μὲν τοῦ Ν κατηγορεῖσθαι μὴ κατὰ παντός δὲ τοῦ Ξ τοῦτο ἐὸείχθη. παραφυλακτέον δέ, ὅτι ἐν μὲν τῷ δευτέρῳ 30 σγήματι ἐν τῆ συζυγία τῆ ἐγούση τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν τῆ συλλο-

 $^{2 \}text{ payth to } \overline{\mathbf{v}} \text{ to } \overline{\mathbf{v}} \text{ ξ LM: payth $to $\overline{\mathbf{v}}$ \o 4. 5 sunt textus 1 m BLM: a a 8 μη (ante παντί) BLM: οὐ a 9 ἔσεσθαι om. aLM verba in LM 13 καὶ om. L 14 τῷ Β: τὸ aLM ὑπάρχει (post μὴ et τὸ Β: τῷ aLM 15 ἰσοδύναμον ὂν aL οὐ om. aLM λέaBM: ταύτης L post παντί) Μ γουσι . . . τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν ζῷον (p. 86,7) om. B, in quo deest folium unum 16 post καὶ add. είς L βλέπειν ΚΜ 18 έν (post καί) om. LM 22 μή aLM: μὲν Κ είπεν] p. 24 b 18 24 δείχνυσι a τὴν om. Μ προχειμένων a 25 καὶ ΚLΜ: μη α 30 τὸ τὸ ΚΕΜ: τῶν τὸ α μὲν . . . παντὸς (31) 26 αὐτοῦ libri om. L κατά alterum om. a

γιστική δεί είναι την μείζονα καθόλου καταφατικήν την δε ελάττονα επί 27τ μέρους αποφατικήν (οῦτως γὰρ μόνως εχουσῶν αὐτῶν ή δι' αὐονάτου δείξις μέρους ἀποφατικήν (οῦτως γὰρ μόνως εχουσῶν αὐτῶν ή δι' αὐονάτου δείξις προχωρεί, δι' ἤς αῦτη ή συζυγία μόνης δείκνυται συλλογιστική. ἄν δε ληφθῶσιν ἀνάπαλιν ἔχοντες οἱ ὅροι, οὐκέτι ἰσχύει ἐπ' αὐτῶν ή δι' ἀὐονάτου δ δείξις, διὰ οὐδὲ συλλογιστική ἔτι οῦτως ληφθεῖσα ή συζυγία), ἐπὶ δέ γε εστοῦ τρίτου σχήματος ή ἔκτη συζυγία τῶν συλλογιστικῶν ή ἔχουσα καὶ αὐτη ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν τὴν ἑτέραν τὴν δὲ ἐτέραν καθόλου καταφατικήν, ἤτις καὶ αὐτὴ δείκνυται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ἀνάπαλιν ταύτη ἔχει. δεῖ γὰρ ἔχειν ἐν ἐκείνῳ τῷ σχήματι τὴν μείζονα πρότασιν πάντως εἶναι ἀποφατικὴν τὴν ἐκείνῳ τῷ σχήματι τὴν μείζονα πρότασιν πάντως εἶναι ἀποφατικὴν τὴν δὲ ἐλάττονα καταφατικήν, εἰ μέλλοι ἔσεσθαι συλλογισμός. οὕτως γὰρ ἔχουσα συλλογιστική δείκνυται δι' ἀδυνάτου. ἄν δ' ἀνάπαλιν ἔχωσιν αί προτάσεις, ἀσυλλόγιστος ή συμπλοκή, ὡς ἐροῦμέν τε καὶ δείξομεν μετ' ὀλίγον.

15 $p.\,27\,\text{b}\,4$ Έαν δὲ τοῦ μὲν Ξ παντὸς τοῦ δὲ N μὴ παντὸς 45 χατηγορῆται, οὐχ ἔσται συλλογισμός.

Δείξας, τίνες εἰσὶ συμπλοχαὶ συλλογιστικαὶ ἀνομοίων οὐσῶν καὶ κατά 27ν τὸ ποιὸν καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τῶν προτάσεων, νῦν πάλιν τὰς ἀσυλλογίστους παρατίθεται καὶ δείκνυσι, τίνες εἰσὶν ἀνομοίων οὐσῶν κατ' ἄμφω τὰ προει-20 ρημένα τῶν προτάσεων. ἔφαμεν δὲ δεῖν, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι, ἐν δευτέρφ σχήματι τὴν μείζονα πρότασιν τὸ καθόλου ἔχειν πᾶσα δὴ ἡ 5 μὴ οὕτως ἔχουσα συζυγία ἀδόκιμός τε καὶ ἀσυλλόγιστος. ὅροι, δι' ὧν ἐλέγχει ἀσυλλόγιστον τὴν ἐκκειμένην συζυγίαν, τοῦ μὲν παντὶ ὑπάρχειν τῷ Ξ τὸ Ν ζῷον, οὐσία, κόραξι τὸ γὰρ ζῷον οὐ πάση μὲν οὐσία, κόρακι 25 δὲ παντί, ⟨καὶ ἡ οὐσία κόρακι παντί'⟩ τοῦ δὲ μηδενὶ ζῷον, λευκόν, κόραξι τὸ γὰρ ζῷον λευκόν κουδενὶ 10 κόρακι. ἀσυλλόγιστος δὲ ἡ συζυγία, διότι ὁ μείζων, κατὰ ᾶ μόρια αύτοῦ ἐκπίπτει τῆς πρὸς τὸν μέσον κοινωνίας, τούτοις ἀσυλλογίστως καὶ περιέχειν τὸν ἐλάττονα ὅρον δυνήσεται καὶ μὴ περιέχειν.

έχουσῶν correxi: έχόντων libri αὐτῶν om. LM 3 μόνως M 2 οΰτω α 4 δι' om. LM 5 ἐπὶ δέ γε . . . συζυγία (6) om. L 6 ἡ alterum om. K 12 ἐλάσσονα a 13 ante συλλογιστική add. ή a 14 συμπλοκή aK: συλλογιστική LM 16 post κατηγορηται add. τὸ μ̄ a (u, rc. d; idem post ξ̄ παντός 17 συλλογιστικαί συμπλοκαί a ante ἀνομοίων add. καί aLM add. C) 18 πάλιν KLM: πρώτον a τὰς ἀσυλλογίστους] τὰς α evan. Μ om. a 20 ἔφα-22' 2 μ K 21 δη scripsi: δὲ libri 23 ἐγκειμένην a 24 τὸ $\overline{\nu}$ οὐ πάση . . . ζφον (25) in mg. infer. K 25 καὶ ή οὐσία παντὶ κόρακι a μεν] p. 71, 22 (πόρακι παντί transposui): om. KLM 26 γάρ om. L: δὲ Μ τὸ λευκὸν aLM: τὸ

 27 δ M: ἡ aKL
 κατὰ ᾶ scripsi: κατὰ τὰ

 28 ἐκπίπτων LM
 ante τούτοις add. καὶ

 τελευταΐον superscripto τὸ λευκὸν Κ libri αὐτοῦ LM: αὐτῆς aK. 29 έλάσσονα α συμπλεχόμενος LM

p. 27 \ 6 Ο δδ' δταν τοῦ μὲν Ξ μηδενός τοῦ δὲ N τινός.

27v

Πάλιν γὰρ καὶ ἐν ταύτη τῆ συζυγία ἡ μείζων πρότασις ἐπὶ μέρους γίνεται. ὅροι τοῦ μὲν ὑπάρχειν παντὶ τῷ Ξ τὸ Ν ζῷον, οὐσία, μονάς: 15 μέσον ζῷον: τὸ γὰρ ζῷον τινὶ μὲν οὐσία, μονάδι δὲ οὐδεμιᾶ, καὶ ἡ οὐσία 5 πάση μονάδι. δόξη δὲ προσχρῆται τῶν Πυθαγορικῶν, οἶς ἐδόκει ἡ μονὰς οὐσία εἶναι, ὥσπερ καὶ πρὸ ὀλίγου τῷ ἀριθμῷ. ἡ δὲ αὐτὴ δεῖξις, κἄν ἀντὶ τῆς μονάδος ληφθῆ λίθος. τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν ζῷον, οὐσία, ἐπιστήμη: τὸ γὰρ ζῷον οὐσία μὲν τινί, ἐπιστήμη δὲ οὐδεμιᾶ, καὶ οὐσία 20 οὐδεμιᾶ ἐπιστήμη. ἡ αὐτὴ αἰτία καὶ ἐν ταύτη τῆ συζυγία τοῦ αὐτὴν 10 ἀσυλλόγιστον εἶναι.

p. 27 b 9 ⁶Οταν μεν οὖν ἀντιχείμενον ἦ τὸ καθόλου τῷ κατὰ μέρος.

"Εδειξεν ανομοιοσχημόνων οδσών των προτάσεων καὶ κατά τὸ ποιὸν καὶ κατὰ τὸ ποσόν (τὴν γὰρ κατὰ τὸ ποιὸν διαφορὰν ἐσήμανεν εἰπὼν ὅταν μὲν οὖν ἀντιχείμενον ἢ τὸ χαθόλου τῷ χατὰ μέρος), τίνες μὲν συλλο-25 15 γιστικαί συζυγίαι, τίνες δὲ ἀσυλλόγιστοι. ή μὲν γὰρ ἔχουσα τὴν μείζονα πρότασιν καθόλου ἀποφατικήν την δὲ ἐλάττονα ἐπὶ μέρους καταφατικήν καὶ ἡ τὴν μὲν μείζονα ἔγουσα καθόλου καταφατικήν τὴν ἐπὶ μέρους δὲ την ελάττονα ἀποφατικήν αὐται συλλογιστικαί, αἱ δὲ παρὰ ταύτας ἀσυλλόγιστοι. ἐφεξῆς δὲ δείχνυσιν, ὅτι, ὥσπερ ἐπὶ τῶν καθόλου αί ὁμοιοσγήμονες 30 20 ήσαν ἀσυλλόγιστοι, οὕτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τὴν μὲν ἑτέραν ἐχουσῶν καθόλου τὴν δὲ έτέραν ἐπὶ μέρους, αἴτινες οὐχέτι ἀντιχείμενον τὸ χαθόλου τῷ χατὰ μέρος έγουσι. πᾶσαι γὰρ αί ἐν δευτέρω σχήματι όμοιοσχήμονες συζυγίαι, όπως αν έγωσι και κατά τὸ ποσόν, ἀσυλλόγιστοι. τίνες δ' εἰσὶν ὁμοιοσγήμονες, δτι αί κατὰ τὸ ποιὸν δμοιαι, ἐδήλωσε καὶ αὐτὸς εἰπὼν οἶον 25 αμφότεραι στερητικαί ἢ καταφατικαί. λαμβάνει δὲ πρώτην συζυγίαν έξ όμοιοσχημόνων την έχουσαν την μείζονα καθόλου αποφατικήν την δέ 35 έλάττονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν.

ρ. 27 τιλι Οΐον τὸ M τῷ μὲν N μηδενὶ τῷ δὲ Ξ τινὶ μὴ ὑπαρχέτω ἐνδέχεται δὴ καὶ παντὶ καὶ μηδενὶ τὸ N τῷ Ξ ὑπάρχειν.

30 Υπισγνεῖται μὲν τῆ τῶν ὅρων παραθέσει, δεῖξαι ἐπ' αὐτῶν τὸ ἀσυλ-

¹ textus verba in LM 3 τὸ $\overline{\text{v}}$ τῷ $\overline{\textbf{\xi}}$ K 4 ἡ om. LM 5 πάση aLM: πάλιν K 6 πρὸ ὀλίγου] cf. p. 81, 14 sq. ἀριθμῷ om. L 7 ζῷον] hinc iterum B 9 καὶ ἐν ταύτη τῇ συζυγία τοῦ αὐτὴν aB: τοῦ καὶ ταύτην τὴν συζυγίαν LM 11 τῷ καθόλου τὸ a 12 καὶ (post προτάσεων) om. LM τὸ om. B 13 τὸ prius om. B κατὰ (ante ποσὸν) om. M ante ποιὸν addendum videtur (ποσὸν καὶ κατὰ τὸ) 14 τῷ καθόλου τὸ a 17 ἡ om. B μὲν om. aLM 17. 18 δὲ (δ' M) ἐλάττονα ἐπὶ μέρους aLM 19 αἱ om. B 20 ἑτέραν μὲν a 21 τῷ καθόλου τὸ aL 23 ὅπως ἀν ἔχωσι καὶ (καὶ om. L) κατὰ τὸ (τὸ om. L) ποσόν om. a τίνες . . . ὅμοιαι (24) om. a δέ M 24 ante ἐδήλωσε add. ὅπερ a 26 δ' M 28. 29 iterum textus verba in L 28 ὑπάρχειν L τῷ $\overline{\textbf{\xi}}$ τὸ $\overline{\textbf{v}}$ a et Ar. 30 αὐτῷ M

λόγιστον τὸ παντὶ καὶ μηθενὶ τὸ Ν τῷ Ξ ὑπάρχειν ὡς δυνάμενον ἐπὶ τῆς 27ν τοιαύτης συζυγίας, ἐλέγξειν καὶ δείξειν τὸ ἀσυλλόγιστον τῆς συμπλοκῆς. 40 λαβών δὲ δρους τοῦ μηδενὶ μέλαν, γιόνα, ζώον (τὸ ζγάρ) μέλαν γιόνι μέν οὐδειμία, δ ἐστι μείζων ἄχρος ὢν κατά τοῦ Ν, ζώω δὲ τινὶ οὸς ὑπάργει, 5 δ ἐστιν ἐλάττων ἄχρος ὁ ἐπὶ τοῦ Ξ, καὶ χιὼν οὐδενὶ ζώφ) μεταβάς ἐπὶ τὸ λαβεῖν καὶ τοῦ παντὶ ὅρους (οὕτως γὰρ ἔμελλεν ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία 45 δειγθήσεσθαι) εφίστησιν ήμας πρώτον, πώς μεν είλημμένης της επί μέρους αποφατικής αληθούς της | Μ Ξ οδόν τ' εύπορήσαι και του παντί υπάργειν 28r τὸ Ν τῷ Ξ ὅρων, πῶς δὲ εἰλημμένης ἀδύνατον. ἐπεὶ γὰρ τὸ ἐπὶ μέρους 10 αποφατικόν, ώσπεροῦν καὶ τὸ καταφατικόν, αληθεύεται καὶ τῷ τὰς ὑπὲρ αὐτὰς τὰς καθόλου ἀληθεῖς εἶναι καὶ τῷ τὰς ὑπεναντίας αὐταῖς (ἡ γὰο λέγουσα τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάργειν ἀληθής, κἂν μηδενὶ τὸ Μ τῷ Ξ 5 ύπάρχη· ύπὸ ταύτην γὰρ τέτακται καὶ ἀκολουθεῖ αὐτῆ καὶ ἔστιν ὑπάλληλος αὐτῆ· ἀληθής δέ, κᾶν ή μὲν τὸ Μ τῷ Ξ μηδενὶ λέγουσα ψευδής ἦ, ή 15 δὲ τινὶ τὸ Μ τῷ Ξ τιθεῖσα ἀληθής, ήτις ἐστὶν ὑπεναντία τῆ λεγούση τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάργειν· ὑπὸ γὰρ τὰς ἀλλήλαις ἐναντίας τὰς χαθόλου έχατέρα τούτων), όντος δή διττοῦ τοῦ άληθοῦς τῆ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆ, αν μεν ούτως ληφθη αληθής ή λέγουσα τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν, δτι καὶ τινὶ ὑπάργει, οὸ δυνησόμεθα δρων εὐπορῆσαι δεικνύντων τὸ Ν παντὶ 10 20 τῷ Ξ ὑπάρχον. τούτου δὲ τὸ αἴτιον, ὅτι ἡ λέγουσα συζυγία τὸ Μ τῷ Ν μηδενὶ τῷ δὲ Ξ τινὶ ὑπάρχειν συλλογιστικὴ ἡμῖν δέδεικται οὖσα, συνάγουσα επὶ μέρους ἀποφατικόν· τὸ γὰρ N τινὶ τῷ Ξ ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν. εἰ δὲ συλλογιστιχῶς χαὶ ἐξ ἀνάγχης ἐπὶ μέρους ἀποφατιχὸν συνάγεται, ὅταν η τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχον ὡς καὶ τινὶ ὑπάρχειν, δῆλον ὅτι οὐκ 15 25 εὐπορήσομεν δρων τῶν ἐχόντων τὸ Ν παντὶ τῷ Ξο οὕτως γὰρ ἀναιροῖτο αν τὸ ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγεσθαι ἐν τῆ συζυγία τῆ έχούση τὸ Μ μηδενὶ μὲν τῷ Ν τινὶ δὲ τῷ Ξ ὑπάρχον, ἐπειδὴ εἴληπται νῦν οῦτως τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὁπάρχειν ώς καὶ ὑπάρχον τινί.

Αστη μεν ή αιτία του ούτως αληθούς λαμβανομένης της Μ Ξ μη 30 δόνασθαι ληφθήναι σρους του το Ν παντί τι Ξ. αὐτὸς δὲ δείχνυσι διὰ 20 τοῦ ἀδυνάτου, στι ούτως χειμένης ἀληθοῦς είναι της ἐπὶ μέρους ἀποφατικης της Μ Ξ ἀδόνατον τὸ Ν παντί τι Ξ ὑπάρξαι. εἰ γὰρ εἴη χείμενον τὸ Ν

³ χιόνα B: χιών aLM γάρ a: om. BLM μέλαν om. B 4 ύπάρχειν B 5 δ BLM: ὧν a χιόνι B ante μεταβάς add. καὶ M 6 ξμελλεν ex corr. M 7 ἐφίστησιν ἡμᾶς evan. B (sed φ , spiritus, accentus internoscere licet) 9 τοῦ $\overline{\nu}$ L δρᾶν L 10 καὶ (post ώσπεροῦν) om. L 11 τὰς alterum om. L γὰρ om. a 12 $\overline{\mu}$ (ante τινὶ et ante τῷ) BLM: $\overline{\nu}$ a 13 καὶ ὑπὸ ταύτης τέτακται L 14 αὐτῆ scripsi: αὕτη libri $\overline{\mu}$ LM: $\overline{\nu}$ aB 15 $\overline{\mu}$ BLM: $\overline{\nu}$ a $\overline{\nu}$ a $\overline{\nu}$ BLM: $\overline{\nu}$ a $\overline{\nu}$ βτις B: $\overline{\eta}$ aLM 16 $\overline{\mu}$ BLM: $\overline{\nu}$ a $\overline{\nu}$ αποφατικῆ (17) om. a $\overline{\nu}$ αλλήλαις BL: άλλας M 18 ἄν δὴ οὕτως ληψώμεθα a $\overline{\nu}$ ἀληθὴς ἡ λέγουσα om. a 19 ὅτι καὶ τινὶ ὑπάρχει om. L 20 ὑπάρχειν aM: om. L τοῦτο aL δὴ B 20. 21 συζυγία τὸ $\overline{\mu}$ τῷ $\overline{\nu}$ μηδενὶ om. L 21 ὑπάρχει L 22 μὴ aLM: οὐχ B 24 ὑπάρχον scripsi: ὑπάρχειν libri 27 ὑπάρχειν L ἐπεὶ δὲ LM 28 $\overline{\mu}$ aB: $\overline{\nu}$ LM ὑπάρχον B: ὑπάρχειν aLM 30 δείχνυται a

παντὶ τῷ Ξ κειμένου τοῦ Μ μηδενὶ τῷ Ν, γίνεται ἐν πρώτφ σχήματι τὸ 28r Μ μηδενὶ τῷ Ξ, ὅπερ ἀδύνατον· ὑπέκειτο γὰρ οὕτως τὸ Μ τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν ὡς καὶ ὑπάρχειν τινί. οὕτως μὲν οῦν λαμβανομένης τῆς ἐπὶ 25 μέρους ἀποφατικῆς οὐχ οἶόν τ' εὐπορῆσαι τοῦ παντὶ τὸ Ν τῷ Ξ ὑπάρχειν δ ὅρων. ἀλλὶ ἐπεὶ τὸ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τὸ Μ τῷ Ξ οὐ μόνον, ὅτε καὶ τινὶ ὑπάρχει, ἀληθές ἐστιν, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἦττον, καὶ ὅτε μηδενί, τῷ ἀδιόριστον εἶναι τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς τὸ ἀληθές, ἄν ληφθῆ τὸ τινὶ μὴ ὑπάρχον οὕτως ἀληθὲς ὡς καὶ μηδενί, τοῦτ ἔστιν ἐπὶ ὅλης, ἐφὶ ῆς καὶ οὐδὲνὶ τὸ 30 Μ τῷ Ξ ὑπάρχει (οὐδὲν γὰρ ῆττον καὶ τότε ἀληθής ἐστιν ἡ ἐπὶ μέρους ο ἀποφατική), εὐπορήσομεν ὅρων πρὸς τὸ δεῖξαι τὸ Ν καὶ παντὶ τῷ Ξ· ἐδείξαμεν γάρ, ὅτι τῶν δύο καθόλου ἀποφατικῶν οὐσῶν οὐδὲν συνάγεται. τοῦ παντὶ τὸ Ν τῷ Ξ ὑπάρχειν ὅροι γραμμὴ τὸ Μ, ζῷον τὸ Ν, ἀνθρωπος τὸ Ξ· ἡ μὲν γὰρ γραμμὴ οὐδενὶ ζῷφ καὶ τινὶ οὐχ ὑπάρχει ἀνθρώπφ, ἐπεὶ 35 καὶ μηδενί, ζῷον δὲ παντὶ ἀνθρώπφ.

Τῆ αὐτῆ δείξει χρῆται καὶ ἀμφοτέρων οὐσῶν καταφατικῶν, τῆς μὲν . 15 μείζονος χαθόλου της Μ Ν της δε ελάττονος επί μέρους της Μ Ξ. τοῦ μέν γάρ μηδενὶ δπάρχειν δρων εὐπορεῖ λευχὸν γάρ ἐπὶ τοῦ Μ τίθησι, κύκνον ἐπὶ τοῦ Ν, λίθον ἐπὶ τοῦ Ξ· τὸ γὰρ λευκὸν κύκνφ μὲν παντὶ λίθω δὲ τινί, καὶ κύκνος οὐδενὶ λίθω. τοῦ δὲ παντὶ οὐκέτι, ἄν η̈ ή ἐπὶ 40 20 μέρους χαταφατική οὕτως εἰλημμένη ώς συναληθευομένη τῆ ἐπὶ μέρους ἀποφατική. ἀποφατικής γὰρ οὖσης πάλιν τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους καὶ καταφατικής καθόλου της μείζονος εν τούτφ τῷ σχήματι συνάγεται ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συμπέρασμα συλλογιστικῶς, ὡς δέδεικται. ὄντος δή άληθοῦς τοῦ τινὶ μὴ ἐν τῇ τοιαύτη συζυγία ἀδύνατον εὐπορῆσαι ὅρων τοῦ 25 παντί· ἀναιρεθήσεται γάρ οὕτως καὶ διαβληθήσεται ή συλλογιστική συζυγία· 45 εί γὰρ παντὶ ὁπάργοι, καὶ ὧτινι σολλογιστικῶς ἐδείχθη μὴ ὁπάργον, 28 ν ύπάργοι ἄν. ούτως μέν οῦν ἀληθοῦς ούσης τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ούν οἶόν τ' εὐπορῆσαι πάλιν δρων τοῦ παντὶ τὸ Ν τῷ Ξ ὑπάρχειν. εἰ γὰρ τὸ Ν παντὶ τῷ Ξ, εἴη δὲ καὶ τὸ Μ παντὶ τῷ Ν, τὸ Μ παντὶ τῷ Ξ 30 δπάρξει· άλλ' έχειτο τινὶ μὴ δπάρχειν· οὕτως γὰρ ἦν άληθὴς ἡ ΜΞ έπὶ μέρους οὖσα καταφατική. ἀλλ' ἐπεὶ ἀδιόριστον τὸ ἀληθὲς τῆς ἐπὶ τ μέρους χαταφατικής (οὐ γὰρ μόνον τότε ἀληθής ἐστιν, ὅτε χαὶ ἡ ὑπεναντία αὐτῆ ἀληθής, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἡ καθόλου καταφατική, ὑφ' ῆν ἐστιν), ὅταν οῦτως ληφθη άληθης εἶναι ως διὰ τὴν χαθόλου, ὑφ' ῆν ἐστι, καὶ ἐπὶ

⁵ ὅτι LM 6 ἀλλὰ καὶ Β: ἀλλὰ 4 μέρους] μέρ evan. Β τε LM 1 κειμένου om. L 8 ἐπὶ BLM: ἐφ' a 8. 9 τῷ ξ Μ: ἀλλ' aL 7 τῆς aB: τὸ L: τῷ Μ ὑπάρχειν aLM ύπάργει τὸ μ̄ (ν̄ a) aLM 10 ἀποφατική] huc usque L καὶ om. Μ 11 post őti 16 post μείζονος erasit της Β add. δ aM 12. 13 τ 0 $\overline{\nu}$... τ 0 $\overline{\nu}$... τ 0 $\overline{\xi}$ M μ (ante ν) evan. Β 17 τίθησι om. aM 18 post τὸ add. μὲν a 21 ἐπὶ μέρους τῆς 22 τῆς om. a 23 δέδειχται] p. 83,12 sq. δη scripsi: δὲ aBM 26 γὰρ om. aM υπάρχη a: υπάρ M υπάρχον aB: υπάρ M $\frac{\chi}{\xi}$ ων om. aM $\frac{\chi}{\xi}$ το παντὶ] το $\frac{\chi}{\xi}$ evan. B $\frac{\chi}{\xi}$ evan. M $\frac{\chi}{\xi}$ evan. M $\frac{\chi}{\xi}$ ου πάρχει B 28 τε Μ τινὶ a: τισὶ BM δπάρχειν a: δπάρξειν BM $\overline{\mu}$ $\overline{\xi}$ B: μείζων aM 31 ἐπειδὴ M 32 ἀληθές Μ ή om. aB 33 αὐτῆ a: αὕτη ΒΜ 34 οὕτω aΜ ἀληθὲς Μ

τοιούτων διαβληθήσεται ή συζυγία δρων, ώς ήδη διεβλήθη. εκ δόο γάρ28° καθόλου καταφατικών ὅτι μηδεν συνάγεται εν τούτω τῷ σχήματι, ἐδείχθη, 10 ωστε διὰ τοῦτο οὐδ' εἰ ἡ ετέρα μεν καθόλου καταφατική ληφθείη ἡ δ' ετέρα ἐπὶ μέρους καταφατική, οὐδεν συναχθήσεται. ἐπ' ἀμφοτέρων γὰρ δ ἀληθής γίνεται ἡ ἐπὶ μέρους καταφατική καὶ τῆς καθόλου καταφατικῆς οὔσης ἀληθοῦς καὶ τῆς ὑπεναντίας ταύτη. αὔταρκες δὲ πρὸς δεῖξιν ἀσυλλογίστου συζυγίας τὸ κᾶν ποτὲ καὶ ἐπὶ τινὸς ὅλης εὐπορῆσαι δεικνυούσης 15 καὶ παντὶ καὶ μηδενί. ὅροι τοῦ παντὶ τὸ Ν τῷ Ξ οὐσία, ζῷον, ἄνθρωπος ἡ γὰρ οὐσία παντὶ ζώψ καὶ τινὶ ἀνθρώπω, ὅτι καὶ παντί.

Τῷ ἀδιορίστῳ τῆς ἐπὶ μέρους προτάσεως προσγρησάμενος ήδη καὶ έπὶ τοῦ πρώτου σχήματος ἔδειξεν ἀσυλλόγιστον τὴν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς τῆς ἐλάττονος. ἀλλ' ἐκεῖ μέν καὶ τῆ ἐκθέσει προσγρησάμενος ἤλεγξε τὴν οῦτως ἔγουσαν συζυγίαν · ἐνταῦθα 20 δὲ ἠρχέσθη τῷ ἀδιορίστω τῆς ἐπὶ μέρους. ἔνεστι μέντοι καὶ ἐπὶ τῶν 15 προειρημένων συμπλοχών δεῖξαι ἐπὶ δρων καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως τὸ ἀσυλλόγιστον αὐτῶν, εἰ μὲν ἀμφότεραι εἶεν ἀποφατικαί, λαβόντας ὅρους ἐπιστήμην, κακίαν, έξιν. ἐπιστήμη γάρ οὐδεμιᾶ μὲν κακία, τινὶ δὲ έξει οὐγ ὑπάργει. καὶ οἶς οὸχ ὑπάρχει τῆς ἔξεως ἡ ἐπιστήμη, εἰλήφθωσαν ἀνδρεία καὶ δειλία. 25 οὐ γὰρ ἐπιστῆμαι αί ἀρεταί· χαχία δὴ οὐδεμιἄ μὲν ἀνδρεία πάση δὲ δειλία. 20 άλλὰ κἄν ληφθη ή ἀρετὴ οὐδεμιᾶ κακία καὶ ἡ ἀρετὴ τινὶ ἕξει οὔ, καὶ οἶς τῆς ἔξεως ἡ ἀρετὴ οὐχ ὑπάρχει, [εἰ] ληφθῆ ἡ ἰατρικὴ καὶ ἡ δειλία, καὶ ή κακία πάση μὲν δειλία οὐδεμια δὲ ἐατρικῆ εἰ δὲ εἶεν ἀμφότεραι καταφατικαί, έστωσαν δροι έξις, επιστήμη, ποιότης ή γάρ έξις πάση μεν έπιστήμη τινὶ δὲ ποιότητι· καὶ οἶς ή έξις τῆς ποιότητος ὑπάρχει, εἰλήφθω 30 25 ακολασία και γραμματική επιστήμη γάρ πάση μεν γραμματική οὐδεμια δὲ ἀχολασία. ὁ αὐτὸς λόγος, κᾶν ληφθῆ οὐσία παντὶ μὲν ζώω τινὶ δὲ λευχώ· χαὶ οἶς ὑπάρχει λευχοῖς ἡ οὐσία, ληφθεῖεν χύχνος χαὶ γιών· ζώον γάρ παντὶ μὲν χύχνω γιόνι δὲ οὐδεμιᾶ.

'Αριστοτέλης μεν οὖν οὕτως διέβαλε τὰς προειρημένας συζυγίας, ὅτι 30 ἀσυλλόγιστοι, τῷ εὐπορῆσαι ὅλης καὶ τοῦ παντὶ καὶ τοῦ μηδενί ' ἐκανὴν 35 γὰρ ταύτην ἡγεῖται διαβολὴν ἀσυλλογίστου συζυγίας. τὸ δὲ ἡγεῖσθαι δύνασθαι διαβάλλεσθαι τὰς προειρημένας συζυγίας, κἄν δείξη τις, ὅτι μηδενὶ καὶ τινὶ τὸ Ν τῷ Ξ, διότι ἀντιφάσεις ταῦτα, ὡς ἄλλοι τέ τινες τῶν ἀρχαίων καὶ 'Ερμῖνος δὲ λέγει, (''ἐφ' ἤς γὰρ συζυγίας, φησί, τὴν ἀντίφασιν ἔνεστι συναγο-

⁴ οὐδὲν a: οὐδὲ BM $^{\circ}$ ἐπ' om. B $^{\circ}$ 6 ταύτη BM: αὐτῆ a post ταύτη add. αὕτη B $^{\circ}$ 7. 8 καὶ παντὶ καὶ μηδενὶ δεικνυούσης aM $^{\circ}$ 8 τοῦ bis B $^{\circ}$ 11 ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος] c. 4 p. 26 a 39 sq. $^{\circ}$ μὲν om. M $^{\circ}$ 17 et 18 ὑπάρξει aM $^{\circ}$ 18 εἰλήφθω aM $^{\circ}$ 19 ante κακία add. καὶ M $^{\circ}$ δὴ a: δὲ BM $^{\circ}$ 20 ἡ (post ληφθῆ) om. B καὶ (ante ἡ) om. aM $^{\circ}$ 21 ὑπάρξει a $^{\circ}$ εἰ delevi $^{\circ}$ 21. 22 ἡ (ante ἰατρικὴ et ante δειλία et ante κακία) om. aM $^{\circ}$ 23 ante ὅροι add. cί aM $^{\circ}$ 24 ante ὑπάρχει add. οὐχ BM $^{\circ}$ ὑπάρξει a $^{\circ}$ 25 γὰρ BM: γοῦν a $^{\circ}$ 27 ante ὑπάρχει add. οὐχ M καὶ (ante χιών) om. M $^{\circ}$ 29 διέβαλλε M: διέλαβε a $^{\circ}$ 30 εὐπορεῖν M $^{\circ}$ τοῦ alterum om. aM $^{\circ}$ 32 ὅτι om. M $^{\circ}$ 33 $\overline{}$ aB: $\overline{}$ M $^{\circ}$ 34 δὲ B: μὲν M: om. a $^{\circ}$ φήσει B

μένην δείξαι, εύλογον ταύτην μηδεν έλαττον ασυλλόγιστον λέγειν της, εν ή 28ν τὰ ἐναντία συνάγεται· ἀσυνύπαρκτα γὰρ καὶ ταῦτα ὁμοίως ἐκείνοις") καὶ 40 παρατίθεσθαι όρους τοῦ τινὶ ἀψυγον, ἔμψυγον, σῶμα σάρχινον (τὸ γὰρ άψογον ἐμψύγω οὐδενί, σώματι δὲ σαρχίνω ἢ καὶ άπλῶς σώματι τινὶ οὐγ 5 δπάργει, τὸ ἔμψυγον τινὶ σαρχίνω σώματι καὶ άπλῶς τινὶ σώματι δπάρχει), τοῦτο δη οὐδαμῶς ύγιὲς οὐδὲ αὔταρχες εἰς συζυγίας διαβολήν. συγχωρη- 45 θήσεται μέν γάρ τούτων μηδέτερον συνά γεσθαι συλλογιστικώς, διότι έστιν 291 άλλήλων αναιρετικά, έρει μέντοι τις, δσον έπὶ τοῖς κειμένοις, δύνασθαι συνάγεσθαι επί μέρους αποφατικόν το γάρ επί μέρους αποφατικόν ύπ' 10 οδδετέρου τῶν προειρημένων ἀναιρεῖται. τὰ γὰρ εἰς ἔλεγχον ἀσυλλογίστου συζυγίας παρατιθέμενα οὐ μόνον αὐτὰ δεῖ μὴ δύνασθαι συνυπάρχειν ἀλλήλοις 5 άλλά καὶ πάντων είναι ἀναιρετικά τῶν συλλογιστικῶς δείκνυσθαι δυναμένων. τὸ δὴ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν πῶς ἄν διαβληθείη, εἰ μὴ εἴη ὕλης εὐπορῆσαι τοῦ παντί; ἔτι καὶ ἐν ταῖς ὁμολογουμέναις συλλογιστικαῖς συζυγίαις 15 έστιν εύρεῖν συναγομένην ἀντίφασιν. ἢ οὖν κἀκείνας ἀσυλλογίστους ἐροῦμεν, η οὐδὲ αΰτη διὰ τοῦτ' ἀσυλλόγιστος. ἰδοὺ γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι ούσης συλλογιστικής συζυγίας τής έκ καθόλου αποφατικής τής μείζονος 10 καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐχούσης ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συμπέρασμα έστιν δρων εὐπορῆσαι καὶ τοῦ μηδενὶ καὶ τοῦ τινί· ἄνθρωπος 20 γάρ οὐδενὶ ἔππω, ἔππος τινὶ τετράποδι, ἄνθρωπος οὐδενὶ τετράποδι· τοῦ δὲ τινί· χιὼν οὐδενὶ χύχνω, χύχνος τινὶ λευχώ, χιὼν τινὶ λευχώ. χαὶ ἐν τῆ τὴν μείζονα δὲ ἐγούση καθόλου καταφατικὴν ἔστι λαβεῖν ὅρους καὶ τοῦ 15 παντί καὶ τοῦ τινὶ μή· τοῦ μέν παντί οὐσία, ζῷον, ἄνθρωπος, τοῦ δὲ τινὶ μὴ οὐσία, ζῷον, λευχόν. ἀλλὰ κᾶν λαβόντες τὴν ἐχχειμένην συζυγίαν τὴν 25 έγουσαν την μείζονα καθόλου αποφατικήν ύποθώμεθα το πρώτον τινί τῷ τρίτω δπάρχειν, οὐδὲν ἀδύνατον ἀπαντᾶ, ὥστε οὐκ ἀναιρεῖται τὸ τινί・ έδείχθη δέ, δτι καὶ μηδενί.

Καὶ πῶς, φασίν, οὐκ ἀναιρεθήσεται ἡ δι' ἀδυνάτου δεῖξις, εἰ ἐν συλ-20 λογιστικῆ συζυγία δύναιτο δείκνυσθαι τὰ ἀντικείμενα; οὐ γὰρ τοῦτο μόνον 30 ἔσται συναγόμενον ἔτι, οὖ τὸ ἀντικείμενον ἀδύνατον, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι, οὖ οἶόν τε δείκνυσθαι καὶ τὸ ἀντικείμενον. οὖ ὄντος οὐκέτ ἄν ἡ δι' ἀδυνάτου δεῖξις χώραν ἔχοι. εἰ γὰρ ἐν τῆ συζυγία τῆ συναγούση ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἐν πρώτφ σγήματι δύναται καὶ καθόλου καταφατικὸν καὶ ἐπὶ μέρους

¹ ξλαττον om. a: ήττον iam Prantl addere voluit I p. 556,71 2 ἀσυνύπαρτα a 4 post ἐμψύχφ add. μὲν a ἀπλῷ a post σώματι alterum add. τι a 5 ante τὸ add. καὶ a ante ὑπάρχει alterum add. οὐχ aM 6 δὴ aB: δὲ M 7 τούτφ aM συνάγεσθαι] συνά evan. B 8 ἀλλήλων om. aM 10 ἀναιρῆται aM 11 δεῖ αὐτὰ a 12 ἀναιρετικὰς a 13 δὴ aB: δὰ M 14 ante τοῦ add. καὶ a, post τοῦ M συζυγίαις συλλογιστικαῖς a συλλογιστικαῖς] λλογιστικαῖς evan. B 15 συναγομένην B: ὁμολογουμένην aM ἢ B¹ corr. omisso οὖν 16 οὐδὶ M αὐτὴ aM τοῦτο M 18 ἐπὶ μέρους alterum om. M 19 εὐπορῆσαι ὄρων M ante ἄνθρωπος add. καὶ a 24 ἐκκειμένην ex ἐγκειμένην, ut videtur, corr. B¹ 25 τὸ α τινὶ τῷ γ̄ aM 27 δὶ M 28 φησιν aM εἰ BM: ἡ a 29 δύναται M οὐ BM: εἰ a 30 ἔτι] τι evan. B οῦ B corr.: οὐ aM, B pr. 31 ὄντος om. aM 32 ἔχει a

άποφατικόν συνάγεσθαι (οδδέτερον δὲ τούτων οἰόν τε δειγθηναι διὰ τῆς 29ε εὶς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς λαβόντων καὶ ὑποθεμένων τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐπὶ 25 μέρους χαταφατιχοῦ), διαβάλλοιτ' ἄν ή συναγωγή ώς οὐ χρήσιμος. ἔτι δοχεῖ μέν πάσης συλλογιστικής συμπλοκής δείκνυσθαι τὸ συμπέρασμα καὶ διὰ τῆς 5 εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, τοῦτο δ' οὐχ οἶόν τε εἶναι, ἐν ἦ τὰ ἀντιχείμενα αλλήλοις συνάγεται· οὐδέτερον γὰρ τῶν ἀντικειμένων ἐπ' αὐτῆς ἀδύνατον. 30 η οὖν οὐδεμία συμπλοκή συλλογιστική συνάγεται συλλογιστικῶς, η οὐ καὶ τὸ ἀντιχείμενον οἰόν τε ἀληθὲς εἶναι. οὐοὲ τοῦτο τὸ παρ' ἡμῶν εἰρημένον. διὸ οὐχ ἀναιρεῖται ἡ διὰ τοῦ ἀδυνάτου δεῖξις. μόνον γὰρ συνάγεται τοῦτο 10 συλλογιστιχώς, οδ τὸ ἀντιχείμενον ἀδύνατον· οὐ μὴν ἀδύνατον ἄλλων τινών παρά τὸ συλλογιστικῶς δεικνύμενον ἀντικειμένων ἀλλήλοις ἐπὶ τινῶν ὑλῶν 35 γίνεσθαι καὶ ἐν αὐτοῖς συναγωγὴν οὐκέτι συλλογιστικῶς, ὧν ὑποκειμένων οὐδὲν ἀδύνατον ἀπαντῷ συνάγεσθαι. ἐν γὰρ τῷ τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συναγούση τοῦ μὲν τούτι ἀντιχειμένου ἀδύνατον ὅρων εὐπορῆσαι. ἔστι δὲ 15 τοῦτο τὸ μηδενί. τοῦ μέντοι παντὶ καὶ τινὶ μὴ οὐκ ἀδύνατον, ὧν οὐδέτερον ούτε αντίχειται τῷ τινὶ ούτε δείχνυται συλλογιστιχῶς συναγόμενον ούτε ⟨γὰρ⟩ τοῦ χαθόλου χαταφατιχοῦ ύποτεθέντος συνάγεσθαι ἀδύνατόν τι ἕπεται οὐτε 40 τοῦ ἐπὶ μέρους ἀποφατιχοῦ· μόνου δὲ τοῦ ἀντιχειμένου τῷ ἐπὶ μέρους καταφατικώ δποτεθέντος τὸ ἀδύνατον ἔπεται· τοῦτο γὰρ ἢν τὸ ἑπόμενον 20 συλλογιστικώς.

Ή δετξις ούν, ή χρηται Έρμινος, οὐχ ίκανή διαβάλλειν συζυγίαν καὶ ἀσυλλόγιστον ἀποφήναι. διὸ εὐλόγως ᾿Αριστοτέλης ἐλέγχει τὰς ἀσυλλογίστους μόνη τῆ τοῦ παντὶ καὶ μηδενὶ παραθέσει· ἐν γὰρ τούτοις οὐδὲν οἰόν τε 45 δείκνυσθαι συλλογιστικῶς τῷ παντὸς τοῦ λαμβανομένου συνάγεσθαι συλλο-25 γιστικῶς εὐρίσκεσθαι τὸ ἀναιρετικὸν καὶ ἀντικείμενον ἐφ᾽ ὅλης τινὸς γινό-29ν μενον ἀληθές. καθόλου δέ, ἐν αἶς συζυγίαις συλλογιστικαῖς τοῦ ἐπὶ μέρους ἐστὶ συμπέρασμα, τῷ τὸ ἐπὶ μέρους ἀρρίστως ἀληθὲς εἶναι (καὶ γὰρ μετὰ τῆς καθόλου, ὑφ᾽ ῆν ἐστιν, ἀληθὴς ἡ ἐπὶ μέρους καὶ μετὰ τῆς ἑαυτῆ ὁπεναντίας) καθ᾽ ἑκατέρους τοὺς τρόπους ἀληθῆ λαμβάνοντες αὐτὴν ποτὲ 5 μὲν εὐπορήσομεν ὅρων δεικνύντων τὸ καθόλου, ὑφ᾽ ὅ ἐστιν ἡ λαμβανομένη ἐπὶ μέρους, ποτὲ δὲ τοῦ ὑπεναντίου τῷ εἰλημμένω καὶ συνηγμένω ἐπὶ μέρους, δ οὐδαμῶς ἀναιρετικόν ἐστι τοῦ ὑπεναντίου αὐτῷ ἐπὶ μέρους.

³ ώς BM: καὶ a 5 post ἀπαγωγῆς repetit δείκνυσθαι B εἶναι om. a 7 ἢ (ante οὖν) B: καὶ aM γοῦν M συλλογιστικὴ συμπλοκὴ M οὐ scripsi: οὖ libri 8 οἴον τε aB: δυνατῶ M δὲ τοῦτο evan. B τὸ alterum om. M 12 αὐτῆ a 13 ἀπαντᾳ ex ἄπαντα corr. B¹ συνάγεσθαι οὐδὲν ἀδύνατον ἀπαντᾳ aM ἀποφατικὸν M 16 τῷ aB: τὸ M γὰρ addidi 18 μόνου a: οὐ μόνον BM τῷ ἐπὶ μέρους bis M 19 ὑποτιθέντος B 21 δεῖξις B: κρῆσις aM διαλαβεῖν M 23 παντὸς καὶ μηδενὸς a 24 πάντως a 25 εὑρίσκεται a post καὶ add. τὸ M 26 τοῦ aB: τὸ M 27 ἐστὶ συμπέρασμα BM: ἢ συμπεράσματος a ἀόριστον M 29 ἐκατέρους B corr.: ἑτέρους M, B pr.: ἑκάτερα a 30 εὐπορῆσαι aM 31 τὸ ὑπεναντίον a 32 αὐτῆ M

 $^{\circ}$ p. 27628 $^{\circ}$ Εὰν δὲ τὸ καθόλου πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον $\mathring{\eta}$, καὶ τὸ M 29 $^{\circ}$ τῷ μὲν Ξ μηδενὶ τῷ δὲ N τινὶ μἡ ὑπάρχη.

Δείξας ασυλλογίστους συζυγίας εν δευτέρω σχήματι τας όμοιοσχήμονας 10 τὰς ἐγούσας τὸ ἐπὶ μέρους πρὸς τῷ ἐλάττονι τὸ δὲ καθόλου πρὸς τῷ 5 μείζονι νῦν λαμβάνει τὰς όμοιοσχήμονας τὰς ἀνάπαλιν ἐχούσας τὸ μὲν ἐπὶ μέρους πρὸς τῷ μείζονι τὸ δὲ καθόλου πρὸς τῷ ἐλάττονι, καὶ τῇ τὧν δρων παραθέσει τὸ ἀσυλλόγιστον δείχνυσιν αὐτῶν. αί δὲ συζυγίαι αὐται κατ' ἄμφω ἀσυλλόγιστοι ἐν τῷ σχήματι τούτῳ, διά τε τὸ ὁμοιόσχημον 15 τῶν προτάσεων καὶ διὰ τὸ τὴν μείζονα ἐπὶ μέρους λαμβάνεσθαι. ὅτι δὲ 10 μηδενός είσι συλλογιστικαί, έλέγγει άπλῶς παραθέμενος τοὺς ὅρους, οὐκέτι τῷ τῆς ἐπὶ μέρους ἀδιορίστω προσχρώμενος. ὡς γὰρ ἄν ἦ ἡ μείζων οὖσα ἐπὶ μέρους άληθής, ἄν τε διὰ τὴν χαθόλου ἄν τε χαὶ δι' αὐτὴν τῷ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν την ύπεναντίαν αὐτῆ ἀληθῆ εἶναι, ἀσυλλόγιστος γίνεται 20 ή συζυγία τῷ ὁμοιοσχημόνων οὐσῶν τῶν προτάσεων ἐν τῷ σχήματι τούτῳ 15 μηδένα γίνεσθαι συλλογισμόν. τοῦ μὲν οὖν παντὶ ὑπάρχειν ὅρους παρατίθεται λευχόν, ζώον, χόραχα· τὸ γὰρ ζώον παντὶ χόραχι· τοῦ δὲ μηδενὶ λευχόν, λίθον, χόραχα· ό γὰρ λίθος οὐδενὶ χόραχι. τὸ γὰρ λευχὸν χαὶ ζφφ τινὶ καὶ λίθφ τινί, κόρακι δὲ οὐδενί. όμοίως δὲ δείκνυσι, καὶ εἰ άμφότεραι ληφθείεν καταφατικαί, ή δὲ μείζων ἐπὶ μέρους. τοῦ μὲν γὰρ 25 20 μὴ ὑπάρχειν ὅροι λευχόν, ζῷον, χιών τὸ γὰρ ζῷον οὐδεμιᾳ χιόνι τοῦ λευχοῦ τινὶ μὲν ζώφ ὑπάρχοντος πάση δὲ χιόνι τοῦ δὲ ὑπάρχειν λευχόν, ζῷον, χύχνος τὸ γὰρ ζῷον παντὶ χύχνῳ, ὁμοίως τοῦ λευχοῦ ζώῳ μὲν τινὶ ὑπάρχοντος κύκνφ δὲ παντί.

p. 27 5 36 'Αλλ' οὐδ' εἰ τινὶ έχατέρφ ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει.

25 Εἰπὼν περὶ πασῶν τῶν συζυγιῶν τῶν ἐχουσῶν τὴν ἑτέραν καθόλου 30 τὴν δ' ἑτέραν ἐπὶ μέρους καὶ δείξας δύο μόνας συλλογιστικὰς ἐν αὐταῖς (αί γὰρ τὴν μείζονα καθόλου ἔχουσαι καὶ ἀντικειμένην τὴν ἐπὶ μέρους κατὰ τὸ ποιὸν ἐδείχθησαν συλλογιστικαί, αί δ' ἄλλαι πᾶσαι ἀσυλλόγιστοι, οὖσαι ἔξ) νῦν μέτεισιν ἐπὶ τὰς ἐξ ἀμφοτέρων ἐπὶ μέρους, καὶ περὶ πασῶν αὐτῶν τὸ ἀσυλλόγιστον, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν παραδειγμάτων πασῶν ἐλέγχει 35 τὸ ἀσυλλόγιστον, ὡς ἐποίησεν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος. συγκαταριθμεῖ δὲ καὶ τὰς ἀδιορίστους ταῖς ἐπὶ μέρους ὡς ὁμοίως ἐκείναις ἀσυλλογίστους καὶ ἴσον αὐτᾶῖς δυναμένας καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἐλεγχομένας. εἰπὼν δὲ

² ύπάρχει Ar. 4 πρός τῷ ἐλάττονι ἄχρῳ a ἐστί a et Ar. μèν om. a 10 μηδενός τῷ ἐλάττονι τὸ ἐπὶ μέρους aM 5 ἀνομοιοσχήμονας Μ scripsi: μηδέ aB: μηδ' Μ 11. 12 ἐπὶ μέρους ούσα aM 16 δὲ 12 xal om. a om. M 18 δὲ alterum om. aM 20 ὄροι om. a 21 δ' (post τοῦ) M 23 ante παντί add. τῷ Β 25 post τὴν add. μὲν a 27 τῆ (ante ἐπὶ) aM 28 post ovoal add. πάσαι Μ 29 έξ άμφοτέρων Β: άμφοτέρας aM αὐτῶν om. a 30 τὸν λόγον ποιείται Μ 31 και οπ. a ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος] c. 4 p. 26 b 25 32 tais έπὶ μέρους om. Μ

άλλ' οὐδ' εἰ τινὶ ἐκατέρφ ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει, δῆλον ὅτι τῷ 29 ν ' έχατέρφ τινί', προσέθηκε τὸ ἢ μηδετέρφ παντί, τῇ λέξει διαφέρον τοῦ έκατέρω τινὶ μὴ ὑπάργειν· ἀμφότερα γὰρ δηλωτικά ἐστι τῶν ἐπὶ μέρους 40 άποφατικών, οί δὲ ὅροι τοῦ μὲν παντὶ ὑπάργειν λευκόν, ζώον, ἄνθρωπος, 5 τοῦ δὲ μηδενὶ λευκόν, ζῷον, ἄψυχον· λευκόν γὰρ καὶ τινὶ ζώω καὶ τινὶ άνθρώπω δπάργει καὶ οὸχ δπάργει, καὶ τῷ μὲν έτέρω αὐτῶν τινὶ ὑπάργει, τῷ δ' ἐτέρῳ αὐτῶν τινὶ οὐγ ὑπάργει, καὶ ἀδιορίστως ἑκατέρῳ αὐτῶν καὶ ύπάργει καὶ οὐγ ὑπάρχει, καὶ παραλλάξ, καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐτέρου ἀδιορίστως ἐπὶ δὲ τοῦ ἐτέρου διωρισμένως ἐπὶ μέρους, καὶ τὸ ζῷον παντὶ ἀνθρώπω. 45 10 όμοίως πάλιν τὸ μὲν λευχὸν τῷ τε ζώφ χαὶ τῷ ἀψύχφ χατὰ πάσας τάς τε εν μέρει καὶ τὰς ἀδιο|ρίστους μεταθέσεις, τὸ ⟨δε⟩ ζῷον οὐδενὶ ἀψόχω. 30τ

ρ. 28 α 1 Φανερον οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι, ἐάν τε οὕτως έγωσιν οί δροι πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἐλέχθη, γίνεται συλλογισμός έξ ἀνάγκης, ἄν τε ἦ συλλογισμός, ἀνάγκη τοὺς δρους ούτως ἔχειν.

15

Δεῖ προσυπαχούειν πάλιν τὸ 'ἐν δευτέρφ σχήματι' οὐ γὰρ άπλῶς, ἄν η καθόλου ἀποφατικὸς συλλογισμὸς η ἐπὶ μέρους ἀποφατικός, ὸεῖ τὰς τ προτάσεις ούτως έχειν καὶ γὰρ ἐν πρώτφ σχήματι συλλογισμοὶ τούτων, ούχ ἐν δευτέρω μόνον.

p. 28a6 "Η ἐνυπάρχει τοῖς ὅροις ἐξ ἀνάγκης ἢ τίθενται ὡς 20 ύποθέσεις.

Έξ ἀνάγκης μὲν ἐνυπάρχει τοῖς ὅροις καὶ ταῖς προτάσεσι ταῖς κειμέναις τὸ τῶν ἀντιστροφῶν, αἰς πρὸς τὴν τελείωσιν τῶν συλλογισμῶν προσεχρησάμεθα, εν οίς ή δεϊξις δι' άντιστροφῆς. αί γὰρ τῶν προτάσεων ἀντιστροφαί 10 25 ένοπάργουσι ταῖς εἰλημμέναις προτάσεσι. τίθενται δὲ ὡς ὑποθέσεις, αἶς γρώμεθα πρὸς τὴν τῶν ἀτελῶν συλλογισμῶν δεῖξιν ἐν ταῖς εἰς ἀδύνατον άπαγωγαῖς, ώς καὶ αὐτὸς ἐδήλωσε. τὸ γὰρ ἀντικείμενον, οὖ δείκνυμεν, ύπόθεσιν λαβόντες, οῦτως τοῦ ἀδυνάτου συλλογισμόν ποιήσαντες καὶ συναγωγήν, διὰ τούτου τὴν ὑπόθεσιν ἀνελόντες κατασκευάζομεν αὐτῆς τὸ ἀντι- 15 30 κείμενον, δ ήν προκείμενον. δήλον δὲ καὶ ὅτι πάντα τὰ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι συμπεράσματα ἀποφατικά.

τῷ Β: τὸ Μ: om. a 2 post τινὶ add. ἢ μὴ τινὶ a τὸ aB: τῷ Μ 1 71 M 3 έκατέρω a: έκάτερον BM υπάργειν a: υπάργον BM 6 post άνθρώπω add. καὶ aM έτέρω a: ἐχατέρω BM 7 καὶ ἀδιορίστως . . . οὐχ ὑπάρχει (8) om. aM 8 ἐπὶ aM: περὶ B ἀδιορίστω M 11 δὲ a: om. BM 13 ἐλέχθη B (corr. η): ἐλέχθη-14 ἄν τε . . . ἔχειν (15) om. a 16 τὸ ἐν Β: ἐν τῷ aM 18 συλλοбау а 20 ante η add. d ex Arist. a τίθεται Β; at cf. 19 μόνω Μ γισμός α 22. 23 ἀντιχειμέναις M 24 οἰς a: αῖς BM 27 post ἀντιχείμενον add. vs. 25 οδ M 28 ante ουτως add. καὶ aM 29 ἔκθεσιν M αὐτῶν Μ

p. 28 a 10 Όταν δὲ τῷ αὐτῷ τὸ μὲν παντὶ τὸ δὲ μηδενὶ ὁπάρχη. 30r

Έπὶ τὸ τρίτον μέτεισι σχημα. ὁποῖον δ' ἐστὶ καὶ τίνα τὴν τοῦ μέσου 20 θέσιν έγει, διά παραδείγματος πάλιν εδήλωσε λαβών τὰς εν τούτω τῷ σγήματι έχ τῶν χαθόλου προτάσεων συζυγίας, ἐν ῷ ὁ μέσος ἀμφοτέροις 5 ύπόχειται τοῖς δροις. τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἔφαμεν, τὸ τρίτον σχῆμα. τρίτον δὲ ὄν καὶ τὴν ἐσγάτην τάξιν ἔγον οὕτω τέτακται, ὅτι τε ὁ μέσος αἴτιος 25 τῆς τῶν ἄχρων χοινωνίας τὴν ἐσγάτην τάξιν ἔχων ἐν τούτῳ τέταχται, χαὶ ότι οδόξν εν αὐτῷ καθόλου συνάγεται, καὶ ότι οἱ σοφιστικοὶ συλλογισμοὶ μάλιστα εν τούτω τῷ σχήματι γίνονται ἀδιόριστα καὶ ἐπὶ μέρους συμπε-10 ραινόμενοι, ἔσχατος δὲ τῶν συλλογισμῶν ὁ σοφιστικός, καὶ ὅτι ἑκατέρου σχήματος, τοῦ τε δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου, τὴν γένεσιν ἐχόντων ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐχ τῆς χείρονος προτάσεως ἡ γένεσις τούτω. ἐχατέρα γὰρ τῶν 30 εν εκείνω προτάσεων αντιστραφείσα ποιεί τούτων τι τῶν σχημάτων, ὡς ήδη προειρήχαμεν της μέν γάρ μείζονος αντιστραφείσης το δεύτερον έγένετο, 15 τῆς δ' ἐλάττονος τὸ τρίτον, ὥστε, εἰ ἡ γένεσις αὐτοῦ παρὰ τῆς χείρονος τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι προτάσεως (ἡ γὰρ ἐλάττων χείρων, καθ' δ έλάττων), είκότως καὶ αὐτὸ ἔσγατον.

Είσὶ δὲ καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι, ώσπεροῦν καὶ ἐν τῷ πρὸ τούτου, τὰ πᾶσαι συζυγίαι ις ἄνευ τῶν ἐξ ἀδιορίστων προτάσεων. ταύτας γὰρ ὡς αἱ πᾶσαι συζυγίαι ις ἄνευ τῶν ἐξ ἀδιορίστων προτάσεων. ταύτας γὰρ ὡς αὶ πᾶσαι συζυγίαι ις ἄνευ τῶν ἐξ ἀδιορίστων προτάσεων. ταύτας γὰρ ὡς τὰς συλλογιστικάς. τὸ δὶ αἴτιον, ὅτι δεὶ μὲν πάλιν ἐν τούτῳ τῷ σχήματι, εἰ μέλλοι ἔσεσθαι συλλογισμός, τὴν ἐλάττονα πρότασιν καταφατικὴν ἐξ 40 ἀνάγκης εἶναι. εἰ γὰρ ἀποφατικὴ εἴη αὕτη, οὐκ ἄν γένοιτο συλλογισμός ἐν τέρας ἀποφατικὰς ἢ ἐπὶ μέρους εἶναι. ἐκ γὰρ δύο ἐπὶ μέρους οὐδεὶς γίνεται συλλογισμὸς ἐν οὐδενὶ σχήματι, ὥσπερ καὶ ἐξ ἀποφατικῶν δύο. ἡ δὲ μείζων καὶ ἐλάττων πρότασις ὁμοίως ἐν τούτῳ ληφθήσονται, ὡς καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ. 45 τούτων δὲ τηρουμένων ἔξ γίνονται συζυγίαι συλλογιστικαί. διὸ τοσαῦται αἱ ἐν τούτῳ ληλογιστικαί. Τῆς γὰρ ἐλάττονος καθόλου 30ν μὲν καταφατικῆς οὕσης τέσσαρες ἔσονται συλλογιστικαὶ συζυγίαι τῆς μεί-

¹ Περί τοῦ τρίτου σγήματος in mg. B, superser. M: σγήμα τρίτον superser. a "Όταν aB, in quo "Oτ evanuit, (et d): ἐἀν Ar. sequentia quoque Arist. verba add. a: ἢ ἄμφω παντὶ ἢ μηδενί, τὸ μέν σχήμα τὸ τοιούτον καλῶ τρίτον, μέσον δὲ ἐν αὐτῷ λέγω, καθ' οὕ ἄμφω κατηγορούμεν (τὰ κατηγορούμενα Ar.), ἄκρα δὲ τὰ κατηγορούμενα, μεῖζον δὲ ἄκρον τὸ πορρωτέρω (ποβρώτερον Ar., sed ποβρωτέρω n) του μέσου, έλαττον δὲ ἐγγυτέρω (τὸ ἐγγύτερον Ar., sed έγγυτέρω n) 2 μέτεισι] μετ evan. B 5 ἔφαμεν] p. 48,20 6 δὲ om. B 14 είρήχαμεν α; ότι τε . . . τέτακται (7) om. a 10 εκάτερος a 12 τούτων α 15 εl om. B 16 τῷ om. a cf. p. 48,5 sq. προτάσεων Μ 18 ἐν τῷ] conicio έν τοῖς 19 ϊς Μ: ς aB 20 δυναμένας] μέν evan. B 22 αἴτιον corr. B 23 συλλογισμὸς ἔσεσθαι aM 24 εἴη om. a 21 πλείους Μ 25 av om. a 26. 27 άμφοτέρω a 29 post δμοίως add. καλ a ληφθείη α τῷ om. a 31 συλλογιστικαί ante συζυγίαι trans-30 συλλογιστικαί συζυγίαι α αί ΒΜ: καί α ponit a: om. M 32 συζυγίαι συλλογιστικαί α

ζονος ποτέ μέν καταφατικής καθόλου ή ἀποφατικής λαμβανομένης ποτέ 30 ν δ' ἐπὶ μέρους ἢ καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς. εἰ δ' ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους είη καταφατική, δύο πάλιν συζυγίαι συλλογιστικαί της μείζονος καθόλου ή καταφατικής ή ἀποφατικής ούσης. αίτιον δε του πλείους εν τούτω γίνεσθαι 5 τῷ σγήματι τὰς συλλογιστικὰς συζυγίας, ὅτι ἐν ἐκείνοις μὲν πλείω ἦν τὰ 5 ώρισμένα, α έδει φυλάσσειν, ενα γένηται συλλογιστική συμπλοκή. δύο γάρ ην και εν τῷ πρώτω και δευτέρω σχήματι τὰ ώρισμένα. ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτω ή μείζων πρότασις ώριστο (χαθόλου γάρ) καὶ ή ελάττων (χαταφατική γάρ), εν δε τιῦ δευτέριο ή τε μείζων (χαθόλου γάρ) καὶ τὸ μὴ δεῖν όμοιο-10 σγήμονας ἀμφοτέρας λαμβάνεσθαι· ἴδιον γάρ τοῦ δευτέρου τὸ ἐχ δύο 10 καταφατικών μηδέν συνάγειν. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ ὥρισται μόνον ἡ ἐλάττων πρότασις· χαταφατική γάρ· τὸ γὰρ μήτε ἀμφοτέρας ἐπὶ μέρους μήτε ἀποφατικὰς εἶναι τῶν τριῶν σχημάτων κοινόν, οὐ τούτου ἴδιον κοινότερον δὲ καὶ ἐπὶ πλέον τὸ ἔλαττον ώρισμένον. ἀπήντησε δὲ κατὰ τὸ εὐλογον 15 τοῦ πρώτου σγήματος αμφοτέρας έγοντος τὰς προτάσεις ώρισμένας, τὴν 15 μείζονα τῷ ποσῷ (καθόλου γὰρ ἦν) τὴν δὲ ἐλάττονα τῷ ποιῷ (καταφατική γάρ ἦν), καὶ τὸ τῶν ἄλλων σχημάτων, τοῦ τε δευτέρου λέγω καὶ τοῦ τρίτου, έχατέρων τῶν προτάσεων ἀφ' ἦς έχατερον αὐτῶν ἀντιστραφείσης έγένετο, τὸ ἐκείνης ἴδιον φυλάττειν. τὸ μὲν γὰρ δεύτερον ἀπὸ τῆς μείζονος 20 αντιστραφείσης γεγονός τὸ ἐχείνης ἐν ταῖς συλλογιστιχαῖς συζυγίαις ἴδιον φυλάττει καθόλου γὰρ ἔγει καὶ τὸ δεύτερον τὴν μείζονα πρότασιν ἐν ταῖς 20 συλλογιστικαῖς συμπλοκαῖς. τὸ δὲ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐλάττονος ἀντιστραφείσης γεγονὸς τὸ ταύτης ἴδιον ἔχει· ὥρισται γὰρ ἐν τούτῳ πάλιν ἡ ἐλάττων, ὡς έφαμεν, τῷ καταφατικὴν εἶναι.

Εξ δε δντων συλλογισμών εν τούτω τω σγήματι πρώτος μεν αν αὐτων εἴη τῆ τάξει ὁ ἐχ δύο καθόλου καταφατικῶν ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγων κατά αντιστροφήν της έλαττονος προτάσεως. δύναται δὲ καὶ της 25 μείζονος αντιστραφείσης γενέσθαι, άλλα δεήσει και το συμπέρασμα αντιστρέφειν. διό και τοῦτόν τινες τον συλλογισμόν προστιθέντες ώς άλλον 30 τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἐπτά φασιν τοὺς ἐν τούτω τῷ σχήματι συλλογισμούς. πρώτη δὲ αὕτη ή συμπλοκή διὰ τὸ καὶ ἐκ καθόλου ἀμφοτέρων εἶναι καὶ καταφατιχών. ἐπιζητήσαι δ' ἀν τις, τί δήποτε ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι δύο ήσαν συμπλοχαί συλλογιστιχαί έγουσαι την μέν έτέραν χαθόλου ἀποφατιχήν 30 τὴν δ' ετέραν καθόλου καταφατικήν τῷ ποτὲ μὲν τὴν μείζονα ποτὲ δὲ τὴν

¹ χαθόλου χαταφατικής a 2 ante η add. ούσης aM εἰ δ' . . . ἀποφατικής (4) om. a 3 συλλογιστικαὶ συζυγίαι Μ 4 ἀποφατικῆς ἢ καταφατικῆς Μ γίνεσθαι om. a 6 συμπλοκὴ συλλογιστική aM 7 ante δευτέρω add. ἐν τῷ aM 11 συνάγεται a 13 post κοινὸν add. ἔν Μ 14 ἀπήτησε a 16 et 17 ῆν om. aM 16 δ' M 17 λέγω om. M 19 φυλάττει Μ γὰρ om. a 20 ἐκείνης BM: εν έχείνη a 21 φυλάσσει Μ 22 συμπλοχαῖς a et in rasura M: συζυγίαις superscripto γρ. συμπλοχαῖς Β 24 χαταφατική Μ: χαταφατική α 25 αὐτῶν ἀν Μ 27 χατ' Μ 30 post φασιν add. εἶναι aM τὰς a 31 χαὶ (post εἶναι) om. aM 31. 32 καταφατικόν Β 32 ἐπιζητήση aM post ἐν add. μὲν M 33 συλλογιστικαί συμπλοκαί Μ

έλαττονα οδσαν καθόλου αποφατικήν αντιστρέφεσθαι, εν δε τῷ τρίτω σχή-30" ματι οὐχέτι λέγονται δύο εἶναι συμπλοχαὶ συλλογιστιχαὶ ἐχ δύο χαθόλου καταφατικών, καίτοι καὶ ἐπὶ τούτων δυναμένης ποτὲ μὲν τῆς ἐλάττονος ποτε δε τῆς μείζονος ἀντιστρέφεσθαι. ἢ ὅτι ἐν μεν τῷ δευτέρω σχήματι 35 5 τῷ ἀνομοιοσγήμονας εἶναι τὰς προτάσεις ἐξ ἀνάγκης κατὰ τὴν ὑπαλλαγὴν τοῦ χαθόλου ἀποφατιχοῦ χαὶ ἀντιστρέφουσα ἄλλη γίνεται, χαὶ ποτὲ μὲν ἡ μείζων ποτὸ δὲ ή ἐλάττων, καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν ἐστιν, ἢν θέλομεν, ἀντιστρέφειν, ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου σχήματος, ὅταν ὧσιν αἱ δύο καθόλου καταφατικαί, οὺγ ἡ τῶν προτάσεων θέσις αἰτία τοῦ ἄλλοτε ἄλλην αὐτῶν ἀντι- 40 10 στρέφειν· όμοία γάρ ἐχείνη τε χαὶ ἡ αὐτή [θέσις]· ἀλλ' ἐφ' ἡμῖν γίνεται τοῦτο, οὐ παρὰ τῆς συζυγίας ἦχον. διὸ όμοίως ἑχατέρας ἀντιστρέφεσθαι δυναμένης τῷ τὴν αὐτὴν θέσιν εἶναι τῶν προτάσεων, ἦς ἀντιστρεφομένης ή δείξις ἀπεριεργοτέρα, κατὰ ταύτην ὥρισται τὸ τῆς συζυγίας συλλογιστικόν. έτι αί τῶν συλλογισμῶν διαφοραὶ καθ' έκαστον σχῆμα παρά τὰς τῶν συ-15 ζυγιῶν διαφορὰς γίνονται, οὐ παρὰ τὰς τῶν δείξεων. δείχνυται γοῦν ἡ 45 αὐτὴ συμπλοχὴ συλλογιστική οὖσα καὶ δι' ἀντιστροφῆς καὶ διὰ τῆς εἰς άδύνατον ἀπαγωγῆς, άλλὰ καὶ τῆ ἐκθέσει· άλλ' οὐ | διὰ τοῦτο πλείους οί 31° συλλογισμοί διὰ τὸ μίαν εἶναι τήν, ἐφ' ἦ αἱ διαφέρουσαι δείξεις, συζυγίαν. ωστε, εὶ μία συζυγία ή ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν ἐν τρίτφ σχήματι, 20 εξς καὶ συλλογισμός, εἰ καὶ αἱ δείξεις διάφοροι τῷ ἄλλοτε ἄλλην τῶν προτάσεων αντιστρέφεσθαι δύνασθαι.

Μετά δὲ τοῦτον ὁ ἐχ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ καθόλου 5 καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγων καὶ γὰρ οὐτος ἀμφοτέρας μὲν ἔχει τὰς προτάσεις καθόλου, ἀλλ' οὐκ ἀμφοτέρας καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος.

25 τικάς. καὶ οὐτος δὲ δείκνυται συνάγων κατ' ἀντιστροφὴν τῆς ἐλάττονος.

τρίτος ὁ ἐκ καθόλου καταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγων, καὶ οὐτος κατ' ἀντιστροφὴν 10 τῆς ἐλάττονος, πρῶτος ὢν τῆ τάξει τοῦ μετ' αὐτὸν διὰ ὁμοίων τούτων προτάσεων τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγοντος, ὅτι οὐτος μὲν διὰ μιᾶς 30 ἀντιστροφῆς δείκνυται συνάγων τὸ προκείμενον, ὁ δὲ μετ' αὐτὸν ὁ ἐξ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος 15 διὰ δύο ἀντιστροφῶν δείκνυται συνάγων τὸ προκείμενον κατά γὰρ τὴν ἀντιστροφὴν τῆς τε μείζονος οὐσης ἐπὶ μέρους καταφατικῆς καὶ τοῦ συμπεράσματος. πέμπτος δ' ἄν εἴη ὁ ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος

¹ οὔσαν aM: οὐχ αν B 2 ante ἐχ add. καὶ M 2. 3 καταφατικῶν χαθόλου a 5 τῷ aB: τὸ M 6 καὶ (ante ἀντιστρέφουσα) om. a ἀντιστρέφουσα seripsi: ἀντιστρεφούσας libri αλλον a 7 δ' M ην B 8 αὶ δύο ιστ a καθόλου om. a 10 τε om. M θέσις delevi 12 τῶν προτάσεων είναι M 13 ἀπεριττοτέρα a: ἀπεριεργοτέρα BM 14 παρὰ corr. ex περὶ (π) B¹, item vs. sq. 15 οὖν aM 16 καὶ (ante δι') om. a δι' aB: διὰ τῆς M 17. 18 πλείους οἱ συλλογισμοὶ] είους οἱ συ evan. B 18 ης M 19 καταφατικῶν καθόλου M 20 post καὶ prius add. δ M εἰ καὶ B: αν (αν om. a) εῖη. καν aM 22 τοῦτο M 27 οὖτος om. M ἐπὶ μέρους . . . τῆς ἐλάττονος (28) bis a 28 δι' M τούτων] fort. τούτω 30 δ δὲ scripsi: δὸε libri 33 τε om. M

καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγων 31 δι' ἀντιστροφῆς τῆς ἐλάττονος, μετ' ἐκείνους ὢν τὸ ἀποφατικὸν συνάγων, ἔχων καὶ αὐτὸς τὴν ἐτέραν ἐπὶ μέρους πρότασιν. ἕκτου δ' ἄν ἔχοι τάξιν 20 δ ⟨ἐξ⟩ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ καθόλου καταφατικῆς τῆς δὲλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγων οὐκέτι δεικνύμενος δι' ἀντιστροφῆς. ἀλλὰ καὶ οὕτος διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὡς καὶ ὁ τέταρτος ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ὁ ἔχων καθόλου καταφατικὴν τὴν μείζονα καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν τὴν ἐλάττονα. διὸ ὥσπερ ἐκεῖνος ἔσχατος ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι, οῦτω δὴ καὶ οὕτος ἐν τῷ τρίτῳ. ἡ μὲν οῦν τάξις αῦτη 25 καὶ τῶν ἐν τούτᾳ τῷ σχήματι συλλογισμῶν. οὸ μὴν ταύτη τῆ τάξει καὶ ᾿λριστοτέλης ἐπ' αὐτῶν κέχρηται τὴν παράδοσιν αὐτῶν ποιούμενος. ἀλλὰ ἐνήλλαχεν αὐτήν.

Εἰκότως δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ δευτέρου σχήματος οἱ δι' ἀντιστροφῆς δειχνύμενοι συλλογισμοί τῆς μείζονος προτάσεως αντιστρεφομένης δείχνυνται. 15 καὶ γὰρ ὁ δεύτερος ὁ τὴν μείζονα ἔχων καθόλου καταφατικήν τὴν δὲ 30 ελάττονα καθόλου αποφατικήν κατ' άντιστροφήν γινόμενος της αποφατικής, όσον ἐπὶ τῆ δείξει, τὴν ἐλάττονα κειμένην μείζονα ποιεῖ οιὸ γρείαν ἔγομεν τοῦ καὶ τὸ συμπέρασμα ἐπ' αὐτοῦ ἀντιστρέψαι, ἵνα σχῶμεν τὸν κείμενον έν ταῖς προτάσεσι μείζονα τοῦτον ἐν τῷ συμπεράσματι κατηγορούμενον. ἐν 20 δὲ τῷ τρίτῳ σχήματι ἡ ἐλάττων ἐστὶν ἡ ἀντιστρεφομένη καὶ γὰρ καὶ ἐν 35 τούτω εν τῆ συζυγία τῆ εξ επὶ μέρους καταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ καθόλου χαταφατιχής της έλάττονος αντιστρέφεται μέν ή μείζων χειμένη έπὶ μέρους καταφατική, άλλ', όσον ἐπὶ τῷ συλλογισμῷ, ἐλάττων γίνεται. διὸ πάλιν καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας ἐδεήθημεν ἀντιστρέψαι καὶ τὸ συμπέ-25 ρασμα ύπερ τοῦ τηρῆσαι τὸν χείμενον μείζονα κατηγορούμενον ἐν τῷ συμπεράσματι· όσον γάρ ἐπὶ τῷ συλλογισμῷ τῷ δι' ἀντιστροφῆς, ἐλάττων 40 έγένετο. εἰκότως δ' ἦν τοῦτο, ὡς ἔφην· ἀφ' ἦς γὰρ προτάσεως ἑκατέρφ τῶν σγημάτων ἀντιστραφείσης ἐκ τοῦ πρώτου σγήματος ἡ γένεσις, ταύτης αντιστρεφομένης πάλιν καὶ ή ανάλυσις καὶ ή αναγωγή αὐτῶν εἰς τὸ πρῶτον 30 γίνεται σχημα, δι' ης αναλύσεως δείχνυνται τὸ συλλογιστιχὸν ἔχοντες.

p. 28 a 12 Μέσον δ' ἐν αὐτῷ λέγω, καθ' οὖ ἄμφω τὰ κατη- 45 γορούμενα.

Οὖτος ἄν εἴη λόγος τοῦ τρίτου σχήματος, ἐν ιῷ τὰ ἄκρα ἀμφότερα τοῦ μέσου κατηγορεῖται.

¹ καὶ . . . ἐλάττονος om. a ἐν μέρει M 2 τὸ B: τῷ aM συνάγων B et, ut videtur, M pr.: συνάγειν a, M corr. 3 πρότασιν ἐπὶ μέρους M ἕκτην B 4 ἐξ a: om. BM 4.5 ἀποφατικὴν ἔχων τὴν μείζονα καὶ καθόλου καταφατικὴν τὴν ἐλάττονα καὶ M 7 τῷ om. a 9 δὴ aM: δὲ B 12 post ἀλλὰ add. καὶ aM ἐνήλλαξεν a 13 δ' M 14 δείκνυνται corr. ex δείκνυται B^1 15 δ' M 17 ὅσον BM: δς a 18 προκείμενον a 21 τῆ (ante ἐξ) aM: τῆς B 25 μείζονα κείμενον aM 26 τῶν συλλογισμῶν τῶν M 27. 28 ἑκατέρω τῶν σχήματων post σχήματος (28) transponit a 29 ἡ (ante ἀνάλυσις et ante ἀναγωγὴ) om. aM 30 σχῆμα γίνεται aM 31 καθ' corr., ut videtur, ex δι' B^1 33 O5τος ἄν corr. ex ὅταν B^1

p. 28 a 13 Μεῖζον δὲ ἄχρον τὸ ποβρώτερον τοῦ μέσου.

31v

Ως τῆς μείζονος προτάσεως ἐν πρώτφ σχήματι ἀντιστραφείσης ἐγίνετο πρὸ τοῦ μείζονος ἄκρου ὁ μέσος τιθέμενος ἐν τῷ δευτέρφ σχήματι, οὕτως πάλιν ἐν τῷ τρίτφ σχήματι κατ' ἀντιστροφὴν τῆς ἐλάττονος ἐν πρώτφ 5 σχήματι προτάσεως τοῦ τρίτου σχήματος γεγονότος γίνεται ὁ μέσος μετὰ 5 τὸν ἐλάττονα ἄκρον τὴν θέσιν ἔχων· τῆ γὰρ ἑκατέρας προτάσεως ἀντιστροφῆ ὁ μέσος τὴν θέσιν πλησίον πίπτει τοῦ ἄκρου, ῷ συνέζευκται ἐν τῆ ἀντιστρεφομένη προτάσει· γινόμενος δὲ ἐν τῷ τρίτφ σχήματι πλησίον τοῦ ἐλάττονος ἄκρου ὁ μέσος ἀμφοτέροις ὑποκείμενος γίνεται, τῷ μὲν ἐλάττονι 10 διὰ τὴν ἀντιστροφὴν τῆς ἐλάττονος προτάσεως τῷ δὲ μείζονι, ὅτι καὶ 10 ἔκειτο τὴν ἀρχὴν ἐν πρώτφ σχήματι ὑποκείμενος τούτφ. ὑποκείμενος δὲ ἀμφοτέροις εἰκότως τὴν ἐσγάτην ἔγει θέσιν.

p. 28a16 Δυνατός δὲ ἔσται καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου τῶν ὅρων ὄντων πρὸς τὸ μέσον.

15 Τὸ μὴ καθόλου οὐ τοῦ 'μηδετέρας οὕσης καθόλου' σημαντικόν ἐστιν (ἀδύνατον γάρ, ὡς εἰρήκαμεν ἤδη, ἐκ δύο ἐπὶ μέρους προτάσεων συλλο- 15 γισμὸν γενέσθαι), ἀλλ' ὅτι 'μὴ ἀμφοτέρων καθόλου'.

ρ. 28α 18 Καθόλου μὲν οὖν ὄντων, ὅταν καὶ τὸ Π καὶ τὸ P παντὶ τῷ Σ ὁπάρχη.

¹ Μεῖζον . . . μέσου textus verba in M πορρωτέρω aM (n) 2 ante πρώτω add. τῷ a ἐγένετο M 3 τῷ οm. M οὕτω M 4.5 προτάσεως ἐν πρώτω σχήματι a 6 ἐκατέρα B post ἀντιστροφῷ add. ἐλάττων a: evan. B (an om. in lac.?) 8 προτάσει om. M 14 τῷ μέσω a 16 εἰρήκαμεν] p. 68, 16 sq. 17 ἀλλ' ὅτι aB: ἀλλὰ M ante ἀμφοτέρων add. ἐπ' M, ἐξ a 18 οῦν om. a post ὄντων add. τῶν ὅρων a (n) 20 τοῦτο τῷ σχήματι M ante στοιχείοι add. τοῖς M 21 αὐτὸ a δ' M 24 τε om. aM 26. 27 τὸν ἐν τῷ πρώτω σχήματι B: τοῦ πρώτου σχήματος aM 29 εἶπον] p. 97, 22 30 καὶ (post $\overline{\sigma}$) om. aM

τὸ Σ τινὶ τῷ Π΄ κεῖται δὲ καὶ τὸ P παντὶ τῷ Σ΄ γίνεται τὸ P τινὶ 31ν τῷ Π. ἄν δὴ ἀντιστρέψωμεν καὶ τοῦτο, ἔσται καὶ τὸ Π τινὶ τῷ P, δ 30 ἔδει δεῖξαι. αὐτὸς δὲ οὐ παρέθετο τὴν δεῖξιν ταύτην, ὅτι χείρων τῆς προειρημένης δύο ἀντιστροφῶν δεομένη. δείκνοσι δὲ ἐπὶ μέρους καταφα5 τικὸν συναγόμενον ἐν ταύτη τῆ συζυγία καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. ὑποκείσθω γὰρ τὸ ἀντικείμενον τοῦ τὸ Π τινὶ τῷ P ὑπάρχειν ἔστι δὲ τοῦτο τὸ μηδενί ἀλλὰ καὶ κεῖται ἐν τῆ συζυγία τὸ P παντὶ τῷ Σ ὑπάρ-35 χειν γίνεται συναγόμενον τὸ τὸ Π μηδενὶ τῷ Σ ἐν πρώτφ σχήματι κατὰ τὸν δεύτερον συλλογισμὸν τὸν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ 10 καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καθόλου ἀποφατικὸν συνάγοντα. ἀδύνατον δέ γε τὸ Π μηδενὶ ὑπάρχειν τῷ Σ΄ ἔκειτο γὰρ ἐν τῆ προτεθείση συζυγία παντὶ αὐτῷ ὑπάρχειν. ψευδὴς ἄρα καὶ ἡ ὑπόθεσις, παρ ῆν ἐγένετο τὸ τοῦ ἀδυνάτου συμπέρασμα. εἰ δὲ ψευδὴς ἡ ὑπόθεσις ἡ μηδενὶ τὸ Π 40 τῷ P τιθεῖσα, ἀληθὴς γίνεται ἡ ἀντικειμένη αὐτῆ ἀντιφατικῶς ἡ τὸ Π τινὶ 15 τῷ P τιθεῖσα.

Είπων δε περί τῆς είς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὅτι καὶ οὕτως δεῖξαι οἶόν τέ ἐστιν ἐπὶ μέρους καταφατικὸν γινόμενον τὸ συμπέρασμα τὸ μὲν παρατίθεσθαι αὐτὴν τὴν δεῖξιν τὴν δι' ἀδυνάτου ὡς γνώριμον παρέλιπεν · ἐποίησε γάρ καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος. προσέθηκε δὲ καὶ τρίτην τινὰ δεῖξιν, 45 20 ή ένεστι καὶ αὐτῆ προσγρώμενον, ὅτι τὸ Π τινὶ τῷ Ρ ὁπάργει, ἐν τῆ έχχειμένη συζυγία δειχνύναι συναγόμενον. | λέγει δὲ αὐτὴν τῷ ἐκθέσθαι 32καὶ ὑπογράφει καὶ δείκνυσι, τίς ὁ τῆς ἐκθέσεως τρόπος. ἐπεὶ γὰρ κεῖται καὶ τὸ Π καὶ τὸ P παντὶ τῷ Σ ὁπάρχοντα, ἀν ἀντὶ τοῦ Σ λάβωμέν τι τῶν ὁπὸ τὸ Σ , τούτ ω ὑπάρχει δῆλον ὅτι καὶ τὸ Π καὶ τὸ P, εἴ γε καὶ 25 παντί τῷ ὑπὸ τὸ Σ. οὕτως δὲ δείχθήσεται καὶ τὸ Π τινὶ τῷ Ρ ὑπάρχον. καὶ λαμβάνει γε τὸ Νο τούτου δ' ούτως έχοντος καὶ τὸ Π, φησί, τινὶ 5 τῷ Ρ ὁπάρξει. ἀλλὰ δοχεῖ γε οὕτως μηδὲν πλέον γεγονέναι πρὸς τὸ δειχθήναι τὸ προχείμενον. τί γὰρ διαφέρει τῷ Σ ὑπάρχειν λαβεῖν παντὶ τό τε Π καὶ τὸ Ρ καὶ μέρει τινὶ τοῦ Σ τῷ Ν; τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐπὶ 30 τοῦ Ν ληφθέντος μένει ή γάρ αὐτή συζυγία ἐστίν, ἄν τε κατά τοῦ Ν παντὸς ἐκείνων ἑκάτερον, ἄν τε κατά τοῦ Σ κατηγορῆται. ἢ οὐ τοιαύτη ἡ 10 δεῖξις, ή χρῆται· ό γάρ δι' ἐκθέσεως τρόπος δι' αἰσθήσεως γίνεται. οὐ γάρ ενα τοιοῦτόν τι τοῦ Σ λάβωμεν, καθ' οὖ ρηθήσεται παντὸς καὶ τὸ Π καὶ τὸ Ρ, λέγει (οὐδὲν γὰρ πλέον, εἰ οὕτως ληφθείη), ἀλλ' ἵνα τι τῶν ὑπ'

¹ post γίνεται add. καὶ M 1. 2 $\overline{\sigma}$ τινὶ τῷ $\overline{\rho}$ M 4 δεομένη a: δεομένην BM ante ἐπὶ add. καὶ a 6 τοῦ BM: τῷ a 6. 7 ἔστι δὲ τοῦτο B: ὅ ἔστι aM 7 τῷ evan. B 10 συναγόμενον B pr. 12 καὶ οm. aM 13. 14 τῷ $\overline{\pi}$ τὸ $\overline{\rho}$ a 14 τινὶ om. M 15 τιθεῖσα aB: τινι (νι superscr.) θεῖσα M 16 εἶπε a 16. 17 οἴόν τέ ἐστι δεῖξαι M 17 τὸ (ante συμπέρασμα) om. aM συμπέρασμα ante γινόμενον transponit M ante τὸ μὲν add. καὶ a 18 παραλέλοιπεν M 20 αὐτῷ B ὑπάρχειν a 21 τὸ a 22 κεῖται post $\overline{\rho}$ (23) transponit a 24 τοὑτῷ aM: τοῦτο ῷ B ὑπάρχειν M 25 ὑπὸ τὸ om. a 26 γε BM: μέρος a 27 $\overline{\rho}$ aB: $\overline{\nu}$ M ὑπάρξαι aM 28 post διαφέρει add. τοῦ a 29 καὶ μέρει M: μέρει B: τὸ μέρος a 31 ἑκάτερον (ἑκατέρου a) ἐκείνων aM 34 οὐδὲν corr. ex οὐδὲ B¹

αἴσθησιν πιπτόντων, δ φανερόν ἐστιν ὂν καὶ ἐν τῷ Π καὶ ἐν τῷ Ρ. οἶον32* εὶ εἴη τὸ ζῷον κείμενον ἐπὶ τοῦ Π κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, ὅ ἐστι τὸ Σ, είη δὲ καὶ τὸ λογικὸν κείμενον ἐπὶ τοῦ Ρ κατὰ παντὸς καὶ τοῦτο τοῦ 15 άνθρώπου · ἄν δη αἰσθητόν τι τοῦ Σ, τοῦτ' ἔστι τινὰ ἄνθρωπον, λάβωμεν, 5 οἶον Σωχράτη, τῷ φανερῶς καὶ αἰσθητῶς τοῦτον καὶ ζῷον εἶναι καὶ λογικὸν έναργες γίνεται, ὅτι καὶ τὸ Π, τοῦτ' ἔστι τὸ ζῷον, τινὶ τῷ Ρ, τοῦτ' ἔστι τῷ λογικῷ, κοινωνεῖ τε καὶ ὑπάργει. ὅτι γὰρ αἰσθητὴ ἡ διὰ τῆς ἐκθέσεως δεῖξις, σημεῖον πρῶτον μὲν τὸ εἰ μὴ οὕτως λαμβάνοιτο, μηδεμίαν γίνεσθαι δεῖξιν έπειτα δὲ καὶ τὸ αὐτὸν μηκέτι χρήσασθαι ἐπὶ τοῦ Ν, δ ἦν τι 20 10 τοῦ Σ , τῷ ἐχχειμένῳ τῷ παντὶ αὐτῷ ὑπάρχειν τό τε Π καὶ τὸ P άλλ' άπλῶς θεῖναι τὸ ὑπάρχειν· ἀλλὰ καὶ τὸ μηδετέραν ἀντιστρέψαι. κατὰ γάρ αἰσθητοῦ καὶ ένὸς κατ' ἀριθμὸν οὐκέθ' άρμόζει τὸ κατὰ παντὸς οὐδὲ ό διορισμός δλως. ό γάρ διορισμός των προτάσεων έπλ των καθόλου γώραν έγει· τὰ δὲ ἄτομα οὐ καθόλου. ἰδία δὲ ἡ δι' ἐκθέσεως δεῖξις τοῦ τρίτου 25 15 σγήματος, ἐπειδή ἐν τούτω διττὸν τὸ μέσον ἐστὶ (καὶ) ἀμφοτέροις τοῖς ἄκροις εν έστι τὸ ὑποχείμενον. δεῖ δὲ τὴν ἔχθεσιν ἐχ τοῦ μέσου τε χαὶ ὑποχειμένου γίνεσθαι. τινὲς μὲν οὖν οἴονται ἕν τι λαβόντες αἰσθητόν τι ὄν κατά τοῦτο ἢ συνημμένα ἢ κεγωρισμένα ἔγειν ἀλλήλων τὰ κατηγορούμενα αὐτοῦ. εί δ' έχ πλειόνων υποχειμένων λαμβάνοιτο, ούχ εν έσται τῷ άλλο ἐξ έχα-20 τέρου λαμβάνεσθαι, μάλιστα ἄν κατὰ μὲν τοῦ έτέρου καταφατικῶς κατηγορῆται 30 τὸ κατηγορούμενον κατὰ δὲ τοῦ έτέρου ἀποφατικῶς. οὕτως δὲ οὐδεμία φανερά κοινωνία καὶ αἰσθητή. δειχθείη δ' ἄν ἔτι καὶ διὰ τὸ πάντα ἐπὶ μέρους εν τούτω συνάγεσθαι. Ικανόν γάρ εν τι ληφθέν και αισθητόν πρός τὸ τοιοῦτον συμπέρασμα. τοιαύτη ἄντικρυς καὶ ἡ δεῖξις αὐτῷ τοῦ τὴν 25 καθόλου ἀποφατικήν ὑπάργουσαν ἀντιστρέφειν γέγονε καὶ οὖγ, ὧς τινες 35 ήγοῦνται, διὰ τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς.

p. 28 a 26 Καὶ ἐὰν τὸ μὲν P παντὶ τῷ Σ, τὸ δὲ Π μηδενί.

Έπὶ δευτέραν συζυγίαν μετελήλυθε τὴν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος, καὶ δείκνυσι καὶ ταύτην 30 συλλογιστικὴν διὰ τοῦ ἀντιστρέψαι τὴν ἐλάττονα τὴν P Σ οὖσαν καθόλου καταφατικὴν καὶ λαβεῖν ἐπὶ μέρους καταφατικὴν τὴν P Σ καὶ ἀναγαγεῖν 40 εἰς τὸν ἐν πρώτφ σχήματι τέταρτον συλλογισμόν, δς ῆν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγων. δῆλον δ', ὅτι ἔνεστι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπα-

² τὸ ζῷον post π transponit a π evan. B 4 τὸ το B 5 Σωκράτην aM 6 ἐναργὲς γίνεται om. B π B¹ corr. 7 αἰσθητικὴ aM 9 τὸ om. M αὐτὸν M: αὐτὸ B: αὐτῷ a τι om. M 10 τῷ ἐκκειμένῳ scripsi: τὸ ἐκκείμενον libri τῷ (ante παντὶ) M: τὸ aB 11 ὑπάρχον aM 12 post γὰρ add. τοῦ aM 14. 15 τῷ τρίτῳ σχήματι a 15 ἐπεὶ M: ἐπεὶ δ' a καὶ addidi 16 ante εν add. καὶ οὐχ M ἐκ om. aM 17 λαβόντας a τι om. M 18 τούτου a συνημμένου ἢ κεχωρισμένου a ante ἀλλήλων add. ἀπ' a 19 δὲ M τῷ ἄλλο B: ἀλλ' aM 20 post ἄν add. ὅταν M κατηγορεῖται a 24 ἡ δεῖξις] cf. p. 31 et 32 27 ἐὰν aB (Cn): ἄν Ar.

γωγής δείξαι καί τούτον, ώς λέγει, καί σαφές τὸ συναγόμενον άδύνατον 32αν γὰρ ὑποτεθη τὸ Π παντὶ τῷ P, ἐπεὶ τὸ P ἔκειτο παντὶ τῷ Σ , 45 συναγθήσεται τὸ Π παντί τῷ Σ, ῷ ἔκειτο μηδενὶ ὑπάρχειν. ἀλλὰ καὶ τῷ έχθέσθαι ένεστι προσγρησαμένους όμοίως πάλιν δείξαι, | εί και ωλ αδτός 32 ν 5 έμνημόνευσεν. ἄν γάρ τι τοῦ Σ αἰσθητὸν λάβωμεν, τῷ τοῦτο ἐναργῶς ἐν μέν τῷ Ρ εἶναι καὶ μετέχειν αὐτοῦ τοῦ δὲ Π μὴ κοινωνεῖν φανερὸν ἔσται, δτι τὸ Π τινὶ τῷ Ρ οὐχ δπάρχει • τούτῳ γὰρ τῷ ἐκκειμένῳ καὶ εἰλημμένω ούν δπάρξει ὄντι τινὶ τοῦ Ρ.

Έαν δὲ τὸ μὲν P μηδενὶ τ $\tilde{\omega}$ Σ , τὸ δὲ Π παντὶ τ $\tilde{\omega}$ Σ \mathfrak{s} δπάργη. 10

Έχθέμενος τὰς συλλογιστικάς συζυγίας τὰς ἐχ καθόλου τῶν δύο προτάσεων ούσας νῶν τῶν ἀσυλλογίστων ἐπ' αὐταῖς μνημονεύει. καὶ πρῶτον μὲν παρατίθεται την έχουσαν την ελάττονα καθόλου αποφατικήν την δε μείζονα καθόλου καταφατικήν, ήν, δτι έστιν ασυλλόγιστος, έλέγγει τη των δρων 15 παραθέσει, δειχνύς, δτι καὶ παντὶ καὶ μηδενὶ δύναται τὸ Π τῷ Ρ κειμένης 10 ταύτης τῆς συζυγίας ὑπάρχειν. ζῷον γὰρ παντὶ ἀνθρώπω ὂν Π ὄντι τῷ Σ, εππος οὐδενὶ ἀνθρώπω ὢν Ρ, καὶ ζώον παντὶ εππω, τοῦτ' ἔστι τὸ Π τῷ Ρ. πάλιν καὶ ζῷον παντὶ ἀνθρώπφ, καὶ τὸ ἄψυχον ὄν Ρ οὐδενὶ ἀνθρώπω, καὶ τὸ ζῷον οὐδενὶ ἀψύχω, τοῦτ' ἔστι τὸ Π τῷ Ρ. αἴτιον δὲ 20 τοῦ ἀσυλλόγιστον εἶναι τὴν συζυγίαν πάλιν τὸ αὐτό, δ καὶ ἐν τῷ πρώτω σχήματι ήν της μέν μείζονος καθόλου καταφατικής ούσης της δ' έλάττονος καθόλου ἀποφατικής.

Οὐδ' ὅταν ἄμφω κατὰ μηδενὸς τοῦ Σ λέγηται.

15

Δείχνυσι καὶ ταύτην τὴν συζυγίαν ἀσυλλόγιστον ἔγουσαν ἀμφοτέρας τὰς 25 προτάσεις καθόλου ἀποφατικάς, ήτις κατελείπετο ἐν ταῖς καθόλου τὧν προτάσεων συζυγίαις. οἱ δὲ δροι τοῦ μὲν τὸ Π παντὶ τῷ Ρ ὑπάρχειν ζ $\tilde{\omega}$ ον, $\tilde{\epsilon}$ ππος, $\tilde{\omega}$ ψοχον· οὐδενὶ γὰρ ἀψύχ $\tilde{\omega}$ ὄντι Σ οὕτε τὸ ζ $\tilde{\omega}$ ον οὕτε δ ίππος, καὶ τὸ ζώον παντὶ ίππω, τοῦτ' ἔστι τὸ Π τώ Ρ. τοῦ δὲ μηδενὶ 20 άνθρωπος, εππος, άψυχον· πάλιν γάρ τῷ ἀψόχῳ ὄντι Σ οὕτε ὁ ἄνθρωπος 30 ούτε ό εππος, άλλ' οὐδὲ ό ἄνθρωπος τῷ εππφ.

¹ καὶ (ante τοῦτον) om. a 2 ὑποτιθη Β τῷ $\overline{\rho}$ BM: τῷ $\overline{\sigma}$ a ἔκειτο a 4 post δεῖξαι add. καὶ τοῦτον aM μὴ καὶ a 5 τοῦτον M 3 Execto, 7 ἐγκειμένφ B pr. 8 ὑπάρχει B pr. 9 τῷ $\overline{\sigma}$ (post μηδενὶ) aB (i; τὸ $\overline{\sigma}$ C): om. Ar. τῶ σ alterum om. a: post ὁπάργη (10) transponit Ar. έν M 13. 14 τὴν δὲ μείζονα καθόλου καταφατικήν οm. aM $16 \ \overline{\pi}$ ον a om. a 17 δν aM: δν B 18 πάλιν . . . τῷ $\overline{\rho}$ (19) om. a δν om. M 19 ἔστι δ' (δὲ a) αἴτιον aM 21 μὲν om. a δ' M: δὲ a: om. B om. B 27 $\overline{\sigma}$ om. M τὸ om. a δ om. aM 28 δὲ om. M om. M δ om. M 30 δ (post οὕτε) om. M 24 Thy 29 5

p. 28a36 Φανερόν οὖν καὶ ἐν τούτφ τῷ σχήματι.

32v

Υπομιμνήσκει ήμας των εἰρημένων, ὅτι δύο μὲν ἔσονται συλλογιστικαὶ συζυγίαι ἐκ καθόλου προτάσεων ἐν τούτφ τῷ σχήματι, καὶ τίνες, δύο δὲ ἀσυλλόγιστοι.

5 p. 28ъ5 Έὰν δ' ὁ μὲν ἢ καθόλου πρὸς τὸ μέσον ὁ δ' ἐν μέρει. 25

Είπων περί των συζυγιων των έχ καθόλου προτάσεων έν τῷ τρίτῳ σγήματι μετελήλυθεν ἐπὶ τὰς τὴν έτέραν ἐχούσας καθόλου μόνην, καὶ δείχνυσι πάλιν καὶ ἐν ταῖς οὕτως ἐχούσαις συζυγίαις, τίνες μὲν αὐτῶν εἰσι συλλογιστικαί, τίνες δ' ἀσυλλόγιστοι. καὶ λέγει πρῶτον μέν, ὅτι, ἄν ἀμφό-10 τεραι ωσι καταφατικαί, συλλογισμός έσται, αν όποτεραούν ή καθόλου, αν τε 30 ή μείζων ἄν τε ή ελάττων. ὥστε δύο συζυγίαι πάλιν αδται συλλογιστικαὶ οὐσῶν ἀμφοτέρων μὲν καταφατικῶν τῆς ἑτέρας δὲ καθόλου. καὶ πρώτην αξν έκτίθεται την έγουσαν την μέν έλάττονα την Ρ Σ καθόλου καταφατικήν τὴν δὲ μείζονα τὴν Π Σ ἐπὶ μέρους καταφατικήν, ἢν ἡμεῖς συζυγίαν ἐτάξαμεν 15 τετάρτην τῷ δεῖσθαι δύο ἀντιστροφῶν. ἀντιστραφείσης γὰρ τῆς ἐπὶ μέρους 35 καταφατικής τής Π Σ, ήτις ήν ή μείζων, γίνεται τὸ Σ τῷ Π τινὶ ὁπάρχον· κεῖται δὲ καὶ τὸ P παντὶ τῷ Σ^* συνάγεται τὸ P τινὶ τῷ Π κατὰ τὸν τρίτον τὸν ἐν πρώτιρ σχήματι. ἀλλ' ἐπεὶ κεῖται μείζων ὁ Π καὶ δεῖ αὐτὸν έν τῷ συμπεράσματι κατηγορεῖσθαι, ἀντιστραφήσεται καὶ τὸ συμπέρασμα· 20 η ν δὲ τὸ Ρ τινὶ τῷ Π συνηγμένον καὶ τὸ Π ἄρα τινὶ τῷ Ρ ὑπάρξει. 40 έδέησε δη καὶ τῆς τοῦ συμπεράσματος ἀντιστροφῆς, οὐ μόνον τῆς Π Σ προτάσεως, δ ἐδήλωσε καὶ αὐτὸς ἐπενεγκών μετὰ τὸ δεῖξαι συμπέρασμα γινόμενον διά τοῦ συλλογισμοῦ, ὅτι τὸ Ρ τινὶ τῷ Π, τὸ ὥστε καὶ τὸ Π τινί τω Ρ.

 25 p. 28 b 12 Πάλιν εἰ τὸ μὲν 2 τινὶ τῷ 2 , τὸ δὲ 2 παντὶ ὑπάρχει τῷ 2 .

'Ανάπαλιν νῦν ἔλαβε τὰς προτάσεις · ἀμφοτέρας μὲν γὰρ καταφατικὰς ἐτήρησεν, ἀλλὰ τὴν μείζονα καθόλου ἐποίησε · καὶ δείκνυσι καὶ ταύτην τὴν 45 συζυγίαν συλλογιστικὴν οὖσαν ἀντιστρέψας τὴν ἐλάττονα πρότασιν οὖσαν 30 ἐπὶ μέρους | καταφατικὴν καὶ ἀναγαγῶν τὴν συζυγίαν εἰς τὸν τρίτον ἀναπό-33 τ δεικτον ἐν πρώτφ σχήματι τὸν ἐκ καθόλου καταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος. ταύτην ἡμεῖς τρίτην ἐτάξαμεν τὴν

⁵ τῷ μέσῳ a 9 δὲ M ὅτι οm. a 10 ὁποτεραοῦν ἢ κ.] ῦν ἢ κ evan. M 11 ὡς a 12 μὲν ἀμφοτέρων μὲν B: μὲν ἀμφοτέρων a 16 ἡ om. M τινὶ τῷ π̄ a ὑπάρχειν aM 17 καὶ om. aM post συνάγεται add. οῦν M 18 τὸν ἐν πρώτῳ σχήματι aB: τρόπον τοῦ πρώτου σχήματος M ἐπειδὴ a post μείζων add. ὄρος M 22 μετενεγκὼν M ante συμπέρασμα add. τὸ a 23 τὸ (ante ὥστε) om. a καὶ aB (Cim, corr. B): om. Ar. 25 ὑπάρχειν B 26 τῷ σ̄ om. Ar.

συζυγίαν, ὅτι διὰ μιᾶς ἀντιστροφῆς τὸ προκείμενον φανερὸν γίνεταί τε καὶ 38 τ δείκνυται, οὸ διὰ δύο ὡς ἐπὶ τῆς πρὸ αὐτῆς προκειμένης. ἐπεσημήνατο τ δὲ καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας, ὅτι ἔνεστιν αὐτὴν δεῖξαι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως. προσθεὶς δὲ τὸ καθάπερ τῶν πρότερον ἐδήλωσεν, ὅτι οὺ μόνον ἡ δι᾽ ἀδυνάτου δεῖξις κοινὴ πᾶσι τοῖς ἐν τούτῳ τῷ σχήματι συλλογισμοῖς ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ τῆς ἐκθέσεως.

p. 28 b 15 'E αν δ' ό μεν η κατηγορικός ό δε στερητικός.

10

' Απὸ τῶν ὁμοιοσγημόνων προτάσεων μεταβαίνει ἐπὶ τὰς ἀνομοιοσγή-10 μονας προτάσεις καὶ τὰς ἐκ τούτων συζυγίας φυλάσσων πρῶτον τὸ τὴν έτέραν αὐτῶν τὴν καταφατικὴν εἶναι καθόλου, καὶ δείκνυσι, τίνες ἐν ταῖς τοιαύταις συμπλοχαῖς γίνονται συζυγίαι συλλογιστιχαί. τῆς δὴ ἐλάττονος ούσης καθόλου τε καὶ καταφατικής έσται μέν ή μείζων δήλον ότι έπὶ 15 μέρους τε καὶ ἀποφατική, ή δὲ συζυγία συλλογιστική εἰ γὰρ εἴη τὸ μὲν 15 P παντί τῷ Σ ὑπάργον τὸ δὲ Π τινὶ τῷ Σ μὴ ὑπάργον, συνάγεται τὸ Η τινὶ τῷ Ρ μὴ ὑπάρχειν. ἡ δὲ δεῖξις οὐκέτι δύναται γενέσθαι δι' ἀντιστροφής. ούτε γὰρ ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική ἀντιστρέφει, ἄν τε τὴν καθόλου καταφατικήν αντιστρέψωμεν, τὰς δύο ἐπὶ μέρους ποιήσομεν ἐκ δὲ δύο ἐπὶ 20 μέρους οὐδὲν ἀναγκαῖον ἐν οὐδενὶ σχήματι συνάγεται. διὰ δὲ τῆς εἰς 20 ἀδόνατον ἀπαγωγῆς δείχνυσι γινόμενον ἐπὶ τῆς συζυγίας ταύτης τὸ συμπέρασμα ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν. εὶ γὰρ τὸ Π τινὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ Ρ μὴ συγγωροί τις κειμένων τῶν προτάσεων, ὡς εἰρήκαμεν, ὑποκείσθω τὸ ἀντικείμενον, καὶ παντὶ ὑπαρχέτω· ἀλλὰ κεῖται καὶ τὸ Ρ παντὶ ὑπάρχειν τῶ Σ· συναχθήσεται δὴ τὸ Π παντὶ τῷ Σ ὑπάρχειν, δ ἀδύνατον· ἔχειτο γὰρ 25 25 τινὶ μὴ ὑπάργειν αὐτῷ. λέγει δέ, ὅτι δείχνυται τὸ αὐτὸ τοῦτο συναγόμενον καὶ ἄνευ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ἐάν, φησί, ληφ ϑ ῆ τι τῶν Σ , $\vec{\omega}$ τὸ Π μὴ ὁπάρχει. λέγοι δ' ἄν πάλιν τὸν δι' ἐκθέσεως τρόπον. εἰκότως δὲ ούγ, ὧτινι ὑπάρχει τῶν Σ τὸ Ρ, ἔλαβεν, ἀλλ' ὧτινι μὴ ὑπάρχει τὸ Π. ἐπεὶ γὰρ τὸ μὲν Ρ παντὶ τῷ Σ, τὸ δὲ Π τινὶ οὐχ ὑπάρχει, ῷ μὲν 30 30 μὴ δπάρχει τὸ Π τοῦ Σ, πάντως τούτω τὸ Ρ δπάρχει, ὧ μέντοι τὸ Ρ δπάρχει τῶν Σ, οὐκέτι τούτφ ἀνάγκη τὸ ΙΙ μὴ δπάρχειν· ἐνδέχεται γὰρ τοιοῦτον ληφθήναι τοῦ Σ τι, $\tilde{\phi}$ καὶ τὸ Π ὑπάρξει \cdot οὐ γὰρ ἔκειτο αὐτ $\tilde{\phi}$ μηδενί ύπάρχειν άλλά τινί μὴ ύπάρχειν· τὸ δὲ τινί μὴ ύπάρχον ἐνδέγεται

κειμένης aM έπεσημήναντο M 5 πρότερον B (u): προτέρων aM et Ar. 2 δειχνύεται Μ (at cf. p. 28 a 30) 10 τὸ Β: τε αΜ 11 είναι Β: τῆς αΜ 12 dè a: d' M 15 ὑπάρ (post σ et post μη) M, item vs. 16 21 μη (post ρ) BM: οὐ a 22 συγχωρείη a: συγχωροῖτο omisso τις M 23 καὶ alterum om. a 24 δη corr. ex δὲ B1 26 аў а φησί om. aM τι om. M τοῦ σ a 28 ὑπάργει (ante τῶν) a: ὑπάργειν B: ὑπάρ Μ (etiam post μὴ et vs. sq.) λέγει αΜ 30 δπάρχη (post μη) Β post τὸ π verba ἐπεὶ (29) . . . τὸ π repetit B 33 ὑπάρ (ante τὸ Μ) . ὑπάρχειν (ante ἐνδ.) Μ 31 τοῦ σ αΜ

καὶ ὑπάρχειν τινί. εἰ δὲ ληφθείη τοῦτο τῶν Σ, φ τὸ Π οὐχ ὑπάρχει, 33 r δν καὶ καθ' ἔκαστά τι, ἐπεὶ πάντως τοῦτο ἐν τῷ P ἐστί (κατὰ παντὸς γὰρ 35 ἢν τὸ P τοῦ Σ), τὸ Π τινὶ τῷ P οὐχ ὑπάρξει. δύναται δ' ἐπὶ τῆς συζυγίας ταύτης δεικνύναι, καὶ εἰ μὴ αἰσθητόν τι τοῦ Σ λαμβάνοιτο καὶ καθ' ἔκαστα 5 ἀλλὰ τοιοῦτον, οὖ κατὰ μηδενὸς κατηγορηθήσεται τὸ Π· ἔσται γὰρ τὸ μὲν Π κατ' οὐδενὸς αὐτοῦ, τὸ δὲ P κατὰ παντός· ἡ δ' οὕτως ἔχουσα συζυγία συλλογιστικῶς δέδεικται συνάγουσα τὸ τινὶ τῷ P τὸ Π μὴ ὑπάρχειν. 40 σημειωτέον δέ, ὅτι χρῆται τῷ δι' ἐκθέσεως τρόπφ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν. ταύτην ἡμεῖς τὴν συζυγίαν τελευταίαν τῶν συλλογιστικῶν ἐθήκαμεν, 10 ἐπεὶ μὴ δι' ἀντιστροφῆς οἰόν τε δεῖξαι τὸ συναγόμενον δι' αὐτῆς.

p. 28 b 22 "Όταν δ' ό μείζων ἢ κατηγορικός, οὐκ ἔσται συλλογισμός.

Λέγει μὲν ἔτι περὶ συζυγιῶν τῶν ἐξ ἀνομοιοσχημόνων προτάσεων τῆς καταφατικῆς τὸ καθόλου ἐχούσης. δείξας δέ, ὅτι, ἐἀν ἢ τὸ καταφατικὸν 45 15 καθόλου ὂν πρὸς τῆ ἐλάττονι προτάσει, γίνεται συλλογισμός, καὶ τοῦτο πιστωσάμενος διὰ | τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, νῦν λαβὼν ἀνάπαλιν τὸ 33ν καταφατικὸν καθόλου πρὸς τῆ μείζονι προτάσει τὸ δὲ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν πρὸς τῆ ἐλάττονι δείκνυσι τὴν συζυγίαν τὴν τοιαύτην ἀσυλλόγιστον τῆ τῶν ὅρων παραθέσει ἐλέγχων αὐτῆς τὸ ἀδόκιμον, ὡς ἔθος αὐτῷ τὰς 20 ἀδοκίμους ἐλέγχειν τὸν γὰρ μείζονα ἀκρον τῷ ἐλάττονι καὶ παντὶ καὶ 5 μηδενὶ ὑπάρχειν δυνάμενον δείκνυσι.

Τοῦ μὲν οὖν παντὶ τὸ Π τῷ P ὑπάρχειν οὖσης τῆς συζυγίας τοιαύτης δρους δεικτικοὺς παρέθετο τὸ ἔμψυχον ἐπὶ τοῦ Π, ἄνθρωπον ἐπὶ τοῦ P, ζῷον ἐπὶ τοῦ Σ τὸ γὰρ ἔμψυχον παντὶ ζῷφ, ὁ ἄνθρωπος τινὶ ζῷφ οὐχ 25 ὑπάρχει, καὶ τὸ ἔμψυχον παντὶ ἀνθρώπφ. τοῦ δὲ μηδενὶ ὑπάρχειν τὸ Π τῷ P οὕ φησιν οἰόν τε εἶναι ὅρους λαβεῖν, εἰ εἴη $\langle \hat{\eta} \rangle$ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴ 10 ἡ λέγουσα τὸ P τινὶ τῷ Σ μὴ ὑπάρχειν οὕτως εἰλημμένη ἀληθης ὡς καὶ τινὶ ὑπάρχοντος τοῦ P τῷ Σ , ώσπερ γε καὶ ἐφ' ὧν ἐξέθετο ὅρων ἔχει ὁ γὰρ ἄνθρωπος τινὶ ζῷφ οὐχ ὑπάρχων καὶ τινὶ αὐτῷ ὑπάρχει. ὅταν δὴ 30 οὕτως ἀληθης ἡ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴ ὡς ἔχειν συναληθευομένην αὐτῷ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν, οὐν ἔσται λαβεῖν ὅρους τοῦ μηδενί. τὸ δ' 15 αἴτιον πάλιν, ὅτι κειμένης τῆς μείζονος καθόλου καταφατικῆς καὶ τῆς

¹ post δὲ add. οὐ a τι τοιοῦτο τοῦ σ̄ a ὑπάρ Μ 2 τι om. a ἐν τῷ aB: ἕν τῷν Μ 3 δὲ Μ 5 ἔστι Μ 6 αὐτῷ Μ 7 τὸ (ante τινὶ) om. a 9 ταύτην . . - ἐθήκαμεν om. Μ τῷν συλλογιστικῷν B: τῷ συλλογισμῷ a 13 post περὶ add. τῷν Μ 14 ἄν aM 17 καθόλου καταφατικὸν a δ' Μ 18 τὴν τοιαύτην συζυγίαν a 20 τὸ γὰρ μεῖζον aM 22 τὸ ρ̄ τῷ π̄ a 23 ἄνθρωπος B ἐπὶ δὲ τοῦ ρ̄ ἄνθρωπον aM 24 post ζῷον add. δὲ a post παντὶ add. τῷ Μ 26 ante ὄρους add. τοὺς a ἡ a: om. BM 28 τοῦ ρ̄ corr. ex τοὺς B post σ̄ expunxit μὴ ὑπάρχειν B 29 δὴ aM, B pr.: δ' ἢ B corr. 30 post οὕτως add. εἴη a αὐτῇ libri 31 ὄρους om. a μηδενός Μ

έλάττονος επί μέρους καταφατικής συλλογιστικώς συνάγεται το Π τινί τῷ P 33 $^{\circ}$ ύπάρχειν. γίνεται δὲ αΰτη ή συμπλοκή δυνάμει, ὅταν ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική καθ' αύτην καί, ώς προειρήκαμεν, άληθης ληφθη. συλλογιστικώς δὲ συναγομένου ἐν τῆ τοιαύτη θέσει τῶν προτάσεων τοῦ Π τινὶ τῷ Ρ 5 αδόνατον δρων εὐπορῆσαι, δι' ων δείξομεν, δτι μηδενί τὸ Π τῶ Ρ · αναι- 20 ροῖτο γὰρ ἄν οὕτως ἡ συλλογιστική συζυγία. δ καὶ αὐτὸς δείκνυσι λέγων εί γὰρ παντὶ τὸ Π τῷ Σ ὑπάρχει, τὸ δὲ Ρ τινὶ τῷ Σ, καὶ τὸ Π τινὶ τῷ Ρ δπάρξει. δ δείξας ἐπιφέρει τὸ δπέχειτο δὲ μηδενὶ ύπαρχειν, οὐ τοῦτο λέγων, ὅτι ἔχειτό που ἐν ταῖς προτάσεσι τὸ Π τῷ Ρ 10 μηδενὶ ὑπάρχειν. δ γὰρ ἐβούλετο δεῖξαι, τοῦτ' ἦν, ὅτι μὴ δύνανται ὅροι ληφθηναι τοῦ μηδενὶ τὸ Π τῷ Ρ· ἀλλ' ἔστιν, δ λέγει, τοιοῦτον· εἴ τις 25 ύπόθοιτο τὸ Π τῷ Ρ μηδενὶ ὑπάρχειν κειμένου τοῦ τὸ μὲν Π παντὶ τῷ Σ τὸ δὲ Ρ τινὶ τῷ Σ μὴ ὑπάρχειν ὡς καὶ τινὶ ὑπάρχειν, ἀδύνατον ὑπόθεσιν ύποθήσεται· συλλογιστικώς γάρ τὸ Π τινὶ τῷ Ρ ὑπάρξει· οῦτως δ' 15 έγοντος αδύνατον μηδενὶ ὑπάρχειν. ένεστι δὲ λαβόντας ὑπόθεσιν τὸ μηδενὶ τῷ Ρ τὸ Π ὑπάρχειν δεῖξαι αὐτὴν ἀδύνατον, ἡ καὶ αὐτὸς εἴωθε δείξει 30 χρῆσθαι. εἰ γὰρ εἴη τὸ Π τῷ Ρ μηδενί, τὸ Ρ τινὶ τῷ Σ ὑπάρχον διὰ τὸ οΰτως χεῖσθαι τὸ Ρ τινὶ τῷ Σ μὴ ὁπάρχειν ὡς χαὶ τινὶ ὑπάρχειν, γίνεται τὸ Π τῷ Σ τινὶ μὴ ὑπάρχον συλλογιστιχῶς, ὅπερ ἀδύνατον ἔχειτο 20 γὰρ ἐν τῷ συζυγία τὸ Π παντὶ τῷ Σ ὑπάρχον. οὕτως μὲν οὖν ληφθείσης της επί μέρους αποφατικής αληθούς ούτε δρων έστιν εύπορησαι του μηδενί τὸ Π τιῦ Ρ ὑπάργειν οὕτε ἐλέγξαι τὴν συζυγίαν ἀσυλλόγιστον οὖσαν. ἐπεὶ 35 δὲ ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική οὐκ ἔστι τότε μόνον ἀληθής, ὅτε ἐστὶν ή ύπεναντία αὐτῆ ἀληθής, ἀλλ' ἔστιν ἀληθής, καὶ ὅτε ἡ καθόλου ἀποφατική 25 άληθής ἐστιν (ἀδιόριστον γάρ τῶν ἐπὶ μέρους προτάσεων τὸ ἀληθές, ὡς εἰρήχαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν), ὅταν οὕτως ἢ ἀληθὴς ὡς οὕσης καὶ τῆς ύπὸρ αὐτὴν τῆς χαθόλου ἀληθοῦς, ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία γίνεται γίνεται 40 γάρ εκ καθόλου καταφατικής της μείζονος καὶ δυνάμει καθόλου ἀποφατικής τῆς ἐλάττονος, ἢν συζυγίαν ἔδειξεν οὖσαν ἀσυλλόγιστον τῆ τῶν ὅρων παρα-30 θέσει. δήλον οὖν, ώς καὶ αὕτη ἔσται ἀσυλλόγιστος τῷ ποτὲ συναληθεύεσθαι την ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν τῆ καθόλου ἀποφατικῆ. ἄν γὰρ ώσιν οί δροι ζφον, ἄψυχον, ἄνθρωπος, ζφον μέν παντὶ ἀνθρώπφ, ἄψυχον δὲ τινὶ ἀνθρώπω οὐγ ὑπάρξει, ἐπεὶ καὶ μηὸενί, καὶ τὸ ζώον οὐδενὶ ἀψύχω. ὥστε 45

¹ συλλογιστικής Μ 2. 3 ἀποφατική α: καταφατική ΒΜ 3 ὡς προειρήκαμεν, καθ' αὐτήν οmisso καὶ α 4 post τοῦ add. τὸ α 5 ὅτι οm. α τὸ π μηδενὶ α 8 δὲ οm. Μ 12 τὸ (ante μὲν) om. α 13 τοῦ δὲ α 14 δ' Μ: om. aB 16 καὶ om. aM εἰώθει Μ 17 χρήσασθαι Μ τὸ ρ . . . ὑπάρχον aB: τοῦ ρ . . . ὑπάρχοντος Μ τῷ σ τινὶ aM 18 τὸ (ante οὕτως) ex τοῦτο corr. B¹ ὑπάρχον (post μὴ) Μ ὑπάρχον (post τινὶ) aM 19 ὑπάρχειν α 20 ὑπάρχειν aM 21 εὐπορεῖν Μ 22 τῷ ρ τὸ π Μ ἐλέγξαι scripsi: ἐλέγξει B: ἐλέγξειν aM 23 ὅτε B: ὅταν aM 24 ἀλλ' ἔστιν ἀληθής om. M 25 μέρους om. M 26 εἰρήκαμεν] p. 63, 24 sq., 66, 1 sq., 87, 9 sq. post ὅταν add. δ' M ἀληθής ἢ M 28 καθόλου καταφατικής] όλου κατα evan. M δυνάμει] άμει evan. M 29 ἔδειξεν] p. 28 a 31 οὐσαν aB: είναι M 30 αὐτή aM ἔσται om. a 31 καθόλου ά.] όλου ά evan. M 33 ὑπάρχει a

ούτως ἔστιν εὐπορήσαντας ὅρων καὶ τοῦ μηδενί, ὡς εὐπορήσαμεν καὶ τοῦ 33° παντί, τὴν συζυγίαν ἀσυλλόγιστον δεικνύναι.

p. 28+31 Έὰν δ' ὁ στερητικὸς ἦ καθόλου τῶν ὅρων.

34r

Λέγει μὲν ἔτι περὶ τῶν ἀνομοιοσχημόνων προτάσεων καὶ συζυγιῶν 5 τῶν τὴν ἐτέραν ἐχουσῶν χαθόλου μόνην· εἰρηχὼς δὲ περὶ τῶν, ἐν αἴς ἦν καταφατικόν το καθόλου, νου λέγει περί των το αποφατικόν έγουσων καθόλου καὶ δῆλον ὅτι τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικόν. ἐν δὴ ταῖς τοιαύτας τ έγούσαις προτάσεις συζυγίαις λέγει, ὅτι, ἄν μὲν ἡ μείζων ἢ καθόλου ἀποφατική, συλλογισμός ἔσται, οὐκέτι δὲ ἀνάπαλιν. ὅτι δὲ τῆς μείζονος 10 ούσης χαθόλου ἀποφατικής τής δὲ ἐλάττονος ἐπὶ μέρους χαταφατικής γίνεται συλλογισμός, δείχνυσιν έχθέμενος ἐπὶ τῶν στοιχείων τὴν συζυγίαν. εἰ γὰρ sửη τὸ Π μηθενὶ τῷ Σ , τὸ δὲ P τινὶ τῷ Σ , τὸ Π τινὶ τῷ P οἰγ ύπάρξει· διὰ γὰρ τῆς ἐλάττονος προτάσεως ὰντιστραφείσης τῆς Ρ Σ γίνεται 10 τὸ πρῶτον σγῆμα καὶ ὁ τέταρτος ἐν αὐτῷ συλλογισμὸς ἐκ καθόλου ἀπο-15 φατικής της μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικής της ἐλάττονος ἐπὶ μέρους άποφατικόν συνάγων. τοῦτον τὸν συλλογισμὸν ἔφαμεν ήμεῖς πέμπτον εἶναι τῷ τοῦτον μὲν δείχνυσθαι δι' ἀντιστροφῆς, δν δ' αὐτὸς πέμπτον τέθεικε, μη δύνασθαι δειγθηναι δι' άντιστροφης. κυριωτέρα γάρ καὶ οἰκειοτέρα ή δι' αντιστροφης δείξις της δι' άδυνατου, ως αὐτὸς ἐρεῖ. ὅτι δὲ ἔνεστι καὶ τη 15 20 εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ καὶ τῷ τρόπῳ τῆς ἐκθέσεως καὶ ἐπὶ τούτου χρήσασθαι ώς γνώριμον καὶ προειρημένον παρέλιπεν.

p. 28 b 36 "Όταν δὲ ὁ ἐλάττων ἦ στερητικός.

Μετέβη ἐπὶ τὴν συζυγίαν, ἐν ἢ ἡ ἐλάττων πρότασίς ἐστι καθόλου ἀποφατικὴ ἡ δὲ μείζων ἐπὶ μέρους καταφατική, καὶ δείκνυσιν ἀσυλλόγιστον 20 25 αὐτὴν τῆ τῶν ὅρων παραθέσει. τοῦ μὲν γὰρ παντὶ ὑπάρχειν ὅρους παρατίθεται ζῷον, ἄνθρωπον, ἄγριον· τὸ μὲν γὰρ ζῷον, ὅ ἐστι τὸ Π, τινὶ ἀγρίφ ὑπάρχει, ὅ ἐστι τὸ Σ, ὁ δὲ ἄνθρωπος, ὅ ἐστι τὸ P, οὐδενὶ ἀγρίφ, καὶ τὸ ζῷον παντὶ ἀνθρώπφ· τοῦ δὲ μηδενὶ ζῷον, ἐπιστήμην, ἄγριον· πάλιν γὰρ τὸ μὲν ζῷον τινὶς ἀγρίφ, ἡ δ᾽ ἐπιστήμη κειμένη ἐπὶ τοῦ P 25 οὐδενὶ ἀγρίφ, καὶ τὸ ζῷον οὐδεμιᾳ ἐπιστήμη. αἰτία δὲ ἡ ἐλάττων οῦσα ἀποφατική.

¹ εὐπορήσαντας] ας corr. B^1 τοῦ μηδενὶ om. M 3 δ' ὁ στερητικὸς B et Ar.: δὴ στερητικὴ a 6 ante καθόλου add. μὴ M λέγει νῦν aM τὸ (post τῶν) om. a: ante καθόλου (7) transponit M 7 καταφατικὸν ἐπὶ μέρους a 10 δ' M 11 ἐπὶ τῶν στοιχείων M: ἐπὶ τῶν συζυγιῶν B: om. a τὰς συζυγιάς M 13 post ἀντιστραφείσης add. γὰρ M 14 αὐτῷ a: αὐτῷ BM 15 post ἐλάττονος add. τὸ M 16 τοιοῦτον M 17 δν . . . ἀντιστροφῆς (18) om. aM 18 καὶ om. M 19 ἐρετ] Anal. post. I 26 26 ἄνθρωπος M 27 τῷ \overline{g} aM δὲ om. M 28 ἐπιστήμη a 29 δὲ M 30 τὸ om. aM

Οὐδ' ὅταν ἀμφότεροι στερητικοὶ τεθῶσιν.

34r

Λαμβάνει αμφοτέρας αποφατικάς ούσης της έτέρας καθόλου, καὶ δείκνυσιν ασυλλογίστους τας έχ τοιούτων προτάσεων συζυγίας, πρός όποτέραν αν η τὸ καθόλου. ἐὰν μὲν οὖν η ἡ ἐλάττων καθόλου ἀποφατική, ὅρους 30 5 παρατίθεται τοῦ μέν παντί ζφον, ἄνθρωπον, ἄγριον. ζφον γάρ τινί ἀγρίφ ούν ύπάργει, άνθρωπος ούδενὶ άγρίω, ζώρν παντί άνθρώπω τοῦ δὲ μηδενὶ ζώον, ἐπιστήμην, ἄγριον: τὸ μὲν γὰρ ζώον τινὶ οὐγ ὑπάργει ἀγρίω, ἡ οἰ έπιστήμη οὐδενὶ ἀγρίω, καὶ ζῷον οὐδεμιᾳ ἐπιστήμη.

p. 29 a 2 "Οταν δ' δ μείζων.

35

Πειρᾶται ἐλέγξαι ἀσυλλόγιστον οὖσαν συζυγίαν, καὶ ἐν ἦ ἡ μὲν μείζων χαθόλου ἐστὶν ἀποφατική ἡ δ' ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἀποφατική. τοῦ μὲν οὖν μηθενὶ ὑπάργειν τὸ ΙΙ τῷ Ρ ὅρους παρατίθεται κόρακα, γιόνα, λευκόν δ γάρ κόραξ οὐδενὶ λευκῷ. χιών τινὶ λευκῷ οὐγ ὑπάργει, κόραξ οὐδεμιᾳ χιόνι. τοῦ δὲ παντὶ ὑπάρχειν τὸ Π τῷ Ρ πάλιν οὔ φησι δύνασθαι ὅρους 40 15 ληφθήναι, ότε τὸ Ρ τῷ Σ τινὶ οὺχ ὑπάρχει ὡς καὶ τινὶ ὑπάρχειν, ὡς είγεν, ἐφ' ὧν παρέθετο ὅρων, χιόνος καὶ λευκοῦ. τὸ δ' αἴτιον, ὅτι γίνεται πάλιν συλλογιστική συζυγία ή έγουσα την μέν μείζονα καθόλου αποφατικήν τὴν δὲ ἐλάττονα ἐπὶ μέρους καταφατικὴν συνάγουσα ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν, ώς εδείξαμεν, οδ τὸ ἀντιχείμενον ἀδύνατον γίνεται. ἀν δὴ τοῦ P τῷ Σ 45 20 τινὶ μὴ ὑπάργοντος οὕτως ὡς καὶ τινὶ ὑπάργειν ὑποθώμεθα τὸ Π παντὶ τῷ Ρ ὑπάρχειν, ἀδύνατος ἡμῶν ἡ ὑπόθεσις ἔσται · ἀναιρεθήσεται γὰρ συλλογιστιχώς | δειχθέντος τοῦ ὅτι τὸ Π τινὶ τῷ Ρ οὐχ ὑπάρχει. ἀλλ' ἐπεὶ 34 ν αδιόριστον τὸ τῶν ἐπὶ μέρους ἀληθές, ἀν λάβωμεν την ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν άληθη τῷ εἶναι την καθόλου ἀποφατικήν άληθη, εὐπορήσομεν 25 δρων τότε καὶ τοῦ παντὶ καὶ ἀσυλλόγιστον δείξομεν τὴν συζυγίαν γίνεται γάρ δυνάμει ή αὐτὴ ή ἐκ δύο καθόλου ἀποφατικῶν. ὅτι δὲ μὴ οἶόν τ' 5 εύπορησαι τοῦ παντί τὸ Π τῷ Ρ ὅρων της Ρ Σ προτάσεως ἐπὶ μέρους αποφατικής ούσης αληθούς καθ αύτήν, διά της είς αδύνατον απαγωγής έδειξεν. εί γὰρ εἴη ὑποκείμενον τὸ Π τῷ Ρ παντὶ ὑπάργειν, εἴη δὲ καὶ 30 τὸ Ρ τινὶ τῷ Σ ὑπάρχον, ἔσται καὶ τὸ Π τινὶ τῶν Σ ὑπάρχον συλλογιστιχῶς, δ ἐστιν ἀδύνατον· ὑπόχειται γὰρ μηδενὶ ὑπάργειν τὸ Π τῷ Σ.

⁴ η (ante ή) BM: εἴη a 7 ἐπιστήμη aM δὲ Μ 10 οδσαν συζυγίαν om. aM μεν om. M 12 ούν om. aM 14 δύνασθαι om. a 15 ὑπάρχει (post τινί) Μ 17 μεν bis B: om. Μ 18 δ' Μ συνάγουσαν Β 19 ώσπερ δή aM: δ' ή B* τὸ ρ a

22 οὸχ οm. M 24 ἀποφατικήν έδείξαμεν M: om. a γίνεται aM: δύναται B δη aM: δ' η B• 20 ὑπάρχοντος BM: ὑπάρχειν a ὑπάρχει M 22 οὐχ οm. M 24 ἀποφατικὴν ἀληθῆ (post καθόλου) a: ἀληθῆ ἀποφατικὴν BM 25 παντὸς a 26 ἡ (ante αὐτὴ) ή (post αὐτὴ) B: om. aM: fort. τῆ ὅτι àB: ὅταν Μ 27 εὐπορεῖν Μ 28 καθ' αύτην άληθοῦς a 29 ὑπάρ Μ 30 τῶν σ Β corr.: τῷ σ aM et, ut videtur, B pr. 31 τφ σ B corr.

34v

10

108

Δείχνυσι καὶ τὰς ἐκ δύο ἐπὶ μέρους συζυγίας ἀσυλλογίστους πάσας, ἄν τε ἀμφότεραι καταφατικαὶ ληφθῶσιν, ἄν τε ἀμφότεραι ἀποφατικαί, ἄν τε καὶ ἀνομοιοσχήμονες, ἄν τε καὶ ἀδιόριστοι ἀμφότεραι ἢ ἡ ἐτέρα τῆς ἑτέρας 5 κειμένης ἐπὶ μέρους. πάσας δὲ τὰς τοιαύτας συμπλοκὰς ἀσυλλογίστους οὕσας ἐλέγχει διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων παραθέμενος καὶ δείξας, ὅτι μηδενὶ καὶ 15 παντὶ τὸ Π τῷ Ρ ὑπάρξει τοιούτων ληφθεισῶν συζυγιῶν. τοῦ μὲν γὰρ παντὶ ὑπάρχειν ζῷον, ἄνθρωπος, λευκόν τὸ γὰρ ζῷον καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ τινὶ λευκῷ ἑκάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν ληφθῆναι δύναται καὶ τινὶ μὴ 10 ὑπάρχειν, καὶ τὸ μὲν τινὶ ὑπάρχειν τὸ δὲ μὴ ὑπάρχειν τινί, ἀλλὰ καὶ ἀδιορίστως, καὶ τὸ ζῷον παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, ὅπως ἄν ληφθῶσιν αί 20 προτάσεις. τοῦ ⟨δὲ⟩ μηδενὶ ὑπάρχειν ζῷον, ἄψυχον, λευκόν πάλιν γὰρ τὸ ζῷον καὶ τὸ ἄψυχον καὶ τινὶ λευκῷ ἑκάτερον αὐτῶν ληφθῆναι δύναται καὶ τινὶ μὴ καὶ παραλλάξ καὶ ἀδιορίστως, καὶ πασῶν τῶν συμπλοκῶν ἀληθῶν 15 οὐσῶν τὸ ζῷον οὐδενὶ ἀψύχφ.

p. 29 a 11 Φανερόν οὖν καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι, πότε ἔσται καὶ πότε οὐκ ἔσται συλλογισμός.

Πόσαι καὶ τίνες αἱ συλλογιστικαὶ συζυγίαι καὶ διὰ τί, ἔδειξε καὶ ἐν 25 τούτφ τῷ σχήματι, ὡσπεροῦν καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτου * ἀλλὰ καὶ τίνες αἱ 20 ἀσυλλόγιστοι συμπλοκαί, καὶ τοῦτο δέδειχεν.

p. 29 a 13 "Αν τε ή συλλογισμός, ἀνάγκη τοὺς ὅρους οὕτως ἔχειν.

Δεῖ καὶ ἐνταῦθα προσυπακούειν τὸ 'ἐν τούτφ τῷ σχήματι'. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον εἰρημένον ἀπλῶς ἀληθὲς τὸ ὅτι ἐχόντων τῶν ὅρων, ὡς ἐλέχθη, 30 γίνεται συλλογισμός. τὸ ὁὲ ἐάν τε ἢ συλλογισμός, ἀνάγκη τοὺς 25 ὅρους οῦτως ἔχειν οἰκέθ' ἀπλῶς ἀληθές, ἀλλὰ ἄν ἐν τούτφ τῷ σχήματι συλλογισμὸς ἢ, ἐπεὶ τό γε ἐπὶ μέρους καταφατικὸν καὶ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἔστι συλλογίσασθαι καὶ μὴ οῦτως ληφθέντων τῶν ὅρων. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν καὶ διὰ πρώτου σχήματος ἔνεστι δεῖξαι, ἐν ῷ ἄλλως ἔχουσιν οἱ ὅροι, τὸ δὲ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν καὶ ἐν πρώτφ 35 ααὶ ἐν δευτέρφ. φανερὰ δὲ καί, ἃ προστίθησι, τό τε ὅτι ἀτελεῖς πάντες καὶ οἱ ἐν τούτφ τῷ σχήματι συλλογισμοί, ὥσπερ καὶ οἱ ἐν τῷ δευτέρφ, καὶ ὅτι οὐδὲν καθόλου συνάγεται ἐν τῷ τρίτφ σχήματι.

6 ante μηδενὶ add. καὶ a 8 ὁπάρ Μ 9 καὶ (ante τινὶ prius) om. Μ ὑπάρχον Μ 10 ὁπάρχον (ante καὶ) Μ ὑπάρ (post τινὶ et post μὴ) Μ μὴ post
τινὶ prius transponit a τινί alterum om. aM 12 δὲ a: om. BM 14 καὶ
(ante παραλλάξ) om. Μ 16 καὶ ἐν . . . συλλογισμός (17) om. a 19 αἱ om. aM
23 τὸ om. aM ante τῶν add. τε Ar. (sed om. d) 24 ἄν M et Ar. (sed ἐάν C)
26 συλλογισμὸς om. a 28 ante πρώτου add. τοῦ aM 31 ὥσπερ οὖν aM
32 τῷ om. a

p. 29*19 Δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἐν ἄπασι τοῖς σχήμασιν, ὅταν μὴ γί- $34^{\rm v}$ νηται συλλογισμός, κατηγορικῶν μὲν ἢ στερητικῶν ἀμφοτέρων 40 τῶν ὅρων ὄντων οὐδὲν ὅλως γίνεται ἀναγκαῖον.

Έχθέμενος πάσας τὰς συζυγίας τὰς ἐν τοῖς τρισὶ γινομένας σχήμασι 5 καὶ δείξας καθ' ἕκαστον σχήμα τάς τε συλλογιστικάς συμπλοκάς καὶ τάς άσυλλογίστους λέγει περί τῶν ἀσυλλογίστων καὶ τοιοῦτόν τι ἐν αὐταῖς ίστορεῖ ὑπάργειν. ὅσαι μὲν καθ' ἕκαστον σγῆμα ὁμοιοσγήμονες οὖσαι συζυγίαι ήσαν ἀσυλλόγιστοι, αὐται πρὸς τῷ τὸ προχείμενον δειχνύναι οὐδ' 45 άλλο τι δειχνύουσιν οὐδὲ συνάγουσιν, ὅσαι δὲ ἀνομοιοσγήμονες οὖσαι ἀσυλ-10 λόγιστοί είσι καθ' εκαστον συζιμα έχουσαι τὸ ἀποφατικὸν καθόλου, πρὸς 35 τ μέν την τοῦ προχειμένου δεῖξίν είσιν ἀσυλλόγιστοι, ἄλλο μέντοι τι ἐξ αὐτῶν έστι συλλογίσασθαι καὶ δεῖξαι. εἰσὶ δὲ ὁμοιοσγήμονες ἐν μὲν πρώτω σγήματι καταφατικαί αμφότεραι έπὶ μέρους, καθόλου αποφατικαί καὶ έπὶ μέρους καὶ ἐναλλάξ, ἐν δὲ τῷ δευτέρφ καταφατικαί τε πᾶσαι καὶ ἀπο-15 φατικαί πάσαι, εν δε τῷ τρίτφ καταφατικαί μεν αί ἐπὶ μέρους, ἀποφατικαί 5 δὲ πᾶσαι. αξ μὲν οὖν τοιαῦται συμπλοχαὶ τῶν προτάσεων οὐδενός εἰσιν όλως δειχτικαί συλλογιστικώς. ἀνομοιοσγήμονες δὲ καὶ κατά τὸ ποιὸν διαφέρουσαι έχουσαι το καθόλου ἀποφατικόν ήσαν ἀσυλλόγιστοι ἐν μὲν πρώτω σχήματι ή τε έκ καθόλου καταφατικής τής μείζονος καὶ καθόλου 20 ἀποφατικής τής ελάττονος (καὶ ή εξ επὶ μέρους καταφατικής τής μείζονος 10 καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς ἐλάττονος〉, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἡ τὴν μὲν μείζονα έχουσα ἐπὶ μέρους καταφατικήν την δὲ ἐλάττονα καθόλου ἀποφατικήν, εν δε τῷ τρίτῳ αί τὴν μεν μείζονα ἢ καθόλου ἢ κατὰ μέρος καταφατικήν έχουσαι την δε ελάττονα καθόλου αποφατικήν.

25 Αδται δη αί συζυγίαι, ὅτι μὲν τὸ προχείμενον οὐ συλλογίζονται, ηλέγχθησαν ἄλλο μέντοι τι ἐξ αὐτῶν ἔστι συλλογίσασθαι ἀντιστρέφοντα η 15 τὰς δύο προτάσεις καὶ ἐναλλάσσοντα τοὺς ὅρους, ὡς ἐν πρώτφ σχήματι, η τὴν ἐτέραν μόνην, ὡς ἐν τοῖς ⟨λοιποῖς⟩ δύο σχήμασιν, ὡς γίνεσθαι τὸν ἐλάττονα τῶν ἄχρων μείζονα καὶ κατηγορούμενον ἐν τῷ συμπεράσματι. εἰλήφθω γὰρ 30 πρῶτον ἐν πρώτφ σχήματι ἀσυλλόγιστος οὖσα συζυγία ἡ ἔχουσα τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β τὸ δὲ Β οὐδενὶ τῷ Γ· ἐν γὰρ ταύτη τοῦ μὲν Α πρὸς τὸ Γ οὐδεμία συναγωγὴ γίνεται, διὸ καὶ ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία ἄχρηστος οὖσα 20 πρὸς τὸ προχείμενον συνάγεται μέντοι τι συλλογιστικῶς ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος

² γίνεται a κατηγοριαῶν . . . ἀναγκαῖον (3) om. a 4 τοῖς om. aM 7 ὁπάρχειν ἱστορεῖ aM 11 ὑποκειμένου Β μέντοι BM: μέν a 12 μὲν ante ἐν transponit a: om. M 13 ἀποφατικαὶ καθόλου aM 14 καταφατικαί τε om. a τε πᾶσαι om. M 16 οῦν om. a 18 post διαφέρουσαι add. αί Μ μὲν om. M 20 καὶ ἡ . . . ἐλάττονος (21) a: om. BM 21 μὲν om. aM 22 δἰ Μ 23 μὲν om. M ἢ καθόλου ἢ om. M 24 δἰ Μ 25 αί Μ: om. aB τὸ μὲν aM 26 ἐλέγχθησαν a αὐτῶν] αὐτ periit in B ἔστι periit in B συλλογίσθαι Μ ἀντιστρέφοντας a 27 ἐναλλάσσοντας a ὡς om. M 28 λοιποῖς addidi γενέσθαι M 30 ante συζυγία add. ἡ a: ? M, in quo α et σ evanuerunt μὲν om. aM 31 δὲ Μ: om. aB γὰρ om. M 33 μέντοι] μέν evan. M τι om. aM

δρου πρός τὸν μείζονα· ἀντιστραφεισῶν γὰρ ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων 35 г γίνεται τὸ Γ τῷ Β οὐδενί, τὸ Β τῷ Α τινί, ἐπεὶ ἡ καθόλου καταφατική πρὸς τὴν ἐπὶ μέρους ἀντιστρέφει ἐξ ὧν συνάγεται τὸ Γ τινὶ τῷ Α μὴ ύπάργον τὴν μὲν μείζονα γώραν τοῦ Γ λαβόντος ἐν τῷ συμπεράσματι 25 5 την δε ελάττονα τοῦ Α ανάπαλιν η έχειτο. οὐχέτι γὰρ ἀντιστρέφει η ἐπὶ μέρους ἀποφατική, ἵνα ἀντιστρέψαντες τὸ συμπέρασμα ἔχωμεν, δ προεθέμεθα· ἐπεὶ ἦν μὲν ἄν τὸ προχείμενον συνάγουσα ή συμπλοχή, οὐχ ἀναποδείχτως δέ. ἐχ μὲν οὖν τῆς συζυγίας ταύτης τοῦτό τε τὸ δειχνύμενον χαὶ οῦτως δείχνυται. καὶ ἡ έτερα δὲ ἡ τὴν μὲν μείζονα ἐπὶ μέρους ἔχουσα 10 καταφατικήν την δὲ ἐλάττονα καθόλου ἀποφατικήν κατὰ ἀντιστροφήν ἀμφο- 30 τέρων τῶν προτάσεων δείχνυσι καὶ αὐτὴ τὸ Γ τινὶ τῷ Α μὴ ὑπάρχον ανάπαλιν η ήσαν οί δροι κείμενοι ληφθέντων αὐτῶν. οὖτοί εἰσιν οἱ δύο συλλογισμοί τελευταΐοι τῶν πέντε, ους Θεόφραστος προστιθείς τοῖς ἐν πρώτφ σχήματι χειμένοις τέσσαρσιν έννέα λέγει γίνεσθαι συλλογισμούς έν πρώτφ 15 σγήματι, όντες τελευταΐοι, διότι οδό όλως οδτοι το προχείμενον δειχνύουσιν, 35 ώς οί πρό τούτων τρεῖς ἀντιστρεφομένου τοῦ συμπεράσματος. τῶν δὲ καταλειπομένων τριών των κατ' άντιστροφήν των συμπερασμάτων γινομένων, τοῦ τε πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου τῶν ἐν πρώτω σχήματι, μνημονεύει και αὐτῶν ᾿Αριστοτέλης ἀρχόμενος τοῦ δευτέρου τῶν Προτέρων 20 αναλυτικών, ως φθάσαντές τε είρήκαμεν κάκει πάλιν επισημανούμεθα, οί 40 πρό τούτων τῶν δύο ἔχουσι τὴν τάξιν παρὰ Θεοφράστω. καὶ ἡ ἐν τῷ δευτέρω δε σχήματι ασυλλόγιστος συμπλοχή ούσα εξ επὶ μέρους καταφατικής τής μείζονος καὶ καθόλου ἀποφατικής τής ἐλάττονος πρὸς μέν τὸ ἀπὸ τοῦ μείζονος πρὸς τὸν ἐλάττονα ὅρον δεῖξαί τι συναγόμενον ἀσυλλόγιστός 25 έστιν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐλάττονος πρὸς τὸν μείζονα συνάγει ἀντιστραφείσης τῆς καθόλου ἀποφατικής τής ἐλάττονος καὶ τὴν μείζονα γώραν μεταλαβόντος 45 τοῦ ἐλάττονος ὅρου. γίνεται γὰρ ὑπαλλαγείσης τῆς τάξεως καὶ ἀντιστραφείσης τῆς ἐλάττονος ἡ μὲν τέως | ἐλάττων οὖσα μείζων καὶ καθόλου ἀποφατική, 35* ή δὲ τέως μείζων ἐλάττων τε καὶ ἐπὶ μέρους καταφατική, οὖσα ἐν τἤ 30 αὐτῆ τάξει· ἐξ ὧν συνάγεται ὁ τὴν ἀρχὴν ὑποτεθεὶς ἐλάττων τινὶ μὴ ύπαργων τῷ τὴν ἀρχὴν τεθέντι μείζονι. ἀλλὰ καὶ ⟨αί⟩ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι συζυγίαι δύο, ή τε έκ καθόλου καταφατικής τής μείζονος καὶ καθόλου ἀπο- 5

⁴ ὑπάρχειν α: ὑπάρ Μ 2 post τὸ alterum add. δὲ M 5 8' M 8 SELX-9 άλλο τι ante ούτως addere voluit Prantl I p. 366,46 νύμενον Β: προκείμενον αΜ zαì om. aM 10 δ' M ante κατά expunxit την δὲ B δέδειχται α ύπάργειν α: ὑπάρ Μ 12 η om. B ησαν corr. ex ούσαν, ut vi-11 αΰτη Β 13 Θεόφραστος] cf. p. 69, 27 14 τέτταρσιν Μ γίνεσθαι aB: τίdetur, B1 15 ὄντες aB: εἰσὶ δὲ Μ 16 τούτων BM: αὐτῶν a ἀντιστρεφό-18 ante πρώτφ add. τῷ Μ 19 αὐτὸς a δευτέρου τῶν προτέρων aB: θεσθαι Μ μενοι Β προτέρου τῶν δευτέρων Μ 19. 20 δευτέρου τῶν Προτέρων ἀναλ.] c. 1 p. 53 a 10 — 14 (cf. p. 70,1 sq.) 21 Θεοφράστου α 22 οὖσα συμπλοκή αΜ 24 post μείζονος 29 post μείζων add. καὶ Μ 31 ὑπάργειν α: ὑπάρ Μ τιθέντι Μ: add. spou a αί a: om. BM 32 καί... ἐλάττονος (111, 1) om. M ύποτεθέντι α

φατικής της ελάττονος καὶ ή εξ επὶ μέρους μεν καταφατικής της μείζονος 35" καθόλου δὲ ἀποφατικῆς τῆς ἐλάττονος, πρὸς τὸ προκείμενον ἀσυλλόγιστοι οδσαι ανάπαλιν καὶ αὐταὶ συλλογίζονται ἐπὶ μέρους αποφατικόν αὐφότεραι από τοῦ ἐλάττονος ὅρου πρὸς τὸν μείζονα κατ' ἀντιστροφήν καὶ αὖται 5 τῆς μείζονος προτάσεως τῆς καταφατικῆς. καὶ αὖται μὲν καὶ τοσαῦται αἱ 10 τῶν ἀσυλλογίστων τοῦ προχειμένου συζυγιῶν συλλογιστιχῶν δὲ ἄλλου τινὸς συμπλοκαί, πάσαι κατά τὸ πρώτον σχήμα, δ συνάγουσι, συνάγουσαι. αὐτὸς δὲ ἐπὶ μιᾶς δείξας συζυγίας τῶν ἐν πρώτω σχήματι, πῶς ἡ συναγωγὴ γίνεται καὶ τίνος, τὰς ἄλλας συζυγίας όμοίως τῆ ρηθείση γινομένας τινὸς 10 συλλογιστικάς παρείασε μόνον αὐτὸ τοῦτο δηλώσας, ὅτι ὁμοίως γίνονταί τε καὶ δείκνονται ἐν πᾶσι τοῖς σχήμασιν· τοῦτο δέ, ἐπεὶ πᾶσαι τὸν τέταρτον 15 άναπόδειχτον ποιοῦσιν.

Έπιζητήσαι δ' ἄν τις, διὰ τί τὸ ἀδιόριστον εἶπεν ἀντὶ τοῦ κατηγορικοῦ τοῦ ἐν μέρει, ἀλλ' 'οὐχὶ καὶ τοῦ ἀποφατικοῦ'. ἤτοι οὖν διὰ τούτου καὶ 15 περί ἐχείνου ἄν λέγοι, ἢ ὅτι πλέον τι ἔγει ἐν ταῖς συλλογιστιχαῖς συμπλοχαῖς τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν τοῦ ἐπὶ μέρους ἀποφατικοῦ. ἐν αἶς μὲν γάρ έστι συζυγίαις συλλογιστικαῖς ούσαις ἐπὶ μέρους πρότασις καταφατική, ἐν 20 ταύταις δειχτιχώς το προχείμενον δείχνυται η άναποδείχτως, ώς εν πρώτω σχήματι, η δι' αντιστροφης προτάσεως, ως έν δευτέρω τε καὶ τρίτω σχή-20 ματι εν αίς δε επί μέρους ἀποφατική, αδται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγης μόνης δειχνύουσι τὸ προχείμενον, ώς ἔχει ἐπὶ τοῦ ἐν δευτέρω σχήματι τετάρτου συλλογισμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἔκτου τοῦ ἐν τρίτω· ἐν τούτοις γάρ μόνοις ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική τῶν συλλογιστικῶν. ἴσως οὖν διὰ 25 τοῦτο τῆς καταφατικῆς ἐμνημόνευσεν ὡς ἐχούσης τι πλέον οὐδὲ γὰρ 25 γρώμεθα εν ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς πρὸς τὸν γινόμενον τοῦ ψεύδους συλλογισμόν τῆ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἔλεγγον τοῦ ἀδύνατον είναι τὸ συμπέρασμα ή ταύτης χρεία.

 $\Delta \widetilde{\eta}$ λον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἀδιόριστον ἀντὶ τοῦ κατηγορικοῦ p. 29 a 27 τοῦ ἐν μέρει τιθέμενον.

Είρηται ήμιν περί της αδιορίστου προτάσεως, ότι ίσον τη έπὶ μέρους 30 30 δύναται· καὶ γὰρ εἰ ἐφαρμόζει ποτὲ καὶ τῆ καθόλου, ἀλλὰ ταύτη μὲν οὐκ ἔστιν ἴση· οὐ γὰρ εἰ ἡ ἀδιόριστος ἀληθής, πάντως καὶ ἡ καθόλου, ἡ δὲ ἐπὶ μέρους πάντως, ώσπεροῦν καὶ ἐφ' ὧν πάλιν ἡ ἐπὶ μέρους ἀληθής,

³ αὐταὶ scripsi: αὕται aB ἀποφατικαὶ Μ 5 τῆς alterum om. a λογιστικαί a δὲ ἄλλου τινὸς om. aM 7 πρῶτον Β: προκείμενον aM 13 ἐπὶ ζητήσειε a 13. 14 κατ. τοῦ ἐν] γορικοῦ τοῦ ἐν evan. B 13 post κατηγορικοῦ add. καὶ Μ 14 καὶ (post οὐχὶ) om. Μ καὶ alterum evan. B 15 συμπλοκαῖς om. a 17. 18 ἐν ταύταις δεικτικῶς BM: δεικτικαῖς τοῦ ἐπὶ μέρους a 20 ἀποφατικαὶ Μ: ἀποφατικὸν a 21 μόνως a add. τῷ aM 27 ἡ evan. B 28 καὶ om. a 22 καὶ om. a ante τρίτφ add. τῷ aM 27 ἡ evan. B 30 εἴρηται] p. 49, 15, 62, 10 sq., 84,6 sq. 31 γάρ om. Μ ἐφαρμόζοι a

καὶ ἡ ἀδιόριστος. ὥστε ὡς ἴσον τῆ ἐπὶ μέρους δυναμένη ὅταν ληφθῆ, 35ν τὸν αὐτὸν συλλογισμὸν ποιήσει, δν ἐποίει κάκείνη τιθεμένη.

p. 29 a 30 Φανερόν δὲ καὶ ὅτι πάντες οἱ ἀτελεῖς συλλογισμοὶ τελειοῦνται διὰ τοῦ πρώτου σχήματος.

Ότι καὶ οἱ ἐν τῷ δευτέρῳ σγήματι καὶ οἱ ἐν τῷ τρίτῳ συλλογισμοὶ πάντες ἀτελεῖς ὄντες διὰ τοῦ πρώτου τελειοῦνται σχήματος, δείξας ἐν τοῖς ἐπάνω νῦν ἡμᾶς ὑπομιμνήσκει αὐτοῦ· ἢ γὰρ δι' ἀντιστρόφῆς ἐτελειοῦντο, οί μὲν ἐν τῷ δευτέρω τῆς μείζονος ἀντιστρεφομένης προτάσεως οί δ' ἐν 40 τῷ τρίτψ τῆς ἐλάττονος, ἢ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. ἀλλὰ καὶ οί 10 δι' άντιστροφής προτάσεως τελειούμενοι είς τὸ πρῶτον άνήγοντο σχήμα καὶ οἱ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐδείκνυντο συνάγοντες τὸ προκείμενον τοῦ τῆ ὑποτεθείση προτάσει ἀχολουθοῦντος ἀδυνάτου ἐν τῷ πρώτῳ δειχνυμένου σχήματι. δεικτικώς δὲ εἶπε δείκνυσθαι τοὺς δι' ἀντιστροφῆς, ὅτι προηγουμένως τοῦ χειμένου ή δεῖξις ἐν τούτοις γίνεται ἀντιστροφῆς γινομένης. 45 15 τῷ δ' ὅτι διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ἐπεραίνοντο πάντες δεῖ προσοπακούειν τὸ 'ὅσοι δεικτικῶς' οὸ γὰρ | πάντες δι' ἀντιστροφῆς. οἱ δὲ δι' 36 τ άδυνάτου ύπόθεσιν λαβόντες άλλου τινός συλλογισμόν καὶ δεῖξιν ποιοῦνται, άλλ' οὐ τοῦ προχειμένου προηγουμένως, άλλὰ γίνεται τὸ προχείμενον ἐν αὐτοῖς δειχνύμενον κατά συμβεβηχός. ὅτι δὲ διὰ τοῦ πρώτου σχήματος 20 καὶ ή εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή γίνεται, ἐπί τε τῶν ἐν δευτέρφ σγήματι 5 συλλογισμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τρίτω ἔδειξεν, ἐπὶ μιᾶς συζυγίας τῶν ἐν τῷ τρίτω σχήματι τῆς δεικνυμένης καὶ δι' ἀντιστροφῆς. ἔστι δ' αὕτη ή ἐκ δύο χαθόλου χαταφατικών έπὶ μέρους χαταφατικόν συνάγουσα, η δείχνυται μέν οὖσα συλλογιστική, ώς εἴπομεν, καὶ δι' ἀντιστροφῆς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ 25 διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. κειμένου γὰρ τοῦ Α καὶ τοῦ Β παντὶ τῶ Γ, τὸ Α γίνεται τινὶ τῷ Β΄ εἰ γὰρ μή, ὑποκείσθω τὸ ἀντικείμενον 10 έστι δὲ τὸ A οὐδενὶ τῷ B· κεῖται δὲ καὶ τὸ B παντὶ τῷ Γ · γέγονε συζυγία εν πρώτω σγήματι ή δευτέρα καθόλου αποφατικόν συνάγουσα (τό Α) μηδενὶ τῷ Γ . δ ἐπεὶ ἀδύνατόν ἐστι (χεῖται γὰρ τὸ Λ παντὶ τῷ Γ), ἀναιρεῖται 30 μεν ή ύπόθεσις, ή τοῦτο ήχολούθησεν, ή θεῖσα τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, κατασχευάζεται δὲ τὸ 'τινὶ ἄρα'. ὡς δὲ ἐπὶ τοῦ προχειμένου ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή διὰ τοῦ πρώτου γέγονε σχήματος, οῦτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάν- 15 των γίνεται τῶν τε ἐν τῷ δευτέρω καὶ τῶν ἐν τῷ τρίτω. ὅτι δὲ ἡ δι'

¹ δυναμένη libri 3 ὅτι καὶ a (C) 5 ὅτι . . . σχήματος (6) om. a σχήματι post τρίτψ transponit M 8 οἱ μὲν . . . οὐ γὰρ ἐξ ὁμοίων προτάσεών τε (p. 120, 4) om. B, in quo folia quinque videntur deesse 10 post προτάσεως add. ἢ προτάσεων a 12 ἀδυνάτου om. a διὰ τοῦ πρώτου . . σχήματος (13) a 15 δὲ aK δι' omisso τῆς a 16 post ὅσοι add. οὐ K οὐ aK: οἱ M 19 αὐτοῖς a: αὐταῖς KM 20 post ἐν add. τῷ K 21 ἐπὶ (post καὶ) om. M τῷ om. a 22 τῆς om. K αὐτὴ aK 27 ἔστω M 28 ἀποφατικὴ M τὸ ā a: om. KM 32 οὕτως a 32. 33 ἀπάντων a 33 τῷ (ante δευτέρφ) om. M τῷ alterum om. a

 $\frac{1}{2}$ αθέσεως δείξις $\frac{1}{1}$ ν αἰσθητική καὶ οὐ συλλογιστική, δήλον καὶ $\frac{1}{2}$ κ τοῦ νῦν $\frac{36}{1}$ τ αὐτὸν μηκέτι μνημονεύειν αὐτῆς ως διὰ συλλογισμοῦ τινος γινομένης.

p. 29 b 1 "Εστι δε καὶ ἀνάγειν πάντας τοὺς συλλογισμοὺς εἰς τοὺς εν πρώτφ σχήματι καθόλου συλλογισμούς. 2

5 Πρῶτον μὲν ἔδειξεν ἄπαντας τοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχήματι ἀναγομένους εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα καὶ διὰ τούτου τελειουμένους· τέλειοι γὰρ οῦτω καὶ ἀναπόδεικτοι οὖτοι· νῦν δ' ἐπεὶ καὶ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τελειότεροι οἱ δύο οἱ πρῶτοι ὅντες· ἐκ δύο καθόλου προτάσεων, δείκνυσι πάντας τοὺς συλλογισμοὺς εἰς τούτους δυναμένους ἀνάγεσθαι, ἄμα 25 τοῦ τοῦν τομνάσιόν τι ἡμῖν ὑποτιθέμενος, ἄμα δὲ δεικνύς, ὅτι ἔνεστι τὴν πίστιν τοῦ εἶναι καὶ τοὺς ἄλλους συλλογισμοὺς ποιεῖσθαι ἀπὸ τῶν μάλιστά τε καὶ ὁμολογουμένων συζυγιῶν· εἰσὶ δὲ δύο μὲν ὑπολειπόμενοι τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι οἱ τὴν ἐλάττονα ἐπὶ μέρους καταφατικὴν ἔχοντες· τέσσαρε; ὸὲ οἱ ἐν δευτέρῳ σχήματι καὶ ἔξ οἱ ἐν τρίτῳ· τούσδε δὴ δώδεκα πάντας ἀνάγει 30 τὸς τοὺς πρώτους τοὺς ἐν πρώτφ σχήματι δύο.

Οξ μέν οὖν δύο πρῶτοι τῶν ἐν δευτέριο σχήματι φανεράν τὴν ἀναγωγὴν έγουσιν εδείχνοντο γάρ άντιστρεφομένης εν αύτοῖς τῆς καθόλου ἀποφατικῆς, ης αντιστραφείσης εγίνετο ο δεύτερος εν πρώτω σγήματι ο έκ καθόλου άποφατικής τής μείζονος καὶ καθόλου καταφατικής τής ἐλάττονος. οἱ δὲ ορ δύο οξ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγοντες διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀνάγονται εἰς ἐκείνους, ὁ μὲν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος 35 καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγων ύποθεμένων ήμῶν τὸ ἀντιχείμενον τοῦ συναγομένου ὄντος ἐπὶ μέρους ἀποφατιχοῦ (ἔστι δὲ τὸ καθόλου καταφατικόν) καὶ προσλαβόντων τὴν μείζονα 25 οὖσαν χαθόλου ἀποφατικήν. οὕτως γὰο γίνεται ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι ἡ μεν μείζων καθόλου ἀποφατική ή δ' ἐλάττων καθόλου καταφατική, ήν 40 ύπεθέμεθα, καὶ τὸ συμπέρασμα καθόλου ἀποφατικόν, ὅ ἐστιν ἀδύνατον · ὁ γάρ μέσος, δε συνήγθη μηδενί τῷ ἐσγάτῳ, τινὶ αὐτῷ ὑπάργει. καὶ δ μέν τρίτος τῶν ἐν δευτέρω σγήματι οῦτως ἀνήγθη εἰς τὸν δεύτερον τὸν 30 εν τῷ πρώτῳ. ὁ δὲ τέταρτος ὁ ἔχων τὴν μεν μείζονα καθόλου καταφατικήν την δ' έλάττονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν εἰς τὸν πρῶτον ἀνάγεται τῶν 45 έν τῶ πρώτω τὸν ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν, ὡς ἐδείχθη. εἰ γὰρ μὴ άληθες τὸ τινὶ μὴ ὑπάργειν τὸν μείζονα τῷ ἐλάττονι, παντὶ κείσθω· κεῖται δὲ καὶ ὁ μέσος | παντὶ τῷ μείζονι· δύο δή καθόλου καταφατικαὶ ἐν πρώτφ δ6"

35 σγήματι, καὶ συναγθήσεται ἐξ αὐτῶν τὸ τὸν μέσον παντὶ τῷ ἐλάττονι·

άλλ' έχειτο τινὶ αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν.

³ ἀναγαγεῖν Ατ. 4 ἐν τῷ Ατ. 7 δὲ aK τῶν evan. Μ τῷ om. aK 12 τῷ om. a 14 τοὺς δὲ ΚΜ: τοὺς a δώδεκα Μ: δεκαδύο aK 16 ἀγωγὴν K 26 δὲ aK 27 ὑποθέμεθα a καὶ om. Μ 28 δς om. a ὑπάρχων aK 29 τὸν (post δεύτερον) a et M corr.: τῶν Κ 30 τῷ om. a 31 δὲ aK 32 τὸν aM: τῶν Κ 34 καὶ om. a δὴ a: δὲ ΚΜ

Δείξας δὲ τοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ πάντας ἀναγομένους εἰς τοὺς δύο τοὺς 36* έν τω πρώτω σχήματι τους έχ δύο χαθόλου προτάσεων μετά ταῦτα λέγει περί τῶν δύο τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι τῶν ἐγόντων τὴν ἐλάττονα ἐπί 5 μέρους καταφατικήν την δὲ μείζονα καθόλου ποτὲ μὲν καταφατικήν ποτὲ 5 δὲ ἀποφατικήν. φησὶ δὲ τούτους πρὸς μὲν τὸ δεικνύναι τὸ ἀναγκαῖον αύτοῖς ἀρχεῖν καὶ μηδενὸς προσδεῖσθαι ὄντας τελείους, δύνασθαι μέντοι αὐτοὺς ἀνάγεσθαι εἰς τοὺς ἐχ δύο χαθόλου ἐν πρώτω διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον απαγωγής αναχθέντας πρώτον είς τους έν τῷ δευτέρω δύο πρώτους. καὶ 10 τὸν μὲν τρίτον ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγοντα ἀνάγει εἰς τὸν δεύτερον 10 των έν τω δευτέρω τὸν έχ καθόλου καταφατικής τής μείζονος καὶ καθόλου άποφατικής της ελάττονος. κείται γάρ το Α παντί τῷ Β, το Β τινί τῷ Γ · συμπέρασμα τὸ Λ τινὶ τῷ Γ . εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, τὸ ἀντιχείμενον τὸ Λ οὐδενὶ τῷ Γ· ὑπέχειτο δὲ καὶ τὸ Α τῷ Β παντί· αὕτη δέ ἐστιν ἡ συζυγία τοῦ δευτέρου ἐν τῷ δευτέρφ σχήματι συλλογισμοῦ, δς κατ' ἀντιστροφὴν 15 15 τῆς ἀποφατικῆς προτάσεως ἀνήγετο εἰς τὸν δεύτερον τῶν ἐν τῷ πρώτω. τούτου καὶ τὸ συμπέρασμα ἀντεστρέφετο. εἰ δὴ ὁ μὲν τρίτος ὁ ἐν πρώτψ είς τὸν δεύτερον τῶν ἐν τῷ δευτέρω ἀνῆκται, ὁ ⟨δὲ⟩ δεύτερος τοῦ δευτέρου είς τὸν δεύτερον τοῦ πρώτου, καὶ ὁ τρίτος τοῦ πρώτου εἰς τὸν δεύτερον (ἀν) αναγοιτο τοῦ πρώτου. τὸν δὲ τέταρτον τὸν ἔχοντα ἐπὶ μέρους ἀπο-20 φατικόν τὸ συμπέρασμα ἀνάγει διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς εἰς τὸν 20 πρῶτον τῶν ἐν δευτέρῳ τὸν ἔχοντα τὴν μείζονα καθόλου ἀποφατικήν. εἰ γάρ μὴ ἀληθὲς τὸ Λ τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάρχειν, παντὶ ὑπάρξει κεῖται δὲ καὶ τῷ Β μηδενί· αὕτη δέ ἐστιν ἡ συζυγία τοῦ πρώτου τοῦ ἐν δευτέρω σγήματι συλλογισμοῦ, δε καὶ αὐτὸς δι' ἀντιστροφῆς τῆς καθόλου ἀποφατικῆς 25 ανάγεται εἰς τὸν ἐν πρώτω δεύτερον. καὶ ὁ τέταρτος ἄρα ὁ ἐν πρώτω 25 άναγθήσεται εἰς τὸν ἐν πρώτω δεύτερον. ἀναγαγών δὲ καὶ τοὺς ἐν τῷ πρώτω σχήματι τὸ ἐπὶ μέρους συνάγοντας δύο εἰς τοὺς δύο τούτου τοὺς τὸ χαθόλου συνάγοντας διὰ τοῦ εἰς τοὸς ἐν τιῷ δευτέρω δύο πρώτους ἀναγαγεῖν αὐτούς, οἱ ἀνήγοντο εἰς ἐχείνους, έξῆς πειρᾶται καὶ τοὺς ἐν τῷ τρίτῳ 30 ξξ ἀναγαγεῖν εἰς τοὺς αὐτοὺς δύο καὶ λέγει.

p. 29 b 19 Οί δ' ἐν τῷ τρίτῷ καθόλου μὲν ὄντων τῶν ὅρων εὐθὸς 30 ἐπιτελοῦνται δι' ἐκείνων.

"Ο δὲ λέγει, τοιοῦτον ἄν εἴη· ἐν τῷ τρίτῷ σχήματι οἱ δύο συλλογισμοὶ

¹ ἀναγομένους post προτάσεων (2) transponunt aK 2 τῷ om. aK post καθόλου add. ἀποφατικῶν καὶ ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν Μ, καταφατικῶν Κ: om. a 6 αὐτοῖς libri 7 αὐτὰς Κ 10 τῶν ΚΜ: τὸν a 12 ante συμπέρασμα add. τὸ aK 13 τὸ ā καὶ Κ δὲ (post αὕτη) ΚΜ: δὴ a ἐστιν om. a 14 κατὰ aK 15 τῷ om. a 17 τὸν ἐν Κ δὲ a: om. ΚΜ 19 ἄν addidi 21 ante δευτέρφ add. τῷ a 23 τοῦ (superser. K) ἐν . . συλλογισμοῦ (24) ΚΜ: τῶν ἐν . . συλλογισμῶν a 26 [ἀναχθή]σεται . . . [πρώτφ] . . [δὲ καὶ] . . πρώτφ (27) in mg. K; litterae uncinis inclusae perierunt 27 post σχήματι add. καὶ Κ τὸ aK: τοὺς Μ τούτου τοὺς seripsi: τούτους ΚΜ: τοὺς a 28 διὰ τὸ a 29 post τρίτφ add. σχήματι a 31 post μὲν add. οὖν Κ

οί πρώτοι έχ δύο χαθόλου προτάσεών είσιν, ό μέν τών δύο χαταφατιχών 36ν ό δὲ τῆς μείζονος καθόλου ἀποφατικῆς. τούτους δη λέγει ἐξ εδθείας εἰς έκείνους τε ανάγεσθαι καὶ δι' ἐκείνων ἐπιτελεῖσθαι, τοῦτο δέ, ἐπεὶ διὰ 35 της είς αδύνατον απαγωγης έκατερος αὐτῶν είς ἐκείνους εὐθὸς ἀνάγεται, ὁ 5 μεν εκ δύο καθόλου καταφατικών είς τον δεύτερον, δ δε έκ της μείζονος καθόλου ἀποφατικής τής δ' ἐλάττονος καθόλου καταφατικής εἰς τὸν πρῶτον. τὸ γὰρ ἀντικείμενον τοῦ συναγομένου ἢ ἐπὶ μέρους καταφατικοῦ ἢ ἐπὶ μέρους αποφατικοῦ υποθέμενοι ἢ καθόλου αποφατικὸν ἢ καθόλου καταφατικὸν 40 έγομεν καὶ τὴν προσλαμβανομένην πρότασιν καθόλου τε καὶ καταφατικήν 10 (ήσαν γάρ αμφότεραι καθόλου), και γίνεται ο συλλογισμός εν πρώτω σγήματι έκ δύο καθόλου προτάσεων . άλλ' ή καταφατική ή ἀποφατική καθόλου ή συναγωγή. οδ γάρ δη δι' άντιστροφης λέγοι άν· ή γάρ άντιστροφη την έτέραν ἐπὶ μέρους ποιεῖ. ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἀμφοτέρας ἔγειν καθόλου τὰς ιδ προτάσεις αύταρχες πρός την είς έχείνους άναγωγήν δεί γάρ δι' άντι-15 στροφής ταύτης δε γινομένης οὐκέτι μένουσι καθόλου. ἐπὶ γοῦν τῶν ἐν 37δευτέριο σγήματι έχ δύο χαθόλου τῆ ἀντιστροφῆ χρησάμενος διὰ ταύτης την αναγωγην έδειξεν αὐτῶν την εἰς ἐκείνους γινομένην. οὐκέτι δὲ δοκοῦσιν οί λοιποί τρεῖς, οί τε δύο οί ἐκ τῆς μείζονος καθόλου ἢ καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς καὶ ⟨τῆς⟩ ἐλάττονος ἐπὶ μέρους καταφατικῆς καὶ ὁ ἐξ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς 5 20 τῆς μείζονος καὶ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον απαγωγής εκ δύο καθόλου γίνεσθαι. ή μεν γάρ υποτιθεμένη εν αυτοίς καθόλου πάντως ἐστίν, ἐπεὶ ἀντικειμένη λαμβάνεται τῷ συμπεράσματι ἐπὶ μέρους όντι, ή δε προσλαμβανομένη επί μέρους. η τοῦτο επί δύο μόνων γίνεται, εν οἶς ἐστιν ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καταφατική· αὕτη γάρ ἐστιν 10 25 ή τῷ ὑποτεθέντι καθόλου ὄντι προσλαμβανομένη, ήτις προσληφθείσα ποιεί μέν τὸ πρῶτον σχῆμα, ἀλλ' οὐ τῶν ἐκ δύο καθόλου τινὰ ἀλλὰ τῶν τὴν έτέραν επί μέρους εχόντων. ὥστε ἐπεὶ εἰς ἐκείνους ἀνάγονται καὶ διὰ τῆς είς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, είς οθς καὶ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, εἰκότως ἐπ΄ αὐτῶν τῆ δι' ἀντιστροφῆς δείξει ἐγρήσατο. ἔνεστι μέντοι αὐτοὺς διὰ τῆς 30 εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀνάγειν εἰς τοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἐκ δύο 15 καθόλου προτάσεων, οδ δι' άντιστροφης της ἀποφατικής προτάσεως εἰς τὸν δεύτερον ἀνάγονται τῶν ἐν τῷ πρώτῳ. κειμένου γὰρ τοῦ Α μὲν παντὶ τῷ Γ τοῦ δὲ Β τινὶ τῷ Γ λέγω, ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ Β΄ εἰ γὰρ μή, οὐδενὶ τὸ Α τῷ Β· κεῖται δὲ καὶ τῷ Γ παντί. ὁμοία ἡ δεῖξις, κᾶν καθόλου 35 ἀποφατική ή Α Γ. καὶ δόξει ράων εἶναι ή διὰ τοῦ δευτέρου σχήματος άναγωγή εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτω σγήματι πρώτους τῆς δι' ἀντιστροφῆς 20

αναγούσης αὐτοὺς εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ δύο τοὺς ἔγοντας τὴν ἐλάττονα 37r πρότασιν εν μέρει τῷ τούτους πάλιν πρῶτον διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς είς τους εν τω δευτέρω τους έχ χαθόλου των προτάσεων άμφοτέρων άνάγεσθαι. έτι δε και τούτους είς τους εν τῷ πρώτῳ πρώτους δι' ἀντιστροφῆς 5 ἀνάγεσθαι [η] ἔνεστι λέγειν, ἄν τοῦ μὲν ἔχοντος τὴν μείζονα καθόλου καταφατικήν ύποθώμεθα μή τὸ ἀντικείμενον τῷ συναγομένῳ ἀλλὰ τὸ ἀντι- 25 στρέφον αὐτῷ. κειμένου γὰρ τοῦ μὲν Α παντὶ τῷ Γ τοῦ δὲ Β τινὶ τῷ Γ συνάγεται μεν το Α τινί τῷ Β΄ εἰ γὰρ μή, το ἀντιχείμενον αὐτῷ τοῦτο δέ έστι τὸ μηδενὶ τῷ B τὸ $A \cdot \delta$ ἐπεὶ ἀντιστρέφει, εἴη ἄν καὶ τὸ B τῷ A10 μηδενί· ἔχειτο δὲ χαὶ τὸ Α παντὶ τῷ Γ· ἐξ ὧν συνάγεται τὸ Β τῷ Γ μηδενί, ον αδύνατον. εί δέ γε είη ή Α Γ καθόλου αποφατική, το μέν 30 συναγόμενον τὸ Α τινὶ τῷ Β οὐχ ὑπάρχει· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, ἔστω τὸ αντιχείμενον αὐτῷ τὸ παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν · δ εἰ προσληφθείη ἀντιστραφείσης της Α Γ καθόλου ἀποφατικής ώς ληφθήναι τὸ Γ μηδενὶ τῷ Α, 15 γίνεται πάλιν ὁ δεύτερος τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι. ἢ εἰ δεῖ τὸν εἰς άδύνατον ἀπάγοντα τὸ ἀντιχείμενον τοῦ δειχνυμένου ὑποτίθεσθαι καὶ προσλαμβάνειν τὸ ετερον τῶν κειμένων, ὁ μὲν πρῶτος εἰρημένος οὐ δόξει τοῖς 35 κειμένοις έμμένειν, δτι μή τὸ ἀντικείμενον τῷ δεικνυμένο ἀλλὰ τὸ ἀντιστρέφον τῶ ἀντιχειμένω ὑποτίθεται, ὁ δὲ δεύτερος, ὅτι μὴ τῶν κειμένων 20 τι προσείληφεν, άλλά τὸ ἀντιστρέφον τῷ κειμένφ. ὁ μέντοι ἔχων τὴν μέν μείζονα ἐπὶ μέρους καταφατικήν την δ' ἐλάττονα καθόλου καταφατικήν διά μὲν ἀντιστροφῆς ἀνάγεται εἰς τὸν τρίτον τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι 40 οὺχ ὄντα ἐχ δύο χαθόλου, διὰ δὲ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ αὐτὸς είς τὸν δεύτερον τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τὸν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς 25 τῆς μείζονος καὶ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος, εἰς δν ἀνήγετο καὶ ό πρῶτος ό ἐχ δύο καθόλου καταφατικῶν, ὥστε καὶ οὖτος όμοίως τοῖς πρώτοις δύο τοῖς ἐκ καθόλου τῶν δύο προτάσεων εὐθὸς ἐπιτελεῖται διὰ τῶν καθόλου τῶν ἐν πρώτφ σχήματι, ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνοί γε οι' ἀντιστροφῆς 45 είς τὸν τρίτον καὶ τέταρτον ἀνάγονται, ὡς καὶ οὖτος εἰς τὸν τρίτον. τοῦτό 30 τε οῦν παρέωραται ἐν τοῖς εἰρημένοις καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ ἐπὶ τῆς ἐπὶ μέρους 37ς μέν ἀποφατικήν την μείζονα έγούσης καθόλου δὲ καταφατικήν την ἐλάττονα. ούτος γάρ οὐδ' όλως εἰς τοὺς ἐπὶ μέρους ἐν πρώτω σγήματι ἀνάγεται. οὐδὲ γὰρ δι' ἀντιστροφῆς δείχνυται τὴν ἀρχήν, ὡς εἶπεν ἐν τιῷ περὶ αὐτοῦ λόγω, άλλὰ μόνον διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, δι' ῆς εἰς τὸν πρῶτον 5 35 ανάγεται τοῦ πρώτου σχήματος.

Οι μέν οὖν ἐκ δύο καθόλου προτάσεων διὰ τοῦτο αὐτόθεν εἶς ἐκείνους ἀνάγονται κατ' αὐτόν. οἱ δὲ ἄλλοι τέσσαρες, φησίν, οἱ ἐπὶ μέρους ἔχοντες

² τούτου Κ 4 ἔτι αΚ: ἔστι Μ διὰ τῆς αΚ 5 ἢ delevi 5. 6 χαθόλου χαταφατικὴν τὴν μείζονα α 7 δὲ οm. Κ 9 δ' ἔστι α 11 δέ οm. α 13 ὑπάρχει Μ προληφθείη Κ 13. 14 ἀντιστραφεῖσα Κ: ἀντιστραφῆ δὲ καὶ α 14 ἡ . . . ἀποφατική αΚ 20 μέντοι αΜ: μέν τι Κ 21 μὲν οm. αΜ δὲ αΚ 22 αnte ἀντιστροφῆς add. τῆς α 24 τὸν (ante ἐν) Κ 28 τοῦ καθόλου α ἀντιστροφῶν α 30 τε om. α 31 μὲν om. α ἀποφατικὸν Κ 33 εἴπεν] p. $28 \, ^{\rm b}15 - 20$ $36 \, αὐτόθι \, {\rm K}$

πρότασιν ανάγονται μέν δι' αντιστροφών είς τους έν τῷ πρώτῳ δύο εν 37ν μέρει, ἐχεῖγοι δὲ εἰς τοὺς δύο πρώτους ἐδείχθησαν ἀναγόμενοι διὰ τῶν δύο τῶν ἐν δευτέριο σγήματι πρώτων, ιόστε καὶ οί ἐν τῷ τρίτιο διὰ τῶν αὐτῶν 10 τούτων αναγθήσονται είς εκείνους. οί μεν γάρ εν τῷ τρίτῳ δι' αντιστροφής 5 είς τους εν τῶ πρώτω ἐπὶ μέρους, οί δ' ἐν τῷ πρώτω ἐπὶ μέρους εἰς τους εν τω δευτέρω δύο πρώτους διά της είς αδύνατον απαγωγης, οί δ' εν τω δευτέρω δύο πρώτοι είς τὸν δεύτερον τοῦ πρώτου δι' ἀντιστροφης, ώστε καὶ οἱ ἐν τῷ τρίτῳ τὴν ἐτέραν ἐπὶ μέρους ἔγοντες εἰς τὸν αὐτὸν άναγθήσονται. μήποτε δέ. ως εἰρήκαμεν, οὐγ οἱ τέσσαρες, ἀλλ' οἱ τρεῖς το 10 οί δι' αντιστροφής δειχνύμενοι. ό δε έχων την μείζονα επί μέρους αποφατικήν την δ' ελάττονα καθόλου καταφατικήν ούτε δι' άντιστροφής έδείχνυτο ούτε ανήγετο είς τινα τῶν ἐπὶ μέρους ἐν πρώτω, αλλ' αὐτόθεν καὶ αὐτὸς διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀνάγεται εἰς τὸν πρῶτον τὸν ἐν τῶ πρώτω, ὡς ἐδείγθη. ἀλλὰ καὶ τῶν τριῶν ὁ τὴν ἐλάττονα καθόλου 20 15 καταφατικήν έγων της μείζονος ούσης επί μέρους καταφατικής, δε διά μεν αντιστροφής είς τὸν τρίτον ανάγεται τὸν ἐν πρώτιο, διὰ δὲ τῆς εἰς αδύνατον απαγωγής αὐτόθεν καὶ αὐτὸς εἰς τὸν δεύτερον. εἰ γὰρ διότι κυριωτέρα ή δι' άντιστροφης δεϊξις, ταύτη δεῖ γρησθαι ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ δύο καθόλου προτάσεων τὸ αὐτὸ ποικτέον· οὕτως δὲ καὶ οὖτοι οὐκέτ ἄν εὐθὺς 20 επιτελοϊντο διά τῶν δύο τῶν πρώτων εν τῷ πρώτῳ σχήματι, ἀλλ' ἀνάγοιντο 25 καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς ἐπὶ μέρους, ὁ μὲν εἰς τὸν τρίτον ὁ δ' εἰς τὸν τέταρτον. μήποτε οὖν δεὶ προσυπαχούειν τῷ ὅταν δὲ ἐπὶ μέρους ληφθῶσι τὸ ΄ όσοι αὐτῶν μὴ αὐτόθεν δύνανται ἐπιτελεῖσθαι δι' ἐκείνων τῶν συλλογισμῶν' τῶ ἀνάγεσθαι τούτους εἰς τοὺς ἐν μέρει τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι: ἄν-25 τιχρυς γάρ τοῦτο ἐνδεῖ, καὶ προστεθέντος τούτου οὐδὲν ἔτι ἐπιζητεῖται.

p. 29 b 26 Οί μὲν οὖν τῶν συλλογισμῶν ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν 3Sr δειχνύντες.

Τριττῆς οὕσης ἐν ταῖς προτάσεσι κατὰ τοὺς τρόπους διαφορὰς (αί μὲν 10 ⟨γὰρ⟩ ὑπάργουσαι ἦσαν αὐτῶν αί δὲ ἀναγκαῖαι αί δὲ ἐνδεχόμεναι) περὶ 30 τῶν ἐξ ὑπαρχουσῶν προτάσεων γινομένων συζυγιῶν καὶ τῶν ἐκ τῶν κατὰ ταύτας συλλογισμῶν καθ' ἕκαστον σχῆμα εἰρηκὼς ὑπομιμνήσκει ἡμᾶς μέλλων ἐπὶ τὰς ἐξ ἀναγκαίων πάλιν προτάσεων συγκειμένας συζυγίας μεταβαίνειν καὶ περὶ ἐκείνων ποιεῖσθαι τὸν λόγον, ὅτι ὁ περὶ τῶν ἐξ ὑπαρχουσῶν 15

¹ ante πρότασιν add. τὴν a 5 δὲ aK 6 τὸν ἐν a ἀδυνάτου omisso εἰς Κ δὲ aK 7 ἀντιστροφῶν a 11 δὲ aK 12 αὐτόθι K 13 τῶν ἐν a 16 ἀντιστροφῶν a τῶν ἐν a 17 αὐτόθι K 18 ἐχ om. aK 20 ἐπιτελοῦνται Κ: ἐπιτελοῦνται a τῷ om. aK ἀλλὰ aK ἀνάγοντο a 21 post τρίτον add. τόπον M 23 αὐτόθι K 24 τὸ (ante ἀνάγεσθαι) Κ τῷ alterum om. K 26 hoc lemma eiusque interpretationem post lemmatis ἢ τῷ ἀνάγεσθαι εἰς τὸ πρῶτον interpretationem (p. 119, 6) transponunt aK 29 γὰρ addidi post περὶ add. γοῦν a 33 δ MK: of a

προτάσεων αὐτῷ πεπλήρωται λόγος. τὸ δὲ καθ' ἐαυτοὺς οἱ ἐκ τοῦ 38τ αὐτοῦ σχήματος καὶ πρὸς ἀλλήλους οἱ ἐκ τῶν ἑτέρων σχημάτων εἴρηται περὶ τῶν διαφορῶν αὐτῶν. φανερὰ γὰρ ἡ διαφορὰ τῶν καθ' ἔκαστον σχῆμα συλλογισμῶν πρὸς ἀλλήλους ὁ μὲν γὰρ ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν 20 ἔνεστιν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ὁ δὲ ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος, αχήμασι συλλογισμῶν πρὸς ἀλλήλους διαφορὰ γνώριμος οὸ γὰρ ὁμοία ἡ τοῦ μέσου θέσις ἐν ἄπασιν. |

37r 30

ρ. 29 6 27 Καὶ καθ' έαυτοὺς μὲν οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σχήματος.

Ο Τοῦτο ἀπὸ χοινοῦ τοῦ φανερὸν οὖν εἴρηται. φανερὸν οὖν γέγονεν ἐχ τῶν εἰρημένων τό τε πάντας ἀναχθήσεσθαι εἰς τοὺς δύο τοὺς ἐν πρώτω σχήματι πρώτους, καὶ ὅπως ἕχαστος ἐν τῷ ἰδίω σχήματι τὸ συλλογιστικὸν ἔχει, καὶ διὰ τί ἐστι συλλογιστικὸς αὐτῶν ἕκαστος* ταῦτα γὰρ δέδεικται. 35

p. 29 b 28 Καὶ πρὸς ἀλλήλους οἱ ἐχ τῶν ἑτέρων.

15 Καὶ τοῦτο ἔτι ἀπὸ χοινοῦ τοῦ φανερὸν εἴρηται. καὶ γὰρ τοῦτο φανερὸν ἐχ τῶν εἰρημένων, τίς ἡ τῶν σχημάτων διαφορὰ καὶ τῶν συλλογισμῶν τῶν ἐν διαφόροις σχήμασι πρὸς ἀλλήλους, ὅτι τε παρὰ τὴν τοῦ μέσου ποιὰν θέσιν καὶ παρὰ τὸ διαφόρως ἀνάγεσθαι εἰς τοὺς ἐν πρώτφ 40 σχήματι δύο πρώτους. οἱ μὲν γὰρ αὐτόθεν ἀνάγονται, οἱ δὲ διὰ τῆς εἰς 20 ἀλλήλους ἀναγωγῆς, ὡς οἱ ἐν τῷ πρώτφ δύο οἱ τὸ ἐπὶ μέρους ἔχοντες καὶ οἱ ἐν τῷ τρίτφ τρεῖς, καὶ πάλιν τούτων οἱ μὲν τῷ εἰς τοὺς ἐν τῷ δευτέρφ πρώτους ἀνάγεσθαι, ὡς οἱ δύο οἱ ἐν τῷ πρώτφ, οἱ δὲ τῷ εἰς τούτους αὐτοὺς τοὺς ἐν τῷ πρώτφ τὸ ἐπὶ μέρους δεικνύντας, ὡς οἱ ἐν τῷ τρίτφ τρεῖς οἱ δι' ἀντιστροφῆς εἰς τούτους ἀναγόμενοι· ἡ γὰρ διαφορὰ τῆς 45 ἀναγωγῆς αὐτῶν τὴν τῶν συλλογισμῶν δείκνυσι διαφοράν.

"Η τῷ ἀνάγεσθαι εἰς τὸ πρῶτον.

38r

Εζιμών ή τῷ μέσῷ προσέθηκεν ή τῷ ἀνάγεσθαι εζε τὸ πρῶτον.

¹ πεπλήρωνται λόγοι a ξαυτοὺς M (im): αὐτοὺς a et Ar.: αὐτὰς K οἱ om. K
1.2 ταυτοῦ Κ 2 σχημάτων om. aK (d) 5 τῷ om. aK καταφατικῆς M 6 τῶν M: πρὸς τοὺς aK οιαφέρουσι aK 7 ante συλλογισμῶν add. τῶν aK 8 Τέλος τῶν ἐξ ὑπαρχουσῶν προτάσεων συγκειμένων συζυγιῶν ἐν τοῖς τριοὶ σχήμασιν subser. K
9 textus verba in M αὐτοὺς K (cf. vs. 1) post σχήματος add. ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι πῶς ἔκαστος γίνεται, quae Aristotelis non sunt, ut lemma aK 10 τοῦ... εἴρηται om. M γέγονεν om. a 15 post φανερὸν add. οῦν a 17 post ἐν add. τοῖς aK 18 παρὰ aM: περὶ K 19 αὐτόθι K 20 οἱ (ante ἐν) om. aK οἱ δύο a 23 post τούτους lac., ut videtur, rasura orta in M 26 ἢ ... πρῶτον sunt textus verba in M; apud Arist. haec verba non reperiuntur τῷ a: τὸ KM; item vs. sq. K 27 τῷ μέσῳ evan. M; ne haec quidem verba Arist. sunt post πρῶτον expunxit εἰπὼν ἢ τῷ K 28 post ἡ alterum rasura in M

άλλως μέν γάρ οί ἐπὶ μέρους ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι (διὰ γάρ τῶν ἐν τῷ 38r δευτέρφ) καὶ άλλως οἱ ἐν τῷ δευτέρφ, καὶ αὐτῶν τούτων άλλοι άλλως ὁ οί μέν γάρ δι' άντιστροφής, οί δέ διά τής είς άδύνατον άπαγωγής. διμοίως δὲ καὶ οί ἐν τῷ τρίτψο καὶ γὰρ τούτων οί μὲν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον 5 ἀπαγωγῆς, οί δὲ δι' ἀντιστροφῆς πρῶτον εἰς τοὺς ἐπὶ μέρους τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ.

p. 29629 Έπεὶ δ' ἔτερόν ἐστιν ὑπάργειν τε καὶ ἐξ ἀνάγκης 38v ύπάργειν καὶ ἐνδέγεσθαι ὑπάργειν.

Εδλόγως έξης τον περί των αναγχαίων συλλογισμών ποιείται λόγον, οί 38ν 10 γίνονται εξ αναγχαίων προτάσεων, και έπι τούτοις τον περί τῶν ἐνδεγομένων, 10 διότι ετερόν έστι τό τε ύπάρχειν καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι ύπάρχειν. έτέρων γὰρ ὄντων τούτων δῆλον, ώς καὶ αξ προτάσεις αγγήγων οιοίσουσι κατά τας οιαφοράς ταύτας και οι συγγολιαποί. 22 εὶ διαφέρουσιν, ἀναγκαῖον τῷ λέγοντι περὶ συλλογισμῶν καὶ τῆς συστά-15 15 σεως καὶ γενέσεως αὐτῶν καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. οὕτω γὰρ ἔσται περὶ τῆς πάντων τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν συστάσεώς τε καὶ γενέσεως εἰρηκώς. αν πάντας ἐπεξέλθη τοὺς τρόπους, καθ οῦς αί τῶν τοιούτων συλλογισμῶν διαφοραί. σαφέστατα δὲ ἡμῖν τὴν διαφοράν ἐδήλωσε τῆς ὑπαργούσης προτάσεως πρός τε τὴν ἀναγχαίαν χαὶ τὴν ἐνδεχομένην εἰπών:

20 p. 29 b 30 Πολλά γάρ ύπάρχει μέν, οὐ μέντοι ἐξ ἀνάγκης τὰ δὲ 20 οὔτ' ἐξ ἀνάγκης οὔθ' ὑπάρχει ὅλως, ἐνδέχεται δὲ ὑπάρχειν.

Ούτως γάρ ἔσονται αί μεν ὑπάρχουσαι τὸ ὑπάρχον μεν οὐκ ἀναγκαίως οὲ ὑπάρχον δηλοῦσαι, αί δὲ ἀναγκαῖαι τὸ ἀναγκαίως ὑπάρχον, αί δὲ ἐνδεχόμεναι τὸ οὐχ ὑπάρχον μὲν ἤὸη οἶόν τε οὲ ὑπάρξαι, ἀληθῶς μέν, εἰ 25 άληθεῖς εἶεν, ψευδῶς δέ, εἰ ψεύδοιντο. δῆλον δέ, ὅτι ἡ διαφορά τῶν 25 προτάσεων καὶ τῶν συλλογισμῶν ἡ κατὰ τοὺς τρόπους τῆ τῶν τρόπων προσθήκη γνωρισθήσεται· έκάστη γάρ προτάσει καὶ έκάστω συλλογισμώ ό οίχεῖος τρόπος προσκατηγορηθήσεται.

¹ οί Μ: ή aK 3 όμοίως . . . ἀπαγωγῆς (5) om. Μ 6 τῷ om. aK τῶν ἐξ ἀναγκαίων προτάσεων γινομένων συλλογισμῶν. ἑξῆς δὲ καὶ περὶ τῆς τοῦ ὑπάργοντος καὶ τοῦ ἀναγκαίου ἐν πρώτω σχήματι μίξεως superser. a τε om. Κ 8 sequentia quoque Ar. verba πολλά γάρ ὑπάρχει (μὲν add. Ar.), οὐ μέν τι (μέντοι Ar.) ἐξ ἀνάγκης· τὰ δ' οὕτε ἐξ ἀνάγκης οὕθ' ὑπάρχει ὅλως, ἐνδέχεται δ' ὑπάρχειν, δῆλον ὅτι (καὶ add. Ar.) συλλογισμός έχάστου τούτων έτερος έσται add. K 9 ante εὐλόγως add. ὅτι aM: om. K 10 τούτω K τῶν om. M 11 post διότι add. γὰρ aM: om. K11. 12 καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν οπ. Κ 12 ἐνδέχεται α 13 ταύτας αΚ: τάσδε Μ 15 ante γενέσεως add. τῆς Μ οὕτως aK 17 ἐπεξέλθη (ἐπ superser. K) ΚΜ: ὑπεξείθη a 17. 18 διαφοραὶ συλλογισμῶν Κ 18 τὴν διαφορὰν ἡμῖν aK 20 πολλὰ... ὑπάρχειν (21) textus verba in Μ 21 οὕτε (ante ἐξ) aK οὕτε (post άν.) Κ 24 οδη ΚΜ: μὴ α οδόν τε αΜ: οδονται Κ 25 post τῶν add. τε Κ

38v

Εἰπών, ὅτι ὁ συλλογισμὸς ἑκάστου τούτων ἕτερος ἔσται, τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, πῶς ἕτερος, ἐδήλωσεν· οὐ γὰρ 30 ἐξ ὁμοίων προτάσεών τε καὶ ὅρων, ἀλλ' οἱ μὲν ἐξ ἀναγκαίων, οἱ δὲ ἐξ ὁπαρχουσῶν, οἱ δὲ ἐξ ἐνδεχομένων.

p. 20 b 36 'Επὶ μὲν οὖν τῶν ἀναγκαίων σχεδὸν όμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων.

Φησίν όμοίως ἔσεσθαι καθ' ἕκαστον σχήμα τοὺς τοῦ ἀναγκαίου συλλογισμούς, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἐδείχθησαν γινόμενοι. ἡ γὰρ όμοία τῶν προτάσεων συμπλοκὴ καθ' ἕκαστον σχήμα μετὰ τῆς τοῦ ἀναγκαίου 35 προσθήκης καὶ τοὺς ἀναγκαίους ποιήσει συλλογισμούς καὶ ἔσονται τέσσαρες μὲν συζυγίαι συλλογιστικαὶ ἐν πρώτφ σχήματι, τέσσαρες δὲ ἐν δευτέρφ, ἐξ δὲ ἐν τρίτφ. αἴτιον δὲ τούτου, ὅτι τό τε κατὰ παντός καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου λαμβάνεται, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος, δι' 15 οδ οἱ ἐν τῷ πρώτφ σχήματι δείκνυνται συλλογισμοί, καὶ αἱ τῶν ἀναγκαίων προτάσεων ἀντιστροφαὶ ὅμοιαι ἐδείχθησαν οὖσαι ἐπί τε τῶν ὑπαρχουσῶν 40 καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων, δι' ὧν οἵ τε τρεῖς οἱ ἐν τῷ δευτέρφ σχήματι καὶ οἱ πέντε οἱ ἐν τῷ τρίτφ συνάγοντες δείκνυνται.

p. 30 a 2 Τό τε γάρ στερητικόν ώσαύτως αντιστρέφει.

39r

20 () ολο ώς μόνου τούτου όμοίως αντιστρέφοντος ακουστέον. και γάρ και τὰ καταφατικά όμοίως. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὲν καταφατικά ἐν πᾶσι τοῖς τρόποις τὰ καταφατικὰ ὁμοίως. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὲν καταφατικὰ ἐν πᾶσι τοῖς τρόποις ὁμοίως ἀντιστρέφει, τὰ δὲ ἀποφατικὰ οὕ (ἐπὶ γὰρ τῶν ἐνδεχομένων ἄλλως), τούτων ἐμνημόνευσε μόνων, καθ δ δοκεῖ μὴ ὁμοία ἐπὶ πάντων ἡ ἀντιστροφὴ το ἔχει. ἐπεὶ δὲ οὐκέτι δι' ἀντιστροφῆς ἐδείκνυτο οὐτε ὁ τέταρτος ἐν δευτέρω σχήματι ὁ ἔχων τὴν ἐλάττονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν οὐτε ὁ ἔκτος ἐν τῷ προτάσεων συλλογισμοῖς ἀλλὰ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, οὐκέτι ἐπὶ 10 τούτων ὁμοία τῆ δείξει χρώμενος ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων προτάσεων, ὡς ἔσται δοῦλον, προσέθηκε τὸ "σχεδον ὁμοίως". τὰ μὲν γὰρ ἄλλὰ ὁμοίως δείκνυται. διὸ ὀκοίως ἔτι ἱκανὴν τὴν ἐπ' ἐκείνων αὐτῷ διὸασκαλίαν ἡγούμενος εἴναι καὶ πρὸς τὴν τούτων γνῶσιν. τούτων δὲ οὸλ ὁμοίως ἔτι

¹ om. K 2 post εἰπὼν add. δὲ K 4 post ὁμοίων add. γε K προτάσεών τε] hinc iterum B μὲν evan. M 8. 9 τοὺς ἀναγκαίου συλλογισμοὺς καθ' ἔκαστον σχῆμα a 12. 13 ἔξ δὲ BM; καὶ ἔξ a 13 τε om. aM 15 ἐν evan. M 17 ἐπὶ om. M καὶ alterum om. M 18 οἱ (ante πέντε) om. aM 20 ἀντιστραφέντος a 21 τὰ prius superscr. M 24 τούτοις τοῖς τρόποις M 26 τῷ om. a 30 σχεδὸν] χεδὸν periit in B 31 αὐτῶν ἔτι] ῶν ἔτι B corr. αὐτῷ libri 32 ἡγούμενος εἶναι perierat in B

δειχνομένων μνημονεύει διδάσκων ήμας, πως επί τούτων χρή την δείξιν 39 τη ποιουμένους συλλογιστικούς αὐτούς δειχνύναι. οὐ χρήται δὲ ἐπ' αὐτῶν τἤ 15 εἰς ἀδύνατον ἀπαγωηῆ, ὡς ὅτε ἤσαν αί προτάσεις ὑπάρχουσαι, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῷ ἀναγκαίῳ ἐνδεχόμενόν ἐστιν. ἔστι δὲ ἐν ἀμφοτέροις τὸ δειχνύμενον συμπέρασμα ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἀναγκαίον, ῷ ἀντίκειται τὸ 'ἐνδέχεται παντί' οὖ ὑποτεθέντος καὶ τῆς ἔτέρας προτάσεως προσληφθείσης οὕσης ἀναγκαίας καθόλου καταφατικῆς γίνεται ἡ συμπλοκὴ αὕτη μικτὴ ἐξ 20 ἐνδεχομένης καθόλου καταφατικῆς καὶ ἀναγκαίας καθόλου καταφατικῆς. οὐδέπω δὲ γνώριμόν τι τὸ συναγόμενον ἐν ταῖς τοιαύταις μίξεσιν. ἔτι δὲ 10 ἀναγκαΐον πρῶτον εἰδέναι περὶ τῶν ἀπλῶν, εἰθ' οὕτως περὶ τῶν συνθέτων. διὸ ἐκεῖνον μὲν τὸν τρόπον τῆς δείξεως ὡς ἀσαφῆ τε καὶ διὰ τῶν ὑστέρων γινόμενον παραιτεῖται. φησὶ δὲ ἐπ' ἀμφοτέρων αὐτῶν.

p. 30 a 9 'Αλλ' ἀνάγκη ἐκθεμένους, ῷ τινὶ ἑκάτερον μὴ ὑπάρχει, 25 κατὰ τούτου ποιεῖν τὸν συλλογισμόν.

Λέγει μὲν περὶ τῶν ἐπὶ μέρους ἀποφατικῶν προτάσεων ἄμα τῶν ἐν τοῖς δυσί σχήμασιν· οὐ γὰρ καθ' ἕκαστον αὐτῶν λέγει δεῖν ἐκτίθεσθαι, ιδ έχατερον μη ύπαρχει· ούτως γαρ αν δύο αποφατικάς είποι προτάσεις καί οὐδὲ συνισταμένας ἄν εἴη λέγων ταῖς ἐχχειμέναις συζυγίαις ἀλλ' ἀξιοῖ ἐν 30 άμφοτέραις ταῖς συζυγίαις, τῆ τε ἐν δευτέρω σχήματι καὶ τῆ ἐν τρίτω, ἐπεὶ 20 ἐπὶ μέρους ἐστὶν ἀποφατική τις πρότασις, ῷτινι μὴ ὑπάρχει, λαβόντας καθ' έκατέραν συζυγίαν πρὸς ἐκεῖνο ποιεῖν τὸν συλλογισμὸν εἰς τὸ καθόλου μεταλαβόντας ἀποφατικὸν τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν καὶ δείξαντας ἐπὶ τῆς καθόλου ἀποφατικής δι' ἀντιστροφής, ώσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συζυγιῶν, 35 εν αξς ήν το καθόλου ἀποφατικόν, συλλογιστικήν οδσαν την συμπλοκήν 25 οῦτως ἔγειν τὸ δεδειγμένον ἐξ ἀνάγκης ἐκείνω τινὶ μὴ ὑπάρχον, οὖ ἦν τὸ ετερον μόριον. οἰον εὶ τὸ A τῷ B παντὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ A τῷ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχει [ἢ] ἐξ ἀνάγχης (αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἐν δευτέρφ σχήματι συμπλοχή, περί ής ποιείται τὸν λόγον), χρῆναί φησι λαβείν ἀπὸ τοῦ Γ τοῦτο, οδ τὸ Α ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχον ἐλέγετο τινὶ τοῦ Γ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρ- 40 30 γειν, καὶ λαβόντας πρὸς ἐκεῖνο ποιεῖν καθόλου ἀποφατικήν τὴν πρότασιν αναγκαίαν. ἔστω τι τοῦ Γ , $\tilde{\phi}$ ἐξ ανάγκης οὐχ ὑπάρχει τὸ Λ , μόριον τὸ Δ . έσται δὴ ἡ ὅλη συζυγία τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τὸ Α τῷ Δ, ὅ ἐστί τι τοῦ Γ, ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, ἥτις δείκνυται συζυγία συλλογιστική οὖσα δι'

³ ὅταν Μ 6 ληφθείσης Μ 7 αὕτη οπ. αΜ 8 ἐνδεχομένου α 9 ἐν ΒΜ: ἐπὶ α 11 δείξεως Μ: μίξεως αΒ διὰ τῶν ΒΜ: δι' αὐτῶν α 12 δ' Μ 13 ὑπ-άρχη Β (d, corr. A) 15 ἐν μέρει α 16 δύο Μ 17 ὑπάρχη α 18 συνισταμένας α: νισταμένας οπ. in lac. Β: συλλογισμοὺς Μ τὰς ἐκκειμένας συζυγίας α 20 τις ἀποφατικὴ αΜ ὑπάρχη Β 21 ἐκεῖνον α ποιεῖ Β 25 post οὕτως add. γὰρ α ἔχειν scripsi: ἔχει libri (cf. vs. 21 ποιεῖ Β) ἔξ periit in Β 26 οἴον periit in B $\bar{\beta}$ παντὶ evan. B καὶ τὸ $\bar{\alpha}$. . . ἐξ ἀνάγκης (27) οπ. αΜ 27 ἢ delevi δευτέρω evan. B 28 post λόγον add. τῷ δὲ $\bar{\gamma}$ οὐ παντὶ α λαβεῖν evan. B 29, 30 ὑπάρχον Μ

αντιστροφής της καθόλου αποφατικής προτάσεως. εὶ γὰρ τὸ A τῷ Δ οὐ- 39^{r} δενὶ ἐξ ἀνάγκης, καὶ τὸ Δ τῷ A οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης · ἀλλὰ καὶ τὸ A τῷ B 45 παντὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ Δ ἄρα τῷ Β οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης, ὥστε καὶ τὸ Β τῷ Δ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης. δεῖται γὰρ πρὸς τὸ τὸ προκεί μενον δεῖξαι ἡ 39ν 5 τοιαύτη ἐν δευτέριο σχήματι συζυγία καὶ τῆς τοῦ συμπεράσματος ἀντιστροφής, εί δη τὸ B οὐδενὶ τῷ Δ ἐξ ἀνάγχης, τὸ δὲ Δ τὶ τοῦ Γ ἐστί, καὶ τὸ Β τινὶ τῶ Γ ἐξ ἀνάγκης οὸγ ὑπάργει. ὁμοία δὲ ἡ δεῖξις καὶ ἐπὶ τοῦ ἕχτου τοῦ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι. ἔστω γὰρ τὸ μὲν Λ τινὶ τῷ Γ μὴ ύπάργον εξ ανάγκης, τὸ δὲ Β παντί τῷ Γ εξ ανάγκης εἰλήφθιο πάλιν τι 5 10 τοῦ Γ , $\mathring{\phi}$ μέρει αὐτοῦ μὴ ὑπάρχον τὸ Λ ἐξ ἀνάγχης ἔχειτο τινὶ τ $\mathring{\phi}$ Γ ἐξ ανάγκης μὴ ὁπάρχειν, καὶ ἔστω τὸ Δ · τὸ δὴ A τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, τὸ δὲ Β παντί· εἰ γὰρ τῶ Γ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, καὶ τῷ μέρει αὐτοῦ. ἀν δή αντιστρέψωμεν την Β Δ καθόλου καταφατικήν οδσαν αναγκαίαν, έσται τὸ Δ τῷ B τινὶ ἐξ ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ τὸ A οὐδενὶ τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης· 15 τὸ Α ἄρα τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει. ὥστ' εἰ ἐπὶ μορίου τοῦ Γ 10

ή δεῖξις ύγιής, καὶ ἐπὶ τινὸς τοῦ Γ ύγιὴς δεῖξις ἔσται.

Σημειωτέον δέ, δτι οὐχ δμοιος οὖτος ὁ τρόπος τῆς ἐκθέσεως καί, δν έλεγεν εν τῷ τρίτῳ σχήματι. ὅτε περὶ τῶν ὑπαρχόντων ἦν ὁ λόγος αὐτῷ. έχει μέν γάρ άπλῶς τι τῶν αἰσθητῶν χαὶ μὴ δεομένων δείξεως τὸ ἐχτι-20 θέμενον καὶ λαμβανόμενον ήν, διὸ καὶ αὔταρκες ήν μόνον ληφθέν πρὸς τὸ φανεράν την συναγωγήν ποιησαι. ενταθθα δε το λαμβανόμενον οδ τοιοθτον 15 έτι λαμβάνεται οὐδὲ ἀρχεῖται τῆ αἰσθήσει, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸ συλλογισμὸν ποιεί. διὸ καὶ ἐνταῦθα μὲν προσέθηκε τὸ κατὰ τούτου ποιείν τὸν συλλογισμόν, ἐκεῖ δὲ οὐκέτι δείξει τινὶ μετά τὸ λαβεῖν τὴν ἔκθεσιν 25 προσεγρήσατο εἰκότως ήν γὰρ ἄν ταὐτὸν ποιῶν ἐπ' ἄλλου τινὸς ὑποκειμένου, δ ίσον καὶ ταὐτὸν ον ⟨τῷ⟩ πρώτῳ οὐδαμῶς ἢν ἐκείνου δεικτικόν. 20 έδήλωσε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν τὸ γὰρ ἐκτεθέν, ὅπερ ἐκεῖνο, τί ἐστι την σύσιν τοῦ λαμβανομένου δι' ἐχθέσεως· μέρος γάρ τι η είδος αὐτοῦ έσται. διὸ εἰ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ τῷ ἐκτεθέντι, ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐκείνου, 30 ἀφ' οὖ τοῦτο ἐλήφθη, τινὶ οὔ· τοιοῦτον γάρ ἐστιν αὐτοῦ ὡς εἶναι, ὅπερ έχεῖνο. καὶ εἰ ἡ ἔκθεσις δὲ αἰσθητική γένοιτο, καὶ οὕτως τὸ αὐτὸ δειχθήσεται. οἶον ἐν τῷ δευτέρφ σχήματι εἰ τὸ Δ τι τοῦ Γ' ὂν ἄτομον εἴη, 25 οδόὲν τοῦ Α κατ' αὐτοῦ ῥηθήσεται, ὥστε οὐόὲ τὸ Β· τὸ γὰρ Β τὶ τοῦ Α έστί· κατά παντὸς γάρ αὐτοῦ τὸ Α. ἡ αὐτὴ δεῖξις καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου 35 σγήματος. εἰ γὰρ τὸ μὲν Α τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, ἄν ληφθῆ τοῦ Γ ἄτομόν τι, ῷ τὸ Λ οὸχ ὑπάρχει,

ύπάρξει α 9 ante τι add. καί a 10 post of 7 καὶ (ante τὸ) om. M 10.11 μη υπάρχειν έξ άνάγκης α superser. pèv M έξ ἀνάγκης om. Μ 15 ἄρα ā a 16 ύγιης δεῖξις Β: ή δεῖξις 14 τῷ β τοῦ δ a corr. ex ôè B 18 ἔλεγεν] p. 28 a 23. b 14. 21 19 γάρ periit in B ύγιης Μ: ύγιης α 25 προσεκτήσατο Μ 26 καὶ ταὐτὸν α: κατ' αὐτὸν ΒΜ ως periit in B τῷ a: om. BM 29 ἐκείνω a 31 ούτω α 33 τοῦ β Μ ā aB: 7 M 36 παντί om, a

παν γάρ το Γ΄ όπο το Β΄ τινὶ άρα τοῦ Β τό Λ οὸν ὁπάρξει ἐξ ἀνάγκης. 30 εἰκότως δὲ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς συζυγίαις, ῷ τινὶ οὸν ὑπάρχει, ὰμβάνει ἐν τῆ ἐκθέσει. τὸ μὲν γάρ παντὶ ὑπάρχον τινὶ κἀκείνω ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, ῷ παντὶ ὑπάρχειν τι κεῖται κηφθέντι ἐξ ἀνάγκης οὸν ὑπάρχειν τοῦς, ῷ παντὶ ὑπάρχειν τι κεῖται, ληφθέντι ἐξ ἀνάγκης οὸν ὑπάρχειν αὐτοῦ τῷ κείνενον ἐκείνω μὴ ὑπάρχειν. δύναται γὰρ τούτω μὲν ὑπάρχειν αὐτοῦ τῷ μέρει, ἄλλω δὲ τινι μή. ἐχρήσατο τούτω τῷ τρόπω καὶ πρὸ ὀλίγου τὴν 35 ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἐπὶ μέρους ἀποφατικοῦ ποιησάμενος.

10 Εἰπων δέ, πῶς χρὴ τὴν δεῖξιν ἐπὶ τῶν συζυγιῶν τούτων ποιεῖσθαι. προσέθηκε τὸ γίνεται δὲ τῶν συλλογισμῶν ἐκάτερος ἐν τῷ οἰκείᾳ σχήματι, λέγων, ὅτι οἱ πρὸς τὸ ἐκτεθὲν γινόμενοι συλλογισμοὶ ὁ μὲν ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἔσται, ὁ δ' ἐπὶ τοῦ τρίτου 40 ἐν τῷ τρίτῳ. ἡ γὰρ πρὸς τὸ ἐκτεθὲν καθόλου ἀποφατικὴ γινομένη καθ' 15 ἐκατέραν συζυγίαν οὐκ ἀλλάσσει τὸ σχήμα. ἀλλ' ἡ μὲν ἐν δευτέρῳ σχήματι γίνεται, ἡ δὲ ἐν τρίτῳ, ὡς ἐξεθέμεθα· δείκνυται μὲν γὰρ διὰ τῆς εἰς τὸ πρῶτον ἀναγωγῆς τῆς γινομένης διὰ ἀντιστροφῆς, οἱ δὲ δεικνύμενοί εἰσιν ὁ μὲν ἐν δευτέρῳ ὁ δὲ ἐν τρίτῳ σχήματι. ὁ μέντοι Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν αύτοῦ Προτέρων ἀναλυτικῶν περὶ τούτων λέγων οὐ χρῆται τῷ 45 συμπλοκάς, ἀλλ' ὑπερέθετο τὸν περὶ αὐ/τῶν λόγον ὡς δεόμενον μὲν τῆς 40° εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς μηδέπω δὲ ὄντος προδήλου τοῦ συμβαίνοντος διὰ τὸ μῖξιν γίνεσθαι προτάσεων μηδέπω δὲ ἐναι γνώριμον τὸ ἐκ τῶν μίξεων συναγόμενον.

25 p. 30 = 15 Συμβαίνει δέ ποτε καὶ τῆς ἐτέρας προτάσεως ἀνάγκαίας οὕσης ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸν συλλογισμόν, πλὴν οὐχ 5 ὁποτέρας ἔτυχεν, ἀλλὰ τῆς πρὸς τὸ μεῖζον ἄκρον.

Εἰπὼν πρῶτον μὲν περὶ τῶν ἐξ ὑπαρχουσῶν ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων γινομένων καθ' ἔκαστον σχῆμα συλλογισμῶν καὶ μετ' ἐκείνους περὶ τῶν ἐξ 30 ἀναγκαίων ἑξῆς λέγει περὶ τῶν ἐκ μίξεως ἀναγκαίας τε καὶ ὑπαρχούσης προτάσεως γινομένων καθ' ἕκαστον σχῆμα συλλογισμῶν, τίνες τέ εἰσι, καὶ ποῖόν τι ἐν ταῖς μίξεσιν αὐτῶν γίνεται τὸ συμπέρασμα, καὶ τίνες αἱ κατὰ 10

² ὑπάρχει B pr. ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρξει a 3 ὑπάρχει a: ὑπάρξει BM 7 μὲν BM: μἢ a 9 ἐπὶ prius periit in B ἀποφατικὴν M 10 χρἢ] χρ periit in B 11 τὸ γίνεται . . διὰ γὰρ τούτου ἐπιφέρεται (p. 124, 33) om. B, cuius folium unum deest 13 δὲ aK 14 γινομένη ἀποφατικὴ K 15 ἑτέραν M post ἐν add. τῷ K 17 διὰ ante ἀντ. transposui: ante τῆς collocant libri 18 μέντοι aM: μὲν γὰρ K 19 αὐτοῦ aM: ἀπὸ τοῦ K 21 μὲν om. M 23 γενέσθαι M μηδέπω δ' ΚΜ: μηδ' a 26 πλὴν . . . ἄκρον (27) om. a 27 τῆς Λ r.: τὴν K 28 τῶν alterum om. M 29 ante καθ' add. καὶ K συλλογισμῶν καθ' ἔκαστον σχῆμα aM μετ' ΚΜ: ἐπ' a ἐξ om. a 30 ἀναγκαίων aM: ἀνάγκης K

τὰς μίξεις τῶν τρόπων τούτων ἐν τοῖς γινομένοις συλλογισμοῖς διαφοραί. 40 περὶ γὰρ τῶν κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι ἐπὶ τούτοις ἐρεῖ. φησὶ δή, ὅτι γίνεταί ποτε ἐκ μίξεως ἀναγκαίας καὶ ὑπαρχούσης προτάσεως ἀναγκαίον συμπέρασμα, καὶ πότε γίνεται τὸ συμπέρασμα τοιοῦτον, προστίθησιν. ἐν γὰρ πρώτφ 5 σχήματι ἀμφοτέρων οὐσῶν καθόλου εἰ ἡ μείζων εἰη ἀναγκαία ἄν τε κατα- 15 φατική, ὡς ἐν τῷ πρώτφ ἀναποδείκτφ, ἄν τε ἀποφατική. ὡς ἐν τῷ δευτέρφ. ἀναγκαίόν φησι γίνεσθαι τὸ συμπέρασα.

Ούτος μὲν οὖν οὕτως λέγει. οἱ δέ γε έταῖροι αὐτοῦ οἱ περὶ Εὐδημόν τε καὶ Θεόφραστον οὐχ οὕτως λέγουσι, ἀλλά φασιν ἐν πάσαις ταῖς ἐξ 10 αναγχαίας τε χαὶ υπαργούσης συζυγίαις, ἐὰν ὧσι συγχείμεναι συλλογιστικώς, ύπάργον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, τοῦτο λαμβάνοντες ἔχ τε τοῦ ἐν πάσαις 20 ταῖς συμπλοχαῖς τὸ συμπέρασμα αἰεὶ τῷ ἐλάττονι χαὶ χείρονι τῶν χειμένων . έξομοιοῦσθαι· ἄν τε γὰρ ἐκ καταφατικῆς καὶ ἀποφατικῆς προτάσεως, συνάγεται ἀποφατικὸν τὸ συμπέρασμα, ἄν τ' ἐκ καθόλου καὶ ἐπὶ μέρους, 15 ἐπὶ μέρους καὶ τὸ συμπέρασμα. τὸν αὐτὸν ὸὴ τρόπον καὶ ἐν ταῖς μίξεσιν έγειν· υπάργον γάρ γίνεσθαι έν ταῖς έξ αναγκαίας καὶ υπαργούσης συμπλοκαῖς 25 τῷ ἔλαττον εἶναι τὸ ὑπάργον τοῦ ἀναγκαίου. ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ τοῦτο δειχνύουσιν. εἰ γὰρ τὸ Β τῷ Γ ὑπάρχει μὲν παντί, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγχης, ενδέγεταί ποτε αὐτὸ καὶ ἀποζευχθῆναι αὐτοῦ. ὅτε δὴ τὸ Β τοῦ Γ ἀπέ-20 ζευκται, τότε καὶ τὸ Α αὐτοῦ ἀποζευγθήσεται εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἐξ ἀνάγκης αὐτῶ ὑπάρξει. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης δεικνύουσι τοῦτο ἔχον οῦτως. λάβοντες γὰρ τὴν μείζονα καθόλου ἀναγκαίαν ἀποφατικὴν ἢ καταφατικὴν καὶ τὴν 30 έλάττονα καθόλου καταφατικήν ύπάργουσαν δεικνύουσιν ύπάργον γινόμενον τὸ συμπέρασμα. τὸ γὰρ ζῷον παντὶ ἀνθρώπφ ἐξ ἀνάγχης, ὁ ἄνθρωπος 25 παντί χινουμένφ ύπαρχέτω· οὐχέτι τὸ ζῷον παντί χινουμένω ἐξ ἀνάγχης. έτι εί τὸ μὲν ἐπιστήμην ἔγειν κατὰ παντὸς γραμματικοῦ ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ γραμματικόν κατά παντός ανθρώπου ύπαργόντως, οδκέτι το ἐπιστήμην ἔγειν 35 κατά παντός ανθρώπου εξ ανάγκης. και το μέν κινεῖσθαι διά σκελῶν κατά παντός περιπατούντος εξ άνάγκης, τὸ δὲ περιπατεῖν παντὶ άνθρώπφ 30 δπαργέτω· οὐκέτι γάρ τὸ κινεῖσθαι παντὶ ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγκης. καὶ τοῦτο είχότως γίνεσθαι δοχεῖ. εὶ γάρ ὁ μείζων ἄχρος τῷ ἐλάττονι διὰ τοῦ μέσου δρου ἐπιφέρεται, ὅπως ἄν ὁ μέσος ἔχη πρὸς τὸν ἐλάττονα, οῦτως 10 έγει καὶ ὁ μείζων πρὸς τὸν ἔσχατον· διὰ γὰρ τούτου ἐπιφέρεται ὁ μείζων

² ἐπὶ τούτοις aM: μετὰ τοῦτο K (cf. p. 119,10) δὲ M 5 καθόλου ἀμφοτέρων οὐσῶν K 6 ὡς prius om. M τῷ prius om. M 8 λέγει. οἱ evan. M γε om. K 8. 9 Θεόφραστόν τε καὶ Εὕδημον K 10 τε om. K συζυγίαις a: συζυγίας KM κείμεναι συλλογιστικαῖς a 12 τῶν κειμένων om. K 13 ἐξομοιοῦσθαι] ἐξ evan. M 14 συνάγηται M τε aK ἐκ om. a 15 ἐν om. M 16 post γίνεσθαι add. ἐκ τῆς a 17 τῷ (ante ἐλ.) aM: τὸ K 18 δεικνύειν K παντί, οὸ] τί, οὸ evan. M 19 δὴ aM: δὲ K 20 οὐκ om. K 21 τοῦθ' οὕτως ἔγον K 26 εἰ om. aM 27 ὁπαργέτω K 30 ὁπαρχέτω . . . ἀνθρώπῳ om. M post ὑπαργέτω add. ὄντως K γάρ K: δὴ a 31 ἄκρος aM: ὄρος K 32 ἐλάσσονα K 33 διὰ . . . ἐσγάτῳ (p. 125,1) om. M ἐπιφέρεται] hinc iterum B

τῷ ἐσχάτῳ· ὥστε ὡς ἄν οὐτος ἔχη πρὸς τὸν ἔσχατον, δι' δν ὁ μείζων 40r συνάπτεται τῷ ἐσχάτῳ, οῦτως ἕξει καὶ ὁ μείζων πρὸς τὸν ἔσχατον.

Τὸ μὸν οὖν λέγειν μηδὲ 'Αριστοτέλην ἐνταῦθα εἰρηκέναι ἐν ταὶς τοιαύταις μίζεσιν άναγκαῖον γίνεσθαι το συμπέρασμα, άλλ' ἐφ' ὅλης τινός, καὶ 5 τούτο πιστούσθαι έχ του ούτως είρηχέναι αὐτὸν συμβαίνει δέ ποτε χαὶ 45 τῆς έτέρας προτάσεως ἀναγχαίας οὔσης ** * τὸ γὰρ ποτὲ οὐχ ἐπὶ τῆς μίξεως τῆς τοιαύτης κεῖται ὡς ποτὲ μὲν ἱ ἐν τῆ τοιαύτη μίξει ἀναγκαίου 400 γινομένου τοῦ συμπεράσματος ποτὸ δὲ οὖ, ἀλλ' ἐπὶ τῆς μίξεως ὅλως: ποτε γάρ εν τη μίξει τη εξ άναγκαίας και ύπαρχούσης άναγκαῖον γίνεται 10 τὸ συμπέρασμα: οὸ γὰρ ἀεί, ἐπεὶ μὴ καὶ τῆς ἐλάττονος ἀναγκαίας ληφθείσης άναγχαῖον λέγει τι συνάγεσθαι. τὸ οὖν ποτὲ τοῦ τρόπου τῆς μίξεως οη- 5 λωτικόν έστιν, οὐ τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῷ συμπλοκῇ ποτὰ μὲν άναγχαῖον γίνεσθαι ποτέ δὲ ὑπάρχον τὸ συμπέρασμα. καὶ τοῦτο αὐτὸς σαφῶς ἐδήλωσε, δι' ὧν ἐπιφέρει, λέγων πλην οὐγ ὁποτέρας ἔτυχεν. 15 άλλά τῆς πρός τὸ μεῖζον ἄχρον, ὡς τούτου γάριν τὸ ποτὰ προσθείς. καὶ γὰο γελοῖον τὸ ἡγεῖσθαι αὐτὸν διὰ τοῦτο τὸ ποτὲ λέγειν, ὅτι ἐπὶ ὕλης τινός εν τη τοιαύτη συμπλοκή αναγκαΐον γίνεται τὸ συμπέρασμα. οὕτως 10 μέν γάρ οὐδὲν ἄν κωλύοι καὶ τὰς ἀσυλλογίστους συζυγίας συλλογιστικάς λέγειν ποτέ : εύρεθήσονται γάρ ἐπὶ ὅλης τινὸς συνάγουσαι. ἐν γοῦν τιὸ 20 δευτέρω σγήματι ή έχ δύο χαθόλου χαταφατιχών, εί είεν οί άχροι ἐπ΄ ἴσης άλλήλοις, τοιούτων δρων είλημμένων καθόλου καταφατικόν συνάξει· αν γάο τη πᾶς ἄνθρωπος ζῷον, ἀλλὰ καὶ πᾶν γελαστικόν ζῷον, καὶ πᾶς ἄνθρωπος γελαστιχὸν συνάγεται. ἀλλ' οὐ διότι ποτὲ συνάγεταί τι ἐπὶ ὅλης τινός, ἤὸη 15 συλλογιστική ή συμπλοκή. έτι δὲ εἰ τοῦτο ἐβούλετο δηλοῦν, ὡς ἔδειξεν, 25 ἔδειξεν ἄν, ἐφ᾽ ἦς ὕλης τοῦτο οὕτως ἔγει· , τοῦτο γὰρ ἦν τοῦ διὰ τοῦτο τὸ ποτὲ προστεθεικότος. ὁ δὲ τοῦτο μέν οὐ ποιεῖ, ἐπὶ δὲ τῶν στοιγείων προάγει τὸν λόγον, ἐφ᾽ ὧν τὰς καθολικὰς δείξεις ποιεῖται τῷ μηδὲν μᾶλλον τῆδε ἢ τῆδε τῆ ὅλη δύνασθαι ἐφαρμόζειν. διὸ τοῦτο μὲν παραιτητέον ὡς 20 κενδή παντάπασι. παραιτητέον δε και την έπι πλέον εξέτασιν τοῦ λεγομένου. 30 εξρηται γάρ ήμεν εν τοις Περί της κατά τάς μέξεις διαφοράς 'Αριστοτέλους τε καὶ τῶν εταίρων αὐτοῦ γεγραμμένοις. οἶς δὲ ᾿Αριστοτέλης τε ἐγρήσατο ποὸς τὴν τοῦ λεγομένου πίστιν καὶ οἶς γρήσαιτο ἄν τις παριστάμενος τῷ τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ ὑγιὲς εἶναι, ταῦτα παραθησόμεθα. αὐτὸς μὲν οὖν 25

¹ ἔσχατον periit in B post ἔσχατον add. δ M 2 ἄπτεται a δ μείζων periit in B 3 ἐνταῦθα periit in B 4 γίνεσθαι] εσθαι periit in B 5 ἐν τοῦ periit in B οὕτως om. a 6 προτάσεως] ροτά periit in B post οὕτης excidisse videtur velut ἄτοπον; an pro τὸ μὲν vs. 3 scribendum est ἄτοπον? 7 τῆς τοιαύτης μίξεως Μ: μίξεως τοιαύτης a ἐν aB: ἐπὶ Μ ἀναγκαίου] ίου periit in B 8 ὅλης a 9 γίνεται ἀναγκαῖον aM 11 τῆς μίξεως τοῦ τρόπου a 12 ἐν τῷ superser. Μ συμπλοχῆ] πλοχ corr. B¹ 13 αὐτὸ B 15 προστίθεὶς Μ 16 εἰπεῖν τὸ ποτέ Μ 17 γίνεσθαι Μ 18 μὲν om. a χωλύει omisso ἄν aM 20 ἡ ex ἢ corr. B¹: εὶ aM εὶ om. aM 21 συνάξεις a 25 ῆς òm. a ἔχειν B 28 διὸ τοῦτο evan. B 29 παραιτητέον] έον periit in B 30 γὰρ periit in B λριστοτέλους] λους periit in B 32 τὴν τοῦ periit in B post χρήσαιτο add. τε B 33 τὸ BM: τόδε a

έχρήσατο τῷ κατὰ παντός. ἐπεὶ γὰρ τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β ἐξ ἀνάγκης, 40° τὸ δὲ Γ ὑπὸ τὸ Β ἐστὶ καὶ τὶ τοῦ Β, εἴη ἄν καὶ κατὰ τοῦ Γ ἐξ ἀνάγκης δ γὰρ κατὰ παντὸς τοῦ Β ἐξ ἀνάγκης, κἄν κατὰ τῶν ὑπὸ τὸ Β ἐξ ἀνάγκης κατηγοροῖτο, εἴ γε τὸ κατὰ παντός ἐστιν, "ὅταν μηδὲν ἢ λαβεῖν τοῦ ὑπο-5 κειμένου, καθ' οῦ τὸ κατηγορούμενον οὸ ῥηθήσεται" τὸ δὲ Γ τὶ τῶν Β ἐστί. καὶ γὰρ τὸ κατὰ παντὸς ἐξ ἀνάγκης ὁμοίως λαμβάνεται, ὡς προεῖπεν 30 ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων εἰπὸν "τό τε γὰρ στερητικὸν ὡσαύτως ἀντιστρέφει, καὶ τὸ ἐν ὅλφ εἶναι καὶ τὸ κατὰ παντὸς ὁμοίως ἀποδώσομεν".

Οι δε παριστάμενοι τη δόξη αὐτοῦ οι μεν την υπάρχουσαν καθόλου το καταφατικήν εν τη τοιαύτη μίξει άληθη λαμβάνειν άξιοῦσι, μη πρὸς υπόθεσιν ή πρότασις. ληφθείσης δε άληθοῦς εν τῷ υπάρχοιν καὶ καθόλου οὐο ἐπὶ κινουμένο υπάρχειν οὐκ άληθες ως υπάρχον καθόλου το λαλ οὐοὲ τὸ γραμλικού παντὶ ἀνθρώπον αλλ οὐοὲ τὸ περιπατεῖν παντὶ ἀνθρώπον επὶ δε τῶν οῦτως λαμβανομένων υπαρχουσῶν τῷ μη εἶναι αὐτὰς ως καθόλου 40 λαμβάνομένων ὑπαρχουσῶν τῷ μη εἶναι αὐτὰς ως καθόλου 40 τί ἐροῦσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων μηκέτι καθόλου ἢ ὑπάρχουσα, άλλ ἐπὶ μέρους τί ἐροῦσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων μηκέτι καθόλου ἢ ὑπάρχουσα, άλλ ἐπὶ μέρους γιερούσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων μηκέτι καθόλου ἢ ὑπάρχουσα, άλλ ἐπὶ μέρους γιερούσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων το καθοίνου ἢ ὑπάρχουσα, ἀλλ ἐπὶ μέρους γιερούσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων το καθόλου ἢ ὑπάρχουσα, ἀλλ ἐπὶ μέρους γιερούσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων το καθόλου ἢ ὑπάρχουσα, ἀλλ ἐπὶ μέρους γιερούσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων το καθόλου ἢ ὑπάρχουσα, ἀλλ ἐπὶ μέρους γιερούσιν, ὅταν ἡ ἐλάττων το καθόλου ἢ ὑπάρχουσαν τὰν ἀναγκατόν τὸ τὸς ἐπὶ μέρους ἐπὶ μέρους ὑπάρχουσαν τὸν ἄνθρωπον τινὶ κινουμένο ἢ γραμματικὸν τινὶ 45 ἀνθρώπος.

Οξ δέ γέ φασιν, ὅτι, εἰ ἡ λέγουσα τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β ἡ αὐτὴ ἐστι τῆ λεγούση, | καθ οὖ παντὸς τὸ Β, κατ' ἐκείνου παντὸς τὸ Α, ὡς καὶ 41^r 25 αὐτὸς λέγει πολλάκις, ἔσται καὶ ἡ λέγουσα τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β ἐξ ἀνάγκης ἡ αὐτὴ τῆ λεγούση, καθ οὖ παντὸς τὸ Β, κατὰ τούτου παντὸς ἐξ ἀνάγκης τὸ Α. τοῦτο δὲ σημαινούσης τῆς ἀναγκαίας καθόλου πάντως ἀναγκαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα, κὰν ὑπάρχουσα ληφθῆ ἡ ἐλάττων. 5

'Αλλά καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς εἰσί τινες οἱ τὸ λεγόμενον 30 ὑπ' 'Αριστοτέλους, ὅτι καλῶς εἴρηται, δεικνύναι πειρώμενοι. ἔστω γὰρ ἡ μἴξις ἐκκειμένη, καὶ τὸ μὲν Α τῷ Β παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχέτω, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω μόνον· λέγω, ὅτι τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί. εἰ γὰρ μή, τὸ ἀντικείμενον ἐνδέχεται τὸ Α τῷ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν· κεῖται δὲ καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης· γίνεται δὴ ἐν δευτέρῳ σχήματι 10 35 συζυγία ἐκ καθόλου καταφατικῆς τῆς μείζονος ἀναγκαίας καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἐνδεχόμενον

² καὶ (post ἀν) om. M 3 κὰν correxi: καὶ libri 4 'ὅταν . . . ἡθήσεται'' (5)] I 1 p. 24 b 29 (cf. p. 24, 29 — 30) 5 λεχθήσεται M et Ar. τοῦ $\bar{\beta}$ a 7 εἰπὼν] p. 30 a 2 γὰρ B¹ corr. ὡσαότως aB et Ar.: ὁμοίως M 9 τῆ δόξη αὐτοῦ παριστάμενοι a 10 τοιαύτη aB: αὐτ $\bar{\gamma}$ M 11 ἐκείνη a 12 δὲ BM: γὰρ a οὐδὲ M 16 οὕτω a 17 ἀληθεῖς B: ἀληθὲς aM 18 τί om. a $\bar{\gamma}$ καθόλου M 19 εἰ om. a 21 $\bar{\gamma}$ γραμματικὸν . . . γενομένης ἐν δευτέρῳ (p. 136, 14) om. B 24 καὶ om. K 25 ἕλεγε K 26 κατ ἐκείνου a 30 κακῶς K

συνάγουσα, καθ' δι καὶ Θεοφράστω τε καὶ Εὐδήμω δοκεῖ. τὸ ἄρα Β τῶ Γ' 41° ένδέγεται τινὶ μὴ ὑπάργειν άλλ' ὑπέχειτο παντὶ ὑπάργειν.

"Εστι δὲ πιστώσασθαι, ὅτι τὸ λεγόμενον ὑπὸ ᾿Αριστοτέλους ὑγιές ἐστι, 15 μάλιστα διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τῆς γινομένης ἐν τρίτιρ σχήματι. 5 κείσθω γάρ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ύπαργειν λέγω, δτι τὸ Α παντί τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης. εἰ γὰρ μή, τὸ ἀντικείμενον τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται τινὶ μὴ ὑπάρχειν· κεῖται δὲ καὶ τὸ B παντί τῷ Γ΄ ὑπάργειν· γίνεται ἐν τρίτιο σχήματι συζυγία ἐξ ὑπαργούσης καθόλου καταφατικής της έλάττονος καί ένδεγομένης έπὶ μέρους άποφατικής 20 10 τῆς μείζονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἐνδεχόμενον συνάγουσα. τὸ ἄρα Α τῷ Β ἐνδέγεται τινὶ μή, ὅπερ ἀδύνατον κεῖται γάρ παντὶ ἐξ ἀνάγκης. έν γάρ τῆ τοιαύτη συζυγία τῆ έν τρίτφ σγήματι καὶ 'Αριστοτέλει δοκεῖ καὶ τοῖς έταίροις αὐτοῦ ἐπὶ μέρους ἐνδεγόμενον ἀποφατικὸν γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. τοσούτοις καὶ τοιούτοις ἄν τις γρήσαιτο παριστάμενος τῆ περὶ 25 15 τούτων 'Αριστοτέλους δόξη. τί δὲ τούτων ύγιῶς ἢ μὴ ύγιῶς λέγεσθαι δοκεῖ. έν άλλοις ήμιν, ώς έφην, μετά ακριβείας είρηται.

p. 30 a 17 Ο ίον εἰ τὸ μὲν Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης εἴληπται ὁπάργον η μη ύπάργον.

Περί τῶν δύο συζυγιῶν λέγει τῶν ἐν. τῷ πρώτῳ σγήματι πρώτων. 20 καὶ γὰρ καταφατικῆς καὶ καθόλου ἀναγκαίας οὕσης τῆς μείζονος ὑπαργούσης δὲ χαθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ ἀποφατικῆς ὁμοίως ἀναγκαίας 30 πάλιν τῆς μείζονος ύπαρχούσης δὲ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος αναγχαῖόν φησι τὸ συμπέρασμα γίνεσθαι, ἐν ἢ μὲν χαταφατιχόν, ἐν ἢ δὲ αποφατικόν.

25 p. 30 = 21 Έπεὶ γὰρ παντὶ τῷ Β΄ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ μὴ ύπάρχειν τὸ Α κεῖται, τὸ δὲ Γ τὶ τῶν Β ἐστί, φανερόν, ὅτι καὶ τῶ Γ ἐξ ἀνάγκης ἔσται θάτερον τούτων.

Τὸ μὲν θάτερον τούτων εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ 'καταφατικὸν ἢ ἀποφατικόν'. 35 δι' δ δὲ ήγεῖται ἀναγκαῖον ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα οὕτως ἐγόντων τῶν 30 δρων, εἴρηχεν, ὅτι τὸ μὲν Γ τὶ τῶν Β ἐστί, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγχης κεῖται ὑπάργειν ἢ μὴ ὑπάργειν.

¹ καὶ prius om. Κ ante $\bar{\beta}$ add. τὸ a 3 δὲ om. aM $5\pi^{2}$ aK om. M 11 μὴ aK: 5π άρχειν M 13 ἀποφατικὸν ἐνδεχόμενον aK 5 88 14 τοσούτοις aK: τούτοις M 15 τούτου (post περί) K δόξη Άριστοτέλους K 16 ἔφην] p. 125,30 17 ὑπάρχειν ... ὑπάρχειν (18) K 19 τῷ om. aK 20 post γὰρ add. καὶ Κ 21 καταφατικῆς καθόλου Κ 23 καταφατικῆ Κ 25. 26 ὑπάρχει ἢ οὐχ ὑπάρχει omisso κεῖται Ar. 26 τι τῶν a et Ar.: τινὶ τῷ Κ 27 τὸ K (diu, corr. B) ἔσται om. Κ 28 εἴρηται Κ καταφ 28 είρηται Κ καταφατικοῦ η ἀποφατιχοῦ Κ

p. 30 a 23 Εἰ δὲ τὸ μὲν Α Β μή ἐστιν ἀναγκαῖον, τὸ δὲ Β Γ 41 α ἀναγκαῖον, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον.

Εί ή ελάττων, φησί, ληφθείη αναγκαία καθόλου ή δε μείζων δπάρ-40 χουσα καθόλου, οὐκ ἀναγκαῖόν φησιν ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα, καὶ διὰ 5 τούτου δειχνός ήμῖν, οὖ χάριν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶπε τὸ "συμβαίνει δέ ποτε καὶ τῆς ἐτέρας προτάσεως ἀναγκαίας οὕσης ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα". ότι δὲ μὴ ἀναγχαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα ἐν τῆ τοιαύτη συζυγία, δειχνὸς φησὶν εὶ γὰρ ἀναγχαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα, συμβήσεται τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν διά τε 10 τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τρίτου σχήματος, δ ψεῦδος ἔσται τῷ κεῖ- 45 σθαι τὸ Α παντὶ τῷ Β ὁπάρχειν, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης. | ἐν μὲν 41ν οὖν τῷ πρώτω σγήματι οὕτως δειγθήσεται τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης δπάρχον κείσθω ή συζυγία τὸ Α τῷ Β δπάρχειν παντί, τὸ Β τῷ Γ παντὶ ἐξ ἀνάγκης εἰλήφθω ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα τὸ τὸ Α παντὶ $_{15}$ τ $_{0}$ $_{0}$ γάρ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, ἀντιστρέφει δὲ πρὸς τὴν καθόλου καταφατικήν ἀναγκαίαν ή ἐπὶ μέρους καταφατική ἀναγκαία, ὑπάρξει καὶ 5 τὸ Γ τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης κεῖται δὲ καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης τὸ ἄρα Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει · δύο γὰρ ἀναγκαῖαι, ἡ μὲν κα-20 θόλου ή δε επί μέρους. δ φησι ψεύδος είναι, δτι έχειτο άπλως υπάργειν αὐτιῷ παντί, δ δ' ὑπάργει παντί, ἐνδέγεται καὶ μηδενί ποτε ὑπάργειν. διὰ δὲ τοῦ τρίτου σγήματος οὕτως ἄν δειγθείη ταὐτόν εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ἐχ- 10 κειμένης συζυγίας συμπέρασμα τὸ Α τῷ Γ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, καὶ προσειλήφθω ή ελάττων πρότασις αναγκαία ή 'τὸ Β παντὶ τῷ Γ εξ ανάγκης'. 25 γίνεται εν τρίτω σχήματι συζυγία έχ δύο χαθόλου χαταφατιχών αναγχαίων, ητις ἐπὶ μέρους καταφατικόν ἀναγκαῖον συνάγει τὸ Α ἄρα τῷ Β τινὶ ἐξ άνάγκης. δ ψεῦδός ἐστιν. ἔκειτο γὰρ άπλῶς αὐτῷ παντὶ ὑπάργειν, τὸ δὲ παντί άπλῶς ὑπάργον ἐνδέχεται καὶ μηδενὶ αὐτῷ ὑπάργειν, δ ἐδήλωσεν εἰπὼν 15 ένδέγεται δὲ τοιοῦτον εἶναι τὸ Β, ῷ ἐγγωρεῖ τὸ Α μηδενὶ ὁπ-30 άργειν, ἐνδειχνύμενος ἡμῖν καὶ διὰ τούτου πάλιν, ὁποίαν τὴν ὑπάργουσαν πρότασιν είναι βούλεται. σημειωτέον δέ, δτι ούχ είπεν αδύνατον είναι

¹ οὐχ a 3 ληφθη Μ ή δὲ . . . χαθόλου (4) om. Κ 5 πρόσθεν Μ εἶπε] p. 30 a 15 6 χαὶ τῆς ἑτέρας . . . γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα (7) om. a 8 εἰ γὰρ . . . ἀλλ' οὐχ ἐξ ἀνάγχης (11) lemma in a Κ ἔσται a Κ (Cfi): ἐστὶ Μ et Ar., sed hic omisso ἀναγχαῖον et τὸ συμπέρασμα 10 τοῦ alterum om. a Κ ὂ a Κ: ὅτι Μ τῷ a Κ: τὸ Μ 11 τῷ β̄ παντὶ a Κ 13 ὑπάρχειν (ante χείσθω) Μ 14 ἐξ ἀνάγχης παντί a Μ εἰλήφθω . . . γ ἐξ ἀνάγχης (15) om. a Μ 15 ἀλλὰ μὴν . . . γ ἔξ ἀνάγχης (16) om. Κ 16 γὰρ Μ: γοῦν a Κ χαθόλου a Κ: μεριχὴν Μ 17 ἐπὶ μέρους a Κ: χαθόλου Μ χαὶ om. Μ 18 τὸ ρ Κ 19 ἀναγχαῖαι a Μ: ἀναγχαῖον Κ 20 ὅτε Κ 22 ταὐτό Κ 22. 23 χειμένης a 26 ῆτις ἐπὶ μέρους om. Μ χαταφατιχὸν Μ: ἀποφατιχὸν a Κ συνάγει ἀναγχαῖον a 27 αὐτῷ παντὶ ἀπλῶς Κ 28 αὐτῷ] τῷ evan. Μ 29 ἐνδέχεται . . ὑπάρχειν (30) lemma in a Κ δὲ a κΜ: γὰρ Ar.

τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάργειν· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ παντὶ ὑπάργον 41ν τινὶ αὐτῷ καὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργειν. ἀλλ' ἐπεὶ μὴ ἀναγκαῖόν ἐστι τὸ παντὶ 20 ύπάρχον εδθύς εν τῷ παντὶ ὑπάρχειν καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ αὐτοῦ ὑπάργειν περιέγειν ένδέχεται γάρ και παντί αὐτῷ οὕτως ὑπάργειν ὡς ἐν-5 δέγεσθαι καὶ μηδενί· οὐ γὰρ κεκώλυται ἡ καθόλου καταφατική ὑπάργουσα ούτως αληθής είναι. διό ψεύδος γίνεται έπὶ τῆς ούτως ύπαργούσης καθόλου άληθοῦς τὸ παντί ὑπάρχον τινὶ ἐχείνω ἐξ ἀνάγχης ὑπάρχειν. 25

p. 30 a 27 Ένδέχεται δε τοιοῦτόν τι είναι.

'Αντί τοῦ 'ἐνδέγεται γάρ' τὸ γάρ κατάλληλον ἐν τῆ λέξει τοῦτο. οὐκέτι 10 δέ, εἰ τῆς μείζονος ἀναγκαίας ούσης ὑπαρχούσης δὲ τῆς ἐλάττονος ἀναγκαῖόν τις λέγοι τὸ συμπέρασμα γίνεσθαι, τοιοῦτό τι ψεῦδος ἔπεται. ἄν γάρ τὸ μὲν Α παντί τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχη, τὸ δὲ Β παντί τῷ Γ ὑπάρχη μόνον, καί 30 ληφ θ η τὸ Λ παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, οὔτε ἐν πρώτῳ σχήματι οὔτε ἐν τρίτῳ δμοιον τῷ προειρημένῳ ψεῦδος συνάγεται * συνάγεται γὰρ τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐξ 15 ανάγκης ύπαρχον, αν ή συγκεχωρημένον τὸ αναγκαίας οὔσης τῆς μείζονος άναγχαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, ἢ τινὶ ὑπάρχειν μόνον, εἰ λέγοι τις ύπάργον γίνεσθαι καὶ ἐν τῆ τοιαύτη μίξει τὸ συμπέρασμα, ὧν οὐδέτερον 35 ψεῦδος κειμένου τοῦ Α παντί τῷ Β ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης. ὥστε εἰκὸς αὐτὸν καὶ ὑπὸ ταύτης κινηθέντα τῆς διαφορᾶς, ἐν ἦ μὲν μίξει ἡ μείζων ἀναγκαία, 20 αναγκαῖον θέσθαι τὸ συμπέρασμα, ἐν ἦ δὲ ἡ ἐλάττων, ὑπάργον.

p. 30 a 28 Έτι καὶ ἐκ τῶν δρων φανερόν, ὅτι οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα άναγκαῖον.

Καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων ἐλέγχει τε καὶ δείκνυσιν· εἰ γὰρ εἴη τὸ μὲν Α χίνησις τὸ δὲ B ζῷον τὸ δὲ Γ ἄνθρωπος, ἔσται χίνησις μὲν παντὶ ζώφ 40 25 δπαργόντως, τὸ δὲ ζῷον παντὶ ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγκης, καὶ κίνησις παντὶ μεν δπάρξει ανθρώπω, οδ μην εξ ανάγκης. άξιον δε εντασθα επιστήσαι, πῶς ἐπὶ ταύτης τῆς συμπλοχῆς διὰ τῶν ὅρων ἐλέγξας μὴ συναγόμενον αναγχαϊόν τι συμπέρασμα οὐχέτι τὸ αὐτὸ τοῦτο συνεῖδε δυνάμενον δείχνυσθαι καὶ ἐπὶ τῶν τὴν μείζονα καθόλου τε καὶ ἀναγκαίαν ἐχουσῶν συζυγιῶν 45 30 καὶ γὰρ ἐπ ἐκείνων ὁμοίως ἡ τῶν αὐτῶν ὅρων παράθεσις δείκνυσι μὴ γινόμενον αναγχαΐον το συμπέρασμα. αν γάρ λάβωμεν ζώον παντί ανθρώπω καὶ ἄνθρωπον παντὶ κι νουμένω, συναχθήσεται τὸ ζώον παντὶ κινουμένω 42r άλλ' ἔοικεν ἐπακολουθῆσαι μόνφ τῷ κατὰ παντὸς ἐξ ἀνάγκης ὡς σημαίνοντι "δταν μηδεν ή λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου, καθ' οὐ τὸ κατηγορούμενον οὐ ῥη-

¹ τὸ τὸ ὰ α 3 αὐτοῦ Κ: αὐτῷ a: αὐ.. Μ τινὶ αὐτῷ ἐξ ἀνάγχης α 6 post χαθόλου add. χαταφατικής a 8 textus verba in M δὲ aKM: γὰρ Ar. post εἶναι transponit K: om. Ar. (cf. p. 128, 29) 10 οδσης άναγχαίας αΚ 11 λέγοι? Κ τοιοῦτόν a 15 δπάρχειν a: δπάρ Κ 16 τὸ om. Κ 19 μὲν μίξει ἡ a: μίξει ἡ μὲν 20 τὸ om. K 21 post ἔτι add. δὲ Κ ἔσται Ar.: ἔστι aK δὲ om. a 25. 26 μὲν παντὶ ζώψ ὑπάρξει Κ 26 ἐνταῦθα post πῶς (27) transponit K 27 ante έπὶ add. καὶ K 28 τι M: om. aK 33 τῷ bis a

θήσεται" έξ ανάγκης. εί μὲν οὖν οὕτως ἔγοντα λαμβάνει τὰ ὑπὸ τὸ Β ώς 42τ τοῦ Β τινὰ όντα, ἐξ ἀνάγκης αὐτῶν ἔλαβε τὸ Α κατηγορεῖσθαι. τοῦτο δὲ 5 ην αληθές, εἰ πάντα τὰ ὑπὸ τὸ Β μέρη τοῦ Β ην καὶ οὕτως αὐτοῦ τινα ώς εν τη οδσία αδτοῦ είναι. εί δε δύναταί τινα τῶν ὑπὸ τὸ Β καὶ γωρί-5 ζεσθαι αὐτοῦ, οὐκέτι τοῖς οὕτως οὖσιν ὑπὸ τὸ Β ἐξ ἀνάγκης τὸ Α ὑπάρξει. ην δὲ ἐπὶ τῆς καθόλου ὑπαρχούσης τῆς παραγωγῆς ταύτης αἰτία· ἐπεὶ γὰρ έν ἐχείνη πάντως ὑπάρχειν δεῖ τὸ Α τοῖς ὑπὸ τὸ Β, ἀν παντὶ τῷ Β ύπάρχη, ἀκολουθεῖν δοκεῖ καὶ τὸ Α ἀναγκαίως αὐτοῖς ὑπάρξειν, ἐὰν 10 αναγκαίως δπάρχη παντὶ τῷ B· τοῦτο δέ, ἐπεὶ τὰ δπὸ τὸ B τινὰ τοῦ B 10 έστίν. άλλά τὸ τινά τοῦ Β εἶναι χοινότερον λεγόμενον φαντασίαν ἀποστέλλει ώς ἐν τῆ οὐσία αὐτοῦ ὄντων · οὐχ οὕτω ⟨δ'⟩ ἐχόντων αὐτῶν, οὐδ ἄν τὸ Α αὐτοῖς ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχοι τὸ γὰρ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον οὐ νῦν μόνον άλλά καὶ υστερον υπάρχει. διὸ υπάρχουσαν οὐ τίθησιν ἐν τούτοις 15 γάρ τὸ κατὰ παντὸς τοῦ Β ἐξ ἀνάγκης κατηγορούμενον ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει 15 καὶ τοῖς ὑπὸ τὸ Β, ἐν οῖς ἐστιν ἐξ ἀνάγκης. ἐπὶ μέντοι τοῦ κατὰ παντὸς τοῦ Β ύπαργόντως κατηγορουμένου άληθές ἐστι τὸ μηδὲν εἶναι κατηγορούμενον τῶν ὑπὸ τὸ Β, καθ' ὧν οὐ κατηγορηθήσεται τὸ κατὰ παντὸς τοῦ Β λεγόμενον, ότι, καὶ ὧν ἀναγκαίως τὸ Β κατηγορεῖται καὶ ὧν ὑπαρχόντως, τούτοις είπεῖν ὑπάρχειν τὸ κατὰ παντὸς αὐτοῦ κατηγορούμενον ἀληθές. 20 20 οδικέτι μέντοι άληθες το ών το Β υπαργόντως κατηγορείται, τούτων το κατά τοῦ B ἐξ ἀνάγκης παντὸς κατηγορούμενον κατηγορηθήσεσθαι ἐξ ἀνάγκης • τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον ὑπάρχειν εἰπεῖν ἀληθές, τὸ δ' ὑπάρχον άπλῶς ἐξ ἀνάγκης εἰπεῖν ὑπάρχειν οὐκ ἀληθές. ὅτι δὲ ἡ ὑπάρχουσα καθόλου δπόθεσίς έστιν, εδήλωσε καὶ ἄρτι, δι' ὧν παρέθετο ὅρων.

25 p. 30 a 32 'Ο μοίως δὲ καὶ εἰ στερητικόν εἴη τὸ Α΄ Β΄ ή γὰρ αὐτὴ ἀπόδειξις.

'Ομοίως, φησί, δειχθήσεται μὴ γινόμενον ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα, μηδ' ἄν ἡ μείζων ἢ καθόλου ἀποφατικὴ ὑπάρχουσα· πάλιν γὰρ ἐκθησόμεθα τὸ συμπέρασμα καθόλου ἀποφατικὸν ἀναγκαῖον. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ 30 σχήματι τὴν δεῖξιν ποιούμενοι ἀντιστρέψομεν τὴν καθόλου καταφατικὴν 30 ἀναγκαίαν τὴν Β Γ, καὶ ἔσται τὸ Α τῷ Γ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης, τὸ Γ τῷ Β τινὶ ἐξ ἀνάγκης· ἐξ ὧν συναχθήσεται τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν ἐξ

¹ εἰ μὲν οὖν ΚΜ: τούτου γοῦν α έχοντος αΚ λαμβάνει Κ: λαμβάνων αΜ 6 ην scripsi: η libri 7 αν παντί . . . τὸ 5 ούτως om. a τὸ ā ἐξ ἀνάγκης a δπάρξει Κ 9 άναγκαῖον ὑπάρ Κ ā (8) om. K 8 ἀναγααῖον Κ 10 post 11 ούτω δ' scripsi: ούτως aM: ώς K άλλὰ add. καὶ a 🦼 λέγομεν Κ ἀνάγκης αὐτοῖς a ὑπάρχοι seripsi: ὑπάρχη libri 13 post διὸ add. η (sie) Κ 10 κατηγορουμένου δπαρχόντως a 16. 17 κατηγορούμενον om. a 18 κατηγορείται τὸ $\bar{\beta}$ a 20 οὐκέτι . . . ἀληθές (22) om. M κατηγορηται Κ 21 κατηγορηθήσεται Κ 23 ή om. K 24 post ων add. καὶ Κ 97 δικέν Κ om. a 28 η K: om. aM γάρ om. a ὑποθησόμεθα conicio 29 έν aM: el K 30 άντιστρεψωμεν (sic) Κ 32 ὑπάρχον aK

ανάγκης, δ ψεδδός έστιν υπέκειτο γάρ μηδενί υπάρχον άπλως. εί δὲ ἐν 42τ τῷ τρίτῷ ποιούμεθα τὴν δεῖξιν, ἔξομεν καὶ τὸ Λ οὐδενὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης ἔκειτο γὰρ αῦτη ἐξ ὧν πάλιν συναχθή-35 σεται τὸ Λ τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχον. ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν δ ὅρων δειχθήσεται πάλιν μὴ ἀναγκαῖον γινόμενον τὸ συμπέρασμα κίνησις γὰρ οὐδενὶ ζῷφ ὑπαρχέτω, ζῷον δὲ παντὶ ἀνθρώπῷ ἐξ ἀνάγκης, καὶ κίνησις οὐδενὶ ἀνθρώπῷ, ἀλλὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης.

Δεῖ μέντοι εἰδέναι, ὅτι, ἢν πεποίηται δεῖξιν, ἔοικε μὲν τῇ εἰς ἀδύνατον άπαγωγή, οὐ μὴν ἡ αὐτή ἐστιν ἐκείνη. οὕτε γάρ τὸ ἀντικείμενον τοῦ 40 10 συναγομένου υπέθετο· οὐ γὰρ ἀντίκειται τιῷ παντὶ υπάργειν τὸ Λ τιῷ Γ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγχης ὑπάρχειν οὔτε τῷ μηὸενὶ ὑπάρχειν τὸ μηὸενὶ ἐξ ἀνάγχης· ταῦτα δὲ ὑπέθετο. ἀλλ' οὐδὲ τὸ δειχθὲν ἐχ τῶν ὑποθέσεων αδύνατον ήν, ώσπερ και αὐτὸς ἐπεσημήνατο, αλλά ψεῦδος ψεῦδος γάρ καὶ τὸ ὑποτεθέν. ἀδύνατον γὰρ οὐκ ἔστιν οὔτε γὰρ τὸ παντὶ ὑπάρχον ἀδύνατον 15 καὶ ἐξ ἀνάγκης τινὶ αὐτῷ ὑπάργειν, οὔτε τὸ μηδενὶ ὑπάργον κεκώλυται 45 καὶ ἐξ ἀνάγκης τινὶ αὐτῷ μὴ ὑπάργειν. ψευδεῖ οὖν ὑποθέσει τὸ ψεῦδος ημολούθησεν. ἀδυνάτω μεν γὰρ | ἀδύνατον Επεται, ψεῦδος δὲ ψευδεί. Ετι 42ν όσον ἐπὶ τῆ δείξει, οὐ κατεσκεύασται τὸ προκείμενον οὔτε γάρ τῷ ἀναιρεθήναι τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὡς ψεῦδος ὂν ήδη τὸ παντὶ ὑπάργειν ἀνάγκη 20 άληθες είναι μόνον γάρ εξ άνάγκης τίθεται τῆ άρσει τινός καὶ άνασκευῆ τὸ ἀντικείμενον * ταῦτα δὲ οὐκ ἀντίκειται. οὐδ αὐτὸς οὖν ἔοικε τῷ τρόπῳ 5 τῆς δείξεως τούτω πάνυ τι θαρρεῖν, ἀλλὰ προσχρῆται αὐτῷ δειχνύς, ὅτι, εὶ ἀναγκαίου ληφθέντος τοῦ συμπεράσματος ψεῦδός τι ἔπεται, ὑπάργοντος δὲ μή, δεῖ δὲ τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ἐπεὶ καὶ αί προτάσεις τοιαῦται, ὑπάρχον 25 δειχνύοιτο ἄν. οὐ γὰρ τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ πρὸς τὸ δειχνύμενον κέγρηται, άλλα μεταλαβών άλλην πρότασιν, άντὶ τῆς ὑπαργούσης ἀναγκαίαν, καὶ ποιήσας τινὰ ἐκ ταύτης τε καὶ τῆς ἐτέρας τῶν κειμένων τῆς ἐλάττονος 10 συλλογιστικήν συζυγίαν εύρων το συναγόμενον ψεῦδος δν τούτω προσγρηται είς τὸ μὴ ἀναγχαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἐπιζητήσαι δ' ἄν τις χαὶ 30 οδτω, τίς ή ἀνάγκη τοῦ εἰ μεταληφθέντος τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὸ ἀναγκαῖον

¹ post ψεῦδος add. ἐξ ἀνάγκης Κ γὰρ bis Κ 2 καὶ om. Κ 3 καὶ . . . ἀνάγκης om. Κ αὕτη Μ: αὐτὴ α: αὐτῆ Κ πάλιν om. Μ 4 ante τὸ α add. ὅτι Κ τινὶ aM: οὐ παντὶ Κ μὴ om. Κ ὑπάρχειν α: ὑπάρ κ 5 πάλιν δειχθήσεται Κ τὸ συμπέρασμα om. Μ 6 ζώω . . . οὐδενὶ (7) om. Κ καὶ om. Μ 9 ἐκείνη libri 10 α aK: $\bar{\beta}$ Μ τῷ (ante $\bar{\gamma}$) om. Κ 11 post οὕτε add. δὲ Κ 14 οὐ γὰρ ἀδύνατον omisso ἐστι aK γὰρ (post οὕτε) om. Κ 15 αὐτῶν Μ post οὕτε add. μὴν a 16 αὐτῷ a: αὐτῶν ΚΜ μὴ om. Μ τὸ om. aK 17 ἀδύνατον . . . ἀδυνάτω Κ ψευδεῖ δὲ ψεῦδος a 18 κατασκεύασται Μ 18. 19 τῷ ἀναιρεθῆναι Κ: εἰ ἀναιρεθῆ aM 19 ὡς om. Κ τὸ παντὶ ὑπάρχειν (ὑπάρχον Κ) post εἶναι (20) transponunt aK 19. 20 ἀληθὲς ἀνάγκη Κ 20 τίθενται aK 22 τούτου Κ προχρῆται Μ 24. 25 ὑπάρχον δεικνύοιτο ἄν om. Μ 25 ἄν δεικύοιτο a 26 χρῆται Μ 27 τὴν ἑτέρας a ἀντικειμένων Κ 29 μὴ om. a ἐπιζητήσει Κ: ἐπιζητήσειε a καὶ om. Κ 30 ante ἀναγκαῖον add. μὴ Κ

συμπέρασμα.

ψεῦδός τι συνήχθη, μὴ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον συναγόμενον. ἢ ὅτι ἐξ ἀληθῶν 42ν οὐσῶν οὐ συνάγεται ψεῦδος. τοῦτο μὲν οὖν ἔξωθεν προστέθεικε τὸ εἰ 15 ἀναγκαῖον ὑποτεθείη τὸ συμπέρασμα, ψεῦδός τι συνάγεσθαι προσληφθείσης αὐτῶ τῆς ἐλάττονος προτάσεως, ῆτις ἢν καὶ ⟨αὐτὴ⟩ ἀναγκαία.

αὐτῶ τῆς ἐλάττονος προτάσεως, ἥτις ἦν καὶ ⟨αὐτὴ⟩ ἀναγκαία. Δειχνύοιτο δ' ἄν μὴ ἀναγκαῖον ἀλλὰ ὁπάρχον συναγόμενον καὶ διὰ τοῦ ὑπάρχοντος μὲν τιθεμένου τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ χρωμένοις, εἰ μὴ συγχωροῖτο τοιοῦτον γίνεσθαι, ἀδύνατόν τι ἀπαντᾶν, ἀναγκαίου δὲ μή. κείσθω γὰρ τὸ μὲν A παντὶ τῷ B ὑπαρχόντως, τὸ δὲ B παντὶ τῷ Γ ἐξ 20 ἀνάγχης · λέγω, ὅτι τὸ Α τῷ Γ παντὶ ὑπάρχει. εἰ γὰρ μή, τὸ ἀντιχείμενον 10 οδ παντὶ τὸ A τῷ Γ · καὶ προσειλήφθω ή τὸ B παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης · έξ ὧν συνάγεται τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν, ὅ ἐστιν ἀδύνατον ἔχειτο γάρ αὐτῷ παντὶ ὑπάρχειν. εἰ δέ γε ληφθείη τὸ Α τῷ Γ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ểπὶ τῆ χειμένη συζυγία, ἄν ληφθῆ τὸ ἀντιχείμενον τῷ παντὶ ἐξ ἀνάγχης 25 τὸ 'ἐνδέχεται τὸ Α τῷ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν' καὶ προσληφθῆ τὸ Β τῷ Γ 15 παντὶ ἐξ ἀνάγκης, συνάγεται τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν, δ ούχ έστιν αδύνατον το γάρ παντί ύπαρχον ούχ αδύνατον ενδέχεσθαι τινί αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν. ἡ αὐτὴ δὲ δεῖξις πάλιν, κἄν ἡ μείζων καθόλου αποφατική υπάργουσα ή δὲ ἐλάττων καθόλου καταφατική ἀναγκαία. καὶ 30 γὰρ ἐπὶ τούτων ἄν μὲν ὑπάργον ἀποφατικὸν γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα τιθῆ 20 τις διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς διὰ τοῦ τρίτου σχήματος δείξας, ἀδύνατόν τι συναχθήσεται, αν δ' αναγχαῖον, οὐχέτι " ωστε εἰ ὑπάρχον μὲν τὸ συναγόμενον οἰόν τε δειχνύναι διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀναγχαῖον δὲ μή, ὑπάρχον ἄν εἴη τὸ συναγόμενον. Θεόφραστος δέ, ὅτι μὴ ἀναγκαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα ἐν τῆ τοιαύτη συμπλοχῆ, οὕτω λέγει "εἰ γὰρ τὸ 35 25 μὲν Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Α τῷ Β μὴ ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ μὴ ἐξ ανάγχης καν χωρισθείη, φανερόν, ώς τοῦ Β χωριζόμενον καὶ τοῦ Γ γωρισθήσεται τὸ Α, ώστ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης διὰ τῶν κειμένων". ῷ δειχθέντι προστίθησιν "ώσαύτως δέ, καὶ εἰ ἀναγκαία ἡ μείζων ἐπεὶ γὰρ τὸ μέσον οὐκ ἐξ ἀνάγκης, κἄν χωρισθείη· τούτου δὲ χωριζομένου καὶ 30 τὸ μεῖζον. ἐὰν γάρ τις οὕτως λάβη 'καθ' οῦ τὸ Β, καὶ τὸ Α ἐξ 40 ανάγχης' ὥσπερ αναγχαίας αμφοτέρας λαμβάνει μη γάρ οὕτως λαβόντος ψεῦδος". διὰ γὰρ τούτων δείχνυσι Θεόφραστος, ὅτι, ἐν αἶς μίξεσιν ὑπάρ-

χουσα καὶ ἀναγκαία ἐστίν, ὁποτέρα ἀν αὐτῶν ἀναγκαία ἢ, ὑπάρχον τὸ

¹ ante μη add. τῷ Μ 2 εἰ aM: η Κ 3 ὁποτεθη Κ 4 ἐλάσσονος Κ αὐτη addidi 6 ὁπάρχον Κ post τῆ add. δ' a χρωμένων a 7 συγχωρεῖτο a ἀπατᾶν Κ 8 ὁπάρχοντος Κ 9 παντὶ τῷ $\overline{\gamma}$ a ὑπάρχειν Μ γὰρ aK: δὲ Μ 10 παντὶ τὸ $\overline{\beta}$ collocat a 13 ληφθη scripsi: ληφθείη libri 14 προσληφθείη a 17 δεῖξις δὲ η αὐτη πάλιν Μ ante μείζων add. μὲν a 18 ἐλάττον Κ 22 δειχνύναι om. a 23 Θεόφραστος] desunt seq. fr. apud Wimmerum 24 γίνεσθαι Κ οὕτως Κ 26 χωρισθη Κ χωριζομένου Κ 28 εἰ Μ: η aK ἀνάγχη Μ 29 τούτο Κ 30 λάβοι Κ 31 ὥσπερ om. Μ ἀναγχαία Κ 32 γὰρ ΚΜ: γ οῦν a ante Θεόφραστος add. δ a

p. 30 = 33 Έπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν, εἰ μὲν τὸ καθόλου 42 ν ἐστὶν ἀναγκαῖον, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον. 45

Εἰπῶν περὶ τῶν δύο συζυγιῶν τῶν ἐν πρώτῳ σχήματι, ἐν αἴς ἐξ ἀμφοτέρων καθ όλου τῶν προτάσεων καθόλου συνάγεται, εἰ εἶεν μικταὶ ἐξ 43τ δ ὑπαρχούσης καὶ ἀναγκαίας προτάσεως, ὡς ποτὲ μὲν ἀναγκαίον ἔσται τὸ συμπέρασμα, καὶ ποίας ληφθείσης ἀναγκαίας, ποτὲ δὲ ὑπάρχον, λέγει καὶ περὶ τῶν δύο συζυγιῶν, ἐν αἴς ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καταφατικὴ πρότασίς ἐστιν ἡ δὲ μείζων καθόλου ἢ καταφατικὴ ἢ ἀποφατική, καὶ φησίν, ὅτι 5 καὶ ἐν ταύταις ταῖς συμπλοκαῖς, ἄν μὲν ἡ μείζων ἀναγκαία ἢ καταφατικὴ 10 οὖσα ἢ ἀποφατική, ἀναγκαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα, καθάπερ ἐπὶ τῶν πρώτων συζυγιῶν, ἄν δὲ ἡ ἐλάττων, ὑπάρχον, τῷ αὐτῷ δὲ προσχρώμενος καὶ ἐπὶ τούτων ἀναγκαῖον ἡγεῖται δεικνύναι τὸ συμπέρασμα οὕσης τῆς μείζονος ἀναγκαίας καθόλου τῷ γὰρ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης 10 τὶ δὲ τοῦ Γ ὑπὸ τὸ Β εἶναι ἀκολουθήσειν ἡγεῖται τὸ καὶ ἐκείνῳ τοῦ Γ τῷ 15 ὄντι ὑπὸ τὸ Β τὸ Α ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν. δμοιος δὲ ὁ λόγος, καὶ εὶ ἡ μείζων καθόλου ἀποφατικὴ ἀναγκαία εἴη.

Τοῦ μέντοι ἐπὶ μέρους ἀναγκαίου ὅντος οὐκέτι ἔσεσθαί φησιν ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα, καὶ τὴν αἰτίαν προστιθεὶς φησὶν οὐδὲν γὰρ ἀδόνατον συμπίπτει, καθάπερ οὐδὶ ἐν τοῖς καθόλου συλλογισμοῖς, λέγων 15 20 ἤτοι, ὅτι ὑπάρχοντος τοῦ συμπεράσματος ὑποτεθέντος γίνεσθαι οὐδὲν ἔπεται ἀδύνατον, τοῦτὶ ἔστι ψεῦδος, ὥσπερ οὐδὶ ὅτε ἀμφότεραι μὲν ἢσαν καθόλου, ἢν δὲ ἐλάττων ἡ ἀναγκαία ἐπὶ ἐκείνων γὰρ ἀναγκαίου μὲν ὑποτεθέντος τοῦ συμπεράσματος ψεῦδός τι εἵπετο, ὑπάρχοντος δὲ οὐδέν εἰ γὰρ ὑποθοίμεθα ἐπὶ τῶν καθόλου τῷ Γ παντὶ τὸ Α ὑπαρχόντως, λαμβάνοιμεν δὲ καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, συνάγεται ἐν τρίτῷ σχήματι τὸ Α τινὶ 20 τῷ Β ὑπάρχειν, ὅπερ ἀληθές ἐστιν ὑπέκειτο γὰρ παντὶ ὑπάρχειν ὡς οὖν ἐπὶ ἐκείνων ἀναγκαίου μὲν ὑποτεθέντος τοῦ συμπεράσματος ψεῦδός τι συνήγετο, ὑπάρχοντος δὲ οὐκέτι, οὕτω, φησί, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει ἕξει,

30 ἀδύνατον συμπίπτει, καθάπερ οὐδ' ἐν τοῖς καθόλου συλλο-25 γισμοῖς εἶπεν, ὅτι, ὡς ἐπ' ἐκείνων ἀναγκαίου τιθεμένου τοῦ συμπεράσματος τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ χρωμένων ἡμῶν εἰς ἔνδειξιν αὐτοῦ οὐδὲν ἀδύνατον εἶπετο ἀλλὰ ψεῦδος μόνον, ὡς ἐδείχθη διὰ τῶν προειρημένων, δι' οὐ ⟨οὐ⟩

εί εἴη ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καταφατική ἀναγκαία. ἢ τὸ οὐδὲν γὰρ

² έστὶν om. K ἔσται om. K 3 έξ om. K 4 τῶν om a 5 ἀναγααίας καὶ ὑπαρχούσης a 6 καὶ alterum om. K 7 πρότασις post ἐλάττων transponit a 10 post καθάπερ add. καὶ a 11 ἐλάσσων K ὑπάρχον] ον periit in K αὐτῷ evan. M 12 τούτῷ K 14 ἡγεῖται ἀκολουθήσειν aK καὶ K: κατ' aM 15 ὄντι evan. M ὑμοίως aK 17 ὄντος ἀναγκαίου a post οὐκέτι add. δὲ a ῷησὶν ἔσεσθαι K 18 τὸ om. K 20 ήτοι, ὅτι transposui: ὅτι ἡτοι libri 21 ὅταν a 22 ἡ ἐλάττων (ἐλάσσων Κ) aK 24 τὸ α παντὶ τῷ $\overline{\gamma}$ aK λαμβάνοιμεν scripsi: λαμβάνοιμεν kM: λάβοιμεν a 25 καὶ om. K 26 ὅπερ a et M, in quo ειν ὅπε evanuit: δ K 29 ἡ om. K 31 ώς om. K 33 οὐ addidi

κατασκευάζεται τὸ ἀναγκαῖον, οὕτως οὐος ὅταν ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους 43τ ἀναγκαία καταφατική τιθήται. εἰ γὰρ εἴη τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχον, τὸ δὲ Β τῷ Γ τινὶ ἐξ ἀνάγκης, καὶ βούλοιτό τις διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς 30 δείξαι τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὁπάργον ἐξ ἀνάγκης, λήψεται μὲν τὸ ἀντικείμενον 5 αὐτοῦ τὸ ἐνδέχεσθαι τὸ Α τῷ Γ μηδενί· ῷ προσληφθέντος τοῦ τὸ Β τινὶ τῶ Ι' ἐξ ἀνάγκης συνάγοιτο ἄν ἐν τρίτφ σγήματι τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν, δ οὐκ ἀδύνατον· ἔκειτο γὰρ αὐτῷ παντὶ ὑπάρχειν· ωστ' οὐ κατεσκεύασται. ἀν μέντοι μὴ ἀναγκαῖον ἐπὶ μέρους καταφατικὸν 35 άλλ' ὑπάρχον βουληθώμεν δεῖξαι τὸ συμπέρασμα διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον 10 ἀπαγωγῆς, προελευσεταί τε ό λόγος καὶ ἀδύνατόν τι συναχθήσεται παρὰ τὴν ὑπόθεσιν. τὸ μὲν γὰρ ἀντιχείμενον τῷ τὸ A τινὶ τῷ Γ ἐστὶ τὸ τὸ Aμηδενὶ τῷ Γ΄ ῷ δὴ ἀν προσληφθῆ τὸ Β τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, συναχθήσεται τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν, ὂν ἀδύνατον· παντὶ γὰρ ὑπῆρχεν αὐτῷ · ὥστε ἀδύνατος ἡ ὑπόθεσις ἡ μηδενὶ τῷ Γ΄ τὸ Α λέγουσα · τινὶ ἄρα. 40 15 ώς οὖν ἐπὶ τῶν καθόλου οὐκ ἦν ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα, ὅτι οὐδὲν άδύνατον είπετο χρωμένων ήμῶν τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ ἐπ' αὐτῶν, οῦτω καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους. οὐκ ἐξέθετο οὰ τὴν οεῖξιν οὕτε ἐπὶ τῶν καθόλου ούτε ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους τὴν δί ἀδυνάτου, ἢς ἐμνημονεύκαμεν, άλλα μόνον εμνημόνευσεν αὐτῆς, ὅτι εγίνετο ἐν αὐτῆ μτξις ἐνδεγομένης καὶ 20 αναγχαίας, περὶ ης μίξεως οὐδέπω τὸν λόγον πεποίηται.

Δύναται καὶ τὸ οὐδὲν γὰρ ἀδύνατον συμπίπτει οὐκ ἐπὶ τὴν δειξιν, ἢν ἐποιήσατο δεικνύς τι ψεῦ|δος ἔπεσθαι ὑποτεθέντι τῷ ἀναγκαίῳ, 43ν ἐπανάγων ἡμᾶς εἰρηκέναι, ἀλλὶ οὐδ ἐπὶ τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγήν, περὶ ἢς εἶπον ἀρτίως, ἀλλὶ ἐπὶ τὴν ἐκ τῶν ὅρων μαρτυρίαν. τοῖς τὰρ εἰρημένοις καὶ ἡ ἐκ τῶν ὅρων δειξις συνάδει κηφθεισῶν γὰρ προτάσεων ἐν συζυγία τε καὶ μίξει ταύτη τὸ συμπέρασμα ὑπάρχον γίνεται. ἢν δὶ ἀν ἀδύνατον τὸ λεγόμενον ὑφ ἡμῶν, εἰ ἐπὶ τῶν ὅρων ἡλέγ-5 κετο. καὶ τοῦ τοῦτ εἶναι τὸ εἰρημένον σημεῖον ἀν εἰη τὸ τοὺς ὅρους αὐτὸν εὐθέως παραθέσθαι κίνησις μὲν γὰρ παντὶ ζώφ ὑπαρχόντως ἢ οὐδενί, ζῷον δὲ τινὶ λευκῷ ἐξ ἀνάγκης (κύκνω γάρ), καὶ κινησις τινὶ λευκῷ ὑπάρχει, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης, ἢ τινὶ λευκῷ οὐχ ὑπάρχει ὑπαρχόντως.

 Δ εῖ μέντοι εἰδέναι, ὅτι τῆ ἐπὶ ψεῦδος ἀγούση δείξει οὸχ οἶόν τε ἐπὶ 10 τούτων γρήσασθαι, ἢ ἐπὶ τῶν καθόλου ἐχρήσατο. κειμένου γὰρ τοῦ τὸ Λ

¹ ἀναγκαῖον ΚΜ: interstitium in a οὐδὲ ἡ ἐλάσσων ὅταν Κ 2 τιθῆται correxi: τί-4 τὸ α om. Κ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον aK 5 τὸ tertium ante αὐτῷ add. ἐν Μ ὑπάρχον aK 8 κατεσκευάσθαι rexi: βουληθείημεν libri 10 τε om. Μ τι superser. Μ θεται libri εἴη om. M 7 ἔχοιτο Κ om. K 9 βουληθώμεν correxi: βουληθείημεν libri 13 ὑπάργειν Μ: ὑπάρ Κ: ὑπάργον α 16 αὐτῶν α: αὐτοῦ 11 τὸ (post τῷ) om. K έπὶ τῶν bis K 18 μεμνημονεύχαμεν aK 19 αὐτῆς aM: 19. 20 ἀναγχαίας χαὶ ἐνδεχομένης Κ 21 συμπίπτει Μ ΚΜ 17 οὕτως Κ αὐτῶν Κ έγένετο Κ 22 ψεῦδός τι aK 24 μαρτυρίαν aM: πρακτείαν K 26 τοιαύτη a 27 τὸ λεγόμενον om. a 28 τοῦ et Ar.: συμβαίνει aK 25 έκ M: ἐπὶ a: om. K τοῦτ' a: τοῦτ' Κ: τούτου τότ' Μ (fort. τοῦ τοῦτό γ') τὸ alterum om. a 29 ws χίνησιν μέν omisso γάρ Κ 33 ŋ K

20 $p.\,30\,\text{b}\,7$ Έπὶ δὲ δευτέρου σχήματος, εἰ μὲν ή στερητική 44^r πρότασίς ἐστιν ἀναγκαία, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγ- 5 καῖον, εἰ δ' ή κατηγορική, οὐκ ἀναγκαῖον.

Δεῖ μὲν τῷ εἰ μὲν ἡ στερητικὴ πρότασις ⟨τὸ⟩ 'καθόλου' προσυπακούειν' περὶ γὰρ πρώτων λέγει τῶν ἐκ καθόλου προτάσεων' ἐν ἦ γὰρ 25 συμπλοκῷ ἡ ἐπὶ μέρους ἐστὶ στερητική (ἔστι οὰ ἐν τῷ τετάρτη συζυγίᾳ τὸ ἀποφατικὸν τοιοῦτον), ὅταν ῷ ἀναγκαία, οὐ γίνεται ἀναγκαίον τὸ συμπιοῦς καθόλου συλλογισμοῖς κανουστέον' περὶ γὰρ τούτων πρώτως ποιεῖται τὸν λόγον' προελθών γοῦν λέγει ''ὁμοίως οὰ ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει τοῖς καθόλου συλλογισμοῖς κάκουστέον' περὶ γὰρ τούτων πρώτως ποιεῖται τὸν λόγον' προελθών γοῦν λέγει ''ὁμοίως οὰ ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει τοῖς ἐπὶ τοῦ πρώτου δεδειγμένοις αὐτῷ. ἐπεὶ γὰρ ἐν ἐκείνῳ τῆς μείζονος 15 προτάσεως ἀναγκαίας οὕσης ἐν τᾶς μίξεσιν ἀναγκαῖον ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα,

¹ προσλάβωμεν a: προσλαβὼν ἐν ΚΜ 2 post τούτων add. τῶν aK 3 ἐν τρίτφ σχήματι ἐξ ἀνάγλης ΚΜ 4 post καταφατικάς add. ἀναγκαίας aK $\bar{\gamma}$ om. ΚΜ 5 δύο om. Μ 6 post δύναται add. δ' a 8 μόνον a: μόνων ΚΜ 12 κειμένη διαφορὰ Κ τεθέντος Κ 14 post ἀδύνατον add. ἄν a $\bar{\eta}$ addidi 15 γίνεται a δὲ Κ: om. aM 17 post μὲν add. γὰρ a post καταφατική add. ἐστιν a 18 σχήματι om. aK 20 Μίξις ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου ἐν δευτέρφ σχήματι superscr. a εἰ a et Ar.: $\bar{\eta}$ Κ $\bar{\eta}$ om. Κ 21 ἐστιν om. Κ 23 $\bar{\eta}$ om. Μ τὸ a: om. ΚΜ 25 συμπλοκή aM ἔστη (post μέρους) Κ post δὲ add. καὶ Κ 26 ἀναγκαία a: ἀναγκαΐον ΚΜ 27 $\bar{\eta}$ om. Κ 28. 29 ποιεῖται τὸν λόγον πρῶτον a 29 λέγει] p. 31 a 1 δ' aK 30 λέγει om. Μ 31 γὰρ om. Κ

τὸ δὲ δεύτερον σχημα τήν τε γένεσιν ἔχει ἀπὸ τοῦ πρώτου (τῆς γὰρ ἐν 44r έχείνω μείζονος άντιστραφείσης προτάσεως γέγονε τοῦτο), καὶ δι' άντιστροφῆς οί πλεϊστοι τῶν ἐν τούτω συλλογισμῶν εἰς τὸ πρῶτον ἀνάγονται σχῆμα (ἀντιστραφεῖσα γὰρ ἡ στερητική καθόλου ἐν τῷ δευτέρφ σχήματι γίνεται 20 5 μείζων εν τῷ πρώτω), ὅταν δὴ αὕτη ἀναγκαία ἦ, ἀναγκαῖον ἔσται καὶ τὸ συμπέρασμα. ἐπεὶ γὰρ δεῖ μὲν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τὴν μείζονα εἶναι καθόλου, εἰ συλλογισμὸς γίνοιτο, δεῖ δὲ ἀντιστραφείσης τινὸς ἐκ τοῦ δευτέρου σχήματος γίνεσθαι τὴν μείζονα, ἐπειδὴ οὕτως ἐγίνετο τὸ δεύτερον σχῆμα, αύτη έσται πρότασις αντιστρεφομένη, ήτις καθόλου τέ έστι καὶ αντιστραφείσα 10 καθόλου μένει· τοιαύτη δέ ἐστι μόνη ἡ καθόλου ἀποφατική. ταύτης ἄρα 25 αντιστρεφομένης ή εἰς τὸ πρῶτον σχημα τοῦ δευτέρου ἀναγωγή. ὅταν δὴ αΰτη ἢ ἀναγκαία, ἀναγκαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα, ἐπεὶ καὶ ἀντιστραφεῖσα ἀναγχαία μένει καὶ γίνεται ἡ μείζων ἐν πρώτω σχήματι. οὐκέτι μέντοι γε τῆς κατηγορικῆς προτάσεως ἀναγκαίας γενομένης ἐν δευτέρφ 15 σχήματι, αναγκαῖον τὸ συμπέρασμα· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ γινομένη ἐλάττων 30 έν τῆ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῆ τῶν τοῦ δευτέρου σχήματος συζυγιῶν οὔσης δὲ τῆς ἐλάττονος ἐν αὐτῷ ἀναγχαίας ὑπάρχον ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα.

p. 30 b 9 "Εστω γάρ πρώτον ή στερητική άναγκαία.

20 Σαφης ή δεῖξις· ἀντιστρέψας γὰρ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν οὖσαν ἀναγκαίαν καὶ ποιήσας τὸ πρῶτον σχῆμα, ἐπεὶ ἐν ἐκείνῳ οὖσης τῆς μείζονος ἀναγκαίας τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον ἢν, ὁμοίως φησὶν ἔσεσθαι καὶ 35 ἐπὶ τούτου τοῦ σχήματος. ὅτι δὲ τὸ μηδενὶ ἐνδέχεσθαι ἐπὶ τῆς Α Β προτάσεως εἰρημένον ἀπόφασις ὂν ἐνδεχομένου τὸ ἀναγκαῖον δηλοῖ, γνώ25 ριμον· τὸ γὰρ μηδενὶ ἐνδεχόμενον ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ αὐτῶν ὑπάρχει· οὐ γὰρ ὡς ἐνδεχομένη ἀλλὶ ὡς ἐνδεχομένης ἀπόφασις εἴληπται καὶ ἴσον δυναμένη τῆ 'ἐξ ἀνάγκης οὐδενί'. καὶ τὸ ὥστε οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Β ἐνδέ- 40 χεται ὅμοιον ἐκείνῳ· ἔστι γὰρ τὸ λεγόμενον 'ρὸκ ἐνδέχεται τινί', δ ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἐξ ἀνάγκης οὐδενί'. πάλιν δὲ τῷ αὐτῷ προσεχρήσατο εἰπὼν τὸ
30 γὰρ Γ ὑπὸ τὸ Α ἐστίν· ἐπεὶ γὰρ ἔκειτο τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, οὐδενὶ δὲ τῷ Α τὸ Β ἐξ ἀνάγκης, οὐδενὶ ὑπάρξει τὸ Β τινὶ 44ν ὅντι τοῦ Α, ῷ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ὑπῆρχε τὸ Β.

Δύο ήσαν ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἐκ τῶν καθόλου προτάσεων γινόμενοι συλλογισμοὶ ποτὲ μὲν τῆς μείζονος οὕσης καθόλου ἀποφατικῆς ποτὲ δὲ τῆς ἐλάττονος, οἴτινες ἀμφότεροι εἰς τὸ πρῶτον ἀνήγοντο σχῆμα τῆς καθόλου 5 ἀποφατικῆς ἀντιστρεφομένης καὶ γινομένης ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι μείζονος προτάσεως. ἦν δὲ αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἡ διαφορά, ὅτι ὁ μὲν τὴν μείζονα ἔχων καθόλου ἀποφατικὴν διὰ μιᾶς ἀντιστροφῆς τὸ προκείμενον συνάγων ἐδείκνυτο, ὁ δὲ τὴν ἐλάττονα διὰ δύο ἀντιστροφῶν οὐ γὰρ μόνον ἡ πρότασις ἡ ἀποφατικὴ ἀντεστρέφετο ἀλλὰ καὶ τὸ συμπέρασμα ὄν καθόλου 10 ἀποφατικόν. ἐπεὶ τοίνυν καὶ τῆς ἐλάττονος οὕσης καθόλου ἀποφατικῆς ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι κατὰ τὴν ταύτης ἀντιστροφὴν ἐγίνετο τὸ πρῶτον σχῆμα μείζονος γινομένης ταύτης, ἀκολούθως λέγει, ὅτι, κὰν ἡ ἐλάττων πρότασις ἐν δευτέρῳ σχήματι καθόλου ἀποφατικὴ ἀναγκαία ἢ, ἀναγκαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα. ὅσα γὰρ ἐπὶ τῆς πρὸ ταύτης συζυγίας εἴρηται, καὶ ἐπὶ 15 ταύτης άρμόσει. πλὴν δεήσει ἐπὶ ταύτης ἀντιστρέψαι καὶ τὸ συμπέρασμα, δ ἐδήλωσεν ἐπενεγκών.

p. 30 b 17 Ο δικ άρα οδδε το Β τῷ Γ· ἀντιστρέφει γὰρ ὁμοίως.

Τὸ ὁμοίως προστεθὲν δηλωτικόν ἐστι τοῦ ἀν ἢ ἀναγκαία ἡ ἀντιστρεφομένη, ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἀντιστρέφουσαν αὐτῆ γίνεσθαι, ἀν ὑπάρ-20 χουσα, ὑπάρχουσαν. ἢ ὁμοίως ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν 20 ὑπαρχουσῶν.

p. 30 6 18 Εἰ δ' ἡ κατηγορικὴ πρότασίς ἐστιν ἀναγκαία, τὸ συμπέρασμα οὐκ ἔσται ἀναγκαῖον.

"Ότι μὴ γίνεται ἀναγχαῖον τὸ συμπέρασμα ἐν δευτέρφ σχήματι τῆς 25 καταφατικῆς καθόλου τε καὶ ἀναγκαίας οὕσης τῆς δὲ ἐτέρας καθόλου ἀποφατικῆς ὑπαρχούσης δείκνυσιν ἀναγαγὼν διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τὴν συμπλο- 25 κὴν τὴν ἐκκειμένην εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα καὶ δείξας τὴν ἐλάττονα γινομένην ἀναγκαίαν ἐν αὐτῷ. μείζων γὰρ ἐν πρώτφ σχήματι ἡ ἀποφατικὴ ἐν ταῖς

¹ καὶ εἰ... τεθη Arist. codices τὸ $\bar{\gamma}$ a 2 ἐχ τῷν χαθόλου προτάσεων ἐν τῷ δευτέρω σχήματι a 4 ἀνάγονται M 6 αὐτῷ a διαφοραί M (sed $\dot{\eta}$) 7 σ[υνάγων] unc. incl. perierunt in B 8 οὐ γὰρ μόνον periit in B 9 χ[αὶ τὸ συμπέρ]ασμα] unc. incl. perierunt in B 70 αΒ: τὸ M 10 ἐλάττονος periit in B 11 σχήματι κατὰ ρετίτ in B 11 σχήματι κατὰ μετίτ in B είται κατὰ μετίτ in B είται μ

συλλογιστιχαῖς συζυγίαις τῷ τὴν ἐλάττονα δεῖν αἰεὶ χαταφατιχὴν εἶναι· μὴ $44^{\rm v}$ οὕσης δὲ τῆς ἀποφατιχῆς ἀναγχαίας οἰκ ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα ἀναγχαῖον.

p. 30 b 24 "Ετι εί τὸ συμπέρασμά ἐστιν ἀναγκαῖον, συμβαίνει τὸ 30 Γ τινὶ τῷ Α μὴ ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης.

Οδ μόνον τῆ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῆ τὴν συμπλοκὴν τὴν ἐν δευτέρφ σγήματι την έγουσαν την καθόλου καταφατικήν αναγκαίαν υπάργουσαν δὲ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν δείκνυσι μὴ ἀναγκαῖον συνάγουσαν άλλὰ καὶ τῷ εἰ ὑποτεθείη ἀναγκαῖον εῖναι τὸ συμπέρασμα, ψεῦδός τι 35 συνάγεσθαι, ώς έδειξε καὶ ἐν τῷ πρώτφ σγήματι, ὅτε ἡ ἐλάττων ἦν κα-10 θόλου καταφατική ἀναγκαία. κείσθω γάρ ή συζυγία, καὶ τὸ Α παντὶ μὲν τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπαργέτω, τῷ δὲ Γ΄ μηδενὶ ὑπαρχέτω μόνον. ἄν δὴ συνάγεσθαί τις λέγη τὸ B ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ τῷ Γ , ἔσται καὶ τὸ Γ ἐξ ανάγχης οδοενὶ τῷ Β΄ αντιστρέφει γάρ αλλ' ἐπεὶ ἔχειτο καὶ τὸ Α παντὶ 40 τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, καὶ τὸ Β τινὶ τῶν Α ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει· ἐξ ὧν ἐν τῷ 15 πρώτω σχήματι έχ δύο ἀναγχαίων, τῆς μείζονος χαθόλου ἀποφατικῆς χαὶ τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους καταφατικῆς, ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἀναγκαῖον συναγθήσεται τὸ τὸ Γ τινὶ τῷ Α ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάργειν. δ ψεῦδος εἶναί φησι διὰ τὸ μηδὲν κωλύειν, ὅτε τὸ Α κεῖται μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τότε τοιοῦτον εἶναι τὸ Α, ὡς εἰ καὶ μηδενὶ αὐτῷ ὑπάρχει τὸ Γ, διὰ τὸ 45 20 κεῖσθαι μὲν τὸ Α τῷ Γ μηδενὶ ὑπάργειν ἀντιστρέφειν δὲ τὴν καθόλου αποφατικήν έαυτη, αλλ' οὖν δύνασθαι αὐτιο καὶ παντὶ ὑπάρχειν· οὐ γὰρ 45r κεκώλυται άληθής είναι ή ἀπόφασις ή λέγουσα τὸ Γ οὐδενὶ τῷ Α ὑπάργειν, εὶ ἐνδέγοιτο αὐτῷ παντὶ ὑπάρξαι. ὅταν δὴ οὕτως εἰλημμένης τῆς ἀποφατικής της 'τὸ Α μηθενὶ ὑπάργει τῷ Γ' ὡς καὶ τοῦ Α παντὶ αὐτῷ ἐνδεχο-25 μένου τ $\tilde{\omega}$ Γ καὶ τοῦ Γ παντὶ τ $\tilde{\omega}$ A ὑπάρχειν συναχ ϑ $\tilde{\eta}$ τὸ Γ τινὶ ἐξ ἀνάγχης μή δπάργειν τῷ Α, ψεῦδος ἔσται τὸ συναγόμενον. ὥστε δποτεθέντος τοῦ 5

30 Παρέθετο δὲ καὶ ὅρους, ἐφ' ὧν ἐνδέχεται τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἀληθῆ εἶναι ἐνδεχομένου καὶ παντὶ ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ τοῦ ἀποφασκομένου ἀληθῶς. ἄν γὰρ ἢ τὸ μὲν Α ζῷον τὸ δὲ Γ κινούμενον, ἐγχωρεῖ 10 τὸ Α, τοῦτ' ἔστι τὸ ζῷον, μηδενὶ κινουμένῳ ὑπάρχειν· οὸ μὴν διὰ τοῦτο

ψεῦδός τι συνάγεσθαι.

συμπεράσματος αναγκαίου γίνεσθαι εν τῆ εκκειμένη συζυγία ψεῦδός τι ἀκολούθησε. ψευδὴς ἄρα καὶ ἡ ὑπόθεσις οὐ γὰρ οἰόν τε ἐξ ἀληθῶν

¹ ἀεὶ Μ 2 τὸ συμπέρασμα οὐχ ἐγίνετο α 3 ἔτι δ' Ar. 9 ἔδειξε] c. 9 p. 30 a 25 10 χείσθω] χεί periit in B γὰρ periit in M 11 ὑπαρχέτω (post ἀνάγχης) om. M: ὑπαρχ periit in B 13 μηδενὶ α ἐπειδὴ α 14 χαὶ . . . ἐξ ἀνάγχης om. M τῷ α α 16 μέρους prius periit in M ἀναγχαῖον ἀποφατιχὸν α 19 αὐτῶν B pr. ὑπάρχειν B 20 ὑπάρχειν μηδενί M 23. 24 τῆς ἀποφατιχῆς om. M 24 ὑπάρχει scripsi: ὑπάρχειν libri παντὸς M 25 τῷ ϙ̄ B: τοῦ ϙ̄ α τῷ α Μ: τοῦ α B: αὐτῷ α ὑπάρχοντος M post ὑπάρχειν add. τῷ ᾱ α συνήχθη M 26 α aM: $\overline{\gamma}$ B ὥστε aB: οὕτως M 27 ἐχχειμένη] ἐχ B corr. 31 τοῦ ὑποχειμένου M 31. 32 ἀποφατιχοῦ α 33 οὐδενὶ M μὴν aB: μόνον M

κεκώλυται αὐτῷ ἐνδέχεσθαι καὶ παντὶ ὑπάρξαι. ὁμοίως καὶ τὸ κινούμενον 45τ καν μηδενὶ ζῷφ ὑπάρχη, ἀλλὰ καὶ παντὶ αὐτῷ ἐνδέχεται ὑπάρχειν τὸ κινεῖσθαι γὰρ οὐδενὶ ζῷφ δυνατόν, τοῦτ ἔστι τὸ Γ τῷ Λ, διὰ τὸ ἀντιστρέφειν τὸ καθόλου ἀποφατικόν οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παντὶ αὐτῷ ἐνδέχεται. 5 καὶ γὰρ εἰ μὴ τὸ ζῷον συγχωροῖ τις παντὶ κινουμένῳ δύνασθαι ὑπάρχειν, 15 ἀλλὰ καν τὸ κινεῖσθαί γε παντὶ ζῷφ συγχωρήσειεν ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν. ὅστε εἰ ἐνδέχεται ἐπὶ τινῶν οὕτως, ὁ δὲ ἀποφατικὸν ἐπὶ μέρους ἀναγκαῖον ποιήσας τὸ συμπέρασμα ἀναιρεῖ τοῦτο (ἐξ ἀνάγκης γὰρ δείκνυσι τινὶ μὴ ὑπάρχον, δ ἔκειτο άπλῶς μηδενὶ ὑπάρχον), ἐλέγχοιτ' ἄν ὡς οὐχ ὑγιῶς 10 λαμβάνων ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα ἐπὶ τῷ τοιαύτη τῶν προτάσεων 20 μίξει τε καὶ συμπλοκῆ.

"Ότι τῆς τοιαύτης οὕσης συμπλοχῆς οὐχ ἀναγχαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα, δείχνυται καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. εἰ γὰρ ὑπάρχοντος μὲν τιθεμένου γίνεσθαι τοῦ συμπεράσματος καὶ τοῦ ἀντικειμένου τῷ ὑπάρ15 χοντι ὑποτιθεμένου ἀδύνατον ἔπεται, εἰ δὶ ἀναγχαῖον ὑποτεθείη γίνεσθαι, οὐδὲν δείχνυται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀδύνατον, δῆλον, ὡς ὑπάρχον εδ ἄν δείχνύοιτο ἀλλὶ οὐχ ἀναγχαῖον γινόμενον τὸ συμπέρασμα. κείσθω γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β παντὶ ἐξ ἀνάγχης, τῷ δὲ Γ μηδενί λέγω, ὅτι τὸ Β τῷ Γ οὐδενὶ ὑπάρξει. εἰ γὰρ μή, τινὶ ὑπάρχει ἀλλὰ καὶ τὸ Α τῷ Β 20 παντὶ ἐξ ἀνάγχης τὸ Α ἄρα τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης, δ ἀδύνατον ἔχειτο γὰρ μηδενὶ αὐτῷ ὑπάρχειν. εἰ δὲ λέγοι τις ἐπὶ τῷ κειμένη συζυγία θο ἀναγχαῖον ἀποφατικὸν καθόλου συνάγεσθαι καὶ τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης, ἄν λάβωμεν τὸ ἀντικείμενον τούτου, ὅ ἐστιν ἐνδέχεσθαι τὸ Β τινὶ τῷ Γ, καὶ προσλάβωμεν τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγχης, ἔσται τὸ συμπέρασμα τὸ Δ τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι, δ οὐχ ἔστιν ἀδύνατον οὸ γὰρ ἀδύνατον τὸ μηδενὶ ὑπάρχον τινὶ αὐτῷ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν.

p. 30 b 31 Έτι κάν δρους ἐκθέμενον εἴη δεῖξαι, ὅτι τὸ συμπέρασμα οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον ἀπλῶς ἀλλὰ τούτων ὄντων ἀναγκαῖον. 35

 $^{\circ}$ Οτι τῆς τοιαύτης οὔσης συμπλοχῆς οὖχ ἀναγχαῖον γίνεται τὸ συμπέ- 30 ρασμα, χαὶ τῆ τῶν ὅρων παραθέσει δείχνυσιν. ἄν γὰρ ἢ τὸ μὲν A ζῷον

² καν aΒ: καὶ Μ ὑπάρχη aΒ: ὑπάρ Μ 3 οδδενί a: παντί BM α διά periit in B 4 μ[ὴν ἀλλὰ καὶ] uncinis inclusa perierunt.in Β μὴν α: μόνον Μ 5 συγχωρεῖ α: ἐγχωροίη Μ 🥏 [ἀλλὰ κἂν τὸ] κινεῖσθαί [γε παντ]ὶ ζώφ [συγχωρήσ]η ἐνδέ[χεσθαι ὑπάρ]γειν om. B pr., in mg. add. man. posterior; literae unc. incl. perierunt γε συγχωρήσειεν scripsi: συγχωρήση libri 7 ώστ' Μ ένδέγεται om. M: post οὕτως transponit a δ' M άποφατικός Μ 7. 8 ποιήσας άναγχαῖον Μ 8 άναιρεῖται τοῦτον a 12 post ὅτι add. δὲ a οὕσης om. a 13 post δείχνυται add. δὲ M 15 post ἀδύνατον add. τι M 17 οὐκ om. M 20 ἄρα ā aM post ἀνάγκης alterum add. παντὶ τῷ $\bar{\gamma}$ B 21 λέγει a 22 καὶ om. a 24 καὶ προσλάβωμεν · · · τῷ $\bar{\gamma}$ (25) om. M 25 ἐνδέχεται M 26 post τινὶ add. δὲ M αὐτῶν a 29 οὕσης periit in B 29. 30 post συμπέρασμα add. ἀλλὰ καὶ εἰ (ἀλλὰ καὶ εἰ evan. Β) άληθής εἴη ή λέγουσα οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός, quae sunt verba p. 140, 10, BM: om. a 30 ὄρων ΒΜ: ὄντων α

τὸ δὲ Β ἄνθρωπος τὸ δὲ Γ λευκόν, τὸ Α, ὅ ἐστι ζῷον, παντὶ μὲν ἐξ 45τ ἀνάγκης τῷ Β, ὅ ἐστιν ἄνθρωπος, οὐδενὶ δὲ τῷ Γ, ὅ ἐστι λευκόν, ὑπάρξει ἀπλῶς · δ μετὰ παραμυθίας ἔθηκεν εἰπὼν ἐνδέχεται γὰρ τὸ ζῷον 40 μηδενὶ λευκῷ ὑπάρχειν · κἄν γὰρ τοῦτο μὴ τοιοῦτον ἢ, ἀλλὰ ἄλλο τι 5 τοιοῦτον ληφθήσεται · ὁ δὴ ἄνθρωπος οὐδενὶ μὲν λευκῷ ὑπάρξει, οὸ μὴν ἐξ ἀνάγκης. δηλῶν δὲ τό τε οὐκ ἐξ ἀνάγκης, καὶ τί σημαίνει ἡ πρότασις ἡ λέγουσα ἄνθρωπον οὐδενὶ λευκῷ, ἐπήνεγκεν ἐνδέχεται γὰρ ἄνθρωπον γενέσθαι λευκόν. ὁ γὰρ λέγων ἄνθρωπον μηδενὶ λευκῷ λέγει 'οὐδὲν λευκὸν ἀνθρωπος', δ ἴσον δύναται τῷ 'οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός'. 45 10 ἀλλὰ καὶ εἰ ἀληθὴς εἴη ἡ λέγουσα 'οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός', οὸκ ἤδη καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔσται τὶς ἄνθρωπος οὐ λευκὸς · μέχρι | γὰρ οὐ τὸ ζῷον μὴ 45ν ὑπάρχει τῷ λευκῷ, μέχρι τότε οὐδὲ ἄνθρωπος ἔσται λευκός, οὸ μὴν ἀεὶ οὐδὲ ἐξ ἀνάγκης.

Διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν οὐ μέντοι ἕως ἄν ζῷον μηδενὶ λευχῷ 15 ύπάρχη, ώστε τούτων μεν όντων αναγκαῖον έσται τὸ συμπέρασμα, άπλως δ' οὐκ ἀναγκαῖον, διὰ δὴ ταύτης τῆς προσθήκης ἐδήλωσεν, δτι έν ταῖς μίξεσιν, δταν ἀναγχαῖον λέγη γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, 5 τὸ άπλῶς ἀναγχαῖον λέγει καὶ οὐ τὸ μετὰ διορισμοῦ, ὅ τινες τῶν ἐξηγουμένων τὸν περὶ τῆς μίξεως τῶν προτάσεων τόπον βοηθεῖν οἰόμενοι τῆ δόξη αὐτοῦ 20 λέγουσι φάσχοντες οὐ τὸ άπλῶς ἀναγχαῖον συνάγεσθαι λέγειν αὐτὸν ἀλλὰ τὸ μετὰ διορισμοῦ. λέγουσι γάρ, ὅταν τὸ ζῷον παντὶ ἀνθρώπφ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἄνθρωπος, ὡς ἐν πρώτω σχήματι, παντὶ κινουμένω ἢ περιπατοῦντι, 10 γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα τὸ μετὰ διορισμοῦ ἀναγκαῖον. ζῷον γὰρ παντὶ περιπατοῦντι ἢ κινουμένω, ἔστ' ἀν ὁ μέσος ὑπάρχη αὐτῷ, τοῦτ' ἔστιν ἄν-25 θρωπος. οὐκέτι γὰρ τῆς ἐλάττονος ἀναγκαίας οὕσης γίνεσθαι τοιοῦτον τὸ συμπέρασμα· οὐ γὰρ εἰ τὸ κινεῖσθαι παντὶ ζώω, καὶ ζώον παντὶ ἀνθρώπω έξ ἀνάγκης, καὶ τὸ κινεῖσθαι έξ ἀνάγκης παντὶ ἀνθρώπω, ἔως ἄν αὐτῷ τὸ 15 ζωον ύπάργη (ψεύδος γάρ τοῦτο), ἀλλ' εως δὴ παντὶ ζώω τὸ κινεῖσθαι. ότι δὲ τὸ συμπέρασμα μηδὲ ούτως ἀναγκαῖον εἶναι βούλεται, δεδήλωκεν αὐτὸς 30 δείξας τοιούτον μεν καὶ ούτως ἀναγκαῖον συμπέρασμα γινόμενον ἐν δευτέρω σγήματι, (εί) ή καταφατική, είτε ή (μείζων είτε ή) ελάττων, έστιν άναγκαία, μη λέγων δὲ ἐν τῆ τοιαύτη μίξει ἀναγκαῖον ἀπλῶς γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἢ εί καὶ τοῦτο ἔλεγεν ἀναγκαῖον ὅμοιον ἐκείνω, κὰκείνω ἄν προσετίθει τὸ μὴ 20 άπλῶς αὐτὸ ἀναγκαῖον γίνεσθαι ἀλλὰ τὸ μετὰ διορισμοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ τούτου.

⁴ εἴη a post ἀλλὰ add. καὶ Μ 2 ὑπάρξοι Μ 3 τέθειχεν Μ 5 post τοιούτον δὲ Μ 7 ἐνδέχεται... λευχόν (8) lemma in M 9 λευχός aB: λευχόν M repetit $\tilde{\eta}$ B 11 ἄνθρωπος om. Μ 13 oòo' M 14 post äv add. Ä M 15 υπάργη aB: έδήλωσεν M post άναγκαῖον add. μέν a 16 δὲ pro δ' M 18 ante τὸ άπλῶς add. οὐ B^2 χαὶ οὐ aM, B pr.: ἀλλὰ τὸ B^2 προσδιορισμοῦ M 19 τρόπον M 21 προσδιορισμοῦ M 22 χαὶ aM: om. B 23 προσδιορισμοῦ M 24 ante άνθρωπος add. δ M 25 γάρ aB: δὲ M 27 παντὶ ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγαης aM 29 ὅτι δὲ a: ῷ τὸ (ο?) B pr.: ῷ B¹ corr., Μ ἐδήλωσεν a 30 μὲν τοιοῦτον a συμπέρασμα add. τὸ a γινόμενον συμπέρασμα M 31 εἰ addidi ἡ (post εἰ) aB: η M εἴτε scripsi: ὅτε libri μ είζων εἴτε $\dot{\eta}$ addidi 33 τοῦτ M 34 αὐτὸ Β: αὐτοῖς Μ: om. a

άμα δὲ καὶ τὴν τοῦ ἀναγκαίου διαίρεσιν ὅτι καὶ αὐτὸς οἶδεν, ἢν οί έταῖροι 45° αὐτοῦ πεποίηνται, δεδήλωκε διὰ τῆς προσθήκης, ην φθάσας ήδη καὶ ἐν τῷ Περὶ έρμηνείας δέδειγεν, ἐν οἶς περὶ τῆς εἰς τὸν μέλλοντα γρόνον λεγομένης αντιφάσεως περί τῶν καθ' ἕκαστον εἰρημένων λέγει "τὸ μὲν 25 5 οδν είναι τὸ ὄν, δταν ἢ, καὶ τὸ μὴ ὂν μὴ είναι, ὅταν μὴ ἢ, ἀνάγκη". τὸ γὰρ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγχαῖον τοιοῦτόν ἐστι. μᾶλλον δ' ἄν εἴη τὸ εἰρημένον ύπ' αὐτοῦ φανερόν, εἰ μεταλάβοιμεν δρους ἀληθεστέρους· ἐφ' ὧν γάρ αὐτὸς ἐπειράθη δεῖξαι, οὐκ ἦσαν προτάσεις ἀληθεῖς. οὐ γάρ ἀληθής ή 'ζῷον μηδενὶ λευχῷ' κύχνω γὰρ ἐξ ἀνάγχης. ἢ οὖν κινούμενον ἀντὶ τοῦ 10 λευχοῦ θῶμεν ἢ λάβωμεν ἄλλους. ἔστω τοίνυν ἐπὶ μὲν τοῦ Α τὸ ἐγρη-30 γορέναι ή τὸ κινεῖσθαι, ἐπὶ δὲ τοῦ Β τὸ βαδίζειν, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ ἄνθρωπος. τὸ δὴ ἐγρηγορέναι παντὶ μὲν τῷ βαδίζοντι ἐξ ἀνάγκης ὑπάργει ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κινεῖσθαι· ἀνθρώπω δὲ μηδενὶ ὑπαργέτω. τὸ δὴ βαδίζειν οὐδενὶ μεν ανθρώπο ύπαρξει, ου μην εξ ανάγκης η ουδενί η τινί ενδέγεται γάρ 15 ἄνθρωπον βαδίζειν, ἀλλ' οὐκ ἐν ῷ γε ἀληθές ἐστι τὸ ἐγρηγορέναι ἢ τὸ 35 χινεῖσθαι μηδενὶ ἀνθρώπω ὑπάργειν.

Εί δ' ή ελάττων πρότασις είη καθόλου καταφατική αναγκαία ή δε μείζων ἀποφατική καθόλου ὑπάργουσα, ὑποτεθέντος τοῦ συμπεράσματος τοῦ Β Γ ἀναγκαίου εἶναι οὐκέτι δόξει δείκνυσθαι γινόμενον τὸ συμπέρασμα 20 ψεῦδος οὔτε ἐν τῷ πρώτφ σχήματι οὔτε ἐν τῷ τρίτφ. ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτφ, δτι δύο ἀποφατικαὶ γίνονται. κεῖται γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β καὶ παντί τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης. ἀν δὴ ληφθῆ ἐπὶ τούτοις συμπέρασμα τὸ Β ἐξ 40 ανάγκης οδδενὶ τῷ Γ καὶ ἀντιστραφῆ, ἔσται καὶ τὸ Γ οδδενὶ τῷ Β ἐξ ανάγχης· ἔστι δὲ καὶ τὸ B οὐδενὶ τῷ Α· ἔκειτο γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ B· 25 γίνονται δύο αποφατικαί, καὶ ασυλλόγιστος ή συζυγία. αλλ' οὐδ' ἐν τρίτω: γίνεται γὰρ ἡ ἐλάττων ἀποφατικὴ $\langle \acute{\eta} \rangle$ το B οὐδενὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης , καὶ το Aπαντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης. ἢ πρὸς μὲν τὸ προχείμενον ἀσυλλόγιστος ἡ τοι- 45 αύτη συμπλοχή, ώσπερ καὶ ή πρὸ ὁλίγου ἡηθεῖσα, ὅτε ἦν ἡ μείζων τὸ αναγκαῖον καταφατικὸν ἔγουσα· συνάγεται μέντοι δι' αὐτῆς συλλογιστικῶς | 30 κατά αντιστροφήν της καταφατικής προτάσεως τὸ τὸ B τινὶ τῷ A έξ 46^{r} ανάγκης μη υπάρχειν συμπέρασμα, ώσπερ και ἐπ' ἐκείνης συνήγετο τὸ

² ποιούνται a post δεδήλωχε add. δὲ M ην aB: δν M χαὶ om. M 3 Περὶ έρμ.] c. 9 p. $19\,^a23$ ἐν om. M 4 γινομένης M ἔχαστα omisso εἰρημένων a λέγων B 4.5 "τὸ μὲν οὖν . . . ἀνάγχη" lemma in a 5 μὴ εἶναι om. M 6 έστι om. M εἴη om. a 7 post φανερὸν add. γένοιτο a 8 ante προτάσεις add. αί a . άληθης M: άληθες aB 9 ή M: τὸ a: om. B $\ddot{\eta}$ aM: εἰ B 11 τὸ alterum om. aB 13 δὲ (post ἀνθρώπφ) om. a μηδενὶ aB: οὐδενὶ M 15 τὸ alterum om. M 17 δὲ pro δ᾽ M καθόλου om. M 19 τοῦ $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ om. a ἀνάγκη M 20 post ψεῦδος repetit γινόμενον M γὰρ om. a 22 τούτους B pr. ἐπὶ τούτων ληφθῆ M 23 ἀντιστραφή, ἔσται scripsi: ἀντιστραφήσεται libri καὶ (ante τὸ $\bar{\gamma}$) om. Μ 24 μη-δενὶ aB: οὐδενὶ Μ 25 γίνονται Μ: om. aB ante τρίτ ψ add. τ ψ a 26 $\dot{\eta}$ addidi 27 η om. Μ ύποχείμενον a 28 συμπλοχή aB: συζυγία Μ 30 τδ alterum om. a 31 τὸ om. a

τὸ Γ τινὶ τι $\tilde{\rho}$ Λ ἐξ ἀνάγχης μὴ ὑπάρχειν, δ ἐδόχει ἀδύνατον εἶναι διὰ τὸ $46^{\rm r}$ ένδέχεσθαι ποτὲ τὸ Γ τῷ Α ὁπάρχειν. τὸ γὰρ Β οὐδενὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης, καὶ τὸ Γ τῷ Α τινὶ ἐξ ἀνάγκης ἐξ ὧν συνάγεται τὸ Β τινὶ τῷ Α μὴ 5 ύπάρχειν εξ άνάγχης. άλλα μην ψεῦδος πάλιν το λέγειν το Β τινί τῷ Α 5 ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν κειμένου τοῦ Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν άπλῶς, ώς έδείγθη πρό όλίγου · ενδέχεται γάρ το μηδενί τῷ Α ὑπάρχον διὰ τὸ αντιστρέφειν μη ύπαρχειν ούτως ώς ενδέχεσθαι αὐτῷ καὶ παντὶ ὑπαρχειν. ώστε ὑπάργον τὸ συμπέρασμα ἀλλ' οὐκ ἀναγκαῖον ἄν εἴη ἔτι. δεικνύοιτο δ' ἄν τὸ αὐτὸ ψεῦδος καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἀντιστραφεισῶν ἀμφο- 10 10 τέρων τῶν προτάσεων. ἄν γὰρ ληφθῆ τὸ Γ μηδενὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ Γ τινὶ τῷ Λ ἐξ ἀνάγχης κατὰ ἀντιστροφὴν τοῦ τε συμπεράσματος καὶ τῆς καταφατικῆς ἀναγκαίας κειμένης προτάσεως, συνάγεται τὸ Β τινὶ τῷ Α μη ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης, ὂν ψεῦδος. ἔκειτο γὰρ άπλῶς μη ὑπάρχειν ὡς καὶ ὑπάρχειν δύνασθαι. καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων δὲ πρόδηλον, ὅτι μηδ' ἐπὶ 15 15 ταύτης τῆς συζυγίας ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα. ζῷον γὰρ οὐδενὶ κινουμένῳ, καὶ παντὶ ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγκης, καὶ τὸ κινεῖσθαι οὐδενὶ μὲν ἀνθρώπω, οὐ μήν έξ ανάγκης.

p. 31 a 1 'Ο μοίως δ' έξει καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν.

Λέγει, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν τὸ ἐν μέρει συναγουσῶν συζυγιῶν ὁμοίως ἕξει.
20 ἄν μὲν γὰρ ἡ καθόλου ἀποφατικὴ ἀναγκαία ἢ, ἀναγκαῖον ἔσται τὸ συμπέ-20 ρασμα. ἐὰν δ' ἡ καταφατικὴ ἢ ἀναγκαία, ἄν τε ἐπὶ μέρους οὖσα, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ συλλογισμῷ τῷ ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος, ἄν τε καθόλου, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τῷ ἐκ καθόλου καταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς τῆς ἐλάττονος,
25 οὸκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον.

p. 31 a 5 Έστω δη πρώτον η στερητική καθόλου τε καὶ ἀναγκαία.

Δείχνυσιν ἐν τῆ τρίτη συζυγία τῶν ἐν δευτέρφ σχήματι συλλογισμῶν, πῶς οὖσης τῆς καθόλου ἀποφατικῆς ἀναγκαίας ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα γίνεται. ἐπεὶ γὰρ ἀντιστραφείσης τῆς καθόλου ἀποφατικῆς τὸ πρῶτον γί- 30 νεται σχῆμα καὶ ἐν αὐτῷ ὁ τέταρτος συλλογισμὸς ⟨ό⟩ ἔχων τὴν μείζονα καθόλου ἀποφατικὴν ἀναγκαίαν, ἐν ἢ συζυγία οὕτως ἐχούση ἀναγκαῖον τὸ 30

³ post a prius add. 1 μὴ om. Μ εἶναι ἀδύνατον Μ 2 ā aB: β M 4 τὸ τὸ Β Μ΄ 5 μὴ τὸ B post τὸ alterum add. τε M μη om. M τοῦ a et, ut videtur, B pr: τὸ B corr., M 6 πρό όλίγου] ό όλίγου om. M ύπάρ Μ 7 οὕτως . . . ὑπάρχειν om. Μ 8. 9 δέιχνύοιτ' αν α periit in M 19 τὸ om. a 21 dv pro edv a 11 αατ' Μ 10 post τὸ add. μὲν M 23 κάν τε Μ 28. της periit in M 22. 23 καταφατικής μερικής Μ 30 δ έν αὐτῷ a δ a: om. BM

143

συμπέρασμα, δήλον, ως καὶ ἐν τῷ δευτέρφ σχήματι ἀναγκαῖον ἐπὶ μέρους 46 κ ἀποφατικὸν ἔσται τὸ συμπέρασμα οὕτως ἐχουσῶν τῶν προτάσεων.

p. 31 a 10 Πάλιν έστω ή κατηγορική καθόλου καὶ ἀναγκαία.

"Όπως μὲν τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ἀναγκαίας οὔσης ἐν τῆ προει-5 ρημένη συμπλοχή οὐ γίνεται τὸ συμπέρασμα ἀναγχαῖον, ὡς γνώριμον παρέλιπε· διά γάρ τῆς δμοίας ἀντιστροφῆς γίνεται ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι 35 ή ελάττων αναγκαία επὶ μέρους καταφατική (ή) τοῦ τρίτου συλλογισμοῦ τοῦ έν δευτέρφ σχήματι. και διά τῶν δρων δὲ δεικνύοιτο ἄν, εἰ ληφθείη τὸ ζώον μηδενὶ κινουμένω καὶ τινὶ λευκώ ἐξ ἀνάγκης· κύκνω γάρ· τὸ γάρ 10 χινεϊσθαι τινὶ λευχώ οὐχ ὑπάρξει, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγχης. ἐπὶ δὲ τὴν τετάρτην συζυγίαν μετελήλυθεν, εν ή έστιν ή μεν μείζων πρότασις καθόλου κατα- 40 φατική ή δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἀποφατική. ή δὲ δεῖξις οὐ δι' ἀντιστροφής άλλὰ διὰ τής εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγής ήν ἐπὶ τῶν ὑπαργουσῶν. έπὶ δὲ τῶν ἀναγχαίων διὰ τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ λαβεῖν, ῷτινι μὴ ὑπάργει. 15 δείχνυσι δη ἐπὶ τῆς συζυγίας ταύτης, κὰν ὁποτέρα ἀναγκαία ληφθῆ, μη γινόμενον αναγκαΐον συμπέρασμα, καὶ πρῶτόν γε, πῶς τῆς καθόλου καταφατικής ούσης αναγκαίας οδ γίνεται τὸ συμπέρασμα αναγκαΐον. δείκνυσι 45 δε τοῦτο τῆ τῶν ὅρων παραθέσει. αὐτὸς μεν οὖν φησι διὰ τῶν αὐτῶν όρων δειχθήσεσθαι μὴ ἀναγκαῖον | εἶναι τὸ συμπέρασμα τῆς καθόλου κατα-46ν 20 φατικής αναγκαίας ούσης, δι' ών καὶ ἐν τῆ ἐκ δύο καθόλου τῶν προτάσεων ούση καὶ τῆς καταφατικῆς ἀναγκαίας ούσης. ἦσαν δὲ ζῷον καὶ ἄνθρωπος καὶ λευκόν· τὸ γὰρ ζώον παντὶ μὲν ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, τινὶ δὲ λευχῷ οὐχ ὑπάρχει άπλῶς, καὶ ἄνθρωπος τινὶ λευχῷ άπλῶς οὐχ ὑπάρξει. 5 άλλ' ἐπεὶ μὴ αί προτάσεις ἀληθεῖς, ὡς οὐδὲ ἐπὶ τῶν καθόλου (οὐ γὰρ 25 υπάρχουσα άλλ' άναγκαία ή 'ζῷον τινὶ λευκῷ οὐχ ὑπάρχει'), ἐπ' ἄλλων δρων δείξομεν. τὸ χινεῖσθαι δὴ παντὶ μὲν περιπατοῦντι ἐξ ἀνάγχης, τινὶ δὲ ἀνθρώπω μὴ ὑπαρχέτω μόνον καὶ ἄνθρωπος δὴ τὶς οὐ περιπατήσει μέν, οὸ μὴν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλ' οὐδ' ἄν ἡ στερητική ἐπὶ μέρους οὖσα άναγχαία ληφθη, οὐδ' ούτως άναγχαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα. ὅροι τὸ 10 30 έγρηγορέναι παντί γραμματικώ ύπαρχύντως, τινί δὲ ἀνθρώπω ἀναγκαίως μὴ ὑπαρχέτω, ὡς τῷ κοιμωμένω. οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης τὶς ἄνθρωπος οὐκ έσται γραμματικός. πάλιν ζώον παντί κινουμένω, ζώον τινί λευκώ έξ

³ ante καὶ add. τε Ar. 6 τῷ om. a 7 ἐπὶ μέρους ἀναγκαία a ἡ addidi τοῦ alterum om. M 8 δεικνύοιτο (δεικνύοιτο a) ἄν, εἰ aB: δείκνυσι τὸ ἄν M
10 ὑπάρχει aM 11 μὲν om. M 12 διὰ τῆς M 15 δὴ B: δὲ aM κᾶν M: om. aB ἀναγκαία BM: ἄν αὐτῶν a 16 ante συμπέρασμα add. τὸ a πῶς aB: ἐπὶ M 18 παραθέσει τῶν ὅρων M 19 δειχθήσεσθαι scripsi: δειχθήσεται libri 20 δι' ὧν . . . οὕσης (21) om. M δι' ὧν B: διὸ a τῶν om. a 21 οὕση a: οὐσῶν B καὶ om. M 22 καὶ om. M 23 ὑπάρ ρτο ὑπάρχει .et pro ὑπάρξει M 24 οὐδ' M 25 ὑπάρ ρτο ὑπάρχουσα et pro ὑπάρχει M οὐκ a 27 δ' M 30 ἀναγκαίως M: ἀνάγκη aB

ανάγχης οὐχ ὑπάρχει· τὸ δὴ κινεῖσθαι τινὶ λευχῷ οὐχ ὑπάρξει, οὐ μὴν 46° ἐξ ἀνάγχης. ἔτι δίπουν παντὶ ἐγρηγορότι, τινὶ δὲ ζψῷ ἐξ ἀνάγχης οὐχ 15 ὑπάρχει, καὶ τὸ ἐγρηγορέναι οὐ παντὶ μὲν ζψῷ, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγχης.

Εἶπε δὲ αὐτὸς διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν ὅρων ἡ ἀπόδειξις ένὸς μόνου 5 μεταλαμβανομένου· ἐν γὰρ ἀντιγράφοις τισὶ καὶ τοῦτο πρόσκειται, ὅπερ οὐχ ύγιὲς εἶναι δόξει. ἦσαν γὰρ ἐπὶ τῶν καθόλου ὅροι ζῷον, ἄνθρωπος, λευχόν· ούτως δὲ ἐγουσῶν ἢν ἡ χαθόλου χαταφατιχή ἀναγχαία ἀλλ' οὐγ ή ἀποφατική ἐπὶ μέρους, δ νῦν πρόκειται. ἀλλ' οὐδ' ἄν, ἔνθα ὁ ἄνθρωπος, 20 μεταθώμεν το λευχόν, ώς είναι το ζώον παντί λευχώ ύπαργόντως. ψευδής 10 γάρ καὶ αΰτη. ἀλλ' οὐδ' ἄν ἐπὶ μὲν τοῦ Α μεταθώμεν τὸ λευκόν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β ἄνθρωπον, ζώον δὲ ἐπὶ τοῦ Γ, ὡς εἶναι τὸ λευκὸν παντὶ ἀνθρώπω τινὶ δὲ ζώω ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρχειν· καὶ γάρ ἡ πρώτη πρότασις ψευδής καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. τούτου δὲ τὸ αἴτιον, ὅτι μηδὲ ἐπὶ τῶν 25 καθόλου προτάσεων άληθεῖς ἦσαν οἱ ὅροι οὖτοι, ὡς ἐπεσημηνάμεθα λαβόντες 15 άντὶ τοῦ λευχοῦ τὸ χινεῖσθαι. ὡς οὖν ἐχεῖ ἀντὶ τοῦ λευχοῦ τὸ χινεῖσθαι έλάβομεν, ούτως καὶ ἐνταῦθα εἰ ληφθείη ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸ κινεῖσθαι, τὸ δὲ λευχὸν μείνη, ὑγιὲς τὸ εἰρημένον γίνεται γάρ ζῷον παντὶ χινουμένῳ ύπαργόντως, ζώον τινὶ λευχῷ ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρχει (χιόνι γάρ), καὶ τὸ κινεῖσθαι τινὶ λευκῷ, οὸ μὴν ἐξ ἀνάγκης, οὸχ ὑπάρξει. ἐνὸς ἄρα μετα- 30 20 ληφθέντος έδείγθη. δύναται καὶ τὸ διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν ὅρων ἡ ἀπόδειξις είρησθαι άντι τοῦ 'διά γάρ τῶν αὐτῶν ἡ ἀπόδειξις' πῶς δὲ διὰ τῶν αὐτῶν; διὰ γὰρ ὅρων καὶ τῆς τούτων παραθέσεως.

Ἐπιζητήσειε δ' ἄν τις εὐλόγως ἐν τῆ συζυγία ταύτη, διὰ τί μὴ γίνεται κατ' αὐτὸν ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα οὕσης ἀναγκαίας τῆς ἐπὶ μέρους 35 25 ἀποφατικῆς. εἰ γὰρ διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐδείκνυτο γινομένη καθόλου ἀποφατική, ὅτε ῆσαν ἀναγκαῖαι ἀμφότεραι (ὅτε γὰρ ῆν τὸ Α τῷ μὲν Β παντὶ ἐξ ἀνάγκης, τῷ δὲ Γ τινὶ οἰκ ἐξ ἀνάγκης, λαμβάνων τι τοῦ Γ, ῷ οἰχ ὁπῆρχε τὸ Α ἐξ ἀνάγκης, δ ῆν τὸ Δ, καθόλου ἀποφατικὴν ἀναγκαίαν ἐποίει τὴν Α Δ, εἶτα ἀντιστρέφων αὐτὴν ἐλάμβανε τὸ Δ οἰδενὶ τῷ Α ἐξ ἀνάγκης 30 ἔκειτο δὲ καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ Δ ἄρα τῷ Β οὐδενὶ 40 ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ Β ἄρα τῷ Δ ὁμοίως. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ Δ τὶ ῆν τοῦ Γ, τὸ Β ἐδείκνυτο τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχον), εἰ οὖν γίνεται τῆ ἐκθέσει ἡ ἐπὶ μέρους ἀναγκαία ἀποφατικὴ καθόλου ἀναγκαία ἀποφατική, ἀντιστραφεισῶν ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων γίνεται συζυγία ἐν πρώτῳ σχή-35 ματι ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς ἀναγκαίας καὶ καθόλου καταφατικῆς ὁπαρχούσης,

² post ἀνάγχης add. εἴπεν BM (librarii errore ortum aberrantis ad eadem verba vs. 3): om. a 3 μὴν aB: μέντοι Μ 4 γὰρ a et Ar.: om. BM ένὸς μόνου μεταλαμβανομένου] Ar. codicum nullus haec addit 5 ἀντιστρόφοις Μ 6 δοχεῖ Μ post τῶν add. ἐχ aM 7 ἀλλ' οὐχ aB: οὐχὶ δὲ Μ 11 post παντὶ add. μὲν a 12 οὐχ aB: μὴ Μ ὑπάρχειν a: ὑπάρχει B: ὑπάρ Μ 13 τοῦτο δ' αἴτιον Μ μηδ' Μ 14. 15 ἀντὶ τοῦ λευχοῦ λαβόντες a 16 οὕτω a χαὶ om. Μ 18 ἐξ ἀνάγχης om. Μ 20 post δύναται add. δὲ Μ γὰρ om. Μ (cf. vs. 4) 21 τῶν αὐτῶν γὰρ Μ 22 ὅρων γὰρ a 26 ὅταν (ante ἡσαν et ante γὰρ) Μ 31 τοῦ ϙ̄ τι ἦν Μ 32 οῦν BM: νῦν a γένοιτο a 33 χαθόλου . . . ἀποφατική om. Μ

έξ ὧν ἔχειτο ἀναγχαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. τὸ γὰρ Δ οὐδενὶ τῷ Α 46ν έξ ἀνάγκης, τὸ Λ παντὶ τῷ Β ὑπαργόντως τὸ Δ ἄρα οὐδενὶ τῷ Β ἐξ 45 ἀνάγκης· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ $B \mid τῷ Δ$ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης· τὸ δὲ Δ ἐπεί 47 ε τι τοῦ Γ' ἐστί, καὶ τῷ Γ' τινὶ ἐξ ἀνάγκης ούχ ὑπάρχει τὸ Β. ἀλλ' ἐπὶ 5 τῶν ὅρων ἔδειξε μὴ γινόμενον ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα· τὸ γὰρ ζῷον παντί μέν χινουμένω, τινί δὲ λευχῷ ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρχει, καὶ τὸ κινεῖσθαι οὐχ ὑπάρχει μὲν τινὶ λευχῷ, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγχης. δ καὶ αὐτὸ σημεῖον γρή λαμβάνειν τοῦ μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ ἐξ ἀναγκαίας καὶ ὑπαργούσης ὁ μίξει αναγκαΐον τὸ συμπέρασμα κατ' αὐτόν, ὅπου ἐπὶ ὅλης τὴν ἐξέτασιν 10 ποιείται καὶ οὐ προσγρήται τῷ κατὰ μηδενὸς ἐξ ἀνάγκης, καθ' δ ή παραγωγή γίνεται· εδρίσκεται γάρ δπάρχον άλλ' οδκ άναγκαῖον γινόμενον τὸ συμπέρασμα. καίτοι εί ην άληθη τὰ προειρημένα, πάντως καὶ ἐν ταύτη τῆ συμπλοκῆ ἀναγκαῖον ἔδει γενέσθαι τὸ συμπέρασμα, καθώς ἔδειξα. ὅτι 10 γάρ παρά τὸ τὴν ἐτέραν πρότασιν ὑπάργουσαν εἶναι ὑπάργον τὸ συμπέρασμα 15 ἐπὶ τῆς ὅλης εδρίσκεται, δῆλον ἐκ τοῦ ἄν αί δύο ἀναγκαῖαι ληφθώσιν ἐν τῆ συμπλοχή ταύτη, μηχέθ ήμᾶς δύνασθαι ἐπὶ τῆς ὅλης εύρεῖν ὑπάργον τὸ συμπέρασμα. κείσθω γὰρ τὸ ζῷον παντὶ μὲν ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγκης, 15 τινὶ δὲ λευχιῷ ἐξ ἀνάγχης μὴ ὑπαρχέτω, ὡς τῆ χιόνι· καὶ ὁ ἄνθρωπος έξ ἀνάγκης τινὶ λευκῷ οὸχ ὑπάρξει, ὡς οὐδὲ τὸ ζῷον τοῦτο γὰρ ἦν ἐπὶ 20 τοῖς κειμένοις τὸ συμπέρασμα.

p. 31 a 18 Έν δὲ τῷ τελευταίφ σγήματι καθόλου μὲν ὄντων τῶν 47v δρων πρός τὸ μέσον καὶ κατηγορικῶν ἀμφοτέρων.

Μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ τρίτον σχημα καὶ δείκνυσι καὶ ἐν τούτω, πότε 5 μὲν ἀναγχαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα τῆς μὲν έτέρας ἀναγχαίας οὕσης 25 προτάσεως τῆς δ' έτέρας ύπαρχούσης, πότε δὲ ὑπάρχον. καὶ ἐν τούτω δή κατά την ἐπὶ τὸ πρῶτον σχημα ἀναγωγήν διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τό τε αναγκαΐον και δπάρχον δείκνυται συμπέρασμα· ἄν μέν γάρ ἢ κειμένη 10 αναγκαία εν τῷ τρίτῷ σχήματι αῦτη, ῆτις αναγθείσης τῆς συζυγίας διὰ της αντιστροφης είς το πρώτον σχημα μείζων έστιν έν έκείνω, έσται 30 ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα, ἄν δὲ ἐλάττων, ὑπάρχον. καταφατικῶν μὲν οὖν άμφοτέρων οδοών καθόλου, όποτέρα άναγκαία αν ληφθή, άναγκαῖον ἔσται

³ οὐδενὶ τῷ δ α έπεί aM: ἐπί Β 4 υπάρξει α 5 άναγχαῖον μὴ γινόμενον Μ 8 ἀναγκαίας aB: ἀν Μ δπάργοντος M 9 κατ' a: τὸν B: δρατὸν M ύλης add. τινός a 12 είρημένα a 13 γίνεσθαι a τὸ om. Μ 14 ὑπάργον 15 ευρίσκεται έπὶ τῆς ύλης Μ ante είναι transponit B αν aB: εl M ύπαο M οπ. Μ 19 τινὶ λευχῷ ἐξ ἀνάγχης a ὑπάρ Μ 21 Μίξις ὑπάρχοντός τε χαὶ ἀναγχαίου ἐν τρίτῳ σχήματι superscr. a: σχῆμα in mg. B 23 ποτὲ aB; item vs. 25 24 οὕσης ἀναγχαίας Μ 27 ante συμπέρασμα add. τὸ Μ μὲν οπ. Μ 28 τῷ αὐτὴ a 29 τὸ om. Μ ἐστὶν aB: γίνεται Μ 29. 30 ἀναγκαῖον έσται Μ 30 έλάσσων Μ οῦν om. a 31 ante καθόλου add. τῶν a θόλου om. Μ αν αναγκαία a

τὸ συμπέρασμα. τηρήσαντες γὰρ τὴν καθόλου καταφατικὴν ἀναγκαίαν καὶ 47° αντιστρέψαντες την έτέραν την υπάρχουσαν καὶ ποιήσαντες ἐπὶ μέρους 15 ύπαργουσαν εν πρώτω σχήματι εξομεν την μείζονα καθόλου καταφατικήν άναγχαίαν την δε ελάττονα επί μέρους χαταφατικήν υπάργουσαν ούσης 5 δὲ τοιαύτης συζυγίας ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα. εἰ γὰρ εἴη τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης ὑπάρχον, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπαργόντως, ἄν 20 άντιστρέψωμεν την Β Γ, έσται το Γ τινί τῷ Β ὑπάρχον κεῖται δὲ καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης · ἐξ ὧν συναχθήσεται τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Β έξ ἀνάγκης. τὸ δὲ τὸ γὰρ Β ὑπὸ τὸ Γ ἐστὶ δεικτικὸν προσέθηκε τοῦ 10 τὸ πρῶτον γίνεσθαι σχημα καὶ ἐλάττονα εἶναι ἐν αὐτῷ τὴν Γ B διὰ τὸ παντί τῶ Γ ἐξ ἀνάγκης τὸ Α ὁπάρχον ὁπάρξειν καὶ τῷ Β. ἀλλὰ κἂν ανάπαλιν τὸ μὲν Β ληφθή παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ 25 ύπάρχη, ἀναγκαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα. ἀντιστρέψομεν γὰρ τὴν Α Γ την δπάρχουσαν, καὶ ἔσται τὸ Γ τινὶ τῷ Α δπάρχον ἔκειτο δὲ καὶ τὸ Β 15 παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης ἐξ ὧν συναχθήσεται τὸ B τινὶ τῷ A ἐξ ἀνάγκης. καὶ ἐπεὶ ἀντιστρέφει τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἀναγκαῖον, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ B ἐξ ἀνάγχης ὑπάρξει· ἔδει γὰρ τοῦτον εἶναι κατηγορούμενον ἐν τῷ 30 συμπεράσματι, έπεὶ έχειτο αὐτὸς ὁ μείζων εἶναι οἰὸ ἐδεήθημεν ἐπὶ τῆς συμπλοχής τής τοιαύτης αντιστρέψαι και το συμπέρασμα. αυτός μέντοι το 20 αντιστρέψαι τὸ συμπέρασμα παρέλιπεν ἴσως ως ὂν σαφές· μόνον δὲ ἔδειξεν, ότι τὸ Β καὶ τῷ Α τινὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει, ἐπεὶ παντὶ τῷ Γ ἔκειτο ἐξ ανάγκης δπάρχειν. δεῖ δὲ πάλιν, ὡς εἶπον, καὶ τὸ B A ἀντιστρέψαι, ενα 35 ή δεῖξις μὴ ἄλλου τινὸς ἀλλὰ τοῦ προχειμένου ἦ τὸ γὰρ Α μείζων ὅρος κεῖται· τοῦτον οὖν ἐν τῷ συμπεράσματι δεῖ κατηγορούμενον εἶναι.

25 p. 31 = 34 Πάλιν έστω τὸ μὲν A Γ στερητικόν, τὸ δὲ B Γ καταφατικόν, ἀναγκαῖον δὲ τὸ στερητικόν.

Δείχνυσιν, ὅτι καὶ ἐν τῆ συζυγία τῆ ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος ἀναγκαίας καὶ καθόλου καταφατικῆς ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττονος 40 γίνεται ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα τιῷ ἀντιστραφείσης τῆς καταφατικῆς τὸ 30 πρῶτον γίνεσθαι σχῆμα ἔχον τὴν μείζονα καθόλου ἀποφατικὴν ἀναγκαίαν.

⁴ ôè 1 την aut om. aut evan. M 2 ποιήσαντες] α corr. ex o, ut videtur, B έλάττονα evan. Μ 5 ante τοιαύτης add. τῆς a 6 ὑπάρχον ἐξ ἀνάγκης Μ $\bar{\beta}$ τ $\bar{\phi}$ $\bar{\gamma}$ παντὶ a 7 τὴν aB: τὸ M ὑπάρχον aB: ὑπαρχόντως M 8 Tò alterum (post συναχθήσεται) om. a 9 έστὶ om. Μ προσέθηκε . . . σχήμα (10) vix legi possunt in M 10 ἐλάττονα aB: ἐλάβομεν M γ̄β̄ a: β̄ γ̄ BM τò BM: τούτο a 11 δπάρχειν τὸ α M δπάρξειν scripsi: δπάρξει aB: δπάρξαι M τὸ $\bar{\beta}$ M 12 ἀν[άγχης τὸ] unc. incl. perierunt in M 13 δπαρχόντως M άντι-16 άντιστρέφει post άναγκαῖον transponit a 17 ὑπάρξαι Μ 18 είναι στρέψωμεν α έδεήθη μὲν libri ἐπὶ om. Μ 20 παρέλειψεν Μ 21 ὑπάρ Μ om. a $\overline{\gamma}$ in ras. B¹ 22 ὑπάρχον M $\overline{\alpha}$ M: om. aB 28 ἀναγκαίας om. a καθόλου periit in M καταφατικῆς corr. ex ἀποφατικῆς B¹ 29 ἀναγκαῖον γίνεται aM τῷ αΜ: τὸ Β 30 γίνεσθαι Μ: γίνεται aB

τὸ γὰρ Α μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης τῷ Γ ὑπαρχέτω, τὸ Β παντὶ ὑπαρχέτω 47ν τῷ Γ· ἀντιστραφείσης δὴ τῆς Β Γ γίνεται | τὸ Γ τινὶ τῷ Β ὑπάρχον 48ν ἔκειτο δὲ καὶ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης · τὸ ἄρα Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὸχ ὑπάρξει. εἰ δὲ τὸ Α Γ τὸ στερητικὸν οὐκ ἀναγκαῖον τὸ δὲ δ Β Γ τὸ καταφατικὸν καθόλου τε καὶ ἀναγκαῖον, οἰκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον τῷ ἀντιστρέφεσθαι μὲν τὴν Β Γ τὴν ἀναγκαίαν καταφατικὴν ἀντιστραφείσης δ' αὐτῆς καὶ γινομένης ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ἀναγκαίας δ γίνεσθαι ἐν πρώτφ σχήματι συζυγίαν ἔχουσαν τὴν ἐλάττονα μὲν ἀναγκαίαν τὴν μείζονα δὲ ὑπάρχουσαν. ἕξει γὰρ οὕτως · τὸ Λ οὐδενὶ τῷ Γ ὑπάρχει, τὸ Γ τινὶ τῷ Β ⟨ὑπάρχει ἐξ ἀνάγκης.

Δείξας δὲ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, ὅτι μὴ γίνεται ἀναγχαῖον τὸ συμπέρασμα τῷ ἐν πρώτῳ σγήματι τὴν ἐλάττονα γίνεσθαι ἀναγκαίαν παρατίθεται 10 καὶ ὅρους, δι' ὧν καὶ αὐτῶν δείκνυσι μὴ γινόμενον ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα. οί δὲ ὅροι, οῦς λαμβάνει, ἐπὶ μὲν τοῦ Α ἀγαθόν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β ζῷον, ἐπὶ 15 δὲ τοῦ Γ ἔππος. τὸ δὴ ἀγαθὸν οὐδενὶ ἔππφ, τὸ ζῷον παντὶ ἔππφ ἐξ ἀνάγχης· τὸ ἀγαθὸν ἄρα τινὶ μὲν ζώω οὐχ ὑπάρξει, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγχης. Βουλόμενος δε δείξαι. ότι την αποφατικήν ύπαργουσαν είληφε καὶ οὐκ αναγχαίαν, εἶπε τὸ μὲν οὖν ἀγαθὸν ἐνδέχεται μηδενὶ ἵππφ δπάρ-15 χειν, δειχνύς, ὅτι ἐνδεχομένως αὐτῷ οὐχ ὑπάρχει, ἀλλ' οὐχ ἐξ ἀνάγχης. 20 οὐ γὰρ ἐνδεγομένην λαμβάνει, ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ τοῦ μὴ ἀναγκαίου δεικτικὸν τὸ ἐνδέγεσθαι τὸ ἀγαθὸν μηδενὶ ἵππω καὶ τὸ ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη ζῷον τι μή είναι άγαθόν, δίσον έστι τῷ 'τὸ ἀγαθὸν τινί ζώω οὸχ ὑπάρξει, οὸ μὴν ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρξει'. δ ὅπως ἄν εἴη ὑγιές, δειχνὺς προσέθηκε τὸ 20 είπερ ἐνδέγεται πᾶν είναι ἀγαθόν· τότε γὰρ ὑπαρχόντως τινὶ οὐχ 25 ύπάρξει ζώω τὸ ἀγαθόν, ὅταν καὶ παντὶ αὐτῷ ἐνδέχηται ὑπάρχειν. ἐπεὶ δὲ δοκεῖ μὴ πᾶν ζῷον ἐπιδεκτικὸν εἶναι τοῦ ἀγαθοῦ, μεταληπτέον φησὶ τὸν δρον καὶ θετέον ἀντὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἢ τὸ ἐγρηγορέναι ἢ τὸ καθεύδειν μηδενὶ εππφ ύπαρχόντως. ζώον δὲ ἐξ ἀνάγχης παντὶ εππφ. γίνεται γὰρ η τὸ ἐγρηγορέναι η τὸ καθεύδειν τινὶ μὴ ὑπάργον ζώω, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης. 25 30 δ δειχνός προσέθηκε τὸ ἄπαν γὰρ ζῷον δεκτικὸν τούτων. εἰ γὰρ δεχτικὸν ἄπαν, οὐδὲν ἔσται ζῷον, ῷ ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρχει τὸ ἐγρηγορέναι ἢ τὸ χοιμᾶσθαι.

Είπων δε περί των μίζεων των εξ αμφοτέρων των προτάσεων καθόλου

¹ τῷ ϙ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης a ὑπάρχει (post ϙ) M ante $\bar{\beta}$ add. δὲ M ὑπαρχόντως (post παντὶ) M 2 τῷ $\bar{\beta}$ τινὶ τὸ $\bar{\gamma}$ a ὑπάρ M 4 $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$. . . τὸ δὲ om. a: τὸ στερητικὸν οὐκ ἀναγκαῖον om. B 6 καταφατικὴν ἀναγκαίαν a 7 γενομένης a 9 ὑπάρχει aB: ὑπάρχον M 10 ὑπάρχει . . . οὐχ a: om. BM ὑπάρξει BM: ὑπάρχει a 12 γίνεσθαι aB: εἶναι M 13 καὶ (ante ὅρους) om. a τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον a 15 ἵππος a: ἵππον BM ante ζῷον addidi τὸ, quod ante ζῷον vs. 14 habent BM post ζῷον add. δὲ a 16 ἄρα M: δὴ aB οὐχ ὑπάρξει om. M 17 ὅτι om. a 19 ἐνδεχομένης a 20 δεικτικοῦ a 23 προστέθεικε M 24. 25 οὐχ ὑπάρξει om. M 26 μὲν pro μὴ M, B pr. 28 μηδενὶ . . καθεύδειν (29) om. M 31 ἐστι M

έξῆς λέγει καὶ περὶ τῶν τὴν ἑτέραν ἐχουσῶν ἐπὶ μέρους. ὅταν δὲ ἡ μὲν 48τ καθόλου τῶν προτάσεων ἢ ἡ δὲ ἐν μέρει, ἀμφοτέρων οὐσῶν καταφατικῶν, 30 εἰ ἡ καθόλου ἡ ἀναγκαία, ἀναγκαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα. ἀντιστραφείσης γὰρ τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ὑπαρχούσης γίνεται πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα 5 ἔχον τὴν μείζονα ἀναγκαίαν. καὶ πρῶτον μὲν τοῦτο δείκνυσι τὴν ἐλάττονα καθόλου καταφατικὴν ἀναγκαίαν λαβὼν τὴν δὲ μείζονα ἐπὶ μέρους καταφατικὴν ὑπάρχουσαν. λαμβάνει γἄρ τὸ μὲν Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχον τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον. ἢν τηρήσας ἀντιστρέφει τὴν Α Γ, 35 καὶ λαμβάνει τὸ Γ τινὶ τῷ Α ὑπάρχειν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ τὸ δὲ Α ὑπὸ τὸ Γ ἐστί· διὰ γὰρ τὴν ἀντιστροφήν. ἐξ ὧν ἐν τῆ τοῦ πρώτου σχήματος συμπλοκῆ τρίτη συνάγεται τὸ Β τινὶ τῷ Α ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν. εἰ δὲ τὸ Β τῷ Α, καὶ τὸ Α τῷ Β· τοῦτο γὰρ ἔδει δειχθῆναι μείζονος ἄκρου τοῦ Α ὄντος. ἐδείχθη οὖν τὸ προκείμενον τῆς τε ἐπὶ μέρους καταφατικῆς 40 ὑπαρχούσης ἀντιστραφείσης, ῆτις ἦν ἡ Α Γ, καὶ τοῦ Β Α συμπεράσματος 15 ὄντος ἐπὶ μέρους ἀναγκαίου καταφατικοῦ.

'Ομοίως δέ φησιν ἀναγκαΐον ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα, κἂν ἡ μὲν μείζων καταφατικὴ καθόλου ἀναγκαία ληφθἢ ἡ δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καταφατικὴ ὑπάργουσα πάλιν γὰρ ταύτης ἀντιστραφείσης γίνεται ἐν πρώτω σχήματι ἡ μείζων καθόλου καταφατικὴ ἀναγκαία, διὸ καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν 45 20 ἀναγκαῖον γίνεται πάλιν τὸ συμπέρασμα. πλὴν ἐπὶ μὲν τῆς πρὸ ταύτης συμπλοκῆς καὶ τὸ συμπέρασμα ἐδέησεν ἀντιστρέψαι, | ἐπὶ δὲ ταύτης ἐχούσης 48 κτὴν μείζονα καθόλου καταφατικὴν ἀναγκαίαν τὴν ἐλάττονα πρότασιν μόνην ἀντιστρέφομεν. ταχέως δὲ ἐδήλωσε τὴν αἰτίαν τοῦ γίνεσθαι ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα εἰπὼν τὸ γὰρ Β ὑπὸ τὸ Γ ἐστί, δι' οδ καὶ τὴν ἀντιστρο-25 φὴν ἔδειξε τῆς ἐλάττονος προτάσεως τῆς Β Γ οὕσης καταφατικῆς ἐν μέρει. 5

"Αν δὲ ἡ ἐπὶ μέρους πρότασις ἀναγκαία ληφθῆ, οὐκέτι γίνεται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον τῷ γίνεσθαι οὕτως τὴν ἐλάττονα πρότασιν ἐν τῷ πρώτφ σχήματι ἀναγκαίαν, ἦς οὕσης τοιαύτης τῆς δὲ μείζονος ὑπαρχούσης ὑπάρχον ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα. ἔστω γὰρ τὸ μὲν Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχον 30 ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρχον ἄν δὴ ἀντιστρέψωμεν τὴν Β Γ τηρήσαντες τὴν Α Γ τὴν καθόλου ὑπάρχουσαν (οὐ γὰρ οἰόν τε ἄλλως), γί-10 νεται τὸ Α τῷ Γ παντί, τὸ δὲ Γ τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὕτως δὲ ἐχουσῶν οὐκ ἐγίνετο ἐν τῷ πρώτφ σχήματι ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα. ὅτι δὲ μὴ ἀναγκαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα, δείκνυσι καὶ τῷ τῶν ὅρων

¹ ἐπὶ μέρους ἐχουσῶν a 2 ἡ δὲ ... συμπέρασμα (3) om. M 3 εἰ ἡ B^2 corr.: ἢ B pr.: ἄν ἡ a ἡ (post καθόλου) correxi: ἢ libri 4 ἐπὶ μέρους aB: μερικῆς M 5 ἀναγκαίαν τὴν μείζονα M 7 ὑπάρχον aB: ὑπάρ M; item vs. sq. 9 ὑπάρχον a: ὑπάρ M $\bar{\alpha}$ δὲ M 10 τὴν ἀντιστροφὴν aB: ἀντιστροφῆς M 11 τρίτη συμπλοκῆ a 11 et 12 pro $\bar{\alpha}$, quod habet a, $\bar{\gamma}$ BM ὑπάρχει M 12 τφ $\bar{\beta}$ aB: τῷ $\bar{\alpha}$ M 14 ἡ om. M $\bar{\beta}$ $\bar{\alpha}$ scripsi: $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ libri συμπέρασμα a 15 ὄντος om. M 16 μείζων μὲν a 17 ἀναγκαία ex ἀναγκαΐαν corr. B¹ 19 καθόλου om. M post καθόλου add. τε B 21 ἐπὶ aM: ἐπεὶ B 22 μόνην πρότασιν M 25 $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ scripsi: $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ libri ἐπὶ μέρους M 29. 30 ἐξ ἀνάγκης ὑπάργον M 50 ὑπάρ M 31 $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ aB: $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$ M 32 δὲ prius om. a

παραθέσει. λαμβάνει γὰρ ἐπὶ μὲν τοῦ Α ἐγρήγορσιν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β δίπουν, 48° ἐπὶ δὲ τοῦ Γ ζῷον· τὸ μὲν δίπουν τινὶ ζώω ἐξ ἀνάγκης ὡς ἀνθρώπω, ἡ 15 δὲ ἐγρήγορσις παντὶ ζώω ὑπαρχόντως, καὶ ἐγρήγορσις τινὶ δίποδι, ἀλλ' οὐκ έξ ἀνάγχης. πάλιν δὲ τὸ Λ τῷ Γ ἐνδέχεται ⟨εἶπε⟩ δηλῶν τὸ παντὶ μὲν 5 δπάρχειν, οδ μὴν ἀναγκαίως. σημειωτέον δέ, ὅτι καὶ ἐνταῦθα χρῆται τῷ ενδέγεσθαι άντὶ τοῦ ὑπάργειν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ἀναγκαίων προτάσεων άντιστροφής, τὸ δὲ οὐ γὰρ ἀνάγκη δίπουν τι μἡ καθεύδειν δεικτικόν αν είη του την εγρηγορτιν ενδέγεσθαι τικί ζώω ως και ενδέγεσθαι μηδενί. 20 εὶ γὰρ ἐξ ἀνάγχης τι ζῷον ἐχάθευδεν, οὐχ ἂν ἐγρήγορσις τῷ ζώφ παντὶ 10 ενδεχομένως ὑπῆρχεν. δύναται τὸ οὐ γὰρ ἀνάγκη δίπουν τι μὴ καθεύδειν δεικτικόν είναι τοῦ τὴν ἐγρήγορσιν ἐνδέχεσθαι τινὶ ζώω ώς καὶ ἐνδέγεσθαι μή.

Διὰ δὲ τῶν αὐτῶν ὄρων φησὶ δειχθήσεσθαι μὴ γινόμενον ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα, κᾶν ή μὲν μείζων ή Λ Γ ἐπὶ μέρους ἀναγκαία καταφατική 25 15 ληφθη ή δὲ Β Γ καθόλου καταφατική ὑπάρχουσα. πλὴν δεήσει μεταθείναι τοὺς δρους καὶ ἀλλάξαι τὴν τάξιν αὐτῶν · ὁμοίως γὰρ αὐτῶν κειμένων οὺχ ἀληθεῖς αι προτάσεις. ὀεῖ οὖν θεῖναι ἐπὶ μὲν τοῦ Α δίπουν ἐπὶ δὲ τοῦ Β ἐγρήγορσιν· ἔσται γὰρ οὕτως τὸ δίπουν πάλιν τινὶ ζώω ἐξ ἀνάγκης, έγρήγορσις παντί ζώω ύπαρχόντως, τὸ δίπουν τινὶ έγρηγορότι, οὐ μὴν ἐξ 30 20 ανάγχης. οὐδὲν δὲ ἔλαττον ἔστι χαὶ τοῦτο διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικής αναγκαίας αναγοντας είς το πρώτον σχήμα δείξαι την έλαττονα πάλιν εν αὐτῷ γινομένην ἀναγκαίαν ἀντιστρεφομένου καὶ τοῦ συμπεράσματος.

p. 31 b 33 Εί δ' ό μὲν κατηγορικὸς ό δὲ στερητικὸς τῶν ὅρων, δταν μέν ή τὸ καθόλου στερητικόν.

Λέγει, ὅτι καὶ τῆς ἑτέρας στερητικῆς οἴσης τῆς ο᾽ ἑτέρας καταφα-25 τικής, αν μεν ή στερητική καθόλου ή καὶ αναγκαία, αναγκαίον καὶ τὸ 35 συμπέρασμα· περί γάρ τῶν τὴν ἐτέραν ἐγουσῶν ἐν μέρει ὁ λόγος αὐτῷ νῦν· ἄν δ' ή καταφατική ἀναγκαία, ὑπάργον καὶ οὐκ ἀναγκαῖον. αἴτιον δὲ χαὶ ἐν τούτοις, ὅτι ἡ στερητιχὴ ὅταν ἢ καθόλου, ἀντιστραφείσης τῆς 30 καταφατικής αθτη γίνεται ή μείζων πρότασις εν πρώτω σγήματι, ώστε, αν η ἀναγχαία, ἀναγχαῖον καὶ τὸ συμπέρασμα. διὰ βραγέων δὲ εἶπε καὶ περὶ 40 της συμπλοχης ταύτης ώς οὔσης της μίξεως ήδη γνωρίμου. μη οὔσης δὲ ταύτης ἀναγχαίας ἀλλὰ τῆς χαταφατιχῆς, ῆτις γίνεται ἐλάττων ἐν τῷ πρώτω σχήματι αναγκαία, (δπάρχον έσται). εί γάρ το Α τῷ Γ μηδενὶ 35 ενδέγεται, τοῦτ' ἔστιν εξ ἀνάγκης μηδενί, τὸ δὲ Β τῷ Γ τινὶ ὑπάρχει,

⁵ ἀναγκαῖον M 7 οὐ BM et Ar.: οὐ-4 είπε a: om. BM τὸ δὲ ā Ar. δὲ a μὴ om. Ar.; cf. vs. 10 9 εἰ add. B^2 10 οὐ Ar.: οὐδὲν B: οὐδὲ aM; cf. vs. 7 11 τοῦ aM: τῷ B τὴν om. M 16 τάξιν BM: πρότασιν a 18 οὕτω a 19 ante τὸ add. καὶ M 20 κα[ὶ τοῦτο] unc. incl. perierunt in M18 οὅτω a 19 ante τὸ add. καὶ Μ 20 κα[ὶ τοῦτο] unc. incl. perierunt in M 23 τῶν ὅρων . . . στερητικόν (24) om. a 26 post καθόλου add. τε a 27 ἐν μέρει aB: ἀποφατικὴν ἐν μίξει Μ 30 αὐτὴ a 32 post μίξεως add. ταύτης a 33 ἐλάττων γίνεται a 34 υπάρχον έσται a: om. BM τὸ δὲ] ὁ δὲ periit in M

αντιστραφήσεται μὲν ἡ Β Γ, καὶ ἔσται τὸ Γ τινὶ τῷ Β· μένει δὲ ἡ Α Γ 48ν μείζων οὖσα καθόλου ἀναγκαία ἀποφατική· διὸ συναχθήσεται τὸ Α τινὶ 45 τῷ Β ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν. ἄν δὲ γένηται τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον ἢ καθόλου ὂν ἢ ἐν μέρει | ὡς εἶναι τὴν μὲν μείζονα ἢ καθόλου ἀποφατικὴν 49ν 5 ὑπάρχουσαν ⟨ἢ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν⟩ τὴν δὲ ἐλάττονα ἢ καθόλου καταφατικὴν ἀναγκαίαν ἢ ἐπὶ μέρους καταφατικὴν ὁμοίως ἀναγκαίαν, ὅταν μὲν ἢ καθόλου ἀποφατικὴ ἡ μείζων ὑπάρχουσα, αὕτη γινομένη ἐπὶ μέρους καταφατικὴ ἀναγκαία, ὅταν δὲ ἢ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴ ὑπάρχουσα, 5 αῦτη καθόλου καταφατικὴ ἀναγκαία, οὐδὲν ἀναγκαῖον συναχθήσεται, διότι 10 ἀντιστραφείσης τῆς ἐλάττονος, ὅταν ἐπὶ μέρους ἢ, γίνεται τὸ πρῶτον σχῆμα ἔχον τὴν ἐλάττονα ἀναγκαίαν. τοῦτο γὰρ δεικνὸς τὸ ἐκ τῆς ἀντιστροφῆς σημαῖνον εἶπε τὸ τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τὰ αὐτά, ᾶ καὶ ἐπὶ τῶν προτέρων, ἐροῦμεν.

Οδ μήν άλλά καὶ τῆ τῶν ὅρων παραθέσει δείκνυσι μή γινόμενον 10 15 αναγχαῖον τὸ συμπέρασμα. τίθησι δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ Α ἐγρήγορσιν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β ζφον, λευχὸν δὲ ἐπὶ τοῦ Γ· ἐγρήγορσις μὲν γὰρ οὐδενὶ λευχῷ ἐνδέχεται, ζῷον δὲ τινὶ λευχῷ ἐξ ἀνάγχης, καὶ ἐγρήγορσις τινὶ ζώῳ οὐχ οπάρχει, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγχης· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ καὶ οὐκ ἀνάγκη τινὶ ζώω μὴ ὑπάρχειν ἐγρήγορσιν. κἂν τὸ καθόλου δὲ καταφατικόν 20 αναγκαῖον ἢ τῆς ἑτέρας τῆς μείζονος προτάσεως ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς 15 ύπαρχούσης ούσης δείχνυσιν δρους παραθέμενος μη γιγόμενον αναγχαΐον τὸ συμπέρασμα, ἐπὶ μὲν τοῦ Α ἐγρήγορσιν, ζῷον δὲ ἐπὶ τοῦ Β, ἄνθρωπον δὲ ἐπὶ τοῦ Γ· ζῷον μὲν γὰρ παντὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγχης, ἐγρήγορσις δὲ τινὶ ἀνθρώπο οὐχ ὑπάρχει· συνάγεται ἐγρήγορσιν τινὶ ζώφ μὴ ὑπάρχειν 25 άπλῶς, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης. αὐτὸς μέντοι ἐν τῆ δείξει πρῶτον περὶ τῆς 20 συζυγίας τῆς τὸ καθόλου καταφατικὸν ἀναγκαῖον ἐχούσης τὸ δὲ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ὑπάργον εἴρηκεν, ήτις ἐστὶ τοῦ ἕκτου συλλογισμοῦ, εἶθ' οὕτως περὶ τῆς τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἀναγκαῖον τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικὸν ύπάρχον, ἐφ' ἦς μόνης συμπλοχῆς άρμόζει καὶ ἡ δι' ἀντιστροφῆς δεῖξις, 30 ην βουλόμενος δηλώσαι εἶπε τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ταὐτὰ ἐροῦμεν. οὐχέτι 25 γὰρ δι' ἀντιστροφῆς δείχνυται, ὅταν ἡ ἐλάττων ἢ καθόλου καταφατική, ούτ' αν αναγκαία ή, ούτ' αν υπάρχουσα. αλλ' οὐδ' αν (ή) ἐπὶ μέρους απο-

²³ ἐγρήγορσιν a 24 ἐγρήγορσις M 26 δ' M 27 ὑπάρ M συλλογιστιχοῦ M 29 συζυγίας M 30 ταὐτὰ a et Ar.: πάντα BM 31 ἢ BM: ἡ a 32 ἄν (ante ἀναγχαία) M: om. aB οὕτ' ἄν (ante ὑπάρχουσα) BM: οὕθ' a ἡ a: om. BM

φατική αναγκαία γένηται, ούκ έσται τὸ συμπέρασμα αναγκαῖον. ώς γάρ εν 49r δευτέρω σγήματι έν τῆ τοῦ τετάρτου συλλογισμοῦ συζυγία οὐδετέρας οὕσης αναγκαίας αναγκαῖον ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα τῷ μὴ ἀνάγεσθαι δι' ἀντιστροφής την τριαύτην συμπλοχήν είς το πρώτον σχήμα, ούτως καὶ εν τῷ 30 5 τρίτω ἐν τῆ τοῦ ἕκτου συλλογισμοῦ συζυγία οὐδετέρας οὔσης ἀναγκαίας γίνεται αναγκαῖον τὸ συμπέρασμα.

"Οτι μέν οὖν τῆς καταφατικῆς καθόλου τε οὔσης καὶ ἀναγκαίας οὐ γίνεται αναγκαΐον το συμπέρασμα, έδείγθη διά τῶν αὐτῶν ὅρων μικρῷ πρόσθεν. ὅταν δὲ ή ἐπὶ μέρους ἀποφατική $\langle \tilde{\eta}_i \rangle$ ἀναγκαία, ὅροι δίπουν ἐπὶ τοῦ Λ , κινούμενον 10 επί τοῦ Β, ζῷον ἐπὶ τοῦ Γ. δίπουν γὰρ τινὶ ζώω ἐξ ἀνάγκης οὸχ ὑπάρχει, 35 τὸ χινεῖσθαι παντί ζιῷιρ ὑπάργει, δίπουν τινὶ χινουμένιρ οὐγ ὑπάρξει, οὐ μὴν εξ ανάγχης εί γάρ σημαίνει το 'δίπουν τινί χινουμένω ούγ υπάργει' ἴσον τῷ 'τὶ δίπουν οὐ κινεῖται', τῷ μηδὲν δίπουν ἐξ ἀνάγκης μὴ κινεῖσθαι οὐκ έσται άληθες το 'δίπουν τινὶ κινουμένω εξ άνάγκης οὐγ ὑπάρξει'. πρόσ-15 κειται δὲ τῷ ἀντιγράφω τὸ δίπουν μέσον κατὰ τὴν τοῦ γράφοντος κατ 40 άρχὰς τὸ βιβλίον διαμαρτίαν οὐ γὰρ τὸ δίπουν δεῖ μέσον ὅρον ἀλλὰ τὸ ζῷον εἶναι. καὶ τοῦτο καὶ ἐν τῆ τῶν ὅρων παραθέσει δηλοῦται* πρῶτον γάρ τοῦ δίποδος ἐμνημόνευσεν ἔθος ἔγων αἰεὶ ἐπὶ τούτου τοῦ σχήματος ύστερον τιθέναι τὸν μέσον ὅρον. δεῖ οὖν ἡγεῖσθαι λέγεσθαι ἐπὰ αὐτοῦ οὐ 20 δίπουν μέσον άλλα ζώον μέσον εἰ γὰρ τὸ δίπουν εἴη μέσον, οὐδέτερος τῶν εἰρημένων ὅρων, οὔτε τὸ χινούμενον οὔτε τὸ ζῷον, τινὶ αὐτῷ ἐξ ٤٥ ανάγκης οὐγ ὑπάρξει. ⟨ἢ⟩ ταὐτὰ ἔνεστι λέγοντας, ὅσα καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος επί τῆς τετάρτης συμπλο κῆς εἰρήχαμεν τῆς εγούσης επί μέρους 49% τὴν ἀποφατικὴν ἀναγκαίαν, ἀναγκαῖον δεικνύναι, ὅτι, ὅσον ἐπὶ τοῖς προειρη-25 μένοις, αναγκαΐον έδει γενέσθαι τὸ συμπέρασμα καὶ ἐν ταύτη τῆ συμπλοκῆ. τῆ γὰρ ἐκθέσει χρησάμενοι ἕξομεν τὴν ἐπὶ μέρους ἀναγκαίαν ἀποφατικὴν καθόλου ἀποφατικήν ἀναγκαίαν, ης ούσης ἀναγκαίας κατ' ἀντιστροφήν της δ έλάττονος έγίνετο έν πρώτω σγήματι ή μείζων χαθόλου ἀποφατική ἀναγχαία. άλλ' ότι μή αναγχαῖον τὸ συμπέρασμα ἐπὶ τῆ τοιαύτη συμπλοχῆ, ή παρά-30 θεσις τῶν ὅρων δείχνυσιν, ἡ καὶ αὐτὸς ἐγρήσατο.

p. 32 a 6 Φανερον οδν, δτι τοῦ μεν δπάρχειν οὐκ ἔστι συλλογισμός, αν μη αμφότεραι ωσιν αί προτάσεις έν τῷ ὑπάργειν, τοῦ δ' ἀναγκαίου ἔστι καὶ τῆς ἑτέρας μόνον ἀναγκαίας οὔσης.

Τοῦτο άπλῶς μὲν καὶ καθόλου λεγόμενον ψεῦδος ἄν εἴη καὶ τοῖς 10

³ μη om. a 4 οΰτω α 5 ante ev add. καὶ aB: om. M 6 ἀναγκαῖον γίνεται a 9 n addidi άναγκαῖον Μ 11 τὸ κινεῖσθαι . . . ὑπάρχει om. Μ ύπάργει om. a ante δίπουν add. καὶ a δπάρξει BM: δπάρχει a 13 οδ om. M 14 οδχ om. M γει a 15 δίπουν μέσον] hanc antiquam esse scripturam Arist, codices fere omnes probant (δίπουν, μέσον ζφον Ad, ζφον rc. supra d, δίπουν μέσον n et, ut videtur, B pr., in quo ζφον in ras.) 17 καὶ alterum om. a 18 ἔχων ἔθος a ἀεὶ Μ 19 τὸν μέσον ὅρον τιἐπ'] fort. ὑπ' 22 ἢ addidi . ταῦτα Μ post ταὐτὰ add. δ' a 23 εἰρήχαμεν] p. 144,23 sq. τῆς alterum om. Μ 25 γίνεσθαι a καὶ ἐν ταύτη τῆ συμπλοκῆ om. a 32 ἐὰν Ar. (cf. p. 153,4) 33 μόνον a et Ar.: μόνης Β (u); cf. p. 152,26 et p. 153, 2, 16 αναγκαίας ούσης om. a 34 post ψεῦδος eras. δ' Β

προειρημένοις μαχόμενον. δέβειχε γὰρ ὑπάρχον γινόμενον τὸ συμπέρασμα 49 τ καὶ τῆς ἐτέρας ούσης ἀναγκαίας, ὡς τῆς ἐλάττονος ἐν πρώτφ σχήματι· άλλά καὶ ἐν δευτέρω καὶ ἐν τρίτω σγήματι δέδεικται ὑπάρχον γινόμενον τὸ συμπέρασμα τῆς έτέρας τῶν προτάσεων ἀναγκαίας οὕσης. εἰ δέ τις 5 αχούοι τοῦ εἰρημένου ὡς ἐπὶ τοῦ τρίτου σχήματος εἰρημένου ἐλλιπέστερον άληθες αν είη· τοῦ γὰρ ὑπάρχειν ἐν τρίτιο σχήματι ἀμφοτέρων οὐσῶν καθόλου καταφατικών των προτάσεων οὐ γίνεται συμπέρασμα [ὑπάργον], ἄν μὴ 15 αυφότεραι ώσιν εν τῷ ὑπάργειν, τῷ ὁποτέρα ἄν αὐτῶν ἀναγκαία ληφθῆ, αναγχαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. δ οὐκ ἐπὶ τοῦ πρώτου σγήματος 10 είχεν ούτως οὐσῶν ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων χαθόλου καταφατικῶν. καὶ γὰρ τῆς ἑτέρας τῆς ἐλάττονος ἀναγχαίας οὕσης ὑπάργον ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα. ἐν δὲ τῷ δευτέρω σγήματι οὐδὲ τὴν ἀργὴν συνήγετό τι ἐκ δύο καταφατικών. εἴη ἄν οὖν τὸ ἴδιον τῶν ἐν τῷ τρίτῷ σγήματι συμπλοκῶν 20 τῶν ἐχ δύο χαθόλου χαταφατιχῶν δεδηλωχὼς διὰ τούτων καὶ γὰρ ἦν 15 περὶ τούτου τοῦ σχήματος λέγων ἐν γὰρ τούτφ τῶν δύο καθόλου καταφατικών οὐσών ὑπάργον μὲν οὐ συναχθήσεται, εἰ μὴ εἶεν ἀμφότεραι ὑπάργουσαι, αναγχαῖον δὲ χαὶ τῆς έτέρας μόνης χαὶ ὁποτερασοῦν. ἐπεὶ ⟨δὲ⟩ έδείχθησαν ήδη τινές συμπλοκαί, έν αἶς πάλιν μὴ οὐσῶν ἀμφοτέρων 25 αναγχαίων οὐδὲ τὸ συμπέρασμα ἀναγχαῖον, ὡς ἐπὶ τῆς ἕχτης, ἔνεστι καὶ 20 τοῦ ὑπάργειν ἀχοῦσαι ἀντὶ τοῦ καταφατικοῦ, ῗν' ἢ λέγων καταφατικὸν μὲν μη γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, ἄν μη ὧσιν ἀμφότεραι χαταφατιχαί, ἀναγχαῖον δὲ γίνεσθαι καὶ τῆς έτέρας ἀναγκαίας οὕσης μόνης. ἴσως δὲ δόξει βίαιον τὸ οῦτως ἀχοῦσαι τοῦ εἰρημένου· δόξει γὰρ μὴ ἀντὶ τοῦ χαταφατιχοῦ νῦν είληφθαι τὸ ὑπάργον ἀλλ' ὡς τῷ ἀναγχαίω ἀντιδιαστελλόμενον, ὡς δηλον 30 25 εχ τοῦ ἐπιφερομένου. λέγει γὰρ τοῦ δ' ἀναγχαίου ἔστι χαὶ τῆς έτέρας μόνον αναγκαίας ούσης. είη δ' αν το λεγόμενον, εί μη ἐπὶ τοῦ τρίτου σχήματος ίδίως λέγοιτο άλλὰ χαθόλου τε καὶ κοινῶς, ὅτι τοῦ ύπάρχειν άπλῶς συμπέρασμα οὐ γίνεται· τὸ γὰρ 'συλλογισμὸς οὐ γίνεται' τὸ μὴ γίνεσθαι συμπέρασμα σημαίνει, ἐὰν μὴ ἀμφότεραι ὧσιν αί προτάσεις 35 30 υπάρχουσαι. καὶ γὰρ ἐν αἶς συζυγίαις ἀναγκαίας οὐσης τῆς ἑτέρας ὑπάρχον γίνεται τὸ συμπέρασμα, καὶ τότε ἐξ ὑπαρχουσῶν τῶν δύο γίνεται τῷ τὸ αναγχαῖον χαὶ ὑπάργον εἶναι· τὸ γὰρ ἀναγχαῖον χαὶ ὑπάργον, οὐχέτι δὲ τὸ ὑπάργον ἀναγκαῖον. διὸ ὅταν μὲν ⟨ἦ⟩ ἡ ἑτέρα ἀναγκαία, ἔστιν ἀμφοτέρας ύπαργούσας είπεῖν, εἰ δὲ ὑπάργουσα εἴη ἡ ἑτέρα, οὐκέτ' ἀμφοτέρας οἶόν τε

² καὶ τῆς . . . συμπέρασμα (4) om. a 3 ante δευτέρφ add. τῷ Μ ἐν (ante τρίτφ) om. Μ σχήματι om. Μ 5 ἀκούει a 6 ὑπάρχοντος Μ 7 ante συμπέρασμα add. τὸ Μ ὑπάρχον add. BM: om. a 10 καὶ aB: εἰ Μ 11. 12 συμπέρασμα om. Μ 12 ante δύο add. τῶν Μ 13 καταφατικῶν . . δύο (14) om. Μ τῷ om. a 17 δὲ a: om. BM 20 ἵνα Μ 21 ἐὰν Μ 22 οὕσης ἀναγκαίας Μ δόξει aB: δείξει Μ; item vs. sq. 24 τοῦ ἀναγκαίου διαστελλόμενον Μ 25 λέγει γὰρ om. a δὲ Μ 26 μόνης Μ 29 ὧσιν ἀμφότεραι Μ 30 οὕσης ἀναγκαίας a 31 τὸ ex τὸν corr., ut videtur, B¹ 33 post μὲν addidi ἢ: post ἀναγκαία add. a: om. BM 34 δ' Μ τ' Μ

είπεῖν ἀναγιαίας. διὰ τοῦτο τὸ μὲν ὑπάργον ἐξ ἀμφοτέρων ὑπαργουσῶν, τὸ δ' 49r άναγχαῖον καὶ τῆς έτέρας μόνης ἀναγκαίας οὄσης. μήποτε δὲ ἄμεινον 40 άχούειν τοῦ φανερόν οὖν ὅτι τοῦ μὲν ὑπάρχειν οὐκ ἔστι συλλογισμός, εάν μη άμφότεραι ώσιν αί προτάσεις έν τῷ ὑπάργειν, 5 ώς λέγοντος αὐτοῦ φανερὸν γεγονέναι ἐχ τῶν εἰρημένων, ὅτι ἔστι ποτὲ ἐν συμπλοχή τινι συλλογιστική, εν ή αδύνατον το συμπέρασμα τοῦ ύπαργειν 45 γίνεσθαι, εί μη εἶεν ἀμφότεραι αί προτάσεις ὑπάργουσαι οὐ γὰρ ώς καθόλου λεγομένου αὐτοῦ ἀχουστέον, ὅτι μηδὲ ἀληθές ἐστιν οὕτω λεγόμενον, άληθες δε επί της εν τρίτω σγήματι εκ δύο καθόλου καταφατικών, δ δε-50 10 δεῖχθαι δοχεῖ. τοῦ μέντοι ἀναγχαίου ἔστιν ἐν πάσαις ταῖς συλλογιστιχαῖς συζυγίαις συμπέρασμα γενέσθαι, καὶ εἰ ⟨ή⟩ έτέρα μόνη εἴη τῶν προτάσεων αναγκαία, ώς καὶ αὐτὸς λέγει. < ζ) καπὶ τοῦ αναγκαίου ταὐτὸν ἔνεστι λέγειν. είσι γάρ τινες συμπλοκαί, εν αίς, αν μη αμφότεραι ώσιν αναγκαίαι, οὐ 5 συνάγεται ἀναγκαῖον, ὡς ἡ τοῦ τετάρτου ἐν δευτέρῳ σχήματι δέδεικται 15 έγουσα καὶ ή τοῦ έκτου ἐν τῷ τρίτῳ.

p. 32 a 8 Τοῦ δ' ἀναγκαίου ἔστι καὶ τῆς ἑτέρας μόνον ἀναγκαίας ούσης.

Δέδειχεν ἐπὶ τοῦ τρίτου σχήματος οὐσῶν τῶν δύο καθόλου καταφατικῶν προτάσεων, ὅτι, ὁποτέρα ἀν αὐτῶν ἀναγκαία ληφθῆ, ἀναγκαῖον τὸ 20 συμπέρασμα, ώστε καὶ τῆς έτέρας μόνης ἀναγκαίας ούσης ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα. δέδεικται δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις σχήμασιν, ὅτι τῆς 10 έτέρας ούσης αναγχαίας γίνεται χαὶ τὸ συμπέρασμα αναγχαῖον. οὐ γὰρ οἰόν τε ἀμφοτέρας λέγειν ἀναγιαίας τῆς έτέρας ὑπαρχούσης ⟨οὔσης⟩· τὸ γὰρ ύπάρχον οὐκ ἀναγκαῖον, ὥσπερ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ὑπάρχον.

25 p. 32 a 9 Έν αμφοτέροις δὲ καὶ καταφατικῶν καὶ στερητικῶν ὄντων.

Είπων ἐν ἀμφοτέροις, τίσιν ἀμφοτέροις λέγει, ἐδήλωσε διὰ τοῦ 15 καὶ καταφατικών καὶ ἀποφατικών ὄντων. ζή) ἐν ἀμφοτέροις λέγει περί τῶν προειρημένων, τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος, ὡς 30 δι' ὧν ἐπιφέρει δηλοῖ· ἐν γὰρ τούτοις ἄν τε καταφατικὸν συμπέρασμα ἦ ἄν τε ἀποφατικόν, ἐν ἑκατέρω αὐτῶν ἀνάγκη τὴν ἑτέραν πρότασιν ὁμοίαν είναι τῷ συμπεράσματι ἐν πᾶσι τοῖς σγήμασιν. καθ δ δὲ δεῖ διμοίαν είναι 20

¹ τοῦτο a: τὸ BM post ἀμφοτέρων add. οὐσῶν M δὲ pro δ' M 4 ἄν a 5 ante αὐτοῦ add. καὶ M ἔσται M 6 τινι om. M 3 ἔσται Μ τοῦ ὑπάργειν ΒΜ: ὑπάρχον a 7 γενέσθαι a 9 ante έχ add. τῆς a 11 γενέσθαι συμπέρασμα a ή addidi εἴη post ἀναγκαία (12) transponit a 12 ἤ addidi καὶ ἐπὶ a 15 τῷ B¹ corr.: om. aM 19 ἄν M: om. aB 20 ὥστε... συμπέρασμα (21) om. a 21 post δὲ expunxit καὶ Β 22 καὶ τὸ . . . τὸ γὰρ (23) om. Μ 23 οὕσης a: om. B; cf. p. 150,21 24 καὶ om. a 28 η addidi post ἀμφοτέροις add. γάρ a 31 έκατέροις M 32 post είναι prius add. έγ a

καὶ τὴν έτέραν τῶν κειμένων προτάσεων τῷ συμπεράσματι, λέγει καὶ προσ- 50r τίθησιν, ἐπεὶ ἐγχωρεῖ γε καὶ ἀμφοτέρας ὁμοίας εἶναι τῷ συμπεράσματι. η ἐπὶ τῶν μίξεων, περὶ ὧν νῦν λέγει, οὐχ οἶόν τε τοῦτο. πῶς οὖν ὅμοιον έν ταῖς προειρημέναις μίξεσι, λέγει εί μεν γὰρ ὑπάρχον, φησίν, ὑπάρ-5 χουσαν, εί δ' ἀναγκαῖον, ἀναγκαίαν. οὐκέτι γάρ, εἰ ἐπὶ μέρους τὸ συμπέρασμα, καὶ τῶν προτάσεων δεῖ τὴν έτέραν ἐπὶ μέρους εἶναι πάντως 25 διά τὸ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι καὶ τῶν δύο καθόλου οὐσῶν ἐπὶ μέρους γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἢ καὶ τότε δυνάμει ἐπὶ μέρους εἴληπται· δηλοῖ δὲ ή εἰς τὸ πρῶτον σχημα ἀναγωγὴ τῆς συζυγίας δι' ἀντιστροφῆς γινομένη, 10 δι' ής ή έτέρα τῶν χαθόλου ἐπὶ μέρους γίνεται. δύναιτο δ' ἄν τὸ ἐν άμφοτέροις τῆς μίξεως εἶναι δηλωτικόν. ὅταν γὰρ ἐν ταῖς συζυγίαις 30 άμφότερα η, καὶ τὸ ὑπάργον καὶ τὸ ἀναγκαῖον, δεῖν φησι τὴν έτέραν πρότασιν όμοίαν είναι τῷ συμπεράσματι κατὰ τὸν τρόπον. δῆλον δὲ καὶ δτι ἀποφατικοῦ τοῦ συμπεράσματος ὄντος ἀποφατικὴν δεῖ πρότασιν κεῖσθαι, 15 δ οὐδὲ αὐτὸ πρόσκειται διὰ τὸ περὶ τοῦ ἀναγκαίου καὶ ὑπάρχοντος μόνων αὐτὸν λέγειν νῦν, ἐπεὶ χρήσιμον ἔσται τοῦτο αὐτῷ τετηρημένον πρὸς τὰ 35 μέλλοντα. ὅτι δὲ τὸ πρὸ ὀλίγου ῥηθὲν ἐπὶ τῆς ἐν τρίτω σχήματι ἐκ δύο καθόλου καταφατικών συζυγίας εἶπε τὸ μὴ ἔσεσθαι τοῦ ὑπάρχειν συλλογισμόν, αν μή ωσιν αί προτάσεις αμφότεραι έν τῷ ὑπάρχειν, νῦν ἐδήλωσε. 20 λέγων [εί] γὰο καθόλου νῦν εἶπεν ἀνάγκη τὴν ἑτέραν πρότασιν όμοίαν είναι τῷ συμπεράσματι, εί μὲν ὑπάρχον, ὑπάρχουσαν, ὡς δυναμένου καὶ ἐκ μιᾶς ὑπαργούσης τοῦ ὑπάρχειν συμπεράσματος γίνεσθαι. 40

p. 32 * 12 "Ωστε καὶ τοῦτο δῆλον, ὅτι οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα οὕτ' ἀναγκαῖον οὕθ' ὑπάρχον εἶναι μὴ ληφθείσης ἀναγκαίας ἢ ὑπαρχούσης προτάσεως.

Τούτφ κέχρηται μὲν ἤδη ποτέ, ⟨ὅτε⟩ δείξας ψεῦδος συναγόμενόν τι ἐπὶ τῆ ὑποθέσει τῆ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον εἶναι ἐν τῆ μίξει τῆ ἐξ ὑπαρχούσης τῆς μείζονος καὶ [τῆ ἐξ] ἀναγκαίας τῆς ἐλάττονος ἀνήρει μὲν τὴν ὑπόθεσιν, 45 ἐλάμβανε δὲ ὑπάρχον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα ἐλάμβανε γὰρ τοῦτο οὐ δι' 30 ἄλλο τι, ἢ ὅτι ἔδει ἐπὶ τῆ τοιαύτης συζυγίας μίξει ἢ ἀναγκαῖον ἢ ὑπάρχον γίνεσθαι συμπέρασμα. ὡς | χρήσιμον ὄν δὲ αὐτῷ καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα 50ν

² γε om. M 4 λέγειν a 5 δὲ M 7 σχήματι αιὰ periit in M 8 τότε aB: τὸ M 10 τῶν periit in M 12 ἀμφοτέραις M 14 δεῖ om. M 15 αὐτῷ a ante ὑπάρχοντος add. τοῦ aM 16 αὐτὸν aB: αὐτῶν M τοῦτ M πρὸς aB: εἰς M 17 τῆς BM: τοῖς a 19 ἀμφότεραι ὧσιν αὶ προτάσεις M 20 λέγων aB: εἰπὼν M εἰ delevi 21 ὡς om. a 22 ὑπάρχειν aB: ὑπάρχοντος M συμπέρ[ασμα] a: unc. inel. perierunt in M γενέσθαι M 26 τούτῳ M: τούτων aB κέχρηται a: χρῆται BM ὅτε addidi τι συναγόμενον M 27 εἴναι aB: συναγούση M ἐν aB: ἐπὶ M 28 τῆ ἐξ repetit BM: om. a ἀνήρει . . συμπέρασμα (29) om. a 29 γὰρ aB: δὲ M 30 ante τοιαύτης add. τῆς M τοιαύτη συζυγία omisso μίξει a ἢ ὑπάρχον ἢ ἀναγκαῖον M 31 γενέσθαι a ante συμπέρασμα add. τὸ M δὲ ante ὄν transponit a: om. M

τὸ μὴ δύνασθαι μήτε ἀναγκαίας μήτε ὑπαργούσης εἰλημμένης προτάσεως 500 έν τη συμπλοκή αναγκαΐον η ύπαργον γίνεσθαι το συμπέρασμα επισημαίνεται. ἐπιζητήσειε δ' ἄν τις πρὸς αὐτόν, πῶς τοῦτο ύγιὲς ἄν εἴη ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ὑπάργοντος ὑγιὲς εἶναι φαίνεται δοκεῖ γὰρ 5 5 αναγχαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα καὶ μηδετέρας τῶν προτάσεων οὕσης άναγκαίας. ίδου γουν το κινεῖσθαι παντί άνθρώπω και άνθρωπος παντί περιπατούντι ύπαργόντως, καὶ τὸ κινεῖσθαι παντὶ περιπατούντι ἀναγκαίως. η ἐπειδη μη τοιοῦτον ἀεί, ⟨ἀεὶ⟩ δέ, ὅταν η ἀναγκαία καὶ ὑπάρχουσα, ὡς είρηχε, λαμβάνωνται, δμοιον τὸ συμπέρασμα, διὰ τοῦτο εἶπε μὴ γίνεσθαι 10 ἀναγχαῖον, εἰ μὴ κἂν ἡ ἐτέρα τῶν προτάσεων ἀναγχαία εἴη. ἢ ὅτι τὸ 10 άναγκαῖον τῆ τοῦ τρόπου προσθήκη σημαίνεται, δς οὐ προστεθήσεται, εἰ μή είη καὶ μιᾶ προτάσει προσκείμενος. ἢ εἴ τις μἡ τῆ προσθήκη τὸ άναγκαῖον κρίνοι άλλὰ τῆ φύσει τοῦ πράγματος, καὶ τὸ κινεῖσθαι παντὶ ανθρώπω (αν) αναγκαΐον είη, εί και αυτός αυτή συνήθως ώς υπαρχούσης 15 γρηται οὐδέποτε γὰρ ἔστιν, ὅτε μὴ χινεῖται ἄνθρωπός τις ἢ ζῷον ὅλως. η δεί και το πῶς τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάργειν το κινεῖσθαι λαμβάνεται προσ- 15 διορίζεσθαι· ούτως γάρ υπάρχουσά τε έσται, καὶ εύρεθήσεται καὶ ό τρόπος τοῦ συμπεράσματος οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὸ κατ' ἀλλοίωσιν κινεῖσθαι παντὶ περιπατούντι, δ έστι συμπέρασμα, εί είη τῷ ἀνθρώπῳ παντὶ τὸ κινεῖσθαι 20 κατ' ἀλλοίωσιν ὑπάρχον. ἢ οὐδὲ ἄν ληφθῆ πᾶν τὸ περιπατοῦν ἄνθρωπον είναι, πάντα δὲ ἄνθρωπον κινεῖσθαι, οὐδὲ οὕτως τὸ συμπέρασμα τὸ 'πᾶν τὸ περιπατοῦν κινεῖται' ἀναγκαῖον άπλῶς, ἀλλὰ μετὰ προσδιορισμοῦ (τοῦ) 20 ΄ ἔστ' ἄν περιπατῆ΄ οὐ γὰρ πᾶν τὸ περιπατοῦν ἐξ ἀνάγκης κινεῖται, εἴ γε μηδὲ περιπατεῖν ἀναγκαίως τὸ περιπατοῦν ἀληθές, ἀλλ' ὡς εἶπον, μετὰ 25 διορισμοῦ τοῦ 'ἔστ' ἄν περιπατῆ'.

p. 32 a 15 Περί μὲν οὖν τοῦ ἀναγκαίου, πῶς γίνεται.

a et Ar.: om. Κ πῶς a et Ar.: οὕτως Κ 28 ἐχ a: om. ΚΜ

Τοῦτ' ἔστι, πῶς ἀναγκαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα (γίνεται δέ ποτε καὶ ⟨ἐκ⟩ τῆς ἑτέρας, ὅταν ἡ μείζων ἀναγκαία ἦ), καὶ ὅτι ταῖς ὑπαρχούσαις 25 όμοίως αί αναγχαΐαι συμπλεχόμεναι γίνονται συλλογιστιχαί, χαὶ ὅτι διαφέρει 30 τοῦ ὑπάργοντος τὸ ἀναγκαῖον τῆ ἀιδίω ὑπάρξει. λέγεται δὲ περὶ τοῦ ώς συμπεράσματος αναγκαίου.

² γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα... τὸ γὰρ ὑπάρχον τινὶ ἀναγκαῖον (p. 156, 28) om. B, in quo deest folium unum 3 ἐπιζητήσαι Μ 4 ὑγιὲς a: ἀναγκαῖον ΚΜ γὰρ (post δοκεῖ) ΚΜ: 6 καὶ ἄνθρωπος παντὶ περιπατοῦντι (7) om. M: καὶ ἄνθρωπος... ὑπαρχόντως (7) 7 ἐξ ἀνάγκης a 8 ἀεὶ alterum addidi post καὶ repetit ἡ a 9 εἴρηκε a et M, ut videtur, corr.: εἴρηται Κ λαμβάνονται Κ 10 τῶν προτάσεων ΚΜ: πρότασις a 12 προσκείμενον aK 14 ἄν addidi συνήθως] συνήθ periit ώς om. a 16 η δετ a: ήδη ΚΜ 16. 17 προσδιορίζεσθαι a: προσδιορίin K ζεται ΚΜ 20 υπάρχον a: υπάρ Κ: υπάρχει Μ 22 τὸ om. Μ διορισμοῦ a τοῦ addidi (cf. vs. 25) 23 post ἄν add. γὰρ a 24 μὴ Κ περιπατεῖν a: περιπατεί ΚΜ ante τὸ add. καὶ Μ 25 ἄν γὰρ omisso τοῦ, ut vs. 23, a 26 οῦν

p. 32 a 16 Περὶ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου μετὰ ταῦτα λέγομεν, πότε 50 v καὶ πῶς καὶ διὰ τίνων ἔσται συλλογισμός.

'Επὶ τὸν τρίτον διορισμόν τῶν προτάσεων μέτεισιν οὖτος δ' ἐστὶν ὁ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον. καὶ δείκνυσι πρῶτον, πότε ἐξ ἐνδεχομένων ἀμφοτέρων 5 προτάσεων γίνεται συλλογισμός, καὶ πῶς συμπλεκομένων πρὸς ἀλλήλας, καὶ τίνων οὔτε γὰρ αἱ τυχοῦσαι συμπλακεῖσαι ποιοῦσι συλλογισμὸν οὔτε, ὡς ἔτυχεν, ὥσπερ οὐδὲ ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν καὶ ἀναγκαίων.

p. 32 a 18 Λέγω δὲ ἐνδέχεσθαι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον, οῦ μὴ ὄντος ἀναγκαίου τεθέντος δὲ ὑπάρχειν οὐδὲν ἔσται διὰ τοῦτ' ἀδύ νατον· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον ὁμωνύμως ἐνδέχεσθαι λέγομεν.

Μέλλων περί τῶν ἐξ ἐνδεγομένων προτάσεων γινομένων συλλογισμῶν είπεῖν πρῶτον ὁρίζεται τὸ ἐνδεγόμενον. ὁρίζεται δὲ οὐ τὸ ὁμωνύμως λεγόμενον (οὐ γὰρ οἶόν τέ τι όμωνύμως λεγόμενον ὁρίσασθαι), ἀλλ' ἀποτε- 40 μόμενος τοῦ ἐνδεχομένου τὸ παρὰ τὸ ἀναγχαῖόν τε χαὶ ὑπάργον· ἔδειξε 15 γάρ, δτι τὸ ἐνδεγόμενον καὶ κατὰ τούτων κατηγορεῖται. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν τεθέντος δ' ὑπάρχειν ἐδήλωσεν, ὅτι πρὸς τῷ μὴ εἶναι ἀναγχαῖον οὐδὲ ύπάργον ἐστίν· τοιοῦτον γὰρ τὸ κατὰ τὴν τρίτην πρόσρησίν ἐστιν ἐνδεχόμενον διαφέρον τοῦ τε ἀναγχαίου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος τῷ μηδέπω εἶναι 45 τοῦτο, δ λέγεται δύνασθαι εἶναι. εἴη ἄν οὖν κυρίως ἐνδεγόμενον, δ μὴ 20 έστι μέν, τεθέν δε είναι οὐδεν αδύνατον επόμενον έγει. καὶ εἴη ἄν | τοῦτο 51 κ ώς χυριώτερον είρηχὼς περὶ αὐτοῦ 'οὖ μὴ ὄντος τεθέντος δ' ὑπάργειν' τὸ γάο μή ον οὐδ΄ ἀναγκαῖον, οὐ μήν τὸ μή ἀναγκαῖον ἤδη καὶ μή ὄν. ἢ άμφότερα ἀπέφησε τοῦ ἐνδεγομένου, καὶ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὑπάρχον, τὸ μεν αναγχαῖον διὰ τοῦ εἰπεῖν οῦ μὴ ὄντος αναγχαίου, τὸ δ' ὑπάρχον 25 διὰ τοῦ τεθέντος δ' ὑπάργειν· τὸ γὰρ τεθέντος ἀπέφησεν αὐτοῦ χαὶ δ τὸ ὑπάρχον. ἢ διὰ τοῦ εἰπεῖν οὖ μὴ ὄντος ἀναγκαίου ἀπέφησεν αὐτοῦ καὶ τὸ ὑπάργον κατηγορεῖται γὰρ κατ' αὐτὸν καὶ κατὰ τοῦ ὑπάργοντος τὸ ἀναγκαῖον τὸ γὰρ ὑπάρχον τινὶ ἀναγκαῖον ὑπάργειν αὐτιῷ, ἔστ' ἄν ύπάργη. ὁ γοῦν Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Προτέρων ἀναλυτιχῶν λέγων

¹ Περὶ τοῦ ἐνδεχομένου superser. a λέγωμεν a (B C if n) 3 προσδιορισμὸν a οὅτος a: αὐτὸς ΚΜ δὲ aΚ 4. 5 ἐνδεχομένου ἀμφοτέρας προτάσεως Κ προτάσεων ἀμφοτέρων a 6 τίνων ΚΜ: τούτων a 11 θέλλων Κ ἐξ superser. Μ γινομένων aΚ: τῶν Μ 12 εἰπεῖν Μ: λέγειν aΚ δρίζεται . . ἐνδεχομένου (14) om. Μ 13 οὐ γὰρ . . . δρίσασθαι om. Κ 14 post καὶ repetit τὸ a 15 post εἰπεῖν add. ὅτι a 16 δὲ aΚ οὐδ' aΚ 17 ἐστιν alterum om. a 18 καὶ τοῦ ὑπάρχοντος om. Μ 19 εῖναι om. Μ post εἴη add. δ' aΚ 20 μὲν τεθὲν δὲ ΚΜ (θεν δὲ periit in Κ): μετεθὲν δ' a 21 κυριώτερον a: κυριώτατον ΚΜ 23 ἀναγκαῖον] γκαῖον periit in Κ 23. 24 τὸ μὲν ἀναγκαῖον αΚ: ἢ Μ 24 τὸ δ' . . . γὰρ τεθέντος (25) om. Μ 26 ἢ διὰ . . . ὑπάρχον (27) om. aΜ 27 αὐτὸν correxi: αὐτοῦ ΚΜ: αὐτοὺς a 28 ὑπάρχειν] hinc iterum B 29 ὑπάρχη ΒΜ: ἢ a

περί των όπο του άναγκαίου σημαινομένων ούτως γράφει. ΄ τρίτον το 51 ύπάργον. ότε γάρ ύπάργει, τότε οδη οίδν τε μή ύπάργειν". ίδιον δὲ τοῦ ενδεγομένου τὸ τὸ μὴ ὄν ὑποτίθεσθαι είναι· ἐπεὶ καὶ τὸ ὑπάργον καὶ τὸ 10 αναγχαῖον αν λάβη τις είναι, ούτε ἀδύνατόν τι ἀχολουθήσει, χαὶ ἔσται 5 ἐφαρμόζων ὁ λόγος καὶ τῷ ἀναγκαίφ καὶ τῷ ὑπάρχοντι. διὸ ἴδιον τοῦ ένδεγομένου τὸ μὴ ὑπάρχον αὐτὸ ὡς ὑπάρχον ὑποτεθὲν μηδὲν ἀδύνατον έγειν έπόμενον. ῷ γὰρ ἀδύνατόν τι ὑποτεθέντι ἔπεται, ἀδύνατον τοῦτο· δυνατώ δε ύποτεθέντι οὐκέτι ἀδύνατον, ώς δείξει, ώς εἶναι ἴδιον αὐτοῦ οὐ 15 τὸ μὴ ὑπάργειν, ἀλλ' ὅταν μὴ ὑπάργον ὑποτεθῆ ὑπάργειν, μηδὲν συμ-10 βαίνειν αδύνατον.

p. 32 a 21 "Οτι δὲ τοῦτ' ἔστι τὸ ἐνδεγόμενον, φανερὸν ἔχ τε τῶν καταφάσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀντικειμένων.

"Ότι τὸ ἐνδεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν, ὁποῖον αὐτὸς ὡρίσατο, δείκνυσι. γνωριμώτερον δ' έσται τὸ λεγόμενον, ἄν τὸ ὑπ' αὐτοῦ μετ' ὀλίγον λεγόμενόν 20 15 τε καὶ δεικνύμενον προλάβωμεν ήδη: φανερώτερον γὰρ ήμῖν τὸ λεγόμενον έσται δι' αὐτοῦ. ἔστι δέ, δ δείξει, τοῦτο · ὧν ἀντιφάσεων τὰ ἔτερα μόρια άλλήλοις επεται, τούτων τῶν ἀντιφάσεων καὶ τὰ λοιπὰ μόρια ἀνάγκη επεσθαι άλλήλοις, ἐπεὶ κατὰ παντὸς τὸ ἕτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως, ὡς καὶ ένταδθα προσέθηκεν. ἔστωσαν γὰρ λόγου γάριν δύο τινὲς καταφάσεις, η τε 25 20 Α καὶ ή Β, καὶ ἔστωσαν ἀντιφατικαὶ ἀποφάσεις αὐτῶν τῆς μὲν Α ή Γ τῆς δὲ Β ή Δ, καὶ ἐπέσθω τῆ Α καταφάσει ή Β κατάφασις ἄμα οὖσα αὐτῆ άληθής· ἀχολουθήσει δὴ καὶ τῆ Γ ἀποφάσει ἡ Δ ἀπόφασις καὶ ἄμα αὐτῆ άληθης έσται. εἰλήφθω γάρ τι, ἐφ' οδ άληθης ἐστι ἡ Γ ἀπόφασις· ἔστω τοῦτο τὸ Ε΄ λέγω, ὅτι ἐπὶ τούτου ἀληθής ἐστι καὶ ἡ Δ ἀπόφασις. εἰ γὰρ 30 25 μη είη αὐτή, η κατάφασις αὐτης άληθης έσται η Β. εἰ δὲ αὕτη, καὶ ή Α κατάφασις. έκειντο γάρ ἀκολουθεῖν ἀλλήλαις καὶ ἄμα εἶναι ἀληθεῖς. ἐφὸ οδ άρα ή Γ ἀπόφασις άληθής, ἔσται ἐπὶ τούτου καὶ ή κατάφασις αὐτῆς ή Α αληθής και αμα άρα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡ ἀντίφασις ἀληθής, ὅπερ άδύνατον, άκολουθήσει άρα τῷ Ε ἡ Δ ἀπόφασις ηκολούθει δὲ καὶ ἡ Γ 30 ἀπόφασις. καθόλου ἄρα ύγιὲς τὸ ὧν ἀντιφάσεων θάτερα μέρη συναλη- 35 θεύεται ἀλλήλοις, [τὸ] τούτων καὶ τὰ ἕτερα πάλιν ἀλλήλοις συναληθεύεσθαί τε καὶ ἀκολουθεῖν. τούτου δεικνυμένου γνώριμον τὸ λεγόμενον ὑπ'

¹ οὕτω φησί Μ sequentia quoque usque ad ἔγειν ἐπόμενον (7) Theophrasto tribuunt Brandis schol. p. 161 b 11 — 17, Prantl p. 362, 41, Wimmer fr. 58 3. 4 ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὑπάργον a 4 οὐκ a 8 δυνατῷ aM: δυνατῶν B (ῶ corr.) ante οὐκέτι add. άλλ' B δείξει] c. 15 p. $34 \, ^{a}5 \, \text{sq}$. 9. 10 συμβαίνη M 12 τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν καταφάσεων Ar. • 13 post ὅτι add. δὲ Μ 14 μετ' ὀλίγον] c. 46 15 προσλάβωμεν Μ 17 τῶν om. a 18 post καὶ add. αὐτὸς a 21 ἕπεσθαι a καταφάσει aB: καταφατική Μ ή alterum om. a αυτή a 22 δή a: δὲ ΒΜ αυτή a: αυτή ΒΜ 24 καὶ om. M 25 αὕτη BM: αὐτὴ a 26 ā aB: πρώτη M ἀκολουθῆσαι M εἶναι aB: οὕσαι M 28 post ἄμα repetit καὶ a 29 $\overline{\delta}$ a: $\overline{\gamma}$ BM $\overline{\gamma}$ a: $\overline{\delta}$ BM 30 μόρια a 31 τούτων καὶ a: τὸ καὶ τούτων BM 32 post τούτου add. δὲ a

αὐτοῦ· εἰ γὰρ τὸ οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν καὶ ἀδύνατον ὑπάρχειν 51° καὶ ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν ἤτοι ταὐτά ἐστιν ἢ ἀκολουθεῖ ἀλλήλοις, ώς πάντες ἄν φαῖεν καὶ ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας δέδεικται (καὶ γὰρ εἰ μή ταὐτὰ πάντη, ὅτι τὸ μὲν ἀπόφασις τὰ δὲ καταφάσεις, ἀλλ' ἐφ' οὖ τὸ εν ἐξ 40 5 αὐτῶν ἀληθές, καὶ τὰ ἄλλα), δῆλον τοίνον, ὡς καὶ αἱ τούτων ἀντιφάσεις ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλαις. ἔστι δὲ τοῦ μὲν οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν ὄντος ἀποφατιχοῦ χατάφασις τὸ ἐνδέγεται ὑπάργειν, τῶν δὲ ἀδύνατον ὑπάργειν καὶ ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν καταφάσεων, αὶ εἴποντο τῆ οὐκ ἐνδέχεται ύπάργειν ἀποφάσει, ⟨ἀποφάσεις⟩ τό τε οὐκ ἀδύνατον ὑπάργειν καὶ οὐκ 45 10 ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν. ἀκολουθήσουσιν ἄρα καὶ ταῦτα ἀλλήλοις, καὶ ἔσται τὸ 'ἐνδέχεται εἶναι' καὶ 'οὐκ ἀδύνατον εἶναι' καὶ 'οὐκ ἀνάγκη μὴ εἶναι' ἄμα άλη ϑ η. τὸ | ἄρα ἐνδεγόμενον είναι οὐκ ἀδύνατον ἔσται είναι οὐδ| ἀναγκαῖον $51^{\rm v}$ μή είναι. οὐκ ὄντι ἄρα αὐτῷ ἀναγκαίῳ, ἀλλὰ μηδὲ ὑπάρχοντι, ὑποτεθέντι [δε] ύπάρχειν, έπεὶ οὐκ ἀδύνατόν ἐστιν, οὐδεν ἀδύνατον ἀκολουθήσει· τοῦτο 15 γάρ άληθές, διότι άδυνάτω άδύνατον άχολουθεῖ, ώς προελθών όλίγον ἐρεῖ τε καὶ δείξει.

p. 32 = 28 "Εσται άρα τὸ ἐνδεχόμενον οὐκ ἀναγκαῖον.

"Εδειξε, τίνος χάριν τὴν ἀκολουθίαν ἔλαβε τῶν προτάσεων, ὅτι τοῦ δείξαι εὐλόγως ἐν τῷ τοῦ ἐνδεγομένου όρισμῷ χείμενον τὸ οὖ μὴ ὄντος 20 ἀναγκαίου ὑποτεθέντος δὲ εἶναι οὐδὲν ἀδύνατον ἕπεται· οὕτε γὰρ άναγχαῖον οὔτε ἀδύνατον τὸ ἐνδεχόμενον.

Συμβαίνει δὲ πάσας τὰς κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι προτάσεις άντιστρέφειν άλλήλαις.

"Ιδιον τοῦ ἐνδεχομένου τὸ ἀντιστρέφειν, τοῦτ' ἔστι τὸ ἀνταχολουθεῖν 25 άλλήλαις τὰς κατ' αὐτὸ γινομένας καταφάσεις τε καὶ ἀποφάσεις. ἀποφάσεις δὲ λέγω κατὰ τὸ ἐνδέγεσθαι οὐ τὰς τοῦ ἐνδέγεσθαι ἀποφάσεις, ἀλλὰ τὰς ένδεγομένας ἀποφατικάς διαφέρει γάρ ἐνδεγομένη ἀποφατική καὶ ἐνδεχομένης ἀπόφασις, ὥσπερ καὶ ἀναγκαία ἀποφατική καὶ ἀναγκαίας ἀπόφασις. 15 ή μὲν γὰρ 'ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν' λέγουσα ἀναγκαία ἐστὶν ἀποφατική οὐκ 30 οδσα ἀπόφασις τῆς 'ἀνάγκη ὑπάρχειν' ή δὲ 'οὐκ ἀνάγκη ὑπάρχειν' ἀναγκαίας της 'ανάγκη υπάρχειν' έστιν αποφατική, ήτις κυρίως έστιν αποφατική. ή δ' έτέρα άπλῶς μέν ἐστι καταφατική, τὸ δ' δλον ἀναγκαία ἀποφατική. τὸν

³ ώσπερ M αν om. a Περί έρμ.] c. 13 2 ήτοι BM: η a τὸ δὲ χατάφασις Μ οῦ τὸ Μ: οῦ τε aB 5 ἀληθές om. Μ τάλλα Μ om. a 6 ἐνδέχεσθαι Μ 7 ἐνδέχεσθαι Μ ἀδυνάτων Β pr. . 8 ἐνδέχεται] ετ in ras. Β 9 ὑπάρχειν (post ἀδύνατον) a et Ar.: om. RM ἀπονάσεις coldidi post καὶ add. τὸ M 11 ἄμα om. a 12 οὐδὲ M 14 δὲ add. BM: om. a οὐδὲν add. δ B 15 ἐρεῖ] cf. p. 157,8 19 τὸ om. M 20 γὰρ om. a ante καίας aB: ἀναγκαία Μ 30 ή δὲ... ὑπάρχειν ἐστὶν ἀποφατική (31) om. Μ 31 ἀποφατική (ante ήτις) Β: ἀπόφασις a ἐστὶ κυρίως Μ 20 Σί (31) om. Μ φατική (ante ήτις) Β: ἀπόφασις a έστὶ κυρίως Μ 32 δὲ (post ή) Μ

αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεγομένου ἀπόφασις μὲν τοῦ ἐνδεγομένου 510 ή χυρίως ἀπόφασις ή 'οὐκ ἐνδέχεται εἶναι', ἐνδεχομένη δὲ οὖσα ἀπλῶς κατά- 20 φασις ή 'ενδέγεται μή είναι'. τὰς δη ενδεγομένας ἀποφατικάς καὶ τὰς ενδεγομένας καταφατικάς άντακολουθείν συμβέβηκεν άλλήλαις κατά το σημαι-5 νόμενον τὸ χείμενον νῶν λαμβανομένου τοῦ ἐνδεχομένου· πᾶν γάρ, δ οὕτως ένδέγεται είναι, ένδέγεται καὶ μὴ είναι. μέλλων δὲ γρῆσθαι πρὸς τοὺς ἐξ ένδεγομένων προτάσεων συλλογισμούς γινομένους τη τοιαύτη τοῦ ἐνδεγομένου 25 άντιστροφή διά τοῦτο πρῶτον αὐτὴν δείκνυσιν οὕτως ἔγουσαν. δεῖ μέντοι είδέναι, ότι ή τοιαύτη τῶν προτάσεων ἀντιστροφή οὐκ ἔστιν ὑγιἡς κατὰ 10 τοὺς περὶ Θεόφραστον, οὐδὲ χρῶνται αὐτῆ· τὸ γὰρ αὐτὸ αἴτιον τοῦ τήν τε χαθόλου ἀποφατιχήν ἐνδεγομένην ἀντιστρέφειν αύτῆ λέγειν παραπλησίως τῆ τε ύπαργούση καὶ τῆ ἀναγκαία καὶ μὴ ἀντιστρέφειν τὰς καταφατικὰς 30 ενδεγομένας ταῖς ἀποφατικαῖς ἐνδεγομέναις, δ ἀξιοῖ ὁ ᾿Αριστοτέλης. ἐπισημανούμεθα δε περί τούτου, όταν περί τῆς κατά τὴν ἐνδεγομένην ἀντι-15 στροφής της κατά τοὺς δρους λέγη. τὸ δὲ λέγω οὐ τὰς καταφατικάς ταῖς ἀποφατικαῖς, ἀλλ' ὅσαι καταφατικὸν ἔχουσι τὸ σχῆμα κατὰ την αντίθεσιν τοῦ προειρημένου δηλωτικόν ἐστιν· αντικεῖσθαι μὲν γὰρ δοκεῖ ή ἐνδέχεσθαι εἶναι τῇ ἐνδέχεσθαι μὴ εἶναι λεγούση διὰ τὸ ἐν μὲν τῇ 35 τὸ εἶναι ἐν δὲ τῆ τὸ μὴ εἶναι συντετάγθαι, α δοκεῖ ἀλλήλοις ἀντικεῖσθαι. 20 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀμφότεραι καταφατικὸν ἔγουσι τὸ σχῆμα τῷ καταφάσεις είναι, εν αίς μή πρόσκειται τῷ τρόπω τὸ ἀποφατικόν.

Εἰπὼν δὲ ἐπὶ ἀδιορίστων, τίνες καὶ πῶς λαμβανόμεναι ⟨αί⟩ ἀποφατικαὶ ἐνδεχόμεναι ἀντακολουθοῦσι ταῖς καταφατικαῖς ἐνδεχομέναις, έξῆς καὶ τὰς διωρισμένας ἔλαβε τὴν παντὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν τῆ ἐνδέχεσθαι μηδενὶ 40 25 ὑπάρχειν λέγων ἀντακολουθεῖν, ὁμοίως δὲ καὶ τῆ ἐνδέχεσθαι μὴ παντὶ ὑπάρχειν, ὧν ἡ μὲν ἢν καθόλου ἐνδεχομένη ἀποφατικὴ ἡ 'ἐνδέχεται μηδενί', ἡ δὲ ἐπὶ μέρους ἡ δευτέρα ληφθεῖσα ἐνδέχεσθαι μὴ παντί, δεικνύς, ὅτι τῆ καταφάσει τῆ ἐνδεχομένη καθόλου πᾶσαι αὶ ἀποφάσεις αὶ ἐνδεχόμεναι συναληθεύονται καὶ γὰρ ἡ ὡς ἐναντία καὶ ἡ ὡς ἀντίφασις, οὐδετέρα αὐτῶν 45 απρὸς ἀλήθειαν οὕτε ἐναντία οῦσα οὕτε ἀντίφασις οὐδὲ γὰρ ἄν ἄμα ἦσαν ἀληθεῖς. ὅτι δὲ αὶ οὕτως | λαμβανόμεναι ἀντακολουθοῦσιν, ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς 52π δῆλον. καὶ τὸ τινὶ δὲ καὶ μὴ τινὶ ἀντιστρέφει ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων τοῦ τινὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λαμβανομένου 'ἴδιον γὰρ τοῦ ἐνδεχομένου τὸ τὰς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λεγομένας οὕτως ἄμα ἀληθεῖς εἶναι 'ἐπεὶ τό γε τινὶ καὶ τὸ

¹ μέν aB: δὲ Μ 2 ἐνδεχομένη...εἶναι (3) om. Μ 3 85 M 4 post zataφατικάς expunxit ον Β 4. 5 το κείμενον σημαινόμενον a 5 λαμβάνον M 7 post ένδεγομένων add. τρόπων καί Μ 10 τοῦ om. Μ 11 αύτη a: αὐτη M, B pr.: αὐτὴν B corr. 12 ἀναγκαία καὶ τῆ ὑπαρχούση Μ μη ΒΜ: τοῦ α 13 δ om. aM 14 δὲ om. Μ τούτου, ὅταν περὶ om. Μ 15 της om. a λέγει B pr. 17 μèν om. Μ 18 δοχεῖ a: δοχοῦσιν BM ἐνδέχεται (post ή et post τῆ) M 19 å δοχεῖ ἀλλήλοις ἀντιχεῖσθαι om. M 20 ἔχουσαι B 22 αί a: om. BM 23 ἀχολουθούσι a 25 τῆ a: τὴν BM 26 ἐνδέχεσθαι M 27 ἐνδέχεσθαι a: ἐνδέχεται 29 συναληθεύουσι M 31 δὲ aB: οὐδὲ M 32 καὶ BM 28 ai alterum om. B τὸ τινὶ δὲ a: τὸ δὲ καὶ τινὶ BM 34 τὸ (post καὶ) om. M

τινὶ μὴ ὅταν ἐπ' ἄλλου καὶ ἄλλου λαμβάνηται, οὐχ αί ἐνδεχόμεναι μόνον 52 τ ἐπὶ μέρους συναληθεύουσιν, ἀλλὰ δύνανταί ποτε καὶ ὑπάρχουσαι καὶ ἀναγκαῖαι, 5 καὶ ἴσον ἐστὶ τὸ τινὶ ἐνδέχεσθαι καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι τινὶ μὴ ἐπὶ τούτων τῷ Σωκράτη λαβεῖν ἢ Πλάτωνα ἤ τινα τῶν καθ' ἔκαστα καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὴν κατὰ 5 τὸ ἐνδέχεσθαι ἀντίθεσιν ποιήσασθαι κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. τὸ δὲ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰπεν ἀναπέμπων ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰς ἄλλας τὰς ἰσοδυναμούσας τῆ ἐνδεχομένη. αὐται δέ εἰσι, κατάφασις 10 ἐνὸ ἡ 'δυνατὸν εἰναι', ἦ ἀντιστρέφει ἡ 'δυνατὸν μὴ εἰναι' κατὰ πάντας τοὺς διορισμούς, οῦς ἔδειξε, καὶ παντὶ καὶ μηδενὶ καὶ τινὶ καὶ τινὶ μή, ἐπὶ τῆς τῆ 'ἐνδέχεται εἶναι'), ἦ ἀκολουθεῖ τε καὶ ἀντιστρέφει ἡ 'οὐκ ἀνάγκη εἶναι', καὶ ἡ 'οὐκ ἀδύνατον εἴναι' (καὶ γὰρ αῦτη εἴπετο τῆ 'ἐνδέχεται εἶναι'), 15 πρὸς ῆν ἀντιστρέφει ἡ λέγουσα 'οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι'.

p. 32 a 36 'Επεὶ γὰρ τὸ ἐνδεχόμενον οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον.

Εἰπών, ὅτι ἀνταχολουθοῦσιν αἱ ἐνδεχόμεναι ἀποφατιχαὶ ταῖς ἐνδεχομέναις χαταφατιχαῖς χαί, τίνες εἰσὶν αὕται, παραθέμενος νῦν χαὶ τὴν αἰτίαν ἀποδίδωσι τοῦ ἀνταχολουθεῖν αὐτὰς καὶ ἀντιστρέφειν ἀλλήλαις. ἐπεὶ γὰρ τὸ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν οὐκ ἐξ ἀνάγκης τίθησι τὸ ὑπάρχειν (ἦν γὰρ τὸ ἐν-20 δεγόμενον, ώς ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ ἐδηλώθη, "οὕ μὴ ὄντος ἀναγκαίου"), 20 τὸ δὲ μὴ ἀναγχαῖον ἐγχωρεῖ χαὶ μὴ ὑπάρχειν, εἰχότως τῷ 'ἐνδέχεται ὑπάρχειν' συναληθεύει τὸ 'ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν'. όμοίως ἐπὶ πάντων τῶν διορισμῶν. διὰ τὸ αὐτὸ δέ, φησίν, αι τε ἀδιορίστως λεγόμεναι καὶ αί διωρισμένως ἐπὶ τοῦ καθόλου ἀντηκολούθουν καταφάσεις τε καὶ ἀποφάσεις 25 άλλήλαις, καὶ ⟨αί⟩ ἐπὶ μέρους τε καὶ καθ' ἕκαστα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λεγόμεναι ἀντα-25 χολουθοῦσι, διὰ γὰρ τὸ τὴν λεγομένην χατάφασιν μὴ τὸ ἐξ ἀνάγχης ἔσεσθαι τὸ κατηγορούμενον δηλοῦν. εἰ δέ ἐστι τοιοῦτον τὸ ἐνδεχόμενον, οἱ μὴ ξηρούμενοι αντιστρέφειν ταῖς ἐνδεχομέναις ἀποφάσεσι τὰς καταφάσεις οὐκ άληθεύουσιν. ὅτι δέ εἰσιν αί ἐνδεχόμεναι ἀποφατικαὶ καταφάσεις ἀλλ' οὐκ άποφάσεις, δπομιμνήσκει ήμᾶς. ἐν γὰρ τῷ Περὶ ἑρμηνείας ἔδειξε τὰς τὸν 30 30 τρόπον εγούσας άνευ τοῦ ἀποφατικοῦ κατηγορούμενον πάσας καταφάσεις είναι· διὰ τοῦτο προσέθηκε τὸ καθάπερ ἐλέχθη πρότερον. ἐξ ὧν καὶ αὐτῶν ἔνεστι δειχνύναι, ὅτι τὸ Περὶ ἑρμηνείας ᾿Αριστοτέλους ἐστιν, ἀλλ' οὐχ

ώς 'Ανδρόνικός φησιν. η καὶ ἐν τούτφ προείρηκεν ήδη περὶ τούτου, ὅτε 52٢ έλεγε μη αντιστρέφειν την καθόλου αποφατικήν.

Έζήτησα, εί τὸ ἐνδεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν, ὁποῖον ὡρίσατο, μήτε αναγχαῖον μήτε ὑπάργον, πῶς ἔτι ταῖς χαταφατιχαῖς ἐνδεγομέναις αί ἀπο-5 φατικαί ἐνδεγόμεναι ἀντιστρέφουσι φυλασσομένου τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ένδεγομένου εν αμφοτέραις. εί γάρ, δ ενδέγεται είναι, τοῦ μήπω είναι τοῦτο, δ λέγεται, ἐστί (τοῦτο γὰρ ίδιον εἶναι δοχεῖ τοῦ ἐνδεχομένου τὸ μήπω είναι τοῦτο, δ λέγεται), ἔσται ἄρα οὐχ ὑπάρχον· καὶ δ ἐνδέχεται 40 μή είναι, ούπω έστὶ μή υπάρχον υπάρχον άρα. ώστε τὸ μέν καταφατικὸν 10 άληθες κατά τοῦ μὴ ὑπάργοντος, τὸ δὲ ἀποφατικὸν ἐπὶ τοῦ ὑπάργοντος. άδύνατα δὲ ἄμα ἄμφω· οὐκ ἄρα τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον ἐν τῆ ἀποφάσει ληφθήσεται. ἢ διὰ τοῦτο οὕτως ὡρίσατο τὸ ἐνδεχόμενον εἰπὼν 'δ μὴ ὄν ἀναγκαῖον', οὐκέτι δὲ προσθεὶς τὸ 'καὶ μὴ ὑπάρχον πάντως' 45 οὸ γὰρ τὸ μὴ ὁπάρχειν ἔδιον αὐτοῦ, ἀλλ' ὅταν μὴ ὑπάρχον ὑποτεθῆ 15 ύπάργειν, μηθέν ἀδύνατον αὐτιο Επεσθαι. ὅτι γὰρ τοῦτο βούλεται, ἐδήλωσε καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν "τὸ γὰρ ἀναγκαῖον ὁμωνύμως ἐνδέχεσθαι λέ- 52ν γομεν" μηκέτι δὲ προσθεῖναι, ὅτι 'καὶ τὸ ὁπάρχον', δ τῆς ἀναγκαίας άχολουθίας ήν ούν ώς όμωνυμον γάρ ἐπ' αὐτοῦ. οὐκ ἐπειδή οὖν, ἐφ' οὖ τὸ ἐνδέγεσθαι εἶναι ἀληθές, ἐπὶ τούτου ἀληθὲς καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι μὴ εἶναι, 20 ήδη καί, ότε τὸ ετερον άληθες είναι, τότε καὶ τὸ ετερον, άλλά καὶ παρά 5 μέρος. οδ γάρ, δτε μη δπάργει, τότε, άλλ' δταν δπάργη, ενδέγεται μη ύπάργειν· δ γάρ ἐνδέχεται ὑπάρχειν μὴ ὑπάρχον, τοῦτο ἐνδέχεται καὶ μὴ ύπάργειν, δταν ύπάρξη. η εί τὸ ἐνδέγεσθαι ἐπὶ τοῦ μήπω ὄντος λέγεται, τὸ ἐνδέγεσθαι εἶναι ἀντὶ τοῦ 'ἐνδέγεται γενέσθαι' λέγοιτ' ἄν. πᾶν δέ, δ 25 μήπω ον ἐνδέγεται γενέσθαι, τοῦτο ἐνδέγεται καὶ μὴ γενέσθαι, ὥστε ἄμφω 20 έπὶ τοῦ μηδέπω ὄντος.

Διωρισμένων δή τούτων πάλιν λέγωμεν, ὅτι τὸ ἐνδέγεσθαι κατά δύο λέγεται τρόπους.

Είπών, τί τέ ἐστι τὸ ἐνδεγόμενον, καὶ ὅτι αί κατὰ τοῦτο καταφάσεις 30 τε καὶ ἀποφάσεις ἀντιστρέφουσιν ἀλλήλαις, φησὶ διχῶς λέγεσθαι τὸ ἐνδεγόμενον όμωνόμως λέγων οὐ γὰρ ώρίσατο, (ποτέρου) ἐνδεγομένου ποιεῖται 15 την διαίρεσιν ταύτην : ἀμφοτέροις γὰρ ὁ εἰρημένος ἐφαρμόζει τοῦ ἐνδεγομένου λόγος. ποιείται οὖν τὴν διαίρεσιν ἢ ὡς γένους τοῦ ἐνδεχομένου

¹ προείρηκεν p. 25b20 2 τὸν . . . ἀποφατικόν Μ 5 φυλαττομένου Μ 13 δ μη ίδιον είναι a 8 ούγ om. Μ 11 άδύνατον a δ' omisso αμα M ον άναγκαῖον] ου μὴ όντος άναγκαίου Ar. p. 32 a 19 14 ἀλλ' ὅταν scripsi (cf. p. 157, 9): άλλὰ τὸ libri post ὑπάρχον add. εἰ a ὑποτεθὲν Μ 16 είπεῖν] p. 32 a 20 18 γάρ έπ' aB: έπὶ τοῦ Μ έπειδὴ a: ἔλαβε δὴ ΒΜ 19 έπὶ τούτου άληθὲς om. Μ 21 δπάργει α: δπάργειν ΒΜ ένδέγεται (ante μη) Β post τότε add. ἐνδέγεται ὑπάρ-

ante ὑπάρχη add. μη a ὑπάρχη aB: ὑπάρ Μ 23 ἐνδέγεται α χεσθαι (post τοῦ) Μ 27 λέγωμεν B (Bif, corr. n): λέγομεν a et Ar. 31 ποτέρου scripsi: ποίου a: om. BM ένδεγόμενον Μ 32 γάρ Β: γοῦν a: om. M έφαρμόττει Μ

εἰς εἴοη, ἀ ἐχτίθεται, ἢ ὡς ὅλου εἰς μέρη. φησὶ δὴ τοῦ ἐνδεχομένου εν 52ν μὲν εἶναι σημαινόμενον τὸ ἐπὶ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ λεγομένων, ἀ τῷ μὴ ἀεὶ οῦτω γίνεσθαι ἀλλὰ καὶ διακόπτεσθαι τὸ αἰεὶ καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπὸ 20 τινῶν μὴ οῦτως ἀπαντώντων ποτὲ τῶν ἐνδεχομένων ἐστὶ καὶ αὐτά. τοιαῦτά 5 ἐστι τὰ φύσει γινόμενα, ὰ οὐκ ἐξ ἀνάγκης μὲν γίνεται τῷ ἐπὶ τινῶν συμπίπτειν ποτὲ καὶ μὴ οῦτως, οὐ μὴν ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ γίνεται· καὶ γὰρ πολιοῦνται γηρῶντες οἱ ἄνθρωποι κατὰ φύσιν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ οῦτως ἀπαντῷ (ἤδη γάρ τινες καὶ οὐκ ἐπολιώθησαν), καὶ αὕξονται μέχρι τοσοῦδε χρόνου καὶ φύσει καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

10 p. 32 b 8 Τοῦτο γὰρ οὐ συνεχὲς μὲν ἔχει τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸ μὴ ἀεὶ εἶναι ἄνθρωπον, ὄντος μέντοι ἀνθρώπου ἢ ἐξ ἀνάγκης ἢ ώς ἐπὶ τὸ πολύ ἐστι.

Ταῦτα τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γινόμενα τοῦ μὴ εἶναι ἀναγκαῖα διττὴν

αλτίαν φέρει, μίαν μέν, ὅτι μὴ αλεί είσιν, οἶς ταῦτα ὑπάρχει· τὰ γὰρ κατὰ 15 φύσιν γινόμενα οὐχ ἀίδια. τῷ οὖν μὴ αἰεὶ ταῦτα εἶναι, οἶς ἐνδέχεσθαί 30 φαμεν τὰ κατὰ φύσιν ὑπάρχειν (τοῖς γὰρ καθ' ἔκαστα ταῦτα ὑπάρχει), οὐκ έξ ἀνάγχης τὰ κατὰ φύσιν· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον ἀίδιόν τε καὶ αἰεὶ ὁμιοίως έπὶ τῶν ὁμοίως ἐγόντων. λέγοιτ' ἄν οὖν ἐνδέχεσθαι καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ύπάρχον τῷ οὐκ ἀιδίῳ, ἄν μὴ προαπόληται, διότι ἐνδέχεται προαπολομένου 20 αὐτοῦ μὴ γενέσθαι τοῦτο, δ ἐξ ἀνάγκης ἀν ἐγένετο, εἰ ἦν ἀεὶ ἄνθρωπος 35 οίον εί πᾶς ἄνθρωπος έξηχονταετής γενόμενος έξ ἀνάγχης ἐπολιοῦτο, ὅμως οὐδὲν ἦττον ἐνδεχόμενον ἦν τὸ πολιωθήσεσθαι τόνδε τινά, ὅτι ἐνεδέχετο αὐτὸν καὶ μὴ προελθεῖν ἐπὶ τὰ τοσαῦτα ἔτη. τὸ παρὰ ταύτὴν τὴν αἰτίαν γινόμενον ἐνδεγόμενον ἐδήλωσεν εἰπών τοῦτο γὰρ οὐ συνεχὲς μὲν ἔχει 25 τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸ μὴ ἀεὶ εἶναι ἄνθρωπον, λέγων οὐ συνεχὲς τὸ τοιούτον είναι, διό μηδε άναγχαῖον. δεύτερον δε τὰ χατὰ φύσιν γινόμενα οὐχ 40 έξ ἀνάγχης ἐστίν, ὅτι, κὰν ἢ οὖτος, ῷ ὑπάρχει τὸ κατὰ φύσιν, εἰς έξήκοντα έτη προεληλυθώς, ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν πολιωθήσεται, οὸ μὴν ἐξ ἀνάγχης. δ εδήλωσεν είπων όντος μέντοι ανθρώπου η εξ ανάγχης η ως επί τὸ 30 πολύ ἐστιν· εἰ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, δῆλον ὅτι οὐκ ἐξ ἀνάγκης.

Τὸ μὲν οὖν ἔτερον τῶν τοῦ ἐνδεχομένου σημαινομένων τοῦτο. εἴη δ' 45 ἄν ὑπὸ τοῦτο καὶ τὰ κατὰ προαίρεσιν γινόμενα τεταγμένα· καὶ γὰρ ἐπὶ

³ del BM: alel a ύπὸ aB: ἐπὶ M 1 εἰς εἴὸη ΒΜ: ὡς ἤδη α őλως M 4 τῶν ἐνδεγομένων Μ: τὸ ἐνδεγόμενον Β: ἐνδεγόμενον α αὐτά Β (α corr.): αὐτό aM 9 ante χρόνου add. τοῦ a 11 ἀεὶ εἶναι 5 ἐστί aB: δὲ M 8 ἄπαντα a, B pr. Ar.: είναι αίει Β: είναι a; cf. vs. 25 13 ταῦτα τὰ aB: τοῦ τὰ Μ τοῦ aB: τῷ Μ 15 οῖς om. Μ 16 ὑπάρ pro ὑπάρχειν et pro ὑπάρχει Μ ὑπάρχει] 17 τὰ om. M άργει evan. B ἀεὶ aM 18 έπὶ τῶν ὁμοίως om. a 19 δπάρ Μ προαπολουμένου α 20 έγίνετο Μ 21 γινόμενος Μ πο-24 ἐνδεχόμενον γινόμενον a 25 post συνεχὲς 26 δεύτερα Μ: δευτέραν a δὲ ΒΜ: δ' ὅτι a λιούται Μ 22 πολιούσθαι Μ add. µèv a τὸ tertium om. M 27 διότι Μ n om. a

τούτων τὸ ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. τὸ δὲ ἔτερόν φησι τὸ ἀόριστον, Ι ἀόριστον 53τ λέγων τό τε ἐπ' ἔσης ἔχον τὸ οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἐσόμενον ἢ μή, οἶον τὸ περιπατήσειν δείλης Σωχράτη ή το διαλεγθήσεσθαι τώδε, έτι δε καὶ το τῶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γινομένω τοῦ ἐνδεγομένου ἀντιχείμενον, δ ἐστι τὸ 5 ἐπ' ἔλαττον γινόμενον, δι' δ παρεμπῖπτον κεκώλυται τὸ ἐπὶ πλείστον γινόμενον ἀεί τε γίνεσθαι καὶ εἶναι ἀναγκαῖον τοιοῦτον δ' ἀν εἴη τὸ μὴ 5 πολιωθήναι τὸν ἑξηχονταετή. ἐν τῷ τοῦ ἐνδεγομένου σημαινομένῳ τῷ ἐπὸ έλαττον έστι καὶ τὸ ἀπὸ τύχης. διὰ μὲν ⟨οὖν⟩ τοῦ βαδίζειν ἐδήλωσε τοῦ ένδεγομένου τὸ πρὸς τὰ ἀντιχείμενα ἐπ' ἴσης ἔγον, διὰ δὲ τοῦ βαδίζοντος 10 γενέσθαι σεισμόν η όλως τὸ ἀπὸ τύχης γινόμενον τὸ ἐπ' ἔλαττον, δ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γινομένω ἀντίχειται. ἀόριστα δὲ ἀμφότερα, καὶ τὸ μὲν 10 διά τὸ ἐφ' ἑχατέρω ἴσον· ἀόριστον γάρ τὸ οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἢ ἐχείνως· τὸ δὲ ἐπ' ἔλαττον ἀόριστόν ἐστιν, ὅτι σχεδὸν ἀναιτίως γίνεται * τοιοῦτον γάρ καὶ ούτω γίνεται τὸ ἀπὸ τύχης ή γάρ τύχη κατά συμβεβηκὸς αἴτιον, 15 οὐ καθ' αύτό, καὶ τὸ ἔσεσθαι αὐτὸ ὅλως ἀόριστόν τε καὶ ἄδηλον. μάλιστα μέν γάρ ιρισται τὸ ἀναγκαῖον, δευτέρως δὲ τὸ ἐγγὺς τῷ ἀναγκαίω· τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐπὶ πλέον. δ δὲ ἐπὶ πλεῖστον ἀφέστηκε τοῦ ώρισμένου, τοῦτο 15 εὐλόγως ἀόριστον· τοιοῦτον δὲ τὸ ἐπ' ἴσης καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ ἐπ' ἔλαττον. ώσπερ γὰρ γραμμῆς τεταμένης ἀπὸ παντὸς εἰς πάντα τὸν χρόνον τοῦ 20 αναγκαίου τὸ ἐνδεχόμενον ἀπὸ ταύτης τὴν γένεσιν τεμνομένης λαμβάνει. εί μεν γάρ είς ἄνισα τμηθείη, γίνεται τό τε κατά φύσιν καὶ τὸ ώς ἐπὶ τὸ πολύ ἐνδεγόμενον καὶ τὸ ἐπ' ἔλαττον, ἐν ῷ καὶ ἡ τύγη καὶ τὸ αὐτόματον. εὶ δὲ εἰς ἴσα, ⟨τὸ⟩ ὁπότερ' ἔτυχεν. ὧν τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεγόμενον 20 άντιστρέφει τῷ 'οὐκ ἀνάγκη ὑπάρχειν' διὰ τοῦτο γάρ ἐπὶ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ 25 πλεῖστον ἐνδεγομένου γενέσθαι άληθὲς καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν, ὅτι άληθες το 'οὐκ ἀνάγκη ὑπάρχειν' ἐπ' αὐτοῦ· ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἐνδέχεσθαι είναι καὶ τὸ 'οὐκ ἀνάγκη είναι', ώσπερ καὶ τὸ 'οὐκ ἀνάγκη μὴ είναι'. τὸ δὲ οῦτως ἐνδεγόμενον, τὸ ὡς ὁπότερ' ἔτυχε, τῷ 'ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν' · 25 έπ' "σης γάρ και οδοέν μαλλον τοῦτο ἢ θάτερον. ταῦτα και αὐτός δηλοῖ 30 δι' ὧν ἐπήνεγκε λέγων ἀντιστρέφει μὲν οὖν καὶ κατὰ τὰς ἀντιχειμένας προτάσεις έχάτερον τῶν ἐνδεχομένων, οὐ μὴν τὸν αὐτόν γε τρόπον, έκατερον λέγων τῶν ἐνδεγομένων τό τε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τὸ ἀόριστον. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀληθῆ

² ξχον ἐπ' τόης Μ 3 Σωκράτην αΜ τὸ (post ἢ) ΒΜ: τῷ α 6 δ' Μ: οπ. αΒ 7 αnte τοῦ add. τοιούτῳ α τὸ ἐπ' α 8 οῦν α: οπ. ΒΜ
10 ἢ αnte τὸ alterum transponit α 11 πλείστον ΒΜ: πολὸ α 12 ἐφ'] ἐ in ras. Β ἐκάτερον α 13 ἐστιν οπ. Μ 15 τε superscr. Μ 17 δ' (ante ἐστι) Μ 19 τὸν οπ. α 21 κατὰ φόσιν τε Μ 21. 22 τὸ ἐπὶ πολὸ Μ
22 ἐν ῷ . . . αὐτόματον οπ. Μ αὐτόματον α: ἐπ' ἔλαττον Β 23 τὸ (ante ὁπότερ') α: οπ. ΒΜ 24 ἀναγκαίω Μ ὑπάρχον α post γὰρ add. καὶ α 25 τὸ ΒΜ: τῷ α 26 ἀληθ[ὲς τὸ] unc. incl. perierunt in Μ τῷ ΒΜ: τὸ α 28 post ἐνδεγόμενον add. καὶ α 29 ante γὰρ expunxit μὲν Β 30 ἐπήνεγκε αΒ: ἐπήγαγε Μ 31 προτάσεις . . . τρόπον (32) οπ. Μ 33 ἀληθὴς α

εἶναι τὴν 'ἐνοἑχεται μὴ γενέσθαι' φησίν, οὐχ ὅτι ἐπ' ἴσης τῆ 'ἐνοἑχεται 53τ γενέσθαι' ἀληθής ἐστιν, ἀλλὰ διότι ἀληθές ἐστιν ἐπὶ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον 30 ἐνοὲςγομένου τὸ 'οὐχ ἀνάγκη εἴναι'. οὐ γὰρ ἀναγκαῖον τὸ ἐνοὲςχόμενον. τῷ οῦν διακόπτεσθαι τὴν συνέχειαν αὐτοῦ τούτῳ ἀληθής καὶ ἡ λέγουσα 'ἐν5 δέχεται μὴ γενέσθαι'. τὸ δέ γε ἀόριστον ἐνοὲςχόμενον κατὰ τοῦτο ἀντιστρέφει, καθ' ὅσον οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἢ οὕτως. τῆ γὰρ ἐπὶ τῶν οὕτως ἐνδεχομένων καταφάσει τῆ 'ἐνοέχεται εἶναι' ἡ 'ἐνοέχεται μὴ εἶναι' συναληθεύει 35
τε καὶ ἀντιστρέφει ὡς μηδὲν μᾶλλον ταύτην ἢ ἐκείνην ἀληθῆ εἶναι. τὸ δὲ ἀντιστρέφει μὲν οῦν καὶ κατὰ τὰς ἀντικειμένας προτάσεις
10 ἑκάτερον τῶν ἐνοὲςχομένων ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἀντιστρέφει μὲν οῦν κατὰ τὰς ἀντικειμένας προτάσεις καὶ ἑκάτερον τῶν ἐνοὲχομένων'. δοκεῖ δὲ ὁ καὶ σύνδεσμος περισσῶς κεῖσθαι. ἢ καὶ κατὰ τὰς ἀντικειμένας 40 προτάσεις εἴπεν ὡς καὶ ἄλλως ἀντιστρεφουσῶν αὐτῶν. καὶ γὰρ καὶ κατὰ τὴν τῶν ὅρων ὑπαλλαγήν.

15 p. 32 b 18 Ἐπιστήμη δὲ καὶ συλλογισμός ἀποδεικτικός τῶν μὲν ἀορίστων οὐκ ἔστιν.

Εἰπὼν τὸ ἔτερον τῶν τοῦ ἐνδεχομένου σημαινομένων ἀόριστον εἴναι φησίν, ὅτι μηδεμία ἐπιστήμη περὶ τὸ οὕτως ἐνδεχόμενόν ἐστιν. οὐοὲ γὰρ 45 ἀπόδειξίς τινος γένοιτ' ἄν ἐκ τῶν οὕτως ἐνδεχομένων τῷ μηδὲν μᾶλλον 20 εἶναι τὸ δειχνύμενον διὰ τοῦ συλλογισμοῦ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῷ. ἡ γὰρ 53ν τοῦ μέσου ὅρου ἀοριστία καὶ τὸ μηδὲν μᾶλλον οὕτως, ὡς λαμβάνεται ἔγειν πρὸς τοὺς ἄκρους, ἔχειν αὐτὸν ἢ ἀντικειμένως πρὸς αὐτοὺς αἰτία τούτου. διὸ καὶ παραιτεῖται τὴν ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἐνδεχομένου δεῖξιν τῶν κατὰ τὰ σχήματα συλλογισμῶν, οὐχ ὡς οὐ δυναμένην γενέσθαι, ἀλλ' ὡς ἄχρηστον, δ δειχθησόμενα μόνον λαμβάνειν τε καὶ ἐξεργάζεσθαι, τὸ δ' ἄχρηστον, εἰ καὶ ἔχοι τινὰ συμπλοκήν, παραιτεῖσθαι. ὅθεν δῆλον, ὅτι καὶ ταῦτα, περὶ ἀπόδειξιν, δι' ἀχρηστίαν οὐ δι' ἄγνοιαν παρέλιπεν, οἶοί εἰσιν διφορούμενοι ⟨οί⟩ 30 λόγοι ἢ ἀδιαφόρως περαίνοντες ἢ ἡ ἄπειρος ὕλη λεγομένη καὶ καθόλου τὸ 10 θέμα τὸ δεύτερον καλούμενον παρὰ τοῖς νεωτέροις. παντὸς γὰρ ὀργάνου

μέτρον ή γρεία πρός τὸ ὑπ' αὐτοῦ δειχνύμενόν τε καὶ γινόμενον· τὸ δὲ

¹ ἐνδέχεσθαι (post τῆ) a · 2 ἀληθές Β: ἀληθής aM πλεῖστον ΒΜ: πολὸ α 3 ἀνάγχη aB: ἀναγχαῖον Μ 6 [τῆ γ]άρ] unc. incl. perierunt in M 7 ἡ a: ἡ BM 10 post ούν add. καὶ M 11. 12 καὶ ὁ a 12 περισσὸς a καὶ (post ἢ) 20 τὸ δειχνύμενον . . . τοῦ ἀντιχειμένου scripsi: τοῦ δειχνυμένου . . . τὸ ἀντιχείom. M μενον libri 21 οδτως superscr. Β²: τοδ αΒ¹: ἐναντίως Μ λαμβάνεται αΜ, Β pr.: λαμβάνεσθαι B corr. 22 ἔγειν a: expunxit B: om. Μ αὐτὸν correxi: αὐτὸ libri 24 οδ superscr. B: μη aM γίνεσθαι aM τούτο Μ 27 ἔγει a παρατί-28 ὄντων om. M 29 olor a: of BM of, quod ante διφ. habet a, post διφ. addidi: om. BM διφορούμενοι scripsi: διαφορούμενοι libri; cf. p. 18,17 30 ἀδιαφόρως a: διαφόρως BM; cf. p. 18,17 ἄπειρος ή Μ καθόλου . . . δεύτερον 31 καλουμένη Μ τῶν νεωτέρων Μ (31) om. M

μηχέτι γρήσιμον οὐδ' ἄν ὄργανον εἴη· τὸ γὰρ ἄχρηστον σκέπαρνον τῷ 53ν τέκτονι οὐκέτι σκέπαρνον ἀλλ' ἢ όμωνύμως. καὶ τοῦτο μάλιστα ἐνεδείξατο διὰ τοῦ παραιτήσασθαι τὸν περὶ τοῦ οὕτως ἐνδεγομένου λόγον εἰπὼν 15 έχείνως δὲ ἐγγωρεῖ γίγνεσθαι συλλογισμόν, οὐ μὴν εἴωθε γε 5 ζητεῖσθαι, ώς τῶν συλλογισμῶν τὴν ἀναφορὰν ὀφειλόντων ἔγειν, περὶ ων δεϊ λόγον ποιεϊσθαι, πρὸς τὰ ζητούμενα καὶ δείξεως δεόμενα. περὶ μὲν οὖν τοῦ τοιούτου ἐνδεχομένου ὡς ἀχρήστου πρὸς τὰς ζητήσεις λέγειν παρητήσατο· περὶ δὲ τοῦ έτέρου ἐρεῖν ἐπαγγέλλεται, ὅτι πολλαὶ τέγναι στογαστικαὶ οὖσαι ἐκ τοῦ οὕτως ἐνδεγομένου τὸ προκείμενον συλλογίζονται, 20 10 ώς λατρική, κυβερνητική, γυμναστική. αλλά καλ όλως τὰ ἐκ τοῦ βουλεύεσθαι λαμβανόμενα διὰ τοιούτου ἐνδεγομένου δείχνυται · οἶον εἰ ζητοίη τις, εἰ νῦν δεῖ πλεῦσαι, καὶ λάβοι, ὅτι, ὅτε κεκριμένα τὰ πνεύματά ἐστιν, οἱ πλέοντες ώς ἐπὶ τὸ πολὸ σώζονται· νῦν δὲ κεκριμένα τὰ πνεύματα· οἱ νῦν ἄρα πλέοντες ώς ἐπὶ τὸ πολὸ σωθήσονται. συλλογισμὸν δὲ ἀποδειχτιχὸν εἶπεν, 25 15 ὧ ἄν τις δεῖξαι βουλόμενος γρήσαιτο.

p. 32 b 23 Ταῦτα μὲν οὖν διορισθήσεται μᾶλλον ἐν τοῖς ἐπομένοις.

Ότι ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων ἀντιστρέφει τὸ καταφατικὸν τῷ ἀποφατικῷ, καὶ πῶς, καὶ ὅτι τὸ ἐνδεγόμενον διττόν, καὶ ὅτι τὸ ἀόριστον ἄγρηστον πρὸς τὰς νῶν ζητήσεις, ἔτι μᾶλλον, φησίν, ἐν τοῖς ἑξῆς διορισμοῦ τεύξεται. 30 20 προστίθεται δὲ τὰ νῦν λεγόμενα περὶ τῶν συζυγιῶν τῶν ἐξ ἐνδεγομένων προτάσεων καθ' έκαστον σχήμα γινομένων συλλογιστικών τε καὶ ἀσυλλογίστων.

p. 32 b 25 'Επεὶ δὲ τὸ ἐνδέχεσθαι τόδε τῷδε ὑπάργειν διχῶς ἔστιν ἐκλαβεῖν.

Έπεὶ διγῶς, φησίν, ἔστιν ἐξακοῦσαι τῆς προτάσεως τῆς λεγούσης ἐν-35 δέχεσθαι τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν παντί· ὁτὰ μὰν γὰρ ἔστιν ἀκοῦσαι ὡς τοῦ λέγοντος τοῦτο λέγοντος 'ὧ ὑπάρχει τὸ Β, τούτω ἐνδέχεται τὸ Α παντί', δτὰ δὰ 'ῷ ἐνδέχεται τὸ Β, τούτφ ἐνδέχεται τὸ Α παντί'. ὅτι δὰ ἡ λέγουσα τὸ Α τῷ Β ἐνδέγεσθαι παντὶ δύναται ἐχάτερον τούτων σημαίνειν, ἔδειξε 30 μεταλαβών μὲν αὐτὴν εἰς τὴν καθ' οὖ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέχεσθαι λέγουσαν 40

¹ χρήσιμον Β²: χρη οῦν Β¹Μ: χρεία a ἄν οm. a 3 οῦτως aB: ὄντως Μ 4 έχείνως ΒΜ (Buif, corr. d): έχείνων a et Ar. γίνεσθαι Μ: γενέσθαι a et Ar. 8 παρητίσατο a έρεῖν aB: λέγειν M 9 οὕτως aB: ὄντως M 10 γυμναστική 11 ante τοιούτου add. τοῦ aM 12 ὅτι om. Μ κεκρυμμένα a; item vs. sq. 13 πολύ BM: πλεῖστον a 16 textus verba in M 18 τὸ (ante ἀόριστον) om. M 20 προτίθεται fortasse recte a 21 γινόμενον a 25 ἐστί φησιν aM ἀχούσαι a τῆς προτάσεως . . . ἀχούσαι ὡς (26) om. Μ 27 τοῦτο λέγοντος om. Μ 28 ἐνδέχεται (post τούτψ) aB: ὑπάρχει Μ 29 ἐνδέχεται aM 29. 30 ἐδήλωσε μεταλαβεῖν Μ 30 λέγουσαν . . . ἐνδέχεται (166,2) om. Μ τὸ β̄ in ras. B

ἐφ' οδ δείξας έκάτερον ἐξακούεσθαι δυνάμενον, καὶ τὸ 'καθ' οδ ἤδη λέγεται $53^{\rm v}$ τὸ ${\rm B}$ ', καὶ τὸ 'καθ' οδ ἐνδέχεται λέγεσθαι', μετὰ ταῦτα ἐπήνεγκεν, ὅτι

p.~32ν29 Τὸ δὲ καθ' οδ τὸ B, τὸ A ἐνδέχεσθαι ἢ παντὶ τῷ B τὸ A ἐνδέχεσθαι οὐδὲν διαφέρει.

"Ωστε διττόν καὶ τοῦτο. ἀλλ' ὅταν μὲν τὸ πρῶτον ῥηθὲν ἡ πρότασις 45 σημαίνη, οὐ γίνονται αἱ προτάσεις ἀμφότεραι ἐνδεχόμεναι, ἀλλ' ἡ μὲν ελάττων ὑπάργου|σα ή δε μείζων ἐνδεγομένη (ή δε τοιαύτη συζυγία μικτή), 54r όταν δὲ τὸ δεύτερον, ἀμφότεραι γίνονται ἐνδεχόμεναι. ἐπεὶ τοίνον ἀεὶ πρὸ τῶν μιχτῶν συζυγιῶν περὶ τῶν όμοιοσχημόνων λέγει, πρῶτόν φησι δεῖν 10 τὸν λόγον ποιεῖσθαι περὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων τῶν ἐνδεχομένων. χρησάμενος δὲ τῷ καθ' οῦ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέχεσθαι ἐν τῇ δείξει τοῦ ὅτι δ δύο ἐστὶ σημαινόμενα ὑπὸ τοῦ 'τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται', ὅτι μὴ ἄλλο τι ἔδειξεν ή, δ προέθετο, ἐδήλωσε. τὸ γὰρ καθ οδ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέγεσθαι τῷ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεσθαι ταὐτὸν σημαίνει, ὡς εἰρήχαμεν· τὸ γὰρ 15 'καθ' οδ' τοῦ καθόλου καὶ κατὰ παντός ἐστι δηλωτικόν. ὥστ' εἰ δύο σημαίνεται ύπὸ τῆς 'καθ' οὖ τὸ Β, κατ' ἐκείνου παντὸς τὸ Α ἐνδέχεται', ταύτὰ ἄν δύο εἴη σημαινόμενα καὶ ὑπὸ τοῦ 'τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται'. 10 διά δὲ τούτων, ὅτι ἡ κατὰ πρόσληψιν λεγομένη πρότασις τὸ αὐτὸ δύναται τῆ κατηγορικῆ, δείκνυσιν. ἀλλ' εἰ τὸ 'καθ' οὖ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέγεται' 20 διττόν έστιν, καὶ τὸ 'καθ' οδ τὸ Β, τὸ Α ἐξ ἀνάγκης' διττὸν ἔσται - ἢ γὰρ ΄ καθ' οὖ ὑπαργόντως' ἢ 'καθ' οὖ ἐξ ἀνάγκης'. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκέτι ἔσται ἡ ΄τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β ἐξ ἀνάγκης' ἴση τῆ 'καθ' οδ παντὸς τὸ Β, κατ' 15 έχείνου παντός το Α έξ ανάγχης', ως τινες λέγουσι των δειχνύντων, δτι άληθὲς τὸ ἐξ ἀναγκαίας τῆς μείζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττονος ἀναγ-25 καῖον γίνεσθαι συμπέρασμα.

ρ. 32 $\upbeta 32$ Πρῶτον οὖν εἴπωμεν, εἰ καθ' οὖ τὸ \upbeta , τὸ \upbeta ἐνδέχεται, καὶ καθ' οὖ τὸ \upbeta , τὸ \upbeta .

Πρῶτον μέν, φησί, δεῖ λέγειν περὶ τῆς συζυγίας τῆς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων. ἐπεὶ δὲ κεῖται αὐτῷ ἴσον εἶναι τὸ 'καθ' οὁ τόδε, τόδε' τῷ 20 30 'κατὰ παντὸς τούτου τοῦτο', τὴν πρότασιν τὴν 'τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται' διὰ τοῦ ἴσον καὶ ταὐτὸν τούτφ σημαίνοντος ἔλαβε· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ καθ'

¹ δυνάμενον ἐξαχούεσθαι a ἤδη M: ἤδε (corr. B²) B: om. a 3 et 4 sunt textus verba in M 4 ἐνδέχεσθαι aBM (pr. u): ἐγχωρεῖν Ar. 10 τὸν om. M τῶν (post προτάσεων) om. a 11 ἐνδέχεται M 14 ἐνδέχεται a 15 καθ' οὖ om. M τοῦ BM: τὸ a κατὰ om. a 16 τῆς BM: τοῦ a πάντως a 17 ταὐτὰ scripsi: αὐτὰ libri εἴη δύο M 18 λεγομένη BM: γενομένη a 20 ἐστιν aB: ἔσται M 20 et 21 ἡ pro ἢ a 23 α aB: ϝ Μ ὧς τινες λέγουσι] cf. p. 126, 22—28 25 ante συμπέρασμα add. τὸ aM 28 post ἀμφοτέρων add. τῶν B 29 τόδε (ante τῷ) a: τωδε M, itemque, sed expunctum, B 30 τοῦτο expunxit B ἐνδέχεσθαι a 31 τοῦ B corr.: τοῦτο M, B pr.: τοῦ τὸ a τούτω B: τούτου M: om. a σημαινόμενον M

οδ τὸ Γ, τὸ Β ἐνδέγεται. ὁμοίως καὶ τὸ καθ' οδ τὸ Β, τὸ Α· καὶ γὰρ 54r τοῦτο ἴσον ἐστὶ τῷ 'κατὰ παντὸς τὸ Λ τοῦ Β'. εἰπὼν δὲ δεῖν ἀπὸ τῷν όμοιοσχημόνων ἄρχεσθαι πρώτον προσέθηκε τὸ καθάπερ ἐπὶ τῶν άλλων καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τοῦ ἀναγκαίου πρῶτον ἰδία περὶ 25 5 έκατέρου εἶπε καὶ περὶ τῶν όμοιοσχημόνων κατ' ἐκεῖνα προτάσεων, εἶθ' ούτως περί τῶν μίξεων, δ καὶ περί τοῦ ἐνδεγομένου προτίθεται καὶ ποιήσει.

p. 32 b 38 "Όταν οὖν τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέγηται καὶ τὸ Β παντί τῶ Γ.

Δηλον δτι ' ένδέχηται' · τοῦτο γάρ προείρηκε. φησί δε οῦτως ληφθεισών 30 τῶν προτάσεων καθόλου καταφατικῶν ἐνδεχομένων ἐν πρώτφ σγήματι (περί γὰρ τούτου τοῦ σχήματος καὶ τῶν ἐν τούτω συζυγιῶν πρῶτον ἀνάγκη λέγειν, ὅτι καὶ οἱ ἐν τοῖς ἄλλοις διὰ τούτων δείκνυνται), φησὶ δὴ καθόλου καταφατικόν έσεσθαι ένδεγόμενον τό συμπέρασμα. τό δὲ τοῦτο δὲ φανε-15 ρον έχ τοῦ όρισμοῦ δηλωτιχόν ἐστιν, ὅτι τὸ συνάγεσθαι ἐν τῷ προχειμένη 35 συζυγία καθόλου ενδεχόμενον καταφατικόν συμπέρασμα δηλόν έστιν έκ τοῦ όρισμοῦ τοῦ κατά παντός. ἦν γὰρ κατά παντός, "ἐν ιῷ μηδὲν ἦν λαβεῖν,

καθ' οὖ θάτερον οὖ ρηθήσεται". ὅταν δὴ τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β ληφθῆ ένδεχομένως, οὐδὲν ἔσται τοῦ Β, καθ' οὖ τὸ Α οὐκ ἐνδέξεται τὸ δὲ Γ 20 δπὸ τὸ Β ἐστίν, ὥστε καὶ κατὰ τούτου τὸ Α παντὸς ἐνδέχεται. ἡ αὐτὴ

δεῖξις, κἄν τὸ μὲν Α ἐνδέχηται μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ ἐνδέχηται 40 τῷ Γ· συνάγεται γὰρ πάλιν τὸ Α ἐνδεχομένως μηδενὶ τῷ Γ. καὶ τοῦτο δηλον πάλιν διὰ τοῦ όρισμοῦ τοῦ κατὰ μηδενός οὐδὲν γὰρ ἔστι τοῦ Β λαβείν, ῷ τὸ Α οὐκ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν. αί γὰρ ἐν τῷ πρώτω σχήματι

25 συναγωγαί διά τούτων γίνονται. είπων δὲ ἐπὶ τῆς ἐκ δύο καθόλου καταφατικών ενδεγομένων συζυγίας εν τῷ πρώτιρ σχήματι φανερὸν τὸ συναγόμενον εἶναι 45 έχ τοῦ όρισμοῦ (τὸ γὰρ ἐνδέχεσθαι παντὶ ὑπάρχειν οῦτως λέγομεν) πρώτον έθηκε την έφεξης συζυγίαν την έγουσαν την μείζονα καθόλου άποφατικήν ἐνδεγομένην τὴν δὲ ἐλάττονα καθόλου καταφατικήν ἐνδεγομένην, 54

30 εἶθ' οὕτως τὸν όρισμὸν ἀποδέδωκε τοῦ κατὰ παντός, δι' οὖ ἔφη δῆλον εἶναι τὸ συναγόμενον ἐν τῆ πρὸ ταύτης συζυγία. διὸ καὶ ἀσαφέστερον ἡ λέξις έγειν δοχεῖ. ἢ προσεξαχούειν δεῖ, ὅτι καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ὁμοίως εἰ γάρ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, οδοὲν ἔσται λαβεῖν τοῦ Β, ιδ τὸ Α οὐκ 5

² τοῦ β̄ τὸ ā a 3.4 χαθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ar. 4 post καὶ alterum repetit έπὶ Μ 6 post προτίθεται add. τε a 8 ἐνδέχεται a 11 ἐνδεχομένων χαταφατιχῶν a 12 περὶ . . . σχήματος om. M 14 ἐνδεχόμενον aB: ἀναγκαῖον M δὲ alterum om. M 15 δηλότερον M ἐν om. M 16 καταφατικὸν ἐνδεχόμενον a 17 "ἐν φˇ . . . ρηθήσεται"] Ι 1 p. 24 ο 29 memoriter citat 18 οδ δηθήσεται aB: έλεγχθήσεται M: οδ λεχθήσεται Ar. (et M p. 126,5) δή aB: δὲ M αατὰ παντὸς om. M 19 τ $\tilde{\beta}$ M ā in ras. M ἐνδέχεται M 20 παντὸς τὸ ā aM 22 συνάγεται . . . τῷ ϙ̄ in mg. infer. post add. M ἐνδεχόμενον M: ἐνδέχεσθαι a καὶ τοῦτο . . . μηδενός (23) om. M 25 δὲ om. Μ δύο om. Μ 26 είναι τὸ συναγόμενον a 27 γάρ om. Μ λέγομεν aBM (n): ἐλέγομεν Ar. 29 δ' \mathbf{M} 32 προσυπαχούειν \mathbf{M} 33 τ $\widetilde{\mathbf{p}}$ $\widetilde{\mathbf{p}}$ τὸ $\widetilde{\mathbf{a}}$ a

ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν. δύναται καὶ ἀμφοτέρων ἐμνημονευκέναι, τοῦ τε $54^{\rm v}$ καταφατικοῦ καὶ τοῦ ἀποφατικοῦ, διὰ τοῦ τὸ γὰρ καθ' οὖ τὸ B ἐνδέχεται, τὸ A ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν, καὶ δεῖ προσυπακούειν 'ἢ ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν'.

 $_{5}$ p. $_{33*5}$ $^{\prime\prime}$ Οταν δὲ τὸ $_{6}$ παντὶ τῷ $_{6}$ Εἰνδέχηται, τὸ δὲ $_{6}$ Εἰνδέχηται μηδενὶ τῷ $_{6}$ Γ.

Συζυγίας λαμβάνει έν πρώτω σχήματι τήν τε τὴν μείζονα ἔχουσαν 10 καθόλου καταφατικήν την δ' ελάττονα καθόλου ἀποφατικήν, ἀμφοτέρας ένδεγομένας, καὶ τὴν τὰς δύο καθόλου ἀποφατικὰς ἐνδεγομένας, αἵτινες 10 συζυγίαι ἀσυλλόγιστοι ἦσαν ἐπί τε τῶν ὑπαργουσῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων προτάσεων. φησί δή καὶ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων, εἰ μὲν οὕτως ἔχουσαι φυλάττοιντο αί προτάσεις, μηδέν μηδ" ἐπὶ τούτων συναχθήσεσθαι συλλο- 15 γιστικώς, εί μέντοι μεταληφθείη τὰ ἀποφατικὰ είς τὰ καταφατικά (δυνατὸν δὲ τοῦτο τῷ δεδεῖχθαι, ὅτι ἀντιστρέφει ἀλλήλοις τῷ γὰρ 'ἐνδέχεται μηδενί' 15 αντιστρέφει τὸ 'ἐνδέγεται παντί', ὡς ἐδείγθη), μεταληφθεισῶν δὴ τῶν ἀποφατικών ενδεγομένων είς τὰς καταφατικάς ενδεγομένας ἔσεσθαί φησι τὰς συζυγίας συλλογιστικάς. ἔσεσθαι γὰρ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεγομένων καθόλου 20 καταφατικών, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ρηθείσης συζυγίας, εἰ ἡ ἐλάττων μεταληφθείη (αΰτη γὰρ ἦν ἀποφατική), ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας, εἰ ἀμφότεραι 20 εἰς τὰ καταφατικά μεταληφθεῖεν· κεῖνται γὰρ ἀμφότεραι ἀποφατικαί. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἑτέρας μόνης τῆς ἐλάττονος μεταληφθείσης ἔσται συλλογισμός έγων την μεν μείζονα καθόλου ἀποφατικήν ενδεχομένην την δε έλάττονα καθόλου καταφατικήν ἐνδεχομένην, ἔχων τὸ συμπέρασμα καθόλου 25 αποφατικόν ενδεχόμενον. ὅτι μεν οὖν ἐκ τῶν κειμένων οὐδὲν συνάγουσιν αί 25 προειρημέναι συζυγίαι, δήλον. άντιστρεφομένων μέντοι τῶν ἀποφατικῶν εἰς τὰ καταφατικά τῷ συναληθεύεσθαι τοῖς κειμένοις γίνονται αί συζυγίαι συλλογιστικαί. ἴδιον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων, ἐπεὶ καὶ ἐπὶ τούτων μόνον ταῖς καταφάσεσιν αί ἀποφατικῶς λεγόμεναι συναληθεύουσιν. σημειωτέον δέ, ὅτι 30 παρέλιπε τὴν ἐχ δύο χαθόλου ἀποφατιχῶν ἐνδεχομένων συζυγίαν δεῖξαι συλλο-30 γιστικήν, εί και ή έτέρα μόνον ή ἐλάττων είς τὸ καταφατικὸν μεταληφθείη. Δεῖ μέντοι εἰδέναι, ὅτι μεταλαμβανομένων τῶν ἀποφατικῶν εἰς τὰς

Δεῖ μέντοι εἰδέναι, ὅτι μεταλαμβανομένων τῶν ἀποφατικῶν εἰς τὰς καταφατικὰς οἱ γινόμενοι συλλογισμοὶ οὐκέτι φυλάττουσι τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λεγόμενον ἐνδεχόμενον, εἴ γε τὴν ἀρχὴν ἐλήφθησαν αί ἀποφα-

¹ δύναται om. aM ἐμνημόνευσε aM 2 τοῦ (post καὶ) om. M τοῦ τὸ a: τοῦτο BM ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν aBM: μὴ ἐνδέχεσθαι Ar. (μὴ om. n) 5. 6 textus verba in M ἐνδέχηται alterum om. B: ἐνδέχεται Μ 7 συζυγίαν Μ 8 τε BM: δὲ a τὴν (post τε) aM: om. B 9 ἀποφατικὰς corr. ex καταφατικὰς B¹ 10 καὶ periit in M 13 τὰ alterum periit in M 14 ἀντιστρέφειν omisso ὅτι M 14 et 15 ἐνδέχεσθαι a 15 ἀντιστρέφει aM: ἀντιστρέφειν B 16 post ἐνδεχομένων add. προτάσεων M 17 ἐνδεχομένως a post ἐνδεχομένων add. προτάσεων M 20 μεταληφθῶσι M 22 ante ἔχων add. ὁ Μ μείζονα μὲν aM δ' M 27 μόνων aM 29 καθόλου om. M συζυγίαν aM: συζυγιῶν B 30 ἡ (post καὶ) om. M

τικαὶ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐνδεχομένου. τῷ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον 54ν ἀποφατικῷ ἐνδεχομένῳ τὸ ἐπ' ἔλαττον καταφατικὸν ἀντιστρέφει, ὥσθ', 35 ὅταν ἡ μετάληψις τῶν ἀποφατικῶν τῶν κειμένων ἐν ταῖς συζυγίαις εἰς τὰς ἐνδεχομένὰς καταφατικὰς γένηται, τὸ ἐπ' ἔλαττον ἐνδεχόμενον καὶ 5 τὸ ἀόριστον τεθήσεται. τούτου δὲ κειμένου συλλογισμὸς μὲν ἔσται, οὐ μὴν χρήσιμόν τι ἔχων, ὡς αὐτὸς προεῖπε. διὸ καὶ ἐροῦμεν ταύτας τὰς συζυγίας ὡς μὲν πρὸς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λεγόμενον ἐνδεχόμενον, καθ' 40 δ γίνονταί τινες καὶ κατὰ [τὰς] τέχνας τινὰς καὶ κατὰ τὰς βουλάς τε καὶ προαιρέσεις καὶ πράξεις συλλογισμοί, ἀχρήστους τε καὶ ἀσυλλογίστους 10 εἶναι, ἀπλῶς μέντοι ὡς πρὸς τὰς συμπλοκὰς συλλογιστικάς. ἴσως ὸὲ καὶ αὐτὸς τοῦτο ὑφορώμενος εἶπε τὸ ἢ οὐ γίνεται συλλογισμός ὡς γὰρ πρὸς τὸ χρήσιμον ἀφορῶντι οὐ γίνεται, ἢ εἰ μόνον τις εἰς τὰς προτάσεις 45 ἐμβλέποι. ἢ γίνεται μέν, ἀλλ' οὐ τέλειος τῷ μὴ διὰ τῶν κειμένων γίνεσθαι ἀλλὰ διὰ μεταλήψεως καὶ ἀντιστροφῆς ἢ μετ' ἀντιστροφῶν.

15 p. $33 \circ 21$ "Αν δ' ή μὲν καθόλου τῶν προτάσεων ή δ' ἐν μέρει $55^{\rm r}$ ληφθη̃.

Είπων περί των συζυγιών των έξ άμφοτέρων καθόλου τε καί ένδεγομένων προτάσεων μετελήλυθεν ἐπὶ τὰς τὴν έτέραν ἐγούσας μόνην καθόλου, καὶ φησίν, ὅτι, εἰ εἴη ἡ μείζων καθόλου ἡ δ' ἐλάττων ἐπὶ μέρους, ὡς 20 αν έγουσαι ληφθώσι κατά το καταφατικόν η ἀποφατικόν, έσεσθαι συλλο- 5 γισμόν άλλά της μέν μείζονος καθόλου τε ούσης καὶ καταφατικής καὶ αποφατικής της δε ελάττονος επί μέρους μεν καταφατικής δε αδτόθεν εκ των κειμένων καὶ διὰ τῶν κειμένων ἔσεσθαι τὰ συμπεράσματα. καὶ τοῦτο φανερόν φησιν είναι έκ τοῦ όρισμοῦ τοῦ ἐνδέγεσθαι ήτοι λέγων 'τοῦ παντί 25 ἐνδέγεσθαι', ἐπεὶ τὸ παντὶ ἦν, "οῦ μηδὲν ἦν λαβεῖν, καθ' οῦ θάτερον οὐ 10 ρηθήσεται" (καὶ εἰ οῦτως λέγοι, ἐνδέοι ἀν ἐν τῆ λέξει τὸ καντί εἴη γὰρ αν λέγων 'τοῦτο δὲ φανερὸν ἐχ τοῦ όρισμοῦ τοῦ ἐνδέγεσθαι παντί' εἰ γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέγεται, οὐδὲν ἔσται τοῦ Β, καθ' οὖ οὐκ ἐνδέγεται τὸ $A \cdot$ τὶ δὲ τοῦ Γ ὁπὸ τὸ B ἐστίν \cdot ωστε καὶ τινὶ τῷ Γ ἐνδέγεται), 30 η τοῦ όρισμοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐνδεγομένου' λέγει. ην δὲ όρισμὸς τοῦ ἐνδεγομένου "οῦ μὴ ὄντος μὲν ἀναγκαίου τεθέντος δὲ ὑπάργειν οὐδὲν ἀδύνατον επεται". και γάρ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας τεθέντος τοῦ A τινὶ τῷ Γ ένδέγεσθαι ύπάρχειν οὐδὲν ἀδύνατον ἕπεται· τοῦτο δὲ τῷ τὴν ἀρχὴν μηδὲ 15

⁶ προεῖπε] p. $32^{\,\mathrm{b}}\,18$ καὶ om. a 7 συζίας M 8 τὰς delevi (cf. p. 165, 8-10) τινὰς om. a 9 καὶ πράξεις καὶ προαιρέσεις a τε om. a 10 συλλογιστικούς M 13 ἐκβλέποι Β μὲν] ὲν evan. B 16 ληφθείη a 17 συζυγιῶν τῶν om. M 21 μὲν om. a 22 δ' (post τῆς) M 23. 24 φησι φανερὸν a 24 τῶν ὁρισμῶν M post ἐνδέχεσθαι meliores Arist. codices omnes addunt α β γ΄, quo expuncto supersor. παντί B 25 "οῦ . . . ἡηθήσεται" (26)] cf. p. 167, 17 26 λέγοιεν δὲ οῖαν M: λέγοιεν οῖον a ἐν om. M 27. 28 εἰ γὰρ evan. B 28 τοῦ BM; τὸ a $\bar{\beta}$ om. M 29 καὶ aM: evan. B τινὶ BM: τί $\bar{\alpha}$ a 30 post ὁρισμὸς add. αὐτοῦ M 31 "οῦ . . . ἔπεται" (32)] c. 13 p. $32^{\,\mathrm{a}}\,19$ memoriter citat; cf. p. 147, 5 μὲν om. a et Ar. ὑπάρχειν aM et Ar.: om. B λαὶ γὰρ . . . ἔπεται (33) om. aM καὶ corr. ex ὁ B 33 ἐνδέχεσθαι scripsi: ἐνδέχεται B

συλλογιστικήν γίνεσθαί τινα συμπλοκήν κειμένου τοῦ A τινὶ τῷ Γ έν-55r δέχεσθαι ὑπάρχειν. ἢ γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι δύο ἐπὶ μέρους γίνονται ένδεχόμεναι αντιστραφείσης της Β Γ οὔσης ἐνδεχομένης ἐν μέρει καταφατιχής, η εν τρίτω δύο επί μέρους προσληφθείσης τῷ συμπεράσματι όντι 5 ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένω τῆς Β Γ οὔσης καὶ αὐτῆς ἐνδεχομένης καταφατικῆς έν μέρει, η έν δευτέρφ δύο καταφατικαί προσληφθείσης τῷ συμπεράσματι 20 τῆς 'τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέγεται'. ἀλλ' οὐδ' ἄν ὑποθέμενοι τὸ ἀντικείμενον τοῦ τὸ Α τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ χρησώμεθα, οὐδ' οὕτως οὐδὲν ἀδύνατον ἀπαντᾶ. εἰλήφθω γὰρ τὸ ἀντι-10 κείμενον τοῦ τὸ Α΄ τινὶ τῷ Γ΄ ἐνδέχεσθαι, ὅπερ ἐστὶ τὸ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης, καὶ προσειλήφθω τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεσθαι· συνάγεται ἐν δευτέρφ σγήματι τὸ Β τῷ Γ ἐνδέγεσθαι μηδενί, δ οὐκ ἔστιν ἀδύνατον κειμένου 25 τοῦ τὸ Β τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι· τὸ γὰρ ἐνδεχόμενον τινὶ δύναται καὶ μηδενὶ αὐτῷ ὑπάρχειν, δύναται καὶ ἐνδέχεσθαι αὐτῷ μηδενί. βελτίων δὲ 15 ή πρώτη εξήγησις της λέξεως. ή γάρ δείξις αυτη μάλλον αν τὸ μή συνάγεσθαι τὸ κείμενον δεικνύοι διὰ τὸ μηδὲν ἀδύνατον ἡκολουθηκέναι.

Όμοίως δέ, κάν ή μείζων καθόλου ἀποφατική ἐνδεχομένη ζή ή δὲ έλάττων ἐπὶ μέρους καταφατική, ἐκ τῶν κειμένων συνάγεται ἐπὶ μέρους 30 αποφατικόν το συμπέρασμα ενδεχόμενον. ο γαρ ορισμός τοῦ ενδέχεσθαι 20 μηδενὶ γνώριμον· καὶ γὰρ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας ποιεῖ τὸ συμπέρασμα. αν μέντοι τῆς μείζονος χαθόλου ούσης ἀποφατιχῆς ἢ καταφατιχῆς ἡ ἐλάττων ή ἐπὶ μέρους στερητική ἐνδεχομένη ληφθῆ, γενήσεται μὲν ὁ συλλογισμός, άλλ' οὐχ ἐχ τῶν χειμένων ἀλλὰ μεταληφθέντος τοῦ ἐπὶ μέρους ἀποφατιχοῦ 35 είς τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν τῷ ἀντιστρέφειν τὰ ἐνδεχόμενα. ὅταν μέντοι 25 μηχέτι μείζων η ή καθόλου, άλλ' αΰτη μὲν ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένη ἡ δὲ έλάττων χαθόλου ἐνδεχομένη, οὐδένα φησίν ἔσεσθαι συλλογισμόν, οὕτ' ἄν όμοιοσχήμονες ληφθῶσιν αἱ προτάσεις [οὕτ' εἰ] ἀμφότεραι (καὶ) κατὰ τὸ ποιὸν δμοιαι, ούτ' αν ανομοιοσχήμονες και διάφοροι κατά το ποιόν άλλ' οὐδ' αν αμφότεραι αδιόριστοι η ἐπὶ μέρους ληφθώσιν, οὐδ' οὕτως ἔσται συλλογισμός. 40 30 τοῦ δὲ ἀσυλλογίστους τὰς τοιαύτας πάσας γίνεσθαι, ἐν αἶς ἡ μείζων ἐπὶ μέρους ἐστὶν ἐνδεχομένη, αἰτίαν ἀποδίδωσιν, ὅτι κειμένου τοῦ Α τῷ Β ένδέγεσθαι τινὶ δπάρχειν οδδὲν κωλύει τὸ Β δπερτείνειν καὶ ἐπὶ πλειόνων λέγεσθαι ἢ τὸ Α, οἴον εἰ τὸ γραμματικὸν εἴη κείμενον ἐνδέχεσθαι τινὶ χοιμωμένω• τὸ γὰρ χοιμώμενον ἐπὶ πλειόνων κατηγορεῖται ἢ τὸ γραμμα- 45 35 τιχόν. ἄν δὴ τούτων τι ληφθῆ τῶν ὑπὸ τὸ χοιμώμενον, χαθ' δ ὑπερτείνει

¹ post τοῦ add. τὸ M 4 τρίτψ δύο BM: τῷ $\bar{\gamma}$ $\bar{\beta}$ a 7 ὑποθεμένου B 9 οὐδ' aB: οὐδὲ M 10 ἐνδέχεσθαι om. M 11 $\bar{\beta}$ aB: $\bar{\gamma}$ M 15 αὐτὴ aM 16 ἀντιχείμενον M 17 $\bar{\eta}$ addidi δ' (post ἡ) M 20 post μηδενὶ add. δὲ a γνώριμος aM 22 ἡ evan. B 25 ante μείζων add. ἡ a $\bar{\eta}$ ή BM: εἴη a αὐτὴ aM 27 ληφθῶσιν aB: ὧσιν M οὕτ' εἰ delevi ἀμφότεραι om. M χαὶ addidi 28 ἄν (post οὕτ') om. a 29 ἀμφότεροι B οὐδὲ M 30 ἀσυλλογίστου B πάσας τὰς τοιαύτας aM 31 τοῦ BM: τὸ a 32 τινὶ ἐνδέχεσθαι a 34 τὸ (ante γραμματιχὸν) om. a

τοῦ Α τοῦ γραμματικοῦ τὸ Β τὸ κοιμώμενον, οἶον ἵππος, τῷ ἵππφ | οὔτε 55ν παντί τὸ Α ἐνδέγεται οὔτε ἐνδέγεται μηδενί· δ γὰρ ἐνδέγεται μηδενί, τοῦτο καὶ παντὶ ἐνδέγεται· τὸ δὲ γραμματικὸν πῶς ἄν ἐνδέγοιτο παντὶ ίππφ; οὐδενὶ γὰρ αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης. ἀλλ' οὐδὲ τινὶ ἵππφ ἐνδέγεται 5 γραμματικόν. ἀλλ' οδοὲ ἐνδέχεται τινὶ μή· ἡ γὰρ ἐνδέχεται τινὶ μή, τούτφ καὶ ἐνδέχεται τινὶ διὰ τὴν τοῦ ἐνδεχομένου ἀντιστροφήν, δ καὶ αὐτὸς 5 έδήλωσε προσθείς είπερ άντιστρέφουσιν αί κατά τὸ ἐνδέγεσθαι προτάσεις. εί δή δεῖ μὲν τὸ συμπέρασμα ἢ καθόλου εἶναι καταφατικὸν ἐνδεγόμενον ἢ καθόλου ἀποφατικὸν ἢ ἐπὶ μέρους θάτερον, οὐδὲν δὲ τούτων 10 δύναται επὶ τῶν ἐνδεγομένων ούσης τῆς μείζονος ἐπὶ μέρους ἐνδεγομένης τῆς δὲ ἐλάττονος καθόλου ἐνδεγομένης ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι, οὐδ' ἄν 10 όλως γίνοιτο συλλογισμός τοιαύτης ούσης της μείζονος, ώς ἐπὶ τῶν ὅρων έδείχθη.

p. 33 b 3 Eτι δε καὶ εκ τῶν δρων φανερόν· οὕτως γὰρ εχουσῶν 15 τῶν προτάσεων τὸ πρῶτον τῷ ἐσχάτῳ καὶ οὐδενὶ ἐνδέχεται καὶ παντὶ ὑπάργειν ἀναγκαῖον.

Είπων ασυλλογίστους έσεσθαι πάσας τας έξ ενδεχομένων εν πρώτω σγήματι συζυγίας, εν αίς ή μείζων εστίν επί μέρους, καὶ προσθείς καὶ τὴν 15 αἰτίαν (ὅτι γὰρ ἐνδέγεται τὸν μέσον ὅρον ὑπερτείνειν τοῦ ἄκρου) οὐδὲν 20 ήττον δείχνυσιν ασυλλογίστον την συμπλοχην χαὶ διὰ της παραθέσεως τῶν όρων εναργεστέραν καὶ πληκτικωτέραν την τοιαύτην δεῖξιν καὶ τὸν τοιοῦτον έλεγχον ποιούμενος. δείξας δὲ δι' ὧν παρατίθεται ὅρων καὶ παντὶ ἐξ ανάγκης τὸ πρῶτον ἄκρον τῷ ἐσγάτῳ καὶ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ πάντα ἂν εἴη 20 τὰ ἐνδεχόμενα ώσπεροῦν καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀνηρηκώς, 25 καὶ τὸ παντὶ καὶ τὸ τινὶ καὶ τὸ μηδενὶ καὶ τὸ τινὶ μή· ἐκάτερον γὰρ τῶν καθόλου ἀναγκαίων, καὶ τὸ καταφατικὸν καὶ τὸ ἀποφατικόν, πάντα ἀναιρεῖ τὰ ἐνδεγόμενα συμπεράσματα. τοῦ μὲν οὖν παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργειν δρους λαμβάνει ζώον, λευχόν, ἄνθρωπον· ζώον γὰρ τινὶ λευχώ ἐνδεγέσθω, 25 λευκόν παντί ανθρώπφ ενδεχέσθω, και το ζώον παντί ανθρώπφ εξ ανάγκης. 30 εἶεν δ' ἄν ἀληθέστεροι ὅροι λευκόν, περιπατοῦν, κύκνος τὸ γάρ λευκὸν ενδέγεται τινὶ περιπατοῦντι καὶ ὑπάργειν καὶ μὴ ὑπάργειν, καὶ τὸ περιπατοῦν παντὶ κύκνφ ἐνδέχεται καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, ἀλλὰ καὶ τινί, καὶ τὸ λευκὸν ἐξ ἀνάγκης παντὶ κύκνφ. τοῦ δὲ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ δρους παρέθετο ζφον, λευχόν, ξμάτιον· τὸ γὰρ ζφον τινὶ λευχώ ἐνδέγεται

¹ τοῦ (ante ā) B corr., M: τὸ a, B pr. 3 post παντὶ alterum add. τῷ M γιστον Μ 20. 21 τῆς τῶν ὄρων παραθέσεως Μ 23 ἄχρον ΒΜ: τῷ ἄχρῳ α 26 τὸ alterum add. aM: om. B 27 ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγνης Μ 28 ἄνθρωπος a 30 ἀλθέστερον a ante őροι add. οί B; at cf. p. 172,3 31 καὶ (ante ὑπάργειν) om. a καὶ τὸ περιπατούν . . . μὴ ὑπάρχειν (32) om. Μ: καὶ τὸ περιπατούν . . . καὶ τινί (33) om. a

καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, καὶ τὸ λευκὸν ἐνδέχεται καὶ ὑπάρχειν καὶ 55ν μὴ ὑπάρχειν παντὶ ἱματίφ καὶ μηδενὶ καὶ τινὶ ⟨καὶ τινὶ⟩ μή, καὶ τὸ ζῷον 30 ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἱματίφ. εἶεν δ' ἄν πάλιν ἀληθέστεροι ὅροι λευκόν, περιπατοῦν, κόραξ· λευκὸν γὰρ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ κόρακι συμπέρασμα τῶν 5 προτάσεων κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους πάντας δυναμένων λαμβάνεσθαι.

p. 3368 Φανερόν οὖν, ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον ἐχόντων τῶν ὅρων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός.

Δείξας διὰ τῆς παραθέσεως τῶν ὅρων ἐν ταῖς προχειμέναις συμπλοχαῖς τὸ συμπέρασμα καὶ παντὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ μηδενί, φησίν, ὅτι οὐ μόνον οὐκ 10 ενδεγόμενόν τι συνάγεται, άλλ' οδο' άλλο τι, οἶον ὑπάρχον ἢ ἀναγχαῖον. τὸ μὲν γὰρ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ἀναιρετικὸν ἡμῖν δέδεικται ὂν τοῦ μηδενὶ ἐξ ανάγκης καὶ τοῦ μηδενὶ ὑπάργειν, τὸ δὲ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης τοῦ τε παντὶ 40 έξ ἀνάγκης καὶ τοῦ παντὶ ὑπάρχειν· τούτοις γὰρ χρώμενοι ἐδείξαμεν τὰς άσυλλογίστους συμπλοχάς έν τε ταῖς ἀναγχαίαις χαὶ ἐν ταῖς ὑπαργούσαις 15 προτάσεσιν. ἔτι ἔδει μέν, ὥσπερ εἰρήκαμεν, ὅταν ἀναγκαῖον ἢ ὑπάργον ἢ συμπέρασμα, η την έτέραν των προτάσεων η άμφοτέρας τοιαύτας είναι. αμφότεραι δέ είσιν ἐπὶ τῆς προχειμένης συζυγίας ἐνδεχόμεναι. καὶ διὰ 45 τούτου αν δειχνύοιτο μήτε αναγχαῖον μήτε ύπάρχον γινόμενον τὸ συμπέρασμα. είπων δε μηδεν έχείνων συνάγεσθαι | δύνασθαι έξης δείχνυσιν, 56 20 δτι μηδὲ ἐνδεγόμενόν τι οἰόν τε συναγθηναι συναγομένου γε ἐν τῆ τοιαύτη συμπλοχή καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης τοῦτο γὰρ έδήλωσε διὰ τοῦ καὶ οὐδενὶ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. τό τε γὰρ ἐξ ανάγχης παντί όμοίως τοῦ τε ἐνδεγομένου παντός ἐστιν αναιρετιχὸν χαὶ τοῦ μηδενὶ ὑπάρχειν καὶ τοῦ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ἔτι τοῦ τε ἐξ ἀνάγκης μη- 5 25 δενὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή. πάλιν δ' αὐτὸ τὸ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης, ὡς τοῦ ἐνδεγομένου παντὸς ἀναιρετικόν ἐστιν, οὕτως καὶ τοῦ παντὶ ἢ τίνὶ ύπάργειν καὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης παντὶ ἢ τινί. τοῦ δὲ ἀναιρεῖσθαι τὸ ἐνδεγόμενον ὑπόμνησιν φέρει, ὅτι τὸ ἐνδεγόμενον ὡρισάμεθα τὸ μὴ ὂν ἀναγκαῖον · δ γὰρ παντὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης, τοῦτο οὕτε παντὶ 10 30 ἢ τινὶ ἐνδέχεται οὔτε οὐδενὶ ἢ οὐ παντί.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα ὑπομιμνήσκει ήμᾶς τῶν δεδειγμένων ἔστι δὲ ταῦτα, ὅτι ἐν τῷ πρώτῷ σχήματι, ἄν ὧσιν ἀμφότεραι αἱ προτάσεις καθόλου, συλλογισμὸς γίνεται, ὁποῖαι ἄν ὧσιν αἱ προτάσεις κατὰ τὸ ποιόν, πλὴν εἰ μὲν εἶεν

^{1. 2} ἐνδέχεται παντὶ ὑπάρχειν ἱματίφ καὶ μὴ ὑπάρ-1 καὶ μὴ ὑπάρχειν καὶ ὑπάρχειν Μ 2 και τινι addidi μή alterum om. a 3 μηδενί a ante ὅροι γειν Μ 5 τοὺς aM: το τὸ.. (evanuisse aliquid videtur) Β λαμβάνεσθαι δυναadd. of a 6 ότι post όρων transponit Ar. 8 συμπλοκαῖς ΒΜ: συζυγίαις a μένων αΜ 13 ύπάρχειν καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης Μ προσχρώμενοι a 15 εἰρήκαμεν] p. 154,2 η aM: om. B 19 εἰπὼν aM: εἶπε B 20 γε BM: τε a 22 ἐνδέ-24 ἔτι τοῦ τε a: ἔτι, τοῦ δὲ BM 25 post καὶ add. τοῦ a αὐτὸ a: et 11—13 24 ἔτι τοῦ τε a: ἔτι. τοῦ δὲ BM 25 post καὶ add. τοῦ a γεσθαι α 26 ἐστιν ἀναιρετιχόν aM οὕτω aM 30 ἢ (ante τινὶ) aB: οὕτε M αὐτοῦ ΒΜ 31 δεδεγμένων Β 32 αἱ προτάσεις ἀμφότεραι α

αμφότεραι κατηγορικαί, τέλειος. όμοίως δέ, αν ή μείζων αποφατική μόνη $\langle \tilde{\gamma}_i \rangle$. 56r άτελεῖς δέ εἰσιν αί διὰ τῆς τοῦ ἐνδεγομένου ἀντιστροφῆς, ῆ τε ἐκ δύο ἀπο- 15 φατικών και ή έκ της ελάττονος ἀποφατικής, ως ἔδειξεν. ὑπομιμνήσκει δὲ ήμας και του δείν το ένδεγόμενον έν ταίς προτάσεσι λαμβάνειν το μή άναγ-5 καῖον· τὸ γὰρ κατὰ τοῦ ἀναγκαίου κατηγορούμενον ὁμώνυμόν τε καὶ οὐκ άντιστρέφει. φησί δὲ πολλάχις τὸ τοιοῦτον διαλανθάνειν· τὸ γὰρ μηδενὶ ἐξ ανάγχης υπάργον λέγομεν ενδέγεσθαι μηδενί, εφ' οδ οδχ έστι λέγειν, δτι καί 20 παντί ἐνδέγεται. ἀλλά καὶ αὐτὸς ἐν τῆ τῶν προειρημένων ὅρων ἐκθέσει τὸ ζῶον ἔλαβεν ἐνδέγεσθαι τινὶ λευχῶ· χαίτοι ἐξ ἀνάγχης τινὶ αὐτῷ ὑπάργει. 10 καὶ ἴσως τούτου γάριν καὶ προσέθηκε τοῦτο, ὥσπερ καὶ ἀλλαγοῦ πάλιν λέγει, "ληπτέον δε βέλτιον τους δρους". ἔδειξε δε γινομένους εν πρώτω σχήματι έξ ενδεγομένων άμφοτέρων τῶν προτάσεων τέσσαρας μεν άμφοτέρων οὐσῶν καθόλου τῶν προτάσεων, τελείους μὲν δύο, τόν τε ἐκ τῶν δύο κατα- 25 φατικών καὶ τὸν ἐκ τῆς μείζονος μόνης ἀποφατικῆς, ἀτελεῖς οἱ τὸν ἐκ 15 τῆς ἐλάττονος μόνης ἀποφατικῆς καὶ τὸν ἐξ ἀμφοτέρων ἀποφατικῶν, ὁμοίως πάλιν τέσσαρας τῆς [τε] έτέρας προτάσεως ἐπὶ μέρους οὔσης, ἀν ἡ ἐλάττων έπὶ μέρους ἢ. ἀλλὰ τέλειοι μὲν καὶ τούτων δύο, ἐν οἶς ἢ ἀμφότεραι καταφατικαὶ ἢ ἡ ἐλάττων καταφατικὴ μόνη, ἀτελεῖς δέ, ἄν ἡ ἐλάττων ἀπο- 35 φατική μόνη (ή) ή καὶ ἀμφότεραι.

20 p. 33 b 25 'Εάν δ' ή μεν ύπάρχειν ή δ' ενδέχεσθαι λαμβάνηται 56 v τῶν προτάσεων.

Ήν μὲν ἀκόλουθον περὶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου σχήματος πρῶτον 5 είπεῖν, εἶθ' οὕτως περὶ τῶν μίξεων. ἀλλ' ἐπεὶ δι' ἀντιστροφῶν τῶν κατὰ τους δρους οι εν εκείνοις συλλογισμοί, οὐδέπω δε εἴρηκε περί τῆς κατά 25 τὰς ἐνδεγομένας προτάσεις τοιαύτης ἀντιστροφῆς, πρῶτον λέγει περὶ τῶν μίξεων των εν τῷ πρώτῳ σγήματι εξ ενδεχομένης τε καὶ ὑπαργούσης καὶ ἐνδεχομένης καὶ ἀναγκαίας, ἐπειδὴ οὐδὲν δεῖται ⟨τὰ⟩ ἐν τούτῳ τῷ σχή- 10 ματι δειχνόμενα αντιστροφής. έτι καὶ δείξει, ὅτι ἐν δευτέρῳ σχήματι ἐχ δύο ἐνδεγομένων οὐδὲν συνάγεται, ὅτι μηδὲ ἐκ δύο καταφατικῶν, ἐκ δὲ 30 μίξεως ενδεγομένης τε καὶ ύπαρχούσης συνάγεται. ἀλλά πρῶτον έδει περὶ τῶν ἐξ ἀναγχαίας καὶ ἐνδεγομένης ἐν πρώτω σχήματι μίξεων εἰπεῖν· πεποίηται δὲ τὴν μῖξιν πρῶτον ἐξ ὑπαρχούσης καὶ ἐνδεχομένης. Θεόφραστος 15 μέν οὖν καὶ Εύδημος οἱ έταἰροι αὐτοῦ καὶ ἐν τῆ ἐξ ἐνδεχομένης καὶ ὑπαρ-

⁴ τὸ corr. ex τοῦ Β¹ λαμβάνειν ante ἐν transponit a 1 7 addidi στρέφον Μ τοιούτο a 9 ὑπάρχειν a 10 καὶ (post χάριν) om. a πάλιν om. M άλλαγοῦ πάλιν λέγει] c. 15 p. 35 a 2; cf. etiam c. 11 p. 31 b 8 12 τῶν om. a 13 καθόλον a 14 ἀτελεῖς... τέσσαρας τῆς τε (16) om. a post τὸν alterum add. τε M; cf. vs. 13 16 τε delevi 18 η om. a 19 η addidi 20 Περί τῶν έξ ένδεχομένων καὶ ὑπαρχουσῶν γινομένων συλλογισμῶν ἐν πρώτῳ σχήματι in mg. add. Β: superscr. a: om. M δπάρχει a ἡ δ'] μὴ δ' a 25 τοιαύτης om. M 26 τῷ om. a 27 τὰ a: om. BM 28 ἀντιστροφῆς] ἀντι evan. B 31 ἀναγχαίας BM: ύπαρχούσης τε a 32 μιξιν ΒΜ: δείξιν a ante καὶ add. τε a

χούσης μίξει φασίν έσεσθαι το συμπέρασμα ένδεχόμενον, όποτέρα αν των 56 ν προτάσεων ενδεχομένη ληφθη. χείρον γάρ πάλιν το ενδεχόμενον τοῦ υπάργοντος. 6 δὲ ᾿Αριστοτέλης οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τῆς μείζονος ἐνδεχομένης ούσης δπαργούσης δὲ τῆς ἐλάττονος καὶ τὸ συμπέρασμά φησιν ἐνδεγόμενον 20 5 έσεσθαι τὸ κατά τὸν διορισμόν, ὅ ἐστιν "οῦ μὴ ὄντος ἀναγκαίου τεθέντος δὲ εἶναι οὐδὲν ἀδύνατον ἕπεται", καὶ τελείους τοὺς ἐν τῆ τοιαύτη συζυγία συλλογισμούς, τοῦτ' ἔστιν αὐτόθεν δειχνύντας τὸ προχείμενον διὰ γὰρ τοῦ κατά παντὸς ή δεῖξις αὐτῷ καὶ διὰ τοῦ κατά μηδενός. οἱ δὲ διὰ τούτων έχοντες γνώριμον το συμπέρασμα τέλειοι. αν δ' ή έλάττων ένδεχομένη 10 γένηται τῆς μείζονος ὑπαργούσης οὔσης ἀτελεῖς τέ φησιν ἔσεσθαι πάντας 25 τους τοιούτους συλλογισμούς και προσέτι τους το αποφατικόν συνάγοντας ου τὸ κατά τὸν διορισμὸν ἐνδεγόμενον συνάξειν ἀλλὰ τὸ κατά ψιλὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀναγκαίου λεγόμενον. ἢ γὰρ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης ἢ τὸ οὐ παντὶ ἐξ ανάγκης συναχθήσεσθαι, καθ' ών καὶ αὐτών άληθεύεται μέν τὸ ἐνδεχό-15 μενον, οὐ μὴν ἐχεῖνο, οὖ τὸν ὁρισμὸν ἀποδεδώχαμεν· οὐδέπω γὰρ ὑπάρχον 30 έχεῖνό ἐστιν· ταῦτα γὰρ τὸ μὴ ἐξ ἀνάγχης ὁπάρχειν σημαίνει οὐκ ἀναιροῦντα τὸ ὑπάρχειν. δ δὲ λέγει, προϊὼν φαγερὸν ποιήσει. οἱ μέντοι περὶ Θεόφραστον καὶ ταύτας ἐνδεχομένας λέγοντες εἰκότως ἐνδεγόμενόν φασι τὸ συμπέρασμα καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις γίνεσθαι συμπλοκαῖς. οὸ γίνονται δὲ τέ-20 λειοι, έν οἶς ή ἐλάττων ἐστὶν ἐνδεχομένη, ὅτι οὸχ οἶόν τέ ἐστιν ἐπὶ τούτων τῷ κατὰ παντὸς χρησαμένους δεῖξαι τὸ συμπέρασμα. εἰ γὰρ εἴη τὸ Α παντὶ 35 τῷ Β ὑπάρχον, τὸ δὲ Β τῷ Γ παντὶ ἐνδεχόμενον, ἐπεὶ τὸ Γ μηδέπω ἐστί τι τοῦ Β (τὸ γὰρ ἐνδεχόμενον οὐδέπω ὁπάρχει), οὐκ, εἶ τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β καὶ μηδὲν ἔστι λαβεῖν τοῦ Β, καθ' οδ τὸ Α οὐ ἡηθήσεται, ήδη 25 έγομεν καὶ διὰ τοῦτο τὸ καὶ τῷ Γ ἐπενεγκεῖν \cdot οὐ γάρ ἐστι τὸ Γ τὶ τοῦ Β, εὶ ἐνδέγεται αὐτῷ ὑπάρξαι τὸ Β καὶ μὴ ἤδη ὑπάρχει. διὸ δεόμενοι πρὸς τὴν δεῖξιν ἔξωθέν τινος οὐ τέλειοι. δείκνυνται γὰρ διὰ τῆς εἰς ἀδύ- 40 νατον άπαγωγής. ταῦτα προειπών πρῶτον δείχνυσι τοὺς ἔχοντας τὴν μείζονα ἐνδεγομένην τελείους τε ὄντας καὶ τὸ συμπέρασμα ἔγοντας τοῦ κατὰ 30 τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου.

p. 33b33 Ένδεχέσθω γὰρ τὸ A παντὶ τῷ B, τὸ δὲ B παντὶ τῷ Γ κείσθω δπάρχον. |

 $T\tilde{\phi}$ κατά παντός προσχρώμενος καὶ τ $\tilde{\phi}$ τούτου δρισμ $\tilde{\phi}$ δείκνυσιν ἐνδε- 57^r χόμενον τε γινόμενον τὸ συμπέρασμα καὶ τέλειον τὸν συλλογισμόν. ἐπεὶ

¹ τὸ scripsi: τε BM: τι α 2 χεῖρον . . . ὁπάρχοντος] cf. p. 124, 11—17 γὰρ αΜ: δὲ Β 4 φησιν οm. α 5 "οδ . . . ἔπεται" (6)] cf. p. 169, 31 9 τὸ συμπέρασμα γνώριμον Μ 9. 10 γένηται ἐνδεχομένη αΜ 10 οὕσης Μ: οm. αΒ 12 συνάξει Μ: συνάγειν α 13 γὰρ οm. α οὸ οm. Μ 14 συναχθήσεται Μ 16. 17 ἀναιροῦνται α 17 λέγοι α προϊὼν] cf. p. $34 \,^{\rm b}\,^{\rm 27} - 35 \,^{\rm a}\,^{\rm 2}$ 18 τὸ om. αΜ 19 δὲ οm. Μ 22 ἐπεὶ . . . ἐνδεχόμενον (23) om. αΜ post ἐπεὶ expunxit καὶ Β 23 οὐκ ΒΜ: οὺ γοῦν α 25 καὶ (ante διὰ) om. Μ τὸ (post τοῦτο) om. α 26 ὑπάρξει αὐτῷ α ὑπάρχει αΒ: ὑπάρξει Μ 28 post ταῦτα add. δὲ a 32 ὑπάρχειν Αr.

γάρ τὸ Λ παντὶ τῷ B ἐνδέχεται, οὐδὲν ἔσται λαβεῖν τοῦ B, ῷ τὸ Λ οὐα 57 ἐνδέξεται· τὶ δὲ τοῦ B τὸ Γ ἐστίν, εἴ γε τὸ B παντὶ τῷ Γ ὑπάρχει· καὶ τῷ Γ ἄρα παντὶ ἐνδέξεται τὸ Λ . κἄν ἡ μείζων δὲ στερητικὴ ἐνδεχομένη σ τεθῆ ἡ δὲ ἐλάττων ὑπάρχουσα καθόλου καταφατική, ὁμοία ἡ δεῖξις τοῦ σ ἐνδεχόμενον ἀποφατικὸν καθόλου τὸ συμπέρασμα ἔσεσθαι· διὰ γὰρ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ἐνδέχεσθαι μηδενί.

p. 34 a 2 Ότι δὲ ἐναντίως ἔχοντος ἔσονται συλλογισμοί.

Δείξας τῆς μείζονος οὔσης ἐνδεχομένης ἐνδεχόμενον τὸ συμπέρασμα καὶ τελείους τοὺς συλλογισμοὺς ἐπὶ τῶν ἐκ καθόλου ἀμφοτέρων τῶν προτά- 10 σεων (ἡ γὰρ αὐτὴ δεῖξις καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους τοῦ τε καταφατικοῦ καὶ τοῦ ἀποφατικοῦ συμπεράσματος) μέτεισιν ἐπὶ τὰς συζυγίας, ἐν αἶς ἡ μὲν μείζων ὑπάρχουσα εἴληπται ἡ δὲ ἐλάττων ἐνδεχομένη· τὸ γὰρ ἐναντίως ἔχειν τὴν ὑπαλλαγὴν αὐτῷ τῶν προτάσεων σημαίνει. ὅτι οὖν αἱ οὕτως ἔχουσαι συζυγίαι συλλογιστικαί εἰσι, διὰ τοῦ ἀδυνάτου, φησί, δειχθήσεται. 15 εἰ δὲ διὰ τοῦ ἀδυνάτου, δῆλον ὡς οὐ τέλειοι. διὸ προσέθηκε τὸ ἄμα δὲ ἔσται δῆλον, ὅτι καὶ ἀτελεῖς. τέλειοι γὰρ οἱ ἐκ τῶν κειμένων καὶ μηδενὸς ἔξωθεν προσδεόμενοι· ἡ δὲ διὰ τοῦ ἀδυνάτου γινομένη δεῖξις οὐ διὰ τῶν εἰλημμένων καὶ κειμένων γίνεται προτάσεων.

p. 34a5 Πρῶτον δὲ λεκτέον, ὅτι, εἰ τοῦ A ὄντος ἀνάγκη τὸ B 20 εἶναι, καὶ δυνατοῦ ὄντος τοῦ A δυνατὸν καὶ τὸ B ἔσται ἐξ 20 ἀνάγκης.

Έπεὶ μέλλει τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ προσχρώμενος δειχνύναι συλλογιστικὴν οῦσαν συζυγίαν τὴν ἐξ ὑπαρχούσης τῆς μείζονος καὶ ἐνδεχομένης τῆς ἐλάττονος, ἐν δὲ τῆ δείξει τῆ εἰς ἀδύνατον ἐπὶ τῶν προκειμένων οὐ μόνον τὸ ἀντικείμενον τοῦ, οὐ βούλεται δεῖξαι συναγόμενον, ὑποτίθεταί τε καὶ λαμβάνει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνδεχόμενην πρότασιν εἰς ὑπάρχουσαν μετα-ες λαμβάνει, δ οὐκ ἔστιν ἀδύνατον (δ γὰρ ἐνδέχεται γενέσθαι, οὐκ ἀδύνατον ὑποθέσθαι εἶναι, ὡς ὁ ἀποδεδομένος αὐτοῦ ὁρισμὸς δηλοῖ), ψεῦδος μέντοι, ἵνα οὖν τὸ συναγόμενον ἀδύνατον ἐκ τοῦ λαβεῖν τὸ ἀντικείμενον, οῦ βούλε-εις ὑπάρχον, δ ψεῦδος μέν ἐστιν, οὐ μὴν ἀδύνατον, μὴ ἡγῆταί τις συνάγε- 30 σθαι παρὰ τὴν τοῦ ἐνδεχομένου εἰς τὸ ὑπάρχον μετάληψιν, ἀλλὰ παρὰ τὸ ὑποτιθέμενον ἀδύνατον, ὅ ἐστιν ἀντικείμενον, ῷ βούλεται δεῖξαι γινομένῳ συμπεράσματι, πρῶτον δείκνυσιν, ὅτι μὴ οἰόν τε δυνατῷ τι ἀδύνατον ἀχο-

² τῷ γ παντὶ τὸ $\bar{\beta}$ M 4 δ' M δμοίως a 5 καταφατικὸν M 6 τοῦ aM: τὸ B 8 ἐνδεχομένης om. M 12 δ' M 13 αὐτῷ post προτάσεων transponit M: om. a 14 δειχθέντας a 16 ὅτι καὶ aB (d): ὅτι M: καὶ ὅτι Ar. 17 γινομένη om. M 20 ἔσται καὶ τὸ $\bar{\beta}$ a (dn): καὶ om. Ar. 25 οῦ aB: δ M 27 γὰρ superscr. B 28 ὁ aM: om. B 31 γγεῖται a

λουθεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη ἀδύνατον εἶναι, ῷ τὸ ἀδύνατον ἀκολουθεῖ, ἐπὶ πάσης 57r άναγχαίας αχολουθίας. ἔστι δὲ αναγχαία αχολουθία οὐχ ή πρόσχαιρος, άλλὰ ἐν ἢ ἀεὶ τὸ εἰλημμένον ἕπεσθαι ἔστι τῷ τὸ εἰλημμένον ὡς ἡγούμενον 35 είναι. οὐ γὰρ ἀληθὲς συνημμένον τὸ 'εἰ 'Αλέξανδρος ἔστιν, 'Αλέξανδρος 5 διαλέγεται', ἢ 'εἰ Αλέξανδρος ἔστι, τοσῶνδε ἐτῶν ἐστι', καὶ ⟨εἰ⟩ εἴη, ὅτε λέγεται ή πρότασις, τοσούτων έτων. τούτου γάρ δειχθέντος τὸ γινόμενον συμπέρασμα ἐχ τῶν χειμένων ἐπὶ τῆ ἐχτεθείση συζυγία, εἰ ἀδύνατον εἴη, οὐ παρά τὸ τὴν ἐνὸεχομένην εἰς ὑπάρχουσαν μετειλῆφθαι γίνεται (τοῦτο γὰρ 40 ψεῦδος μέν, οὐ μὴν ἀδύνατον), ἀλλὰ παρὰ τὸ τὸ ἀντιχείμενον ληφθῆναι 10 τοῦ συναγομένου ὂν ἀδύνατον. ἄμα δὲ καὶ διὰ τοῦ νῦν δεικνυμένου καὶ τὴν δεῖξιν τὴν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὅτι ἐστὶν ὑγιής, κατασκευάζειν δόξει. μὴ γὰρ ὄντος όμολογουμένου τοῦ τὸ ἀδύνατον ἀδυνάτω ἕπεσθαι οὐδ' ἄν ή εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴ ἰσχὸν ἔχειν φαίνοιτο τῷ μὴ πάντως ἀναι- 45 ρεθήσεσθαι την ύπόθεσιν άδυνάτου τινός συναχθέντος ώς άδύνατον καὶ 15 αὐτήν. ἢ δύναταί τις μὴ τῷ ἀδυνάτῳ προσχρώμενος ἀλλὰ τῷ ψεύδει τοῦ συμπεράσματος, (δ) ήχολούθησε | τῆ ὑποθέσει, ἀναιρεῖν τὴν ὑπόθεσιν ὡς 57ν ψευδή τῷ μὴ δύνασθαι ἐξ ἀληθῶν ψεῦδός τι συνάγεσθαι. ἢ οὕτως οὐ μαλλον παρά την ύπόθεσιν ή καὶ παρά την τοῦ ἐνδεχομένου εἰς τὸ ὑπάρχον μετάληψιν γίνοιτ' ἄν τοιοῦτο συμπέρασμα. ὅτι δὴ δυνατῷ δυνατὸν ἀχολουθεῖ 20 ἀεὶ καὶ οὐχ οἴόν τε ἀδύνατον ἕπεσθαι δυνατῷ, δείκνυσιν οὕτως.

ρ. 34a7 "Εστω γὰρ οὕτως ἐχόντων τὸ μὲν ἐφ' ῷ τὸ Α δυνατόν, 5 τὸ δὲ ἐφ' ῷ τὸ B ἀδύνατον.

Ο ὅτως ἐχόντων, ὡς προειρήκαμεν, εἰ τοῦ Α ὄντος ἀνάγκη τὸ Β εἶναι. οὕσης δὲ ταύτης ⟨τῆς⟩ ἀκολουθίας καὶ ἐξ ἀνάγκης ἑπομένου τοῦ 25 Β τῷ Α ὑποκείσθω τὸ μὲν Α δυνατὸν εἶναι τὸ δὲ Β ἀδύνατον. τὸ δὴ Α ἐπειδὴ δυνατόν ἐστι, κὰν γένοιτο, ὅτε δυνατόν ἐστι γενέσθαι [τοῦ ἐνδέχεσθαι 10 μή]· ὁμοίως καὶ τὸ Β, εἰ ἀδύνατον εἴη, ὅτε ἀδύνατόν ἐστι γενέσθαι, οὐκ ἄν γένοιτο. εἰ δὴ ἄμα εἴη τὸ μὲν δυνατὸν τὸ δὲ ἀδύνατον, ὅτε τὸ Α ἐστί, τὸ Β, καθ' δ μέν ἐστιν ἀδύνατον, οὐκ ἄν εἴη, καθ' δ δὲ ἀνάγκη τοῦ Α δύντος εἶναι αὐτό, εἴη ἄν. ἄμα τε οὖν εἴη ἄν καὶ οὐκ εἴη τὸ Β, ὅπερ ἀδύνατον. δυνατοῦ ἄρα ὄντος τοῦ ἡγουμένου δυνατὸν ἔσται καὶ τὸ ἑπόμενον ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ· τοῦτο δὲ ῆν τὸ Β.

¹ φ a: οῖς BM ἀχολουθεῖ οπ. M 4 συνημμένον aM: συνελημμένον B, γρ. καὶ συνημμένον superscr. B² 5 εἰ a: οm. BM εἴη post τοσούτων (6) transponit a 7 ἐχ τῶν κειμένων οm. M 8 μεταληφθῆναι a 10 καὶ (ante διὰ) om. aM 11 τὴν διὰ om. a ἀπαγωγῆς om. M 12 τοῦ τὸ BM: τοῦτο a 16 δ a: om. BM 18 καὶ παρὰ om. a 19 γέννοιτ' (sic) a τοιοῦτο τὸ M: τὸ τοιοῦτο a δὴ om. a δυνατὸν δυνατφ M 20 οὕτω M 21 ἐφ' οῦ B 23 εἰ] ὅτι a 24 τῆς a: om. BM 25 μὲν om. a 26. 27 τοῦ ἐνδέχεσθαι μὴ add. BM: om. a 27 δυνατόν (post ὅτε) M 28 ὅτε . . ἀδύνατον (29) bis, semel expunctum, B 29 ἀναγχαίου a 30 ἄν εἴη aM 31 ὄντος ἄρα a

Υποθέμενος το μέν Α δυνατόν είναι το δε Β αδύνατον κειμένου τούτω τὸ Α Επεσθαι λαβών καθόλου, δτι τὸ μὲν [Α] δυνατόν, δτε 5 δυνατόν, γένοιτ' ἄν, τὸ δὲ [Β] ἀδύνατον, ὅτε ἀδύνατον, οὐκ ἄν γένοιτο, προσάγει τῆ τοῦ Α καὶ Β ἀκολουθία καὶ δείκνυσι τὸ ἄτοπον 20 εί γάρ, δτε τὸ Α δυνατόν, τότε τὸ Β ἀδύνατον τοῦτο γάρ σημαίνει τὸ αμα δὲ ἐνδέγοιτ' ἄν γενέσθαι τὸ Α ἄνευ τοῦ Β. τὸ γὰρ δυνατὸν γενέσθαι κᾶν γένοιτ' ἄν ποτε, τὸ δὲ ἀδύνατον οὐκ ᾶν γένοιτο, ὅπερ ἦν τὸ 10 Β. ώστε τοῦ Α ὄντος (εἰ γὰρ γέγονε, καὶ ἔστιν) οὐκ ἔσται τὸ Β. ἔκειτο δὲ τοῦ Α ὄντος εἶναι τὸ Β. δειχνύοιτο δ' ἄν, ὅτι μὴ οἶόν τε δυνατῷ ὄντι τῷ Α ἀδύνατον ἔπεσθαι τὸ Β, καὶ ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ δυνατοῦ. εἰ γὰρ 25 δυνατόν έστιν, οδ ύποτεθέντος είναι οδδέν αδύνατον συμβαίνει διά τοῦτο. ύποτεθέντος δε του Α είναι συμβαίνει διά την υπόθεσιν αδύνατον το το Β 15 είναι τε καὶ μὴ είναι, είναι μέν, ἐπεὶ ἔκειτο ἔπεσθαι αὐτὸ τῷ Α, μὴ είναι δὲ τῷ ἀδύνατον αὐτὸ εἶναι, οὐκοῦν, εἰ εἴη δυνατόν τι, ῷ ἀδύνατον ἕπεται, η οὐ δυνατὸν η οὐ καλῶς ἐλήφθη τῷ Α ἀκολουθεῖν δυνατῷ ὄντι αὐτῷ 30 αδύνατον τὸ Β.

'Αριστοτέλης μὲν οὖν, ὅτι μὴ οἶόν τέ ἐστι δυνατῷ ἀδύνατον ἔπεσθαι, 20 δείχνυσι διά τοῦ δεῖν μὲν ἐν τῷ ἀληθεῖ συνημμένῳ ἐξ ἀνάγχης ἔπεσθαι τὸ ληγον τῷ ήγουμένω. τὸ δὲ ἐξ ἀνάγχης τινὶ ἐπόμενον ἀεὶ αὐτῷ ἔπεται. καὶ τὸ ἀδύνατον δὴ ἀεὶ ἀκολουθήσει τῷ ἡγουμένω αὐτοῦ, ὥστε, εἰ δυνατόν ἐστι γενέσθαι, καὶ γενομένω αὐτῷ ἀκολουθήσει · ἀκολουθοῦν δὲ αὐτῷ 35 τότε καὶ ἔσται· ἔσται ἄρα τὸ ἀδύνατον γενέσθαι· τοῦτο δὲ ἀδύνατον. 25 Χρύσιππος δε λέγων μηδεν κωλύειν και δυνατώ αδύνατον επεσθαι πρός μεν την όπ' 'Αριστοτέλους είρημένην δεῖξιν οὐδὲν λέγει, πειρᾶται δὲ διὰ παραδειγμάτων τινών ούγ ύγιως συγκειμένων δεικνύναι τοῦτο μὴ οῦτως ἔγον. φησί γάρ ἐν τῷ συνημμένω τῷ 'εἰ τέθνηκε Δίων, τέθνηκεν οὖτος' δεικνυμένου τοῦ Δίωνος άληθεῖ όντι τὸ μὲν ήγούμενον (τὸ) 'τέθνηκε Δίων' δυνα- 40 30 τὸν εἶναι τῷ δύνασθαί ποτε ἀληθὲς γενέσθαι τὸ τεθνηκέναι Δίωνα, τὸ δὲ τέθνηκεν οδτος' αδύνατον · αποθανόντος γαρ Δίωνος φθείρεσθαι τὸ αξίωμα τὸ 'οῦτος τέθνηκε' μηκέτ' ὄντος τοῦ τὴν δεῖξιν ἀναδεγομένου ἐπὶ γὰρ ζῶντος καὶ κατὰ ζῶντος ἡ δεῖξις. εἰ οὖν μή(τε) τεθνεῶτος αὐτοῦ ἔτι τὸ 'οὖτος' οἶόν τε, μήτε πάλιν [ἢ] ὑφίσταται ὁ Δίων ὡς δύνασθαι ἐπ' αὐτοῦ 45

² τὸ α δύνασθαι omisso ἄνευ τοῦ β a 3 μέν τὸ Μ 4 τούτω τὸ B: τοῦ τῷ aM post ἔπεσθαι add. τὸ β̄ aM post ὅτι add. εἰ ex Arist. a; cf. p. 182, 30 δυνατόν 4 et 5 ā et β (librarii errore orta ad vs. 3 aberrantis) delevi 5 τὸ 8' M δὲ ἀδύνατον bis exhibent aM, alterum superscr. B² 9 καν BM: καὶ a γένοιτο aB: γένοιτ' αν ποτε Μ 14 δε om. Μ 15 αὐτὸ τῷ corr. ex αὐτῷ Β 21 8' M νατόν B corr.: ἀδύνατόν aM et, ut videtur, B pr. 22 δυνατόν α ôn B: 31 obtos evan. B (sed 26 δπὸ M 29 τὸ alterum add. a: om. BM 33 μήτε scripsi: μη libri τεθνηχότος a 34 μήτε superscr. B¹ et τ restant) αὐτῷ α ယ်ç scripsi: ထို libri 5π' M n delevi

ρηθήναι τὸ 'τέθνηκεν οὖτος', ἀδύνατον τὸ 'τέθνηκεν οὖτος'. ἤν γὰρ ἄν 57ν ούχ ἀδύνατον, εἰ ὕστερόν ποτε ἐδύνατο μετὰ τὸν θάνατον τὸν Δίωνος, ἐφ' οδ τὸ πρότερον ἐν τῷ συν|ημμένῳ, ὅτε ἔζη ὁ Δίων, κατηγορεῖτο τὸ ΄ τέθνηκεν 581 ούτος', κατηγορηθηναι πάλιν τὸ 'ούτος'. ἐπεὶ δὲ μὴ οἶόν τε τοῦτο, ἀδύνατον 5 αν είη τὸ 'τέθνηκεν οὐτος' [κατηγορηθηναι πάλιν τὸ οὐτος. ἐπεὶ]. ὅμοιον τούτω παρατίθεται καὶ τὸ 'εἰ νύξ ἐστιν, οὐκ ἔστιν αὕτη ἡμέρα' δεικνυμένης της ημέρας και γάρ εν τούτω τώ συνημμένω άληθει όντι, ώς τ οἴεται, δυνατῷ ὄντι τῷ ήγουμένῳ ἀδύνατον τὸ ἐπόμενον. ὅτι δὲ μὴ ὑγιὲς τὸ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον ἡ τῶν συνημμένων δείχνυσι διαβολή. οὐ γάρ ἐστιν 10 άληθες συνημμένον το 'εί τέθνηκε Δίων, τέθνηκεν οδτος'. εί γάρ ἐπὶ πλέον τὸ 'τέθνηκε Δίων' τοῦ 'τέθνηκεν οὖτος' λέγεται καὶ ἔστιν, ἐφ' οὖ τὸ μὲν Δίων λέγεται, τὸ ὸὲ 'οὖτος' οὐ λέγεται, οὐκ ἄν ἔποιτο τῷ ήγουμένῳ τῷ 'εἰ τέθνηκε Δίων' τὸ 'τέθνηκεν οὖτος'. οὐ γὰρ ὑγιὴς ἀκολουθία, ἐν ἢ 10 δύναται τὸ ήγούμενον εἶναί ποτε μὴ ὄντος τοῦ ἐπομένου. ὡς γὰρ εἰ ἦν 15 δμώνομος ό Δίων, οὐκ ἄν ἦν ἀληθὲς τὸ 'εἰ τέθνηκε Δίων, τέθνηκεν οὖτος' τῷ δύνασθαι καὶ ἐπ' ἄλλου τινὸς τὸ 'τέθνηκε Δίων' λέγεσθαι καὶ μὴ ἐπὶ τοῦ δειχνυμένου, οὕτως καὶ εἰ τοῦ δειχνυμένου Δίωνος τὸ ὄνομα ἐπὶ πλεῖον είη τῆς δείξεως καὶ μὴ οἰόν τε ἐπὶ πάντων, ἐφ᾽ ὧν τὸ ὄνομα, καὶ τὴν 15 δειξιν, ούχ άληθες έσται το 'εί τέθνηχεν Δίων, τέθνηχεν ούτος' δυνήσεται 20 γάρ τὸ 'τέθνηκε Δίων' ἐπὶ τούτου λέγεσθαι, ἐφ' οῦ οὐκέτι καὶ τὸ "τέθνηκεν οῦτος'. ἐπὶ πλέον δέ γε τὸ Δίων, εἴ γε καὶ καὶ κατὰ θανόντος λέγεται, τὸ δὲ 'οὖτος' ἐπὶ ζῶντος μόνον. οὐ γὰρ ὑγιής, ὡς εἶπον, ἀκολουθία, ἐν ή τὸ ήγούμενον δύναταί ποτε είναι ἄνευ τοῦ ἔπεσθαι αὐτῷ λαμβανομένου. τὸ μὲν γὰρ ἐπόμενον εἶναι μὴ ὄντος τοῦ ἡγουμένου ἐν ἀληθεῖ συνημμένο 20 25 οδοὲν ἄτοπον· οδ γάρ επεσθαι δεῖ τῆ τοῦ επομένου θέσει το ἡγούμενον· διὸ εἶναι δύναται τὸ ἐπόμενον μὴ ὄντος τοῦ ἡγουμένου. τὸ δὲ ἡγούμενον αδόνατόν έστιν είναι μη όντος τοῦ έπομένου ἐν ἀληθεῖ συνημμένω. οἰ γάρ εἰ διὰ τὸ ἐφθάρθαι μὴ ἀκολουθεῖ τῷ ἡγουμένῳ τὸ λῆγον, διὰ τοῦτο ύγιες γίνεται τὸ συνημμένον διότι γὰρ οὐχ ἀχολουθεῖ, ψεῦδος, ἀλλ' οὐ 30 διά τὸν τοῦ μὴ ἀχολουθεῖν τρόπον. ἔτι δὲ καὶ τοῦ φθείρεσθαι αὐτὸ οὐκ 25 άλλο αἴτιον ἢ τὸ ἡγούμενον γενόμενον. δ δὲ φθείρεται τῷ τὸ ἡγεῖσθαι αὐτοῦ ὑποτεθὲν γεγονέναι, πῶς ἀν ἔποιτο ἐκείνω; οὐ γὰρ οὕτως ἐπὶ πλέον ην ό Δίων τοῦ 'οὖτος'. ὁ μὲν γὰρ τὸ δυσίν ὀρθαῖς ἴσας ἔγειν τὰς τρεῖς γωνίας πᾶν τρίγωνον λαβών εἴληφε καὶ τὸ σκαληνόν αἰδύνατον γὰρ πᾶν 35 τρίγωνον δυσίν δρθαϊς ἴσας ἔγειν τὰς τρεῖς γωνίας, εἰ μὴ καὶ τὸ σκαληνὸν

¹ αν om. a 2 τον Δίωνος B: τοῦ Δίωνος aM 5 κατηγορηθηναι πάλιν τὸ (τοῦ a) οὖτος. ἐπεὶ (ἔτι a), quae verba errore librarii ad vs. 4 aberrantis orta sunt, delevi 6 post αὕτη add. ἡ B: om. aM; at cf. p. 180, 9, 21-25, p. 181, 35 sq. 9 δείκνυσισι (sie) a 10 τὸ συνημμένον ἀληθὲς τὸ M 11 ἔσται M 16 Δίων aB: οὖτος M 17 εἰ corr. ex δ (?) B: ἐπὶ aM post ὄνομα add. εἰ a πλέον a 18 πάντων aB: πλεῖον M 20 οὖκ ἔστι M 24 ἐν om. M 25 ἡγουμένου . . . ἑπομένον a 26 εἴναι aB: οὖ M 28 ἀκολουθῆ B 31 ante αἴτιον add. τὸ M post δὲ add. τότε aM, eras. B 33 δ Δ(ων ῆν aM) τοῦ οὖτος aB: τοιοῦτος M 34 πᾶν τρίγωνον aB: τοῦ τριγώνου M

έγοι. ὁ δὲ ἀδύνατον λέγων είναι τὸ 'τέθνηκεν οὐτος' δυνατοῦ ὄντος τοῦ 58 κ ' τέθνηκε Δίων' οὐ καθόλου ποιεῖ τὸν Δίωνα τοῦ 'οῦτος' οὐ γὰρ ⟨ἄν⟩ ἦν ἔτι 30 δυνατόν το 'τέθνηκε Δίων' περιλαμβάνον και το 'τέθνηκεν οδτος' αδύνατον ον καθόλου τοῦ 'οὐτος', εἰ ἢν ἀδύνατον τὸ 'τέθνηκεν οῦτος'. ἔτι δὲ πῶς 5 αν είη τὸ επόμενον τῷ τὸ ήγούμενον είναι, ῷ χρίνεται τὸ ἀληθὲς συνημμένον. εί τοῦ ἡγουμένου ὄντος φθείροιτο τὸ ἔπεσθαι αὐτῷ λαμβανόμενον; εί μέν 35 οὖν ἐπὶ πλέον εἴη τὸ 'τέθνηκε Δίων' τοῦ 'τέθνηκεν οὖτος' καὶ μὴ ἀεὶ αὐτιο επεται, οὐκ ἀληθές τὸ συνημμένον, ὡς δέδεικται. εἰ δ' ἐφ' ὧν τὸ Δίων, καὶ τὸ 'οὖτος', ἀληθὲς μὲν ἔσται τὸ συνημμένον, οὐ μὴν ἔτι δυνατῷ 10 αδύνατον αχολουθήσει, αλλ' έσται όμοίως τῷ έπομένιο καὶ τὸ ἡγούμενον καὶ δυνατόν καὶ ἀδύνατον. εἰ γὰρ τὸ Δίων ὄνομά ἐστι τοῦ ἰδίως ποιοῦ, ό δ' ιδίως ποιὸς ζῶν ἐστιν, ὁ Δίωνα λέγων τὸν ζῶντα ἄν λέγοι, εἰ δεῖ 40 περί τὰ ὀνόματα ἀκριβολογεῖσθαι· ὡς γὰρ τὸ 'οὖτος', οὕτως καὶ τὸ ὄνομα δείχνυσε τὸν ὢνομασμένον. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἐν τῷ 'εἰ τέθνηκε Δίων, 15 τέθνηχεν οδτος' (τὸ 'τέθνηχεν οδτος') εἴη ἄν περιεγόμενον δυνάμει ἐν τῷ ΄ εἰ τέθνηκε Δίων', εἴ γε τὸ Δίων ὄνομα καὶ σημεῖον ζῶντός ἐστιν. οὅτως δὲ ἀληθὲς μὲν ἔσται τὸ συνημμένον, οὐ μὴν ἔτι τὸ ἡγούμενον δυνατόν. τὸ γὰρ τεθνάναι τὸν ζῶντα ὁμοίως τῷ τεθνάναι τοῦτον ἀδύνατον.

Εί δὲ λέγοιεν τὸ 'τέθνηκε Δίων' ἀληθὲς είναι δύνασθαι, διότι πρὸς 20 αναφοράν λέγεται τοῦ ζῶντος (οὐ γὰρ (ὅτι) ἔτι ζῶν Δίων τέθνηκε, λέγει ό λέγων δυνατόν είναι | τὸ 'τέθνηκε Δίων', ἀλλ' ὅτι δς ἢν Δίων), οῦτως 58ν έσται καὶ τὸ 'τέθνηκεν οὐτος' δυνατόν· οὐ γὰρ ὅτι, δς ἔστιν οῦτος, τέθνηκε, σημαίνει, άλλ' δτι, δς ην ούτος. πλήρης δε και ή συνήθεια της πρός άναφοράν χρήσεως τοῦ 'οὖτος'. δειχνύντες γάρ τὸν νεχρὸν λέγομεν 'τέθνηχεν 25 οδτος', και λέγει τις νεκρον βλέπων 'οδτός έστιν ο πατήρ τοῦδε ἢ ἀδελφός'. 5 οὐ μόνον δὲ κατὰ τὴν ἐπὶ παρεληλυθότα ἀναφορὰν τῆ δείξει γρώμεθα, άλλά καὶ κατά τὴν ἐπὶ τὰ μέλλοντα· ἐπὶ γοῦν τῆς οἰκοδομουμένης ἔτι οίχιας ἢ ύφαινομένης χλαμύδος λέγομεν 'αῦτη τούτου ἐστί' κατὰ τὴν ἐπὶ τὴν ἐσομένην οἰκίαν ἢ χλαμόδα ἀναφοράν. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ νοσοῦντός τινος 30 ἐπιθανάτως λέγομεν 'οδτος ἀποθνήσκει' εἰ δέ, δς ἢν ἀποθνήσκων, οδτος ἀπέθανεν, ούτος δὲ ἦν ἀποθνήσκων, ούτος ἄν καὶ τεθνηκὼς εἴη. καθόλου 10 δε εί μεν απλώς αληθες αξίωμα λέγοιεν και αδιορίστως το 'εί τέθνηκε Δίων, τέθνηκεν ούτος', ούκ άληθες έσται άπλως γάρ ἄν εποιτο τῶ ήγουμένω το ληγον, εί δε άπλως, εξ ανάγκης και αεί. τοιούτον γαο το άπλως

¹ ξχει a: evan. B (sed " restat) 2 αν a: om. BM 3 περιλαμβάνων aM 4 δν superscr. B^2 : om. aM ούτος (post τοῦ) aB: ?M ante εἰ superscr. ων B^2 8 δὲ M 11 καὶ δυνατὸν καὶ in ras. B ἐστι BM: ἔτι a 12 δὲ M 14 τὸν BM: τὸ a 15 τὸ τέθνηκεν οὕτος addidi 16 εἴ γε τὸ scripsi: τὸ εἴ γε BM: εἰ τὸ a καὶ om. a: ?M, in quo σημ periit 17 ἔσται] αι corr. B 18 τῷ M: τὸ aB 20 ὅτι addidi; εἰ ρ. 183, 26 21 Δίων (ante ἀλλ') om. M δς aB: ὡς M 22 [οἱ γὰ]ρ] unc. incl. periit in M ὅτι aM: τι B: τὸ superscr. B^2 24 γὰρ om. a 27 ἐπὶ γοῦν a: ἐπὶ οῦν M: ἐπεὶ οῦν B 28 χλανίδος aM 29 χλανίδα aM 30 ἐπιθανατίως aM 31 εἴη ante καὶ transponunt aM

αναγκαΐον. εἰ δὲ μἡ άπλῶς ἀλλὰ μετὰ διορισμοῦ τοῦ 'ὅτε ζῆ ὁ ζῶν', 58ν ἔσται μὲν ἀληθὲς τὸ ἀξίωμα, ὁμοίως μέντοι τῷ ἐπομένῳ καὶ τὸ ἡγούμενον 15 ἀδύνατον· τὸ γὰρ τεθνάναι Δίωνα, ὅτε ζῆ, ἀδύνατον. καθόλου δὲ εἰ διὰ τοῦτο ὑποτιθεμένῳ τινὶ εἶναι ἔπεταί τι, διότι ὄντι αὐτῷ ἔπεται τῷ γὰρ 5 ἡμέρας οὕσης ῷῶς εἶναι καὶ ὑποτιθεμένῳ ἡμέραν εἶναι ἔπεται τὸ ῷῶς εἶναι ῷ δ᾽ ὄντι μἡ ἔπεταί τι, τούτῳ δῆλον ὅτι οὐο᾽ ὑποτιθεμένῳ εἶναι ἀκολουθήσει τοῦτο· τεθνεῶτι δὲ Δίωνι οὐχ ἔπεται τὸ 'τέθνηκεν οὕτος'· οὐο᾽ ὑποτιθεμένῳ ἄρα τῷ τεθνάναι ἀκολουθήσει. ὁ δ᾽ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ τὸ 'εἰ νόξ ἐστιν, οὐκ ἔστιν αὕτη ἡμέρα'. ἡ δ᾽ ἐπιχείρησις αὕτη ἐστίν, ἤ οκὰ ᾿Αριστοτέλης κέχρηται· δείξας γάρ, ὅτι ὑπάρχοντι τῷ Α οὐχ ἕπεται τὸ Β. ἔδειξεν, ὅτι μηδὲ ὑποτιθεμένω αὐτῷ ὑπάρχειν ἀκολουθήσει.

10 καὶ ᾿Αριστοτέλης κέχρηται· δείξας γάρ, ὅτι ὑπάρχοντι τῷ Α οὐν ἕπεται τὸ Β, ἔδειξεν, ὅτι μηδὲ ὑποτιθεμένω αὐτῷ ὑπάργειν ἀκολουθήσει. Λογικώτερον δέ έστιν ἐπίγειροῦντα δεῖξαι μηδὲ ἀδύνατον ὂν τὸ 'οὖτος τέθνηκεν'. εί γάρ τὸ ἀδύνατον ἀξίωμα ἀεὶ ψεῦδος, ὥσπερ καὶ τὸ ἀναγκαῖον 25 deì άληθές, δ μη deί έστι ψεῦδος, τοῦτο οὐκ ἀδύνατον· οὐκ ἔστι δὲ deì 15 ψεῦδος τὸ 'οὐτος τέθνηκεν', ἀλλά μόνον, δτε ζῆ Δίων αποθανόντος γάρ αὐτοῦ οὐδὲ ἔστιν ἔτι, εἰ δὲ μὴ ἔστιν, οὐδ' ἄν ψεῦδος εἴη· οὐκ ἄν εἴη αδύνατον τὸ 'οὖτος τέθνηκεν'. ἔτι τὸ 'τέθνηκεν οὖτος' εἰ μὲν ὡς σημαῖνον λαμβάνουσι τὸ 'οὐκ ἔστιν οὖτος', ὅ ἐστιν ἴσον τῷ 'οὐκ ἔστιν ὁ ιν', ἀδύνατον μέν ἄν εἴη τὸ 'πέθνηκεν οδτος', οὸ μὴν εποιτ' ἄν τῷ 'εἰ τέθνηκε 30 20 Δίων'. οδ γάρ επεται τῷ τεθνηχέναι Δίωνα τὸ μἡ εἶναι τὸν ὄντα, ὥσπερ οὐδὲ τῷ 'εἰ νύξ ἐστι' τὸ μὴ εἶναι ταύτην ἡμέραν· τὸ γὰρ μὴ εἶναι ταύτην ήμέραν ἴσον ἐστὶ τῷ μὴ εἶναι ἡμέραν τὴν οὖσαν ἡμέραν, δ οὐχ ἔπεται τῷ νύκτα είναι. ἀλλὰ τῷ μὲν 'εἰ νύξ ἐστιν' ἔπεται τὸ 'οὐκ ἔστιν ἡμέρα', τὸ δὲ 'οὐχ ἔστιν αὕτη ἡμέρα' ἔποιτο ἄν τῷ 'εἰ νύξ ἐστιν οὔσης ταύτης 25 τῆς ἡμέρας', δ οὐδὲν ἔλαττον τοῦ ἐπομένου ἐστὶν ἀδύνατον. ὁμοίως δὴ [εί] 35 καὶ τὸ 'τέθνηκεν οὖτος' ἔποιτο ἄν τῷ 'εἰ τέθνηκεν ὁ ζῶν Δ ίων', δ καὶ αὐτὸ όμοίως ἐστὶν ἀδύνατον τῷς 'τέθνηκεν οὖτος' · ἀδύνατον γάρ τὸ τεθνάναι Δίωνα τὸν ζῶντα. εἰ δὲ τὸ 'τέθνηκεν οὖτος' λαμβάνουσιν ἀντὶ τοῦ 'κεχώρισται τούτου ή ψυγή καὶ τὸ σῶμα', κατ' αὐτοὺς οὐκ ἀδύνατον ἄν εἴη τὸ 30 'τέθνηκεν ούτος'. δ γάρ δύναταί ποτε άληθες γενέσθαι κατηγόρημα, τούτο ούχ ἔστιν ἀδύνατον. ἀληθὲς δὲ δύναταί ποτε γενέσθαι κατ' αὐτοὺς μετὰ 40 τὸν θάνατον τὸν Δίωνος τὸ 'τούτου κεγώρισται ἡ ψυγὴ καὶ τὸ σῶμα' δειχνυμένου Δίωνος· ἀρέσκει γὰρ αὐτοῖς τὸ μετὰ τὴν ἐκπύρωσιν πάλιν

πάντα ταὐτὰ ἐν τῷ κόσμῳ γίνεσθαι κατ' ἀριθμόν, ὡς καὶ τὸν ἰδίως ποιὸν 35 πάλιν τὸν αὐτὸν τῷ πρόσθεν εἶναί τε καὶ γίνεσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ κόσμῳ, ὡς ἐν τοῖς Περὶ κόσμου Χρύσιππος λέγει. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ὁ Δίων πάλιν

⁷ οὐδὲ Μ 8 τῷ α: τὸ ΒΜ 9 el om. M 1 ότι Μ . 4 είναι om. Μ ούκ ἔστιν om. M 10 ούχ α 11 ὑποτιθεμένου α 12 ἐπιγείρημα α 19 ἕποιτο Μ 21 τὸ prius om. Μ 24 ἡμέρα αὕτη Μ corr. ex ούτως Β εἰ BM: om. a 27 αὐτὸ om. a 29 αὐτοὺς a: 32 τὸν Δίωνος B: τοῦ Δίωνος aM 33. 34 πάντα 25 της om. aM ôè a αύτοῦ ΒΜ av om. a 34 γίνεσθαι BM (γίνεσθαι sive γενήσεσθαι iam coniecerat Zeller III 3 a 155): πάλιν Μ γενέσθαι a 35 έν om. a 36 τοῖς BM: τῷ a καὶ ὁ Δίων πάλιν aΒ²M: πάλιν καὶ δ Δίων B pr.

είη αν ποτε, ώστε αληθές αν γένοιτο έπ' αὐτοῦ τότε τὸ 'οὐτος τέθνηκεν' 58" εχωρίσθη γάρ τούτου ή ψυχή καὶ τὸ σῶμα καὶ πάλιν συνετέθη. εἰ δὲ 45 τοῦτο, οὐχ ἀδύνατον κατ' αὐτοὺς τὸ 'οὖτος τέθνη κεν'. ὡς γὰο οὐχ ἀδύ- 59ε νατόν φασιν είναι άξίωμα έπὶ τῶν συγκειμένων δακτύλων καὶ δεικνυμένων 5 τὸ ἐψθάρθαι τοῦτο χαίτοι ψευδὲς ὄν τότε. ὅτι διαστάντων τῶν δακτύλων δύναται. Επερ ήν της συνθέσεως φθορά. και πάλιν συντεθέντων το έφθάρθαι τούτο δειχνυμένων άληθες είναι (εφθάρη γάρ πρότερον. ότε διέστησαν οί τ δάκτυλοι), ούτως άληθες έσται καὶ ἐπὶ τοῦ πάλιν γενομένου Δίωνος τὸ ' τέθνηκεν οὖτος', διότι πρότερον αὐτοῦ ἐχωρίσθη ή ψυγή καὶ τὸ σῶμα, 10 ώς ἔγει ή τῶν δακτύλων σύνθεσις. ώς γὰρ ἐπὶ τῶν δακτύλων τὸ κατ' αριθμόν ενήλλακται μόνον καὶ άλλο τῷ ἀριθμῷ μόνον τὸ ὕστερον δειχνύμενον τοῦ πρότερον δειχνυμένου, οὖτως καὶ ἐπὶ τοῦ Δίωνος, εἴ γε ὁ αὐτὸς (ό) υστερος τῷ πρόσθεν. εἰ δὲ λέγοιεν ἐπὶ μὲν τῶν δακτύλων τοὺς αὐτοὺς 10 κατ' άριθμον είναι τους διισταμένους τε καὶ πάλιν συντιθεμένους, ἐπὶ δὲ 15 τοῦ Δίωνος μηχέτι τὴν αὐτὴν ψυγήν τε καὶ σῶμα κατ' ἀριθμὸν εἶναι τὰ συντιθέμενα, οδοεν τοῦτο πρός τὸν λόγον ἐστίν, ἔστ' ἄν ἢ κείμενον τὸν ιδίως ποιόν τὸν αὐτὸν εἶναι τὸν ὕστερον τῷ πρόσθεν (τοῖς γὰρ λέγουσι τὸν αὐτὸν γίγνεσθαι τὸν ἰδίως ποιὸν ἴσως ἄπορον τὸ πῶς μὴ τῶν αὐτῶν κατ' 15 άριθμόν συνιόντων ψυγής τε καὶ σώματος τὸν αὐτὸν οἶόν τε γίνεσθαι). ὁ 20 γάρ αύτὸς καὶ τὴν αὐτὴν ταύτην δεῖξιν ἀναδέγεται· οὐ γάρ ὁ αὐτὸς μὲν (δ) υστερος τῶ πρόσθεν Δίωνι, οὐκ ἐπὶ ταὐτοῦ δὲ τὸ 'οὐτος' κατηγορηθήσεται. αλλ' εί τοῦτο, αληθες έσται ἐπ' αὐτοῦ τὸ 'τέθνηκεν οὖτος' καὶ τὸ ΄ τούτου κεγώρισται ή ψυγή καὶ τὸ σῶμα΄. εἰ δὲ δύναταί ποτε ἀληθὲς γενέσθαι τὸ 'τέθνηκεν οδτος', οὸκ ἀδύνατον. διὰ τοῦτο γὰρ δυνατόν φασιν 20 25 είναι καὶ τὸ 'τέθνηκε Δίων', δτι ποτέ ἐστιν ἀληθές. καὶ λέγουσι δὲ καὶ τοῖς ἰδίως ποιοῖς τοῖς ὕστερον γινομένοις πρὸς τοὺς πρόσθεν παραλλαγάς μόνον γίνεσθαι κατά τινα των έξωθεν συμβεβηκότων, οἶαι παραλλαγαί καὶ επὶ τοῦ αὐτοῦ μένοντός τε καὶ ζῶντος Δίωνος οὐκ ἀλλάσσουσιν αὐτόν, οὐ γάρ άλλος γίνεται, εὶ πρότερον ἔγων ἐπὶ τῆς ὄψεως φακοὺς ὖστερον ωπκέτ' 30 έγοι· τοιαύτας δέ φασι τὰς ἐν τοῖς ἰδίως ποιοῖς τοῖς ἐν ἄλλω κόσμω 25 παρά τους εν άλλω γίνεσθαι. άλλ' εί μη αδύνατον το 'ούτος τέθνηκε' μηδε φθαρτόν αξίωμα, όμολογοῖτ' αν και ύπ' αὐτῶν τὸ μὴ εἶναι συνημμένον άληθες τὸ 'εὶ τέθνηκεν ὁ Δίων, τέθνηκεν οὖτος' οὐ γάρ, ότε τὸ 'τέθνηκε Δίων' άληθές, τότε καὶ τὸ 'τέθνηκεν οὖτος' καίτοι μὴ ἐφθαρμένον. διμοιον 35 τούτω καὶ τὸ 'εἰ νύξ ἐστιν, οὐκ ἔστιν αὕτη ἡμέρα'. δυνατὸν γὰρ

¹ ἀν εἴη M 2 ἐχωρίσθη corr. B² (fuisse videtur ἐχώρισε) 5 τὸ BM: τῷ a ψεῦδος aM διὰ πάντων M 7 δεικνυμένων a: δεικνύμενον BM post ὅτε add. δὴ πρῶτοι M 8 γινομένου M 10 γὰρ om. M 12 προτέρου M 13 ὁ addidi υστερον B pr. μὲν om. a 14 συντεθειμένους B pr. 16 ἔστ' M 18 γίνεσθαι M: γενέσθαι a μὴ, quod ante λέγουσι (17) habent libri, huc transposui 19 γενέσθαι M 20 post γὰρ alterum add. δὴ aM μὲν om. a 21 ὁ addidi Δ ίωνι B: ἰδίω M: ἰδίων a 24. 25 φασι δυνατὸν εἶναι a 26 ἰδίοις M ἔμπροσθεν a παραλλαγὰς aM: παραλλαγὲν B 27 συμβαινόντων a 29 μηκέτι M 31 παρὰ corr. B² ἐν om. M 32 μηδὲ aB², in quo ὲ in ras. 2—3 lit.: μηδὲν M υπ' BM: παρ' a

ἐπὶ τούτων ὥσπερ τὸ νύχτα εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι ταύτην [τὴν] ήμέραν 50 σ μεταβάλλουσα γὰρ οὐχ ἔσται. εἰ μὲν γὰρ ὁ λέγων 'οὐχ ἔστιν αὕτη ἡμέρα' 30 τοῦτο λέγει, ὅτι ἡ οὖσα ἡμέρα, ὅτε ἐστίν, οὐχ ἔστιν, οὐχ ἀληθὲς τὸ συνημμένον οὐ γὰρ ἔπεται τῷ νύχτα εἶναι τὸ μὴ εἶναι τὴν οὖσαν ἡμέραν, 5 ὅτε ἐστίν, ἀλλὰ τὸ μὴ εἶναι ἡμέραν. εἰ δὲ λέγει, ὅτι ἡ νῦν οὖσα καὶ δειχνυμένη οὐχ ἔστι, τότε τὸ συνημμένον ἀληθές, καὶ ὁμοίως τῷ ἡγουμένῳ 35 τὸ ἐπόμενον δυνατόν. καὶ τᾶλλα δέ, ὅσα προείρηται, καὶ ἐπὶ ταύτης ἄν τῆς δείξεως λέγοιτο.

Είδέναι δὲ δεῖ τὰς ἀχολουθίας, ὅτι δυνατοῦ μὲν ὄντος τοῦ ἡγουμένου 10 ἐν τῆ ἀναγχαία ἀχολουθία δεῖ χαὶ τὸ ἑπόμενον αὐτῷ δυνατὸν εἶναι, ὡς δέδειχται, ἀδυνάτου δὲ ὄντος πάλιν τοῦ ἐπομένου ἀδύνατον δεῖ χαὶ τὸ ἡγούμενον εἶναι. οὐχέτι δὲ οὕτ' εἰ δυνατὸν τὸ ἐπόμενον, ἀνάγχη χαὶ τὸ 40 ἡγούμενον εἶναι δυνατόν (οὐ γὰρ τῆ θέσει τοῦ ἐπομένου χατασχευάζεται τὸ ἡγούμενον, ἀλλ' ἀνάπαλιν), οὕτ' εἰ ἀδύνατον τὸ ἡγούμενον, ἀνάγχη χαὶ 15 τὸ ἐπόμενον ἀδύνατον εἶναι τῷ μὴ συναναιρεῖσθαι τῆ τοῦ ἡγουμένου ἀναιρέσει τὸ ἑπόμενον, ἀλλὰ τοὐναντίον. διὰ τοῦτο χαὶ αὐτὸς εἶπε χαὶ δυνατοῦ ὄντος τοῦ Α δυνατὸν ἔσται χαὶ τὸ Β· τὸ γὰρ 'εἰ ὄρνεον εῖ, ζῷον εἰ' ἀληθὲς συνημμένον τοῦ μὲν ἡγουμένου ἀδυνάτου ὄντος δυνατοῦ δὲ τοῦ ἑπομένου.

20 p. 34 = 12 Δεῖ δὲ λαμβάνειν μὴ μόνον ἐν τῆ γενέσει τὸ δυνατὸν καὶ ἀδύνατον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἀληθεύεσθαι καὶ ἐν τῷ ὑπάρχειν.

Εἰπὼν καὶ δείξας ἐν ταῖς ἀκολουθίαις, ὅτι δυνατοῦ ὄντος τοῦ ἡγουμένου 59 ν δυνατόν ἐστι καὶ τὸ ἑπόμενον, προστίθησιν, ὅτι, κᾶν ὑπάρχον ἢ τὸ ἡγού-25 μενον, ὑπάρχον ἔσται καὶ τὸ ἑπόμενον, κᾶν ἀναγκαῖον, ἀναγκαῖον ὁμοίως. τοῦτο δὲ ἐδήλωσε διὰ τοῦ εἰπεῖν δεῖν λαμβάνειν τὰ εἰρημένα μὴ ὡς μόνον εἰρημένα ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ τοῦ ἐν γενέσει. ἔστι δὲ τὸ ἐν γενέσει δυνατὸν 5 καὶ ἐνδεχόμενον, δ μήπω μὲν ἔστι, οἰόν τε δὲ γενέσθαι, οὐ τὸν ὅρον ἀποδέδωκεν. ἐφ' οὖ αὐτῷ καὶ ἡ δεῖξις ἡ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν γέγονε· λαβὼν 30 γὰρ τὸ μὲν Α δυνατὸν τὸ δὲ Β ἀδύνατον εἶπεν "εἰ οὖν τὸ μὲν δυνατόν, ὅτε δυνατὸν εἶναι, γένοιτ' ἄν"· διὰ γὰρ τοῦ "γένοιτ' ἄν" τὸ ἐν γενέσει δυνατὸν ἐδήλωσεν. οὐ μόνον οὖν τῷ ἐν γενέσει δυνατῷ, τοῦτ' ἔστι τῷ γενέσθαι δυνατῷ, τὸ γενέσθαι δυνατὸν ἕπεται (οὐ γὰρ ἕπεται τῷ γενέσθαι 10 δυνατῷ τὸ γενέσθαι ἀδύνατον), ἀλλὰ καὶ εἰ τὸ δυνατὸν ὡς ὑπάρχον λαμ-35 βάνοιτο ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου, ἐπεὶ καὶ κατὰ τούτου τὸ δυνατόν, οὐκ ἔσται

¹ τὸ (post ὅσπερ) aB: τὴν M ante καὶ add. οὕτως aM τὴν BM: om. a; at cf. p. 178, 6 2 μεταβαλοῦσα aM post αὕτη eras. ἡ, ut videtur, B 3 ὅτι om. a 4 τὸ μὴ εἴναι om. M 7 τὸ τὸ aB δυνατόν BM: ἀληθές a τὰ ἄλλα M 12 τὸ alterum om. M 14 ἀλλὰ M οὕτ' a, superscr. B²: om. M 16 ante τὸ add. καὶ a 20.21 τὸ ἀδύνατον καὶ δυνατόν Ar. 27 τοῦ ἐν BM: τῆ a 28 καὶ BM: τὸ a οἴόν τε BM: δυνατὸν a δὴ, ut videtur, M 31 εἴναι om. a τοῦ aB: τοῦτο M

έπόμενον αὐτῷ τὸ ἀδύνατον ὑπάργειν ἀλλὰ τὸ ὀυνατὸν ὑπάργειν τὸ ὡς 59τ ύπαργον. αλλά καν κατά τὸ αληθεύεσθαι λαμβάνηται τὸ ήγούμενον δυνατόν, δεῖ καὶ τὸ ἐπόμενον ἀληθὲς εἶναι· ἀληθεῖ γὰρ ἀληθὲς ἔπεται. εἴη δ' ἄν 15 τὸ ἐν τιῦ ἀληθεύεσθαι δυνατὸν καὶ τὸ ἀναγκαῖον λεγόμενον, ἐπεὶ τὸ ἀναγ-5 καΐον ἀεὶ ὁ λέγων εἶναι ἀληθεύει. καὶ τῷ οὕτως δὴ δυνατῷ φησι τὸ έπόμενον ἔσεσθαι ἀναγχαῖον χαὶ ἀεὶ ἀληθὲς χαὶ ὁμοίως τῷ ἡγουμένιο δυνατόν. τὸ δὲ ἀδύνατον δύναται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ τοῦ έπομένου πάλιν ακολουθίας εἰρῆσθαι. εἰ γὰρ ἀδύνατον τὸ ἐπόμενον, ἀδύνατον καὶ τὸ ήγούμενον, καθ' δν ἄν τρόπον ληφθή τὸ ἀδύνατον, ώσαύτως γινομένου 20 10 καὶ τοῦ ήγουμένου ἀδυνάτου· εἴτε γὰρ γενέσθαι ἀδύνατον εἴη τοῦτο, καὶ τὸ ήγούμενον, εἴτε ὑπάρχειν ἀδύνατον, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ήγούμενον, εἴτε αδύνατον αληθεύεσθαί ποτε, όμοίως καὶ τὸ ήγούμενον. ἔμπαλιν γάρ, ώς προειρήχαμεν, ή ἀχολουθία ἔχει· τὸ μὲν γὰρ δυνατὸν ἀπὸ τοῦ ήγουμένου τὴν ἀχολουθίαν ἔγει κατὰ πάντα τὰ τοῦ δυνατοῦ σημαινόμενα, τὸ δὲ 15 ἀδύνατον ἀπὸ τοῦ ἐπομένου. ἀδυνάτου μὲν γὰρ ὄντος τοῦ ἡγομένου οὐ 25 κεκώλυται τὸ έπόμενον δυνατὸν εἶναι, ὡς ἐν τῷ 'εἰ ἱπποκένταυρος εἶ. ζῷον εί'· εί δὲ ἀδύνατον τὸ έπόμενον, δεῖ καὶ τὸ ἡγούμενον ἀδύνατον είναι, καθ' δ αν σημαινόμενον τὸ ἀδύνατον ληφθῆ. λέγεται γὰρ τὸ ἀδύνατον καὶ ἐπὶ τοῦ ψεύδους. διὸ καὶ εἰ ψεῦδος τὸ ἐπόμενον, ψεῦδος καὶ τὸ 20 ήγούμενον. οὐ μὴν εἰ τὸ ήγούμενον ψεῦδος, καὶ τὸ ἐπόμενον· ὡς γὰρ 30 δυνατόν τὸ ἀληθές, οὕτω ὸὴ καὶ τὸ ψεῦδος ⟨ἀδύνατον⟩. δύναται τὸ ἀδύνατον τῷ δυνατῷ προστεθεικέναι ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι, ὅτι, καθ' δ ἄν σημαινόμενον τοῦ δυνατοῦ τὸ ήγούμενον δυνατὸν ληφθή, κατὰ τοῦτο τῷ δυνατῷ ἀντικείμενον τὸ ἀδύνατον οὐχ οἶόν τε τὸ τῷ δυνατῷ ἐπόμενον εἶναι, ὡς προειρήχαμεν. 25 παράδειγμα τοῦ μὲν ἐν γενέσει δυνατοῦ εἰ τέθνηκε Δίων, τόζτε τέθνηκεν άνθρωπος', ἐπὶ ζῶντος ἔτι Δίωνος εἰ λέγοιτο, τοῦ δὲ κατὰ τὸ ὑπάρχειν 'εἰ 35 ήμέρα ἐστί, φῶς ἐστιν', εἰ λέγοιτο οὕσης ήμέρας · ὁμοίως γὰρ τῷ ήγουμένο καὶ τὸ ἐπόμενον ὑπάργον· τοῦ δ' ἀναγκαίου 'εἰ θεοί εἰσι, κόσμος ἐστίν'. Τὸ δὲ καὶ όσαχῶς ἄλλως λέγεται τὸ δυνατόν· ἐν ἄπασι γὰρ 30 όμοίως έξει δύναται μεν λέγεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ ἐπ' ἔλαττον, δ ἦν ὑπὸ τὸ ἐν γενέσει δυνατόν, ἢ καὶ

έπὶ τοῦ ἀναγκαίου, εἰ εἴη πρότερον τὸ δυνατὸν τὸ ὡς ἀληθές εἰληφώς: 40 η εἰ τότε τὸ ἀναγιαῖον ἔλαβε, νοῦν ἄν τὸ ἀληθὲς λέγοι καὶ γὰρ τοῦτο δυνατόν. δύναται λέγειν καὶ περὶ τῶν Δυνατῶν, τοῦ τε, δ Διοδώρειον λέγεται,

² άλλ' ἐὰν Μ 5 δὲ aM 7 ἀπὸ om. M 8 ἀκολουθίας] ἀ expunxit B2 ληφθή post ἀδύνατον transponunt aM 15. 16 οὐχ ἐχώλυται a: οὐ 9 τὸ om. M χωλύεται Μ 16 εί om. aM 21 ούτω δή καὶ corr. Β: ούτως καὶ Β pr.: ούτω δὲ маї aM αδύνατον. δύναται scripsi: δυνατόν corr. B: δύναται B pr., aM 22 προστεθεικέναι B pr., aM: προστέθεικεν corr. B 24 τὸ (post τε) a, superscr. B: om. M τῶ om. a έπόμενον scripsi: ἀντικείμενον Μ: ἀντικείμενον ἀδύνατον aB 25 δυνατοῦ ΒΜ: δύναται a ante εἰ add. τὸ a τότε scripsi (cf. p. 177, 33): τὸ ΒΜ: om. a 26 ante Δίωνος add. τοῦ Μ 28 καὶ om. Μ 30 τὸ corr. ex τοῦ Β 32 τὸ alterum om. aM ἀληθῶς Μ 34 Διοδώρειον Μ: Διοδώριον Β: Διοδώρω a (cf. Prantl I p. 39, 35 — p. 40, 37)

δ η έστιν η έσται· τὸ γὰρ η ὂν η ἐσόμενον πάντως δυνατὸν μόνον 59° έχεῖνος ἐτίθετο. τὸ γὰρ ἐμὲ ἐν Κορίνθω γενέσθαι δυνατὸν κατ' αὐτόν, εί εἴην ἐν Κορίνθω, ἢ εἰ πάντως μέλλοιμι ἔσεσθαι· εἰ οὲ μὴ γενοίμην, 45 οὐδὲ δυνατὸν ἦν· καὶ τὸ τὸ παιδίον γενέσθαι γραμματικόν δυνατόν, εἰ 5 πάντως ἔσοιτο, οὖ εἰς κατασκευὴν καὶ ὁ Κυριεύων ἢρώτηται λόγος [ό] ὑπὸ τοῦ Διοδώρου. όμοίως καὶ | περὶ τοῦ κατὰ Φίλωνα - ην δὲ τοῦτο τὸ 60 κ χατά ψιλην λεγόμενον την επιτηδειότητα τοῦ ὑποχειμένου, κὰν ὑπό τινος έξωθεν ἀναγκαίου ἢ γενέσθαι κεκωλυμένον. οὕτως τὸ ἄχυρον τὸ ἐν τῆ ατόμω η τὸ ἐν τῷ βυθῷ δυνατὸν ἔλεγε καυθηναι ὂν ἐκεῖ, καίτοι κωλυό-10 μενον όπὸ τῶν περιεγόντων αὐτὸ ἐξ ἀνάγκης. ὧν ἐστι μεταξὺ τὸ ὑπ' 5 Αριστοτέλους λεγόμενον · δυνατόν γάρ καὶ τὸ οἶόν τε γενέσθαι ἀκώλυτον ον, κάν μη γένηται. το γάρ άχυρον το μέν μη ον έν τη άτομο μηδ' όλως όπό τινος χωλυόμενον δυνατόν χαυθήναι, χάν μηδέποτε χαυθή, ότι μή χεχώλυται, τὸ δὲ ὂν ἐν τῆ ἀτόμφ χαυθῆναι οὐχέτι δυνατὸν τῷ ὑπό 15 τινος χωλύεσθαι την χαῦσιν αὐτοῦ. διὸ ἐχείνω μὲν ὑποτεθέντι χαίεσθαι οὐδὲν ἀδύνατον ἔπεται· εἰ δὲ τὸ ἐν τῷ ἀτόμω ὂν ὑποθοῖτό τις καίεσθαι, 10 αδύνατον ακολουθήσει αὐτῷ τὸ πάσχειν τὸ ἀπαθές, εἴ γε ἡ ἄτομος ἀπαθής είναι υπόχειται.

p. 34a16 "Ετι τὸ όντος τοῦ A τὸ B εἶναι οὐχ ὡς ένός τινος 20 όντος τοῦ Α τὸ Β ἔσται δεῖ ὑπολαβεῖν οὐ γάρ ἐστιν οὐδὲν έξ ἀνάγχης ένος τινος ὄντος, ἀλλὰ δυοῖν ἐλαχίστοιν.

Δείξας πᾶσαν ἀχολουθίαν ἀναγχαίαν οὕτως ἔχουσαν ὡς τῷ τρόπῳ τῆς κατὰ τὸ δυνατὸν ὑπάρξεως τῷ ἡγουμένῳ ἀκολουθεῖν καὶ τὴν τοῦ έπο- 15 μένου αὐτοῦ ὅπαρξιν όμοίαν μεταφέρει τὸ χαθόλου δεδειγμένον ἐπὶ τὴν 25 συλλογιστικήν ακολουθίαν, οὐ χάριν καὶ τὴν δεῖξιν ἐποιήσατο. καὶ εἴη αν δυνάμει τὸ λεγόμενον τοιοῦτο· δεῖ μὴ μόνον ὡς ἐπὶ τῶν άπλῶν ἀχολουθήσεων είρημένον λαμβάνειν τοῦτο, άλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ συλλογισμὸν γινομένων· καὶ γὰρ ἐν τούτοις ἀκολουθεῖ τὸ συμπέρασμα ταῖς προτάσεσιν· εὶ γὰρ αἱ προτάσεις, καὶ τὸ συμπέρασμα, ὥστε καὶ δυνατῶν οὐσῶν καὶ 30 δυγατόν ἔσται, καθ' δ ἄν σημαινόμενον τοῦ δυγατοῦ λαμβάνωνται. ἄν δή 20 άντὶ μὲν τῶν προτάσεων ληφθή τὸ Α άντὶ δὲ τοῦ συμπεράσματος τὸ Β,

¹ ο η transposui (cf. Plut. de Stoic. rep. 46 δυνατόν, ὅπερ η ἔστιν ἀληθὲς η ἔσται κατὰ Διόδωρον): η δ BM: ηγουν δ a ante ἔσται repetit δ M 3 εἰ (post η) om. a 4 τὸ alterum om. aM 5 πάντως om. a Κυριεύων] cf. Zeller Rel. Acad. Berol. 1882 p. 151 sqq. Ueber den Κυριεύων des Diodorus δ (post λόγος) BM: om. a 6 τοῦ (ante Διοδ.) om. aM Φίλονα a 7 τινων a 8 άναγκαίου scripsi: άναγκαῖον libri άναγκαῖον ἔξωθεν ῆν Μ 9 ἀτόμφ] ἀρούρα temptabat Prantl I 464,163; at cf. vs. 17 τὸ ἐν om. Μ 9. 10 χολούμενοι a 13 δύναται Μ 14 post χεχώλυται add. ὅ a τὸ δὲ ὄν ἐν τῆ ἀτόμφ (μὴ add. a) καυθήναι, quae verba post την καῦσιν αὐτοῦ (15) collocant libri, huc transposui οὐχέτι aB: οὐχ ἔστι δὲ M 15 post διὸ add. καὶ M 19 τὸ (ante ὅντος) a et Ar.: om. B 22 οὕτως ἔχουσαν om. a 23 καὶ τὴν...ἀκολουθίαν (25) om. aM 24 ὕπαρξιν scripsi: δπάρξειν B 26 τοιούτον aM 27 συλλογισμῶν a 29 καὶ (post οὐσῶν) om. aM 30 λαμβάνωνται Μ: λαμβάνονται aB

είη αν ή προειρημένη δείξις άρμόζουσα καὶ ταῖς τοιαύταις ακολουθίαις. 60τ τὸ δὲ οὐ γάρ ἐστιν οὐδὲν ἐξ ἀνάγχης ένός τινος ὄντος δεῖ χαὶ αὐτὸ ἀχοῦσαι, ὅτι συλλογιστιχῶς οὕτως γὰρ οὐχ ἔστιν ἐξ ἀνάγχης. τὸ δὲ ὥσπερ οὖν εἴ τις θείη τὸ μὲν Α τὰς προτάσεις τὸ δὲ Β τὸ 5 συμπέρασμα ἴσον ἐστὶ τῷ ʿχαὶ εἴ τις τὸ μὲν Α ἀντὶ τῷν προτάσεων λάβοι 25 τὸ δὲ Β συμπέρασμα'.

p. 34 a 25 Τούτου δε δειχθέντος φανερόν, ὅτι ψεύδους ὑποτεθέντος και μη αδυνάτου και το συμβαϊνον δια την υπόθεσιν ψεῦδος ἔσται καὶ οὐκ ἀδύνατον.

Έτι τὸ οῦ χάριν ἔδειξε τῷ δυνατῷ τὸ δυνατὸν ἀχολουθεῖν, τοῦτο φανερόν ποιεί. ἐπεὶ γὰρ ὁποῖον ἄν ἢ τὸ ἡγούμενον πρὸς ὅπαρξιν, τοιοῦτον έδείχθη καὶ τὸ ἐπόμενον ἐν ταῖς ἀναγκαίαις ἀκολουθίαις, οῆλον ὅτι μὴ ιο ταὐτόν ἐστι τὸ ψεῦδός τε καὶ τὸ ἀδύνατον, ἀλλ' ἔστιν αὐτῶν διαφορά. οὐ γάρ, εἴ τι ψεῦδός ἐστι, τοῦτο ἤὸη καὶ ἀδύνατον· ἔστι γὰρ ψεῦδος δυνατόν· 15 δ γάρ τὸ ἐνδεγόμενον εἶναι μηδέπω δὲ ὂν ὑποθέμενος εἶναι ψεῦδος μὲν τίθησιν, οὐ μὴν ἀδύνατον. ψεύδους δ' όντος τοῦ ἡγουμένου δυνατοῦ δὲ ψεῦδος ἔσται δλως καὶ τὸ ἐπόμενον, οὐ μὴν ἀδύνατον. ἐγχωρεῖ μὲν γὰρ καὶ ἀληθὲς εἶναι τὸ συμπέρασμα ψευδῶν οὐσῶν τῶν προτάσεων, ὡς τῷ 35 δευτέρφ δείξει. ἀλλ' εἰ καὶ ψεῦδος εἴη, οῦτως ἔσται ψεῦδος, ὡς μὴ ἀδύ-20 νατον είναι· εἰ γὰρ εἴη ἀδύνατον ἐπὶ προτάσεσιν ἢ προτάσει ψευδεῖ μὲν μὴ ἀδυνάτω δέ, ἔποιτο ἄν πάλιν δυνατῷ ἀδύνατον. εἰ δὲ ἐν συλλογισμῷ τινι ύποτεθείσης μιᾶς προτάσεως ψευδοῦς μὲν οὺχ ἀδυνάτου δὲ ἀδύνατον τὸ επόμενον εἴη, οὐ παρὰ τὸ ψεῦδος μὲν οὐ μὴν ἀδύνατον εἴη ἄν τοῦτο 10 τὸ ἀχολουθῆσαν ἀδύνατον, ἀλλά παρὰ τὸ θάτερον τῶν, οἶς ἡχολούθησεν, 25 αδόνατον είναι καὶ αὐτό· οὐ γὰρ ένί τινι κειμένω ἐν ταῖς συλλογιστικαῖς ἀχολουθίαις ἕπεταί τι ἐξ ἀνάγχης, ὡς εἶπε. τὸ δὲ εἰ γὰρ ἀδύνατον, αμα τὸ αὐτὸ ἔσται δυνατὸν καὶ ἀδύνατον εἶπε διὰ τὸ ἄν ἢ τοῦ ήγουμένου δυνατοῦ όντος τὸ ἐπόμενον ἀδύνατον, γίνεσθαι αὐτό, καθ ὅσον μὲν επεται τῷ ἡγουμένφ δυνατῷ ὄντι καί, ὅτε ἐκεῖνό ἐστι, καὶ αὐτὸ εἶναι ὀφείλει, ఈ 30 δυνατόν, καθ' όσον δὲ ὑπόκειται ἀδύνατον εἶναι, ἀδύνατον τὸ γὰρ άπλῶς αδύνατον καὶ τότε ἐστὶν αδύνατον, ὅτε αὐτοῦ τὸ ἡγούμενον δυνατόν ἐστιν.

Διωρισμένων δὲ τούτων ύπαρχέτω τὸ Α παντὶ τῷ Β. 60" Είπων και προδιομολογησάμενος περί τῆς ἀκολουθίας τοῦ συμπερά-

² οὐδὲν a et Ar.: οὐδὲν η BM (at cf. p. 184, 20) 3 ἀχούειν Μ 1 ή periit in M 10 τὸ ἀδύνατον M 13 τὸ utrumque om. a 15 είναι (post 4 ov periit in M ύποθ.) aB: γενέσθαι Μ 17 ante όλως add. η Β 18 προτ[άσεων, ώς] unc. incl. 19. 20 ἀδύνατον ΒΜ: δυνάμενον α 25 ένί α: ἐπί ΒΜ perierunt in M (ante αὐτὸ) aM et Ar.: om. B δυνατὸν ἔσται τὸ αὐτὸ Ar. ημα aM: om. B 28 αὐτῷ a 29 καὶ prius om. a ἐκεῖνο a: ἐκεῖνος ΒΜ αὑτὸ a 30 ἀδύνατον (post είναι) a: δυνατόν BM 31 τότε BM: πότε a 32 δη Ar.

σματος πρός τὰς προτάσεις, ἢ προσγρησθαι μέλλει, ἐπανηλθεν ἐπὶ τὰ 60° προχείμενα, χαὶ λέγει περὶ τῶν συζυγιῶν τῶν μιχτῶν ἐξ ὑπαργούσης χαὶ ενδεγομένης εν πρώτω σχήματι της μείζονος ούσης ύπαργούσης της δε 5 ελάττονος ενδεγομένης. ή δε δείξις αὐτῷ τοῦ συλλογιστικάς είναι τὰς τοιαύ-5 τας συζυγίας, εν αίς ή μείζων εστίν ύπάρχουσα, διά τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγης γίνεται· διὸ καὶ εἶπε μὴ εἶναι τοὺς ἐν ταῖς τοιαύταις μίξεσι γινομένους συλλογισμούς τελείους. λαμβάνει δὲ τὸ μὲν Α τῷ Β παντὶ ὑπάργειν, τὸ δὲ Β τῷ Γ ἐνδέγεσθαι παντί, καί φησι τὸ Α τῷ Γ παντὶ ἐνδέγεσθαι. 10 εί γὰρ μὴ τοῦτο, τὸ ἀντικείμενον· ἀντίκειται δὲ τῷ 'ἐνδέχεται παντί' τὸ 'οὐκ 10 ἐνδέχεται παντί', δ ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἐξ ἀνάγχης τινὶ οὸχ ὑπάρχει'. θεὶς δὲ τοῦτο μεταλαμβάνει τὴν ΒΓ τὴν ἐνδεγομένην καθόλου καταφατικὴν εἰς ύπάργουσαν καθόλου καταφατικήν, δ ψεῦδος μέν ἐστιν, οὐ μὴν ἀδύνατον τῷ κεῖσθαι τὸ Β τῷ Γ ἐνδέγεσθαι παντὶ τὸ δὲ ἐνδεγόμενον ὑπάργειν τινὶ μη είναι άδύνατον καὶ ὑπάργειν λαβεῖν. ἐκ δὴ τῶν 'τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης τὸ 15 τινὶ οὺγ ὑπάργει' καὶ 'τὸ Β τῷ Γ παντὶ ὑπάργει' συνάγεται ἐν τρίτῳ σγήματι τὸ Α μὴ ἐνδέχεσθαι παντὶ ὑπάρχειν τῷ Β, ὅ ἐστιν ἀδύνατον ἔχειτο γάρ αὐτῷ παντὶ ὑπάρχειν. εἶπε δὲ τὸ εἰ οὖν τὸ μὲν Α μὴ ἐνδέχεται τῷ Γ ἐνδεέστερον· λείπει γὰρ τὸ 'παντί'· τοῦτο γὰρ τὸ ἀντιχείμενον τῷ ενδέγεσθαι παντί. τὸ δὲ A οὐ παντὶ τῷ B ἐνδέχεται εἶπεν ὡς ἴσον τῷ 20 20 οὐ παντὶ ὑπάρχειν· τοῦτο γὰρ ἐδείχθη συναγόμενον ἐν τρίτῷ σχήματι ἐν ταῖς μίξεσι ταῖς ἐξ ἀναγκαίας καὶ ὑπαργούσης, ἐν αἶς ἦν ἡ μὲν ἐλάττων καθόλου καταφατική υπάργουσα ή δὲ μείζων ἐπὶ μέρους ἀποφατική αναγχαία: ἐπὶ μέρους γὰρ ἀποφατιχὸν ὑπάργον τὸ συμπέρασμα. ἀλλὰ χαὶ τὸ ἀλλ' ὑπέχειτο παντὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν εἶπεν ἀντὶ τοῦ 'ὑπέ-25 κειτο παντί δπάρχειν' · δπάρχουσα γάρ ή καθόλου καταφατική ή ΑΒ. έξ οδ 25 δήλον, ότι καὶ ἐπὶ τοῦ συμπεράσματος τὸ (Α) οὐ παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται εἶπεν ὡς ἴσον τῷ οὐ παντὶ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Β. οὕτως δὲ γίνεται καὶ τὸ συναγόμενον ἀδύνατον, εἰ κειμένου τοῦ Α παντὶ τῷ Β ὑπάργειν συνάγοιτο τινὶ μὴ ὑπάρχειν· ἀδύνατον γὰρ τὸ παντὶ ὑπάρχον τινὶ μὴ ὑπάρχειν. 30 οδκέτι δὲ ἀδύνατον, δ αὐτὸς δοκεῖ διὰ τῶν λέξεων λαμβάνειν· οὐ γὰρ 30 αδόνατον κειμένου τοῦ Α τῷ Β ἐνδέχεσθαι παντί, δ εἶπε, καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι καὶ μὴ παντί, δ καὶ αὐτὸ εἰρηκέναι δοκεῖ, ἐπεὶ τὸ αὐτὸ οἶόν τε καὶ παντί ενδέγεσθαι καὶ μηδενί. άλλ', ώσπερ εἶπον, τῷ ἐνδέγεσθαι ἐπ' ἀμφο-, τέρων αντί τοῦ ὑπάρχειν ἐχρήσατο, ἐπεί καὶ κατὰ τούτου κατηγορεῖται. 35 αδύνατον δή τὸ συναγόμενον εύρων καὶ δείξας ἐπὶ ταῖς προκειμέναις προτάσεσι,

¹ πρὸς BM: παρὰ a μέλλει προσχρῆσθαι aM 3 δ' M 4 post έλάττονος add. οὔσης a 5 ἐστὶν om. M 6 εἴπε] p. 34 a 4 8 δὲ aM: om. B 9 τῷ corr. ex τὸ B ἐνδές χεσθαι M 10 οὐχ ὑπάρχει superser. expuncto οὐ B: μὴ aM δὲ B corr.: δὴ B pr., aM 12 δ aB: καὶ M 14 ἀδύνατον εἴναι a 15 ὑπάρχειν (ante συνάγεται) scripsi: ὑπάρχειν libri 16 ἐστιν om. a 17 ὑπάρχειν] ειν B² corr. ἐνδές χεσθαι a 18 παντί, quod Alex. requirit, ante τῷ ϙ add. n 19 post ἐνδέχεσθαι add. τῷ M 21 η̈ν superser. M 22.23 ἀποφατικὴ ἀναγκαία ἐπὶ μέρους a 26 ā ex Arist. addidi; cf. vs. 19 28 εἰ κειμένου aB: ἐκκειμένου M 31 ante ā add. τὸ a 32 καὶ (ante μὴ) om. a αὐτὸ correxi: αὐτὸς libri 34 ὑπάρχειν M: ὑπάρχοντος aB 35 προτάσεσι om. M

τή τε ύποθέσει τής αντικειμένης τῷ συμπερασματι καὶ τἤ μεταληφθείση 60° εἰς ψεῦδος μὲν οὸ μὴν ἀδύνατον, τοῖς δεδειγμένοις προσχρῆται καί φησι τὸ 35 ἀδύνατον ἡκολουθηκέναι μὴ τῆ ψευδεῖ· αὕτη γὰρ ἦν ψευδὴς μὲν δυνατὴ δέ, δυνατῷ δὲ τὸ ἀκολουθοῦν δυνατὸν ἀλλ οὐκ ἀδύνατον, ὡς ἐδείχθη· τῆ 5 ἑτέρα ἄρα. τῆ ὑποθέσει. ἀδύνατος ἄρα ἐκείνη, ἐπεὶ δεῖ τι τῶν κειμένων ἀδύνατον εἶναι, οὐκ ἔστι δὲ ἡ ἑτέρα ἀδύνατος. τὸ ἀντικείμενον ἄρα τῆς 40 ὑποθέσεως ἀληθές· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ Λ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι παντί· τῷ γὰρ οὐκ ἐνδέχεσθαι παντί ἀντιφατικῶς ἀντίκειται τὸ 'ἐνδέχεται παντί'.

ρ. 34 ο Έγχωρεῖ δὲ καὶ διὰ τοῦ πρώτου σχήματος ποιῆσαι τὸ αδύνατον θέντα τῷ Γ τὸ B ὑπάρχειν.

"Ο λέγει καὶ δείκνυσι τοιοῦτόν ἐστιν· ὅτι ἀδύνατον τὸ ὑποτεθὲν ἐπὶ ταῖς κειμέναις προτάσεσι ταῖς 'τὸ A παντὶ τῷ B ὑπάρχει, τὸ B τῷ Γ παντὶ 45 ,ἐνδέχεται', ⟨τὸ⟩ 'τὸ Α οὐκ ἐνδέχεται παντὶ τῷ Γ' (τοῦτο γὰρ ὑπετέθη τὸ συμπέρασμα), ότι οὖν τοῦτο ἀδύνατον, ἔστι, φησί, καὶ διὰ τοῦ πρώτου 61* 15 σχήματος δείξαι· νῶν γὰρ ἐδείχθη διὰ τοῦ τρίτου. δείχνυσι δὴ τοῦτο λαβὼν άμφοτέρας τὰς προτάσεις ἀνάπαλιν, τὴν μὲν ὑπάρχουσαν ἐνδεχομένην τὴν δὲ ἐνδεγομένην ὑπάργουσαν· λαμβάνει γὰρ τὸ μὲν Α τῷ Β ἐνδέγεσθαι παντί (ήν δὲ ὑπάργουσα αὕτη καθόλου καταφατική), τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ύπάρχειν· ἢν δὲ ἐνδεχόμενον παντί. οὕτως δὴ ληφθεισῶν τῶν προτά- 5 20 σεων οὐδὲν μὲν ἀδύνατον ἔσται κείμενον· οὔτε γὰρ τὸ ὑπάρχον ἐνδέχεσθαι ύπάργειν αδύνατον, ούτε τὸ ἐνδεγόμενον ὑπάργειν. τὸ μέντοι συμπέρασμα αδύνατον τὸ ύποτεθεν ἐπὶ τούτοις κειμένοις, ὅπερ ἔξωθεν εἴασε, τὸ τὸ Α μή παντί ενδέγεσθαι τῷ Γ. συνάγεται γὰρ εν τῆ εκκειμένη συζυγία ούση έχ χαθόλου χαταφατικής ἐνδεχομένης τής μείζονος καὶ καθόλου χαταφατικής 10 25 ύπαργούσης τῆς ἐλάττονος καθόλου καταφατικὸν ἐνδεγόμενον συμπέρασμα, ώς εδείνθη πρό δλίγου. της γάρ μείζονος ούσης ενδεχομένης ύπαρχούσης δὲ τῆς ἐλάττονος ἐνδεχόμενον ἐδείχθη γινόμενον συμπέρασμα. ἀδύνατον δέ, δ ένδέγεται παντί, τοῦτο μὴ ένδέγεσθαι παντί· αντίφασις γάρ. τὸ ἄρα αντικείμενον τοῦ ύποτεθέντος έσται συμπέρασμα, δ [οὐ παντί] ἐστι τὸ ἐνδέχεσθαι 30 τὸ Α παντὶ τῷ Γ. μετέλαβε δὲ τὴν μείζονα ὑπάρχουσαν οὖσαν εἰς τὴν 15 ενδεγομένην οὺχ ὡς μὴ γινομένου τοῦ συμπεράσματος ἀδυνάτου, εἰ καὶ ύπάρχουσαι ήσαν ἄμφω (παντί μὲν γὰρ ὑπάρχειν συνήγετο τὸ Α τῷ Γ αμφοτέρων οὐσῶν ὑπαργουσῶν, οὖ ὄντος αληθοῦς ⟨άδύνατον⟩ ἐδείχνυτο τὸ ύποτεθέν συμπέρασμα τὸ τὸ Α μὴ ἐνδέχεσθαι παντὶ τῷ Γ), ἀλλὰ βουλη-

θείς αντίφασιν δείξαι ποιούν το ύποχείμενον τῷ συναγομένο, ὅπερ πρόδη- 61r λόν ἐστι καὶ ἀναμφιλέκτως ἀδύνατον. ἔτι τε τοῦτ' ἔστι καὶ τὸ ὀφειλόμενον 20 δειγθήναι τη τοῦ ύποτεθέντος ώς άδυνάτου ύποθέσει. τὸ γὰρ 'ἐνδέχεται παντί' τῶ 'μὴ ἐνδέγεται παντί' ἀντιφατικῶς ἀντίκειται συνάγεται δὲ τὸ 5 ενδέγεσθαι παντί της μείζονος της ΑΒ ενδεγομένης χαταφατιχής τεθείσης. δύναται δὲ τιῷ ἐνδέχεσθαι ἀντὶ τοῦ ὑπάρχειν χεχρῆσθαι πάλιν ἐπὶ τῆς Α Β προτάσεως καὶ ἐπὶ τοῦ συμπεράσματος, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου. οὐ μὴν τοιαύτη 25 ή δεϊξις κατά την εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγήν γέγονεν· οὐ γὰρ τῷ ὑποτεθέντι, δ ήν αντιχείμενον τῷ δειχθῆναι προχειμένω, προσελήφθη πρότασίς τις τῶν 10 χειμένων χαὶ συνήγαγεν ἀδύνατον, οὐ τῆ ἀναιρέσει ἀναιρούμενον τὸ ὑποτεθεν κατεσκεύαζε τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ, ἀλλὰ δύο προτάσεις ληφθεῖσαι, ἡ μέν μία άληθής και κειμένη ή δε μεταληφθείσα είς ψεύδος μέν οὐ μήν 30 άδύνατον δη έπὶ ταύταις ταῖς προτάσεσιν. οὐ μὴν εἰ ἀδύνατον τοῦτο, διὰ τοῦτο τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὑποτεθέντος εἰσάγεται· ἀδύνατον γὰρ τοῦτο. 15 ώστε άλλο τι έχ τῶν ληφθέντων συνάγεται χαὶ τῷ μὴ πάντως γίνεσθαι έν τοῖς οὕτως λαμβανομένοις τὸ ἀδύνατον παρὰ τὴν ὑπόθεσιν, ὡς ἐν ἄλλοις έζητήχαμεν ἐπὶ πλέον.

p. 34-7 Δεῖ δὲ λαμβάνειν τὸ παντὶ ὑπάρχειν μὴ κατὰ χρόνον ὁρίσαντας, οἰον νῦν ἢ ἐν τῷδε τῷ χρόνῳ, ἀλλ' ἀπλῶς. 35

20 Δεῖ, φησίν, ἐν τῆ προχειμένη μίξει τὸ παντὶ ὑπάρχειν τὸν πρῶτον ἄχρον τῷ μέσφ λαμβάνειν μὴ πρὸς χρόνον ὡρισμένον ὑπάρχον. τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτον ἄν εἴη· αὐται τῶν ὑπαρχουσῶν προτάσεων χαθόλου κατὰ χρόνον ὁρίζονται, ὅσαι μὴ ἀεὶ δύνανται λαμβάνεσθαι ὑπάρχουσαι χαθόλου ἀλλὰ πρὸς χαιρόν, ὡς ἡ τὸ ζῷον παντὶ χινουμένψ ὑπάρχειν τιθεῖσα 40 5 ἢ τὸν ἀνθρωπον παντὶ χινουμένψ. τὸ δ᾽ αἴτιον, ὅτι ἐπὶ πλέον ὑποχείμενος ὁ μέσος ἐν ταῖς τοιαύταις ὑπαρχούσαις ἐν τῷ δύνασθαι καὶ ἄλλοις ὑπάρχειν, οἰς ὁ κατηγορούμενος αὐτοῦ καθόλου μὴ δύναται ὑπάρχειν, πρὸς χρόνον ὁρίζει τὴν ὑπάρχουσαν. ὅταν γάρ, ῷ ἐνδέχεται ὑπάρχειν αὐτὸν ἀλλῷ ὄντι καὶ μὴ ὑπὸ τὸν μείζονά τε καὶ κατηγορούμενον αὐτοῦ, ληφθῆ ωείζων πρότασις. ἄν γὰρ τὸ ζῷον ὑπαρχουσα ἀληθὴς εἶναι, ῆτις ἡν ἡ 45 κινούμενον δύνασθαι καὶ μὴ ζῷοις ὑπάρχειν, ὅταν ὑπάρχη κὰκείνων τινί, οὐχ ἔσται τότε ἔτι ἀληθὴς ὑπάρχουσα καθόλου ἡ τὸ ζῷον | παντὶ κινου-61ν

³ ένδέγεται] ται in ras. Β 5 ενδέχεσθαι Β: 1 αντιχείμενον Μ 2 αμφίλεκτον Μ άντὶ τοῦ ὑπάρχειν post προτάσεως (7) transponit a ένδέγεται αΜ 6 τῷ ex τὸ corr. B 7.8 ή τοιαύτη αΜ 8 γεγονέναι Μ oò in ras. B 7 πρὸ ὀλίγου] cf. p. 186, 19—27 τις Μ: τῆς αΒ 10 post ἀδύνατον add. τι Μ 11 κατασκευάζει Μ: 9 ὑποχείμενον α 12. 13 οὐ μὴν ἀδύνατον ὂν aB: οὐκ ἀδύνατον δὲ Μ 13 εἰ aB: εἰς Μ κατασκευάζεται a 15 άλλ' ὅτι B pr. 16 οὕτω aM ante παρὰ superscr. άλλὰ Β² 14 τὸ aM: om. B υπάρχειν aB (n): υπάρχον Ar. 19 άλλ' άπλῶς om. a 18 τῷ a ώς periit in M 21 πρὸς BM: κατά a 25 δ' om. M 26. 27 ὑπάρ-20 προχειμένη αΒ: παρούση Μ 32 κάκείνω a 33 υπάργουσα periit in M 28 σύτὸ Μ yely om. a

μένω ύπάργειν λέγουσα. γίνεται οδν πρός γρόνον ώρισμένον ύπάργουσα: 61% έστ' αν γάρ μηδενὶ άλλω υπάρχη το χινεῖσθαι, δυνατον έσται το ζώον παντί χινουμένω υπάργειν υποτίθεσθαι. άλλα μήν έν ή συμπλοχή τοιαύτη πρότασις ή μείζων ἐστίν, ἀδύνατον ἐχείνην εἶναι συλλογιστιχήν, ἐπειδήπερ 5 δεῖ τὴν ἐλάττονα καταφατικὴν εἶναι ἢ ἐνδεγομένην ἢ ὑπάργουσαν ἢ ἀναγ-5 καίαν, καὶ ῷ ἄν τούτων, οἶς οὐχ οἶόν τε τὸν μείζονα ἄκρον ὑπάρχειν, ὁ μέσος ἐνδέγεσθαι ὑπάργειν ληφθή, οὐκ ἔσται συλλογιστική ή συζυγία τῷ, ότε υπάργει τούτω ο μέσος, ο ενδέγεσθαι υπάργειν είληπται, μηχέτι τηρεῖσθαι καθόλου ὑπάργουσαν τὴν μείζονα. ἀληθεῖς μὲν οὖν ἀμφοτέρας 10 ἐνδέγεται ᾶμα εἶναι, καὶ τὴν ὑπάργουσαν καὶ τὴν ἐνδεγομένην, οὐ μὴν καὶ 10 συλλογιστικήν αὐτῶν τὴν συμπλοκήν. οὐδὲ γὰρ ἄλλως δείκνυται συλλογιστική ή εκ τοιούτων προτάσεων συμπλοκή ή διά μόνης τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγης, εν η μεταλαμβάνεται το ενδεγόμενον είς το υπάργον ουκέτι δέ οὐδὲ ἀληθεῖς οἰόν τε ἄμα εἶναι, ἄν ὁ μέσος τῷ ἐσχάτῳ τῷ ἐχτὸς πίπτοντι 15 τοῦ μείζονος ἄχρου ὑπάργειν παντὶ ληφθῆ. οὐ γὰρ ἔτι οἶόν τε τὴν μείζονα καθόλου καταφατικήν υπάργουσαν είναι, άλλ' ἐπὶ μέρους γίνεσθαι. ὥστ' 15 οὐ γρήσιμος πρὸς συλλογισμὸν ή τοιαύτη καθόλου ὑπάργουσα, ἦς ή μετὰ ταύτην ένδεγομένη λαμβανομένη δρίζει τὸ άληθές. Εως γάρ ἄν ἐκείνη ἐνδεγομένη μένη, μέγρι τότε αΰτη άληθής, γινομένης δε εκείνης ύπαργούσης 20 οὐκέθ' αΰτη ἀληθής. ὅταν γάρ τὸ κινεῖσθαι ἐνδεγόμενον ὑπάργειν λίθο καὶ ὑπάργη, τότε οὐκέτι τὸ ζῷον παντὶ κινουμένω ὑπάρχειν δύναται λαμβάνεσθαι, αλλά γίνεται ή απόφασις αληθής τότε ή 'τὸ ζῷον οὐ παντί χι- 20 νουμένω, ήτις έστιν έπι μέρους αποφατική. διο ούτε υπάργειν δύναται ληφθηναι το ζφον τφ λίθφ ούτε ενδέχεσθαι ύπάρχειν. εξ ανάγκης γαο 25 αὐτιῷ οὐδενὶ ὑπάρχει. οὐ γάρ οἶόν τε ἐπὶ μέρους οὔσης τῆς μείζονος προτάσεως εν πρώτω σγήματι συλλογισμόν γίνεσθαι, δ γίνεται περί αὐτὴν τότε. δεῖ οὖν, φησί, τὴν ὑπάργουσαν τοιαύτην λαμβάνεσθαι, ἦς οὐγ ιρισται 25 τὸ ἀληθὲς ὑπὸ τῆς προστιθεμένης αὐτῆ ἐνδεγομένης, ἀλλὰ τοιαύτην είναι ώς μένειν καθόλου καταφατικήν υπάργουσαν καὶ τῆς ἐνδεγομένης καθόλου 30 μεταλαμβανομένης εἰς τὴν ὑπάρχουσαν. οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἢ προσθεῖναί τινα διορισμόν τῆ ύπαργούση ώς κατά γρόνον δρίζειν αὐτὴν ἢ ἐνδεγομένην τοιαύτην αὐτῆ συντάξαι, ῆτις ἀναιρεῖ αὐτὴν εἰς τὸ ὑπάρχειν μεταβάλλουσα. 30 οὐ γὰρ τὴν ἀεὶ ὑπάργουσαν λέγει (αὕτη γὰρ ἀναγχαία ἤδη), ἀλλὰ τὴν μένειν δυναμένην ύπαρχουσαν καθόλου καταφατικήν άληθη, καὶ ὅτε ἡ ἐν-35 δεγομένη καταφατική καθόλου είλημμένη μετά ταύτης είς την υπάρχουσαν μεταλαμβάνεται. ούτως γάρ και ή δι' άδυνάτου δείξις σώζεται ἐπὶ τῆς

¹ λέγουσα ὑπάργειν Μ 5 δεῖ aB: δη M 6 αν a: μίαν BM 8 τούτω] τω in spat. vac. add. B2 10 αμα ένδέγεται α 12 ή expunxit B συμπλοκη B pr. 13 tò alterum om. a 14 αμα ante οἶόν τε transponit a: om. M έκτὸς πίπτοντι Β: 15 δπάργειν om. a έκπίπτοντι aM 18 av om. aM 19 μένει αΜ 20 δπάργη αΜ 21 post παντί add. τῷ Μ 27 τοιαύτην αΜ: τοιαύτην την Β 28 προτιθεμένης aM 30 η om. a 32 αὐτῆ συντάξαι τοιαύτην Μ δπάρ-33 del thy M 36 μεταβάλλεται α you a αύτη α

συζυγίας. ἦ χρώμενος δείχνυσιν αὐτὴν συλλογιστιχήν. λέγοι δ' ἄν ἦτοι 61° μὴ δεῖν τὴν ὑπάρχουσαν χαθόλου τοιαύτην λαμβάνεσθαι ὡς δύνασθαι αὐτῆς 35 χατά χρόνον τὸ ἀληθὲς ὁρίζεσθαι ὑπὸ τῆς προστιθεμένης ἐνδεχομένης προτάσεως, ἢ μᾶλλον, ὅτι μὴ δεῖ τὴν προστιθεμένην αὐτῆ ἐνδεχομένην τοιαύτην 5 εἶναι ὡς ὁρίζειν τῆς ὑπαρχούσης τῆς πρὸ αὐτῆς εἶλημμένης τὸ ἀληθὲς

κατά χρόνον. 'Ο δὲ λέγων μὴ δεῖν κατὰ χρόνον ώρίσθαι τῆς ὑπαρχούσης τὸ ἀληθὲς ού παρά την όλην δόξαι ἄν ποιείν το συλλογιστικόν η ασυλλόγιστον της 40 συμπλοχής, ώς αν δόξαι τινί, άλλά παρά τὸ σχήμα ἴσως μαλλον. χατά 10 γρόνον γάρ όρισθεῖσα μεταπίπτουσα ποιεῖ ἐν πρώτῳ σχήματι τὴν μείζονα ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν· τούτου δὲ γινομένου ἀσυλλόγιστος ή συμπλοκή. τοῦ γὰρ ἀσυλλόγιστον γίνεσθαι τὴν συζυγίαν, ἐν ἢ ἡ μείζων πρότασις οὖσα χαθόλου χαταφατική ύπαρχουσα ιρισται χατά χρόνον, σημεῖον φέρει τὸ 45 τοιαύτης ούσης της συζυγίας εν πρώτω σγήματι ώς είναι την μείζονα 15 χαθόλου χαταφατικήν υπάρχουσαν ώρισμένην ἐν χρόνω ὑπὸ τῆς ἐλάττονος προτάσεως ούσης ενδεγομένης το καὶ τοῦ παντὶ καὶ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης δρους λαμβάνεσθαι όμοίως άληθων οὐσων | άμφοτέρων των προτάσεων. 62r δείχνυσι γάρ, ότι ασυλλόγιστοι αί οῦτως ἔχουσαι, τῆ τῶν ὅρων παραθέσει καὶ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης δείξας καὶ παντὶ ἐξ ἀνάγκης. τοῦ μέν μηδενὶ 'ἄν-20 θρωπος παντί χινουμένω, τὸ χινεῖσθαι ἐνδέχεται παντί ἵππω', χαὶ 'ἄνθρωπος έξ ἀνάγχης οὐδενὶ ἵππφ' · τὸ γὰρ χινεῖσθαι τῷ ἐπὶ πλέον εἶναι τοῦ άνθρώπου, εἰ ληφθείη ἐνδέγεσθαι παντὶ ἵππφ, ὁρίζει χατὰ γρόνον τὴν 5 ύπάργουσαν. δτε γάρ τὸ χινεῖσθαι παντὶ ἔππιο ὑπάργει, τότε οὐγ οἰόν τε έτι παντί χινουμένφ τὸν ἄνθρωπον ὑπάρχειν. τοῦ δὲ παντί 'ζῷον παντί 25 χινουμένω, τὸ χινεῖσθαι παντὶ ἐνδέχεται ἀνθρώπω', χαὶ 'ζῷον παντὶ ἐξ ἀνάγκης ἀνθρώπω. ἔστι δὲ τὸ δεικνύον καὶ ποιοῦν ἀσυλλόγιστον τὴν συζυγίαν οὸ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγχης δείχνυσθαί τι ἐν αὐτῆ προηγουμένως (άληθής γάρ ή 'ἐνδέχεται παντί' καὶ ἐπὶ τῆς 'ἐξ ἀνάγκης παντί', εἰ καὶ 10 μὴ εἴη τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου), ἀλλὰ ⟨τὸ⟩ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ 30 δρους ευρίσκεσθαι εν αυτή, δ γίνεται τῷ ὑπερτείνοντος τοῦ μέσου τὸν κατηγορούμενον την προστιθεμένην ἐνδεγομένην τοιαύτην λαμβάνεσθαι ώς κατὰ γρόνον αὐτῆς τὸ ἀληθὲς ὁρίζειν. μὴ γὰρ ὑπερτείνοντος τοῦ μέσου μηδὲ τοιαύτης λαμβανομένης τῆς ἐνδεχομένης τοῦ μηδενὶ οὐχ οἰόν τε λαβεῖν δρους· οἶον τὸ περιπατεῖν παντὶ γραμματικῷ ὑπαρχέτω, τὸ γραμματικὸν 15 35 παντί ανθρώπω ένδέχεται· οὐ γάρ γίνεται κατά χρόνον όριζομένη ή τὸ περιπατείν παντί γραμματικώ τιθείσα. οὐ γάρ ἀναιρείται ὑπὸ τῆς συντασσο-

³ δρίζεσθαι τάληθὲς Μ προστιθεμένης Μ: προτιθεμένης aB; at cf. p. 189,28 4 δεΐν α προτιθεμένην α 11 άποφατικήν ἐπὶ μέρους αΜ 12 μείζονος Μ ante μηδενί expunxit τοῦ Β 17 τῶν 14 μείζονα om. a 16 τὸ om. a 19 δείξας post παραθέσει (18) transponit a 20 ένδέχεσθαι a προτάσεων om. a 21 μηδενί α 23 υπάρχει παντί ἵππφ αΜ ίππω παντί αΜ καὶ om. a 26 δειχνύμενον αΜ 29 τὸ α: καὶ Μ: 25 ζώω α γραμματικόν 34 δπαρχέτω γραμματικώ α om. Β 33 λαβεῖν οὸγ οἴόν τε M ΒΜ: περιπατείν α

μένης αὐτῆ καθόλου καταφατικῆς ἐνὸεχομένης, εἰ ἀληθής λαμβάνοιτο. καὶ 62τ έπὶ τῶν δρων δέ, ἐφ' ὧν τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ συνάγεται, οὐ διότι ὑπερτείνει ό μέσος τὸν μείζονα, διὰ τοῦτο τὸ ἐξ ἀνάγκης συνάγεται (οὐ γὰρ 20 έλήσθη τοιαύτη ή ἐνδεγομένη ὡς ὁρίζειν κατὰ γρόνον τὸ ἀληθές τῆς 5 υπαργούσης οὐ γάρ τι τῶν μὴ ζώων ἐλήφθη ώστε ἐπὶ μέρους ποιεῖν την μείζονα και δρίζειν κατά γρόνον αὐτήν), άλλ' ὅτι ἐλήφθη ὁ ἔσγατος όρος περιεγόμενος όπο τοῦ πρώτου καὶ ἐν ἐκείνω ὤν. οῦτως γὰρ ἔγει ὁ άνθρωπος πρός τὸ ζώρν· τοιαύτης γάρ πάλιν λαμβανομένης τῆς ἐνδεχομένης αναγκαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα, άλλ' οὐ κατά τὸν διορισμὸν ἐν- 25 10 δεγόμενον. αν μέντοι μήτε κατά τον γρόνον όρίζηται ύπο της ένδεχομένης ή ύπάργουσα μήτε τοιούτος ὁ ἔσγατος ὅρος λαμβάνηται ὡς εἶναι ὑπὸ τὸν πρώτον, ἐνδεχόμενον δόξει γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα· ἔστω γάρ τὸ χοιμᾶσθαι παντί ζώω ύπάργον, ζώον ενδεγέσθω παντί κινουμένω, καί το κοιμάσθαι ενδεξεται παντί κινουμένω. επισκεπτέον δέ, μήποτε μαλλον ή των δρων 15 παράθεσις καὶ δεῖξις ἐπὶ ἀληθέσι ταῖς προτάσεσι καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης 30 καὶ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης τὸν πρῶτον ὅρον τῷ ἐσχάτῳ ὑπάρχειν μᾶλλον τοῦ ἀσυλλόγιστον είναι τὴν συζυγίαν ἐστὶ δειχτική, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις εἴρηταί μοι.

p. 34 ο 17 Φανερόν οὖν, ὅτι τὸ καθόλου ληπτέον ἀπλῶς καὶ οὐ 20 χρόνφ διορίζοντας.

Τὸ καθόλου καταφατικὸν ὑπάρχον· περὶ γὰρ τούτου τὸν λόγον πεποίηται· ἔδειξε γάρ, εἰ μὴ εἴη αὕτη ἄπλῶς λαμβανομένη ἀληθης ἀλλ' ὁριζο- το μένη χρόνω, ἀσυλλόγιστον τὴν συζυγίαν τῷ καὶ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ παντὶ ἐξ ἀνάγκης δύνασθαί τινα συναχθῆναι ἐπ' αὐτῆς. ἐλέγετο οὖν τινα το ὑπάρχον μετάληψιν, ὅτι οὐδὲ τὸ συμπέρασμα ἀδύνατον γίνεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ψεῦδος μὲν οὐ μὴν ἀδύνατον, ὥστ', εἰ τοιοῦτον καὶ τὸ συμπέρασμα, 40 παρὰ τὴν μετάληψιν γινόμενον ἄν εἴη τῆς ἐνδεχομένης εἰς τὴν ὑπάρχουσαν, ἀλλ' οὐ παρὰ τὴν ὑπόθεσιν τὴν ἐξ ἀνάγκης τινὶ τὸ Α τῷ Γ λέγουσαν τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχειν· συνήγετο ὸὲ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι, δι' οὖ ⟨ή⟩ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή, τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν. ὅτι δὴ τοῦτο ψεῦδος μὲν οὐ μὴν ἀδύνατον, οῦτως ἐδείκνυτο· εἰ ἡ ὑπάρχουσα πρότασις ἄλλη 45 τῆς ἀναγκαίας, τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχει ὡς ἐνδέχεσθαι αὐτῷ καὶ μὴ το ὑπάρχειν τινί· ἀληθὲς ἄρα ἐστίν, ὅτε τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχει, τὸ ἐν-

² οὐδ' ὅτι Μ: οὐχ ὅτι α 3 ante διὰ add. οὐ aM 4 τῆς superscr. B^2 6 ἀλλὰ Μ 7 post ὅρος add. ὁ a 9 γίνεται correxi: γίνεσθαι libri 10 τὸν om. aM 22 αὐτὴ aM 28 γινόμενον om. a 30 τοιοῦτο a 31 συνήγετο . . . ὁπάρχειν (32) om. Μ δι' οῦ ἡ (ἡ om. B) . . . ἀπαγωγὴ (32) a, B pr.: διὰ τῆς . . . ἀπαγωγῆς corr. B^2 32 δὲ Μ 34 ante ὁπάρχει add. οὕτως Μ ὁπάρχειν in ὑπάρχειν corr. B^2 ὑπάρχει . . . παντὶ (35) om. a 35 ὅταν Μ ὑπάρχειν (post παντὶ) Μ

δέχεσθαι τὸ A τῷ B τινὶ μὴ ὁπάρχειν· ἀλλ' εἰ ἀληθὲς τὸ ἐνδεχόμενον εἰς 62^{r} τὸ ὑπάργον μεταλαμβάνειν, ψεῦδος μὲν οὐ μὴν ἀδύνατον ἔσται τὸ Α τῶ Β τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ἀλλ' ὅτι μὲν τὸ ὑπάρχον παντὶ | λαμβάνεται τινὶ μὴ 62ν ύπαργειν, ψεῦδος, ὅτι δὲ ἐνδεγόμενον μὴ ὑπαρχειν, οὐκ ἀδύνατον. πρὸς 5 δ λέγομεν, δτι καὶ πᾶν τὸ ἐνδεχόμενον ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν μεταλαμβάνειν είς τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ὑπάργον οὐκ ἀδύνατον καὶ τὸ παντὶ ὑπάργον ἐνδέχεσθαι τινὶ αὐτιῦ μὴ ὑπάρχειν ἀληθές. ἀλλ' ὅτε γε παντὶ ὑπάρχει, τότε ἀδύνατος ή μετάληψις· χειμένου γάρ τοῦ τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχειν 5 άδύνατος ή μετάληψις. δεῖ δὲ αὐτῷ μένειν τοιοῦτον, εἴ γε δι' αὐτοῦ ό 10 συλλογισμός. κεῖται γὰρ τοιοῦτον εἶναι ὡς μὴ κατὰ χρόνον ὁρίζεσθαι τὸ τοιοῦτον μηδὲ ἐν τῆ τῆς ἐνδεχομένης εἰς τὴν ὑπάρχουσαν μεταλήψει ἀναιρεῖσθαι· ἀδύνατον δέ ἐστι τὸ ὑπάρχειν παντὶ μένειν μεταληφθέντος τοῦ ένδεγομένου ἐπὶ μέρους ἀποφατιχοῦ εἰς τὸ ὑπάρχον. πρὸς τοῦτο ἐλέγετο 10 πάλιν, δτι καὶ ή τοῦ 'τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί' μετάληψις εἰς τὸ παντὶ 15 ύπάρχειν τὸ Β τῷ Γ μηδενὶ ὑπάρχοντος ἀδύνατος. καὶ γὰρ ὅτε τὸ Β΄ μηδενὶ ὑπάργει τῷ Γ, τότε αὐτῷ ἐνδέγεται ὑπάργειν· εἰ γὰρ ἤδη ὑπῆργεν αὐτῷ, οὐχέτ' ἄν ἦν ἡ πρότασις ἐνδεγομένη. ὅτε δὲ ἐνδέγεται ὑπάργειν αὐτῷ παντί, τότε μετείληπται εἰς τὴν ὑπάρχουσαν. ὅτε ⟨δὴ⟩ μηδενὶ ὑπάρχει αὐτῷ, τότε ἄν εἴη λαμβανόμενον παντὶ ὑπάρχειν αὐτῷ· ὁ εἰ ἀδύνατον, 15 20 ἀδύνατος ἄν εἴη καὶ ἡ τοῦ ἐνδεχομένου εἰς τὸ ὑπάρχον μετάληψις. λύοιτο δ' ἄν τοῦτο τῷ ὅτι ὁ τὴν ἐνδεχομένην εἰς τὴν ὑπάργουσαν μεταλαμβάνων οὐ τηρῶν ἐκείνην, ἦς οὐσης ὑπαργούσης ἀποφατικῆς ἐνδεγομένη ἦν αὕτη, την μετάληψιν αὐτης ποιείται εἰς την ὑπάργουσαν· ἀδύνατος γὰρ ή τοιαύτη μετάληψις. εί γὰρ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί, ὅτι οὐδενὶ αὐτῷ ὑπάρχει, 25 δ μεταλαμβάνων τὸ 'ἐνδέγεται παντί' εἰς τὸ παντὶ ὑπάρχειν οὀ τηρῶν αὐτὸ 20 μηδενὶ ὑπάργειν ἄμα αὐτὸ καὶ εἰς τὸ παντὶ ὑπάργειν μεταλαμβάνει· τοῦτο γάρ ἀδύνατον τὸ μηδενὶ ὑπάρχον, ὅτε μηδενὶ ὑπάρχει, παντὶ ὑπάρχειν λαβείν. ὡς γὰρ δύναται ὑπάργουσα ἀληθής ἡ ἐνδεχομένη γενέσθαι, οῦτως αὐτὴν ὑποτίθεται προλαμβάνων τὸ μέλλον αὐτῆς. οὐ δύναται δὲ μενούσης 30 τῆς καθόλου ἀποφατικῆς ὑπαρχούσης ἡ 'ἐνδέχεται παντί' εἰς τὸ παντὶ ύπάργειν μεταπεσείν ποτε, άλλ' έστιν ή ταύτης είς τὸ ύπάρχειν μετάληψις 25 ἀναίρεσις τῆς ἀντικειμένης ὑπαρχούσης ἀποφάσεως. οὐ γὰρ διὰ τοῦτο ψευδής ή ύπόθεσις λέγεται, δτι, δτε μηδενὶ ύπάρχει, τότε ύποτίθεται παντὶ ύπάργειν. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μηθενὶ ὑπάρχειν τοιοῦτόν ἐστιν ὡς ἐνδεχομένως μὴ 35 υπάργειν, τούτου δηλωτικόν έστι τὸ παντὶ ἐνδέχεσθαι [μή] υπάρχειν,

¹ εἰ BM: ἡ a post τὸ alterum superscr. δὲ B^2 2. 3 τινὶ τῷ $\bar{\beta}$ M 3 τὸ superscr. B 7 μὴ ὁπάρχειν αὐτῷ a 8 χειμένου . . . μετάληψις (9) om. M 11 μετάληψιν B pr. 12 post ὁπάρχειν superscr. τῆς μείζονος B^2 14 ἐνδέγεθαι aM 18 δὴ addidi: μὴ add. a: om. BM 20 λύοιτο aB: λέγοιτο M 22 ἐνδεχομένη] ἐν corr. B αὐτὴ aM, 24 ἐνδέχεσθαι a 27 ὑπάρχει aM: ὑπάρχη B 28 ἡ ante ὑπάρχουσα transponit M γίνεσθαι M 29 προσλαμβάνων M 30 ἡ] 'in ras. B^2 τὸ corr. ex τι B 31 τὸ ὑπάρχον a 35 post τούτου add. γὰρ aM, superscr. B^2 μὴ delevi

δ μηδενὶ υπάργει. ὅτι δὲ μεταπέσοι ἄν τὸ μηδενὶ υπάργειν εἰς τὸ παντί 62ν ύπάργειν, ήδη αὐτὸ μεταπεπτωκέναι ύποτίθεται, οἶον, δ αὔριον ἔσται, τοῦτο 30 σήμερον είναι, τουτ' έστι σήμερον αυτό πεπαυσίλαι του μηθενί υπάργειν. δ τῷ προλαμβάνεσθαι ψεῦδος γίνεται, οὐχ ὂν ἀδύνατον· τὸ γὰρ μέλλον 5 υπάρχειν ήδη υπάρχον λαμβάνεται. οὐ γὰρ ᾶμα καὶ ἐνδεγομένην αὐτὴν τηρεί καὶ ὑπάργουσαν αὐτὴν λαμβάνει· οῦτως οὰ ἀν ἦν, ⟨εί⟩, ὅτε τὸ Β απόενὶ τῶ Γ ὑπάργει, τότε παντὶ ὑπάργειν λαμβανόμενόν ἐστι. καὶ σχεδὸν επ τὸ γινόμενον ἐστι τοῦ μὴ ὑπάρχοντος μετάληψις εἰς τὸ ὑπάρχειν ὁιὰ μέσου τοῦ ἐνδέγεσθαι. τὸ δὲ μεταλαμβανόμενον πῶς ἄν ἔτι ταὐτὸ φυλάσσοιτο, 10 καὶ ὅτι μὲν ἡ μετάληψις οὐκ ἀδύνατον, δῆλον. τοιαύτης δὴ τῆς μεταλήψεως καὶ τῆς ὑποθέσεως γινομένης τὸ συναγόμενον τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Β μή ύπαργειν παντί ύπαργοντος αδύνατον. οδ γάρ εν τῆ μεταλήψει τῆς 40 ένδεγομένης προτάσεως της ΒΤ΄ εἰς τὴν ὑπάργουσαν καὶ τὸ Α γίνεται τῷ Β παντὶ ὑπάρχον οῦτως γὰρ ἄν ὅμοιον ἐγίνετο. νῶν οὲ κεῖται οῦτως 15 τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχον ὡς μὴ κατὰ χρόνον ὡρισμένως ὑπάρχειν μηδὲ μεταπίπτειν, ώστε τη μεταπτώσει καὶ διὰ την μετάπτωσιν δοκεῖν τὸ ἀδύνατον πεφηνέναι έν τἤ τοῦ ἐνδεχομένου εἰς τὸ ὑπάρχον μεταβολἤ. ὥστε, 45 καὶ δταν άληθῶς μεταπέση καὶ ὑπάρχον τὸ ἐνδεχόμένον γένηται, καὶ τότε έσται τὸ μὲν Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχον, συναγόμενον δὲ τινὶ μὴ ὑπάρχειν. 20 εἰ οὖν τότε ἀδύνατόν ἐστι, δῆλον ὅτι καὶ νῦν· ὅμοιον γὰρ καὶ ταὐτόν. ἐπισκεπτέον δὲ περὶ τούτων βέλτιον.

Πάλιν έστω στερητική πρότασις καθόλου ή ΑΒ. 63r

Δείχνυσι καὶ τὴν ἐξ ὑπαρχούσης καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ένδεγομένης χαθόλου χαταφατικής της έλαττονος συζυγίαν έν πρώτιο σχή-25 ματι συλλογιστικήν διά τῆς εἰς ἀδύνατον πάλιν ἀπαγωγῆς. εἰ γὰρ τὸ Α τῷ Β μηδενὶ ὑπάργει, τὸ δὲ Β τῷ Γ παντὶ ἐνδέγεται, τὸ Α τῷ Γ ἐνδέ- 5 γεται μηδενί. εὶ γὰρ μή, τὸ ἀντιχείμενον οὐχ ἐνδέξεται μηδενὶ τὸ Λ τῷ Γ, δ μεταλαμβάνει εἰς τὸ ἐξ ἀνάγχης τινί· τοῦτο γὰρ αὐτῷ σημαίνει τὸ μὴ γάρ ἐνδεχέσθω. ἀλλά καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω· μετειλήφθω 30 γάρ πάλιν τὸ ἐνδεχόμενον εἰς τὸ ὑπάρχον· ἐν τρίτι σχήματι πάλιν γίνενὲται καὶ τὸ Α ὑπάρχον τινὶ τῷ Β. ἐν γὰρ τρίτφ σχήματι ἐξ ἀναγκαίας έπὶ μέρους καταφατικής τής μείζονος καὶ ύπαρχούσης καθόλου καταφατικής 10 τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ὑπάρχον ἐδείχθη συνάγεσθαι. ἀλλά μήν ἀδύνατον τὸ τὸ Α τῷ Β τινὶ ὑπάρχειν· ἔχειτο γὰρ μηδενὶ ὑπάρχειν.

² μεταπέπτωκεν a 1 δπάργει α: δπάργειν ΒΜ 5 υπάργον ΒΜ: υπάργειν α 6 τ[ηρεῖ καὶ ὑ]πάργουσαν] unc. incl. perierunt in M λαμβάνει αὐτὴν aM εἰ a: om. BM το bis a 8 δπάρχειν BM: δπάρχον a 10.11 τῆς ὑποθέσεως καὶ τῆς μεταλήψεως a 14 δπάρχον scripsi: δπάρχειν libri 15 παντί periit in M ωρισμένον α υπάρχειν αΒ: υπάρχον Μ 21 περὶ τούτων οιι. Μ 22 ή α et Ar.: τη Β 25 πάλιν οιι. Μ 26 παντὶ το $\overline{7}$ Μ 27 ἐνδέχεται Μ 29 το $\overline{7}$ παντὶ αΜ 25 πάλιν om. Μ 26 παντὶ τῷ 7 Μ 27 ἐνδέχεται Μ άνάγκη B pr., M 31. 32 ἐπὶ 31 τινὶ τῷ ϳ ὁπάργον aM ante τρίτῳ add. τῷ M μέρους καταφατικής άναγκαίας α 34 τινί τῷ β α

τὸ δὴ ἀδύνατον τοῦτο πάλιν οὸ παρὰ τὸ μεταλαμβάνειν ἡμᾶς τὴν καθόλου 63τ ἐνδεχομένην καταφατικὴν εἰς τὴν καθόλου καταφατικὴν ὑπάρχουσαν συνήχθη· τοῦτο γάρ, εἰ καὶ ψεῦδος, ἀλλ' οὐκ ἀδύνατον, τὸ δ' ἀδύνατον ἀδυνάτῳ 15 ἐδείχθη ἐπόμενον· παρὰ τὴν ὑπόθεσιν ἄρα. τὸ ἄρα ἀντικείμενον ταύτη 5 τῆ 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενί' συναχθήσεται· τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐνδέχεσθαι μηδενί.

p. 34627 Ο ότος οὖν ὁ συλλογισμὸς οὐν ἔστι τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου, ἀλλὰ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης.

^αΟ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· οὕ φησι τὸ συμπέρασμα τὸ ἐπὶ τῆς συζυγίας 20 10 τῆς ἐξ ἀποφατικῆς ὑπαρχούσης καθόλου τῆς μείζονος καὶ καταφατικῆς ένδεγομένης χαθόλου το μιχρώ πρόσθεν δειγθέν διά της είς αδύνατον άπαγωγής τὸ ἐνδέχεσθαι μηδενὶ τὸ Α τῷ Γ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου γίνεσθαι, άλλά τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ Α τῷ Γ ὁπάργειν. οὐκ έστι δὲ ἴσον τὸ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ τῷ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης, ὅ φησι συνάγεσθαι· 25 15 άλλο γὰρ τούτου τὸ μηδενὶ ἐξ ἀνάγχης, οἶον οὐδενὶ ζώω τὸ περιπατεῖν ἐξ ἀνάγχης· οὐ γὰρ ταὐτὸν τοῦτο τῷ ἐξ ἀνάγχης οὐδὲν ζῷον περιπατεῖν· τινά γάρ περιπατεί καὶ ἐνδεγομένως περιπατεί, τινά οὲ καὶ ἐξ ἀνάγκης οὐ περιπατεῖ, ἐφ' ὧν πάντων άληθὲς τὸ 'οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργει τὸ περιπατεῖν'. αἴτιον δὲ τοῦ τοῦτο συνάγεσθαί φησιν εἶναι, ὅτι ἢν μὲν ὑποκείμενον 30 20 τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάργειν, ἐπεὶ εἰς τοῦτο μετελήφθη τὸ 'οὐκ ένδέγεται μηδενὶ τὸ Α τῷ Γ', ἔστι δὲ ἀντιχείμενον τῷ ἐξ ἀνάγχης τινὶ τὸ \hat{A} τ $\hat{\omega}$ Γ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης ἴσον ον καὶ ταὐτὸν τ $\hat{\omega}$ οὐκ ἐξ ἀνάγκης τινί. ώστε διά τὸ τὸ ἀντιχείμενον ἐν ταῖς εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς συνάγεσθαι τοῦ φανέντος αδουάτου τοῦτ' ἄν εἴη συναγόμενον τὸ οὐδενὶ ἐξ 25 ανάγκης, δ οδκ έστιν ίσον τῷ ἐνδέχεσθαι μηδενὶ τὸ Α τῷ Γ, ὅτι μηδὲ 35 τὸ ἐξ ἀνάγχης τινὶ ἴσον ἐστὶ τῷ 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενί', ἐξ οὖ μετελήφθη. τὸ μὲν γὰρ 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί' ἀληθὲς καὶ κατὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ωή · άληθες γάρ τὸ 'οὐκ ἐνδέγεται μηδενὶ ζώω τὸ περιπατεῖν', οὐγ ὅτι έξ ανάγχης τινὶ αὐτιῷ ὑπάργει, ἀλλ' ὅτι τινὶ οὐγ ὑπάργει ἐξ ἀνάγχης. ὅτι 30 γάρ τοῦτο ἀληθές, δῆλον ἐχ τοῦ μὴ εἶναι ἀληθὲς τὸ 'ἐνδέχεται μηδὲν ζωρν περιπατείν'. οὐκέτι δὲ κατά τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ἀληθὲς τὸ ἐξ 40 ανάγχης τινί. και τῆς 'οὐδενι ἐξ ανάγχης' οὖν πρὸς τὴν 'ἐνδέχεται μηδενί' έστι τις διαφορά. ὁ μὲν γὰρ λέγων 'τὸ Α τῷ Γ' ἐνδέχεται μηδενί' ἀναιρεῖ πάσας τὰς ἀναγκαίας τάς τε καταφατικάς καὶ ἀποφατικάς, εἴ γε ἀντιστρέφει

⁵ συναγθήσεται α: 1 λαμβάνειν Μ 4 ἄρα (post τὸ) scripsi: γὰρ BM: γοῦν a συναγθήναι ΒΜ ἐνδέγεται a 8 post ἀλλὰ expunxit καὶ Β 10 χαθόλου τῆς 11 δειχθέν ΒΜ: ἡηθέν a 13 μηδενός Β pr. τὸ α τῷ γ ἐξ μείζονος om. M ανάγκης a 14 τὸ corr. B²: τῷ aM, et, ut videtur, B¹ τῷ B² corr.: τὸ aM 15 τούτου τὸ μηδενὶ Β¹, ut videtur, corr.: τοῦτο τοῦ οὐδενὶ M et B pr., ut videtur: τοῦτο τοῦ μηδενὶ a 16 περιπατεῖ aM 17 γàρ . . . περιπατεῖ, τινὰ om. M 23 τὸ alterum a, superser. B²: om. Μ έν ταῖς superser. B¹ τὸ (post εἰς) om. aM 25 ένδέγεται α 29 έξ ἀνάγκης ουχ υπάρχει collocat M 32 ουν έξ ἀνάγκης M ένδεγομένην α

ή 'ἐνδέγεται μηδενί' τῆ 'ἐνδέγεται παντί'. ἡ δὲ 'μηδενὶ ἐξ ἀνάγχης' τῶν 63τ μέν χαταφατιχών ἀναγχαίων ἐστὶν ἀναιρετιχή, οὐχέτι δὲ καὶ τῶν ἀποφα- 45 τικών. ή γάρ 'οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης' ἀληθής εἶναι δύναται οὕσης ἀληθοῦς τῆς 'τινὶ ἐξ ἀνάγχης οὸχ ὑπάρχει', ὡς ἡ 'οὐοὲν ζῷον ἐξ ἀνάγχης περι-5 πατεί' | καὶ 'ἔστι τι ζῷον ἐξ ἀνάγκης οὐ περιπατοῦν'. ὁμοίως δὲ καὶ 63° ΄οὐδὲν ζῷον ἐξ ἀνάγκης γελῷ ἢ λαλεῖ' ἤ τι τῶν τοιούτων. αὐτὸς δὲ έδήλωσε διά της λέξεως, ότι δεῖ την 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί' ἐπὶ της συζυγίας ταύτης εἰς τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν ἀναγκαίαν μεταλαμβάνειν. αληθής μέν γάρ έστι καὶ ἐπὶ τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ἀναγκαίας οὐδὲν 5 10 ήττον, αλλ' ή δείξις έπὶ ταύτης προγωρεί. τῆς οὖν, εἰς ήν μεταλαμβανομένη δείχνοσι τήν συζογίαν συλλογιστικήν, ταύτης τὸ ἀντικείμενον κατασκευάζεται, όπερ έστὶ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης. ἐπεὶ καὶ ἡ μετάληψις τῆς ΄οὐκ ἐνδέγεται μηδενί' αὐτῆς οὐχ εἰς ἴσην τε καὶ τὴν αὐτὴν ἀλλ' εἴς τι τοιοῦτον, ὡς εἰ την άρχην τιῦ 'ἐνδέχεται μηδενί' μη προσεχρήσατο, άλλ' ἔλαβε συνάγεσθαι 10 15 ἐχ τῆς προχειμένης συζυγίας τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, τὸ αντικείμενον αυτώ τινὶ ἐξ ἀνάγκης. ἀλλ' υποτεθέντι τούτω ἀδύνατον επεται. ούν άρα τοῦτο· τὸ ἀντικείμενον ἄρα αὐτῷ.

'Ασαφές δὲ τὸ λεγόμενον ή τῶν ὅρων παράθεσις ποιεῖ. δι' ὧν γὰρ παρατίθεται όρων οὐ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης τὸ Λ τῷ Γ δείχνυσιν ἀλλά τὸ 20 εξ ανάγχης οὐδενί, δ οὐδαμῶς αντίφασιν ποιεῖ πρὸς τὴν 'ἐξ ἀνάγχης τινί'. 15 άμφότεραι γάρ είσιν άναγχαῖαι χαταφατιχαί. δεῖ δὲ τὴν ἀντιφατιχῶς ἀντιχειμένην τῆ 'ἐξ ἀνάγχης τινί' ἀποφάσχειν τὸ ἀναγχαῖον. οἱ δὲ ὅροι, οὓς παρατίθεται, είσὶ χόραξ μὲν ἐπὶ τοῦ Α, διανοούμενον δὲ ἐπὶ τοῦ Β, ἄνθρωπος δε έπὶ τοῦ Γ. ἐπὶ γὰρ τούτων τῶν δρων χόρας μεν οὐδενὶ δια-25 νοουμένφ, τὸ δὲ διανοούμενον παντὶ ἀνθρώπφ ἐνδέχεται, καὶ κόραξ ἐξ ανάγκης ούδενὶ ανθρώπω. αλλ' ούγὶ ούδενὶ ἐξ ανάγκης. δ ἐβούλετο δεῖξαι 20 συναγόμενον. ἀπήντησε δε τοῦτο παρά τὸ λαβεῖν τὴν μείζονα οὐχ ὑπάρχουσαν αποφατικήν αλλ' αναγκαίαν την ΑΒ· κόραξ γαρ εξ ανάγκης οδδενί διανοουμένω. οδ καὶ αὐτὸς αἰσθανόμενος πάλιν ἄλλους ὅρους παρέθετο, 30 δι' ών οὐκέτ' ἀναγκαῖον ἀποφατικόν φησι γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἔστι δέ, α παρέθετο, κινούμενον ἐπὶ τοῦ Α, ἐπιστήμη ἐπὶ τοῦ Β, ἄνθρωπος 25 έπὶ τοῦ Γ· τὸ μὲν γὰρ κινούμενον οὐδεμιᾶ ἐπιστήμη ὑπάρχει, ἐπιστήμη δὲ παντὶ ἀνθρώπω ἐνδέγεται, καὶ τὸ κινεῖσθαι ἐνδέγεται μηδενὶ ἀνθρώπω, τοῦτ' ἔστιν οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης ὑπάρχει ἀνθρώπφ τὸ χινεῖσθαι, εἰ καὶ

¹ παντὶ ἐνδέχεται aM τῶν bis a 3 δύναται εἴναι ἀληθης a 7 ante διὰ add. καὶ a δεῖ post μηδενί transponit a 9 ἀληθὲς a την om. a 12 ἐστὶ Μ, superscr. B³: om. a ἐπεὶ καὶ scripsi: καὶ ἐπεὶ βΜ: καὶ ἐπειδὴ a; intercidisse videtur verbum velut ἐγένετο 13 οδῶενὶ Μ εἴς τι correxi: ἔστι libri post εἰ add. καὶ aM 14 ἐνδέχεσθαι a ἀλλὰ Μ 16 ὑποτιθέντι Μ τοῦτο B pr. post ἀδύνατον add. τι Μ 23. 24 ἄνθρωπος δὲ ἐπὶ in vestigiis manus primae evanidae B³: καὶ (om. M) ἄνθρωπος ἐπὶ aM 24 ἐπὶ alterum in ras. B² 27 post δὲ add. καὶ a 28 ἀποφατικὴν] sequentia alia manu neglegentius scripta sunt in M 29 ὅρους ἄλλους a ἄλλους . . . δι' ῶν (30) periit in M 30 τὸ om. M 31 ἐπὶ τοῦ . . . ἐπὶ periit in M 33 παντὶ ἀνθρώπφ ἐνδέχεται periit in M 34 (κινεῖ)σθαι, εἰ καὶ periit in M

ύπάρχει. ὅτι δὲ μήτε ἐπὶ τῶν πρώτων ὅρων μήτε ἐφ᾽ ὧν δεύτερον 63ν παρέθετο ύπάργουσαν έλαβεν ἀποφατικήν ἀλλ' ἀναγκαίαν, αἰσθανόμενος 30 έπεῖπε ληπτέον δὲ βέλτιον τοὺς ὅρους. εἰλήφθωσαν οὖν ὅροι ὀργίζεσθαι, γελάν, άνθρωπος· τὸ δργίζεσθαι μηδενὶ γελώντι ύπαργέτω, τὸ 5 γελᾶν παντὶ ἀνθρώπω ἐνδέγεται, τὸ ὀργίζεσθαι ἐνδέγεται μηδενὶ ἀνθρώπω ύπάργειν, οὐ τῷ μὴ ὑπάργειν ἐνδέγεσθαι δὲ ὑπάργειν (ὑπάργει γὰρ πολλοῖς: έπει ην αν τοῦ κατά τὸν διορισμόν ἐνδεγομένου), ἀλλά τῷ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης ύπαργειν. έτι δε φανερώτερον, αν το περιπατεῖν ληφθῆ μηδενὶ ήρεμοῦντι, 35 τὸ δὲ ἠρεμεῖν ἐνδεγόμενον παντὶ ζώω· τὸ γὰρ περιπατεῖν οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης 10 ζώω. καίτοι τισίν έξ ανάγκης ούχ ύπάρχει· ωστ' ούκ άληθές τὸ 'ἐνδέγεται μηδενί', δτι μή καὶ παντί.

Ζητήσειε δ' ἄν τις, πῶς ὑγιὲς τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ τὸ μὴ τοῦ κατά τὸν διορισμόν ἐνδεγομένου γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ὑπέθετο γάο τὸ αντιχείμενον τοῦ ἐνδέγεσθαι μηδενί, δ ἐστιν 'οδχ ἐνδέγεται οδδενί', δ μετέ 40 15 λαβεν είς το 'ἀνάγχη τινί' ως ἴσον ἐχείνω δυνάμενον. εἰ δὲ ἀντίφασις μὲν ην τοῦ 'ἐνδέγεται μηδενί' τὸ 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενί', τοῦτο δ' ἴσον τῷ ἐξ ἀνάγχης τινί, ἀδύνατον δὲ ἐπηχολούθησε τοῦ ἐξ ἀνάγχης τινὶ ὑποτεθέντος, δήλον ώς τὸ ἀντιχείμενον τούτω ἀληθές. ἴσον δὲ ἦν τοῦτο τῷ 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί', 🧓 ἀντίχειται τὸ ἐνδέγεσθαι μηδενί. πῶς οὖν οὐ γίνεται 45 20 τοῦ κατά τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου τὸ συμπέρασμα; ἢ γὰρ οὐχ ὑγιῶς μετέλαβε τὸ 'οὐκ ἐνδέγεται μηδενί' εἰς τὸ 'ἀνάγκη τινί', καὶ ὅλη ἡ δεῖξις ψευδής οὐχέτι γὰρ γίνεται τὸ ἀντιχείμενον τοῦ ἐνδεγομένου λαμβανόμενον, 64r δ έδει ύποτίθεσθαι έν τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ· ἢ εἰ τοῦτ' ἔστι τὸ ὑποτεθέν, δ τὸ ἀντιχείμενον, ἀδύνατον δὲ τοῦτο, πῶς οὐχὶ τοῦ κατὰ τὸν 25 διορισμόν ένδεγομένου τὸ συμπέρασμα; πῶς δὲ καὶ ἀντίφασίς ἐστι τὸ οδδενὶ ἐξ ἀνάγκης τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχειν, δ μετελήφθη ἐκ τῆς ἀπο- 5 φάσεως τῆς 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί' ὡς ἴσον αὐτῆ δυνάμενον. ἰδεῖν ἄξιον· ή γάρ λέγουσα οδδενί έξ ανάγχης ήτοι ως έξ ανάγχης αναιρούσα το χείμενον λαμβάνεται ἢ ώς τὸ ἀναγχαῖον ἀναιροῦσα. ἡ μὲν οὖν ἐξ ἀνάγχης ἀναιροῦσα 30 τὸ κείμενον οὐκ ἀπόφασις ἀλλ' ἀναγκαία κατάφασις, ἥτις οὐκ ἄν εἴη ἀντικειμένη τῆ 'ἐξ ἀνάγκης τινί' οὔση καὶ αὐτῆ καταφάσει. ἡ δὲ τὸ ἀναγκαῖον 10 αναιρούσα απόφασις μέν έστι καὶ αντικειμένη τῆ έξ ανάγκης τινὶ λεγούση καταφάσει· πῶς δὲ ἔτι ἡ τοῦτο λέγουσα οὐ γίνεται ἐνδεχομένη; ἡ γὰρ τοῦ ἀναγχαίου ἀπόφασις ἐνδεχομένη. ἢ διὰ τοῦτο οὐχ ἔστιν ἐνδεχομένη 35 ή οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης λέγουσα ὡς ἀναιροῦσα τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον,

³ εἶπε a ληπτέον . . . ὄρους] cf. p. 173, 10 post οὖν add. οἱ M 6 οὐ τῷ correxi: οὕτω libri 7 διωρισμόν Μ, ut semper 9 post ἀνάγχης add. ὑπάρχει a 11 μηδενὶ] μη in ras. B^3 12 τοῦ μὴ omisso τὸ M 14 τοῦ BM: τῷ a οδδενί BM: μηδενί a 16 ἐνδέχεσθαι (post τοῦ et post οὐχ) a μηδὲν (ante τὸ) M post τὸ 2-3 lit. evan. B 23 post εἰ add. δὲ M 24 δ superscr. B³: om. aM τοῦ om. M 26 έξ ἀνάγνης οὐδενὶ a τοῦ corr. ex τῆς B²: τῷ aM 27 post δυνάμενον expunxit τὸ οὐδὲν ἐξ ἀνάγνης B 28 ἢ σοι a 32 ἐστι καὶ evan. M τῆ ἔξ ἀνάγνης superser. B 33 καταφάσει evan. M ἔτι om. a 34 ἐνδεχομένη. η evan. M 35 ante ως add. $\dot{\eta}$ a

έπεί, χαν παντί ύπαρχη, μη αναγχαίως δέ, αληθής, χαν τινί έξ αναγχης 64r μή ύπαργη· τὸν γὰρ τρόπον τῆς ύπαρξεως οὐ τὴν ὅπαρξιν ἀναιρεῖν το έπαγγέλλεται. ή δὲ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένη ή 'ἐνδέγεται μηδενί' ούχ εν τιῦ ήδη ύπαργειν ετίθετο, αλλ' οὐδ' αληθής είναι δύναται, εφ' ών 5 ή επί μέρους αποφατική αναγκαία αληθής, τῷ αντιστρέφειν τῆ ἐνδέγεται παντί · ώς γάρ έφην, ή καθόλου ενδεγομένη πάσας τὰς αναγκαίας αναιρεί. αλλά καί ή μετάληψις της 'ούκ ἐνδέχεται μηδενί' εἰς την 'ἐξ ἀνάγκης τινί' έγένετο ώς είς συναληθευομένην μέν οὐ μήν ἄντιχρυς ἴσον δυναμένην. τό 20 γὰρ 'οὐν ἐνδέχεται μηδενί', ὥσπερ ἀληθές ἐστι κατὰ τῆς ἐξ ἀνάγκης τινὶ 10 ύπάργειν λεγούσης, ούτως άληθές έστι καὶ κατά τῆς ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ύπάργειν λεγούσης, ως μετ' ολίγον δείξει καὶ αὐτός: εὶ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή, οὐκ ἐνδέχεται οὕτε παντὶ οὕτε οὐδενί. ἀληθοῦς οὖν οὕσης τῆς ΄οὐν ἐνδέχεται μηδενί' καὶ κατὰ τῆς 'ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή' μετέλαβεν 25 αὐτήν, ώς εἶπον ἤὸη, εἰς τὴν 'ἐξ ἀνάγκης τινί', οὐχ ὡς εἰς τὴν αὐτὴν 15 καὶ ἴσην, άλλ' ὅτι ἐπὶ ταύτης ἐδείκνυτο τὸ ἀδύνατον, τῆς δὲ ἀποφατικῆς ληφθείσης οὐκέτι. τοῦ γὰρ τὸ Λ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ τῷ Γ ληφθέντος καὶ προσληφθέντος τοῦ Β παντί τῷ Γ΄ ὑπάργειν ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα ἐν τρίτω σχήματι τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ δπάρχειν, ε οὐδὲν ἀδύνατον ἡν: έχειτο γάρ μηδενί ύπάργειν. ἐπεὶ τοίνον τούτου μὲν ληφθέντος οὐδὲν 30 20 εδείχνυτο, του δε αναγχαίου χαταφατιχού επὶ μέρους λαμβανομένου είπετό τι αδύνατον, εἰς τοῦτο τῆς 'οὐκ ἐνὸέγεται μηδενί' τὴν μετάληψιν ποιησάμενος οὐδὲν ἔλαττον ούσης ἀληθοῦς καὶ κατὰ τούτου, εύρών τι ἀδύνατον τῆ εἰς τούτο της 'ούκ ἐνδέγεται μηδενί' μεταλήψει ἀκολουθήσαν, εἰκότως τὸ ἰδίως τούτο αντικείμενον, είς δ ή μετάληψις έγίνετο, φησί συναγθήσεσθαι, αλλ' 35 25 οδ τοῦτο, ἐξ οδ ή εἰς τοῦτο μετάληψις. τῷ δὲ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ἀντίκειται ιδίως τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης ἴσον ὂν τῷ οὐκ ἐξ ἀνάγχης τινί· τοῦτο ἄρα διά τοῦ λόγου κατεσκεύασται, οὐ τὸ 'ἐνδέγεται οὐδενί', ἐπεὶ τὸ τούτω αντιχείμενον τὸ 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενί' οὐδὲν μᾶλλον ην άληθὲς κατά τοῦ ' ἀνάγχη τινί' ἢ χατὰ τοῦ ' ἀνάγχη τινὶ μή', ὧν τοῦ ἐτέρου ληφθέντος οὐδὲν 30 αδώνατον συνήγετο. διό καὶ τὸ 'ἐνδέχεται μηδενί' ἀμφοτέρων ἐστὶν ἀναιρε- 40 τικόν, τοῦ τ' ἐξ ἀνάγκης τινὶ καὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ οὕ, καθ' ὧν ἐστιν αληθής ή απόφασις ή 'οὐχ ἐνὸέχεται μηδενί'. τοῦ δὲ μὴ ώς ⟨εἰς⟩ ἴσον ουναμένην μετειληφθαι την 'ούκ ενδέγεται μηδενί' εἰς την 'εξ ανάγκης

ύπάρχει M 1 ἐπεὶ κᾶν παντὶ evan. Μ 2 οὐ τὴν ὅπαρξιν ἀναιρεῖν evan. Μ 4 ἐτίθετο, άλλ' οὐο' άληθής evan. M 5 άληθὲς a ἐνδέχεται periit in M 6 ἔφην] p. 194,33 7 τῆς aB: τοῦ Μ εἰς τὴν . . . ἐγένετο (8) evan. Μ 9 μηδενὶ ὥσπερ ἀληθές evan. Μ έξ ἀνάγχης Β et in ras. M: ἀναγχαίας α 10 οὕτως . . . λεγούσης (11) om. Μ 11 μετ' όλίγον δείξετ] e. 17 p. 37 a 14 sqq. $\dot{\xi} \ldots \mu \dot{\eta} \ (12) \ \text{evan. M}$ 13 καὶ om. M [ξξ ανάγ]κης] unc. incl. perierunt in M μετέλαβον M 15 post ότι add. καὶ M: eras. B 16 τὸ aB: τοῦ Μ ληφθέντος BM: ληφθέντι a 17 post τοῦ add. τὸ a - β παντὶ τῷ γ aB: γ παντὶ Μ 19 post ὑπάρχειν add. ἔσται δὲ συλλογισμός διὰ τῆς ἀντιστροφης Μ 22 ούσης a: όντος ΒΜ τούτου correxi: τοῦθ' libri; cf. vs. 9, 10, 13, 31 23. 24 τὸ ίδίως τούτφ om. M 24 τούτφ a: τούτο B 25 τούτω (post οὐ) M 28 ante οδόὲν add. καὶ Μ 31 οὅ τινι Μ: τινὶ μή a 32 εἰς a: om. ΒΜ

τινί' σημεῖον τὸ μὴ τῆ αὐτῆς ἀναιρέσει τὴν ἀντιχειμένην τῆ, ἐξ ἦς μετε-64r λήφθη, τίθεσθαι λέγειν αὐτὸν ἀλλὰ τὴν ἀντιχειμένην ταύτη ὡς ἄλλην 45 οὖσαν τῆς τῆ 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενί' ἀντιχειμένης, ῆτις ῆν ἡ 'ἐνδέχεται μηδενί'.

"Η τούτοις χρώμενον οἶόν τέ ἐστιν λέγειν μηδὲ ἐπὶ τῆς προειρημένης συζυγίας τῆς | ἐχ καταφατικῶν τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου τὸ 64ν συμπέρασμα γίνεσθαι. καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνης ἡ μετάληψις τῆς 'οὐκ ἐνδέχεται παντί' εἰς τὴν 'ἐξ ἀνάγχης τινὶ οὐ' ἐγένετο· τῆ γὰρ εἰς ταύτην μεταλήψει τὸ ἀδύνατον δείχνυται. ἄν γὰρ εἰς τὴν 'ἐξ ἀνάγχης τινί' μεταληφθῆ ἡ 10 'οὐχ ἐνδέγεται παντί', οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει, ὥσπερ οὐδ' ἐπὶ ταύτης, 5 αν είς τὸ ' ἀνάγκη τινὶ μή'. εί δὲ τοῦτο, τὸ ἰδίως ἀντικείμενον τῷ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάργειν εἴη ἄν κατασκευαζόμενον, ὁ εἴη ἄν τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης οὺν ὑπάργειν ἴσον ὂν τῷ 'οὐκ ἐξ ἀνάγκης τινὶ οὐν ὑπάργει'. δ εἰ μὲν μόνον τῆ φωνῆ διαφέρει τοῦ 'ἐνδέχεται παντί', εἴη ἄν τοῦ κατά τὸν διο-15 ρισμόν ενδεχομένου το συμπέρασμα. εί δε δύναται εύρεθηναι επί τινος ύλης εξ ανάγχης μεν τινὶ ύπάρχον, μὴ εξ ανάγχης δε τινὶ οὺγ ύπάργον, 10 εἴη ἄν ἐπ' ἐκείνου τὸ μὲν 'οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης οὺχ ὑπάρχει' ἀληθές, τὸ δὲ 'ἐνδέγεται παντί' οὐκέτι, εἴ γε, δ ἐνδέγεται παντί, ἐνδέγεται καὶ μηδενί, τὸ δὲ ἐξ ἀνάγχης τινὶ ὑπάρχον ἐνδέχεσθαι μηδενὶ λέγειν ψεῦδος. 20 ούτως τε οὐδὲ ἐπ' ἐκείνης ἀν τῆς συμπλοκῆς τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγόμενον συνάγοιτο. ή μεν οὖν λέγουσα πρότασις 'οὐδὲν ζῷον ἐξ ἀνάγκης 15 ούχ ἔστιν ἀναπνευστικόν' ούχ ἄν εἴη τοιαύτη: ἀληθής γὰρ αὕτη τῷ τὶ μὲν ἐξ ἀνάγχης ζῷον ἀναπνευστιχὸν εἶναι τὶ οὲ ἐξ ἀνάγχης μὴ εἶναι αναπνευστικόν, καὶ εἴη αν αῦτη ἡ κυρίως αντικειμένη τῆ 'ἐνδέγεται μηδενί'. 25 τοιαύτη δὲ ή 'οὐκ ἐνδέγεται μηδενί' καὶ γὰρ ἀεὶ κατὰ τῆς 'τινὶ ἐξ ἀνάγκης οὺν ὑπάργει' καὶ κατὰ τῆς 'τινὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργει' ὁμοίως ἡ τοιαύτη άληθής ή 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενὶ ζώω τὸ ἀναπνευστικόν'. εἴη δ' ἄν καὶ 20 ή τῆς 'ἐνδέγεται παντί' ἀπόφασις ή 'οὐκ ἐνδέχεται παντί' ἐπὶ τῆς κειμένης ύλης αληθής όλοκλήρως αληθές γαρ όμοίως και το 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενί'. 30 έχατέρα γάρ αὐτῶν ἀληθεύεται κατ' ἀμφοτέρων· καὶ γάρ καὶ κατὰ τοῦ εξ ανάγχης τινὶ καὶ κατὰ τοῦ εξ ανάγχης τινὶ μή. ἐπισκεπτέον δέ, μή δύναται είναι τοιαύτη ή λέγουσα 'οὐδὲν λογικὸν ἐξ ἀνάγκης οὐ νοεί' ἢ 'οὐδὲν νοῦν ἔγον ἐξ ἀνάγχης οὐ νοεῖ' εἰ γὰρ παρεδέξατό τις καὶ τὸ θεῖον λογικὸν 25 είναι, τούτω μεν έξ ανάγκης ύπαρχει το νοείν, οὐοενὶ οὲ έξ ανάγκης λο-

¹ αὐτῆ Μ ἐξῆς libri 3 τῆ ΒΜ: τοῦ a 6. 7 γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα a 8 τινὶ corr. Β² μεταλήψει] ει in ras. Β² 10 παντὶ aΒ: μηδενὶ (superscripto παντὶ) Μ 11 τοῦτο τὸ evan. Μ 12 ὑπάρχειν a: ὑπάρχον ΒΜ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ Μ 13 οὐχ ΒΜ: μὴ a ὑπάρχειν ἴσον evan. Μ οὐχ alterum om. a 14 ἐνδέγεσθαι a 14. 15 τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν evan. Μ 17 (ἀν)άγκης... δὲ ἐνδέγεται (18) evan. Μ 18 δ scripsi: τὸ libri 19 ante ὑπάρχον add. οὐχ a: expunxit Β: om. Μ (ἐν)δέγεσθαι ... ψεῦδος evan. Μ 20 οὕτω Μ 21 λέγουσα... ζῷον evan. Μ 24 αὕτη ἄν a 26 οὐχ om. a ὑπάρχει prius corr. ex ὑπάρχειν Β² post ἀνάγκης add. οὐχ a: ras. in Β: om. Μ ὑπάρχει (post ἀνάγκης) Β corr., Μ: ὑπάρξει Β pr.: ὑπάρχειν a 29 ὁμοίου Μ καὶ τὸ aΒ: τὶ Μ 30 αὐτῶν om. Μ 33 οὐ νοεῖ ἐξ ἀνάγκης Μ 34 μὲν Μ: μὴ aΒ

γικῷ τὸ μὴ νοεῖν. δόξει τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ 'οὐδὲν σῶμα φυσικὸν ἐξ 64' ἀνάγκης οὐ κινεῖται κατὰ φοράν' εἰ γὰρ καὶ ἡ κυκλοφορία φορά, τῷ μὲν κυκλοφορητικῷ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει ἡ φορά, οὐδὲν δὲ ἔσται σῶμα, ῷ ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει ἡ φορά. εἰ δὲ ἀληθῆ ταῦτα, καὶ ἐν ἐκείνη τῆ 5 συμπλοκῆ ἄν εἴη οὐχ ἡ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένη συναγομένη ἀλλὶ 30 ἡ προειρημένη ἀντικειμένη τῆ 'ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή', εἰς ἡν μετελήφθη ἡ ἀπόφασις τῆς ἐνδεχομένης. εἰ γάρ τις καὶ ταύτας ἐνδεχομένας τὰς κατὰ τὸν διορισμὸν λέγοι, ὅσπερ οἱ περὶ Θεόφραστον λέγουσιν, οὐκέτ' ⟨ἄν⟩ ἀληθὲς εἴη τὸ τὰς ἐνδεχομένας καταφατικάς τε καὶ ἀποφατικὰς ἀντιστρέφειν τῆ, ἐν ἡ ἡ μείζων και, ἐν ἡ ἡ μείζων καταφατικὴ ὑπάρχουσα, ὁμοίως 35 τῆ, ὲν ἡ ἡ μείζων ἀποφατική, ἔχουσα συμπέρασμα οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου. ਜτις γὰρ ἄν ἡ τῆ, εἰς ἡν ἡ μετάληψις γέγονεν, ἰδίως καὶ οἰκείως ἀντικειμένη, αὕτη συναγομένη δείκνυται τῷ τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν μηδὲν ἄλλο τιθέναι ἢ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὑποτεθέντος, ῷ τὸ ἀδύνατον ἡκολούθησεν.

p. 34 639 Τὸ μὲν οὖν Α οὐδενὰ τῷ Β ὑπάρξει, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ 40 Γ ἐνδέχεται[, καὶ οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον]· οὐ γὰρ ἀνάγκη μηδένα κινεῖσθαι ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη τινά.

Βουληθεὶς δεῖξαι ἐπὶ τῶν ὅρων, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐκκειμένης συζυγίας συμ20 πέρασμα γίνεται οὐ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἀλλὰ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης, ἐπεὶ
ἐπὶ τῶν πρώτων, ὧν παρέθετο, ὅρων ἢν συναγόμενον τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ 45
(καὶ γὰρ ἡ μείζων πρότασις ἀντὶ ὑπαρχούσης ἢν ἀναγκαία ἀποφατικὴ ἀλλὶ
οὐχ ὑπάρχουσα), | ἄλλους πάλιν ὅρους παραθέμενος δεικνύναι πειρᾶται, δ 65
προέθετο. οἱ δὲ ὅροι κινούμενον, ἐπιστήμη, ἄνθρωπος τὸ κινεῖσθαι οὐ25 δεμιὰ ἐπιστήμη, ἡ ἐπιστήμη ἐνδέχεται παντὶ ἀνθρώπῳ συμπέρασμα τὸ
κινεῖσθαι οὐδενὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης. δ ὅτι ἄλλο ἐστὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης
μηδενὶ ἀνθρώπῳ τὸ κινεῖσθαι, καὶ πῶς ἄλλο, ἐξηγούμενός φησιν οὐ γὰρ 5
ἀνάγκη μηδένα κινεῖσθαι ἄνθρωπον, ἀλλὶ οὐκ ἀνάγκη τινά, δ
δηλοῦται, ἵνα διὰ μὲν τῆς οὐ γὰρ ἀνάγκη μηδένα κινεῖσθαι ἀνέλη
ὄν μὲν τοῦ ἐξ ἀνάγκης μηδενί, δείξη δέ, ὅτι τοῦ 'οὐκ ἀνάγκη' γίνεται τὸ
συμπέρασμα. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἀλλὶ οὐκ ἀνάγκη τινά, ὡς εἰ ἔλεγεν

¹ τὸ aB: τὶ M 1. 2 ἐξ ἀνάγκης σῶμα φυσικὸν a 2 οὐ κινεῖται corr. ex οὐχ εἴναι τὸ B κατὰ φορὰν a: καταφοράν BM 3 κυκλοφορικῷ M δὲ οm. M ῷ M: superscr. B: post ἀνάγκης (4) transponit a 4 οὐχ om. a 6 ἀντικειμένης M μή M, supra ras. B: οὕ a 8 λέγει a ἄν addidi 11 καταφατική a ante συμπέρασμα add. τὸ aM 12 ἢ aB: ἢ M 13 αὕτη scripsi: αὐτῆ BM: αὐτὴ a 15 δυνατὸν a 16—18 non lemma, sed textus verba in M 17 καὶ . . . ἀναγκαῖον non novit Alexander; cf. p. 200, 5—9 18 τινός M 24 παρέθετο M 25 ἀνθρώπφ παντὶ a 26 ἐξ ἀνάγκης ἀνθρώπφ a ἀνάγκης prius evan. M δ . . . ἐστὶ evan. M 28 μηδένα] hue usque M 30 δείξει a 31 δείξη a: δεῖξαι B τοῦ alterum om. a

'οὸ τόδε, ἀλλὰ τόδε γε τὸ συμπέρασμα', τοῦτ' ἔστιν οὸ τοῦ 'ἀνάγκη μηδένα' 651 άλλὰ τοῦ 'οὐχ ἀνάγχη μηδένα'. ἀντὶ δὲ τοῦ 'οὐχ ἀνάγχη μηδένα' εἶπεν 10 άλλ' οὐκ ἀνάγκη τινά, ὡς ἴσον ἐκείνῳ δυνάμενον τῷ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης, δ δηλοῦται ὑπὸ τῆς 'τὸ χινεῖσθαι οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης ἀνθρώπω' ἀναιρετιχὸν 5 ον τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἀνθρώπφ τὸ κινεῖσθαι. εἰπὼν οὲ μετὰ τοῦτο τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· οὐ γὰρ ἀνάγκη μηδένα κινεῖσθαι ἄνθρωπον ἀσαφεστέραν την δεῖξιν ἐποίησε· δοχεῖ γάρ, ὅσον ἐπὶ 15 τῆ λέξει, οὐ περὶ τοῦ συμπέρασματος ταῦτα λέγειν ἀλλὰ περὶ τῆς ΒΓ προτάσεως, ης έμνημονεύκει.

10 p. 35a3 'Εὰν δὲ τὸ στερητικὸν τεθῆ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον ἐνδέγεσθαι σημαϊνον.

Δείξας τὸ συναγόμενον οὔσης τῆς μείζονος καθόλου ἀποφατικῆς ὑπαργούσης της δὲ ἐλάττονος ἐνδεγομένης καταφατικής νῶν λέγει περὶ συζυγίας, εν ή ή μεν μείζων καθόλου καταφατική ύπαρχουσά έστιν ή δε ελάττων 20 15 ενδεχομένη αποφατική. φησί δή, δτι μενούσης τῆς ελάττονος τῆς ἐνδεχομένης ἀποφατικής οδόὲν συναχθήσεται, μεταληφθείσης δὲ αὐτής εἰς τὸ καταφατικόν, ἐπεί, δ ἐνδέγεται μηδενί, καὶ παντὶ ἐνδέγεται (ἀντιστρέφει γὰο ἀλλήλοις), ἔσται συλλογισμός, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐδείχθη, έν οἶς ἐχ μὲν τῶν χειμένων οὐδὲν συνήγετο, μεταληφθέντος δὲ τοῦ ἐνδε- 25 20 γομένου ἀποφατικοῦ εἰς τὸ ἐνδεγόμενον καταφατικὸν ἐγίνετο. ἔσται γὰρ συμπέρασμα καθόλου καταφατικόν ένδεχόμενον οὔσης συζυγίας έκ καθόλου καταφατικής ύπαρχούσης της μείζονος καὶ καθόλου καταφατικής ἐνδεχομένης τῆς ἐλάττονος, καθ' ὰ δεδεῖχθαι δοκεῖ. δύναται διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐὰν δὲ ἀντιστραφῆ τὸ ΒΓ καὶ ληφθῆ τὸ Β παντὶ τῷ Γ οὐ μόνον τὴν 30 25 αντιστροφήν εξρηχέναι τῆς ἀποφατιχῆς ἐνδεχομένης εἰς τὴν χαταφατιχήν άλλά καὶ τὴν μετάληψιν τῆς ἐνδεγομένης εἰς τὴν ὑπάργουσαν, δι' ἡς ἐγίνετο ή εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή· τοιοῦτο γὰρ τὸ καὶ ληφθή τὸ Β παντὶ τῷ Γ΄. ἀλλὰ καὶ εἰ τῆς μείζονος ούσης καθόλου ἀποφατικῆς ὑπαρχούσης ἡ έλάττων εἴη καθόλου ἀποφατική ἐνδεχομένη ἐκ μὲν τῶν κειμένων οὐδὲν 30 συναγθήσεται, μεταληφθείσης δε της αποφατικής ενδεγομένης είς την κατα- 35 φατικήν ὁ αὐτὸς ἔσται συλλογισμός, δς ἐγίνετο, καὶ ὅτε τὴν ἀρχὴν ένδεγομένη έχειτο ή ελάττων χαθόλου χαταφατιχή της μείζονος ούσης χαθόλου ἀποφατικής ὑπαρχούσης. ὁ δὲ αὐτὸς ἔσται συλλογισμὸς προσέθηκεν ίσως εἰς δήλωσιν, ὅτι τὸ συμπέρασμα μηδ' ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας 35 τοῦ κατά τὸν διορισμὸν ἔσται ἐνδεχομένου, ὥσπερ ἐδείχθη μηδ' ἐπ' ἐκείνης 40 γινόμενον.

⁴ οδδενί om. a 6 post ένδέχεται add. τό Β 10 έλασσον α 1 γε om. a 15 της alterum om. a 17 δ scripsi: τὸ aB; cf. p. 198,18 ἐν τοῖς ἔμπροσθεν] 24 ante 7 καὶ eras. τὸ Β post τῷ 7 add. ἐνδέχεσθαι Ar. c. 14 p. 33a5 sqq. 30 2488-28 al B: h a (om. n); cf. vs. 28. 25 καταφατικήν Β: ἀποφατικήν α 34 ante őri add. 705 a χομένης ἀποφατικής α

p. 35 a 20 'Εὰν δὲ μὴ ὁπάρχειν τεθῆ τὸ Β τῷ Γ καὶ μὴ ἐνδέχε- 65 r σθαι μὴ ὁπάρχειν.

Μεταλαβών την ελάττονα πρότασιν εἰς ὑπάργουσαν ἀποφατικήν, φησὶ μηδένα έσεσθαι συλλογισμόν μήτε ένδεγομένης καταφατικής της μείζονος 5 ούσης μήτε ενδεχομένης αποφατικής. και τοῦτο ούτως έγον δείκνυσι πάλιν, ώς έθος αὐτῷ, τῇ τῶν ὅρων παραθέσει ὀείξας καὶ παντὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ μηδενί. τοῦ μὲν οὖν ἐξ ἀνάγχης ὑπάργειν τὸ Λ τῷ Γ ὅρους παρέθετο λευχὸν ἐπὶ τοῦ Α, ζῷον ἐπὶ τοῦ Β, | χιόνα ἐπὶ τοῦ Γ· τὸ γὰρ λευχὸν χαὶ 65 τ παντί ζώω ενδέγεται και ενδέγεται μηδενί, και το ζώον γιόνι ουν υπάρχει, 10 καὶ τὸ λευκὸν γιόνι ἐξ ἀνάγκης. τοῦ δὲ μηδενὶ λευκόν, ζῷον, πίτταν πάλιν γάρ τὸ μὲν λευχὸν ζώω ἐνδέγεται καὶ παντὶ καὶ μηδενί, ζῷον ⟨ὸἐ⟩ πίττη οὺν ὑπάργει, καὶ τὸ λευκὸν ἐξ ἀνάγκης οὐδεμιᾶ πίττη. ἀληθέστερον δ' ἄν τ αί προτάσεις κατά την έκκειμένην συζυγίαν έγοιεν, εἰ λάβοιμεν ὅρους ἐπὶ μέν τοῦ παντί ὑπάργειν κινεῖσθαι, λευκόν, περιπατοῦν τὸ γὰρ κινεῖσθαι 15 ενδέγεται καὶ παντὶ λευκῷ καὶ οὐδενί, καὶ τὸ λευκὸν μηδενὶ ὑπαργέτω περιπατούντι, καὶ τὸ κινεῖσθαι ἐξ ἀνάγκης παντὶ περιπατούντι. τοὺ οὲ μηδενὶ χινεζοθαι, λευχόν, έστώς· πάλιν γὰρ τὸ μὲν χινεῖσθαι ἐνδέγεται χαὶ παντί λευχῷ καὶ οὐδενί, καὶ τὸ λευχὸν μηδενὶ έστῶτι ὑπαργέτω, καὶ τὸ 10 χινεῖσθαι ἐξ ἀνάγχης οὐδενὶ έστῶτι. οὐδὲν δὲ χωλύει ὑπὲρ σαφεστέρας 20 διδασχαλίας τους δρους μεταλαμβάνειν αυτού προειρηχότος, ότι "ληπτέον βέλτιον τοὺς ὅρους''. ἢ οὐ γίνεται ἐπὶ τούτων τῶν ὅρων ἀπλῶς ἀναγκαῖα τὰ συμπεράσματα, ἀλλὰ μετὰ διορισμοῦ· τὸ γὰρ χινεῖσθαι ἐξ ἀνάγχης παντὶ περιπατοῦντι, ἔστ' ἄν περιπατῆ, καὶ πάλιν οὐδενὶ ἑστῶτι, ἔστ' ἄν ἡ ἑστώς. 15 άλλά καὶ ώς ἀσυλλόγιστος ή συζυγία.

25 p. 35 a 25 Φανερόν οδύ, δτι καθόλου τῶν δρων ὄντων.

①ς εἶπεν ἐν ταῖς ἐξ ὑπαρχούσης καὶ ἐνδεχομένης μεμιγμέναις συζυγίαις ἐν πρώτφ σχήματι ἀμφοτέρων οὐσῶν καθόλου τῶν προτάσεων γίνεσθαι συλλογισμόν, ὑπομνήσας ήμᾶς ἑξῆς μέτεισιν ἐπὶ τὸ λέγειν περὶ τῶν τὴν μὲν ἐτέραν ἐχουσῶν καθόλου τὴν δὲ ἐτέραν ἐπὶ μέρους τῶν προτάσεων 20 διαστήματα γὰρ τὰς προτάσεις λέγει. ἐξ αὐτῶν δὲ εἶπε τῆς ἐλάττονος ἐνδεχομένης οὔσης οὐχ ὡς δι' αὐτῶν τῆς δείξεως μόνον γινομένης (πᾶσαι γὰρ αί τοιαῦται συμπλοκαὶ δείκνυνται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς), ἀλλ ὅτι ἡ καταφατικὴ τεθῆ. δεῖ πρῶτον αὐτὴν εἰς τὴν καταφατικὴν ἀντιστραφῆναι. τῆς μὲν οὖν μεί- 25

¹ post $\bar{\beta}$ add. παντὶ Ar. (om. n) 7 οὖν a: δν B 8 ἐπὶ τοῦ α λευκόν, ἐπὶ τοῦ $\bar{\beta}$ ζώνν, ἐπὶ τοῦ $\bar{\gamma}$ χιόνα a 9 ἐνδέχεται alterum om. a 10 πίτταν a: πίττα B 11 δὲ a: om. B 13 ἐκκειμένην] ἐκ in ras. B 17 ἐστώς in mg. add. B³ 18 καὶ τὸ (post ὑπαρχέτω) B: τὸ δὲ a 20 προειρηκότος] p. 35 a 2 post ληπτέον add. δὲ ex Arist. a 23 οὐδενὶ bis a ἑστώς corr. ex ἔστω B³ 25 ὄντων om. a 26 μεμιγμέναις om. a 34 δεῖ a: ἤδη B ἀποφατικὴν a

ζονος καθόλου ούσης ενδεγομένης είτε καταφατικής είτε αποφατικής της 65% οὲ ἐλάττονος ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ὑπαργούσης ἔσεσθαί φησι συλλογισμούς τελείους τοῦ ἐνδέχεσθαι τὸ πρῶτον τῷ ἐσχάτῳ τινὶ ἢ ἐνδέχεσθαι τινὶ μή· τελείους δέ, δτι διά τοῦ κατά παντὸς πάλιν καὶ τοῦ κατά μηδενὸς 5 καὶ ή τούτων συναγωγή φανερά καὶ οὐδενὸς ἔξωθεν πρὸς τὸ δειχθήναι δεόμενοι. ἐὰν δὲ μετατεθῶσιν οί κατὰ τὰς προτάσεις τρόποι καὶ γένηται ἡ 30 μέν μείζων ύπαργουσα καθόλου ή δε ελάττων επί μέρους ενδεγομένη, καταφατικαί δὲ ἀμφότεραι ἢ ἀμφότεραι ἀποφατικαί, ἢ ἡ μὲν καταφατικὴ ἡ δὲ αποφατική ή όποτέρα, ἔσεσθαί φησι συλλογισμόν, πλήν ἀτελή. καὶ προστί-10 θησι την αλτίαν τοῦ πάντας ἀτελεῖς γίνεσθαι λέγων πλην οί μεν διά τοῦ ἀδυνάτου δειγθήσονται, οί δὲ δι' ἀντιστροφῆς, δ ἴσον ἐστὶ 35 τῷ ὅτι πάντες μὲν διὰ τοῦ ἀδυνάτου δειγθήσονται, οἱ δὲ τὴν ἐλάττονα ἐνδεγομένην επί μέρους αποφατικήν έγοντες καί διά της αντιστροφής. μεταληφθέντος γάρ τοῦ ἀποφατικοῦ ἐνδεγομένου εἰς τὸ καταφατικὸν ἐνδεγόμενον. 15 έτι καὶ οὐτοι τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δέονται τῷ, ἐν αἰς συζυγίαις εστίν ή μείζων ύπάρχουσα, ταύτας δείχνυσθαι συλλογιστικάς διά της είς αδύνατον απαγωγής. ό δε τρόπος της δείξεως και της είς αδύνατον απα- 40 γωγης ο αὐτός, όσπερ καὶ ότε ήσαν ἀμφότεραι αἱ προτάσεις καθόλου τῆς μείζονος ύπαργούσης ούσης. εί γάρ τὸ Α παντί τῷ Β ύπάργει, τὸ δὲ Β 20 τινὶ τῷ Γ ἐνδέγεται, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Γ ἐνδέξεται. εἰ γὰρ μή, τὸ ἀντικείμενον· αντίκειται δὲ τῷ 'ἐνδέγεται τινί' τὸ 'οὐκ ἐνδέγεται τινί', δ ἴσον έστὶ τῷ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί. τὸ δὴ Α τῷ Γ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης· εἰλήφθω καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ΄ ὑπάρχον· καὶ γὰρ ἐν ἐκείναις μετελαμβάνετο τὸ ἐνδε- 45 χόμενον εἰς τὸ ὑπάρχον, ψεῦδος μὲν οὐ μὴν ἀδύνατον ⟨ὄν⟩. γίνεται δὴ ἐν 25 τρίτω σχήματι αναγκαία ή μείζων | καθόλου αποφατική, επὶ μέρους δὲ 66" καταφατική ή ελάττων ύπάργουσα· συμπέρασμα επὶ μέρους αποφατικόν άναγκαῖον. τὸ Α ἄρα τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει, ὅπερ ἀδύνατον. ύπέχειτο γάρ παντί ύπάργειν. καν μή αναγκαΐον δε γένηται το συμπέρασμα άλλ' ύπάρχον ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν, καὶ οῦτως ἀδύνατον τὸ συναγόμενον 5 30 ἀδύνατον γὰρ τὸ παντὶ ὑπάρχον τινὶ μὴ ὑπάρχειν. ὁμοία ἡ δεῖξις, κᾶν ἦ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάργον, τὸ δὲ Β ἐνδεγόμενον τινὶ τῷ Γ· τὸ γὰρ Α τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, τὸ ἀντιχείμενον τὸ ΄οὐκ ἐνδέχεται τινὶ μὴ ὑπάρχειν', δ ἴσον ἐστὶ τῷ ἐξ ἀνάγκης παντί· ἀλλὰ καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχει· τὸ ἄρα Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει· 35 τοῦτο γὰρ ἐν τρίτο σγήματι ἐπὶ τῆ κειμένη συζυγία τὸ συμπέρασμα γινό- 10 μενον ἐδείχ θ η. τοῦτο δὲ ἀδύνατον· ὑπέχειτο γὰρ τὸ A μηδενὶ ὑπάρχειν τῷ Β. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς συμπλοκῆς, καν μη ἀναγκαῖον ἦ

² δὲ οm. a ἔσται a 3 πρώτφ a: α B 5. 6 δεόμενοι B: γινόμενοι δέονται a 6 τρόποι B: ὅροι a 8 post μὲν expunxit αὐτ, ut videtur, B 9 τη scripsi: η libri ἔσται a 11 διὰ τῆς Ar. 13 ἀποφατιχὴν ἐπὶ μέρους a διὰ τῆς B: διὰ a 17 δὲ οm. a ααὶ οm. a 18 ὅσπερ a: ισσπερ B αὶ προτάσεις om. a 22 ἐξ ἀνάγχης οὐδενί (post $\bar{\gamma}$) a 23 ἐκείνοις a 24 ante ψεῦδος add. δ a $\bar{\delta}$ a αὐ αρα a 35 ἐκκειμένη a 37 κάπὶ a

τὸ συμπέρασμα, ὑπάργον δέ, καὶ οῦτως ἀδύνατον γίνεται. δῆλον δὲ καὶ 66κ τὸ τῶν ἀντιστοοφῶν, πῶς ἔσονται, ἄν ἡ ἐλάττων πρότασις ἐπὶ μέρους ἀποφατική ἐνδεγομένη ληφθή. τὸ δὲ ἔσται δὲ συλλογισμός διὰ τῆς 15 άντιστροφής εξρηχεν άντὶ τοῦ έσται γάρ συλλογισμός διά της άντι-5 στροφής'. οὐ γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς ή, περὶ ὧν προείρηκε, λέγει· ἐν αἰς γάρ συζυγίαις ή μέν μείζων καθόλου ὑπάργουσά ἐστιν ή δὲ ἐλάττων επὶ μέρους ἀποφατική ἐνδεγομένη, περὶ τούτων λέγει, ὅτι τῆς ἐνδεγομένης αποφατικής αντιστραφείσης είς την επί μέρους καταφατικήν ενδεγομένην.

10 p. 3568 "Όταν δὲ τὸ μὴ ὑπάργειν τινὶ λαμβάνη.

20

"Όταν δὲ ή ἐλάττων πρότασις, οὖσα ἐν μέρει ἀποφατική, ὑπάργουσα ληφθή, οδ φησιν έσεσθαι συλλογισμόν· είκότως· καὶ γάρ οδσης αποφατικής τῆς ελάττονος εν πρώτω σγήματι οὐδείς εγίνετο συλλογισμός. μένει γὰρ ή υπάργουσα αποφατική: ου γάρ ως ή ενδεγομένη είς την καταφατικήν 15 μεταληφθήναι δύναται. δείξας δὲ διὰ τῶν ὅρων καὶ τοῦ παντὶ καὶ τοῦ 25 μηδενί γινόμενον τὸ συμπέρασμα προσέθηκε τὸ διὰ γὰρ τοῦ ἀορίστου ληπτέον τὴν ἀπόδειξιν. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπεὶ ἔλαβεν ἐπὶ τῶν ὅρων την ελάττονα επί μέρους αποφατικήν ύπαργουσαν τοιαύτην είναι ώς καί καθόλου είναι άληθη, ούκ έν μέρει μόνον· τὸ γάρ ζώον οὐδεμιά γιόνι καὶ 20 οὐδεμιᾶ πίττη· ἔχειτο δὲ τινὶ μή. ἐπεὶ οὖν τὸ τινὶ μὴ ἀληθεύεται, καὶ όταν μηδενί, καὶ όταν τινὶ μὲν μὴ ὑπάργη, τινὶ δὲ ὑπάργη, τῷ ἀορίστο 30 της επί μέρους αποφατικής προσχρωμένους φησί και λαμβάνοντας άντ' αὐτης την καθόλου αποφατικήν, επεί κακείνης ούσης αληθούς και αύτη αληθής έστι, γρη δειχνύναι την τοιαύτην συζυγίαν ασυλλόγιστον, ώς καὶ πρότερον 25 ἐπὶ πλειόνων ἐδείγθη. τοῖς γὰρ αὐτοῖς ὅροις καὶ πρὸ ὁλίγου κέγρηται, ὅτε εδείχνυεν ασυλλόγιστον συζυγίαν οὖσαν τὴν ἐχ τῆς μείζονος χαθόλου κατα- 35 σατικής ενδεγομένης καὶ τῆς ελάττονος καθόλου ἀποσατικής ὑπαργούσης. τοῦτο δὲ οὕτως εἶπε δεῖν δείκνυσθαι, ἐπεὶ οὕσης τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους αποφατικής αληθούς καθ' αύτην καὶ μη διά την καθόλου έγίνετο τὸ Β 30 τινὶ τῷ Γ ὑπάργον, οὕσης δὲ τοιαύτης τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ύπαργούσης της δὲ μείζονος ἐνδεχομένης καθόλου η καταφατικής η ἀπο- 10 σατιχής τέλειοι εγίνοντο συλλογισμοί, ό μεν τοῦ 'ενδέγεται τὸ A τινὶ τῷ Γ ύπάργειν' ό δὲ τοῦ 'ἐνδέγεται τινὶ μὴ ὑπάργειν'· ὧν δειχνυμένων συλλογιστικώς αδύνατον ήν λαβείν δρους έπὶ της τοιαύτης ύλης του παντί έξ 35 ἀνάγχης καὶ τοῦ μηδενί.

³ δὲ (post ἔσται) a et Ar. (γὰρ i): om. B 6 γὰρ om. a 7 post τούτων add. γὰρ a 10 τινὶ om. Ar. 12 καὶ om. a 16 γὰρ διὰ a ἀρρίστου aB (A d): αδιορίστου Ar. 24 ἀσυλλόγιστον συζυγίαν a πρότερον] p. 35 * 20 - 24 28 ἐπεὶ B: ἐπὶ a 29 μἡ superser. B¹ 31 τῆς om. a 32 ἐνδέχεσθαι a χεσθαι a 34 ὅλης τῆς B: τοῦ a 33 Eyőé-

p. 35 b 11 'Εάν δὲ τὸ καθόλου τεθῆ πρὸς τὸν ἐλάττονα ἄκρον. 66 r

Είπων περί των συζυγιών των έν ταῖς μίξεσι γινομένων ταῖς ἐξ ὑπαρ- 45 γούσης καὶ ἐνδεγομένης ἐν πρώτω σγήματι, ἐν αἶς ἦσάν συλλογιστικαί τινες, νῶν λέγει περὶ τῶν ἀσυλλογίστων, καί φησιν, ὅτι 'ἄν δὲ ἡ μὲν 66" 5 ελάττων πρότασις χαθόλου γένηται ή δε μείζων επὶ μέρους, ὅπως ἂν ληφθωσι κατά τε τὸ ὑπάργειν καὶ ἐνδέγεσθαι καὶ τὸ καταφατικόν τε καὶ αποφατικόν, οδοείς έσται συλλογισμός'. όμοίως δέ, καν ώσιν επί μέρους άμφότεραι, οὺ μόνον ἄν ή μὲν ἐνδεγομένη ή δὲ ὑπάργουσα (τοῦτο γάρ 5 σημαίνει τὸ ἐναλλάξ). ἀλλὰ κᾶν ἀμφότεραι ἐνδεγόμεναι ἢ ἀμφότεραι ὑπάρ-10 γουσαι. τοῦτο δὲ προσέθηκεν, ἐπεὶ οἱ αὐτοὶ ὅροι πρὸς τὸ ἐκείνως καὶ πρὸς τὸ οὕτως ληφθήναι χρήσιμοι. πάλιν γὰρ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα ἐλέγγει τῆ τῶν ὅρων παραθέσει, ἢ ἀποδείξει γρῆται τῶν ἀσυλλογίστων συζυγιῶν. δειχνύς καὶ ἐξ ἀνάγκης παντὶ συνάγεσθαί ποτε δυνάμενον καὶ ἐξ ἀνάγκης μηδενί, εξ ανάγχης μεν παντί επί ζώου, λευχοῦ, ανθρώπου το γάρ ζώον 10 15 τινὶ λευχῷ ὑπαργέτω ἢ μὴ ὑπαργέτω ἢ ἐνδεγέσθω τινὶ ἢ τινὶ ἐνδεγέσθω μή ύπαργειν, τὸ δὲ λευχὸν παντὶ ἀνθρώπω ύπαργέτω ἢ ἐνδεγέσθω ὑπάργειν η τινὶ ύπαργέτω η ἐνδεγέσθω τινὶ μη ὑπάργειν· δύνανται γὰρ οί όροι, όπως άν τις βούληται, έγοντες ληφθήναι πρός άλλήλους καὶ τὸ ζῷον ἐξ ἀνάγχης παντὶ ἀνθρώπφ. τοῦ δὲ μηδενὶ ἐξ ἀνάγχης ζῷον, λευχόν, 15 20 ίματιον: πάλιν γάρ αί μὲν προτάσεις οὕτως έξουσιν, ώς καὶ αί πρὸ αὐτῶν, τὸ δὲ ζφον ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ίματίφ. τὸ δὲ ἀπόδειξις δὲ ἡ αὐτή, ἢ καὶ ἐπὶ τῶν προτέρων οὐκ ἄλλου ἐστὶ δηλωτικὸν ἢ τοῦ ἐπὶ τῆς ὅλης τὸν ἔλεγγον τοῦ ἀσυλλογίστους εἶναι τὰς εἰρημένας συμπλοκὰς γίνεσθαι. δ προειπών έξης αὐτὸν ποιεῖ· λέγει γὰρ ὅροι δὲ χοινοί.

25 p. 35 b 20 Φανερόν οὖν, ὅτι τοῦ μὲν πρὸς τὸ μεῖζον ἄκρον καθό- 20 λου τεθέντος ἀεὶ γίνεται συλλογισμός.

Προσυπαχούειν δεῖ τῆ λέξει τὸ 'ἄν ὧσιν ἀμφότεραι καταφατικαί, ἡ δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένη ἦ', ἐπεὶ ὑπαρχούσης αὐτῆς, τῆς ἐλάττονος δηλαδή, ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ληφθείσης ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία.

30 p. 35 b 23 "Όταν δὲ ή μὲν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ἡ δὲ 67 r ἐνδέγεσθαι σημαίνη τῶν προτάσεων, ὁ μὲν συλλογισμὸς ἔσται.

Έπὶ τὴν ἐξ ἐνὸεχομένης καὶ ἀναγκαίας μετῆλθε μῖξιν τὴν ἐν πρώτῳ δ

1 τὸν ἐλάττονα ἄκρον Β: τὸ ἔλαττον ἄκρον a et Ar. 4 post λέγει add. καὶ a 6 ὑπάρχον a 9 σημαίνει om. a 12 $\mathring{\eta}$ a: $\mathring{\eta}$ B ἀσυλλογίστων scripsi: συλλογιστικών B: οὐ συλλογιστικών a; at ef. vs. 4,23 15 τινὶ (ante λευκφ) om. a 19 παντὶ ἀνθρώπφι ἐξ ἀνάγκης a 21 δὲ (ante ζφον) B: γὰρ a 22 καὶ ἐπὶ aB (d): κἀπὶ Ar. προτέρων B: πρότερον a et Ar. post ἄλλου add. τινός a 23 εἰρημένας om. a 24 αὐτὸν scripsi: αὐτὸ B: αὐτὸς a 25 post φανερὸν superser. μὲν B 28 $\mathring{\eta}$, ἐπεὶ scripsi: $\mathring{\eta}$ ἐπὶ aB 30 Μίξις ἀναγκαίας τε καὶ ἐνδεχομένης superser. a: [περ]ὶ μίξεως τῆς [ἐ]ξ ἀναγκαίας τε [καὶ] ὑπαργούσης ἐν πρώτφι σχήματι (ef. p. 217 ad vs. 29) in mg. B; lit. unc. incl. perierunt $\mathring{\eta}$ μὴ ὑπάρχειν aB (dn., rec. u): om. Ar. $\mathring{\eta}$ δὲ] $\mathring{\eta}$ a

σγήματι καὶ δείκνυσε, τίνες συζυγίαι έν πρώτω σγήματι έκ τοιούτων 67ε προτάσεων συλλογιστικαί καὶ τίνες άσυλλόγιστοι. φησί δή, δτι συλλογιστικαί μέν έσονται όμοίως καὶ έν τῆ τοιαύτη μίζει αί έγουσαι τὸ αναγκαῖον ούτως κείμενον, ως εν εκείναις έκειτο τὸ ὑπάρχον. άλλά καὶ τέλειοι, εν αίς συ-5 ζογίαις πάλιν ή μεν μείζων έστιν ενδεγομένη ή δε ελάττων άναγχαία. 10 έτι δὲ καὶ τὸ συμπέρασμα, ὥσπερ ἐν ἐκείναις, ἀμφοτέρων μὲν οὐσῶν καταφατιχών τε καὶ καθόλου ἢ τῆς έτέρας μόνης ούσης καθόλου τοῦ κατὰ τὸν διορισμόν ενδεγομένου έσται. αλλ' οδ τοῦ δπάργειν. αν δ' ή ετέρα αποφατική ή, της μεν αναγκαίας καταφατικής ούσης το συμπέρασμά φησιν 10 έσεσθαι τοῦ ἐνδέγεσθαι μὴ ὑπάργειν, ἀλλ' οὐ τοῦ μὴ ὑπάργειν. ὅταν δὲ 15 τὸ ἀποφατικὸν ἀναγκαῖον ή, ἄν τε ἀμφότεραι καθόλου ὧσιν ἄν τε ή έτέρα, και τοῦ ἐνδέγεσθαι μὴ ὁπάργειν και τοῦ μὴ ὑπάργειν ἔσεσθαί φησι τὸ συμπέρασμα. τὸ δὲ ὅταν μὲν ης τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον προσχείμενον σημαντικόν έστι της συμπλοχής της την μείζονα ένδεχομένην 15 ἀποφατικήν ἐγούσης: προείρηκε γὰρ περὶ τῶν, ἐν αἶς ἀμφότεραι καταφατικαί. 20 είπων δε και του ενδέγεσθαι μη υπάργειν έσεσθαι το συμπέρασμα και τοῦ μὴ ὑπάργειν, ἐν αἶς ἡ μείζων καθόλου ἀποφατικὴ ἀναγκαία, πῶς * ἐνδέγεσθαι μὴ ὑπάργειν, ἐξηγήσατο· οὐ γὰρ ὡς ἄλλο μὲν σημαίνοντος τοῦ ἐνδέγεσθαι μή ύπαργειν άλλο δε τοῦ μή ὑπαργειν, άλλα λαμβανομένου τοῦ ἐνδέ-20 γεσθαι μὴ ὑπάρχειν οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἀλλὰ τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος. τοῦτο γὰρ ἐδήλωσεν εἰπὼν τὸ δὲ ἐνδέγεσθαι μὴ 25 ύπάργειν εν τῷ συμπεράσματι τὸν αὐτὸν τρόπον ληπτέον, ὅνπερ χαὶ ἐν τοῖς πρότερον. λέγει δ' ἐν τοῖς πρότερον, ἐν οἶς ἦν ἡ μείζων ύπαργουσα αποφατική. ἔδειξε γάρ καὶ ἐν ἐκείνοις τὸ ἐνδέγεσθαι μηδενὶ ἢ 25 τινὶ μὴ ἴσον δυνάμενον τότε λαμβάνεσθαι τὸ μὲν τῷ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης τὸ δὲ τῷ οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγκης. τῆς γὰρ ἐλάττονος ἐνδεγομένης οὕσης ἐπὶ μέρους εν τη είς αδύνατον απαγωγή υποτίθεται μέν ή 'έξ ανάγκης παντί' το τῆς γὰρ 'ἐνδέγεται τινὶ μή' ἀπόφασις ἡ 'οὸν ἐνδέγεται τινὶ μἡ ὑπάρχειν'. ητις μεταλαμβάνεται είς την 'έξ ανάγχης παντί' - αν γάρ είς την 'έξ ανάγχης 30 οὐδενί' μεταληφθή, οὐδεν ἀδύνατον ἀπαντᾶ. ής εύρεθείσης ἀδυνάτου ή ἀπόφασις ἄν αὐτῆς δειχνύοιτο, ἥτις ἐστὶν 'οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγχης', ἥτις εἰ μέν ἴσον δύναται τῆ 'ἐνδέχεται τινὶ μή', καὶ ἡ 'ἐξ ἀνάγκης παντί' εἴη ἄν ἡ ισ αὐτὴ τῆ 'οὐκ ἐνδέχεται τινὶ μή'. εἰ δὲ τὸ 'οὐκ ἐνδέχεται τινὶ μή' ἀληθές έστιν οὐ μόνον κατά τῆς 'ἐξ ἀνάγκης παντί' ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς 'ἐξ ἀνάγκης 35 οὐδενί', οὐχέτ' ἄν ἴση εἴη ἡ 'οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγχης' τῆ 'ἐνδέχεται τινὶ μή' τῷ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς μετειλῆφθαι οὐα (εἰς) ἰσοδυναμοῦσαν ἑαυτῆ ἀλλ' είς τινα τῶν ὑπ' αὐτήν, καθ' ὧν ἀληθεύεται. οὐ γὰρ μόνον κατὰ τοῦ 40 παντί έξ ἀνάγκης άλλὰ καὶ κατὰ τοῦ έξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἀληθής ἐκείνη.

¹ ante τοιούτων add. τῶν a 7 οὄσης scripsi: τῆς aB 8 οὸ evan. B 14 προκείμενον a 14. 15 ἐχούσης ἐνδεχομένην ἀποφατικήν a 17 καταφατική B pr. post πῶς intercidit velut τοῦ; an ἐνδέχεται scribendum est? 21. 22 μη ὑπάρχειν om. Ar. 23 καὶ aB (Cn): om. Ar. 24 ἔδειξε] p. 34 μηδενὶ a 31 ante οὸ add. ἡ a 32 τῆ B: τῷ a 34 τῆς (post ntrumque κατὰ) B: τὴν a 36 αὐτῆς corr. ex αὐτὴν B¹ εἰς a: om. B

ότι μὴ ή καταφατική ἐπ' αὐτῆς ἀληθής ή 'ἐνδέχεται τινὶ μὴ ὑπάρχειν' 67r λέγουσα, ώστε καὶ ή κατάφασις αὐτῆς ἡ ἐνδέχεται τινὶ μή' οὐ κατὰ τῆς 'οὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης' μόνον ἀληθής ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς 'οὸκ ἐξ ἀνάγκης τινί'. ὧν ή μὲν 'οὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης' τὸ καθόλου καταφατικὸν ἀναγκαῖον 5 αναιρεῖ, αληθεύεται δὲ καὶ κατὰ τῆς 'οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης', ὅτι ψευδής ἐπ' 45 αὐτῆς ἡ 'παντὶ ἐξ ἀνάγκης', ἐφ' ἦς | οὐκέτ' ἀληθὴς ἡ 'οὐκ ἐνδέχεται 67v τινὶ μή'· ἦν γὰρ ἀληθής ἐπ' αὐτῆς καὶ ἡ 'ἐνδέχεται τινί'. ἀναιρεῖ δὲ καὶ ἡ 'οὸκ ἐξ ἀνάγκης τινί' τὸ ἐπὶ μέρους ἀναγκαῖον. ἀμφότεραι δὲ ἄμα παν τὸ ἀναγχαῖον, ὁ καὶ ἡ ἐνδέγεται τινὶ μή οἰὸ ἀμφοτέραις αμα ἐστίν 10 έση. τὸ ⟨δ'⟩ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης καὶ οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγχης ἀληθῆ καὶ κατά τῶν ύπαργόντων μέν οὐκ ἐξ ἀνάγκης δέ. ἄμα δὲ καὶ ἔδειξεν ἡμῖν, ποταπαὶ 5 αί τοιαθται προτάσεις. Επεὶ μὴ ἐνδεγόμεναι· ἢν γὰρ ζητούμενον τοῦτο. ἔδει γάρ η αναγχαίας η ύπαρχούσας η ενδεχομένας. λέγει γάρ, ότι ύπάρχουσαι. είπων και τοῦ μη υπάργειν [τινὶ δὲ μη υπάργειν]. τίνι δὲ διαφέρει 15 τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης τοῦ ἐς ἀνάγχης οὐδενί, ἐδήλωσεν εἰπὼν τοῦ δὲ ἐξ άνάγκης μή ύπάργειν οὐκ ἔσται συλλογισμός. ἔτερον γάρ ἐστι τὸ μὴ ὑπάργειν ἐξ ἀνάγκης, δ ἔδειξε συναγόμενον καὶ ἐν τῆ μίξει 10 τη έξ ύπαργούσης αποφατικής της μείζονος καὶ ἐνδεγομένης καταφατικής της έλάττονος, καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν. ἡ μὲν γὰρ ὑπάρ-20 γουσά έστιν, ή δὲ ἀναγκαία.

p. 35 b 37 Θτι μέν οὖν καταφατικῶν ὄντων.

"Ότι ἐν ταῖς μίξεσι ταῖς ἐξ ἀναγκαίας καὶ ἐνδεχομένης οὐ γίνεται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, δείκνυσι πρῶτον ἐπὶ καταφατικῶν ἀμφοτέρων, τῆς 15 δὲ μείζονος ἀναγκαίας. ὑπαρχέτω γὰρ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, 25 τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδεχέσθω. ὁ μὲν δὴ συλλογισμὸς ἀτελής· ἢσαν γάρ, ὡς ἔφαμεν, οἱ τέλειοι, ἐν οἶς ῆν ἡ μείζων ἐνδεχομένη· ἐν οἰς δὲ ἡ μείζων ἐστὶν ἀναγκαία, καὶ οὐτοι δείκνυνται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὥσπερ ἐδείκνυτο καὶ ἐν οἶς ἡ μείζων ὑπάρχουσα ἢν. διὸ οὐδὲ οὐτοι τέ- 20 λειοι. εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέ- ἐνδέχεται, τὸ Α παντὶ τῷ Γ' ἐνδέξεται. εἰ γὰρ μή, τὸ ἀντικείμενον οὐ παντὶ ἐνδέχεται, δ μετελήφθη καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς συζυγίαις εἰς τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή· ῷ κειμένῳ ἄν προσληφθῆ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, μεταληφθείσης πάλιν τῆς ἐνδεχομένης εἰς τὴν ὑπάρχουσαν, ἔσται ἐν τρίτῳ σχήματι ἀποφατικὸν ὑπάρχον ἐπὶ μέρους τὸ συμπέρασμα· τὸ γὰρ Α τινὶ 25 τῷ Β οὐχ ὑπάρξει, δ ἀδόνατον· ὑπέκειτο γὰρ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν. ἀδύνατος ἄρα ἡ ὑπόθεσις, ἢ τοῦτο ἡχολούθησεν, ἡ 'οὐχ ἐνδέχεται παντί'·

¹ ἀληθής ἐπ' αὐτῆς a noli conicere ἐνδέχεσθαι; nam cf. velut p. 198, 32, p. 223, 25, p. 225, 28 2 ante ἐνδέχεται expunxit οὐα B 10 δ' addidi 12 ἢ a 14 τινὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν B: om. a 16 ἐστι om. Ar. 17 ααὶ add. B² 18 ἐκδεχομένης a 23 post ἐπὶ add. τῶν a 26 ἔφαμεν] p. 205, 4 31 ἐνδέξεται a 35 post παντὶ add. δὲ a

άληθής ἄρα ή κατάφασις ή 'ένδέγεται παντί'. τοῦ ἄρα ἐνδέγεσθαι τὸ 67 συμπέρασμα· οδ γάρ δη παντί ἐξ ἀνάγκης ἔσται ὑπάρχον τὸ Α τῷ Γ ένδεγομένης ούσης τῆς ἐλάττονος. ἢ καὶ ἐν ταύτη τῆ μίξει πάλιν εἴη ἄν 30 δειχνύμενον οὐ τὸ 'ἐνδέγεται παντί' ἀλλὰ τὸ ἰδίως ἀντιχείμενον τῷ ἐξ 5 ἀνάγχης τινὶ μή, ὅπερ ἐστὶ τὸ 'οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρξει'. εἰς ταύτην γάρ ή μετάληψις έγένετο τῆς 'οὐκ ένδέγεται παντί'. ἥτις εἰ μὴ ἴση ἐστὶ τῆ 'οὐκ ἐνδέχεται παντί' ἡ 'ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή', τῷ τὸ μὲν 'οὐκ ἐνδέγεται παντί' άληθές είναι καὶ κατά τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάργοντος καὶ κατά τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάργοντος, εἰς δὲ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ το 10 ύπαργειν γενομένης τῆς μεταλήψεως τῆς 'οὐχ ἐνδέγεται παντί' ἐν ταύτη τῆ συμπλοχῆ οὐδὲν ἀδύνατον συνάγεσθαι· εἴρηται δὲ ἡμῖν περὶ τούτου ἐν τοῖς πρώτοις. τὸ δὲ 'οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης οὐχ ὑπάρχει' εἴη ἄν πάλιν ἀναιρετικόν τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάργειν. ὥσπερ ἦν τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης ύπαργειν αναιρούν τὸ τινὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπαργειν. εἴη ο' ἄν καὶ ἡ 'οὐδενὶ 40 15 ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει' ἀληθής καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπαργόντων, όποία ἐστὶν ἡ λέγουσα 'οὐδενὶ σώματι ἐξ ἀνάγκης τὸ κινεῖσθαι οὐχ ὑπάρχει'. έστι γάρ, ὧ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, ὡς τῷ κυκλοφορητικῷ. εἴρηται δὲ ἡμῖν περί τούτου έν τοῖς πρώτοις.

Δύναται μέντοι καὶ μὴ μεταλαμβανομένου τοῦ ἐνδέχεσθαι εἰς τὸ 20 υπάργειν άλλά τηρουμένου του το Β τῷ Γ ἐνδέγεσθαι παντί δείχνυσθαι 45 τὸ ἀδύνατον. ἄν γὰρ ἢ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή, τὸ δὲ Β τῷ Γ παντί ἐνδέγηται, συνάγεται ἐν τῷ τρίτῳ σγήματι τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεσθαι τινὶ μή, δ ἀδύνατον παντὶ γὰρ αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει. ἀλλ' ἐπεὶ 68" μηδέπω περί τῆς ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι μίξεως τῆς ἐξ ἐνδεχομένων καὶ 25 ἀναγχαίως ὑπαρχουσῶν δέδεικται, τί συνάγεται, καὶ τίνες εἰσὶ συμπλοκαὶ συλλογιστικαί εν αὐτῷ, διὰ τοῦτο τῆ μεταλήψει τἤ τῆς ἐνδεχομένης εἰς την υπάργουσαν γρήται είρηται γάρ ήδη περί των μίξεων των έξ άναγχαίας 5 τε καὶ ὑπαργούσης κατὰ παντὰ τὰ σγήματα. δεῖ μέντοι εἰδέναι, ὅτι, ὅσον έπὶ τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ ⟨τῆ⟩ γινομένη διὰ τοῦ τρίτου σχήματος, ἐπὶ 30 της μίξεως της έχούσης την μείζονα καθόλου αναγκαίαν η καταφατικήν η άποφατικήν την δε ελάττονα ενδεγομένην και άναγκαΐον και ύπάρχον και ένδεγόμενον συμπέρασμα γινόμενον δείχνυσθαι δύναται, χαταφατικής μέν 10 ούσης τῆς ἀναγκαίας καταφατικά, ἀποφατικῆς δὲ ἀποφατικά. αὐτὸς δὲ εἴρηχε τοῦ δὲ ἐξ ἀνάγχης μὴ ὑπάρχειν οὐχ ἔσται συλλογισμός. 35 εξήτηται δε και περί τούτων επί πλέον ήμιν εν τῷ Περι μίξεων γεγραμμένω βιβλίω.

² ὑπάρχον om. a 4. 5 ἐξ ἀνάγκης B: οὐκ ἐνδέχεται a 6 ἥτις sqq.] nescio, quo vitio periodus turbetur 7 ἡ ἐξ ἀνάγκης . . . παντὶ (8) in mg. B οὐκ (post μὲν) om. a 9. 10 ὑπάρχειν τινὶ a 11 εἴρηται] p. 198,5 sqq. 17 εἴρηται] p. 198,31 — 199,4 25 ἀναγκαίως scripsi: ἀναγκαίων aB ὑπαρχούσης a συνάγεται scripsi: συνάγεσθαι aB 27 χρῆσθαι a 29 τῆ a: om. B 35 καὶ superscr. B^1

p. 36a2 Πάλιν τὸ μὲν Α ἐνδεχέσθω παντὶ τῷ Β.

68r

Δείχνυσιν, ὅτι τῆς μείζονος καθόλου καταφατικῆς ἐνδεχομένης οὕσης 15 τῆς δὲ ἐλάττονος ἀναγκαίας καθόλου καταφατικῆς [ἢ ἀποφατικῆς] ἀναγκαῖόν τι συνάγεσθαι. ἄμα καί, ὅτι τέλειος ὁ ἐκ τῆς τοιαύτης συζυγίας συλλογισμός, 5 ὑπομιμνήσκει· διὰ γὰρ τοῦ κατὰ παντὸς δείχνυται τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον συναγόμενον.

p. 36a7 Εί δὲ μὴ όμοιοσχήμονες αί προτάσεις.

Τοῦτ' ἔστιν, εἰ ἡ έτέρα εἴη μόνον καταφατική. δείκνυσι δέ, τίνες 20 οῦτως ἐγουσῶν τῶν προτάσεων συζυγίαι συλλογιστικαί, καὶ ὅτι μηδεμία 10 αναγχαϊόν τι συνάγει. λαμβάνει δή πρώτον την έχουσαν την μείζονα καθόλου ἀποφατικήν ἀναγκαίαν (τὸ γὰρ Α μηδενὶ ἐνδεγέσθω τῷ Β, δ ἐξ ανάγχης μηθενί υπάργειν αυτώ σημαίνει) την δε ελάττονα την ΒΓ καθολου καταφατικήν ἐνδεχομένην. ἐπὶ δὲ ταύτης τῆς συζυγίας φησίν ἀναγκαῖον 25 είναι τὸ Α τῷ Γ μηδενὶ ὑπάρχειν, οὐ τοῦτο λέγων, ὅτι ἐξ ἀνάγχης μηδενί· 15 οὸ γὰρ τὸ ἀναγκαῖον ἐν τῷ συμπεράσματι τίθησιν· ἀλλὰ τοῦ τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἔσεσθαι δηλωτικόν τὸ ἐξ ἀνάγκης παρέθετο. συλλογιστικαὶ δὲ αί συζυγίαι αὖται αἱ ἐξ ἀνάγχης τι συνάγουσαι· τοιαῦται δέ, ἐν αἶς ἐπὶ πάσης ύλης γίνεται τὸ αὐτό. ὅτι γὰρ ὑπάρχον ἀποφατικὸν ἔλαβε συμπέρασμα, δήλον έχ τοῦ τὸ ἀντιχείμενον αὐτοῦ τὸ ὑποτιθέμενον ὑπὲρ τοῦ διὰ τῆς 30 20 εξε αδύνατον απαγωγής δείξαι τοῦτο γινόμενον τὸ συμπέρασμα υπάρχον καταφατικόν ύποτίθεσθαι άλλ' οὐκ ἐνδεχόμενον, ὅ ἐστι τῷ ἀναγκαίῳ ἀντικείμενον· εἶπε γὰρ κείσθω γὰρ ὑπάρχον. τὸ δὲ ἢ παντὶ ἢ τινὶ ἐκ περιουσίας υποτίθεται δειχνύς, ότι έχατέρω αυτών υποτεθέντι αδύνατόν τι έπαχολουθεῖ· ἐπεὶ ἢ γε ἀντιφατιχῶς ἀντιχειμένη τῆ μηδενὶ ὑπάρχειν λε- 35 25 γούση ή τὸ τινὶ ὑπάρχειν τιθεῖσά ἐστι. λαβὼν δὴ καὶ ὑποθέμενος τὸ αντιχείμενον τοῦ συμπεράσματος τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν προσλαμβάνει τὴν ἀντιστρέφουσαν τῷ ΑΒ ἀναγκαίαν ἢν γὰρ τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ἐξ ανάγκης και το Β δή οὐδενὶ τῷ Λ ἐξ ανάγκης αλλά και το Α κείται τινὶ τῷ Γ΄ ὑπάργειν ἢ παντί· συνάγεται ἐν πρώτφ σγήματι ἐξ ἀναγκαίας 40 30 αποφατικής καθόλου της μείζονος και υπαργούσης καταφατικής της ελάττονος η επί μέρους η καθόλου αναγκαῖον αποφατικόν το συμπέρασμα. γίνεται δή τὸ Β τινὶ τιῷ Γ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχον ἢ οὐδενί, ὅπερ ἀδύνατον. έχειτο γάρ τὸ Β παντὶ τῷ Γ΄ ἐνδέγεσθαι. τὸ ἄρα ἀντιχείμενον τοῦ ὑποτεθέντος έσται συναγόμενον ἐπὶ τῷ προκειμένη συζυγία τὸ τὸ Α μηδενὶ

¹ παντὶ τῷ $\bar{\beta}$ om. a 3 χαθόλου ἀναγχαίας a $\bar{\eta}$ (in ras. B¹) ἀποφατικῆς B: om. a 4 συνάγεσθαι scripsi (cf. vs. 13—18): συνάγεται aB 8 $\bar{\eta}$ superscr. B¹ 10 ἔχουσαν τὴν om. a 11 post τῷ $\bar{\beta}$ add. ἐξ ἀνάγχης Ar. (sed om. Cn) 13 ἐπὶ δὲ B: ἐπειδὴ a 16 αὶ om. a 17 τι a: τινὶ B 21 ἀναγχαίων a 22 γὰρ alterum om. a ὑπάρχον aB (n): ὑπάρχειν Ar. τόδε a 23 post περιουσίας add. δὲ a 24 εἴ γε a 25 χαὶ om. a 27 τῷ $\bar{\beta}$ B: τὸ $\bar{\beta}$ a 29 ἀνάγχης a

τῶ Γ΄ ὑπάργειν. εἰ δὲ τοῦ μηδενὶ ὑπάργειν, καὶ τοῦ ἐνδέγεσθαι μηδενί, ἐπεὶ 68r καὶ τὸ ἐνδέγεσθαι καὶ κατὰ τοῦ ὑπάργοντος κατηγορεῖται· τὸ μέν γὰρ ὑπάργον 45 καὶ ἐνδεγόμενον ἀληθὲς εἰπεῖν, | τὸ δ' ἐνδεγόμενον οὐ πάντως καὶ ὑπάρχον. 68

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι ἀληθοῦς μὲν ὄντος τοῦ ἐν ταῖς ἐξ ἀναγκαίας τῆς 5 μείζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττονος μίξεσιν ἐν τῷ πρώτῷ σχήματι αναγκαΐον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα ή δεῖξις ή προειρημένη ύγιής. εἰ δὲ ύπαργον είη γινόμενον τὸ συμπέρασμα, οὐδὲν ἀδύνατον συνάγεται· τὸ γὰρ δ Β τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάργειν ἢ μηδενὶ ὑπάργειν συναγθήσεται κείμενον ἐνδέγεσθαι παντί αὐτῷ· τοῦτο δὲ οὐκ ἀδύνατον. μήποτε οὖν ἀληθέστερον 10 λέγειν τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον καὶ ἐν τῆ τοιαύτη μίξει συνάγεσθαι; κειμένου γάρ τοῦ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ καὶ τὸ Β τῷ Γ παντὶ ἐνδέγεσθαι συναγθήσεται τὸ Α τῷ Γ ἐνδέγεσθαι μηδενί. εἰ γάρ μή, τὸ ἀντιχείμενον οὸχ ἐνδέγεται μηδενί, τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἀνάγχης τινί, 10 ής ούσης ἐπὶ μέρους ἀναγκαίας καταφατικής, ούσης δὲ καὶ τής ΒΑ ἀναγ-15 καίας ἀποφατικής καθόλου κατ' ἀντιστροφήν τής ΑΒ γίνεται ἐκ δύο αναγκαίων αναγκαῖον τὸ συμπέρασμα τὸ τὸ Β τῷ Γ τινὶ ἐξ ἀνάγκης μὴ ύπαργειν, δ αδύνατον παντί γαρ ενδέγεται αὐτῷ. αδύνατον άρα καί τὸ τὸ A ἐξ ἀνάγχης τινὶ τ $\tilde{\varphi}$ Γ · τὸ ἄρα ἀντιχείμενον τὸ 'ἐνδέχεται μηδενί'. η οὐδὲ οὕτως ἐνδεχόμενον ἔσται τὸ συμπέρασμα· συναχθήσεται γάρ τὸ 15 20 τῷ ἐξ ἀνάγχης τινὶ ἀντιχείμενον, ὅ ἐστιν οὐδενὶ ἐξ ἀνάγχης, ⟨δ⟩ ὅτι ἄλλο έστὶ τῆς ἐνδεχομένης, φθάνει δεδεῖχθαι.

Τὸ δὲ ὥστε οὐ παντὶ τῷ Γ τὸ Β ἐνδέχεται ὑπάρχειν, δ ὑπέκειτο [δε] εξ άργης, ἴσον εστὶ τῷ ΄ωστε συμβήσεται τὸ B τῷ Γ μη παντὶ ένδέγεσθαι δπάρχειν', (δ) ώς ἴσον έλαβε τῷ μὴ παντὶ δπάργειν· τοῦτο 25 γάρ ἀντιχείμενον τῷ δειχνυμένω συνάγεσθαι. βουλόμενος γάρ δεῖξαι, ὅτι 20 μηδενὶ ύπάρχει, τούτω έχρήσατο. δ δείχνυται καὶ ύπάρχον καθόλου ἀποφατικόν διά της είς άδύνατον άπαγωγης, ώς αὐτὸς έβουλήθη δεικνύναι τὸ συμπέρασμα γινόμενον ἐπὶ τῆ προειρημένη συμπλοχῆ, διὰ τοῦ τρίτου σχήματος. εί γὰρ μὴ ἀληθὲς τὸ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ, ἀληθὲς ἔσται τὸ τινί· 30 (τ) εὶ προσληφθείη (ή) ἐνδεχομένη εἰς τὴν ὑπάργουσαν μεταληφθεῖσα 'τὸ Β 25 τῶ Γ παντί', συναχθήσεται τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν, ὂν ἀδύνατον· ἔχειτο γάρ έξ ἀνάγχης μηδενὶ ὑπάργειν.

Πάλιν ἔστω ή κατηγορική πρότασις ἀναγκαία, καὶ τὸ p. 36a17 μέν Α ένδεχέσθω μηδενί τῷ Β δπάρχειν.

Λαμβάνει πάλιν συζυγίαν, εν ή ή μεν μείζων ενδεχομένη καθόλου 35 ἀποφατική ἐστιν ή δὲ ἐλάττων καθόλου καταφατική ἀναγκαία, καὶ δείκνυσιν, 30

² καὶ (ante τὸ) om. a 3 καὶ prius om. a 4 μὲν om. a 6 ante δεῖξις eras. δὲ, ut videtur, B 16 τὸ alterum om a 20 δ addidi: ὅπερ add. a 21 φθάνει 23 δè B: om. a 24 δ a: om. B τῷ δεδείγθαι] c. 15 p. 33 b 30, p. 34 b 27 sqq. corr. ex τὸ B 30 $\tilde{\phi}$ a: om. B $\tilde{\eta}$ a: om. B 31 δπάρχειν δν corr. ex δν δπάρχειν B² 33 κατηγορική aB: καταφατική Ar. 34 τ $\tilde{\phi}$ aB (C): τ $\tilde{\omega}$ ν Ar.

δτι τε τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον, οὐκ ἀναγκαῖον, καὶ ὅτι ὁ συλλογισμὸς 68° τέλειος διά γάρ τοῦ κατά μηδενός τὸ Α τοῦ Β ἐνδεγομένως δείκνυται τὸ συμπέρασμα. δειχνὸς δέ, ὅτι τοῦ χατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου γίνεται τὸ συμπέρασμα, φησὶν ῆ τε γὰρ πρότασις οὕτως ἐλήφθη ἡ ἀπὸ τοῦ 5 μείζονος ἄχρου, τοῦτ' ἔστιν 'ή γὰρ μείζων πρότασις ἐνδεχομένη ἐλήφθη': 35 έρρήθη δε ήμιν, ότι της μείζονος ούσης ένδεγομένης τέλειοι (οί) συλλογισμοί καὶ τοῦ κατά τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου. ἐνδέξεται γὰρ καὶ τῷ Γ τὸ Α, έπεὶ τοῦ B ἐστίν, $\mathring{\phi}$ παντὶ ἐνδέχεται. τὸ δὲ καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον οὐκ έστιν άγαγεῖν τοιοῦτόν ἐστιν· εἰπών, ὅτι ἐκ τῶν κειμένων φανερόν ἐστιν 10 ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας, ὅτι ἐνδεγόμενον καθόλου ἀποφατικὸν γίνεται τὸ 40 συμπέρασμα (είπε γὰρ ἀλλ' οὐ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἀλλὰ τοῦ ἐνδέγεσθαι μη ύπάργειν), προστίθησιν, δτι 'οὐ γὰρ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον άπαγωγης έστι δείξαι τοῦ ὑπάργειν γινόμενον τὸ συμπέρασμα, ὡς ἐπὶ τῆς πρό αὐτῆς συζυγίας ἐποιήσαμεν'. εἰ γὰρ ὡς ἐπ' ἐκείνης καὶ ἐπὶ ταύτης 15 λαβόντες τὸ Α τῷ Γ μηδενὶ ὑπάργειν τὸ ἀντιχείμενον αὐτοῦ τὸ τινὶ ὑπάργειν ή καὶ τὸ παντὶ ὑποθοίμεθα θέλοντες δεῖξαι τοῦ μηδενὶ ὑπάρχειν γι- 45 νόμενον τὸ συμπέρασμα ἀλλ' οὐ τοῦ ἐνδέγεσθαι μηδενί, εἶτα κειμένη ταύτη προσλάβοιμεν τὸ Α τῷ Β ενδέγεσθαι μηδενί, ἀσυλλό γιστος ή συζυγία γί-69 νεται οὖσα ἐν δευτέρω σγήματι ⟨ἐκ⟩ καταφατικῆς ὑπαργούσης ἐπὶ μέρους 20 καὶ καθόλου ἀποφατικῆς ἐνδεγομένης τῷ τὸ ἐνδεγόμενον ἴσον εἶναι καταφατικώ. οὐ πρόεισι δὴ ἡ δεῖξις. ἀσαφῆ δὲ τὴν λέξιν διὰ συντομίαν πεποίηκε· λαβών γάρ άντὶ τοῦ ἐνδεγομένου ἀποφατικοῦ καθόλου ὑπάργον άποφατικὸν καθόλου τὸ συμπέρασμα καί, ὅτι μὴ δείκνυται τοῦτο συναγόμενον, 5 διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς βουλόμενος δεῖξαι οὐχέτι ἔλαβε τὸ ἀντιχεί-25 μενον αὐτοῦ καὶ ὑπέθετο (τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐπὶ μέρους ὑπάργον καταφατικὸν τὸ τὸ Α τῷ Γ τινὶ ὑπάρχειν, δ μετὰ τοῦ 'τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί' οὐδὲν συνάγει), ἀλλ' ώς γνωρίμου ὄντος τοῦ ὀφείλοντος μεταληφθῆναι καὶ ύποτεθηναι αντὶ τοῦ καθόλου αποφατικοῦ ύπαργοντος, δ ην τὸ ἐπὶ μέρους 10 καταφατικόν υπάρχον, παρείασε καὶ μόνον προσέλαβε τό, μεθ' οῦ ἐκεῖνο 30 οδόξν συνάγει. φέρεται μέντοι έν τισιν αντιγράφοις αντί τοῦ εἰ γαρ ύποτεθείη τὸ Α τῷ Γ μηδενὶ ὑπάργειν τὸ εἰ γὰρ ὑποτεθείη τὸ Α τῷ Γ τινὶ [μὴ] ὑπάρχειν. κἄν ἢ αὕτη γραφή, εἴη ἄν πάλιν παρειαμένον, δτι τὸ A τῷ Γ μηδενὶ ὑπάρχει, οὖ τὸ ἀντιχείμενον τὸ τὸ A τινὶ τῷ Γ ύπάρχει' τεθέν μετά τοῦ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεσθαι μηδενὶ οὐδέν συνάγει. 35 αλλ' οδδ' αν προσλάβωμεν τῆ δποθέσει τῆ τὸ Α τινὶ τῷ Γ δπάρχειν 15 λαμβανούση την το Β παντί τῷ Γ ὑπάρχειν, οὐδὲν ἀδύνατον συναχθήσεται. συνάγεται μὲν γὰρ ἐν τρίτφ σχήματι τὸ Α τῷ Β τινὶ ὁπάρχειν, δ οὐχ

⁴ η τε γὰρ B et Ar.: ὅτε γὰρ ἡ a ἡ a et Ar.: οm. B (n) 6 ἐρρήθη] c. 15 p. $33^{\,\mathrm{h}}25$ sqq., c. 16 p. $35^{\,\mathrm{h}}23$ sqq. οί a: οm. B 9 ἀγαγεῖν a et Ar.: ἀνάγειν B 17 εἴτε a 19 ἐχ a: οm. B 21 λέξιν B: δεῖξιν a 22 γὰρ corr. ex δὲ B¹ 23 μἡ om. a 28 ἀντὶ om. a 30 ἀντὶ τοῦ . . . μηδενὶ ὑπάρχειν (31) om. a (31 μηδενὶ ABC dfnu: τινὶ Bekker et Waitz vet. interpretis Lat. et Boethii auctoritatem secutus) 32 μἡ iam Waitz deleri voluit Organ. p. 29 η αὅτη scripsi: ἡ αὐτἡ <math>β: ἡ αὐτἡ η η α παρειμένον a 33 μηδενὶ corr. ex τινὶ μἡ B¹ 37 τινὶ τῷ β a

έστιν αδύνατον, φ ένδέχεται μηδενί το Α, τούτφ τινί ύπαρχειν αύτο τούτο. 69r έπει ἐνδεγομενόν γε τὸ συμπέρασμα ἔνεστι [δὲ] δεῖξαι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. εί γὰο μη άληθες τὸ τὸ Α ἐνδέγεσθαι μηδενὶ τῷ Ι'. άληθες 20 έσται τὸ 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί', τοῦτ' ἔστι τὸ ἐξ ἀνάγχης τινί· κεῖται δὲ 5 καὶ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί· ἐξ ὧν ἐν τρίτῳ σχήματι συνάγεται τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τινί. τοῦτο δὲ ἀδύνατον· ἔκειτο γὰρ αὐτῷ μηδενὶ ενδέχεσθαι, ώστε καὶ παντί. ἀδύνατον ἄρα καὶ τὸ τὸ A τινὶ τῷ Γ ἐξ ανάγκης · άληθες ἄρα τὸ 'ἐνδέγεται μηδενί'. ἔσται γάρ συμπέρασμα τοῦ κατά τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου ἀλλ' οὐ τοῦ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης, ὥσπερ 25 10 ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐφ' ὧν ἡ μετάληψις τοῦ 'οὐκ ἐνδέγεται μηδενί' εἰς τὸ τινὶ έξ ανάγκης έγίνετο: ἐπὶ γὰρ τῆς προκειμένης μίζεως, κἂν τὸ 'οὐκ ἐνδέγεται μηδενί' μεταληφθή πάλιν καὶ εἰς τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή, καθ' οδ καὶ αὐτοῦ άληθεύεται τὸ 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενί', όμοίως άδύνατον συνάγεται τὸ τὸ Aτινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάργειν, ῷ παντὶ ἐνδέγεσθαι κεῖται. ώστε, εἰ 30 15 καθ' έκάτερον τούτων, καθ' ων άληθεύεται μόνων τὸ 'οὐκ ἐνδέγεται μηδενί', όποτεθεν αδόνατόν τι επεται, δήλον δτι τὸ ταύτη ίδίως αντικείμενον είη αν δειχνύμενον· τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐνδέχεσθαι μηδενί.

p. 36a25 'Εάν δὲ πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρφ τεθῆ τὸ στερητικόν.

"Αν ή μὲν μείζων ἢ καταφατική ή δὲ ἐλάττων ἀποφατική ἐν τῆ ἐξ 20 αναγχαίας χαὶ ἐνδεγομένης μίξει, οδ αν μὲν στερητική οδσα ή ἐλάττων ἦ 35 ένδεγομένη, συλλογιστικήν φησιν έσεσθαι συζυγίαν αντιστραφέντος τοῦ ένδεγομένου ἀποφατιχοῦ εἰς τὸ χαταφατιχόν. ὅταν δὲ ἡ ἐλάττων οὖσα αποφατική αναγκαία ή της μείζονος ούσης καταφατικής ένδεχομένης, ού φησιν ἔσεσθαι συλλογισμόν. τὸ δ' αἴτιον, ὅτι κεῖται ἡμῖν ἀδύνατον ὂν ἐν 25 τῷ πρώτῳ σγήματι ἀποφατικῆς οὕσης τῆς ἐλάττονος γίνεσθαι συλλογισμόν. 40 όταν μεν οὖν ἐνδεγομένη ληφθῆ ⟨ή⟩ ἀποφατική, εἰς καταφατικήν οῖα τέ έστι μεταληφθήναι· αν δε αναγχαία ληφθή, μένουσα αποφατική οὐ ποιεῖ συλλογισμόν· άλλ' οὐδ' ἄν ἀμφότεραι αί προτάσεις ἀποφατικαὶ ληφθώσιν, αναγχαία δε ή ελάττων. ελέγγει δε ασυλλογίστους τας συζυγίας τας έγούσας 30 την ελάττονα αναγχαίαν αποφατικήν τη των δρων παραθέσει δείξας ούτως 45 έγόντων καὶ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ μηδενὶ δυνάμενον συνάγεσθαι. τοῦ μέν οὖν παντὶ ὅροι λευκόν, ζῷον, χιών τὸ γὰρ λευκὸν ἐνδέχεται παντὶ [τῷ] ζώω καὶ | ἐνδέγεται μηδενί, τὸ δὲ ζῷον ἐξ ἀνάγκης οὐδεμιᾳ χιόνι, 69* καὶ τὸ λευκὸν πάση γιόνι ἐξ ἀνάγκης. τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν λευκόν, ζῷον, 35 πίττα· όμοίως γάρ εγουσῶν τῶν προτάσεων λευχὸν οὐδεμιᾳ πίττη ἐξ

² ἐπεὶ B: ὅτι a δὲ B: om. a 7 καὶ τὸ om. a 8 ἐνδέχεσθαι a
15 μόν B: om. a 18 ἄν a 19 μὲν ἡ a 20 μὲν om. a 21 συλλογιστικήν] στι in ras. 3 lit. B 25 τῷ om. a 26 ἡ addidi 32 γὰρ
post add., ut videtur, B¹: om. a 33 τῷ B: om. a 35 οὐδεμιᾳ πίττη
λευκὸν a

ἀνάγχης. ἴσως δὲ ἀληθέστερον ἀντὶ τοῦ ζώου λαβεῖν ἵππον, ἐπεὶ μὴ 69° ἀληθὲς τὸ τὸ λευχὸν ἐνδέγεσθαι μηδενὶ ζώω.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον φησὶν ἔσεσθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλ-5 λογισμών, δνπερ, ότε άμφότεραι καθόλου ήσαν, κάν εί ή μέν καθόλου είη 5 τῶν προτάσεων ἡ δὲ ἐπὶ μέρους. ἐν γὰρ ταῖς συλλογιστικαῖς συζυγίαις ἐν τῆ προχειμένη μίζει μὴ οὐσῶν ἀμφοτέρων χαθόλου, ἄν μὲν ἡ μείζων ἢ χαθόλου ἀποφατική ἀναγκαία ή δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἐνδεγομένη καταφατική, έπὶ μέρους ἀποφατικόν φησιν ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα, οὐ μὴν ἐνδεχόμενον 10 άλλὰ ὑπάργον. δ δείχνυσιν οῦτως τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, τὸ Β 10 τῶ Γ ἐνδεγέσθω τινί· τὸ δὴ Α τινὶ τῷ Γ οὸγ ὑπάργει· εἰ γὰρ μή, τὸ αντικείμενον παντί ύπαργέτω τὸ A τῷ Γ· τῷ δὲ B τὸ A ἔκειτο ἐξ ἀνάγκης μηδενί· γίνεται εν δευτέρω σγήματι συζυγία εξ αναγκαίας αποφατικής τής μείζονος καὶ καθόλου καταφατικῆς ύπαρχούσης τῆς ἐλάττονος συγκειμένη, 15 έν ή έδείγθη καθόλου αποφατικόν αναγκαΐον γινόμενον τὸ συμπέρασμα. 15 αντιστραφείσης γάρ της αναγκαίας γίνεται το Β τῷ Α ἐξ ανάγκης οδδενί. ύπέχειτο δὲ καὶ τὸ Α τῷ Γ παντὶ ὑπάρχειν· γίνεται τὸ Β ἐξ ἀνάγκης οδοενὶ τῷ Γ, ὅπερ ἀδύνατον ἔχειτο γὰρ ἐνδέχεσθαι τινί. ἀδύνατον ἄρα τὸ ύποτεθὲν συμπέρασμα, ῷ τοῦτο ἡχολούθησεν: ἦν δὲ τὸ Α παντὶ τῷ Γ. τὸ ἄρα ἀντιχείμενον ἀληθὲς τὸ τὸ Α μὴ παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. ὑπάρχον 20

20 δη το συμπέρασμα. αλλά ή μεν δεῖξις αῦτη ἐπὶ συγχωρουμένω τῷ ἐξ ἀναγκαίας τῆς μείζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττονος ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἔνεστι δὲ καὶ χωρὶς τούτου ἐνδεχόμενον ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν δεῖξαι τὸ συμπέρασμα ἐν τῆ προκειμένη συζυγία γινόμενον διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀναμφιλέκτως. εἰ γὰρ μὴ ἀληθὲς τὸ τὸ Α ἐνδέ-

25 χεσθαι τινὶ τιῷ Γ μὴ ὑπάρχειν, ἀληθὲς ἔσται τὸ ἐξ ἀνάγκης παντί· κεῖται 25 δὲ καὶ τὸ Α τιῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐδενί· ἐξ ὧν συνάγεται ἐν δευτέρῳ σχήματι τὸ Β τιῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, ὅπερ ἀδύνατον· ἐνεδέχετο γὰρ τινί. ἀληθὲς ἄρα τὸ τὸ Α ἐνδέχεσθαι τινὶ τιῷ Γ μὴ ὑπάρχειν.

"Αν μέντοι, φησίν, εν τῷ ἀποφατικῷ συλλογισμῷ μὴ ἢ ἡ μείζων 30 πρότασις ἀναγκαία ἀποφατική, ἀλλὰ ἡ ἐλάττων ἢ ἐπὶ μέρους καταφατικὴ 30 ἀναγκαία, ὡς εἶναι τὴν μείζονα καθόλου ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην, ἢ πάλιν ἐν τῷ καταφατικῷ συλλογισμῷ ἡ μείζων ἢ καθόλου καταφατικὴ ἀναγκαία οὕσης τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένης, οὕ φησιν ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα ἔτι τοῦ ὑπάρχοντος, ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένης μείζονος ἐνδεχομένης

ἀποφατικῆς τῆς δὲ ἐλάττονος ἀναγκαίας ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ἐνδεγόμενον 35

¹ μἡ α: μήτ β 2 τὸ alterum om. α 4 ὥσπερ α 10 ἐνδέχεσθαι α 13 συγκειμένη α: συγκειμένης Β 14 ἐδείχθη] c. 10 p. 30 τ -13 18 δὲ in ras. B 20 post ἀλλὰ expunxit καὶ B¹ αὕτη α: αὐτῶν B ἐπὶ α: ἐπεὶ B 21 γίνεσθαι α: γίνεται B 22 ἕνεστι] ἐν B pr., εστι add. B² 27 ἐνδέχεται α 30 πρότασις om. α 30. 31 ἀναγκαία καταφατική α 32 ante ἡ add. εἰ α

³⁵ ἐλάττονος ἐπὶ μέρους a: ἐπὶ μέρους ἐλάττονος B 34. 35 ἐνδεχομένου] ο prius in ras. 2-3 lit. B 36 ἐπὶ μέρους ἀναγκαίας a ἐνδεχόμενον post ἀποφατικὸν (p. 213, 1) transponit a

έπὶ μέρους ἀποφατικὸν δείκνυται γινόμενον τὸ συμπέρασμα διὰ τοῦ κατὰ 69% μηδενός τῷ τὶ μὲν Γ ὑπὸ τὸ Β εἶναι τὸ δὲ Α ἐνδέγεσθαι μηδενὶ τῷ Β. ώστε καὶ τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεται μὴ ὁπάρχειν. οὕτως γὰρ εἶγε, καὶ ὅτε καθόλου καταφατική ἀναγκαία ή ἐλάττων ἔκειτο, ἐφ' ής συζυγίας εἰς δεῖξιν 5 τοῦ ἐνδεγόμενον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα προσεχρήσατο τῷ μὴ δύνασθαι 10 ύπάργον δειγθηναι διά της είς αδύνατον απαγωγης. οὐδε γάρ ἐπὶ ταύτης οδόν τε διά της εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγης ὑπάρχον ἀποφατικόν ἐπὶ μέρους δειγθήναι το συμπέρασμα. η γάρ εν δευτέρω σγήματι έσται άσυλλόγιστος συμπλοχή ή εν τρίτο μηδεν συνάγουσα αδύνατον, ώς χαὶ ότε ήν ή ελάττων 10 αναγχαία χαθόλου χαταφατική τῆς μείζονος ούσης ένδεγομένης αποφατικῆς, 45 ώς ἐδείξαμεν. ἄξιον δ', ώς πρόσθεν ἤδη εἶπον, ἐπιζητῆσαι, διὰ τί τῆς μείζονος άναγχαίας λαμβανομένης χαθόλου άποφατιχής οὐχ ἔσται | τὸ συμ-70ε πέρασμα άναγκαῖον ἀποφατικόν. ἄν τε γάρ τῆς [εἰς] Λ Β οὕσης ἀναγκαίας καθόλου ἀποφατικής της δε ελάττονος ενδεγομένης καθόλου καταφατικής 15 αναγκαῖον καθόλου φῶμεν ἀποφατικόν συνάγεσθαι, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον άπαγωγῆς οῦτως ἔχον δειχθήσεται. εἰ γὰρ μὴ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ ὑπάρξει, ἐνδέξεται οὕτω τινί· ἀλλὰ καὶ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέγεται 5 παντί· τὸ Α ἄρα τῷ Β ἐνδέξεται τινί, ὅπερ ἀδύνατον· ἐξ ἀνάγκης γὰρ αὐτιῷ ἔχειτο μηδενὶ ὑπάρχειν. ἀλλά κᾶν ἐπὶξμέρους καταφατικὸν ἐνδεγόμενον 20 η τὸ ΒΓ, καὶ οῦτως ἔσεσθαι λέγειν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἀναγκαῖον έσται τὸ συμπέρασμα. τὸ γὰρ Α τινὶ ⟨μὴ⟩ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης εἰ γὰρ μή, παντὶ ἐνδέχεται· ἀλλὰ καὶ τὸ Β τῷ Γ τινὶ ἐνδέχεται· τὸ ἄρα Α τῷ Β 10 τινὶ ἐνδέξεται, ὅπερ ἀδύνατον· ἔχειτο γὰρ αὐτῷ ἐξ ἀνάγχης μηδενί. ἀληθὲς άρα τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ ὑπάργειν, εἰ εἴη ἡ Β Γ ἐνδεγομένη 25 καθόλου, ή τινὶ οὔ, εἰ ή αὐτὴ ἐπὶ μέρους λαμβάνοιτο ἐνδεχομένη. ἀλλὰ περί μεν τούτων, ως εἶπον ἤοη, ἐζήτηται ἡμῖν ἐν τῷ Περὶ τῶν μίξεων βιβλίω.

Πάλιν δὲ ἐἀν ἀμφότεραι μὲν ιστι καταφατικαί, ἡ δὲ μείζων καθόλου τε καὶ ἀναγκαία, ἡ δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένη (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ 15 30 ἢ τὸ καθόλου ἐν τῷ κατηγορικῷ), τὸ συμπέρασμα δὴ ἐπὶ μέρους ἐνδεχόμενον καταφατικὸν ἔσεσθαί φησιν, ισπερ καὶ ὅτε ἢν τῆς μείζονος οὕσης καθόλου καταφατικῆς ἀναγκαίας ἡ ἐλάττων καθόλου ἐνδεχομένη· διὰ γὰρ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐδείχθη συμπέρασμα γινόμενον ἐνδεχόμενον καθόλου καταφατικόν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης 20 35 συζυγίας δεικτέον τοῦτο. κείσθω γὰρ ἐπὶ τοῖς κειμένοις τὸ Α τῷ Γ

² τὶ a: τὸ B 3 ἐνδέχεσθαι a 9 ante συμπλοκὴ add. ἡ a 10 ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης a 11 ἐδείξαμεν] p. 210,8 sqq. εἴπον] p. 207,28 sqq. 13 εἰς (ex vs. 15 translatum) B: οm. a 14 ἐνδεχομένης καθόλου καταφατικῆς B: καθόλου ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης a 17 ἐνδέξεται B: ἐνδέχεται a 18 ἄρα ā a ἐνδέχεται a 21 μὴ a: οm. B 26 εἴπον] p. 207,35 30.31 ἐνδεχόμενον ἐπὶ μέρους a 32 ἡ ἐλάττων scripsi: ἢ καὶ aB (recte interpr. Lat.: quemadmodum etiam quando maior universalis affirmativa necessaria, minor vero universalis contingens erat) 33 γὰρ τῆς corr., ut videtur, B ἐδείχθη] p. 36 a 1 post συμπέρασμα (compend.) eras. 3-4 lit. B γινόμενον] νόμενο in ras. B 35 κείσθω B: κεῖσθαι a

ένδέγεσθαι τινὶ ὑπάρχειν. εἰ γὰρ μή, τὸ ἀντιχείμενον οὐχ ἐνδέγεται τινὶ 70r [μή] ὑπάρχειν, τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἀνάγχης οὐδενί· ἀλλὰ καὶ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέγεται τινί, δ μετειλήφθω εἰς τὸ τινὶ ὑπάργειν· τὸ ἄρα Α τινὶ τῷ Β οὐγ ὑπάρξει η ενδέγεται τινὶ μὴ ὑπάργειν εν τρίτιο σχήματι· οὐδεν γὰρ διαφέρει, 5 όποτέρα αν ληφθή, ** * ἐνδεχομένη καὶ μεταληφθή εἰς τὴν ὑπάργουσαν, 25 πρόεισιν ό λόγος. ἀδύνατον δὲ τὸ Α τῷ Β ἢ μὴ ὑπάρχειν τινὶ ἢ ἐνδέγεσθαι τινὶ αὐτῷ μὴ ὑπάργειν, ὅπερ ἀδύνατον · ὑπέκειτο γὰρ αὐτῷ παντὶ έξ ἀνάγκης ὑπάρχειν. τὸ ἄρα ἀντικείμενον τοῦ ὑποτεθέντος, ῷ τὸ ἀδύνατον ήχολούθησεν, ἐστίν· ἔστι δὲ τὸ ἐνδέχεσθαι μὲν τὸ Α τινὶ τῷ Γ, ὅτι ἴσον 10 δύναται τῶ μὴ ἐνδέγεσθαι τινὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης μηδενί, εἰς δ μετελήφθη. έστι δὲ ἄρα τὸ συναγόμενον ἰδίως τὸ οὸν ἐξ ἀνάγκης μηδενί, δ ἀντίκειται 30 τῆ ὑποθέσει. ἄν μέντοι μηὸὲ τὸ ἐνδέχεσθαι τινὶ ληφθῆ συνάγεσθαι ἀλλὰ τὸ τινὶ ὑπάργειν καὶ τούτου ὑποτεθῆ τὸ ἀντικείμενον τὸ μηδενὶ ὑπάργειν, προσληφθέντος τοῦ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεσθαι τινὶ συναγθήσεται τὸ τὸ Α 15 τῷ Β τινὶ μὴ ὑπάρχειν ἢ ἐνδέχεσθαι τινὶ μὴ ὑπάργειν, ἄπερ ἀδύνατα, εἴ γε ἐξ ἀνάγχης αὐτῷ παντὶ ὑπάρχει. ὧστ' ἀναιρουμένης τῆς ὑποθέσεως 35 συνάγοιτ' ἄν τὸ Α τῷ Γ τινὶ ὑπάρχειν. λέγει δὲ μὴ γίνεσθαι τοῦ ὑπάρχειν συμπέρασμα έν τῆ προχειμένη συμπλοχῆ. "Αν δὲ μηχέθ' ἡ μείζων ἦ χαθόλου ἀλλ' ἡ ἐλάττων, ὡς ἄν ληφθῆ ἡ

20 ελάττων, είτε καταφατική είτε ἀποφατική ἐνδεχομένη, τῆς μείζονος οὐσης ἐπὶ μέρους ἀναγχαίας οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός. καὶ τοῦτο πάλιν τῆ τῶν δρων παραθέσει δείχνυσι. τοῦ μὲν γὰρ παντὶ ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγχης δροι 40 ζφον, λευχόν, ἄνθρωπος· τὸ γὰρ ζφον τινὶ λευχφ ἐξ ἀνάγχης ὑπάρχει ὡς χύχνω, ἀλλὰ χαὶ τινὶ λευχῷ οὐχ ὑπάρχει ὡς χιόνι· τὸ δὲ λευχὸν παντὶ 25 ανθρώπφ ἐνδέχεται, αλλά καὶ ἐνδέχεται μηδενί· καὶ τὸ ζφον παντὶ ἀνθρώπφ έξ ἀνάγκης. τοῦ δέ γε μηδενὶ ζῷον, λευκόν, ἱμάτιον· πάλιν γὰρ ὁμοίως αληθών οὐσών αμφοτέρων τών προτάσεων το ζώον εξ ανάγχης οὐδενὶ 45 ίματίω. ἀλλ' οὐδ' ἄν τὸ μὲν καθόλου ἀναγκαῖον ἦ, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἐλάττων πρότασις (χαθόλου γὰρ ἦν αὕτη), τὸ δ' ἐν μέρει ἐνδεχόμενον, οὐδ' οὕτως 30 έσται τις συλλογισμός. εἰ μὲν γὰρ εἰη στερητική ή ἐλάττων καθόλου τε 70ν καὶ ἀναγκαία, ὅροι τοῦ μὲν ὑπάρχειν ζῷον, λευκόν, κόραξ. ζῷον γὰρ ενδέχεται τινὶ λευχῷ καὶ ἐνδέχεται τινὶ μή, τὸ δὲ λευχὸν ἐξ ἀνάγχης οὐδενὶ κόρακι, (καί) ζῷον [ό] ἐξ ἀνάγκης κόρακι παντί. τοῦ δὲ μηδενὶ ζῷον, λευκόν, πίττα· όμοίως γάρ ἐχουσῶν τῶν προτάσεων ζῷον οὐδεμιᾳ πίττη. ἄν δ' 5 35 ή ελάττων καθόλου καταφατική αναγκαία, δροι τοῦ μεν ὑπάρχειν ζῷον, λευκόν, κύκνος· πάλιν γάρ ζώον ἐνδέχεται τινὶ λευκώ καὶ ἐνδέχεται τινὶ

¹ ὑπάρχειν a: ὑπάρχον B 2 μὴ B: om. a μηδενί a 4 ἢ a: ἡ B 5 post ὁποτέρα add. γὰρ a suppleas ⟨έπεί, κἂν ληφθῆ⟩ seq. καὶ in κἂν correcto ἐνδεχομένως a 9 ἐστίν] fort. ἔσται μὲν om. a ὅτι scripsi: δ aB 10 τὸ corr. (ex τῷ?) B¹ 15 ἢ ἐνδέχεσθαι τινὶ μὴ ὑπάρχειν in mg. B² ἐνδέχεται a 17 τινὶ τῷ ϙ a 21 πάλιν om. a 22 δείχνυσι B: δείχνυταί τις a 27 τῶν προτάσεων ἀμφοτέρων a 27. 28 οὐδενὶ ἱματίω ἐξ ἀνάγκης a 30 τις om. a γὰρ superscr. B 33 καὶ a: om. B ὁ B: om. a

μή. λευχὸν δὲ ἐξ ἀνάγχης παντὶ χύχνφ, χαὶ ζῷον ἐξ ἀνάγχης παντὶ χύχνφ. 70° τοῦ δὲ μὴ ὑπάργειν ζῷον, λευχόν, γιών · ὁμοίως γὰρ ἐγουσῶν τῶν προτάσεων τὸ ζῷον ἐξ ἀνάγχης οὐδεμιᾶ χιόνι. ἀλλ' οὐδ' ἄν ἀμφότεραι ἢ αδιόριστοι η έπὶ μέρους ώσιν, οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός, ώς ἄν ἔγωσι χατά 10 5 τὸ ποιόν. ὅροι χοινοὶ πάντων τῶν ὁπωσοῦν λαμβανομένων τοῦ μὲν ὑπάργειν δεικτικοί ζώον, λευκόν, άνθρωπος. ζώον γάρ καὶ τινὶ λευκώ ἐξ ἀνάγκης ώς κύκνω, καὶ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὡς χιόνι, καὶ ἐνδέγεται τινὶ καὶ τινὶ μή ώς ανθρώπω (ἐνδέγεται γάρ τὶ λευχὸν ἄνθρωπον εἶναι, καὶ ἐνδέγεται τὶ λευχὸν μὴ εἶναι ἄνθρωπον· εἰ δὲ τοῦτο, χαὶ τὶ λευχὸν ἄν ἐνδέγοιτο 15 10 ζώον καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι)· καὶ τὸ λευκὸν τινὶ ἀνθρώπφ ἐξ ἀνάγκης μέν οὔ, ὡς Αἰθίοπι, ἐξ ἀνάγκης δὲ ὡς Γαλάτη· ἐνδέγεται δὲ τινὶ καὶ ένδέγεται τινὶ μή, ώς ἐπὶ τῶν πλείστων· καὶ τὸ ζῷον ἐξ ἀνάγκης παντὶ άνθρώπω, τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν ζῷον, λευκόν, ἄψυχον· πάλιν γὰρ ὁμοίως λαμβανομένων τῶν προτάσεων τὸ ζῷον ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἀψύχω. παραθέ-15 μενος δὲ τὴν ὅλην τοῦ τε παντὶ καὶ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης ἐφ' έκατέρας 20 δείξεως μίαν πρότασιν λαβών έδειξεν ἐπ' αὐτῶν πάσας δυγαμένας τὰς μεταλήψεις γίνεσθαι άδιορίστως τάς τε κατά τὸ άναγκαῖον καὶ τὰς κατά τὸ ἐνδέγεσθαι, ήμῖν καταλιπών τὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων προτάσεων συνορᾶν τὸ ὅμοιον.

ρ. 36615 Καὶ γάρ τὸ ζῷον τινὶ λευκῷ καὶ τὸ λευκὸν τινὶ ἀψύγω 20 · καὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν καὶ οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν.

Έπειδή (αί) συζυγίαι ήσαν έκ δύο έπὶ μέρους, τῆς μὲν ἀναγκαίας τῆς δὲ ἐνδεγομένης, ὅτι οἶόν τε ἐπὶ πασῶν τῶν ἐκ τοιούτων προτάσεων τῆ είλημμένη ύλη γρωμένους δειχνύναι ασυλλογίστους αὐτάς, ἔδειξεν έχάστην δείξας των εν μέρει προτάσεων επί της κειμένης ύλης και αναγκαίαν 25 καταφατικήν καὶ ἀναγκαίαν ἀποφατικήν λαμβάνεσθαι δυναμένην καὶ πάλιν 30 ενδεγομένην καὶ καταφατικήν καὶ ἀποφατικήν ωστε, ἐὰν παραλλάξ λαμβάνωνται, ή μεν αναγκαία ή δε ενδεγομένη, αληθεῖς τε ληφθήσονται καὶ έλεγγθήσεται ἐπ' αὐτῶν τὸ ἀσυλλόγιστον τῶν συμπλοκῶν.

p. 36b19 Δηλον οὖν ἐχ τῶν εἰρημένων, ὅτι ὁμοίως ἐχόντων τῶν δρων ἔν τε τῷ ὑπάρχειν καὶ ἐν τοῖς ἀναγκαίοις. 30

"Ωσπερ εν ταῖς εξ ύπαρχουσῶν γιγνομέναις συζυγίαις άμφοτέρων τῶν προτάσεων καὶ πάλιν ἐν ταῖς ἐξ ἀναγκαίων αἱ ὁμοίως ἔχουσαι συζυγίαι ήσαν συλλογιστικαί, [καί] τον αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν μίξεων ἔγον ἐδείγθη τῶν ἐξ ὑπαρχούσης τε καὶ ἐνδεγομένης καὶ ἀναγκαίας αί γὰρ ὁμοίως

⁷ γιόνι cum interpr. Lat. correxi (cf. p. 214, 24): κόρακι aB 9 ôè B: ô' où a 11 γάλαχτι a 15 ἐφ' Β: ἀφ' fort. recte a 19 ἀψύχφ τινὶ Ar. 21 Έπειδη αί α: έπεὶ δὲ B 24. 25 καταφατικήν ἀναγκαίαν a 26 ώστε B: ώς a26. 27 παραλλάξ λαμβάνωνται Β: παραλαμβάνονται a 29 δῆλον aB: φανερόν Ar. 31 γινομένων α 32 έχουσαι συζυγίαι a: έχούσαις συζυγίαις B 33 καί B: om. a ἔγον om. a

έγουσαι κείμενον τὸ ὑπάργον καὶ τὸ ἀναγκαῖον συλλογιστικαὶ ἐν ἀμφοτέραις, 70 κ καὶ πάλιν ἀσυλλόγιστοι αί δμοιαι. διαφορά δὲ αὐτῶν, ὡς λέγει νῦν, ὅτι ἐν 40 μέν ταῖς τὸ ὑπάργον ἐγούσαις μετὰ τῆς ἐνδεγομένης τῆς μείζονος στερητικής ούσης [τής έξ] ύπαργούσης τοῦ ἐνδέγεσθαι ήν τὸ συμπέρασμα, ἐν δὲ 5 ταῖς ἐξ ἀναγκαίας καὶ ἐνδεγομένης στερητικῆς οὔσης τῆς ἀναγκαίας τοῦ ύπαργοντος καὶ τοῦ οὕτως ἐνδεγομένου ἀλλ' οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν 45 τὸ συμπέρασμα. τοῦτο δὲ πῶς ἄν λέγοιτο ὑγιῶς; ἔδειξε γὰρ καί, ἐν αἶς ύπαργουσα ήν αποφατική, οὐ τοῦ κατά τὸν διορισμὸν ἐν δεγομένου γινόμενον 71 τὸ συμπέρασμα άλλὰ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης ἢ μὴ παντὶ ἐξ ἀνάγκης. ἢ 10 δτι ἐχεῖνο μὲν ἐνδεχόμενόν πως ἢν ἔτι, καὶ ⟨εἰ⟩ μὴ τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν άντικρυς· τοιούτον γάρ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης· ἐπὶ δὲ τῆς ἀναγκαίας ἀποφατικής άντικρυς δπάργον έδείγθη γινόμενον, έπεὶ καὶ τὴν ἀργὴν ἔθετο δ ύπάργον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, οὖ τὸ ἀντιχείμενον ὑποθέμενος εἰς ἀδύνατον ἀπήγαγεν. δ οὐκ ἐγίνετο ἐπὶ τῆς ὑπαργούσης καθόλου ἀποφατικῆς 15 της μείζονος καὶ ἐνδεγομένης καθόλου καταφατικής της ἐλάττονος τῆ όμοία απαγωγή γρωμένων τω επὶ τούτων ληφθέντος τοῦ Α τω Γ μηδενὶ ὑπάργειν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς κατὰ τὸ δεύτερον γενομένης σγῆμα μηδὲν δείχνυσθαι ἀδύνατον. τὸ γὰρ ἀντιχείμενον τοῦ τὸ A μηδενὶ τῷ Γ 10 ληφθέν τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Γ μετὰ τοῦ τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β συνάγει ἐν 20 δευτέρφ σχήματι τὸ Β τινὶ τῷ Γ μὴ ὁπάρχειν, δ οὐκ ἔστιν ἀδύνατον, εἰ ενδέγεται παντί αὐτῷ ὑπάρχειν. κᾶν διὰ τοῦ τρίτου δὲ σχήματος ἡ εἰς άδύνατον ἀπαγωγή γένηται, οὐδὲ οὕτως ἀδύνατόν τι δείχνυται· γίνεται γὰρ συναγόμενον 'τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται τινί', ῷ ἔκειτο μηδενὶ ὑπάρχειν, οὐκ ὂν 15 αδύνατον. ἢ αν μεταληφθῆ τὸ ἐνδεχόμενον εἰς τὸ ὁπάρχον, δ ψεῦδος μέν 25 έστιν οὐ μὴν ἀδύνατον, ἀδύνατον τὸ συναγόμενον γίνεται· τὸ γὰρ Α τινὶ τῷ Β συνάγεται· ἔκειτο δὲ μηδενί. ἀναγκαίας δὲ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος λαμβανομένης ἐδείχνυτο τὸ Β τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης μὴ ύπάρχον, δ ην ἀδύνατον. τοῦτο δὲ συνέβαινε διὰ τὸ κεῖσθαι της μείζονος οὔσης ἀναγχαίας ἐν τῆ ἐξ ἀναγχαίας τε καὶ ὑπαργούσης μίξει ἀναγχαῖον 20 30 γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. εἰ δὲ τεθείη ὑπάρχον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα έπὶ τῆ τοιαύτη μίξει, οὐδὲ ἀναγκαίας οὔσης ἀποφατικῆς διὰ τοῦ δευτέρου σγήματος αδύνατόν τι συναγθήσεται, ώς οὐδὲ ὑπαργούσης. τὸ γάρ Β τινὶ τῷ Γ οὐγ ὑπάρξει ἢ οὐδενὶ ὑπάρξει· ἔχειτο δὲ ἐνδέχεσθαι παντί, δ οὐχ άδύνατον. διὰ μέντοι τοῦ τρίτου σχήματος γίνεται, ἐπεί, τῆ ὑποθέσει τῆ 25 35 τὸ Α τῷ Γ τινὶ ὑπάργειν λαμβανούση εἰ προσληφθείη ἡ ΒΓ καθόλου οὖσα καταφατική ἐνδεχομένη, ὡς ἔκειτο, ἢ μεταληφθεῖσα εἰς τὴν ὑπάργουσαν, ἀμφοτέρως ἀδύνατόν τι συναγθήσεται. τὸ γὰρ Α τῷ Β τινὶ ὑπάρξει

¹ συλλογιστικάς (omisso έν) a 4 τῆς έξ B: om. a ένδέχεσθαι ῆν τὸ συμπέρασμα B: ένδεχομένου ῆν ὁ συλλογισμός a 5 έξ ἀναγκαίας καὶ B: τὸ ἀναγκαῖον μετὰ τῆς a post οὄσης add. μείζονος a 6 post διορισμὸν add. ἐνδεχομένου a 10 εἰ a: om. B 12 ἐδείχθη ὑπάρχον a 16 τούτου a τὸ ā a 18 δείκνυσθαι] κνυ in ras. B 19 ā (ante οὐδενὶ) B: ὡς a 21 αὐτῷ παντὶ a 23 noli conicere ἐνδέχεσθαι; nam cf. velut p. 217,4, p. 249,22 οὐκ superscr. B 34 ἐπεί scripsi: ἐπὶ aB 35 προσληφθείη a: ληφθείη B 36 ἡ aB 37 τινὶ correxi: τὸ οὐχ B: οὐχ a; cf. p. 217,4 et 18

κείμενον η παντί αὐτιο μη ύπάρχειν, ώς εν τη πρώτη μίξει, η παντί αὐτιο εξ 71r ανάγκης μή ύπαργειν, ώς έν τῆ δευτέρα μίξει. < της 'τὸ Λ τινὶ τῷ Ι" καὶ 'τὸ Β παντὶ τῷ Γ' ἐνδέχεται' εἰ συνάγεται ἐν τρίτῷ σχήματι 'τὸ Λ τῷ 30 Β ἐνδέγεται τινὶ ὑπάρχειν', [δ] ἐπὶ μὲν τῆς μίζεως τῆς ἐξ ὑπαρχούσης καὶ 5 ἐνδεχομένης οὐδὲν ἀδύνατον συναχθήσεται, ἐπὶ δὲ τῆς ἐξ ἀναγκαίας καὶ ένδεγομένης ἀδύνατον· τοῦ γὰρ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ὑπάρχοντος άδύνατον τὸ τὸ Α ἐνδέγεσθαι τινὶ τῷ Β.

Έπιζητήσαι δ' ἄν τις εὐλόγως ἐνταῦθα, πῶς ἐν τῆ μίξει τῆ ἐξ ύπαργούσης τῆς μείζονος καθόλου ἀποφατικῆς καὶ ἐνδεγομένης τῆς ἐλάττονος 35 10 καθόλου καταφατικής εν πρώτω σχήματι οὐ παρά τὴν μετάληψιν τῆς ενδεχομένης καθόλου καταφατικής εἰς τὴν ὑπάρχουσαν γίνεται τὸ συμβαῖνον άδύνατον, εἴ γε ἐνδεγομένης μὲν τήρουμένης αὐτῆς καὶ συντεθειμένης τῆ ύποθέσει οὐδὲν ἀδύνατον συνάγεται, εἰ δὲ μεταληφθείη εἰς ὑπάρχουσαν, μετά τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἀδύνατον γίνεται τὸ συναγόμενον. ἐκ μὲν γὰρ 40 15 τῶν 'τὸ Α τῷ Γ' τινί', 'τὸ Β τῷ Γ παντὶ ἐνδέχεται' οὐκ ἀδύνατον τὸ συναγόμενον, δ έστι 'τὸ Α ἐνδέγεται τινὶ τῷ Β', ῷ ἔχειτο μηδενὶ ὑπάρχειν. έχ δὲ τῶν 'τὸ Α τῷ Γ τινί', 'τὸ Β τῷ Γ παντὶ ὑπάρχει' συνάγεται τὸ Α τῷ Β τινὶ ὑπάρχειν ὂν ἀδύνατον· μηδενὶ γὰρ ὑπάρχειν ἔχειτο αὐτῷ. γίνεται γάρ ή τοιαύτη καθόλου ἀποφατική γρόνω ώρισμένον τὸ ἀληθές 45 20 έγουσα, εἰ μεταληφθείσης τῆς ἐνδεγομένης εἰς ὑπάργουσαν καταφατικήν μηχέτ' άληθής μένοι. οὐδ' ἄν άδύνατον εἴη τὸ συναγόμενον· ἐπεὶ γὰρ ή μετάληψις ψευδής, οδ μην αδύνατος οδσα, οδ παρά την μετάληψιν ταύτην 71 αδόνατόν τι εἴη ἑπόμενον.

Δῆλον δὲ καὶ ὅτι πάντες ἀτελεῖς οἱ συλλογισμοί.

'Ατελεῖς οὐχ άπλῶς πάντες, ἀλλ' ἐν οἶς ἡ μείζων ἢ ὑπάρχουσα ἢ ἀναγιαία ήν είλημμένη· τοὺς γάρ τοιούτους διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἔδειξεν όντας συνακτικούς. τελειούνται δὲ διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων, 5 ότι ή εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴ γίνεται διά τινος τῶν κειμένων σχημάτων.

ρ. 36626 Έν δὲ τῷ δευτέρω σχήματι ὅταν μὲν ἐνδεχόμεναι λαμ-30 βάνωνται άμφότεραι αί προτάσεις, οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός.

Μετελήλυθε μὲν ἐπὶ τὸ δεύτερον σχῆμα εἰπὼν περὶ πασῶν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι μίξεων, λέγει δὲ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ἐκ δύο ἐνδεχο- 10

δ delevi 5 συναχθήσεται ἀδύνατον a 4 τινὶ correxi: μη aB; cf. vs. 7 et 16 2 n addidi 9 τῆς prius om. a 12 εἴ a: ἀεί Β 13 post εἰς add. τὴν a 7 ἐνδέγεται α 17 ὑπάρχει scripsi: ὑπάρχειν aB 18 ὂν B: δ a 22 οὖσα, οὐ] 15 παντί τῷ γ α 25 η (ante ύπ.) a: η Β 27 συλλογιστικούς a 29 [Περ]ὶ [μί]ξεων fortasse, οὐδ' α̈ν $[τω]ν έξ ἀναγκαίας [καὶ] ὑπαρχούσης [ἐν] <math>\bar{β}$ σχήματι in mg. B (cf. p. 204 ad vs. 30); unc. incl. perierunt 29.30 ἐνδεχόμεναι λαμβάνονται aB: ἐνδέχεσθαι λαμβάνωσιν Ar. (sed λαμβάνωνται m, marg. n, corr. C) 30 άμφότεραι ante ἐνδεχόμεναι (29) transponit a οὐδεὶς 31 μετελήλυθεν omisso μέν a 32 σχήματι prius om. a ex οὐδὲν Βι corr.

μένων μή γίνεσθαι συλλογισμόν, μήτ' αν καταφατικαί μήτ' αν αποφατικαί 71 ληφθώσι, μήτ' αν ή μεν καταφατική ή δε αποφατική, μήτ' αν αμφότεραι καθόλου ωσι, μήτ' αν ή ετέρα ἐπὶ μέρους. τὸ δ' αἴτιον, ὅτι ἐν δευτέρω σγήματι ἐδείγθη ἀδύνατον ὂν ἐκ δύο καταφατικῶν προτάσεων γίνεσθαι 5 συλλογισμόν. διὸ οὐδὲ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεγομένων· κᾶν γὰρ ἀποφατικαὶ 15 ληφθώσι, τῷ ἀντιστρέφειν ταῖς ἀποφατικαῖς τὰς καταφατικὰς ἐνδεγομένας ίσον δυνήσονται ταῖς καταφατικαῖς. ἐπιζητήσαι δ' ἄν τις, διὰ τί ἡ μὲν ενδεγομένη αποφατική ἴσον δυναμένη τῆ ενδεγομένη καταφατικῆ καὶ ἀντιστρέφουσα αὐτῆ, ὅταν ληφθῆ εἰς τὴν καταφατικὴν ἐκείνην μεταλαμβανομένη, 10 την έχείνης χρείαν παρέχεται πρός το συλλογιστικήν η ασυλλόγιστον, ώς 20 νῦν, ποιεῖν τὴν συμπλοχήν, οὐχέτι δὲ ἡ καταφατικὴ εἰς ἐχείνην μεταλαμβάνεται οὐδὲ ποιεῖ ἀσυλλογίστους τὰς συμπλοχὰς τὰς δεομένας αὐτῆς χαταφατικής είς τὸ συλλογιστικόν. ἐλέγετο πρῶτον μέν, ὅτι ἄτοπον τῆς καταφατικής συλλογιστικήν ποιούσης συμπλοκήν μεταλαμβάνειν αὐτήν ζητεῖν, εἰς 15 ην μεταληφθείσα οὐ ποιήσει τὴν συμπλοχὴν ἔτι συλλογιστιχήν. ἐπὶ δὲ τῆς αποφατικής ευλόγως ή μεταληψις, δτι έδειτο βοηθείας πρός το είναι συλ-25 λογιστική. τοῦτο γὰρ ποιοῦμεν καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιστροφῶν τῶν προτάσεων: έπὶ γὰρ τούτων ταῖς ἀντιστροφαῖς χρώμεθα, ἐφ' ὧν δείχνυται δι' ἀντιστροφῆς τὸ συλλογιστικὸν τῶν συζυγιῶν, οὐκέτ' ἀντιστρέφοντες ταύτας τὰς προτάσεις, 20 αξ αντιστραφείσαι οὐκ ἔσονται συλλογιστικαί. ἔτι δὲ ή ἐνδεχομένη ἀποφατική ούτε άπλῶς ἐστιν ἀποφατική, ἐπεὶ μὴ τῷ τρόπῳ τὸ ἀποφατικὸν 30 πρόσκειται, ούτε ως ένδεγομένη. δ γάρ ἀποφάσκει, τὸ αὐτὸ καὶ καταφάσκει δυνάμει· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ἐνδέγεσθαι μὴ ὑπάργειν τὸ καὶ ἐνδέγεσθαι ύπάρχειν. οὐδ' ὅλως οὖν ἐστιν ἀπόφασις. οὖσα δὲ κατάφασις, ἐπεὶ οὕτως 25 λεγομένη ἀποφατικὸν τὸ σγημα έχει, ὡς εἰς φανερωτέραν καὶ ὁμολογουμένην κατάφασιν ἐκείνην μεταλαμβάνεται. διά τε οὖν τοῦτο ἐν δευτέρῳ σγήματι 35 οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός ἐξ ἐνδεγομένων δύο, καὶ ὅτι δι' ἀντιστροφῆς μέν της χαθόλου ἀποφατικής προτάσεως οί πλεϊστοι τῶν ἐν τούτω τῷ σχήματι συνάγοντες εδείχνυντο: είς γὰρ μόνος αὐτῶν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον 30 ἀπαγωγῆς. δείξει δέ, ὅτι ἡ ἐνδεγομένη ἀποφατική οὐκ ἀντιστρέφει έαυτῆ. Κάν μικταί δὲ ὧσιν αί συζυγίαι ἐξ ὑπαρχούσης καὶ ἐνδεχομένης ἢ 40 αναγχαίας χαὶ ἐνδεγομένης, ἄν ἢ ἡ ἐνδεγομένη ἐν αὐταῖς ἀποφατική μόνη,

Καν μικταί σε ωσιν αι σοζογιαί ες υπαρχουσης και ενοεχομενης η το αναγκαίας και ἐνδεχομένης, αν η ή ἐνδεχομένη ἐν αὐταῖς ἀποφατική μόνη, οὐν ἔσται συλλογιστική ή συζυγία τῷ γίνεσθαι καὶ τότε δυνάμει ἀμφοτέρας καταφατικὰς διὰ τὸ τὴν ἐνδεχομένην ἀποφατικὴν ἀντιστρέφειν τῆ καταφα-35 τικῆ. τῆς δὲ ὑπαρχούσης ἢ τῆς ἀναγκαίας ἀποφατικῶν τε οὐσῶν καὶ καθόλου συναχθήσεταί τι ἀεί. εἰ γὰρ ἐπὶ μέρους εἶεν ἀποφατικαί, καν ἢ ὑπάρχουσαι ἢ ἀναγκαῖαι, οὐκέτι συλλογιστικαὶ αἱ συζυγίαι· δεῖ γὰρ ἐν τῷ 45 δευτέρφ σχήματι τὴν μείζονα καθόλου εἶναι. διὸ τούτων μὲν καὶ ὑπαρ-

¹ καταφατικά η ἀποφατικά α 9 ἐκείνη α μεταλαμβανομένη α: λαμβανομένη Β 12.13 καταφατικάς α 16 εὕλογος α ὅτι Β: η̈τις α 19 ταύτας α: αὐτὰς Β 20 αῖ scripsi: εἰ superser. B^3 : om. a δὲ om. a 30 δείξει] p. $36 \, ^{\rm b}35 \, {\rm sqq}$. $35 \, ^{\rm k}$ καταφατικῶν B pr. (ἀπο superser. B^3) τε a: γε B 37 τφ om. a 38 διὸ scripsi: διὰ aB

γουσῶν ἐν μέρει δὲ οὐσῶν μειζόνων ἀσυλλόγιστοι αί | συμπλοχαί. ἀλλὰ 72τ χαν αύται μεν ώσιν ελάττους χαθόλου, αί δε μείζους ενδεχόμεναι επί μέρους, καὶ οῦτως ἀσυλλόγιστοι αί συμπλοκαί. εἰ δὲ τούτων οὐσῶν έλαττόνων αί μείζους είεν ενδεχόμεναι καθόλου, συλλογιστικαί μέν αί συ-5 ζυγίαι, δειχνύοιντο δ' αν διά της είς αδύνατον απαγωγής, ού δι' αντιστροφής. ούτε γάρ ή καθόλου καταφατική ενδεγομένη άντιστρέφει έαυτῆ, ώς δέδεικται, 5 ούτε ή καθόλου ἀποφατική, ώς δείξει. ἔτι τε ή ἐλάττων ἐν πρώτω σχήματι ἀποφατική γίνεται, εἰ καὶ ἀντιστρέφει ἡ μείζων · ἀσυλλόγιστος δὲ ἡ οῦτως ἔγουσα συμπλοχή. ἔτι δεῖ μὲν ἀντιστροφῆς ἐν ταῖς οῦτως συλλο-10 γιστικαίς · οὐδετέρα δὲ ἀντιστραφήσεται, ούτε ἡ ἀποφατικὴ διὰ τὸ ἐπὶ μέρους εἶναι, οὄτε ή καταφατική τῷ ἐνὸεγομένη τε εἶναι καὶ καθόλου. συναγθήσεται 10 δέ, καν ωσιν αμφότεραι αποφατικαί, η τε υπάργουσα και η ενδεγομένη, της ελάττονος ούσης ενδεγομένης τῷ μεταλαμβάνεσθαι τὴν ενδεγομένην ἀποφατικήν εἰς καταφατικήν ἐνδεγομένην. τοῦτ' ἄρα ἦν, δι' δ εἰπὼν περὶ 15 τῶν ἐνδεγομένων συζυγιῶν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι ἑξῆς περὶ τῶν μίξεων εἶπε τῶν ἐν τῷ πρώτφ σχήματι ἐξ ὑπαρχούσης τε καὶ ἐνδεχομένης καὶ ἀναγκαίας τε καὶ ἐνδεγομένης πρὸ τοῦ περὶ τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ 15 τρίτω είπεῖν σγήματι ἐξ ἐνδεγομένων συζυγιῶν, ὅτι οὐδεὶς ἐν δευτέρω σγήματι γίνεται συλλογισμός εξ ενδεγομένων τῶν δύο προτάσεων, εκ δὲ 20 μικτῶν γίνονται. ἔδει δὲ πρῶτον περὶ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι μίξεων είδέναι· οί γάρ εν δευτέρω σχήματι γινόμενοι εκ μικτών προτάσεων κατά την είς τὸ πρῶτον σγημα ἀναγωγήν δείχνυνται συλλογιστικοί, ὥσπερ καί 20 οί άπλοῖ. διὸ πρῶτον έδει περὶ ἐχείνων, τίνες τε χαὶ πόσαι χαὶ πῶς γίνονται, προειδέναι.

25 p. 36 ο 33 Δεῖ δὲ καὶ ἐν τούτοις λαμβάνειν τὸ ἐν τοῖς συμπεράσμασιν ἐνδεχόμενον, ὥσπερ ἐν τοῖς πρότερον.

'Ως ἐπὶ τῶν ἐν πρώτφ σχήματι μίξεων τῆς μείζονος ὑπαρχούσης ἀποφατικής ούσης η ἀναγκαίας οὐκ ἐγίνετο τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγο- 25 μένου τὸ συμπέρασμα, ούτως φησίν ἔσεσθαι οὐο' ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι. 30 αίεὶ γὰρ ἐν τούτω ἐν ταῖς συλλογιστικαῖς συμπλοκαῖς ταῖς ἐκ μίξεως ὑπαργούσης καὶ ἐνδεγομένης ἢ ἀναγκαίας καὶ ἐνδεγομένης ἡ μείζων καθόλου ἀποφατική ἐστιν ἢ ὑπάρχουσα ἢ ἀναγκαία.

Πρώτον οὖν δειχτέον, ὅτι οὐκ ἀντιστρέφει τὸ ἐν τῷ ένδεγομένω στερητικόν.

"Ότε περὶ τῶν κατὰ τὰς προτάσεις ἀντιστροφῶν ἐποιεῖτο τὸν λόγον 30 δειχνός, τίνες τίσιν άντιστρέφουσι, μὴ άντιστρέφειν μὲν έαυτῆ τὴν χαθόλου

¹ δè correxi: τε aB 2 καν Β: καὶ a αὐταὶ a οῦσαι post καθόλου videtur intercidisse 15 ante έξης expunxit έξ ύπαρχούσης B (cf. vs. 16) 18 σχήματι είπεῖν a 20 γίνεται a δὲ om. a 21 post ἐχ add. τῶν a 23 καὶ πόσαι om. a 26 ante ἐν add. καὶ a (C); cf. p. 232,5 29 ἔσεσθαι om. a 34 ἐνδεχομένψ Β: ἐνδέχεσθαι a et Ar.

αποφατικήν ενδεγομένην είπεν, ύπερέθετο μέντοι την αιτίαν αποδώσειν 72r υστερον. νων οὖν δείχνυσιν, ὅτε καὶ ὁ καιρὸς ἀπαιτεῖ, τῷ τὰς ἐν δευτέρω καὶ τρίτω σγήματι συζυγίας συλλογιστικάς άντιστροφών προσδείσθαι. μέλλων οὖν δειχνύναι, ὅτι ἐξ ἐνδεγομένων ἐν δευτέρφ σγήματι οὐδεὶς γίνεται 35 5 συλλογισμός, καὶ προσγρησθαι καὶ τῷ μὴ ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου ἀποφατικήν ενδεγομένην αύτη πρώτον τοῦτο δείκνυσι. περί ποίας δε άντιστροφης λέγει, ἐδήλωσε παραθέμενος τοὺς ὅρους· περὶ γὰρ τῆς κατὰ ὑπαλλαγὴν τῶν ὅρων, οὐ περὶ τῆς εἰς τὴν κατάφασιν μεταλήψεως • ἐκείνη γὰρ ἀντιστρέφειν χεῖται. Θεόφραστος μέντοι καὶ Εύδημος, ώς καὶ κατ' ἀργὰς 40 10 έμνημονεύσαμεν, αντιστρέφειν φασί καί την καθόλου αποφατικήν αύτη, ωσπερ ἀντέστρεφε καὶ ή ὑπάρχουσα καθόλου ἀποφατική καὶ ή ἀναγκαία. δτι δὲ ἀντιστρέφει, δειχνῦσιν οὕτως εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, καὶ τὸ Β τῷ Α ἐνδέχεται μηδενί· ἐπεὶ γὰρ ἐνδέχεται τὸ Α τῷ Β μηδενί, ότε ενδέγεται μηδενί, τότε ενδέγεται ἀπεζεῦγθαι τὸ Α πάντων τῶν τοῦ Β. 15 εἰ δὲ τοῦτ', ἔσται τότε καὶ τὸ Β τοῦ Α ἀπεζευγμένον εἰ δὲ τοῦτο, καὶ 45 τὸ Β τῷ Α ἐνδέγεται μηδενί. ἔοικε δὲ ᾿Αριστοτέλης βέλτιον αὐτῶν λέγειν μή φάσχων αντιστρέφειν την χαθόλου αποφατιχήν ενδεχομένην έαυτη την κατά | τὸν διορισμόν. οὐ γάρ, εἴ τί τινος ἀπέζευκται, ἤδη καὶ ἐνδεγομένως 720 ἀπέζευχται αὐτοῦ \cdot ώστε οὐχ αὔταρχες τὸ δεῖξαι, ὅτι, ὅτε ἐνδέχεται τὸ A20 τοῦ Β ἀπεζεῦχθαι, τότε καὶ τὸ Β τοῦ Α ἀπέζευκται, καὶ πρὸς τοῦτο, ὅτι καὶ ἐνδεγομένως ἀπέζευκται. εἰ δὲ μὴ τοῦτο δειχθείη, οὐ δέδεικται ἡ ένδεγομένη αντιστρέφουσα, έπει απέζευκται μέν και το έξ ανάγκης τινός 5 χεγωρισμένον, άλλ' οὐκ ἐνδεγομένως. ὅτι δὲ οὐκ ἀντιστρέφει, δείκνυσι τῆ είς αδύνατον απαγωγή προσγρώμενος 'Αριστοτέλης. εί γαρ δυνατόν, κείσθω 25 αντιστρέφουσα, καὶ εἰ τὸ Α ἐνδέγεται μηδενὶ τῷ Β, καὶ τὸ Β ἐνδεγέσθω μηδενί τῷ Α. ἀλλὰ μὴν κεῖται ἡμῖν, ὅτι καὶ αί ἀποφατικαὶ ἐνδεγόμεναι πρός τὰς καταφατικὰς ἐνδεγομένας ἀντιστρέφουσι· κεῖται δὲ τὸ Β ἐνδέ-10 γεσθαι τῷ Α μηδενί. δῆλον οὖν, ὡς καὶ παντὶ αὐτῷ ἐνδέγεται. τοῦτο δὲ ψεῦδος· οὸ γάρ, εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται παντί, διότι κεῖται ἐνδέχεσθαι 30 μηδενί, ανάγκη καὶ τὸ Β τῶ Α ἐνδέγεσθαι παντί· γίνεται γὰρ οῦτως ἡ καθόλου καταφατική ἐνδεχομένη ἑαυτή ἀντιστρέφουσα, ὅπερ οὐκ ἔστιν αληθές οὐδὲ κατ' ἐκείνους. ἰδοὺ γοῦν τὸ μὲν λευκὸν ἐνδέχεται παντὶ ἀνθρώπω, ἐπεὶ καὶ μηδενί, οὐκέτι μέντοι τὸν ἄνθρωπον ἐνδέγεται παντὶ 15 λευκώ· τισὶ γὰρ λευκοῖς ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει ὡς κύκνω, χιόνι καὶ 35 άλλοις μυρίοις. εὶ δὲ ψεῦδος τὸ ἐνδέγεσθαι τὸν άνθρωπον παντὶ [τῷ] λευχῷ, ψεῦδος καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι μηδενί. ὥστ' οὔκ, εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται

μηδενί, καὶ τὸ B τῷ Λ ἐνδέξεται μηδενί· οὐ γὰρ τὸ μηδενὶ ὑπάρχον ἤδη 72° καὶ ἐνδεχομένως οὐχ ὑπάρχει. ἀκολούθως δὲ λέγοντες τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἀντιστρέφειν τοῖς ὅροις οὐκέτι λέγουσι τὴν καταφατικὴν ἐνδεχομένην ἐνο τῷ ἐνδεχομένη ἀποφατικῆ ἀντιστρέφειν· οὐ γὰρ οἰόν τε τῷ μηκέτι μόνην ε ἐνδεχομένην γίνεσθαι κατ' αὐτοὺς τὴν κατὰ τὸν διορισμόν.

Τὸ δὲ ἔτι δὲ οὐδὲν κωλύει εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ 'οὐδὲν γὰρ κωλύει' οὐ γὰρ ἄλλη τις δεῖξίς ἐστιν, ὡς ἐκ τῆς λέξεως φαίνεται, ἀλλὰ [ἐκ] τῆς προειρημένης κατασκευή, ὅτι οὕτως ἔχει. ἢ πρῶτον μὲν ἔδειξε διὰ τοῦ μεταλαμβάνεσθαι τὰς ἐνδεχομένας ἀποφατικὰς εἰς τὰς καταφατικὰς τὰς δὲ καταφατιε το κὰς ἐνδεχομένας τὰς καθόλου κεῖσθαι] μὴ ἀντιστρέφειν ἑαυταῖς νῦν δὲ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀποφατικῶν ἐνδεχομένων καθόλου τὴν δεῖξιν ποιεῖται ὅρους παρατιθέμενος καὶ διὰ τούτων ἐλέγχων καὶ δεικνύς, ὅτι μὴ ἀντιστρέφουσιν. ὥστε καὶ ἡ δεῖξις ἄλλη ἄν αὕτη τῆς πρὸ αὐτῆς εἴη. εἴπε δὲ

p. 36638 Έπεὶ ἀντιστρέφουσιν αί ἐν τῷ ἐνδέχεσθαι καταφάσεις 30
ταῖς ἀποφάσεσι, καὶ αί ἐναντίαι καὶ αί ἀντικείμεναι,

λέγων έναντίας μέν τάς καθόλου, την 'παντί ένδέγεται' καὶ την 'ένδέγεται μηδενί', αντιχειμένας δε τάς χαθόλου ταῖς ἐπὶ μέρους, τὴν 'παντὶ ένδέγεται' τῆ 'ἐνδέγεται οὐ παντί' καὶ τὴν 'ἐνδέγεται οὐδενί' τῆ 'ἐνδέγεται τινί', οὸχ ὡς ἀληθῶς τούτων ἐναντίων οὐσῶν ἀλλήλαις ἢ ἀντιχειμένων (πῶς 35 20 γάρ, εἴ γε συναληθεύονται;), άλλ' ώς τῆ λέξει όμοίως τούτων ἐγουσῶν πρὸς άλλήλας, ως έχουσιν αξ έπὶ των άναγκαίων καὶ έπὶ των ύπαργουσων έναντίαι. ἐναντίαι γὰρ ἡ μὲν παντὶ ἐξ ἀνάγχης ὑπάρχειν λέγουσα τῆ ἐξ ανάγχης οὐδενί, ή δὲ παντὶ ὑπάργειν τῆ οὐδενί· τοιαῦται δὲ χατά τὴν τῆς λέξεως ακολουθίαν καὶ ή 'ἐνδέχεται παντί' τῆ 'ἐνδέχεται μηδενί'. πάλιν αντί- 40 25 κειται μέν τῆ παντὶ ὑπάρχειν λεγούση ή οὐ παντὶ ὑπάρχειν καὶ τῆ ἐξ ανάγκης παντί ή οὐκ ἐξ ἀνάγκης παντί· δοκεῖ δὲ ὁμοίως ἔγειν καὶ ἡ ΄ παντὶ ἐνδέγεται' τῆ 'ἐνδέγεται οὐ παντί'. διὸ εἶπε καὶ ταύτας ἐναντίας τε καὶ ἀντικειμένας. λέγοι δ' ἄν οὐ ταῖς καθόλου, αἶς ἀντικεῖσθαι δοκοῦσιν αί ἐπὶ μέρους, συναληθεύειν αὐτάς. οὐ γάρ, εἰ ἀληθὲς τὸ 'ἐνδέγεται τινί', 45 30 ήδη άληθὲς καὶ τὸ 'ἐνδέχεται μηδενί'· άλλὰ λέγοι ἄν τὰς ταῖς καθόλου αντικεῖσθαι δοκούσας (αὐται δέ εἰσιν αί ἐπὶ μέρους, ἥ τε καταφατική καὶ | ή αποφατική) αντιστρέφειν αλλήλαις, τὰς μὲν καθόλου αλλήλαις, τὰς δὲ 73r έπὶ μέρους πάλιν τὰς ἐκείναις ἀντικεῖσθαι δοκούσας ἀλλήλαις. δ εἶπε καὶ έν τῷ Περὶ ἑρμηνείας. εἰπών γὰρ περὶ τῶν ἐναντίων "διὸ ταύτας μέν οὸγ

⁷ ἐχ repetit B: om. a 8 χατασχευή a: χατασχευῆς B 10 post ἐνδεχομένας add. εἰς a χεῖσθαι bis B: semel a 13 καὶ om. a πρὸ αὐτῆς B: πρώτης a 14 ἀντιστρέφουσιν] ντι in ras. B 15 αἱ utrumque om. B 16 καὶ (superscr. B¹) τὴν B: τῆ a 18 μηδενὶ a 21 ὑπαρχουσῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων a 23 τῆ B: τοῦ a 25 τῆ μὲν a 26 οὐχ om. a ante παντί alterum add. οὐ a δὲ B: δὴ a 33 ἐκείνας a ἀλλήλας B pr. 34 Περὶ ἑρμηνείας] c. 7 p. 17υ 22

οἶόν τε ἄμα ἀληθεῖς εἶναι'' ἐπήνεγκε "τὰς δ' ἀντικειμένας αὐταῖς ἐνδέχεται 73r ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ". δύναται καὶ ἀντικειμένας εἰρηκέναι τὰς ἐπὶ μέρους ἀλλή- 5 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ". δύναται καὶ ἀντικειμένας εἰρηκέναι τὰς ἐπὶ μέρους ἀλλή- 5 ἐνδεχομέναν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λαμβάνωνται ὑποκειμένου ὡς διωρισμένον τὸ ὑποκείμενον ἔχουσαι. ἢ τοῦτο οὐχὶ ἴδιον τῶν ἀντικειμένων. ἢ ταῖς καθόλου δ ἐνδεχομένας ἀντικεῖσθαι, οὐκέτι μέντοι καὶ ταῖς ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένας τὰς δοκούσας αὐταῖς ἀντικεῖσθαι, οὐκέτι μέντοι καὶ ταῖς ἐπὶ μέρους ἐνδεχομέναις τὰς καθόλου. ὅτι δὲ μὴ ἀντιστρέφουσι κατὰ τοὺς ὅρους αί καθόλου ἀποφατικαὶ 10 καὶ τὸ κοιμῶσθαι οὐκέτι δὶ ἐνδέχεται τὸν ἀνθρωπον λευκῷ μηδενὶ ἢ περιπατοῦντι ἢ κοιμωμένω μηδενί, ὅτι μὴ καὶ παντί· τισὶ γὰρ ἀναγκαίως οὐχ παριπατοῦντι ἢ κοιμωμένω μηδενί, ὅτι μὴ καὶ παντί· τισὶ γὰρ ἀναγκαίως οὐχ τοῦ τὸν ἄνθρωπον ἐνδέχεται μηδενὶ ἀνθρώπω, ὅτι καὶ παντί, οὐκέτι μέντοι καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐνδέχεται μηδενὶ κινουμένω, ὅτι καὶ παντί, οὐκέτι μέντοι τὸν ἀνὰρο δὸ τὰς τῶς ἐξ ἀνάγκης γὰρ οὐχ ὑπάρχει τοῦτο ὲκείνω.

Κάν τις ἐπιζητήσαι πρὸς τὴν τῶν ἐνδεχομένων τῶν καταφατικῶν πρὸς τὰς ἀποφατικὰς ἀντιστροφήν, μήποτε οὐχ (αί) ἐνδεχόμεναι ἀλλήλαις ἀντιστρέ- 20 φουσιν, άλλά αί ενδεγόμεναι ταῖς ύπαρχούσαις. εἰ γὰρ χυρίως ενδεχόμεναι αί εἰς τὸ μέλλον, δῆλον ὡς ἀληθοῦς οὕσης τῆς ἐνδεχομένης καταφατικῆς 20 αληθές ἐστι τὸ μήπω ὑπάρχειν, δ ἐνδέχεσθαι ἔχειτο. τὸ οὖν ἐνδέχεσθαι μηδενὶ ἐπὶ τοῦ νῦν μὴ ὑπάρχοντος λεγόμενον ἀντιστρέφοι ἄν πρὸς τὴν 'ἐνδέγεται παντί' οδσαν ἀληθῆ, διότι μέλλει τὸ λεγόμενον δι' αὐτῆς. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀποφατικῆς· καὶ γὰρ ταύτη οὕση 25 άληθεῖ ἀντιστρέφει ή ἐπὶ τοῦ ὁπάρχοντος κατάφασις. οὐ γὰρ δή, δ ὑπάρ-25 χειν μέλλει, τοῦτο καὶ μὴ ὑπάρχειν μέλλει· ἤὸη γὰρ οὐχ ὑπάρχει. ἢ εἰ καὶ ὅτι μάλιστα νῦν μὴ ὑπάρχει τοῦτο, δ ἡ κατάφασις ἐνδέχεσθαι λέγει, άλλά καὶ υστερον ἐνδέγεται μὴ ὑπάργειν. καὶ γὰρ μὴ γενομένου τοῦ ἐνδέγεσθαι ύπάρχειν λεγομένου μένει τὸ ἐνδέχεσθαι μὴ ύπάρχειν αὐτὸ πάλιν 30 υστερον· και γινομένου δε πάλιν (του) ενδέχεσθαι [μή] υπάρχειν λεγομένου 30 παραμένοι ἄν αὐτῷ τὸ ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν τότε, ὅτε ἐνεδέχετο αὐτὸ καὶ ὑπάρξαι· ἐφ' οὖ γὰρ ἀληθὲς τὸ 'ἐνδέχεται αὔριον περιπατῆσαι', ἐπὶ τούτου άληθες και τὸ 'ἐνδέχεται μὴ περιπατῆσαι αὔριον'. ἐπεὶ οὖν ἐνδεχομένη (ή) εἰς τὸ μέλλον, δεῖ ἀμφοτέρας εἰς τὸ μέλλον λαμβάνειν· καὶ γὰρ εὶ ἀληθὲς τὸ ὑπάρχειν τὸ ἀντιχείμενον τοῦ ἐνδεχομένου, ἀλλ' οὐ πρὸς τοῦτο 35 χεῖται ἀντιστρέφειν.

¹ δ' ex δη, ut videtur, coit. B¹ 4 ξχουσαι a: ξχουσιν B οὐχὶ a: οὐχ B
11 περιπατεῖν a μη καὶ a: καὶ μη B 12 ante η intercidisse videtur η περιπατοῦσιν
(cf. vs. 11) 13 καταφορὰν a 14 κινουμένψ ex κοιμωμένψ coit. B καταφορὰν a 15 post δη 3—4 lit. eras. B. 16 κὰν a: ἄν B ἐπιζητήσαι scripsi: ἐπιζητήση aB ἀποφατικῶν a 17 καταφατικὰς a οὐχ αἱ a: οὐχ B 18 εἰ B: αἱ a 20 ἀληθής a 21 ἀντιστρέφει a 26 ὑπάρχη a 28 μένει . . λεγομένου (29) om. a αὐτὸ . . μη ὑπάρχειν (29) in mg. B² 29 τοῦ addidi μη ut ex vs. 30 translatum delevi λεγομένου pr. expunxit, deinde restituit, ut videtur, B
33 ἡ, quod ante ἐνδεχομένη habet a, hic addidi (cf. vs. 19): om. B

 $p.\,37$ 19 'Aλλὰ μὴν οὐδ' ἐχ τοῦ ἀδυνάτου δειχθήσεται ἀντι-73r στρέφον.

Δόξει τισὶ διά γε τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δύνασθαι δείχνυσθαι ἡ χαθόλου ἀποφατική ἐνδεχομένη ἀντιστρέφουσα. τῆ αὐτῆ δείξει καὶ οί 5 έταῖροι αὐτοῦ κέγρηνται. εἰ γὰρ τὸ Α τῷ Β ἐνδέγεται μηδενί, καὶ τὸ Β τῶ Α ἐνδέγεται μηδενί· εἰ γὰρ ψεῦδος τοῦτο, τὸ ἀντικείμενον ἀληθές· αντίχειται δὲ τῷ 'ἐνδέχεται μηδενί' τὸ 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενί', δ ἴσον δοχεῖ 40 δύνασθαι τῷ ἐξ ἀνάγκης τινί. τὸ ἄρα Β τῷ Α ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχει. άλλ' ἐπεὶ ἡ ἐπὶ μέρους ἀναγχαία χαταφατιχὴ ἀντιστρέφει, χαὶ τὸ Α τῷ Β 10 εξ ανάγχης τινὶ ὑπάρχει, ὅπερ ἀδύνατον ὑπέχειτο γάρ τὸ Α τῷ Β ἐνδέγεσθαι μηθενί κατά τὸ ἐνδεχόμενον τὸ ἐκ τοῦ διορισμοῦ. εἰ δὴ τοῦτο άδύνατον, άδύνατος καὶ ή ὑπόθεσις, ή τοῦτο ἡκολούθησεν. ἡν δὲ τὸ Β 45 τῶ Α ἐξ ἀνάγχης τινὶ ὁπάργειν μεταληφθὲν ἐκ τοῦ 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενί'. τὸ ἀντιχείμενον ἄρα ἀληθὲς τὸ τὸ | Β ἐνδέχεσθαι μηδενὶ τῷ Α. ταύτην 73ν 15 δή την δείξιν διαβάλλει ό Άριστοτέλης ώς μη ύγιῶς γινομένην. θεὶς δὲ τὴν δεῖξιν ἀντιλέγειν μέλλων αὐτῆ οὐ προεῖπε πρῶτον, ὅτι 'ψεῦδος δὲ τοῦτο', . ή τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' εὐθὸς ἐπὶ τὸ δειχνύναι ἐτράπετο, ὅτι οὐκ ὀρθῶς ή τοιαύτη γέγονε δείξις. διὸ καὶ ἀσαφέστερόν πως φαίνεται τὸ εἰρημένον τ λέγεται γὰρ οὐ γάρ, εἰ μὴ ἐνδέχεται μήδενὶ τὸ Β τῷ Α, ἀνάγιη 20 τινὶ ὑπάρχειν. αἰτιᾶται δὲ διὰ τούτων τὴν μετάληψιν τῆς 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενί', ήτις ήν αντικειμένη τη 'ένδέχεται μηδενί', ώς οὐχ ύγιῶς γενομένην εἰς τὴν 'ἐξ ἀνάγκης τινί'. οὐ γὰρ πάντως, εἰ ἀληθης ἡ 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενὶ τὸ Β τῷ Α', ἤδη καὶ διὰ τοῦτο ἀληθής ἡ ὅτι ἐξ ἀνάγκης τὸ Β τῷ Α τινὶ ὑπάρχει· καὶ γὰρ εἰ ἐξ ἀνάγκης τὸ Β τινὶ τῷ Α μὴ ὑπάρχει, 10 25 άληθης ή λέγουσα 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενὶ τὸ Β τῷ Α ὑπάρχειν'. τούτου δ' αίτιον, ὅτι τὸ 'ἐνδέγεται παντί' ἀντιστρέφει τῷ 'ἐνδέγεται μηδενί', ἰδία δ' αὐτῶν ἐκάστῳ ἀντίκειται, τῷ μὲν ἐνδέγεσθαι παντὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή, τῷ δὲ 'ἐνδέχεται μηδενί' τὸ ἐξ ἀνάγχης τινί. ἔσται δὴ καὶ ἀμφότερα έκατέρου ἐχείνων ἀναιρετιχά, εἴ γε ἐχεῖνα μὲν ἀλλήλοις ἀνταχολουθεῖ καὶ ἀντι-30 στρέφει, τούτων δὲ έχάτερον έχατέρου ἐχείνων ἀναιρετιχόν ἐστιν. τῆ δὲ 15 τοῦ έτέρου ἀναιρέσει ἐχείνων ἀναιρεῖται χαὶ θάτερον, ὥστε ἀναιρετιχὰ τοῦ ' ἐνδέγεται μηδενί' τό τε ἐξ ἀνάγκης τινὶ καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή, τὸ μὲν έξ ἀνάγκης τινὶ καθ' αὐτό, τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ κατὰ συμβεκηκός, δτι ἐστὶν ἀναιρετικὸν τοῦ 'ἐνδέγεται παντί', ῷ ἀναιρουμένιο συναναιρεῖται 35 καὶ τὸ 'ἐνδέγεται μηδενί'. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἡ τοῦ ἐνδέχεσθαι μηδενὶ ἀπό- 20

³ γε scripsi: τε aB 4 ἐνδεχομένως a 8 ὑπάρχει a: ὑπάρχει B 10 ὑπάρχει scripsi: ὑπάρχειν B: ὑπάρξει a 13 ὑπάρχει a 14 ἄρα ἀντικείμενον B pr. 15 γινομένη a θεὶς B: εἶς a 16 αὐτῆ B: αὐτὸς a 19 λέγει a μηδενὶ Ar.: οὐδενὶ aB 21.22 γινομένην a 24 τῷ ā τινὶ B: τινὶ τῷ ā a ὑπάρχει (post μὴ) a: ὑπάρχη B 25 $\bar{\beta}$ τῷ ā a: ā τῷ $\bar{\beta}$ B 26 post τῷ expunxit οὐx B 27 ἑχάστῳ αὐτῷν a 28 ἐνδέχεσθαι a 29 ante ἐχείνων expunxit ἐπ², ut videtur, B 32 ἐνδέχεσθαι a 35 μηδενὶ ἐνδέχεται collocat a

φασις ή 'ούχ ενδέχεται μηδενί' άληθής έσται οὐ μόνον, ὅτι άληθής ἐστιν 73ν ή ἐξ ἀνάγχης τινὶ λέγουσα, ἀλλὰ χαὶ ὅτι ἡ ἐξ ἀνάγχης τινὶ μή· ἀμφότεραι γάο είσιν αναιρετικαί τῆς αντικειμένης αὐτῆ τῆς 'ἐνδέγεται μηδενί', ἐπεὶ μηδε ταύτης ούσης άληθοῦς τῆς 'ἐξ ἀνάγχης τινὶ μή' δυνατόν άληθῆ εἶναι 5 την 'ἐνδέχεται μηδενί', ὥστε ὁ ὑποθέμενος την 'οὐχ ἐνδέχεται μηδενί' οὐ πάντως ύποτίθεται αὐτήν, διότι ἐξ ἀνάγκης τινί, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνάγκης τινὶ 25 μή. ἄν δὴ ὑποκειμένης τῆς 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενὶ τὸ Β τῷ Α' μεταλάβη τις εἰς τὴν 'ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ τὸ Β τῷ Α' οὐδὲν ἔλαττον ἑπομένην αὐτἤ τῆς 'ἐξ ἀνάγκης τινὶ τὸ B τῷ A', οὐδὲν ἀδύνατον ἀκολουθήσει· οὐ γάρ, εἰ 10 τὸ Β τῷ Α ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὁπάρχει, ἤδη καὶ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τινὶ οὸγ ὑπάρξει· οὸ γὰρ ἀντιστρέφει ἡ ἐπὶ μέρους ἀποφατική ἀναγκαία. τούτου δὲ όντος οὐδὲν ἐδείχθη διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. ὡς γάρ, 30 εί τοῦ ζψου διαιρουμένου εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον καὶ ὄντων ζψων λογικῶν χαὶ ἀλόγων λαβών τις τὸ εἶναι ζῷον λέγοι πάντως ἄλογον αὐτὸ εἶναι, ἄτοπον 15 έρεῖ καὶ οὐκ ἀληθὲς τῷ ἐνοέχεσθαι λογικὸν αὐτὸ εἶναι οὐδὲν ἦττον τούτου ἢ ἐχείνου τῷ ζώφ τεθέντι ἑπομένου, οῦτως χαί, εἴ τις λαβὼν τὸ 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί' μόνον τὸ ἐξ ἀνάγχης τινὶ λέγοι σημαίνειν αὐτό, ἄτοπον ἂν 35 εἴποι· ἐνδέγεται γὰρ ἀληθὲς εἶναι καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή. καὶ γὰρ . έοιχε χατά τοῦτο μόνον μὴ ἀντιστρέφειν ἡ ἐνδεχομένη ἀποφατιχή· τοῦ γὰρ 20 λευχοῦ ἐνδεγομένου μηδενὶ ἀνθρώπιο οὐχέτ' ἀληθές τὸ τὸν ἄνθρωπον ἐνδέγεσθαι μηδενί λευχῷ, ἀλλ' ἀληθὲς τὸ μὴ ἐνδέγεσθαι μηδενί λευχῷ τὸν άνθρωπον, οὐ κατά τὸ τινὶ λευκῷ αὐτὸν ἐξ ἀνάγκης ὑπάργειν (οὐκέτι γάρ ἄν ἦν οὐδὲ λευχὸν παντὶ ἀνθρώπφ ἐνδεχόμενον, εἰ τινὶ αὐτῷ ἐξ 40 ανάγκης ύπηρχεν), άλλα καθ' ότι τινὶ λευκῷ ἐξ ανάγκης οὐχ ύπάρχει. διὸ 25 οδ δεόντως ή μετάληψις αν γένοιτο ἐπὶ τῶν ἀντιστροφῶν τοῦ 'οδα ἐνδέγεται μηδενί' εἰς τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἀναγκαῖον οὸ διὰ τοῦτο ἀληθοῦς όντος τοῦ ἀποφατικοῦ ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἀναγκαῖον.

ρ. 37a17 Τὸ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τινὶ τῷ A μὴ ὑπάρχον οὐκ ἀληθὲς 45 [εἰπεῖν ὡς παντὶ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν. |

30 'Ο εἶπεν ἀντὶ τοῦ 'ἐνδέχεται μηδενί'. λαβὼν δέ, ὅτι τῷ 'οὐχ ἐνδέχεται 74r μηδενί' ὅπεται καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή, δείκνοσι, πῶς. ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μἡ ὑπάρχοντος καὶ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχοντος ἀληθές ἐστι τὸ μἡ ἐνδέχεσθαι αὐτῷ μηδενὶ ὑπάρχειν, οἶον εἰ τὸ Β τῷ Α ἐξ ἀνάγκης τινὶ μἡ ὑπάρχοι, οὐχ ἔστιν ἀληθὲς ἐπ' αὐτοῦ τὸ τὸ Β ἐνδέχεσθαι τῷ Α μη- 5 δενί· τὸ γὰρ παντὶ ἐνδέχεται μἡ ὑπάρχειν ἕλαβεν, ὡς εἶπον, ἀντὶ τοῦ

^{3. 4} ἐπεὶ μηδὲ B: ἐπειδὴ a 5 ὑποτιθέμενος B pr. 8 ἑπομένην a: ἑπομένης B 9 τῆς ex τὴν B^3 corr. 10 ὑπάρχη B 11 ὑπάρξει] ει in ras. B 13 ζώων B τῶν ζώων καὶ a post ζώων add. καὶ a 14 λέγει a 16 τοῦ ζώου a οὕτω a 17. 18 ἀν εἴποι scripsi: ἀντείποι aB 25 τῆς ἀντιστροφῆς a 33 μηθὲνὶ αὐτῷ a εἰ om. a

΄ ἐνδέγεται μηδενί΄, δ καὶ ἀσαφεστέραν τὴν λέξιν ποιεῖ. εἰ δὲ μὴ τοῦτο 74r άληθες επ' αύτου, δήλον ώς ή ἀπόφασις αύτου ή λέγουσα 'τὸ Β τῷ Α οὐχ ἐνδέγεται μηδενί'. τοῦτο δὲ οῦτως ἔχον δείχνυσι χαὶ διὰ τοῦ τὸ χαταφατικόν πάλιν τὸ ἐνδέγεσθαι παντί τῷ Α τὸ Β ψεῦδος γίνεσθαι οὸ μόνον, 5 αν τῷ Α τὸ Β ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὁπάρχη, ἀλλὰ κὰν ἐξ ἀνάγκης τινὶ 10 αὐτῷ ὑπάρχη. εἰ γὰρ εἴη τῷ Α τὸ Β ἐξ ἀνάγχης τινὶ ὑπάργον, ψεῦδος τὸ ἐνδέχεσθαι παντὶ τῷ Α τὸ Β· οὸ γὰρ καὶ τούτω ἐνδέχεται, ὧ ἐξ ανάγχης ύπάργει. όμοίως δὲ ἔχει χαὶ ἡ 'ἐξ ἀνάγχης τινὶ ὑπάρχει' πρὸς τὴν 'ἐνδέγεται παντί' καὶ ἡ 'ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή' πρὸς τὴν 'ἐνδέγεται μηδενί'. 10 οὐδὲ ἐπ' ἐχείνων οὖν ἀληθής ή 'ἐνδέγεται μηδενί' ἀληθοῦς οὕσης τῆς 'ἐξ ανάγκης τινὶ μή'· οὐ γὰρ καὶ τούτῳ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν, ιὧ ἐξ ἀνάγκης 15 μή ύπάργει. άληθής άρα ἐπ' αὐτῆς ἔσται ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ἡ 'οὐκ ἐνδέγεται μηδενί'. ώστε οὐκ ἐπὶ τῆς 'ἐξ ἀνάγκης τινί' μόνης ἀληθής ἡ 'οὐκ ένδέγεται μηδενί', άλλά καὶ ἐπὶ τῆς 'ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή' · ἀμφότερα γάρ, 15 τό τε έξ ἀνάγχης τινὶ καὶ τὸ έξ ἀνάγχης τινὶ μή, ἀναιρετικά ἐστιν ἑκατέρας ένδεγομένης καθόλου, τῆς τε 'ἐνδέγεται παντί' καὶ τῆς 'ἐνδέγεται μηδενί'. διὸ καὶ ἡ ἐκατέρου τούτων ἀπόφασις ἀληθής ὁποτερουοῦν ἐκείνων ἀλη-20 θοῦς ὄντος.

ρ. 37a20 Εἰ οδν τις ἀξιοίη, ἐπεὶ οὐκ ἐνδέχεται τὸ Γ τῷ Δ παντὶ 20 ὁπάρχειν, ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάρχειν αὐτό, ψεῦδος ἄν λαμβάνοι.

Λαβών, ὅτι τῷ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ οἰχ ἕπεται τὸ 'ἐνδέχεται παντί', ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἡ ἀπόφασις αἰτοῦ ἡ 'οἰκ ἐνδέχεται παντί', φανερὸν ποιεῖ δι' αἰτοῦ, ὅτι μὴ πάντως ἡ 'οἰκ ἐνδέχεται παντί' ἀληθής ἐστιν ἐπὶ τῆς 'ἐξ ²5 ἀνάγκης τινὶ μή' · γίνεσθαι γὰρ ἀληθής δέδεικται καὶ ἐπὶ τῆς 'ἐξ ἀνάγκης τινί'. ὅστε ἔσονται ἀντικείμεναι τῆ 'ἐνδέχεται παντί' αί δύο ἐπὶ μέρους ἀναγκαῖαι, ἣ τε καταφατικὴ καὶ ἡ ἀποφατική. εἰ γοῦν ὑποκείμενον εἴη τὸ Γ τῷ Δ παντὶ μὲν ὑπάρχειν, τινὶ δ' αὐτοῦ ἐξ ἀνάγκης, οὐκ ἀληθής μὲν ἐπ' αὐτοῦ ἡ λέγουσα 'τὸ Γ τῷ Δ ἐνδέχεται παντί', οὐ μήν, διότι ἐξ ἀνάγκης ³0 τινὶ μὴ ὑπάρχει, οὐκ ἀληθής, ἀλλ' ὅτι ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχει. οὐκ ἀρηῶς δὲ ἔλαβε τὸ τὸ Γ τῷ Δ παντὶ μὲν ὑπάρχειν, ἐξ ἀνάγκης δὲ αὐτῷ τινί, καὶ διὰ τοῦτο ψευδῆ εἶναι τὴν λέγουσαν τὸ Γ τῷ Δ παντὶ ἐνδέχεσθαι, ἀλλ' ἐπεὶ διὰ τοῦτο λέγει τὴν ἐνδεχομένην ἀποφατικὴν τὴν ἐν τῆ ἀντιστροφῆ λαμβανομένην τὴν λέγουσαν τὸ Β τῷ Α ἐνδέγεσθαι μηδενὶ ψευδῆ εἶναι, ³5 διότι οὐδενὶ μὲν αὐτῷ ὑπάρχει, ἐξ ἀνάγκης δὲ τινὶ αὐτῷ οὐχ ὑπάρχει. ὡς γὰρ τὸ ἐνδεγόμενον καταφατικὸν καθόλου ψεῦδος γίνεται, κἄν παντὶ

^{4, 5, 6, 7} τῷ α τὸ $\bar{\beta}$ α: τὸ α τῷ $\bar{\beta}$ B 8 ante ὑπάρχει alterum (ὑπάρχη B) add. μὴ α: eras.B 12 ἐπ' αὐτῆς post αὐτῆς transponit a 19 ἀξιώη B 25 μή corr. B² 28 μὲν prius om. a αὐτῷ a 29 post παντί expunxit ἐπεὶ τινὶ παντὶ B: ἐπεὶ τινὶ ἐξ ἀνάγχης add. a 30 μὴ om. a ὑπάρχει, οὐχ scripsi: οὐχ ὑπάρχει B: οὐχ ὑπάρχει, οὐχ a 32 ἐνδέχεται a 36 χὰν παντὶ . . . ψεῦδος (226,2) in mg. B²

μὲν ὑπάρχη, τινὶ δὲ ἐξ ἀνάγκης, οὕτως καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀποφατικὸν 74r καθόλου ψεῦδος. κἄν μηδενὶ αὐτῷ ὑπάρχη, ἐξ ἀνάγκης δὲ αὐτοῦ τινὶ μή. γίνονται δὴ ἀναιρετικαὶ τῆς 'ἐνδέχεται παντί' οὐχ ἡ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάρχειν λέγουσα μόνη ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχειν τιθεῖσα, ὡς 40 δ ἐδείχθη. εἰ δὲ ταύτην ἀναιροῦσιν αί δύο, καὶ τὴν 'ἐνδέχεται μηδενί' ἴσην οῦσαν ταύτη καὶ ἀντιστρέφουσαν αὐτῆ ἀναιρήσουσιν αί αὐταὶ δύο, οὐχ ἡ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχειν λέγουσα μόνη ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάρχειν ἀλλ' ἐπειδὴ ἴσον μὲν δύναται ἡ 'ἐνδέχεται μηδενί' τῆ 'ἐνδέχεται παντί', ἐκείνην δὲ ἐδείχθησαν αὶ δύο ἀναιροῦσαι, δῆλον ὅτι καὶ τὴν 'ἐνδέχε-10 ται μηδενί' αἱ αὐταὶ δύο ἀναιρήσουσι.

ρ. 37a26 Δ ῆλον οὖν, ὅτι πρὸς τὸ οὕτως ἐνδεχόμενον καὶ μὴ ἐνδε-45 χόμενον, ὡς ἐν ἀρχῆ διωρίκαμεν. |

Δείξας, δτι τῶν κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένων, τῆς τε καθόλου κατα- 74ν φατικής καὶ τής καθόλου ἀποφατικής, ἀναιρετικαί εἰσιν έκατέρας αὐτῶν αί 15 δύο ἐπὶ μέρους ἀναγκαῖαι, ἢ τε καταφατική καὶ ἡ ἀποφατική, οὖ χάριν ταύτας έδειξε, παρατίθεται. φησί γάρ ἐπὶ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τῆς γινομένης ἐπὶ τῆς ἀντιστροφῆς τῆς ἐνδεγομένης τῆς κατὰ τὸν διορισμὸν 5 δεῖν ὑποθέντας τὸ μὴ ἐνὸέχεσθαι τὸ Β τῷ Α μηδενὶ μεταλαμβάνειν αὐτὸ είς την 'έξ ανάγχης τινὶ μή'. διὰ τοῦτο γὰρ οὐχ ην άληθης ή ἐνδέχεσθαι 20 μηδενὶ ἀλλὰ ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ἡ 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενί' λέγουσα, ὅτι τινὶ έξ ἀνάγκης οὺν ὑπῆρχε τὸ Β τῷ Α. οὐ γὰρ δι' ἄλλο τι οὕσης ἀληθοῦς τῆς 'τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί' δύναται ψευδής εἶναι ή τὸ Β τῷ Α ένδέγεσθαι μηδενὶ λέγουσα η διότι τινὶ αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης οὐγ ὑπάργει 10 εί γάρ διότι τινὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, οὐδ' ἀν ή τὸ Α τῷ Β ἐνδέγεσθαι 25 μηδενὶ λέγουσα άληθής εἶναι δύναιτο· εἰ γὰρ τὸ Β τινὶ τῷ Α ἐξ ἀνάγχης, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸ ἀντιστρέφειν τὴν ἀναγκαίαν ἐπὶ μέρους καταφατικήν. οδ μεταληφθείσης δὲ εἰς τοῦτο τῆς ἀποφάσεως ἀλλά είς την έπὶ μέρους ἀποφατικήν ἀναγκαίαν (ἦν γὰρ διὰ τοῦτο ἀληθής) οδδέν 15 άδύνατον άχολουθεῖ τῷ τὴν ἀποφατιχὴν ἐπὶ μέρους ἀναγχαίαν μὴ ἀντιστρέ-30 φειν. οδδε διά τῆς εἰς ἀδύνατον ἄρα ἀπαγωγῆς δείχνυται καὶ συνάγεται ἡ καθόλου ἀποφατική ἐνδεγομένη ἀντιστρέφουσα. ὅτι δὲ οὐκ ἀντίκειται τῆ ' ἐνδέγεται μηδενί' ἡ 'ἐξ ἀνάγκης τινί' οὐδὲ ἴση ἐστὶ τῆ ἀποφάσει αὐτῆς τῆ 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί', εἰς ἢν τὴν μετάληψιν ποιεῖται τῆς 'οὐχ ἐνδέγεται μηδενί ως ίσην ο βουλόμενος αντιστρέφουσαν δείξαι την απο-20 35 φατικήν ἐνδεγομένην δι' αὐτῆς, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἄμα ψευδεῖς αὐτὰς γίνεσθαί ποτε. ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ ὑπάρχοντος ψευδής καὶ ἡ

¹ οὕτως periit in B 2 αὐτοῦ B: αὐτῷ a 12 διωρίσαμεν Ar. 17 τῆς (ante κατὰ) om, a 18 ὑποτιθέντας a 20 ὅτι B: ὅ a 23 ἐνδέγεται a αὐτῷ a: αὐτῷν B 28 ἀναγκαίαν ἀποφατικήν a 29 ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν a 33 εἰς ἢν correxi: ἴσην B: οὐδὲ ἴσην a ante ποιεῖται add. αὐτῆς a 34 post ὡς add. εἰς a δεῖξαι ἀντιστρέφουσαν a

'ένδέχεται μηδενί', ὅτι μὴ καὶ παντί, καὶ ἡ 'ἐξ ἀνάγκης τινί' · ψεῦδος γὰρ 74ν τὸ τὸ ἄλογον ἐνδέχεσθαι μηδενὶ ἀνθρώπφ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ αὐτῷ ὑπάρχειν. οὐκέτι δ' εἰ ἐπὶ τινὸς μὲν τῶν ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν προῆλθεν ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή (ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινί), · ἐπὶ δὲ τινὸς οὕ, 25 ὡς ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μή, διὰ τοῦτο οὐδὲν μᾶλλον ἐδείχθη ἡ καθόλου ἀποφατικὴ ἐνδεχομένη ἀντιστρέφουσα ἢ οὐκ ἐδείχθη, ἀλλ' ὅτι μὴ ἐπὶ πάντων, καθ' ὧν ἡ ἀπόφασις ἀληθής, οῦτως εἶχεν, οὐκέτι ἐδείχθη. τὸ μὲν γὰρ συλλογιστικὸν ἐπὶ πάντων ὑμοίως ἔχειν ὸεῖ, ἡ ὸὲ ἔνστασις ἡ πρὸς αὐτὸ ἱκανή, κἄν ἐπὶ τινὸς δειχθῆ.

10 p. 37a32 Τούτου δὲ δειχθέντος κείσθω τὸ A τῷ μὲν B ἐνδέχε-30 σθαι μηδενὶ τῷ δὲ Γ παντί.

Δείξας, ὅτι μὴ ἀντιστρέφει ἡ καθόλου ἀποφατικὴ ἐνδεγομένη, δείκνυσιν έφεξῆς, δ προείπεν, δτι έν δευτέρω σγήματι έκ δύο ένδεγομένων προτάσεων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός. ἐκτίθεται δὲ συζυγίαν πρώτην, ἐν ἦ ἡ μὲν 15 μείζων καθόλου ένδεγομένη αποφατική έστιν, ή δε [ή] ελάττων καθόλου ένδεγομένη καταφατική. ὅτι γὰρ ἐκ δύο καταφατικῶν μηδὲν συνάγεται, δῆλον 35 ον ως γνώριμον παρέλιπε. φησί δή την έχχειμένην συζυγίαν ασυλλόγιστον είναι. μήτε γάρ δι' άντιστροφής δύνασθαι δειχθήναι· γίνεσθαι μέν γάρ έν τούτω τῷ σχήματι καὶ ταῖς τοιαύταις συζυγίαις τῆς ἀποφατικῆς ἀντι-20 στρεφομένης τὸ πρῶτον σχήμα, δεδεῖχθαι δὲ τὴν ἐνδεγομένην ἀποφατικὴν μή αντιστρέφουσαν αύτῆ. άλλά μηδε διά τῆς εἰς άδύνατον ἀπαγωγῆς, δι' 40 ής εδείχνυντο αί μη δι' αντιστροφής δυνάμεναι τῶν συζυγιῶν δείχνυσθαι, ότι είσὶ συνακτικαί. ἐὰν γὰρ ἢ τὸ Α τῷ μὲν Β ἐνδεχόμενον μηδενί, τῷ δὲ Γ ἐνδεγόμενον παντί, ἔπειτα βουλόμενός τις δεῖξαι συναγόμενον τὸ Β 25 τῷ Γ ἐνδέγεσθαι μηδενὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ λάβη (τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ΄οδα ἐνδέγεται μηδενί΄, δ μετέλαβεν αὐτὸς εἰς τὸ καθόλου καταφατικὸν άναγκαῖον), οὐδὲν συμβαίνει ψεῦδος. τεθέντος γὰρ τοῦ Β παντὶ τῷ Γ 45 ένδέγεσθαι ὑπάργειν εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ 'τεθέντος γὰρ καὶ ὑποτεθέντος τοῦ Β παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν'. οὸ γὰρ δύναται ὡς ἀντικείμενον 30 τῷ ἐνδέχεσθαι τὸ Β τῷ Γ μηδενὶ τὸ ἐνδέχεσθαι παντὶ τὸ Β τῷ Γ ληφθέν 75 κ όποτεθήναι ταὐτὸν γάρ ἐστιν αὐτιῦ, ἀλλ' οὐκ ἀντικείμενον. οὐοὲ ή καθόλου δὲ καταφατική ἀναγκαία, ἢν εἰληφέναι δοκεῖ, ἀντίκειται τῆ ἐνδεγομένη καθόλου ἀποφατική. ὥστ' οὐδ', εἰ εἰς τὸ ἀναγκαῖον καθόλου μεταληφθείη τὸ ἐνδεχόμενον, ὡς ἡμεῖς μετειλήφαμεν, οὐδ' οὕτως τὸ ἀντικείμενον ἔσται 5 35 λαμβάνων καὶ ὑποτιθείς, δ ἐν ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς χρὴ ποιεῖν. έσικε μέν οὖν ἐκ περιουσίας τὸ καθόλου καταφατικὸν ἀναγκαῖον λαβών ώς άντιχείμενον τῷ καθόλου ἀποφατιχῷ ἐνδεγομένῳ δειχνύναι μηδὲν ἀδύνατον

15%

⁶ η aB pr.: η B^1 corr. 8. 9 πρὸς αὐτὸ B: πρὸ αὐτοῦ a 13 προεἴπεν] p. 36 ν 26-29 15 η (post δὲ) B: om. a 21 αὐτῆ B: ἑαυτῆ a 30 τῷ (ante ἐνδέχεσθαι) B: τοῦ a 33 μεταληφθῆ a 37 ἀδύνατον a: ἀδυνάτ0 B

έπόμενον· εί γάρ τῆς ἐλάττονος καθόλου καταφατικῆς ἀναγκαίας τεθείσης 75οὐδὲν ἀδύνατον συνάγεται, πολὸ πλέον ὅτι οὐδὲν ἀδύνατον συναγθήσεται έπὶ μέρους αὐτῆς οὔσης καταφατικῆς ἀναγκαίας. καὶ γὰρ τοῦ ἐπὶ μέρους 10 καταφατικοῦ ἀναγκαίου ὑποτεθέντος, ὅ ἐστιν ἀντικείμενον τῷ ὑποτεθέντι 5 συμπεράσματι, όμοίως, δτι μηδέν ἀδύνατον συνάγεται, δείχνυται. εἰ γὰρ είη τὸ μὲν Β ἢ παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης ὑπάρχον ἢ τινί, εἴη δὲ κείμενον καὶ τὸ Α τῷ Β ἐνδέγεσθαι μηδενί, γίνεται ἐν πρώτῳ σχήματι συζυγία την μείζονα ενδεγομένην έγουσα πρότασιν αποφατικήν την δε ελάττονα 15 άναγχαίαν· ἐν δὲ ταῖς οὕτως ἐγούσαις συζυγίαις ἐνδεχόμενον γίνεται τὸ 10 συμπέρασμα. συναγθήσεται οὖν τὸ Α ἐνδέγεσθαι ἢ μηδενὶ τῷ Γ ἢ τινὶ μή. εί μὲν γὰρ εἴη ή ΒΓ ἀναγκαία καθόλου καταφατική εἰλημμένη, ὡς αὐτὸς ὑπέθετο, ἔσται καθόλου ἀποφατικὸν ἐνδεγόμενον τὸ συμπέρασμα τὸ τὸ Α τῷ Γ ἐνδέγεσθαι μηδενί, δ οὐχ ἔστιν ἀδύνατον Εκειτο γὰρ ἐνδέγεσθαι αὐτῷ παντί. εἰ δ' ἐπὶ μέρους καταφατική ή ΒΓ εἴη ἀναγκαία, ἐπὶ μέρους 20 15 ἀποφατικόν πάλιν ἐνδεγόμενον τὸ συμπέρασμα. οὐδ' οὕτως δὲ ἀδύνατον τὸ συναγόμενον έχειτο γὰρ τὸ Α ἐνδέγεσθαι παντὶ τῷ Γ · τὸ δὲ ἐνδεγόμενον παντί ἐνδέχεται καὶ μηδενὶ ἐκείνο καὶ τινὶ μή. ἄν μέντοι τὸ 'οὐκ ένδέγεται παντί' είς τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ μεταληφθῆ, καθ' οδ καὶ αὐτοῦ άληθῶς κατηγορεῖται, καὶ ἀσυλλόγιστος ἡ συμπλοκή· γίνεται γάρ ἡ ἐλάττων 20 εν πρώτω σχήματι ἀποφατική ἐπὶ μέρους ἀναγκαία. δύναται καὶ τὸ τε-25 θέντος γὰρ τοῦ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέγεσθαι ὁπάργειν ὡς τὸ γινόμενον συμπέρασμα ἐπὶ τῆ προχειμένη συζυγία λαμβάνων εἰρηχέναι, δ δεῖ διά τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δειχθῆναι, εἰ οἰόν τέ ἐστι (καὶ εἴη ἄν ήτοι ήμαρτημένη ή λέξις καὶ ἀντὶ τοῦ ἀποφατικοῦ τὸ καταφατικὸν λαμβά-25 νουσα· ἔδει γὰρ γεγράφθαι τεθέντος γὰρ τοῦ Β παντί τῷ Γ ἐνδέχεσθαι μή δπάρχειν· τοῦτο γὰρ ἄν εἴη γινόμενον συμπέρασμα· ἢ καὶ 30 τὸ καταφατικὸν ὡς ἴσον δυνάμενον τῷ ἀποφατικῷ εἰληφέναι. τούτου δὴ τεθέντος γίνεσθαι συμπεράσματος οὐδὲν ἀδύνατον διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον άπαγωγῆς διὰ τοῦτο συναγόμενον δειχθήσεται· τὸ γὰρ ψεῦδος ἀντὶ τοῦ 30 άδυνάτου εἶπε), λαβών δὲ τοῦτο μηκέτι τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν τεθεικέναι ώς γνώριμον. εί γάρ ληφθείη τὸ ἀντικείμενον τῷ 'ἐνδέ- 35 γεται μηδενί', δ' έστιν 'έξ ανάγχης τινί', γίνεται συναγόμενον τὸ 'ένδέγεται τινὶ μὴ τὸ Α τῷ Γ', δ οὐκ ἔστιν ἀδύνατον. καὶ γὰρ παντὶ αὐτῷ ἐνδέχεται (ἔχειτο γὰρ τοῦτο), καὶ ἐνδέχεται μηδενὶ διὰ τὸ ἀντι-35 στρέφειν την ἐνδεχομένην καταφατικήν· εἰ δὲ ἐνδέχεται τὸ A τῷ Γ μηδενί, δήλον ώς οὐκ ἀδύνατον τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι μὴ ύπάργειν.

¹ της a: τις Β 19 άληθῶς om. a add. τὸ a 23 οἴόν scripsi: ὅλον aB

²⁰ τὸ scripsi: τοῦ aB 25 έδει scripsi: έδείγθη aB

²¹ ante B 27 (sov B:

õv a 36 τὸ alterum om. a

ρ. 37*38 Όλως δ' εἰ ἔστι συλλογισμός, οῆλον ὅτι τοῦ ἐνδεχο- 75^r μένου ἀν εἴη.

Δείξας. ὅτι μήτε δι' ἀντιστροφῆς μήτε διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς 40 οιόν τε δειχθήναι συλλογιστικήν οδσαν την έκκειμένην συζυγίαν, νον τό 5 αὐτὸ τοῦτο δείχνυσι καὶ ἐχ περιουσίας. φησὶ γάρ, ὅτι, εἰ ὅλως συλλογιστιχή ή ἐχχειμένη συζυγία ἐστί, δῆλον ὡς ἐνδεχόμενον ἔσται τὸ συμπέρασμα διὰ τὸ ἀμφοτέρας ἐνδεγομένας εἶναι τὰς προτάσεις. δέδειχται γάρ, ὅτι τὰ ἐξ ανάγκης τισίν ακολουθούντα συλλογιστικώς δμοιά έστι τούτοις, οἶς ακολουθεῖ, 45 εί δυνατά καὶ ἐνδεγόμενα, καὶ αὐτά τοιαῦτα, εἰ ἀναγκαῖα ἐκεῖνα, καὶ τὰ 10 ἀχολουθοῦντα ἀναγχαῖα· ἔλαβε γὰρ τοῦτο, ὅτε ἔὸειξε | δυνατῷ ἀδύνατον 75 ν μή ἀχολουθοῦν. τῷ δὲ διὰ τὸ μηδετέραν τῶν προτάσεων εἰλῆφθαι έν τῷ ὑπάργειν δεῖ προσεκδέξασθαι τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργειν. ἔσται οὖν τὸ συμπέρασμα, εἰ συλλογιστική εἴη ἡ ἐκκειμένη συζυγία, ἐνδεγόμενον η καταφατικόν η αποφατικόν· αλλ' οδδέτερον οξόν τε· ώστε οδκ έσται 15 συλλογισμός. ὅτι δὲ οὔτε καταφατικὸν οὕτε ἀποφατικόν, δῆλον ἐκ τοῦ ἄν δ μὲν λέγωμεν καταφατικὸν γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, δύνασθαι δι' δρων τινών δειχθήναι, δτι τὸ 'οὐκ ἐνδέγεται ὑπάργειν' συνάγεται, ὅπερ οὐκ ἔστιν απόφασις ενδεχομένη ή ἴσον δυναμένη τῆ καταφάσει άλλά ενδεγομένης απόφασις, εάν δε λέγωμεν αποφατικόν γίνεσθαι το συμπέρασμα ενδεγόμενον, 20 δείχνυσθαι πάλιν διά τῶν αὐτῶν ὅρων ἀποφατιχὸν μὲν ἀλλ' οὐχ ἐνδεγόμενον 10 άλλ' άναγκαῖον γινόμενον τὸ συμπέρασμα. τὸ δὲ άναγκαῖον ἀποφατικὸν δειχθέν αμφοτέρων αναιρετικόν έσται, τοῦ τε ἐνδεχομένου καταφατικοῦ καὶ τοῦ ἐνδεγομένου ἀποφατικοῦ. δείκνυσι δὴ τοῦτο οὕτως ἔγον ὅρους λαβών ἐπὶ μὲν τοῦ Α λευκόν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β ἄνθρωπον, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ ἵππον· τὸ 25 γάρ λευχὸν ἐνδέχεται ἀνθρώπω μὲν μηδενί. ἔππω δὲ παντί, χαὶ ἄνθρωπος εξ ανάγκης οὐδενὶ εππω. εἰ δ' εξ ανάγκης μηδενί, οὕτε ἐνδέχεται ὑπάρχειν 15 αὐτῷ, οὕτε ἐνδέγεται μὴ ὑπάργειν, δ δείχνυσιν. ὡς γὰρ διότι μὴ δύναται ύπάργειν, διὰ τοῦτο ψευδής ή ἐνδεχομένη κατάφασις, οῦτως ψευδής ἔσται καὶ ἡ ἐνδεχομένη ἀπόφασις ἐπ' αὐτῶν ἡ 'ἐνδέγεται μηδενὶ ἔππω ἄνθρωπον' 30 λέγουσα, ὅτι ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ οὐχ ὑπάρχει· οὐ γὰρ ἐνδέχεται μηδενί, άλλ' έξ ανάγκης οδδενί εππω άνθρωπος.

'Όμοίως δὲ δειχθήσεται, φησίν, ἀσυλλόγιστος ή συζυγία καὶ ἐν ἢ 20 ἀνάπαλιν εἴληπται τὸ στερητικὸν ἐχούση τὴν μὲν μείζονα καθόλου κατα-φατικὴν ἐνδεχομένην τὴν δὲ ἐλάττονα καθόλου ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην. 35 οὖτε γὰρ δι' ἀντιστροφῆς οὖτε διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς οἶόν τε αὐτὴν δειχθῆναι συλλογιστικήν. καὶ ὁ ἔλεγχος διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων. ἀλλὰ κὰν ἀμφότεραι καθόλου καταφατικαὶ ληφθῶσι, διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων δειχθήσεται, ὅτι μὴ οἶόν τέ ἐστιν ἐνδεχόμενον συνάγεσθαι μήτε καθόλου κατα-25

¹ εἰ Ar.: ἐπεὶ aB (n); cf. vs. 5 1. 2 ἐνδέχεσθαι Ar.; cf. p. 219,34 3 μήτε (post ὅτι)] τε superscr. B 10 ἔδειξε] c. 15 p. 34 α12 — 24 11 μὴ om. a 17 τὸ om. a 18 post ἀπόφασις eras. 2 — 3 lit. B 21 δὲ a: δὴ B 29 noli conicere ἐνδέχεσθαι aut ἄνθρωπος; nam cf., quae ad p. 206,1 notavi, et velut p. 220,33, p. 222,10,14, p. 237,8 30 οὐχ om. a

φατικόν η ἀποφατικόν μήτε κατά μέρος· τὸ γὰρ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ δειχθὲν 75° πάντων τῶν ἐνδεγομένων ἀναιρετιχόν ἐστιν. ἀλλὰ κᾶν ἀμφότεραι [αί] ἀποφατικαί. ἀλλὰ κἄν ἡ μὲν καθόλου ἡ δ' ἐν μέρει ἦ, ἢ ἀμφότεραι ἐν μέρει καταφατικαὶ οὖσαι ἢ ἀποφατικαὶ ἢ ἐνηλλαγμέναι, οἱ αὐτοὶ ὅροι παρατεθέντες 5 ταῖς τε ἐχχειμέναις προτάσεσιν άρμόζουσι χαὶ τῷ τοῦ συμπεράσματος άναγχαίω ἐλέγξουσιν αὐτὰς ἀσυλλογίστους. οὐ χρη δὲ ὑπολαμβάνειν ἐν 30 ταϊς εχχειμέναις συμπλοχαϊς αεί συνάγεσθαι χαθόλου αποφατιχόν αναγχαϊον, μή ποτε οἰηθῶμεν συλλογιστικάς εἶναι τὰς συζυγίας οὐκ ἐνδεχόμενον συναγούσας αλλά αναγκαῖον αποφατικόν. ἔστι γὰρ ἐπὶ ἄλλων ὅρων δεῖξαι καὶ 10 τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, δ παρέλιπεν 'Αριστοτέλης ὡς αὐτάρκως δείξας μὴ συλλογιστικάς τὰς ἐκκειμένας συζυγίας διὰ τοῦ δεῖν μὲν ἐνδεγόμενον γίνεσθαι 35 τὸ συμπέρασμα ἐπὶ ἐνδεχομέναις προτάσεσιν εδρίσκεσθαι δ' ἀναγκαῖον ἀποφατικόν καθόλου γινόμενον. ἔστι δὲ καὶ ἀναγκαῖον καθόλου καταφατικόν γινόμενόν ποτε. τοῦ γὰρ ἐξ ἀνάγκης παντὶ ὑπάρχειν ὅροι δεικτικοὶ οίδε· 15 έστω τὸ μὲν Α λευχόν, τὸ δὲ Β ἄνθρωπος, τὸ δὲ Γ γραμματιχός τὸ γὰρ λευχὸν παντί ανθρώπω ενδέγεται καὶ ενδέγεται μηδενί γραμματικώ, καί άνθρωπος εξ ανάγκης παντί γραμματικώ. όμοίως, κάν το κινεῖσθαι παντί 40 μεν ζώω ενδέγεσθαι ληφθή, μηδενί δε ανθρώπω, ή ανάπαλιν. αλλά καί τοῦ ἐνδέχεσθαι παντὶ ὅροι λευχόν, χινούμενον, ἄνθρωπος· τὸ γὰρ λευχὸν 20 παντί χινουμένω ενδέχεται καὶ μηδενὶ ἀνθρώπω, καὶ τὸ κινούμενον ενδέχεται παντί ανθρώπω και ἐνδέχεται μηδενί. οὐκ ἀπορία οὖν ὅρων ἢρκέσθη τὸ ἀναγκαῖον ἀποφατικὸν παραθέμενος μόνον, ἀλλ' ὡς αὐτάρκως διὰ τῆς 45 έχείνου παραθέσεως δεδειγμένου τοῦ εἶναι πάσας ἀσυλλογίστους συζυγίας τὰς ἐν δευτέρφ σχήματι ἐξ ἐνδεχομένων τῶν δύο προτάσεων.

25 p. 37619 Εἰ δ' ή μὲν ὑπάρχειν ή δὲ ἐνδέχεσθαι σημαίνοι, τῆς 76r μὲν κατηγορικῆς ὑπάρχειν τεθείσης.

Δείξας, ὅτι ἐκ δύο ἐνδεχομένων προτάσεων ἐν δευτέρφ σχήματι οὐδεὶς το γίνεται συλλογισμὸς ἐπὶ τὰς μίξεις μετελήλυθε, καὶ πρῶτον λέγει περὶ τῶν ἐξ ὑπαρχούσης καὶ ἐνδεχομένης μεμιγμένων, καί φησιν, ὅτι, ἄν ἡ μὲν 30 ὑπάρχουσα ἢ καταφατικὴ ἡ δὲ ἐνδεχομένη ἀποφατική, οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός, ὅπως ἄν ἔχουσαι ληφθῶσιν αὶ προτάσεις, ὡς φανεροῦ δῆλον ὅτι ὄντος, εἰ ἀμφότεραι εἶεν καταφατικαί, μηδὲν συναχθήσεσθαι συλλογιστικῶς. 10 ὅτι δὲ οὔσης τῆς ὑπαρχούσης καταφατικῆς ἀποφατικῆς δὲ τῆς ἐνδεχομένης οὐδὲν συνάγεται συλλογιστικῶς, ἀπόδειξις, φησίν, ἡ αὐτὴ καὶ διὰ τῶν 35 αὐτῶν ὅρων. δείκνυται γὰρ ἀσυλλόγιστος καὶ ἡ τοιαύτη συμπλοκὴ διά τε τοῦ μὴ ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην, ἀλλὰ μηδὲ τὴν

² καν B: καὶ a αἱ delevi 4 παρατιθέντες a 5 άρμόζουσι] t in ras. 2 lit. B 13 καὶ superscr. B 25 Μίξις ἐν δευτέρφ σχήματι ἐξ ἐνδεχομένης καὶ ὑπαρχούσης superscr. a σημαίνοι B (C): σημαίνει a et Ar. 33 καταφατικῆς] κατα in ras. B^2

ύπάργουσαν καταφατικήν καθόλου: γίνεται γάρ, εὶ αύτη ἀντιστρέφει, [ή] 76r έν πρώτω σγήματι ή μείζων πρότασις ἐπὶ μέρους καταφατική. ἔτι διὰ 15 τοῦ μηδὲ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δείχνυσθαί τι· τοῦ γὰρ ἀντικειμένου ἢ τῷ ἐνδεγομένψ συμπεράσματι ἢ τῷ ὑπάργοντι, εἴ τις ὑπάργον 5 λέγοι δύνασθαι γίγνεσθαι τὸ συμπέρασμα, ύποτεθέντος συνάγεται ἐν τῷ πρώτω σγήματι τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάργον, ιễ ἔχειτο ἐνδέγεσθαι μηδενί, δ 20 οὐκ ἀδύνατον. ἀλλά καὶ διὰ τῆς τῶν αὐτῶν ὅρων παραθέσεως τὸ γὰρ λευχόν χαὶ ἄνθρωπος χαὶ ἵππος ληφθέντα δειχνύουσιν, ὅτι μήτε ἐνδεγόμενον η καταφατικόν η αποφατικόν γίνεται τὸ συμπέρασμα μήτε ὑπάρχον, ἀλλ' 10 αναγκαῖον αποφατικόν. καίτοι ἔδει ἢ τοῦ ἐνδέγεσθαι ἢ τοῦ ὑπάργειν εἶναι τὸ συμπέρασμα, εἰ συλλογιστιχῶς συνήγετο αί γὰρ προτάσεις τοιαῦται. άλλα καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης ἔστιν ὅρων 25 εὐπορῆσαι, τοῦ μὲν μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης, οἶς αὐτὸς κέγρηται, λευκῷ, ἀνθρώπῳ, ίππω· τὸ γὰρ λευχὸν δύναται τῷ μὲν έτέρω τούτων ὑπάρχον παντὶ ληφθήναι 15 τῷ δὲ ἐτέρῳ ἐνδεγόμενον μηδενί, ὡς προείρηται, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἵππω. τοῦ δὲ παντὶ ἐξ ἀνάγκης λευκόν, ἄνθρωπος, γραμματικός. τὸ γὰρ λευχὸν ἐνδεγέσθω μὲν μηδενὶ ἀνθρώπω, ὅπαργέτω δὲ παντὶ γραμ-30 ματικώ, καὶ ὁ ἄνθρωπος παντὶ γραμματικώ ἐξ ἀνάγκης. ὁμοίως δέ, κὰν ζφον καὶ ἄνθρωπος οἱ ἄκροι ληφθῶσιν.

"Αν δὲ ή μὲν ἐνδεγομένη καθόλου καταφατική ληφθη $\langle \hat{\eta} \rangle$ δὲ ὑπάργουσα καθόλου ἀποφατική, ἔσται συλλογισμὸς ἀντιστραφείσης τῆς καθόλου ἀποφατικής ύπαργούσης ούτως γάρ έσται τὸ πρῶτον σχήμα. καὶ τὸ συμπέ- 35 ρασμα τοῦ ἐνδέγεσθαι μηδενί, τοῦτο δέ, πρὸς ὁποτέρφ ἄν τὸ ὑπάργον στερητικόν τεθη. φησί γάρ, ότι, καν ή ελάσσων ληφθη καθόλου αποφατική 25 υπάρχουσα ή δὲ μείζων καθόλου καταφατική ἐνδεχομένη, ὁ αὐτὸς ἔσται συλλογισμός αντιστραφείσης της αποφατικής ύπαρχούσης. οξον έστω το Α τῷ μὲν Β παντὶ ἐνδεγόμενον, τῷ δὲ Γ μηδενὶ ὅπάρχον ἀντιστραφείσης 40 γάρ τῆς ΑΓ γίνεται τὸ Γ οὐδενὶ τῷ Α ὑπάρχον, τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδεχόμενον· τὸ ἄρα Γ ἐνδέγεται μηδενὶ τῷ Β. ἀλλ' ἐπεὶ τοῦ ἐνδέγεσθαι ὁ 30 συλλογισμός, τὸ δὲ ἐνδεγόμενον ἀποφατικὸν οὐκ ἀντιστρέφει, πῶς τοῦ προχειμένου συναγωγή έτι έσται; ότι μεν γάρ το Γ τῷ Β ἐνδέγεται μηδενί, δείχνυται διὰ τῶν κειμένων, οὐκέτι μέντοι, ὅτι τὸ Β τῷ Γ ἐν δέχεται 76ν μηδενί, διά τὸ μὴ ἀντιστρέφειν τὸ ἐνδεγόμενον ἀποφατικόν. ἀλλά μὴν δεῖ έν τῷ συμπεράσματι κατηγορούμενον τὸ Β εἶναι· οὕτος γὰρ ὁ μείζων 35 δρος κεῖται . τοῦτ' οὖν τὸ ἐνδεγόμενον οὐ τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν συνάγεται άλλὰ τὸ κατὰ τοῦ ὑπάρχοντος ἀληθευόμενον· ἐδείχθη γὰρ τοιοῦτον συναγόμενον τῆς μείζονος ἀποφατικῆς ὑπαρχούσης ληφθείσης ἐν πρώτφ σχήματι. 5 εί δὲ τοῦτο, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀντιστρέφει ὂν καθόλου ἀποφατικὸν ὑπάρχον·

¹ αὕτη scripsi: αὐτὴ aB ἡ delevi 5 λέγει a ὑποτιθέντος a συνάγεται scripsi: συνάγεσθαι libri 8 μήτε correxi: μηδὲ aB 20 "Άν . . . τεθῆ (24) lemma in aB, quamquam non sunt ipsa Arist. verba (cf. p. 239, 20) ἡ addidi 26. 27 μὲν ā τῷ a 29 ἐπεὶ B: ἐπὶ a 34 οὕτως a 35 τοῦτ' οὖν scripsi: spatium (6 — 7 lit. in B, 3 — 4 lit. in a) sequente τουν in aB 36 ἐδείχθη] c. 15 p. 34 $^{\rm b}$ 27 sqq.

άλλως δὲ οὕ. ὅτι δὲ τοιοῦτον γίνεται τὸ συμπέρασμα ἀλλ' οὐ τοῦ κατὰ 76ν τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου, δῆλον ποιήσει καὶ διὰ τῶν ἑξῆς. προείρηκε δὲ καὶ ἤδη αὐτὸς ἀρχόμενος τοῦ περὶ τοῦ δευτέρου σχήματος λόγου, δι' οὖ εἶπε ''⟨δεῖ⟩ δὲ καὶ ἐν τούτοις λαμβάνειν τὸ ἐν τοῖς συμπεράσμασιν ἐνδεχό- 10 μενον, ὥσπερ ἐν τοῖς πρότερον''. ⟨ἢ⟩ ἡ ἐνδεχομένη ἀποφατικὴ ἴση τῆ ἐνδεχομένη καταφατικῆ, πρὸς ῆν ἀντιστρέφει, ἀντιστρέφοι ἄν καὶ αὐτὴ ὁμοίως ταῖς καταφατικαῖς ταῖς δὲ καθόλου καταφατικαῖς ἀντιστρέφουσιν αἱ ἐπὶ μέρους καταφατικαῖ ἔσται οὖν ἀντιστραφέντος οὕτως τοῦ συμπεράσματος τοῦ Γ ⟨B⟩ 'τὸ B τῷ Γ ἐνδέχεται τινὶ μή'.

Έπιζητήσαι δ' ἄν τις, πῶς ἐν ταῖς τοιαύταις συζυγίαις συνάγεταί τι 15 συλλογιστιχώς. Ενεστι γάρ τῆ τῶν αὐτῶν δρων παραθέσει μήτε ενδεγόμενον άποφατικόν μήτε ύπάρχον δείξαι συναγόμενον. ούτως γάρ έχουσων των προτάσεων καὶ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ τοῦ παντὶ ἐπὶ τῶν ὅρων ἡ συναγωγή. ίδου γάρ το λευκον ουδενί ανθρώπω ύπαρχόντως, το λευκον 15 ενδέγεται παντί ίππω, και άνθρωπος εξ ανάγκης οὐδενί ίππω. καίτοι έδει 20 η ἐνδεγόμενον η ὑπάργον εἶναι τὸ συμπέρασμα. ἀλλὰ καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγχης οἶόν τε ὅρους λαβεῖν· πάλιν γὰρ τὸ λευχὸν οὐδενὶ ἀνθρώπφ, τὸ λευχόν ενδέχεται παντί γραμματικώ, και άνθρωπος παντί γραμματικώ έξ ανάγκης. ώστε καὶ τοῦ παντὶ καὶ τοῦ μηδενὶ ή συναγωγή. ἢ τῷ χρόνφ 20 ωρισται ή λέγουσα τὸ λευκὸν μηδενὶ ἀνθρώπω, ὅτι κεῖται τὸ λευκὸν παντὶ γραμματικώ ενδέγεσθαι. ότε γάρ ενδέγεται παντί γραμματικώ ύπάργειν 25 ήδη τὸ λευχόν, τότε ψευδής ή 'τὸ λευχὸν οὐδενὶ ἀνθρώπω'. ἀλλὰ ἐχανόν γε καὶ τὸ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης λεχθὲν διαβάλλειν τὴν συμπλοκήν. ἀλλὰ κἄν ανάπαλιν τας προτάσεις λάβωμεν ώς το μέν λευχον παντί ανθρώπω ένδέ-25 γεσθαι ίππω δὲ μηδενὶ ὑπάργειν, αί μὲν προτάσεις ἀληθεῖς πάλιν, τὸ δε συμπέρασμα εξ ανάγκης αποφατικόν - άνθρωπος γαρ εξ ανάγκης οὐδενί 30 έππω. οὐ γὰρ δὴ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν ἔνεστιν αἰτιᾶσθαι ώς ψευδή πάσα γάρ ἀποφατική ῦπάργουσα καθόλου τοιαύτη, ὥσπερ γε καὶ καταφατική. καὶ ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει, δηλοῖ αὐτὸς τοιαύταις πανταγοῦ 30 ταῖς καθόλου ὑπαρχούσαις χρώμενος. ἤτοι οὖν ἔοικε μόνη τῆ τῆς ὑπαρχούσης ἀποφατικής ἀντιστροφή προσέχων συλλογιστικάς θείναι τὰς τοιαύτας 35 συζυγίας οὐκέτι τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὅρων ποιησάμενος. ἄν γάρ τις ἀξιώση τὴν ἀεὶ ὑπάρχουσαν ἡμᾶς καθόλου λαμβάνειν ἀλλὰ μὴ τὴν ποτέ, οὐδὲν ἄλλο οὖτος ἀξιώσει ἢ ἀναγχαίαν εἶναι τὴν ὑπάργουσαν· τὸ 35 γὰρ ἀναγκαῖον τοιοῦτον. προσέτι δὲ οὐδὲ αὐτός που ἐπὶ ὅρων λαμβάνων την υπάργουσαν επί των ούτως εγόντων λαμβάνει. έτι δεῖ γρησθαι τῷ μή τοῦ κατά τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου γενέσθαι τὸ συμπέρασμα, ὡς 40 έδειξεν επί των μίξεων των εν τω πρώτω σχήματι της μείζονος αναγκαίας

² προείρημε] c. 17 p. $36 \,^{\rm b} \,^{33}$ 4 δεῖ ex Arist. addidi 5 ἢ addidi 9 ϸ prius addidi (cf. p. 258,34,38) 13 ἐπὶ scripsi: ἐπεὶ aB 19 ἢ scripsi: ἢ B (° ex corr.): ἡ a 23 λεχθὲν] conicio δειχθὲν ut p. 230,1 29 τοῦτ ' B $34 \,^{\rm a}$ λλο οῦτος $362 \,^{\rm a}$ 8 ἔδειξεν] c. $382 \,^{\rm a}$ 30 sqq. τφῦ superscr. B

ούσης καθόλου ἀποφατικής ἐνδεχομένης δὲ τῆς ἐλάττονος εἶπε γάρ, ὅτι 76ν οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου τὸ ἀποφατικὸν συμπέρασμα ἔσται. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς τοιαύτης μίξεως γινόμενον, εἰ μόνον τὸ ἀποφατικὸν καὶ μὴ τὸ καταφατικὸν συνάγοιτο διὰ τὸ ἐπ᾽ ἐκείνων τῷ χρόνῳ 45 τὸ συναγόμενον ἐστι, δύναται λέγεσθαι τοῦ μὴ ὑπάρχειν | ὁ συλλογισμὸς 77 εἶναι διὰ τὸ τὸ μὴ ὑπάρχειν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχοντος ἀληθεύεσθαι τὸ γὰρ μὴ ὑπάρχειν ἀληθές, κὰν ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχη. ἀλλὰ καὶ τοῦτο προείρηται, ὅτι μὴ οἰόν τε ἀναγκαῖον γενέσθαι συμπέρασμα 10 μηδεμιᾶς τῶν προτάσεων ἀναγκαίας οὕσης. καὶ εἶπε δὲ ἐπὶ τῶν τοιούτων μίξεων "τοῦ δὲ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν οὐκ ἔσται συλλογισμός". ἢ οὐκ ἑσεσθαι εἶπε τὸ μὴ ἀεί.

p. 37629 'Εὰν δὲ ἀμφότεραι μὲν ὧσι στερητικαί, σημαίνη δὲ ἡ μὲν μὴ ὑπάρχειν.

Καὶ ἀμφοτέρων οὐσῶν στερητιχῶν τῶν προτάσεών φησιν ἔσεσθαι 15 συλλογισμόν τῆς ἐνδεχομένης ἀποφατικῆς ἀντιστραφείσης εἰς τὴν ἐνδεγομένην καταφατικήν. ἔσται δὲ καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας τὸ συμπέρασμα τὸ 'τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται μηδενί' οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου, 10 ώς ἔδειξε· γίνεται γὰρ ή μείζων εν πρώτω σχήματι ἀποφατική ὑπάρχουσα 20 διὰ τῆς ἀντιστροφῆς. δ καὶ αὐτὸς διὰ τῆς προσθήκης ἐνεδείξατο εἰπὼν τὸ χαθάπερ έν τοῖς πρότερον· ἔσται γὰρ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα· διά γάρ τούτου τήν τε τῆς ὑπαρχούσης ἀποφατικῆς ἀντιστροφὴν ἐδήλωσεν καὶ την ποιότητα τοῦ συμπεράσματος. ὅτι δὲ ἀμφοτέρων ληφθεισῶν καθόλου 15 καταφατικών, καὶ τῆς ύπαρχούσης καὶ τῆς ἐνδεχομένης, ἐν τούτῳ τῷ σχή-25 ματι οὐδεὶς γίνεται συλλογισμὸς τῆ τῶν ὅρων παραθέσει ἔδειξεν, ὡς ἔθος αὐτῶ ποιείν. ὅροι γὰρ τοῦ μὲν ὑπάρχειν ὑγεία, ζῷον, ἀνθρωπος ὑγεία γὰο παντὶ μὲν ζψφ ἐνδεγέσθω καὶ ὑπαρχέτω παντὶ ἀνθρώπφ, καὶ ζῷον παντὶ ἀνθρώπφ ἐξ ἀνάγχης. τοῦ δὲ μὴ ὁπάρχειν ὑγεία, ἔππος, ἄνθρωπος. πάλιν γὰρ ἔππος οὐδενὶ ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγκης.

30 ΄Ως δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου συλλογισμῶν εἶχε (τῆς γὰρ ὑπαρχούσης προτάσεως ἀποφατικῆς λαμβανομένης ἐγίνοντο συλλογιστικαὶ συζυγίαι), οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει. εἰ γὰρ ἡ ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ καθόλου λαμβάνοιτο ἡ δὲ ἐνδεχομένη ἐπὶ μέρους, ἔσονται ἐπὶ μέρους συλλογισμοί, ὁποτέρα ἄν ληφθῆ ὑπάρχουσα. πλὴν τῆς μὲν μείζονος ληφθείσης γνώριμον τὸ συναγόμενον. εἰ 35 δὲ ἡ ἐλάττων ληφθείη, καὶ τὸ Α τῷ μὲν Β τινὶ ἐνδέχοιτο, τῷ δὲ Γ μηδενὶ 25

² τοῦ superscr. B^2 6 δύνασθαι B pr. 9 προείρηται] c. 12 p. $32 \, a8 - 14$ ante συμπέρασμα add. τὸ a 10 εἶπε] c. 16 p. $35 \, a34$ 11 δὲ add. B^2 14 ὑπάρχον, ut videtur, B pr. 18 ἐνδέχεται B: ἐνδέχεσθαι a οὐ B^2 a: α B^1 ἐνδεχομένου] ἐν in ras. B^3 19 ἔδειξε] c. 15 p. $34 \, b19$ sqq. ἡ μείζων om. a 20 αὐτὸς a: αὐτὸ B 26 post ὑγεία alterum add. μὲν a: expunxit B 27 μὲν add. B^2 30 δὲ superscr. B^2

p. 38 a 13 'E αν δ' ή μεν εξ ανάγκης ή δ' ενδέχεσθαι σημαίνη τῶν προτάσεων.

ἐπὶ μέρους λαμβανόμεναι καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων τούτων αἱ προτάσεις.

Έπὶ τὴν ἐξ ἀναγκαίας καὶ ἐνὸεχομένης μῖξιν ἐν οευτέρφ σχήματι 5 30 μετελήλυθε καὶ δείκνυσι, τίνες καὶ ἐν τῆ τοιαύτη μίξει συζυγίαι συλλογιστικαί. τῆς μὲν οὖν ἐνδεχομένης καθόλου καταφατικῆς οὔσης τῆς δὲ ἀναγκαίας ἀποφατικῆς καθόλου λαμβανομένης ἔσεσθαί φησι συλλογισμόν. τὸ μέντοι συμπέρασμα ἐνδεχόμενον μέν, οὐ μὴν κατὰ τὸν διορισμὸν ἀλλὰ τοῦ μὴ ὑπάρχειν, ὡς ἔδειξεν ἤὸη. ὅτι γὰρ τῆς μείζονος ἀναγκαίας ἢ 10 ὑπαρχούσης οὔσης ἀποφατικῆς ἐν πρώτφ σχήματι οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου τὸ συμπέρασμα, ἐν τοῖς πρόσθεν εἴρηκε· γίνεται γὰρ τὸ πρῶτον σχῆμα ἀντιστραφείσης τῆς ἀναγκαίας ἀποφατικῆς ἔχον τὴν μείζονα ἀναγ-

⁵ ἔδείξε] c. 15 p. 34 $^{\rm b}19$ sqq. 9 οὄσης addidi (cf. vs. 35) 11 τ ϕ superscr. B την om. a 13 καὶ ante ὑγείας alterum transponendum videtur 19 ληφη 3 scripsi: ληφθείη aB 20 post μέρους expunxit δὲ B^2 της ex την corr. B^2 22 η (ante 2π) B: εὶ a 31 δὲ correxi: δη aB 36 εἴρηκε] c. 15 p. 34 $^{\rm b}27$, c. 16 p. 36 $^{\rm a}10$

καίαν ἀποφατικήν ἐν ταῖς τοιαύταις ἐν δευτέρφ σχήματι συζυγίαις. καὶ 77° ὅπως γίνεται, παρατίθεται.

p. 38 4 16 Κείσθω οὖν τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ ὑπάρ- 15 χειν τῷ δὲ Γ παντὶ ἐνδέχεσθαι.

'Αντιστραφείσης οὖν τῆς ἀποφατικῆς ἀναγκαίας τὸ Β τῷ Α ἐξ ἀνάγκης οὐδενί· τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· γίνεται ὸὴ τὸ πρῶτον σχῆμα συμπέρασμα έγον τὸ Β τῷ Γ μηδενὶ ἐνδέχεσθαι, οὐ μέντοι τοῦ κατὰ τὸν διορισμόν ἐνδεγομένου, (δ) ἐδήλωσεν εἰπὼν ᾶμα δὲ δῆλον, ὅτι οὐχ 20 ύπάρχει τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ. καὶ ὅτι γίνεται καθόλου ἀποφατικὸν τὸ 10 συμπέρασμα ύπάρχον καὶ οὐ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον διὰ τῆς εἰς άδύνατον άπαγωγης δείχνυσιν. εἰ γὰρ μὴ άληθὲς τὸ Β τῷ Γ μηδενὶ ύπάργειν, τὸ ἀντιχείμενον αὐτοῦ εἰλήφθω καὶ κείσθω τὸ Β τῷ Γ τινὶ ύπάρχειν· άλλὰ μὴν ἔχειτο τὸ Α ἐξ ἀνάγχης μηδενὶ τῷ Β· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ μηδενὶ ἐνδέγεται· τὸ δέ γε Β τινὶ τῷ Γ ὑπάργει· γίνεται 25 15 οὖν τὸ A τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχον. ἔδειξε γάρ, ὅτι ἐν πρώτῳ σχήματι τῆς μείζονος οὔσης ἀναγκαίας ὑπαρχούσης δὲ τῆς ἐλάττονος άναγχαῖον τὸ συμπέρασμα. τὸ ἄρα Α τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης οὐγ ὑπάρχει, ώς ἔφην, ὅπερ ἀδύνατον· ὑπέχειτο γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι. άδύνατος ἄρα ή ὑπόθεσις, ἢ τοῦτο τὸ συμπέρασμα ἠκολούθησε. τὸ ἄρα 30 20 αντικείμενον αὐτῆς. ἦν δὲ τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. δεῖ δὲ εἰδέναι, ότι ή δείξις αύτη καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς [ἄν] ἀδύνατον ἡκολούθησε, διότι ἡγεῖται αληθές είναι εν πρώτω σγήματι εξ αναγχαίας της μείζονος χαὶ ύπαργούσης τῆς ἐλάττονος ἀναγκαῖον γίγνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἐπεὶ κατά γε τοὺς ύπάρχον λέγοντας γίγνεσθαι τὸ συμπέρασμα εν ταῖς τοιαύταις μίξεσιν οὐ 35 25 προχωρεῖ ἡ τοιαύτη δεῖξις· οὐδὲν γὰρ ἀδύνατον ἕπεται. γίνεται γὰρ συναγόμενον έχ τε της δποθέσεως της το Β τινὶ τῷ Γ δπάρχειν λεγούσης καὶ ἐκ τῆς κειμένης τῆς ἀναγκαίας τῆς 'τὸ Α ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ τῷ Β' τὸ Α τινὶ τῷ Γ μὴ ὁπάργον, δ οὐδὲν ἀδύνατόν ἐστι κειμένου τοῦ τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι· ἄμα γὰρ ἀληθῆ οὐδὲν κωλύει εἶναι τό τε παντί ἐνδέ-30 γεσθαι τὸ Α τῷ Γ καὶ τὸ τινὶ αὐτῷ μὴ ὑπάργειν.

p. 38×25 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον δειχθήσεται, κἂν εἰ πρὸς τὸ Γ τεθείη τὸ στερητικόν.

Κατὰ μὲν ᾿Αριστοτέλη τῆς ἐλάττονος ληφθείσης καθόλου ἀποφατικῆς ἀναγκαίας ἐνδεχομένης δὲ τῆς μείζονος καθόλου καταφατικῆς ἔσται τοῦ προκειμένου συμπέρασμα, ὅτι ὑπάρχον ἀποφατικὸν γίνεται κατ᾽ αὐτὸν τὸ

³ ούν aB: γὰρ Ar. 8 ὁ addidi οὐχ aB: οὐδ' Ar. 9 τὸ $\bar{\beta}$ οὐδ in ras. B 12 ἀντιπείμενον] ιχ in ras. B 13 μὴν B: μὴ a 15 ἔδειξε] c. 9 p. 30 a 15 sqq. 18 ὑπέχειτο] το in ras. B γὰρ τὸ add., ut videtur, B² $\bar{\gamma}$ in ras. B 21 ἄν delevi 26 ante συναγόμενον expunxit τὸ B 31 χἄν aB: χαὶ Ar. τὸ aB: τῷ Ar. 33 Ἀριστοτέλην a 35 συμπέρασμα scripsi: συμπεράσματος aB

συμπέρασμα, ωστε καὶ ἀντιστρέφει. εἰ γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β ἐνδέχεται 77ν παντὶ τ $\tilde{\omega}$ δὲ Γ ἐξ ἀνάγχης οὐδενί, καὶ τὸ Γ τ $\tilde{\omega}$ Λ ἐξ ἀνάγχης οὐδενί \cdot τὸ 45 δὲ A τ $\tilde{\omega}$ B ἐνδέχεται παντί· τὸ ἄρα Γ ἐνδέχεται μηδενὶ τ $\tilde{\omega}$ B τοῦ 78rενδέγεσθαι κατά τοῦ ὑπάργειν νῦν κατηγορουμένου. ἐπεὶ τοίνυν τὸ καθόλου 5 αποφατικόν υπάρχον αντιστρέφει, και το Β τῷ Γ οὐδενὶ υπάρχει· τοῦτο γάρ ἔδει συναχθηναι. εἰ μέντοι μὴ τοῦ μὴ ὑπάρχειν γένοιτο τὸ συμπέρασμα άλλὰ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου, τῷ μὴ ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου 5 αποφατικήν ενδεχομένην οδικέτ' αν το Β ενδέχοιτο τῷ Γ μηδενί· ώστε οὐ τοῦ προχειμένου ἡ δεῖξις, ἀλλ' εἰ ἄρα, τὸ ἐπὶ μέρους ἐνδεχόμενον 10 ⟨ἄν⟩ συνάγοιτο τῷ τῷ ἐνδεχομένη καθόλου ἀποφατικῆ τὴν ἐπὶ μέρους ἐνδεγομένην αντιστρέφειν κατ' αὐτὸν ώς οὕσης καταφατικής. καθ' οδς μέντοι ενδεγόμενον ολλ' οὐγ ὑπάργον γίνεται τὸ συμπέρασμα ἐν τῆ ἐκκειμένη δείξει, τὸ προχείμενον συναχθήσεται καθόλου ἐνδεχόμενον ἀποφατιχόν, καθ' ὅτι 10 αρέσκει αὐτοῖς καὶ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἐνὸεχομένην ἀντιστρέφειν ἑαυτῆ. "Ότι δὲ τῆς ἀναγκαίας καταφατικῆς τεθείσης τῆς δὲ ἐνδεχομένης ἀποφατικής οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός ἐν τούτῳ τῷ σχήματι, τῇ τῶν ὅρων παραθέσει δείχνυσι. πρῶτον μὲν γὰρ ἐπὶ ὅρων ἔδειξε τοῦ ἐξ ἀνάγχης μηδενὶ γινόμενον συμπέρασμα ἐπὶ τῆ τοιαύτη συζυγία λαβών λευχόν, 15 άνθρωπον, χύχνον το γάρ λευχον ενδέχεται μεν μηδενὶ άνθρώπω, εξ 20 ανάγκης δὲ παντὶ κύκνφ ὑπάργει, καὶ ἄνθρωπος ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ κύκνφ. δείξας δὲ ἀναγχαῖον ἀποφατιχὸν συμπέρασμα ἐπὶ τοῖς χειμένοις ὅροις ἐν τῆ τοιαύτη συζυγία, τοῦ μὲν μὴ γίνεσθαι ἐνδεχόμενον συμπέρασμα ίκανὸν τοῦτο σημεῖόν φησι τὸ ἐπὶ ὅρων τινῶν ἀναγκαῖον εύρίσκεσθαι, ἄλλο δ' είναι τὸ ἐνδεγόμενον τοῦ ἀναγκαίου. έξῆς δὲ προστίθησιν, ὅτι ἀλλ' οὐδὲ 20 25 αναγχαῖον αποφατικὸν ἔσται τὸ συμπέρασμα, ⟨δ⟩ ἐπὶ τῶν ὅρων, ὧν παρέθετο, ἔδειξεν. εἰ γὰρ ἐπὶ πάσης ὅλης οὕτως ἀπήντα, ἠδύνατό τις λέγειν συλλογιστικήν μεν είναι την συζυγίαν, συνάγεσθαι δε μη ενδεχόμενον άλλ' άναγκαῖον. ὅτι οὖν μηδὲ τοῦθ' οἶόν τε, πρῶτον μὲν ἐκ τῶν ἤὸη δεδειγμένων

τε καὶ κειμένων λαμβάνει· κεῖται γάρ, ὅτι ἀναγκαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα 25
30 ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἢ ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων ἀναγκαίων οὐσῶν ἢ
τῆς ἀποφατικῆς. ταύτης γὰρ οὕσης ἀναγκαίας καὶ καθόλου γίνεται δι'
ἀντιστροφῆς ἐν πρώτῳ σχήματι ἡ μείζων ἀναγκαία· οὕτως δὲ ἐχούσης
ἐδόκει αὐτῷ ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, εἰ ἡ ἐλάττων ὑπάρχουσα
εἴη· ἐπεὶ ἐνδεχομένης οὕσης τῆς ἐτέρας εἶπε μηδ' ὅλως ἀναγκαῖον γίνεσθαι

35 τὸ συμπέρασμα. τῷ οὖν μόνως οὕτως ἐκ μιᾶς ἀναγκαίας προτάσεως ληφθείσης ἐν δευτέρῳ σχήματι ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, εἰ ἀποφατικὴ εἴη καθόλου ἀναγκαία, μὴ εἶναι δὲ ἐν τῆ ἐκκειμένη συζυγία τὴν 30 ἀναγκαίαν ἀποφατικὴν ἀλλὰ καταφατικήν, οὐκ ἄν συμπέρασμα ἀναγκαῖον εἴη. καίτοι οὐδὲ οὕτως συνέβαινεν ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, ὡς 40 εἶπον, διὰ τὴν ἐνδεγομένην. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τῶν ὅρων παραθέσεως

² ααὶ τὸ τ̄ . . . οὐδενί οm. a 4 τοῦ ὑπάρχειν scripsi: τὸ ὑπάρχον aB 24 post τοῦ add. δ' a 25 δ addidi (cf. p. 235,8) . 29 αεῖται] c. 10 p. 30 τοῦ οῦν . . . τὸ συμπέρασμα (36) om. a 37 ααθόλου εἴη a

δείχνυσιν, δτι μή αναγχαῖον αποφατικόν οἰόν τε γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, 78τ δείξας καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν γινόμενον συμπέρασμα. καὶ ἐφ' 35 οΐας δὲ ύλης τοῦτο οἰόν τε γίνεσθαι, λέγει - ἄν γὰρ ἢ τὸ μὲν Γ΄ ὁ ἔσχατος δρος όπὸ τὸν Β τὸν μείζονα ἄχρον, τὸ δὲ Α ὁ μέσος δρος παντὶ μὲν 5 ἐνδέγηται ώς καὶ μηδενὶ τῷ μείζονι τῷ Β, τῷ δὲ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργη, έσται τὸ Β τῷ Γ παντὶ ὑπάρχον ἐξ ἀνάγκης. λαμβάνει δὲ οὕτως ἔχοντα πρός άλληλα ἐπὶ μὲν τοῦ Α κίνησιν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β ζῷον, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ 40 έγρήγορσιν. χίνησιν μέν γάρ ένδέγεται παντί ζώω· εί δὲ τοῦτο, ἐνδέχεται καὶ μηδενί (ἀποφατική γάρ αὐτῷ κεῖται ή ἐνδεγομένη, ὡς δὲ τὴν αὐτὴν 10 αὐτῆ τὴν καταφατικὴν ἐνὸεχομένην λαμβάνει)· καὶ παντὶ ἐγρηγορότι ἐξ ανάγκης, εί γε τὸ ἐγρηγορέναι ἐστὶ τὸ ἐνεργεῖν καὶ κινεῖσθαι κατὰ αἴσθησιν. καὶ τὸ ζῷον ἐξ ἀνάγκης παντὶ ἐγρηγορότι. ἔτι δὲ φανερώτερον ⟨ἄν⟩ 45 δειχνύοιτο, εί ἀντὶ τοῦ ἐγρηγορότος τὸ βαδίζειν τεθείη· προδηλότερον γὰρ ή κίνησις έξ ἀνάγκης τῷ βαδίζοντι τοῦ ἐγρηγορότος, καὶ ζῷον ὁμοίως παντὶ 15 ἐξ ἀνάγκης βαβίζοντι. δείξας δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ καὶ τὸ ἐξ 78ν ανάγκης μηδενί συναγόμενα εν τῆ εκκειμένη συζυγία φανερόν φησιν είναι, δτι μηδε ἀποφατικόν ὑπάρχον ἔσται τὸ συμπέρασμα· διότι γάρ ἐπὶ τῶν έχχειμένων δρων έδείγθη χαταφατικόν αναγχαΐον συναγόμενον αναιρετικόν γάρ τοῦ ἀποφατικοῦ ὑπάρχοντος οὐ τὸ καταφατικὸν ὑπάρχον καθόλου μόνον 5 20 άλλ' έτι μᾶλλον τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον. ἀμφότεραι γοῦν αί ἀποφάσεις ανήρηνται τῆ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης παραθέσει.

p. 38 b 3 Ο δ δ ε δ η των αντιχειμένων χαταφάσεων.

'Αντικειμένων δηλον ὅτι ταῖς ἀποφάσεσι λέγει, τῆ τε καθόλου ἀναγκαία καὶ τῆ ὑπαρχούση, ἀς ἡ καθόλου καταφατικὴ ἀναγκαία δειχθεῖσα ἀνεῖλεν.

25 ἀντίκεινται δὲ καταφάσεις τῆ μὲν ἀναγκαία καθόλου ἡ ἐπὶ μέρους ἐνδε- 10 χομένη τῆ δὲ ὑπαρχούση καθόλου ἡ ἐπὶ μέρους ὑπάρχουσα ἀντιφατικῶς.

οὐδὲ τούτων οὖν τινα οἶόν τε λέγειν συνάγεσθαι. ὅτι μὲν γὰρ οὐδετέρα τῶν ἀποφάσεων ἐκείνων, ἔδειξε παρατεθὲν ἐπὶ τῆς ὕλης τὸ καθόλου καταφατικὸν ἀναγκαῖον ἀμφοτέρων ὄν ἐκείνων ἀναιρετικόν. ὅτι ⟨δὲ⟩ μηδὲ τῶν 30 ἐκείναις ἀντικειμένων καταφάσεων μήτε τῶν ἀντιφατικῶν μήτε τῶν ἐναντίων, 15 δείκνυσι πάλιν τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἀναγκαῖον πάσης ὄν καταφάσεως καὶ τῶν ἀντικειμένων καταφάσεων ταῖς καθόλου ἀποφάσεσιν οὐ μόνον τῶν ἀντιφατικῶς ἀλλὰ καὶ τῶν ἐναντίων. τὸ γὰρ ἀναγκαῖον καθόλου ἀποφατικὸν ἀντιφατικῶς ἀλλὰ καὶ τῶν ἐναντίων. τὸ γὰρ ἀναγκαῖον καθόλου ἀποφατικὸν συλλογισμός, τούτων τι συνάγεσθαι τῶν ἀνηρημένων· οὐδὲν δὲ τούτων συνάγεται· οὐδὶ ἀρὸ ὁ δὴ

³ δὲ correxi: τε aB 5 ἐνδέχηται et ὑπάρχη scripsi: ἐνδέχεται et ὑπάρχει aB 10 αὐτῆ scripsi: αὕτη aB 12 ἀν addidi 13 βαδίζον fort. recte Diels; at cf. vs. 8 ἐγρήγορσιν 16 συναγόμενον a 22 φάσεων Arist. codices excepto n; cf. p. 238, 1 28 ἀντιφάσεων a 29 δὲ addidi 30 μήτε prius correxi: μηδὲ aB ἀντιφατιχῶν] fort. ἀντιφατιχῶς ut vs. 34; nam hoc cur mutetur, non est (cf. p. 238, 4) 37 ἄρ² addidi post τι add. τούτων a

τῶν ἀντικειμένων καταφάσεων ὡς ἴσον εἰρῆσθαι 'τῶν φάσεων', ἵνα 78ν μὴ κατάφασεις ἢ λέγων ἀλλὰ φάσεις, τοῦτ' ἔστι πρότασεις (ἔθος γὰρ αὐτῷ τὸ τῆς φάσεως ὄνομα καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων κατηγορεῖν), προτάσεις δὲ τὰς ἀντιφατικῶς ἀντικειμένας ταῖς δεδειγμέναις, τἢ τε καθόλου ἀποφα-25 τικἢ ἀναγκαία καὶ τἢ καθόλου καταφατικἢ ἀναγκαία, αἴ εἰσιν ἐπὶ μέρους, ἡ μὲν κατάφασις ἡ δὲ ἀπόφασις, ἐνδεχόμεναι. βούλεται γὰρ λέγειν, ὅτι μηδὲ ἐπὶ μέρους τι συναχθήσεται τῷ τῶν μὲν καταφάσεων πασῶν ἀναιρετικὴν εἶναι τήν τε καθόλου ἀποφατικὴν ἀναγκαίαν τῶν δὲ ἀποφάσεων πασῶν πάλιν τὴν καθόλου καταφατικήν. ὥστε, εἰ μήτε καθόλου τι μήτε 30 ἐπὶ μέρους συνάγεται, οὐδ' ἄν συνάγοιτό τι ὅλως.

Όμοίως δ' ἀνάπαλιν, εί ή μείζων ἀναγκαία καταφατική ληφθείη ή δὲ ἐλάττων ἐνδεχομένη ἀποφατική καθόλου· διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν ὅρων ὁ ἔλεγχος. ἄν γὰρ ἢ ἐπὶ μὲν τοῦ Α λευκόν, κύκνος δέ, ἐφ' ῷ τὸ Β, καὶ ἄνθρωπος ἐπὶ τοῦ Γ, τὸ λευκὸν παντὶ μὲν κύκνφ ἐξ ἀνάγκης, ἐνδέχεται 35 δὲ μηδενὶ ἀνθρώπφ, καὶ κύκνος ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἀνθρώπφ. οὐκέτι ⟨δὲ⟩ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης δεικτικοί, οδς παρέθετο ὅρους ἐπὶ τοῦ παντί, ὅτε τὴν ἐλάττονα ἀναγκαίαν καταφατικὴν ἐλάμβανεν, ἀνάπαλιν ληφθέντες· οὐ γὰρ εἰ τὸ κινεῖσθαι παντὶ ἐγρηγορότι ἐξ ἀνάγκης, ζψφ δὲ ἐνδέχεται μηδενί, ἤδη καὶ τὸ ἐγρηγορέναι παντὶ ζψφ ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὶ ἱκανὸν τὸ ἀποφατικὸν 40 ἀναγκαῖον διαβάλλειν τὴν συζυγίαν ὡς ἀσολλόγιστον· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον, ὡς εἶπε, συνάγεται ἢ ἐπ' ἀμφοτέραις ἢ εἰ ἡ μείζων εἴη ἀναγκαία ἀποφατική.

Ήπόρησα, πῶς οὔκ εἰσιν αὖται συλλογιστικαὶ αἱ συζυγίαι αἱ ἔγουσαι την ετέραν καθόλου καταφατικήν αναγκαίαν την δε ετέραν ενδεχομένην καθόλου ἀποφατικήν· δοκεῖ γὰρ δύνασθαι διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς 45 25 δείχνοσθαι συμπέρασμα ένδεγόμενον χαθόλου αποφατικόν. κειμένου γάρ τοῦ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐνδέγεσθαι μηδενὶ τῷ Γ λέγω, ὅτι τὸ Β ένδέγεται μηδενί τῷ Γ. εἰ γὰρ μή, οὐκ ἐνδέγεται μηδενί, τοῦτ' ἔστιν ἐξ 79r ανάγκης τινί· αλλά καὶ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης παντί· τὸ Α ἄρα τῷ Ι' έξ ανάγκης τινί, δ αδύνατον · ἔκειτο γάρ αὐτῷ ἐνδέγεσθαι μηδενί. ὁμοίως 30 δειχθήσεται, κάν ή μεν ελάττων αναγκαία ή ή δε μείζων ενδεχομένη. συνάγεται γὰρ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐν μέν τῷ πρώτῷ σγήματι τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεσθαι τινὶ μή, ῷ κεῖται παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν, ἐν τ δὲ τῷ τρίτῳ σχήματι τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, ῷ ἔκειτο ἐνδέχεσθαι μηδενί. εὶ δὲ ταῦτα ούτως ἔχει, ήτοι ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴ διαβληθή-35 σεται ώς οὐγ έκανὴ δεῖξαι συζυγίαν συλλογιστικήν, ή, εἰ ἀδιάβλητος αὕτη, ή ύλη οὐ δόξει ίκανὴ εἶναι διαβάλλειν ώς ἀσυλλόγιστόν τινα συζυγίαν. τίς δ' ἄν ἡ λόσις εἴη τῆς ἀπορίας, εἴρηταί μοι καὶ αὐτὸ ἐν τῷ Περὶ τῶν 10 μίξεων βιβλίω.

² καταφάσεις . . . φάσεις . . προτάσεις scripsi: κατάφασις . . . φάσις . . πρότασις aB 10 οὐδ' ἄν superscr. B^2 11 εἰ ἡ add., ut videtur, B^2 11 ληφθείη scripsi: ληφθῆ aB 15 δὲ addidi παρέθετο] p. $38\,^{\rm a}41$ 20 ώς prius superscr. B^2 21 εἶπε] cf. p. 236,29 25 κειμένου B corr.: κινουμένου B pr., a 28 άλλὰ καὶ . . . ἀνάγκης τινί (29) om. a 32 ῷ ex δ corr. B

'Αμφοτέρων δὲ στερητικῶν οὐσῶν, δῆλον ὅτι καθόλου (τοῦτο γὰρ ἐνδεῖ 79r τῆ λέξει), πῶς γίνεται συλλογισμός, καὶ τί τὸ συναγόμενον, δείκνυσι τοῦ ενδεγομένου ἀποφατικοῦ πάλιν εἰς τὸ καταφατικὸν τὸ ἀντιστρέφον αὐτῷ μεταληφθέντος. τη γάρ της αναγκαίας προτάσεως αντιστροφή γίνεται τὸ 5 πρώτον σγήμα έγον την μέν μείζονα καθόλου ἀποφατικήν ἀναγκαίαν την δὲ ἐλάττονα καθόλου καταφατικήν ἐνδεγομένην· ἐδείγθη δὲ ή τοιαύτη 15 συζυγία συλλογιστική, καὶ ὅτι γε οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου οὐδὲ τοῦτο τὸ συμπέρασμα. γίνεται δὲ συλλογιστική ή συζυγία πρὸς όποτεριφούν άχοιο τοῦ ἀναγκαίου ἀποφατικοῦ τεθέντος. πλήν ἄν ή ἐλάττων ή 10 αναγχαία, διά δύο άντιστροφών· χαὶ τὸ συμπέρασμα γάρ άντιστρέφειν δεῖ· άντιστρέφει γάρ, ἐπεὶ μὴ ἔστι τοῦ χατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου, ὡς 20 ήγεῖται δεδεῖχθαι, ἀλλ' ἔστι καθόλου ἀποφατικὸν ὑπάρχον. τὸ δὲ ἀντι-, στραφεισών γοῦν τών προτάσεων εἶπεν ἐπὶ τῆς τὴν μείζονα ἐγούσης άναγχαίαν αποφατικήν, έπει δεί άμφοτέρας άντιστραφήναι, άλλ' οδγ δμοίως, 15 άλλά την μέν ένδεγομένην άποφατικήν είς την καταφατικήν την δέ καθόλου άποφατικήν άναγκαίαν εἰς τὴν ἀποφατικήν ἀναγκαίαν τοῖς ὅροις. οὕτως 25 γὰο γίνεται τὸ πρῶτον σγῆμα. ὅταν μέντοι ἡ καθόλου ἀναγκαία ἀποφατική έλάττων γένηται, τρεῖς ἀντιστροφαὶ γίνονται· αἴ τε γὰρ δύο προτάσεις, χαθ' & προείρηται, καὶ πρὸς ταύταις τὸ συμπέρασμα.

'Αμφοτέρων δὲ ληφθεισῶν τῶν προτάσεων καταφατικῶν οὐκ ἔσται συλλογισμός εδλόγως, ότι μηδ' όλως έν δευτέρω σχήματι καταφατικόν 30 τι συνάγεται. ἀποφατικόν μέν οὖν μὴ ἔσεσθαί φησι συμπέρασμα, ὅτι μηδὲ κεῖταί τις πρότασις ἀποφατική μήτε ὑπάρχουσα μήτε ἀναγκαία· τούτων γὰρ οὐσῶν ἀποφατικῶν ἐγίνετο ἀποφατικὸν τὸ συμπέρασμα· τὸ γὰρ ἐνὸεγόμενον 25 καὶ ἀποφατικὸν ληφθὲν ἴσον καταφατικῷ δύναται. εἰπὼν δὲ μὴ γίνεσθαι ἀποφατικόν συμπέρασμα, φησίν άλλά μήν οὐδὲ τοῦ ἐνδέχεσθαι μή ὑπάρ-35 γειν ώς μη όντος τούτου αποφατικοῦ η μόνον τῷ σχήματι τῆς λέξεως. τοῦτο δ', δτι ἀντιστρέφει τῷ καταφατικῷ. ὅτι δὲ τοῦ ἐνδέγεσθαι μἡ ὑπάργειν οὐ γίνεται συμπέρασμα, δείχνυσιν δρους παραθέμενος τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγχης, 30 οξς ήδη κέγρηται· τὸ γὰρ λευκὸν κύκνω μεν εξ ἀνάγκης παντί, ἀνθρώπω δὲ ενδέγεται παντί, καὶ κύκνος ανθρώπω εξ ανάγκης οὐδενί. παραθέμενος δε τοῦ 40 έξ ανάγκης μηδενί δρους δηλόν φησιν έκ τούτου είναι καὶ ὅτι μηδέν καταφατικόν συνάγεται συλλογιστικώς έν ταύτη τῆ συζυγία πάσης γὰρ καταφάσεως αναιρετικόν έστι τὸ ἐξ ανάγκης μηδενί. εἰπὼν δὲ ἀποφατικὸν μὲν 35 μή συνάγεσθαι, δτι μηδε ελήφθη ἀποφατική πρότασις δπάρχουσα ή ἀναγκαία, δείξας δὲ ἐπὶ δρων καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης μηδενί, δ δὴ ἀναιρετικόν ἐστι τῶν 45 άντιχειμένων ταῖς ἀποφάσεσι χαταφάσεων, ὅτι μηδὲν συνάγεται, ἔδειξε. τὸ δὲ οὐδέ γε τῶν ἀντικειμένων καταφάσεων ἴσον ἐστὶ τῷ 'οὐδὲ τῶν τοῖς ἀποφα τιχοῖς ἀντιχειμένων χαταφάσεων'. ἔνεστι μέντοι ὅρους 79ν

⁴ μεταβληθέντος a 6 ἐδείχθη] c. 16 p. 36 a 7 sqq. 13 γοῦν aB: οὖν Ar. 16 οὅτω a 20 ἀμφοτέρων . . . συλλογισμός (21) lemma in aB; sed Ar. librorum consensu scripsit: ἐἀν δὲ κατηγορικαὶ τεθῶσιν, οὐκ ἔσται συλλογισμός (cf. p. 231, 20) 24 γίνεται a 32 post μηδὲν expunxit τι B 33 πάσης corr. ex πάσας B 35 ἢ correxi: ἡ aB

παραθέμενον δεῖξαι καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, ὡς καὶ ταύτη ἀνηρῆσθαι 79* τὸ ἀποφατικόν τι συνάγεσθαι. ἔστω γὰρ κίνησις ζῷφ μὲν παντὶ ἐνδεχομένη, βαδίζοντι δὲ παντὶ ἐξ ἀνάγκης· γίνεται ζῷον ἐξ ἀνάγκης βαδίζοντι παντί. ἐπιζητήσαι δ' ἄν τις καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς συμπλοκῆς, πῶς οὐ 5 δειχθήσεται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς συναγόμενον συλλογιστικῶς τὸ ἐνδέχεσθαι μηδενί. εἰ γὰρ κειμένου τοῦ 'τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τῷ δὲ Γ ἐνδέχεται παντί' λέγοι τι συνάγεσθαι, τὸ Β τῷ Γ ἐνδέξεται μηδενί. εἰ γὰρ μή, τὸ 'οὐκ ἐνδέχεται μηδενί', τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἀνάγκης τινί· ἀλλὰ καὶ τὸ Α ἐξ ἀνάγκης παντὶ τῷ Β· τὸ Α ἄρα τινὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, δ 10 ἀδύνατον· ἔκειτο γὰρ τὸ Α ἐνδέχεσθαι παντὶ τῷ Γ ὡς καὶ ἐνδέχεσθαι 10 μηδενί.

p. 38 b 24 'Ο μοίως δὲ ἕξει καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν,

Μετελήλυθεν ἐπὶ τοὺς ἐν μέρει, καὶ δείκνυσι καὶ ἐπὶ τούτων, ὅτι τοῦ μέν στερητικοῦ καθόλου τε καὶ ἀναγκαίου ὄντος τοῦ δὲ ἐνδεχομένου ἐπὶ 15 μέρους ἔσται τοῦ ἐπὶ μέρους συλλογισμός, ἄλλως δὲ οὔ. δῆλον οὖν, ὅτι οὐδὲ ἡ συζυγία ἡ ἐξ ἀναγχαίας καταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐνδεγομένης 15 άποφατικής τής ελάττονος εν δευτέρω σχήματι οδ συλλογιστική, ώσπερ οὐδὲ ἡ ἐξ ὑπαργούσης καταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐνδεγομένης ἀποφατικής της ελάττονος. Επὶ μέντοι της εξ αναγκαίας καὶ ύπαργούσης καὶ ή 20 ούτως λαμβανομένη συλλογιστική. λέγει δε καὶ τοῦ ἐνδέγεσθαι μὴ ὑπάρχειν (τοῦτο γὰρ ὑπαχοῦσαι δεῖ) χαὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα, 20 δτι δέδεικται τῆς μείζονος οὔσης ἀποφατικῆς ἀναγκαίας ἐν πρώτῳ σχήματι τὸ συμπέρασμα γινόμενον οὸ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου· γίνεται δὲ ἀντιστραφείσης τῆς ἀποφατικῆς ἀναγκαίας ἡ μείζων ἐν πρώτω σγήματι 25 αναγχαία. ὅταν δὲ τὸ αναγχαῖον χαταφατικὸν η, οὐδένα φησίν ἔσεσθαι συλλογισμόν, ώσπερ ἐδείχθη [μή], ὅτε ἀμφοτέρων οὐσῶν καθόλου ἢν ἡ 25 αναγκαία καταφατική. ἐδείχθη γὰρ διά τε τοῦ ἐπὶ τῶν ὅρων τὸ ἐξ ἀνάγκης μηδενί συναχθήναι· ἐπὶ γὰρ λευχοῦ καὶ ἀνθρώπου καὶ κύκνου τοῦτο ἔδειξεν· ούχ ἐδύνατο δὲ ἀναγχαῖον συμπέρασμα γίγνεσθαι μήτε ἀμφοτέρων ἀναγχαίων 30 οδοών μήτε της στερητικής εν δευτέρω σχήματι· άλλά καὶ τοῦ παντὶ ἐξ ανάγχης δρους παρέθετο έπὶ τῆς έτέρας συζυγίας χίνησιν, ζῷον, ἐγρήγορσιν 30 τὸ γὰρ ζῷον παντὶ ἐγρηγορότι ἐξ ἀνάγκης. σημειωτέον μέντοι, ὅτι καὶ αὕτη ή συζυγία δύναται δείχνυσθαι διά της είς άδύνατον άπαγωγης συλλογιστικώς συνάγουσα τὸ ἐνδέχεσθαι τινὶ μὴ τὸ Β τῷ Γ. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, τὸ ἀντι-35 χείμενον τὸ 'οὐχ ἐνδέχεται τινὶ μή', τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἀνάγχης παντί· ἔχειτο δὲ καὶ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης παντί· τὸ ἄρα Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί, όπερ ἀδύνατον· έχειτο γὰρ τινὶ αὐτῷ ἐνδέχεσθαι καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ

² τι om. a 12 καὶ ἐπὶ aB (C): κάπὶ Ar. 19.20 καὶ ἡ οὕτως λαμβανομένη συλλογιστική scripsi: καὶ ἢ οὕτως λαμβανομένης συλλογιστικήν aB 22 δέδεικται] c. 16 p. 36 a 32 sqq. 23 οὐ B: καὶ a 25 ἢ, scripsi: , ἢ aB 26 ἐδείχθη] p. 38 a 26 sqq. μή delevit Diels ἡ scripsi: δὴ aB 29 ἢδύνατο a 35 ἔκειτο . . . β ἐξ ἀνάγκης παντί (36) om. a

ύπάργειν. ἀλλ' οὐδ' ἄν ἀμφότεραι ὧσι καταφατικαί, ἀλλ' ή μὲν καθόλου 79ν ή δὲ ἐν μέρει. οὐδὲ γάρ, ὅτε ἀμφότεραι καθόλου ἦταν, οὕτως λαμβανο- 35 μένων ἐγίγνετο · ἐδείγθη γὰρ ἐπὶ ὅρων ἀμφοτέρων οὐσῶν καταφατικῶν άποφατικόν άναγκαῖον συναγόμενον. ἦσαν δ' οἱ παρατεθέντες ὅροι λευκόν, 5 ἄνθρωπος, κύκνος. ἔστι μέντοι καὶ ταύτην τὴν συζυγίαν δεῖξαι διὰ τῆς εἰς άδύνατον απαγωγής συλλογιστικώς συνάγουσαν τὸ ἐνδέγεσθαι τινὶ μή. εἰ 40 γὰρ μή, οὐχ ἐνδέχεται τὸ Β τῷ Γ τινὶ μή, τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἀνάγχης παντί· κεῖται δὲ τὸ A B ἀναγκαῖον· [ἀναγκαῖον] συνάγεται τὸ A τῷ Γ παντὶ ἐξ άνάγκης. έχειτο δὲ τινὶ ἐνδέγεσθαι ὡς καὶ τινὶ μή.

10 p. 38631 "Όταν δὲ ἀμφότεραι μὲν στερητικαί, καθόλου δὲ καὶ άναγκαία ή ή τὸ μὴ ὑπάρχειν σημαίνουσα.

Δείξας, ὅτι ἀμφοτέρων οὐσῶν καταφατικῶν, ἥτις ἀν ἢ καθόλου, ἀν τε 45 ή ἀναγχαία ἄν τε ή ἐνδεγομένη, οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός, λέγει περὶ τῶν έξ ἀμφο|τέρων ἀποφατικῶν, καί φησιν, ὅτι, ἄν ἡ ἀναγκαία ἀποφατικὴ 80π 15 χαθόλου η, συλλογισμός έσται· τοῦτο γάρ εἶπε διὰ τοῦ χαθόλου δὲ χαὶ αναγκαία (ή) ή τὸ μὴ ὑπάρχειν σημαίνουσα. γίνεται δὴ ἐν τῆ τοιαύτη συζυγία καὶ τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης εἰς τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικήν μεταληφθείσης και της καθόλου ἀποφατικής ἀναγκαίας ἀντι- 5 στραφείσης, ώσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐφ' ὧν ἦν ἡ συζυγία συλλογιστική 20 ούσης τῆς ἀναγκαίας ἀποφατικῆς καθόλου. ἄν δὲ ἀμφότεραι, φησίν, η άδιόριστοι η έν μέρει ληφθώσιν, ώς αν έχωσι ποιότητος, οὐκ ἔσονται συλλογιστικαί. ή δ' ἀπόδειξις, φησί, διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων. λέγοι δ' αν διὰ τῶν αὐτῶν δρων, δι' ὧν καὶ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι ἔδειξε τὰς έξ αναγχαίας χαὶ ἐνδεγομένης αμφοτέρων οὐσῶν ἐπὶ μέρους ασυλλογίστους 10 25 συζυγίας. οἱ δὲ δροι τοῦ μὲν παντὶ ἐξ ἀνάγκης λευκόν, ζῷον, ἄνθρωπος. μέσον δήλον δτι τὸ λευχὸν ἐν τούτῳ τῷ σχήματι. ἦν δὲ καὶ ἐν τῷ πρώτω, άλλ' οὐ κατά τὴν αὐτὴν τάξιν· τότε μὲν γὰρ τὸ ζῷον τινὶ λευκῷ έξ ἀνάγχης, καὶ τὸ λευκὸν τινὶ ἀνθρώπω ἐνδεγομένως· νῶν δὲ τὸ λευκὸν καὶ τινὶ ζώω ἐξ ἀνάγκης καὶ πάλιν τινὶ ἐξ ἀνάγκης οὔ, ὡς κόρακι καὶ 15 30 χύχνφ [χαὶ ἀνθρώπφ]. πάλιν χαὶ τινὶ ἐνδέχεται χαὶ ἐνδέχεται τινὶ μή, ὡς ανθρώπω· καὶ τὸ ζῷον παντὶ ἀνθρώπω ἐξ ἀνάγκης. τοῦ δὲ μηδενὶ λευκὸν ην και ζώον και άψυγον· μέσον πάλιν το λευκόν, δ [ην] ζώω μεν πάλιν καὶ τινὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ τινὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης, ἀψύχιφ δὲ καὶ τινὶ ἐνδέχεται καὶ τινὶ ἐνδέγεται μή· καὶ ζῷον ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἀψύχῳ. δύναται διὰ 35 τῶν αὐτῶν δρων εἰρηκέναι, οἶς πρὸ ὀλίγου κέχρηται οὐσῶν καθόλου τῶν 20 προτάσεων καὶ καταφατικών οὐτοι δὲ ἦσαν λευκόν, κύκνος, ἄνθρωπος

³ ἐδείχθη] p. 38 = 30 - 34 7 τοῦτ' ἔστιν supra ras. 1 lit. B^3 : δὲ a 8 δὲ superscr. B^3 : om. a άναγκαῖον alterum delevi 10 καθόλου δὲ καὶ Arist. et Alex. ipse vs. 15: καὶ χαθόλου δὲ aB 11 η om. Ar. 15 δὲ] τε a 16 η addidi (cf. vs. 11) post δὴ 23 έδειξε] add. καὶ a 20 ἐὰν Ar. 22. 23 λέγοι δ' ἄν διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων om. a c. 16 p. 36 b 12-18 26 καὶ superscr. B^2 , ut videtur 30 καὶ ἀνθρώπφ delevi ante πάλιν add. καὶ a 32 $\tilde{\eta}$ ν alterum delevi

τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης, τοῦ δὲ παντὶ ἐξ ἀνάγκης κίνητις, ζῷον, ἐγρήγορσις. 80° ἄν γὰρ μὴ καθόλου τὰς προτάσεις λαμβάνωμεν ἐπὶ τούτων τῶν ὅρων, ὡς τότε, ἀλλ' ἐπὶ μέρους, δεικνύοιτο ἄν ἐπ' αὐτῶν ἀληθῶν οὐσῶν καὶ τοῦ παντὶ καὶ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης συναγωγή.

5 p. 38 b 38 Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι τῆς μὲν στερητικῆς 25 καθόλου τιθεμένης.

Ότι τῆς ἀναγχαίας ἀποφατικῆς χαθόλου οὕσης ἐν δευτέρφ σχήματι της δε ετέρας ενδεγομένης η καταφατικής καθόλου η αποφατικής η πάλιν έν μέρει ή καταφατικής ή αποφατικής γίνεται συλλογιστική συζυγία. κεῖται. 10 έδείγθη δε καὶ ότι τὸ συμπέρασμα ἀποφατικὸν οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν 30 ένδεγομένου γίνεται· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ οὐ μόνον τοῦ ἐνδέγεσθαι μή ύπάργειν άλλά καὶ τοῦ μὴ ύπάργειν ἀμφοτέρων γὰρ δοκεῖ γίγνεσθαι τῷ τὸ ἐνδεγόμενον καὶ κατά τοῦ ὑπάργοντος κατηγορεῖσθαι. δέδεικται δὲ καὶ ὅτι τῆς καταφατικῆς ἀναγκαίας λαμβανομένης οὐ γίνεται συλλογιστική 15 συζυγία. ἀλλὰ καὶ ὅτι ἔν τε ταῖς ἐξ ὑπαργουσῶν καὶ ἐνδεγομένων μίξεσι 35 καὶ ταῖς ἐξ ἀναγκαίων καὶ ἐνὸεγομένων ὁμοίως τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ύπάρχοντος τιθεμένων αξ συζυγίαι συλλογιστικαί· καὶ γάρ ὅτε τὸ ὑπάρχον καθόλου ἀποφατικόν, έλαμβάνετο έν ταῖς συλλογιστικαῖς καὶ τὸ ἀναγκαῖον όμοίως μή τοιούτου δε λαμβανομένου όμοίως πάλιν ασυλλόγιστοι. άλλά 20 καὶ ότι πάντες οἱ ἐν δευτέρφ σγήματι συλλογισμοὶ ⟨οί⟩ ἐκ τῶν μίξεων άτελεῖς καὶ γὰρ καθόλου οἱ ἐν δευτέρῳ σχήματι ἀτελεῖς διὰ γὰρ τῆς 40 είς τὸ πρῶτον σγῆμα ἀναγωγῆς τελειοῦνται. τὸ δὲ τῶν προειρημένων σγημάτων ήτοι άντὶ 'τοῦ πρώτου σγήματος' εἴρηχε (διὰ γὰρ τοῦ πρώτου σγήματος ένὸς ὄντος ή τελείωσις αὐτῶν), ή σγημάτων εἴρηχεν ἀντὶ τοῦ 25 'συζυγιών' καὶ 'συμπλοκών'. δι' ών γὰρ ἔδειξε συζυγιών οὐσών ἐν τῷ πρώτω σγήματι, είς ας ανάγονται διά τῆς αντιστροφῆς, διά τούτων τελειοῦνται, α σγήματα ἄν λέγοι. ἐδείγθησαν δὲ διά τε τῆς τοῦ δευτέρου καὶ τῆς τοῦ τετάρτου.

p. 39 a 4 'Εν δε τῷ τελευταίφ σχήματι καὶ ἀμφοτέρων ἐνδεχο- 45 μένων καὶ τῆς ἐτέρας ἔσται συλλογισμός.

30 Μετελήλυθε μέν ἐπὶ τὸ τρίτον σχῆμα, λέγει δέ, ὅτι ἐν τούτῷ καὶ 80 ν ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων οὐσῶν τῶν προτάσεων συλλογισμὸς γίνεται, ὁ οὐκ ἐγίνετο ἐν τῷ δευτέρῷ σχήματι ε΄δειξε γάρ, ὅτι ἐκ δύο ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῷ σχήματι οὐδὲν συνάγεται συλλογιστικῶς. λέγει δέ, ὅτι ἐνδεχομένων μὲν οὐσῶν ἀμφοτέρων ἔσται καὶ τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον ἀλλὰ καὶ 5 δές ἐνδεχομένης καὶ ὑπαρχούσης ἐνδεχόμενον τὸ συμπέρασμα. ἐὰν δὲ ἀναγκαία καὶ ἐνδεχομένη, ἀναγκαία καθόλου ἀποφατική, οὐ τοῦ κατὰ τὸν

¹ αίνησις... ἐγρήγορσις seripsi: αίνησιν... ἐγρήγορσιν aB 6 ante ααθόλου add. τῆς Ar. 7 ααθόλου ἀποφατικῆς a 16 τε B: δὲ a 19.20 ἀλλ' ὅτι ααὶ a 20 συλλογισμοὶ... σχήματι (21) om. a οἱ addidi 24 αὐτοῦ a 32 ἔδειξε= 1.17 p. $36 \cdot 26$ sqq.

διορισμόν ἐνδεχομένου τὸ συμπέρασμα ἔσται, ἀλλὰ καὶ [ἐπὶ] τοῦ μὴ 80τ ὑπάρχειν. δ καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τούτου σχημάτων. εἶπε δέ, ὅτε περὶ τοῦ πρώτου σχήματος ἔλεγε, καὶ τῆς ὑπαρχούσης ⟨οὕσης⟩ ἀποφατικῆς καθόλου μὴ ἔσεσθαι τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου τὸ συμπέρασμα. οὖ ὕστερον 10 οὐκέτι ἐμνημόνευσεν. εἰπὼν δὲ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἔσεσθαι συμπέρασμα, ἐν αἰς συζυγίαις ἡ ἀναγκαία καθόλου ἐστὶν ἀποφατική, ἐπήνεγκε ληπτέον δὲ καὶ ἐν τούτοις ὁμοίως τὸ ἐν τοῖς συμπεράσμασιν ἐνδεχόμενον, δῆλον ὅτι ἐνδεχόμενον ἀποφατικὸν χρὴ λέγειν τὸ συμπέρασμα. λαμβάνειν δὲ ἐνδεχόμενον τὸ ὡς ὑπάρχον ἀλλ' οὐ τὸ κατὰ τὸν διο-15 10 ρισμόν.

p. 39a14 "Εστωσαν δή πρώτον ενδεχόμεναι.

Περὶ τῶν πρώτων λέγει συζυγιῶν ἐκ δύο ἐνδεχομένων καὶ πρῶτόν γε περὶ τῶν ἐκ δύο καταφατικῶν καθόλου, καὶ δείκνυσι συλλογιστικὴν οὖσαν τὴν συζυγίαν διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ⟨τῆς⟩ ἐλάττονος καθόλου καταφατικῆς 15 ἐνδεχομένης ἀνάγων αὐτὴν εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα· ἀντιστρέφει γὰρ καὶ ταύτη ἡ ἐπὶ μέρους. ἀλλὰ κἄν ἡ μὲν μείζων καθόλου ἐνδεχομένη ἀπο-20 φατικὴ ληφθῆ, ἡ δὲ ἐλάττων καθόλου ἐνδεχομένη καταφατική, τῆς ἐλάττονος τῆς καθόλου καταφατικῆς ἐνδεχομένης ἀντιστραφείσης πάλιν γίνεται τὸ πρῶτον σχῆμα, ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ 20 μέρους καταφατικῆς ἐνδεχομένης τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικοῦ ἐνδεχομένου συναγομένου. ἐὰν δὲ ἀμφότεραι ἀποφατικαὶ καὶ ἐνδεχόμεναι καθόλου 25 ληφθῶσιν, ἐκ μὲν τῶν κειμένων οὐδὲν ἔσται συλλογιστικῶς δεικνύμενον, μεταληφθείσης δὲ τῆς ἐλάττονος εἰς τὴν καταφατικὴν ἐνδεχομένην καὶ ἀντιστραφείσης γίνεται ἡ αὐτὴ συζυγία ἐν πρώτφ σχήματι τῆ φθανούση 25 εἰρῆσθαι. δύνανται δὲ καὶ ἀμφότεραι εἰς τὰ καταφατικὰ [καὶ] μεταληφθῆναι, δ καὶ αὐτὸς εἶπεν.

p. 39a28 Εί δ' δ μέν ἐστι καθόλου τῶν ὅρων ὁ δ' ἐν μέρει.

"Όταν, φησίν, ή έτέρα τῶν προτάσεων [ἢ] ἐν μέρει ἢ, ὅσαι ἐξ το ὑπαρχουσῶν λαμβανόμεναι προτάσεων συζυγίαι ἐν τῷ τρίτῷ σχήματι το συλλογιστικὰς ἐποίουν συμπλοκάς, τοσαύτας καὶ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων, ὅταν ὁμοίως ληφθῶσιν, ἔσεσθαι συλλογιστικάς. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἀσυλλόγιστοι ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων ξέουσι ταῖς ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν· καὶ γὰρ αἱ μεταλαμβανόμεναι ἐκ τῶν ἀποφάσεων εἰς τὰς καταφάσεις ὡς ἴσον δυνάμεναι ταῖς το καταφατικᾶς μεταλαμβάνονται. ἄν τε γὰρ ἡ μὲν μείζων ληφθἢ καθόλου το καταφατικὴ ἐνδεχομένη ἡ δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καὶ αὐτὴ καταφατικὴ

¹ έπὶ ut ex vs. sq. translatum delevi 2 είπε] c. 15 p. 34 b 27 — 35 a 2 3 ούσης addidi 11 έστωσαν . . . ἐνδεχόμεναι non lemma sed textus verba in aB 14 τῆς addidi 16 ταύτη scripsi: ταύτην aB 25 ααὶ delevi 27 ὁ δ ΄ Ar.: ἢ aB; at cf. p. 244, 27 28 ἢ delevi ἢ correxi: ἢ aB 35 αὐτὴ scripsi: αὕτη aB 16 *

ενδεγομένη, συλλογιστική ή συζυγία γίνεται (γίνεται δε ή δειξις αντιστρα-80° φείσης της έλάττονος προτάσεως της έπὶ μέρους ένδεχομένης καταφατικης. γίνεται γὰο οὕτως τὸ πρῶτον πάλιν σγῆμα), ἄν τε ἡ μὲν μείζων ἦ ἐπὶ 40 μέρους καταφατική ἐνδεγομένη ή δὲ ἐλάττων καθόλου καταφατική ἐνδεγοε μένη, συλλογιστική καὶ ούτως ή συζυγία· ἀντιστραφείσης γάρ τῆς μείζονος τῆς ἐπὶ μέρους ἐνδεγομένης καταφατικῆς γίνεται πάλιν τὸ πρῶτον σγῆμα. δεήσει δε εν ταύτη τη συζυγία και το συμπέρασμα άντιστρέφειν· ούτως γάρ έσται τοῦ προχειμένου ὁ συλλογισμός. ἀλλὰ κἄν ἡ μὲν μείζων ληφθῆ καθόλου ἀποφατική Ενδεγομένη ή δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καταφατική, 45 10 συλλογιστική ή συζυγία · άντιστραφείσης γάρ τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους οὔσης ένδεγομένης καταφατικής | γίνεται πάλιν το πρώτον σχήμα καθόλου άπο-81" φατικήν ενδεγομένην έγον την μείζονα καὶ ενδεγομένην επὶ μέρους καταφατικήν την έλάττονα, έξ ιδν έδείχθη έπὶ μέρους αποφατικόν ένδεχόμενον γινόμενον τὸ συμπέρασμα. εἰ δὲ εἶεν ἀμφότεραι ἀποφατικαὶ ἐνδεγόμεναι, 15 ή μεν καθόλου ή δε επί μερους, μεταληφθείσης της επί μερους αποφατικής 5 εἰς τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικὴν καὶ ἀντιστραφείσης γίνεται τοῦ πρώτου σγήματος ή προειρημένη συζυγία· μεταληφθεῖσα γὰρ ή ἀποφατική εἰς τὴν καταφατικήν ποιήσει τὰς προτάσεις όμοίας, όποῖαι οὖσαι καὶ ἐπὶ τῶν ύπαργουσων ήσαν συλλογιστικαί. της μέν οὖν ἐλάττονος ληφθείσης ἐπὶ 20 μέρους ἀποφατικής μιᾶς δεησόμεθα ἀντιστροφής, τής δὲ μείζονος δύο· δεήσει 10 γάρ καὶ τὸ συμπέρασμα ἀντιστρέψαι ὂν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἐνδεχόμενον. άντιστρέφει δὲ τὸ ἀποφατικὸν ἐνδεχόμενον όμοίως τῷ καταφατικῷ. ⟨δ⟩ οὐχέθ' οἰόν τε ἐπὶ τῶν ὑπαργουσῶν προτάσεων ἐν τῷ τρίτῳ σγήματι γίνεσθαι της ελάττονος ούσης αποφατικής καθόλου της δε μείζονος επί με-25 ρους ἀποφατικῆς τῷ μὴ ἀντιστρέφειν τὴν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν. οὐ γίνεται δὴ τοῦ προκειμένου συλλογισμός. διὸ καὶ ἐπιζητήσαι τις ἄν, 15 πῶς ἀληθὸς τὸ εἰ δ' ὁ μέν ἐστιν καθόλου τῶν ὅρων ὁ δ' ἐν μέρει, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγόντων τῶν ὅρων, ὅνπερ ἐπὶ τοῦ ὑπάργειν, έσται καὶ οὐκ έσται συλλογισμός. ἢ δεῖ μεταλαμβάνειν τὸ ἐνδε-30 γόμενον καθόλου ἀποφατικὸν εἰς τὸ καταφατικὸν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδέχεσθαι. οὐκέτι δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ 'ἐνδέγεται', οὕτως ἔξει καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάργειν διὰ τὸ προειρημένον. ἄν δὲ ἀμφότεραι ἢ ἐπὶ μέρους ἢ ἀδιόριστοι ληφθῶσιν ἐνδε- 20 γόμεναι, άν τε καταφατικαί άν τε αποφατικαί άν τε παραλλάξ, ασυλλόγιστοι αί συζυγίαι. καὶ τοῦτο πάλιν ἔδειξε τῆ τῶν δρων παραθέσει δείξας καὶ 35 παντί και μηδενί, το μέν παντί διά ζώου και άνθρώπου και λευκού· το γάρ ζώον καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ τινὶ λευκώ έκάτερον αὐτών ἐνδέγεται, καὶ ενδέγεται τινὶ μὴ εκάτερον, καὶ τὸ μὲν ἐνδέγεται ὑπάργειν αὐτιῷ, τῷ λευκῷ, τὸ δὲ ἐνδέγεται μὴ ῦπάργειν, καὶ τὸ ζῷον ἐξ ἀνάγκης παντὶ ἀνθρώπφ. 25 τοῦ δὲ μὴ ὑπάργειν ἔππον, ἄνθρωπον, λευχόν· ὁμοίως γὰρ ἐγουσῶν τῶν 40 προτάσεων ό εππος εξ ανάγκης οδδενὶ ανθρώπω.

³ πάλιν om. a 22 ἀντιστρέφειν a δ addidi 26 δη, quod post διὸ expunxit B^2 , post γίνεται transposui 27 δ δ' ἐν μέρει... ὅρων (28) om. a 29 post ἔσται add. τε Λ r. 39 etiam δμοίως . . . ἀνθρώπφ (40) lemma in aB

ρ. 39 τ "Αν δ' ,ή μὲν ὑπάρχειν ή δ' ἐνδέχεσθαι σημαίνη τῶν $81^{\rm r}$ προτάσεων.

Προείρηκεν ήδη, ὅτι ἐν ταῖς ἐξ ὑπαρχούσης καὶ ἐνδεχομένης συζυγίαις 30 συλλογιστικαῖς ἐν τρίτφ σχήματι τὸ συμπέρασμα ἔσται τοῦ κατὰ τὸν διο5 ρισμὸν ἐνδεχομένου. τοῦτο οῦν λέγει πάλιν, καὶ ὅτι ἔσονται συλλογιστικαὶ αἱ συζυγίαι ὁμοίως ἔχουσαι τοὺς ὅρους κειμένους ταῖς ἐξ ὑπαρχουσῶν ἀμφοτέρων οὐσῶν συλλογιστικαῖς καὶ ταῖς ἐξ ἐνδεχομένων ἀμφοτέρων τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων τῶν ὅρων, δν καὶ 35 ἐν τοῖς πρότερον. λέγει δὲ πρῶτον περὶ συζυγίας τῆς τὴν μὲν μείζονα 10 ἐχούσης καθόλου καταφατικὴν ὑπάρχουσαν τὴν δὲ ἐλάττονα καθόλου καταφατικὴν ἐνδεχομένην ἀντιστραφείσης γὰρ τῆς ἐλάττονος τῆς καθόλου καταφατικὴν τὰν ἐπὶ μέρους γίνεται τὸ πρῶτον σχῆμα ἔχον ὑπάρχουσαν καταφατικὸν τὸς ἐνδεχομένην καταφατικὸν τὰν τὴν ἐλάττονα, ῆς ἐδείχθη τὸ συμπέρασμα ἐπὶ μέρους καταφατικὸν 15 ἐνδεγόμενον γινόμενον.

Τὸ δὲ ὅτε γὰρ ἡ ἐτέρα τῶν προτάσεων ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι σημαίνοι ενδέγεσθαι, και το συμπέρασμα ήν ενδεγόμενον λέγει μεν ἐπὶ τῶν τὴν ἐτέραν ὑπάργουσαν ἐγουσῶν· πῶς δ' ἀν εἴη καθόλου είρημένον; ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν καταφατικῶν ἔθηκε τοῦτο, ἐπὶ δὲ τῶν ἐξ 20 ἀποφατικής ὑπαρχούσης τής μείζονος καὶ ἐνδεγομένης καταφατικής τής έλάττονος είπεν ούτως. "έὰν δ' ή μεν υπάργειν ή δ' ἐνδέγεσθαι λαμβά- 45 νηται τῶν προτάσεων, ὅταν μὲν ἡ πρὸς τὸ μεῖζον ἄκρον ἐνδέχεσθαι σημαίνη, τέλειοί τε πάντες ἔσονται οἱ συλλο γισμοὶ καὶ τοῦ ἐνδέχεσθαι κατὰ τὸν 81ν εἰρημένον διορισμόν, ὅταν δὲ ⟨ή⟩ πρὸς τὸν ἐλάττονα, ἀτελεῖς τε πάντες, καὶ 25 οἱ στερητιχοὶ τῶν συλλογισμῶν οὐ τοῦ χατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου άλλα τοῦ μηδενὶ ἢ μὴ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάργειν· εἰ γὰρ μηδενὶ ἢ μὴ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, ἐνδέχεσθαί φαμεν καὶ μηδενὶ καὶ μὴ παντὶ ὑπάρχειν". 5 η οὖν τὸ λεγόμενον ἐπὶ τῶν καταφατικῶν νῦν λέγει, η τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης, δ εἶπε γίνεσθαι συμπέρασμα, τότε μὲν ἀχριβολογούμενος οὐχ ἔλεγεν εἶναι 30 ενδεγόμενον, επεί διαφέρει τοῦ ενδέγεσθαι μηδενί, ώς εδείχθη τότε · μετά ταῦτα μέντοι καὶ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν ἐν ταῖς ἐνδεγομέναις ἀποφατικαῖς τίθησιν, ἐπεὶ μή ἐστιν αὐτόθεν ὑπάργουσα. ἤὸη ;ἀρ φθάσας καὶ ἐπὶ τῆς 10 έν δευτέρω σγήματι μίξεως έξ αποφατικής ύπαργούσης τής μείζονος καὶ ένδεχομένης τῆς ἐλάττονος ἐνδεχόμενον ἀποφατικὸν εἶπε γίνεσθαι τὸ συμπέ-35 ρασμα τοῦ κατά τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου. ἀλλά κἄν ἡ μείζων μὲν ἐνδεχομένη καθόλου καταφατική ληφθη, ή δὲ ἐλάττων ὑπάρχουσα καθόλου καταφατική, συλλογιστική ή συζυγία άντιστραφήσεται γάρ ή ύπάρχουσα. καὶ τῆς μείζονος δὲ στερητικῆς ληφθείσης καθόλου ἢ ἐνδεχομένης $\langle \mathring{\eta} \rangle$ 15

¹ έαν Ar. 3 προείρηκεν] c. 20 p. 39 a 7 4 έστω a 6 αί superser. B 8 τὸ scripsi: η aB 8.9 δν ααὶ ἐν delevit Waitz unum codicem n secutus 17 σημαίνει a 21 εἴπεν] c. 15 p. 33 b 25 -33 23 ἔσονται πάντες Ar. 24 $\dot{\eta}$ ex Arist. addidi τὸ ἔλαττον Ar. (utrum hoc recipiendum an vs. 22 τὸν μείζονα scribendum sit, dubito) 26 $\ddot{\eta}$ prius superser. B³ 29 ἔλεγεν] c. 15 p. 34 b 27 sqq. 34 εἴπε] c. 18 p. 37 b 23 sqq. 38 $\ddot{\eta}$ alterum addidi

ύπαρχούσης τῆς δὲ ἐλάττονος καταφατικῆς καθόλου, ἐνδεχομένης μέν, εἰ ἡ 81ν μείζων ὑπάρχουσα εἴη, ὑπαρχούσης δέ, εἰ ἐκείνη ἐνδεχομένη, συλλογιστικαὶ αἱ συζυγίαι· ἀντιστραφείσης γὰρ τῆς ἐλάττονος εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἡ ἀναγωγή. ἔσται δὲ συλλογιστικὴ συμπλοκὴ καὶ ἡ τὴν ἐλάττονα ἔχουσα 5 στερητικὴν καθόλου εἴτε ὑπάρχουσαν εἴτε ἐνδεχομένην· ἀντιστραφείσης γὰρ τῆς μείζονος ἔσται τὸ πρῶτον σχῆμα, καὶ τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἄκρου· δ ἐπεὶ ἀντιστρέφει, ἐνδεχόμενον, ὡς λέγει νῦν, ἀντιστραφέντος αὐτοῦ δεικνύοιτο ἄν συναγόμενον τὸ προκείμενον. πάλιν γὰρ ἐπεσημήνατο ὡς, ὅπως ἄν ληφθῆ ⟨ἡ⟩ ὑπάρχουσα, 10 εἴτε καταφατικὴ εἴτε ἀποφατική, ἐνδεχομένου γινομένου τοῦ συμπεράσματος.

p. 39622 Εἰ δὰ τὸ στερητικὸν τεθείη πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον, ἢ 25 καὶ ἄμφω ληφθείη στερητικά.

Αὐτὸς μὲν ἀπλῶς λέγει τῆς ἐλάττονος καθόλου ἀποφατικῆς τεθείσης διά μὲν τῶν κειμένων μὴ ἔσεσθαι, μεταληφθείσης δὲ τῆς στερητικῆς εἰς 15 την καταφατικήν. δεῖ δὲ προσυπακούειν ἐπὶ της ἐλάττονος στερητικής τὸ ΄ ἐνδεγομένης' · οὕτω γὰρ δυνήσεται μεταληφθηναι ή ἀποφατική εἰς τὴν καταφατικήν, εὶ ἐνδεχομένη εἴη. ὑπαρχούσης γάρ οὕσης ἀποφατικῆς αὐτῆς 30 ούτε μετάληψις έτι δύναται γενέσθαι, ούτε συλλογιστική συζυγία τοῦ προκειμένου γίνεται, έχτὸς εί μὴ τηρήσαντες τὴν ἐλάττονα ἀποφατιχὴν ὑπάργουσαν 20 την ΒΓ αντιστρέψαιμεν την καταφατικήν ενδεγομένην την ΑΓ. έσται γαρ τὸ Β τῷ Γ οὐδενὶ ὑπάρχον, τὸ Γ τῷ μὲν Α τίνὶ ἐνδεχόμενον, καὶ συμπέρασμα τὸ Β τῷ Α τινὶ ἐνδεγόμενον μὴ ὑπάρχειν· δ εἰ, ὡς νῶν ὑησι, τοῦ 35 κατά τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου ἐστίν, ἀντιστρέφει, καὶ τὸ Α τινὶ τῶ Β ένδέγεται μή ύπάργειν. ώστε συναγθήσεται καὶ μηδεμιᾶς γενομένης μετα-25 λήψεως όντος τούτου τοῦ συμπεράσματος. πάλιν εὶ ἀμφότεραι εἶεν καθόλου αποφατικαί, ή μεν δπάρχουσα ή δε ενδεχομένη, εκ μεν τῶν κειμένων οδδεν συναγθήσεται, μεταληφθείσης δε της ένδεχομένης αποφατικής είς την κατα- 40 φατικήν καὶ ἀντιστραφείσης συλλογιστική γίνεται ή συζυγία. εἰ μὲν οὖν ή έλάττων εἴη ἐνδεχομένη ἀποφατική, φανερὰ ἥ τε μετάληψις καὶ ἡ δεῖξις. 30 εἰ δὲ ἡ μείζων εἴη ἐνδεχομένη, οὐκ ἔσται συλλογιστικὴ ἡ συζυγία τῆς ελάττονος ἀποφατικής ούσης ύπαρχούσης καθόλου. η δεήσει την μείζονα μεταλαβόντας, ἐπεί ἐστιν ἐνδεχομένη ἀποφατική, εἰς τὴν καταφατικὴν ἐνδεγομένην αντιστρέψαι τε καὶ ἐλάττονα ποιῆσαι, εἶτα τὸ συμπέρασμα πάλιν 45 αντιστρέψαι καὶ αὐτό, εἰ ἔστι τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου, ὡς 35 νῦν λέγει.

Eί δ' ή μὲν καθόλου τῶν προτάσεων ή δ' ἐν μέρει, | εἴτε 82^{r} ἀμφότεραι εἶεν καταφατικαί, εἴτε ή μὲν ἑτέρα καταφατική ή ἐπὶ μέρους ή

⁹ ή addidi 10 τοῦ superscr. B 11 εἰ δὲ . . . στερητικά (12) non lemma sed textus verba in aB ante στερητικὸν add. ἐνδεχόμενον Arist. codices excepto n 18 οὕτε (ante μετάληψις) B: οὐ a post συλλογιστική fort. ή addendum (cf. vs. 28, 30, p. 247, 2) 30 ή (ante μείζων) om. a 31 ή B pr. 37 η (ante ἐπὶ) aB

δε ετέρα αποφατική (ή) καθόλου, όποτέρα ἄν αὐτῶν ἢ ὑπάρχουσα. συλλογι- 82τ στική ἡ συζυγία· τῆς γὰρ καταφατικῆς ἐπὶ μέρους, εἴτε ἐνδεχομένη εἴη εἴτε ὑπάρχουσα, ἀντιστραφείσης γίνεται διὰ τοῦ πρώτου σχήματος συζυγία συλλογιστική. τὸ δὲ ὁ αὐτὸς τρόπος ἔσται τῶν συλλογισμῶν δηλω- 5 τικόν ἐστι τοῦ δι' ἀντιστροφῆς ἔσεσθαι τὴν δεὶξιν. ἐπεσημήνατο δὲ πάλιν, ὅτι τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον ἔσται, ὡς ἐν πρώτφ σχήματι αἰεὶ ἐν τῆ ἐξ ὑπαρχούσης καὶ ἐνδεχομένης μίξει τοιούτου γινομένου τοῦ συμπεράσματος.

Εί δὲ εἴη ή μὲν ἐλάττων καταφατική καθόλου ή δὲ μείζων ἀποφατική 10 εν μέρει, συλλογιστικήν μέν φησιν έσεσθαι την συζυγίαν, οὐ μην δι' άντι- 10 στροφής δειγθήσεται άναγθείσης αὐτής εἰς τὸ πρῶτον σγήμα, άλλὰ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. κείσθω γὰρ τὸ μὲν Β παντὶ ὑπάρχειν τῷ Γ, τὸ δὲ Α ἐνδεχέσθω τινὶ τῷ Ι΄ μὴ ὑπάρχειν· τὸ δὴ Α ἐνδέξεται τινὶ τῷ Β μή δπάργειν. εί γὰρ μή, τὸ ἀντιχείμενον ἐξ ἀνάγχης αὐτῷ παντί· ἀλλὰ 15 καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάργει· τὸ ἄρα Α παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει. γίνεται γάρ ή συζυγία εν πρώτω σγήματι εξ αναγκαίας καθόλου καταφατικής 15 της μείζονος καὶ ύπαργούσης καθόλου καταφατικής της ελάττονος, έφ' ής έδειξε καθόλου καταφατικόν άναγκαΐον γινόμενον το συμπέρασμα. άδύνατον δὲ τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης. ἔκειτο γὰρ ἐνδέγεσθαι αὐτῷ τινὶ μὴ 20 ύπάργειν. πῶς δὲ οὐχ οἶόν τε ἔσται καὶ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τὴν τοιαύτην συμπλοχήν δειχνύναι συλλογιστικήν κατ' αὐτόν, εἴ γε ή ἐπὶ μέρους ἀποφα-20 τική ἐνδεχομένη ἀντιστρέφει αύτῆ, ζητήσαι τις ἄν \cdot εἰ γὰρ τὸ Λ τῷ Γ ενδέγεται τινὶ μή, καὶ τὸ Γ τῷ Α ἐνδέξεται τινὶ μή. μᾶλλον δὲ μεταλαβόντας ἔνεστιν εἰς τὸ καταφατικὸν τὸ ἀποφατικὸν ἐπὶ μέρους ἐνδεγόμενον 25 (ούτως γάρ έσται συλλογιστική ή συμπλοκή) αντιστρέψαι αὐτό, καὶ έσται τὸ Γ τῷ Α ἐνδεχόμενον τινί * κεῖται δὲ τὸ Β τῷ Γ παντὶ ὑπάρχειν * γίνεται τὸ B τ $\tilde{\omega}$ A τινὶ ἐνδεγόμενον. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ A τινὶ τ $\tilde{\omega}$ B ἐνδέγε- 25 ται · ἀντιστρέφει γὰρ καὶ τὸ ἐνδεγόμενον ἐπὶ μέρους τό τε καταφατικὸν καὶ αποφατικόν, καὶ ὁμολογουμένη αν ἐδόκει μαλλον αυτη ή δειξις είναι. ή 30 γάρ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή ἔνστασιν ἔχει. ἢ εἰ μὲν εἴη ἡ μείζων ἐπὶ μέρους οὖσα ἐνδεγομένη, οἰόν τε τοῦτο γίνεσθαι. εὶ δὲ αῦτη ⟨ή⟩ μείζων εἴη δπάργουσα ἐπὶ μέρους ἀποφατική, ή δὲ ἐλάττων καταφατική ἐνδεγομένη, 30 οὐκέτ' ἄν ή δι' ἀντιστροφῆς δεῖξις χώραν ἔγοι, εὶ ληφθεῖεν αἱ προτάσεις, οὐδὲ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δείχνυταί τι τῷ μὴ γίνεσθαι ἐξ 35 αναγχαίας χαθόλου χαταφατικής τής μείζονος έν πρώτφ σχήματι καὶ ένδεχομένης καθόλου καταφατικής της έλάττονος μηδέ κατ' αὐτὸν καθόλου καταφατικόν αναγκαῖον συμπέρασμα· μή γινομένου δὲ τοιούτου άλλ' ἐνδεγομένου χαθόλου χαταφατιχοῦ οὐδὲν ἀδύνατον τὸ Α τῷ Γ τινὶ μὴ ὑπάργον 35 ένδέγεσθαι παντί αὐτῷ ὑπάργειν. κατὰ μὲν γὰρ τὴν δόξαν τὴν αὐτοῦ πρόεισιν

¹ ή addidi 2 post ασταφατικής expunxit ύπαρχούσης B^1 . 18 ἔδειξε] c. 9 p. 30^a15-23 21 αστ' αὐτὸν scripsi: ασθ' αὐτὸν aB 22 αὐτή aB 27 τῷ ā B: τῷ γ̄ a 30 ή om. a 31 ή addidi 34 δείκνυταί B: δύναταί a 36 αστ' αὐτὸν correxi (cf. p. 248,11): αστὰ ταύτην aB

ή δεῖξις ή δι' ἀδυνάτου ἐν τῆ ἐκκειμένη συζυγία τῷ ἐξ ἀναγκαίας τῆς 82r μείζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττονος ἀναγκαῖον κατ' αὐτὸν γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. κατά μέντοι τοὺς έταίρους αὐτοῦ ὑπάρχον λέγοντας συνάγεσθαι οὐδὲν ἀδύνατον ἀχολουθήσει· οὐ γὰρ ἀδύνατον τὸ Λ παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, 40 5 εἰ ἐνδέγεται αὐτῶ τινὶ μὴ ὑπάργειν. αὕτη ἐστὶν ἡ συμπλοχή, δι' ἦς πειρώνταί τινες δειχνύναι αναγκαΐον γινόμενον τὸ συμπέρασμα ἐν τῆ ἐξ αναγχαίας της μείζονος χαθόλου καὶ ύπαργούσης της έλάττονος συμπλοχή έν πρώτω σχήματι· οί γάρ διά τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς εἰς τὴν συμπλοκὴν ταύτην τὴν δεῖξιν ἄγοντες ἀδύνατον πεἰρῶνται δεικνύναι τὸ συναγόμενον. 45 10 Εἰ μέντοι εἴη ἡ μείζων ἡ ΑΓ ὑπάρχουσα ἐπὶ μέρους ἀποφατική, ή δὲ ἐλάττων καθόλου καταφατική ἐνδεχο μένη, οὐδὲ κατ' αὐτὸν ἔτι 82ν αδύνατόν τι απαντήσεται, ως εἶπον. γίνεται μὲν γὰρ τὸ Α τῷ Β ἐξ ανάγκης παντί ύποτιθέμενον, εί μὴ συγχωροίη τις τῷ τινὶ ἐνδέγεσθαι μή δπάργειν τὸ Α τῷ Β. κεῖται δὲ καὶ τὸ Β τῷ Γ παντὶ ἐνδεγό-15 μενον· ἐν ἢ μίξει καὶ συζυγία ἐνδεχόμενον γίνεται τὸ συμπέρασμα κατ' αὐτόν. οὔτε δὲ ἀν ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Γ ληφθῆ, 5 οὔτε [δὲ] ἄν ἐνδέγεσθαι ὑπάρχειν, οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει κειμένου αὐτοῦ [ἐνδέγεσθαι] τινὶ αὐτῷ μὴ ὑπάργειν· διὸ παντελῶς ἀσυλλόγιστος ή τοιαύτη συμπλοχή. Θεόφραστος δὲ οὐ ποιεῖται άπλῶς διὰ τῆς εἰς 20 ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τὴν δεῖξιν τῆς προειρημένης συζυγίας, ἀλλὰ πρῶτον τὸ 'ἐνδέχεται τινὶ μή' εἰς τὸ μὴ ὑπάρχειν τινὶ μεταλαβών οὐκ ὂν ἀδύνατον καὶ ποιήσας δύο ύπαργούσας, την μεν ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν την μετα- 10 ληφθεῖσαν τὴν δὲ καθόλου καταφατικὴν τὴν κειμένην, φησὶ συμπέρασμα έσεσθαι τὸ τὸ Α ἐνδέχεσθαι τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν· εἰ γὰρ μή, τὸ 25 ἀντιχείμενον τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγχης τὸ [τὸ] A τῷ B· καὶ οὕτως διὰ τῆς εἰς αδύνατον απαγωγής εύρων αδύνατόν τι επόμενον (συνάγεται γάρ το Α τώ Γ παντί ύπάρχον, ὧ έχειτο τινί μὴ ὑπάρχειν), ἐπεὶ οὐ παρὰ τὴν ὑπόθεσιν 15 τὸ ἀδύνατον ἀπήντηκεν (ἡ γὰρ ὑπόθεσις οὐκ ἦν ἀδύνατος λαμβάνεσθαι), αλλά διά τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ τεθῆναι· τὸ ἄρα ἀντικείμενον τοῦ ἐξ ἀνάγκης

"Αν δὲ ἢ ἀδιόριστοι ἀμφότεραι ἢ ἐν μέρει ἀμφότεραι ληφθῶσιν, ἄν τε καταφατικαὶ ἄν τε ἀποφατικαὶ ἄν τε παραλλάξ, οἰκ ἔσται συλλογιστικὴ συζυγία· δ διὰ τῶν ὅρων οὕτως ἔχον δείκνυσι. λέγει δὲ διὰ τῶν αὐτῶν 20 ὅρων δειχθήσεσθαι, δι' ὧν καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου, νῦν λέγων τὰς ἐξ ἀμφοστέρων ἐνδεχομένων ἐπὶ μέρους, ώσανεὶ ἔλεγε 'δι' ὧν ὅρων ἐδείχθησαν καὶ αί δι' ὅλου ἐνδεχόμεναι, ἐνδεχόμεναι ἐκ δύο ἐπὶ μέρους, συζυγίαι οὕσαι ἀσυλλόγιστοι'. ἢσαν δὲ ὅροι τοῦ μὲν παντὶ ῦπάρχειν ζῷον, ἄνθρωπος, λευκόν, τοῦ δὲ μηδενὶ ἵππος, ἄνθρωπος, λευκόν, μέσον λευκόν. ἢ ἡμάρτη-

30 παντί· τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐνδέγεσθαι τινὶ μή.

⁷ συμπλοχ $\tilde{\eta}$ scripsi: συμπλοχ $\tilde{\eta}$ ς aB 9 την om. a 17 δὲ ut ex vs. 16 translatum delevi post ἐνδέχεσθαι expunxit μη B¹ 18 ἐνδέχεσθαι delevi (cf. vs. 10) 25 τὸ alterum ut ex vs. 24 translatum delevi 26 ἀδύνατόν B: δυνατόν a 27 $\tilde{\phi}$ B: $\tilde{\phi}$ ς a 28 $\tilde{\eta}$ corr. B 29 ἀλλὰ superscr. B³: om. a 34 τὰς B: τοὺς a 37 τοῦ scripsi: τ $\tilde{\phi}$ aB

ται ή λέξις, καὶ γέγραπται ἀντὶ τοῦ 'ἀπόδειξις δ' ή αὐτή, ἢ καὶ ἐπὶ 82° τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων' τὸ [καὶ] ἀπόδειξις δ' ἡ αὐτή, ἢ καὶ 25 ἐν τοῖς καθόλου.

p. 40 n4 Εἰ δέ ἐστιν ἡ μὲν ἀναγκαία τῶν προτάσεων ἡ δὲ ἐνδε-5 χομένη.

Έπὶ τὰς ἐξ ἐνδεγομένης καὶ ἀναγκαίας ἐν τρίτφ σγήματι μίξεις μετελήλυθε, καὶ λέγει καταφατικών μὲν οὐσών ἀμφοτέρων καθόλου τοῦ ἐνδέγεσθαι τινὶ ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα, ἄν δ' ή μέν καταφατική ληφθή ή δὲ 30 ἀποφατική τῶν προτάσεων, ἄν μὲν ή καταφατική ἀναγκαία ἦ, τοῦ ἐνδέγε-10 σθαι μη ύπάργειν έσεσθαι τὸ συμπέρασμα, αν δὲ ή αποφατική, καὶ τοῦ ενδέγεσθαι μη ύπάργειν καὶ τοῦ μη ύπάργειν, ὅπερ ἴσον ἐστὶ τῷ δτι οὐ τοῦ χατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεγομένου τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀλλὰ τοῦ κατηγορουμένου τοῦ ὑπάργοντος. οὐκέτι μέντοι τοῦ ἐξ ἀνάγκης μὴ ॐ ύπάρχειν έσται τὸ συμπέρασμα· οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις σγήμασιν, οὕτε ἐν 15 πρώτω ούτε εν δευτέρω, εξ αναγχαίας αποφατιχής χαι ενδεχομένης χαταφατιχῆς ἀναγχαῖον ἀποφατιχὸν ἐγίνετο συμπέρασμα. χαίτοι διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον απαγωγής και έν τῷ πρώτω σγήματι και έν τῷ δευτέρω τῆς μείζονος ούσης αναγχαίας χαθόλου αποφατικής της δὲ ἐλάττονος ἐνδεγομένης δύναται 40 δείχνυσθαι άναγχαῖον χαθόλου ἀποφατιχὸν γινόμενον τὸ συμπέρασμα. κείσθω 20 γάρ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης μηδενί, τὸ δὲ Β τῷ Γ παντὶ ἐνδεγέσθω. λέγω δέ, δτι τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης οὐδενί. εἰ γὰρ μή, ἐνδέγεται τινί· άλλα και το Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί· συνάγεται ἐν τρίτφ σγήματι 'τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται τινί'. τοῦτο δὲ ἀδύνατον ἔχειτο γὰρ αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης μηδενί. ψευδής ἄρα ή δπόθεσις ή 'τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται τινί'· τὸ ἄρα 45 25 ἀντιχείμενον τὸ Λ τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης οὐδενί. πάλιν ἐν δευτέρ ϕ σχήματι έσται τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, | τῷ δὲ Γ ἐνδεγέσθω παντί· 83r λέγω, ὅτι τὸ B τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί. εἰ γὰρ τινὶ ἐνδέχεται, ἐνδέχεται δὲ καὶ τὸ A παντὶ τῷ Γ , συναχθήσεται ἐν τρίτῳ σχήματι πάλιν τὸ Aτινὶ τῷ Β ἐνδέχεσθαι, ιδ ἐξ ἀνάγκης ἔκειτο μηδενὶ ὑπάρχειν· ιστε, ἐπεὶ 30 αδύνατον τὸ συμπέρασμα, αναιρεθήσεται μεν ή ύπόθεσις ή 'τὸ Β τῷ Γ 5 ένδέγεται τινί', τεθήσεται δὲ τὸ ἀντιχείμενον τὸ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγχης μηδενί. πῶς δὲ λέγει τοῦ ἐξ ἀνάγχης μηδενὶ ἐν τῆ μίξει τῆ ἐξ ἀναγχαίας άποφατικής καθόλου καὶ ἐνδεγομένης καταφατικής ἐν μηδενὶ τῶν σγημάτων αναγχαΐον αποφατικόν γίνεσθαι συμπέρασμα, άξιον επιζητήσαι. δεί γάρ ή 35 διαβάλλεσθαι την εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγην η τὰς ἐν τῷ τρίτῷ σγήματι συμπλοχάς, δι' ών την είς ἀδύνατον ἀπαγωγήν πεποίημαι, ἀσυλλογίστους 10 εἶναι ἢ τὸ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ συνάγεσθαι. ἐζήτηται δέ μοι περὶ τούτου καὶ ἐπὶ πλέον εἴρηται ἐν τῷ Περὶ τῆς κατὰ τὰς μίξεις διαφωνίας 'Αριστο-

² καὶ prius delevi 10 καὶ om. a 16 ante συμπέρασμα add. τὸ fort. recte a (cf. vs. 19) 22 καὶ superscr., ut videtur, B^2 26 ἔσται om. a 32 dubito, utrum aut τοῦ ἔξ ἀνάγκης μηδενὶ aut ἀναγκαῖον ἀποφατικὸν (34) delendum sit an haec neglegentius scripta sint 36 πεποίημαι scripsi: πεποίηται aB

τέλους καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, ὡς ἤδη προεῖπον. ἐπὶ πλέον δὲ εἴρηται 83 περὶ αὐτοῦ μοι ἐν τοῖς Σχολίοις τοῖς λογικοῖς.

'Αμφοτέρων μέν οὖν καταφατικῶν καθόλου οὐσῶν καὶ ἀναγκαίας τῆς μείζονος καὶ ἀντιστραφείσης τῆς ἐλάττονος καὶ γενομένης ἐπὶ μέρους κατα- 15 φατικῆς γίνεται ἐν πρώτω σχήματι συζυγία ἔχουσα συμπέρασμα ἐνὸεχό- μενον ἐπὶ μέρους καταφατικὸν τῆς μείζονος οὕσης καθόλου καταφατικῆς ἀναγκαίας, ώσπεροῦν καὶ αὶ ἄλλαι, ἐν αἰς ἡ μείζων καταφατικὴ ἢν ὑπάρχουσα ἐνὸεχομένης οὕσης τῆς ἐλάττονος. ἀλλ' εἰ καὶ ἡ ἐλάττων ἀναγκαία ἦν καθόλου καταφατικὴ ἡ δὲ μείζων ἐνὸεχομένη καθόλου καὶ αὐτὴ καταφατική, 20

10 ἀντιστραφείσης πάλιν τῆς ἀναγχαίας καθόλου καταφατικῆς γίνεται συζυγία εν πρώτφ σχήματι ενδεχόμενον ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγουσα ενδεχομένης καθόλου καταφατικῆς οὕσης τῆς μείζονος, οὕτος ἦν τέλειος ὁ συλλογισμὸς εν τιῷ πρώτφ σχήματι, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τὴν μείζονα ενδεχομένην ἔχοντες, ἄν οὸ ἡ μὲν ἀποφατικὴ ληφθῆ τῶν προτάσεων ἡ

15 δε καταφατική, και ή καταφατική μεν αναγκαία καθόλου ή ελάττων, απο-25 φατική δ' ενδεχομένη καθόλου (ή) μείζων, αντιστραφείσης της καθόλου καταφατικής αναγκαίας έσται εν πρώτφ σχήματι επί μέρους αποφατικόν ενδεχόμενος συμπέρασμα ούσης της μείζονος ενδεχομένης καθόλου αποφατικής, (δς) και αὐτὸς ήν τέλειος συλλογισμός εν πρώτφ σχήματι. εἰπὼν δε

20 έσται (δή) πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα προσέθηκε τὸ (καὶ) γὰρ ή στε- 60 ρητική προτάσις ἐνδέχεσθαι σημαίνει, ὅ ἐστι δεικτικὸν τοῦ τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον ἀποφατικὸν γίνεσθαι συμπέρασμα. ὅταν γὰρ ή μεί- ζων στερητική τε καὶ ἀναγκαία ἢ, τότε μόνον οὸ τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδε- γομένου τὸ συμπέρασμα ἀλλὰ τοῦ μὴ ὑπάρχειν. ἔχει δέ πως ἀκαταλληλότερον

25 ή λέξις, καὶ εἴη ἄν τὸ κατάλληλον αὐτῆς τοιοῦτον· 'καὶ εἰ ή στερητικὴ πρότασις ἐνὸέχεσθαι σημαίνει, φανερὸν ὅτι τὸ συμπέρασμα ἔσται 35 ἐνδεχόμενον'. δύναται δὲ συλλογισμὸς γενέσθαι, κἄν τὴν καθόλου καταφατικὴν ἀναγκαίαν τηρήσαντες ἀντιστρέψωμεν τὴν μείζονα οῦσαν ἐνὸεχομένην καθόλου ἀποφατικὴν εἰς τὴν ἐπὶ μέρους, μεταλαβόντες αὐτὴν εἰς τὴν κατα-

30 φατικήν. ἀλλὰ περιεργοτέρα ή δεῖξις καὶ διὰ τὴν μετάληψιν τῆς ἐνδεχομένης εἰς τὴν καταφατικὴν καὶ διὰ τὸ δεῖν καὶ τὸ συμπέρασμα ἀντιστρέψαι καὶ 40 διὰ τοῦτο γίνεσθαι ἐπὶ μέρους ἐνδεχόμενον καταφατικὸν τὸ συμπέρασμα, οἰκ ἀποφατικόν. ἔτι δὲ εἰ ἡ μὲν μείζων στερητική τε καὶ ἀναγκαία ἡ δὲ ἐλάττων ἐνδεχομένη καταφατικὴ καθόλου, ἀντιστραφείσης τῆς ἐνδεχομένης

35 γίνεται εν πρώτφ σχήματι συζυγία έχουσα την μείζονα καθόλου αποφατικήν αναγκαίαν την δε ελάττονα ενδεχομένην επί μέρους καταφατικήν, καὶ τὸ συμπέρασμα τοῦ μὴ ὑπάρχειν τινὶ καὶ οῦτως ενδεχόμενον | ἐπὶ μέρους 83ν οὐ γὰρ κατὰ τὸν ὁιορισμόν. τὸ δε ὥστε καὶ τὸ Α τῷ Β ἀνάγκη τινὶ

¹ προεῖπον] p. 238,37 . 7 αἱ ἄλλαι, ἐν αῖς scripsi: οἱ ἄλλοι, ἐν οῖς (cf. vs. 13) aB 8 ἀναγκαία, quod post μείζων vs. 7 habent aB, huc transposui 15 τ̄ scripsi: ἡ aB 16 ἡ addidi 19 ος addidi συλλογισμὸς superser. B² οὲ scripsi: οἡ aB 20 οἡ ct καὶ (cf. vs. 25) ex Arist. addidi 27 γίνεσθαι a 33 εἰ Β: καὶ a

μή δπάργειν οδη ώς ἀναγκαίου ἀποφατικοῦ ἐπὶ μέρους γινομένου τοῦ 83ν δπάργον τὸ συμπέρασμα γίνεσθαι'. ἄν δὲ ἡ ἐλάττων ἀποφατικὸν δοῦκ ἔσται συλλογισμός, μεταληφθείσης δὲ τῆς ἐνὸεγομένης καθόλου ἀποφατικής εἰς τὴν καθόλου καταφατικήν ἐνδεγομένην καὶ ἀντιστραφείσης ἔσται φατικὴς εἰς τὴν καθόλου καταφατικὴν ἐνδεγομένην καὶ ἀντιστραφείσης ἔσται πάλιν τὸ πρῶτον σγῆμα ἐπὶ μέρους ἐνδεγομένον καταφατικὸν ἔγον συμπέρασμα ἐπὶ τῆ μείζονι καθόλου καταφατικῆ ἀναγκαία καὶ τῆ ἐλάττονι ἐπὶ ο οὐδὲν συναχθήσεται.

10 οὐδὲν συναχθήσεται. Έὰν δὲ ἡ ἐλάττων ἢ καθόλου ἀποφατικὴ ἀναγκαία, οὐκ ἔσται συλλογιστική συζυγία. καὶ τοῦτο πάλιν δείκνυσι τῆ τῶν ὅρων παραθέσει δείξας καὶ παντί καὶ μηδενὶ ὑπάργειν δυνάμενον τὸν μείζονα καὶ πρῶτον ὅρον τῷ εσγάτω. του μεν ούν παντί υπάργειν όροι υπνος, ίππος χαθεύοων, άνθρω-15 πος· ὅπνος γὰρ ἐνδέχεται παντὶ ἀνθρώπφ, ἵππος δὲ καθεύδων οὐδενὶ ἀν- 15 θρώπφ εξ ανάγκης, καὶ ὅπνος εξ ανάγκης παντὶ ἵππφ καθεύδοντι. τοῦ δὲ μηδενί υπνος, υππος εγρηγορώς, άνθρωπος πάλιν γάρ υπνον μεν ενδέγεται παντί ανθρώπω, εππος δε εγρηγορώς εξ ανάγχης ούδενί ανθρώπω, καί υπνος οὐδενὶ εππιρ ἐγρηγορότι. δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὰ συμπεράσματα οὐχ 20 άπλῶς ἀναγχαῖα τὰ δεδειγμένα ἀλλὰ τὰ μετὰ διορισμοῦ, ἃ ὑπάρχοντά έστι. τὰ δὲ οὕτως ἔχοντα τοῦ μὲν ἀναγκαῖον ἢ ὑπάρχον γενέσθαι τι 20 συμπέρασμά έστιν αναιρετικά • τὸ γὰρ παντὶ ὑπάργον αναιρεῖ ὁμοίως τάς τε αναγκαίας καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἀποφάσεις. ὁμοίως οὲ πάλιν καὶ τὸ μηδενὶ ὑπάρχον τὰς καταφάσεις πάσας τάς τε ἀναγκαίας καὶ τὰς ὑπαρχού-25 σας. τοῦ μέντοι ἐνδεγομένου οὔχ εἰσιν ἀναιρετιχαὶ αί ἐναντίαι ὑπάργουσαι· τό τε γὰρ παντὶ ὑπάρχον ἐνδέχεται καὶ τινὶ καὶ μηδενὶ ὑπάρχειν αὐτῷ, 25 καὶ τὸ μηδενὶ ὑπάργον ἐνδέγεται καὶ παντὶ αὐτιῷ καὶ τινί. καὶ συλλογιστική δὲ ή συζυγία ή ἔχουσα τὴν μὲν ἐλάττονα καθόλου ἀποφατικὴν ἀναγκαίαν την δε μείζονα καθόλου καταφατικήν ενδεχομένην εν τρίτω σχήματι. άντι-30 στραφείσης γάρ της ενδεχομένης γίνεται το Β τῷ Γ εξ ανάγκης οὐδενί, τὸ Γ τῷ Α ἐνδέχεται τινί· τὸ Β ἄρα τῷ Α τινὶ οὐχ ὑπάρχει· τοῦτο 30 γὰρ ἐδόχει γίνεσθαι συμπέρασμα ἀποφατιχῆς τῆς ἀναγχαίας οἴσης. ἀλλ' οὐ τὸ προχείμενον οἶόν τε συναχθῆναι· ο̂εῖ μὲν γὰρ τὸ Α τοῦ Β κατηγορεῖσθαι· οὐ δείχνυται δὲ τοῦτο, διὰ τὸ μὴ ἀντιστρέφειν τὸ ἐπὶ μέρους ἀπο-35 φατικόν ύπάργον, τῆ προκειμένη μίζει. εὶ μέντοι μὴ συνάγοιτο ἐπὶ τῆ προχειμένη μίζει τὸ τινὶ μὴ δπάργειν ὰλλὰ τὸ ἐνδέγεσθαι τινί, δόξει γίνε- 35 σθαι συλλογισμός τιο το έν μέρει ένδεγόμενον αποφατικόν αντιστρέφειν. τοῦ δὲ ἀσυλλόγιστον δοχεῖν εἶναι ταύτην τὴν συζυγίαν πάλιν αἴτιον τὸ τὴν ἐλάττονα ἐν πρώτφ σχήματι μένειν ἀποφατικήν οὐ μέντοι, εἰ [μὴ]

¹ οὐχ ὡς scripsi: ὡς οὐχ aB 2 ἀλλ' ὡς scripsi: ἄλλως ὡς aB 3 ἢ addidi 9 γὰρ μενούσης (cf. vs. 39) scripsi: μὲν γὰρ οὕσης aB 13 ὑπάρχειν scripsi: ὑπάρχον aB 26 noli post τινὶ addere μὴ; nam cf. vs. 36 27 ante συλλογιστικὴ expunxit ἡ B 32 ἐδόκει] c. 16 p. 36 a 7 — 17, 32 — 39 33 τοῦ corr. B 39 μὴ delevi ut ex p. 252, 2 translatum

αντιστρέφοιεν αμφότεραι, γίνεται ή ελάττων αναγκαία αποφατική· μείζων 83ν γάρ γίνεται ή B Γ, εἰ μὴ αμφοτέρας τις αντιστρέφοι.

Εί δὲ ἡ μὲν καθόλου τῶν προτάσεων εἴη ἡ δ' ἐν μέρει (τοῦτο γὰρ 40 σημαίνει τὸ εἰ δ' ὁ μὲν καθόλου τῶν ὅρων ὁ δ' ἐν μέρει πρὸς τὸν 5 μέσον· διὰ γὰρ τῶν ὅρων εἶπεν αὐτάς· ἄμα δὲ καὶ τὸ τρίτον σχῆμα ύπέγραψεν· ἐν ιῷ γὰρ δύο ὅροι ἑνὸς καὶ μέσου κατηγοροῦνται, ιώσπερ καὶ πρώτον πάλιν, εν ῷ πάλιν τριῶν ὅρων ὄντων δύο εξ αὐτῶν κατηγοροῦνται, αλλ' οὐ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ', ὡς εἶπεν ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος, "ὅταν ὁ μὲν καθόλου τῶν ὅρων η, ὁ δ' ἐν μέρει πρὸς τὸν ἔτερον". ὅταν γὰρ μὴ τοῦ 45 10 αὐτοῦ χατηγορῶνται ἀμφότεροι, ἀλλὰ μηδὲ | οί δύο ἀλλήλων ἀντιχατηγορῶν- 84r ται, (άλλ' ὁ τῷ ἐτέρῳ ὑποκείμενος μὴ τοῦ κατηγορουμένου αὐτοῦ ἀντικατηγορήται λάλλα του έτέρου, του πρώτου σγήματος ή συμπλοκή), ούσης δὲ τῆς προειρημένης συμπλοχῆς ἐν τρίτω σχήματι όμοίως, φησίν, ἔσονται οί συλλογισμοί, ωσπερ καὶ ότε ἀμφότεραι καθόλου ἦσαν. καὶ γάρ ἐν ὁ 15 ἐχείνοις τῆς μὲν ἐλάττονος ἀναγχαίας ἀποφατιχῆς οὔσης χαθόλου οὐδὲν ἐγίνετο· ούσης δὲ ταύτης ἐνδεχομένης ἀποφατικῆς ἐγίνετο συλλογιστική συζυγία. όμοίως δὲ καὶ ἀναγκαίας καταφατικῆς. τὴν γὰρ καθόλου καταφατικὴν ἀντιστρέφοντες ἐπὶ μέρους τε ἐποιοῦμεν καὶ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα τὴν συζυγίαν ανήγομεν. ,καὶ ἐν τούτοις δὲ όμοίως τὴν ἐπὶ μέρους ἀντιστρέψαντες τὴν 10 20 αὐτὴν ἐν πρώτω σχήματι συζυγίαν καὶ τῶν δύο καθόλου οὐσῶν ποιησόμεθα. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων συζυγιῶν ἐν μὲν τῆ ἐχούση τὴν μὲν μείζονα έπὶ μέρους ἀποφατικήν ἐνδεχομένην τὴν δὲ ἐλάττονα καθόλου καταφατικήν αναγκαίαν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὥσπερ καὶ ὅτε ἦν ὑπάργουσα καθόλου καταφατική αὐτή ούσης τῆς μείζονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ἐνδε- 15 25 γομένης. τὸ γὰρ ὁμοίως δὲ έξει οὐκ ἐπὶ τῶν δείξεων εἶπεν ἀλλ' ἐπὶ τοῦ τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον δμοιον γίνεσθαι, ὁποῖον καὶ ὅτε ἦσαν ἀμφότεραι χαθόλου. δύναται δὲ καὶ μεταληφθείσης τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης είς την καταφατικήν και αντιστραφείσης συναγόμενον δείκνυσθαι ένδεγόμενον ἐπὶ μέρους καταφατικόν. δεῖ μέντοι καὶ τὸ συμπέρασμα ἀντιστρέψαι. 20 30 ώστε οὐ πάντως διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἡ τοιαύτη συμπλοχή.

Εἰ μὲν οὖν ἀμφότεραι καταφατικαὶ εἶεν, τοῦ ἐνδέχεσθαι τινὶ ὑπάρχειν ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀλλ' οὐ τοῦ ὑπάρχειν τινί, ὁποτέρα ἂν καθόλου ληφθῆ, πλὴν ὅτι τῆς μείζονος ἐπὶ μέρους ληφθείσης αὐτήν τε δεήσει καὶ τὸ συμπέρασμα ἀντιστρέψαι· οὕτως γὰρ ἔσται τοῦ προκειμένου τὸ συμπέ- 25 ρασμα. ἀλλὰ κἂν ἡ ἕτέρα ἀποφατικὴ ληφθῆ ἢ ἀναγκαία καταφατική, ἐνδεχόμενον ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν τὸ συμπέρασμα. δεῖ δὲ καὶ ἐν μέρει

¹ ἀντιστρέφειν a 3 δὲ ex δὴ corr. B 4 εἰ δ΄ aB: καὶ εἰ Ar. τὸν aB: τὸ Ar. 8 εἶπεν] c. 4 p. 26 a 17 ὅταν a: 'ἄν post spatium 2 lit. B (fuit haud dubie ὁτ΄ ἄν, ut p. 253, 37): εἰ Ar. et lemma p. 58, 24 9 τὸν B: τὸ a ἕτερον ex ἕταιρον corr. B² 10 μηδὲ] μη periit in B οἱ B: αἱ a ἀντικατηγορῶνται periit in B 11 ἀλλ' ὁ . . . ἀντικατηγόρῆται (12) a: om. B 11. 12 ἀντικατηγορῆται scripsi: ἀντικατηγορεῖται a 17 καὶ superscr. B² 24 αὐτὴ correxi: αὐτῆς aB 28 ante εἰς expunxit τὸ γὰρ (ex vs. 25 translatum) B 28. 29 ἐνδεχόμενον] ενον evan. B 34 οὕτως γὰρ] ως γ periit in B 35 ἢ evan. B 36 τὸ periit in B

είναι την αναγκαίαν οδσαν καταφατικήν ο αν γάρ η αύτη καθόλου, δεήσει 84r τὴν ἐπὶ μέρους ἐνδεγομένην ἀποφατικὴν εἰς τὴν καταφατικὴν μεταλαβεῖν: ούτως δὲ ἔσται καὶ τὸ συμπέρασμα καταφατικόν. δύναται δέ, ἄν ἡ ἐλάττων 30 καθόλου καταφατική ἀναγκαία ληφθή, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς 5 δείχνυσθαι γινόμενον τὸ συμπέρασμα ἐνδεγόμενον ἐπὶ μέρους ἀποφατιχόν. αν δὲ ή ἀποφατική καθόλου τε καὶ ἀναγκαία οὖσα μείζων (τότε γάρ ή συζυγία συλλογιστική), τοῦ μὴ ὑπάργειν τινί, οὸ τοῦ ἐνδέγεσθαι μὴ ὑπάργειν έσται τὸ συμπέρασμα· όμοίως γὰρ δειχθήσεται, ὥσπερ ἐδείχθη, καὶ ὅτε აτ καθόλου ήσαν άμφότεραι, ή ζό') ἀποφατική ἀναγκαία. εἰπών δὲ ἔσεσθαι τοῦ 10 μη υπάργειν τινί το συμπέρασμα εν τη εκ καθόλου αποφατικής αναγκαίας καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ἐνδεγομένης ἐν τρίτφ σγήματι συζυγία τὴν αίτίαν τοῦ τοιαῦτα γίνεσθαι τὰ συμπεράσματα καθόλου παρέθετο προσθείς ανάγκη γάρ διά τοῦ πρώτου σχήματος τελειοῦσθαι τοὺς 40 συλλογισμούς, ώστε, καθάπερ έν έκείνοις, καὶ ἐπὶ τούτων 15 άναγκαῖον συμπίπτειν, τοῦτ' ἔστιν 'όποῖα ἄν ἐν ἐκείνῳ τὰ συμπεράσματα τῷ σχήματι ἐπὶ ταῖς τοιαύταις συζυγίαις, τοιαῦτα καὶ ἐν τούτω δεῖ είναι'. ἐπιζητήσαι ἄν τις εὐχαίρως πρὸς αὐτόν, διὰ τί οὐγ οῦτως εἶπε γίνεσθαι καὶ ἐν ταῖς ἐξ ὑπαργούσης καὶ ἐνδεγομένης μίξεσιν ἐν τούτω τῷ 45 σχήματι, ως εν τῷ πρώτω εδείχνυτο. ἢ τὸ νῶν λεγόμενον χαθόλου γίνεται, 20 καὶ τούτω γρη ἔπεσθαι· ως γάρ ἄν ἐν τῷ πρώτω | σχήματι ἔγη τὸ σομ- 84 πέρασμα, ούτως καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἔξει σχήμασι τοῖς τὴν ὁμοίαν συμπλοκὴν δειχνυμένοις έχειν διά της άντιστροφης.

"Αν μέντοι στερητική ή ἐλάττων πρότασις καθόλου ἢ, ἐἀν μὲν ἐνδενομένη, ἀντιστραφείσης τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ἀναγκαίας συλλογιστική 5 ή συζυγία τοῦ ἐνδέχεσθαι τινὶ μή, ἢς πάλιν δεήσει καὶ τὸ συμπέρασμα 5 ἀντιστρέψαι· ἀντιστρέφει δὲ ἡ ἐπὶ μέρους ἐνδεχομένη ἀποφατική οὖσα τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου. ἄν δὲ στερητική καθόλου ἡ ἐλάττων οὖσα ἀναγκαία, οὐκ ἔσται συλλογιστική ἡ συζυγία. καὶ τοῦτο δειχθήσεται μὲν διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων τῶν καὶ πρὸ ὀλίγου ληφθέντων, ὅτε ἦσαν ἀμφότεραι καθόλου, ἀναγκαία δὲ ἀποφατική ἡ ἐλάττων. αἴτιον δὲ πάλιν τὸ 10 γίνεσθαι μὲν συμπέρασμα ἀντιστραφείσης τῆς μείζονος οὔσης ἐνδεχομένης ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ὑπάρχον ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἄκρου, μὴ ἀντιστρέφειν δὲ τὴν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν ὑπάργουσαν. οἱ δὲ

δροι ήσαν τοῦ μὲν ὑπάρχειν ὅπνος, κοιμώμενος ἵππος, ἄνθρωπος, τοῦ ⟨δὲ⟩
35 μὴ ὑπάρχειν ὅπνος, ἐγρηγορὼς ἵππος, ἄνθρωπος· ὁ γὰρ ὅπνος τότε μὲν 15
ἐλαμβάνετο παντὶ ἀνθρώπφ ἐνδέχεσθαι, νῦν δὲ ληφθήσεται τινί. ἀλλ' οδδ'
ὅταν ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἦ ἀναγκαία ἀποφατική, συλλογιστική ἡ συμπλοκή.

¹ καταφατικήν· ἄν] τικήν· ἄν periit in B $\tilde{\eta}$ αὕτη scripsi: $\tilde{\eta}$ αὐτή aB 2 ἐνδεχομένην] δεχομέ periit in B 8 ἐδείχθη] p. 40 α 25 — 32 9 $\tilde{\eta}$ a: $\tilde{\eta}$ B (corr.?) δ' addidi 11 συζυγία, ut videtur, B: συζυγίας a 15 ἄν] conicio ούν 17 ante 20 add. δ' a 18 τφ om. a 24 post ἀντιστραφείσης add. τε a 29 πρὸ ἀλίγου] p. 40 α 37 32 post ὑπάρχον eras. 2 — 3 lit. B 2 απὸ correxi (cf. p. 246, 7): ἐπὶ aB 24 δὲ a: om. B 35 ἵππος ex ὕπνος corr. B 37 δτ' ἄν B: ὅτε a $\tilde{\eta}$ alterum om. a

οί αὐτοὶ ὅροι παρατεθέντες δείξουσιν· ληφθήσεται γὰρ ἐγρήγορσις, ἔππος [ἢ ὁ] 84ν αντικός, ἄνθρωπος· ἐγρήγορσις γὰρ ἐνδέχεται παντὶ ἀνθρώπφ, ἔππος δὲ κοιμώμενος ἐξ ἀνάγκης τινὶ ἀνθρώπφ οὐχ ὑπάρχει, καὶ ἐγρήγορσις ἐξ ἀνάγκης 20 οὐδενὶ κοιμωμένφ ὑπάρχει. καὶ πάλιν ἐγρήγορσις, ἔππος ἐγρηγορώς, ἄνθρωσος· ἐγρήγορσιν γὰρ παντὶ ἀνθρώπφ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ἵππος δὲ ἐγρηγορώς ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἀνθρώπφ, καὶ ἐγρήγορσις ἐξ ἀνάγκης παντὶ ἔππφ ἐγρηγορότι.

Οὐχέτι τῶν ἄλλων ἀσυλλογίστων συζυγιῶν ἐμνημόνευσε τῶν ἐξ ἀμφοῖν ἐπὶ μέρους ἢ ἀδιορίστων [ἢ] χαταφατιχῶν τε καὶ ἀποφατιχῶν καὶ ἀνομοιο- 25 σχημόνων ὡς ὄντος ἤὸη γνωρίμου τούτου κατὰ ταύτας διὰ τῶν εἰρημένων.

10 p. 40 b 15 Δηλον δε και δτι πάντες ατελείς, και δτι τελειούνται δια τοῦ πρώτου σχήματος.

Τοῦτο γὰρ ἦν τὸ καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος ἡηθὲν τὸ "τελειοῦνται διά των προειρημένων σγημάτων" · άντὶ γάρ τοῦ 'διά τοῦ προειρημένου σχήματος' είπε 'τῶν σχημάτων'. ὅτι δὲ καὶ οί ἐν τούτῳ τῷ σχήματι 30 15 άτελεῖς τε συλλογισμοί καὶ τελειοῦνται διὰ τοῦ πρώτου σχήματος, δῆλον. οί μὲν γὰρ δι' ἀντιστροφῆς τῶν προτάσεων ἐδείχθησαν συνάγοντες, οί δὲ διά της εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγης, ἐν οἰς ἡ μὲν ἐλάττων καθόλου καταφατική η ύπαργουσα η αναγκαία η δε μείζων επὶ μέρους αποφατική ενδεγομένη. έμνημόνευσε δε και ταύτης της δείξεως επί μόνης της εξ ενδεχομένης και 35 20 δπαργούσης μίζεως. ἐπὶ δὲ τῆς ἐξ ἀναγκαίας καὶ ἐνδεγομένης μόνον εἶπε τοῦ κατά τὸν διορισμόν ἐνδεχομένου γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, οὐκέτι δὲ καὶ τὴν δεῖξιν παρέθετο ή λέξις " καὶ ὅταν τὸ μὲν στερητικὸν ληφθῆ τὸ δὲ καταφατικόν, αναγκαῖον (δὲ τὸ καταφατικόν"). ή γάρ ἐκ καθόλου καταφατικῆς ἀναγκαίας της έλάττονος καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικής ἐνδεχομένης της μείζονος ἐν 40 25 τρίτω σγήματι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δείχνυται συλλογιστική καὶ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς. ἄν γὰρ μεταλάβωμεν τὴν ἐπὶ μέρους ἐνδεγομένην αποφατικήν την ΑΓ εἰς την καταφατικήν καὶ ἀντιστρέψωμεν, συναχθήσεται μέν τὸ Β τῶ Α ἐνδέχεσθαι τινί, ἀντιστραφέντος δὲ τοῦ συμπεράσματος έσται δειχνύμενον τὸ προειρημένον. ἀλλὰ διὰ μὲν τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπα-30 γωγῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἐνδεχόμενον τὸ δεικνύμενον, διὰ δὲ τῆς 45 αντιστροφής ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἐνδεχόμενον τὸ δεικνύμενον. διὸ οὐδὲ γρηται τη δι' άντιστροφης δείξει εν τη τοιαύτη συμπλοκη, ότι μη τηρείται τὸ ἀποφατικὸν γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα | ἀποφατικῆς κειμένης προτάσεως. 85r οῦτως δέ, κὰν ή μείζων ἢ ἀναγκαία καθόλου καταφατική, ἡ δὲ ἐλάττων 35 ενδεγομένη επὶ μέρους ἀποφατική, κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἀντιστροφάς.

¹ ante of fort. 8 addendum έγρήγορσις correxi: δ έγρηγορώς aB η δ delevi 2 et 5 παντί correxi (cf. vs. 8—10): τινί aB (ex τινί ἀνθρώπφ vs. 3 fort. error irrepsit) 8 τε om. a η alterum delevi 10 δήλον . . . σγήματος (11) non lemma sed textus 12 βηθέν] c. 19 p. 39a2; cf. p. 242, 22 16 δι' superser. B³ verba in aB δέ ... οίς (17) scripsi: δ δέ ... αίς aB 19 έμνημόνευσε] c. 21 p. 39 b 32 ex μόνην corr. Β 22 ή λέξις] p. 40 b 2 23 δὲ τὸ καταφατικόν ex Arist. addidi 28 β B: γ a 30 διά δὲ . . . δειχνόμενον (31) om. a 31 χαταή scripsi: η aB 32 τηρεῖται α: τηρῆται Β φατικόν ex ἀποφατικόν corr. Β2

ρ. 40617 "Οτι μέν οὖν (οί) έν τούτοις τοῖς σγήμασι συλλογισμοί 85τ τελειοδνται διά τῶν ἐν πρώτφ σγήματι καθόλου συλλογισμῶν. 5

Λέγει μέν περί τῶν ἐν δευτέρω καὶ τρίτω σγήματι συλλογισμῶν ύπομιμνήσχων ήμας των δεδειγμένων. δέδειχται γάρ, δτι πάντες οί εν τοίς 5 σγήμασι τούτοις συλλογισμοί διά τοῦ πρώτου σγήματος τελειούνται ή δεικτιχῶς δι' ἀντιστροφῶν προτάσεων ἢ ἐξ ὑποθέσεως διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον άπαγωγής. τὸ δὲ καθόλου πρόσκειται ήτοι δηλωτικόν τοῦ ὅτι πάντες 10 ανάγονται είς τοὺς ἐν τούτω δύο καθόλου συλλογισμούς (ἐδείγθη γὰρ καὶ τοῦτο, ὅτε καὶ οἱ τὰ ἐπὶ μέρους ἐν πρώτω σγήματι συνάγοντες ἐδείγθησαν 10 καὶ αὐτοὶ ἀναγόμενοι εἰς τοὺς δύο τοὺς καθόλου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ πρώτον διά τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς εἰς τοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ δύο τοὺς έχ τῶν δύο χαθόλου προτάσεων ἀναχθῆναι· εἰ δὲ εἰς τούτους πάντες 15 ανάγονται, καὶ τελειοῦνται διὰ τούτων, ἐξ ὧν τὸ εἶναι ἔχουσιν), ἢ τὸ καθόλου νῶν εἶπεν ἀντὶ τοῦ 'ἀπλῶς'· καθόλου γὰρ πάντες καὶ ἀπλῶς 15 πάντες τελειοῦνται διὰ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι συλλογισμῶν. καὶ εἴη αν το λεγόμενον τοιούτον. 'τελειούνται δε καθόλου διά των εν τω πρώτω σγήματι συλλογισμῶν'.

p. 40b20 "Ότι δ' άπλῶς πᾶς συλλογισμός οῦτως ἕξει, νῦν ἔσται 20 φανερόν.

Η πρόθεσις αὐτῷ δεῖξαι, ὅτι μηδεὶς συλλογισμὸς ἔξω τῶν εἰρημένων 20 γίνεται τριών σχημάτων, αλλά πᾶς ἔν τινι τῶν σχημάτων ἐστὶ τούτων. ούτως δ' αν είη συναποδειχνύμενον καὶ τὸ ότι πᾶς συλλογισμός εἰς τοὺς δύο τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τοὺς ἐκ καθόλου προτάσεων ἀμφοτέρων ἀνάγεται. τὸ δὲ ἀπλῶς πᾶς συλλογισμὸς οὕτως ἕξει ἤτοι λέγει, ὅτι 25 25 ούτως έξει, ώς εξηριθμησάμεθα καὶ κατελέξαμεν τοὺς καθ' έκαστον σγημα δειχνύντες συλλογισμούς (είς γάρ τις τούτων έσται τῶν εἰρημένων ἡμῖν η πας ό λαμβανόμενος· τοῦτο δὲ δειγθήσεται, ἄν δειγθη μηδείς έξω τῶν τριών σχημάτων, ὧν ἐξεθεμεθα, γινόμενος εἰ γὰρ πᾶς μὲν ὁ γινόμενος έν τούτοις, οί δ' έν τούτοις εἰσίν, οθς ἐξεθέμεθα, πᾶς ὁ γινόμενος συλλογι- 30 30 σμός είη αν έν τούτοις, οίς έξεθέμεθα), η άπλως πας συλλογισμός ούτως έξει ως ανάγεσθαι είς τοὺς ἐν πρώτω σχήματι καθόλου.

p. 40b23 'Ανάγκη δη πάντα συλλογισμόν καὶ πᾶσαν ἀπόδειξιν ἢ ύπάρχον τί τινι ἢ μὴ ὑπάρχον δεικνύναι.

Δειχνός, ὅτι πᾶς συλλογισμός τῶν εἰρημένων τις ἔσται καὶ ἔν τινι 35 τῶν τριῶν σγημάτων, διαίρεσιν τῶν δειχνυμένων συλλογιστιχῶς πρῶτον 35

¹ of ex Arist. addidi 2 τελειούνται aB (Adfu): τελειούνταί τε reliqui Arist. codices 4 δέδειχται] c. 7 p. 29 a 30 — 39 8 έδείχθη] c. 7 p. 29 b 1 — 25 τῷ πρώτω Αι. 28 πασών a 32 πᾶσαν ἀπόδειξιν καὶ πάντα συλλογισμόν Arist. et Alex. 18 ĕyet Ar. ipse p. 256,4 33 vivi om. Arist. codices praeter n, qui tamen vi omittit

ποιείται, καὶ ούτως έκαστον τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως δείκνυσι μὴ δυνάμενον S5r άλλως δειγθήναι, εί μή διά τινος των προειρημένων τριών σχημάτων καί τῶν ἐν τούτοις συζυγιῶν· τούτου γὰρ δειγθέντος ἀποδειγθέν ἄν εἴη τὸ προχείμενον. λαμβάνει δή τὸ πᾶσαν ἀπόδειξιν καὶ πάντα συλλογι-5 σμον (χοινότερον νον τῆς ἀποδείξεως δνόματι χρώμενος) ἢ ὑπάρχον τί τινι 40 δειχνύναι ή μη δπάρχον, καὶ έκάτερον τούτων ή καθόλου ή κατά μέρος η γάρ παντί υπάργειν η μηδενί δείχνυσιν ο συλλογιζόμενος (ταῦτα γάρ τὰ καθόλου) ἢ τινὶ ὑπάργειν ἢ μὴ παντί· ταῦτα γάρ τὰ ἐπὶ μέρους. είπων δέ, δτι τὰ δειχνύμενα ταῦτά ἐστι συλλογιστιχῶς, ἑξῆς παρατίθεται 10 καὶ τοὺς τρόπους τῶν δείξεων λέγων ἔτι ἢ δεικτικῶς ἢ ἐξ ὑποθέσεως, 45 δειχτιχώς μέν λέγων τους χατηγοριχώς χαὶ δι' οὐδεμιᾶς ὑποθέ σεως άλλά 85ν τὸ προχείμενον ἄντιχρυς καὶ αὐτόθεν δειχνύντας (οὐ γὰρ χρῶνται τῷ κατηγορικώ δνόματι ἐπὶ τούτου τοῦ τρόπου τῆς δείξεως ἀλλὰ τῷ δεικτικῷ, κατηγορικόν δὲ ἐν ἔθει αὐτοῖς τὸ καταφατικὸν λέγειν), ἐξ ὑποθέσεως δὲ 15 τους υπόθεσίν τινα θέντας έν τῆ δείξει καὶ υποτεθείση προσχρωμένους προτάσει ἢ μιᾳ ἢ καὶ πλείοσι. δείξει δέ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἐξ ὑποθέσεως 5 τὸ συλλογιστικῶς δειχνόμενον ἢ ὑπάρχειν τινὶ ἢ μὴ ὑπάρχειν δείχνυται, καὶ τούτων έχάτερον η καθόλου η κατά μέρος διά τούτων δείχνυται. φησί δὲ τοῦ ἐξ ὑποθέσεως μέρος καὶ εἶδος εἶναι καὶ τὴν δι' ἀδυνάτου δεῖξιν 20 ενδειχνόμενος ήμιν, τί ποτέ έστι τὸ εξ υποθέσεως, καὶ διὰ τί εξ υποθέσεως καλείται και γάρ εν τοις δι' άδυνάτου υποθέντες τὸ άντικείμενον, 10 οδ βουλόμεθα δείξαι, πρός τοῦτο τὸν συλλογισμὸν ποιούμεθα δειχνύντες ἀδύνατον αὐτό, προηγουμένως μὲν συλλογιζόμενοι καὶ δεικνύντες τὸ ψεῦδός τε καὶ ἀδύνατον, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ κατασκευάζοντες τάληθές τε καὶ τὸ 25 προχείμενον. περὶ μὲν οὖν τῶν ἐξ ὑποθέσεως ποιήσεται τὸν λόγον · ἀχολουθήσει γὰρ ὁ περὶ ἐχείνων λόγος τούτοις. πρῶτον δὲ τοὺς χατηγοριχῶς 15 καὶ δεικτικῶς, ὧς φησι, δεικνύντας δείκνυσι πάντας διὰ τῶν προειρημένων γινομένους σχημάτων· έκ γάρ τούτων φησίν έσεσθαι γνώριμον καί τὸ τῶν ύποθετικών.

30 p. 40 b 30 Εἰ δὴ δέοι τὸ Α κατὰ τοῦ Β συλλογίζεσθαι δπάρχον η μὴ δπάρχον.

Τοῦτ' ἔστιν, ἄν ἢ προκείμενον ἡμῖν καταφατικόν συμπέρασμα ποιῆσαι τοῦ Α πρὸς τὸ Β ἢ ἀποφατικόν (τὸ γὰρ δεικτικόν τοιοῦτον), ἀνάγκη μὲν 20 λαβεῖν τι κατά τινος κατηγορούμενον· μηδενὸς γὰρ λαμβανομένου οὐδ' 35 ἄν δειχθείη τι. ἀλλ' οὐδ' ἄν ὑποθετικὸς ληφθῆ, ὁ συλλογισμὸς ἔτι δεικτικός. ἀλλ' οὐδ' ἄν ἄλλου κατηγορούμενον ληφθῆ, μὴ συνάπτη δὲ πρὸς τὸ Α ἢ τὸ Β, οὐδ' ὅλως περὶ τούτων ὁ λόγος ἔσται. ἀλλὰ μὴν οὐδ' εἰ

⁴ τὸ om. a 15 υποτεθείση seripsi: υποτεθείκει aB 21 υποτεθέντες a 26 post κατηγορικῶς add. τε a γίζεσθαι B: συλλογίσασθαι a et Ar. 34 τι λαβεῖν a θετικὸς] fort, υποθετικῶς

¹⁶ δείξει] p. 41 ° 21 sqq. 30 τοῦ οm. a συλλοκατά οm. a 35 δπο-

τὸ Α κατά τοῦ Β λαμβάνοιμεν κατηγορεῖσθαι εἴημεν γὰρ ⟨ἄν⟩, δ βου-85" λόμεθα δείξαι, τοῦτο λαμβάνοντες, δπερ έστὶ τὸ ἐν ἀργῆ λαμβάνειν τὸ 25 γάρ την άργην ζητούμενον οδη ώς ζητούμενον άλλ' ώς οδτως έγον ληψόμεθα. κατ' άλλου ἄρα τὸ Α ἢ άλλο κατὰ τοῦ Α. εἰ μὲν οὖν τὸ Α κατὰ 5 τοῦ Γ κατηγορήσαιμεν, τὸ δὲ Γ κατά μηδενός, μηδ' άλλο τι κατά τοῦ Γ, άλλά μηδέ κατά τοῦ Α τι έτερον, οὐδέ συλλογισμόν όλως ποιήσομεν λείπει δὲ τὸ μηδὲ τὸ Α κατ' ἄλλου· τοιαύτη γὰο ἡ τοῦ δευτέρου σγήματος τάξις. 30 οδ γάρ γίνεται συλλογισμός ένος τινος ληφθέντος· τοῦτο γάρ σημαίνει τὸ τῷ γὰρ εν καθ' ένὸς ληφθηναι οὐδεν συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης. βού-10 λεται γάρ είπεῖν, ὅτι συλλογιστιχῶς οὐδὲν συμβαίνει μιᾶς ληφθείσης προτάσεως· ήν γάρ ό συλλογισμός λόγος, εν ώ "τεθέντων τινῶν", άλλ' οὐ ΄ τινὸς τεθέντος'. δεῖ ἄρα καὶ έτέρας προτάσεως, ἵνα δειγθῆ συλλογιστικῶς 35 (τί) τινι δπάργον η μή δπάργον. Το μέν οδν προσληφθή πάλιν το Α κατά τινος άλλου, φέρε είπεῖν τοῦ Δ, ἀποφατικῶς, ἔσται συλλογισμός εν δευτέρω 15 σγήματι τοῦ Γ πρὸς τὸ Δ . ἀν δ' ἀλλο τι κατὰ τοῦ A, φέρε εἰπεῖν τὸ Δ , συλλογιστικώς, έσται συλλογισμός εν πρώτω συήματι τοῦ Δ πρός τὸ Γ. αν δὲ κατά τοῦ Γ ώς τὸ Α οῦτως καὶ ἄλλο τι συλλογιστικῶς, φέρε εἰπεῖν τὸ Δ , ἔσται συλλογισμὸς ἐν τρίτφ σγήματι τοῦ A πρὸς τὸ Δ . διὸ καὶ εἶπεν 40 ΄ οδόξεν μεν χωλόσει έχ τῶν οῦτως λαμβανομένων γίνεσθαι συλλογισμόν, οδ 20 μέντοι τὸ Β ἢ τὸ Α δειχθήσεται κατηγορούμενον, δ προέκειτο, ἢ ὅλως άλλο τι τῶν προειρημένων τῷ μηδὲ τὴν ἀρχὴν εἰλῆφθαι τὸ Β ἐν ταῖς κειμέναις προτάσεσι μηδέ συνηφθαί τινα αὐτιῷ τῶν ὅρων'. ἀλλ' οὐδ' ἄν έπ' εύθείας λαμβάνωμεν ώς τὸ Α κατά τοῦ Γ οῦτως τὸ Γ κατ' ἄλλου 45 κάκεῖνο πάλιν κατ' άλλου· καὶ γὰρ οῦτως πάλιν, ἄν συλ λογιστικῶς ληφθῶσιν 86° 25 αί προτάσεις, έσται μέν έν πρώτω σγήματι το Α τοῦ ἐσγάτου ληφθέντος κατηγορούμενον, οὐ μὴν τοῦ Β, εἰ μὴ τοῦτο εἴη εἰλημμένον. ὅλως γάρ, εί μη είη πρὸς τὸ Β συναπτόμενός τις δρος ώσπερ καὶ πρὸς τὸ Α, οὐδεὶς έσται καὶ πρὸς τὸ Β συλλογισμὸς τοῦ Α, ὅπερ ἦν δεῖξαι προκείμενον. ούδελς γάρ γίνεται συλλογισμός άλλου πρός άλλο, εί μη ληφθείη τις αὐτῶν 5 30 μέσος δρος, δς πρὸς ἀμφότερα τὰ ἄχρα, ὧν πρόχειται ποιήσασθαι τὴν δεῖξιν, εξει σγέσιν τινὰ ὡς ἀμφοτέροις συνῆφθαι ἢ τῷ κατηγορεῖσθαι ἀμφοτέρων συλλογιστικώς η τῷ ὑποκεῖσθαι ἀμφοτέροις η τῷ τοῦ μέν κατηγορεῖσθαι τῷ δὲ ὑποχεῖσθαι. χαθόλου μὲν γάρ ὁ συλλογισμὸς ἐχ προτάσεών έστιν έγουσῶν μέσον δρον τινὰ καὶ κοινόν· ὁ δὲ πρὸς ώρισμένον τι 10 35 συλλογισμός έχ τῶν πρὸς τοῦτο συναπτουσῶν προτάσεων, ὥστ', εἰ μὴ πρὸς τοῦτο συνάπτοιέν πως αί λαμβανόμεναι προτάσεις, συλλογισμόν μέν οὐδέν χωλύσει γενέσθαι, οδ μήν πρὸς τοῦτο. εὶ γὰρ εἴη προχείμενον πρὸς τὸ Α

¹ εἴημεν scripsi: εἴη μὲν B: εἰ μὲν a ἄν addidi 3 ὡς alterum om. a 5 κατηγορήσωμεν a τι om. a 6 ποιήσωμεν a 11 τεθέντων τινῶν] c. 1 p. 24 b 19 12 τεθέντος τινὸς a 13 τί addidi (cf. p. 256,5) ἐὰν a 14 et 15 φέρε a: φέρει B 20 τοῦ $\bar{\beta}$ a 22 μηδὲ a: μηδὲν B 28 καὶ om. a συλλογισμὸς τοῦ α πρὸς τὸ $\bar{\beta}$ a 31 post ἔξει add. δὲ a 33 τῷ B: τοῦ a 35 συλλογισμὸν omisso τι (34) a

ποιήσασθαί τινα συλλογισμόν, δεῖ τὸ πρῶτον ἄχρον ὅρον ληφθηναι κατά τι 86" τῶν τριῶν σγημάτων συνάπτοντα πρός τινα μέσον καὶ ἔτερον ἄκρον· ἄλλως γάρ οὐχ ἄν γένοιτο πρὸς αὐτὸ συλλογισμός. οἶον εἰ εἴη προχείμενον περὶ 15 ήδονης τι συλλογίσασθαι, αν λάβωμεν, ότι πασα ήδονη κατά φόσιν, παν 5 τὸ κατὰ φύσιν αίρετόν, ποιήσομέν τινα συλλογισμὸν πρὸς τὸ προκείμενον. οὐδὲν ἔλαττον ἔσται πρὸς τὸ προχείμενον, κἄν λάβωμεν πᾶσα ἡδονὴ κίνησις, πᾶσα χίνησις ἀτελής' οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν ὡρισμένος ὁ χατηγορούμενος. πάλιν δὲ ὁ τοῦδέ τινος πρὸς τόδε συλλογισμὸς ἀμφοτέρων ὡρισμένων ἐχ 20 τῶν πρὸς τόδε καὶ τόδε συναπτουσῶν προτάσεων. εἰ [δὲ] δὴ πρόκειται τοῦ 10 Α πρός τὸ Β ποιήσασθαι συμπέρασμα, δεἴ καὶ πρός τὸ Β συνάπτειν τὰς προτάσεις, μή μόνον πρός τὸ Α, ὡς ἔχουσιν, ὡς ἐλάβομεν ἀδύνατον γὰρ συνάπτειν πρός τι πρότασίν τινα μηδενός τούτων μήτε ύποχειμένου λαμβανομένου μήτε κατηγορουμένου αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ τοῦ Α πρὸς τὸ Β 25 γένοιτ' ἄν ποτε συμπέρασμα, εἰ μηδὲν κοινὸν αὐτῶν ληφθείη, δ συνάψει 15 αὐτά, ἀλλ' έχατέρου αὐτῶν ἰδία τινὰ ἢ καταφάσχοιτο ἢ ἀποφάσχοιτο. εἰ δή μόνως μὲν γένοιτο συλλογισμός τοῦδέ τινος πρός τόδε τι, εἰ χοινόν τι καὶ μέσον αὐτῶν ληφθείη, ή δὲ τοῦ μέσου σχέσις πρὸς τά, ὧν λαμβάνεται μέσον, τριγῶς γίνεται (ἢ γὰρ ἐν μέσω τίθεται αὐτῶν τῷ μὲν ὑποχείμενος αὐτῶν τοῦ δὲ κατηγορούμενος, ἢ ἀμφοτέρων κατηγορεῖται, ἢ ἀμφοτέροις 30 20 ύπόχειται), καὶ παρὰ ταύτας οὐχ οἰόν τε αὐτὸν σχέσιν καὶ θέσιν πρὸς τούς, ών λαμβάνεται μέσος, έχειν, αί δὲ προειρημέναι θέσεις αὐτοῦ ποιοῦσι τὰ τρία σγήματα, φανερον ώς πᾶς δειχτικός συλλογισμός διά τινος τῶν τριῶν γίνεται σγημάτων, ὧν εἰρήκαμεν, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἑκάστω συλλογιστικὰς συζυγίας πάσας· πᾶς ἄρα κατηγορικός, τοῦτ' ἔστι δεικτικός συλλογισμός 35 25 είς, ων ειρήκαμεν, έσται συλλογισμών. Είπων δε και δείξας τοῦτο ἐπήνεγκεν ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος, και εί διά πλειόνων συνάπτοιτο πρός τὸ Β. καὶ γὰρ εἰ μὴ δι' ένὸς δρου μέσου τὸ Α τῷ Β συνάπτοιτο ἀλλὰ διὰ πλειόνων, καὶ ἡ τῷν πλειόνων μέσων ληψις κατά τι των τριών σχημάτων έσται. ἄν μὲν γὰρ ἐπ' εὐθείας 30 η τὰ μέσα πλείω εἰλημμένα ώς εἶναι τὸ Α κατά τοῦ Γ, τὸ Γ κατά 40 τοῦ Δ, τὸ Δ κατά τοῦ Ε, τὸ Ε κατά τοῦ Β, ἐν πρώτω σχήματι συλλογισμός τοῦ Α πρὸς τὸ Β. ἄν δὲ ης τὸ Γ κατά μὲν τοῦ Α ἀποφατικῶς,

κατὰ δὲ τοῦ Δ καταφατικῶς, ἐν δευτέρῳ σχήματι τὸ A κατ' οὐδενὸς τοῦ Δ συναχθήσεται· ἄν δὴ προσλάβωμεν τῷ A Δ προτάσει καθόλου οὔση 35 ἀποφατικῷ τὸ Δ παντὶ τῷ B, συναχθήσεται τὸ A οὐδενὶ τῷ B ἐν δευτέρῳ 45 σχήματι διὰ μέσων τοῦ τε Γ καὶ τοῦ Δ . ἄν δέ γε τὸ Γ κατὰ | παντὸς 86ν τοῦ Δ καὶ πάλιν τὸ B κατὰ παντὸς τοῦ Δ , γίνεται ἐν τρίτῳ σχήματι τὸ B κατὰ τινὸς τοῦ Γ · ἄν δὴ προσλάβωμεν τῷ B Γ προτάσει ἐπὶ μέρους

¹ τινα a: τινι B 6 post οὐδὰν add. δὰ a 8 post τόδε fort. τι intercidit (cf. vs. 16) 9 καὶ τόδε superscr. B² δὰ B: om. a 11 å a 16 γένοιτο scripsi: γένοιτὰ ἄν (ex vs. 14 translatum) aB 24 post κατηγορικός add. συλλογισμὸς a 26 εἰ om. a (pr. C) 27 συνάπτοιτο B: συνάπτοι a et Ar. post $\bar{\beta}$ add. $\bar{\gamma}$ a 34 δὰ a 38 προσλάβωμεν a: λάβωμεν B post μέρους fort. οὕση addendum (cf. vs. 34)

καταφατική το A παντί τῷ Γ , συναχθήσεται το A τινί τῷ B. Το δη 86ν το Γ καὶ το B κατὰ παντός τοῦ Δ , καὶ πάλιν το A κατὰ παντός τοῦ Γ , γίνεται καὶ τὸ A κατὰ τινὸς τοῦ B διὰ πλειόνων μέσων (διὰ γὰρ τῷν Δ , Γ) δ

έν τρίτω σχήματι. Έξης δὲ δείχνοσι καὶ τοὺς ἐξ ὑποθέσεως γινομένους συλλογισμοὺς διὰ τούτων τινὸς τῶν σχημάτων γινομένους, καὶ προγειρίζεται γε ἐξ αὐτῶν τοὺς δι' ἀδυνάτου καὶ δείκνυσι, πῶς καὶ οὕτοι ἐξ ὑποθέσεώς τέ εἰσι καὶ διά τινος τῶν τριῶν σγημάτων συνάγουσιν. ἐξ ὑποθέσεως μὲν οὖν εἰσιν, δτι, οδ βούλονται δείξαι, τὸ ἀντιχείμενον ἀντιφατιχῶς ὑποτίθενται· συλλο- 10 10 γιζόμενοι δέ τι διά τε τούτου καὶ άλλης τινὸς άληθοῦς προτάσεως ἀδύνατον δειχτιχῶς, διὰ τοῦτο ἀναιροῦσι μὲν τὴν ὑπόθεσιν οὖσαν αἰτίαν ἀδυνάτου συμπεράσματος, τιθέασι δε αὐτοῦ τὸ ἀντιχείμενον, οὐχέτι τοῦτο συλλογιζόμενοι. πάντες δὲ οἱ δειχτικοὶ συλλογισμοὶ ἐδείγθησαν διά τινος τῶν τριῶν σχημάτων γινόμενοι, ώστε καὶ ὁ ἐν τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ συλλογισμὸς 15 15 διά τινος αν γένοιτο τῶν τριῶν σχημάτων ών γε κατηγορικός τε καὶ δειχτιχός. δ γάρ δι' άδυνάτου τι δειχνύς συλλογίζεται μέν δειχτιχώς τὸ ψεῦδος, ώς εἶπον, δ δὲ βούλεται δεῖξαι, καὶ δ ἐξ ἀργῆς αὐτῷ πρόκειται τῷ διὰ συλλογισμοῦ δεικτικοῦ τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ, δ ὑπέθετο, ἀδύνατον ον δείξαι, τῆ τούτου ἀναιρέσει τίθησί τε καὶ δείκνυσι. βουλόμενος γάρ τις 20 20 δείξαι, ότι μηδείς έστιν άνθρωπος πτηνός, διά γε της είς άδύνατον άπαγωγης, ύποθέμενος, ῷ βούλεται δεῖξαι, τὸ ἀντιχείμενον (τοῦτο δέ ἐστι τὸ τινὰ ἄνθρωπον πτηνὸν εἶναι), ταύτη προσλαβὼν ἀληθῆ καὶ ὁμολογουμένην πρότασιν τὴν 'πᾶν τὸ πτηνὸν πτέρυγας ἔχει' συλλογίζεται διὰ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ έν πρώτφ σχήματι τὸ τινὰ ἄνθρωπον πτέρυγας ἔχειν. καὶ ὁ μέν συλλο-25 γισμός ό γινόμενος διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς οὖτος, τὸ δ' ἐξ ἀρχῆς 25 προχείμενον τὸ μηδένα ἄνθρωπον πτηνὸν εἶναι οὸ διὰ συλλογισμοῦ δείχνυται άλλὰ διὰ τὸ τοῦ ἀδυνάτου συμπεράσματος αἰτίαν γενέσθαι τὴν ὑποτεθεῖσαν πρότασιν, ήτις ήν αντιχειμένη τη δειχθηναι προχειμένη. καὶ αναιρείται μεν ἐχείνη, τίθεται δε αυτη τῷ δεῖν τὸ ἔτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως 30 άληθες είναι. πάλιν τις βουλόμενος δείξαι, ότι μὴ ἔστι χίνησις διὰ χενοῦ, δι' άδυνάτου, ὑποτίθεται μὲν τὸ εἶναι χίνησιν διὰ χενοῦ, δείξας δὲ χαὶ 30 συλλογισάμενός τι ἀδύνατον διὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἀνελὼν ταύτην τίθησι τὸ προχείμενον· δείχνυσι γάρ, ὅτι, εἰ ἔστι διὰ χενοῦ χίνησις, ἰσοταχῶς τὰ βαρύτερα καὶ τὰ κουφότερα κινήσεται. διὰ γὰρ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ

³⁵ οὖτως· ἐν ῷ μηδέν ἐστι τὸ διαιρούμενον ὑπὸ τῶν δι' αὐτοῦ κινουμένων, ἐν τούτῳ ἀνάγκη πάντα τὰ κινούμενα ἰσοταχῶς κινεῖσθαι· ἐν δὲ τῷ κενῷ 35

δη scripsi: δέ γε (ex p. 258, 36 1 χαταφατική scripsi: καταφατικήν Β: καταφατικής a ā scripsi: β B: δ a τοῦ γ translatum) aB 2 γ (ante καί) scripsi: ā aB 9 ἀντιφατικῶς ἀντικείμενον a 10 τε om. a 11 οὕσαν αἰτίαν παντός α scripsi: ώς αν αlτίαν corr. ex ώς αναιτίαν Β: ώς αlτίαν a 15 ών scripsi: ών aΒ 18 αὐτοῦ om. a ἀδύνατον a: δυνατὸν B · 20 γε a: τε B 16 rt om. a 22 ταύτην a 27 τὸ delendum videtur (cf. vs. 11 et p. 272,6,7,9) 21 wa: 6 B συμπεράσματος scripsi: συμπέρασμα aB 31 τὸ om. a 34 γὰρ om. a ante κατηγορικοῦ expunxit τοῦ B1 17 *

οδδέν έστι τὸ διαιρούμενον ὑπὸ τῶν δι' αὐτοῦ κινουμένων· ἐν τῷ κενῷ δῶν ἄρα ἀνάγκη πάντα τὰ κινούμενα ἰσοταχῶς κινεῖσθαι. ἀλλὰ μὴν τοῦτο ἀδύνατον· ἀδύνατον ἄρα καὶ τὸ κίνησιν γίνεσθαι διὰ κενοῦ· οὐκ ἄρα ἔστι κίνησις διὰ κενοῦ. καὶ ἐν τούτῳ δὴ τῷ λόγῳ διὰ μὲν συλλογισμοῦ κατη- 5 γορικοῦ τὸ ἀδύνατον δέδεικται, τὸ δὲ μὴ εἶναι κίνησιν διὰ κενοῦ τῇ τῆς ὑποθέσεως ἀναιρέσει τίθεται.

p. 41a26 · Οἰον ὅτι ἀσύμμετρος ἡ διάμετρος τῆ πλευρᾶ διὰ τὸ γίνεσθαι τὰ περιττὰ ἴσα τοῖς ἀρτίοις συμμέτρου τεθείσης.

Παραδείγματι αὐτὸς κέχρηται τῆς δι' ἀδυνάτου δείξεως τῷ ἐπὶ τῆς 10 διαμέτρου δειχνύς, πῶς, δ βούλεται κατασκευάζειν, ὁ τῆ δι' ἀδυνάτου δείξει γρώμενος δείχνυσιν. οδ γάρ συλλογίζεται, ὅτι ἀσύμμετρος ἡ διάμετρος 45 τῆ πλευρᾶ, ὁ οὕτως δειχνός, | ὅπερ ἐστίν, δ βούλεται δεῖξαι, ἀλλὰ τοῦ 87π αντιχειμένου τεθέντος τοῦ σύμμετρον αὐτὴν εἶναι τῆ πλευρα δείχνυσι διὰ συλλογισμοῦ δεικτικῶς, ὅτι τούτου κειμένου γίνεται τὰ περιττὰ τοῖς ἀρτίοις 15 ίσα· δ ἐπεὶ ἀδύνατον, ἀναιρεῖται μὲν ἡ ὑπόθεσις, ἦ τοῦτο ἡχολούθησεν, έν δὲ τῆ ταύτης ἀναιρέσει τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς κατασκευάζεται τὸ μὴ 5 είναι σύμμετρον την διάμετρον τη πλευρά, ἐπειδή κατὰ παντὸς θάτερον μέρος τῆς ἀντιφάσεως, δ ἦν ἐξ ἀρχῆς προχείμενον. ὁ δὲ συλλογισμός τοῦ τὰ περιττά τοῖς ἀρτίοις ἴσα γίνεσθαι, ἄν ἦ ἡ διάμετρος σύμμετρος τῷ πλευρᾳ, 20 τοιούτος κείσθω· τετράγωνον γωρίον τὰ ΑΒΓΔ, καὶ ἔστω διάμετρος αὐτοῦ ή ΒΓ· εἰ δὴ σύμμετρός ἐστιν ἡ ΒΓ διάμετρος τῷ ΑΒ πλευρᾶ, εξει λόγον πρὸς αὐτήν, δν ἀριθμὸς πρὸς ἀριθμόν· ἔχομεν γὰρ παρὰ 10 Εύχλείδη ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Στοιγείων δεδειγμένον τοῦτο, ὅτι "τὰ σύμμετρα μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει, δν ἀριθμὸς πρὸς ἀριθμόν", καὶ ἔστι τέταρ-25 τον θεώρημα ἐν τῷ δεκάτῳ τοῦτο. ἔστω δὴ ὡς ἡ ΒΓ διάμετρος πρὸς τὴν ΒΑ πλευράν ὁ Ε ἀριθμὸς πρὸς τὸν Ζ, καὶ εἰλήφθωσαν οἱ ἐλάχιστοι άριθμοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον τούτοις ἐχόντων πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους. "οί 15 γάρ ελάγιστοι ἀριθμοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐγόντων πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους". δέδεικται δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῷ έβδόμῳ τῶν Στοιχείων Εὐκλείδου. εἰσὶ δὲ 30 πρώτοι πρός άλλήλους οί μονάδι μόνη μετρούμενοι. πεπολυπλασιάσθω έκάτερος τῶν ΕΖ, καὶ ἔστω ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ Η ἐφ' ἑαυτὸν γενόμενος πολυπλασιασθείς Ι, ό δὲ ἀπὸ τοῦ Θ Κ. τετράγωνοι ἄρα εἰσὶν ὁ Ι καὶ Κ καὶ πρώτοι καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους. δέδεικται γὰρ καὶ τοῦτο ἐν τῷ ἑβδόμιφ 20 τῶν Στοιγείων, ὅτι, ἄν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσι καὶ

³ γενέσθαι a 7 ή διάμετρος σύμμετρος a τῆ πλευρᾶ om. Ar. 11 οὐ B: εἰ a 11.12 τῆ πλευρᾶ om. a et Ar. 12 οὕτω a 13 τοῦ a: τὸ B 14 κειμένου ex κινουμένου corr. B: γινομένου a 17 μέρος om. a 24 ἀριθμὸν (ante πρὸς) a τέταρτον] nostrum quintum 25 ή om. a 26 α β a $\overline{\zeta}$ B: έπτά a 27 τούτοις λόγον a 28 πρῶτοι superscr. B²: om. a 29 et 33 ἐν τῷ ἑβὸόμῳ τῶν Στοιχείων] Eucl. Elem. VII, 24 et 26 31 $\overline{\varepsilon}$ $\overline{\zeta}$, ut videtur, in ras. B: $\overline{\beta}$ a 32 $\overline{\iota}$ prius om. a $\overline{\iota}$ καὶ $\overline{\kappa}$ a:

 $[\]frac{\varkappa}{\xi \delta}$ xal $\frac{\iota}{\pi \alpha}$ B ($\overline{\xi}$ $\overline{\delta}$ et $\overline{\pi}$ $\overline{\alpha}$ in ras. B²); varietas errore librarii $\overline{\eta}$, $\overline{\vartheta}$, $\overline{\iota}$, $\overline{\varkappa}$ pro certorum numerorum notis habentis orta est

πολλαπλασιασθείς έχατερος αὐτῶν ποιήση τινά, οἱ γενόμενοι ἐξ αὐτῶν πρῶτοι 87: καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔσονται. ἐπεὶ οὖν ἔστιν ὡς ἡ ΒΓ διάμετρος πρός την ΑΒ πλευράν ούτως ὁ Ε άριθμός πρός τὸν Ζ, ώς δ' ὁ Ε πρός τὸν Ζ οῦτως ὁ Η πρὸς τὸν Θ, καὶ ὡς ἡ ΒΓ διάμετρος ἔχει πρὸς τὴν 25 5 Α Β πλευράν, οΰτως έξει ό Η ἀριθμὸς πρὸς τὸν Θ. καὶ ὡς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ ἄρα διαμέτρου τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ πλευρᾶς, οῦτως ἕξει καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ Η πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ Θ· εἰσὶ δὲ οὖτοι Ι καὶ Κ. διπλάσιον δὲ τὸ ἀπὸ τῆς διαμέτρου τετράγωνον τοῦ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς · διπλάσιος άρα καὶ ὁ Ι ἀριθμὸς τοῦ Κ ἀριθμοῦ· ἄρτιος ἄρα ὁ Ι· πᾶς γὰρ ὁ διπλάσιός 10 τινος άρτιος εἰς ἴσα γε διαιρούμενος. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ῆμισυς αὐτοῦ ἄρτιος 30 έσται· τῶν γὰρ τετραγώνων ἀριθμῶν τῶν εἰς ἴσα διαιρουμένων καὶ τὰ ήμιση άρτια έστιν. άρτιος άρα έστὶ καὶ ὁ Κ ήμισυς ὢν τοῦ Ι όντος τετραγώνου. [οδ] έστι δε καὶ περισσός πρῶτοι γὰρ ἦσαν πρὸς ἀλλήλους ὁ Ι καὶ ὁ Κ. ἀδύνατον δὲ πρώτους εἶναι πρὸς ἀλλήλους τοὺς ἀρτίους οί 15 γὰρ ἄρτιοι οὐ μετροῦνται μονάδι μόνη κοινῷ μέτρῳ, δ ἴδιόν ἐστι τῶν πρώτων. δεῖ δὴ ήτοι ἀμφοτέρους ἢ τὸν ἔτερον αὐτῶν περισσὸν εἶναι· 35 έδείχθησαν δὲ καὶ ἄρτιοι ἀμφότεροι διὰ τὴν ὁπόθεσιν· τὰ περισσὰ ἄρα τοῖς ἀρτίοις ἴσα ὑποτεθείσης τῆς διαμέτρου εἶναι τῆ πλευρᾶ συμμέτρου, όπερ αδόνατον. ἐπὶ δὴ τῆς δείξεως ταύτης ὁ μὲν συλλογισμός ἐγένετο τοῦ 20 τὰ περισσὰ τοῖς ἀρτίοις ἴσα εἶναι, δ ἐστι ψεῦδος. τὸ δὲ εἶναι ἀσύμμετρον τὴν διάμετρον τῆ πλευρᾶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν δείχνυται· ὅτι γὰρ ὑποτεθέντος 40 τοῦ ἀντιχειμένου τούτω ἀδύνατόν τι ἀχολουθοῦν ἐδείχνυτο διὰ συλλογισμοῦ, τη της ύποθέσεως αναιρέσει έχεινο ετέθη τω δείν θάτερον αὐτων αληθές είναι· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ διὰ τὴν ἀντίφασιν. εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς εἰς 25 ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ὁ γινόμενος τοῦ ψεύδους συλλογισμός δειχτικός τέ ἐστι, τοῦτ' ἔστι κατηγορικός, καὶ διά τινος τῶν τριῶν περαίνεται σγημάτων, εἶεν 45 αν εν τοῖς σχήμασι τοῖς τρισί χαὶ οἱ δι' ἀδυνάτου συλλογισμοὶ μέρος ὄντες τῶν ἐξ ὑποθέσεως.

p. 41a37 'Ωσαύτως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ ἐξ ὑποθέσεως. |

Δείξας τοὺς δι' ἀδυνάτου συλλογισμούς, πῶς ἐξ ὑποθέσεως ὄντες 87 ύπάγονται τοῖς προειρημένοις τρισί σχήμασι, φησίν όμοίως τούτοις καὶ τοὺς

1 πολυπλασιασθείς α ποιήση α: ποιήσει Β 3 ζ Β: έπτά α 4 καὶ ὡς ἡ β ζ...πρὸς πρὸς τὸν θ (5) bis, semel expunctum, B 5 ἀριθμὸς om. a 7 τ καὶ κ scripsi (cf. p. 260,32): $\overline{\xi}$ $\overline{\delta}$ (\overline{z} in ras. B²) $z\alpha i$ $\overline{\pi}$ $\overline{\alpha}$ B: om. a $\overline{\theta}$ (ante $d\rho t \theta \mu \delta s$) a: $\overline{\iota}$ ($\overline{\iota}$ in ras B^2) B $\overline{\alpha}$ a: $\overline{\alpha}$ (superscr. B^2) B $\overline{\iota}$ (ante $\pi \tilde{\alpha}$;) a: $\overline{\pi} \overline{\alpha}$ ($\overline{\pi} \overline{\alpha}$ in ras.) B 10 γε scripsi (cf. p. 259, 15): τε aB μην Β: μη a 12 ημίση Β: ημίσυ a έστιν Β: είσιν a 12.13 τετραγώνου ὄντος a 13 οῦ B: om. a 16 αὐτὸν a 18 τοῖς ἀρτίοις B: ἄρτια a 19 ἐπὶ δὴ a: ἐπειδὴ B 20 εἴναι ἴσα a σύμμετρον a 21 τῆ πλευρῆ τὴν διάμετρον a 22 ἐδείχθη a 23 ἐκεῖνο scripsi: ἐκεῖνος aB αὐτῶν θάτερον a 24 ἀντίφασιν] ντί in ras. B 24.25 εἰς ἀδύνατον B: ἀδυνάτου a 25 τέ om. a

άλλους πάντας γίνεσθαι τοὺς ἐξ ὑποθέσεως. ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν δι' ἀδυνάτου 87ν δ συλλογισμός πρός τὸ δποτεθέν γίνεται, δ μεταλαβόντες, ανθ' οδ βουλόμεθα δείξαι, τὸ ἀντιχείμενον αὐτῷ ὑποτίθεμεν, καὶ δεικτικὸν ἐξ αὐτοῦ τε 5 καὶ ἐξ ἐνὸς τῶν κειμένων ἐποιήσαμεν συλλογισμόν, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν 5 άλλων φησί των έξ ύποθέσεως γίνεσθαι· ό μέν γάρ συλλογισμός πρός τὸ μεταλαμβανόμενον γίνεται δειχτιχός ών μεταλαμβανόμενον λέγων έχεῖνο, οὖ ή δεῖξις καὶ ὁ συλλογισμὸς γίνεται, ὅ ἐστι ποτὲ μὲν τὸ ἀντικείμενον τοῦ προκειμένου, ώς ἐπὶ τῆς δι' ἀδυνάτου δείξεως, ποτὲ δὲ τὸ 10 έξ όμολογίας ληφθέν, ποτέ δέ, δ οί νεώτεροι προσλαμβανόμενον λέγουσιν. 10 ό μεν οὖν συλλογισμός τούτου γίνεται, τὸ δὲ προχείμενον ἐξ ἀρχῆς εἰς δεϊξιν ήτοι δι' όμολογίας τινός τίθεται ή διά τίνος άλλης ύποθέσεως. ύπόθεσις γὰρ καὶ ἡ ὁμολογία. οἶον ζητουμένου τοῦ εἰ τὰ ἀντικείμενα συνυπάργειν δύναται η ού', αν συνθώμεθα καὶ δμολογήσωμεν αλλήλοις ως ἐφ' ἐνὸς τῶν ἀντιχειμένων οὕτως ἔχειν καὶ ἐπὶ πάντων, ἔπειτα τὰ 15 15 εναντία προγειρισάμενοι δείξωμεν διά συλλογισμοῦ, ὅτι ταῦτα μὴ συνυπάργει, λαβόντες, δτι τὰ ἐναντία ἀλλήλων ἐστὶ φθαρτικά, τὰ δὲ ἀλλήλων φθαρτικά ούν οξόν τε συνυπάργειν αλλήλοις, τα άρα έναντία ούν οξόν τε συνυπάρχειν, ό μὲν συλλογισμός κατηγορικός τε καὶ δεικτικός γέγονε πρὸς τὸ μεταληφθὲν ἀντ' ἐχείνου τοῦ τὴν ἀρχὴν εἰς δεῖξιν προχειμένου. ἢν γὰρ χείμενον ἐχεῖνο 20 20 μεν 'εί τὰ ἀντιχείμενα δύναται συνυπάργειν', μετελήφθη δε ἀντ' ἐχείνου τὰ ἐναντία, καὶ περὶ τούτων ἡ δεῖξις ἐγένετο καὶ ὁ συλλογισμός τὸ δ' έξ ἀργῆς προχείμενον τούτου δειγθέντος συλλογιστιχῶς ἐξ ὁμολογίας τίθεται, έπει συνεθέμεθα και ώμολογήσαμεν, ώς αν ἐφ' ἑνὸς τῶν ἀντικειμένων δειγθη, ούτως ἐπὶ πάντων έξειν. οὐκ ἐδεήθημεν ⟨δὲ⟩ τοιαύτης δμολογίας 25 25 ἐπὶ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ἀλλὰ ψιλῆς τῆς τοῦ ἀντιχειμένου ὑποθέσεως· τοῦ δὲ τὸ προχείμενον δειχθηναι τοῦ συλλογισθέντος εύρεθέντος άδυνάτου ή της αντιφάσεως φύσις αἰτία.

Δι' ὅποθέσεως δὲ ἄλλης, ὡς εἶπεν, εἶεν ἄν καὶ οῦς οἱ νεώτεροι συλλογισμοὺς μόνους βούλονται λέγειν· οὕτοι δ' εἰσὶν οἱ διὰ τροπικοῦ, ὡς 30 φασι, καὶ τῆς προσλήψεως γινόμενοι, τοῦ τροπικοῦ ἢ συνημμένου ὄντος ἢ διεζευγμένου ἢ συμπεπλεγμένου, οῦς οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι μικτοὺς ἐξ ὑπο- 30 θετικῆς προτάσεως καὶ δεικτικῆς, τοῦτ' ἔστι κατηγορικῆς. εἰ γὰρ εἴη ὑποκείμενον συνεχὲς καὶ συνημμένον τὸ 'εἰ ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ ἀρετή, διδακτόν ἐστιν ἀρετή', εἶτα δεικνύοιτο, ὅτι ἐπιστήμη ἡ ἀρετή ἐστιν, δεδειγμένον ⟨ἄν⟩ 35 εἴη, ὅτι καὶ διδακτή· οὕτως γὰρ ἄν προσληφθείη ὡς οὕτως ἔχον, εἰ δειγθείη, ὅτι ἐπιστήμη. ὁ μὲν οῦν συλλογισμὸς πάλιν ἄν εἴη πρὸς τοῦτο 35

² τεθέν a ἀνθ] νθ in ras. B 3 ύπετθεμεν a 8 δι' om. a 10 εἰς ἐξ ἀρχῆς a 11 ἢ B: ἤτοι a δι' ἄλλης τινὸς a 15 δείξωμεν scripsi: δείξαιμεν aB συνυπάρχει a: συνυπάρχειν B 16 εἰσὶ a δὲ B: δι' a 17 post συνυπάρχειν alterum add. ἀλλήλοις a 22 συλλογιστιχῶς B: δειχτιχῶς a 24 δὲ a: om. B 26 ἐρεθέντος a 33 ἡ om. a διδαχτόν B: δειχτιχή a 34 pro ἀρετή fort. αὐτή scribendum (cf. p. 263, 7) ἐστὶν ἡ ἀρετή collocat a 3ν addidi

καὶ τούτου κατηγορικός· οἰον πᾶσα ἔξις ἀμετάπτωτος ἀπὸ ἀληθοῦς εἰς 87ψεύδος ἐπιστήμη· ή δ' ἀρετή εξίς ἀμετάπτωτος ἀπὸ ἀληθοῦς εἰς ψεῦδος. ή άρετη άρα ἐπιστήμη. οὐδὲ γὰρ άλλως ἄν τεθείη, ὅτι ἡ ἀρετη ἐπιστήμη έστί, διά συλλογισμοῦ, εἰ μὴ διά κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ. δειγθέντος δὲ 5 τούτου διὰ συλλογισμοῦ τὸ ἐξ ἀρχῆς γίνεται κατασκευαζόμενον διὰ τὴν ύπόθεσιν ύπετέθη γάρ εν τῷ συνεχεῖ τὸ εἰ ἡ ἀρετὴ ἐπιστήμη ἐστίν, 40 διδακτήν αὐτήν είναι. εί γάρ είη τὸ προσλαμβανόμενον δείξεως μή δεόμενον άλλά φανερόν και γνώριμον ώς και το συνημμένον, οὐδ' ἄν συλλογισμός έτι ό λόγος εἔη ό τοιοῦτος. οὐδὲ γὰρ χρείαν συλλογισμοῦ τινα τὴν ἀρχὴν 10 τὸν τοιοῦτον παρέγεσθαι λόγον οἶόν τε· δεῖ γὰρ τὸν συλλογισμὸν δειχνύναι, δ άνευ τοῦ συλλογίσασθαι οὐκ ἔστι γνώριμον. τὸ μὲν οὖν συνημμένον ώς γνώριμον εν τοῖς ὑποθετικοῖς, ἃ τροπικὰ λέγουσι, λαμβάνεταί τε καὶ 45 τίθεται, εν οξε γε ούτως έχει. λείπεται δε το προσλαμβανόμενον αμφιδοξούμενον είναι, ως φησι Θεόφραστος, καὶ δεόμενον δείξεως. ό δη συλλογισμός 15 τοῦ τοῦτο οῦτως ἔχειν ἔσται κατη γορικός τε καὶ δεικτικός, ὥστε καὶ ἐν 88r τοῖς ὑποθετιχοῖς τοῖς ἐκ τροπιχοῦ συνημμένου συλλογισμοῖς τὸ μὲν κατασχευαζόμενον καὶ δεόμενον δείξεως διὰ κατηγορικοῦ δείχνυται συλλογισμοῦ, τὸ δ' ἐξ ἀρχῆς προχείμενον δείχνυται οὐ διὰ συλλογισμοῦ ἀλλὰ διὰ τῆς ύποθέσεως τῆς ὑποτεθείσης. ἦν δὲ αὕτη τοῦ συνημμένου. οὐδὲ γὰρ οἰόν 5 20 τε τὸ μὴ γνώριμον δειχθῆναι, ὅτι τόδε τί ἐστιν ἢ τοιόνδε, ἢ ὅλως κατασχευασθηναί τι καὶ τεθηναι κυρίως, εἰ μὴ διὰ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ. χὰν τὸ συνεχὲς δείξεως δέηται συλλογιστιχῆς, χάχεῖνο διὰ χατηγοριχοῦ δειχθήσεται συλλογισμοῦ· εἰ γὰρ εἴη ζητούμενον, διὰ τί, εἰ ἡ ἀρετὴ ἐπιστήμη, διδακτή, ληφθείσης καθόλου προτάσεως τῆς 'πᾶσα ἐπιστήμη 25 διδακτόν, ή δ' άρετη ἐπιστήμη' γίνεται κατηγορικὸς συλλογισμός. Διαφέρειν δὲ δοχεῖ κατά τοὺς ἀρχαίους τὸ μεταλαμβανόμενον τοῦ προσλαμβανομένου. ἐφ' ὧν μὲν γὰρ ἐν τοῖς εἰλημμένοις ἔγχειταί τε καὶ

έστι τὸ λαμβανόμενον, οὐ μὴν οὕτως οὐδὲ τοιοῦτον, οἶον λαμβάνεται, ἐπὶ τούτων τὸ λαμβανόμενον μεταλαμβανόμενόν ἐστιν· οὐ γὰρ ἔξωθεν προστί-30 θεται, άλλα κείμενον άλλως μεταλαμβάνεται είς άλλο. Εν γάρ τῷ 'εί ἡμέρα 15 έστί, φῶς ἐστι' τὸ '[εί] ήμέρα ἐστίν', δ προσλαμβανόμενον οἱ νεώτεροι λέγουσιν, έγχειται μέν, οὐ μὴν τοιοῦτον, όποιον λαμβάνεται· τίθεται μέν γὰρ ἐν τῷ συνημμένω εν υποθέσει τε καὶ ἀκολουθία, λαμβάνεται δὲ ὡς ὑπάρχον. ἐπὶ δὲ τούτων καὶ τῶν τοιούτων μετάληψιν γίνεσθαι λέγουσιν· τὸ γὰρ κείμενον 35 οὺγ ὡς κεῖται λαμβανόμενον μεταλαμβανόμενον γίνεται· κείμενον γὰρ ἐν σγέσει καὶ ἀκολουθία καὶ ὑποθέσει μεταλαμβάνεται εἰς ὕπαρξιν. προσλαμ- 20 βανόμενον δε λέγουσιν, εφ' ων τοῖς χειμένοις ἔξωθέν τι προστίθεται δυνάμει

⁶ ή om. a 8 καὶ alterum om. a οὐδ' ἄν scripsi: οὐδὲ aB 14 ώς φησι Θεόφραστος om. a Θεόφραστος] deest fr. apud Wimmerum 15 τοῦ τοῦτο scripsi: τούτου τὸ Β: τούτου τῷ a 16 συλλογισμοῦ a 19 οὐδὲ a: οὐδὲν Β (cf. p. 257, 22) 23 εἰ alterum om a 24 post διδακτή add. ἐστι a 25 διδακτή a 28 μεταλαμβανόμενον a 30 εί om. a (addi voluit Waitz Organ. p. 29) 31 εί Β: om. a 33 υπάργων α 33. 34 ἐπὶ δὲ Β: ἐπειδη α

πως εν αὐτοῖς περιεγόμενον οὐ μὴν ἐνεργεία, ὡς ἔγει ἐπὶ τῶν κατὰ 88r πρόσληψιν γινομένων συλλογισμών εν γάρ τῷ 'καθ' οδ τὸ Β, κατ' έκείνου τὸ Α, κατὰ δὲ τοῦ Γ τὸ Β', ἔξωθεν τὸ 'κατὰ δὲ τοῦ Γ τὸ Β' προσείληπται· οὐ γὰρ ἔχειτο ἐνεργεία ἐν τῷ προτάσει τῷ 'καθ' οὖ τὸ Β, κατ' ἐκείνου 25 5 τὸ Α' τὸ κατὰ τοῦ Γ τὸ Β λέγεσθαι. χρῶνται μέντοι καὶ τῆ προσλήψει άντὶ τῆς μεταλήψεως.

'Ο δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ διαιρετικοῦ 'ἤτοι τόδε ἢ τόδε', δ καὶ αὐτὸ ἐχ τροπιχοῦ καὶ τῆς προσλήψεως λέγουσιν· ὁποῖον γὰρ ἄν αὐτῶν λαμβάνηται δείξεως δεόμενον, δεΐται κατηγορικοῦ πρὸς τὸ δειχθῆναι [διὰ] 10 συλλογισμοῦ. οἶον εἰ ληφθείη διαιρετικὸν τὸ 'ἤτοι σῶμά ἐστιν ἡ ψυχὴ ἢ 30 ἀσώματος', εἶτα κατασκευάζοιτο, ὅτι οὐ σῶμα (οὕτως γὰρ ἄν προσληφθείη τὸ 'ἀλλά μὴν οὐ σῶμα, ἀσώματος ἄρα'), ἀνάγκη καὶ αὐτὸ δειχθῆναι διὰ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ· οἶον πᾶν σῶμα ἢ στοιχεῖον ἢ ἐκ στοιχείων· ἡ δὲ ψυγὴ οὔτε στοιγεῖον οὔτε ἐχ στοιχείων· ἡ ψυχὴ ἄρα οὐ σῶμα. ἀλλὰ 15 καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς, εἴ γε καὶ αὐτὸς ἄλλος τῶν προκειμένων τρόπων καὶ μὴ ὁ αὐτὸς τῷ διὰ συνημμένου τοῦ ἀρχομένου ἀπὸ 35 καταφατικοῦ καὶ λήγοντος εἰς ἀποφατικόν, οἶόν ἐστιν τὸ 'εἰ τὸ Α, οὐ τὸ Β'. καὶ γὰρ ἐν τούτοις, εἰ εἴη τὸ μεταλαμβανόμενον δείξεως δεόμενον, διὰ κατηγορικοῦ δειχθήσεται συλλογισμοῦ: οἶον οὐχὶ καὶ τὸ ἡδέως ζῆν τέλος 20 καὶ ἡ ἀρετὴ δι' αύτὴν αίρετή· ἀλλὰ μὴν ἡ ἀρετὴ δι' αύτὴν αίρετή· οὐχ ἄρα τὸ ἡδέως ζῆν τέλος. τὸ γὰρ μεταληφθέν τὸ ἡ ἀρετὴ δι' αύτὴν αίρετή' διά κατηγορικοῦ δείκνυται συλλογισμοῦ· οἶον ἀφ' ἢς ἕξεως αὐτό τε τὸ ἔγον αὐτὴν ἄριστα ἔγει καὶ κάλλιστα τὸ ἔδιον ἔργον ἐπιτελεῖ, αὕτη δι' αύτήν ἐστιν αίρετή· ἀπὸ δὲ τῆς ἀρετῆς ἕξεως οὔσης αὐτό τε τὸ ἔχον 40 25 αθτήν ἄριστα ἔγει καὶ κάλλιστα τὸ ἴδιον ἔργον ἐπιτελεῖ· ἡ ἀρετἡ ἄρα δι' αύτήν ἐστιν αίρετή. εἰ μέντοι εἰη ὑποθετικῶς τὸ αὐτὸ εἰλημμένον τόνδε τὸν τρόπον 'εἰ ήδονὴ τέλος, οὐκ ἔστιν ἀρετὴ δι' αύτὴν αίρετή', δεικνύοιτο άν και ή ακολουθία διά συλλογισμού τοιούτου. πᾶν, δ ώς ποιητικόν τινος αίρετόν ἐστιν, οὐκ ἔστι δι' αύτὸ αίρετόν· ἡ δ' ἀρετή, εἰ ἡ ἡδονὴ τέλος, 45 30 ώς ποιητική της ήδονης αίρετη γίνεται· ή άρετη άρα, εἰ ή ήδονη τέλος, ούχ ἔστι δι' αύτὴν αίρετή.

Λέγει δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μεταλαμβανόμενον γίνεσθαι | τὸν 88ν συλλογισμόν. οὐχ ἔστι δὲ καὶ τῆς ἀχολουθίας ἢ τῆς μάχης συλλογισμὸν

⁸ καὶ superscr. B γὰρ om. a 9 λαμ-4 ev superscr. B ov a: ov post ras. B βάνεται a διὰ (cf. vs. 12) B: om. a 10 διαιρετικόν om. a ή scripsi: ἢ aB ψυχὴ ex ψυχικὴ, ut videtur, corr. B ἢ ex ἡ corr. B 11 κατασκευάζοιτο a: κατασκευάζει τὸ B 12 ληφθηναι a 15 ἀποφατικης a: ἀποφατικοῦ B 16 μην a16. 17 ἀπὸ καταφατικοῦ a: ἀποφατικοῦ Β 17 τὸ prius om. a τὸ alterum ex τοῦ corr. Β 20 καὶ ἡ ἀρετὴ...ζῆν τέλος (21) om. a αὐτὴν utrumque ex αὐτὴν corr. B²; item vs. 21,26,27,31 αίρετή utrumque ex ἀρετή corr. Β 22 ἀφ ἦς έξεως . . . ἐπιτελεῖ (25)] cf. Eth. Nic. I 5 p. 1106 a 15 sqq. 23 αὕτη scripsi: αὐτὴ aB 26 δποθετιχώς correxi: δποτεθειχώς aB 29 αδτό B pr. εί ή scripsi (cf. vs. sq.): εί (superscr. B^3) εἴη aB 30 αίρετὴ ex αίρετιχὴ corr. B^3 εἰ ἡ B corr.: εἰ εἴη a B pr. τέλος τέλος Β 32 αὐτὸ α

γίνεσθαι, ότι η γ' ἐπ' ἐχείνων δείξις πρὸς τὸ τεθηναι την ὑπόθεσιν γρήσιμος, 880 δ δ' ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμὸς ὑποχειμένου τινὸς γίνεται, ώστε οὐ γίνεται ή δείξις της ύποθέσεως εν τοῖς εξ ύποθέσεως συλλογισμοῖς. ά μεν γάρ λέγουσι τροπικά, εν πᾶσι δι' ύποθέσεως καὶ όμολογίας ώς φανερά παραλαμ- 5 5 βάνεται επί το πλείστον δε δείται δείξεως τὰ μεταλαμβανόμενα καί προσλαμβανόμενα, εί δλως είεν γρειώδεις οί τοιούτοι λόγοι, ώς, δπου μη δείται δείξεως τὸ μεταλαμβανόμενον, οὐδὲ συλλογισμός τὸ γινόμενόν ἐστι πάντων γε φανερών όντων. εί μέντοι δέριτο δείξεως, εί μέν μη δειγθέν λαμβάνριτο, οὐδὲν ἐδείγθη οὐδὲ ἐγένετό τινος συλλογισμός· εἰ δὲ δειχνύοιτο, χατηγορι- 10 10 χοῦ γρεία συλλογισμοῦ. οὐδὲ γὰρ ὄφελός τι τὴν ἀργὴν τῆς ὑποθέσεως πρὸς χατασχευήν τίνος, ἄν μὴ μεταλαβόντες τι τῶν χειμένων τοῦτο χατασχευάσωμεν χατηγοριχώς, οδ χατασχευασθέντος συγχατασχευάζεται τούτω καὶ τὸ ἐπόμενον. ἄγρηστον γὰρ πρὸς δεῖξιν καὶ θέσιν τοῦ εἶναί τι τὸ δι' όλων ύποθετικόν των συλλογισμών είδος. ούτε γάρ ύπάργειν τί τινι [μή] 15 ούτε μη ύπαργειν ούτε καθόλου ούτ' ἐπὶ μέρους δείκνυται δι' αὐτῶν, δ 15 ίδιον εἶπεν εἶναι συλλογισμοῦ. διὸ καὶ ἡ διὰ τριῶν ἀγωγἡ ύγιὴς μὲν ἄν είη, ως δείχνυται, οὐ μὴν καὶ συλλογιστική ἄν άπλῶς λέγοιτο. καὶ τοῖς ύποθετικοῖς οὖν λόγοις τὸ εὔχρηστον καὶ τὸ συλλογιστικὸν ῆκει παρὰ τῶν κατηγορικών συλλογισμών. διὸ καὶ άπλώς ἐκεῖνοι συλλογισμοί, οἱ δ' ἐξ΄ 20 ύποθέσεως οὐχ άπλῶς, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμοί οί 20 μέν γάρ κατηγορικοί οδόξεν προσδέονται πρός τὸ δεῖξαι τὸ προκείμενον τῶν ύποθέσεων (διὸ καὶ άπλῶς συλλογισμοὶ ἀρκοῦντες αύτοῖς), οἱ δὲ ὑποθετικοὶ γωρίς τούτων οὐδὲν δειχνύουσιν. ώστε, εί καὶ οἱ ἐξ ὑποθέσεως πάντες διά τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν, γίνονται δὲ κατηγορικοὶ πάντες διά τῶν 25 τριῶν σχημάτων, πάντες ἄν εἶεν οἱ συλλογισμοὶ ἀναγόμενοι εἰς ⟨τὰ⟩ τρία σχήματα. εἰ δὲ τοῦτο, ἐδείχθησαν δὲ πάντες οἱ ἐν τούτοις γινόμενοι 25 συλλογισμοί άναγόμενοι είς τους δύο τους έν πρώτω σχήματι τους πρώτους, εἴη ἄν δεδειγμένον, ὅτι πάντες οἱ συλλογισμοὶ εἰς ἐχείνους ἀνάγονται τοὺς δύο.

30 Εἶεν δ' ἄν ἐν τοῖς ἐξ ὑποθέσεως καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καὶ τοῦ ὁμοίου καὶ τοῦ ἦττον· καὶ γὰρ ἐν τούτοις τὸ μὲν ὑποτίθεται, τὸ δὲ μεταλαμβάνεται, πρὸς δ καὶ συλλογισμοῦ κατηγορικοῦ χρεία· πάντες γὰρ ἐξ 30
ὑποθέσεως, ἐν οἶς μετάλαμβάνεταί τι. καὶ ἐν τούτοις δὲ μετάληψις γίνεται·
οἴον εἰ τὸ μᾶλλον ἀγαθόν τινος ὄν μή ἐστιν εὐδαιμονίας ποιητικόν, οὐδὲ τὸ
ἤττον· ὑγεία δὲ μᾶλλον ἀγαθὸν οὖσα πλούτου οὐκ ἔστιν εὐδαιμονίας ποιητική· τοῦτο γὰρ μεταλαμβάνεταί τε καὶ δεῖται κατηγορικῆς δείξεως. ὁμοίως
καὶ ἐπὶ τοῦ 'εἰ τὸ ἦττον ἀγαθὸν δι' αὐτὸ αίρετόν ἐστι, καὶ τὸ μᾶλλον· 35
πλοῦτος δὲ ἦττον ἀγαθὸν ὧν ὑγείας δι' αύτὸν αίρετός ἐστι'· πάλιν γὰρ τὸ

¹ γ' scripsi: τ' B: om. a 2 δ' om. a 3 γὰρ superscr. B^2 5 δὲ δεῖται transposui: . δεῖται δὲ aB 7 πάντων] πά B^2 (in vestigiis, ut videtur, manus primae evanidae) 14 μὴ B: om. a 16 εἶπεν] p. $40 \,^{\rm b}23 - 25$ ἄν om. a 17 καὶ prius om. a 22 αὐτοῖς aB 25 ἀναγόμενοι οἱ συλλογισμοὶ a τὰ a: om. B 35. 36 ποιητικόν a 37 αὐτὸ, ut videtur, B pr. 38 αὐτὸν a B pr. αἰρετόν a

μεταλαμβανόμενον καὶ δεόμενον δείξεως κατηγορικής τοῦτο. τοιοῦτος καὶ 880 ό ἀπὸ τοῦ όμοίου. λέγει δὲ ὁ ᾿Αριστοτέλης ἰδίως τοὺς ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καὶ ήττον καὶ ὁμοίου "κατὰ ποιότητα", τοὺς δὲ κατὰ πρόσληψιν λεγομένους, οἶοί εἰσιν οἱ μικτοί, ἰδίως "κατὰ μετάληψιν", ὡς προϊόντος τοῦ λόγου 5 μαθησόμεθα.

ρ. 41 6 "Ετι δ' ἐν ἄπαντι δεῖ κατηγορικόν τινα τῶν ὅρων εἶναι 40 καὶ τὸ καθόλου ὑπάρχειν.

"Οτι αδύνατόν ἐστιν ἐκ δύο ἀποφατικῶν προτάσεων γίνεσθαι συλλογισμόν, λέγει ὑπομιμνήσκων ήμᾶς τῶν δεδειγμένων δεῖ γάρ, φησί, κατηγορικόν 10 τινα τῶν δρων εἶναι, τοῦτ' ἔστι καταφατικήν κὰν τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων είναι, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι. τοῦτο δὲ ἔδειξεν οὕτως 45 έχον ἐν πᾶσι τοῖς σχήμασι δείξας ἀσυλλογίστους τὰς ἐκ δύο ἀποφατικῶν συζυγίας καὶ γὰρ ἐν οῖς ἐδόκει | γίνεσθαι, ὡς ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων, 89π πρῶτον μὲν οὐγ ἀπλῶς ἀποφάσεις αἱ ἐνδεγόμεναι, εἶτα καὶ μεταλαμβανο-15 μένων ἢ ἀμφοτέρων ἢ τῆς έτέρας εἰς τὴν καταφατικὴν ἐγίνετο συλλογισμός, άλλως δὲ οὔ. λέγει δέ, ὅτι δεῖ καὶ τὸ καθόλου ὑπάρχειν, τοῦτ' ἔστι καθόλου πρότασιν εἰλῆφθαι, εἰ μέλλοι συλλογισμὸς ἔσεσθαι. ὅτι μὲν οὖν 5 έχ δύο ἐπὶ μέρους προτάσεων οὐ γίνεται συλλογιστική συζυγία ἐν οὐδενὶ τῶν σγημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ἐξ ἀδιορίστων, δέδειγε. νῦν δὲ εἰπὼν ἢ μὴ ἔσεσθαι 20 συλλογισμόν προσέθηκεν η οὐ πρὸς τὸ κείμενον, ὡς δυναμένου μέν τινος συλλογιστικώς συναγθήναι καὶ μή καθόλου ληφθείσης προτάσεως, οὐ μήν τοῦ προχειμένου· τοῦτο δὲ οὐγ ὅτι ἐχ δύο ἐπὶ μέρους οἶόν τε γίνεσθαι συλλογισμόν, άλλ' ότι έχ τοῦ μὴ χαθόλου. διττὸν δὲ τὸ μὴ χαθόλου 10 καὶ γὰρ τὸ ἐπὶ μέρους σημαίνει καὶ ⟨τὸ⟩ μὴ πρὸς τὸ προκείμενον καθόλου. 25 δύναται γάρ τι άλλως καθόλου ου μή είναι τοῦ προκειμένου περιεκτικόν μηδὲ πρὸς τοῦτο καθόλου. ὅταν δέ τι καθόλου ληφθή ὡς μὴ εἶναι πρὸς τὸ κείμενον καθόλου μηδὲ τούτου περιεκτικόν, ἀλλὰ ἢ τὸ λαμβανόμενον καθόλου ἐπὶ μέρους τινὸς τοῦ κατηγορουμένου ἐν τῷ προβλήματι λαμβανόμενον, συλλογισμόν μέν οὐκ ἀδύνατον ἐκ τοιούτου γενέσθαι, δῆλον ὅτι 15 30 προσληφθείσης τινὸς μεριχωτέρας καὶ ὑπ' αὐτὴν προτάσεως, οὐ μὴν τὸ προχείμενον αν δειγθείη, ώς έφ' οδ παρέθετο παραδείγματος γνώριμον ποιεί. προχείσθω γάρ δεξξαι την μουσικήν ήδονην σπουδαίαν είναι. αν μέν ούν άδιορίστως λάβη ήδονην σπουδαίαν είναι βουλόμενος δείξαι το προχείμενον τὸ πᾶσαν μουσικήν ήδονὴν σπουδαίαν εἶναι μηκέτι προσθεὶς τὸ 'πᾶσαν', ἔν' 20 35 ἢ ἡ πρότασις 'πᾶσα ἡδονὴ σπουδαία ἐστίν', εἶτα προσλαβὼν τὸ 'ἡ δὲ μουσικὴ

² λέγει] c. 29 p. 45 b 17 Ιδίως δ Άριστοτέλης a 3 ante ήττον et ante όμοίου add. τοῦ a (cf. p. 265, 30, 31) 3. 4 λεγομένους om. a 6 δ' aB (δὲ m): τε Ar. 21 μὴν α ληφθείη πρότασις α 8 γενέσθαι α 19 ἀορίστων α 24 τὸ alterum add. a: om. B 25 γάρ τι 23 διττόν δὲ τὸ μὴ καθόλου om. a om. a 26 δὲ ἢ τι Β: δὴ τὸ a 29 τούτου α

ήδονή ' συνάγει 'ή μουσική ἄρα ήδονή σπουδαία ἐστίν', οδ ποιήσει συλλογι- 80r σμόν τῷ τὸ ἀδιόριστον ὡς ἴσον δυνάμενον τῷ ἐπὶ μέρους λαμβάνεσθαι. τῷ ⟨δή⟩ μὴ εἶναι καθόλου πᾶσαν ήδονὴν σπουδαίαν (ή γάρ οὕτω ληφθεῖσα περιείγεν αν και την μουσικήν ήδονήν) οὐ συλλογίζεται. δύο γάρ ἐπὶ μέρους 5 οῦτως λαμβάνει. εἰ δὲ ὁρίσας εἶδός τι ήδονῆς τοῦτο καθόλου λάβοι, οὐκ 25 αν συλλογίσαιτο τὸ προκείμενον οὐδεν γάρ τῶν ἀντιδιηρημένων τῆ μουσικῆ ήδονη ἀπὸ της ήδονης ἐστι περιεχτιχὸν της μουσιχης. διὸ εἰ μὲν ἄλλο τι ήδονης είδος λάβοι, ποιήσει μέν τινα συλλογισμόν καὶ συμπέρασμα, οὐ μὴν τοῦ προχειμένου. εἰλήφθω γὰρ 'πᾶσα ἡ ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν ἡδονὴ σπουδαία'. 10 ταύτη γάρ τῆ προτάσει ἄν προσλάβωμεν τὸ ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ γεωμετρεῖν 30 ήδονη θεωρητική έστιν ήδονή', συναχθήσεται μέν τὸ την ἀπὸ τοῦ γεωμετρείν ήδονην σπουδαίαν είναι, οὐ μην τοῦ προχειμένου συλλογισμός ἔσται. εὶ δέ τις αὐτὴν ταύτην λάβοι εἰπὼν πᾶσαν μουσικὴν ήδονὴν εἶναι σπουδαίαν, τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτήσεται. δεῖ ἄρα καθόλου τι ὂν τῆς μουσικῆς ἡδονῆς λαβεῖν. 15 τὸ δ' αὐτό, καὶ εἴ τις προκειμένου δεῖξαι, ὅτι πᾶν τὸ ὡς καλὸν ἀγαθὸν 35 τίμιον έστιν, εὶ ἀδιορίστως λάβοι τὸ ἀγαθὸν τίμιον εἶναι μὴ προσθεὶς τὸ 'πᾶν', οὐ ποιήσει συλλογισμόν τῷ τὸ ἀδιόριστον ὡς ἐπὶ μέρους λαμβάνεσθαι. άλλ' οὐδ' ἄν τι τῶν ὑπὸ τὸ ἀγαθὸν τῶν ἀντιδιαιρουμένων τῷ καλῷ καθόλου λάβη, οὐδ' οὕτως τὸ προχείμενον συλλογίζεται. ἄλλο μέντοι τι οὐ χωλυ-20 θήσεται συλλογίσασθαι· οἶον ἐὰν λάβη 'πᾶν τὸ θεῖον ἀγαθὸν τίμιόν ἐστι' καὶ προσλάβη 'ὁ δὲ ἥλιος θεῖον ἀγαθόν' · ὁ ἥλιος ἄρα τίμιον. μόνως δὲ 40 δείξει διὰ συλλογισμοῦ τὸ ὡς καλὸν ἀγαθὸν τίμιον εἶναι, ἀν λάβη καθόλου τι ον τοῦ τοιούτου ἀγαθοῦ τίμιον είναι. ἀν γὰρ λάβη πᾶν ἀγαθὸν τίμιον εἶναι καὶ προσλάβη 'τὸ δὲ ὡς καλὸν ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστιν', εἴη ἄν τὸ προκεί-25 μενον ούτως δεδειγώς διά συλλογισμού. ἄν γάρ λάβη πάλιν καθόλου τὸ ΄πᾶν τὸ ὡς καλὸν ἀγαθὸν τίμιον', τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτήσεται, ὥσπερ καὶ ἐπὶ * τῆς μουσικῆς ήδονῆς ἐρρέθη. 45

Δύναται τὸ ἢ οὐ πρὸς τὸ προκείμενον εἰρῆσθαι οὐχ ὡς ἐσομένου μὲν συλλογισμοῦ οὐ μὴν πρὸς τὸ κείμενον, ἀλλ' ὡς τὴν | ἀρχὴν οὐδὲ 89 το συναπτούσης τῆς λαμβανομένης ἐν μέρει προτάσεως τῷ δειχθῆναι προκειμένω, τούτω δὲ κἄν ἀκόλουθον δόξειεν εἶναι καὶ τὸ ἐφεξῆς λεγόμενον τὸ εἰ δὲ τινὰ ἡδονήν, εἰ μὲν ἄλλην, οὐδὲν πρὸς τὸν λόγον. ἢ ἔσται μὲν πρὸς τὸ προκείμενον ἡ πρότασις οὐ μὴν συλλογιστική, ἄν τὸ καθόλου τοῦ προκειμένου ἀδιορίστως ληφθῆ. εἰ δὲ μὴ τὸ καθόλου ἀλλὰ τῶν ὑπὸ 5 τὸ καθόλου τι ληφθείη ἢ τοῦτο αὐτό, ἢ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν συνάψει τῷ προκειμένω, εἰ ἄλλο τι καὶ μὴ αὐτὸ τὸ προκείμενον λαμβάνοι, ἤ, εἰ αὐτὸ λαμβάνοι, τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτήσεται. οὐδὲν δὲ τῶν εἰρημένων συλλογιστικόν. τούτω δόξει μᾶλλον συνάβειν καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ διαγράμματος δεῖξις. μᾶλλον

³ δη addidi ή scripsi: εἰ aB 5 οὕτω a τι ήδονῆς εἰδος a 8 εἰδος ήδονῆς a ποιήση B pr. 15 ὅτι οm. a 26 post τίμιον add. εἶναι a 27 ἐρμήθη a 28 ἢ οὐ οm. in lac. a 29 προκείμενον a; at cf. p. 266, 27 31 καν scripsi: καὶ aB καὶ οm. a 32 οὐθὲν B 35 ληφθείη scripsi: ληφθῆ aB τοῦτο αὐτό a: τούτου αὐτοῦ B

δέ φησι τὸ τοιούτο φανερὸν ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων γίνεσθαι· λέγει δὲ τὸ 80° μὴ γίνεσθαι συλλογισμὸν μηδὲ δείχνυσθαι τὸ προχείμενον, εἰ μὴ ληφθείη 10 καθόλου πρότασις.

ρ. 41 ο 14 Ο ἔον ὅτι τοῦ ἰσοσκελοῦς ἴσαι αἱ πρὸς τῆ βάσει 5

Τὸ μὲν πρόβλημα δεῖξαι τὰς πρὸς τῆ βάσει τοῦ ἐσοσχελοῦς τριγώνου δύο γωνίας ἴσας ἀλλήλαις, δ Εὐκλείδης μέν ἐν τῶ πρώτο τῶν Στοιγείων δέδειγε διά τοῦ πέμπτου θεωρήματος δείξει γρησάμενος άλλη. ὁ μέντοι 15 'Αριστοτέλης άλλως δείχνυσιν αὐτό, καὶ ἔστιν ἡ δεῖξις τοιαύτη. ἔστω κύκλος 10 δ ΑΒΓΔ, καὶ ἔστω κέντρον αὐτοῦ τὸ Ε, καὶ διήχθωσαν ἀπὸ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν εὐθεῖαι τέμνουσαι αλλήλας η τε ΑΕ καὶ η ΒΕ, διάμετροι οδσαι δήλον ότι του κύκλου, καὶ, ἐπεζεύγθω ή ΑΒ. βάσις δή έσται ή ΑΒ τοῦ ΕΑΒ τριγώνου. έσονται δὴ πρὸς τῆ βάσει αὐτοῦ γωνίαι η τε ΑΓ καὶ η ΒΔ. ἐπεὶ οὖν ημικυκλίου ἐστὶν ἑκατέρα τῶν ΑΓ, 20 15 Β Δ γωνιών, ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις· αί γὰρ τῶν ἴσων ἡμικυκλίων γωνίαι ίσαι τω ἐφαρμόζειν ἀλλήλαις. ὧν αί ὑπὸ τῆς βάσεως τοῦ τριγώνου καὶ τῆς περιφερείας ἀπολαμβανόμεναι ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις, ἐπεί εἰσιν ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι· αί γάρ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις, ὅτι καὶ χαθόλου αί τῶν ἴσων τμημάτων γωνίαι ἴσαι. λοιπαὶ ἄρα αί πρὸς τῆ βάσει 25 20 αί ἀπολαμβανόμεναι ὑπό τε τῆς βάσεως καὶ ἑκατέρας τῶν τοῦ τριγώνου πλευρῶν ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις. ἀν γὰρ ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφαιρεθῆ, καὶ τὰ λειπόμενα ἴσα ἐστὶν ἀλλήλοις. καὶ εἰσὶν αί πλευραὶ τοῦ τριγώνου, ὑφ' ἀς αί ἴσαι γωνίαι, ἴσαι ἀλλήλαις · ἀπὸ γὰρ τοῦ κέντρου εἰσὶν ἀμφότεραι. τῶν άρα ἐσοσχελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῆ βάσει γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις. ἀν δὴ 25 τούτου [τοῦ] προχειμένου δειχθηναι λάβη τις την A Γ γωνίαν τη B Δ ίσην 30 μη δείξας καθόλου, ότι αί τῶν ἴσων ἡμικυκλίων γωνίαι ἴσαι, τὸ ζητούμενον ἄν καὶ τὸ ἐν ἀργῆ λαμβάνοι. ἢ εἰ τοῦτο μὲν δείξειε, τὴν ὅλην τῆ ὅλη ἴσην, λάβοι δὲ τὰς ὑπὸ τῆς περιφερείας καὶ τῆς βάσεως τοῦ τριγώνου ἀποτεμνομένας γωνίας από των έν τοις ήμιχυχλίοις γωνιών των δρθών ίσας άλλή-30 λαις, την Γ τη Δ, μη δείξας καθόλου, ὅτι αί τῶν ἴσων τμημάτων γωνίαι 35 ίσαι (αί γάρ τῶν ἴσων τμημάτων ἴσαι γωνίαι τῷ ἐφαρμόζειν ἀλλήλοις τὰ τμήματα, ώσπερ καὶ τὰ ἡμικύκλια, διὸ καὶ ⟨αί⟩ ἐκείνων γωνίαι ἴσαι· τῶν δὲ δύο ήμιχυχλίων τῶν ὑπὸ τῶν Α, Β διαμέτρων τετμημένων χοινὸν τμῆμά

⁴ οἶον ὅτι ατλ.] cf. Waitzii commentarium p. 434-436 5 γωνίαι om. Ar. 6 μὲν a: μέντοι B 12 δηλονότι οὕσαι a 14 ā $\bar{\gamma}$, $\bar{\beta}$ δ (cf. p. 269, 10) scripsi: \bar{a} $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ δ aB 18 αἰ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι in mg. B² 19 λοιπὸν a 20 ἀπολαμβανόμεναι ex ὑπολαμβανόμεναι, ut videtur, corr. B² 21 ante ἴσων add. τῶν a: ? B, in quo est foramen (at cf. p. 269, 7): om. Eucl., cuius est axioma tertium ἀφαιρεθης αι ex ε corr. B² 22 ἐστὶν B: εἰσὶν a 25 τοῦ B: om. a ā $\bar{\gamma}$ B: $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$ a 26 γωνίαι om. a 27 τὸ ἐν ἀρχης B: τὴν ἀρχὴν a 29. 30 post ἀλλήλαις add. εἶναι a 30 τῆ B: τὴν a 31 ἀλλήλαις a 32 αί a: om. B

ἐστι τὸ ὁπὸ τῆ τοῦ τριγώνου βάσει· ἴσον οῦν αύτῷ δηλαδή καὶ ἐφαριόζον. 89 καθ' δ ἑκατέρου ἀφήρηται, δύο πως ὄν· ἴσαι ἄρα καὶ αί γωνίαι αὐτοῦ 40 ἀλλήλαις), ἄν δή τις λάβη τὰς γωνίας ἴσας εἶναι τὰς ἐν τῷ τμήματι μἡ δείξας, διὰ τί ἴσαι, πάλιν ἄν εἴη τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτούμενος καὶ οὐ συλλογιζό- ρ μενος. ἢ εἰ δείξειε μὲν καὶ τοῦτο, λαμβάνοι δὲ τὴν λοιπὴν ἴσην τὴν Ε τῆ Ζ, καὶ οὕτως ἄν τὸ ἐν ἀρχῆ λαμβάνοι, ἀλλ' οὐ δεικνύοι ἄν, εἰ χωρὶς τοῦ ἀξιώματος ἐκείνου τεθείη τοῦ ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφαιρεθῆ, τὰ κατα- 45 λειφθέντα ἴσα εἴναι ἀλλήλοις. εἴπε δὲ τὰς καταλειπομένας ἀπὸ τῶν γωνιῶν τῶν ἡμικυκλίων τὰς Ε, Ζ, ὡς εἴναι τὰς μὲν ὅλας γωνίας τὰς τῶν ἡμικυκλίων | 10 τὰς Α Γ. Β Δ. τὰς δὲ ἀφηρημένας ἀπ' αὐτῶν τὰς τοῦ τμήματος Γ καὶ Δ, 90 τὰς δὲ καταλειπομένας ἀπ' αὐτῶν Ε καὶ Ζ, αὶ περιέχονται ὑπό τε τῆς βάσεως καὶ ἑκατέρας τῶν πλευρῶν οὖσαι αί πρὸς τῆ βάσει, περὶ ὧν νῦν προκείμενον δείξαι, ὅτι ἴσαι. ἔσται δὴ τὸ ἐξ ἀνάγκης αἰτούμενος, ἄν τὰ δεόμενα δείξεως χωρὶς δείξεως ὡς οῦτως ἔχοντα λαμβάνη· αἰτήσεται γὰρ 5 τὸ ἴσας εἶναι τοῦ ἰσοσκελοῦς τριγώνου τὰς πρὸς τῆ βάσει, ἀλλ' οὐ δείξει.

p. 41 b 23. Καὶ ὅτι τὸ μὲν καθόλου ἐκ τῶν καθόλου προτάσεων δείκνυται.

Δείξας, ὅτι ἐν παντὶ συλλογισμῷ δεῖ καθόλου τινὰ πρότασιν εἶναι,
ὅπομιμνήσκει ἡμᾶς καὶ τοῦ ὅτι, εἰ καθόλου τὸ συμπέρασμα εἴη, δεῖ ἀμφο20 τέρας εἰλῆφθαι καθόλου τὰς προτάσεις οὐ γὰρ ἄν ἄλλως γένοιτο τοῦ 10
καθόλου συμπέρασμα. οὐ μὴν ἄν ὧσιν αί προτάσεις καθόλου ἀμφότεραι,
ἤὸη καὶ τὸ συμπέρασμα ἀνάγκη καθόλου εἶναι· γίνεται γάρ ποτε ἐπὶ μέρους
συμπέρασμα καὶ ἐκ καθόλου προτάσεων, ὡς ἐπὶ τῶν ἐν τρίτψ σχήματι
ἐδείχθη.

$_{25}$ p. $_{41}$ $_{527}$ $_{27}$ $_{37}$ $_{36}$

Καὶ τοῦτο ὁπομιμνήσκει ήμᾶς, ὅτι ἐν παντὶ συλλογισμῷ ἢ ἀμφοτέρας 15 ὁμοίας ἀνάγκη τῷ συμπεράσματι εἶναι τὰς προτάσεις ἢ πάντως γε τὴν ἐτέραν, κατὰ μὲν τὸ καταφατικὸν ἀμφοτέρας (οὐ γὰρ ἄν ἄλλως γίνοιτο καταφατικὸν τὸ συμπέρασμα, εἰ μὴ ἀμφότεραι αἱ προτάσεις εἶεν καταφατισον ακί), εἰ δὲ ἀποφατικόν, τὴν ἐτέραν· οὕτε γὰρ ἐκ δύο καταφατικῶν ἀποφατικὸν ἄν γένοιτο συμπέρασμα οὕτε ἐκ δύο ἀποφατικῶν· οὐδὲ γὰρ ὅλως 20 συλλογισμὸς ἐκ δύο ἀποφατικὸν γένοιτ ἄν ποτε προτάσεων. οὐ τὸ καταφατικὸν δὲ καὶ ἀποφατικὸν μόνα δεῖν φησιν ἢ ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις

¹ αὐτῷ aB 2 πῷς B: περ a 4 διατί (sic) B: δ' ὅτι a 6 δειχνύει a 7 ante ἴσων add. τῶν a ἴσων a: ἴσου B (cf. p. 268,21) 9 τὰς (ante $\overline{\epsilon}$ $\overline{\zeta}$) a: τῶν B 10 τὰς (ante \overline{a}) a: τῶν B $\overline{\alpha}$ $\overline{\beta}$ $\overline{\gamma}$ $\overline{\delta}$ a ante $\overline{\gamma}$ alterum add. τὰς a καὶ οm. a 12 αἱ οm. a νῦν B: ἡν a 13 δὴ a: δὲ B 16 ἐχ τῶν καθόλου προτάσεων aB: ἐξ ἀπάντων τῶν ὅρων καθόλου Ar. 21 συμπέρασμα scripsi: συμπεράσματος aB 25 καὶ superscr. B² 28 γένοιτο a 29 τὸ οm. a 32 post οὸ fort. κατὰ addendum (cf. p. 270, 1)

όμοίας εἶναι τῷ συμπεράσματι ἢ πάντως γε τὴν ἑτέραν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ 90r ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὑπάρχον καὶ ἐνδεχόμενον. οὕτε γὰρ ἀναγκαῖον γένοιτ' ἄν συμπέρασμα μηδεμιᾶς οὕσης προτάσεως ἀναγκαίας, ὥς φησιν (ἀλλὰ δεῖ εῦ ἢ ἀμφοτέρας ἀναγκαίας εἶναι ἢ πάντως γε τὴν ἑτέραν, τὴν γὰρ μείζονα), οὕτε ὑπάρχον οὕτε ἐνδεχόμενον ὁμοίως γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος συμπεράσματος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου αἱ προτάσεις ἕξουσιν. πῶς οὖν εἶπεν ἐν ταῖς μίξεσιν ἐξ ἀναγκαίας ἀποφατικῆς καθόλου καὶ ἐνδεχομένης καταφατικῆς ὑπάρχον ἀποφατικὸν γίνεσθαι συμπέρασμα;

p. 41 b 31 'Επισκέψασθαι δὲ δεῖ καὶ τὰς ἄλλας κατηγορίας.

Λέγοι ἄν τὰς ἄλλας κατηγορίας τὰς παρὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους. 10 εἶεν δ' ἀν αί τοιαῦται, εἰ ψεῦδος τὸ συμπέρασμα ⟨ἢ⟩ εἰ ἀδύνατον. δεῖ γὰρ καὶ τὰς προτάσεις ἀμφοτέρας ψευδεῖς εἶναι ἢ πάντως τὴν ἑτέραν· ὁμοίως δέ, καὶ εἰ ἀδύνατον, ἢ ἀμφοτέρας ἢ πάντως γε τὴν έτέραν ἀδύνατον ἀνάγκη εἶναι, εἴ γε ἀδύνατον μὲν ἀδυνάτῳ, ψεῦδος δὲ ψεύδει ἀχολουθεῖ. οὐ μὴν 35 15 ἐπεὶ ἀληθὲς τὸ συμπέρασμα, πάντως καὶ αί προτάσεις ἢ ἀμφότεραι ἀληθεῖς η (η) ετέρα καὶ γὰρ ἐξ ἀμφοτέρων ψευδῶν ἀληθές ποτε συναγθήσεται, ώς δείξει. καὶ διὰ τοῦτο εἶπε τὸ ἐπισκέψασθαι δεῖν καὶ τὰς ἄλλας κατηγορίας όπερ τοῦ γνῶναι, ἐπὶ τίνων οὕτως ἔχειν ἀνάγκη· οὐ γὰρ ἐπὶ πάντων όμοίως έχει. δεήσει δέ, καὶ εἰ ένδοξον τὸ συμπέρασμα ἢ ἄδοξον, 40 20 καὶ τῶν προτάσεων ἢ τινὰ ἢ τινὰς οὕτως ἔχειν. καὶ εἰ ἄδηλον τὸ συμπέρασμα, καὶ τῶν προτάσεών τις ἄδηλος ἔσται· εἰ γάρ τις συλλογίζοιτο καὶ συνάγοι ἀρτίους εἶναι τοὺς ἀστέρας διὰ τοῦ τὰ ἡμισφαίρια ἐξ ἴσων ἀστέρων κατ' ἀριθμὸν εἶναι, ἄδηλον δι' ἀδήλου συνάξει. ἀλλὰ καὶ εἰ τοῦ ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐνδεχομένου ἢ τοῦ κατὰ φύσιν ἢ τοῦ κατὰ προαίρεσιν τὸ συμ-25 πέρασμα, οΰτω τις καὶ τῶν προτάσεων ἕξει ἢ καὶ ἀμφότεραι. λέγοι δ' 45 αν κατηγορίας καὶ τὰς κατὰ γένη· εἰ γὰρ ἐν τῷ ποιῷ τὸ δεικνύμενόν τε καὶ συμπεραινόμενον, δεῖ καὶ πρότασίν τινα τοιαύτην εἰλῆφθαι· όμοίως, 90 ν εί ποσὸν ἢ πρός τι. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν.

p. 41 b 32 Φανερόν δὲ καὶ πότε άπλῶς ἔσται, καὶ πότε οὐκ 30 ἔσται συλλογισμός.

Τὸ άπλῶς ἀντὶ τοῦ 'καθόλου' εἶπε· δῆλον γὰρ καθόλου, πότε καὶ πῶς τῶν προτάσεων λαμβανομένων συλλογισμὸς ἔσται, καὶ πότε καὶ πῶς λαμβανο- τῶν ποτα καὶ εἴσται· ἐδείχθη γὰρ τοῦτο καθ' ἔκαστον σχῆμα. [φανερὸν δὲ καὶ πότε άπλῶς ἔσται ἀντὶ τοῦ 'φανερὸν δὲ ἀπλῶς', ἀντὶ τοῦ 'καθόλου' 35 εἶπε· δῆλον γὰρ καθόλου, καὶ πότε ⟨ἔσται καὶ πότε⟩ οὐκ ἔσται συλλογισμός.]

² post καὶ alterum add. τὸ a 3 post ἄν add. τὸ a δεῖ scripsi: εἰ Β: om. a
7 εἶπεν] c. 16 p. 36 b 23, c. 19 p. 38 a 38 — 41, c. 20 p. 39 a 10 11 ἢ a: om. B
16 ἡ a: om. B 17 δεῖν Β: τε δεῖ a 22 συνάγοι scripsi: συνάγει aB 28 εἰ a:
ἢ Β 29 ἀπλῶς, πότε Αr. 33 φανερὸν δὲ . . . οὐκ ἔσται συλλογισμός (35) Β: om. a 35 ἔσται καὶ πότε addidi

Καὶ πότε δυνατὸς καὶ πότε τέλειος. р. 41 в 33

90v

Δυνατόν εἶπε τὸν ἀτελῆ συλλογισμόν τὸν μήπω μὲν φανερῶς ὄντα συλλογισμόν δυνάμενον δε γενέσθαι φανερόν η δι' άντιστροφης η διά της είς αδύνατον απαγωγής. διά γάρ των τοιούτων τρόπων οί ατελείς τελειούν- 10 5 ται συλλογισμοί. ὅτι δὲ τὸ δυνατὸν οῦτως ἔλαβε, δῆλον ἐχ τοῦ προσθεῖναι τὸν τέλειον. δῆλον δὲ καὶ ὅτι, ἄν ἢ συλλογισμός, ἀνάγκη τὰς προτάσεις έχειν κατά τινα τῶν τρόπων, ὧν προειρήκαμεν ἢ γὰρ ἐν πρώτω ἢ ἐν δευτέρω σγήματι η εν τρίτω έσται. πάντες γάρ οί συλλογισμοί εδείγθησαν έν τοῖς σχήμασι τούτοις γινόμενοι καὶ καθ' ἔκαστον σχήμα ἔν τινι τῶν 15 10 δεδειγμένων συζυγιών συλλογιστικών· κάν γάρ σύνθετός τις ή καὶ διά πλειόνων μέσων, διμως ή γένεσις αὐτῷ καὶ ή ἀνάλυσις ἐκ τούτων τινὸς τῶν σχημάτων καὶ εἰς τούτων (τι) ἔσται.

ρ. 41636 Δῆλον δὲ καὶ ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις ἔστι διὰ τριῶν δρων καὶ οὐ πλειόνων, ἄν μὴ δι' ἄλλων καὶ ἄλλων τὸ αὐτὸ συμπέρασμα γένηται. 15

Κοινότερον δὲ καὶ νῶν τὸν συλλογισμὸν ἀπόδειξιν εἴρηκε. δείκνυσι 20 δέ, δτι πᾶς συλλογισμός διὰ τριῶν δρων γίνεται καὶ οὐ διὰ πλειόνων, τοῦτ' έστι διά δύο προτάσεων. λέγει δὲ διά τῶν προσεχῶν· ἐν γὰρ τοῖς συνθέτοις πλείους μὲν αἱ προτάσεις, ἀλλ' οὐχ αἱ προσεχεῖς· πάντες γὰρ διὰ 20 δύο προτάσεων προσεγών καὶ τριών δρων καὶ οὐ πλειόνων, ἀν μὴ τὸ αὐτὸ συμπέρασμα δι' άλλου καὶ άλλου μέσου δεικνύηται. εἰ γὰρ εἴη τινὶ προκεί- 25 μενον συλλογίσασθαι πᾶσαν ήδονὴν ἀγαθόν, ὁ δὲ ἄλλοτε ἄλλον μέσον δρον λαμβάνων δειχνύοι τοῦτο, καθ' όσον μεν ταὐτὸ συμπέρασμα καθ' έκαστον τῶν μέσων ποιεῖ, δόξει συλλογισμὸν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ποιεῖν, καθ' ὅσον 25 δὲ μὴ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων ὅρων μηδὲ διὰ τῶν αὐτῶν προτάσεων γίνεται τὸ συμπέρασμα, διαφέροντες ἔσονται πάλιν οί συλλογισμοί καὶ πλείονες καὶ 30 τοσοῦτοι, όσάχις καὶ τὰ μέσα ὑπήλλακται. οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς συλλογισμὸς ὁ λέγων 'πᾶσα ήδουὴ αίρετόν, πᾶν αίρετὸν ἀγαθόν, πᾶσα ἄρα ήδουὴ ἀγαθόν' τιῦ λέγοντι 'πᾶσα ήδονὴ κατὰ φύσιν, πᾶν τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθόν, πᾶσα ἄρα 30 ήδονη ἀγαθόν'. ἀλλ' οὐδὲ τούτων τις ὁ αὐτὸς τῷ λαμβάνοντι πᾶσαν ήδονην ύπὸ τέχνης γίνεσθαι, πᾶν τὸ ύπὸ τέγνης γινόμενον ἀγαθὸν εἶναι, πᾶσαν ἄοα ήδονην άγαθον είναι. καίτοι έν πᾶσι τούτοις ταύτο συμπέρασμα. όμοίως καὶ εἰ τὸ ἐναντίον τούτου συνάγοι τις, ὅτι μηδεμία ήδονὴ ἀγαθόν, ποτὲ μὲν 35 διά τοῦ 'πᾶν ἀγαθὸν ὡφέλιμον, οὐδεμία δὲ ἡδονὴ ὡφέλιμος, οὐδεμία ἄρα

² άτελεῖ α 8 év om. a 10 συλλογισμών α ηa 12 τούτων τι ἔσται scripsi: τουτ[ους] (ους in ras. B^2) ἔσται B: ἔσται τούτων a13 **ἔ**σται a et Ar. 14 ἐὰν Ar. 15 γίνηται Ar. 16 אַטֿע] זוע in ras. B² delxyour delx in ras. 5-6 lit. B 18 προσεχῶν] ε in ras. B^2 21 δειχνύηται scripsi: δείχνυται aB23 δειχνύοι scripsi: δείχνυσι aB 25 μέσων om. a 27 ώσάχις a 29 τῷ λέγοντι . . ήδονη άγαθόν (30) om. a

ήδονη ἀγαθόν', ποτὲ δὲ διὰ τῶν 'πᾶσα ήδονη ἀτελής (εἴ γε κίνησις, ή δὲ 90 ν κίνησις ἐνέργεια ἀτελής), οὐδὲν ἀγαθόν ἀτελές, οὐδεμία ἄρα ήδονη ἀγαθόν'. κίνησις ἐνέργεια ἀτελής), οὐδὲν ἀγαθόν ἀτελές, οὐδεμία ἄρα ήδονη ἀγαθόν'. καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων ταὐτὸν συμπέρασμα δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ὅρων τε καὶ προτάσεων δείκνυται· διὸ καὶ πλείους εἰσὶν οἱ συλλογισμοί, ἀλλ' οὐχ εἰς. 40 δ καὶ ὡς Πλάτων ἀθάνατον εἶναι τὴν ψυχήν ποτὲ μὲν διὰ τοῦ τὰς μαθήσεις ἀναμνήσεις εἶναι δείκνυσι, ποτὲ δὲ διὰ τοῦ ἀνεπίδεκτον εἶναι τοῦ ἐναντίου διὰ τὸ συνεπιφέρεσθαι ἑαυτῆ τὸ ἐκείνω ἐναντίον, ποτὲ δ' αὖ διὰ τοῦ μὴ φθειρόμενον, ἀλλοτε ⟨δὲ⟩ διὰ τοῦ αὐτοκίνητον εἶναι τὴν ψυχήν· τὸ γὰρ αὐτὸ διὰ πλειόνων 10 δείκνυσι μέσων, διὸ πλείους οἱ συλλογισμοί.

45

p. 41 b 38 Ο ΐον τὸ Ε διά τε τῶν Α, Β καὶ διὰ τῶν Γ, Δ.

Τὸ μὲν Ε λαμβάνει τὸ συμπέρασμα, τὸ δὲ Α, Β καὶ τὸ Γ, Δ προτάσεις ἄλλας | καὶ ἄλλας, δι' ὧν δείκνυσι τὸ Ε, ποτὲ μὲν διὰ τῶν Α, Β προτά-91 σεων, ποτὲ δὲ διὰ τῶν Γ, Δ. ἔστω γὰρ τὸ μὲν 'οὐδὲν αἰσχρὸν καλόν' συμ-15 πέρασμα ὄν τὸ Ε· τοῦτο δὲ συναγέσθω ποτὲ μὲν διὰ τῶν 'οὐδὲν καλὸν κακόν, πᾶν δὲ αἰσχρὸν κακόν', δς συλλογισμὸς ἐν δευτέρφ σχήματι, ὧν τὸ μὲν ἔστω τὸ Α τὸ δὲ ⟨τὸ⟩ Β. πάλιν δὲ τὸ αὐτὸ δεικνύσθω διὰ τῶν 'πᾶν 5 καλὸν ἀγαθόν, οὐδὲν αἰσχρὸν ἀγαθόν'· συνάγεται γὰρ πάλιν διὰ τούτων τὸ 'οὐδὲν αἰσχρὸν καλόν', ὅπερ ἢν τὸ Ε, ἐν δευτέρφ σχήματι· τῶν δὲ προτά-20 σεων ἡ μὲν ἔστω Γ ἡ δὲ Δ. ἢ πάλιν πᾶν αἰσχρὸν φευκτόν, οὐδὲν φευκτὸν καλόν· συνάγεται γὰρ καὶ ἐκ τούτων ἐν πρώτφ σχήματι τὸ μηδὲν αἰσχρὸν καλὸν εἶναι.

"Ο δὲ ἐπήνεγχεν ἢ διὰ τῶν Α, Β καὶ τῶν ⟨Α, Γ καὶ τῶν⟩ Β, Γ δηλωτικόν 10 ἐστι τοῦ καὶ ἄλλα δύνασθαι μέσα λαμβάνεσθαι, ὡς μὴ μόνον δύο συλλογι-25 σμοὺς δεικτικοὺς τοῦ αὐτοῦ συμπεράσματος γίνεσθαι ἀλλὰ καὶ πλείους τὸ γὰρ Ε ποτὲ μὲν διὰ τῶν Α, Β προτάσεων, ποτὲ δὲ διὰ τῶν Α, Γ, ποτὲ δὲ διὰ τῶν Β, Γ δεικνύσθαι δυνήσεται. δύναται τὰ ὕστερα προσκείμενα ἄλλου τινὸς εἶναι δεικτικά τοῦ γὰρ δύνασθαι πλείους γενέσθαι συλλογισμοὺς τοῦ αὐτοῦ μὴ μόνον ἄλλοτε ἄλλου τοῦ μέσου λαμβανομένου ἀλλὰ καὶ τοῦ 15 30 αὐτοῦ, ἄλλως δὲ καὶ ἄλλως, δεικτικὸν ἄν εἴη τὸ προσκείμενον τὸν γὰρ αὐτὸν μέσον λαμβάνοντας ἔσται ποτὲ μὲν ἐν πρώτω σχήματι συλλογίσασθαι τὸ προτεθέν, ποτὲ δὲ ἐν δευτέρω, ποτὲ δὲ ἐν τρίτω. καὶ δῆλον ὅτι διαφέροντες ἄν εἴησαν οἱ συλλογισμοὶ ὄντες γε ἐν διαφέρουσι σχήμασιν. τοῦτο δ΄ ἄν εἴη λέγων ὑπὲρ τοῦ δεἴξαι, ὅτι οὸ μόνον διαφέροντες συλλογισμοί, 20 δων διαφέροντες οἱ μέσοι καὶ αἱ προτάσεις, ἀλλὰ καὶ τῶν αὐτῶν ὅρων

² ἀγαθὸν οὐδὲν a ἀγαθὸν ἡδονή B pr. 5 Πλάτων] Phaedo 18 p. 72 e sqq., 52 p. 103 c sqq., De Republ. X 9. 10 p. 608 d — 611 A, Phaedrus 24 p. 245 c — 246 A 7 ἑαυτῆ scripsi: ἑαυτῷ aB 9 δὲ addidi τοῦ ex τὸ corr. B 10 δείχνυται a 12 προτάσεις ex προτάσες, ut videtur, corr. B 15 ὂν om. a 16 ὃς scripsi: ὁ aB ὧν scripsi: ὢν aB 17 τὸ (ante $\bar{\beta}$) a: om. B 23 $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ χαὶ τῶν addidi: χαὶ $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ χαὶ $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ Vat. 199) 26 $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ correxi (cf. p. 273, 3): $\bar{\gamma}$ $\bar{\delta}$ aB 27 δυνήσεται B: συνάγεται a 29 ἄλλοτε om. a 30 προχείμενον a 32 προστεθέν a

λαμβανομένων και των αὐτων γινομένων συμπερασμάτων ή θέσις τοῦ μέσου 91 καὶ ἡ τάξις διαφοράν ποιεῖ συλλογισμῶν. καὶ εἴη ἄν διὰ μὲν τοῦ Α, Β τὸ πρῶτον λέγων σγῆμα, διὰ δὲ τοῦ Α, Γ τὸ δεύτερον, διὰ δὲ τοῦ Β, Γ τὸ τρίτον, οὐσῶν γὰρ προτάσεων τῶν Α, Β ἐν πρώτω σχήματι τῶν δειχνυου-5 σῶν τὸ Ε συμπέρασμα τὸ αὐτὸ συμπέρασμα ἐν μὲν δευτέρῳ δειγθήσεται 25 έπὶ τοῖς αὐτοῖς ὄροις τῆς μὲν Α προτάσεως τῆς αὐτῆς ληφθείσης, τῆς δὲ Β ύπαλλαγείσης, τοῦτ' ἔστιν ἀντιστραφείσης καὶ γενομένης Γ΄ αὕτη δ' ἄν ή μείζων είη· πάλιν δὲ ἐν τρίτφ τῆς μὲν Β, τοῦτ' ἔστι τῆς μείζονος, τῆς αὐτῆς ληφθείσης, ῆτις ἦν καὶ ἐν τῷ πρώτῳ, τῆς δὲ $\langle A \rangle$ ἀντιστραφείσης καὶ 10 γενομένης Γ. δύναται γάρ τὸ αὐτὸ συμπέρασμα ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὅροις διὰ 30 τῶν τοιῶν σγημάτων δειγθηναι οῦτως. οἶον ἔστω προκείμενον δειγθηναι, ότι τις άνθρωπος οὐκ ἔστι λευκός. τοῦτο ἐν μὲν πρώτω σχήματι οὕτως αν δειγθείη· τὶς ἄνθρωπος Αἰθίοψ ἐστίν, οὐδεὶς Αἰθίοψ λευχός ἐστι, τὶς άρα άνθρωπος οὐκ ἔστι λευκός καὶ ἔσται ή μὲν 'τὶς άνθρωπος Αἰθίοψ 15 ἐστί' πρότασις τὸ Α, ἡ δὲ 'οὐδεὶς Αἰθίοψ λευχός' τὸ Β. ἐν δὲ τῷ δευτέρω σγήματι πάλιν ούτως τὶς ἄνθρωπος Αἰθίοψ ἐστίν, ῆτις ἦν ἡ Α 35 πρότασις, οδδείς λευχός Αίθίοψ έστίν, ήτις έστιν αντιστροφή της Β. αυτη έστω τὸ Ι'· τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐκ τούτων συνάγεται τὸ 'τὶς ἄνθρωπος οὐκ έστι λευχός'. ή μέν οὖν Α πρότασις χοινή αὐτῷ πρὸς τὴν πρώτην δεῖξιν, 20 ή δὲ Γ ἄλλη ἐλήφθη· ή γὰρ Β ἀντεστράφη, καὶ διὰ τοῦτο δ τε συλλογισμός άλλος και το σγήμα. δεύτερον γάρ. πάλιν εν τρίτφ σγήματι οὐδείς Αίθίοψ λευχός ἐστιν, ήτις ην ή Β πρότασις ἐν τῷ πρώτφ σχήματι, τὶς 40 Αίθίου ἄνθρωπός ἐστιν, ἡ ἀντιστρέφουσα τῆ Α, ἥτις ἔσται τὸ Γ. καὶ αΰτη ή δείξις την μέν Β πάλιν πρότασιν χοινήν τῆ ἐν πρώτω σχήματι δείξει 25 ἔχει ἰδίαν δὲ τὴν Γ· καὶ γὰρ διὰ τούτων πάλιν τὸ αὐτὸ δείκνυται τὸ 'τἰς άνθρωπος οὐκ ἔστι λευκός'. καὶ οὕτως δείκνυται τὸ αὐτὸ συμπέρασμα διὰ πλειόνων δειχνύμενον οὐχ ἄλλοτε ἄλλων ὅρων λαμβανομένων, ὡς τὸ πρῶτον 45 έδε(ξαμεν, άλλὰ τῶν αὐτῶν άλλως καὶ άλλως τιθεμένων κατὰ τὰς τῶν σγημάτων διαφοράς καὶ διὰ τοῦτο πλειόνων συλλογισμῶν γινομένων. ἀλλά 30 καὶ τὸ μὴ εἶναι τὸ αἰσχρὸν καλὸν δεικνύοιτ' ἄν διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων ἐν 91 τ τοῖς τρισὶ σχήμασιν, ἐν μὲν τῷ πρώτῳ διὰ τῶν 'πᾶν αἰσχρὸν κακόν, οὐδὲν κακὸν καλόν', διὰ δὲ δευτέρου διὰ τοῦ 'πᾶν [τὸ] αἰσχρὸν κακόν, οὐδὲν καλὸν κακόν', διὰ δὲ τρίτου (διὰ τοῦ) 'οὐδὲν κακὸν καλόν, τὶ κακὸν αἰσχρόν'. διοίσει δὲ μόνω τῷ ἐν τρίτω ἐπὶ μέρους γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἔνεστι τὸ αὐτὸ 5 35 συμπέρασμα διὰ τῶν τριῶν σχημάτων δεῖξαι καὶ μὴ τὸν αὐτὸν μέσον λαμβάνοντας, ώς νῦν, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλον· ἔστω γὰρ συμπέρασμα τὸ τινὰ ἄνθρωπον μη είναι εππον· τοῦτο ἐν μὲν πρώτω σχήματι συνάξομεν λαβόντες

² μὲν a: μέσου B 3 ā $\bar{\gamma}$ a: $\stackrel{\alpha}{\delta} \gamma$ B ($\stackrel{\alpha}{B}$ 3) 4 $\bar{\beta}$ in ras. B² 5 post μὲν add. τῷ a 9 ā a: om. B 12 μὲν B: τῷ a 15 τὸ ā πρότασις a 17 λευχὸς] ος B² (evan. B¹) ἔστιν (post ἥτις) B: ἦν a 18 αὐτὸ evan. B 24 πάλιν om. a δείξει a: δεῖξιν B 25 ίδία a 32 ante δευτέρου et 33 ante τρίτου add. τοῦ a 32 τὸ B: om. a 33 διὰ τοῦ addidi 34 post ἐν add. τῷ a 37 τοῦτον a

'τὶς ἄνθρωπος γραμματικός, οὐδεὶς γραμματικός ἔππος', ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ 91ν 'τὶς ἄνθρωπος μουσικός, οὐδεὶς ἕππος μουσικός', ἐν ⟨δὲ τῷ⟩ τρίτῳ 'πᾶν γελα- 10 στικὸν ἄνθρωπος, οὐδὲν γελαστικὸν ἕππος'· καθ' ἕκαστον γὰρ συλλογισμὸν δι' ἄλλου μέσου τὸ αὐτὸ δέδεικται συμπέρασμα.

5 p. 42a1 "Η πάλιν δταν έχάτερον τῶν AB διὰ συλλογισμοῦ ληφθῆ.

Καὶ οῦτως, φησί, τὸ αὐτὸ διὰ πλειόνων ὅρων δειχθήσεται, εἰ ἑκατέρα τῶν προτάσεων, η τε Α καὶ η Β, δι' ὧν συνήγετο τὸ Ε, εἰ εἴη διὰ προσυλλογισμοῦ εἰλημμένη, ὡς ἑχατέραν αὐτῶν συμπέρασμα συλλογισμῶν 15 10 είναι, την μεν Α διά τῶν Δ, Ε προτάσεων την δὲ Β διά τῶν Ζ, Θ. δεικνύοιτο γὰρ ἄν καὶ τὸ E διὰ τῶν $\Delta \, E \, Z \, \Theta$ προτάσεων· οδ μὴν δ συλλογισμὸς άπλοῦς ἔτι ἀλλὰ σύνθετος· ἀνάγκη γὰρ τὸ ὑπό τινων συναγόμενον συνάγεσθαι χαὶ ὑπὸ τῶν ἐχεῖνα συναγόντων διὰ τὸ δυνάμει ἐν τοῖς συνάγουσω εἶναι τὰ συναγόμενα. οἴον εἰ εἴη δειχνύμενον πᾶν δίχαιον συμφέρον εἶναι διὰ 20 15 προτάσεων τῶν 'πᾶν δίχαιον ἀγαθόν, πᾶν ἀγαθὸν συμφέρον', έχατέρα δὲ τῶν προτάσεων τούτων εἴη δειχνυμένη συλλογιστιχῶς, ἡ μὲν πρώτη διὰ τῶν 'πᾶν δίχαιον καλόν, πᾶν καλὸν ἀγαθόν', ἡ δὲ δευτέρα διὰ τῶν 'πᾶν άγαθὸν ἀφέλιμον, πᾶν ἀφέλιμον συμφέρον', συνάξει καὶ ** τὸ 'πᾶν δίκαιον συμφέρον', δ η ο δειχνύμενον ύπο των διά τούτων δειχνυμένων. δι' ων δέ 20 λέγει νῦν, ὑπογράφει ἡμῖν φανερώτερον τὸ λεγόμενον συνθετικὸν θεώρημα, 25 οῦ αὐτός ἐστιν εύρετής. ἔστι δὲ ἡ περιοχὴ αὐτοῦ τοιαύτη ΄δταν ἔχ τινων συνάγηταί τι, τὸ δὲ συναγόμενον μετὰ τινὸς ἢ τινῶν συνάγη τι, καὶ τὰ συνακτικά αὐτοῦ, μεθ' οὖ ἢ μεθ' ὧν συνάγεται ἐκεῖνο, καὶ αὐτὰ τὸ αὐτὸ συνάξει'. τὰ γὰρ τῶν Α, Β συνακτικά, δι' ὧν δείκνυται τὸ Γ φέρε εἰπεῖν, 25 ταῦτα συνάγειν φησὶ καὶ τὸ ὁπὸ τῶν Α [καὶ τὸ] Β συναγόμενον, δ ἦν τὸ Γ. 30 έπεὶ γὰρ τὸ 'πᾶν δίχαιον ἀγαθόν' συναγόμενον ὑπὸ τῶν 'πᾶν δίχαιον χαλόν, πᾶν καλὸν ἀγαθόν' συνάγει μετὰ τοῦ 'πᾶν ἀγαθὸν συμφέρον' τὸ 'πᾶν δίκαιον συμφέρου, καὶ τὰ 'πᾶν δίκαιον καλόν, πᾶν καλόν ἀγαθόν' ὄντα συνακτικά τοῦ 'πᾶν δίκαιον ἀγαθόν' μετά τοῦ 'πᾶν ἀγαθὸν συμφέρον' συνάξει 30 τὸ 'πᾶν δίχαιον συμφέρον', δ συνῆγε καὶ τὸ ὑπ' αὐτῶν συναγόμενον καὶ μετά τοῦ 'πᾶν ἀγαθὸν συμφέρον'. κἄν ληφθῆ δὲ τὸ 'πᾶν δίκαιον ἀγαθόν' 35 μετά τῶν 'πᾶν ἀγαθὸν ἀφέλιμον, πᾶν ἀφέλιμον συμφέρον' συνάγειν τὸ 'πᾶν δίχαιον συμφέρον', καὶ τὰ τοῦ 'πᾶν δίχαιον ἀγαθόν' συναχτικὰ μετὰ

² post οὐδεὶς expunxit δὲ B δὲ τῷ a: om. B 7 εἰ scripsi: ἡ aB 8 ante τὸ expunxit τὸ B εἰ fort. delendum; sed cf. p. 267, 15, 16 9 προσυλλογισμοῦ ex πρὸ συλλογισμοῦ corr. B² 12 άπλοῦς] οῦς in ras. B² ἔτι om. a 13 τὸ a: τοῦ B 16 τούτων om. a 18 post καὶ requiritur velut ταῦτα 24 post γὰρ eras. διὰ, ut videtur, B 25 καὶ prius om. a καὶ τὸ alterum delevi: καὶ τῶν a (cf. p. 277, 37) 27. 28 τὸ πᾶν δίκαιον συμφέρον in mg. add. B³: om. a 28 τὰ scripsi: τὸ aB 29 ante μετὰ add. συνάγει (ex vs. 27 translatum) a: δ συνάγει expunxit B² 32 συνάγειν Brandis Schol. p. 173 9: συνάγει aB 33 δίκαιον (ante συμφέρον) scripsi: ἀγαθὸν aB

τούτων τὸ αὐτὸ συνάξει· διὰ τοῦτο γὰρ πρόσκειται ἐν τῆ περιοχῆ τὸ 'μετὰ $91^{\rm v}$ τινὸς ἢ τινῶν'.

Καὶ ούτως γίνεται τὸ αὐτὸ διὰ πλειόνων δειχνόμενον όρων, κᾶν τῶν συνακτικών τινος τὸ μὲν ἐπαγωγῆ τὸ δὲ συλλογισμῷ δεδειγμένον ἦ, 40 5 οἶον τὰ Λ, Β, ᾶ τοῦ Ε ἢν συλλογιστικά, εἰ τὸ μὲν Λ δι' ἐπαγωγῆς εἰλημμένον είη τὸ δὲ Β διὰ συλλογισμοῦ πάλιν γὰρ ἔσται καὶ τὸ Ε δεικνύμενον έχ των έπακτικώς δειξάντων το Λ καί έχ των συλλογιστικώς το Β. οἶον εἰ δειχνύοιτο, ὅτι ἡ πολιτιχὴ ἀγαθοῦ τινος ἐφίεται, διὰ προτάσεων τῶν ή πολιτική μέθοδός ἐστι, πᾶσα μέθοδος ἀγαθοῦ τινος ἐφίεται', τούτων δὲ 10 ή μέν λέγουσα 'πάσα μέθοδος άγαθοῦ τινος ἐφίεται' δι' ἐπαγωγῆς δειχνύοιτο 45 προγειριζομένων ήμῶν τὰς τέγνας τε καὶ τὰς ἐπιστήμας, καθ' ὧν ἡ μέθοδος, καὶ δεικνύντων, ότι | ούτως ἔγουσιν, ή δὲ λέγουσα την πολιτικήν 92 μέθοδον είναι διὰ συλλογισμοῦ τοῦ 'πᾶσα έξις μετά τινος λόγου τῶν ὑπ' αὐτὴν οὖσα θεωρητική μέθοδός ἐστιν, ἡ δὲ πολιτική ἔξις ἐστὶ μετὰ λόγου 15 τῶν ὑπ' αὐτὴν θεωρητική'. ἢ ὡς ὁ Πλάτων δείχνυσιν ἐν πρώτφ Πολιτείας την μεν δικαιοσύνην φρόνησίν τινα οδσαν την δε αδικίαν αφροσύνην 5 οῦτως. ὁ τοῦ ἀνομοίου μέν ἀξιῶν τὸ πλέον ἔχειν τοῦ δὲ ὁμοίου μὴ ἀξιῶν φρόνιμος. ὁ δὲ δίχαιος τοῦ μὲν ἀνομοίου ἀξιοῖ πλέον ἔγειν, τοῦ δὲ όμοίου οὐκ ἀξιοῖ · δίκαιος ἄρα ὁ φρόνιμος. ἐκατέραν γὰρ τῶν προτάσεων τούτων 20 δείχνυσιν, άλλά τὴν μὲν πρώτην δι' ἐπαγωγῆς τὴν δὲ δευτέραν διὰ συλλογισμοῦ. ἡ μὲν οὖν ἐπαγωγἡ ὑπάργει τοιαύτη· ὁ ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς τοῦ μὲν όμοίου οὐχ ἀξιῶν πλεῖον ἔχειν τοῦ δὲ ἀνομοίου φρόνιμος περὶ ταῦτα· ἔστι 10 δὲ οὖτος ὁ ἰατρός. ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν τοῖς κατὰ μουσικὴν τοῦ μὲν ὁμοίου μὴ άξιῶν πλεονεχτεῖν περὶ τὴν ἐπίστασιν τῶν χορδῶν ἢ ἄνεσιν τοῦ δὲ μὴ 25 όμοίου φρόνιμος εν τούτοις· τοιούτος γάρ ό μουσικός. καὶ καθόλου ἄρα πᾶς ὁ τοῦ μὲν ὁμοίου οὐχ ἀξιῶν πλέον ἔχειν τοῦ δὲ ἀνομοίου φρόνιμος. την δε δευτέραν πρότασιν ούτως έστι συλλογίσασθαι· πᾶς ὁ τοῦ ἴσου ἀπο- 15 νεμητικός "τοῦ μὲν όμοίου οὐ πλεονεκτεῖ, τοῦ δὲ ἀνομοίου". ὁ δὲ δίκαιος τοῦ ἴσου ἀπονεμητικός. "ὁ ἄρα δίκαιος τοῦ μὲν δμοίου οὐ πλεονεκτεῖ, τοῦ 30 δὲ ἀνομοίου" · ὁ δὲ τοιοῦτος φρόνιμος. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ τοιαύτη δεῖξις άπλῆ άλλὰ σύνθετος, σύνθετος δὲ οὐχ ἐχ πλειόνων συλλογισμῶν ἀλλ' ἐξ ἐπαγωγῆς καὶ συλλογισμοῦ. διὸ καὶ ἡ ἀνάλυσις αὐτοῦ οὐκ εἰς συλλογισμοὺς ἔσται, ωσπερ τοῦ πρώτου (τοῦ) ἐχ συλλογισμῶν (ἐχατέρας γὰρ τῶν προτάσεων ἦν 20 έν ἐχείνω τῷ συλλογισμῷ δειχτιχά τινα συλλογιστιχῶς), ἀλλά καὶ ἔσται τούτου 35 ή ανάλυσις εἰς ἐπαγωγὴν καὶ συλλογισμόν, ἐξ ὧν καὶ συνετέθη. ἀναλύομεν γάρ τὸν δλον λόγον φάσχοντες συνάγεσθαι τὸ μὲν Α ὑπὸ τῶν ἐπαχτιχῶς αὐτὸ κατασκευασάντων τὸ δὲ Β ἐκ τῶν οἰκείων προτάσεων ὁπὸ δὲ τῶν Α, Β τὸ Ε΄ ὤστε καὶ ὑπὸ τῶν ἐξ ἀρχῆς τῶν τε τοῦ Α δεικτικῶν καὶ τῶν 25

⁶ εἴη B: ἢ a 8 ἡ πολιτικὴ απλ.] cf. Eth. Nicom. I 1 p. 1094 a 1 sqq. διὰ προτάσεων · · · ἐφίεται (9) in mg. B¹ 15 Πλάτων ἐν πρώτῳ Πολιτείας] I 20 p. 349 B sqq. 22 πλέον a περὶ B: παρὰ a 24 πλεονεκτεῖν B: πλέον ἐνοεῖν a περὶ B: παρὰ a 24. 25 μὴ ὁμοίου B: ἀνομοίου a 28 et 29 οὐ superscr. B³: om. a 33 τοῦ alterum addidi 36 φάσκοντες B: λέγοντες a 37 αὐτὸ correxi: αὐτὰ aB

τοῦ B τὸ E συναχθήσεται. ἐπειδὴ τὰ συνακτικά τινος, ὡς ἔφαμεν. μεθ' 92° οὖ ἢ μεθ' ὧν τὸ ἐξ αὐτῶν δεικνύμενον συνάγει τι, μετ' ἐκείνου ἢ μετ' ἐκείνων καὶ αὐτὰ συνάξει. τὰ γὰρ συνακτικὰ τοῦ A ἔστω τὰ Γ , Δ · μεθ' οδ ἢ μεθ' ὧν τὸ A τὸ ἐξ αὐτῶν δεικνύμενον συνάγει τι, μετὰ τούτου ἢ E μετὰ τούτων καὶ αὐτὰ συνάξει, E καὶ αὐτό· συνῆγε δὲ τὸ E μετὰ τοῦ E τὸ E· ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν τοῦ E συνακτικῶν (ἔστω δὲ ταῦτα τὰ E, E) τὸ E0 αὐτὸ συνῆγε (τὸ γὰρ E)· καὶ τὸ E1, E2 ἄρα μετὰ τῶν E3, E3 ἢ μετὰ τοῦ E3 τὸ E4 συνάξει.

ρ. 42 μ 'Αλλά καὶ οὕτως πλείους οἱ συλλογισμοί· πλείω γάρ τὰ συμπεράσματα, οἶον τό τε A καὶ τὸ B καὶ τὸ Γ .

Τὸ μὲν Γ ἀντὶ τοῦ Ε ἔλαβεν, δ ἢν ἐπὶ τοῖς Α, Β [καὶ τὸ Γ] εἰλημμένον αὐτῶν συμπέρασμα. λέγει δὲ μὴ ἕνα γίνεσθαι συλλογισμόν, ἐν ῷ το συλλογισμῷ αἱ προτάσεις αἱ δεικτικαὶ τοῦ συμπεράσματος συμπεράσματα ἄλλων τινῶν εἰσιν. ὅσα γὰρ τὰ συμπεράσματα, τοσοῦτοι καὶ οἱ συλλογισμοί. 15 ἔστι δὲ συμπέρασμα τό τε Α καὶ τὸ Β΄ αὖται γὰρ ἢσαν μὲν δεικτικαὶ τοῦ Γ προτάσεις, αὐταὶ δὲ ἄλλων συμπεράσματα ἀλλὰ καὶ τὸ Γ τὸ προσεχῶς ἐκ τῶν Α, Β δεικνύμενον. δῆλον δέ, ὅτι, ἐφ' ὧν διὰ συλλογισμῶν το ἀὶ δύο προτάσεις δείκνυνται εἶναι, τὰ δύο συμπεράσματα τρία γίνεται συμπεράσματα. τὸ γὰρ δι' ἐπαγωγῆς δειχθὲν οὸ συλλογισμός. ἀλλ' οὖν κάκεῖ το πλείους οἱ συλλογισμοί, ὅτι ἡ ἐτέρα τῶν προτάσεων ἡ Β ἢν διὰ συλλογισμοῦ δεδειγμένη, ὥστε καὶ οὕτως δύο συλλογισμοί. εἰπὼν δὲ οὸχ ἕνα γίνεσθαι συλλογισμὸν ἀλλὰ τοσούτους, ὅσα τὰ συμπεράσματα. ἐπιφέρει

p. 42a6 Εἰ δ' οὖν μἡ πλείους ἀλλ' εἶς, οὖτω μὲν ἐνδέχεται 45 γίνεσθαι διὰ πλειόνων τὸ αὐτὸ συμπέρασμα.

25 Εἴ τις, φησίν, ἀξιώσαι καὶ τὸν τοιοῦτον ε̈να συλλογισμὸν εἰναι τῷ πρὸς 92ν τὴν τοῦ τελευταίου συμπεράσματος δεῖξιν καὶ τὰς τῶν προτάσεων δείξεις συντελεῖν, οὐ πρὸς τοῦτο, φησί, φιλονεικητέον, ἀλλὰ γνωστέον, ὅτι οὕτως μὲν καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἐγχωρεῖ διὰ πλειόνων ὅρων καὶ προτάσεων γίνεσθαι τὸ αὐτὸ συμπέρασμα ἐμπεριεχομένων πλειόνων συμπερασμάτων τῷ 5 απαντὶ λόγῳ. ὡς δὲ τὸ Γ διὰ τῶν Α, Β, ἀδύνατον, τοῦτ' ἔστιν 'οὕτως δέ, ὡς διὰ δύο προτάσεων δείκνυταί τι, συμπλέκειν καὶ διὰ πλειόνων προσεχῶν λαμβανομένων καὶ μηδὲν ἄλλο ἀλλ' ἢ τὸ προκείμενον συμπέρασμα συναγουσῶν ἀδύνατον'.

ρ. 42a8 "Εστω γάρ τὸ E συμπεπερασμένον ἐκ τῶν A B Γ Δ . 92v οὐκοῦν ἀνάγκη τι αὐτῶν ἄλλο πρὸς ἄλλο εἰλῆφθαι.

"Ότι πᾶς συλλογισμός διὰ τριῶν ὅρων καὶ διὰ προτάσεων προσεγῶν δύο δείχνυται, δι' ύποθέσεως δείχνυσιν. εί γάρ οδόν τε διά πλειόνων, έστω τὸ 5 Ε δεδειγμένον διά προτάσεων τῶν ΑΒΓΔ. ποιεῖται δὲ τὴν δεῖξιν ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος : ώς γὰρ ἄν ἐπὶ τούτου δειχθῆ, οὕτως ἔσται καὶ έπὶ τῶν ἄλλων σγημάτων, οὐχοῦν εἰ τὸ Ε συλλογιστιχῶς δείχνυται διὰ 15 τῶν ΛΒΓΔ προτάσεων, ἀνάγκη ἐν αὐταῖς εἶναι τὸ μέν τι ὡς ὅλον τὸ δὲ ὡς μέρος, τοῦτ' ἔστι τὴν μέν τινα πρότασιν καθόλου εἶναι τὴν δὲ ὑπὸ 10 ταύτην· ἀδύνατον γὰρ ἄλλως γενέσθαι συλλογισμόν μὴ τοῦ μὲν χαθόλου ληφθέντος τοῦ δὲ ἐπὶ μέρους καὶ ἐν τούτῳ περιεγομένου. τοῦτο γάρ, φησί, δέδεικται, ὅτι, εἰ εἴη συλλογισμός, ἀνάγκη τῶν ὅρων τινὰς τῶν δεικτι- 20 χῶν συλλογιστιχῶς τοῦ προχειμένου πρὸς ἀλλήλους οὕτως ἔγειν ώς τὸν μὲν περιέγειν τὸν δὲ περιέγεσθαι. τοῦτο γὰρ δέδεικται μὲν καὶ πρὸ ὁλίγου, 15 είρηκε δὲ αὐτὸ καὶ ἐν τῆ τῶν συλλογισμῶν καταριθμήσει τε καὶ ἐκθέσει· αύτη γὰρ ἦν πρώτη γένεσις τῶν συλλογισμῶν· τῷ γὰρ ἐν ὅλφ ἄλλφ ἄλλον είναι καὶ τῷ κατὰ παντὸς ἄλλον ἄλλου λέγεσθαι τούτων τῶν ἀναποδείκτων 25 συλλογισμών (αί) εύρέσεις. οὐ μόνον δὲ ἔδει τοὺς ὅρους οὕτως ἔγειν πρὸς άλλήλους, άλλά καὶ τῶν προτάσεων τὴν μὲν καθόλου εἶναι πρὸς τὸ κείμενον, 20 ην καὶ μείζονα λέγομεν, την δὲ ἐλάττονά τε καὶ ὑπὸ ταύτην. δεήσει δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ΑΒΓΔ προτάσεων τοῦτο γίνεσθαι καὶ εἶναι τὴν μὲν καθόλου τὴν δὲ ὑπ' αὐτήν, εἰ συναγθήσεταί τι δι' αὐτῶν συλλογιστιχῶς. ἐχέτωσαν 30 ούτως πρὸς ἀλλήλας αἱ προτάσεις, η τε Α καὶ ⟨ή⟩ Β. οὐκοῦν εἰ ούτως έγουσι πρὸς άλλήλας, δήλον ώς καὶ συναγθήσεταί τι ἐξ αὐτῶν. ὅταν γὰρ 25 δύο προτάσεις ούτως έγειν ληφθώσι πρὸς ἀλλήλας, ἐξ ἀνάγκης συνάγεταί τι ἐξ αὐτῶν, καὶ δείκνυται συλλογιστικῶς τὸ δεικνύμενον καὶ συναγόμενον εκ τῶν Α, Β προτάσεων οὕτως εγουσῶν πρὸς ἀλλήλας. ἤτοι οὖν τὸ Ε, 35 όπερ ήν προχείμενον δείχνυσθαι έχ τῶν ΑΒΓΔ προτάσεων, η τὸ ετερον τῶν Γ, Δ, ᾶ καὶ αὐτὰ συνακτικὰ μετὰ τῶν Α, Β ἔκειτο τοῦ Ε, ἢ οὕτε τὸ Ε 30 οὕτε τὸ Γ η τὸ Δ ἀλλὰ ἄλλο τι παρὰ ταῦτα πάντα. εἰ μὲν οὖν τὸ E, είη ἂν ἐκ τῶν δύο μόνων, τοῦ τε Α καὶ τοῦ Β, συναγόμενον τὸ Ε ἀλλ' οὐχ ἐχ τῶν ὑποτεθέντων τεσσάρων, τὰ δὲ λοιπὰ δύο τὸ Γ καὶ τὸ Δ , τοῦτ' έστιν αί προτάσεις αί δύο αί λοιπαί. εὶ μὲν οὖν καὶ αὕται οὕτως ἔγουσι 40 πρὸς ἀλλήλας ὡς τὴν μὲν χαθόλου εἶναι, τὴν μείζονα πρότασιν, τὴν δ' 35 ελάττονά τε καὶ ὑποκειμένην ώς γίνεσθαι συλλογιστικήν ὑπ' αὐτῶν συζυγίαν, συναχθήσεταί τι καὶ ἐκ τούτων συλλογιστικῶς, καὶ ἤτοι τὸ Ε ἢ τῶν Α [καὶ τὸ] Β τὸ ἔτερον ἢ ἄλλο τι παρ' αὐτά. εἰ μὲν οὖν τὸ Ε καὶ ἐκ

^{8.} εἴναι post ὅλον transponit a 9 εἴναι om. a 16 ἄλλον a: ὅλον B 17 ἄλλον άλλον a 18 αἱ a: om. B 23 ή a: om. B 26 ante καὶ prius add. εἰ a 27 οὖν in mg. B³: om. a τὸ ε̄ . . (ras.) ἔσται B: τοῦτο ἔσται a 33 οὖν om. a αὐταὶ a 37 καὶ τὸ B: καὶ τῶν a (cf. p. 274, 25): om. Ar. θάτερον Ar. παρὰ ταῦτα a et Ar.

τούτων συνάγεται ώσπερ καὶ ἐκ τῶν Α, Β, πλείους ἔσονται συλλογισμοὶ τοῦ 92 ν αὐτοῦ: ἐδείγθη γάρ, ὅτι, ἄν τὸ αὐτὸ συμπέρασμα "δι' ἄλλων καὶ ἄλλων" 45 προτάσεων γίνηται, πλείους οί συλλογισμοί. αλλά καν των Α, Β το έτερον ύπὸ \mid τῶν Γ , Δ συνάγηται, καὶ οὕτως πλείους οἱ συλλογισμοὶ \langle τῷ \rangle τὴν ἑτέραν 93r 5 πρότασιν τῶν Α, Β, αὶ ἦσαν τοῦ Ε συλλογιστικαί, συμπέρασμα εἶναι ἐπὶ ταῖς Γ, Δ προτάσεσιν. ἔστι δὲ ή τοιαύτη σύνθεσις χατὰ τὸ τρίτον ὑπὸ τὧν νεωτέρων καλούμενον θέμα γινομένη, ὅ ἐστιν ὑπὸ τὸ προειρημένον ἡμῖν συνθετικόν θεώρημα, εἴ γε τοῦ μέν ἐστι περιοχή, ὡς προειρήκαμεν, 'ὅταν 5 έχ τινων συνάγηταί τι, τὸ δὲ συναγόμενον μετὰ τινὸς ἢ τινῶν συνάγη τι, 10 καὶ τὰ συνακτικὰ αὐτοῦ, μεθ' οὖ ἢ μεθ' ὧν συνῆγέ τι ἐκεῖνο, καὶ αὐτὰ τὸ αὐτὸ συνάξει', τοῦ δέ γε τρίτου καλουμένου θέματος ἡ περιογὴ καὶ αὐτοῦ ἔγει ὧδε 'ὅταν ἐκ δυεῖν τρίτον τι συνάγηται, ένὸς δὲ αὐτῶν ἔξωθεν ληφθή συλλογιστικά, ἐκ τοῦ λοιποῦ καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν τοῦ ἑτέρου συλλο-10 γιστικῶν τὸ αὐτὸ συναχθήσεται'. εἰ δὲ καὶ τὸν διὰ προσυλλογισμοῦ γινόμενον 15 συλλογισμόν όντα σύνθετον βούλοιτό τις ενα λέγειν συλλογισμόν, ώς έφαμεν, τῷ δύνασθαι τὸ αὐτὸ διὰ πλειόνων ὅρων συνάγεσθαι, οὕτως ἕξει καὶ οὖτος ό λόγος· οὐ γὰρ τῷ τὰς προσεχῶς δειχτιχὰς τοῦ Ε πλείους εἶναι προτάσεις τούτφι διὰ πλειόνων δρων ὁ συλλογισμὸς ἔσται, ἀλλὰ τῷ τῶν προσεχῶς δειχτιχών τοῦ Ε προτάσεων εἶναί τινων τὴν ἑτέραν ἢ τὰς δύο συμπεράσματα 15 20 άλλων λόγων τε καὶ συλλογισμῶν. εἰ δὲ μήτε τοῦ Ε τὰ Γ, Δ μήτε τῶν Α, Β τοῦ έτέρου εἴη συλλογιστιχά, ἄλλο δέ τι συλλογίζοιτο, πλείους τε όμοίως ἔσονται οί συλλογισμοί καὶ ἀσύναπτοι καὶ οὐδὲν κοινὸν πρὸς ἀλλήλους έχοντες· οὔτε γὰρ αὐτὰ τὰ Γ, Δ συνῆπται τῷ Ε οὔτε τὸ ὃειχνύμενον ἐξ αὐτῶν, εἴ γε τὰ μὲν A, B τοῦ E δεικτικά ἐστι, τὰ δὲ Γ, Δ ἔξω ϑ έν τινος 2025 άλλου καὶ οὔτε τοῦ Ε οὔτε τῶν Α, Β τινός. Εί δὲ μηδ' οὕτως ἔγοιεν πρὸς ἀλλήλας αί Γ, Δ προτάσεις, ὡς ἐγουσῶν

Εἰ δὲ μηδ' οὕτως ἔχοιεν πρὸς ἀλλήλας αἱ Γ, Δ προτάσεις, ὡς ἐχουσῶν συλλογιστικῶς τι συνήγετο, οὐκ ἀναγκαίως ἔσονται εἰλημμέναι (καὶ γὰρ συλλογιστικῶς τι συνήγετο δυ ἀναγκαίως ἔσονται εἰλημμέναι (καὶ γὰρ ἔσται εἰλημμέναι, τοῦτ' ἔστι παρελκόντως καὶ ἀχρήστως, εἰ μὴ ἐπα30 γωγῆς χάριν ὡς πιστώσασθαί τι τῶν τοῦ Ε δεικτικῶν δι' αὐτῶν (⟨οὐ⟩ γὰρ εδ ἔτι ἐν τῆ ἐπαγωγῆ τὰ δεικτικά τινος τὰ μὲν ὡς ὅλα ἐστὶ τὰ δὲ ὡς μέρος. οὐδὲ γὰρ συλλογίζεταί τι) ἢ κρύψεως χάριν ὡς διὰ τὴν τούτων παράθεσιν τὸν προσδιαλεγόμενον συγχωρεῖν ῥᾶον ταῖς συλλογιστικαῖς τοῦ προκειμένου τροτάσεσι τῷ ταύτας ἐν μέσφ τιθεμένας ἀποκρύπτειν καὶ μὴ ἐᾶν τὸ συμβησόμενον ἐκ τῶν συγχωρηθέντων καταφανὲς γίνεσθαι καὶ γνώριμον.

¹ ante συλλογισμοὶ add. οἱ a ἐδείχθη] p. 41a37 3 τῶν corr. ex τὸ B 4 τῷ a: om. B 6 ante γ̄ δ add. ᾱ β̄ a 8 προειρήχαμεν] p. 274,21 10 συνῆγέ τι] item p. 283,17; p. 274,23 scripserat συνάγεται 11 θέματος B: θεωρήματος a 12 αὐτοῦ B: αὐτὴ a δυοῖν a 12. 13 ληφθῆ ἔξωθεν a 13. 14 συλλογιστικὸν B pr. 14 πρὸ συλλογισμοῦ a et B pr. (corr. B^2) 15 ἕνα βούλοιτό τις a ἔφαμεν] p. 276,25 sqq. 16 τῷ B: τὸ a οὕτος B: οὕτως a 17 λόγος] λογ in ras., ut videtur, B^1 19 τὰς a: τὰ B^* 23 τῷ B: τὸ a 27 τι a: τινι B οὐχ ἀναγχαίως B: χάναγχαίως a 30 τοῦ post ras. B^2 οὐ a: om. B 33 ταῖς a: τε B 34 ἀποκρύπτει a

ράον γάρ οἱ οὐκ εἰδότες τὸ συναγθησόμενον ἐκ τῶν συγγωρηθέντων 93r συγγωρούσιν, δ ποιούσιν αί κρύψεως γάριν τού συμπεράσματος έξωθεν 30 έπιβαλλόμεναι προτάσεις· τοῦτο δὲ ποιοῦσιν οί διαλεκτικοί τε καὶ σοφισταί. τὸ δὲ ἤ τινος ἄλλου εἶπεν ἀντὶ τοῦ ὄγκου καὶ αὐξήσεως ἢ τοῦ σαφέστερον 5 είναι τὸν λόγον· αί γὰρ παρὰ τὰς ἀναγχαίας προτάσεις λαμβανόμεναι τούτων τινός γάριν ελώθασι λαμβάνεσθαι, ώς ἔδειξεν ἐν τῷ τελευταίῳ τῷν 35 Τοπικών. δι' ἐπαγωγῆς μὲν (οὖν), ὅταν ἡ καθόλου πρότασις δέηται πίστεως, ώς εδείξαμεν εν τῷ συνάγοντι λόγω τὴν πολιτικὴν ἀγαθοῦ τινος ἐφίεσθαι· ή γὰρ πρότασις ή 'πᾶσα μέθοδος ἀγαθοῦ τινος ἐφίεται' δι' ἐπαγωγῆς 10 ἐδείχνυτο. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ συλλογιζομένω λόγω τὸν δίκαιον φρόνιμον ή πρότασις ή λέγουσα απαντα τὸν τοῦ μὲν όμοίου οὐκ ἀξιοῦντα πλεῖον ἔχειν 40 τοῦ δὲ ἀνομοίου φρόνιμον εἶναι δι' ἐπαγωγῆς ἐδείχνυτο. αὐξήσεως δέ, δταν μηχουαί τις τὸν λόγον βούληται, ὡς ποιοῦσι πολλάχις οἱ συγγραφεῖς: οὐ γὰρ ἀρχούμενοι ψιλαῖς μόναις ταῖς τοῦ προχειμένου δειχτιχαῖς προτάσεσιν 15 έξωθέν τινας ἐπεμβάλλουσι κόσμου τε χάριν καὶ ὄγκου τοῦ κατὰ τὸν λόγον ἢ τῶν ἐν ταῖς προτάσεσι κειμένων τι, ὁποῖόν ἐστι τὴν φύσιν, ἐξηγούμενοι 45 ή τι άλλο ενείροντες τῷ λόγῳ. οἶον εἶ βουλόμενός τις δεῖξαι τὸ καλὸν ώφελιμον λάβοι πρότασιν την 'πᾶν καλὸν ἀγαθόν', ἔπειτα περὶ τοῦ καλοῦ τινα προστιθείη λέγων τὸ καλὸν εἶναι καὶ ἐπαινετὸν τῆ αύτοῦ φύσει καὶ 93ν 20 δι' αύτὸ αίρετόν· τὸ γὰρ καλὸν πρὸς έαυτὸ ἐπισπώμενον δι' αύτὸ αίρετόν· άλλα μήν καὶ τήν πλείστην μοίραν ἔχειν πρὸς εὐδαιμονίαν αὐτό. ὁ γὰρ μήτε είς κατασκευήν τοῦ τὸ καλὸν αίρετὸν εἶναι ταῦτα λαμβάνων τῷ μή άμφισβητεῖσθαι τοῦτο μήτε ώς πρὸς τὴν δεῖξιν τοῦ προχειμένου άλλως δ' 5 αὐτὰ προστιθεὶς αὐξήσεως χάριν αὐτὰ προστίθησι τοῦ λόγου, ὄγχον τινὰ 25 περιτιθείς αὐτῷ καὶ φεύγων τὸ ἐκ τῆς τέχνης ξηρόν τε καὶ ψιλόν. κρύψεως δέ φησιν ύπερ τοῦ μὴ δυσχεραίνειν μηδε άνανεύειν τὸν άποχρινόμενον αλλά ράον το φαινόμενον διδόναι μή συνορώντα το συμβησόμενον. οἶον εἰ βουλόμενός τις δεῖξαι, ὅτι ἡ ὑγεία ἀγαθόν, λαβὼν τὴν ὑγείαν ώφέλιμον είναι τῷ ἀγαθῷ μὴ εὐθέως ἐρωτώη, εἰ τὸ τῷ ἀγαθῷ ώφέλιμον 10 30 άγαθόν, διά τὸ μὴ δώσειν τὸν ἀντιλέγοντα τῷ δοθέντος τὸ συμβησόμενον φανερὸν εἶναι, ἀλλὰ ἐν μέσφ ἄλλα τινὰ ἐρωτώη, οἶον εἰ ἀγαθός ἐστιν ὁ τάς άρετάς έχων, καὶ εἰ ἡ άρετὴ ἀγαθόν, ὡς ἐπαινετόν ἐστι, καὶ εἰ δι' αύτην αίρετή, α οὐδεν μεν αὐτῷ συντελεῖ, πρὸς δ βούλεται δεῖξαι, διασπα δὲ τὴν συνέγειαν τῶν συναγουσῶν τὸ προχείμενον προτάσεων, εἶτα ἐπὶ 15 35 τούτοις εξετάσαι, εί το τῷ ἀγαθῷ ἀφέλιμον δύναταί ποτε κακὸν εἶναι ἢ άγαθόν ἐστιν ἀεί· ρᾶον γὰρ οὕτως λήψεται, ἢ εἰ εὐθὸς αὐτὸ αἰτοίη. δύναται

^{6. 7} ἐν τῷ τελευταίῳ τῶν Τοπικῶν] VIII 1 p. 151 b 20 sqq. 7 οὖν a: om. B 8 ἐδείξαμεν] p. 275,8-12 11 πλέον a 12 ἐδείχνυτο] p. 275,15 sqq. αὐξήσεως] sc. χάριν; cf. vs. 2,4,26, p. 280,3 19 αὐτοῦ a B pr. 20 αὐτὸ prius ex αὐτοῦ corr. B ααλὸν in mg. B² αύτὸ alterum ex αὐτὸ corr. B 21 ααὶ μὴν a 22 ταῦτα λαμβάνων B: λαμβάνων αὐτὰ a 25 ψιλόν τε καὶ ξηρόν a 28 δεῖξαι] εῖξ B^3 (B^1 evan.) ὑγιείαν a 29 εὐθὺς a ἐρωτῶ· ἢ εἰ B τῶν ἀγαθῶν (post τὸ) B pr. 31 ante άγαθός add. ὁ a 33 αὐτὴν B pr. συντελεῖ scripsi: έβούλετο a 36 εί om. a συνετέλει αΒ αίτοίη α: αίτῶ. ἢ Β

τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ δι' ἐπαγωγῆς λαβεῖν λέγων 'ὥσπερ τὸ τῷ μουσικῷ 93ν μουσικὸν καὶ τὸ τῷ τέκτονι τεκτονικόν, οὕτως καὶ τὸ τῷ ἀγαθῷ ἀγαθόν'. σαφηνείας δέ, ὅταν ἀσαφῶν οὐσῶν τῶν συλλογιστικῶν τοῦ προκειμένου 20 προτάσεων εἰς σαφήνειαν αὐτῶν ἢ τινα τιθέμενα, ὡς ἔχουσιν αἱ διὰ παρα-5 βολῆς προτάσεις λαμβανόμεναι· θέλοντας γὰρ λαβεῖν, ὅτι πᾶν τὸ ὅμοιον ταὐτόν, παραβλητέον 'καὶ γὰρ τὸ ἀνόμοιον ἕτερον', καὶ ὅτι ἐπιστήμη μία τῶν ἐναντίων, βουλομένους λαβεῖν παραβλητέον τὸ ὅτι καὶ γὰρ αἴσθησις ἡ αὐτὴ τῶν ἐναντίων.

p. 42 · 24 Εἰ δ' ἐκ τῶν Α, Β μἡ τὸ Ε ἀλλ' ἄλλο τι γίνεται.

Πρότερον λαβών έκ τῶν Α, Β προτάσεων συνάγεσθαι τὸ Ε καὶ περὶ 25 τῶν Γ, Δ ποιησάμενος τὸν λόγον νῦν ζητεῖ, εἰ μὴ εἴη τὸ Ε συναγόμενον έκ τῶν Α, Β, ἄλλο δέ τι. ἄν δή, φησίν, ὁπὸ τῶν Α, Β ἄλλο τι καὶ μὴ τὸ Ε συνάγηται, ἐκ δὲ τῶν Γ, Δ ἢ τὸ ἔτερον τῶν Α, Β ἤ τι ἄλλο ἔξωθεν, οί τε συλλογισμοί πλείους (πλείω γάρ καὶ τὰ συμπεράσματα, τὸ μὲν ἐπὶ 15 τοῖς Α, Β τὸ δὲ ἐπὶ τοῖς Γ, Δ, εἴτε τὸ Α ἢ τὸ Β εἴη τοῦτο εἴτε ἄλλο 30 τι ἔξωθεν), καὶ ἔτι οὐ τὸ προκείμενον ἔσται δεικνύμενον καὶ συναγόμενον. έχειτο γάρ τὸ Ε συμπέρασμα εἶναι. εἶ δὲ τὰ μὲν Α, Β εἴη συνάγοντα ἔξωθέν τι, τὰ δὲ Γ , Δ μηδὲν εἴη δειχνύντα, δ μὲν συλλογισμὸς εἶς ἔσται, άλλ' οὐ τοῦ προχειμένου· οὐ γάρ τὸ Ε ἐδείχθη ὑπὸ τῶν Α, Β άλλὰ άλλο τι· 20 τὰ δὲ Γ, Δ "μάτην ἔσται εἰλημμένα" καὶ κείμενα. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος, καὶ εὶ τὰ μὲν Γ, Δ εἴη ἔξωθέν τι συνάγοντα τὰ δὲ Α, Β μηδέν. ἢ τὸ εἰ δὲ 35 μή γίνεται έχ τῶν Γ, Δ μηδὲν γέγραπται ἀντὶ τοῦ 'εἰ δὲ μἡ γίνεται έκ τῶν Α, Β μηδέν' περί μὲν γὰρ τῶν Γ, Δ ἔφθασε τοῦτο εἰρῆσθαι, περί δὲ τῶν Α, Β ἔλιπεν ἔτι ρηθῆναι. εἰ γὰρ μὴ οὅτως ἔχοι, δὶς μὲν ἔσται τὸ 25 αὐτὸ περὶ τῶν Γ, Δ λεγόμενον, περὶ δὲ τῶν Α, Β παρειμένον. δείξας δὲ ταῦτα ἐπιφέρει εὐλόγως, ὅτι πᾶς συλλογισμός διὰ τριῶν ὅρων καὶ διὰ 40 προτάσεων δύο· καὶ γὰρ οἱ σύνθετοι συλλογισμοὶ τὰς προσεχῶς δεικνυούσας προτάσεις δύο ἔγουσιν. οί γὰρ τρεῖς ὅροι δύο ποιοῦσι προτάσεις, ἐκτὸς εἰ μή καὶ ἀντιστροφή γίνοιτό τινος τῶν προτάσεων ἢ καὶ ἀμφοτέρων οῦτως 30 γὰρ δόξουσι πλείους προτάσεις ἐχ τριῶν ὅρων γίνεσθαι. ἐλαμβάνομεν δὲ τὰς ἀντιστροφὰς πρὸς τὴν τελείωσιν τῶν ἀτελῶν συλλογισμῶν οὖτοι δ' 45 ήσαν οί εν δευτέρφ τε καὶ τρίτφ σχήματι. ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἐκείνων ἐκ δύο προτάσεων ό συλλογισμός. την γαρ αντιστρέφουσαν έλαμβανομεν αντί τῆς, πρὸς ην ἀντέστρεφε, πρὸς τὸ | δεῖξαι τὸ συμπέρασμα ἀλλ' οὐκ ἀμφοτέρας. 94r 35 αναγχαίως δὲ ἐχ τριῶν ὅρων πάντα συντελούμενον δείχνυσι συλλογισμόν. χρήσιμον γὰρ αὐτῷ πρὸς τὸ τρία σχήματα μόνα εἶναι· τριῶν γὰρ ὄντων

¹ καὶ οm. a 2 οὕτω a 4 ἔχουσιν B^2 (B^1 evan.?) 6 ἐπιστήμη μία τῶν ἐναντίων] cf. Anal. pr. I 1 p. 24 α 21, 36 p. 48 b 5 7 τὸ corr. (ex καὶ?) B^2 : om. a 14 καὶ om. a 15 ἢ a B corr.: εἴτε B pr. 21 τὸ εἰ δὲ a: εἰ τὸ $\overline{\epsilon}$ B 23 $\overline{\alpha}$ $\overline{\beta}$] $\overline{\gamma}$ $\overline{\delta}$ Arist. codices, sed $\overline{\alpha}$ $\overline{\beta}$ corr. n 24 ἔλειπεν a ἔχει a 28 προτάσεις prius ex προτάσεων, ut videtur, corr. B^2 οἱ B: καὶ a 30 αὕξουσι a 31 ἀτελῶν B: ἀπλῶν a 32 ἐκ ex τῶν corr. B^2 36 γὰρ (post χρησ.) B: δὲ a τὸ a: τὰ B

δρων ή τοῦ μέσου θέσις οὐα ἄλλως ἕξει πρὸς τοὺς ἄκρους παρὰ τὴν ἐν $94^{\rm r}$ τοῖς τρισὶ σχήμασι κειμένην σχέσιν αὐτοῦ πρὸς αὐτούς.

p. 42x35 Φανερόν οὖν, ώς, ἐν ῷ λόγφ συλλογιστικῷ μὴ ἄρτιαί 5 εἰσιν αί προτάσεις, δι' ὧν γίνεται τὸ συμπέρασμα τὸ κύριον.

5 Το μεν άρτιαι αντί τοῦ 'δύο'. ἔδειξε γάρ, ὅτι ἐκ τριῶν ὅρων καὶ δύο προτάσεων πᾶς άπλοῦς καὶ εἶς συλλογισμός. τὸ δὲ συλλογιστικῷ προσέθηκεν, ὅτι εἰσί τινες καὶ ἐπακτικοὶ λόγοι, οῖ καὶ αὐτοὶ μὲν γίνονται διὰ προτάσεων, οὰ μὴν δύο ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ καὶ τὸ δι' ὧν γίνεται τὸ 10 συμπέρασμα τὸ κύριον δηλωτικόν ἐστι τῶν προτάσεων τῶν προσεχῶν, 10 δι' ὧν [ἦν] τὸ προκείμενον συμπέρασμα προσεχῶς δείκνυται. οὐδὲν γὰρ κωλύει τῶν προσεχῶν τῷ δεικνυμένῳ προτάσεων εἶναί τινα συμπέρασμα ἄλλων τινῶν προτάσεων, ὡς ἐπὶ τῶν συνθέτων ἐδείχθη συλλογισμῶν.

p. 42 a 37 Ένια γάρ τῶν ἄνωθεν συμπερασμάτων ἀναγκαῖον εἶναι προτάσεις.

Τοῦτ' ἔστιν 'ἔνια γὰρ τῶν ἄνωθέν τε καὶ πρώτως δεδειγμένων καὶ 15 15 συμπερασμάτων ἐπ' ἄλλαις προτάσεσι γεγονότων ἀναγκαῖον εἶναι τῶν μετὰ ταῦτα προτάσεις. το γάρ ἄλλων συμπέρασμα προτάσεων οὐοὲν χεχώλυται άλλου συμπεράσματος πάλιν αὐτὸ εἶναι πρότασιν συναχτιχήν. εἰ οὲ μὴ δύο εἶεν αἱ τοιαῦται προτάσεις, δι' ὧν γίνεται τὸ προσεγῶς γινόμενον 20 συμπέρασμα, φανερόν φησιν έχ τῶν προειρημένων εἶναι, ὅτι οὐτος ὁ λόγος 20 η οὐ συλλελόγισται η πλείω τῶν ἀναγκαίων ἡρώτηκε πρὸς τὴν θέσεν. εί μὲν γὰρ μήτε τὸ Α καὶ τὸ Β συνάγοιέν τι μήτε τὸ Γ καὶ τὸ Δ, ἀ ην συνακτικά τοῦ Ε κείμενα, οὐδ' ὅλως ἄν εἴη συλλογισμὸς γινόμενος εἰ δ' άλλα τινὰ συλλογίζοιτο, οὐ τοῦ προχειμένου ἄν εἴη συλλογισμὸς γινόμενος. 25 εἰ δὲ τὰ μὲν δύο τὸ Ε δειχνύοι τὰ δὲ δύο ἢ ἄλλο τι ἢ [εἰ] μηδέν, μάτην ἂν 25 εἴη εἰλημμένα κατά ἀμφότερα· εἰ μὲν γὰρ ἄλλο τι, πλείους οἱ συλλογισμοί, εὶ δὲ μηδέν, μάτην ἄν εἴη εἰλημμένα· μάτην δὲ ώς πρὸς τὴν τοῦ Ε δεῖξιν, καὶ εἰ ἄλλο τι ἔξωθεν συνάγοιτο ὑπ' αὐτῶν· κατὰ τοῦτο δὲ πλείους ἄν εἶεν τῶν ἀναγχαίων εἰλημμέναι.

30 p. 42 bl Κατά μεν οὖν τὰς χυρίας προτάσεις λαμβανομένων τῶν συλλογισμῶν.

Κυρίας προτάσεις λέγει τὰς προσεχῶς δειχνυούσας καὶ συλλογιζομένας

¹ οὐχ ἄλλως ex οὐ καλῶς corr. B^3 παρὰ ex. περὶ corr. B^2 3 ῷ a et Ar.: ἄλῳ B 6 συλλογιστιχῷ a et Ar. (et B ipse vs. 3): συλλογιστιχῷς B 9 τῷν προσεχῷν προτάσεων a 10 ἢν B: om. a 11 τινα scripsi: τι aB 12 ἐδείχθη] p. 42a 1 sqq. 15 πρώτως a: πρώτων B 17 προτάσεων συμπέρασμα a 22 μήτε (post γὰρ) B: μήτις a 25 δειχνύοιτο B pr. εἰ alterum add. B: om. a 26 εἴη a: ξ B 29 εἰλημμένοι a 30 οῦν om. a

τὸ προχείμενον, ᾶς ἔδειξεν οὕσας δύο. τοῦτο δὴ λέγει καὶ νῦν, ὅτι, εἰ 94r τὰς κυρίας τοῦ συμπεράσματος καὶ προσεχῶς αὐτὸ δεικνυούσας λαμβάνομεν, 30 ἔσονται ἐν παντὶ συλλογισμῷ προτάσεις μὲν δύο (τὸ γὰρ ἄρτιοι τῶν δύο σημαντικὸν εἰληφε πάλιν) ὅροι δὲ περιττοί· τρεῖς γὰρ ἐδείχθησαν ὄντες, ἐξ τὰν αὶ προσεχεῖς προτάσεις. ὅτι δὲ τὰ τρία τῶν δύο ἑνὶ ὑπερέχει, δῆλον. ἀλλὰ καὶ ὅτι τὰ συμπεράσματα ἡμίση τῶν προτάσεων τῶν προσεχῶς 35 δεικτικῶν, δῆλον· δύο μὲν γὰρ αἱ προτάσεις, ἐν δὲ τὸ ἐξ αὐτῶν συμπέρασμα. ὁ γὰρ λαβὼν τὸ Α κατὰ τοῦ Β, τὸ Β κατὰ τοῦ Γ, τὸ Γ κατὰ τοῦ Δ καὶ συμπερανάμενος 'τὸ Α ἄρα κατὰ τοῦ Δ' οὐ διὰ κυρίων οὐδὲ διὰ προσεχῶν 10 προτάσεων ἔδειξε τὸ συμπέρασμα· κύριαι γὰρ καὶ προσεχεῖς ἡ 'τὸ Α κατὰ τοῦ Γ' καὶ 'τὸ Γ κατὰ τοῦ Δ', αἱ δὲ Α Β καὶ Β Γ δεικτικαὶ προσεχῶς 40 τοῦ Α Γ, δ συμπέρασμα τούτων ὄν πρότασις προσεχῶς γίνεται δεικτική [πρότασις] τοῦ Α Δ συμπεράσματος.

p. 4265 "Όταν δὲ διὰ προσυλλογισμῶν περαίνηται ἢ διὰ πλειόνων μό συνεχῶν.

Είπων δύο είναι τὰς προσεχεῖς προτάσεις ἐν παντὶ συλλογισμῷ τὰς χυρίως δειχνυούσας τὸ προχείμενον συμπέρασμα καὶ διὰ τοῦτο ἀρτίους, καὶ 45 τρεῖς ὅρους τοὺς τοιούτους, ἐξ ὧν αί δύο προτάσεις, διὸ καὶ περιττοὺς καὶ ένὶ πλείους | τοὺς δρους τῶν προτάσεων, νῦν λέγει, εἰ μηχέτι μόνον αἱ 94ν 20 χύριαι καὶ προσεγεῖς λαμβάνοιντο προτάσεις, ἀλλ' εἶεν μὲν καὶ αὖται συμπεράσματα άλλων τῷ μὴ εἶναι ἀναπόδεικτοι, λαμβάνοιντο δὲ καὶ αἱ τῶν προτάσεων τούτων δειχτιχαί προτάσεις. τοῦτο γάρ ἐστι διὰ προσυλλογισμῶν, ὅταν ὧσιν αί προσεχεῖς καὶ κύριαι τοῦ προκειμένου συμπεράσματος 5 προτάσεις καὶ αὐταὶ δεικνύμεναι μετὰ συλλογισμῶν οί γὰρ τῶν εἰς δεῖξίν 25 τινος συμπεράσματος λαμβανομένων προτάσεων δειχτιχοί συλλογισμοί προσυλλογισμοί γίνονται τοῦ τελευταίου καὶ ἐκ τούτων γινομένου συλλογισμοῦ. διὰ προσυλλογισμοῦ μὲν οὖν λέγει, ὅταν ἐχατέραν τῶν προτάσεων τῶν χυρίων τῶν τελευταίου συλλογισμοῦ πρῶτον διὰ τῶν οἰχείων προτάσεων 10 συλλογισάμενοι καὶ ποιήσαντες συμπεράσματα τὰς προτάσεις οὕτως αὐτὰς 30 λάβωμεν είς την δεῖξιν τοῦ προχειμένου. οἶον εἰ εἴη ἐκ τῶν Α Γ, Γ Ε δειχνύμενόν τι προσεχώς, αὐτὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν Α Γ διὰ τῶν Α Β, Β Γ δειχνύοιτο τὸ δὲ ΓΕ διὰ τῶν ΓΔ, ΔΕ· ὅταν γὰρ συλλογισάμενοι πρῶτον τὸ ΑΓ εἶτα τὸ ΓΕ τότε λάβωμεν τὸ ΑΓ καὶ ΓΕ ὡς δεικτικὰ τοῦ ΑΕ, διά προσυλλογισμών την δείξιν ποιούμεθα. οδδέν δὲ διαφέρει, ἄν ἐν ιξ 15

² λαμβανόμενον a 3 ἄρτιαι Ar. (cf. vs. 17, p. 284, 36, 285, 4) 5 περιέχει a 6 ήμίση post δειχτιχῶν (7) transponit a 7 μὲν post add. B 11 $\bar{\gamma}$ (post τοῦ) ex $\bar{\beta}$ corr. B 13 πρότασις B: om. a 14 πρὸ συλλογισμῶν B pr., ut fere semper περάνηται B pr. 15 μὴ aB et Arist. codices excepto n; Alex. ipse non legit; nam cf. p. 283, 3, p. 284, 20, 29 20 χυρίως a 21 ἀναπόδειχτοι a: ἀναπόδειχτον B 22 δειχτιχαὶ om. a post ἐστι add. τὸ a 24 αὐταὶ scripsi: αὖται aB οἱ B: εἰ a 27 πρὸ συλλογισμοῦ B οὖν om. a 28 post διὰ add. τῆς a 29 συλλογισμενοὶ α corr. B

δήποτε σχήματι ὧσιν οί προσυλλογισμοί γεγονότες δη γάρ αὐτὸς λόγος, $94^{\rm r}$ ἄν τε ἐν τῷ αὐτῷ ἄν τε ἐν διαφόροις.

Τὸ δὲ διὰ πλειόνων μέσων συνεγῶν ἔστιν, ὅταν συνεχεῖς ἐφεξῆς προτάσεις πλείονας λαβόντες μηκέτι τὰ γινόμενα ἐξ αὐτῶν συμπεράσματα 5 ἐκλαμβάνοντες τούτοις ώς δεικτικοῖς τοῦ προκειμένου γρησώμεθα, άλλὰ πάσας τὰς προτάσεις λαμβάνωμεν ὡς δεικτικὰς τοῦ προκειμένου. ὅταν γὰρ 20 ούτως ποιώμεν, δυνάμει προσυλλογιζόμεθα, οὐκ ἐνεργεία. οἶον εἰ λάβοιμεν τὸ A κατὰ τοῦ B, τὸ B κατὰ τοῦ Γ , τὸ Γ κατὰ τοῦ Δ , τὸ Δ κατὰ τοῦ E, τὸ Α ἄρα κατὰ τοῦ Ε. συνεγεῖς γὰρ ἐνταῦθα τὰς προτάσεις λαβόντες καὶ 10 οὺν ἐπεκλαβόντες ⟨τὰ⟩ ἐπ' αὐταῖς γινόμενα συμπεράσματα γρώμεθα πᾶσιν αὐτοῖς ὡς ἐχ τούτων ὁμοίως πάντων συναγομένου τοῦ ΑΕ συμπεράσματος. 25 έν τῆ τοιαύτη τῶν προτάσεων συνεγεία τό τε συνθετικόν ἐστι θεώρημα, περί οῦ προειρήχαμεν, χαὶ οἱ χαλούμενοι ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐπιβάλλοντές τε καὶ ἐπιβαλλόμενοι. τὸ μὲν οὖν συνθετικὸν θεώρημα εἴη ἄν ἐν τοῖς ἐκ 15 προσυλλογισμῶν· ὅταν γὰρ ἔχ τινων συναγόμενόν τι ληφθὲν ὡς συμπέρασμα μετά τινὸς ἢ τινῶν ἢ πάλιν συνάγον τι, 'καὶ τὰ συνακτικὰ αὐτοῦ, μεθ' οὖ ἢ 30 μεθ' ὧν συνῆγέ τι ἐκεῖνο, καὶ αὐτὰ τὸ αὐτὸ συνάξει'. οἱ δὲ ἐπιβάλλοντές τε καὶ ἐπιβαλλόμενοι καλούμενοι εἶεν ἄν ἐν ταῖς συνεγῶς λαμβανομέναις προτάσεσι χωρίς τῶν συμπερασμάτων ἐπιβαλλόμενοι μὲν γάρ εἰσιν, ὧν 20 παρείαται τὸ συμπέρασμα, ἐπιβάλλοντες δέ, ὧν ἡ δεικτικὴ πρότασις παρείαται. τὰ γὰρ συμπεράσματα τὰ παραλειπόμενα τῶν ἐπιβαλλομένων συλλογισμών, οί είσι πρώτοι τῆ τάξει, προτάσεις είσὶ δειχτιχαὶ τών ἐπι-35 βαλλόντων, οί είσι δεύτεροι τῆ τάξει, οἶον τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β, τὸ Β κατά παντὸς τοῦ Γ , τὸ Γ κατά παντὸς τοῦ Δ , τὸ Λ κατά παντὸς τοῦ Δ . 25 ἐπιβαλλόμενος γάρ ἐστιν ὁ πρῶτος, οὖ παρεῖται τὸ συμπέρασμα, δ ἐστιν 'Α κατὰ παντὸς τοῦ Γ'· ἐπιβάλλων δὲ ὁ ἔκ τε τοῦ παρειμένου [ὁ ἐκ] τοῦ 'τὸ Α κατά τοῦ Γ' καὶ 'τὸ Γ κατά τοῦ Δ' δεικνύμενος, οὖ ἐστι συμπέρασμα 'τὸ 40 άρα Α κατά τοῦ Δ'. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν εἰρημένων καὶ ὁ ἐπιβάλλων καὶ ὁ επιβαλλόμενος εν πρώτω σχήματι. δύναται δε κατά την δόδν ταύτην καί 30 έχ δευτέρου σχήματος ἐπιβάλλειν συλλογισμός ἐχ πρώτου σχήματος συλλογισμώ · ἄν γὰρ τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β, τὸ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ, τὸ Α κατ' οὐδενὸς τοῦ Δ, γίνεται ὁ μὲν ἐπιβαλλόμενος ἐν πρώτω σχή- 45 ματι, οδ συμπέρασμα το Α Γ, ο δε επιβάλλων αυτώ εν δευτέρω σχήματι ό έγων προτάσεις 'τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Γ', δ παρειατέον συμπέρασμα 35 τοῦ πρώτου, πρότασις | δὲ τούτου καὶ 'τὸ A κατ' οὐδενὸς τοῦ Δ ', ἔχων 95r συμπέρασμα 'τὸ Γ κατ' οὐδενὸς τοῦ Δ'. δύναται καὶ ἀνάπαλιν ὁ ἐπιβαλλό-

¹ συλλογισμοὶ a 3 ante συνεχῶν add. μἢ a (cf. p. 282,15) 10 τὰ a: om. B 13 προειρήχαμεν] p. 274,20-24 et 278,8-11 16 ἢ ex ἢ corr. B³: om. a συνάγον corr. B³: συνάγη a B pr. 20 et 21 παρειᾶται B: παρεῖται a 26 ὁ ἐχ delevi: χαὶ ὁ ἐχ a 27 χαὶ τὸ γ̄ ex καὶ τοῦ corr. B: ἐχ τοῦ τὸ γ̄ a 28 ᾶ ἄρα a 30 συλλογισμὸς ἐχ πρώτου σχήματις B: συλλογισμὸν τῷ ἐν πρώτψ σχήματι a 35 πρότασις a: προτάσεις B 36 ἀνάπαλιν in mg. add. B¹

μενος είναι εν δευτέρω σχήματι ο δε επιβάλλων εν τῷ πρώτω. οίον το Α 95 κατ' οὐδενὸς τοῦ B, τὸ A κατὰ παντὸς τοῦ Γ , τὸ Γ κατὰ παντὸς τοῦ Δ , τὸ Β ἄρα κατ' οὐδενὸς τοῦ Δ. παρείαται μὲν γὰρ τὸ συμπέρασμα τοῦ πρώτου όντος εν δευτέρω σχήματι ον 'τὸ Β κατ' οὐδενὸς τοῦ Γ'· ἐκ δὲ 5 5 τούτου \langle καὶ τοῦ \rangle 'τὸ Γ κατὰ παντὸς τοῦ Δ ' ἐν πρώτ ϕ συνάγεται 'τὸ B οὐδενὶ τῷ Δ '. τῆ αὐτῆ μεθόδω καὶ ἐκ τοῦ τρίτου σχήματος ἔστι καὶ ἐπιβάλλοντα καὶ ἐπιβαλλόμενον λαβείν καὶ πρὸς τῶν ἐν πρώτω τινὰ σγήματι καὶ πρὸς τῶν ἐν δευτέρω· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ τῶν αὐτῶν σχημάτων πρὸς ἀλλήλους, τούς μέν έν πρώτω πρός άλλήλους, τούς δέ έν δευτέρω πρός άλλήλους, 10 10 καὶ τοὺς ἐν τρίτφ ὁμοίως. ἀλλὰ καὶ τρεῖς συλλογισμοὺς ἔστιν οὕτως λαβεῖν έκ τῶν τριῶν σγημάτων ἐπιβάλλοντάς τε καὶ ἐπιβαλλομένους κατὰ τὸ παραδεδομένον συνθετικόν θεώρημα, δ οί μεν περί 'Αριστοτέλη τῆ γρεία παραμετρήσαντες παρέδοσαν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπήτει, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς παρ' έχείνων λαβόντες καὶ διελόντες ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὸ καλούμενον παρ' αὐ- 15 15 τοῖς δεύτερον θέμα καὶ τρίτον καὶ τέταρτον, ἀμελήσαντες μὲν τοῦ χρησίμου παν δε το όπωσουν δυνάμενον λέγεσθαι εν τη τοιαύτη θεωρία, καν άγρηστον η, ἐπεξελθόντες τε καὶ ζηλώσαντες. δέδεικται δὲ περὶ τούτων ἐν άλλοις.

Δειχνὸς δέ, πότε ἐστὶ τὸ διὰ [τὸ διὰ] προσυλλογισμῶν, διὰ πλειό20 νων συνεχῶν μέσων εἴπεν, οἴον τὸ AB διὰ τῶν Γ, Δ. εἰ γὰρ εἴη συμπέρασμα μὲν ὂν τὸ AB, δειχνύοιτο δὲ τοῦτο διὰ μέσων τῶν Γ, Δ, τοῦ 20 μὲν Α κατὰ τοῦ Γ τοῦ δὲ Γ κατὰ τοῦ Δ τοῦ δὲ Δ κατὰ τοῦ Β, διὰ προσυλλογισμῶν μὲν ἔσται, ἄν πρῶτον τὸ Α κατὰ τοῦ Δ συλλογισάμενος διὰ τοῦ Γ, εἶτα τὸ Δ κατὰ τοῦ Β λαβὼν ἢ καὶ αὐτὸ συλλογισάμενος διὰ 25 τοῦ Ε λάβη τὰ A Δ, ΔΒ συμπεράσματα προτάσεις δειχτικὰς τοῦ AB συμπεράσματος, διὰ δὲ πλειόνων μέσων συνεχῶν, ἄν άπλῶς λαβὼν τὸ Α κατὰ τοῦ Γ, τὸ Γ κατὰ τοῦ Δ, τὸ Δ κατὰ τοῦ Β ἐπενέγκω ἐπὶ τούτοις 25 'τὸ Α ἄρα κατὰ τοῦ Β'· αὕτη γὰρ ἡ διαφορὰ τοῦ τε διὰ προσυλλογισμῶν καὶ τοῦ διὰ πλειόνων μέσων συνεχῶν. ἀμφοτέρως δὲ τὸ ΑΒ 30 συμπέρασμα διὰ τῶν Γ, Δ μέσων.

'Επὶ δὴ τῶν οὕτως γινομένων συλλογισμῶν, οἱ οὐχέτ' εἰσὶν ἀπλοῖ,
τὸ μὲν πλῆθος τῶν ὅρων ὁμοίως φησὶν ὑπερέξειν τοῦ τῶν προτάσεων
πλήθους ένί, ὥσπερ χαὶ ὅτε αἱ χύριαι προτάσεις τοῦ προχειμένου συμπε- 30
ράσματος ἐλαμβάνοντο μόναι. οἱ μέντοι ἔτι αἱ μὲν προτάσεις αἰεὶ ἄρτιαι
35 ἔσονται, οἱ δὲ ὅροι περισσοί, ὡς εἶχεν ἐπὶ τῶν ἀπλῶν συλλογισμῶν, ἀλλ'
ἔμπαλιν μὲν ἕξουσιν, ὁμοίως δὲ· ὅταν μὲν γὰρ αἱ προτάσεις ῶσιν ἄρτιοι,

¹ τῷ οm. a 3 παρείται B: παρείται a 5 καὶ τοῦ a: om. B 7 τῷν a: τὸ B τινὰ a: τινὶ B 8 τῷν (ante ἐν) a B pr.: τὸ corr. B² τοὺς B: τὰ a 11 τῷν om. a 12 ἀριστοτέλην a 13 αὕτη B: αὐτῆ a Στοᾶς (ut iam recte Zeller coniecerat III 1 p. 113, 1) B: τοῦ a 15 καὶ τρίτον θέμα a 16. 17 ἄχρηστος a 19 τὸ διὰ alterum delevi 20 μέσων συνεχῷν Ar. et Alex. ipse vs. 29 et p. 283, 3 25 λάβη] conicio λάβω, ut vs. 27 ἐπενέγχω 27 ἐπενέγχω a: ἐπενεγχὼν B 28 γὰρ om. a 29 ἀμφοτέρων a 31 ἐπὶ δὴ a: ἐπειδὴ B 34 ἔτι B: ὅτι a 35 περιττοί a 36 γὰρ om. a

οί δροι περισσοί. όταν δε αί προτάσεις περισσαί, οί δροι πάλιν άρτιοι 95 ούτως γάρ έσονται ένὶ ὑπερέγοντες οί ὅροι τῶν προτάσεων. ἡ δὲ λέξις ούτως έγει· όταν μεν αί προτάσεις άρτιαι, περιττοί οί όροι, όταν 35 δὲ οί ὅροι, ἄρτιοι [περιτταί] αί προτάσεις. ἡμάρτηται ⟨δέ⟩· δὶς γὰρ 5 ταὐτὸν λέγει. δεῖ δὲ εἶναι ὅταν δὲ οί ὅροι ἄρτιοι, περιτταὶ αί προτάσεις. ώς προσυπαχούσομεν τὸ περιτταί. ἀνὰ μέρος δὲ τὸ περιττὸν χαὶ άρτιον εξουσιν οί τε όροι καὶ αί προτάσεις. αἴτιον δὲ τοῦ ένί τε ὑπερέγειν τοὺς δρους τὸν τῶν προτάσεων ἀριθμὸν καὶ παρὰ μέρος ἀρτίους τε καὶ 40 περιττούς γίνεσθαι το έξ άργης μέν έν τοῖς άπλοῖς συλλογισμοῖς τοὺς δρους 10 ύπερέγειν ένὶ τῶν προτάσεων (αί μὲν γὰρ ἦσαν δύο, οἱ δὲ τρεῖς), ἐκάστη δὲ προσθήκη δρου καὶ διάστημα, τοῦτ' ἔστι πρότασιν, προστίθεσθαι. τούτου γάρ ούτως γινομένου ή έξ άρχης έν τοις δροις ύπεροχή μένει. όταν γάρ ανίσοις ἴσα προστεθή, τῷ αὐτῷ αλλήλων διοίσουσιν, ιδ διέφερον καὶ πρό τοῦ, τὰ ἴσα αὐτοῖς προστεθῆναι. ὅταν μὲν οὖν τοῖς τρισίν ὅροις εἶς 45 15 προστεθή, οί μεν δροι τέσσαρές τε καὶ ἄρτιοι ἔσονται, αί δε προτάσεις τρεῖς τε καὶ περιτταί. δύο γάρ οὔσαις αὐταῖς προσετέθη τρίτη διὰ τὴν πρόσθεσιν 950 τοῦ δρου· άμα γὰρ δρου τε προσθήκη καὶ προτάσεως, ώς ἔφαμεν.

Τὸ δὲ ἢ γὰρ ἔξωθεν ἢ εἰς τὸ μέσον τεθήσεται ὁ παρεμπίπτων δρος εἴρηχεν ήτοι διὰ τὰς τῶν σγημάτων διαφοράς (ἔξωθεν μὲν 20 γάρ εστιν ο προστιθέμενος όρος, αν εν δευτέρω σγήματι ή τρίτω μέλλη δειγθήσεσθαι τὸ συμπέρασμα, ἐν τῷ μέσφ δέ, ἄν ἐν πρώτφ · ἄν μὲν γὰρ δ η δεδειημένον τὸ Α κατά παντὸς τοῦ Γ διὰ μέσου τοῦ Β, εἰ μὲν ἐν δευτέρω σγήματι βουλοίμεθά τι συμπεράνασθαι, προσληψόμεθα το Α κατά μηδενός τοῦ Δ, ἔξωθεν τὸ Δ προστεθέν· οῦτως γὰρ ἔσται τὸ Γ κατ' οὐ-25 δενὸς τοῦ Δ · ἄν δὲ ἐν τρίτφ, προσληψόμεθα πάλιν τὸ Δ χατὰ τοῦ Γ , ώσπερ $\tilde{\eta}$ ν καὶ τὸ A· ούτως γὰρ ἔσται τὸ A τινὶ τῷ Δ ὑπάργον· ἄν δὲ έν πρώτω, ἐπ' εὐθείας ληψόμεθα ὑποχείμενόν τι τῷ Γ τὸ Δ· οῦτω γὰρ 10 ἐν πρώτῳ σχήματι τὸ Λ κατὰ τοῦ Δ), ἢ οὐ τοῦτο λέγει \cdot οὐ γὰρ τὸ Δ έν μέσω έλήφθη τῶν ΑΒ ἢ τῶν ΒΓ, ἀλλ' ἔσγατον τοῦ Γ· ἀλλ' εἴη 30 αν τὸ λεγόμενον άπλούστερον η γάρ ἔξωθεν η εἰς τὸ μέσον τεθήσεται ό παρεμπίπτων δρος, έξωθεν μέν, εί πρό τοῦ Α εἴη τις είλημμένος κατηγορούμενος τοῦ Α ἢ μετὰ τὸ Γ ὑποκείμενος τῷ Γ, εἰς τὸ μέσον δέ, εἰ μεταξὸ εἴη τοῦ AB ἢ τοῦ $B\Gamma$. ὅπου γὰρ ἄν καὶ ὅθεν ἄν προστε $\vartheta \widetilde{\eta}$, 15, σὺν αὐτῷ καὶ μία πρότασις προστίθεται· οὐσῶν γὰρ δύο προτάσεων, τῆς τε 35 A Β καὶ τῆς Β Γ, ἄν τε πρὸ τοῦ Α τὸν Δ ὅρον λαμβάνωμεν, ἔσται καὶ πρότασις προστιθεμένη ή ΔΑ οδοεμια των κειμένων οδσα ή αδτή, άν τε μεταξύ τοῦ ΑΒ· ἔσονται γὰρ αἱ ΑΔ καὶ ΔΒ δύο ἀντὶ μιᾶς· ἀλλὰ κᾶν

¹ πάλιν om. a 2 οἱ ὅροι ἑνὶ τῷν προτάσεων ὑπερέχοντες a 3 post μὲν add. γὰρ a 4 περιτταὶ delevi (cf. vs. 6) 4 et 5 αἱ προτάσεις περιτταὶ a 4 δὲ alterum add. a: om. B 5 εἶναι Brandis Schol. p. 174 μ 17: εἰδέναι aB περιτταὶ deleri vult Waitz Org. p. 29 6 προσυπαχούομεν a περιτταὶ habent omnes Arist. codices 13 ἀλλήλων] ἀλλ in ras. B 14 προστεθεῖναι a 16 πρόσθεσιν ex πρόθεσιν corr. B³ 20 μέλλει a 23 τι B: τὸ a 25 ante τρίτω add. τῷ a 31 ā scripsi: $\overline{\delta}$ aB 35 τὸν B: τὸ a λάβωμεν a

μεταξὸ τοῦ $B\Gamma$ · πάλιν γὰρ ἔσονται $B\Delta$, $\Delta\Gamma$ · ἀλλὰ κὰν ἔξωθεν μετὰ 95ν τὸ Γ · προστεθήσεται γὰρ ὁμοίως πάλιν ταῖς κειμέναις ή $\Gamma\Delta$.

Αί μέν οὖν προτάσεις καὶ οἱ δροι ταύτην ἀεὶ τὴν σχέσιν τε καὶ τάξιν φυλάξουσι, τὰ δὲ συμπεράσματα οὕτε πρὸς τοὺς ὅρους οὕτε πρὸς τὰς 5 προτάσεις ἀεὶ τὴν αὐτὴν τάξιν έξει. καὶ τὴν αἰτίαν προσέθηκεν· ένὸς γάρ δρου προστεθέντος συμπεράσματα προστίθεται ένὶ ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων ὅρων. οὖ αἴτιον, ὅτι πρὸς μόνον τὸν ἔσγατον τῶν 25 κειμένων ὁ προστεθείς αὐτῷ, εἰ μετὰ τοῦτον ἡ προσθήκη γένοιτο, οὐ ποιεῖ συμπέρασμα. εί γὰρ εἶεν δροι ΑΒΓ, προστεθείη δὲ τὸ Δ, ἔσται συμ-10 πέρασμα καὶ τοῦ Α πρὸς τὸν Δ καὶ τοῦ Β πρὸς τὸν Δ• ἦν δὲ καὶ τοῦ Α πρός τὸν Γ΄ τριῶν δὴ ὅρων προϋπαργόντων ἡ ἑνὸς ὅρου πρόσθεσις δύο συμπεράσματα προσέθηκεν ένὶ ἐλάττω τῶν προϋπαργόντων ὅρων. οὐκέτι μέντοι τοῦ Γ πρὸς τὸ Δ γίνεται συμπέρασμα, ὅτι μηδεὶς αὐτῶν ἐστι μέσος: 30 δύο οὖν προσετέθη συμπεράσματα ένὸς προστεθέντος ὅρου. ἦν δὲ συμπέ-15 ρασμα μέν ἐπὶ τοῖς τρισὶν ὅροις τὸ Α Γ, προτάσεις δὲ δύο, ὅροι δὲ τρεῖς. προστεθέντος οὖν τοῦ τετάρτου ὅρου δύο γίνεται προστιθέμενα συμπεράσματα, καὶ τὰ πάντα συμπεράσματα γίνεται τρία· ἀλλὰ καὶ αἱ προτάσεις τρεῖς, οἱ δὲ ὄροι τέσσαρες. ἄν δὴ πάλιν ἄλλος ὅρος προστεθῆ, πρότασις 35 μεν έσται μία προστεθειμένη, ώστε αἱ πᾶσαι τέσσαρες ἔσονται, ὅροι δὲ πέντε 20 οί πάντες, συμπεράσματα δὲ ενὶ ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων ὅρων ἔσται τὰ προστιθέμενα. ἦσαν δὲ οἱ ὅροι τέσσαρες. τρία οὖν ἔσται συμπεράσματα προστιθέμενα. ἦν δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς κειμένοις τέτταρσιν ὅροις ἤδη τρία: τὰ πάντα οὖν ἐξ ἔσται συμπεράσματα ἐπὶ ὅροις πέντε καὶ τέτταρσι προτά- 40 σεσιν. πλείω οὖν τὰ συμπεράσματα, καὶ ἔτι μᾶλλον, ἄν ἄλλος ὅρος 25 προστεθή · πολύ γάρ πλείω γίνεται τὰ συμπεράσματα καθ' έκάστην πρόσθεσιν δρου, δι' ήν εἴρηχεν αἰτίαν. εἰπὼν δέ, ἄν ἔξωθεν προστεθῆ δρος, πρὸς τὸν ἔσχατον μόνον τῶν κειμένων πρὸ αὐτοῦ μὴ ποιήσειν αὐτὸν συμπέρασμα λέγει, ότι, κάν έν μέσω τεθη, όμοίως ένλ ελάττω τὰ προστιθέμενα συμπεράσματα έσται τῶν ἐξ ἀργῆς κειμένων ὅρων πρὸ τῆς προσθέ- 45 30 σεως τούτου· πρός γάρ ενα μόνον δρον τῶν κειμένων καὶ οὖτος τεθείς οδ ποιήσει συμπέρασμα. κείσθωσαν γάρ δροι | οί ΑΒΓ συνά-96 γοντες τὸ ΑΓ συμπέρασμα, καὶ ἐμβεβλήσθω μεταξὸ τῶν ΑΒΓ ὁ Δ δρος· ἔσται δὴ τὰ συμπεράσματα (τὰ) προσκείμενα τῷ ΑΓ τό τε ΑΒ διὰ τοῦ Δ καὶ τὸ Δ Γ διὰ τοῦ B. δύο μὲν οὖν προσετέθη συμπεράσματα, οὐ 35 μὴν τὰ δύο πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ τὸ μὲν πρὸς αὐτὸν τὸν Δ (τὸ γὰρ $\Delta\Gamma$), τὸ δὲ δι' αὐτοῦ (τὸ γὰρ ΑΒ) οὐ πρότερον ὂν συμπέρασμα διὰ τὸ προστεθῆ- 5 ναι τὸ Δ συμπέρασμα γέγονε. τὸ οὖν πρὸς ἕνα γὰρ μόνον οὐ ποιήσει

^{4. 5} οὐκέτι τὴν αὐτὴν ἔξει τάξιν οὕτε . . . οὕτε Ar. 5 ἔξει ex ἔχει corr. B² 6 προστεθεμένου et προστεθήσεται Ar. 7 προϋπαρχόντων Ar. et Alex. ipse vs. 11, 12; at ef. vs. 20 8 μετὰ Brandis Schol. p. 174 μ 39: κατὰ aB 10 τὸν . . τὸν B: τὸ . . τὸ a 11 τὸν B: τὸ a δὴ scripsi: δὲ aB 13 ἐστι μέσος αὐτῶν a 15 ὅροις] ις corr. B² 19 προστεθεμένη a αί correxi: καὶ aB 22 et 23 τέσσαρσιν a 31 ante ὅροι add. οἱ a: expunxit B 32 ϙ alterum om. a 33 τὰ alterum add. a: om. B προκείμενα a τῷ a: τῶν B 37 τὸν δ a

συλλογισμόν εἴη ἄν, ὅτι ένὶ μόνιφ οὐχ ἔσται αἴτιος διαστήματι \langle τοῦ \rangle συμ-96° πέρασμα γίνεσθαι· τῷ γὰρ Λ Δ. πρὸς δὲ τὸν B, εἰ χαὶ μὴ αὐτὸς συμπέρασμα ποιεῖ, ἀλλὶ αἴτιός γε γίνεται τοῦ Λ B συμπεράσματος αὐτός· εἰ δὲ αἴτιος, αὐτὸς ποιεῖ.

5 p. 42 b 24 Πρός ενα γάρ μόνον οδ ποιήσει συλλογισμόν.

10

Περί τοῦ ἐσχάτου κειμένου ὅρου λέγει πάλιν· οὖτος γὰρ ἔσται, καν ἐν μέσφ ὅρος ἐμβληθῆ, πρὸς ἕνα μόνον ὅρον μὴ ποιῶν συλλογισμόν· πρὸς γὰρ τὸν πρὸ αὐτοῦ κείμενον. ἐπεὶ ὅ γε μέσος ἐμβαλλόμενος πρὸς οὐδέτερον τῶν, ὧν ἐστι μέσος, ποιεῖ συμπεράσματα πρὸς τοὺς ἄλλους ποιῶν 10 πάντας.

p. 42627 'Επεὶ δ' ἔχομεν, περὶ ὧν οἱ συλλογισμοί, καὶ ποῖον ἐν τε έκάστφ σχήματι.

Έπεὶ ἔγομεν, φησί, περὶ ὧν οἱ συλλογισμοί (περὶ γὰρ τῶν προβλημάτων, ταῦτα δέ ἐστι τέσσαρα, δύο μὲν καθόλου ἢ καταφατικὸν ἢ 15 ἀποφατιχόν, δύο δὲ ἐπὶ μέρους όμοίως τὸ μὲν χαταφατιχόν τὸ δὲ ἀποφατικόν), ἔγομεν δὲ καὶ ποῖον ἐν ἑκάστφ σχήματι καὶ ποσαχῶς ἕκα- 20 στον τῶν προβλημάτων (τὸ μὲν γὰρ καθόλου καταφατικὸν ἐν πρώτω σχήματι μόνφ δείχνυται καὶ μοναχῶς, διὰ γὰρ ένὸς συλλογισμοῦ, τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικὸν καὶ ἐν πρώτω καὶ ἐν δευτέρω σχήματι, μοναχῶς μὲν 20 έν πρώτω, δι' ένδς γάρ συλλογισμοῦ, διχῶς δὲ ἐν δευτέρω, διὰ γὰρ δύο συλλογισμών, τὸ δὲ ἐν μέρει καταφατικὸν ἔν τε τῷ πρώτῳ σχήματι καὶ έν τῷ τρίτῳ, μοναχῶς μὲν ἐν τῷ πρώτῳ, τριχῶς δὲ ἐν τῷ τρίτῳ, τὸ δ' 25 έν μέρει ἀποφατικόν έν τοῖς τρισί σχήμασιν, ἀλλ' έν μέν τῷ πρώτῳ μοναχῶς, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ διχῶς, τριχῶς δ' ἐν τῷ τρίτῳ), ἐπεὶ οὖν ταῦτα 25 φανερά έστι, φησί, φανερόν έστι, καὶ ποῖον τῶν προβλημάτων εὐεπιγείρητόν έστι καὶ ποῖον οὔ. τὸ μὲν γὰρ ἐν πλείοσι δεικνύμενον σχήμασι καὶ διὰ πλειόνων συλλογισμών (πτώσεων γάρ ἢ τῶν συλλογισμών λέγει ἢ τῶν 30 συζυγιῶν) εὐεπιγείρητον πρόβλημα· τὸ γὰρ διὰ πλειόνων δεικνύμενον πλείονας ἀφοριμάς ἔγει πρὸς τὸ δειγθηναι, διὸ καὶ εὐεπιχειρητότερον · τὸ δὲ ἐν 30 ελάττοσι καὶ δι' ελαττόνων συλλογισμών δυσεπιχειρητότερόν τε καὶ γαλεπώτερον. έστι δὲ διὰ πλειόνων σχημάτων καὶ διὰ πλείστων συλλογισμῶν τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν· ἔν τε γὰρ τοῖς τρισὶ σχήμασι τοῦτο μόνον τῶν προβλημάτων καὶ διὰ συλλογισμῶν εξ. πτώσεις δ' ἄν λέγοι τὰς διαφορὰς 🕏

¹ συλλογισμόν ex συλλογισμῶν corr. B^1 ὅτι a: ὁ B τοῦ a: om. B 2 γενέσθαι a αὐτὸς B: ἄν a 3 γε scripsi: τε aB 4 ποιεῖ om. a 7 ὅρον B: ὁρῶν a 9 συμπέρασμα a 11 οἱ om. a ποῖον a et Ar.: ποῖοι B (cf. vs. 16) 16 post σχήματι add. δείχνυται a: post ποσαχῶς Ar. 18 δὲ a: γὰρ B 25 post φανερὸν add. δὲ a 29 εὐεπιχειρητότερον (superscr. ητ) B: εὐεπιχείρητον πρότερον a δὲ in ras. B: δ' a 31 πλείστων B: πλειόνων B 32 μόνον τοῦτο A

τῶν καθ' ἔκαστον σχῆμα συλλογισμῶν ἀπὸ τῆς τῶν προτάσεων σγέσεως 96* πρὸς ἀλλήλας τὰς γὰρ σχέσεις αὐτῶν τὰς πρὸς ἀλλήλας πτώσεις εἴρηκε. μετά δὲ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν εἴη ἄν εὐκολώτερον τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικόν· δείκνυται γάρ διά τε τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τρίτου σχήματος καὶ 5 διά συλλογισμῶν τεσσάρων, ένὸς μὲν ἐν τῷ πρώτῳ, τριῶν δ' ἐν τρίτῳ. 40 μετά δὲ τοῦτο τὸ καθόλου ἀποφατικὸν εἴη ἄν· καὶ γὰρ ἐν τῷ πρώτω καὶ δευτέρω σχήματι δείχνυται, μοναγώς μέν εν πρώτω, διχώς δε έν δευτέρω. τὸ δὲ καθόλου καταφατικὸν χαλεπώτατον· καὶ γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι δείχνυται μόνφ καὶ ἐν τούτφ μοναχῶς. ἐξ ὧν δῆλον, ὅτι πάντων τὸ 10 καθόλου καταφατικόν κατασκευασθήναι μέν χαλεπώτατον, ράστον δὲ ἀνα- 45 σκευασθήναι· διά τε γάρ τοῦ ἐπὶ μέρους ἀποφατικοῦ ἡ ἀνασκευἡ αὐτοῦ, δ ἐν πᾶσί τε τοῖς σχήμασι | δείχνυται καὶ διὰ πλείστων συλλογισμῶν 96ν άλλά καὶ διὰ τοῦ καθόλου ἀποφατικοῦ, δ καὶ αὐτὸ ἐν δύο τε σχήμασι καὶ συλλογισμοῖς τρισίν. ἔτι δὲ καὶ τοῦτο, φησί, γνώριμον, ὅτι τὸ κατασκευάσαι 15 τὸ καθόλου τοῦ ἀνασκευάσαι γαλεπώτερον. ἔμπαλιν δὲ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ μέρους έχει· κατασκευασθήναι μέν γάρ τὰ ἐπὶ μέρους ῥάονα, ἀνασκευασθήναι δὲ 5 χαλεπώτερα. ανασχευάζεται μέν γάρ το χαθόλου χαί όπο τοῦ αντιχειμένου άντιφατικώς τοῦ ἐπὶ μέρους, τὸ μὲν καταφατικὸν ὑπὸ τοῦ ἀποφατικοῦ, δ έν τοῖς τρισὶ δείχνυται σχήμασι, τὸ δὲ ἀποφατιχὸν ὑπὸ τοῦ χαταφατιχοῦ, 20 δ εν δύο εστί σχήμασι, τῷ τε πρώτω καὶ τῷ τρίτω, καὶ ἔτι ὑπὸ τοῦ έναντίου, τὸ μέν καθόλου καταφατικόν ύπὸ τοῦ καθόλου ἀποφατικοῦ, 10 δ΄ έστι καὶ αὐτὸ ἐν δύο σγήμασι, τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικὸν ὑπὸ τοῦ καθόλου καταφατικοῦ, δ ἐστι μόνον ἐν ἑνί, τῷ γὰρ πρώτῳ. κατασχευάζεται δὲ τὸ μὲν χαθόλου χαταφατιχὸν μοναχῶς, τὸ δὲ χαθόλου 25 ἀποφατικὸν τριχῶς τε καὶ ἐν δύο σχήμασι. τὸ δὲ ἐν δύο σχήμασι περί τοῦ ἐπὶ μέρους καταφατικοῦ λέγει, δ ἐστιν ἀναιρετικὸν τοῦ καθόλου ἀποφατιχοῦ.

p. 43a8 'Επὶ δὲ τῶν ἐν μέρει μοναχῶς.

Τοῦτ' ἔστιν 'ή τῶν ἐν μέρει ἀνασκευἡ οὐκέτι καὶ διὰ τοῦ καθόλου 30 καὶ διὰ τοῦ ἐπὶ μέρους γίνεται, ἀλλὰ μοναχῶς' διὰ γὰρ τοῦ καθόλου μόνου τοῦ ἀντιχειμένου. διὸ χαλεπώτερον τὸ ἐπὶ μέρους ἀνασκευάσαι. αὐτῶν δὲ τούτων ἔτι γαλεπώτερον τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν τοῦ ἐπὶ μέρους καταφατικοῦ, ὅτι διὰ τοῦ καθόλου καταφατικοῦ μόνου ἡ ἀνασκευἡ αὐτοῦ, δ μοναχῶς 20 έν πρώτω σχήματι δείχνυται μόνω το δ' έπὶ μέρους καταφατικόν διά μέν 35 (μόνου) τοῦ καθόλου ἀποφατικοῦ ἀναιρεῖται, τοῦτο δὲ [δ] καὶ διὰ πρώτου

15

¹ προτάσεων ex προτάσεως corr. B¹ 2 γάρ om. a 5 ante τρίτφ add. τῷ a 6 τῷ om. a 8 et 10 χαλεπώτερον a 12 πλειόνων α 16 βάονα scripsi: βᾶον Β: βάω a 17 ἀντικειμένου in mg. Β² 20 τρίτφ καὶ τῷ πρώτῳ B pr. 22 ἐν δύο σχήμασι καὶ αὐτό ἐστι a 25 δυσὶ (post 35 μόνου addidi καὶ ἐν) a 29 τῶν Β: τοῦ a 34 μόνω δείκνυται a 8 B: om. a

καὶ δευτέρου δείκνυται σγήματος. κατασκευάζεται δέ, ως εἶπον, δι' ἐλατ- 96ν τόνων τὰ καθόλου· τὸ μὲν γὰρ καθόλου καταφατικὸν δι' ένὸς μόνου συλλογισμοῦ, τὸ δὲ ἀποφατικὸν διὰ τριῶν. τὰ δέ γε ἐπὶ μέρους κατα-25 σκευάσαι μέν ρᾶον διὰ γὰρ πλείστων συλλογισμῶν, τὸ μέν ἐν μέρει ἀπο-5 φατικόν εν τε τοῖς τρισὶ σὴτριασι καὶ διὰ εξ συλλογισμῶν, τὸ δὲ ἐν μέρει καταφατικόν εν τέτταρσι συλλογισμοῖς καὶ εν δύο σχήμασιν. έτι καὶ τοῖς καθόλου κατασκευάζεται. ανασκευάζεται δε γαλεπώτερον διά γάρ μόνων τὰ ἐπὶ μέρους ἀναιρεῖται τῶν ἀντικειμένων καθόλου, τὸ μὲν ἀποφατικὸν 30 εν μέρει ύπὸ τοῦ καθόλου καταφατικοῦ, τὸ δὲ καταφατικὸν ύπὸ τοῦ καθόλου 10 αποφατικού, ώς προείρηται. αλλά καὶ τούτο καθόλου γνώριμον, ότι άνασκευάζεται μέν καὶ δι' άλλήλων τὰ προβλήματα· τά τε γὰρ καθόλου ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους ἀντιχειμένων καὶ τὰ ἐπὶ μέρους διὰ τῶν καθόλου. ὡς γὰρ τὸ παντὶ ὑπὸ τοῦ οὐ παντὶ ἀναιρεῖται, οὕτως καὶ τὸ οὐ παντὶ ὑπὸ τοῦ 35 παντί, καὶ ὡς τὸ οὐδενὶ ὑπὸ τοῦ τινί, οὕτως καὶ τὸ τινὶ ὑπὸ τοῦ οὐδενί. 15 οδικέτι μέντοι κατασκευάσαι δι' άλλήλων οἶόν τε· τὸ γὰρ καθόλου (οδ) καὶ διὰ τῶν ὑπ' αὐτὰ ἐπὶ μέρους. ὥστ' οὐ δι' ἀλλήλων. τὰ μὲν γὰρ έπὶ μέρους τοῖς καθόλου, όφ' ᾶ ἐστι, συγκατασκευάζεται, οὐ μὴν καὶ ανάπαλιν.

p. 43 a 14 ''Αμα δὲ δῆλον, ὅτι καὶ τὸ ἀνασκευάζειν ἐστὶ τοῦ κατα-20 σκευάζειν ῥᾶον. 40

Δείξας ἀνασχευαζόμενα μὲν τὰ προβλήματα δι' ἀλλήλων (ὡς γὰρ ὁπὸ τοῦ καθόλου τὸ ἐπὶ μέρους τὸ ἀντικείμενον, οὕτως καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ μέρους τὸ καθόλου), οὐκέτι δὲ καὶ κατασκευαζόμενα δι' ἀλλήλων, καὶ ἐκ τούτου δῆλον [ὅτι] εἶναί φησιν, ὅτι ρᾶον τὸ ἀνασκευάσαι τοῦ κατασκευάσαι. δῆλον 45 δέ, ὅτι | καὶ ἐπὶ πάντων ρᾶον ἀνελεῖν τι καὶ φθεῖραι τοῦ ποιῆσαί τι καὶ 97τ γεννῆσαι, ὁμοίως ἐπί τε τῶν φυσικῶν καὶ τῶν κατὰ τὰς τέχνας γινομένων. Χαλεπώτερον γὰρ τῶν φύσει γινομένων ἔκαστον γεννῆσαί τε καὶ ποιῆσαι τοῦ φθεῖραι, οἶον ἄνθρωπον ἤ τι ἄλλο τῶν φύσει γινομένων, ἢ πάλιν ἐπὶ τῶν κατὰ τέχνην ρᾶον φθεῖραι ναῦν ἢ οἰκίαν τοῦ ποιῆσαι.

30 p. 43°16 Πῶς μὲν οὖν γίνεται πᾶς συλλογισμὸς καὶ διὰ πόσων ὅρων καὶ προτάσεων.

"Ότι πᾶς συλλογισμός γίνεται κοινοῦ τινος ὅρου ληφθέντος, καὶ ὅτι δεῖ ἢ ἀμφοτέρας εἶναι τὰς προτάσεις καθόλου καταφατικὰς ἢ πάντως γε τὴν ἑτέραν, ἐδίδαξεν. ἀλλὰ καὶ ὅτι πᾶς συλλογισμὸς ἀπλοῦς διὰ τριῶν ὅρων 10 35 καὶ διὰ προτάσεων δύο γίνεται, καὶ τοῦτο δέδεικται, καὶ ὅτι αί προτάσεις

¹ σχήματος δείχνυται α εἶπεν α 2 καταφατικοῦ a post μόνου add. ὡς εἴπον α 4 ῥάω α πλειόνων α 6 τέσσαρσι α 7 συγκατασκευάζεται α 13 et 14 οὕτω α 15 οὐ α: om. Β 16 καὶ om. α 22 οὕτω α 24 ὅτι prius delevi 35 δύο προτάσεων omisso διὰ α

καθ' ἕκαστον σχῆμα πρὸς ἀλλήλας ὧδέ πως λαμβανόμεναι, ὡς εἶπε, 97r ποιοῦσι συλλογισμόν. ἀλλὰ καὶ ποῖον πρόβλημα ἐν πᾶσίν ἐστι τοῖς σχήμασιν (ὅτι γὰρ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν), καὶ ποῖον ἐν δύο (ὅτι γὰρ τὸ 18 ἐπὶ μέρους καταφατικόν ἐν γὰρ πρώτῳ καὶ τρίτῳ· καὶ τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ), καὶ ποῖον ἐν ἑνὶ μόνῳ (ὅτι τὸ καθόλου καταφατικόν ἐν γὰρ τῷ πρώτῳ μόνῳ), ταῦτα πάντα ἐκ τῶν προειρημένων γνώριμά τε καὶ δῆλα.

p. 43 a 20 Πῶς δ' εὐπορήσομεν αὐτοὶ πρὸς τὸ τιθέμενον ἀεὶ 97 v συλλογισμῶν, καὶ διὰ ποίας ὁδοῦ κηψόμεθα τὰς περὶ ἕκαστον ἀρχάς, νῦν ἤδη λεκτέον.

Διδάξας ήμᾶς, τί τέ ἐστι συλλογισμὸς καὶ πῶς γίνεται καὶ ἐν τίσι σχήμασι καὶ διὰ πόσων δρων τε καὶ προτάσεων προσεχῶν ἕκαστος καὶ 5 πῶς πρὸς ἀλλήλας ἐγουσῶν, διδάξας δὲ καὶ περὶ τῶν προβλημάτων, ποῖον έν ποίφ σχήματι δείχνυται, καὶ ποῖον μὲν αὐτῶν ἐν πλείοσι σχήμασίν ἐστι 15 καὶ εὐεπιγειρητότερον καὶ εὐκολώτερον, ποῖον δὲ ἐν ἐλάττοσι, ποῖον δὲ ἐν ένὶ μόνφ, δ καὶ γαλεπώτατον δειγθηναι, μεταβαίνει ἀπὸ τούτων εἰς τὸ 10 μέθοδον ήμιν δπογράψαι, ή γρώμενοι δυνησόμεθα πρός το τιθέμενον πρόβλημα συλλογισμῶν εὐπορεῖν καὶ προτάσεων τῶν οἰκείων τοῦ δειγθησομένου συμπεράσματος · άρχας γάρ τὰς προτάσεις λέγει. ὄργανον δή τι πρὸς 20 την ευρεσιν ήμεν την τούτων παραδίδωσιν. τὸν γὰρ μέλλοντα χρησθαι συλλογισμώ τε καὶ ἀποδείξει οὐ μόνον εἰδέναι δεῖ, τί ποτέ ἐστι συλλογισμὸς 15 καὶ πῶς γίνεται, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ἔγειν αὐτὸν τοῦ ποιεῖν τε συλλογισμούς καὶ συλλογίζεσθαι· τοῦτο γάρ ἐστι μάλιστα τοῦ συλλογιστικοῦ. πρὸς δὴ τὴν παραδοθησομένην ὑπ' αὐτοῦ μέθοδον πρῶτον λαμβάνει τινὰ καὶ τίθησι. 25 δι' ὧν δείχνοσιν, ὅτι μὴ πάντα περὶ πάντων δεῖ ζητεῖν. ἐπεὶ γὰρ τῶν όντων τὰ μὲν ἔσχατα καὶ ἄτομά ἐστι καὶ μηδενὸς κατηγορούμενα τὰ δὲ 20 πρῶτα γένη καὶ μηδὲν ἔγοντα αὐτῶν κατηγορούμενον, οὔτε τὰ ἄτομα δεῖ ζητεῖν ἀποδειχνύναι ὁπάρχοντά τισι καὶ κατηγορούμενα οὔτε τοῖς πρώτοις γένεσιν άλλα τινά δπάρχοντα καὶ κατηγορούμενα αὐτῶν. τῶν γὰρ ὄντων, 30 φησί, πάντων τὰ μὲν τοιαῦτά ἐστιν ὡς κατὰ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι καθόλου άληθῶς, τὸ μὲν άληθῶς προσθείς, ὅτι ἡ ζήτησις ἡμῖν οὸ περὶ τῶν ψευδώς κατηγορουμένων (πάντα γάρ οὕτως πάντων οἰόν τε κατηγορεῖσθαι) 25 άλλὰ περὶ τῶν ἀληθῶς, τοῦτ' ἔστι φύσιν ἐχόντων κατηγορεῖσθαι. τὸ δὲ καθόλου εἶπεν ήτοι ως καθόλου τούτου ύγιοῦς όντος τοῦ εἶναί τινα τῶν 35 όντων, α κατά μηδενός κατηγορείται (τὰς γὰρ ἀτόμους οὐσίας καθόλου καὶ

⁵ τῷ B: γὰρ a 7 Αλεξάνδρου Άφροδισιέως εἰς τὰς μίξεις τῶν $\overline{\gamma}$ σχημάτων ὑπόμνημα subscr. B 8 Περὶ εὐπορίας προτάσεων superscr. a 11 έν om. a 13 δὲ om. a 15 εὐεπιχείρητον a έν alterum om. a 16 χαλεπώτερον a 18 τῶν om. a 19 προτάσεις B: πρώτας a 21 ἐστι a: ἔσται B 25 ἐπεὶ corr. B^2 : ἐπὶ a B pr. 28 χαὶ om. a 29 ἀλλὰ a 33 ἔγων a

άπλῶς ἔστιν εἰπεῖν κατ' οὐδενὸς κατηγορεῖσθαι, ἢ ἐπεὶ δοκοῦσί ποτε κατά 97 ν τινων κατηγορείσθαι (κατά γάρ τινός άνθρώπου τὸν Καλλίαν οἶόν τε κατη-30 γορείν ποτε λέγοντας 'τὶς ἄνθρωπος Καλλίας ἐστί', παρὰ φύσιν μέν · ἀνάπαλιν γάρ ύγιὲς τὸ τὸν Καλλίαν λέγειν τινά ἄνθρωπον), διά τοῦτο τὸ 5 καθόλου προσέθηκε. καὶ γὰρ εἴ τινός ποτε ἡ ἄτομος οὐσία παρὰ φύσιν κατηγορεϊται, άλλά καθόλου γε οδδέποτε οδδενός κατά φύσιν άτόμου. άτομον γάο τι τὸ ὑποτιθέμενον τῆ οὐσία τῆ ἀτόμιο ἐν ταῖς κατὰ συμβεβηκὸς κατηγορίαις · λέγομεν γάρ έχεῖνο τὸ προσιὸν ἢ ἐχεῖνο τὸ λευχὸν Καλλίαν εἶναι, 35 ότι τὸ ἄτομον οὐχ οἴόν τε ἀληθῶς ἄλλου τινὸς ἢ ἀτόμου κατηγορῆσαι· 10 γρήσιμον δὲ πρὸς τὸ συλλογίσασθαί τι ἄλλφ ὑπάρχον τὸ καθόλου τινὸς αὐτὸ λαβεῖν κατηγορούμενον, ὡς ἐρεῖ. εἰπὼν δὲ παράδειγμα τῆς ἐσγάτης καὶ ἀτόμου οὐσίας τὸν Κλέωνα καὶ Καλλίαν προσέθηκε καὶ τὸ καθ' ξχαστον καὶ αἰσθητόν, καθόλου πᾶσαν ἄτομον καὶ αἰσθητήν οὐσίαν 40 ταύτης λέγων της φύσεως είναι τὰ γὰρ αἰσθητὰ καὶ καθ' ἕκαστα. αί δὴ 15 άτομοι οδσίαι αδταί μεν άληθως [καί] κατ' άλλων οδ κατηγορούνται, κατά δε τούτων άλλα· τὰ γὰρ εἴὸη 'καὶ τὰ γένη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν κατηγορεῖται αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐταῖς. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα τῶν ὄντων έστί, τὰ δὲ ἔμπαλιν αὐτὰ μὲν ἄλλων κατηγορεῖται, αὐτῶν δὲ οὐδέν εἴη 44 δ' ἄν ταῦτα τὰ ἀνωτάτω καὶ πρῶτα | καὶ κοινότατα γένη, εἰς ἃ ἡ τοῦ 98 κ 20 όντος διαίρεσις εν ταῖς δέχα κατηγορίαις γέγονεν αὐτῷ πολλαγῶς λεγομένου. τὰ δὲ καὶ αὐτὰ ἄλλων κατηγορεῖται καὶ αὐτῶν ἄλλα, ὁποῖά ἐστι τὰ έν μέσω τῶν τε πρώτων γενῶν καὶ τῶν ἀτόμων τε καὶ ἐσγάτων· τοιαῦτά έστιν ο άνθρωπος καὶ τὸ ζῷον.

Λέγων δὲ περὶ τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, ὅτι μηδενὸς κατηγοροῦνται, προσέ-5
25 θηκε πλὴν ὡς κατὰ συμβεβηκός, καὶ πῶς ἡ κατὰ συμβεβηκὸς ἀπάντων γίνεται κατηγορία, ἐδήλωσεν εἰπὼν φαμὲν γάρ ποτε τὸ λευκὸν ἐκεῖνο Σωκράτη εἶναι καὶ τὸ προσιὸν Καλλίαν κατὰ συμβεβηκὸς καὶ παρὰ φύσιν ποιούμενοι τὴν κατηγορίαν· τὸ γὰρ ὑποκείμενον τοῦ συμβεβηκότος ἐν τοῖς τοιούτοις κατηγοροῦμεν δέον ἀνάπαλιν τὸ συμβεβηκὸς τοῦ ὑποκείμένου· τοῦτο γὰρ ἐν τῆ οὐσία ἐστίν, ἀλλ' οὐχ ἡ οὐσία ἐν τῷ 10 συμβεβηκότι. γίνεται δὲ ἡ τοιαύτη κατηγορία ἡ κατὰ συμβεβηκός, ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἀγνωστότερον ἡ τινι τοῦ συμβεβηκότος αὐτῷ· διὰ γὰρ τοῦ συμβεβηκότος γνώριμον ποιοῦμεν τό, ῷ συμβέβηκεν, διὰ τοῦ λευκοῦ τό, ῷ τὸ λευκὸν συμβέβηκεν, ὅταν εἴπωμεν 'τὸ λευκὸν Σωκράτης ἐστί', πάλιν διὰ τοῦ προσιέναι τό, ῷ τὸ προσιέναι συμβέβηκεν, ὅταν εἴπωμεν τὸ προσιόν 15 Καλλίαν. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ κατὰ συμβεβηκὸς λεγόμενα ἐν πᾶσί τε καὶ καθόλου οὸ κυρίως καὶ ἀπλῶς τοιαῦτά ἐστιν, οὐδ' ἄν τὰ κατὰ συμβεβηκότος κατηγοροῦμενα ἀπλῶς κατηγορεῖσθαι λέγοιτ' ἄν.

⁹ ότι scripsi: ἔτι aB 11 ἐρεῖ] p. 43 ι 11—17 15 καὶ B: om. a 16 τὰ alterum om. a 19 ἀνώτατα a 23 ὁ ἄνθρωπος (compend.) B: ὁμοίως a 26 φαμὲν a et Ar.: μὲν B 27 Σωκράτην a et Ar. 28. 29 ἐν τοῖς τοιούτοις τοῦ συμβεβηκότος a 35 τό (ante ῷ) B: τῷ a 36 post Καλλίαν add. εἴναι a 37 συμβεβηκότα B

p. 43×33 Των γάρ αἰσθητων σχεδὸν ἕκαστόν ἐστι τοιοῦτον 98° ΄ ωστε μὴ κατηγορεῖσθαι μηδενός, πλὴν ὡς κατὰ συμβεβηκός.

Τὸ σχεδὸν ἴσως πρόσκειται διὰ τὰς ἀτόμους ποιότητας, αι αισθηταί 20 μέν εἰσιν, ἐν τῆ ἀτόμφ δὲ οὐσία τὸ εἶναι αὐταῖς καὶ κατηγοροῦνται ταύτης. 5 ἢ οὐχ ὡς ἄτομοι λαμβάνονται, ὅταν κατηγορῶνται· ὁ γὰρ εἶπὼν Ἑωκράτης λευκός ἐστιν οὐ τὸ ἄτομον αὐτοῦ λευκὸν κατηγόρησε τῷ τὸν κατηγορούμενον ὅρον διορισμὸν μὴ δέχεσθαι· ἔτι τὸ ἄτομον λευκὸν οὐδενὸς καθόλου κατηγορεῖται, εἰ καὶ κατηγορεῖταί τινος. ἢ εἰ καὶ μὴ διορισμὸν δέχεται τὸ 25 κατηγορούμενον, ἀλλ ἔστι γε τὸ ἐν τῷδέ τινι λευκὸν κατὰ τοῦ, ἐν ῷ ἐστι, 10 κατηγορῆσαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἡ τοιαύτη κατηγορία κατὰ συμβεβηκός, οἶον ἐν τῷδε τῷ ἱματίῳ τόδε τὸ λευκόν ἐστιν. ἢ αἰσθητὰ λέγει τὰ ὑποκείμενα καὶ καθ αὐτὰ ὄντα· ταῦτα γὰρ ἄτομα· τοιαῦται δὲ αἱ ἄτομοι οὐσίαι. τὸ οῦν σχεδὸν διὰ τὰ κατὰ συμβεβηκὸς προσέθηκε· διὰ τοῦτο γὰρ σχεδόν, 30 ἐπεὶ κυρίως γε οὐδενός.

15 Δείξας δέ, τίνα ἐστὶ τῶν ὄντων, ᾶ μηδενὸς ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι πέφυκε, λέγει περί τούτων, ὧν μηδεν άλλο κατηγορεῖται. καὶ ὅτι μέν ἐστί τινα τῶν ὄντων τοιαῦτα, δείξειν ὑπερτίθεται, ἐρεῖ δὲ ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς περὶ τούτου. εἰ γὰρ ἐπ' ἄπειρον προΐοι ἄλλο ἄλλου κατηγορούμενον, οὐδ' ἄν ἔσγατόν τι εἴη· τῶν γὰρ ἀπείρων οὐγ οἶόν τέ ἐστιν ἔσγατόν τι 35 20 είναι· έστι δὲ έσχατον· τοιοῦτον γὰρ τὸ ἄτομον· οὐκ ἄρα ἐπ' ἄπειρον αί κατηγορίαι. νῦν δὲ ὡς δεδειγμένω καὶ ὁμολογουμένω αὐτῷ γρῆται. ὧν μὲν οὖν μηδὲν κατηγορεῖται ὥσπερ τῶν ἀνωτάτω γενῶν, κατὰ τούτων οὐδὲν έστι, φησίν, ἀποδεῖξαι κατηγορούμενον εἰκότως οδ γάρ μηδὲν κατηγορεῖται, τούτου οὐδ' ἄν ἀποδειγθείη κατηγορεῖσθαί τι ή γὰρ ἀπόδειξις τῶν 25 όντων, καὶ γὰρ εἰ τὸ δεικνύμενον κατηγορεῖσθαι διά τινος δείκνυται, ώς 40 δείξει, διά τε τῶν ἐπομένων αὐτῷ, ιὧ δείχνυταί τι ὑπάρχον, καὶ διὰ τῶν, οῖς ἕπεται τὸ δειχνύμενον ὑπάρχειν αὐτῷ, μηδὲν δὲ τῷ προκειμένῳ ὑπάρχει, οὐδ' ἄν δύναιτο δείχνυσθαί τι αὐτῷ ὑπάρχον. προσέθηκε δὲ αὐτῷ τὸ πλην εἰ μη κατὰ δόξαν, τοῦτ' ἔστι 'μη ἀληθῶς μὲν κατὰ δόξαν 30 δέ τινων' εἰ γάρ τις οἴοιτο καὶ τούτων εἶναί τινα ἐπαναβεβηκότα κατηγορούμενα αὐτῶν, δεικνύοιτ' ἄν κατά την εἔησιν την τούτου κατηγορούμενόν 45 τι καὶ τούτων. οὐ γὰρ ταὐτὸν ἀποδεῖξαί τε καὶ συλλογίσασθαί τι, διότι έδοξέ τινι η συνεχώρησε συγχωρεῖται γάρ πολλά | καὶ ψευδη, δι' ὧν 98ν συλλογισμός μέν ἄν γένοιτο, ἀπόδειξις δὲ οὔ. εἰ γάρ τις λάβοι συγγωρή-35 σαντός τινος την οὐσίαν ου εἶναι καὶ τὸ ου εν πάλιν, οὖτος αν συλλογίσαιτο, δτι ή οὐσία εν. οὐ μὴν ἀπόδειξις τοῦτο· οὐ γὰρ τὸ ὂν τῆς οὐσίας ὡς γένος οὔτε τὸ εν τοῦ ὄντος κατηγορεῖται· ὁμώνυμα γὰρ τό τε ὂν καὶ τὸ

² ante mhdenos add. catà Ar. (sed om. Af) 3 próceitai a 4 taúths B: aúths 6 cathhórhse coir. ex cathhorhór . (evan. 2 lit.) $B^1,$ ut videtur 9 ye om. a 10 cathhorhórai B: cathhorhórai a 12 post dè add. caí a 13 toú, tò a 15 two óntwo tína éstina 17 úpotídetai a én toús Tstérois ánaluticoïs] I 22 21 úmologhménum a $27.\ 28$ úpárcein (y $B^2)$ B 36 toúto a: toútou B ús om. a

εν. δύναται τὸ κατὰ δόξαν εἰρῆσθαι καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ συμβεβηκὸς κατη-98 τορίας τος γὰρ αί ἄτομοι ⟨καὶ⟩ αἰσθηταὶ οὐσίαι οὐδενὸς ἀληθῶς κατηγο- δ ρούμεναι κατὰ συμβεβηκὸς κατηγοροῦνταί ποτε, οὕτως καὶ τῶν ἀνωτάτω γενῶν ἀπλῶς μὲν οὐδὲν κατηγορηθήσεται, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ κατὰ δόξαν τῶν ὑστέρων τι καὶ σαφηνείας χάριν, οἴον ἄν εἴπωμεν τὴν οὐσίαν ἄνθρωπον. ἢ κατὰ δόξαν εἴρηκε τὸ ἐνδόξως καὶ διαλεκτικῶς, ὥσπερ εἶπεν 10 ἐν τοῖς Τοπικοῖς "ἡ διαλεκτικὴ ἐξεταστικὴ οὖσα πρὸς τὰς άπασῶν τῶν ἐπιστημῶν ἀρχὰς ὁδὸν ἔχει". διὸ ἔνεστι διαλεκτικῶς πως καὶ περὶ τῶν πρώτων συλλογίζεσθαι δεικνύντας, ὅτι ὑπάρχει αὐτοῖς, ἄν οὕτω τύχη, τὸ ο εν (ἐν γὰρ αὐτῶν εκαστον), ἀλλὰ καὶ τὸ ὄν.

10 εν (εν γάρ αὐτῶν εκαστον), ἀλλὰ καὶ τὸ ὄν. Τῶν μὲν οὖν ἀνωτάτω γενῶν οὐκ ἔστι δεῖξαι κατηγορούμενόν τι, αὐτὰ δὲ ἄλλων· ὁ γὰρ λαβών τὸν ἄνθρωπον ζῷρον εἶναι τὸ δὲ ζῷρον οὐσίαν 15 ἀπέδειξε τὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρώπου κατηγορουμένην. ἀνάπαλιν ἐπὶ τῶν καθ' έκαστα καὶ ἀτόμων αὐτὰ μὲν οὐχ οἶόν τε ἄλλων κατηγορούμενα ἀπο-15 δεῖξαι, δτι μηδὲ χατηγορεῖται δλως τινῶν, ἄλλα δέ τινα τούτων· τοῦ γὰρ Κλέωνος και τὸν ἄνθρωπον ἔστι κατηγορούμενον δεῖξαι, ἄν λάβωμεν γελαστικόν αὐτὸν εἶναι, πᾶν δὲ γελαστικόν ἄνθρωπον εἶναι · όμοίως καὶ ζῶον 20 χαὶ οὐσίαν. ἀλλὰ χαὶ ὅτι ⟨τὰ⟩ μεταξὺ τῶν τε ἀτόμων χαὶ τῶν πρώτων γενῶν καὶ κατηγορούμενά τινα ἔχει καὶ αὐτὰ ἄλλων κατηγορεῖται, δῆλον. 20 διὸ καὶ αί ζητήσεις καὶ οί συλλογισμοὶ καὶ αί ἀποδείξεις περὶ τούτων γίνονται τῶν ἐν μέσφ, ⟨ά⟩ καὶ αὐτὰ ἄλλων κατηγορεῖται καὶ αὐτῶν ἄλλα. τὸ δὲ σχεδὸν προσέθηκεν, ὅτι γένοιτο μὲν ἄν ζήτησις καὶ περὶ τῶν ἀνωτάτω γενῶν, οἶον εἰ δέκα τὰ ἀνωτάτω γένη, καὶ εἰ τὸ ὂν ἢ τὸ εν 25 γένος, καὶ εἰ ταὐτὰ τὸ ὂν καὶ τὸ εν ἢ ετερα ὁμοίως. ἀλλ' αῖ γε πλεῖσται 25 καὶ κοινόταται περὶ τῶν μεταξό. ἔτι περὶ τῶν ἀνωτάτω, εἰ καὶ συλλογιζοίμεθα καὶ δεικνύοιτό τι, οὐκ ἀποδεικτικῶς ἀλλὰ ἐκ τῶν ὑστέρων δεικνύοιτ' άν. οὸ γὰρ διὰ τῶν κατηγορουμένων· τὸ γὰρ τὴν οὐσίαν νοητὴν λέγειν ἢ αἰσθητήν τὰ ὕστερα κατηγορεῖν ἐστιν αὐτῆς. ὕστερα γὰρ ταῦτα τῆς οὐσίας. 30 τούτων οὖν χάριν καὶ τῶν τοιούτων εἶπε τὸ καὶ σχεδὸν οἱ λόγοι καὶ 30 αί σχέψεις μάλιστά είσι περί τὰ μεταξύ. χαὶ γὰρ εἰ μὴ αὐτῷ τι (τῶ) πρώτω ὑπάργον ἀποδείχνυται, ἀλλ' αὐτό γε ἄλλφ· ὁμοίως καὶ κατὰ τοῦ ἀτόμου τι δείχνυται. ὥστε γίνονται μὲν καὶ περὶ τούτων σκέψεις, αλλ' αι γε πλεισται περί των μεταξύ· άμφω γάρ ταῦτα έχει. ην μέντοι παραδίδωσιν έχλογήν τε καὶ μέθοδον, ούτε έπὶ τῶν ἀνωτάτω γενῶν ούτε 35 35 επί τῶν ἀτόμων άρμόζει, ἀλλ' ἐπὶ τῶν μεταξύ· καὶ γὰρ τὸν ὑποκείμενον καὶ τὸν κατηγορούμενον ἐν τῷ προβλήματι δεῖ τῶν μεταξὸ εἶναι. οὕτως

² καὶ a: om. B 3 οὕτω a 5 σαφηνίας a 7 ἐν τοῖς Τοπικοῖς] I 2 p. 101 b 3 8 περὶ B: πρὸς a 11 ἀποδεῖξαι a 18 τὰ a: om. B 21 ὰ addidi: γὰρ post καὶ prius add. a 23 δέκα τὰ] δὲ κατὰ aB 24 ταὕτα a post ταὐτὰ add. δν a (ἐστι Waitz Org. I p. 29): eras. B $\mathring{\eta}$ ex $\mathring{\eta}$ corr. B 25 τῶν (ante μεταξύ) a: τοῦ B 25. 26 συλλογιζοίμεθα Waitz Org. I p. 29: συλλογιζόμεθα aB 27 post νοητὴν expunxit εἶναι B¹ 29 οῦν B: γὰρ a 30 μάλιστά εἶσι aB (d): εἶσὶ μάλιστα Ar. τὰ μεταξύ B: τῶν μεταξύ a: τούτων Ar. 31 τῷ a: om. B δμοίως ἄλλῷ a 32 post δείκνυται add. εἶ μἢ καὶ αὐτὸ κατ' ἄλλου a 36 οὕτω a

γὰρ εξομεν λαβεῖν καὶ τὰ έκατέριο αὐτῶν έπόμενα, τοῦτ' ἔστι κατηγορου-98ν μένους αὐτῶν ὅρους, καὶ οἶς αὐτοὶ ἕπονται, τοῦτ' ἔστι ἑκατέρφ ὑποκειμένους. διά γάρ τούτων τὴν τῶν προτάσεων εύρεσιν ὑπογράφει λαμβάνων πρὸς 40 τούτοις εν τη εκλογη και τα μηδετέρω επόμενα των εν τῷ προβλήματι 5 δρων. ἢ κατὰ τὰ ὑφηγημένα δυνάμεθα τὸ μὲν ἀνωτάτω γένος ὑπάρχον τινὶ δειχνύναι, εἰ λάβοιμεν, οἰς ἔπεται· ταῦτα γὰρ χρήσιμα πρὸς τὴν κατὰ παντός κατηγορίαν, ώς δείξει έγει δε τά, οῖς επεται. πάλιν δ' αὖ τῷ έσγάτω καὶ ἀτόμω τι ὑπάργον ἐκ τοῦ τὰ ἑπόμενα αὐτῷ λαβεῖν, ἃ ἔστιν 45 έπ' αὐτοῦ λαβεῖν, ἐπειδὴ τὰ κατηγορούμενα ἔχει. οὐ γὰρ ἐπὶ πάντων 10 ληψόμεθα καὶ τὰ ἐπόμενα αὐτοῖς καὶ οἶς αὐτὰ ἔπεται, εἰ μὴ τοιαῦτα εἴη, άλλ' ἐφ' ὧν θάτερον μόνον ἔστι λαβεῖν, | τοῦτο ληφθήσεται, καὶ ὁ πρὸς 99τ αὐτὸ συλλογισμὸς κατὰ τοῦτο γενήσεται. ἢ εἰ ἄρα καὶ ἐπὶ τούτων, λαμβάνοιμεν ἄν τά τε πρὸς δόξαν καὶ τὰ κατὰ συμβεβηκός.

η, 4361 - Δεῖ δὴ τὰς προτάσεις περί ἕναστον αὐτῶν λαβεῖν.

15 Εἰπών, τίνα ἐστί, περὶ ὧν αἱ ζητήσεις μάλιστα καὶ αἱ σκέψεις γίνονται (ὅτι ταῦτα, οἰς καὶ ἔπεταί τινα καὶ αὐτὰ ἔγει, οῖς ἔπεται· ταῦτα γάρ ἐστι 5 τὰ μεταξὸ τῶν τε πρώτων γενῶν καὶ τῶν ἀτόμων οὐσιῶν), εἰπὼν δὲ καί, τίνα μέν δείχνυται περὶ τῶν πρώτων γενῶν (ὅτι γὰρ αὐτὰ ἄλλοις ὑπάρχει), τίνα δὲ περὶ τῶν ἀτόμων (ὅτι γὰρ τούτοις ἄλλα), πῶς εύρήσομεν καὶ 20 ληψόμεθα προτάσεις έπὶ τοῦ προχειμένου εἰς δεῖξιν προβλήματος, ὑπογράφει τε καὶ διδάσκει. ποιεῖται δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τῶν μεταξύ, ἃ καὶ αὐτὰ ἄλλοις 10 καὶ ἄλλα τούτοις ὑπάργει. ἔνεστι δέ, ἐξ ης ποιεῖται διδασκαλίας, ὡς εἶπον, καὶ τὰ πρῶτα γένη λαμβάνοντας, οἶς ταῦτα ἔπεται, ἐκλέγειν καὶ πάλιν τὰ άτομα τὰ τούτοις ἐπόμενα. τέσσαρα δὲ εἶπεν εἶναι προβλήματα, καθόλου 25 καταφατικόν, καθόλου ἀποφατικόν, ἐπὶ μέρους καταφατικόν, ἐπὶ μέρους άποφατικόν. εἰς δὴ τὴν δεῖξιν τῶν προβλημάτων τούτων έκάστου πῶς 15 εὐπορήσομεν τῶν οἰχείων προτάσεων χαί, ⟨ώς⟩ αὐτός φησιν, ἐχληψόμεθά τε καὶ ἐκλέξομεν, ὑπογράφει. δεῖ δὴ προβλήματος, φησί, προβληθέντος πρῶτον έκλαβεῖν καὶ γωρίσαι καὶ ἐκθέσθαι ἑκάτερον τῶν ἐν τῷ προβλήματι ὅρων• 30 ἔστι δὲ ὁ μὲν ὑποχείμενος αὐτῶν ὁ δὲ χατηγορούμενος. τὸ γάρ αὐτὸ πρῶτον τούτου ἐστὶ δηλωτικόν· περὶ οὖ γὰρ λαβεῖν βουλόμεθα τὰς 20 προτάσεις, τοῦτό φησι δεῖν πρῶτον ὑποτίθεσθαι. βουλόμεθα δὲ περὶ τῶν δρων τῶν ἐν τῷ προβλήματι προτάσεις τινὰς λαβεῖν ἢ συναπτούσας αὐτοὺς η διαιρούσας. καὶ μετά τὸ τοὺς ὅρους ἐκλαβεῖν οὕτω τὸν ἑκατέρου, τοῦ τε 35 ύποχειμένου δρου καὶ τοῦ κατηγορουμένου, δρισμὸν λαμβάνειν καὶ τὰ ἑκατέρφ

¹ et 2 post ἔστι add. τοὺς a 7 δείξει] e. 28 p. 43 b 39 8 ὑπάρχον scripsi: ύπάρχει Β: ὑπάρχειν a αὐτοῦ a 14 αὐτῶν om. Ar. (τούτων nm) et Alex. ipse p. 300,22 λαβεῖν B (cf. p. 300, 22): οὕτως ἐκλαμβάνειν a et Ar. om. a 23 καὶ τὰ ex κατὰ corr. B 24 τὰ add. B^2 27 οἰκείων B: ἐκείνων a ώς a: om. B

αὐτῶν ἴδια: πράγματα γὰρ τοὺς ὅρους τοὺς ἐν προβλήματι λέγει. καὶ 99r μετά ταῦτα ἐκλέγειν φησὶ δεῖν ὅλως, ὅσα ἔπεται έκατέρω τῶν δρων, 25 επονται μέν οὖν καὶ οἱ όρισμοὶ τοῖς, ὧν εἰσιν όρισμοί, καὶ τὰ ἴδια· ἀλλά. ταῦτα μὲν μόνοις αὐτοῖς ἔπεται, ὡς τὸ ζῷον λογικὸν θνητὸν ἀνθρώπω 5 καὶ τὸ γελαστικόν · διὸ καὶ ἴσα ἐστὶν αὐτοῖς καὶ ἀντ' αὐτῶν, καὶ οὐ μόνον επεται ταῦτα αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τούτοις διὰ τὸ ἀντιστρέφειν τὰ ἐπ' ἴσης λεγόμενα. ἕπεται δ' αὐτοῖς καὶ τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραί, ταῦτα ⟨δ'⟩ οὐκέτι 30 μόνοις, (ώς) τὸ ζῷον ἀνθρώπω καὶ τὸ δίπουν· ταῦτα καὶ ἰδίως ἐπόμενα είπε. δηλον δέ, δτι τὰ έπόμενά τινι καὶ κατὰ παντὸς αὐτοῦ κατηγορεῖται. 10 μετά δὲ ταῦτά φησι δεῖν ἐκλέγειν τε καὶ ἐκλαμβάνειν ταῦτα, οἶς αὐτὰ επεται τὰ πράγματα, τοῦτ' ἔστιν αὐτὰ τὰ κείμενα ἐν τῷ προβλήματι· ἐν τῷ προβλήματι δέ εἰσιν οί τοῦ προβλήματος ἄροι. οἶον εἰ ζῷόν ἐστιν ὁ δρος, τίνι τὸ ζῷον ἔπεται· ἔπεται δὲ τὸ ζῷον τῷ τε ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς 35 εἴδεσι πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτό, τῷ δὲ ζώω τὸ ἔμψυγον. οὐκέτι γὰρ τά, οἶς 15 Επεται ό τοῦ προβλήματος δρος, κατὰ παντὸς δρου τοῦ ἐπομένου αὐτοῖς κατηγορείται, αλλ' έμπαλιν ό όρος έκείνων έκάστου κατά παντός· τὸ γὰο έπόμενον ἐστι τὸ κατὰ παντὸς κατηγορούμενον. ἔτι φησὶ δεῖν ἐκλέγειν καὶ όσα μη ἐνδέχεται αὐτοῖς ὑπάρχειν, οἶον τῷ ἀνθρώπῳ τὸ χρεμετιστιχόν, 40 τῷ ζώω τὸ ἄψυγον. οἶς δὲ αὐτὸ οὐκ ἐνδέγεται ὑπάργειν, οὐκέτι φησὶ 20 δεῖν ἐχλαμβάνειν· τὰ γὰρ αὐτά ἐστι τά τὲ μὴ ὑπάρχοντα αὐτῷ χαὶ οἰς αὐτὸ μὴ ὑπάρχει διὰ τὸ τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἀντιστρέφειν ἑαυτώ. οὐκ ην δὲ τοιαῦτα τὰ ἐπόμενα αὐτοῖς καὶ οἶς αὐτὰ ἔπεται· τῷ γὰρ ζῷῷ ἔπεται μεν τὸ ἔμψυχον, αὐτὸ δὲ ἔπεται ἀνθρώπω, ἵππω, τοῖς εἴδεσι τοῖς αῦτοῦ. διά τοῦτο ἀμφοτέρων ἐχείνων τὴν ἐχλογὴν ἦξίωσεν ἡμᾶς ποιεῖσθαι διὰ τὸ 45 25 μη άντιστρέφειν το καθόλου καταφατικόν έαυτῷ. τῶν δὲ μη ύπαργόντων αὐτοῖς καὶ οῖς αὐτὰ μὴ ὑπάρχει, οὐκ ἔστιν ἀμφοτέρων ἐκλογή, Εστι ταὐτά 99ν έστι ταῦτα καὶ ἀντιστρέφει.

Φησὶ δὲ δεῖν διαιρεῖσθαι καὶ αὐτῶν τῶν ἑπομένων, ὅσα τε ὡς ἐν τῆ οὐσία αὐτῶν περιεχόμενα καὶ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενα ἔπεται αὐτοῖς, 30 καὶ ὅσα ὡς ἴδια καὶ ὅσα ὡς συμβεβηκότα. οὐ γὰρ ταὐτὰ τὰ ἴδια τοῖς ἐν τῆ οὐσία καὶ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορουμένοις καὶ οὕτως ἑπομένοις· τὸ μὲν 5 γὰρ ζῷον καὶ τὸ λογικὸν ἕπεται τῷ ἀνθρώπῳ ὡς καθ' αὐτά τε καὶ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενα, τὸ δὲ γελαστικὸν ὡς ἴδιον οὐ μὴν καὶ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον. ταῦτα γὰρ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖταί τινος 35 κυρίως, ὅσα ἐν τῷ ὁριστικῷ λόγῳ περιέχεται, ὧν τῆς ἐνεργείας στερόμενον τό, οῦ κατηγορεῖται ταῦτα, εἰς τὸ παντελὲς οὐδ' ἄν ὅλως εἴη· οἰον ἄνθρωπος, εἰ μὴ ζῷον εἴη, οὐδ' ἄν εἴη· ὁμοίως εἰ μὴ λογικόν, ὡς πάντως 10

¹ post èv add. τῷ a 4 ὡς B: οἶς a λογικὸν] ογικὸν in ras. B^2 5 ἐστὶν om. a 7 δ' addidi 8 ὡς addidi 10 λαμβάνειν a 14 αὐτὸ ex αὐτὸν, ut videtur, corr. B 16 κατὰ om. a 17 παντὸς B: τινος a 18 τὸ B: τῷ a 21 αὐτὸ] ὸ in ras. B^2 έαυτῷ B: αὐτῷ a 23 αύτοῦ scripsi: αὐτοῦ aB 26 ἔσται a 28 τε ὡς a: τέως B 30 ὡς prius corr. B^1 36 ante οὐδ' add. κατ a 37 εἰ μὴ alterum corr. ex 2 lit. (εἰ?) B^2

καὶ λογίζεσθαί ποτε, ἢ μὴ θνητόν, ὡς πάντως ἀποθανούμενον. καὶ ὁρισμὸς 99ν δὲ πᾶς ἐν τῷ τί ἐστιν. οὐκέτι δὲ τὸ γελαστικὸν τοιοῦτον ⟨ἄν⟩ εἴη· οὕτε γάρ ἐν τῷ ὁρισμῷ περιέχεται, οὕτε οὕτως ὑπάρχει αὐτῷ, ὡς καὶ τῆς ένεργείας τῆς κατ' αὐτὸ ** κωλύομεν τὴν ὅπαρξιν· καὶ γὰρ μηδέποτε 5 γελών τῷ κεκωλῦσθαι οὐδὲν κεκώλυται ἄνθρωπος εἶναι. οὕτως δόξει καὶ 15 τῆς γῆς ἴδιον εἶναι τὸ ὕεσθαι καὶ τῆς σελήνης τὸ ἐκλείπειν· κυρίως γὰρ τὸ έχλείπειν ἐπὶ μόνης τῆς σελήνης. τὰ δὲ ὡς συμβεβηχότα ἐπόμενά ἐστιν, όσα κατηγορούμενά τινος μήτε ώς εν τῷ τί ἐστι μήτε ώς ἴδια κατηγορεῖται αὐτοῦ· τοιαῦτα δ' ἄν εἴη, ἃ οἶά τε καὶ ἄλλοις τισὶν ὑπάρχειν, ὡς τὸ 10 λευχόν τῷ ψιμυθίῳ καὶ ἀνθρώπῳ τὸ περιπατεῖν. δεῖ δέ, φησί, καθόλου τῶν ἑπομένων τινὶ διακρίνειν, ποῖα κατ' ἀλήθειαν καὶ ποῖα δοξαστικῶς 20 επεται, τοῦτ' ἔστι κατὰ τὰς τῶν πολλῶν ἢ τὰς τῶν τινῶν δόξας· ἐκ τῶν τοιούτων γάρ οἱ διαλεκτικοὶ συλλογισμοί, οἶον ὅτι τῇ ὑγεία ἔπεται τὸ εἶναι μεγίστω ἀγαθῷ (τοῦτο γὰρ κατὰ δόξαν) ἢ τῷ ἀγαθῷ τὸ ἀγαθοὺς ποιεῖν. 15 ή μεν γάρ πλειόνων τῶν επομένων ἀμφοτέροις τοῖς ὅροις εὐπορία θάττω τὴν εὕρεσιν ήμῖν παρέξει τῶν τε προτάσεων καὶ τοῦ συμπεράσματος, ἡ δὲ τῶν ἀληθεστέρων μᾶλλον ἀποδειχτιχὸν ποιήσει τὸν συλλογισμόν. τούτου 25 οὖν χάριν ἢξίωχε διαχρίνειν τά τε ἐν τῷ τί ἐστι χατηγορούμενα τῶν ἑπομένων καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ συμβεβηκέναι δοκούντα.

20 p. 43 b 11 Δ εῖ δὲ ἐκλέγειν μὴ τὰ ἑπόμενα τινί, ἀλλ' ὅσα ὅλφ τῷ πράγματι ἕπεται.

Δεῖν φησι τὰ ἐπόμενα τοῖς ὅροις τοῖς ἐν τῷ προκειμένῳ προβλήματι ἐκλέγοντας μὴ τὰ τινὶ αὐτῷν ἑπόμενα ἐκλέγειν ἀλλὰ τὰ παντί· εἰ γὰρ 30 ὅρος εἰη ἄνθρωπος, οὐ τὸ τινὶ ἀνθρώπῳ ἐπόμενον ἐκλεκτέον ἀλλὰ τὸ ὅρος εἰη ἄνθρωπος, οὐ τὸ τινὶ ἀνθρώπῳ ἐπόμενον ἐκλεκτέον ἀλλὰ τὸ πάση. οὕτως γὰρ εὐπορήσομεν καθόλου προτάσεων, ὧν χωρὶς ἀδύνατον συλλογισμὸν γενέσθαι· διὰ γὰρ τοῦτο οὐδὲ ἀδιορίστως ἐκλαμβάνοντας τιθέναι φησὶ δεῖν ἀλλὰ προστιθέντας τὸ παντὶ ἔπεσθαι. ῷ γὰρ ὅρος ἐστὶν 35 ὁ ἄνθρωπος ἢ πάλιν ⟨ἡ⟩ ἡδονή, οὖτος τότε τὸν συλλογισμὸν πρὸς τὸν περιλάβη· περιλαμβάνεται δὲ ὁ μὲν ἄνθρωπος ὑπὸ τοῦ παντὶ αὐτῷ ἑπομένου, ἡ δὲ ἡδονὴ ὑπὸ τοῦ πάση ἡδονῆ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. καὶ γὰρ εἰ τὸ ὀφεῖλον δειχθῆναι ἐπὶ μέρους εἰη, τὸ παντὶ ὑπάρχον ἔνεστι καὶ τινὶ λαβεῖν ὑπάρχον. ἀλλὰ καὶ τά, οἶς αὐτὰ ἔπεται ὅλοις, οὐ μέρεσιν 10

αὐτῶν, ταῦτα ἐκλεκτέον· τὸ γὰρ ζῷον οὐχ ἔπεται παντὶ ἐμψόχω, παντὶ 99ν δὲ αἰσθητικῶ καὶ παντὶ ἀνθρώπφ. ταῦτα ἄρα καὶ οὐκ ἐκεῖνο ἐκλεκτέον έκλέγοντας, οἶς τὸ ζῷον Επεται· Εσται γὰρ οὕτως κατὰ παντὸς τούτου, οἷ επεται· διά γάρ των τοιούτων αί καθόλου προτάσεις. οὐκέτι μέντοι, φησί, 5 τὸ ἐπόμενόν τινι δεῖ ὅλον ἐχλέγειν· ἔπεται μὲν γὰρ ἀνθρώπφ τὸ ζῷον, οὐ 45 μήν παν, καὶ τῆ γραμματικῆ ἐπιστήμη, οὐ μήν πασα οὐδὲ δεῖ ζητεῖν τὸ οῦτως ἐπόμενον· ίχανὸν γὰρ πρὸς τὴν τῶν προτάσεων λῆψιν | τὸ ἔπε-100ε σθαι μόνον. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν τοῦ μὴ δεῖν τὰ ἐπόμενα τοιαῦτα ζητεῖν καὶ ἐν τῶ Πεοὶ ἐρμηνείας ἀποδέδωκε, δι' ὧν εἶπεν "ἐπὶ δὲ τοῦ κατηγο-10 ρουμένου χαθόλου τὸ χαθόλου χατηγορεῖν οὐχ ἔστιν ἀληθές" οὐ γὰρ έσται τις πρότασις, εν ή τοῦ καθόλου τὸ καθόλου προσκατηγορήσομεν, "οἶον ἔστι πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον". τὸ αὐτὸ δὴ καὶ νῶν λέγει, καὶ 5 δείχνυσί γε, πῶς ἄγρηστόν τέ ἐστι τὸ οὕτως ἐκλέγειν πειρᾶσθαι τὰ ἑπόμενα καὶ πρὸς τῷ ἀγρήστω καὶ ἀδύνατον· ἀδύνατον γὰο πάντα ἄνθρωπον πᾶν 15 ζώον είναι η πάντα ἄνθρωπον πᾶν γελαστικόν. οὐ δη τὸ έπόμενον πᾶν ληπτέον αλλά τό, ῷ ἔπεται· τὸν γὰρ ἄνθρωπον καθόλου ληπτέον, ῷ τὸ ζῷον ἔπεται, τοῦτο παντὶ τιθέντας ἀνθρώπω ἐπόμενον· οὕτως γὰρ εὐπορή- 10 σομεν καθολικών προτάσεων. όμοίως καὶ ώ παντὶ ὁ ἄνθρωπος επεται. δίποδι μὲν γὰρ παντὶ οὐχ ἕπεται, παντὶ δὲ βουλευτικῷ. τὸ δὲ καθάπερ 20 καὶ προτεινόμεθα ἔστι 'καθάπερ καὶ προτείνομεν ἐν τῆ χρήσει'. λέγομεν γάρ πάντα ἄνθρωπον άπλῶς ζῷον, ἀλλ' οὐ καὶ πᾶν ζῷον, καὶ πᾶσαν ήδονην κατά φύσιν άπλῶς, άλλ' οὐ πᾶν κατά φύσιν· οὐ γὰρ τῷ έπομένῳ τὸ πᾶν ἀλλὰ τῷ ὑποκειμένω, ιὧ ἕπεται, προστίθεται.

p. 43622 "Όταν δ' δπό τινος περιέχηται τὸ προχείμενον, ῷ τὰ 15 25 επόμενα δεῖ λαβεῖν, τὰ μὲν τῷ καθόλου επόμενα ἢ μὴ επόμενα οὐχ ἐχλεχτέον ἐν τούτοις.

Τὸ λεγόμενον ἐστιν· ὅταν ὁ κείμενος ὅρος, ⟨δς⟩ μέρος ἐστὶ τοῦ προβλήματος, οδ τὰ ἐπόμενα ζητοῦμεν, ὑπό τινος περιέγηται ἐπομένου αὐτῷ, οίον ως άνθρωπος ύπὸ τοῦ ζώου, οὐκέτι φησί δεῖν ἐκλέγειν, ὅσα τῷ περιέ-30 γοντι τὸν κείμενον δρον ἕπεται οἶον τῷ ζώω, εἰς τὸ δεικνύναι καὶ ταῦτα 20 έπόμενα τῷ περιεχομένῳ· οὖτος δ' ἦν ὁ ἄνθρωπος. φθάνει γὰρ ταῦτα είληφθαι δυνάμει, ότε έλήφθη έπόμενον το ζώον τῷ ἀνθρώπω· τούτου γάρ ληφθέντος είληπται δυνάμει καὶ τὰ τῷ ζώφ ἐπόμενα ἔπεσθαι τῷ άνθρώπω οἶον ή οὐσία, τὸ ἔμψυγον, τὸ αἰσθητικόν. ὧς δὲ τὰ τούτω 35 έπόμενα επεται τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτως καὶ τὰ μὴ ἐπόμενα τούτῳ δῆλον ὅτι 25

³ οίς B: ώς a 5 ὄλον δεῖν α μέν om. a 6 οὐδὲ Β: οὐ δη α 9 Περὶ έρμηνείας] c. 7 p. 17 b 12—16 13 λέγειν a 17 ούτω a 22 άπλῶς om. a 24 προχείμενον B (n): ὑποχείμενον a et Ar. 26 ἐν τούτοις non lemmatis sed textus 27 δς addidi ἐστὶ Β: ὢν a 29 ante ἄνθρωπος add. ὁ a 32 ὅτε ex οὅτε corr. Β: ὅπερ a 33 ἕπεσθαι Β: ἕπεται a verba in aB 31 ётета а 35 ούτω α

οὐδὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἀκολουθήσει, τὸ ἄψυγον, τὸ ἀναίσθητον, τὸ ἀσώματον. 100 τ οὐκέτ' οὖν χρὴ περὶ ταῦτα κατατρίβεσθαι καὶ ταῦτα ἐκλέγοντας τιθέναι τὰ κείμενα ήδη. ούτε οὖν τὰ τῷ περιέγοντι τὸν κείμενον ὅρον ἐπόμενα ἐκλέγειν έτι δεῖ οὔτε τὰ μὴ ἐπόμενα τούτω. τὰ μὲν οὖν τῷ χαθόλου ἐπόμενα 5 οἶον τῷ ζψω, δ ἦν περιέχον τὸν ἄνθρωπον, οὐ χρὴ ἐχλέγειν ἔτι, τὰ δὲ οίχεῖα καὶ ἰδίως ἐπόμενα τῷ ἀνθρώπῳ, ὰ μηκέτι τῷ γένει αὐτοῦ ἔπεται, 30 τῷ ζώω, ταῦτα ἐκλεκτέον· ἔστι γάρ τινα, ἃ τῷ ἀνθρώπῳ ἔπεται τῷ γένει αὐτοῦ, τῷ ζώω, μὴ ἐπόμενα. ὧν τὰ μὲν καὶ κυρίως ἐστὶν ίδια τοῦ ἀνθρώπου, ώς τὸ γελαστικόν, ώς τὸ βουλευτικόν, τὰ δὲ ώς πρὸς ἄλλα ἔδιά 10 ἐστιν αὐτοῦ, ὡς τὸ λογικόν· ὡς γὰρ πρὸς τὸ ἄλογον ἔδιον γίνεται τοῦ ανθρώπου καὶ οὸγ ἔπεται τούτων οὐδὲν τῷ ζώω. ὁμοίως τὸ πεζόν, τὸ 35 δίπουν καὶ ὅσα τοιαῦτα· ταῦτα γὰρ ὡς ἔδια λαμβάνοντας τιθέναι χρή, έπεὶ μὴ επεται τῷ περιέχοντι αὐτὸ γένει μηδὲ διὰ τὸ ἐκείνῳ κεῖσθαι έπόμενα καὶ αὐτῷ δύναται δείκνυσθαι καὶ αὐτὰ έπόμενα. οὐ γὰρ ὅσα 15 έκαστφ τῶν εἰδῶν ὑπάρχει, ταῦτα καὶ τῷ γένει· ἀνάγκη γὰρ τοῖς διαφέρουσιν εἴδεσιν ἴδιά τινα ὑπάρχειν αὐτοῖς καὶ μὴ δύνασθαι καὶ τοῖς αντιδιαιρουμένοις αὐτοῖς εἴδεσιν ὑπάρχειν. καὶ οὐκ ἀν ἔποιτο τῷ γένει 40 τὰ γὰρ τῷ γένει ἑπόμενα κατὰ παντός τε καὶ αὐτοῦ κατηγορεῖται καὶ έκαστφ τῶν εἰδῶν ἕπεσθαι ἀνάγκη, ὰ δὲ έκαστφ τῶν εἰδῶν, οὐκέτι οὕτε 20 τῷ γένει οὕτε ἀλλήλοις. τοιαῦται δ' ἄν εἶεν καὶ αἱ οἰκεῖαι ἑκάστου εἴδους διαφοραί, δφ' ὧν δρίζονται.

p. 43b29 Οὐδὲ δὴ τῷ καθόλου ἐκλεκτέον, οἶς ἕπεται τὸ περιεγόμενον, οἶον ζώω, οἶς ἕπεται ἄνθρωπος.

25 κείμενος | δρος ό περιεχόμενος όπό τινος, προσχρήσθαι τῷ καθόλου τῷ 100 ν περιέχοντι καὶ λαμβάνειν ταῦτα τῶν, οἶς ἔπεται ὁ κείμενος ὅρος, οἶς καὶ αὐτοῖς ὁ περιέχων αὐτὸν ἔπεται. οἶον εἰ ἔστιν ὁ κείμενος ὅρος, οἶς καὶ αὐτοῖς ὁ περιέχων αὐτὸν ἔπεται. οἶον εἰ ἔστιν ὁ κείμενος ὅρος ἀνθρωπος, περιέχει μὲν τοῦτον τὸ ζῷον καὶ ἔπεται αὐτῷ. ὅταν δὴ ἐκλέγωμεν, οἶς ἔπεται ὁ ἄνθρωπος, οὐ ὁεῖ προσπαραλαμβάνειν τὸ ζῷον λέγοντας, ὅτι καὶ ὁ τοῦτο, λέγω δὲ τὸ ζῷον, ἔπεται ἐκείνοις, οἶς καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔπεται. τοῦτο γὰρ κεῖται δυνάμει· τὸ γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ ἀκολουθοῦν ἀκολουθεῖ καὶ οἶς ὁ ἄνθρωπος· ἡκολούθει δὲ τὸ ζῷον τῷ ἀνθρώπῳ. ὥστε καὶ οἰς ὁ ἄνθρωπος. οὐ δὴ τούτῳ προσχρηστέον ἔτι οὐόὲ ῥητέον, ὅτι ἔπεται τὸ καθόλου καὶ τὸ γένος, οἰς ἔπεται τὸ περιεχόμενον ὑπ' αὐτοῦ· πρὸς γὰρ τῷ 10

³ οὕτε B: εἴτ' a 4 δεῖ a: δὲ B ante μη add. ἔτι a 5 ἐχλέγειν B: χαὶ λέγειν a 6 ιδια χαὶ οἰχείως a 8. 9 τῷ ἀνθρώπῳ a 16 αὐτοῖς ex αὐτῷ corr. B^2 ; sequuntur ἴδια ἐχάστοῦ εἴδους χαὶ οἱ (spat. ca. 7 lit.) in B 17 αὐτοῖς om. a χαὶ add. B^2 : om. a 22 οὐδὲ] οἱ γὰρ a τῷ B corr.: τὸ a B pr. 26 ὑποχείμενος a 28 δὴ B: μη a 29 οὐ δεῖ scripsi: οὐδὲ aB προσλαμβάνειν a 31 ἀχολουθοῦν B^2 corr.: ἀχολουθον a B pr. 33 οὐ δὴ τούτῳ B: οὐ γάρ δὴ τοῦτο a

κεῖσθαι τοῦτο οὐδὲ πρόκειται ήμῖν ζητεῖν, τίνι τὸ γένος τοῦ ἐκκειμένου 100° δρου επεται, αλλά τίνι αὐτὸς οὖτος ὁ προχείμενος ὅρος. ἢ δύναται μαλλον τὸ λεγόμενον τοιοῦτον εἶναι· οὐος ὅταν πάλιν ἢ προχείμενον ἡμῖν ἐχλέγειν, τίσιν επεται τὸ χαθόλου χαὶ περιέγον τι, οὐ γρὴ λαμβάνοντάς τι τῶν ὑπὸ 5 τὸ χαθόλου, ῷ ἔπεται τὸ χαθόλου, ζητεῖν, οἶς τοῦτο ἕπεται· οἶον εἰ ζητοίημεν, τίσιν επεται τὸ ζῷον, οὸ δεῖ λαμβάνοντας τῶν ὑπὸ τὸ ζῷόν τι, 15 οἶς ἕπεται τοῦτο, ἐκλέγειν, ὅτι τούτοις καὶ τὸ ζιρον, οἶον τὸν ἄνθρωπον, οἶς ἕπεται ὁ ἄνθρωπος, ἐκλέγειν καὶ τιθέναι, ὅτι τούτοις καὶ τὸ ζῷον. άληθες μεν γάρ εστι τοῦτο τὸ πᾶσιν, οἰς ὁ ἄνθρωπος ἔπεται, καὶ τὸ ζῷον 10 επεσθαι· οὐ μὴν τοῦτ' ἦν προχείμενον ζητεῖν [εί], οἰς ἄνθρωπος επεται [χαὶ τὸ ζῷον ἔπεσθαι]. τότε γὰρ ἐκλέξομεν, τίσιν ὁ ἄνθρωπος ἔπεται, ὅταν ἢ περὶ 20 ανθρώπου ζητείν ήμιν προκείμενον οἰκειότερα γάρ ταῦτα τῆς τοῦ ἀνθρώπου έχλογής. ώς οὖν τὰ ἐπόμενα ἀνθρώπω ζητοῦντες οὐγ ὰ ζώω είπετο, εξελέγομεν (ἢν γὰρ εἰλημμένα δυνάμει), οὕτως οὐδέ, οἰς ἕπεται τὸ ζῷον, 15 εχλέγοντες ζητήσομεν καὶ εχλέζομεν, οἰς επεται τὸ περιεγόμενον ὑπὸ τοῦ ζώου. οἶον εἰ ἄνθρωπος περιέγεται ὑπὸ ζώου καὶ δεῖ λαβεῖν τοῦτο τὸ περιεγόμενον ύπὸ τοῦ ζώου, οὐ δεῖ λαμβάνειν ταῦτα, οἶς ἔπεται ὁ ἄνθρω- 25 πος· δυνάμει γάρ είληπται καὶ ταῦτα ἐν τῷ τὸν ἄνθρωπον κεῖσθαι, ώ επεται τὸ ζῷον· πᾶσι γάρ, οἶς ὁ ἄνθρωπος επεται, καὶ τὸ ζῷον ἀκολου-20 θήσει τὸ τῷ ἀνθρώπῳ ἐπόμενον. ἀμείνων οὲ δοχεῖ μοι εἶναι ῆὸε ἡ εξήγησις της λέξεως καὶ ἀκόλουθος τη προειρημένη. ή δε λέξις ἀσαφής έστι διὰ συντομίαν· ἔστι δὲ τοιαύτη 'οὐδὲ δὴ ἐπὶ τοῦ καθόλου τινὶ ἐκλέγοντας, οῖς τὸ καθόλου ἕπεται, ἐκλεκτέον, οἶς ἕπεταί τι τῶν ὑπὸ τὸ κα- 30 θόλου'. ἢ οΰτως οὐδὲ δὴ τῷ καθόλου ἐκλεκτέον, οἶς ἕπεται τὸ 25 περιεγόμενον ἀντὶ τοῦ 'οὐοὲ οὴ ἐπὶ τῶν καθόλου, ὧν ἐστι καὶ τοῖς ύποχειμένοις ύποχείμενα άλλα. οὐ γάρ ἐπὶ πάντων τῶν χαθόλου τοῦτο δυνατόν· τὰ γὰρ εἴδη τὰ ἀτόμων καθόλου μέν ἐστιν, οὐ μὴν καὶ ἕκαστον τῶν, οἶς επεται τὸ εἶδος (ταῦτα δέ ἐστι τὰ ἄτομα), ἄλλοις πάλιν αὐτὰ επεται· εἰ γὰρ άλλοις είπετο, οὐκ ἄν ἦν ἄτομά τε καὶ ἔσγατα. ποιουμένοις οὖν τὴν ἐκλογὴν 35 30 ἐπὶ τῶν τοιούτων καθόλου, ὧν καὶ τά, οἶς ἔπεται αὐτά, κἀκεῖνα ἔγει αὐτοῖς ύποχείμενά τινα, οἶς καὶ αὐτὰ πάλιν ἕπεται (τοιαῦτα δέ ἐστι καὶ οὕτως καθόλου τὰ γένη), ἐπὶ δὴ τῶν τοιούτων λαμβάνοντας τά, οἶς ἕπεται τὰ οὕτως καθόλου, οὐ ληπτέον τά, οἶς ἕπεται τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖς, οἶον ζητοῦντας, τίνι οξον ζώον επεται, οὐ ληπτέον, οξς ἄνθρωπος επεται, επεσθαι καὶ ζώον 40 35 άληθες μεν γάρ, οίς ἄνθρωπος Επεται, Επεσθαι καὶ τὸ περιέχον τὸν ἄνθρωπον, οὐ μὴν οἰχεῖον τῆς τοῦ ζώου ἐχλογῆς, εἰ ὁ χείμενος ὅρος τὸ ζῷον εἴη.

p. 43632 Αηπτέον δὲ καὶ τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ ἑπόμενα καὶ οἶς 100° ε̃πεται.

Έπεὶ ἔστι τινὰ προβλήματα στοχαστικὰ καὶ ἐκ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ τὰς δείξεις ἔχοντα, δεῖν φησι καὶ τὰ οὕτως ἐπόμενα τοῖς προκειμένοις ὅροις 45 5 καὶ οἶς αὐτοὶ οὕτως ἔπονται λαμβάνειν· οὕτως γὰρ διὰ τῶν τοιούτων δυνησόμεθα τὰ | περὶ τῶν τοιούτων προβλήματα συλλογίζεσθαι. ὅτι δὲ ὅμοιον 101 ἐκάστου συλλογισμοῦ τὸ συμπέρασμα ταῖς ἀρχαῖς, τοῦτ' ἔστι ταῖς προτάσεσιν, ἔδειξεν, ὅτε ἐδείκνυε μὴ δυνάμενον δυνατῷ ἀδύνατον ἀκολουθεῖν, οἴον ὅτι τῷ μετ' ἐσημερίαν χειμερινὴν πλέοντι τὸ εὐπλοεῖν (ὡς ἐπὶ πολὸ 10 γάρ) καὶ τῷ διαίτη τοιᾶδε χρωμένῳ τὸ ὑγιαίνειν· καὶ γὰρ τοῦτο ὡς ἐπὶ 5 τὸ πολύ· παλιν τῷ μοιχεύειν ἔπεται τὸ καλλωπίζεσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, καὶ τῷ κλέπτειν ὡς ἐπὶ τὸ πολὸ ἕπεται τὸ νύκτωρ πλανᾶσθαι.

p. 43 b 36 "Ετι (τὰ) πᾶσιν επόμενα οὐκ ἐκλεκτέον.

Τὸ πᾶσιν ἀντὶ τοῦ 'τοῖς δύο ὅροις τοῖς τοῦ προβλήματος'. οὔ φησι 15 δὲ δεῖν τὰ τοῖς δύο ἐπόμενα λαμβάνειν ὡς μηδενὸς ἐχ τῆς τῶν τοιούτων 10 μεταλήψεως καὶ συνθέσεως γινομένου συλλογισμοῦ. αὐτὸς μὲν οὖν ύπερτίθεται την τούτου δεῖξιν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα. ἔστι δὲ αἴτιον, ὅτι γίνεται μέν τὸ δεύτερον σχήμα, εὶ τὰ έχατέρω τῶν ὅρων ἐπόμενα συνθείημεν καὶ ποιήσαιμεν ένα· άλλά καὶ δύο προτάσεις καταφατικαὶ ἔσονται· ἀσυλ-20 λόγιστος δὲ ἡ τοιαύτη συμπλοχὴ τῶν προτάσεων. οὐ τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι 15 μή δεῖ τὰ έκατέρφ ἰδία ἐπόμενα ἐκλέγειν· φθάνει γὰρ εἰρηκέναι τοῦτο, δι' ὧν εἶπε "δεῖ δὴ τὰς προτάσεις περὶ ἑκάστου οὕτως λαμβάνειν, ὑποθέμενον αὐτὸ πρῶτον καὶ τοὺς ὁρισμούς τε καὶ ὅσα ἔδια τοῦ πράγματός έστιν, εἶτα μετὰ τοῦτο, ὅσα ἕπεται τῷ πράγματι''. οὐκ ἂν οὖν εἰπὼν 25 δείν τὰ επόμενα τοῖς πράγμασι, τοῦτ' ἔστι τοῖς ὅροις, ἐκλέγειν νῦν μὴ δείν έκλέγειν έλεγε πάλιν, άλλ' δ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι· τὰ μὲν ἑκατέρφ ἰδία 20 τῶν ὅρων ἐπόμενα ἐχλέγειν δεῖ, οὐχέτι δὲ ζητητέον, τίνα κοινῶς αὐτοῖς επεται, ως αμφοτέροις είναι ταὐτὸν επόμενον. δ ἐδήλωσε διὰ τοῦ εἰπεῖν έτι τὰ πᾶσιν έπόμενα οὐκ ἐκλεκτέον· ἄλλο γὰρ τὸ τὰ έκατέρφ 30 έπόμενα, άλλο τὸ πᾶσιν· τὸ γὰρ πᾶσι τοῦ 'κοινῶς' ἐστι δηλωτικόν. κοινοῦ γάρ ληφθέντος τοῦ ἀμφοτέροις έπομένου ἐν δευτέρφ σχήματι δύο γίνονται καταφατικαί, οἶον εἰ δρων όντων ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης ἐκλέγων τις τὰ 25 έχατέρω αὐτῶν ἐπόμενα ἐχλέγοι καὶ ὅτι ἡ ἀρετἡ ἀμφοτέροις αὐτοῖς ἕπεται

¹ πολὸ a et Ar. (cf. vs. 3,9,11,12): πλεῖστον B 6 τὰ a: τὸ B 8 εὅειξεν] c. 15 p. 34 a 5 sqq. 9 ἐπὶ πολὸ] cf. Waitzii comment. ad p. 25 b 14 11 τὸ μοιχεύειν επεται τῷ a 12 τὸ κλέπτειν a επεται om. a τῷ νύκτωρ a 13 τὰ a et Ar. (cf. vs. 29): om. B ἐκλεκτέον] λ in ras. B² 14 τὸ scripsi: τὰ aB 16 μεταλήψεως B: λήξεως a 17 τὸ B: τὰ a 19 εν a 21 et 26 εἰδια scripsi: εῖοια aB 22 εἶπε] b 1— 4 ἐκάστου B: εκαστον a et Ar. (et B ipse in lemm. p. 294,14) 23 πράγματος a et Ar.: προβλήματος B (sed cf. p. 295,1) 28 post ταὐτὸν add. τὸ a 29 ετι ex εἰ corr. B² 30 ante ἄλλο add. καὶ a 33 ἐκλέγει a 6τι καὶ a

καὶ ἡ ἔξις καὶ ἡ μεσότης· ἡ γὰρ τῶν τοιούτων καὶ οὕτως ἐπομένων ἐκ-101r λογὴ ἄχρηστος πρὸς συλλογισμόν.

p. 43b39 Κατασχευάζειν μέν οὖν βουλομένοις χατά τινος ὅλου.

Ελπών, τίνα χρή εκλέγειν έκατέρου τῶν ὅρων τῶν εν τῷ προβλήματι, 30 5 μετὰ ταῦτα δείχνυσι, τίνα μετὰ τίνων ληφθέντα ἀπὸ τῶν ἐχλελεγμένων τῶν ποοβλημάτων εκαστον συνάξει τούτου γάρ γάριν καὶ ή ἐκλογή γέγονεν αὐτῷ. ἔστι δέ, ὡς εἰρήκαμεν, τὰ προβλήματα τέσσαρα. ἢ γὰρ καθόλου καταφατικόν η αποφατικόν καθόλου η έπὶ μέρους καταφατικόν η αποφατικόν. σαφηνείας δὲ γάριν τῶν λεγομένων ὑπογράψωμεν τάς τε ἐκλογὰς 35 10 καὶ τὸ διάγραμμα όλον καὶ τοὺς συλλογισμούς, πῶς τε καὶ ἐκ τίνων γίνονται· οὐ γάρ τὸ τυγὸν ήμῖν συμβάλλοιτ' ἄν εἰς τὸ συλλογιστικοῖς εἶναι ή τούτων σαφήνεια. ἔστωσαν δὴ τὰ πράγματα, ὡς αὐτός φησιν (ταῦτα δέ έστιν οί δροι οί τῶν προβλημάτων τῶν τεσσάρων), ἡδονή τε καὶ ἀγαθόν, καὶ δέον ἔστω ποτὲ μὲν πᾶσαν ήδονὴν ἀγαθὸν δεῖξαι, ποτὲ δὲ τινά, ποτὲ 40 15 δὲ μηδεμίαν, ποτὲ δὲ μὴ πᾶσαν. ἐκλελέχθω δὴ τὰ έκατέρφ αὐτῶν ἑπόμενα καὶ οἶς αὐτὰ ἕπεται καὶ ὅσα μὴ ἐνδέγεται αὐτοῖς ὑπάργειν, ὡς εἶπον. καὶ κείσθω τὰ μὲν τῷ ἀγαθῷ τῷ Α ἐπόμενα ὑπὲρ τὸ ἀγαθόν, ἔνθα τὸ Β, οῖς δὲ πάλιν τὸ ἀγαθὸν ἕπεται, ὑπ' αὐτό, ἔνθα τὸ Γ, τὰ δὲ μὴ ἐνδεχόμενα τῷ ἀγαθῷ ὑπάρχειν ἐχ πλαγίων αὐτοῦ, ἐφ' ὧν τὸ Δ. εἴη δ' ἀν ἑπόμενα 45 20 μεν τῷ ἀγαθῷ τὰ πρὸς τῷ Β κείμενα, ὡφέλιμον, αίρετόν, ὁιωκτόν, οἰκεῖον, λυσιτελές, συμφέρον, δρεκτὸν καὶ όσα τοιαῦτα. οἰς δὲ πάλιν αὐτὸ ἔπεται, $\tilde{\alpha}$ ἐστιν ἐπὶ τοῦ Γ , εὐδαιμονία, | τέλειον, ἀρεταί, "κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια", $101^{\rm v}$ σωματικά άγαθά, τὰ ἐκτός, τὰ κατὰ φύσιν καὶ τὰ τοιαῦτα. ὰ οὲ μὴ ἐνδέγεται ὑπάργειν αὐτῷ, τὰ πρὸς τῷ Δ χείμενα, φευκτόν, βλαβερόν, κακόν, 25 ἀσύμφορον, ἀλυσιτελές, αἰσγρόν, ἀτελές. πάλιν τὰ μὲν τῆ ήδονῆ [έπόμενα]. έφ' ἦς τὸ Ε, ἐπόμενα ὑπὲρ αὐτὴν τετάχθω, ἐφ' ὧν Ζ΄ ταῦτα δ' ἂν εἴη ἡ λεία 5 κίνησις, "ἐνέργεια τῆς κατὰ τὴν φύσιν έξεως ἀνεμπόδιστος", τὸ ἀνενόγλητον, τὸ ἀνόργητον, τὸ ἀρεστόν, τὸ ἄπονον, τὸ ἄλυπον, τὸ ἄφοβον, τὸ κατὰ φύσιν, τὸ αίρετόν. οἶς δ' ἡ ἡδονὴ ἔπεται, ὑπ' αὐτὴν κείσθω, ἐφ' ὧν τὸ Η · εἴη 30 δ' ἄν ταῦτα ὑγεία, εὐτυχία, εὐτεκνία, "ἐνέργεια κατ' ἀρετήν", εὐπορία καὶ τὰ τοιαῦτα. ὰ δὲ μὴ ἐνδέχεται αὐτῆ ὑπάρχειν, ἐχ πλαγίου κείσθω αὐτῆς, 10 έφ' ὧν Θ· εἴη δ' ἄν νόσος, πόνος, λύπη, φόβος, ἀπορία. κατασκευάσαι μέν οὖν καὶ δεῖξαι θέλοντες τὸ καθόλου καταφατικόν (τοῦτο γὰρ εἶπε διὰ τοῦ κατασκευάζειν μὲν οὖν βουλομένοις κατά τινος ὅλου), τοῦτ'

¹ μεσότης ex μέσις, ut videtur, corr. B^1 6 γὰρ om. a 7 εἰρήχαμεν] p. 294, 25 9 ὑπογράψομεν a 10. 11 γίνωνται a 12 ἔστωσαν B: ἔστω γὰρ a 15 ἐχλελέχθω scripsi: ἐλελέχθω aB 16 εἴπον B^2 corr.: εἰπεῖν a 22 κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια] Eth. Nicom. I 6 p. $1098 \, ^{1}$ 16, X 7 p. $1177 \, ^{1}$ 12 23 σώματος a τὸ κατὰ a 24 τῷ B: τὸ a 25 ἑπόμενα B: om. a 26 ῆς scripsi: ὧν aB $\mathring{\eta}$ superscr. B^3 , ut videtur: om. a λεία correxi (cf. p. 303, 6-8, 29): τελεία aB 27 ante ἐνέργεια fort. $\mathring{\eta}$ addendum ἐνέργεια . . . ἀνεμπόδιστος] Eth. Nicom. VII 13 p. $1153 \, ^{1}$ 4, $14 \, ^{1}$ 12 τὴν om. a (et B ipse p. 302, 5, 8) 28 ἀνόργητον B corr.: ἀόργητον a et, ut videtur, B pr. $29 \, \mathring{\eta}$ om. a ἐφ' scripsi: ὑφ' aB $32 \, \mathring{\omega}$ ν a: ο $5 \, B$

έστι πᾶσαν ήδονὴν ἀγαθὸν δεῖξαι βουλόμενοι ληψόμεθά τι τῶν Γ ἐχ τῶν, 101ν οῖς ἔπεται τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐκ τῶν Ζ τῶν ἑπομένων τῆ ἡδονῆ. τούτων άλλήλοις τινὰ δοχεῖ τὰ αὐτὰ εἶναι. εἰλήφθω ἐχ μὲν τῶν Γ, οἶς ἕπεται 15 τὸ ἀγαθόν, ἀν οῦτω τύχη, τὸ τέλειον, ἐκ δὲ τῶν Ζ τῶν ἑπομένων τῆ 5 ήδονῆ ή "ἐνέργεια τῆς κατὰ φύσιν έξεως ἀνεμπόδιστος" ἢ τελειότης τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας· καὶ ταῦτα ὡς εν λαβόντες ποιήσομεν τὸν μέσον ὅρον. ούτως γὰρ ἔσται συλλογισμὸς ἐχ δύο χαθόλου καταφατιχῶν ἐν πρώτῳ σχήματι 'πᾶσα μὲν ήδονὴ ''ἐνέργεια τῆς κατὰ φύσιν ἕξεως ἀνεμπόδιστος'' ἢ 20 τελειότης τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας, εἴ γε αὐτὸς ὅρος τῆς ἡδονῆς καὶ 10 ἕπεται τῆ ήδονῆ· ή δὲ τελειότης τῆς χατὰ φύσιν ἐνεργείας οὖσα τέλειον ἀγαθόν ἐστιν· ἔπεται γὰρ τῷ τελείῳ τὸ ἀγαθόν· πᾶσα ἄρα ἡδονὴ ἀγαθόν'. άλλὰ καὶ τὸ κατὰ φύσιν εἴπετο τῆ ἡδονῆ, αὐτῷ δὲ τὸ ἀγαθόν . ὥστε καὶ διά τούτου δειχνύοιτ' ἄν τὸ προχείμενον. χατασχευαζόμενον δὲ εἶπε τὸ κατηγορούμενον, ὅπερ ἦν τὸ ἀγαθόν. τὸ δὲ καθ' ὧν αὐτὸ τυγχ άνει 15 λεγόμενον ἴσον ἐστὶ τῷ ΄οἰς ἕπεται τὸ κατηγορούμενον τινος'. ἔπεται 25 γάρ ἐχείνω, οδ κατηγορεῖται.

p. 43 b 43 "Ην δὲ μὴ ὅτι παντὶ ἀλλ' ὅτι τινί, οἶς ἔπεται ἑκάτερον.

Τοῦτ' ἔστιν 'ἄν δὲ μὴ τὸ καθόλου καταφατικὸν δεῖξαι βουλώμεθα ἀλλὰ τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικόν, πάλιν ληπτέον, οἶς ἔπεται ἑκάτερον'. 20 ἔπεται δὲ τὸ μὲν ἀγαθὸν τοῖς, ἐφ' ὧν τὸ Γ, ἡ δὲ ἡδονὴ τοῖς, ἐφ' ὧν τὸ Η· ἐν τούτοις δὴ ἄν ληφθῆ τινα ταὐτὰ ἀλλήλοις, ἔσται δεικνύμενον 30 δι' αὐτῶν, ὅτι τις ἡδονὴ ἀγαθόν, ἐν τρίτῳ σχήματι. εἰλήφθω γὰρ ἔκ τε τῶν Γ, οἶς ἔπεται τὸ ἀγαθόν, ἡ "κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια" καὶ ἐκ τῶν Η τῶν, οῖς ἔπεται ἡδονή, ὁμοίως ἡ "κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια", καὶ ὁ μέσος ὅρος ἔστω. ἔσται δὴ ἐν τρίτῳ σχήματι 'πᾶσα "κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια" ἡδονή, πᾶσα "κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια" ἀγαθόν'. ἐξ ὧν ἐν τρίτῳ σχήματι συναχθήσεται τὸ 'τὶς ἡδονὴ ἀγαθόν'. ἀντιστραφείσης γὰρ τῆς 'πᾶσα "κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια" ἡδονή' καὶ γινομένης ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ὅτι τις ἡδονὴ "ἐνέργεια κατ' ἀρετήν", κειμένου δὲ καὶ τοῦ πᾶσαν ἐνέργειαν κατ' 30 ἀρετὴν εἶναι ἀγαθὸν συνάγεται τὸ τινὰ ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι ἐν πρώτῳ σχήματι.

p. 44a2 "Οταν δὲ μηδενὶ δέη δπάρχειν.

Τοῦτ' ἔστιν· ὅταν δὲ δέη καθόλου ἀποφατικὸν δεῖξαι, δ μὲν οὐ δεῖ ὑπάρχειν, τοῦτ' ἔστιν, δ δεῖ κατηγορῆσαι ἀποφατικῶς ἐν τιῷ συμπεράσματι 40 35 (ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀγαθόν), ληπτέον τούτου τι ἐκ τῶν μὴ ἐνδεχομένων

² $\overline{\zeta}$ in ras. B^2 3 post $\overline{\gamma}$ repetit τ $\overline{\omega}$ ν a 5 et 8 $\overline{\gamma}$ scripsi: $\dot{\gamma}$ aB 15 τ $\overline{\omega}$ a: τ ò B 18 βουλόμεθα a 23 τ ò ἀγαθόν . . . ο $\overline{\zeta}$ επεται (24) om. a 26. 27 συνάγεται a 27 γάρ B: ô è a 32 ύπάρχη a 33 δ] $\overline{\omega}$ Arist. codices except om (cf. p. 304,4,15) ο $\overline{\zeta}$ om. in lac. a δε $\overline{\zeta}$ B' corr. 35 τούτου] το $\overline{\zeta}$ το $\overline{\zeta}$ B: om. a

αὐτῷ ὑπάρχειν, ὰ ἐπὶ τοῦ Δ κεῖται ὁ οὰ βουλόμεθα δεῖξαι μηδενὶ ὑπάρ-101ν γον αὐτό (τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ ἡδονή), ἐκ τῶν τούτῳ ἐπομένων ληπτέον, ἀ κεῖται ἐπὶ τοῦ Ζ΄ κἄν ταῦτα ἀλλήλοις ἐνώσωμεν, ἔσται καθόλου ἀποφατικόν εν πρώτω σχήματι συμπέρασμα. είλήφθω έκ μέν τῶν Δ τὸ ἀτελὲς 45 5 έχ δὲ τῶν Ζ τῶν τῆ ἡδονῆ ἐπομένων ἡ λεία χίνησις, χαὶ χείσθω ταὐτὰ είναι αλλήλοις, έπειδή πασα χίνησις ατελής. ἔσονται προτάσεις πασα ήδονή λεία κίνησις, | τοῦτ' ἔστιν ἀτελής (ἔκειτο γάρ τὸ πᾶσαν κίνησιν ἀτελῆ εἶναι 102r καὶ την ήδονην κίνησιν είναι), οὐδὲν δὲ ἀγαθὸν ἀτελές. τὸ γάρ ἀτελὲς ἦν εν τῶν Δ, δ οὐχ ὑπῆρχε τῷ ἀγαθῷ. ἐξ ὧν συνάγεται τὸ 'οὐδεμία ἡδονὴ 10 άγαθόν' εν πρώτω σχήματι, δ ίσον έστι τῷ τὸ άγαθὸν κατ' οὐδεμιᾶς ήδονης'. ούτω μέν ούν έν τῷ πρώτῳ σχήματι τὸ καθόλου ἀποφατικὸν 5 συναχθήσεται. εὶ δὲ ἐν δευτέρω βουλόμεθα σχήματι ταὐτὸ τοῦτο δεῖξαι, χρή ἀνάπαλιν λαμβάνειν. ή γὰρ χρή δεῖξαι μηδενὶ ὑπάρχον, τούτου ληψόμεθά τι ἐχ τῶν μὴ ὑπαρχόντων αὐτῷ. ἦν δὲ τὸ μὲν Ε, ἐφ' οὖ ἡ ἡδονή, 15 ῷ ἔδει δειχθηναι μηδενὶ ὑπάργον τὸ Α τὸ ἀγαθόν· ἐπὶ δὲ τοῦ Θ ην τὰ μή δπάρχοντα τῷ Ε. ἔστω ἐκ τούτων τὸ ἐπίπονον εἰλημμένον. ἐκ δὲ 10 τῶν Α, δ ἐστι τὸ ἀγαθόν, δ ὸεῖ ὸεῖξαι μηδεμιὰ ήδονῆ ὑπάρχον, εἰλήφθω τι των επομένων αὐτῷ ταῦτα δ' ἢν ἐπὶ τοῦ Β. εἰλήφθω τὸ ὡφέλιμον, καὶ ἔστω ἀλλήλοις ταὐτὰ τὸ ἐπίπονον καὶ τὸ ἀφέλιμον πᾶν γὰρ ἀφέλιμον 20 μετά πόνου καὶ ἐπίπονον· ἀληθὲς γὰρ τὸ ''ἀντὶ τῶν πόνων διδοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ ἀγαθὰ οἱ θεοί" καὶ "ἐκ τῶν πόνων τὰ ἀγαθὰ αὔξονται βροτοῖς". έσονται δή προτάσεις τὸ ἐπίπονον οὐδεμιᾶ ήδονῆ, τὸ ἐπίπονον, ἐπεὶ ταὐτόν 15 έστι τῷ ἀφελίμῳ, παντὶ ἀγαθῷ', ὡς εἶναι τὴν πρότασιν 'πᾶν ἀγαθὸν ἐπίπονον' είπετο γάρ αὐτῷ έξ ὧν ἐν δευτέρῳ σχήματι συναχθήσεται 'τὸ 25 άγαθὸν οὐδεμιᾶ ήδονῆ'. ἢ δύναται ἐν δευτέρω σχήματι δείχνυσθαι, κἄν ἐκ τῶν Δ τι, \hat{a} οὐχ ὑπάρχει τῷ A, ταὐτὸν $\tilde{\eta}$ τινι τῶν Z, \hat{a} ἕπεται τῷ ύποχειμένω δρω, τοῦτ' ἔστι τῆ ήδονῆ \cdot τὸ γὰρ Δ οὐδενὶ μὲν τῷ ἀγαθῷ πάση δὲ ήδονῆ, οἶον τὸ ἀτελές, ώς φαμεν, εἰ εἴη ταὐτὸν τῆ λεία κινήσει, 20 έπεὶ ἡ χίνησις ἀτελές. ἐπὶ γὰρ τούτων τῶν ὅρων οὐ μόνον ἐν πρώτω 30 σγήματι συναγθήσεται το καθόλου αποφατικόν, αλλά και έν δευτέρω, ως καὶ αὐτὸς προϊών φανερὸν ποιεῖ, ὁποτερωσοῦν ἄν ληφθῆ, ταὐτὸν δειχθήσεται· ἄν τε γάρ τι τῶν μὴ ἐνδεγομένων ἕπεσθαι τῷ ἀγαθῷ ταὐτὸν δειγθή ὄν ένὶ τῶν ἑπομένων τῆ ήδονῆ, ἄν τε καὶ ἀνάπαλίν τι τῶν μὴ 25 ένδεχομένων δπάρχειν τῆ ήδονή τινι τῶν ἐπομένων τῷ ἀγαθῷ ταὐτὸν 35 ληφθή, τὸ καθόλου ἀποφατικὸν συναγθήσεται, ἀλλ' ἐκείνως μὲν ἐν πρώτω καὶ δευτέρω σχήματι, ούτως δὲ ἐν δευτέρω μόνον. εἰ γὰρ ἐν πρώτω θελήσαιμεν δεῖξαι, ληψόμεθα την ήδονην οὐδενὶ ἐπιπόνω, τὸ ἐπίπονον, εἰ ταὐτὸν τῷ ἀφελίμφ, παντὶ ἀγαθῷ · ἐξ ὧν συνάγεται 'ἡ ἡδονὴ οὐδενὶ ἀγαθῷ',

² ή om. a 3 κάνταῦθα a 5 ταῦτα a 9 εν τῶν scripsi: ἐν τῷ aB συναχθήσεται a 11 τῷ om. a 12 τὸ αὐτὸ a 18 τι B: ἐκ a 19 ταὐτὰ a: ταῦτα B 20 ἀντὶ κτλ.] cf. Epicharm. fr. p. 259 Lor. διδοῦσιν] cf. Lob. Phryn. p. 244 (cf. p. 220, 12) 21 ἐκ τῶν κτλ.] cf. Eurip. Erechth. fr. 366 Dind. 25 ἢ a: εἰ B 26 ἢ corr. B²: ἢ a B pr. 28 πάση δὲ ἡδονῆ a: πᾶσα δὲ ἡδονή B 29 ἀτελής a 31 προϊὼν] p. 44a 21—27 37 θελήσομεν a

άλλ' οὐ 'τὸ ἀγαθὸν οὐδεμιᾳ ἡδονῆ', δ ἦν προχείμενον. ἀντιστρέφει μὲν οὖν 102r τὸ συμπέρασμα καθόλου ἀποφατικὸν (ου), ἀλλ' ἐν τῷ πρώτι σγήματι οὐδὲν 30 έδείχνυτο δι' άντιστροφής.

Είπων δε σταν δε μηδενί δέη δπάργειν, δ μεν οδ δεί δπάρ-5 χειν, εἰς ἃ μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ παρεῖναι, εἶτα μὴ προσθεὶς ΄ῷ δὲ μὴ δεῖ δπάργειν, [τὸ] εἰς τὰ ἐπόμενα αὐτῷ' ἐπήνεγκε τὸ ἢ ἀν άπαλιν, ῷ μὲν δεῖ μὴ ὑπάργειν, εἰς ἃ μὴ ἐνδέγεται αὐτῷ παρεῖναι, δ δὲ δεῖ 35 μη δπάρχειν είς τὰ έπόμενα, διὰ τοῦ πᾶν τοῦτο θεῖναι δηλῶν καὶ τὸ έπὶ τοῦ πρώτου. παρέθετο γὰρ ἀνάπαλιν τοῦτο, δ καὶ δι' οὐ ἐξῆς εἶπεν, 10 ἐδήλωσε· τούτων γάρ, φησίν, ὄντων τῶν αὐτῶν ὁποτερωνοῦν· ἄν τε γάρ τὸ τῷ κατηγορουμένω μὴ ὑπάρχον ταὐτὸν ἦ τινι τῶν ἑπομένων, άν τε αναπαλιν τῶν τῷ ὑποχειμένω τι μὴ ὑπαργόντων ταὐτόν τινι ἢ τῶν τῷ κατηγορουμένω έπομένων, καθόλου ἀποφατικὸν συνάγεται. φέρεται δὲ 40 έν τισιν αντιγράφοις ή λέξις όλόκληρον καὶ σαφέστερον οὕτως ἔχουσα· 15 ὅταν δὲ μηδενὶ δέη ὑπάρχειν, ῷ μὲν οὐ δεῖ ὑπάρχειν εἰς τὰ έπόμενα, δ δὲ δεῖ μὴ ὑπάρχειν, εἰς ἀ μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ παρεῖναι, η ανάπαλιν αυτη γάρ ή λέξις όλοχλήρως έχει, δ βούλεται είπεῖν.

p. 44a9 'Εὰν δὲ τινὶ μὴ ὁπάρχειν.

Τοῦτ' ἔστιν· ἐὰν δὲ δέη τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν δεῖξαι, δ λοιπὸν 45 20 έτι τῶν προβλημάτων, τοῦ μὲν ὑποχειμένου ὅρου, ῷ δεῖ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τι δειχθηναι (ούτος | δέ ἐστιν ἡ ἡδονή), ληπτέον τι ἐξ ἐχείνων, οἶς ἔπεται ἡ 102ν ήδονή (ταῦτα δ' ἐστὶ τά, ἐφ' ὧν τὸ Η), τοῦ δὲ κατηγορουμένου, δ βουλόμεθα δεῖξαι τινὶ μὴ ὑπάρχον τῷ ὑποχειμένῳ (τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἀγαθόν), ἐκ τῶν, ὰ μὴ ἐνδέχεται [μὴ] ὑπάρχειν αὐτῷ· ταῦτα δ' ἐστίν, ἐφ' ὧν τὸ Δ . 25 είλήφθω έχ μὲν τῶν Δ τὸ ἀλυσιτελές ἐχ δὲ τῶν Η τὸ ἄπογον· ἔσονται δ έν τρίτω σχήματι προτάσεις 'οὐδὲν ἀλυσιτελές, τοῦτ' ἔστιν ἄπονον, ἀγαθόν, πᾶν ἄπονον, τοῦτ' ἔστιν ἀλυσιτελές, ἡδύ' τὶς ἄρα ἡδονὴ οὐκ ἔστιν ἀγαθόν. αντιστραφείσα γάρ ή καθόλου καταφατική ἐπὶ μέρους καταφατική γίνεται ή 'πᾶν ἄπονον ήδύ' τὶ γὰρ ήδὸ ἄπονον, οὐδὲν δὲ ἄπονον ἀγαθόν ἐν 30 πρώτω σγήματι.

p. 44a12 "Εστω γάρ τὰ (μὲν) ἐπόμενα τῷ A, ἐφ' ὧν B.

Έπὶ στοιχείων, α προειρήκαμεν, δείκνυσι σαφηνείας χάριν. λαμβάνει 10 δὲ ὅρους μὲν τοὺς ἐν τῷ προβλήματι, περὶ ὧν δεῖ τὰς ἐκλογὰς ποιήσασθαι,

⁴ δὲ alterum om. a 5 προθεὶς a 6 τὸ prius add. B: om. a 2 öv addidi post ἀνάπαλιν add. τὸ a 7 ο B: ῷ a δεῖ aB (C, Laur. 72, 12, B pr.): om. Arist. codices reliqui 9 παρέθετο a: παρέθεντο Β 11 ή scripsi: η aB 12 τι η α: η Β 14 ἕν τισιν ἀντιγράφοις] cum his concinunt nostri scripsi: τινι aB codices Arist. 17 post είπεῖν cras. 5 — 6 lit. B. 19 δέη scripsi: δεῖ aB 20 δεῖ B: οὴ a 21 ante δειχθῆναι add. δεῖ a ή utrumque om. a 24 μὴ alterum add. B: om. a 29 ἡ a B pr.: ἣ corr. B¹ 31 ἔστω corr. B² (ω in ras.): ἔστωσαν a et, ut videtur, B pr. μὲν a et Ar.: om. B ante β̄ expunxit τὸ B

35

τὸ Α καὶ τὸ Ε, ὡς ἡμεῖς ἐλάβομεν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν ἡδονήν, καὶ τίθησι 102ν τὰ μὲν τῷ Α ὅρφ ἐπόμενα, ἐφ' ὧν Β, οἶς δ' αὐτὸς ἔπεται, τὸ Α, ἐφ' ὧν Γ, ά δὲ μὴ ἐνδέγεται αὐτῷ ὑπάργειν, ἐφ' ὧν Δ, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἐλάβομεν, τῷ δὲ Ε τὰ μὲν ἐπόμενα καὶ ὑπάρχοντα, ἐφ' ὧν Ζ, οἶς δ' 15 5 αὐτὸ ἔπεται, ἐφ' ὧν Η, ἃ δὲ μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ ὑπάρχειν, ἐφ' ών Θ, α και ήμεῖς παραπλησίως πεποιήκαμεν. θεὶς δὲ οῦτως λέγει, ὅτι, δταν μὲν τῶν Γ τι, οἶς εἴπετο τὸ Λ , ταὐτόν τινι εύρεθη τε καὶ ληφθηῦ τῶν Ζ, ὰ εἴπετο τῷ Ε, τὸ Α παντὶ τῷ Ε δπάρξει. τὸ μὲν γὰρ Α παντὶ τῷ Γ (εἴπετο γὰρ τῷ Γ τὸ A), τὸ δὲ Z, δ ἴσον ἐστὶ τῷ Γ , παντὶ πάλιν αὐτὸ 10 τῷ Ε (εἴπετο γὰρ τὸ Ζ τῷ Ε) · καὶ τὸ Α ἄρα παντὶ τῷ Ε. εἰ δὲ ταὐτὰ 20 πάλιν ληφθείη τῶν τε Γ, οἶς εἴπετο τὸ Α, καὶ τῶν Η, οἶς εἴπετο τὸ Ε, τινὶ τῷ Ε ὑπάρξει τὸ Α΄ κατὰ γὰρ τοῦ Γ καὶ Η τό τε Α καὶ τὸ Ε κατὰ παντός - ἄμφω γὰρ ταῦτα εν τε καὶ ταὐτόν. εἰ δὲ τῶν Ζ τι, ἄπερ ἦν τὰ έπόμενα τῷ Ε, ταὐτὸν ληφθείη τινὶ τῶν Δ, ἀ οὐδενὶ τῶν Α ὑπῆρχε, ἔσται 15 τὸ Α οὐδενὶ τῶν Ε. φησὶ δὲ τοῦτο δειχθήσεσθαι τὸ συμπέρασμα οὕτως 25 έχον διὰ προσυλλογισμοῦ· ἐπεὶ γὰρ ἀντιστρέφει τὸ στερητικὸν καὶ τὸ Ζ τῷ Δ ταὐτόν, οὐδενὶ τῷ Ζ ὑπάρχει τὸ Α διὰ τοῦ Δ, τὸ δὲ Ζ παντὶ τῷ Ε. διά γάρ τούτων δείχνυται ό προσυλλογισμός επεὶ γάρ άντιστρέφει τὸ στερητικόν, κεῖται δὲ τὸ Δ κατ' οὐδενὸς τοῦ Α, καὶ τὸ Α κατ' 20 οδδενός τοῦ Δ. διότι δὲ τὸ Δ ταὐτόν ἐστι τῷ Ζ, παντὶ αὐτῷ ὑπάρξει. έξ ὧν συνάγεται τὸ Α μηδενὶ τῶν Ζ. καὶ ὁ μὲν προσυλλογισμός 30 ούτος ἐπεὶ δὲ τὸ Ζ παντὶ τῷ Ε, ἔσται καὶ τὸ Α μηδενὶ τῷ Ε. τὸ αὐτὸ δείχνοσι συναγόμενον, κἄν ἐναλλάξαντες λάβωμεν τῶν τῷ Ε μὴ ύπαρχόντων τι (ταῦτα δ' ην τὰ Θ) ταὐτόν τινι τῶν ἑπομένων τῷ A. 25 ταῦτα δ' ἦν τὸ Β. τοῦτο γὰρ τὸ ληφθὲν οὐδενὶ μὲν τῷ Ε ὑπάρξει, παντὶ δὲ τῷ \mathbf{A} · οὕτως δὲ ἐχουσῶν τῶν προτάσεων ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι οὐδενὶ τὸ Α τῷ Ε.

Εί δὲ τὸ Δ καὶ τὸ Η ταὐτόν.

Δείχνυσι πάλιν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν γινόμενον συμπέρασμα, εἰ τῶν 30 Δ τι, $\hat{\alpha}$ ην μη δπάρχοντα τ $\hat{\omega}$ A, ταδτόν τινι ληφθείη τ $\hat{\omega}$ ν H, οἶς εἵπετο τὸ Ε. τὸ γὰρ Α τῷ Η οὐδενί, ὅτι οὐδὲ τῷ Δ, ταὐτὸν δὲ τὸ Δ τῷ Η· τὸ δέ γε Ε παντὶ τῷ Η· ἐξ ὧν ἐν τρίτφ σχήματι συνάγεται τὸ Α τινὶ τῷ Ε μὴ ὁπάρχον. ἐπεὶ γὰρ ἔπεται τῷ Η τὸ Ε καὶ περιέχει αὐτὸ καὶ 40 κατὰ παντὸς λέγεται τὸ Ε τοῦ Η, καὶ ἀντιστρέψαντι ἀληθὲς ἔσται τὸ Ἡ 35 τινὶ τῷ Ε ὑπάργει' - ἀντιστρέφει γὰρ ἡ ἐπὶ μέρους καταφατική τῆ καθό-

² ā (post τῷ) B: πρώτψ a ων (ante β et ante γ̄) Ar.: 1 τὸ ā a: τὸν ā Β 4 et 5 waB: ois Ar. ω̃ν B et Ar.: φ̃ a 4 μὲν om. a 3 & B: & a 7 τῶν a: τ B 8 τῶν a: τῶ B 10 ante εἴπετο add. 5 ante $\overline{\eta}$ add. $\tau \delta$ a ὑπάρξει a ταὐτὰ ex ταῦτα B^2 corr. 11 εἴπετο τὸ ᾱ a: ἕπεται τῷ ᾱ B τῶν $\overline{\eta}$ a: 14 τῷ α: τῶν Β τῷ α α 15 τῷ ε α 21 τῷ ζ α 30 τινι α: τῷ η Β 34 ести а 35 υπάργειν α τί Β

λου· οὕτως δὲ ἐχουσῶν τῶν προτάσεων συνάγεται τὸ τὸ A τινὶ τῷ E μὴ 102^v ὁπάρχειν ἐν πρώτῳ σχήματι.

p. 44230 Εἰ δὲ τὸ Η τῷ B ταὐτόν, ἀντεστραμμένος ἔσται ὁ συλλογισμός.

 Δ είξας ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν γινόμενον τὸ συμπέρασμα, εἰ τ $\tilde{\omega}$ ν Δ 45 τι ταὐτὸν τῷ Η ληφθείη, φησίν ἀντεστραμμένον ἔσεσθαι συλλογισμόν, εἰ ληφθείη τι τῶν Η, | οἶς ἔπεται τὸ Ε, ταὐτόν τινι τῶν Β, ἀ εἴπετο τῷ Α. 1031 άντεστραμμένον δὲ εἶπεν ἤτοι τῷ προειρημένῳ, ὅτι ἐχεῖνος μὲν ἦν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἔχων τὸ συμπέρασμα, οὖτος δέ γε, δν νῦν δείκνυσιν, 10 ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγων δείκνυται, ἢ ἀντεστραμμένον εἶπεν, ὅτι ἡ δείξις ἀνάπαλιν ἔχει· οὐ γὰρ δείχνυται διὰ τῶν οὕτως λαμβανομένων τὸ 5 Α κατηγορούμενον τοῦ Ε, δ ἔκειτο εἶναι κατηγορούμενον, ἀλλὰ ἀνάπαλιν· τὸ γὰρ Ε κατὰ τοῦ Α παντός, ἐπειδή κατὰ τοῦ Η παντός, τὸ δὲ Η κατὰ παντὸς τοῦ Α ταὐτόν γε ὂν τῶν Β τινί, ἃ εἵπετο τῷ Α. ἡ μὲν οὖν δεῖξις 15 καὶ ὁ συλλογισμὸς τοῦ ἀνάπαλιν καὶ ἀνεστραμμένου· τῷ δὲ ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου καταφατικὴν τῆ ἐπὶ μέρους δι' ἀντιστροφῆς γίνεται καὶ τὸ Α 10 τινὶ τῶ Ε ὑπάργον ἐπὶ ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν. ἐπεὶ δὲ ἐγίνετό πως συλλογισμός τοῦ προχειμένου καὶ τοῦ Η τῷ Β ληφθέντος τοῦ αὐτοῦ (διὰ γάρ τῆς τοῦ συμπεράσματος ἀντιστροφῆς), διὰ τοῦτο οὐδὲ ταύτην παρέλιπε 20 την δείξιν. ὅτι μὲν οὖν πάντα τὰ προβλήματα δείχνυται διὰ τῆς εἰρημένης μεθόδου, δηλον.

p. 44a38 Δεῖ δὲ καὶ τῶν ἐπομένων καὶ οἶς ἔπεται ἕκαστον εἰς τὰ πρῶτα καὶ τὰ καθόλου μάλιστα βλέπειν.

Δεῖν φησιν ἐν ταῖς ἐκλογαῖς τῶν ἑπομένων ἑκατέρῳ τῶν κειμένων 25 ὅρων καὶ οἶς ἑκάτερος αὐτῶν ἔπεται μήτε τὰ προσεχῆ εὐθὺς ἑπόμενα λαμβάνειν μήτε τά, οἶς ἔπεται, ἀλλὰ τὰ πρῶτα καὶ καθολικώτερα, ὑφ' ὰ τέτακται καὶ τὰ προσεχῆ τοῖς κειμένοις πρῶτα, ἐπισκοπεῖν. λέγει δὲ τῶν ἑπο μένων οὐ τὰ ἴδια καὶ τοὺς ὁρισμούς (ταῦτα γὰρ οἰκεῖά τε τῶν κει-20 μένων, καὶ οὐχ οἶόν τε ὁρισμόν τινος ἢ ἴδιον ἔτι εἶναι τὸ καθολικώτερον αὰ πλείοσιν ὑπάρχον) ἀλλὰ τὰ γένη καὶ τὰς διαφορὰς καὶ ὅσα οὕτως ἔπεται. οἶον εἰ ἄνθρωπος εἴη ὁ κείμενος ὅρος, μὴ ζῷον πεζὸν εὐθέως λαμβάνειν ἑπόμενον αὐτῷ ἀλλὰ ζῷον (καθολικώτερον γάρ), καὶ ἔτι πρὸ τοῦ ζῷου τὴν ἔμψυχον οὐσίαν, καὶ ἔτι πρὸ τούτου τὴν οὐσίαν· καὶ εἰ μέλιττα εἶη, μὴ τὸ ὁλόπτερον ἀλλὰ μᾶλλον τὸ πτηνόν (καθολικώτερον γὰρ 25 τοῦτο), καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ ζῷον, καὶ ἔτι πρῶτον τὴν οὐσίαν. λέγει δὲ τὸ

¹ τὸ alterum om. a 3 τὸ $\overline{\eta}$ τῷ aB (m): τῷ $\overline{\eta}$ τὸ Ar. ὁ B (dfn m): om. a et Ar. (cf. vs. 6) 5 τῶν a: τῷ B 7 τῶν $\overline{\beta}$ scripsi: τῷ $\overline{\beta}$ aB 8 $\overline{\eta}$ ν scripsi: $\overline{\eta}$ aB 13 post ἐπειδὴ add. κὰι a 14 τῶν scripsi: τῷ aB 26 μήτε B: μὴ a 27 ἐπισκοπεῖ a 28 γὰρ om. a 33 καὶ ἔτι πρὸ τούτου τὴν οὐσίαν om. a 34 δλόπτερον . . . πτηνόγ] cf. Anal. post II 13 p. 96 $\overline{\nu}$ 39

μέν προσεγώς τῷ Ε ἐπόμενον (ἔστω δὲ τοῦτο ἡ μέλιττα) τὸ Ζ, τοῦτ'103r έστι τὸ όλόπτερον, τὸ δὲ καθολικώτερον τοῦ Ζ τὸ Κ Ζ, ὅπερ ἐστὶ τὸ πτηνόν· όμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Α (ἔστω δὲ τοῦτο ἄνθρωπος) τὰ μέν, προσεγώς οἰς ἔπεται, τὸ Γ, τοῦτ' ἔστι τὸ γραμματικόν, τὸ δὲ καθολικώ-30 5 τερον τὸ Κ Γ, τοῦτ' ἔστι τὸ ἐπιστῆμον. τῆ δὲ τοῦ Κ προσθέσει πρός τε τὸ Ζ, δ ἦν ἐπόμενον τῷ Ε, καὶ πρὸς τὸ Γ, ὧ εἴπετο τὸ Α, ἐχρήσατο διά τούτου τὸ καθολικώτερον προσσημαίνων. ἔθηκε δὲ ταῦτα, δι' ὧν τὸ χαθόλου χαταφατικόν συνάγεται. τοῦ δὲ δεῖν οὕτως ποιεῖσθαι τὴν ἐπίβλεψιν αἰτίαν ἀποδίδωσιν, ὅτι εὐπορώτερον καὶ ἐν πλείοσιν ἡμῖν ἡ ἐκλογἡ τῶν 10 προτάσεων έσται καὶ ή ζήτησις τοῦ καθολικωτέρου πρῶτον λαμβανομένου 35 ό γὰρ τὸ χαθολιχώτερον τῶν έπομένων τινὶ λαβὼν ἔχει καὶ τὰ ὑπ' ἐχείνου περιεγόμενα καὶ προσεγέστερον έπόμενα τῷ κειμένῳ καὶ αὐτὰ λαμβάνειν, ό δὲ τὰ προσεγή λαβών μόνα οὐκέτ' ἔγει καὶ τὰ καθολικώτερα τῷ ἐν τοῖς ωθάνουσιν εἰλῆωθαι τοῖς προσεχῶς ἐπομένοις κάκεῖνα τὰ καθολικώτερα 15 περιέγεσθαι. ὁ μὲν γὰρ λαβὼν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῷον ἔπεσθαι ἀποχέχλει- 40 σται τοῦ τὴν οὐσίαν ἔτι λαβεῖν τῷ ἐν τῷ ζωω καὶ τὴν οὐσίαν περιέχεσθαι, ὁ δὲ τὴν οὐσίαν πρώτην λαβών ἔχει καὶ τὸ ζῷον ἐν τοῖς ἐπομένοις τῷ ἀνθρώπῳ λαβεῖν ἔτι. πλειόνων δὲ ὄντων τῶν κειμένων εὐπορωτέρα ή τοῦ μέσου ευρεσις· ράον γάρ εν πλείοσιν ευρείν, δ ζητεί τις. αν γάρ 20 δέη δεῖξαι τὸ Α τῷ Ε ὑπάρχον, ἐπεὶ ἔπεται τῷ Ε οὐ μόνον τὸ Ζ ἀλλὰ 45 καὶ τὸ ΚΖ, πρῶτον ἐπισκεψώμεθα, εἴ τι τῶν, οἶς ἔπεται τὸ Α, τοῦτ' έστι τῶν Γ ἢ Κ Γ, ταὐτόν ἐστι τῷ Κ Ζ. κὰν μὲν εῦρωμεν τούτων τι ταὐτὸν ἐκείνων τινί, ληψόμεθα τὸ Α τῷ ΚΖ ὑπάρχειν, τὸ δὲ ΚΖ τῷ Ε, καὶ ούτως τὸ Α τῷ Ε. εἰ | δὲ μὴ εδρίσκοιμεν τῶν, οἶς ἔπεται τὸ Α, 103v 25 ταὐτόν τι ὂν τῷ ΚΖ τῷ καθολικωτέρῳ, καταλείπεται ἡμῖν ἡ ζήτησις ἐπὶ τοῦ Ζ. δύναται γάρ, καὶ εἰ μὴ τῷ ΚΖ ταὐτόν τι εἴη τῶν ΚΓ ἢ τῶν Γ, άλλὰ τῷ γε Ζ [τὸ ΓΖ] εἶναι ταὐτόν. εἰ μὲν γὰρ ὅλφ τῷ πτηνῷ τὸ Α, δπάρξει καὶ τῷ δλοπτέρω καὶ τῆ μελίττη δῆλον ὅτι, ἥτις ἦν τὸ Ε΄ εἰ τ δὲ μὴ τῷ πτηνῷ ὅλω, οὐ κεκώλυται τῷ ὁλοπτέρω καὶ διὰ τοῦ ὁλοπτέρου 30 τῆ μελίττη. πλείονες οὖν αἱ ἀφορμαὶ πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν, καὶ ἐν πλείοσιν ή ζήτησις ούτως έσται. καὶ ἐπεὶ τῆ ἡδονῆ ἔπεται καὶ ἡ ἐνέργεια καὶ ή τοιαύτη ἐνέργεια (ή γὰρ τῆς κατὰ φύσιν ἕξεως), ἄν μέν τι τῶν, οἶς επεται τὸ ἀγαθόν, ταὐτὸν ἢ τῆ ἐνεργεία, δ ἦν κοινότερον τῶν ἐπομένων τῆ ήδονῆ, διὰ τούτου ἄν δειχνύοιτο οὖσα ἀγαθόν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ζητή- 10

³ δὲ prius superscr. B^2 τὰ B: τὸ a 5 post τὸ prius ras. in B ἐπιστημονικόν a το $\overline{\chi}$ B: το $\overline{\alpha}$ a τε om. a 7 προσσημαίνων scripsi: προσημαίνων aB 9 εὐπορώτερος a 12 λαμβάνει a 13 μόνα om. a post καθολικώτερα expunxit περιέχεσθαι ὁ μὲν γὰρ λαβὼν (ex vs. 15 translata) B^I , ut videtur τῷ B: τὸ a 14 εἰλήφθω a 18 πλειόνων ex πλεῖον corr. B^2 22 τῶν $\overline{\gamma}$ a: τῶ $\overline{\gamma}$ B ante ταὐτόν add. εἴη a et ex corr. B^I : expunxit B^2 ἐστι B: τινι a 23 τινὶ B: τινὸς a ληψώμεθα a 24 καὶ οὕτως τὸ $\overline{\alpha}$ τῷ $\overline{\epsilon}$ om. a δὲ superscr. B^2 25 $\overline{\kappa}\alpha$ a καταλήψεται a 27 τὸ $\overline{\gamma}\zeta$ delevi: τὸ $\overline{\gamma}$ a 28 τῷ μελίτη] $\overline{\gamma}$ μελί in ras. B $\overline{\gamma}$ ν B: $\overline{\gamma}$ a 29 δὲ μὴ a: μὴ δὲ B δλοπτέρου ex δλου πτεροῦ corr. B 32 ὀρέξεως a μέν τι B: μέντοι a

σομεν, τί τῆ τοιαύτη ἐνεργεία ταὐτόν ἐστι τῶν, οἶς ἔπεται τὸ ἀγαθόν· κἄν 103 ν εὕρωμεν τοιοῦτον ὂν τὸ κατὰ φύσιν (δοκεῖ γὰρ πᾶν τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθὸν εἶναι, τοῦτο δ' ἦν τῆ κατὰ φύσιν ἐνεργεία ἀνεμποδίστω ἐπόμενον), διὰ τούτου ἄν εἴη δεικνύμενον τὸ προκείμενον.

5 p. 44 b 3 'Ο μοίως δὲ καὶ ἐφ' ὧν αὐτὸ ἀκολουθεῖ.

Τοῦτ' ἔστιν 'όμοίως δὲ ζητητέον καὶ ἐπὶ τῶν, οῖς αὐτὸ ἀκολουθεῖ'. 15 έστι δέ, δ λέγει, δτι οὐ μόνον δεῖ λαμβάνειν ἐπὶ τῶν ἑπομένων τῷ Ε τὰ καθολικώτερα πρώτον καὶ τών, οἰς Επεται τὸ Α, τὰ καθόλου καὶ ταῦτα πρῶτον ζητεῖν, εἰ ἔστιν ἀλλήλοις ταὐτά, εἶτα, εἰ μὴ ἐν τούτοις εὐρίσκοιτο, 10 ἐπὶ τὰ προσεγέστερα καὶ μὴ ὁμοίως ἔτι κοινὰ μετιτέον· ταῦτα δὲ ἐποιοῦμεν καὶ συνεκρίνομεν τὸ καθόλου καταφατικὸν θέλοντες δεῖξαι. οὐκ ἐπὶ 20 τούτου οὖν μόνου φησὶ δεῖν οὕτως ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν, οἶς τὸ Ε ακολουθεῖ, όμοίως ποιητέον. ἦν δὲ ταῦτα τὰ ἐπὶ τοῦ Η. καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων φησί τὰ καθολικώτερα δεῖν πρῶτον τῶν, οἶς ἔπεται τὸ Ε, λαμβά-15 νοντας συγκρίνειν αὐτὰ τοῖς καθολικωτέροις τῶν, οἶς εἴπετο τὸ A, ὰ ἦν έπὶ τοῦ Γ, ὰ εἶπε πρὸ ὀλίγου Κ Γ. ἡ δὲ τούτων σύγχρισις γίνεται, ὅτε τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ζητεῖται· τότε γὰρ ἡ σύγκρισις αὐτῶν ἐκ τού- 25 των γίνεται, οῖς ἀμφότερα ἔπεται, ἃ ἦν Γ, Η. τὸ δὲ εἰ μὲν γὰρ τοῖς πρώτοις, καὶ τοῖς ὑπ' ἐκεῖνα εἴρηκε περί τε τοῦ Α, ὅ ἐστιν ἑπόμενον 20 τοῖς Γ, όμοίως καὶ περὶ τοῦ Ε, δ ἔπεται τοῖς Η· τὸ γὰρ ἑπόμενον, εἰ μεν εποιτο τοῖς πρώτοις καὶ καθολικωτέροις, εποιτο ἀν καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνων περιεχομένοις. εὶ δὲ μὴ τοῖς καθολικωτέροις ἔποιτο, οὐδὲν κεκώλυται 30 τῶν ὑπ' ἐκεῖνα ἔπεσθαί τινι, οἰον ὁ ἄνθρωπος εἰ μὴ ἔπεται τῷ δίποδι, άλλα τῷ πεζῷ δίποδι οὐδὲν κεκώλυται ἕπεσθαι. οὐ λέγει δέ, ὅτι τὸ τῷ 25 καθόλου (μή) έπόμενον πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὸ ἐνδέχεται ἀκολουθεῖν, ἀλλ' ὅτι τισὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἐγχωρεῖ ἔπεσθαι αὐτό.

'Επισκεπτέον δέ, πῶς τοῦτο συνάδει τῷ πρὸ δλίγου εἰρημένῳ τῷ ''οὐδὲ δὴ τῷ καθόλου ἐκλεκτέον, οἶς ἔπεται τὸ περιεχόμενον''. ἢ δὶ 35 ἐκείνου οὐ παρητεῖτο τὸ πρῶτον δεῖν τὰ καθολικώτερα λαμβάνειν τῶν, 30 οἶς ἔπεται ὁ κείμενος ὅρος, ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς· διὰ γὰρ τοῦ δεικνύναι τὸ καθολικώτερον τῶν, οἶς ἕπεταί τι, ἑπόμενόν τισι, διὰ τούτου ἔλεγε δεῖν δεικνύναι τὸ ἔπεσθαι καὶ οἶς τὸ καθολικώτερον εἴπετο, ἀλλ' οὐχ ὡς τούτῳ ἑπόμενον αὐτὸ ἀπ' ἀρχῆς τιθέναι. καὶ λέγοι ἀν δεῖν πρῶτον 40 ἐκεῖνα ἐν τῆ ἐκλογῆ τῶν, οἶς ἕπεται τὸ προκείμενον, λαμβάνειν· οὕτως γὰρ 35 οὐ δὶς ταὐτὰ ληψόμεθα. ὁ μὲν γὰρ λαβὼν τῷ αίρετῷ ἔπεσθαι τὸ ἀγαθὸν

¹ τl B: εἴ τι α 7 λαμβάνειν B¹ corr. 9 ταὐτά a: ταὕτα B 18 $\overline{\eta}$ in ras. B 23 ἐκεῖνα a: ἐκεῖνο B 25 μ $\mathring{\eta}$ a: om. B ὑπ²] ὑ in ras. B² 27 πρὸ ὁλίγου] c. 27 p. 43 ½ 29 28 δ $\mathring{\eta}$ τὸ B: δεῖ τῷ a 30 ante διὰ add. ἀλλὰ γὰρ a: expunxit B² γὰρ add. B²: om. a 31 τοὕτο a 32 οὐχ add. B²: om. a 33 λέγοιτο a 34 οὕτω a 35 οὐ δὶς B: οὐδεὶς a ταὐτὰ scripsi: ταῦτα aB ληψώμεθα a μὲν om. a

λήψεται, ότι καὶ τῆ ἀρετῆ καὶ τῆ ὑγεία, ὁ δὲ πρῶτον λαβών τὴν ἀρετὴν 103 ν έπειτα τὸ αίρετὸν δὶς ταὐτὸν έσται λαμβάνων. ἐν γὰρ τῆ ἀρετῆ τὸ αίρετόν· οὐχέτι δὲ ἔπεται τῷ αίρετῷ χαὶ ἡ ἀρετή· ὥστε λαμβάνοι ἄν, οἶς επεται τὸ περιεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, τούτοις επεσθαι καὶ τὸ ἀγαθόν. 45 5 η καὶ τῶν αὐτῷ τῷ προκειμένω ἑπομένων τὰ μὲν κοινότερά ἐστι, τὰ δ' ού. τῷ γὰρ ἀνθρώπῳ ἔπεται τὸ ζῷον, ἔπεται καὶ τὸ λογικόν ἀλλὰ κοινότερον τὸ ζῷον τοῦ | λογικοῦ, ώστε καὶ γωρὶς τοῦ λαμβάνειν τὰ τῷ 104r ζώω επόμενα επεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ ἔστι τῶν επομένων αὐτῷ τὰ μὲν κοινότερα τὰ δὲ ὑπ' ἐκεῖνα. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν, οἶς ἔπεται αὐτά· κοι-10 νότερον γάρ τὸ ἐπιστήμην ἔχειν τοῦ γραμματικήν ἔχειν, καὶ ἕπεται άμφοτέροις ὁ ἄνθρωπος. δύναται καὶ άπλούστερόν τις άκοῦσαι τοῦ "δεῖ δὲ καὶ τῶν ἑπομένων καὶ οἶς ἕπεται ἕκαστον εἰς τὰ πρῶτα καὶ τὰ κα- 5 θόλου μάλιστα βλέπειν". λέγοι γὰρ ἄν δι' αὐτῶν οὐκέτι περὶ τῆς ἐκλογῆς (εἴρηκε γὰρ περὶ ἐκείνης, πῶς αὐτὴν χρὴ ποιεῖσθαι) ἀλλὰ περὶ 15 τῆς λήψεως τῶν μέσων ὅρων, ἣ γίνεται ἐχ τοῦ ἄλλο ἄλλφ ταὐτὸν εὑρίσχεσθαι. ἐπεὶ γὰρ τῶν ἑπομένων τισὶ χαὶ τῶν, οἶς ἔπεται, τὰ μὲν χοινότερά έστιν τὰ δὲ προσεγέστερά τε καὶ ὑπ' ἐκεῖνα (οὐ γὰρ δὴ πάντα ἴσα), ἀξιοῖ 10 τοὺς βουλομένους τὸν μέσον ὅρον λαβεῖν διὰ τοῦ τῶν ἐκλεγομένων τινὰ ταύτα αλλήλοις εύρεῖν πρῶτον ἐπίβλεψιν τῶν κοινοτέρων ποιεῖσθαι ζητοῦντας, 20 εἴ τινα τούτων ἀλλήλοις ἐστὶ τὰ αὐτά, εἰ δὲ μὴ ἐν τούτοις εὐρίσκοιτο, τότε ἐπὶ τὰ μεριχώτερα μεταβαίνειν. ὁ μὲν γὰρ τὰ χοινότερα τὰ αὐτὰ δείξας καὶ διὰ τούτων τι συλλογισάμενος ἔγει τὸ αὐτὸ δειχνύναι καὶ διὰ τῶν ὑπὸ τὸ 15 κοινότερον, ώστε πλείους οί συλλογισμοί εί δὲ μὴ δυνηθείη διὰ τῶν κοινοτέρων, οὐχ ἀφήρηται τὸ δύνασθαι εύρεῖν τὸ προχείμενον ἐπὶ τῶν μεριχω-25 τέρων. δεῖξαι γάρ τις βουλόμενος τὸ Α τῷ Ε ὑπάργον, ἄν ἢ τῷ Ε έπόμενα καθολικώτερον μέν τὸ ΚΖ ὑπὸ τοῦτο δὲ ὄν τὸ Ζ, τὸ δὲ Α έπόμενον αὐτὸ πάλιν καθολικώτερον μὲν τῷ Κ Γ ὑπὸ τοῦτο δὲ ὄντι τῷ Γ, δείξας μὲν ἢ τὸ Κ Γ ἢ τὸ Γ ταὐτὸν τῷ Κ Ζ ἔχει δεῖξαι δι' αὐτοῦ τὸ Α 20 καὶ τῷ Ζ ὑπάρχειν, δ ἦν ὑπὸ τὸ Κ Ζ, καὶ τῷ Ε, δ ἦν τὸ προκείμενον: 30 εἰ δὲ μὴ τούτω εἴη ταὐτὸν ἐχείνων τι, ὑπολείπεται τὸ ἐπὶ τοῦ Ζ πάλιν ποιεῖσθαι τὸν λόγον. ὥστε ἐν πλείοσιν ἄν ἡ ζήτησις καὶ ἐν τάξει γένοιτο. δ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ΚΓ καὶ Γ, οἶς εἴπετο τὸ Α. καὶ γὰρ τούτων πρώτον μέν τὸ ΚΓ τὸ καθολικώτερον εἰ δειγθείη τῷ ΚΖ ὄντι 25 καθόλου ταὐτόν, διὰ τούτου δειχθήσεται τὸ Α τῷ Ε ὑπάρχον εἰ δὲ μὴ 35 τοῦτο εἴη ταὐτόν τινι ἐχείνων, καταλείπεται ζητεῖν περὶ τοῦ Γ, εἰ τοῦτό έστί τινι ταὐτὸν ἐχείνων. δύναται τὸ όμοίως δὲ καὶ ἐφ' ὧν αὐτὸ ακολουθεῖ σκεπτέον καὶ αὐτὸ περὶ τοῦ Ε λέγειν. ἄν γὰρ βουλόμενοι δεῖξαι τὸ A τινὶ τῷ E ὁπάρχειν ζητῷμεν, τί τῷν, οἶς ἕπεται τὸ A, τινὶ

⁵ αὐτῶν a 8 ἐπόμενα om. a 10 τὸ ex τοῦ corr. B^2 15 ταὐτὸν ἄλλψ a 16 ἐπεὶ scripsi: ἐπὶ aB 17 τε om. a 18 τοῦ τῶν ex τούτων corr. B^2 19 ἐπί-βλεψιν scripsi (cf. p. 329,10): ἐπὶ aB 22 διὰ (ante τῶν) B: τινα a 26 ἐπόμενον a ὄν τὸ scripsi: ὄντος τοῦ aB δὲ τοῦτο a 29 ὑπάρχειν B^1 corr.: ὑπάρχον a B pr. 30 τούτψ ex τοῦτο corr. B^1 36 ταὐτόν τινι a a ἀὐτὸ superscr. B^2 38 ὑπάρχον a

τῶν, οἶς ἔπεται τὸ E, ταὐτόν ἐστι (τούτου γὰρ εύρεθέντος διὰ τοῦ τρίτου 104 σχήματος τὸ προχείμενον δείχνυται), πάλιν δεῖ πρῶτον τὰ καθολιχώτερα 30 τῶν, οἶς ἕπεται τὸ E, ζητεῖν, εἰ ταὐτά ἐστί τισι τῶν, οἶς ἕπεται τὸ A, καθολιχωτέροις ἀν γὰρ μὴ τούτων τι εύρεθῆ, ὑπολείπεται τὸ ἐπὶ τῶν 5 μεριχωτέρων πάλιν ζήτησιν ποιήσασθαι.

p. 44 b 3 'Ο μοίως δὲ καὶ ἐφ' ὧν αὐτὸ ἀκολουθεῖ σκεπτέον.

Αὐτὸ εἴπεν ἀντὶ τοῦ 'αὐτά' ἔστι γάρ, δ λέγει, 'όμοίως δὲ σχεπτέον καὶ ἐπὶ τῶν, οἶς αὐτὰ ἀχολουθεῖ', δῆλον ὅτι τὸ Α καὶ τὸ Ε. εἰ μὲν γὰρ τοῦν κοινοτέρων, οἶς ἀχολουθεῖ ταῦτα, εὐρίσκοιτό τι ταὐτόν, ῷ ἀμφότερα 10 ἀχολουθεῖ, εὐρίσκοιτο ἄν καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ ταῦτα· εἰ δὲ μὴ ἐν τοῖς κοινοτέροις καὶ χαθολικωτέροις εὐρίσκοιτό τι ταὐτόν, δυνήσεται εύρεθῆναι ἐν τοῖς ὑπὸ ταῦτα.

ρ. 44 ο 6 Δ ηλον δέ, ὅτι καὶ διὰ τῶν τριῶν ὅρων καὶ τῶν δύο προτάσεων ἡ σκέψις.

Δείξας, πῶς οἶόν τε γίνεσθαι τοὺς συλλογισμοὺς καθ' ἔκαστον πρόβλημα, φανερόν φησι καὶ ἐκ τούτων εἶναι, ὅτι πᾶς συλλογισμὸς ἀπλοῦς διὰ τριῶν δρων και διά δύο γίνεται προτάσεων και διά τῶν τριῶν σγημάτων, δ φθάσας έδειξεν ήδη. καὶ πῶς δῆλον καὶ ἐκ τούτων, δείκνυσιν. ὑπάρχειν μὲν γὰρ παντί δείχνυται τὸ Α τῷ Ε, εἰ εἶεν τὸ Γ καὶ τὸ Ζ τὰ αὐτὰ καὶ εἶς ὅρος 45 20 εξ αὐτῶν γένοιτο· τοῦτον γὰρ μέσον ὅρον λαβόντες δείχνυμεν τὸ Α τῷ Ε παντὶ ὑπάρχον διὰ προτάσεων δύο καθόλου καταφατικῶν ἐν πρώτω 104 ν σχήματι. πάλιν δ' αὖ, ἄν τινὶ δειχνύωμεν τὸ Α τῷ Ε, λαμβάνομεν τὸ Γ καὶ Η ταὐτά, οῖς εἴπετο τὸ Α καὶ τὸ Ε· ἐὰν γὰρ ἔνα ὅρον ταῦτα ποιήσωμεν καὶ θῶμεν μέσον, συνάγεται τὸ Α τῷ Ε τινὶ ὑπάρχον διὰ τοῦ τεθέντος λαμβάνομεν τὸ Δ καὶ τὸ Ζ ταὐτὰ καὶ ἐξ αὐτῶν ἕνα ποιοῦμεν ὅρον τὸν μέσον. γίνεται δὲ ἡ δεῖξις τούτου οὕτως ληφθέντος καὶ ἐν τῷ πρώτω σχήματι καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ, καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ, ἄν λάβωμεν, ἐπεὶ τὸ Ζ ταὐτὸν [ον] τῷ Δ, δ οὐδενὶ ὑπάρχει τῷ Α, καὶ τὸ Α τῷ Ζ μηδενί 30 (άντιστρέφει γάρ ή καθόλου αποφατική), τὸ δέ γε Ζ παντί τῷ Ε (είπετο γὰρ αὐτῷ), ἐν δὲ τῷ μέσῷ σχήματι, ὅτι τὸ Δ, ὅ ἐστι ταὐτὸν τῷ Ζ, τῷ 10 μέν Α οὐδενὶ ὑπάρχει τῷ δὲ Ε παντί. οὐκέτι δὲ ἐνταῦθα τῆς ἑτέρας έχλογῆς ἐμνημόνευσε, καθ' ἢν ἐν δευτέρφ σχήματι μόνον ἡ συναγωγὴ γίνεται, εἰ τῶν Β τῶν έπομένων τῷ Α ταὐτόν ⟨τί⟩ τινι εἴη τῶν Θ, α οὐχ

² τὰ καθολικώτερα post $\overline{\epsilon}$ (3) transponit a 9 post κοινοτέρων add. καὶ πρώτων a 13 καὶ ὅτι Ar. 18 δῆλον in δηλών corr. B^2 28 καὶ ἐν μὲν τῷ om. a 29 ὄν delevi 31 $\overline{\zeta}\dots\overline{\delta}$ a 32 post δὲ prius add. γε a 34 τί addidi τῶν $\overline{\vartheta}$ a: τῷ $\overline{\vartheta}$ B

ύπάργει τῷ Ε, ὅτι ὁμοία καὶ ἐπὶ τούτου ἡ δεῖξις εἴρηκε δὲ περὶ αὐτῆς 104ν έν τοῖς πρώτοις. ἐπὶ μέρους δέ γε ἀποφατιχὸν συνάγοντες ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Ε λαμβάνομεν τὸ Δ καὶ τὸ Η ταὐτά, καὶ ενα μέσον δρον ποιήσαντες 15 έξ αὐτῶν ἐν τρίτω σχήματι διὰ δύο προτάσεων συνάγομεν τὸ ἐπὶ μέρους 5 ἀποφατικόν· τὸ μὲν γὰρ Α οὐδενὶ τῷ Δ, ὅ ἐστι ταὐτὸν τῷ Η, τὸ δὲ Ε παντί τῶ Η, δ ἐστι ταὐτὸν τῷ Δ.

η, 44 19 Φανερόν οὖν, ὅτι διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων οί συλλογισμοί, καὶ ὅτι οὐκ ἐκλεκτέον, ἃ πᾶσιν ἕπεται.

Οτι μεν πάντες οἱ συλλογισμοὶ καὶ πάντα τὰ προβλήματα διὰ τῶν 20 10 τριών σγημάτων, καὶ ἐν τούτοις ἔδειξεν. ὑπομιμνήσκει δὲ ἡμᾶς καὶ οὖ εἶπε μέν, ὑπερέθετο δὲ αὐτοῦ τὴν αἰτίαν ἐρεῖν, ἢν νῦν λέγει • ἦν δέ, ὅτι μή δεῖ ἐχλέγειν τὰ πᾶσιν ἑπόμενα, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι οὐκ εἴ τινα τὰ αὐτὰ άμφοτέροις επεται, ταῦτα ἐκλεκτέον. αἰτίαν δὲ τούτου ἀποδίδωσιν, ὅτι μηδείς γίνεται συλλογισμός τοῦ ἀμφοτέροις τοῖς ἄχροις έπομένου ληφθέντος. 25 15 εἰ δὲ τοῦτο, ἄγρηστος ἄν εἴη πρὸς συλλογισμῶν εῦρεσιν ἡ τούτων ἐχλογή. ότι δὲ μὴ γίνεται συλλογισμός τις, ἔδειξε καθόλου. οὕτε γὰρ κατασκευαστικός καὶ καταφατικός ούτε άνασκευαστικός καὶ ἀποφατικός, καταφατικός μέν, ὅτι ἐχ τῶν ἐπομένων ἀμφοτέροις οὐδὲν συνάγεται συλλογιστιχῶς (διὰ τοῦτο γὰρ ἐν δευτέρφ σχήματι ἀσυλλόγιστοι αί ἐκ δύο καταφατικῶν 20 ἐδείγθησαν οὖσαι συζυγίαι), ἀποστερεῖν δ' οὐκ ἐνδέχεται, τοῦτ' ἔστι 30 ΄ στερητικόν δὲ καὶ ἀποφατικόν συλλογισμόν οὐκ ἐνδέχεται γενέσθαι ἐξ ἀμφοτέρων καταφατικών' το γάρ έπόμενον αμφοτέροις καταφάσκεται αμφοτέρων. έν δὲ τοῖς ἀποφατικὸν συνάγουσι καὶ δεικνύουσιν ἐξ ἀνάγκης δεῖ τὴν έτέραν πρότασιν ἀποφατικήν εἶναι.

Φανερόν δέ, δτι καὶ αξ ἄλλαι σκέψεις τῶν κατὰ τὰς 25 p. 44b25 έχλογάς ἄχρειοι πρός τὸ ποιεῖν συλλογισμόν.

Δείξας, ὅτι, εἰ τὰ ἀμφοτέροις ἑπόμενα ταὐτὰ ληφθείη εἶναι, οὐδεὶς έσται συλλογισμός, φησίν, δτι οὐδ' ἄν ἄλλα τινὰ τῶν ἐχλελεγμένων ἡμῖν ταὐτὰ ἀλλήλοις λάβωμεν, παρ' ᾶ προειρήχαμεν, οὐδ' οὕτως ἔσται συλλο-30 γισμός. πρῶτον μὲν οὖν εἶπεν, ὅτι μὴ δεῖ ἐκλέγειν τὰ πᾶσιν ἑπόμενα. νῦν δέ φησιν, ὅτι ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐκλελεγμένων, ἃ ἐδόκει ἀλλήλων διαφέρειν, 40 ληπτέον τινά τῶν ἀμφοτέροις έπομένων ὡς ἕνα ποιήσοντας ὅρον ἐξ αὐτῶν・ καὶ γὰρ οὕτως γίνεται τὸ δεύτερον σχῆμα ἔχον τὰς δύο καταφατικάς.

¹ ύπάρχει ex ύπῆρχε corr. B¹ τῷ ex τὸ corr. B² τούτου Β: ταύτης a εἴρηχε] p. 44 a 25 - 27 4 post συνάγομεν add. καὶ a $6 \overline{\eta} \dots \overline{\delta}$ a: $\overline{\delta} \dots \overline{\eta}$ B (ut vs. 5) 12 ὅτι om. a 14 τοῖς ἄχροις om. a 15 τοῦτο ex οῦτος corr. Β¹ ἄχρηστον a 19 τούτων a 20 post ούσαι add. αί a 22 καταφάσκεται Β: συλλογισμού α κατασκευάζεται a 25 καὶ ὅτι Ar. al a et Ar.: om. B τῶν om. a 31 οὐδὲ Β: οῦ δὲ α 32 ποιήσοντας α: ποιήσαντας Β

άλλ' οὐδὲ τῶν Γ τι λαβόντας (τούτοις γὰρ ἕπεται τὸ A) συγκριτέον τῶν Θ $104^{\rm v}$ τινί, α ούχ δπήρχε τῷ Ε. ἔσται γὰρ οὕτως τὸ πρῶτον σχήμα τὴν έλάττονα πρότασιν ἀποφατικήν έχον· έσται γάρ τὸ μέν Α παντί τῶ Γ, δ 45 ην τὸ Θ, τὸ δὲ Θ, δ ην τὸ Γ, οὐδενὶ τῷ Ε. ἄν γὰρ ἀντιστρέψαντες 5 ἀμφοτέρας λάβωμεν, τὸ Ε τῷ Θ οὐδενί, τοῦτ' ἔστι τῷ Γ, τὸ δὲ Γ τινὶ τῷ Α, συναγθήσεται μεν | τὸ Ε τινὶ τῷ Α μὴ ὑπάρχειν, ἀλλ' οὐ τὸ προχείμενον 105 τ έτι τῷ μὴ ἀντιστρέφειν τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν. κἄν ἐν τρίτῳ δὲ σχήματι την συμπλοχήν ποιήση, χαὶ οὕτως ἀσυλλόγιστος ή συμπλοχή. γίνεται γὰρ ἐν αὐτῆ ἡ ἐλάττων ἀποφατική· τὸ μὲν γὰρ Α κατὰ παντὸς τοῦ Θ, 10 εἴ γε καὶ κατὰ παντὸς τοῦ Γ, φˇ ταὐτόν ἐστι τὸ Θ, τὸ δὲ Ε κατ' οὐδενὸς 5 τοῦ Θ. ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἑκατέροις μὴ ὑπαρχόντων τινὰ ταὐτὰ ἀλλήλοις ληπτέον, οἶον τῶν Δ τι καὶ τῶν Θ · ἀμφότεραι γὰρ ἔσονται αἱ προτάσεις ἀποφατικαί, ἢ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, εἰ ἀντιστρέψαιμεν τὴν Δ Α, ἢ ἐστιν ἴση τῆ Θ A, ἵνα ληφθη τὸ A μηδενὶ τῷ Θ , τὸ δὲ Θ μηδενὶ τῷ E, η 15 ἐν τῷ μέσῳ σχήματι, εἰ εἴη τὸ Δ , ὅ ἐστι ταὐτὸν τῷ Θ , μήτε τῷ Λ μήτε τῷ Ε ὑπάρχον.

p. 44 538 Δηλον δέ, ὅτι καὶ ὁποῖα ταὐτὰ ληπτέον κατὰ τὴν ἐπί- 10 σκεψιν καὶ ὁποῖα ἑτέρα ἢ ἐναντία.

Δείξας, τίνα οὐ χρὴ συγχρίνειν ἀλλήλοις καὶ ὡς ταὐτὰ λαμβάνοντας 20 συντιθέναι διὰ τὸ μηδένα ἐξ αὐτῶν οῦτως ληφθέντων γίνεσθαι συλλογισμόν, φησίν, δτι καὶ τίνα χρὴ ταὐτὰ ἀλλήλοις πρὸς τὸ συλλογίζεσθαι τῶν προβλημάτων τι, δῆλον ἡμῖν ἐγένετο. προστίθησι δὲ τὸ καὶ ὁποῖα 15 έτερα η έναντία, ὧν οὐδαμοῦ ἐμνημόνευσεν ἐν τοῖς προειρημένοις. δ δὲ λέγει, τοιοῦτον ἄν εἴη· ἐξ ὧν, φησίν, εἰρήχαμεν (εἰρήχαμεν δὲ περὶ 25 τοῦ ποῖα δεῖ ταὐτὰ λαμβάνοντα καθ' ἕκαστον πρόβλημα τὸν τοῦ προειρημένου δειχτικόν συλλογισμόν ποιείν), έστι δή έχ τούτων δήλον καὶ όποῖα δεῖ τῶν ἐκλελεγμένων ἕτερα ἀλλήλων λαμβάνειν ἢ καὶ ἐναντία· ἕπεται γὰρ 20 τῆ γνώσει τῶν ὁμοίων τε καὶ τῶν αὐτῶν καὶ ἡ τῶν ἑτέρων τε καὶ έναντίων γνῶσις. ὅταν γὰρ ἢ τὸ ἑπόμενόν τινι ταὐτὸν τῶν μὴ ὑπαρχόντων 30 τιγί, δήλον ώς τοῦτο άμα καὶ ἐναντίον ἐστί τινι τῶν ἑπομένων ἐκείνω. οῖον εἰ τὸ Β τὸ ἐπόμενον τῷ Α ταὐτόν ἐστί τινι τῶν Θ, ἃ οὐχ ὑπάρχει τῶ Ε, δῆλον ὡς καὶ τῶν Ζ τῶν ἐπομένων τῷ Ε τινὶ ἢ ἀντίκειται ἢ έναντίον έστὶ τὸ Β ώς καὶ τὸ Θ, εἴ γε τὰ μὲν ἑπόμενά τινι τοῖς μὴ 25 ύπαργουσι τῷ αὐτῷ ἐναντία ἐστὶν ἢ ἀντικείμενα· τούτοις δὲ τοῖς μὴ 35 ύπάργουσι τῷ Ε ταὐτόν ἐστι τὸ Β τὸ τῷ Α ἑπόμενον· τοῖς Ζ ἄρα τοῖς

¹ τῶν $\overline{\vartheta}$ scripsi: τῷ $\overline{\vartheta}$ aB 5 τῷ $\overline{\vartheta}$ τὸ $\overline{\epsilon}$ a 6 $\overline{\epsilon}$ om. a post oỏ expunxit δὲ B² 9 γὰρ alterum om. a 11 ταὐτὰ scripsi: ταὕτα B: αὐτὰ a 14 δὲ om. a 17 ὅτι om. codices Arist. et Alexander ipse p. 313,18,314,3 (καὶ ὅτι 314,6) 18 post καὶ add. οὐχ Arist. (cf. 314,7) 20 οὕτω a 21 post ἀλλήλοις add. λαμβάνειν a 25 λαμβάνοντας a 27 δεῖ ex δὲ corr. B² 28 τῶν αὐτῶν scripsi: ταυτῶν aB 29 ante ἐναντίων add. τῶν a 32 τῶν $\overline{\zeta}$ a; τὸ $\overline{\zeta}$ B 33 καὶ om. a 34 ἐναντία ex ἐναντίων vel ἐναντίου corr. B¹

έπομένοις τ $\tilde{\phi}$ Ε τὸ B τὸ έπόμενον τ $\tilde{\phi}$ A $\tilde{\eta}$ εναντίον $\tilde{\eta}$ αντιχείμενόν εστιν, 105τ έπεὶ ταὐτόν ἐστί τινι τῶν Θ τῶν μὴ ἐπομένων τῷ Ε. τὸ μὲν οὖν προηγούμενόν έστι τὸ λαβεῖν τινα τῶν ἐχλεγομένων ταὐτὰ ἀλλήλοις. οὖ τὴν αίτίαν παρέθετο, ότι τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐκλεγομένων ποιρόμεθα οὐ δι' άλλο 30 5 τι ή τὸν μέσον δρον εύρεῖν τε καὶ λαβεῖν βουλόμενοι, δι' οὖ τοὺς ἄκρους συνάξομεν. τὸν δὲ μέσον τὸν αὐτὸν καὶ ἕνα δεῖ εἶναι· γίνεται δὲ οὖτος, αν δείξωμέν τινα των εξ εκατέρου εκλελεγμένων ταύτα όντα άλλήλοις. οῦτω γὰρ ἔσται τὰ δύο ἕν τε καὶ μέσος ὅρος. ὥστε τὸ προηγούμενόν ἐστι τὸ λαβεῖν τινα ταὐτὰ ἀλλήλοις ὄντα. ἐχ δὲ τῆς τούτων λήψεως δῆλον 35 10 γίνεται, καὶ τίνα ετερα τῶν περὶ εκατέρου εκλεγομένων ἀλλήλων ἔσται καὶ τίνα ἐναντία. εἰ μὲν γὰρ τὰ Ζ, Γ τὰ αὐτά, δῆλον ὡς ἀντιχείμενα γίνεται τὸ μὲν Ζ τὸ ἐπόμενον τῷ Ε τῷ Δ, ῷ οὸχ ὑπάρχει τὸ Α (ὡς γὰρ τῷ Α τὸ Δ οὺγ ὑπάρχει, οὕτως οὐδὲ τῷ Γ, ῷ ἔπεται τὸ Α· ὡς οὖν τὸ Γ τῷ Δ ἀντίχειται, οὕτως καὶ τὸ Z ἐστὶν αὐτῷ ἀντιχείμενον ταὐτὸν ὂν τῷ Γ 15 τος μεν γάρ Γ επεται τὸ A, τος δὲ Δ ος, διὸ ἀντίχειται· οῦτως καὶ τὸ Z 40 ἔσται τ $\widetilde{\omega}$ Δ ἀντιχείμενον), ἀλλὰ καὶ τὸ Γ τ $\widetilde{\omega}$ Θ διὰ τὸ αὐτό. εἰ δὲ τὰ Γ , Π πάλιν εἴη τὰ αὐτά, ἔσται ἀντιχείμενα τὸ μὲν Γ τῷ Θ τὸ δὲ Π τῷ Δ . Δύναται τὸ εἰρημένον διὰ τῆς λέξεως τῆς δῆλον δὲ καὶ ὁποῖα ταὐτὰ ληπτέον κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ ὁποῖα ἔτερα ἢ ἐναντία 20 ως ἴσον εἰρῆσθαι τῷ ΄δῆλον δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ τίνα γρείαν παρέγεται τά τε ταδτά έκ τῶν ἐκλεγομένων ληφθέντα, καθ' δν δφηγήμεθα τρόπον, 45 καὶ εἰ ἐξ αὐτῶν λαμβάνοιτο τὰ ἐναντία ἀλλήλοις ἢ τὰ ἀντικείμενα'. οὐ γάρ συλλογιστική ή τῶν τοιούτων ἐκλογή, ὡς δείκνυσι διά τε | τοῦ 105 ν παραστήσαι, δτι τής τοῦ μέσου δρου εύρέσεως χάριν ή ἐπίσχεψις γίνεται, 25 δεῖ δὲ τὸν μέσον ὅρον ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι, οὐ γίνεται δὲ τὰ ἐναντία άλλήλοις εν, καὶ διὰ τοῦτο, ὅτι καὶ ἐν οἶς συμβαίνει γίνεσθαί τινα συλλογισμόν ληφθέντων τινών έναντίων είναι άλλήλοις έκ τών περί έκατέρου έχλελεγμένων, καθ' δυ πεποιήμεθα την έκλογην τρόπου, η μη ένδεγγμένων 5 τῷ ἀὐτῷ ὑπάργειν, τοῦτ' ἔστιν ἀντιχειμένων, ἃ εἶπεν ἐν τοῖς ἐπάνω ετερα 30 ή ἐναντία, ὑποπίπτει καὶ ταῦτα τῆ προειρημένη ὑφ' ἡμῶν ἐκλογῆ, καθ' ην εδείχνομεν και ελαμβάνομεν ταὐτά τινα τῶν περὶ εκάτερον εκλελεγμένων. καὶ γὰρ ταῦτα οὸ δι' ἄλλο τι εύρεθήσεται συνάγοντα καὶ συλλογιζόμενά τι η διά τινα τῶν προειρημένων ήμιν ἐκλογῶν. ή δὲ λέξις ἐνδεῶς ἔγει· 10 λείπειν γὰρ δοχεῖ τῷ καὶ ὁποῖα ἔτερα ἢ ἐναντία τὸ μὴ εἶναι μέντοι 35 την τούτων εκλογην χρήσιμον προηγουμένως πρός την ευρεσιν των προτάσεων, τὸ γὰρ ἐπιφερόμενον τῆ λέξει ἔλεγε τὸ εἶτα ἐν ὅσοις καὶ συμβαίνει γίνεσθαι συλλογισμόν τῷ ληφθῆναι ἐναντία ἢ μὴ ἐνὸεχόμενα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἰς τοὺς προειρημένους ἄπαντα

⁵ βουλόμενος a 6 ούτως a 12 όπῆρχε a 14 ante ἀντιχείμενον add. τὸ a 17 ταυτά a ante ἀντιχείμενα expunxit τὰ B^1 , ut videtur 18 όποῖα B: ὁπότερα a 21 ante ἐν expunxit κὰ B^2 ἐκλελεγμένων a 22 τὰ alterum superscr. B 23 τῶν τοιούτων B: τούτων a 26 καὶ alterum superscr. B^2 ξεκατέρων a 32 εὐρεθήσονται a post καὶ alterum expunxit συνάγοντα καὶ B^2 36 ἔλεγε τὸ scripsi: ἐλέγετο 38 38 ἄπαντα 38: ἄπαντας 38 (mfu, corr. 38)

αναχθήσεται τρόπους. αυτη γὰρ ή λέξις μηνύει, ὅτι τοιοῦτον λείπει 105 ν τῆ προειρημένη λέξει τῆ δῆλον δὲ καὶ ὁποῖα ταὐτὰ ληπτέον κατὰ 15 τὴν ἐπίσκεψιν καὶ ὁποῖα ἔτερα ἢ ἐναντία, τὸ μὴ εἶναι μέντοι τὴν τούτων ἐκλογὴν χρήσιμον. καὶ εἴη ἄν οῦτως τὸ κατάλληλον σώζουσα. 5 δῆλον δὲ καὶ ὅτι ὁποῖα ταὐτὰ ληπτέον κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν, καὶ οὐχ ὁποῖα ἕτερα ἢ ἐναντία.

Δείχνυσιν, δτι καὶ δταν ἐναντία λαβόντες τινὰ ἀλλήλοις εἶναι τῶν περὶ 10 έχατέρου τῶν ἄχρων ἐχλελεγμένων ἢ ὅλως ἀντιχείμενα δειχνύωμέν τι χαὶ συλλογιζώμεθα, δτι καὶ τότε οὐ διὰ τὸ τὰ ἐναντία ἢ ἀντικείμενα εἰλῆφθαι ὁ συλλογισμὸς ἀλλὰ διὰ τὸ τινά, ὧν προειρήχαμεν ήμεῖς ἐχλογῶν, ἀληθῆ εἶναι. εἰ γάρ τις λαβών τὸ Β (τοῦτο δ' ἦν ἐπόμενον τῷ Α) ἐναντίον εἶναι τῷ Ζ, δ ἦν τῷ Ε ἐπόμενον, δειχνύοι, ὅτι μηδενὶ τῷ Ε τὸ Α ὑπάρχει, οὸ δι' ἄλλο τι 25 15 τοῦτο δείξει συναγόμενον ἢ δι' δν ήμεῖς εἰρήχαμεν τρόπον. εἰ γὰρ τὸ Ζ καὶ τὸ Β εἴη ἐναντία, ἀμφοτέροις, τῷ τε Ε καὶ τῷ Α, ἑπόμενα, ἀδύνατα αν εἴη ἀμφότερα τῷ αὐτῷ, ἢ τῷ Α ἢ τῷ Ε, ὑπάρχειν οῆλον γὰρ ὡς τὸ Β τῷ μὲν Α παντὶ ὁπάρξει, τῷ δὲ Ε οὐκ ἀν ἐνδέγοιτο αὐτὸ ὑπάργειν έναντίον γε ου τοῖς επομένοις αὐτῷ ταῦτα δ' ἦν τὰ Ζ άλλὰ μὴν τὰ μὴ 30 20 δπάρχοντα τῷ Ε τὰ Θ ἦν · τὸ ἄρα Β τινὶ τῶν Θ ἔσται ταὐτόν. οὕτως γάρ παντὶ μὲν τῷ Α τὸ Β τῷ Θ ὂν ταὐτόν, τῷ δὲ Ε οὐδενὶ τὸ Θ ὑπάρξει· ούτος δέ έστιν είς της έκλογης των προειρημένων ύφ' ήμων τρόπος. έπεὶ άν γε ληφθή τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Α τὸ δὲ Ζ παντὶ τῷ Ε, ἐναντίον δὲ ή τὸ Β τῷ Ζ, ἐκ τούτων οὐδὲν οἶόν τε προσεχῶς συναχθῆναι οὐδὲ γάρ 25 μέσος τις δρος εν ταῖς προτάσεσιν είληπται. εί γὰρ τὸ μεν λευκὸν γιόνι 35 τὸ δὲ μέλαν ἐναντίον ὂν τῷ λευχῷ πίττη, χιὼν μὲν οὐδεμιᾳ πίττη, οὐ μήν ἐχ τῶν χειμένων, ἐπειδή μὴ εἴληπταί τι χοινόν, ἀλλὰ τῷ τὸ Β τὸ έπόμενον τῷ Α ταὐτὸν εἶναι τῷ Θ, δ οὐχ οἶόν τε ὑπάρχειν τῷ Ε, ἢ πάλιν τὸ Z, δ ην επόμενον τ $\tilde{\omega}$ E, ταὐτὸν εἶναι τ $\tilde{\omega}$ Δ , δ μη ἐνδέγεται 30 τῷ Α. οὕτω γὰρ τὸ αὐτὸ τῷ μὲν ἑτέρῳ αὐτῶν ὑπάρξει παντὶ τῷ δὲ έτέρω οδδενί, καὶ ἔσται συλλογισμός, καθ' δν τρόπον εἰρήκαμεν, ἐν δευτέρω 40 σγήματι· δεί γάρ τὸ λευκὸν ταὐτόν τινι είναι τῶν μὴ ἐνδεγομένων πίττη ύπαργειν, εν' ούτως ή συλλογισμός, αλλ' ούγ απλώς [ώς] εναντίον τῷ μέλανι, δ ύπάργει τῆ πίττη.

¹ ἀναγθήσονται a 5 etiam δῆλον . . . έναντία (6) lemmatis loco in aB στι superser. B¹ ταῦτα B ληπτέον a et Ar. (et B ipse supra): ληπτέα B 7 ἢ (post ζ) Ar.: ἢ aB 10 δείχνόριεν a 10. 11 συλλογιζώμεθα scripsi: συλλογιζόμεθα aB 11 τὸ corr. B²: τοῦ a B pr. 12 είναι ἀληθῆ a 14 δείχνὑει a 15 δείξει ex δείξαι, ut videtur, corr. B¹: δόξει a εἰρήκαμεν ἡμεῖς a 15. 16 τὸ β καὶ τὸ ζ a 16 α καὶ τῷ ε̄ a 17 τῷ αὐτῷ ἀμφότερα a 18 αὐτὸ scripsi: αὐτῷ aB 19 ἐναντίον iterat a 20 ἢν B: ἢ a σὕτω a 21 μὲν om. a 23 γε B: τε a ἐναντίον scripsi: ἐναντία aB ἢ scripsi: εἴη aB 24 τῷ B: καὶ τὸ a 27 τὸ prius superser. B³ 29 μὴ B: ἦν ἑπόμενον a 33 οὕτως ex οὕτος corr. B¹ ὡς delevi

ρ. 45α9 Πάλιν εἰ τὸ B καὶ τὸ H μὴ ἐγχωρεῖ τῷ αὐτῷ παρεῖναι, 105ν δτι τινὶ οὐχ ὁπάρξει τῷ E τὸ A.

Δείξας ἐπὶ τῶν ἀμφοτέροις ἐπομένων, τῷ τε Α καὶ τῷ Ε, εἰ ἐναντία ταῦτα είη καὶ μὴ ἐνδεγόμενα ἄμα τῷ αὐτῷ, τὸ Α μηδενὶ τῷ Ε ὑπάργον, 5 οὸ μὴν διὰ τὸ ἐναντία τὰ Β, Ζ ἀλλήλοις εἶναι ἀλλὰ διὰ τὸ ἢ τὸ Β ταὐτὸν 45 είναι τῶ Θ, δ οὐχ ὑπῆργε τῷ Ε, ἢ τὸ Ζ τῷ Δ, δ πάλιν οὐδὲ αὐτὸ ύπρογε τῷ Α, νῶν δείκνυσιν, ὅτι, κὰν ληφθή τὸ Β τὸ ἐπόμενον τῷ | Α1061 έναντίον είναι τῷ Η, ῷ είπετο τὸ Ε, ὅτι τινὶ μὲν οὸχ ὑπάρχει τὸ Α τῷ Ε, οὸ μὴν διὰ τὸ ἐναντία μὲν εἶναι τὸ Β καὶ τὸ Η ἔπεσθαι δὲ τῷ 10 μεν Α τὸ Β τῶ δὲ Η τὸ Ε΄ οὐ γὰρ συλλογιστική ή τοιαύτη ληψις τῶν προτάσεων τῷ μηδένα μέσον καὶ κοινὸν ὅρον εἰλῆφθαι· ἀλλ' ἔσται συναγόμενον τὸ Α τινὶ μὴ ὁπάργον τῷ Ε ἐν δευτέρῳ σγήματι τῷ τὸ Β τῷ 5 μέν Α παντί ύπαργειν τῷ δὲ Ε τινί μή. ῷ γὰρ ὑπῆργε τὸ Η τοῦ Ε, τούτφ τὸ Β ἐναντίον ⟨ον⟩ τῷ Η οὐχ ὑπάρξει· τινὶ δὲ τῷ Ε τὸ Η ὑπῆρχεν· 15 ούτω γάρ άντιστρέφει τὸ καθόλου καταφατικόν. ώστε καὶ τὸ Β τινὶ αὐτῷ ούν ύπαργει εναντίον γαο τῷ Η ελήφθη. ἐπεὶ δὲ αληθές ἐστι τὸ ἐπὶ μέρους αποφατικόν και διά το καθόλου αποφατικόν (κάν γάρ μηδενί) και τὸ μηδενὶ ὑπάρχον τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ἄν ληφθῆ τὸ Β τῷ Θ τινὶ ταὐτόν, 10 καὶ τὸ Β οὐδενὶ τῷ Ε ὑπάρξει· οῦτω δὲ καὶ τὸ Α οὐδενὶ τῷ Ε ὑπάργει· 20 εἰ δὲ οὐδενὶ αὐτῷ, ὑπάρξει καὶ τινὶ οὕ. κειμένου δὴ τοῦ Β τῷ μὲν Λ παντί τῶ δὲ Ε τινὶ μή, γίνεται συζυγία ἐν δευτέρφ σγήματι ή διὰ τῆς εἰς αδύνατον απαγωγής δειχνύουσα το Α τινί τῷ Ε μὴ ὑπάργον. αὐτὸς δὲ ἀντὶ τοῦ 'τινὶ μή' τὸ 'μηδενί' ἔλαβε διὰ τὰ εἰρημένα. ἢ τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν· εἰ εἴη κείμενον, ῷ τὸ Η τινὶ ὁπάρχει, τούτφ μηδενὶ τὸ Β, 15 25 ἔσται τὸ μὲν Β τῷ Θ ταὐτόν, καὶ καθόλου τε ἀποφατική ή ΒΕ πρότασις καὶ τὸ συμπέρασμα όμοίως τὸ ΑΕ καθόλου ἀποφατικόν. τὸ δὲ ὅτι τινὶ ούγ υπάρξει το Α ούκ αν είη είρημένον ώς ἐπὶ μέρους αποφατικοῦ συναγθησομένου, αλλ' αντί τοῦ 'ὅτι οὕ τινι δπάρξει τὸ Α' τῷ γὰρ Ε ούν υπάργει τὸ Α. ὅτι δὲ τὸ Β, εἰ μὴ τῷ Ε υπάργοι, ταὐτὸν ἔσται τινὶ 20 30 τῶν Θ, ἔδειξεν εἰπὼν πάντα γὰρ εἴληπται τὰ μὴ ἐνδεγόμενα τῷ Ε ύπάργειν, δηλον δτι ἐπὶ τοῦ Θ· τοῦτο γὰρ οὐ προσέθηκεν ὡς ὂν δηλον. εὶ δὲ πάντα τὰ μὴ ὑπάρχοντα τῷ Ε ἐπὶ τοῦ Θ ἐστίν, οὐχ ὑπάρχει δὲ αὐτῷ τὸ Β τῷ ἐναντίον μὲν εἶναι τῷ Η μὴ δύνασθαι δὲ τὰ ἐναντία τῶ αὐτῷ ὑπάρχειν, οὐχ ὑπάρξει δῆλον ὅτι οὕτε τὸ Η τῷ Α. ἔσται οὖν 35 ταὐτὸν τὸ Η τῷ Δ΄ τινί· οὔτε τὸ Β τῷ Ε· ἔσται οὖν ταὐτὸν πάλιν τὸ Β τω Θ τινί \cdot εἰ δὲ τοῦτο, ἔσται ταὐτόν τινι των ἐπὶ τοῦ Θ. δύναται καὶ 25

¹ καὶ τὸ aB (C): καὶ Ar. ἐγχωρῆ B (Ad) 2 τῶν $\overline{\epsilon}$ οὐχ ὑπάρξει Ar. 4 ταῦτα B: ταύτης a 6 δ (ante οὐχ) a: ὰ B 14 ὂν a: om. B 16 ὑπάρξει fort. recte a 18 ὑπάρχον scripsi: ὑπάρχειν aB 24 τὸ alterum ex τῷ corr. B¹ 27 ὑπάρξει Ar. (cf. vs. 2 et 28): ὑπάρχει aB 28 οὕ τινι scripsi: οὐδενὶ Waitz comment. p. 452: τινὶ οὐχ aB, sed recte ἀλλὶ ὅτι οὐ τινὶ ὑπάρχει τὸ ὰ in mg. add. B³ ὑπάρξει ex ὑπάρχει corr. B¹ 29 ὑπάρχοι ex ὑπάρξοι corr. B¹: ὑπάρχει a ἐστι a

τοιαύτη ή δείξις είναι είλημμένου τοῦ Β τῷ Η ἀντιχεῖσθαι· ἐπεὶ τὸ 106r Β τῷ Η ἀντίχειται, οὐδενὶ αὐτῷ ὑπάρξει· ἀλλὰ καὶ τὸ Β τῷ Α παντί· οὐδενὶ ἄρα τῷ Η τὸ Α· εἰ δὲ τοῦτο, ἔσται τὸ Η τινὶ τῶν Δ ταὐτόν, οἰς οὺχ ὑπάρχει τὸ Α· ἔσται δὴ τὸ Α τῷ Η οὐδενί, τὸ δὲ Ε τῷ Η παντί· 5 συναχθήσεται έχ τούτων έν τρίτω σχήματι τὸ Α τινὶ τῷ Ε μὴ ὁπάρχειν. δεήσει δὲ γεγράφθαι τὸ γὰρ Β τῷ μὲν Α παντὶ τῷ δὲ Η οὐδενί. 30 $\ddot{\eta}$ οὖν τὸ H ταὐτὸν ἔσται τινὶ τῶν Δ , ώς εἶπον, $\ddot{\eta}$ τὸ B τινὶ τῶν Θ , ώς αὐτὸς λέγει. εἰ γὰρ τὸ Β ληφθείη μηδενὶ τῶν Ε, δῆλον ώς τὸ αὐτὸ ἔσται τινὶ τῶν Θ · ταῦτα γὰρ η̈ν τὰ μὴ ὁπάρχοντα τῷ E. τὸ γὰρ B τῷ μὲν A10 παντί τῷ δὲ Ε οὐδενί. δύναται τὸ Β τῷ Ε οὐδενί, διότι, εἰ ἐναντίον ἐστὶ τῷ Η, ῷ παντὶ τὸ Ε, οὐδενὶ αὐτῷ τὸ Ε ὑπάρξει· εἰ δὲ τὸ Ε τῷ Β μηδενί, καὶ τὸ Β τῷ Ε οὐδενί. εἰ δὲ τὸ Β οὐδενὶ τῷ Ε, ταὐτὸν ἔσται τινὶ τῷ Θ. οὕτως δὲ ἐχουσῶν τῶν προτάσεων καθόλου ἀποφατικὸν ἀλλ' 35 οὐκ ἐπὶ μέρους γίνεται τὸ συμπέρασμα. ἢ οὐκ ἀληθὲς τὸ ληφθὲν τὸ εἰ 15 έναντίον έστὶ τῷ Η τὸ Β, εἰ τῷ Η παντὶ τὸ Ε, τῷ Β οὐδενὶ τὸ Ε. οὐδὲ γὰρ ἐπεὶ ἐναντίον ἐστὶ τὸ μέλαν τῷ λευκῷ, ῷ παντὶ ὑπάρχει τὸ χρῶμα, διά τοῦτο τὸ χρῶμα οὐδενὶ μέλανι· τῶν γὰρ ἐναντίων ταὐτὸν εἶναι γένος οὸ κεκώλυται. μήποτ' οὖν ἐκ τῶν κειμένων οὸ τὸ Β ταὐτὸν γίνεται τινὶ τῶν Θ τῶν μὴ ὁπαρχόντων τῷ E, ἀλλὰ τὸ H τινὶ τῶν Δ , ἃ οὸχ ὑπῆρχε 40 20 τ $\tilde{\omega}$ A. εἰ γὰρ τὸ B παντὶ μὲν τ $\tilde{\omega}$ A οὐδενὶ δὲ τ $\tilde{\omega}$ H, τὸ A οὐδενὶ τ $\tilde{\omega}$ H. οὐδὲ τὸ Η ἄρα οὐδενὶ τῷ Α΄ ἦν δὲ τὰ μὴ ὑπάρχοντα τῷ Α τὰ Δ. οὕτως δὲ καὶ πρὸ ὀλίγου ἐδείχθη τὸ A τινὶ τῷ E μὴ ὑπάρχον τῷ τινὶ τῷν Δ ταὐτὸν ληφθηναι τὸ Η. οὕτως δὲ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Η διὰ τοῦ δευτέ-25 τὸ μὲν γὰρ Α οὐδενὶ τῷ Η, τὸ δὲ Ε παντὶ τῷ Η· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τδ Η τινὶ τῷ Ε.

ρ. 4517 Φανερον οὖν, ὅτι ἐξ αὐτῶν μὲν τούτων τῶν ἐπιβλέψεων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός.

Δείχνοσιν ήμῖν, ὅτι οὐκ ἄν ἐναντία ἢ ἀντιχείμενα ἀλλήλοις εἶναι λάβω- 106ν 30 μέν τινα τῶν περὶ ἑχατέρου ⟨τῶν⟩ ἄχρων ἐχλελεγμένων, οὐ διὰ τοῦτο συλλογισμὸς ἔσται τῶν ἄχρων πρὸς ἀλλήλους· οὐδὲ γὰρ μέσος τις ὅρος γίνεται ἐχ τού ων· τὰ γὰρ ἐναντία ἢ ἀντιχείμενα οὐχ ἕν· ἀλλὰ διὰ τοῦ χαὶ τότε ταὐτά τ να ἀλλήλοις εὐρίσχεσθαι γίνεται συλλογισμός. καὶ γὰρ ὅταν ἐναντία 5 τινὰ ἀλὶ ἡλοις τούτων ληφθη, ἔσται συλλογισμός, ὅτι ἔστιν, ὅταν ἑχατερον αὐτῶν ἄλλφ τινὶ ταὐτὸν ἢ, μεθ' οῦ γινόμενον καὶ ἑνωθὲν αὐτῷ μέσος ὅρος ἔσται, χαθ' ἃ προειρήχαμεν. ταῦτὰ δὲ ἐπέξεισι δειχνὺς ἡμῖν, ὅτι

⁴ ὑπάρξει a 6 $\overline{\eta}$ οὐδενί habent omnes codices Arist. (η corr. Bu) 7 $\overline{\eta}$ (ante οὖν) scripsi: εἰ aB 8 τῶν B: τῷ a 11 ὑπάρχει a 12 οὐδενὶ τῷ $\overline{\epsilon}$ B: τῷ $\overline{\epsilon}$ οὐδενὶ a 15 τῷ (post παντὶ) a 17 γένος εἴναι a 18 γίνεται a: γίνεται B 24 ante τρίτου add. τοῦ a 26 $\overline{\eta}$ B: ᾱ a 29 δείχνυσιν a: δειχνὺς B 30 τῶν alterum addidi 31 γίνεται om. a 32 τοῦ B: τὸ a 33 ὅταν scripsi: ὅτε aB

ποὸς τὸ συλλογίζεσθαί τι τῶν ἐκκειμένων προβλημάτων μόνη γρήσιμος, ἢν 106 κ εἰρήχαμεν, τῶν περὶ έχατέρου ἐχλελεγμένων λῆψις, χαθ΄ ἢν ταὐτά τινα 10 αλλήλοις όντα έλαμβάνομεν αλλ' οὐκ ἐναντία ἢ ἀντικείμενα. γίνεται μέντοι έχ τῆς ἐχείνων ἐπιβλέψεώς τε καὶ ἐχλογῆς γνώριμα, καὶ τίνα ἐστὶν ἐναντία 5 καὶ ἀντικείμενα ἀλλήλοις.

p. 45a20 Συμβαίνει δή τοῖς οὕτως ἐπισχοποῦσι προσεπιβλέπειν άλλην όδὸν τῆς ἀναγκαίας διὰ τὸ λανθάνειν τὴν ταὐτότητα τῶν Β καὶ τῶν Θ.

Τοῖς ἐναντία εἶναί τινα τῶν περὶ ἑκατέρου ἐκλελεγμένων ἢ ἀντικεί- 15 10 μενα λαμβάνουσε καὶ διὰ τῆς τῶν τοιούτων λήψεως βουλομένοις τενὰ τῶν άκρων συναγωγήν ποιεῖσθαι, οἶον καθόλου ἀποφατικὸν δεικνύναι διὰ τοῦ λαβεῖν ἐναντία εἶναι τὸ Β καὶ τὸ Ζ, συμβαίνει, φησίν, ἄλλην τινὰ καὶ πρὸ τῆς αναγχαίας καὶ συλλογιστικῆς όδοῦ πρῶτον ἐπιβλέπειν. οί γάρ τὸ Β τῷ Ζ ἐναντίον λαμβάνοντες εἶναι πρὸς τὸ δεῖξαι τὸ Α μηδενὶ τῷ Ε ὑπάρ-20 15 γον τὸ ἀναγκαῖον παρέντες ζητεῖν τε καὶ λαμβάνειν, δι' οδ ὁ τοῦ προκειμένου γίνεται συλλογισμός (έστι δὲ τοῦτο τὸ λαβεῖν τὸ Β τῷ Θ ταὐτὸν ἢ τὸ Ζ τῷ Δ· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος), ἐπὶ ἄλλην τινὰ πρὸ ταύτης οὐδαμῶς δειχτιχήν τοῦ προχειμένου χαθ' αύτην όδὸν τρέπονται, ής οὐδὲν ὄφελος, εί μή ληφθείη τὰ προσεχῶς δεικτικὰ τοῦ προκειμένου συμπεράσματα. ἔστι 25 20 δέ, α προειρήχαμεν· δια γαρ το τινα λαμβάνεσθαι ταυτά χαχεΐνα δοχεῖ δειχνύναι τι. τοῦτο δὲ πάσχουσι διὰ τὸ λανθάνειν αὐτούς, ἢ τίνα τίσιν έσται ταὐτά, ἢ τίνα τίσι δεῖ ζητεῖν, εἰ ἔστι τὰ αὐτά.

p. 45°23 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔχουσι καὶ οἱ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπάγοντες συλλογισμοί τοῖς δειχτιχοῖς.

Δείξας, πῶς καθ' ἔκαστον πρόβλημα τῶν οἰκείων τοῦ συμπεράσματος 30 25 προτάσεων εὐπορήσομεν, δ προηγουμένως δείχνυται καὶ συνάγεται (διὸ καὶ δειχτιχοί οί τοιοῦτοι συλλογισμοί) έχ τῆς τῶν ἐκλελεγμένων περὶ ἑκάστου τῶν δρων τῶν ἐν τῷ προβλήματι ἐπιβλέψεώς τε καὶ συνθέσεως, ὁμοίως φησί τούτοις καί διά τῶν αὐτῶν ἔσεσθαι καί τοὺς διά τῆς εἰς ἀδύνατον 30 απαγωγής δειχνύντας τι συλλογισμούς, οθς μέρος είπεν είναι τῶν ἐξ ύπο- 35 θέσεως. τοῦ δὲ όμοίως καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ τούτους γίνεσθαι ἡ αἰτία, ότι ἐστὶν αὐτοῖς ἡ διαφορά πρὸς τοὺς δεικτικῶς δεικνύντας οὐ κατά τὸν συλλογισμόν αὐτόν (δμοιοι γάρ καὶ ἐξ ὁμοίων δεικνύμενοι. δεικτικοὶ γάρ όμοίως ἐχείνοις καὶ οὖτοι), ἀλλ' ὅτι συμπεραίνονται καὶ συνάγουσιν οὐ τὸ

¹² xal alterum om. a 10 τῶν τοιούτων Β: τούτων α 2 προειρήχαμεν α 19 συμπεράσματα corr. Β¹: συμ-13 πρώτον ἐπιβλέπειν Β: προσεπιβλέπειν a (ut vs. 6) 28 ἐπιπεράσματος a B pr. 20 ταυτά a: ταῦτα B 24 ἄγοντες Ar. σχέψεως a 30 είπεν] c. 23 p. 41 a 38 31 και alterum om. a 33 xal om, a 34 καὶ οδτοι ἐκείνοις a

προκείμενον άλλὰ ψεῦδός τι, δ τῷ ἀδύνατον εἶναι ἀνελόντες, δ ὑπέθεντο, 106 ν τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ, δ συνελογίσαντο, τιθέασιν. τοῦ οὖν ἀδυνάτου δεικνυ- 40 μένου ἐστὶν ὁ συλλογισμός, ⟨δς⟩ ἐπεὶ ὁμοίως γίνεται (δεικτικῶς γάρ), καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἔσται τοῖς προειρημένοις. τὸ δὲ ἀδύνατον εὑρίσκεταί τε 5 καὶ συλλογίζεται διὰ τοῦ εἰλῆφθαι, τίνα τίσιν ἐστὶ τὰ αὐτὰ τῶν τε ἔπομένων καὶ τῶν, οἰς ἔπονται οἱ ἐν τῷ προβλήματι ὅροι, καὶ τῶν μὴ ὑπαρχόντων αὐτοῖς. διὸ καὶ αὐτὸς δείκνυσιν ὁμοίως γίνεσθαι αὐτοὺς τοῖς 45 δεικτικοῖς. ἔτι ἔστιν, δ δεικτικῶς δείκνυται, καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, δεῖξαι διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων καὶ πάλιν, δ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον Ο ἀπαγωγῆς, καὶ δεικτικῶς.

10 ἀπαγωγῆς, καὶ δεικτικῶς. Έπιζητήσαι δ' ἄν τις, πῶς ἀληθὲς τὸ τοὺς δι' ἀδυνάτου δειχνυμένους 107r πάντας συλλογισμούς καὶ δεικτικῶς δείκνυσθαι· δοκεῖ γὰρ ψεῦδος εἶναι τοῦτο. τοὺς μὲν γὰρ δεικτικῶς οἶόν τε καὶ δι' ἀδυνάτου (ἐπισκεπτέον δ', εί καὶ τοὺς ἐν ταῖς μίξεσι πάντας), οὐ μὴν ἀνάπαλιν· εῖς γὰρ ἐν τῷ δευ-15 τέρφ σχήματι καὶ εἶς ἐν τῷ τρίτφ, οἱ ἔχοντες τὰς συζυγίας ἐκ καθόλου 5 καταφατικής και έπι μέρους αποφατικής, διά τής είς αδύνατον απαγωγής δείχνυνται μόνης, οὐκέτι δὲ καὶ δεικτικῶς. ἢ καὶ ἐπὶ τούτων εἴη ἄν μετά την πίστιν την διά της είς αδύνατον απαγωγης τοῦ συλλογιστικήν είναι την συμπλοχήν χαὶ ἐχ τῶν χειμένων προτάσεων δειχτιχῶς δειχνύμενον τὸ προχεί-20 μενον. εἶ γάρ τὸ A παντὶ μὲν τῷ B, τινὶ δὲ οὐ τῷ Γ , καὶ τὸ B τινὶ 10 οὐ τῷ Γ δειχτιχῶς πίστις δὲ τοῦ δειχτιχῶς τοῦτο συνάγεσθαι ή διὰ τῆς είς αδύνατον απαγωγής ώς έπὶ τῶν άλλων προτάσεων ή αντιστροφή. φασὶ δέ τινες μή τοῦτο εἶναι τὸ λεγόμενον, ἀλλ' ὅτι ταὐτὰ [τὰ] προβλήματα καὶ δειχτιχώς δείχνυται καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ διὰ τῶν αὐτῶν 25 δρων καὶ οὐκ ἄλλα τινά ἐστι τὰ δεικνύμενα. ἢ γὰρ καθόλου καταφατικὸν 15 η καθόλου ἀποφατικόν η ἐπὶ μέρους καταφατικόν η ἀποφατικόν καὶ διὰ

25 ὅρων καὶ ούκ ἄλλα τινά ἐστι τὰ δεικνύμενα. ἢ γὰρ καθόλου καταφατικὸν 1 ἢ καθόλου ἀποφατικὸν ἢ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἢ ἀποφατικὸν καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐστι τὸ δεικνύμενον ταῦτα δέ, δι' ὧν πεποιήμεθα ἐπιβλέψεών τε καὶ συνθέσεων, δείκνυται, ὥστε τὸ διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων τοῦτο σημαίνειν.

30 p. 45 a 28 Ο ίον ότι τὸ Α οὐδενὶ τῷ Ε ὑπάρχει κείσθω γὰρ τινί.

"Ότι δὲ ταὐτά ἐστι τὰ προβλήματα ὡς δεικνύμενα δεικτικῶς τε καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ "διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων", τοῦτ' ἔστι διὰ 20 τῆς προειρημένης ἐκλογῆς τῶν ὅρων, ἑξῆς παρατίθεται. καὶ πρῶτόν γε, πῶς τὸ καθόλου ἀποφατικὸν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δεικνύμενον, δι' ἦς πεποιήμεθα ἐπιβλέψεως, δείκνυται καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων, δι' ὧν

¹ δ alterum in οδ corr. B^2 3 δ om. a δς addidi 6 ξπονται a: ξπεται B 8 ξτι scripsi; δτι aB 13 et 14 τοὸς B: τὰ a 15 τῷ om. a 21 δειχτιχῶς alterum ex δειχτιχοῦ corr. B^2 ή corr. ex η B^2 : η ή a 22 ante προτάσεων add. η ή τῶν a η ('corr. B^2) B: om. a 23 ταδτὰ scripsi: ταῦτα τὰ aB 26 ante ἀποφατιχὸν alterum repetit ἐπὶ μέρους a 28 αὐτῶν superscr. B^2 30 τῶν $\overline{\epsilon}$ Ar. 31 ὡς ex χαὶ, ut videtur, corr. B^2 : τὰ a 33 προχειμένης a

καὶ δεικτικώς, λέγει. ὁ γὰρ βουλόμενος δι' ἀδυνάτου δετξαι μηδενὶ τῷ Ε 107ύπάρχον τὸ A, δ δέδεικται δεικτικῶς διὰ τοῦ τὸ B ταὐτὸν κεῖσθαι τῷ Θ 25 (τὸ γὰρ Β παντὶ μὲν τῷ Α οὐδενὶ δὲ τῷ Ε, ἐξ ὧν συνάγεται τὸ Α οὐδενὶ τῷ Ε), ὑποτίθεται ὂῆλον ὅτι τινὶ ὑπάργειν αὐτό. ἀλλὰ καὶ τὸ Β ἔγει 5 παντὶ τῷ Α ὁπάρχον. ἦν γὰρ ἐπόμενον αὐτῷ. γίνεται οὖν ὁ συλλογισμὸς ότο Β παντί τῷ Α, τὸ Α τινὶ τῷ Ε΄ ὁπόκειται γάρ ἐξ ὧν συνάγεται τὸ Β τινὶ τῷ Ε, δ ἀδύνατον. ἀδύνατον δ' ἐστίν, ὅτι ἦν τινὶ τῷν Θ ταὐτὸν τὸ Β κείμενον. ὥστε διὰ τῆς τῶν αὐτῶν ἐκλογῆς τε καὶ συνθέσεως ἡ δεῖξις 30 έγένετο τοῦ τὸ Α μηδενὶ τῷ Ε. διὰ γὰρ τοῦ τὸ Β τῷ Θ ταὐτὸν εἰλῆφθαι 10 τὸ ἀδύνατον πέφηνεν. πάλιν ἄν δειχνύη τις δι' ἀδυνάτου τὸ Λ τινὶ τῷ Ε ύπάργον, ην μεν δεικτικώς συναγόμενον έκ τοῦ τὸ Γ καὶ τὸ Η ταὐτὰ άλλήλοις είναι. ὁ δὲ δι' άδυνάτου δειχνὸς ύποτίθεται αὐτὸ μηδενὶ ὑπάργειν· άλλά μήν τὸ Ε παντὶ τῷ Η ὑπάργει· ἕπεται γὰρ αὐτῷ· συναγθή- 35 σεται ἄρα τὸ Α μηδενὶ τῷ Η. ἀλλὰ παντὶ ὑπῆρχεν αὐτῷ, εἴ γε καὶ τῷ 15 Γ, ῷ ταὐτόν ἐστι τὸ Η. πάλιν οὖν ἡ δεῖξις διὰ τῶν αὐτῶν. εἰπὼν δὲ περί τε τοῦ χαθόλου ἀποφατιχοῦ προβλήματος χαὶ περὶ τοῦ ἐπὶ μέρους καταφατικοῦ καὶ δείξας, δι' ὧν τὰ δεικτικὰ ἐγίνετο συμπεράσματα, διὰ τούτων καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δεικνύμενα αὐτά, φησίν, ὅτι όμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων προβλημάτων ἔχει· ἔστι δὲ τό τε καθόλου 40 20 χαταφατικόν καὶ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν. τὸ γὰρ καθόλου καταφατικόν δείχνυται μὲν δειχτιχῶς διὰ τοῦ τὸ Γ ταὐτὸν χεῖσθαι τῷ Ζ. ἄν δὲ τὸ ἀντικείμενον ύποτεθή τὸ Α τινὶ τῷ Ε μὴ ὑπάρχειν, κεῖται δὲ καὶ τῷ Z τὸ A παντί ύπάργειν (ταὐτὸν γὰρ ἦν τὸ Ζ τῷ Γ, ῷ εἴπετο τὸ Α), ἔσται τὸ Ζ οὸ παντὶ τῷ Ε, δ ἀδύνατον· εἴπετο γὰρ αὐτῷ καὶ παντὶ ὑπῆρχεν. ἀλλὰ 45 25 καὶ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν, εἰ δι' ἀδυνάτου δεικνύοιτο, ὁμοίως δεικθήσεται. ἐδείγθη μὲν γὰρ δεικτικῶς τὸ Λ τινὶ τῷ Ε μὴ ὁπάρχον διὰ τοῦ τὸ Δ ταὐτὸν εῖναι τῷ Η· τὸ | μὲν γὰρ Α οὐδενὶ τῷ Η, τὸ δὲ Ε παντὶ 107ν τῷ Η εἴπετο γὰρ αὐτῷ. ἄν δὴ ὑποθώμεθα δι' ἀδυνάτου δειχνύντες τὸ Α παντί τῶ Ε, ἔχειτο δὲ καὶ τὸ Α μηδενὶ τῷ Η, τὸ Η συναχθήσεται μη-30 δενὶ τῷ Ε κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ὑπάρχον. ἀλλ' ἀδύνατον κεῖται γὰρ τινὶ αὐτῷ ὑπάρχειν· ἐπεὶ γὰρ τὸ Ε τῷ Η παντί, δῆλον ὡς καὶ τὸ Η 5 τῶ Ε τινί. ἢ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Ε, τὸ δὲ Ε παντὶ τῷ Η συνάγεται γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Η ὄν ἀδύνατον· ἔχειτο γὰρ αὐτῷ μηδενί, ἐπεὶ ταὐτὸν $\tilde{\eta}$ ν τὸ H τ $\tilde{\omega}$ Δ . συνάγεται δὲ καὶ τὸ E μηδενὶ τ $\tilde{\omega}$ H διὰ τοῦ τὸ A35 παντί μέν τῷ Ε οὐδενὶ δὲ τῷ Η ον ἀδύνατον Επεται γάρ αὐτῷ.

Δείξας δὲ τοὺς δι' ἀδυνάτου δειχνυμένους συλλογισμοὺς διὰ τῶν αὐτῶν όρων δειχνυμένους, δι' ών καὶ οί δεικτικοί, πάλιν ἀνάπαλιν δείκνυσι, δι' ών 10

¹ ααὶ om. a 2 τῷ ā a 3 $\bar{\beta}$ om. a τῷ ā B: τὸ ā a $\bar{\alpha}$ alterum superser. B² 4 αὐτῷ a 5 ὑπάρχον a: ὑπάρχειν B 8 ἐκλογῶν a 9 τῷ prius ex τὸ corr. Β¹ 10 ἀπέφηνε a δειχνύοι a 12 αὐτῷ a 12.13 ὑπάρχον a

οί δι' άδυνάτου, διά τούτων καὶ τοὺς δεικτικούς, ἀποδεικνός, ὅτι διὰ τῶν 107ν αὐτῶν ἀμφότεραι αἱ δείξεις. εἰ γὰρ δέδεικται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τὸ Α μηδενὶ τῷ Ε, διότι συνέβαινε τινὶ τῷ Ε τοῦ Α ὑπάρχειν ὑποτεθέντος καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Ε ὑπάρχειν, ὅτι παντὶ τῷ Α ὑπῆρχε τὸ Β, 5 ἀδύνατον δὲ ῆν τὸ Β τινὶ τῷ Ε ὑπάρχειν τὸ αὐτὸ ὄν τῷ Θ, τοῦτο δεικτικῶς δειχθήσεται, ἐὰν ληφθῆ τὸ Β τῷ μὲν Α παντὶ τῷ δὲ Ε μηδενὶ ὑπάρ-15 χον· ληφθήσεται δὲ οῦτως ἔχειν, ἄν ἦ ταὐτὸν τὸ Β τῷ Θ.

p. 45 b 1 Πάλιν εἰ δεικτικῶς συλλελόγισται τὸ Α τῷ Ε μηδενὶ δπάρχειν.

Έφθακε μεν ήδη τοῦτο εἰρηκέναι, ὅτι τὰ δείκτικῶς δεικνύμενα καὶ δι' άδυνάτου δείχνυται, ώσπερ καὶ ἀνάπαλιν. ἀν γάρ ἢ δεδειγμένον δεικτικώς, ότι τὸ Α τῷ Ε οὐδενί, διὰ τοῦ τὸ Β τῷ Θ ταὐτὸν εἶναι, καὶ διὰ τῆς εἰς άδύνατον απαγωγής τὸ αὐτὸ δειχθήσεται, ἄν ῦποθώμεθα αὐτὸ τινὶ τῷ Ε 20 ύπάρχειν καὶ προσλάβωμεν τὸ Β αὐτῷ, λέγω δὲ τῷ Α, παντὶ ὑπάρχειν· 15 είπετο γάρ αὐτῶ. ἔσται δὴ τὸ Β τινὶ τῷ Ε ὑπάρχον, ὅ ἐστιν ἀδύνατον· ην γάρ τὸ Β ταὐτὸν τῷ Θ, δ οὐδενὶ ὑπηρχε τῷ Ε. ὁμοία ἡ δεῖξις καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων προβλημάτων, τοῦ τε καθόλου καταφατικοῦ καὶ τῶν δύο τῶν έπὶ μέρους. νῦν δὲ προστίθησι καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἢν διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων 25 άμφότεροι γίνονται οί συλλογισμοί, καὶ πῶς διὰ τῶν αὐτῶν ὅ τε δεικτικὸς 20 καὶ δι' άδυνάτου γίνεται συλλογισμός, διδάσκει. Εν ἄπασι γάρ φησι τοῖς δι' άδυνάτου δειχνύουσί τι (περὶ τούτων γὰρ λέγει), ὅτι ἀνάγκη κοινόν τινα λαβεῖν ὅρον ἔξωθεν ἄλλον τῶν ὑποχειμένων ἐν τῆ ὑποθέσει, ἥτις ἐστὶ τὸ ἀντιχείμενον, οὖ βουλόμεθα δεῖξαι, χοινὸν λέγων νῦν οὐ τὸν ὡς μέσον άμφοτέροις τοῖς ἐν τῆ ὑποθέσει ὅροις συντιθέμενον, ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸν ἕτερον 30 25 τῶν ἐν τῆ ὑποθέσει δρων συντασσόμενον καὶ ποιοῦντα πρότασιν ἀληθῆ συντελούσαν εἰς τὴν δεῖξιν τοῦ ἀδυνάτου συμπεράσματος πρὸς δὲ τὸν ἕτερον έν τῷ συμπεράσματι τῷ ἀδυνάτῳ τῷ γινομένῳ διὰ τὴν ὑπόθεσιν συντασσόμενον ψευδώς. ἐν γὰρ τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ παρὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐν τῆ ὑποθέσει εἰλημμένους, ἦς βουλόμεθα τὸ ἀντιχείμενον δεῖξαι συναγόμενον, 35 30 τρίτος τις όρος έξωθεν προσλαμβάνεται, δς πρός μέν τον έτερον των όρων των ἐν τῆ ὑποθέσει ἀληθως συντάσσεται καὶ πρότασιν ἀληθῆ ποιεῖ, λαμβάνεται δὲ ⟨καί⟩ ἐν τῷ συμπεράσματι τῷ ψευδεῖ. τὸ γὰρ δεικνύμενον συμπέρασμα τὸ ἀδύνατον ἐξ αὐτοῦ τέ ἐστι καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ὅρων ⟨τῶν⟩ εἰλημμένων ἐν τῆ ὑποθέσει· πρὸς γὰρ τὸν ὅρον τὸν προσληφθέντα γίνεται τὸ τοῦ 40 35 ψεύδους καὶ άδυνάτου συμπέρασμα. οὖ συμπεράσματος εἰς τὸ άληθὲς μετα-

³ τοῦ B: τὸ a 4 post ὁπάρχειν τὸ αὐτὸ ὂν (ex vs. sq. translatum) expunxit B 7 η οm. a 13 τὸ αὐτὸ B: ταὐτὸν a 14 post προσλάβωμεν add. δὲ a 15 δὴ B: δὲ a 16 ὁμοίως a 18 προστίθησι δὲ νῦν a 20. 21 τοῖς δι' ἀδυνάτου recepit n 21 δείχνυσί a 23 δείξαι om. a 24 ἐν τῆ ὑποθέσει om. a 25 ὅρων om. a 28 τοὺς alterum om. a 32 καὶ a: om. B 33 τῶν alterum add. a: om. B

ληφθέντος καὶ ἀληθοῦς τῆς προτάσεως γενομένης, τῆς δὲ ἐτέρας οὐ τῆς 107 ύποτεθείσης, αλλά έν ή ήν ό προσληφθείς δρος, της αὐτης μενούσης τε καὶ προσληφθείσης (ἢν γάρ ἀληθής) μέσος μέν ὅρος γίνεται τότε ὁ προσληφθελς έξωθεν, δν ίσως καὶ διὰ τοῦτο κοινὸν εἶπεν ώς γινόμενον κοινόν τε 45 5 καὶ μέσον ἐν τῷ δεικτικῷ συλλογισμῷ. ἀμφότεραι γὰρ αί προτάσεις τότε γίνονται πρὸς τοῦτον συνάγουσαι άληθές, ὅταν γένηται δειχτιχὸς ὁ συλλογισμός. Εν γάρ θέλοντες δείξαι το Α τῷ Ε | παντί ὑπάργον τὸ ἀντιχείμενον 108 κ λάβωμεν τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Ε μὴ ὑπάρχειν, εἶτα ἔξωθεν ὅρον προσλάβωμεν τὸν Ζ καὶ λάβωμεν ἀληθη πρότασιν την 'τὸ Λ παντὶ τῷ Ζ', συναχθήσεται 10 τὸ Ζ τινὶ τῷ Ε μὴ ὑπάρχον, δ ἐστιν ἀδύνατον· ἦν γὰρ ἑπόμενον αὐτῷ. τοιαύτη μεν ή δι' αδυνάτου δεῖξις. αν δη μεταλάβωμεν τὸ συναχθεν αδύ- 5 νατον τὸ Ζ τινὶ τῷ Ε μὴ ὁπάρχειν εἰς ἀληθὲς ὂν τὸ τὸ Ζ παντὶ τῷ Ε καὶ ποιήσωμεν άληθη πρότασιν τὸ Ζ παντὶ τῷ Ε ὁπάρχειν τιθεῖσαν καὶ προσλάβωμεν την ετέραν πρότασιν τῶν, δι' ὧν ή εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή 15 ἐγένετο, μὴ τὴν ὑποτεθεῖσαν, ἦς τὸ ἀντιχείμενον ἐδείχνυμεν, ἀλλὰ τὴν προτέραν την άληθη την τὸ Α παντί τῷ Ζ λέγουσαν, ἔσται μὲν ὁ Ζ δρος δ έξωθεν προσληφθείς μέσος. δεικτικώς δὲ συναχθήσεται τὸ τὸ Α παντί 10 τῷ Ε, δ καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐδείχθη. ταῦτα δὲ οὕτως έχει διὰ τὸ εἶναι τῷ Γ, ῷ εἴπετο τὸ Α, τὸ Ζ ταὐτὸν τὸ τῷ Ε ἑπόμενον. 20 έστω πάλιν διά τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δειχνύμενον τὸ Α μηδενὶ τῷ Ε. έὰν ὁποθώμεθα τὸ ἀντιχείμενον, οὖ βουλόμεθα δεῖξαι, τὸ τὸ Α τινὶ τῷ Ε, άλλα και προσλάβωμεν έξωθεν δρον τον Β, δς τῷ Α παντί ὑπάρχει, 15 συναχθήσεται τὸ Β τῷ Ε ὑπάρχειν τινί, ὂν ἀδύνατον· οὐδενὶ γὰρ αὐτῷ ύπάρχει· ταὐτὸν γὰρ τῷ Θ ἦν. ἀδύνατος ἄρα ἡ ὑπόθεσις, ἦ τοῦτο 25 ηκολούθησεν· τὸ ἄρα ἀντιχείμενον τοῦ τὸ Α τινὶ τῷ Ε, τοῦτ' ἔστι τὸ Α οδδενὶ τῷ Ε. ἐὰν δὴ τὸ συμπέρασμα τὸ γενόμενον πρὸς τὸν ληφθέντα έξωθεν δρον ψεῦδος καὶ ἀδύνατον ὂν μεταλάβωμεν εἰς τὸ ἀληθές (ἦν δὲ τὸ τὸ Β τινὶ τῶ Ε ὑπάργειν, δ ἢν ἀδύνατον· οὐδενὶ γὰρ αὐτῷ ὑπῆργεν· 20 $\tilde{\eta}$ ν γὰρ τὸ αὐτὸ τῷ Θ, δ οὐχ ὑπῆρχε τῷ Ε), ἔσται τὸ B οὐδενὶ τῷ E^* $\tilde{\eta}$ 30 προσειλήφθω ή έτέρα πρότασις (τῶν), δι' ὧν ή τοῦ ἀδυνάτου δεῖξις ἐγένετο, ή άληθης ή το Β παντί τῷ Α τιθεῖσα· γίνεται μὲν ὁ Β ὅρος ⟨ό⟩ ἔξωθεν προσληφθείς εν τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ μέσος, δεικτικός δὲ ὁ συλλογισμός συνάγων το Α τῷ Ε μηδενί, δ καὶ δι' ἀδυνάτου ἢν δεδειγμένον. όμοίως, κάν ἐπὶ μέρους καταφατικόν συνάγηται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγω- 25 35 γης, συναχθήσεται μέν ύποθεμένων ήμῶν τὸ Α μηδενὶ τῷ Ε (τοῦτο γὰρ τὸ ἀντιχείμενον τοῦ δειχνυμένου), προσληψόμεθα δὲ ἔξωθεν ὅρον τὸν Η, οδ τὸ Ε παντὶ ἀληθῶς ὑπάρχει· συναχθήσεται τὸ Α τῷ Η μηδενὶ ὑπάργειν, δ έστιν αδύνατον παντί γαρ αύτῷ ὑπάρχει, εἴ γε καὶ τῷ Γ, δ ταὐτόν ἐστι τῷ Η. τὸ ἄρα ἀντικείμενον τοῦ ὑποτεθέντος. ἄν δὴ μεταλά-30 40 βωμεν πάλιν τὸ συμπέρασμα τὸ δειγθέν ὂν ψεῦδος καὶ ἀδύνατον εἰς τὸ άληθες και θώμεν το Α παντί τω Η, προσλάβωμεν δε και την ετέραν

³ άληθές a μεν om. a 4 και om. a (cf. vs. 14) 31 δ alterum addidi (cf. vs. 17)

Comment. Aristot. II. 1. Alex. in Anal. Priora.

⁸ τῷ ε τινὶ a 33 διὰ τοῦ a

³⁰ τῶν addidi 34 συνάγεται a

πρότασιν τὴν ὁμολογουμένην ἀληθῆ εἶναι τὴν 'τὸ Ε παντὶ τῷ Η', ὁ μὲν Η108τ πάλιν μέσος ὅρος γίνεται, συνάγεται δὲ δεικτικῶς ἐν τρίτῳ σχήματι τὸ Α τινὶ τῷ Ε ὑπάρχειν, δ ἐδείχθη καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου. ἀλλὰ κἄν τὸ ἐπὶ πε μέρους ἀποφατικὸν δι' ἀδυνάτου δεικνύωμεν, ὑποθησόμεθα μὲν τὸ Α τῷ Ε ταντί (τοῦτο γὰρ ἀντίκειται τῷ τινὶ μὴ τῷ δεικνυμένῳ), προσληψόμεθα δὲ ὅρον τὸν Η, ῷ τὸ Α οὐδενὶ ἀληθῶς. συναχθήσεται δὴ τὸ Ε μηδενὶ τῷ Η, ὅπερ ἀδύνατον· παντὶ γὰρ αὐτῷ ὑπάρχει. ἄν δὴ μεταλάβωμεν τοῦτο εἰς τὸ ἀληθὲς τὸ τὸ Ε παντὶ τῷ Η ὑπάρχειν, προσλάβωμεν δὲ καὶ τὴν 'τὸ Α οὐδενὶ τῷ Η' οὖσαν ἀληθῆ, δεικτικῶς πάλιν δειχθήσεται τὸ Α τινὶ 40 τῷ Ε μὴ ὑπάρχον διὰ τοῦ τρίτου σχήματος, μέσου ὅρου γενομένου τοῦ ἔξωθεν προσληφθέντος· οὖτος δ' ἦν ὁ Η. καθόλου γὰρ τῷ ἀληθεῖς ⟨εἶναι⟩ τὰς προτάσεις, δι' ὧν τὰ προκείμενα οἶόν τε δεικτικῶς δειχθῆναι, τούτῳ καὶ ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴ πρόεισι.

 Δ είξας δέ, ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων ὅ τε δειχτιχὸς καὶ ὁ δι' ἀδυνάτου 15 γίνεται συλλογισμός, προσέθηχε

ρ. 45ν 8 Δ ιαφέρει δὲ δ δειχτικὸς τοῦ εἰς ἀδυνάτον, ὅτι ἐν μὲν 45τῷ δειχτικῷ κατ' ἀλήθειαν ἀμφότεραι τίθενται |

δειχνύς, δτι μὴ τῷ διαφόρῳ τῶν δρων τε καὶ προτάσεων γίνεται ἡ 108 ν διαφορά τοῦ δειχτιχοῦ συλλογισμοῦ πρὸς τὸν δι' ἀδυνάτου· αί μέν γάρ 20 άγωγαὶ καὶ τὰ σγήματα καὶ οἱ τρόποι τῶν δείξεων ἐπ' ἀμφοτέρων δμοιοι. ή δὲ διαφορά αὐτῶν, ὅτι ἐν μὲν τῷ δεικτικῷ ἀμφότεραι αἱ προτάσεις ὡς άληθεῖς λαμβάνονται εἰς τὴν δεῖξιν τοῦ προχειμένου, ἐν δὲ τῷ δι' ἀδυνάτου 5 ψευδής ή έτέρα λαμβάνεται, ήν υποτίθενται οί δειχνύναι βουλόμενοι τὸ αντιχείμενον ταύτης. η οὐ περὶ τῆς ὑποτιθεμένης λέγει, ὅτι ψευδής, αλλά, 25 δ λέγει, ἐστίν, ὅτι διὰ μὲν τῶν αὐτῶν δύο προτάσεων τά τε δεικτικῶς δειχνύμενα γίνεται καὶ τὰ δι' ἀδυνάτου, ἀλλ' ἐν μὲν τῆ δεικτικῆ δείξει άμφότεραι άληθεῖς ληφθεῖσαι δειχνύουσι τὸ προχείμενον, ἐν δὲ τῆ δι' 10 άδυνάτου ή έτέρα αὐτῶν ψευδής. ληφθεῖσα γάρ ψευδής ἐν τιῷ συμπεράσματι αλτία γίνεται τοῦ ἐλεγγθῆναι τὴν ὑπόθεσιν οὖσαν ἀδύνατον, οὖ τῇ ἀναιρέσει 30 τίθεται τὸ προχείμενον, δ ἐδείχνυτο δειχτιχῶς ληφθείσης αὐτῆς ἀληθοῦς. δεικτικῶς μὲν γὰρ ἐδείκνυτο τὸ A τῷ E οὐδενὶ δι' ἀληθῶν $\langle τῶν \rangle$ 'τὸ Bτῷ Α παντί, τὸ Β τῷ Ε οὐδενί'· ἐν δὲ τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῷ ἡ μὲν 15 'τὸ Β τῶ Α παντί' ἀληθής οὖσα λαμβάνεται, συνάγει δὲ αΰτη μετὰ τῆς ύποθέσεως της τὸ Α τῷ Ε τινὶ ὑπάρχειν λεγούσης τὸ τὸ Β τῷ Ε τινί, ὂν 35 ψεῦδος. ἦν γὰρ τὸ Β τῷ Ε οὐδενί. δ τῷ ψεῦδος ὂν ἐλέγχεσθαι ἀναιρεῖ την υπόθεσιν διά το είναι άληθη την 'το Α τώ Ε μηδενί υπάρχει'.

⁴ διὰ τοῦ a 4.5 παντὶ τῷ $\overline{\epsilon}$ a 8 τῷ $\overline{\eta}$ παντὶ a 11 προσληφθέντος] τος expunxit, ut videtur, B εἴναι a: om. B 16 δὲ aB: γὰρ Ar. τὸ ἀδύνατον Ar. 20 ἀμφοτέρας a 21 ὡς om. a 31 τῶν a: om. B 35 τῷ alterum ex τὸ corr. B 36 μηδενὶ τῷ $\overline{\epsilon}$ a ὑπάρχει scripsi: ὑπάρχειν aB

p. 45 b 12 Τα ὅτα μὲν ο ὖν ἔσται μᾶλλον φανερὰ διὰ τῶν ἑπομέ-108 v νων, ὅταν περὶ το ῦ ἀδυνάτου λέγωμεν. 20

Έν τῷ μετὰ τοῦτο βιβλίῳ λέγων περὶ τοῦ ἀδυνάτου, ῷ διαφέρει τοῦ δεικτικοῦ τρόπου, ἐπιμελέστερον λέγει περὶ τῆς διαφορᾶς αὐτῶν. ὅτι γὰρ 5 ἡ μὲν δεικτικὴ¹ δεῖξις ἀνυπόθετος ἡ δὲ δι' ἀδυνάτου ὑποθετική, καὶ ἐν μὲν τῆ δεικτικῆ οὕπω τὸ συμπέρασμα γνώριμον πρὸ τοῦ ληφθῆναι τὰς δεικτικὰς αὐτοῦ προτάσεις (διότι γὰρ ἄδηλόν ἐστι, δείκνυται), ἐν δὲ τῆ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ πρὸ τῆς δείξεως δῆλον, διότι καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ ὑποθέμενος ἐπί τι φανερὸν ἄγει ψεῦδος, καὶ ἡ μὲν δεικτικὴ συνάγει 10 τοῦτο, δ βούλεται, ἡ δ' εἰς ἀδύνατον ἄλλο μὲν συνάγει, ἄλλο δὲ δεῖξαι βούλεται. περὶ μὲν οὖν τούτων ὕστερον ἐρεῖν ἐπαγγέλλεται, νῦν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων γνώριμόν φησιν εἶναι, ὅτι δεῖ εἰς ταὐτὰ βλέπειν, τά τε 30 ἐπόμενα δῆλον ὅτι τοῖς ὅροις τοῖς τοῦ προβλήματος καὶ οἶς ἔπονται αὐτοὶ καὶ εἰς τὰ μὴ ἐνδεχόμενα αὐτοῖς ὑπάρχειν, ἄν τε δεικτικῶς τις βούληται τοῖς τρόποις ἡ τῶν δείξεων εὐπορία.

p. 45 15 Έν δὲ τοῖς ἄλλοις συλλογισμοῖς τοῖς ἐξ ὑποθέσεως, οἶον ὅσοι κατὰ μετάληψιν ἢ κατὰ ποιότητα, ἐν τοῖς ὑποκει- 85 μένοις, οὐκ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀλλ' ἐν τοῖς μεταλαμβανομένοις ἔσται ἡ σκέψις.

20

Δείξας όμοίως ἐν τοῖς δεικτικοῖς ἐκ τῆς ἐπιβλέψεως τῶν περὶ ἕκαστον ἐκλελεγμένων γινομένους τοὺς συλλογισμοὺς καὶ ἐν τοῖς δι' ἀδυνάτου, ἐπεὶ δοκοῦσιν αὐτῷ καὶ οἱ δι' ἀδυνάτου ἐκ τῶν ἐξ ὑποθέσεως εἶναι, φησὶν 40 'ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις συλλογισμοῖς τοῖς ἐξ ὑποθέσεως οὐ περὶ τῶν 25 ὑποκειμένων καὶ ἐξ ἀρχῆς κειμένων ἡ ζήτησις καὶ ἡ ἐκλογἡ ἔσται ἀλλ' ἐπὶ τῶν μεταλαμβανομένων'. περὶ γὰρ τούτων ὁ συλλογισμὸς γίνεται ὁ δεικτικός, δν καὶ κυρίως συλλογισμὸν λέγει· ''πρὸς γὰρ τὸ μεταλαμβανόμενον'', ὡς εἶπεν ἐν τοῖς ἐπάνω, ὁ συλλογισμός. τούτων οὖν καὶ ἡ ἐκλογἡ τῶν ἐν τῷ μεταλαμβανομένω καὶ διὰ συλλογισμοῦ δεικνυμένων ὅρων· τὰ γὰρ 45 το τούτοις ἐπόμενα καὶ οἶς ταῦτα ἕπεται καὶ τὰ τούτοις μἡ ἐνδεχόμενα ὑπάρχειν ἐκλεκτέον, ἐπειδὴ καὶ περὶ τούτων ποιούμεθα τοὺς συλλογισμοὺς ἀλλ' οὸ | τῶν ὑποθετικῶς εἰλημμένων. τὸ δὲ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις 109 τούναται μὲν λέγειν καὶ ἀντὶ τοῦ 'ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς', ἐνα ἢ τὸ λεγόμενον 'ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐξ ὑποθέσεως τοῖς παρὰ τοὺς διὰ τοῦ ἀδυνάτου, 35 οἶον ὅσοι κατὰ μετάληψιν ἢ κατὰ ποιότητά εἰσι τῶν ὑποθετικῶν

³ έν τῷ μετὰ τοῦτο βιβλίψ] Anal. pr. II 14 4 γὰρ om. a 11 οὖν superscr. B²: om. a 12 φησὶ γνώριμον a ταὐτὰ scripsi: ταῦτα aB 13 τοῖς alterum om. a 17 τοῖς ἐξ ὑποθέσεως om. a 26 μεταλαμβανομένων] μετα superscr. B 26. 27 ὁ δειχτιχὸς γίνεται a 28 εἶπεν] c. 23 p. 41 a 39 29 συλλογισμῶν a 34 διὰ τοῦ B: δι' a

(ήσαν γὰρ καὶ οἱ εἰς ἀδύνατον ἀπάγοντες ἐν τοῖς ἐξ ὑποθέσεως, οὐκ ἐν 109r τοῖς ἐξ ἀργῆς κειμένοις), οὐδὲ ἐπὶ τούτων ἡ ἐκλογή, δν προειρήκαμεν τρό- 5 πον, έσται, άλλ' ἐπὶ τῶν μεταλαμβανομένων'. ἢ τὸ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις, οδα έν τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἴσον ἐστὶ τῷ 'οδα ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς ὁποκειμένοις 5 άλλ' εν τοῖς μεταλαμβανομένοις καὶ ἐπὶ τούτων ἡ ζήτησις ἔσται'. ἐν γὰρ τῷ ὑποθετικῷ τῷ 'εἰ ἡ ψυχὴ ἀεικίνητος, ἀθάνατος, ἀλλὰ μὴν ἀεικίνητος' οὐχέτι τῶν ἐν τῆ πρώτη προτάσει τῆ ὑποθετικῆ τῆ εἰ ἡ ψυχὴ ἀειχίνητος, άθανατός ἐστι' τὴν προειρημένην ἐχλογὴν ποιήσομεν ζητοῦντες, τίνα ἕπεται 10 τῷ ἀειχίνητον εἶναι τὴν ψυγήν, καὶ τίσι τοῦτο ἔπεται, καὶ τίνα οὐγ οἶά τε 10 ύπάργειν αὐτῷ. ὁμοίως οὐοὲ τῷ ἀθάνατον εἶναι τὴν ψυγήν. ἀλλὰ ληψόμεθα τοὺς ἐν τῆ μεταλήψει ἢ προσλήψει ὅρους (εἰσὶ δὲ οὖτοι ἢ τε ψυχὴ καὶ τὸ ἀεικίνητον), καὶ ἐπὶ τούτων την προειρημένην ἐκλογήν ποιησόμεθα· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὀφεῖλον δειγθῆναι διὰ συλλογισμοῦ. ἄν γάρ ληφθῆ τῷ 15 μεν αὐτοχινήτω καὶ ἐξ αὐτοῦ χινουμένω ἔπεσθαι τὸ ἀειχίνητον, τῆ δὲ 15 ψυγή τὸ αὐτοχίνητον, εἴη ἄν δειχνύμενον τὸ τὴν ψυχὴν ἀειχίνητον εἶναι. Λέγοι δ' ἄν κατὰ μετάληψιν μὲν τοὺς κατὰ πρόσληψιν λεγομένους, οί είσι μικτοί· δ γάρ οί νεώτεροι πρόσληψιν λέγουσι, τοῦτο οί περί 'Αριστοτέλη μετάληψιν εἰώθασι λέγειν, ὥσπερ καὶ ἤδη προειρήκαμεν. κατά μετάληψιν μέν οὖν οἱ τοιοῦτοι, ὡς καὶ πρόσθεν εἰρήκαμεν. κατὰ ποιό-20 20 τητα δὲ λέγονται οἱ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καὶ ἦττον καὶ ὁμοίου δεικνύντες, ἐπειδὴ ταῦτα, τὸ ὅμοιον καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἦττον, τῷ ποιῷ παρακολουθεῖ, οἱ καὶ αὐτοὶ γίγνονται κατὰ μετάληψιν· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν οὕτως δειχνυμένων άλλο μεν υποτίθεται, άλλου δε ή δείξις καὶ ό συλλογισμός γίνεται, δ καὶ αὐτὸ μεταλαμβανόμενον λέγει. ὁ γὰρ δεικνύς, ὅτι μή ἐστιν 25 έν τῶ πλουτεῖν τὸ εὐδαιμονεῖν, διὰ τοῦ ὅτι μηδ' ἐν τῷ ὑγιαίνειν, ὑποτίθεται 25 μεν εί δ μαλλον αν δόξαι αύταρχες είναι πρός εὐδαιμονίαν, τοῦτο μή ἐστιν αὔταρχες, οὐδὲ τὸ ἦττον ἐχείνου εἴη ἄν αὔταρχες' ὑγεία δὲ πλούτου μάλλον δοχούν είναι αύταρχες πρός ευδαιμονίαν ούχ έστιν αύταρχες· ούδ' άρα ό πλοῦτος. τὸ μὲν μὴ εἶναι τὸν πλοῦτον αὐτάρχη πρὸς εὐδαιμονίαν, 30 εἴ γε μηδὲ ἡ ὑγεία, ὑπόχειται. ὃειχθείη δ᾽ ἀν διὰ συλλογισμοῦ, ὅτι μή 30 έστιν ύγεία πρός εὐδαιμονίαν αὐτάρκης, οὕτως ύγιαίνουσί τινες κακίαν έγοντες, οὐδεὶς κακίαν έχων εὐδαιμονεῖ, οὐκ ἄρα οἱ ὑγιαίνοντες εὐδαιμονοῦσιν, ούχ αὐτάρχης ἄρα ή ὑγεία πρὸς εὐδαιμονίαν. ἔστι καὶ οὕτως δεῖξαι· ή

ύγεία οὐκ ἔστιν αὐτάρκης πρὸς τὸ ζῆν ἀναμαρτήτως, ἡ εὐδαιμονία αὐτάρκης 35 ἐστὶ πρὸς τὸ ζῆν ἀναμαρτήτως, ἡ ύγεία ἄρα οὐκ ἔστιν αὐτάρκης πρὸς 35 εὐδαιμονίαν. ἢ οὕτως· ἐν τῷ ὑγιαίνειν οὕκ ἐσμεν ἀναμάρτητοι· ἐν δὲ τῷ εὐδαιμονεῖν ἀναμάρτητοί ἐσμεν· οὐκ ἄρα ἐν τῷ ὑγιαίνειν τὸ εὐδαιμονεῖν. δεῖ οῦν τὰς προειρημένας ἐκλογὰς ποιεῖσθαι τῆς τε ὑγείας καὶ τοῦ αὐτάρκους πρὸς εὐδαιμονίαν· ταῦτα γὰρ τὰ δεικνύμενα διὰ συλλογισμοῦ. καὶ ἔστιν ἡ

⁴ τοῖς (ante ἐξ prius) B: τῷ a 6 εἰ ἡ ψυχὴ ατλ.] cf. Plat. Phaedr. c. 24 p. 245 c ἀθάνατος ... ἀεικίνητος (7) om. a 8 ante ζητοῦντες add. οὐ a 11 τῷ B: τοῖς a 12 ἐκλογὴν om. a 18 ᾿Αριστοτέλην a προειρήκαμεν] p. 262, 9, 263, 26 sq.

²⁶ εl om. a dv om. a 31 δγιαίνοντες a

δείξις γεγονοία διά τοῦ τὸ ἐπόμενον τῆ εὐδαιμονία, δ ἐστι τὸ ἀναμάρτητον, 109r μή ύπάργειν τῆ ὑγεία. καὶ τοιοῦτοι μὲν οἱ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον ὄντες ἀνασκευα- 10 στιχοί. οί δὲ ἀπὸ τοῦ ἦττόν εἰσι μὲν ἔμπαλιν ἔγοντες τούτοις (χατασχευαστικοί γάρ είσιν), έγουσι δέ ούτως. εί το ήττον άγαθον άγαθόν έστι, καί 5 τὸ μᾶλλον ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἄν εἴη· ἀλλὰ μὴν ἡ ὑγεία ἀρετῆς ἦττον οὖσα άγαθὸν ἀγαθόν ἐστι· καὶ ἡ ἀρετὴ ἄρα. πάλιν γὰρ καὶ ἐνταῦθα ὁ συλλογισμός τοῦ ὅτι ἡ ὑγεία ἀγαθὸν δεικτικός, ἐξ ὑποθέσεως δὲ τούτου δειχθέντος 15 λαμβάνεται ή ἀρετή ἀγαθὸν εἶναι. τούτων οὖν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν ἐκλογήν, ήτις έσται λαβόντων ήμῶν τὸ μὲν ἀγαθὸν ἕπεσθαι τῷ κατὰ φύσιν, τὸ 10 δὲ κατὰ φύσιν τῆ | ύγεία πάλιν. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ όμοίου πρὸς ἄμφω 109ν χρήσιμος, καὶ πρὸς ἀνασκευὴν καὶ πρὸς κατασκευήν τῶν γὰρ ὁμοίως έγόντων τι εἰ θάτερον ἔγοι αὐτό, καὶ θάτερον ἄν ἔγοι, καὶ εἰ μὴ ἔγοι πάλιν θάτερον, οὐδ' ἄν τὸ ἕτερον ἔχοι. καὶ ἔστι τὸ μὲν δεικνύμενον διὰ συλλογισμοῦ καὶ ἐπὶ τούτων τὸ ἔτερον· τὸ δὲ ἔτερον ἐξ ὑποθέσεως τὴν 5 15 δεῖξιν λαμβάνει καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν. ἐκείνου οὖν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν ἐκλογήν, οἶον εἰ όμοίως οὖσα ἡ εὐγένεια τῷ πλούτῳ αίρετὸν ἀγαθόν ἐστι, καὶ ὁ πλοῦτος ἀγαθόν· ἡ δὲ εὐγένεια ὁμοίως οὖσα αίρετὴ τῷ πλούτῳ άγαθόν ἐστι. τοῦ γὰρ τὴν εὐγένειαν ἀγαθὸν εἶναι ὁ συλλογισμός, τὰ δ' άλλα ύπόχειται. ὅτι δὲ ἡ εὐγένεια ἀγαθόν, δειχνύοιτ' ἀν διὰ τῆς ἐχλογῆς, 20 εἰ ληφθείη τὸ μὲν ἀγαθὸν ἔπεσθαι τῷ αίρετῷ (πᾶν γὰρ αίρετὸν ἀγαθόν) 10 τῆ δὲ εὐγενεία τὸ αίρετόν· ἡ γὰρ εὐγένεια αίρετόν. οὐκοῦν καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων συλλογισμών, οθς κατά ποιότητα λέγειν αὐτοῖς ἔθος, ⟨ώς⟩ ἐπὶ τῶν κατὰ μετάληψιν ὁ συλλογισμὸς οὐ τῶν ὑποκειμένων γίνεται ἀλλὰ τῶν μεταλαμβανομένων. τούτων οὖν χρή καὶ τὴν ἐκλογὴν ποιεῖσθαι.

25 Τὸ δὲ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις εἰρῆσθαι δύναται καὶ ἀντὶ τοῦ 'περὶ τῶν ὑποκειμένων': ἔστι γὰρ τὸ λεγόμενον 'ὅσοι κατὰ μετάληψιν ἢ 15 κατὰ ποιότητα περὶ τῶν ὑποκειμένων δεικνύουσιν'. ἐπὶ δὴ τούτων ἔσται ἡ ἐπίσκεψις οὰκ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀλλ' ἐν τοῖς μεταλαμβανομένοις, ἐπεὶ καὶ ὁ συλλογισμὸς τούτων. ἡ δὲ ἐπίβλεψις καὶ ἡ ἐκλογὴ καὶ ἐπὶ 30 τούτων ἡ αὐτὴ ἔσται, ὁποίαν ὑπεγράψαμεν.

p. 45 19 'Επισκέψασθαι δε δεῖ καὶ διελεῖν, ποσαχῶς οί εξ ύποθεσεως.

Τοῦτο εἴρηκεν ἤτοι ὡς πάντων τῶν ἐξ ὑποθέσεως ὑποπίπτειν δυναμένων 20 τῆ ἐκκειμένη τῶν ὅρων ἐκλογῆ τε καὶ τῆ δι' αὐτῶν δείξει (εἰ γὰρ ἐπι-35 σκέπτοιτό τις καὶ διέλοι, εὑρήσει τοῦτο οῦτως ἔχον· εἰπὼν γὰρ τούς τε ''κατὰ μετάληψιν'' καὶ τοὺς ''κατὰ ποιότητα'' δεῖν φησιν ἐπισκέψασθαι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐξ ὑποθέσεως ὰξ ὑποθέσεως γὰρ καὶ οἱ διαιρετικοί, οῖ

¹⁷ ante ἀγαθόν add. αἰρετὸν a 22 ὡς addidi 23 ante οὐ add. ἀλλ' a: eras. 3 lit. B 27 ἐπὶ] ι in ras. 2 lit. B² 28 σχέψις a 33 ὑποπίπτειν B: ἢ τὸ πίπτειν a 34 ἐχκειμένη] ἐχ in ras. B^1

καὶ αὐτοὶ ἐν τοῖς "κατὰ μετάληψιν", ἐξ ὑποθέσεως καὶ οἱ ἐξ ὁμολογίας 109 ν δεῖν οὖν φησι τῶν ἐξ ὑποθέσεως προσεγεστέραν ποιήσασθαι διαίρεσιν), ἢ 25 εἰπών, τίνες τῶν ὑποθετικῶν φανερῶς ὑπάγονται τῆ ἐκκειμένη μεθόδφ (οί τε γάρ δι' άδυνάτου καὶ οί "κατά μετάληψιν", ύφ' ους πάντες οί λε-5 γόμενοι ἀναπόδεικτοι, καὶ ἔτι οἱ "κατὰ ποιότητα"), λέγει δεῖν ἐπισκέψασθαι καὶ διελεῖν, ποσαχῶς οἱ ἐξ ὑποθέσεως λέγονται· ἐκ γὰρ τῆς διαιρέ-30 σεως δήλον έσται, είτε πάντας οίόν τε ύπάγειν τη έκκειμένη μεθόδφ ούση δειχτιχή είτε ού. δόξουσι γάρ οί δι' όλων ύποθετιχοί, ους Θεόφραστος " χατὰ ἀναλογίαν" λέγει, οἶοί εἰσιν οἱ διὰ τριῶν λεγόμενοι, μηχέτι ὑπο-10 πίπτειν τῆ διὰ τῆς ἐκλογῆς δείξει. λέγει δὲ αὐτοὺς ὁ Θεόφραστος " κατά ἀναλογίαν", ἐπειδή αἴ τε προτάσεις ἀνάλογον καὶ τὸ συμπέρασμα ταῖς προτάσεσιν· ἐν πᾶσι γὰρ αὐτοῖς ὁμοιότης ἐστίν. ἢ οὐδὲ συλλογισμοὶ 35 χυρίως καὶ άπλῶς ἐκεῖνοι, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμοί· οὐδὲν γὰρ εἶναι ἢ μὴ εἶναι δειχνύουσιν. οἱ μὲν γὰρ προειρη-15 μένοι εξ ύποθέσεως καὶ συλλογισμοί δεικνύουσι γάρ τι ύπάρχειν η μη ύπαργειν· οί δὲ τοιούτοι μηδὲν τοιούτον δειχνύοντες οὐκέτι οὐδὲ άπλῶς συλλογισμοί. εἰ δὲ οὖτοι οὐδὲ τὴν ἀρχὴν άπλῶς συλλογισμοί, πάντες ἄν οἱ κυρίως καὶ άπλῶς ὄντες συλλογισμοὶ διὰ τῆς προκειμένης 40 μεθόδου δειχνύοιντο.

'Ανάγονται μέντοι καὶ οἱ δι' δλων ὑποθετικοὶ εἰς τὰ τρία τὰ προειρημένα σγήματα άλλφ τρόπφ, ώς καὶ Θεόφραστος δέδειγεν εν τῷ πρώτφ τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν. ἔστι δὲ δι' ὅλων ὑποθετικὸς τοιοῦτος εἰ τὸ Α, τὸ Β, εἰ τὸ Β, τὸ Γ, εἰ ἄρα τὸ Α, τὸ Γ· τούτων γὰρ καὶ τὸ συμπέρασμα ύποθετικόν· οἶον εἰ ἄνθρωπός ἐστι, ζῷόν ἐστιν, εἰ ζῷόν ἐστιν, οὐσία 45 25 ἐστίν, εἰ ἄρα ἄνθρωπός ἐστιν, οὐσία ἐστίν. ἐπεὶ τοίνον δεῖ καὶ ἐν τούτοις μέσον τινὰ ὅρον εἶναι, καθ' ὃν συνάπτουσιν αἱ προτάσεις ἀλλήλαις (ἄλλως γάρ ἀδύνα τον καὶ ἐπὶ τούτων συνακτικήν συζυγίαν γίνεσθαι), ούτος ὁ μέσος 110 τ τριγῶς καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις συζυγίαις τεθήσεται. ὅταν μὲν γὰρ ἐν ἦ μεν τῶν προτάσεων λήγη, ἐν ἦ δὲ ἄρχηται, τὸ πρῶτον ἔσται σχῆμα· 30 ούτως γὰρ ἔξει, ώς καὶ ὅτε τοῦ μὲν τῶν ἄκρων κατηγορεῖτο, τῷ δὲ ύπέχειτο. ἀνάλογον γὰρ τὸ μὲν λήγειν καὶ ἔπεσθαι τῷ κατηγορεῖσθαι, 5 τὸ δὲ ἄργεσθαι τῷ ὑποχεῖσθαι· ὑπόχειται γάρ πως τῷ ἐπιφερομένῳ αὐτῷ. οῦτως γὰρ ληφθέντος τοῦ μέσου συμπέρασμα ἔσται, δ ἄρχεται μέν, ἀφ' οδ ήργετο καὶ ή πρώτη πρότασις, λήγει δέ, εἰς δ ἔληγεν ή δευτέρα, τὴν μὲν 35 τοῦ χατηγορουμένου γώραν ἐν τῷ συμπεράσματι τοῦ ἐπομένου λαμβάνοντος την δε τοῦ ὑποχειμένου τοῦ ήγομένου οἶον εἰ τὸ Α, τὸ Β, εἰ τὸ Β, τὸ Γ, 10 εὶ ἄρα τὸ A, τὸ Γ . δύναται ἐπὶ τῆ τοιαύτη συζυγία καὶ ἀνάπαλιν ληφ ϑ ῆναι τὸ συμπέρασμα ώστε μὴ ἐπόμενον εἶναι ἀλλ' ἡγούμενον, οὐ μὴν ἀπλῶς

² ποιεῖσθαι a 7 inter εἴ et τε ras. in B 8 Θεόφραστος] fr. 63 e Wimmeri 11 ἀνάλογον B: ἀνάλογοι a post συμπέρασμα expunxit καὶ B 23 τὸ (ante $\bar{\beta}$ prius) B: τῷ a τὸ (ante $\bar{\gamma}$ utrumque) B: τῷ a 26 μέσον scripsi: μέσου aB 29 ἄρχεται a 30 κατηγοροῖτο a 31 τὸ B: τὰ a 32 τὸ B: τῷ a 33 μέν om. a 36 τὸ (ante $\bar{\beta}$ prius) B: τῷ a τῷ $\bar{\gamma}$ a

αλλά συν αντιθέσει· συναγθέντος γάρ τοῦ εἰ τὸ Α, τὸ Γ' συνάγεται καὶ 110r τὸ 'εἰ μὴ τὸ Γ, οὐ τὸ Α'. εἰ δὲ ἀπὸ διαφόρων ἀργόμεναι αί ὑποθετικαὶ προτάσεις λήγοιεν εἰς ταὐτό, ἔσται τὸ τοιοῦτον σγῆμα δεύτερον ἀνάλογον 15 ον τω έν τοις κατηγορικοίς δευτέρω, έν οίς ο μέσος όρος άμφοτέρων των 5 ἄχρων χατηγορεῖτο· ἐπεὶ γὰρ ἐν τοῖς ὑποθετιχοῖς τὸ ἐπόμενον χατηγορουμένου γώραν έγει, όταν εν ταῖς δύο προτάσεσι ταὐτὸν επόμενον λαμβάνηται, τὸ δεύτερον έσται σγημα. συλλογιστική δὲ ή συζυγία, ἄν ἀντικειμένως έπόμενον έχατέρω των ήγουμένων λαμβάνηται, οίον εί το Α, το Γ, εί τὸ Β, οὐ τὸ Γ· τὸ γὰρ Γ μέσος ὢν ὅρος ἀντιχειμένως εἴληπται έπόμενος 20 10 τοῖς ήγουμένοις, τῷ τε Α καὶ τῷ Β. διὸ καὶ συναχθήσεται οὕτως ληφθέντων τὸ 'εὶ θάτερον τῶν ἀργομένων, οὸ θάτερον' εὶ γὰρ τὸ Α, τὸ Γ, εἰ τὸ Γ, οὸ τὸ Β, εἰ ἄρα τὸ Α, οὸ τὸ Β, οἶον εἰ ἄνθρωπος, ζῷον, εἰ λίθος, οὺ ζῷον, εἰ ἄρα ἄνθρωπος, οὐ λίθος. εἰ δέ γε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχόμεναι αί προτάσεις λήγοιεν εἰς ετερα, έσται ἀνάλογον τοῦτο τὸ σχημα τῷ τρίτψ. 15 τὸ γὰρ ήγούμενον ὑποχειμένου γώραν ἔγον ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσι 25 ταὐτόν ἐστιν. ὅταν δὴ ἀντικειμένως τοῦτο ληφθῆ, συνακτικὸν ἔσται, οἰον εὶ τὸ A, τὸ B, εἰ οὐ τὸ A, τὸ Γ · συναχθήσεται γάρ, εἰ μὴ θάτερον τῶν ληγόντων, θάτερον εἰ γὰρ οὐ τὸ Β, τὸ Γ, ἢ εἰ οὐ τὸ Γ, τὸ Β, οίον εἰ ἄνθρωπος, λογικόν, εἰ μὴ ἄνθρωπος, ἄλογον, εἰ μὴ λογικὸν ἄρα, 20 άλογον. ταύτη τε οὖν ὅμοιαι αί ἐν τούτοις συμπλοχαὶ ταῖς ἐν τοῖς κατη- 30 γοριχοῖς σγήμασιν οὖσαι εἰκότως ἄν εἰς ἐκείνας ἀνάγοιντο, καὶ ἔτι ἡ γένεσις ώσπερ εν τοῖς κατηγορικοῖς τῷ δευτέρω καὶ τρίτω σγήματι ἀπὸ τῶν ἀντιστροφῶν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ προτάσεων, οὕτως δὲ καὶ ἐν τούτοις· τῆς μέν γάρ μείζονος αντιστραφείσης έν πρώτφ σχήματι προτάσεως το δεύτερον 25 έγένετο σγήμα, της δὲ ἐλάττονος τὸ τρίτον. ἔστι δὲ τοῖς ὑποθετιχοῖς μείζων μὲν ἡ δευτέρα, ἐν ἦ ἡγεῖται ὁ μέσος, ἐλάττων δὲ ἡ πρώτη, ἐν ἦ 35 επεται ὁ μέσος οίον ή μὲν 'εὶ τὸ Α, τὸ Β' πρώτη τε καὶ ἐλάττων, ή δὲ 'εὶ τὸ Β, τὸ Γ' δευτέρα τε καὶ μείζων. τῆς μὲν οὖν 'εὶ τὸ Β, τὸ Γ' αντιστραφείσης έσται εν αμφοτέραις το Β επόμενον καὶ τὴν χώραν λαμ-30 βάνον τοῦ κατηγορουμένου, ὁ ἴδιον τοῦ δευτέρου σγήματος τῆς δὲ πρώτης (τῆς) 'εὶ τὸ Α, τὸ Β' ἀντιστραφείσης ἔσται πάλιν ἡγούμενον ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσι τὸ Β, δ χώραν ὑποκειμένου ἔγον ποιεῖ τὸ τρίτον σχημα. 40 παραπλησίως δὲ καὶ αί ἀναλύσεις τῶν ἐν τῷ δευτέρω καὶ τρίτω σγήματι ές τὸ πρῶτον ἔσονται σχημα, έξ οὖ καὶ αί γενέσεις αὐτοῖς, ὥσπερ καὶ 35 έπὶ τῶν κατηγορικῶν. οὖτοι μὲν οὖν οἱ άπλοῖ τε καὶ πρῶτοι ὑποθετικοὶ

¹ εł B: καὶ a 2 ού B: οὐδὲ a 5 κατηγοροίτο .a 6 έχει ex ἔγοι (?) corr. B: ἔγουσιν a έν om. a 7 δεύτερον (quod iam Prantl coniecerat 10 συνάγεται a
 11 γ Prantl l. e.:
 γ in ras. B
 20 αί post τούτοις Ι 381,61) Β: πρῶτον α έὰν α 17 τὸ ā (post οὐ) B: τὸ Ā a transponit a 21 οὖσαι a: οὔσαις Β άνήγοντο a 22 ώσπερ έν B: έπὶ a 23 έν τούτοις Β: έπὶ τούτοις τοῖς σχήμασι α 24 δεύτερον Β: πρῶτον α 26 ήγεται Β: επεται a 27 ή prius in ras. Β 28 δευτέρα... τὸ γ om. a 29 άμφοτέροις a 29. 30 λαμβάνων a 30 δευτέρου Β: πρώτου α 31 τῆς α: om. B 34 εlς a

δι' δλων λεγόμενοι. Εκ τούτων δε και οι σύνθετοι πάντες την σύστασιν 110 τ έγοντες δειγθήσονται. Θεόφραστος μέντοι έν τῷ προτέρῳ τῶν ᾿Αναλυτικῶν δεύτερον σγήμα λέγει εν τοῖς δι' ὅλων ὑποθετιχοῖς εἶναι, ἐν ῷ ἀρχόμεναι 45 ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἰαί προτάσεις λήγουσιν εἰς ἔτερα, τρίτον δέ, ἐν ῷ ἀπὸ 5 διαφόρων αρχόμεναι λήγουσιν εἰς ταὐτόν. ἀνάπαλιν δ' ἡμεῖς ἐξεθέμεθα. άλλὰ | περὶ μὲν τούτων ἰδία καιρὸς ἄν εἴη λέγειν. νῦν δ' ἐπανιτέον ἐπὶ 110 ν την της λέξεως έξήγησιν.

p. 45b22 "Εστι δὲ καὶ ἄλλον τρόπον ἔνια τούτων συλλογίσασθαι, οΐον τὰ χαθόλου διὰ τῆς χατὰ μέρος ἐπιβλέψεως ἐξ ὑποθέσεως.

Δείξας καθ' εκαστον πρόβλημα, τίνων τῶν αὐτῶν λαμβανομένων ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα, λέγει, ὅτι ἔνια τῶν κειμένων ἔστι καὶ ἄλλη τινὶ μεθόδω ὅ τε καὶ ἐφόδιο γρωμένους συνάγειν, προσγρωμένους μέντοι πρός τοῖς κειμένοις ήδη καὶ εἰρημένοις ὑποθέσει τινί. τὰ γὰρ καθόλου καταφατικά καὶ ἀποφατικά δπως μέν συνήγετο, είρηται· ληφθέντος γάρ τοῦ Γ τῷ Ζ ταὐτοῦ 15 καθόλου τὸ Λ τῷ E ἐδείκνυτο ὑπάρχειν \cdot πάλιν δ' αὐ ληφθέντος ἢ τοῦ Δ τῷ Ζ ταὐτοῦ ἢ τοῦ Β τῷ Θ τὸ καθόλου ἀποφατικόν. φησὶ δὴ τὰ αὐτὰ 10 δυνήσεσθαι συναγόμενα δείχνυσθαι καὶ άλλως, τὸ μὲν καθόλου καταφατικόν, αν τὸ Γ τῷ Η, ῷ εἴπετο τὸ Ε, ταὐτὸν ληφθῆ, δι' ὧν συνήγετο τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικόν. εἰ γὰρ ἐπιβλέψαιμεν τὰ καθ' ἕκαστα καὶ εὕροιμεν 20 μόνω τῷ Η τὸ Ε ἐπόμενον καὶ μηδενὶ ἄλλω, οἶον εἰ εἴη τὸ μὲν Η ἄνθρωπος τὸ δὲ Ε γελαστιχόν, ἐπεὶ μόνω τῷ Η τὸ Ε ἔπεται, ἄν λάβωμεν 15 αὐτὸ ώς μόνω έπόμενον, καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Ε ὑπάρξει. ὑπάρχει μὲν γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Γ· ἔπεται γὰρ αὐτῷ· καὶ τῷ Η ἄρα· ταὐτὸν γάρ έστι τὸ Γ τῷ Η· ἀλλ' εἰ τῷ Η μόνφ τὸ Ε ἔπεται, καὶ ἀντιστρέψει καὶ 25 τῶ Ε τὸ Η ἀχολουθήσει καὶ ἔξει τὴν τοῦ Ζ γώραν εἰ δὲ ἀκολουθεῖ αὐτῷ, κατὰ παντὸς αὐτοῦ κατηγορηθήσεται· ὥστε καὶ τὸ Α τοῦ Ε παντός. έξ ύποθέσεως οὖν ἐκ τῶν Γ, Η τῶν αὐτῶν ληφθέντων τὸ καθόλου συναχθή-20 σεται· ἄν γὰρ τῷ Η μόνω ἔπηται τὸ Ε, ἄλλως δὲ οὔ. τὰ δὲ ἴδια καὶ οί όρισμοὶ έχάστου, ὥσπερ προείρηται, ἐπ' ἴσης ὄντα τῷ πράγματι δύναται 30 καὶ ἐν τοῖς ἑπομένοις αὐτοῖς τίθεσθαι καὶ ἐν τοῖς, οἶς ἕπεται αὐτά.

ρ. 45 6 25 Καὶ πάλιν εί τὸ Δ καὶ τὸ Η τὰ αὐτά.

Διὰ τούτων δὲ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνήγετο· τὸ γὰρ Α οὐ παντί τῷ Ε διὰ τοῦ τὸ μὲν Α οὐδενί τῷ Η, τὸ δὲ Ε παντί αὐτῷ. ἀλλ' 25

² Θεόφραστος] fr. 59 Wimmeri πρώτφ a 3 post όλων add. είναι a είναι] έχεῖνο temptabat Prantl l. c. 4 ἀπὸ (ante τοῦ) Β: ὑπὸ a 6 ἰδία καιρὸς ἄν εἴη Β: ἰδίως πρόσεστι a 8 συλλογίσασθαι τούτων a et Ar. 10 λαμβανομένων Β: ὄντων a 12 τε om. a 18 ante äv expunxit äv B 24 τῷ γ̄ τὸ a ἀντιστρέψει scripsi: ἀντιστρέφει aB 26 ε scripsi: η aB τὸ ᾱ post παντός transponit a 28 τῷ Β: τὸ a ἕπεται a 29 προείρηται] p. 295,3—7 31 καὶ . . . αὐτά textus verba in aB τὸ δ aB (Af): τὰ $\overline{\delta}$ Ar. τὸ $\overline{\eta}$ aB (f): $\overline{\eta}$ Ar. ταὐτά a et Ar. 33 τοῦ B: τῶν a

εἰ τὸ Η τοιοῦτον ληφθείη ὡς πάλιν μόνφ τὸ Ε ἔπεσθαι, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς Ηθνπρὸ ταύτης δείξεως, ἀντιστραφήσεται πάλιν καὶ ἔσται τῷ Ε τὸ Η ἐπόμενον ισπερ καὶ τὸ Ζ. εἰ δὴ τὸ Η τῷ Δ ταὐτὸν ἦν, τὸ δὲ Α τῷ Δ οὐδενί, δῆλον ὅτι οὐδὲ τῷ Η· τὸ δὲ Η παντὶ τῷ Ε· τὸ Α ἄρα οὐδενὶ τῷ Ε. δὸῖ οὖν, φησί, καὶ οὕτως ἐπιβλέπειν τε καὶ ἐκλέγειν τὰ προειρημένα, ἐπεὶ καὶ διὰ τῆς τοιαύτης ἐπιβλέψεως δύναται δείκνυσθαι τὸ καθόλου.

p. 45 b 28 Τον αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν 30 ἐνδεχομένων.

Λέγει, ὅτι οὺ μόνον, εἰ ὑπάρχον τι συνάγομεν, ὀεῖ τὴν τοιαύτην ἐπί10 βλεψιν ποιεῖσθαι ζητοῦντας τά τε ἐπόμενα καὶ οἶς ἕπεται καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων· ἡ
γὰρ αὐτὴ μέθοὸος ἐπὶ πάντων. ὁ γὰρ τρόπος τοῦ συμπεράσματος διοίσει
τῷ ὑπάρχοντα εἶναι τὰ ἐκλεγόμενα ἢ ἀναγκαῖα ἢ ἐνὸεχόμενα, ἀλλὶ οὐ τῷ 35
ἄλλως καὶ ἄλλως λαμβάνεσθαι.

15 p. 45 b 31 Αηπτέον δὲ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα δυνατὰ δὲ ὑπάρχειν.

΄Έν τῆ ἐκλογῆ τῆ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων συλλογισμῶν δεῖν φησι τὰ ἐπόμενα λαμβάνοντα τοῖς κειμένοις ὅροις, ὧν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον τὴν συναγωγὴν βουλόμεθα ποιήσασθαι πρὸς ἀλλήλους, μὴ μόνον λαμβάνειν τὰ μὲν αὐτοῖς ἐνδεχόμενα δὲ ὑπάρχειν καὶ ταῦτα θετέον ἐν τοῖς ἐνδεχομένως οἱ ὑπάρχοντα μὰν ἀὐτοῖς ἐνδεχόμενα δὲ ὑπάρχειν καὶ ταῦτα θετέον ἐν τοῖς ἐνδεχομένως ὑπάρχουσι καὶ ἑπομένοις. ἐδείχθη γάρ, ὅτι καὶ διὰ τῶν μὴ ὑπαρχόντων ἐνδεχομένων δὲ ὑπάρχειν ὁ τοῦ ἐνδεχομένου συλλογισμός. ἐχρήσατο δὲ τούτω, ὅτε ἐν ταῖς μίξεσι τὸ ἐνδεχόμενον μετελάμβανεν εἰς τὸ ὑπάρχον
25 ἐν ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς ὡς εἰς ψεῦδος μὲν οὐ μὴν ἀδύνατον. καὶ 45 ὁ τοῦ ἐνδεχομένου δὲ ὁρισμός, δν ἐξέθετο, τοιοῦτος ἦν. ''οὖ γὰρ μὴ ὄντος ἀναγκαίου τεθέντος δὲ ὑπάρχειν'' οὐδὲν ἀδύνατον εἴπετο, | τοῦτ' ἦν ἐνδε-ΗΠο ὑπάρχοντος κατὰ τοῦτο.

30 p. 45 35 'Ομοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν.

Τοὺς τρόπους κατηγορίας εἴρηκεν· αἰεὶ γὰρ κατηγοροῦνται. εἰπὼν δὲ δεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου τὴν αὐτὴν ἐπίβλεψιν 5

¹ τὸ $\overline{\epsilon}$ a: τῷ $\overline{\epsilon}$ B 2 πρὸ ταύτης B: πρώτης a 3 ην scripsi: η aB οὐδενὶ τῷ $\overline{\delta}$ a 7 ἀναγκαῖον a 10 post ζητοῦντας add. πάντα a τε om. a 15 ἐνδεχομένων] συλλογισμῶν a 18 λαμβάνοντας a 19 post τὰ add. μη a

¹⁵ ενοεχομένως 10 καργανότις α 16 γου 17 το 18 20 ένδεχομένως . . . αὐτοῖς (21) in mg. B² 21 ante ἐν add. ὡς a 26 οῦ κτλ.]
c. 13 p. 32 a 19 οῦ ex οὺ corr. B²

ποιεῖσθαι προσέθηκεν, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τρόπων ὁμοίως, δεικνός, ὅτι ΠΙτ πάντες οί συλλογισμοί γίνονται διὰ τῆς ἐχχειμένης μεθόδου. εἶεν δ' ἄν καὶ αἱ ἄλλαι κατηγορίαι οἱ τρόποι, ὡς εἰρήκαμεν ἤδη, τὸ δυνατόν, τὸ άδύνατον, τὸ ἔνδοξον, τὸ ἄδοξον, τὸ δῆλον, τὸ ἄδηλον, τὸ κατὰ φύσιν, τὸ 5 χαλῶς, τὸ ἀφελίμως τὰ τοιαῦτα γὰρ τρόποι. εἴη δ' ἄν μεταξὸ ἐμβεβλη- 10 μένον τὸ "ληπτέον δὲ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων" τὸ γὰρ ὁμοίως ⟨δὲ καὶ⟩ ἐπὶ τῶν ἄλλων χατηγοριῶν ἀχολουθεῖ τῷ "ἡ γὰρ αὐτὴ σχέψις, χαὶ διά τῶν αὐτῶν ὅρων ἔσται τῇ τάξει τοῦ τε ἐνδέγεσθαι καὶ τοῦ ὑπάργειν ό συλλογισμός". δύναται τὸ όμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων 10 κατηγοριών εἰρηκέναι, τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ὑπάργοντος ώς γὰρ 15 επὶ τοῦ ἐνδεγομένου ταῦτα ἐκλέγομεν, δι' ὧν ὁ τοῦ ἐνδέγεσθαι γίνεται συλλογισμός, ούτως καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάργοντος γρη ἐκλέγειν τά, δι' ὧν ὁ τοῦ ὑπάργοντος γίνεται συλλογισμός, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου, δι' ὧν ὁ τοῦ αναγχαίου.

15 p. 45 b 36 Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων οὐ μόνον, ὅτι ἐγχωρεῖ διά ταύτης τῆς όδοῦ γίνεσθαι πάντας τοὺς συλλογισμούς.

Οὸ μόνον φησὶν ἐνδέγεσθαι τοὺς συλλογισμοὺς πάντας γίνεσθαι κατὰ 20 την είρημένην μέθοδον, αλλά καὶ άλλως αδύνατον, καὶ δείκνυσι, διὰ τί άδύνατον άλλως. πάς μέν γάρ συλλογισμός διά τινος τῶν τριῶν σγημάτων 20 γίνεται· αί γὰρ λαμβανόμεναι προτάσεις συλλογιστικῶς κατά τι τούτων τῶν σγημάτων λαμβάνονται· τὰ δὲ σγήματα ταῦτα καὶ τὰς κατ' αὐτὰ συζυγίας οὺχ οἶόν τε ἐξ ἄλλων συνίστασθαι ἢ ἐχ τῶν ἑπομένων τε αὐτοῖς χαὶ τῶν, 25 οῖς ἕπεται αὐτά, καὶ τῶν μὴ ὑπαργόντων αὐτοῖς. ἐκ τούτων γὰρ καὶ ὁ μέσος λαμβάνεται· τὸ μὲν γὰρ καθόλου καταφατικὸν ἐκ τῶν ἑπομένων καὶ 25 οἶς ἔπεται, τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικὸν ἐκ τῶν ὑπαργόντων καὶ μὴ ὑπαργόντων, τὰ δὲ ἐπὶ μέρους, τό τε καταφατικόν καὶ τὸ ἀποφατικόν, ἐκ τῶν, οίς επεται αὐτά· τούτων δὲ ἀλλήλοις συντιθεμένων ὁ μέσος ὅρος ἐδείγθη 30 γινόμενος. οὐχ ἄν λέγοι δὲ ταῦτα περὶ τῶν δι' ὅλου ὑποθετιχῶν, ὅτι μηδὲ χυρίως ήγεῖται τοὺς τοιούτους εἶναι συλλογισμοὺς οὐδεμιᾶς ὑπάρξεως ὄντας 30 δειχτικούς αλλά ακολουθίας μόνον.

p. 46a3 'Η μεν οδν μέθοδος κατά πάντων ή αὐτή.

"Ο λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· ή μὲν πρὸς τὸ συλλογίσασθαι ὁδός τε καὶ μέθοδος ή αὐτὴ ἐν πάσαις ἐπιστήμαις τε καὶ τέχναις ταῖς διὰ συλλογισμῶν 35 ἀποδειχνοούσαις τι τῶν οἰχείων, εἴ γε ἐχ τῶν εἰρημένων ἐπιβλέψεων πᾶς 35 συλλογισμός. καὶ φιλοσόφω δὴ καὶ ἰατρῷ καὶ ῥήτορι καὶ μουσικῷ καὶ

⁶ δὲ καὶ a et Ar.: om. B (sed cf. vs. 9) 11 ἐνδέγεσθαι Β: ἐνδεγο-3 of B: xal a μένου a γίνεται om. a 12 ἐκλέγειν χρὴ a 21 αὐτὰς a 22 τε alterum om. a 28 λέγει a 17 πάντας τούς συλλογισμούς α 28 λέγει α 31 μέθοδος aB (n): όδὸς Ar. 32 συλλογίζεσθαι a 35 δή om. a

παντί συλλογιζομένω τι αναγχαία ή προειρημένη μέθοδός τε χαὶ δδός: ΗΙΙδιὰ γὰρ ταύτης ή τῶν προτάσεων εύρεσις, καθ' ᾶς ὁ συλλογισμός. πάντας γάρ τοὺς συλλογιζομένους δεῖ ἐπιβλέπειν εἴς τε τὰ ἐπόμενα τούτοις, περὶ 10 ών συλλογίζονται, καὶ εἰς τά, οἴς ἔπεται ταῦτα, καὶ εἰς τὰ μὴ ὑπάργοντα 5 αὐτοῖς καὶ ταῦτα ὡς ὅτι πλεῖστα ἐκλέγειν καὶ εὐπορεῖν αὐτῶν καὶ ἔγειν πρόγειρα. εἶπε δὲ δεῖ γὰρ τὰ ὑπάργοντα καὶ ὅσοις ὑπάργει περὶ εκαστον [εκάτερον] άθρετν, ζνα εφ' έκατέρου των όρων ζητώμεν άμφότερα, καὶ τὰ ἐπόμενα καὶ οἶς αὐτὸς ἔπεται, καὶ μὴ τοῦ μὲν τὰ ἐπόμενα 45 μόνον ἐχλέγωμεν τοῦ δὲ τά, οἶς ἕπεται. τὸ δὲ χαὶ ταῦτα διὰ τῶν 10 τριῶν ὅρων σχοπεῖν ἴσον ἐστὶ τῷ ΄καὶ ταῦτα ἐν τοῖς τρισὶν ὅροις, ἐξ ών ό συλλογισμός γίνεται, συντιθέναι, άλλως μέν | άνασχευάζοντα άλλως ΙΙΙν δὲ κατασκευάζοντα'. ὑπέγραψε γάρ, πῶς γρὴ καθ' ἔκαστον πρόβλημα τὰς προτάσεις λαμβάνειν· ούτε γαρ όμοίως ούτε έχ των αὐτων αἰεί, ἀλλὰ άλλοτε μὲν ἐχ τῶν, οἶς ἀμφότερα ἕπεται, άλλοτε οὲ τοῦ μέν, οἶς ἕπεται, 15 τοῦ δὲ ἐχ τῶν ἑπομένων αὐτῷ, ἄλλοτε δὲ τοῦ μὲν τὸ μὴ ὑπάρχον ληπτέον τοῦ δὲ τῶν ἐπομένων τι, ποτὲ δὲ τοῦ μὲν τὸ μὴ ὑπάρχον ληπτέον, τοῦ 5 δέ, ὧ αὐτὸ ἕπεται. δῆλον δέ, ὡς κὰν ἡ διαφορά τῶν συλλογισμῶν ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐκλελεγμένων γένοιτο. ἐκ μὲν γὰρ τῶν ἀληθῶν λημμάτων αληθεῖς οί συλλογισμοί μόνον· ἄν δὲ καὶ οἰκεῖα ἢ καὶ πρῶτα τὰ ἐκλε-20 λεγμένα, ἀποδεικτικοί. ἀληθεῖς μὲν οὖν καὶ δεικτικοὶ οἱ ἐκ γένους, ἐκ διαφορᾶς, ἐξ ἰδίου, ἐξ όρισμοῦ, ἐξ αἰτίου. ἄν δὲ ἢ διὰ τῶν πρὸς δόξαν, τοῦτ' ἔστι διὰ τῶν ἐνδόξων, διαλεχτιχοί. ἡ δὲ τῶν ἐνδόξων προτάσεων 10 έκλογη όποία τίς έστιν, εἴρηται αὐτῷ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπικῶν ἐπὶ πλέον, ώσπεροῦν καὶ ή τῶν ἀποδεικτικῶν ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς.

25 p. 46 = 10 Αί δ' άρχαὶ τῶν συλλογισμῶν καθόλου μὲν εἴρηνται.

Τὰς μὲν ἀρχὰς τῶν συλλογισμῶν τὰς προτάσεις λέγει. καθόλου μὲν οὖν καὶ κοινῶς εἴρηται, πῶς ληπτέον αὐτὰς καὶ τίνα τίσι συγκριτέον τῶν ἐκλελεγμένων βουλομένοις ἢ καθόλου καταφατικὸν ἢ καθόλου ἀποφατικὸν ἢ 15 ἐπὶ μέρους πρότασιν λαβεῖν· οὕτε γὰρ εἰς ταὐτὰ αἰεὶ οὐδὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς 30 τὴν ζήτησιν καὶ τὴν σύγκρισιν ποιησόμεθα, ἀλλὶ δν εἰσηγήσατο τρόπον.

p. 46 a 16 Καθ' εκαστον δὲ τῶν ὄντων ἐκλέγειν.

Δεῖν φησι καθ' ἔκαστον τῶν ὄντων ἐκλέγειν προχειριζομένους, τίνα τε ἐπόμενα αὐτῷ ἢ τίσιν ἔπεται, τίνα δὲ μὴ ἐνδεχόμενα ὑπάρχειν αὐτῷ. 20 εἰπὼν δὲ ἢ ἐπιστήμης ἀντὶ τοῦ 'ἢ ἐπιστήμης πλείους' προσέθηκεν, ὅτι

⁵ ώς om. a 6 οἶς Ar. 7 ἕχαστον ἑχάτερον aB: ἑχάτερον Ar. (ἕχαστον um) 12 ὑπέργραφε a 13 post ἀλλὰ add. xαὶ a 15 μὴ om. a ὑπάρχον a: ὑπάρχειν B 16 τοῦ δὲ . . . ληπτέον om. a 17 χἄν scripsi: χαὶ aB 20 οὖν om. a 23 ἐν τῷ πρώτφ τῶν Τοπιχῶν] I 13-18 24 ἀποδειχτιχῶν B: τοπιχῶν a 29 ταὐτὰ scripsi: ταῦτα B: τὰ αὐτὰ a οὐδὲ] immo οὕτε 31 ἐχλέγειν τῶν ὄντων Ar. 34 ἐπιστήμης (ante πλείους) scripsi: ἐπιστήμας aB πλείους] scil. ἀργαί (46a 10)

καθ' έκαστην ἐπιστήμην ἴδιαί εἰσιν αί ἐκλογαὶ καὶ ἴδιά ἐστι τά τε ἐπόμενα 111ν καὶ τά, οἶς ἕπεται, καὶ τὰ μὴ ὁπάρχοντα. διὸ ἐκάστης ἐπιστήμης ἐστὶ τὰς ἰδίας ἀργάς, ἐξ ὧν αἱ προτάσεις τε καὶ οἱ συλλογισμοί, παρέγειν τε καὶ ἐκλέγειν. τῷ δὲ ἴδιαι γὰρ καθ' ἑκάστην λείποι ἄν τὸ εἰσίν', Κνα ἢ 25 5 'ίδιαι δὲ καθ' ἐκάστην εἰσὶ τῶν ἐκλογῶν αἱ πλείους', ἐπείπερ καὶ κοινά τινά ἐστιν αὐταῖς, ἀλλὰ τὰ πλεῖστα ἴδια. διὸ οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν περὶ πάντων τὰς προτάσεις ποιήσομεν, ἀλλὰ δεῖ καθ' ἔκαστον τῶν ὄντων τὰ οίχετα ἐχλέγειν τε χαὶ ἔγειν παρεσχευασμένα· οτον τίνα τῷ ἀγαθῷ ἔπεται, τίσι τὸ ἀγαθόν, τίνα οὐχ ὑπάρχει τῷ ἀγαθῷ, πάλιν τίνα ἐπιστήμη ἔπεται, 10 τίσιν ἐπιστήμη, τίνα οὸγ ὑπάργει τῆ ἐπιστήμη, καὶ καθ' ἐκάστην ἐπιστήμην 30 τὰ έκάστη αὐτῶν οἰκεῖα· καθ' έκάστην γὰρ ἐπιστήμην ἴδιά ἐστι τά τε έπόμενα καὶ οἶς ἔπεται καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα. τὸ δὲ αἱ πλεῖσται προσέθηκεν, ὅτι ἔστι τινὰ καὶ κοινὰ ἀξιώματα, οἴς προσγρώμεθα πρὸς πάντα τὰ δειχνύμενα, ώς τὸ κατά παντὸς τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν καὶ τὸ ἄν 15 ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφαιρεθῆ, καὶ τὰ καταλειπόμενα ἴσα εἶναι· τοῦτο γὰρ καὶ 35 έπὶ μεγεθῶν καὶ ἐπ' ἀριθμῶν καὶ ἐπὶ χρόνων καὶ ἐπὶ δυνάμεων όμοίως άληθές. άλλά κοινά μὲν ταῦτα. ἰδία δὲ τοῦ μὲν δικαίου τὸ καλὸν ἀρχή, τοῦ δ' άθανάτου φέρ' εἰπεῖν τὸ αὐτοχίνητον· ἄλλου δὲ ἄλλο τι οἰχεῖον. διό φησιν, δτι τὰς προτάσεις τὰς οἰκείας έκάστη ἐπιστήμη τοῦ καθ έκάστην 20 ἐπιστήμονός ἐστιν ἐκλέξαι ἐκλογῶν οἰκείων· ἐκ γὰρ τῶν οἰκείων ἕκαστον 40 γνωρίζεται όπὸ τῶν περὶ αὐτὰ καταγινομένων καὶ ἐμπείρων. ἐκ τούτων γὰρ αί περὶ ἐκάστου ἀποδείξεις· ἐκ γὰρ τῆς τῶν καθ' ἔκαστα πείρας ἡ τοῦ χαθόλου γνῶσις, ὅ ἐστιν ἀρχή. τὸ μὲν οὖν ἐχλέγειν, τίνα οἰχεῖα χαὶ τίνα μὴ τῶν ὑποκειμένων ὅρων, τῶν περὶ ἔκαστον ἐμπείρων τε καὶ ἐπιστη-25 μόνων ίδιον· τὸ δὲ ταῦτα λαβόντα ἐξ αὐτῶν τούς τε συλλογισμοὺς τοὺς οίχείους καὶ τὰς ἀποδείξεις ποιεῖσθαι τοῦ συλλογιστικοῦ τε καὶ ἀποδεικτικοῦ. 45 μηδενός γάρ ενδέοντος κατά την ίστορίαν άλλα πάντων εκλελεγμένων ό συλλογιστικός τε καὶ ἀποδεικτικός, ὧν μὲν ἐνδέχεται ἀπόδειξιν γενέσθαι, ταῦτα ἀποδείξει, ὧν δὲ μὴ | οἰόν τε ἀπόδειξιν γενέσθαι, τοῦτ' αὐτὸ δῆλον 112r 30 ποιήσει, ὅτι μὴ οἰόν τε ἀποδεῖξαι. εἴη ο᾽ ἀν τοιαῦτα τά τε πρῶτα, οἰς οὐδὲν ἕπεται (τὸ γὰρ καθόλου καταφατικὸν ἐπὶ τούτων ἢ καθόλου ἀποφατιχὸν οὐχ οἶόν τε συλλογίσασθαι μηδενὸς έπομένου· κατ' ἄλλων δὲ αὐτὰ συλλογιζόμεθα, άλλ' οὐ τῶν προσεχῶν), άλλὰ καὶ οἱ ὁρισμοί· οὐδὲ γὰρ 5 τούτων οξόν τε ἀπόδειξιν γενέσθαι, ώς δείξει. ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἀτόμων ώς 35 δπαργόντων τισὶν ἀπόδειξις ἔσται. ἀλλ' οὐδὲ ὧν μὴ οἶόν τε λαβεῖν ταὐτά τινα έπόμενα η ἐν τοῖς, οἶς ἔπεται, ἡγουμένων τῶν, οἶς ἕπεται, τούτων δὲ έπομένων αὐτοῖς όμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. λέγει δὲ δι' ἀκριβείας περὶ τῆς τῶν προτάσεων ἐκλογῆς εἰρηκέναι ἐν τοῖς Τοπικοῖς αὕτη γάρ ἐστιν,

⁴ γάρ aB: δὲ Ar. et Alex. ipse vs. 5 11 τε om. a 17 ἴδια aB 18 ἄλλου B: άλλ' οὐ a 20 ἐχλογῶν a: ἐχ λόγων B ἔχαστον scripsi: ἑχάστ ψ aB 21 ὑπὸ B: τὸ a 24. 25 ἐπιστημόνων τε χαὶ ἐμπείρων a 32 ἄλλον a δείξει] cf. p. 335,5-9 35 ταὐτά scripsi: ταὕτα aB 36 τινα post λαβεῖν (35) transponit a 38 εἰρηχέναι ante περὶ (37) transponit a

ην λέγει διαλεκτικήν πραγματείαν. είρηκε δε περί εκλογής προτάσεων καί 112r έν τῷ πρώτῳ καὶ ἐν τῷ τελευταίῳ, ἐν μὲν τῷ πρώτῳ, ἐν οἶς λέγει "τὰ 10 δὲ ὄργανα, δι' ὧν εὐπορήσομεν τῶν συλλογισμῶν, ἐστὶ τέσσαρα, ἕν μὲν προτάσεις λαβεῖν", ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ, ἐν οἰς λέγει "περὶ τάξεως δὲ καὶ 5 τοῦ ἐρωτηματίσαι λεκτέον διελόμενον τὰς προτάσεις, ὅσαι ληπτέαι παρὰ τὰς άναγχαίας · άναγχαῖαι δ' εἰσίν, δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς γίνεται".

p. 46a31 "Ότι δ' ή τῶν γενῶν διαίρεσις μικρόν τι μόριόν ἐστι 15 τῆς είρημένης μεθόδου ράδιον ίδεῖν. ἔστι γὰρ ἡ διαίρεσις οἶον ασθενής συλλογισμός.

Λέγει μέν περί τῆς διαιρετικῆς, ἢ Πλάτων ἐχρήσατο, δείχνυσι δὲ αὐτὴν μικρὸν μέρος οὖσαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένης τε καὶ παραδεδομένης συλλογιστικής μεθόδου. την δε είρημένην μέθοδον λέγοι αν ήτοι, ην πρός την ευρεσιν των οικείων καθ' εκαστον πρόβλημα προτάσεων υπέγραψε διά 20 της είρημένης εκλογης τε και επισκέψεως των τε επομένων και των, οίς 15 επεται, καὶ τῶν μὴ ὑπαρχόντων τοῖς, περὶ ὧν ὁ συλλογισμός (ταύτης γὰρ τῆς μεθόδου μικρόν τι μόριόν φησιν είναι την διαιρετικήν μέθοδον, ή έγρῶντο οἱ πρὸ αὐτοῦ πρὸς τὴν τῶν προτάσεων εῦρεσιν καὶ τὴν τῶν οίχείων δρων τοῦ ζητουμένου ληψιν διὰ τῆς τῶν γενῶν διαιρέσεως), η τῆς 25 είρημένης μεθόδου λέγοι αν μαλλον 'της συλλογιστικής πάσης' ταύτης 20 γάρ μικρον μόριον ή διαιρετική, εί γε, ώς έρεῖ, ἀσθενής έστι συλλογισμός. πρόχειται δε αὐτῷ δεῖξαι, ὅτι οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ περὶ συλλογισμῶν η έγνω τι η έπραγματεύσατο. τοῦτο δὲ δείχνυσιν ἐχ τοῦ τὴν διαιρετιχήν, ή έχρῶντο οἱ πρὸ αὐτοῦ μόνη (οὕτοι δ' ἦσαν, ὡς εἶπον, οἱ περὶ Πλάτωνα), 30 πρώτον μέν άχρηστον είναι πρός συλλογισμόν, δεύτερον δέ, δτι, καὶ εἰ 25 συγχωρηθείη τινά δύνασθαι δείχνυσθαι δι' αὐτῆς συλλογιστικῶς, άλλά όλίγα τε καὶ οὐοὲ τὰ προκείμενα κατ' αὐτούς. μόνα μὲν γὰρ ἐπαγγέλλεται ἡ μέθοδος αύτη δειχνύναι τὰ ἐν τῆ οὐσία ὑπάρχοντα τοῦ προχειμένου εἰς γάρ ταῦτα ή διαίρεσις ή τῶν γενῶν, ἃ οὐδὲ αὐτὰ δείχνυσιν, ὡς δειγθήσεται. ούτε δὲ ἀνασκευάσαι τι τῆ μεθόδφ γρωμένους τῆ διαιρετικῆ οἶόν τε οὐτε 35 30 περί συμβεβηχότος η ιδίου συλλογίσασθαι, ώς δείξει. μιχρόν μέν οὖν μόριον τῆς εἰρημένης μεθόδου τὴν διαιρετικὴν εἶπεν ἤτοι, ὅτι καὶ αὐτὴ λαμβάνει τὰ τῷ ζητουμένω ἐπόμενα καὶ διὰ τούτων πειρᾶταί τι δεικνύναι. τὰ γὰρ γένη λαμβάνουσα τῶν προχειμένων, ἄπερ ἐστὶν ἑπόμενα αὐτοῖς, τούτων ποιείται τὴν διαίρεσιν ζητοῦσα τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως τίνα ἔπεται, 35 πάλιν καὶ λαμβάνουσα τὰ τούτοις έπόμενα, ὡς δείξουσα, τί τῶν ἐκ τῆς 40 τοῦ γένους διαιρέσεως Επεται τῷ ὑποκειμένῳ, οὖ τὸ γένος ἐλήφθη, οὐ μὴν

^{2. 3} τὰ δὲ κτλ. Τορ. Ι 13 p. 105221 3 μὲν τὸ Ar. 4 περὶ τάξεως ατλ.] Τορ. VIII 1 p. 155 b 18 5 ληπταίαι a 6 δ' εἰσίν aB: δὲ λέγονται Ar. δ om. a 7 τῶν aB: διὰ τῶν Ατ. 20 γε B: τε a 23 ώς είπον om. a 31 ήτοι] cf. p. 334,12 33 τῶν προκειμένων om. a 35 πάλιν καὶ λαμβάνουσα, quod post ζητοῦσα (vs. 34) habent aB, huc transposui

δειχνύουσα, ώς προϊών ὁ λόγος δείξει. χαθ' ὅσον μὲν οὖν τὰ ἐπόμενα τῷ 112τ γένει τίθησί τε καὶ ἐκλέγει καὶ ταῦτα δείχνυσι καὶ τούτῷ ἑπόμενα, ῷ καὶ τὸ γένος ἔπεται, καὶ ὅλως καθ' ὅσον συλλογίζεται τι, μόριόν τι ἄν εἴη τῆς ἐκκειμένης μεθόδου. οὕτε γὰρ ἔτι τά, οἰς ἔπεται τὸ ὑποκείμενον, 45 ὅ ζητεῖ οὕτε τὰ μὴ ὑπάρχοντα αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἑπόμενα τῷ κατηγορουμένῷ, οὐδ' ὅσα μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τά, οἶς ἔπονται ὁ ὑποκείμενος ἢ ὁ κατηγορούμενος, ἱ δι' ὧν τά τε ἐπὶ μέρους δείκνυται καὶ τὸ ἀποφατικὸν 112ν τὸ καθόλου. ἀλλὰ καὶ καθ' ὅσον οὐδὲ τὰ ἑπόμενα πάντα ἀλλὰ μόνον τὰ ἐν τῆ οὐσίᾳ· τὸ γὰρ γένος καὶ τὰς οἰκείας διαφορὰς ἐπαγγέλλεται δεικνύναι, 10 οὕτε δὲ τῶν ἰδίων τι οὕτε τῶν συμβεβηκότων. καθ' ὅσον δὲ οὐδὲ ταῦτα λαμβάνουσα τὸ προκείμενον αὐτῆ συλλογίζεται, ἄλλο δέ τι, ὡς δειχθήσεται, 5 ἀ σθεν ής ἐστι συλλογισμός. δύναται καὶ μικρόν τι μόριον τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου εἰρηκέναι, ἐπεὶ ὅλως συλλογίζεταί τι, εἰ καὶ μὴ τὸ προκείμενον, ὡς δείξει.

Τὸ δὲ ἔστι γὰρ ἡ διαίρεσις οἶον ἀσθενὴς συλλογισμός πῶς καὶ διὰ τί εἴρηκεν, ἐξηγεῖται αὐτός, δι' ὧν ἐπιφέρει, λέγων δ μὲν γὰρ δεῖ δεϊξαι, αἰτεῖται, συλλογίζεται δὲ αἰεί τι [ἐχ] τῶν ἄνωθεν. ἔστι 10 δέ, δ λέγει, τοιούτον· δ μέν πρόχειται δείξαι τῷ ὑποχειμένο ὑπάργον διὰ τῆς διαιρετικῆς μεθόδου, τοῦτο οὐ δείκνυσιν ἀλλ' αἰτεῖται καὶ προγείρως 20 καὶ χωρὶς δείξεως λαμβάνει, διό ἐστιν ἀσθενὴς οὐ δεικνῦσα, δ βούλεται. τὴν γὰρ δεῖξιν καὶ τὸν συλλογισμὸν ποιεῖται αἰεί τινος ἀνωτέρω ὄντος καὶ χοινοτέρου καὶ περιέχοντος τοῦτο, δ βούλεται λαβεῖν. προθέμενος γάρ δετξαι τὸν ἄνθρωπον λογικόν, ἄν οὕτω τύχη, λαβὼν τὸ γένος αὐτοῦ τὸ 15 ζῷον, τοῦτο διαιρεῖ εἴς τε τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον, καὶ συλλογίζεται μέν, 25 δτι έστιν ἄνθρωπος η λογικόν η άλογον, διά των 'ό άνθρωπος ζωόν έστι, πᾶν ζῷον ἢ λογικὸν ἢ ἄλογόν ἐστιν, ὁ ἄνθρωπος ἄρα λογικὸν ἢ ἄλογον', διὸ καὶ μόριόν ἐστι τῆς προειρημένης μεθόδου. δ (δὲ) προέκειτο αὐτῷ δεῖξαι (ἦν δὲ τοῦτο τὸ λογιχόν), τοῦτο οὔτε δείχνυσιν οὔτε συλλογίζεται, 20 άλλά συλλογισάμενος τὸ κοινὸν καὶ καθόλου, ὑφ' οὖ περιέχεται τὸ λογικόν 30 (συνήγαγε γάρ η λογικόν η άλογον είναι τον άνθρωπον), το λογικόν αὐτόν εἶναι καὶ μὴ ἄλογον χωρὶς δείξεως αἰτεῖταί τε καὶ τίθησιν. εἰ δέ ἐστιν άσθενής συλλογισμός ή διά της διαιρέσεως δείξις, μικρόν τι άν μόριον είη της δφ' ήμων μεθόδου παραδεδομένης, μόριον μέν οδσα αὐτῆς, καθ' δ όπωσοῦν συνάγει τι καὶ συλλογίζεται, εἰ καὶ μὴ δ προτί-25 35 θεταί τε καὶ βούλεται, μικρὸν δέ, ὅτι ἀσθενὴς καὶ οὐχ δ βούλεται δείκνυσιν, η μικρον μέν, διότι περί τῶν ἐν τῆ οὐσία μόνων καὶ κατά τὸ πρώτον σχήμα μόνον καὶ ἐν τούτω μοναχῶς, ἀσθενής δέ, ὅτι μή τὸ προχείμενον οξόν τε κατ' αὐτὸν συλλογίζεσθαι.

⁶ ὑπάρχη B 17 ἐχ B: om. a et Ar. (cf. p. 335, 14, 24) 20 δειχνὺς a 21 ἀεί a ἀνωτέρου a 24 τὸ alterum om. a 26 ἄρα ὁ ἄνθρωπος a 27 δὲ a: καὶ B 31 τε om. a post δὲ ald. καὶ a * 32 ἄν om. a

³⁴ όποσοῦν a 36 τὸ οιπ. a 38 κατ' αὐτὸν a: κατὰ ταὐτὸν B

p. 46 a 34 Πρώτον δὲ αὐτὸ τοῦτο ἐλελήθει τοὺς χρωμένους αὐτῆ 112 v πάντας.

Καὶ τοῦτο αἰτιᾶται τῶν τῷ διαιρετικῷ μεθόδω γρωμένων, ὅτι ιὄοντο οὐσίας τε καὶ ὁρισμοῦ ἀπόδειξιν εἶναι καὶ διὰ τοῦτο ἐπειρῶντο ἀποδεικνύναι 30 5 τε καὶ συνάγειν τὸν έκάστου όρισμὸν χρώμενοι τῆ διαιρετικῆ ταύτη. ὅτι μέν οὖν μὴ ἔστιν όρισμοῦ ἀπόδειξιν καὶ συλλογισμόν ποιῆσαι ώς συμπέρασμα τὸν όρισμὸν τῆς ἀποδείζεως γενέσθαι, καθ' ά ή διαιρετική ποιείν βούλεται, δείξει αὐτὸς διὰ πλειόνων ἐν τῷ τῶν Ὑστέρων ἀναλυτιχῶν δευτέρφ. ὅτι δὲ μηδὲ ἡ διαίρεσις αὐτοῖς τοιοῦτόν τι ἐδείχνυεν, ὡς οὄοντο, 35 10 νον έρει. δύο οδν ήγνόουν οί γρώμενοι τῆ διαιρετικῆ, ὅ τι τε ούτως οἰόν τε ἦν συλλογίσασθαι διαιρουμένους (τὸ γὰρ ὅ τι ἀντὶ τοῦ 'τί' οὸ γὰρ τὸν όρισμόν, ώς φοντό τε καὶ ἐβούλοντο), ἔτι τε [οὔτε] ὅτι οὕτως ἐνεδέχετο τῆ διαιρετικῆ γρωμένους συλλογίζεσθαί τι, ώς εἰρήκαμεν· εἴρηκε γάρ, ὅτι αἰεὶ τῶν ἄνωθέν τινος ὁ συλλογισμὸς διὰ τῆς διαιρέσεως γίνεται, ἀλλ' οὐχ 40 15 αὐτοῦ τοῦ προχειμένου. χαὶ τοῦτο οὖν ἢγνόουν. ἢ τὸ ὅτι οὕτως ἐνεδέγετο, ώς προειρήκαμεν δηλωτικόν έστι τοῦ ἀγνοεῖν αὐτοὺς τὸν τρόπον τοῦ πῶς οἰόν τέ ἐστι συλλογίζεσθαι τὸ προχείμενον μόνως, ὡς ἔδειξεν, δν τρόπον αὐτὸς πρὸ ὀλίγου παρέδωχεν, οὖ τρόπου κατ' ἄγνοιαν οὐ τὸ προκείμενον αὐτοῖς συνελογίζετο.

20 p. 46 a 39 'Εν μεν οὖν ταῖς ἀποδείξεσιν, ὅταν δέη τι σύλλογίσασθαι ὑπάρχειν, δεῖ τὸ μέσον ἑπόμενον.

Προειπών περὶ τῆς διαιρετικῆς τινα, ὅτι τε "μικρὸν μόριόν" ἐστι τῆς συλλογιστικῆς καὶ | "ἀσθενὴς συλλογισμός", διότι ὁ μὲν βούλεται δεῖξαι, 113 τοῦτο "αἰτεῖται, συλλογίζεται δὲ αἰεί τι τῶν ἄνωθεν", καὶ ὅτι τὴν οὐσίαν 25 καὶ τὸν ὁρισμὸν τὸν ἑκάστου ιὄοντο δεικνύναι τῆ μεθόδφ ταύτη, ὁ οὕτε ἔστι συλλογίσασθαι οὕτε ἐδείκνυον ἐκεῖνοι, καὶ ὅτι ἢγνόουν, πῶς δεῖ συλλογίζεσθαι, νῦν ἕκαστον τούτων οῦτως ἔχον δείκνυσι διὰ τοῦ παραθέσθαι, ὁ πῶς μὲν ποιοῦσιν οἱ ἀποδεικνύοντές τι καὶ συλλογιζόμενοι, τί δὲ ἐποίουν ἐκεῖνοι. ἐν μὲν οῦν ταῖς ἀποδείξεσι καὶ τοῖς συλλογισμοῖς, ὅταν ἄλλο ἄλλφ ὑπάρχειν δέη δεῖξαί τε καὶ συλλογίσασθαι, δεῖ τὸν μέσον ὅρον τὸν συνάπτοντα τὰς προτάσεις ἐλάττονα εἶναι τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑποκείμενον τῷ, οὖ βούλονται ποιῆσαι τὸ συμπέρασμα. αὕτη γὰρ ἡ τάξις ἐν πρώτφ σχήματι, 10 δι' οῦ αἴ τε ἀποδείξεις αἱ κυρίως καὶ τὸ παντὶ καὶ καθόλου ἄλλο ἄλλφ ὑπάρχειν δείκνυται, ὅπερ κἀκεῖνοι δεικνύναι βούλονται ὧν γὰρ τοὺς ὁρισμοὺς ζητοῦσιν, οὐκ ἔστι καθ' ἕκαστα· τὰ γὰρ καθ' ἕκαστα οὐχ ὁριστά. αἱ μὲν οὖν ἀποδείξεις διὰ τοιούτου μέσου, δ πάντως ὑπόκειται τῷ δεικνυμένφ·

¹ ἐκλήθει a 8 ἐν τῷ τῶν Ὑστ. ἀναλ. δευτέρῳ] II 4 10 ὅτι τε οὕτως in spat. vac., ut videtur, B^2 11 διαιρουμένους ex διαιρουμένης corr. B 12 οὕτε ut ex Ar. translatum delevi 16 ὥσπερ εἰρήχαμεν (cf. vs. 13) Ar. 17 συλλογίζεσθαι ex συλλογίσασθαι corr. B^1 29 ἄλλψ ἄλλο a 30 τε B: τι a 32 τάξις B: πρότασις a 33 ἄλλψ ἄλλο a 36 ante τοιούτου add. τοῦ a δ a: $\bar{\psi}$ B

τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐλάττονα εἶναι. διὸ καὶ ἔστιν ἦττον καθόλου τὸ μέσον, 113r εί καὶ ἴσον ποτὲ τῷ κατηγορουμένω λαμβάνεται· τὸ γὰρ κατηγορούμενον 15 μαλλον χαθόλου τοῦ ὑποχειμένου αὐτῷ. ἡ δὲ διαίρεσις τοὐναντίον μεῖζον μέν καὶ καθόλου τὸ μέσον λαμβάνει, τὸ δὲ κατηγορούμενόν τε καὶ δ βρύ-5 λεται δεξέαι καὶ συμπεράνασθαι διὰ τοῦ μέσου ὑπάρχον τινί, ἔλαττον, δ έδείχθη ήμιν ασυλλόγιστον γίνεται γάρ ούτως ή μείζων πρότασις έπὶ μέρους εν πρώτφ σχήματι. διὸ οὐδε συνελογίζοντο το προχείμενον. πῶς 20 οὖν τοῦτο ποιοῦσι, δείχνυσι. βουλόμενοι γὰρ δεῖξαι τὸν ἄνθρωπον θνητὸν, λαμβάνουσι τὸ ζῷον, δ γένος τίθενται εἶναι τοῦ ἀνθρώπου, καὶ διαιροῦσιν 10 αὐτὸ εἴς τε τὸ θνητὸν καὶ τὸ ἀθάνατον, καὶ τὸ μὲν ζῷον ἐπὶ τοῦ Α τιθέασι, τὸ δὲ θνητὸν ἐπὶ τοῦ Β, τὸ δὲ ἀθάνατον ἐπὶ τοῦ Γ, καὶ τὸν ἄνθρωπον, οδ ζητοῦσι τὸν όρισμόν τε καὶ τὸν λόγον, ἐπὶ τοῦ Δ . ϑ εὶς δὲ ταῦτα μετά ταῦτα ποιεῖται τοῦ ζώου τὴν διαίρεσιν τὴν εἰς τὰ προειρημένα πάντα 25 δειχνὸς τὴν μέθοδον αὐτῶν, καὶ λαμβάνει ἄπαν ζῷον ἢ θνητὸν ἢ ἀθάνατον, 15 δ (son est) $\tau \tilde{\omega}$ ' δ an $\tilde{\eta}$ A, $\tilde{\eta}$ B estin $\tilde{\eta}$ Γ '. Diehon dè tò génos, tò ζῷον, τὸν ἄνθρωπον μετὰ ταῦτα, δ ἐστιν ὑποχείμενος ὅρος, τοῦτ' ἔστι τὸ Δ. λαμβάνει και τίθεται ζώον είναι, και τοῦτο χωρίς δείξεώς τινος ποιεί. αἰεὶ γὰρ ἐν τῷ διαιρουμένῳ ὅρῳ καὶ μέσφ λαμβανομένῳ χωρὶς δείξεώς τίνος τίθησι τὸν ὅρον, οὖ τὸν ὁρισμὸν ζητῶν τῆ διαιρέσει χρῆται. ἐχ δὴ 30 20 τούτων συνάγεται τὸ Δ η τὸ B η τὸ Γ εἶναι, τοῦτ' ἔστι τὸν ἄνθρωπον η θνητόν η άθανατον. και το μεν δεικνυμένον συλλογιστικώς τοῦτο. δ δέ γε βούλονται δεῖξαι, ὅτι θνητόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, ἐπ' ἔλαττόν ἐστι τοῦ μέσου, τοῦ ζφου· διὸ οὸκ ἐκ τῶν κειμένων συνάγεσθαι δύναται, ἀλλά λαμβάνουσι καὶ τίθενται ἀναποδείκτως αὐτό. ὥσθ' δ μὲν οὐ βούλονται συλλογί- 35 25 ζεσθαι, συλλογίζονται, δ δὲ προέχειτο αὐτοῖς συλλογίσασθαι, τοῦτο οὐ συνελογίσαντο, άλλ' ήτήσαντο λαβόντες τὸν ἄνθρωπον ἐν τούτω τῷ μορίω τῆς τοῦ ζώου διαιρέσεως εἶναι. καὶ πάλιν ἄν θελήσωσι τὸν ἄνθρωπον ὑπόπουν δεϊξαι, συλλογίζονται μέν αὐτὸν ἢ ὑπόπουν ἢ ἄπουν εἶναι, αἰτοῦνται δὲ τὸ ύπόπουν, δ προέχειτο αὐτοῖς δεῖξαι· λαβόντες γάρ τὸν ἄνθρωπον ζῷον 40 30 θνητὸν εἶναι καὶ ἐν γένει τούτω, δ οὐδὲ αὐτὸ ἔδειξαν, ἀλλὰ ἔλαβον. διὸ καὶ εἶπε τὸν γὰρ ἄνθρωπον ζῷον θνητὸν εἶναι ἔλαβεν, καὶ ἐν τοῖς ἐπάνω πάλιν τὸν ἄνθρωπον αἰεὶ διαιρούμενος ζῷον εἶναι τίθεται· οὐ γὰρ ἔδειξεν, ἀλλ' ἡτήσατο τὸ θνητὸν αὐτὸν εἶναι.

ρ. 46 ο 22 Τέλος δέ, δτι τοῦτ' ἔστιν ἄνθρωπος ἢ ὅ τι ποτ' ἀν ἦ τὸ ζητούμενον. 35

Καίτοι οΰτως, φησί, λαμβάνοντες, α χρήσιμα οἴονται πρὸς τὸ ὁρίσα-44 σθαι καὶ ταῦ τα αὐτὰ αἰτούμενοι ἀλλ' οὐ διὰ συλλογισμοῦ δεικνύντες τὸ 113ν

⁶ ούτως om. a 8 δείχνυται a 12 00 4 zai prius om. a 5 δ B: xαì a 18 διαλαμβανομένω a 23 οδα superser. B³: scripsi: où aB τε om. a 26 τῷ om. a 28 ἢ ἄπουν ἢ ὑπόπουν a 31 ἔλαβεν Ar.: οὖν B pr.: οὐδ' a ελαβον (ut vs. 30) aB 32 τίθεται ζώον είναι Ar.

είναι τοῦτο τὸν ἄνθρωπον ἢ ὅ τι ἀν ἢ τὸ ὁριζόμενον ὑπ' αὐτῶν, τὸ ἐχ τῶν 113° ούτως είλημμένων ήθροισμένον, οὐ δειχνύουσι συλλογιστιχώς οὐδ', ὅτι άναγκαῖον οῦτως ἔχειν. οὸ γὰρ εἰ κατά τινος τὸ ζῷον ἀληθὲς καὶ τὸ θνητόν, ήδη καὶ τὸ δλον ώς εν· δεῖται γάρ τινος τοῦτο διορισμοῦ, πότε τ 5 εν συντεθέντα τὰ γωρίς κατηγορούμενα καὶ πότε οὔ. οὔτε γὰρ ἐπὶ πάντων άληθες ούτε, εφ' ὧν άληθες, ήδη καὶ εν, όπερ ὁ μὴ διαστειλάμενος καὶ τοῦτο, εἰ καὶ ἀληθές ἐστι, προγείρως λαμβάνει. ὅτι γὰρ τὰ ληφθέντα οὕτως καὶ συντεθέντα τοῦτον τὸν τρόπον ἢ ὡς ἐν κατηγορεῖται ἢ ὡς ὁρισμός έστιν ανθρώπου η άλλου τινός, δ προτίθενται όρισασθαι, ούτε σαφως λέ-10 γουσιν ούθ' ώς αναγκαῖον ὂν ἐκ τῶν κειμένων τοῦτ' εἶναι τὸν ὁρισμὸν τοῦ 10 προχειμένου δειχνύουσι τῷ μήτε ἀναγχαῖον εἶναι τὰ ἰδία ὑπάργοντά τινι ταῦτα καὶ συντεθέντα ἀληθεύεσθαι κατ' αὐτοῦ, ὡς ἐπὶ τοῦ σκυτέως τοῦ άγαθοῦ ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας ἐδείγθη, μήτε, εἰ καὶ ὑπάρχοι πάντα ἄμα τῷ ὑποχειμένῳ τὰ κατ' ἰδίαν ληφθέντα, ἤδη γνώριμον εἶναι, ὅτι ὁρισμός 15 έστι τοῦ ὑποχειμένου ταῦτα τὰ συντεθέντα. οὐδὲν γὰρ ἡ μέθοδος εἰς τὴν 15 τούτων δείξιν συντελεί· καὶ γάρ εἰ τὸ πάντα ὑπάρχειν ἀκολουθεί τῷ εἶναι έχ τῆς τοῦ εἰλημμένου διαιρέσεως ἕχαστον τῶν προσλαμβανομένων, ἀλλ' ότι γε όρισμὸς ταῦτα, οὸ δειχνύουσιν, ὅπερ ὡς ποιήσοντες ἦλθον ἐπὶ τὸ διαιρεῖν.

20 p. 46624 Καὶ γὰρ τὴν ἄλλην όδὸν ποιοῦνται πᾶσαν οὐδὲ τὰς ἐνδεχομένας εὐπορίας ὑπολαμβάνοντες ὑπάρχειν.

Τοῦτ' ἔστι· πᾶσα ή όδὸς αὐτοῖς ή διαιρετική αὕτη γίνεται, οὐδὲ τὰς περὶ έχαστου τῶν λαμβανομένων ὑπ' αὐτῶν ἐνδεχομένας εὐπορίας πρὸς τὸ συλλογιστιχώς δειγθηναι αὐτὰ λαμβάνουσιν. ἔνεστι μὲν γὰρ τὸ τὸν ἄνθρω-25 πον λογικόν είναι συλλογίσασθαι καὶ ἐξ οἰκείων προτάσεων λαβόντας πάντα άνθρωπον διανοητικόν είναι φέρ' είπεῖν η βουλευτικόν η άριθμητικόν, 25 έχαστου δὲ τούτων τὸ λογικὸν κατηγορήσαντας. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ συλλογίσασθαι, ὅτι μή ἐστιν ἄλογος. ἢν γὰρ αὐτοῖς ἡ διαίρεσις ἡ τοῦ ζψου είς τε λογικόν καὶ ἄλογον. ἄν δὴ διὰ συλλογισμοῦ δειχ $\vartheta \tilde{\eta}$ ὁ ἄν $\vartheta \rho \omega \pi \sigma \varsigma$ μὴ 30 ὢν ἄλογος, εὐλόγως ἄν λαμβάνοιτο λογικός εἶναι, ἐπεὶ δέδεικτο ἢ λογικός ἢ άλογος ών. ὅτι οὖν μὴ άλογος, ⟨οὕτως⟩· πᾶς άνθρωπος διανοητικός, οὐδὲν 30 διανοητικόν άλογον, οὐδεὶς άρα άνθρωπος άλογος. τούτων μέν οὖν οὐδὲν προσπαραλαμβάνουσιν εν ταῖς δείξεσι, δι' ὧν οἶόν τέ ἐστι διὰ συλλογισμοῦ τῶν ἐχ τῆς διαιρέσεως τοῦ χοινοῦ τὸ ἔτερον δεὶξαι τῷ ὑποχειμένο ὑπάργον, 35 διαιρούμενοι δὲ τὸ κοινὸν καὶ τὸ γένος αἰεί, δ βούλονται τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως, χωρίς δείξεως προσλαμβάνουσιν.

¹ ή Β: είη α τῶν Β: τούτων α 3 τὸ alterum om. a 4 δι' δρισμού Β 13 Περὶ έρμ.] c. 11 p. 20 ο 35 15 έστι om. a τὰ om. a 17 προλαμβανομένων α 22 ή διαιρετική αὕτη B: αὐτὴ ή διαιρετική α 24 αὐτὰς α 25 λαβότες α 29 δὴ B: μὴ α 30 δέδεικτο ἢ ex δέδεικται corr. B^1 : δέδεικτο α 31 ούτως addidi 35 διαιρούμενον a post χοινόν add. χαὶ τὸ χοινόν a 22 Comment. Aristot. II. 1. Alex. in Anal. Priora.

p. 46 b 26 Φανερόν δέ, ὅτι οὕτε ἀνασκευάσαι ταύτη τῆ μεθόδω 113 ν ἔστιν οὕτε περὶ συμβεβηκότος ἢ ἰδίου συλλογίσασθαι οὕτε 35 περὶ γένους.

"Ο εἶπε πρὸ ὀλίγου. ὅτι "μικρόν τι μόριόν" ἐστιν ἡ διαιρετικὴ τῆς 5 συλλογιστικής μεθόδου, νῶν δείκνυσι καὶ διὰ τούτων· πρὸς γὰρ τῷ καὶ δ συλλογίζονται μὴ δεῖξαι, δ βούλονται, εἶναι, ἄλλο δέ τι, διὸ καὶ ἀσθενὴς δ συλλογισμός αὐτῶν, οὔτε ἀνασχευάσαι τι οἶόν τε χρωμένους ταύτη τῆ 40 μεθόδω (πάντα γὰρ καταφατικά τὰ συναγόμενα κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην, τὸ δὲ ἕτερον τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως μὴ ὑπάρχειν τῷ προκειμένω προχεί-10 ρως λαμβάνεται ώσπερ καὶ τὸ τὸ ἔτερον ὑπάρχειν· οὐδετέρου γὰρ ἰδία γίνεται ό συλλογισμός). άλλ' οὐδὲ περί συμβεβηχότος ἢ ἰδίου συλλογίσασθαι οξόν τε τῆ μεθόδω ταύτη γρωμένους τῶν γὰρ λαμβανο μένων χοινῶν 114r τε καὶ γενῶν ἡ διαίρεσις οὐ κατὰ συμβεβηκότα γίνεται ἀλλὰ κατὰ τὰς διαφοράς τὰς ἐν τῆ οὐσία. συμβεβηκός δὲ καὶ τὸ ἴδιον. ἔτι τε οὐδὲ οἶόν 15 τε εἰς ἴδια τῶν γενῶν γίνεσθαι τὴν διαίρεσιν. ἔτι οὐδέ, εἰ γένος τόδε τι η οδ, δείχνυσιν, αλλά λαβών τόδε είναι γένος τοῦ προχειμένου ώς δν φανερὸν τὴν διαίρεσιν αὐτοῦ ποιεῖται, ὡς ἤδη προείρηται. δι' ὧν δὲ οἶόν τε δ γένος κατασκευάζειν η άνασκευάζειν, έν τοῖς Τοπικοῖς εἴρηται· όμοίως καὶ δι' ὧν συμβεβηχὸς ἢ ἴδιον δείχνυται. ἀλλ' οὐδ' δ ἐχ τοῦ συλλογισθέντος 20 αίτεῖταί τε καὶ τίθησιν (ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἕτερον τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως, δ λαμβάνει μετὰ τοῦ διαιρεθέντος γένους), πότερον γένος ἢ ἴδιον ἢ συμβεβηχός ἐστι τοῦ προχειμένου, δείχνυσιν οὐδὲ γὰρ τὴν ἀρχὴν αὐτὸ ὁπάρ- 10 χειν τῷ κειμένῳ διὰ συλλογισμοῦ δείξας ἔθετο. τέλεον δὲ ἄχρηστον τὴν μέθοδον έδειξε διά τούτων την διαιρετικήν πρός συλλογισμόν· τεττάρων γάρ 25 όντων προβλημάτων, περί όρου, περί ίδίου, περί γένους, περί συμβεβηχότος, περὶ οὐδενὸς τούτων ἔδειξεν αὐτὴν συλλογιζομένην· περὶ γὰρ οὖ οἴεται μόνου δειχνύναι, οὐδὲ τοῦτο δείχνυται διὰ συλλογισμοῦ.

p. 46 b 28 Ο ὅτ' ἐν οῖς ἀγνοεῖται, πότερον ὧδε ἢ ὧδε ἔχει.

Τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν· ἐφ' ὧν μὲν φανερόν ἐστι τὸ προχείμε30 νον καὶ μὴ δεόμενον δείξεως, οἶον ὅτι ἄνθρωπος λογικός ἐστιν ἀλλ' οὐκ
ἄλογον, ἢ ὅτι ὑπόπουν ἀλλ' οὐκ ἄπουν, καὶ δίπουν ἀλλ' οὐ πολύπουν,
ἐπὶ τούτων δόξουσιν εὐλόγως προσλαμβάνειν τὸ ἕτερον τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως τῷ γνώριμον εἶναι καὶ μὴ ἀμφισβητούμενον· ἐφ' ὧν δὲ ἀγνοεῖται 20
τὸ προκείμενον, ἐν ὁποτέρῳ τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως ἐστι, καὶ δείξεως δεῖται,
35 ἄχρηστος ἐπὶ τούτων ἡ μέθοδος αὐτοῖς. ἀπορουμένου γὰρ τοῦ πότερον ἄρτιοι
οἱ ἀστέρες ἢ περιττοί, ἀν λαβών τις τὸν ἀριθμὸν πάντα καὶ πᾶν πλῆθος

15

⁴ πρὸ ὀλίγου] p. 46 a 31 10 τὸ alterum om. a 13 ante συμβεβηχότα add. τὰ a 15 εἰσὶ διὰ τὴν διαίρεσιν τῶν γενῶν γίνεσθαι a post ἔτι add. δὲ a 18 ἐν τοῖς Τοπιχοῖς] l. II—V post ὁμοίως add. δὲ a 23 συλλογισμοῦ] υ alterum in ras. B 28 ante πότερον add. τὸ Ar. ἢ ὧδε in mg. B² 36 ante τὸν add. καὶ a

διέλη εἴς τε τὸ ἄρτιον καὶ τὸ περιττόν, προσλάβη δὲ καὶ τὸ τοὺς ἀστέρας 114* πληθος είναι και αριθμόν, συνάξει μέν, δτι άρτιοί είσιν η περιττοί οί άστέρες, ούτε δε το περιττούς αύτους είναι ούτε το άρτίους έτι δυνήσεται 25 προσλαβείν τῶ μήτε γνώριμόν τι αὐτῶν είναι μήτε δείχνυσθαι. πάλιν εί 5 ζητουμένου τοῦ πότερον ή διάμετρος τῆ πλευρά σύμμετρος ή ἀσύμμετρος λαβών τις μῆχος εἶναι τὴν διάμετρον διέλοι τὸ μῆχος εἴς τε τὸ σύμμετρον καὶ ἀσύμμετρον, συνάξει μὲν καὶ τὸ τὴν διάμετρον ἢ σύμμετρον ἢ ἀσύμμετρον είναι τιῦ λαβεῖν μῆκος αὐτὴν είναι, δ οὐκ ἦν ζητούμενον, οὐγ έξει 30 δε δείξαι, εν δποτέρω τούτων αὐτην θετέον. δ γάρ ἄν προσλάβη, δεόμενον 10 δείξεως καὶ ζητούμενον άπλῶς καὶ γωρὶς δείξεως λήψεται, δ ποιεῖν ἐξῆν αὐτῷ καὶ μὴ διαιρέσει γρησαμένω. ὥστε καθόλου, ἐν οἶς ζητεῖται καὶ μή έστι γνώριμον, εν όποτέρω τὸ ζητούμενον τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως, ἄγρηστος ή μέθοδος. δήλον οὖν, ὅτι μήτε πρὸς πᾶσαν σχέψιν άρμόζει ὁ τοιοῦτος 85 τρόπος τῆς ζητήσεως, τοῦτ' ἔστιν ὁ διαιρετικός (οὕτε γὰρ περὶ συμβεβη-15 χότος ἢ ἰδίου, περὶ ὧν αί πλεῖσται ζητήσεις, οὕτε ἀποφατιχόν τι ἔνεστι δι' αὐτῆς δεῖξαι, οὐδ' ὅτι γένος τὸ λαμβανόμενον) · ἀλλ' οὐδὲ ἐφ' ὧν δοκεῖ μάλιστα άρμόττειν (ταῦτα δέ ἐστιν οἱ ὁρισμοί), οὐδὲ ἐπὶ τούτων ἔγει τι γρήσιμον. οὔτε γὰρ ἐφ' ὧν ἄδηλον, ἐν ὁποτέρα τὸ προχείμενον τῶν διαφορῶν τῶν ἐχ τῆς διαιρέσεως, ἔχει λαβεῖν, οὔτε ἐφ' ὧν δῆλόν τέ ἐστι καὶ 40 20 προσλαμβάνει θάτερον καὶ τίθησιν, οδοὲ ἐπὶ τούτων, ὅτι τὸ ἐκ πάντων τῶν είλημμένων συντεθέντων όρισμός έστι τοῦ ἀνθρώπου, δύναται δειχθῆναι τῆ μεθόδω ταύτη. οὔτε γὰρ πάντα τὰ κατ' ἰδίαν ἀληθευόμενα κατά τινος ἤδη καὶ συντεθέντα ἀληθῆ (οὐοὲ γὰρ εἰ σκυτεὺς καὶ ἀγαθός, ἤὸη καὶ συντεθέντα σχυτεὺς ἀγαθός, οὐδ' εἰ καὶ ἀληθῆ, διὰ τοῦτο ἤδη καὶ | τὸ ἐξ αὐτῶν εν· 114ν 25 οὐ γὰρ εἰ λευκὸν καὶ μουσικὸν καὶ βαδίζον ἦν, ἤδη καὶ ἕν ταῦτα, τὸ λευκὸν μουσικόν βαδίζον, ώς έν τῷ περὶ Ερμηνείας ἐδείχθη) · ἀλλ' οὐδ' εἰ ἀληθῆ τε καὶ εν, ήδη γνώριμον, ότι καὶ όρισμός ούτε γὰρ τὸ 'ἄνθρωπος λευκός', έπεὶ ώς εν κατηγορείται τινος, ήδη καὶ όρισμός, οὔτε τὸ 'ζῶον πεζόν'.

p. 46538 'Εκ τίνων μέν οὖν αἱ ἀποδείξεις γίνονται.

30 Δείξας ὅτι πρὸς ἀπόδειξιν καὶ συλλογισμὸν οὐδὲν χρήσιμος ἡ διαιρετικὴ μέθοδος, ὅτι καὶ τοῦτο πρὸς τὴν τοῦ προκειμένου δεῖξιν χρήσιμον ἢν (πρὸς γὰρ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὅτι κατὰ τὴν προειρημένην ὑπ' αὐτοῦ ἐκλογὴν καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐκλελεγμένων, καθ' δν εἴρηκε τρόπον, δεῖν ποιεῖν τήν τε τῶν προτάσεων λῆψιν καὶ τῶν συλλογισμῶν πάντων εὕρεσιν, 10 35 χρήσιμον ἢν αὐτῷ δειχθὲν τὸ κατ' ἐκείνην τὴν μέθοδον ἄχρηστον), δ φανερὸν ποιήσας ὑπομιμνήσκει ἡμᾶς τῶν προειρημένων δεικνύς, ὅτι ἐκ τούτων

¹ τὸ περιττὸν καὶ τὸ ἄρτιον a τὸ (ante τοὺς) om. a 6 διέλοι correxi: διέλη aB 7 post καὶ prius add. τὸ a 11 μή alterum ex μὴν corr. B¹ 17 δέ B: τέ a ¹ 18 ὁποτέρφ a 19 post ἐστι add. τοῦτο τῷ a 20 προσλαμβάνειν . . . τιθέναι a 26 Περὶ ἑρμ.] c. 11 p. $20 \, \text{b} \, 35 - 21 \, \text{a} \, 1$ 29 οῦν om. a 30 ante χρήσιμος add. ἐστι a 32 ὑπ' αὐτοῦ B: αὐτῷ a 34 τήν . . . λῆψιν . . . εὕρεσιν scripsi: ἥ . . . λῆψις . . . εὕρεσις aB

καὶ οὕτως μόνως ή γένεσίς τε καὶ εὕρεσις τῶν συλλογισμῶν· κοἰνότερον 114ν γὰρ νῦν τοὺς συλλογισμοὺς ἀποδείξεις λέγει. | 23

 $p.\,46\,b\,40$ $\Pi\,\tilde{\omega}$ ς δ' ἀνάξομεν τοὺς συλλογισμοὺς εἰς τὰ προειρη- $115^{\rm r}$ μένα σχήματα.

Διὰ τούτων ὑπογράφει μέθοδον ἡμῖν, δι' ἦς δυνησόμεθα πάντα τὸν 5 προβληθέντα συλλογισμόν ανάγειν είς τὸ οίχεῖον σχημα, ήτις μέθοδος εύρετιχούς ήμας ποιήσει καὶ τοῦ τίνες μὲν τῶν ἐρωτωμένων λόγων εἰσὶ συλλογιστιχοί, τίνες δὲ φαίνονται μέν, εἰσὶ δὲ ἀσυλλόγιστοι· εἰ γάρ τις εἰς μηδεν των τριών ανάγεσθαι δύναιτο σχήμα τη μεθόδω ταύτη προσχρωμένων 10 ήμῶν, ἢν παραδίδωσιν, ἢ ἀνάγοιτο μὲν εἴς τι αὐτῶν, μὴ τῶν συλλογιστιχῶν 10 δὲ συζυγιῶν τινα, δῆλον ὅτι ἀσυλλόγιστος ἀν εἴη. ἀπὸ δὲ τῆς μεθόδου τῆς νῦν παραδεδομένης καὶ 'Αναλυτικὰ ἐπιγράφεται τὰ βιβλία. οὐ τῶν άπλῶν δὲ μόνων άλλά καὶ τῶν συνθέτων ὑπογράφει τὴν ἀνάλυσιν. οὐ ταὐτὸν δέ ἐστιν άνάγειν τε λόγους εἰς τὰ σχήματα, ὡς ἔχει τὰ Θεοφράστου δύο τὰ ἐπιγρα-15 φόμενα 'Ανηγμένων λόγων εἰς τὰ σχήματα, καὶ μέθοδον ὑπογράψαι, δι' ἦς 15 πάντα τὰ προβληθέντα ἀναλύειν αὐτοὶ καὶ ἀνάγειν δυνησόμεθα. ὁ μὲν γὰρ την μέθοδον τοῦ ἀναλύειν καὶ την ἐπιστήμην ἔχων πάντας οἶός τε ἔσται καὶ τους μήπω γνωρίμους ανάγειν· ο δέ τινας έχων ανηγμένους τούτους αν άνάγοι μόνους ώς ἄν ἔχων τήρησιν αὐτῶν ἀναίτιον ἀλλ' οὐκ ἐπιστήμην. 20 ύπογράφει δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην μέθοδον καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ ἐπιγραφο- 20 μένω Περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν. λοιπὸν δὲ τοῦτό φησιν ἔτι τὸ κεφάλαιον είναι τῆς περὶ συλλογισμῶν πραγματείας· εἰ γὰρ τήν τε γένεσιν τῶν συλλογισμών είδείημεν, ην ύπέγραψε διά τών τριών σχημάτων καὶ τών καθ' έχαστον αὐτῶν συλλογιστιχῶν συζυγιῶν, ἔχοιμεν δὲ καὶ τοῦ εύρίσκειν τε 25 χαὶ ποιεῖν αὐτοὶ τοὺς συλλογισμοὺς μέθοδον, ἢν ἐδίδαξεν ἡμᾶς διὰ τοῦ δεῖξαι, ὅτι δεῖ ἐχλέγειν έχατέρου τῶν ἐν τῷ προβλήματι ὅρων τά τε ἑπό- 25 μενα αὐτοῖς καὶ οἶς αὐτοὶ ἕπονται καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα ἑκατέρῳ αὐτῶν, καὶ ἐχ τούτων τίνα κατ' οἰχειότητα τοῦ προβλήματος συντιθέμενα τὸν μέσον δρον ποιεί, εἰ δὴ πρὸς ἐχείνοις τοῖς δύο χαὶ τοὺς γεγονότας ἤδη συλλογι-30 σμούς αναλύειν δυναίμεθα είς τὰ συλλογιστικὰ σχήματα, τέλος ἄν ἔχοι, φησίν, ή πραγματεία ή προχειμένη. γρήσιμον δέ φησιν έσεσθαι την γνώσιν 30 τῆς ἀναλύσεως τῶν συλλογισμῶν καὶ πρὸς τὴν τῶν πρότερον εἰρημένων

βεβαίωσιν· ταῦτα δέ ἐστιν, ὅτι τε πᾶς συλλογισμὸς ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι,

¹ ἀλεξάνδρου Αφροδισιέως ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν ἀριστοτέλους Αναλυτιχῶν προτέρων πρώτου (cf. p. l) superser. et ἀρχὴ τοῦ τρίτου τμήματος in mg. add. B^2 : ἀρχὴ τοῦ τρίτου τμήματος περὶ τῆς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεως superser. a 7 εὑρετιχὴ a 9 δύναται a 13 συνθέντων a 16 προβλήματα a αὐτοὶ om. a 17 ἀναλύειν B: ἀνάγειν a πάντας om. a 21 ἔτι B: ἔνι a 24 τοῦ a: τὸ 25 αὐτοὶ scripsi (cf. c. 27 p. 43a 20): αὐτοὺς aB 25 ποιεῖν a 35 τοῖς om. a

καὶ ὅτι ἐξ ὅρων τριῶν καὶ προτάσεων δύο προσεχῶν πᾶς. ἐκ γὰρ τῆς τῶν Π5τ γεγονότων ἀναλύσεως εἰς αὐτὰ πιστότερα ἐκεῖνα καὶ βεβαιότερα ἡμῖν ἔσται, [καὶ] ὅτι ἐκ τοῦ εἰς μηδὲν ἄλλο ἀνάγεσθαι δύνασθαι τοὺς γεγονότας συλλογισμοὺς ἢ εἰς ἐκείνων τι καὶ ἐκεῖνα βεβαιωθήσεται.

5 p. 47*10 Πρῶτον μὲν οὖν δεῖ πειρᾶσθαι τὰς δύο προτάσεις ἐκλαμβάνειν τοῦ συλλογισμοῦ· ῥᾶον γὰρ εἰς τὰ μείζω διελεῖν ἢ εἰς τὰ ἐλάττω.

Έπεὶ πᾶς συλλογισμός, ἄν τε άπλοῦς ἄν τε σύνθετος ἢ, ἐδείχθη ἐκ προσεχῶν δύο προτάσεων γινόμενος καὶ ὅρων τριῶν, φησὶ δεῖν προβληθέν10 τος συλλογισμοῦ πρῶτον τὰς δύο προτάσεις λαμβάνειν, αι εἰσι μὲν δῆλον 40 ὅτι ἐκ τριῶν ὅρων, ἀλλὰ ῥᾶον εὑρεῖν τὰ μείζω μόρια τῶν ἐλαττόνων. μείζω δέ ἐστι τὰ συγκείμενα τῶν ἀπλῶν, ἐξ ὧν σύγκειται, ὅπερ αί προτάσεις πρὸς τοὺς ὅρους πεπόνθασιν ἐκ γὰρ τῶν ὅρων σύγκεινται αὖται.

p. 47a13 Είτα σχοπεῖν, ποτέρα ἐν δλφ καὶ ποτέρα ἐν μέρει. 115v

Μετά τὸ λαβεῖν τὰς προσεχεῖς προτάσεις φησὶ δεῖν ἐπιβλέπειν, ποία καθόλου και μείζων έστί, και ποία έλάττων και μερικωτέρα· κάν γάρ άμφότεραι καθόλου ώσιν, άλλ' έστιν αὐτών καθ' έκαστον σγημα ή μὲν μείζων ή δὲ ἐλάττων, μείζων μέν, ἐν ή ὁ μείζων καὶ κατηγορούμενος ὅρος ἐν τῷ 5 συμπεράσματι, έλάττων δέ, έν ή ό ύποχείμενος. ἐπεὶ δὲ ἐνίοτε οἱ συλλογί-20 ζεσθαι βουλόμενοι οὐ τιθέασιν ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις, ἀλλὰ τὴν έτέραν παραλείπουσιν, αὐτόν φησι δεῖν λαμβάνειν τὴν παρειμένην, μεθ' ἦς ἡ κειμένη τὸ προχείμενον συμπέρασμα προσεγώς συνάγει ενίστε γὰρ οἱ συλλογιζόμενοι τὴν μὲν χαθόλου πρότασιν λαμβάνουσι, τὴν δὲ ὑπ' αὐτὴν ὡς γνώ- 10 ριμον παραλείπουσιν, οἶον εἴ τις συνάγοι, ὅτι ἡ ὑγεία ἀγαθόν, λαβών καθό-25 λου πρότασιν τὴν 'πᾶν τὸ οἰχεῖον ἀγαθόν', μηχέτι δὲ τὴν έτέραν προσλαβὼν άλλα παραλιπών ώς γνώριμον έστι δ' αύτη, ότι ή ύγεία οίχεῖον. ήμᾶς οὖν τοὺς βουλομένους ἀναγαγεῖν τὸν συλλογισμὸν καὶ ἀναλῦσαι εἴς τι τῶν σχημάτων δεῖ θεῖναι τὴν παραλειπομένην· τεθείσης γὰρ εύρεθήσεται, ἐν ῷ σχήματί ἐστιν ὁ συλλογισμός, ὡς ἐπὶ τοῦ προχειμένου. προστεθείσης 15 30 γάρ, ης εἶπον, προτάσεως γνώριμον ἐγένετο, ὅτι πρῶτόν ἐστι σχημα· ὁ μέσος γάρ δρος εν τῷ συλλογισμῷ, τὸ οἰχεῖον, χατηγορούμενος μὲν τῆς ύγείας ύποχείμενος δὲ τῷ ἀγαθῷ. μὴ τεθείσης δὲ ταύτης οὐδὲ τὴν ἀρχὴν εἴη ἄν τὸ εἰρημένον συλλογισμός. ἢ πάλιν εἴ τις λαβὼν πᾶν τὸ αίρετὸν άγαθὸν εἶναι ἐπιφέροι τὸ 'ἡ ἡδονὴ ἄρα ἀγαθόν' παραλιπὼν ώς γνώριμον 20

¹ καὶ postea add. B^1 3 καὶ ut ex vs. 1 translatum delevi 6 ρᾶον . . ἐλάττω (7) om. a ρᾶον B (C corr., nm): ράω Ar. 7 εἰς B (m): om. Ar. 8 άπλοῦς ex άπλῶς corr. B^1 10 ἐκλαμβάνειν a 11 post ἐκ add. τῶν a 18 καὶ om. a 19 ἐνίοτε post βουλόμενοι (20) transponit a 24 συνάγει a 25 λαβὼν a 26 αὐτὴ a 33 εἰρημένον B: συναγόμενον a 34 ἐπιφέρει a

τὸ τὴν ήδονὴν αίρετὸν εἶναι, ῆτις ἐλάττων ἐστὶ πρότασις. ὁμοίως κἂν λαβών 115 ν τις 'οὐδεὶς τὰ ἀλλότρια χρύφα ύφαιρούμενος ἀγαθός' ἐπενέγχη 'οὐδεὶς ἄρα κλέπτης ἀγαθός', ἔσται παρειακώς ώς γνώριμον τὴν ἐλάττονα τὴν 'πᾶς δὲ αλέπτης τὰ ἀλλότρια ὑφαιρεῖται'. καὶ οὕτως μὲν ἐν τοῖς τοιούτοις ἡ ἐλάττων 5 παραλείπεται. ἔστι δ', ὅτε ἔμπαλιν τὴν μὲν καθόλου παραλείπουσιν ώς γνώριμον, την δὲ ἐλάττω τιθέασιν, ὡς ὁ συλλογιζόμενος, ὅτι οὖτος χολά-25 σεώς έστιν ἄξιος, διὰ τοῦ 'μοιχὸς γάρ ἐστιν ἢ κλέπτης ἢ ἱερόσυλος'· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἡ καθόλου παρείαται ὡς φανερὰ ἡ λέγουσα, ὅτι πᾶς [δ] μοιγός χολάσεως ἄξιος ἢ πᾶς χλέπτης ἢ πᾶς ἱερόσυλος, ἐφ' οἰς συμπέ-10 ρασμα τὸ 'οὐτος ἄρα χολάσεως ἄξιος'. ἢ πάλιν εἴ τις λαβὼν τὸ 'οὖτος καλλωπιστής' ἐπιφέροι μοιγὸς ἄρα' παραλιπών τὸ καθόλου τὸ 'πᾶς καλλω- 30 πιστής μοιχός'. γρη οὖν τὸν ἀνάγειν καὶ ἀναλύειν πειρώμενον πάλιν ταύτην τὴν πρότασιν αὐτὸν προστιθέναι, λέγω δὲ τὴν χαθόλου. εἰπὼν δὲ ἐνίοτε γάρ τὴν καθόλου προτείναντες τὴν ἐν ταύτη οὐ λαμβάνουσι τὸ 15 ανάπαλιν βουλόμενος εἰπεῖν ἐπήνεγχε τὸ ἢ ταύτας μὲν προτείνουσι, τοῦτ' ἔστι τὰς καθ' ἕκαστα, δι' ὧν δ' αὖται περαίνονται, παραλείπουσιν· αὐται δ' εἰσὶν αί καθόλου· διὰ γὰρ τῶν καθόλου αί καθ' ἔκαστα 35 δείχνυνταί τε καὶ πιστοῦνται τῷ ὑπ' ἐκείνας εἶναι. διὸ καὶ ἕπονται αὐταῖς. καὶ γὰρ προείπεν ἐπὶ τῆς παραλειπομένης ἐπὶ μέρους τὴν ἐν ταύτη οὐ 20 λαμβάνουσιν• εἰ δὲ ἐν τῆ καθόλου ἡ ἐν μέρει, εἰκότως ἄν λέγοιτο δι' έχείνης καὶ περαίνεσθαι. ἔτι εἰ ἡ καθόλου τεθεῖσα ἀεὶ συγκατασκευάζει αύτῆ τὰς ἐν μέρει τε καὶ ὑφ' αὐτὴν πάσας, εὐλόγως λέγοιντο ἄν αί ἐν 40 μέρει καὶ διὰ τῶν καθόλου περαίνεσθαι. λέγοι δ' ἄν διὰ τοῦ δι' ὧν δ' αὖται περαίνονται καὶ περὶ τῶν συμπερασμάτων τῶν λαμβανομένων ἐπὶ 25 ταις εν μέρει προτάσεσιν εν οίς γάρ συλλογισμοίς επὶ μέρους είληπται πρότασις, εν τούτοις καὶ τὸ συμπέρασμα εν μέρει. τοῦτο ὸἡ τὸ συμπέρασμα διὰ τῆς καθόλου περαίνεται διὰ τὸ ἀδύνατον εἶναι ἄνευ τῆς καθόλου γενέσθαι συλλογισμόν. τὸ δὲ οὕτε γράφοντες οὕτε ἐρωτῶντες προσέ- 45 θηκεν, ὅτι ταῦτα καὶ διαλεγόμενοί τινες ποιοῦσι καὶ συγγράφοντες. Δύναται τὸ ταύτας μὲν προτείνου σι, δι' ὧν δ' αὕται περαί-116r 30 νονται, παραλείπουσιν οὐκ ἐπὶ τῆς μείζονος εἰρῆσθαι προτάσεως ὡς

30 Δύναται το ταυτας μεν προτεινου στι, οι ων ο αυται περαι- πον νονται, παραλείπουσιν οὐκ ἐπὶ τῆς μείζονος εἰρῆσθαι προτάσεως ὡς παραλειπομένης, ὅταν αὕτη παραλειφθῆ, ἀλλὰ τοῦτο μὲν παραλελοιπέναι ὡς ἢ μηδ' ὅλως συλλογιστικοῦ ἔτι τοῦ λόγου γινομένου, ὅταν ἡ μείζων παραλειφθῆ, τῷ τῆς μείζονος τεθείσης δυνάμει πως καὶ τὴν ἐλάττονα εἰ-35 λῆφθαι περιεχομένην γε ὑπ' αὐτῆς, μηκέτι μέντοι ὑπὸ τῆς ἐλάττονος δ περιέχεσθαι δύνασθαι τὴν μείζονα, διὸ μηδὲ γίνεσθαι συλλογισμὸν ἔτι δύνασθαι μόνης τῆς ἐλάττονος ληφθείσης, ἢ ὡς ὁμοίως ἡμῶν καὶ ταύτην προσληψομένων ὥσπερ καὶ τὴν ἐλάττονα, ἐπεὶ ἐνδεῖ, ὅταν ἐκείνη παραλείπηται.

⁸ παρετται a 9 δ add. B: om. a 11 ἐπιφέρει a 12 ἀνάγειν B: αλέπτην a 13 αὐτοῦ προτιθέναι a 15 τὸ om. a 20 ἡ ex ἢ corr. B 22 αὐτῇ aB αὐτὴν ex αὐτὴν corr. B αἰ om. a 23 δ' alterum om. a 24. 25 ἐπὶ ταῖς ἐν μέρει a: ἐν ταῖς ἐπὶ μέρους B 32 αὐτὴ παραληφθῇ a 34 παραληφθῇ a post τῆς fort. μὲν addendum 38 παραλείπεται a

λέγει δὲ νῦν περὶ τῶν συλλογισμῶν, ἐν οἰς αί μὲν προσεγεῖς τῷ συμ-116r περάσματι προτάσεις είσιν είλημμέναι άμφότεραι, παραλείπονται δε αί 10 τούτων τῶν προτάσεων δεικτικαί, δῆλον ὅτι δεομένων δείξεως καὶ τούτων. η οὐδὲν ἐχείνων δεῖ πρὸς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ χειμένου συλλογισμοῦ· αὐτάρχεις 5 γάρ αί προσεχεῖς πρὸς τὴν ἀναγωγήν· ἄλλαι δέ τινες μάτην εἰσὶ προσκείμεναι καὶ ἐκ περισσοῦ φαντασίαν ἀποστέλλουσαι ὡς τῶν προτάσεων τῶν προσεγών οὖσαι δεικτικαί. ώσπερ δὲ αί κατασκευαστικαὶ τών προσεγών τοῦ 15 προχειμένου προτάσεων παραλείπονται, άλλαι δε μάτην προστίθενται, οδτως έστιν, ότε αί μεν κατασκευαστικαί των προτάσεων των προσεχών τίθενται, 10 αὐται δὲ παραλείπονται αί προσεγεῖς. γρη οὖν καὶ ταύτας παραφυλάττειν τάς ἔξωθεν τῶν προσεγῶν εἰλημμένας, καὶ εἰ μὲν εἶεν τοιαῦται ὡς δι' αὐτῶν περαίνεσθαί τε καὶ δείκνυσθαι τὰς δύο, ὡς εἶναι έκατέραν τῶν προσε- 20 γῶν τοῦ δειχνομένου προτάσεων ἐχείνων συμπεράσματα, κάκείνας δῆλον ὅτι όμοίως ἐχληψόμεθά τε χαὶ ἀνάξομεν εἴς τι τῶν σχημάτων. εἰ δὲ μήτε 15 συλλογίζοιντό τι τῶν κειμένων μήτε ἄλλως δειχνύοιέν τι, ὥσπερ δειχνύουσιν αί ἐπαχτιχῶς λαμβανόμεναι εἰς σύστασιν τῆς χαθόλου προτάσεως, μήτε όγχου η άλλου τινὸς γρειώδους χάριν εἶεν οἶον κρύψεως η σαφηνείας, άφαιρετέον καὶ ἀποκριτέον αὐτὰς ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν συλλογισμῶν ὡς 25 μάτην καὶ κενῶς εἰλημμένας. εἰ δὲ εἶεν ἐκείνων τινὸς χάριν παρακείμεναι, 20 γωριστέον μεν καὶ τότε τῶν κυρίων τοῦ συμπεράσματος προτάσεων, παραδεικτέον δέ, οδ χάριν είσι κείμεναι. δεῖ γάρ το συμπέρασμα γίνεσθαι, εί κατά συλλογισμόν γίνοιτο, "τῷ ταῦτα εἶναι" τὰ δ' οὕτως τιθέμενα οὐ τοιαῦτα. έν γὰρ τῷ λόγω τῷ 'πᾶν τὸ αὐτοχίνητον ἀειχίνητον, πᾶν τὸ ἀειχίνητον 30 άθάνατον' (τὸ) "τὸ δ' ἄλλο τι κινοῦν καὶ ὑπ' ἄλλου κινούμενον παῦλαν ἔγον 25 χινήσεως παῦλαν ἔχει ζωῆς" οὐδὲν πρὸς τὸ συμπέρασμα τὸ πᾶν τὸ αὐτοχίνητον άθάνατον' συντελεῖ, ἀλλ' εἰσὶν αἱ πρῶται προτάσεις αὐτοῦ συναχτικαί. καθόλου οὖν φησι δεῖν ἐπισκέπτεσθαι ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν συλλογισμών ταῖς εἰς τὰ σγήματα, τί ἐστι περιέργως καὶ ἔξωθεν εἰλημμένον, καὶ τί τῶν ἀναγκαίων παραλέλειπται, καὶ τὸ μὲν ἀναγκαῖον προσθετέον, τὸ 35 30 δὲ περιττὸν ἀφαιρετέον, ἔως ἀν ἔλθωμεν καὶ εδρωμεν ζητοῦντες, τί τίνος γάριν είληπται καὶ τί παρείαται, εἰς τὰς δύο προτάσεις τὰς τοῦ συμπεράσματος χυρίας. ἄνευ γὰρ τοῦ ταύτας μέν λαβεῖν ἀποχρῖναι δὲ καὶ γωρίσαι τάς περιττάς οὐκ ἔστιν ἀναγαγεῖν εἰς σχῆμα τοὺς οὕτως ἡρωτημένους λόγους. οἶον ἄν λαβών τις χαθόλου πρότασιν τὴν 'πᾶν τὸ οἰχεῖον 40 35 ἀγαθόν' λάβη καὶ τὸ 'πᾶν τὸ καλὸν ἀγαθόν', λάβη δὲ καὶ τὸ 'πᾶν συμφέρον άγαθόν' όμοίως, εἶτ' ἐπενέγκη συμπέρασμα τὸ 'ἡ ὑγεία ἄρα ἀγαθόν' ἐν γὰρ τούτω τῷ λόγω αξ μὲν 'πᾶν καλὸν ἀγαθόν' καὶ 'πᾶν συμφέρον ἀγαθόν' περιτταί, παρείαται δὲ ἡ λέγουσα ἡ δὲ ύγεία οἰκεῖον' μετὰ γὰρ ταύτης ἡ πᾶν τὸ

οἰχεῖον ἀγαθόν' συνάγει τὸ εἰρημένον συμπέρασμα τὸ 'ἡ ὑγεία ἀγαθόν'. 116 τ κἄν ἢ δὲ εἰλημμένον τό τε 'πᾶν τὸ οἰχεῖον κατὰ φύσιν' καὶ τὸ 'πᾶν τὸ 45 κατὰ φύσιν ἀγαθόν' καὶ ἐπὶ ταύταις συμπέρασμα τὸ 'ἡ ὑγεία ἄρα ἀγαθόν', τὸ μὲν 'ἡ ὑγεία οἰχεῖον' ἔσται πάλιν ὁμοίως παρει αμένον, αἱ δὲ 'πᾶν τὸ 116 το διχεῖον κατὰ φύσιν, πᾶν τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθόν' δειχνύοιεν ἄν τὴν εἰλημμένην πρότασιν τὴν 'πᾶν τὸ οἰχεῖον ἀγαθόν'.

p. 47a22 "Ενιοι δὲ λανθάνουσι καὶ δοκοῦσι συλλογίζεσθαι διὰ τὸ ἀναγκαῖόν τι συμβαίνειν ἐκ τῶν κειμένων.

"Ότι μὴ άπλῶς χρὴ βλέπειν πρὸς τὸ συμπέρασμα καί, εἶ τοῖς κειμέ- 5 10 νοις αναγχαίως τι επεται, ήγεῖσθαι συλλογισμόν εἶναι, σαφῶς ἡμᾶς διὰ τούτων ἐφίστησιν. οὐ γὰρ εἰ ὁ συλλογισμὸς ἐξ ἀνάγκης δείκνυσί τι, ἤδη καὶ ἔνθα ἄν ἢ ἐξ ἀνάγκης τι δεικνόμενον τῷ τοῖς κειμένοις ἔπεσθαι, τοῦτο συλλογισμός έστιν· έπλ πλέον γάρ τὸ ἀναγχαῖον τοῦ συλλογισμοῦ. διὸ οὐχί, εἰ ἕπεται ἐξ ἀνάγκης ληφθέντι τῷ τὸ Α τῷ Β ἴσον εἶναι καὶ τὸ Γ 10 15 τῷ Β τὸ καὶ τὸ Α τῷ Γ ἴσον εἶναι, ἤὸη καὶ συλλογισμὸς τοῦτο. ἔσται δὲ συλλογιστιχῶς [τὸ] συναγόμενον, ἄν προσλαβόντες καθόλου πρότασιν τὴν λέγουσαν "τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ἴσα" τὰ εἰλημμένα ὡς δύο προτάσεις είς μίαν συστείλωμεν πρότασιν, η ίσον ταῖς δύο δύναται· ἔστι δὲ αὔτη 'τὸ δὲ Α καὶ Γ τῷ αὐτῷ (τῷ γὰρ Β) ἴσον' · συνάγεται γὰρ κατὰ 15 20 συλλογισμόν ούτως τὸ Α καὶ τὸ Γ ἀλλήλοις εἶναι ἴσα. ὅμοιον τούτω καὶ τὸ λαβόντας τὸ Α μεῖζον εἶναι τοῦ Β καὶ τὸ Β τοῦ Γ ἡγεῖσθαι συλλογιστικῶς δείχνυσθαι τὸ καὶ τὸ A τοῦ Γ μεῖζον εἶναι, ἐπεὶ ἀναγκαίως τοῦτο ἕπεται. άλλ' οὔπω συλλογισμός τοῦτο, ἄν μὴ προσληφθῆ καθόλου πρότασις ἡ λέγουσα 'πᾶν τὸ τοῦ μείζονός τινος μεῖζον καὶ τοῦ ἐλάττονος ἐκείνου μεῖζόν 25 ἐστι', τὰ δὲ κείμενα δύο πρότασις γένηται μία ἡ ἐλάττων ἐν τῷ συλλογισμῷ 20 λέγουσα 'τὸ δὲ Α τοῦ Β μείζονος ὄντος τοῦ Γ μεῖζόν ἐστιν'· συναχθήσεται γάρ οῦτως τὸ καὶ τὸ Α τοῦ Γ μεῖζον εἶναι κατὰ συλλογισμόν. ἐπεὶ ἀναγχαίως γε πολλάχις ληφθεῖσί (τί) τισιν ἀχολουθεῖ χαὶ παρὰ τὴν τῆς ύλης ιδιότητα καίτοι άσυλλογίστως κειμένων τῶν, ἐφ' οἶς τὸ ἀναγκαῖον, ὡς 30 ἐπὶ τῶν όρισμῶν καὶ τῶν ἰδίων ἐν δευτέρῳ σχήματι δύο καταφατικῶν 25 ληφθεισών προτάσεων. δμοιος τοῖς προειρημένοις καὶ οὖτος ὁ λόγος. δδε τις τῷδέ ἐστιν ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων, οἶον ὁ Α τῷ Β· ἀλλὰ καὶ ὁ Β τῶ Γ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐστι γονέων · ὁ Α ἄρα τῷ Γ ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων έστίν. λείπει γάρ πρός τὸ συλλογισμὸν γενέσθαι καθόλου πρότασις ή λέ-35 γουσα πάντας τοὺς τῷ αὐτῷ ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων ὄντας ἀδελφοὺς εἶναι·

² τὸ (post καὶ) om. a 4 μὲν ἡ a: ἡ μὲν B παρειμένον a 5 ante πᾶν expunxit καὶ τὸ B^2 δεικνύεν (sic) B 7.8 διὰ τῶν a 9 εἰ a: ἐν B 11 συλλογιζόμενος a 14 εἰ add. B^2 ληφθέντι om. a 14.15 $\bar{\beta}$ τῷ $\bar{\gamma}$ a 15 τὸ prius om. a 16 τὸ delevi 17 τὰ τῷ αὐτῷ κτλ.] Eucl. Elem. I ax. I ὡς δύο a: δύο ὡς B 19 τὸ a: τὰ B 21 ἡγεῖσθαι (cf. vs. 10, p. 345,15) Diels: εἰρῆσθαι B: λέγειν a 25 πρότασις a: προτάσεις B 28 ἀναγκαῖον omisso γε a τι addidi 29 κείμενον a 32 ὁ $\bar{\beta}$ B: τὸ $\bar{\beta}$ a

Τη προτάσει αν προστεθη ή διηρημένη μία γενομένη ή λέγουσα 'οί δὲ Λ 116ν καὶ Γ ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων εἰσὶ τῷ Β'· οῦτως γὰρ συνάγεται τὸ τοὺς 30 Λ, Γ ἀδελφοὺς εἶναι. ὅτι γὰρ διὰ τὴν καθόλου πρότασιν τὴν προστεθειμένην ὁ συλλογισμός, δῆλον ἐκ τοῦ αν μὴ τὸ καθόλου ἀληθὲς ἢ, μηκέτ ἀληθὲς νέται, ἄν λάβωμεν 'ὁ Λ τοῦ Β ἀδελφός ἐστιν, ὁ Β τοῦ Γ ἀδελφός', τὸ καὶ τὸν Λ τοῦ Γ ἐξ ἀνάγκης ἀδελφὸν εἶναι τῷ μὴ εἶναι τὴν καθόλου πρότασιν τὸ ἀληθη τὴν ὅτι οἱ τῷ αὐτῷ ἀδελφοὶ καὶ ἀλλήλοις εἰσὶν ἀδελφοί. ὁ γὰρ παῖδα ἔχων καὶ ἀγαγόμενος ἄλλην γυναῖκα παῖδα καὶ αὐτὴν ἔχουσαν ἄν ἀδελφὸς ἔσται τοῦτο, οὐ μὴν διὰ τοῦτο καὶ ἀλλήλων ἀδελφοὶ οἱ προϋπάργοντες.

Τοιοῦτοί εἰσι καὶ οδς λέγουσιν οἱ νεώτεροι ἀμεθόδως περαίνοντας. 40 ους ότι μέν μή λέγουσι συλλογιστιχώς συνάγειν, ύγιως λέγουσι πολλοί γάρ 15 αὐτῶν εἰσι τοιοῦτοι. ὅτι δὲ ἡγοῦνται ὁμοίους αὐτοὺς εἶναι τοῖς κατηγορικοῖς συλλογισμοῖς, περί ὧν ή παροῦσα πραγματεία, οὕτως λαμβανομένους, ώς τιθέασιν αὐτούς, τοῦ παντὸς διαμαρτάνουσιν εἰ γὰρ ἦσαν τούτοις ὅμοιοι, είγον αν και τὸ είναι συλλογισμοί. νῦν δὲ οί μὲν πολλοί τῶν τοιούτων 45 λόγων ἐχ πάντων ἐπὶ μέρους εἰσίν. ἡμεῖς οὲ ἐοείζαμεν μηὸένα τῶν χατη-20 γορικών συλλογισμών γινόμενον γωρίς καθόλου προτάσεως. εί γάρ | έγί-117ε νετό τι χατά συλλογισμόν συμπέρασμα ἐπὶ δύο προτάσεσιν ἐν μέρει, ἔδει έπὶ πάσης ύλης τὸ δμοιον γίνεσθαι συμπέρασμα· διὸ καὶ οὖτοι οὐκ ὄντες καθ' αύτοὺς συλλογιστικοὶ προστεθείσης αὐτοῖς τῆς καθόλου προτάσεως, ώς εἰρήχαμεν, γίνονται συλλογισμοί. ή γὰρ αἰτία τοῦ τοὺς λεγομένους ἀμε-25 θόδως περαίνειν έγειν έξ ανάγκης τοῖς κειμένοις έπόμενον τὸ δοκοῦν συνά- 5 γεσθαι παρά τὸ καὶ ἐν τούτοις ἀληθῆ εἶναι τὴν καθόλου πρότασιν ὄντων τοιούτων τῶν λαμβανομένων, ἢν παραλείπουσιν· διαιροῦσι δὲ τὴν ἐλάττονα εἰς δύο προτάσεις. τοιοῦτοι γάρ εἰσιν οἱ τοιοίδε· λέγει Δίων, ὅτι ἡμέρα ἐστίν· ἀλλὰ καὶ ἀληθεύει Δίων· ἡμέρα ἄρα ἐστίν. πάλιν λέγει Δίων, ὅτι 30 ήμέρα ἐστίν· ἀλλὰ καὶ ήμέρα ἐστίν· ἀληθεύει ἄρα Δίων. προσληφθέντι 10 μέν γὰρ τῷ εἶναι τοῦτο, δ λέγει τις, ἔπεται τὸ ἀληθεύειν αὐτόν, εἰ δὲ ἀληθεύειν προσληφθείη, επεται το είναι τοῦτο, δ λέγει είναι. ἐν έκατέρω γὰρ τῶν λόγων παρειάθησαν καθόλου προτάσεις ἀληθεῖς οὖσαι, ἐν τῷ μὲν τὸ ΄ πᾶν, δ λέγων τις ἀληθεύει, ἐκεῖνο ἔστιν· ἀληθεύει δὲ Δίων λέγων, ὅτι 35 ήμέρα ἐστίν', δ διήρηται εἴς τε τὸ 'λέγει Δίων, ὅτι ήμέρα ἐστίν' καὶ τὸ ' άλλά καὶ άληθεύει Δίων', ἐφ' οἶς συμπεράσμα κατὰ συλλογισμὸν τὸ ' ήμέρα 15 άρα ἐστίν, δ λέγει Δίων'· ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ ἡ μὲν παρειμένη πρότασις οὖσα

χαθόλου ἐστὶν ὅτι ὁ τὸ ὄν λέγων, ὅτι ἐστίν, ἀληθεύει · διήρηται δὲ ἡ ΄Δίων

 $[\]frac{1}{\eta}$ corr. $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ corr. $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ corr. $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ define a dd. έστι a 10 έχ ταύτης a 13 άμεθόδως περαίνοντας] cf. p. $\frac{21}{30}$ sqq. περαίνοντας ex περαίνοντες corr. $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ σύλογισμὸν ex συλλογισμῶν corr. $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ συμπέρασμα in mg. $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῖς $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῖς $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ τοῦτους a $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῖς $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῦς $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῦς $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῦς $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῦς $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ αὐτοῦς $\frac{1}{3}$ $\frac{$

δὲ ἡμέρας οὕσης λέγει, ὅτι ἡμέρα ἐστίν' αὕτη γὰρ διήρηται εἴς τε τὴν 117τ 'λέγει Δίων, ὅτι ἡμέρα ἐστί' καὶ τὴν 'καὶ ἡμέρα ἐστίν'. συμπέρασμα γὰρ συλλογιστικῶς, οὐκέτ' ἀμεθόδως οὕτως ληφθεισῶν τῶν προτάσεων τὸ 20 'Δίων ἀληθεύει'. ὅσον δὴ οἱ οὕτως λαμβανόμενοι τῶν ἐκείνως διαφέ 5 ρουσι, τοσοῦτον καὶ οἱ κατηγορικοὶ συλλογισμοὶ τῶν λεγομένων ἀμεθόδως περαίνειν.

p. 47a22 Ἐνίων μὲν οὖν ῥάδιον ἰδεῖν τὸ ἐνδεές, ἔνιοι δὲ λανθάνουσι καὶ δοχοῦσι συλλελογίσθαι διὰ τὸ ἀναγκαῖόν τι συμβαίνειν ἐχ τῶν χειμένων.

'Επ' ἐνίων φησὶ λέγων οὐ χαλεπὸν τὸ συνιδεῖν, τί ἐνδεῖ πρὸς τὸ πλήρη τὸν συλλογισμὸν γίνεσθαι, καὶ τί περιττὸν εἴληπται, ὡς ἐφ' ὧν 25 προειρήχαμεν λόγων· δήλον γὰρ ἐν τούτοις τὸ παρειαμένον. ἀλλὰ καὶ έφ' ὧν ἄλλο τι συμπέρασμα ἐπενήνεκται καὶ οὐ τὸ ἐκ τῶν κειμένων συναγόμενον, ώς έγει ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐπιχούρου λόγου ἠρωτημένου τοῦ 'δ 15 θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς· τὸ γὰρ διαλυθὲν ἀναισθητεῖ, τὸ δ' ἀναισθητοῦν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς'. ἀλλ' οὐ τοῦτο τὸ συναγόμενον, ἀλλ' ὅτι τὸ δια-30 λυθέν οὐδέν πρὸς ήμᾶς, ἐν πρώτω σχήματι. όμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ Παρμενίδου λόγου συνάγοντος, ὅτι εν τὸ ὄν, ἐκ τῶν 'τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐκ όν, τὸ οὐχ ὄν οὐδέν'· καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ συναγόμενον φανερόν ἐστι· 20 συνάγεται γὰρ ἐχ τῶν χειμένων τὸ παρὰ τὸ ὂν μηδὲν εἶναι ἐν πρώτω σχήματι, ἀλλ' οὐ τὸ 'ἐν ἄρα τὸ ὄν', ὡς ἐκεῖνος οἴεται. δεῖ γὰρ καθόλου τὸ συμπέρασμα ἐχ τῶν ἄχρων τῶν εἰλημμένων ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς δύο 35 συγχεῖσθαι. ἄχροι δέ εἰσιν ἐν ταῖς προτάσεσιν οἱ ἀνὰ ἄπαξ εἰλημμένοι ἐν τῆ θέσει τῶν προτάσεων· ὁ γὰρ ἐν ἀμφοτέραις χείμενος ταῖς προτάσεσι χαὶ 25 έχατέρω τῶν ἄχρων συναπτόμενος ὁ μέσος ἐστίν. ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν, ὡς έφην, ράον τὸ φωράσαι τὴν κατὰ τοὺς λόγους άμαρτίαν ἐπ' ἐνίων δὲ οὐ ράδιον συνιδείν, άλλά δοχούσι συλλογισμοί είναι, ούχ όντες, διά τὸ τοῖς 40 κειμένοις επεσθαι τὸ ἐπιφερόμενον ἐξ ἀνάγκης, ὡς ἐφ' ὧν γε ἡμεῖς εἰρήκαμεν δηλόν έστιν καὶ ἐφ' οὖ αὐτὸς παρατίθεται παραδείγματος τοῦ μὴ 30 οδσίας αναιρουμένης μη αναιρεῖσθαι οδσίαν, ἐξ ὧν δέ ἐστί τι. άναιρουμένων καὶ τὸ ἐκ τούτων φθείρεσθαι. ἐκ γὰρ τούτων ἀναγκαῖον μὲν τὸ οὐσίας μέρος εἶναι οὐσίαν, οὐ μὴν συλλογιστικῶς δέδειχται, ἀλλ' ἐλλείπουσί τινες προτάσεις πρὸς τὸ γενέσθαι συλλογισμόν, τοῦτ' 45 έστιν οὐχ ὰ ἔδει ληφθῆναι κεῖνται, ἀλλ' αί μὲν ἰσοδυναμοῦσι ταῖς, ἐξ ὧν ἄν 35 δειγθείη τι συλλογιστικώς, τὸ δέ τι παρείαται. ἀν δὴ εἰς ἐκείνας | μετα-117ν

¹ post οὕσης add. καὶ a 5 τοσοῦτον ex τοσούτων corr. B^1 8 συλλογίζεσθαι a et Ar. 10 πρὸς τὸν a 11 γενέσθαι a περιττὸν B: περίληπτον a 12 παρειμένον a 13 οὐ τὸ B: οὐχ a 14 ὑπὸ τοῦ Ἐπιχούρου (cf. Diog. Laert. X 139,2) B: Ἐπιχούρομ a 15 ἀναισθητοῦν B: ἀναισθητεῖν a 20 ante ὄν expunxit μὴ B 23 ταῖς om. a ἀνὰ om. a 26 ἔφησε a 29 τοῦ a: τὸ B 30 τι om. Ar. et Alex. ipse p. 347,6 31 φθείρεται (ut p. 347,6) a 34 μὲν om. a ἰσοδυναμοῦσαι a 35 , τὶ δὲ καὶ παρεῖται a

ληφθώσιν αὐται αί κείμεναι καὶ προσληφθη τὸ λεῖπον, συλλογισμὸς 117 ν ἔσται. τῆ μὲν γὰρ 'οὐσίας μὴ ἀναιρουμένης οὐκ ἀναιρεῖται οὐσία' ἴσον δύναται ἡ ἀντιστρέφουσα αὐτη ἡ λέγουσα 'οὐσία ὑπὸ οὐσία ἐστίν' οὕ γὰρ 5 ἀναιρουμένου ἀναιρεῖται οὐσία, ἐκεῖνο οὐσία ἐστίν. πάλιν δ' αὖ τῆ λεγούση ἐξ ὧν δέ ἐστιν, ἀναιρουμένων καὶ τὸ ἐκ τούτων φθείρεται 5 προσληπτέον ὡς λεῖπον τὸ 'ἐκ δὲ τῶν μερῶν τὸ ὅλον' ἔσται γὰρ ἀληθὲς καὶ τὸ τῶν μερῶν ἀναιρουμένων τὸ ὅλον φθείρεσθαι, ῷ ἔπεται τὸ καὶ τῶν τῆς οὐσίας μερῶν ἀναιρουμένων καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν φθείρεσθαι, ῷ ἴσον οὐ τὰ μέρη τῆς οὐσίας τὴν οὐσίαν συναναιροῦντα οὐσίαν εἶναι, δ μεταληφθὲν ἐξ ἐκείνων κεῖται. γίνονται οὖν προτάσεις 'τὰ μέρη τῆς οὐσίας συναναιρεῖ 10 οὐσίαν, τὰ συναναιροῦντα οὐσίαν οὐσία' ἐκ τούτων συνάγεται συμπέρασμα τὸ 'τὰ μέρη ἄρα τῆς οὐσίας οὐσία' ἐν πρώτφ σχήματι. ἄλλαι τε οὖν ἀντ' ἄλλων προτάσεις ἐλήφθησαν ἐν τῷ λόγφ καὶ παρειάθησαν.

15 p. 47 a 28 Πάλιν εἰ ἀνθρώπου ὄντος ἀνάγκη ζῷον εἶναι καὶ ζψου οὐσίαν, ἀνθρώπου ἄρα ὄντος ἀνάγκη οὐσίαν εἶναι· ⟨ἀλλ' οὔπω συλλελόγισται·⟩ οὐ γὰρ ἔχουσιν αἱ προτάσεις, ὡς εἴπομεν.

Αἰτιᾶται καὶ τοῦτο τὸ παράδειγμα ὡς ἔχον μὲν ἐξ ἀνάγκης τοῖς 15 κειμένοις επόμενον, τῷ γε ἀνθρώπου ὄντος ζῷον εἶναι καὶ ζώου ὄντος 20 οὐσίαν εἶναι, τὸ ἀνθρώπου ὄντος οὐσίαν εἶναι, οὐ μὴν συλλογιστιχῶς. οὐ γάρ ἔχουσιν αί προτάσεις, ώς εἴρηται δεῖν ἔγειν, εἰ μέλλοι συλλογισμός έσεσθαι· έστι δὲ τοῦτο τὸ δεῖν ἢ ἀμφοτέρας εἶναι τὰς προτάσεις καθόλου η πάντως γε την έτέραν. ἐνταῦθα δὲ οὐδεμία εἴληπται καθόλου. τῷ 20 μέντοι την καθόλου άληθη είναι την παρειαμένην, ης τεθείσης συλλογισμός 25 έσται, άληθες δοχεῖ τὸ τοῖς χειμένοις επεσθαι δοχοῦν. έστι δὲ ή χαθόλου πρότασις 'πᾶν τὸ ἐπόμενόν τινι ἔπεται καὶ ὧ ἐκεῖνο ἔπεται'. ἐν δὲ τῷ ΄ εὶ ἀνθρώπου ὄντος ζῷόν ἐστι καὶ ζώου ὄντος οὐσία' τῷ μὲν ζώω ἕπεται ή οὐσία, τῷ δ' ἀνθρώπῳ ἔπεται τὸ ζῷον· καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἄρα ἔπεται 25 ή οὐσία. ἢ καὶ οὕτως· ἐν οἶς τρισὶν οὖσιν ἕπεται τῷ πρώτῳ τὸ δεύτερον 30 καὶ τῷ δευτέρω τὸ τρίτον, ἐν τούτοις ἀκολουθεῖ καὶ τῷ πρώτω τὸ τρίτον· έν δὲ τῷ ἀνθρώπφ καὶ τῷ ζώφ καὶ τῇ οὐσία τρισὶν οὖσιν ἀκολουθεῖ τῷ μέν ανθρώπω το ζωρον τω δε ζωω ή οδοία. Εν τούτοις άρα ακολουθήσει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἡ οὐσία. ληφθέντος γὰρ τοῦ καθόλου, οὖ προειρήκαμεν, καὶ προσληφθέντος αὐτῷ τοῦ ἀνθρώπου δὲ ὄντος ζῷόν ἐστι καὶ ζώου 30

¹ έγκείμεναι a προσληφθή scripsi: προσληφθείη aB 2 τη α: της B οὐκ ἀναιρεῖται οὐσία B: μὴ ἀναιρεῖσθαι οὐσίαν (ut p. 246, 30) a 4 η corr. B¹: η a B pr. οὖ (ex οὐ corr. B¹) γὰρ . . . οὐσία ἐστίν (5) om. a 5 αὖ τη scripsi: αὐτη aB 6 δὲ om. a 8 post ἀναιρουμένων add. καὶ a ὅλον B: ἐκ τούτων a καὶ (post τὸ) B: ἐκ a 9 τὴν B: τὸ a 10 τὴν οὐσίαν om. a οὐσίαν (ante εἴναι) a: οὐσίας B 13 τῆς οὐσίας ἄρα a 14 παρειάθησαν B: παρμενίδου καὶ ἐπικούρου a 16 ἄρα om. Ar. 16. 17 ἀλλ' οὕπω συλλελόγισται ex Arist. addidi (cf. p. 348, 15) 19 τῷ a: τό B 24 παρειμένην a 32 post μὲν expunxit τῷ B

οὐσία' συνάγεται συλλογιστιχῶς τὸ καὶ ἐν τούτοις ἀνθρώπου ὄντος οὐσίαν 117 ν είναι. ὅτι γὰρ οὐ παρὰ τὴν κειμένην ἀκολουθίαν τὸ συμπέρασμα ἀλλὰ παρά τὸ τὴν καθόλου ἀληθῆ εἶναι πρότασιν, ἢν προσειλήφαμεν, δῆλον ἂν γένοιτο, εἰ ἄλλην τινὰ ἀχολουθίαν προγειρισαίμεθα ἀληθῆ μὲν ⟨καὶ⟩ αὐτὴν 5 οδαέτι δὲ δπό τι άληθὲς καθόλου τεταγμένην, οῖα ἐστὶν ἡ τοιαύτη 'τὸ Α τοῦ Β 35 πήγει υπερέχει, καὶ τὸ Β τοῦ Γ πήχει υπερέχει'. οὐκέτι γάρ καὶ τὸ Α τοῦ Γ πήγει ὑπερέξει· ψεῦδος γὰρ τοῦτο. ἡ δ' αἰτία τούτου, ὅτι καὶ ἡ καθόλου ψευδής ή λέγουσα εἴ τί τινος ὑπερέγει μέτρω τινί κάκεῖνο ἄλλου τῷ αὐτῷ, καὶ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου τῷ αὐτῷ ὑπερέξει'. δῆλος δέ ἐστι 10 διὰ τούτων καὶ τὸν διὰ τριῶν λεγόμενον λόγον ἐξ ἀνάγκης μὲν λέγων ἔγειν τὸ ἐπόμενον τὸ τοῦ πρώτου ὄντος τὸ τρίτον εἶναι, οὸ μὴν συλλογιστιχῶς, 40 οὐδ' εἶναι τὸν διὰ τριῶν λόγον συλλογισμὸν οὐδὲ ὅλως τὸν δι' ὅλων ὑποθετικόν λεγόμενον. διό καὶ μᾶλλον δύναται ἐπὶ τοῦ παραδείγματος τοῦ πάλιν εί ἀνθρώπου ὄντος ἀνάγκη ζώον εἶναι εἰρηκέναι τὸ ἀλλ' 15 οὔπω συλλελόγισται· οὐ γὰρ ἔγουσιν ὰί προτάσεις, ὡς εἴπομεν, ότι μη δειχτικώς μηδε καθόλου έλήφθησαν. ἔσται γάρ συλλογισμός, αν 45 οῦτω ληφθῶσι 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον, πᾶν ζῷον οὐσία'. ἐκείνως δὲ ληφθέντων άναγκαῖον μέν τὸ συμβαῖνον οὐ μὴν συλλογιστικῶς, ἐπεὶ πᾶς συλλογισμός χείται ύπάργειν η μη υπάργειν δειχνύναι. δυνα τον πάλιν το εί 118r 20 ανθρώπου όντος ανάγκη ζφον είναι και ζφου οὐσίαν αἰτιᾶσθαι ώς μή συλλογιστικώς συνάγον, ὅτι ἀδιόριστοι αί προτάσεις, ἥ τε 'ὁ ἄνθρωπος ζφον' καὶ ἡ 'τὸ ζφον οὐσία'. λέγει μέντοι περὶ τούτου ἐν τοῖς ἑξῆς φανερώτερον.

Φανερῶς δὲ καὶ τὴν διαφοράν τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ συλλογισμοῦ 5 25 δηλοῖ, δι' ὧν ἐπενήνοχεν. ὧν δὲ χάριν ταῦτα παρέθετο, ἃ εἶπεν, ἔστι τὸ ώστε οὐκ εἴ τι συμβαίνει τεθέντων τινών, πειρατέον ἀνάγειν εὐθύς. ὅταν γὰρ συλλογιστικῶς συμβαίνη τι, τότε δεῖ ἀνάγειν τὸν λόγον εἴς τι τῶν σχημάτων ὡς ὄντα συλλογισμόν, ἀλλ' οὐχ ὅταν άπλῶς ἐξ ἀνάγκης συμβαίνη τι. εἰ δὲ οὕτως ταῦτα λέγοιτο, εἴη ἄν καὶ ἐν τῷ τοῦ 30 συλλογισμοῦ ὅρφ τὸ "τεθέντων" ἐπὶ τοῦ κατηγορικῶς ληφθέντων εἰρημένον 10 ίσον τῷ 'εἶναι ἢ μὴ εἶναι ληφθέντων' ἀλλ' οὐχ 'ὑποτεθέντων', ἐπεὶ μὴ συλλογιστιχώς τοῖς ὑποτεθεῖσι τὸ ἀναγχαίως ἐπόμενον ἔπεται. εἰπὼν δὲ διά μέσου ταῦτα ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ προειρημένον τὸ ὅτι πρῶτον ληπτέον τὰς δύο προτάσεις (ρᾶον γάρ, ὡς εἶπεν, εἰς τὰ μεγάλα καὶ συγκείμενα 35 διελείν), είτα ούτως έχ τῶν προτάσεων τοὺς ὅρους ἐχληπτέον καὶ μέσον των δρων θετέον τὸν ἐν ἀμφοτέραις ὄντα ταῖς προτάσεσιν. ὁ γὰρ δὶς 15 λαμβανόμενος καὶ έκατέρω συντεθειμένος τῶν ἄκρων ἐν πᾶσι τοῖς σχήμασιν ό αὐτός ἐστιν ό μέσος ὅρος· τοιοῦτος γὰρ ό μέσος ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν.

¹ συνάγεται a: συνάγεσθαι B 3 πρότασιν om. a 4 καὶ addidi 11 τὸ (post ἑπόμενον) B: τῷ ϙ̄ a 16 ἔστι a 17 οὕτως a 21 τε ὁ om. a 22 τούτων a 25 προέθετο a 26 οὐκ εἴ τι] οὐκέτι a 27 τὸν λόγον om. a 30 τεθέντων] c. 1 p. 24 b 19 36 τὸν ὅρον a 37 ἄκρων B: ὅρων a

p. 47 a 40 'Εὰν μὲν οὖν καὶ κατηγορῆ καὶ κατηγορῆται τὸ μέσον. 118 r

Μετά τὸ λαβεῖν τὰς κυρίας τοῦ συμπεράσματος προτάσεις καὶ τοὺς δρους εκλαβείν απ' αὐτῶν ραδία λοιπὸν ή αναγωγή ή εἰς τὸ οἰχείον σγημα τοῦ ἀναγομένου συλλογισμοῦ. ἡ γὰρ τοῦ μέσου πρὸς τοὺς ἄχρους σχέσις 20 5 τοῦτο φανερὸν ποιεῖ. ἄν μὲν γὰρ ὁ μέσος ἐν ἀμφοτέραις ὢν ταῖς προτάσεσιν ούτως ή ώς του μέν κατηγορείσθαι αὐτῶν τῷ δὲ ὑποκείσθαι, πρῶτον έσται σγήμα. τοῦτο γάρ δηλοῖ τὸ κατηγορή καὶ κατηγορήται τὸ γάρ κατηγορήται σημαίνει το υποκείμενον, όταν ή τι κατηγορούμενον αὐτοῦ καταφατικῶς. ὁμοίως κᾶν αὐτὸ μέν τινος κατηγορῆται, ἄλλο δὲ 25 10 αὐτοῦ ἀποφάσκηται. ἐὰν δὲ ἀμφοτέρων κατηγορῆται τῶν ἄκρων, ἀλλὰ τοῦ μὲν καταφατικῶς τοῦ δὲ ἀποφατικῶς, ἐν δευτέρῳ σχήματι ὁ συλλογισμός - άλλως γάρ έγοντος τοῦ μέσου πρός τοὺς άκρους, ὧν κατηγορεῖται, έσται μεν εν δευτέρω σχήματι ή συζυγία, άλλ' οὐ συλλογιστική. εάν δε τὰ ἄχρα (ταῦτα γὰρ εἶπε τὰ ἄλλα) τοῦ μέσου ἀμφότερα χατηγορῆται, ἢ 15 καταφατικώς ή θάτερον μέν καταφατικώς θάτερον δὲ ἀποφατικώς, ὁ συλ-30 λογισμός εν τρίτω σχήματι. όμοίως δε άναχθήσονται οί συλλογισμοί, καν μή ἀμφότεραι ὧσιν αί προτάσεις χαθόλου, άλλ' ή έτέρα μόνον καὶ γὰρ χαθόλου οὐσῶν τῶν προτάσεων ἀμφοτέρων καὶ τῆς ἑτέρας μόνης τριττή τοῦ μέσου πρὸς τοὺς ἄχρους ἡ σχέσις, χατὰ δὲ τὰς τῶν σχέσεων διαφορὰς 20 ή τῶν σχημάτων διαφορά. δῆλον δέ φησιν ἐχ τῶν εἰρημένων εἶναι καὶ 35 τοῦτο, ὅτι, ἐν ῷ λόγῳ ὁ αὐτὸς ὅρος πλεονάκις οὐκ εἴληπται, οὖτος οὐκ ἔστι συλλογισμός αδύνατον γάρ συλλογισμόν γενέσθαι χωρίς μέσου, ώς δέδειχται· μέσος δέ έστιν έν πᾶσι τοῖς σχήμασιν ὁ δὶς λαμβανόμενος.

p. 4759 Έπεὶ δὲ ἔχομεν, ποῖον ἐν ἑκάστφ σχήματι περαίνεται των προβλημάτων.

Καὶ ταύτην ἡμῖν όδὸν τῆς ἀναλύσεως τῶν συλλογισμῶν τῆς εἰς τὰ 40 σχήματα ὑπογράφει· ἐπεὶ γὰρ τεσσάρων ὄντων τῶν προβλημάτων ἔχομεν, ποῖον ἐν ἑκάστφ σχήματι δείκνυται, λαβόντας χρὴ τὸ πρόβλημα καὶ τὸ συμπέρασμα, δι' οὖ σχήματος τοῦτο συνάγεσθαι πέφυκεν, ἐν τούτφ ζητεῖν 30 καὶ μὴ ἐν πᾶσιν. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ καθόλου καταφατικοῦ ῥάδιον τοῦτο ἐν γὰρ τῷ πρώτφ σχήματι μόνψ τοῦτο δείκνυται τὸ πρόβλημα. τῶν δ' 45 ἄλλων προβλημάτων τὸ μὲν καθόλου ἀποφατικὸν διά τε τοῦ πρώτου δείκνυται σχήματος καὶ διὰ τοῦ, δευτέρου, μοναχῶς μὲν διὰ | τοῦ πρώτου 118ν διχῶς δὲ διὰ τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ ἐπὶ μέρους καταφατικὸν πάλιν διά τε 35 τοῦ πρώτου καὶ διὰ τοῦ τρίτου, μοναχῶς μὲν διὰ τοῦ πρώτου τριχῶς δὲ

¹ καὶ (ante κατηγορῆ) B: om. a et Ar. 3 ή (ante εἰς) a: καὶ B 6 τῷ B: τοῦ a 7 καὶ superscr. B³ 14 ἀλλὰ B 15 θατέρου . . . θατέρου a 16 καὶ a 21 ὄρος om. a 22 συλλο[γισμός· ἀδύνατον γὰρ] unc. incl. evanida restituit B²; δυνατὸν B², sed 'internoscitur 23 μέσον a τοῖς om. a 28 ἑκάστῳ] φ corr. B¹ 30 οῦν om. a

διά τοῦ τρίτου, τὸ δὲ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν καὶ διά τοῦ πρώτου καὶ διά 118 ν τοῦ δευτέρου καὶ διὰ τοῦ τρίτου, μοναχῶς μὲν διὰ τοῦ πρώτου, διχῶς δὲ διά τοῦ δευτέρου, τριγῶς δὲ διὰ τοῦ τρίτου. ἐπὶ δὲ τῶν διὰ πλειόνων 5 σγημάτων δειχνυμένων προβλημάτων ἐπιβλεπτέον μὲν καὶ ἐκεῖνο, δι' οδ 5 μᾶλλον δείχνυται καὶ πλεονάχις. οὐ μὴν ἀλλὰ γνώριμον ποιήσει τὸ σγῆμα ή τοῦ μέσου θέσις· εἰ μὲν γὰρ ὁ αὐτὸς ὑποκείμενος καὶ κατηγορούμενος είη, τὸ πρῶτον ἔσται σχημα, εἰ δὲ μόνον κατηγορούμενος, τὸ δεύτερον, εἰ δέ μόνον ύποχείμενος, τὸ τρίτον.

p. 47b15 Πολλάκις μεν οδν απατασθαι συμβαίνει περί τούς 10 10 συλλογισμούς διὰ τὸ ἀναγκαῖον, ὥσπερ εἴρηται πρότερον.

Έπιζητήσαι τις αν ένταῦθα γενόμενος, πῶς ἔτι όρισμὸς τοῦ συλλογισμοῦ ὁ ἀποδεδομένος λόγος, εἴ γε καὶ ἄλλοι εἰσὶ λόγοι, ἐν οἶς "τεθέντων τινών ετερόν τι των κειμένων έξ ανάγκης συμβαίνει". ἢ λείπει τούτοις τοῖς λόγοις, ως προείρηται ἐν τοῖς ἐπάνω, τὸ "τῷ ταῦτα κεῖσθαι" οὐ γὰρ διὰ 15 15 τὰ χείμενα τὸ ἀναγχαῖον ἐν τούτοις ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀληθὲς εἶναι τὸ χαθόλου παρειμένον, οδ προστεθέντος γίνεται συλλογισμός καὶ αὐτός. ὁ δὲ δι' δλων ύποθετικός ἀποκρίνοιτο ἄν τοῦ συλλογισμοῦ τῷ "τεθέντων", ἐπεὶ ἔχει γε καὶ οὖτος τὸ ἐπὶ τοῖς κειμένοις συμπέρασμα, ἀλλ' οὸ τῷ "ταῦτα εἶναι". δείξας δέ, πῶς χρὴ τὴν ἀνάλυσιν τῶν συλλογισμῶν ποιεῖσθαι, νῦν ὑπογράφει, 20 20 τίνα δεῖ φυλάσσεσθαι ως δυνάμενα ήμᾶς ἐξαπατᾶν πρὸς τὸ ήγεῖσθαι τοὺς μή συλλογισμούς συλλογισμούς είναι τοῦτο γάρ εἰδότες φυλάσσεσθαι οὐ ματαιοπονήσομεν ώς συλλογισμούς αναλύειν πειρώμενοι τούς μή συλλογισμούς. πρῶτον μὲν οὖν ⟨οὐ⟩ χρὴ πρὸς τὸ ἀναγχαίως ἔπεσθαι τοῖς χειμένοις τὸ ἐπιφερόμενον βλέποντας εὐθὸς ήγεῖσθαι καὶ συλλογισμὸν εἶναι τὸν λόγον. 25 ἀπάτη γὰρ γίνεται παρὰ τοῦτο. εἴρηται δὲ περὶ τούτου καὶ δέδεικται, ὅτι 25 έπὶ πλέον τὸ ἀναγκαῖον τὸ ἐν λόγοις τοῦ ἐν συλλογισμοῖς. ἐνίοτε δὲ ἀπατώμεθα διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς τῶν ὅρων θέσεως οὐδὲν γὰρ δοχεῖ διαφέρειν η άδιορίστως θείναι την πρότασιν η καθόλου. διό καὶ προτείναντός τινος ἀδιόριστον πρότασιν συγγωροῦμεν ώς οὐδὲν διάφορον οὖσαν τῆς 30 καθόλου. τοιούτων δὲ ληφθεισῶν οὐ γίνεται συλλογισμός. καὶ τοῦτο καὶ διὰ παραδειγμάτων ήμᾶς διδάσκει λαβών ἐπὶ μὲν τοῦ Α τὸ ἀεὶ εἶναι, ἐπὶ 30 δὲ τοῦ Β διανοητὸν ᾿Αριστομένη, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ ᾿Αριστομένη • οδς λαβὼν δρους καὶ κατηγορήσας τὸ μὲν Α κατὰ τοῦ Β ἀδιορίστως, τὸ ἀεὶ εἶναι κατὰ τοῦ διανοητοῦ 'Αριστομένους, ἀληθὲς ὄν (διανοητὸς γὰρ 'Αριστομένης ἀεί, 35 τοῦτ' ἔστιν οἶόν τε ἀεὶ διανοεῖσθαί τινα 'Αριστομένη καὶ διανοεῖσθαί τινα

⁵ πολλάχις a post ἀλλὰ add. καὶ a 9 οὖν om. a 12 τεθέντων κτλ.] c. 1 p. 24 μ 19 14 προείρηται] p. 21,10 sqq. κεῖσθαι] εἶναι Ar. (cf. vs. 18) 17 post ύποθετικὸς add. καὶ αὐτὸς a 18 ἀλλ' οὐ a: ἀλλὰ B 21 συλλογισμοὺς εἶναι . . . συλλογισμοὺς (22) om. a 23 οὐ a: om. B 25 εἴρηται] c. 32 p. 47 a 31—35 28. 29 προτείνοντος a 31 παραδείγματος a λαβὼν B: λέγων a 32 ᾿Αριστομένην a semper λαβών om. a 34 post ἀεί add. ἐστιν a

περί 'Αριστομένους), τὸ δὲ Β κατά τοῦ Γ΄ (καὶ γὰρ τοῦτο ἀληθὲς τὸ τὸν 118" 'Αριστομένη, όπερ έστι το Γ', διανοητόν είναι 'Αριστομένη, δ ήν το Β), 35 οὐχέτι φησίν ἀληθὲς γίνεσθαι τὸ τὸ Α κατὰ τοῦ Γ, τὸ αἰεὶ εἶναι κατὰ 'Αριστομένους, ὅπερ ἐστὶ τὸ συνάγεσθαι δοχοῦν. οὸ γὰρ ἀεί ἐστιν 'Αριστο-5 μένης: φθαρτός γάρ. οῦτως δὲ δόξει διαβάλλεσθαι τοῦ πρώτου σγήματος ή πρώτη συμπλοχή καὶ ό πρῶτος συλλογισμός, εἴ γε ἀληθῶν οὐσῶν τῶν προτάσεων τὸ συμπέρασμα ψεῦδος. ἀλλὰ τούτου αἴτιον τὸ μὴ συλλογιστιχῶς ληφθήναι τὰς προτάσεις, ἀδιορίστως μὲν γὰρ λαμβανομένη ή Α Β πρότα- 40 σις άληθής είναι δύναται ή λέγουσα διανοητόν 'Αριστομένην ἀεὶ είναι, ἄν 10 μέντοι χαθόλου ληφθή χαὶ γένηται 'πᾶς ὁ διανοητὸς 'Αριστομένης ἀεί ἐστι', ψευδής. ὁ γὰρ λέγων 'πᾶς ὁ διανοητὸς 'Αριστομένης αἰεί ἐστιν' οὐκέτι λαμβάνει πάντα τὸν διανοητὸν 'Αριστομένη ἀεὶ εἶναι διανοητόν, ἀλλ' 'Αριστομένη, ο ὑπάρχει διανοητώ εἶναι, ἀεὶ εἶναι· δ ψεῦδος ὂν εἰ ἐσήμαινε 45 καὶ ή ἀδιόριστος ή λέγουσα 'διανοητὸς 'Αριστομένης ἀεί ἐστι', ψευδής ἄν ἦν 15 καὶ αὐτὴ τῷ μηδέ τινα ᾿Αριστομένη, ῷ συμβέβηκε διανοητῷ εἶναι, δύνασθαι | ἀεὶ εἴναι. νῦν δὲ ἄλλο μὲν ὑπ' ἐκείνης τῆς ἀδιορίστου ἐσημαίνετο, 119r άλλο δὲ τὸ σημαινόμενον καὶ άλλοῖον ἐγένετο τοῦ 'πᾶς' προστεθέντος. ἐπεὶ εί καὶ προστεθέντος τοῦ 'πᾶς' ταὐτὸ ἔτι ἐσημαίνετο, ἢν ἄν καὶ ἡ καθόλου όμοίως τῆ ἀδιορίστω ἀληθής· πᾶς γὰρ ᾿Αριστομένης ἀεὶ διανοητός ἐστι. 20 διδ οδ ταύτον το νῶν εἰρημένον ὑπ' αὐτοῦ τιῷ πρὸ ὀλίγου, ὅτε ἔλεγε "πάλιν δ εὶ ἀνθρώπου ὄντος ἀνάγκη ζῷον εἶναι". οὕτως δέ γε λαμβανομένη ἀνάγκη συλλογιστική γίνεται, άλλ' οὐκ ἀδιορίστως δεῖ γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι την μείζονα πρότασιν ἀεὶ καθόλου εἶναι. Χρῆται δὲ καὶ ἄλλφ παραδείγματι πρὸς τὴν τοῦ αὐτοῦ ἀπόδειξιν. 25 λαμβάνει γὰρ ἐπὶ μὲν τοῦ Γ Μίχχαλον, ἐπὶ δὲ τοῦ Β μουσιχόν Μίχχαλον, έπὶ δὲ τοῦ Α τὸ φθείρεσθαι αὔριον· ἔπειτα τὸ μὲν Β τοῦ Γ κατηγορεῖ, 10

τὸν μουσικὸν Μίκκαλον Μικκάλου, ὡς ἀληθὲς ὄν (ἦν γάρ τις, ὡς ἔοικε, Μίχχαλος μουσιχός), τὸ δὲ Α τοῦ Β, (τὸ) φθείρεσθαι αύριον κατὰ μουσιχοῦ Μιχχάλου. πῶς ἐνδεγόμενον δὲ λαμβάνει τοῦτο; ὡς χαὶ τὸ διανοητὸν 30 'Αριστομένη ἀεὶ εἶναι ἢ ὡς Μιχχάλου μουσιχοῦ φθειρομένου αὕριον τῷ ἀποβάλλειν τὴν μουσικήν; τούτων γὰρ ὄντων ἀληθῶν οὐκέτι φησὶν ἀληθῶς 15 τὸ Α τοῦ Γ κατηγορεῖσθαι, τὸ φθείρεσθαι αύριον Μίκκαλον· δι' ὑποθέσεως γὰο εἰλῆφθαι καὶ τὸ μὴ φθείρεσθαι αὔριον μουσικὸν Μίκκαλον κατὰ τὸ ἀποβάλλειν αὔριον τὴν μουσιχήν. οὖ ψεύδους φησὶν αἴτιον εἶναι τὸ ἀδιό-35 ριστον ληφθήναι τὴν μείζονα πρότασιν τὴν ἐγγωρεῖν λέγουσαν μουσικὸν

² δπερ . . . 'Αριστομένη om. a 3 à ε à a ην Β: είναι α 10 διαληφθή α 12 διανοητόν (post είναι) Β: Άριστομένους add. τοῦ a δυνατόν a 13 post εἰ add. μὲν a 15 αὕτη Β διανοητώ ex διανοητόν 16 έχείνης ex έχείνους corr. Β¹ 19 ἀορίστω a 20 ἔλεγε] corr. B1 p. 47 a 28 21 λαμβανομένης a 23 ἀεὶ superscr. B om, a 28 τὸ alterum addidi 29 πῶς Β: ὡς a 24 той от. а 25 μὲν 31 ἀλη-30 alei a θώς ex άληθες corr. Β1 32 Μίκκαλον Β: τὸ κατά τοῦ Μικκάλου a ύποθέσεως a: δπόθεσιν Β 33 είληπται a κατά τὸ om. in lac. a 34 ἀποβάλλειν ex ἀποβαλείν corr. Β' ο σε ο ο corr. Β 35 έγγωρεί a

Μίχχαλον αύριον φθαρήναι, ώς ἀδιορίστως μὲν αὐτής λαμβανομένης ἀληθοῦς 119r ούσης, χαθόλου δὲ οὐχέτι ἀληθοῦς· μὴ γὰρ ἀληθὲς εἶναι τὸ πάντα τὸν 20 μουσικόν Μίκκαλον ενδέχεσθαι αύριον φθαρήναι. τοῦτο δ' αν εἴη λέγων ψεῦδος εἶναι ἤτοι διὰ τὸ εἰληφέναι ὑπόθεσιν ταύτην τοὺς τὸ σόφισμα ἐρω-5 τῶντας (λαμβάνουσι γὰρ ὑποθέσεις οὐα ἀδυνάτους τό τε μὴ φθείρεσθαι αύριον τὸν μουσικὸν Μίκκαλον καὶ τὸ ἀποβάλλειν αὐτὸν αὔριον τὴν μουσικήν : ὡς γὰρ δυνατοῖς οὖσι τοῖς ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσι λαμβανο- 25 μένοις φοντο δειχνύναι αδύνατον το επόμενον), η λέγοι αν ψεῦδος εἶναι πάντα τὸν μουσικὸν Μίκκαλον ἐνδέχεσθαι φθαρῆναι αὔριον, ὅτι ἐνδέχεταί 10 τινα καὶ μηδέπω εἶναι μουσικὸν Μίκκαλον, ἔσεσθαι δέ· δν τίθησι μὲν ὁ λέγων πάντα τὸν μουσικὸν Μίκκαλον ἐνδέγεσθαι αὔριον φθαρῆναι μὴ προστιθεὶς δὲ τὸ 'ὄντα' ὡς ἐνδεγόμενον καὶ αὐτὸν φθαρῆναι· οὐ μὴν δυνατὸν οὐδ' ένδεχόμενον τὸν μηδέπω ὄντα φθαρῆναι. ἢ ὡς ὑπόθεσιν ἔλαβε τὸ τινὰ 30 μουσικόν Μίχχαλον αὔριον φθείρεσθαι τούτου γὰρ ὑποτεθέντος ἀληθοῦς 15 είναι οὐ πάντως ἕπεται τὸ καὶ τοῦτον τὸν Μίκκαλον αὔριον φθείρεσθαι. ζητήσαι δ' ἄν τις, διὰ τί οὐχ ἔσται ἀληθὲς τὸ συμπέρασμα ως ἐνδεγόμενον τοῦ τὸν Μίχχαλον αὔριον ἐνδέχεσθαι φθαρῆναι· καὶ γὰρ ἡ μείζων πρότασις ένδεγομένη έλήφθη, ης ούσης ένδεγομένης ένδεχόμενον έσται καὶ τὸ συμ- 35 πέρασμα. ἢ τὸ Α τοῦ Γ ψεῦδος εἶπεν ὡς ἴσον τῷ 'τὸ δὲ λέγειν ἐπὶ 20 τούτοις συλλογιστικώς τὸ Α τοῦ Γ κατηγορεῖσθαι ψεῦδος' καὶ γὰρ εἰ ἄλλως άληθές, άλλ' ώς ἐν συλλογισμῷ ψεῦδος. οὐ γὰρ περὶ τοῦ συμπεράσματος άχριβολογεῖται νῦν, ἀλλὰ μόνον ἡμῖν ἐνδείχνυται τὴν τῆς ἀδιορίστου καὶ τῆς καθόλου προτάσεως διαφοράν διά τοῦ λαβεῖν τῆς λεγούσης μουσικόν Μίκκαλον 40 αύριον φθείρεσθαι άληθοῦς ούσης μὴ πάντως άληθῆ γίνεσθαι τὴν λέγουσαν 25 πάντα μουσικόν Μίκκαλον αύριον φθείρεσθαι· τὸ γὰρ καθόλου Μίκκαλος μουσικός την 'πᾶς Μίκκαλος μουσικός' σημαίνει.

Έστι δὲ τὸ λεγόμενον δεῖξαι καὶ διὰ φανερωτέρων παραδειγμάτων. ἔστω ἐπὶ μὲν τοῦ Α ἀγαθόν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β οἰκεῖον, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ ἡδονή· τὸ δὴ Α κατὰ τοῦ Β κατηγορείσθω, τὸ ἀγαθὸν κατὰ τοῦ οἰκείου· ἀλλὰ καὶ 45 30 τὸ Β κατὰ τοῦ Γ, τὸ οἰκεῖον κατὰ τῆς ἡδονῆς. ἀληθῶν δὴ τῶν προτάσεων οὐσῶν οὐ πάντως τὸ ἀγαθὸν κατὰ τῆς ἡδονῆς, ὅτι μὴ ἐλήφθη τὸ ἀγαθὸν κατὰ | παντὸς τοῦ οἰκείου, ἀλλ' ἀδιορίστως. ἀλλὰ κᾶν λάβη τις, 119ν ὅτι ἡ ποιότης ποιεῖ, τὸ ποιοῦν σῶμα, οὐ συλλογιεῖται ἡ ποιότης ἄρα σῶμα'. οὐ γὰρ ἔλαβε ἡπῶν τὸ ποιοῦν σῶμα'. ψεῦδος γάρ· ἀδιορίστως γὰρ ληφθὲν 35 ἀληθὲς μέν, ἀσυλλόγιστον δέ. ὁμοίως κᾶν τὸν μὲν ἄνθρωπον λάβη ζῷον εἶναι, τὸ δὲ ζῷον γένος· οὐ γὰρ καὶ ὁ ἄνθρωπος γένος. γίνεται δὲ ἐν τοῖς 5

² μηκέτι a είναι om. a 7.8 λαμβανομένοις ex λαμβανομέναις, ut videtur, corr. B^1 : λαμβάνειν a 8 τὸ om. a 10 δν scripsi: ὄν aB 11 αὕριον φθαρῆγαι om. in lac. a 12 δὲ superscr. B^3 δυνατὸν οὐδ' om. a 13 τὸν μηδέπω om. in lac. a 14 αὕριον om. in lac. a 15 τὸ om. a 15 τὸ om. a 15 τὸ om. a 16 ἔστιν a 17 τὸν scripsi: τὸ B: om. a 19 η ex ή corr. B^2 20 ψευδές a 22 μόνον η evanida restituit B^2 τῆς (ante ἀδιορίστου) B: τοῦ a 34 οὐδὲ a 35 post δμοίως add. δὲ a

τοιούτοις ή απάτη διά τὸ τῷ καθόλου ἐφαρμόζειν τὸ ἀδιόριστον: ὡς γὰρ 119 ν τοῦ ἀδιορίστου ἴσον τῷ καθόλου δυναμένου συγγωροῦσι καὶ δέγονται. πλείστον δε διαφέρει. το μέν γάρ καθόλου και άδιορίστως είπειν άληθές, τὸ δὲ ἀδιορίστως ἀληθὲς οὐκέτι καὶ καθόλου ἐξ ἀνάγκης. ταύτην μὲν οὖν 5 καὶ τὴν τοιαύτην ἀπάτην γίνεσθαί φησι διὰ τὸ παρὰ μικρόν· ώς γὰρ οὐδὲν διαφέρον καθόλου πρότασιν λαβεῖν ἢ ἀδιόριστον συγγωρήσαντες τὴν 10 αδιόριστον ώς χαθόλου απατώνται.

ρ. 47640 Πολλάκις δε διαψεύδεσθαι (συμπεσείται) παρά το μή καλῶς ἐκτίθεσθαι τοὺς κατά τὴν πρότασιν δρους.

10 Εὶ γὰρ λόγον ἀναλύοντες τὸν 'τὸ ὑγιαίνειν οὐδενὶ νοσοῦντι, τὸ νοσεῖν παντὶ ἀνθρώπω' ἐκτιθέμενοι τοὺς ὅρους μὴ τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ νοσεῖν λαμ- 15 βάνοιμεν άλλὰ νόσον καὶ ύγείαν, ἔσται τοῦτο ἡμῖν ἀπάτης αἴτιον· αἰτίαν γάρ ἀπάτης φησὶ γίνεσθαι καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν ὅρων, ὅταν μὴ ὀεόντως γένηται. ὅταν γὰρ ἀντὶ τῶν κατὰ τὰς έξεις αὐτὰς τὰς έξεις ἐν τοῖς ὅροις 15 λάβωμεν ώς μηδέν διαφέρον ούτως η έχείνως λαβείν, ασυλλογίστους παρά τοῦτο ποιήσομεν τοὺς λόγους. ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἀληθὲς οὐδὲ δυνατόν 20 (τὸ) 'ἄνθρωπος ύγεία ἐστίν' ἢ 'ἄνθρωπος νόσος ἐστίν', δύναται μέντοι ἀληθὲς είναι τὸ 'άνθρωπος νοσεί' ή τὸ ὑπάρχειν νόσον ή τὸ νοσείν ἀνθρώπω, ή πάλιν τὸ 'ἄνθρωπος ὑγιαίνει' ἢ 'ὑπάρχει αὐτῷ ὑγεία ἢ τὸ ὑγιαίνειν' (ἡ μὲν 20 γάρ ύγεία καὶ ή νόσος αί έξεις ήσαν, τὸ δὲ 'ύγιαίνει' καὶ τὸ 'νοσεῖ' διαθέσεις κατά τὰς έξεις), όταν οὖν τοὺς όρους τούτους ἐκτιθώμεθα ὡς κατηγορήσοντες τοῦ ἀνθρώπου, οὐ τὰς έξεις αὐτὰς γρη λαμβάνειν ἀλλὰ τὰς κατὰ 25 τὰς έξεις διαθέσεις. ἢ γὰρ ψευδῆ πρότασιν ληψόμεθα, ἢ ἀσυλλόγιστος δ λόγος ἔσται. εἰ γὰρ λάβοιμεν ἐπὶ τοῦ Α ύγείαν, ἐπὶ δὲ τοῦ Β νόσον, ἐπὶ 25 δὲ τοῦ Γ ἄνθρωπον, ἔπειτα τὸ Α ἐξ ἀνάγχης μηδενὶ τῷ Β λάβοιμεν ἀληθὲς όν (ἐξ ἀνάγχης γὰρ οὐδεμία νόσος ύγεία ἐστίν), τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάργειν παντί θώμεν, τοῦτ' ἔστι νόσον παντί ἀνθρώπφ (οὐ γάρ ἀδύνατον δόξει, 30 έπειδη πᾶς ἄνθρωπος δοχεῖ δεχτιχός εἶναι νόσοο), δεήσει μὲν συνάγεσθαι τὸ ἐξ ἀνάγκης τὴν ὑγείαν μηδενὶ ἀνθρώπω, ἐπειδή εἴληπται ἐν τῷ πρώτω 30 σχήματι αναγχαία μεν ή μείζων υπάρχουσα δε ή ελάττων, εδόχει δε αυτώ έν ταῖς τοιαύταις μίξεσιν άναγχαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, ὅπερ ψεῦδός έστιν έπὶ τοῦ προχειμένου· τὸ γὰρ ύγείαν έξ ἀνάγχης μηδενὶ ἀνθρώπο 35 ψεῦδος. τοῦτο δὴ τὸ ἄτοπόν φησιν ἠχολουθηχέναι παρά τὸ τοὺς ὅρους μὴ καλώς ληφθήναι οὐ γάρ τὰς έξεις ἐν τοῖς ὅροις ὸεῖ τιθέναι τοῖς Λ. Β. τὴν 35 ύγείαν καὶ τὴν νόσον, ἀλλὰ τὸ ύγιαίνειν καὶ τὸ νοσεῖν, ἄ ἐστι κατὰ τὰς

¹ ώς B: καὶ a 4 καὶ om. a 7 καθόλου ώς ἀδιόριστον a 8 συμπεσεῖται a et Ar.: om. B 9 κατὰ τὴν πρότασιν om. a 15. 16 παρὰ τοῦτο om. a 17 τὸ addidi 19 δγίεια a 20 γάρ om. a 21 ώ; Β: καὶ a 21. 22 κατηγορήσοντες scripsi: αατηγορήσαντες aB 24 post λόγος expunxit έξει B^2 27 τοῦτ' έστι νόσον ex τουτέστιν όσον, ut videtur, corr. B^2 29 ante έξ add. \bar{a} a 30 έδόχει] c. 9 p. 30 a 15 sqq. 32 byεία a

εξεις· ούτως γὰρ ληφθέντων οὐκέτι γίνεται ἀληθὲς τὸ ὑγιαίνειν ἐξ ἀνάγκης 119v μηδενὶ νοσοῦντι. οὕτως δὲ δεῖ λαμβάνειν, ὅτι τὸ μὲν πάντα ἄνθρωπον νοσεῖν δύναται ὡς ὑπάργον ἀληθὲς ληφθῆναι καθ' ὑπόθεσιν, τὸ δὲ πάντα 40 άνθρωπον νόσον είναι αδύνατον. δ οῦν τοῦ ανθρώπου κατηγορείται, τοῦτο 5 δεῖ μέσον δρον τιθέναι· ἔστι δὲ τὸ νοσεῖν· οὕτως γὰρ ἀληθὲς τὸ νόσον ύπαργειν παντὶ ἀνθρώπω, ὅτι νοσεῖν οἰόν τε αὐτόν, οἰγ ὅτι νόσον εἶναι. οὐ γὰρ ὁμοίως τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῷον καὶ ἡ νόσος κατηγορεῖται· τὸ μὲν γὰο τὸν ἄνθρωπον ζῶον εἶναι ἀληθές, τὸ δὲ νόσον οὐκ ἀληθές, ὅτι μὴ ἐν 45 τῷ τί ἐστιν αὐτοῦ τῶν τοιούτων τι κατηγορεῖται. οὐδεμία δὲ νόσος ὑγεία 10 εξ ἀνάγκης, καθ' ὅσον οὐχ οἶόν τε τὴν νόσον ὑγείαν εἶναι. καὶ ἄλλως τὸ αληθές επὶ τῆς πρώτης προτάσεως, άλλως επὶ τῆς δευτέρας επὶ μέν 120 σ γὰρ τῆς πρώτης τῷ τὴν νόσον εἰλῆφθαι, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας τῷ τὸ νοσοῦν. τοῦ δὴ νοσοῦντος εἰ μὲν τὸ ὑγιαίνειν κατηγοροῖτο, ἐνδεχομένη ἀποφατικὴ έσται άλλ' οὐκ ἀναγκαία, καὶ τὸ συμπέρασμα τοιοῦτον (τὸ γὰρ ὑγιαίνειν 15 ενδέγεται μηδενὶ ἀνθρώπφ), εἰ δὲ ἡ ὑγεία, ἔσται καὶ τὸ συμπέρασμα αναγχαΐον αποφατιχόν εξ ανάγχης γαρ οδδείς ανθρωπος δγεία έστίν. οδ 5 μὴν ἀληθὴς ἔτι ἡ τὴν νόσον παντὸς ἀνθρώπου χατηγοροῦσα οῦτως ὥστε λέγειν τὸν ἄνθρωπον νόσον εἶναι. εἰ δὲ τὸ ὑπάρχειν προσθείη τις, οὐ τὸν αὐτὸν λήψεται μέσον. μεταληφθέντων δὲ τῶν ὅρων ἀπὸ τῶν ἕξεων εἰς τὰ 20 κατά τὰς ἔξεις, οὐκ ἔσεσθαί φησι συλλογισμὸν τοῦτον, δν ἔλεγεν ἐξ ἀναγκαίας αποφατικής τής μείζονος καθόλου και καταφατικής ύπαργούσης τής ελάττονος 10 έν πρώτφ σχήματι· οὐχέτι γὰρ γίνεται ή χαθόλου ἀποφατιχή ἀναγχαία ⟨άλλ'⟩ ενδεγομένη. διὸ τοῦ μεν ἀναγκαίου συλλογισμὸς οὐκ ἔσται, τοῦ δὲ ἐνδεγομένου έσται· γίνεται γάρ ενδεγομένη μεν αποφατική ή μείζων καθόλου ή 25 το δγιαίνειν οδδενὶ νοσοῦντι', δπάρχουσα δὲ ἡ ἐλάττων καθόλου καταφατιχή ἢ ἐνδεχομένη καὶ αὐτὴ ἡ 'τὸ νοσεῖν παντὶ ἀνθρώπφ'. ὅπως δ' ἄν 15 έχη, συλλογιστική μέν ή συζυγία έν πρώτω σχήματι, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης άλλά τοῦ ἐνδέγεσθαι τὸ συμπέρασμα, ώς καὶ αὐτὸς εἶπεν· ἐνδέγεται γάρ, φησί, μηδενὶ ἀνθρώπφ ὑπάρχειν ὑγείαν, δ ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἐνδέ-30 γεται μηδένα ἄνθρωπον ύγιαίνειν' το γάρ υπάρχειν ύγείαν ή νόσον το ύγιαίνειν ή νοσείν σημαίνει.

p. 48a15 Πάλιν ἐπὶ τοῦ μέσου σχήματος δμοίως ἔσται τὸ ψεῦδος.

Δείχνυσι καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος παρὰ τὴν τῶν ὅρων ὁμοίαν 20 ἔχθεσιν τὸ δοχοῦν συμπέρασμα ψεῦδος γινόμενον ἐπὶ ταῖς προτάσεσι ταῖς 35 λαμβανομέναις ἀληθέσιν. ἄν γὰρ λάβωμεν ὑγείαν νόσφ μὲν μηδεμιὰ ἐξ

¹ οὕτω a 3 δύναται B: ἀδύνατον a δὲ οm. a 5 οὕτω a 6 υπάρχειν οm. a post ἀνθρώπω add. εἴναι a 8 post νόσον add. εἴναι a 13 υχιαίνειν scripsi (cf. p. 355, 8): υχιαῖνον aB ἐνδεχόμενον ἀποφατικὸν a 19 δὲ B: γὰρ a 22 ἀλλ' a: om. B 23 διὸ B: ὅτι a 24 ἡ μὲν μείζων ἐνδεχομένη ἀποφατικὴ a 26 αὐτὴ a: αὕτη B 27 συλλογιστικὴν B pr. 29 φησί superscr. B 29. 30 ἐνδέχεσθαι a 35 ἀληθεύειν a

ανάγκης, ανθρώπιο δε παντί ύπαρχειν, συνάγεσθαι μεν δόξει το νόσον έξ 120r ανάγχης μηδενί ανθρώπω. ψεῦδος δὲ τοῦτο, ἐπειδή ἐπιδεχτιχὸς ὁ ἄνθρωπος νόσου ώσπεροῦν καὶ ὑγείας. ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἀληθὴς ἥ τε λέγουσα ὑγείαν 25 μηδεμιά νόσφ καὶ ή λέγουσα ύγείαν παντὶ ἀνθρώπφ. ή μὲν γὰρ 'ὑγεία 5 οδδεμια νόσω, ούτως αληθής ως λέγουσα 'οδδεμία νόσος δηεία ἐστίν' (τοῦτο γάρ σημαίνει), ή δὲ ύγείαν παντὶ ἀνθρώπω οὐκέτι ὡς λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος ύγεία ἐστίν', ἀλλ' ώς λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος ύγιαίνει'. ἄν οὖν μεταλαμβάνωμεν αντί τῆς ύγείας καὶ τῆς νόσου τὸ ύγιαίνειν καὶ τὸ νοσεῖν, οὐκ έσται ἀναγχαία χαθόλου ἀποφατική ἀληθής ή λέγουσα τὸ ὑγιαίνειν ἐξ ἀνάγχης 30 10 οὐδενὶ νοσοῦντι. ἔνεστι δὲ καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας τὰ αὐτὰ εἰπεῖν, ὅτι οδδε ή πρότασις άληθής άπλῶς ή λέγουσα 'δγεία κατά παντὸς ἀνθρώπου', ότι μηδε άληθες είναι δύναται το 'πᾶς άνθρωπος ύγεία έστίν'. ώστε καὶ διά τοῦτο οὐ καλῶς οἱ ὅροι εἰσὶ κείμενοι, ἀλλὰ χρη μεταλαμβάνειν τὰς ἕξεις είς τὰ κατὰ τὰς ἔξεις. ὁ γὰρ λέγων παντὶ ἀνθρώπφ ὑγείαν ὑπάρχειν ἴσον 35 15 λέγει τῷ 'πᾶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει'. ὅρον οὖν τὸ ὑγιαίνειν θετέον, οὐ τὴν ύγείαν. εὶ δέ τις ἐχείνην παραδέξαιτο ὡς ἀληθῆ, ἔσται καὶ τὸ συμπέρασμα αληθές το νόσον μηδενί ανθρώπω, αλλ' ούν αναγχαΐον αλλά υπάργον, 8 τι ην αντιλεγόμενον αδ τῷ ἐπὶ τῆς προκειμένης μίζεως αναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα.

20 p. 48a18 'Εν δὲ τῷ τρίτφ σχήματι κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι.

Δείξας ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου σχήματος ἀναγκαίας τῆς μείζονος 40 λαμβανομένης ύπαρχούσης δὲ τῆς ἐλάττονος μὴ γινόμενον ἀναγχαῖον τὸ συμπέρασμα παρά τὸ μὴ γίνεσθαι τὴν ἔχθεσιν τὴν τῶν ὅρων οἰχείως, ἐπὶ τοῦ τρίτου σχήματος οὐκέτι κατὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης μέν τινα λαμβάνεσθαι τῶν 25 προτάσεων όμολογούμενον δὲ τῆ τοιαύτη προτάσει γενέσθαι τὸ συμπέρασμα τὸ ἄτοπον γίνεσθαι λέγει, ἀλλ' ὅτι ἐνδεχομένων ἀμφοτέρων λαμβανομένων 45 τῶν προτάσεων οὐκ ἀκολουθεῖ τὸ συμπέρασμα. ἔμπαλιν γὰρ ἐπὶ τούτου τοῦ σγήματος τὸ συμβαίνον ἀναγκαίον γὰρ ἀπο φατικὸν συναγόμενον εύρί-1200 σχεται τὸ συμπέρασμα ἐξ ἐγδεγομένων χαταφατιχών, εἰ οὕτως οἱ ὅροι λαμ-30 βάνοιντο. ἐνδεγομένων γὰρ οὐσῶν καθόλου καταφατικῶν ἐν αὐτῷ τῶν οὐο προτάσεων τὸ συμπέρασμα οὕτ' ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἐνδεγόμενον γίνεται, δ συνάγεται έχ τῆς τοιαύτης συζυγίας, οὐτ' ἐπὶ μέρους ἐνδεχόμενον τ αποφατικόν, αλλ' οδδε καθόλου καταφατικόν ενδεγόμενον οδτε αποφατικόν αλλ' αναγχαῖον αποφατιχόν χαθόλου. διὸ χαὶ οῦτως εἶπεν· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ 35 σγήματι συμβαίνει τὸ ψεῦδος χατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι. ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτω καὶ δευτέρω σχήματι κατά τὸ ἀναγκαῖον, ὥσπερ εἶπον· ἀναγκαίας

⁴ καὶ ή νόσφ (5) om. a 6 δὲ Β: τε a 7. 8 μεταλάβωμεν a 8 δγιαίνειν .. νοσεῖν scripsi: ὑγιαῖνον .. νοσοῦν aB (cf. p. 354,13) 11 ἀληθὴς om. a 12 καὶ om. a 15 τὸ B: τοῦ a 16 παραδέξεται a 18 αῦ τῷ scripsi: αὐτῷ aB μίξεως Β: λέξεως a 23 την alterum om. a 25 όμολογούμενον Β: ἀνόμοιον a νεσθαι a 27 οδικ οπ. a 31 ένδεγόμενον καταφατικόν a 31. 32 γίνεται 35 κατά τὸ ἐνδέγεσθαι συμβαίνει τὸ ψεῦδος a et Ar. (cf. vs. 20) om. a

γάρ δοχούσης είναι τῆς μείζονος οὐχ ἐγίνετο τὸ συμπέρασμα τοιοῦτον. ἐν 120 κ δὲ τῷ τρίτω ἔμπαλιν αί μὲν προτάσεις ἐνδεγόμεναι τὸ δὲ συμπέρασμα 10 άναγχαῖον· οῦτω γὰρ χειμένων τῶν ἄχρων ἐξ ἀνάγχης οὐδενὶ ὁ ἕτερος τῷ έτέρω. εί δὲ τοῦτο, ἀσυλλόγιστος ἄν γίνοιτο ή τοιαύτη συζυγία, ἢν φθάσας 5 ἔδειξεν οδσαν συλλογιστικήν. όγείαν γὰρ ἐνδέχεται παντὶ ἀνθρώπφ, καὶ νόσον ἐνδέχεται παντὶ ἀνθρώπφ, καὶ ὑγεία ἐξ ἀνάγκης οὐδεμιᾳ νόσφ. αἴτιον δὲ τούτου πάλιν τὸ μὴ καλῶς εἰλῆφθαι τοὺς ὅρους τοὺς ἄκρους τοὺς 15 κατηγορουμένους τοῦ ἀνθρώπου· οὸ γὰρ τὴν ὑγείαν χρὴ λαμβάνειν καὶ τὴν νόσον άλλά τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ νοσεῖν. οὕτως γὰρ λαμβανομένων αὐτῶν 10 άληθεῖς αἱ προτάσεις ἐνδεχόμεναι καθόλου καταφατικαί, ἐκείνως δ' οὐ. ὁ γάρ λέγων την υγείαν ενδέγεσθαι παντί ανθρώπω ίσον λέγει τῷ 'πάντα άνθρωπον ἐνδέχεται ὑγιαίνειν'· τὴν ὑγείαν γὰρ ἀντὶ τοῦ ὑγιαίνειν λαμβάνει· 20 ούτως γὰρ ἀληθής έχατέρα τῶν προτάσεων, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἐνδέχεται τὸν άνθρωπον η ύγείαν η νόσον είναι. ώστε έν τη των δρων έκθέσει χρη τι-15 θέναι τὸ δγιαίνειν· δωοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς νόσου. ληφθέντων δὲ ἀντὶ τῶν εξεων των κατά τὰς εξεις όμοίως αι τε προτάσεις άληθεις και τὸ ἐπ' αὐταῖς συμπέρασμα. τό τε γάρ δγιαίνειν ἐνδέχεται παντὶ ἀνθρώπφ. ὁμοίως δὲ χαὶ τὸ νοσεῖν· χαὶ τὸ ὑγιαίνειν ἐνδέχεται τινὶ νοσοῦντι, ὅπερ ἐστὶ τῆς 25 προχειμένης συζυγίας συμπέρασμα. ὁ δ' αὐτὸς λόγος, κἂν ἄλλαι τινὲς ἕξεις 20 εναντίαι ληφθώσι. καὶ ἔοικέ γε φανερώτερον διαβεβλησθαι ή τοιαύτη τῶν δρων ληψις ἐπὶ τοῦ τρίτου σχήματος ἢ ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ. ἐπ' ἐκείνων μεν γάρ διεβάλλετο, ἐπεὶ κειμένω τῷ ἐξ ἀναγκαίας τῆς μείζονος καὶ ὑπαργούσης της ελάττονος αναγκαίον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα[, δ] οὐκ ην συγγω-30 ρούμενον • ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου όμολογούμενον ὂν ἀναιρεῖται τῷ ἐξ ἐνδεγομένων 25 γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα ἐνδεγόμενον, ἀξιοῖ δὲ καθόλου ἡμᾶς ἐν ταῖς τῶν τοιούτων συλλογισμών αναλύσεσι τοὺς δρους ἐκτιθεμένους μὴ τὰς έξεις αὐτὰς ἐχτίθεσθαι ἀλλὰ τὰ χατὰ τὰς ἕξεις.

Σημειωτέον δέ, ὅτι γίνεταί ποτε ἀπάτη καὶ παρὰ τὸ τὸν μέσον μὴ τὸν αὐτὸν ἐν ἀμφοτέραις εἰλῆφθαι ταῖς προτάσεσιν ἢ τῆ λέξει μόνον, οἰον 35 30 ἄν ληφθῆ τὸ χρῶμα κατὰ παντὸς λευκοῦ, τὸ λευκὸν κατὰ παντὸς κύκνου. οὐκέτι γὰρ τὸ χρῶμα κατὰ παντὸς κύκνου. οὐ γὰρ ὁ κύκνος χρῶμα. αἴτιον δ', ὅτι τὸ λευκὸν οὐ ταὐτὸν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσιν ἐλήφθη, ἀλλ' ἐν μὲν τῆ πρώτη ἡ ποιότης (ὡς γὰρ λευκότης, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἔξις αὐτή), ἐν ὸὲ τῆ δευτέρα τὸ τὴν ποιότητα ἔχον ὡσανεὶ τὸ κατὰ τὴν ἕξιν. οὐ γὰρ 35 τὸ λευκὸν τὸ ὡς λευκότης ἀληθὲς κατὰ κύκνου (ἦν γὰρ ἄν πᾶς κύκνος 40 τὴν μείζονα ἀδιόριστον, μὴ καθόλου λαμβάνεσθαι. οὐ γὰρ ἀληθὴς ἡ λέγουσα τὸ χρῶμα κατὰ παντὸς λευκοῦ. ψεῦδος γὰρ τὸ πᾶν λευκὸν χρῶμα.

² δὲ alterum om. a 4 γένοιτο a 5 ἔδειξεν] c. 20 p. $39 \, ^{\rm a}4$ sqq. 8 λαβεῖν a 9 δγιαίνειν . νοσεῖν (ut p. 355,8) scripsi: δγιαΐνον . νοσοῦν aB 10 ααταφατικαὶ ααθόλου a 12 λαμβάνειν a 14 ἢ νόσον ἢ δγείαν a 14. 15 τὸ δγιαίνειν χρὴ τιθέναι a 18 δὲ om. a 22 μὲν om. a προεβάλλετο a ἐπεὶ κειμένφ B: ἐπικειμένφ a 23 δ delevi 24 δν a: δ B τῷ B: τὸ a 33 γὰρ om. a 34 τὸ prius om. a 35 ἀληθὴς a

ούτω παραλογίζεται καὶ Παρμενίδης έαυτον λέγων "το παρά το δν ουκ έστιν 1200 όν, τὸ μὴ ὄν οὐδέν ἐστιν". τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οὕτως ἀληθές ἐλάμβανεν, ότι άντὶ τῆς οὐσίας τῷ όντι ἐγρήσατο· τὸ γὰρ παρὰ τὴν οὐσίαν οὐκ ἔστιν 45 οὐσία· διὰ γὰρ τὸ οὕτως λαμβάνειν τὸ ὂν πειρᾶται ἐπιφέρειν τὸ "ἐν ἄρα 5 τὸ ὄν", τὸ δὲ δεύτερον οὐχ ἐπὶ | τῆς οὐσίας φυλάσσει τὸ ὄν· οὐ γὰρ 121άληθες τὸ παρά την οὐσίαν μηδέν είναι· άλλ' ώς λαβών τὸ πρῶτον τὸ παρά πᾶν τὸ ὂν πᾶν οὐκ ὂν εἶναι οὕτως τὸ δεύτερον προστίθησι τὸ τὸ οὐκ ον οὐδέν. οἶς οὕτως εἰλημμένοις ἕπεται συμπέρασμα τὸ παρὰ πᾶν τὸ ὂν πᾶν μηδέν εἶναι, δι' οὖ συμπεράσματος όμολογεῖται πολλά εἶναι τὰ ὄντα· 5 10 τὸ γὰρ πᾶν τοῦ 'πολλά' δηλωτικόν. τοιοῦτός ἐστιν ὁ λέγων 'τὸ πεπερασμένον άργην έγει, τὸ ἀργην έγον ἐγένετο, τὸ πεπερασμένον ἄρα γέγονεν, ὥστε, εί καὶ ὁ κόσμος πεπερασμένος, γέγονεν' τὸ γὰρ ἀργὴν ἔγειν ὅπου μὲν είληπται τὴν κατὰ μέγεθος (οὕτως γὰρ ἐπὶ τοῦ πεπερασμένου καὶ τοῦ κόσμου), ἐν δέ γε τῷ γεγονότι τὴν κατὰ χρόνον· τὸ γὰρ τὴν κατὰ χρόνον 15 ἀργὴν ἔγον γέγονεν, οὐ τὸ τὴν κατὰ μέγεθος. διὰ τοῦτο πανταχοῦ λέγει 10 δεῖν φυλάττεσθαι τὰς όμωνυμίας. οὐδ' ἐνταῦθα δὲ ἡ μείζων πρότασις καθόλου: οὐ γὰρ ἀληθὲς τὸ πᾶν τὸ ἀρχὴν ἔχον γεγονέναι.

p. 48a29 Οὐ δεῖ δὲ τοὺς ὅρους ἀεὶ ζητεῖν ὀνόματι ἐκτίθεσθαι· πολλάκις γὰρ ἔσονται λόγοι, οἶς οὐκ ἔσται ὀνομασία.

20 Πολλῶν φησι συλλογισμῶν τοὺς ὅρους ἢ τινὰς ἢ πάντας λόγψ δηλοῦ- 15 σθαι καὶ λόγους εἶναι, οὐκ ὀνόματα, ἐφ' ὧν οὐ δεῖ, φησί, τοὺς ἀναλύειν βουλομένους ζητεῖν πάντως τοὺς ὅρους δι' ὀνομάτων ἐκτίθεσθαι, ἀλλὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς τοὺς κειμένους ἐκθετέον ἐν τῆ τῶν ὅρων λήψει. παρὰ γὰρ τοῦτο πολλάχις χαλεπή καὶ δύσκολος ή ἀναγωγή γίνεται τῷ μἡ εὑρίσκεσθαι 25 τῶν ὅρων ὀνόματα· οἶον εἴ τις συλλογίσαιτο τὸν ἀνδρεῖον τιμῆς ἄξιον εἶναι 20 διὰ μέσου τοῦ καταφρονεῖν τῆς έαυτοῦ σωτηρίας ὑπὲρ τοῦ κοινῆ συμφέροντος λέγων ' δ ανδρεῖος καταφρονεῖ τῆς έαυτοῦ σωτηρίας ὑπὲρ τοῦ κοινῆ συμφέροντος, πᾶς ὁ καταφρονῶν τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας ὑπὲρ τοῦ κοινῆ συμφέροντος τιμής ἄξιος, ὁ ἄρα ἀνδρεῖος τιμής ἄξιος'. τὸν γὰρ βουλόμενον 30 εχλαμβάνειν τους δρους τούτου τοῦ συλλογισμοῦ οὐ δεῖ τὸν μέσον δρον όνομα ζητεῖν· λόγος γάρ ἐστιν, οὖ φυλαγθέντος ή τε διαίρεσις ή εἰς τοὺς ὅρους 25 φανερά καὶ ή τοῦ συλλογισμοῦ ή εἰς τὸ πρῶτον σχημα ἀνάλυσις. πάλιν εἴ τις λάβοι, ὅτι ἡ τοῦ ὄντος ἐπιστήμη ἦ ὂν ἐπιστήμη ἐστὶ τοῦ πρώτου αἰτίου χινούντος, ή δέ γε ἐπιστήμη ή τοῦ πρώτου αἰτίου χινούντος ή πρώτη 35 ἐστὶ φιλοσοφία, καὶ συνάγοι, ἐκ τούτων, ὅτι ἡ τοῦ ὄντος ἡ ὂν ἐπιστήμη ἡ

¹ post ούτω add. γάρ a καὶ Παρμενίδης παραλογίζεται a 3 post obslav spat. (ras.?) 3 lit. in B 7 πᾶν prius om. a 8 πᾶν om. a 11 ὥστε Β: οὕτως a 12 ἔχον a 14 γε om. a 19 οὐχ ἔσται aΒ: οὐ κεῖται Ar. ονομα a et Ar. 23 παρά B: περὶ a 24 τῷ B: τὸ a 25 συλλογίσαιτο a: λογίσαιτο B 27 λέγων . . . συμφέροντος (28) om. a 33 et 35 $\frac{2}{3}$ ex $\frac{2}{3}$ corr. B 33 et 34 αίτίου Β: αὐτὸ a

πρώτη ἐστὶ φιλοσοφία· καὶ γὰρ οῦτως συλλογισάμενος τοὺς ὅρους οὐκ ὀνό-121 ματα ἀλλὰ λόγους εἴληφε πάντας, οὓς εἰ μὴ ὁ βουλόμενος ἀναλύειν τὸν 30 λόγον λάβοι, ὀνόματα δὲ ζητοίη ἀντ' αὐτῶν, οὐκ ἄν εὕροι τὴν ἀνάλυσιν τοῦ συλλογισμοῦ εἰς τὸ οἰκεῖον σχῆμα ὂν τὸ πρῶτον.

5 p. 48a31 Ένίστε δὲ καὶ ἀπατᾶσθαι συμβήσεται διὰ τὴν τοιαύτην ζήτησιν.

Ένίστε παρά την τοιαύτην ζήτησιν των δρων φησί γίνεσθαι την απάτην. πολλούς γάρ τῶν συλλογιστικῶν, ἐπεὶ οὐκ ἔστι μέσον ὅρον δι' ονόματος λαβόντας δεῖξαι τῶν ἄκρων συμπέρασμα, ήγεῖσθαι τὰ τοιαῦτα ἄμεσά 35 10 τε είναι καὶ ἀναπόδεικτα, ὄντα [η] ἀποδεικτὰ μὲν ἀλλ' οὐγ ὑπ' ὀνόματος δηλωθηναι δυναμένου τοῦ μέσου δρου, ⟨δι'⟩ οὖ ὁ συλλογισμός · ὑπολαβόντας δὲ είναι τὰ τοιαῦτα ἀναπόδεικτα τοῖς βουλομένοις αὐτὰ διὰ τοῦ οἰκείου μέσου δειχνύειν όντος λόγου ἐπιχαλεῖν ὄντα ἀναπόδειχτα χαὶ ἄμεσα [τοῖς βουλομένοις] ἀποδειχνύειν τε καὶ συλλογίζεσθαι. τοῦτο δέ ἐστι τὸ λεγόμενον διὰ τοῦ 40 15 οξον ὅτι τῶν ἀμέσων ὁ συλλογισμός. τὸ δὲ παράδειγμα, ῷ κέγρηται, τοιούτον έλαβε τὸ ἰσοσκελὲς τρίγωνον τρίγωνον εἶναι μόνον καὶ πᾶν τρίγωνον δυσίν δρθαῖς ἴσας ἔχειν τὰς τρεῖς γωνίας. ἐξ ὧν συνάγεται τὸ ἰσοσκελὲς δυσίν δρθαῖς ἴσας ἔχειν τὰς τρεῖς γωνίας. τίθησι δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ Γ τὸ ίσοσχελές, δήλον ότι τρίγωνον, ἐπὶ δὲ τοῦ Β τὸ τρίγωνον, ἐπὶ δὲ τοῦ Α 20 τὸ δυσίν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν τὰς τρεῖς γωνίας. τὸ μὲν οὖν συμπέρασμα τὸ κείμενον διὰ μέσου ὀνόματος ὄντος δεί κνυται. εἰ δέ τις ἐπὶ τοῦ AB, ὅτι 121v μηχέτ' ἔστι μέσον ὅρον δι' ὀνόματος λαβεῖν, ήγοῖτο τὸ παντὸς τριγώνου τὰς τρεῖς γωνίας δυσίν ὀρθαῖς ἴσας εἶναι ἄμεσόν τε πρότασιν εἶναι καὶ ἀναπόδεικτον καὶ αἰτιῷτο τοὺς οὕτως δεικνύειν αὐτὸ πειρωμένους, ἀπατᾶται τὸ 25 ἀποδεικτὸν ἀναπόδεικτον ήγούμενος. ἔστι γὰρ καὶ τούτου ἀπόδειξις • ἀλλ' ὁ 5 μέσος ὅρος λόγος ἐστίν, οὐκ ὄνομα. *** ε λόγος 'τοῦ τριγώνου αί τρεῖς γωνίαι ταῖς ἐφεξῆς ἀλλήλαις ἴσαι'. εἰ δὲ ταῖς ἐφεξῆς ἴσαι ἀλλήλαις, καὶ δυσίν δρθαῖς ἴσαι· τοῦτο δ', ἐπεὶ πᾶσα εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς έφεξης γωνίας ήτοι δύο δρθάς η δυσίν δρθαϊς ίσας ποιεί. αί τοῦ τριγώνου 30 ἄρα γωνίαι τρεῖς δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσίν. ὅτι μὲν οὖν ἀποδεικτόν, δῆλον. 10 ό δὲ μὴ οἰόμενος αὐτὸ ἀποδεικτόν, ὅτι μὴ ὁ μέσος ὅρος ὄνομα εὑρίσκετο, άπατᾶται άγνοία τοῦ μὴ, πάντας τοὺς ἐν τοῖς συλλογισμοῖς ὅρους ὀνόματι δφείλειν δηλοῦσθαι. αὐτὸς μέντοι εἰπών ἀποδεικτὸν εἶναι τὸ ΑΒ, τοῦτ' έστι τὸ τὰς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίας δυσίν ὀρθαῖς ἴσας εἶναι, οὐκέτι

¹ οὕτω a 7 περὶ a 8 συλλογιστικῶν scripsi: συλλογισμῶν aB τῶν συλλογισμῶν ἐπεὶ οὐκ in lac. 10 lit. add. Β² 10 ἢ delevi 11 δι' addidi προλαβόντας a 12 ante τοῖς fort. addendum καὶ ἄμεσα (cf. vs. 13) 13 καλεῖν a τοῖς βουλομένοις delevi 14 τοῦ scripsi: τούτων aB 15 post ἀμέσων add. ἐστὶ Ar. 17 ἔχειν a: ἔχει Β ἔξ ὧν... γωνίας (18) om. a 22 ἡγεῖτο a 24 ἀπατᾶσθαι a 25 ἀποδεικτὸν a: ἀποδεικτικὸν Β ἡγούμενοι a 26 ε λόγος post lac. 10 lit. B: λόγου post lac. ca. 18 lit. a; requiritur velut ἔστι δὲ 27 εἰ δὲ ταῖς scripsi: ις post lac. ca. 8 lit. B: unius paene versus lac. in a 29 ante αὶ add. καὶ τότε a 30 ἀποδεικτόν] όν in ras. B; item vs. sq. 31 εὑρίσκεται a 33 ἀποδεικτὸν scripsi (cf. Waitzii comment. ad p. 48 a 37): ἀποδεικτικὸν aB

παρέθετο τοῦ μέσου δρου λόγου όντος τὸ παράδειγμα, δι' οὖ δείκνυται τὸ 121° άμεσον είναι δοχούν. ή δε δείξις: τρίγωνον λαμβάνεται τὰ ΛΒΓ χαὶ έχ- 15 βάλλεται ή ΒΓΑ ἐπὶ τὸ Ε΄ καὶ δείκνυται ή ἐκτὸς γωνία τοῦ τριγώνου ή Γ΄ ταϊς έντὸς τοῦ τριγώνου καὶ ἀπεναντίον αὐτῆ οὔσαις δυσὶ γωνίαις ἴση. 5 αληθείσης γὰρ διὰ τοῦ Γ σημείου παραλλήλου τῆ B A τῆς Γ Δ , ἐπεὶ παράλληλοι ή AB, $\Gamma\Delta$ καὶ εἰς αὐτὰς εὐθεῖα ἐμπέπτωκεν ή $A\Gamma$, αἱ ἐναλλὰξ 20γωνίαι ἴσαι αί ΑΓΔ, ΓΑΒ. πάλιν ἐπεὶ παράλληλοι αί ΑΒ, ΓΔ καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωχεν ἡ ΒΕ, ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ κατὰ τὸ Γ τῆ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἴση τῆ Β γωνία. όλη ἄρα ἡ Γ ἡ ἐκτὸς τοῦ τριγώνου ἴση ἐστὶ 10 ταῖς Α, Β γωνίαις τοῦ τριγώνου ταῖς ἀπεναντίον αὐτῆς γωνίαις. * δὲ ὅτι τῆ τε ἐκτὸς τοῦ τριγώνου καὶ ταῖς ἀπεναντίον αὐτῆς κοινῆς προσληφθείσης της έφεξης τη έκτος του τριγώνου τη Γ γίνονται ταις δύο ταις έφεξης αί τοῦ τριγώνου τρεῖς ἴσαι· αί δὲ ἐφεξῆς δυσίν δρθαῖς ἴσαι· ὥστε καὶ αί 25 τρεῖς τοῦ τριγώνου δυσίν ὀρθαῖς ἴσαι.

15 p. 48 a 40 Τό τε υπάρχειν τὸν πρῶτον τῷ μέσφ καὶ τοῦτον τῷ άχρω οδ δεῖ λαμβάνειν ώς αἰεὶ χατηγορηθησομένων ἀλλήλων ἢ όμοίως τό τε πρῶτον τοῦ μέσου καὶ τοῦτο τοῦ ἐσχάτου.

Διδάσκει ήμας διὰ τούτων, ὅτι μὴ δεῖ τοὺς ὅρους, ις εἰσιν ἐκκείμενοι, ٥0 ούτως αὐτοὺς καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι καὶ ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συμπλοκαῖς 20 σγηματίζειν κατά τὰς πτώσεις. τοὺς μὲν γὰρ ὅρους ἐν ταῖς ἐκλογαῖς ἐκθετέον ἀεὶ κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν, τὰς ὸὲ συμπλοκὰς αὐτῶν, καθ' ἢν ἄν ἐνὸέγηται γίνεσθαι πτῶσιν, κατὰ ταύτην ποιητέον, ἐπειδὴ κατὰ πάσας τὰς πτώσεις αί κατηγορίαι τῶν ὄρων γίνονται. οὐ γὰρ πάντα τὰ κατηγορούμενα ὡς 35 καθ' ύποκειμένου κατηγορείται. ἐπεὶ πάσας ἄν ἔδει τὰς προτάσεις τοὺς ὅρους 25 έγειν κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν συντεταγμένους, ὡς ἐπὶ τῶν 'ὁ ἄνθρωπος ζῷόν έστιν, ή γραμματική έπιστήμη έστίν, το γρώμα ποιότης έστίν'. έπεὶ δ' οὐ μόνα τὰ καθ' ὑποκειμένου λεγόμενα κατηγορεῖται ἀλλὰ καὶ τὰ συμβεβηκότα καὶ ἐν ὑποκειμένορ ὄντα, ὧν οὐκ ἀεὶ κατ' ὀρθὴν πτῶσιν αἱ κατηγορίαι, 40 άλλά ποτε μεν κατ' όρθήν, ώς όταν λέγωμεν 'τὸ σῶμα λευκόν ἐστιν, ή 30 δγεία ἀγαθόν', ποτε δε κατά γενικήν, ως ὅταν λέγωμεν 'ό ἀδελφὸς ἀδελφὸς άδελφοῦ ἐστί', ποτὲ δὲ κατά δοτικήν, ὡς 'τὸ ὅμοιον ὁμοίφ ὅμοιον', ποτὲ δὲ πρὸς αἰτιατικήν, ὡς ὅταν λέγωμεν 'τὸ μέγα πρὸς μίκρὸν λέγεται' καὶ Ἡλάτων έπαινεῖ Σωχράτην', ἐπεὶ τοίνον αί κατηγορίαι τῶν κατηγορουμένων κατὰ 45 πάσας γίνονται τὰς πτώσεις, αί δὲ προτάσεις ἐν ταῖς κατηγορίαις, δεῖν

² τὰ ex τὸ corr. B^1 3 $\overline{\epsilon}$ B: $\overline{\gamma}$ a B pr. 4 ταῖς ἐντὸς seripsi: τῶν ἐντὸς a et in lac. 9 lit. B^3 6 ἐναλλὰξ B: ἐναλλα ante lac. ca. 8 lit. a 7 $\overline{\gamma}$ $\overline{\alpha}$ $\overline{\beta}$ superser. B^3 αί (ante \bar{a} $\bar{\beta}$) B: $\acute{\eta}$ a 9 γωνία. όλη α΄ in lac. 10 lit. B^3 τοῦ superser. B^3 10 ante δὲ lac. ca. 8 lit. B: lac. ca. 12 lit. a: excidit velut φανερὸν 11 καὶ ταῖς . . . τριγώνου (12) om. a 14 ante δυσὶν expunxit τρι B 15 τε aB: δὲ Ar. τὸ πρῶτον . . . τοῦτο Ar. 16 η om. a 17 ἐσχάτου B (ἐ corr. B¹) et Ar.: άχρου a 18 δεῖται a 21. 22 ἐνδέγεται a 29 ὡς ὅταν λέγωμεν om. a 30 ἀδελφὸς alterum ex ἀδελφοῦ corr. B^1 : τοῦ ἀδελφοῦ a 31 ἀδελφός a

φησι τοὺς μὲν ὅρους ἐκτίθεσθαι τοὺς τῶν προτάσεων καὶ συλλογισμῶν, ὅταν 1221 έκλέγωμεν αὐτούς, κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν, τὰς δὲ κατηγορίας αὐτῶν καὶ τὰς προτάσεις εν τη πρός αλλήλας συντάξει ούτως ποιείσθαι, ως εγγωρεί. κατηγορούμενα δὲ ἀλλήλων τὰ κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν λέγει, ὅτι αὐτὸ τὸ ὑποκεί-5 μενον πράγμα ύπὸ τῆς εὐθείας δηλοῦται. ὅταν οὖν τὸ κατηγορούμενον 5 κατ' εὐθεῖαν κατηγορῆται, τότε κυρίως κατά τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖται. και γάρ το ύποκείμενον τότε κατ' εύθεῖαν λαμβάνεται. ἄν δὲ κατά πτῶσιν, οὐχέτι κατ' αὐτοῦ τῷ τὴν πτῶσιν μὴ τὸ ὑποχείμεγον αὐτὸ σημαίνειν, τοῦ δὲ σημαινομένου ὑπὸ τῆς πτώσεως κατηγορεῖται. ἀλλ' οὐδ' ὁμοίως ὡς τὸ 10 πρῶτον τοῦ δευτέρου κατηγορούμενον εἴληπται καὶ καθ' ἢν πτῶσιν, κατὰ 10 την αὐτην καὶ τὸ δεύτερον τοῦ τρίτου ληπτέον πάντως κατηγορεῖσθαι. οὕτε γάρ εἰ τὸ πρῶτον τοῦ δευτέρου κατ' εὐθεῖαν, δεῖ καὶ τοῦτο τοῦ ἐσγάτου άχρου κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν κατηγορεῖν· τὴν γὰρ κατ' εὐθεῖαν βουλόμενος δηλώσαι κατηγορίαν είπεν ώς ἀεὶ κατηγορηθησομένων ἀλλήλων. 15 άχρον δὲ εἶπεν τὸν ἔσχατον ὅρον πρὸς ἀντιδιαστολήν τοῦ μέσου· ἄχροι γὰρ οί παρά τὸν μέσον. εἰπὼν δὲ ἐπὶ τῆς εὐθείας πτώσεως μὴ ὁμοίας ἐν ἀμφο- 15 τέραις ταῖς προτάσεσι τὰς κατηγορίας ἔσεσθαι κατὰ τὴν πτῶσιν ἐπήνεγκε καθολικώτερον τὸ μηδὲ όμοίως τό τε πρῶτον τοῦ μέσου μηδὲ καθ' οΐαν τοῦτο πτῶσιν, κατ' ἐκείνην πάντως καὶ τὸ μέσον καὶ τοῦτο τοῦ ἐσχά-20 του. τὸ δ' αὐτὸ οὐ μόνον, φησίν, ἐπὶ τῶν καταφατικῶν, τοῦτ' ἔστι καταφατικώς κατηγορουμένων, άλλά καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφατικών ποιητέον.

p. 4862 'Αλλ' δσαχῶς τὸ εἶναι-λέγεται καὶ τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν-20 τοῦτο.

Τοῦτ' ἔστι· καθ' ὅσους τρόπους καὶ καθ' ὅσας πτώσεις ἄλλο ἄλλφ
25 συντάσσοντες τῷ εἶναι καὶ τῷ 'ἐστί' χρώμεθα ἐπ' αὐτῷν, καὶ ὁσαχῷς
συντεταγμένων ἀλλήλοις τῷν ὅρων ἔστιν ἀληθῆ εἰπεῖν εἶναι τὴν πρότασιν,
τοσαυταχῷς χρὴ τοὺς ὅρους ἐν ταῖς προτάσεσι πειρᾶσθαι συμπλέκειν
ἀλλήλοις καὶ λέγειν ὑπάρχειν τὸν ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. δείκνυσι δέ, δι' ὧν 25
ἐπιφέρει, πῷς μὲν χρὴ τὴν ἔκθεσιν τῷν ὅρων τῷν ἐν ταῖς προτάσεσι κατ'
30 εὐθεῖαν ποιεῖσθαι, πῷς δ' αὐτοὺς ἐν τῆ γενέσει τῷν προτάσεων συμπλέκειν
ἀλλήλοις. λαβόντες γὰρ πρότασιν τὴν λέγουσαν τῷν ἐναντίων μίαν εἶναι
ἐπιστήμην ἐκτιθέμενοι μὲν τοὺς ὅρους 'μία ἐπιστήμη ἐστί' καὶ τὰ ἐναντία
ἀλλήλοις ἐκθησόμεθα· λαβόντες δὲ τοὺς ὅρους ἐν τῆ προτάσει οὐ 'τὰ 30
ἐναντία μία ἐπιστήμη ἐστίν' ἐροῦμεν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ 'τὰ ἐναντία ἐστί' μετα35 σχηματίσαντες ποιήσομεν τῷν ἐναντίων ἐστὶ μία ἐπιστήμη· οὕτως
γὰρ ἀληθής ἡ πρότασις. ὡς γὰρ εἴρηται, ὁσαχῷς ἄλλο ἄλλου κατηγρούμενον ἀληθεύεσθαι δύναται κατὰ τὸν τῆς λέξεως σχηματισμὸν καταφατικῶς

³ οὕτω ποιῆσαι a 3. 4 κατηγορουμένους . . . τοὺς a 6 κατηγορεῖται (ante τότε) a 7 τότε B: τὸ a 11 οὕτε] cf. μηδὲ vs. 18 16 ὁμοίως a μηδὲ] ἢ Ar. (cf. p. 359,16) 23 αὐτὸ ante τοῦτο add. Ar. (cf. p. 361,5) 25 -συντάττοντες a 31 μίαν B: μὴ a 32 ἐστὶν ἐπιστήμη a 33 δὲ om. a 33. 34 τἀναντία a 35 ποιήσωμεν B οὕτω a

τε καὶ ἀποφατικῶς, τοσαυταχῶς καὶ τὰς προτάσεις καὶ τὰς τῶν ὅρων 122κατηγορίας ποιεῖσθαι γρή, ώς ἄν ὑπακούωσιν οἱ κείμενοι ὅροι ἐν τῆ πρὸς 35 άλλήλους συμπλοχή πρός τε τὸ χατὰ φύσιν γίνεσθαι τὴν χατηγορίαν χαὶ πρὸς τὸ ἀληθές· τοῦτο γὰρ σημαίνει ἡ λέξις ἀλλ' όσαγῶς τὸ είναι 5 λέγεται η τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν τοῦτο. τὸ μὲν οὖν ζῷον κατὰ ἀνθρώπου καὶ ἄνθρωπος (κατά) γραμματικοῦ καὶ τὸ ζῷον κατὰ γραμματικοῦ ὁμοίως πάντα κατηγορείται· κατά γάρ εύθείαν πτῶσιν ὅ τε γραμματικὸς ἄνθρωπός 10 έστιν καὶ ὁ ἄνθρωπος ζῷον, καὶ διὰ τοῦτο ὁ γραμματικὸς ζῷον. οὐ μὴν ἐπὶ πάντων τῶν συλλογισμῶν οἰόν τε οὕτως κατηγορεῖσθαι τὰ κατηγορούμενα, 10 οίον εν τη προτάσει, ην αὐτὸς εξέθετο, τη λεγούση τῶν εναντίων ἀλλήλοις μίαν είναι επιστήμην κατηγορούμενον μέν έστι τὸ 'μία επιστήμη εστί', διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ Α ἔθηκεν αὐτό, ὑποκείμενον δὲ τὸ 'τῶν ἐναντίων ἀλλήλοις', δ τίθησιν ἐπὶ τοῦ Β. οὐ δὴ οὕτως ῦπάρχει τὸ Α τῷ Β ἐνταῦθα ώς 45 δύνασθαι λέγειν 'τόδε τόδε ἐστίν', ὡς λέγομεν 'ὁ γραμματικὸς ἄνθρωπός 15 έστιν'· οὐ γάρ ἐστιν ἡ πρότασις λέγουσα 'τὰ ἐναντία μία ἐστὶν ἐπιστήμη' (ἀδιανόητον | γὰρ καὶ σόλοικον λέγειν 'τὰ ἐναντία ἀλλήλοις μία ἐπιστήμη 122γ έστίν'), άλλ' ότι τῶν ἐναντίων, ὅπερ ἐστὶ γενιχὴ πτῶσις, μία ἐστὶν ἐπιστήμη· οῦτως γὰρ συντεταγμένων αὐτῶν ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν τὸ τῶν ἐναντίων μία ἐστὶν ἐπιστήμη. ἐν μὲν οὖν τῆ ἐκθέσει τῶν ὅρων ἦν κείμενα τὰ 20 εναντία καὶ μία επιστήμη, εν δε τῆ προτάσει οὐ 'τὰ εναντία' έτι ῆρμοσε 5 λαβεῖν ἀλλὰ 'τῶν ἐναντίων'.

p. 48610 Συμβαίνει δ' ότὲ μὲν ἐπὶ τοῦ μέσου τὸ πρῶτον λέγεσθαι, τὸ δὲ μέσον ἐπὶ τοῦ τρίτου μὴ λέγεσθαι.

Δείξας, πῶς ἐν ταῖς προτάσεσιν οὐκ ἀεὶ κατ' εὐθεῖαν αί τῶν ὅρων 25 κατηγορίαι γίνονται, ἐπὶ παραδείγματος τοῦ "τῶν ἐναντίων μία ἐστὶν ἐπιστήμη", νῦν καθόλου ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς προτάσεων δείκνυσιν, 10 ὅτι μὴ αἰεὶ αί κατηγορίαι τῶν ὅρων ὅμοιαι καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν, ἀλλὰ ἐν τισὶ μὲν ὁ πρῶτος ὅρος κατὰ τοῦ μέσου λέγεται, τοῦτ' ἔστι κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν κατηγορεῖται, οὐκέτι δὲ ὁ μέσος τοῦ τρίτου, ὡς ἐφ' οὐ παρέθετο αὐτὸς ἔγει παραδείγματος ἡ τοῦ ἀγαθοῦ γνῶσις σοφία ἐστίν, ἡ σοφία ἐπιστήμη ἐστίν, ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἄρα γνῶσις ἐπιστήμη ἐστίν'. ἡ μὲν 15 γὰρ μείζων πρότασις ἡ λέγουσα ἡ σοφία ἐπιστήμη ἐστίν' κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν ἔγει τοὺς ὅρους, οὐκέτι δὲ ἡ ἐλάττων ἡ λέγουσα τοῦ ἀγαθοῦ τὴν σοφίαν εἶναι· γενικὴ γὰρ πτῶσις ἡ 'τοῦ ἀγαθοῦ'. ἐν δὲ τῆ ἐκθέσει τῶν προτάσεων συνέπλεξε τῆ ἐλάττονι προτάσει καὶ τὸν μείζονα ⟨καὶ⟩ κατηγορού-

⁴ post λέξις add. ἡ δὲ a 5 ἢ aB: καὶ Ar. (cf. p. 360,22) 6 ante ἄνθρωπος add. ὁ a κατὰ prius addidi γραμματικὸς (ante καὶ) a κατὰ alterum om. a 7 πάντως a 8 ὁ γραμματικὸς B: γραμματικὸν a 10 post ἐν add. δὲ a 13 οὐ δὴ om. a post οὐ eras. 3 — 4 lit. B 15 μία a: ἄμα B 16 ἀσόλοικον a 17 post γενικὴ add. ἡ a 19 κείμενον a 20 ἔτι add. Β²: om. a 34 ante πτῶσις add. ἡ a 35 συνέλεξε a καὶ τὸν B: αὐτὸν a καὶ alterum add. a: om. B

μενον συνθείς αὐτὸν τῷ μέσφ εἰπὼν ⟨τοῦ⟩ δὲ ἀγαθοῦ ἐστιν ἡ σοφία 122° έπιστήμη. ἦν γὰρ ἡ πρότασις ἡ τοῦ ἀγαθοῦ γνῶσίς ἐστι σοφία. ἡ γὰρ 20 έπιστήμη οὐ τῆ σοφία συνῆπται οὐδέ ἐστι τοῦ μέσου ὅρου μέρος, ἀλλ' έστιν δ κατηγορούμενος καὶ μείζων δρος ή γάρ σοφία ἐπιστήμη. παρ' δ 5 καὶ ἀσαφεστέρα ή λέξις γέγονεν. ὅτι γὰρ ὁ κατηγορούμενος ὅρος ἐστὶν ή έπιστήμη, έδήλωσε δι' οδ έπήνεγκε συμπεράσματος. γίνεσθαι γάρ είπε συμπέρασμα τὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἐπιστήμην εἶναι, δ οὐκ ἄν ἦν συμπέρασμα, εἰ ή ἐπιστήμη συνήπτο τῆ σοφία ὡς ἕνα καὶ μέσον ὅρον τὸ ὅλον εἶναι. 25 δύναται τὸ [ή] ἐπιστήμη προστεθεικέναι ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι, ὅτι κατὰ γενικὴν 10 πτῶσιν λαμβανομένου τοῦ ἀγαθοῦ ἡ σοφία κατηγορεῖται. ὅτι γὰρ ἐπιστήμη έστὶν αὐτοῦ ἡ σοφία. δύναται καὶ ἀντὶ τοῦ 'γνῶσις' (τὸ) ἐπιστήμη εἰρηκέναι· ἦν γὰρ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ γνῶσις σοφία, ὧ ὡς ἴσον εἶπε τοῦ ἀγαθοῦ ή σοφία έστιν έπιστήμη άντὶ τοῦ 'τοῦ δ' άγαθοῦ ή γνῶσίς ἐστι σοφία', ώς μετειληφθαι την γνωσιν εἰς ἐπιστήμην. η ἀμφότερα ἔλαβεν ἄμα, καὶ 30 15 τον μέσον δρον, την σοφίαν, καὶ τὸν μείζονα ἄκρον, την ἐπιστήμην, ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι, ὅτι καὶ ἡ πρότασις ἡ ἐλάττων καὶ τὸ συμπέρασμα τὴν αὐτὴν πτῶσιν χειμένην ἔγει· ὥσπερ δὲ ἡ ἐλάττων πρότασις οὐχ εἶγε κατ' εὐθεῖαν τὴν κατηγορίαν, οὕτως οὐδὲ τὸ συμπέρασμα.

p. 48 b 13 Το μεν δη άγαθον οδα έστιν επιστήμη.

Διὰ τούτου δείχνυσιν, ὅτι μηδὲ ἐν τῷ συμπεράσματι κατ' εἰθεῖαν ἡ κατηγορία, αλλ' ώσπερ είγεν εν τη ελάττονι προτάσει. άλλοτε δ' αδ πάλιν 35 φήσὶ τὴν μὲν ἐλάττονα πρότασιν κατ' εὐθεῖαν ἔγειν τὴν κατηγορίαν τοῦ μέσου κατά τοῦ ἐσγάτου ὅρου, τὴν δὲ μείζονα μηκέτι κατ' εὐθεῖαν τῶ τὸν μείζονα ὅρον μηχέτι τοῦ μέσου οὕτως χατηγορεῖσθαι. δ χαὶ αὐτὸ διὰ 25 παραδείγματος δείχνυσιν εχθέμενος συλλογισμόν τοιοῦτον· τοῦ εναντίου παντὸς ἐπιστήμη ἐστί, τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον· συμπέρασμα μὲν τὸ 'τοῦ ἀγαθοῦ 40 ἐπιστήμη ἐστίν'. ἐν δὲ ταῖς προτάσεσι τοῦ μὲν ἐλάττονος καὶ ὑποκειμένου δρου ό μέσος δρος κατ' εύθεῖαν κατηγορεῖται πτῶσιν· οὕτως γὰρ ἔγει ή πρότασις ή λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον'. οὐκέτι δὲ τοῦ μέσου ὁ μείζων 30 άχρος ούτως· εν γάρ τῆ προτάσει τῆ μείζονι τῆ λεγούση τοῦ εναντίου ἐπιστήμην είναι οὐ 'τὸ ἐναντίον' ὁπόχειται, ὅπερ ἦν εὐθεῖα πτῶσις, ἀλλὰ 'τοῦ ἐναντίου', ὅ ἐστι γενική. λαμβάνει δὲ μέσον ποτὲ μὲν ἐναντίον ποτὲ 15 δὲ ποιόν. ὁπότερον δ' ἄν ληφθη, αἱ προτάσεις ὅμοιαι· ἔσται γὰρ ποτὲ μὲν 'τὸ ἀγαθὸν ποιόν, τοῦ ποιοῦ ἐπιστήμη ἐστί', ποτὲ δὲ 'τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον, 35 τοῦ εναντίου επιστή μη εστίν'. αλλ' οὐδε το συμπέρασμα κατ' εὐθεῖαν 123r

¹ συνθεὶς] συν in ras. B^1 τοῦ a: om. B δ' a B τὸν a 9 ή B: om. a (cf. vs. 11) 11 ἐστὶν αὐτοῦ B: αὐτῆς a χαὶ ἀντὶ τοῦ γνῶσις post ἐπιστήμη transponit a τὸ a: om. B 14 ἢ a: ἡ B ἀμφοτέραν a 17 ἔχει χειμένην a 20 ἐν τιῷ συμπεράσματι B: αὐτῷ συμπέρασμα a 28 πτῶσιν χατηγορεῖται a 30.31 τοῦ ἐναντίου ἐπιστήμην B: ἐναντίον a 32 δ om. a ante γενιχή add. ἡ a μὲν om. a 33.34 τὸ ἀγαθόν ποτε μὲν a

γίνεται πτώσιν· τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ ἐπιστήμη εἶναι συνάγεται, ἀλλ' οὐ τὸ ἀγα-123r θόν, ωσπερ οὐδὲ τὸ ποιὸν ἐλέγετο ἢ τὸ ἐναντίον ἐπιστήμη εἶναι, α ἦσαν οί μέσοι δροι, άλλά τούτων ἐπιστήμη. τὸ μὲν οὖν ἀγαθὸν ἔχειτο ἢ ἐναντίον είναι η ποιόν κατ' εύθεῖαν πτῶσιν· τοῦτο γὰρ ἐδήλωσε διὰ τοῦ εἰπεῖν 5 5 αλλά τὸ ἀγαθὸν ταῦτα, ὧν ἐμνημόνευσεν· τὸ γὰρ ἀγαθὸν ἐναντίον ἢ ποιόν, ἄμφω κατ' εὐθεῖαν.

"Εστι δέ, φησίν, δτε μήτε τὸ πρῶτον κατά τοῦ μέσου μήτε τοῦτο κατὰ τοῦ τρίτου κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν κατηγορεῖται· τὴν γὰρ κατ' εὐθεῖαν καὶ οῦτως [οῦτως] κατηγορίαν καὶ ἀπλῶς κατηγορίαν, ὡς εἶπον, 10 λέγει, ὅταν ἢ εἰπεῖν τόὸε τόὸε εἶναι, τὸ ὑποχείμενον, ὅπερ τὸ χατηγορούμενον. τὸ δὲ πρῶτον τοῦ τρίτου οῦτως ἐγουσῶν τῶν προτάσεων ότὲ μὲν κατ' 10 εὐθεῖαν ότὲ δὲ οὐ κατ' εὐθεῖαν κατηγορεῖται. παράδειγμα δὲ πάλιν παρέθετο τοῦ μέν, ἐν ῷ συλλογισμῷ μήτε τῶν προτάσεών τις κατ' εὐθεῖαν εἴληπται μήτε τὸ συμπέρασμα, τὸν λέγοντα οὖ ἐστιν ἐπιστήμη, ἔστι τούτου 15 γένος, τοῦ δὲ ἀγαθοῦ ἐστιν ἐπιστήμη, τοῦ ἄρα ἀγαθοῦ ἐστι γένος. ούτε γὰρ ἐν ταῖς προτάσεσιν εἴληπται ὅρος τις ὅρου κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν χατηγορούμενος (χαὶ γὰρ ἐν τῆ μείζονι είληπται οδ ἐστιν ἐπι- 15 στήμη, τούτου γένος είναι, ούγ ο έστιν ἐπιστήμη, τοῦτο γένος, καὶ ἐν τῆ έλάττονι τοῦ ἀγαθοῦ εἶναι ἐπιστήμην, οὐ τὸ ἀγαθόν), καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι 20 πάλιν τοῦ ἀγαθοῦ γένος εἶναι, οὐ τὸ ἀγαθόν· οὐ γὰρ ταὐτόν ἐστιν εἰπεῖν τὸ άγαθὸν γένος ἢ τοῦ ἀγαθοῦ γένος εἶναι. τοῦ δέ, ἐν ιῷ ἐν μὲν ταῖς προτάσεσιν ἐν οὐδετέρα αὐτῶν κατ' εὐθεῖαν ἡ κατηγορία ἐν μέντοι τῷ συμ- 20 περάσματι κατ' εύθεῖαν, τοῦ δὴ τοιούτου συλλογισμοῦ παράδειγμα ἐξέθετο τοιοῦτον συλλογισμόν· οδ έστιν ἐπιστήμη, γένος ἐστὶ τοῦτο, τοῦ 25 δ' άγαθοῦ ἐστιν ἐπιστήμη· συμπέρασμα 'τὸ ἀγαθὸν ἄρα γένος', αὐτὸ μὲν κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν ὄν, τῶν δὲ προτάσεων μηδετέρας τοῦτ' έγούσης. ἄχρον δὲ πάλιν εἶπε τὸν ἔσγατον ὅρον τὸν ὑποχείμενον ἐν τῷ συμπεράσματι· έστι δὲ τὸ ἀγαθόν· κατὰ μὲν γὰρ τούτου τὸ γένος αὐτὸ 25 είναι κατηγορείται. ἐν δὲ ταῖς προτάσεσιν οὔτε τούτου ἡ ἐπιστήμη οὔτε 30 τῆς ἐπιστήμης τὸ γένος· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ κατ' ἀλλήλων δὲ οὐ λέγεται.

ρ. 48627 Τον αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ληπτέον.

Δείξας ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων οὐκ αἰεὶ τὴν κατηγορίαν όμοίως κατά τὰς πτώσεις γινομένην, φησίν, ὅτι όμοίως δεῖ καὶ ἐπὶ τῶν 35 αποφατικών προτάσεών τε καὶ συμπερασμάτων κατὰ τὴν άρμόζουσαν καὶ 30 άληθη πτώσιν τοῦ ἀποφατικοῦ τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι, δ καὶ αὐτὸ

¹ ἐπιστήμην a 2 ἐπιστήμην a 3 μὲν οὖν Β: μέντοι a 5 ὧν ταὕτα Β pr. 7 τοῦ πρώτου a 9 καὶ prius om. a οὕτως alterum add. B: om. a εἶπον] ρ. 360,4 14 τὸ λέγον a εἰ οῦ ἐπιστήμη ἐστίν Ar. 15 τοῦ ἄρα] συμπέρασμα ὅτι τοῦ Ar. 16 τις om. a 17 τῆ B: τῷ a 22 μέντοι τῷ B: μὲν τοιούτῷ a 23 δὲ a παρέθετο a 24 εἰ δ' οῦ Ar. 25 ὅτι τὰγαθόν ἐστι Ar. 28 ἔστι scripsi: εl aB 32 ôη Ar. 33 αlεί Β: αν a 34 δεξ scripsi: δὲ aB

προσέθηκέ πως. οὐ γὰρ ἀεὶ ὁ λέγων τόδε τῷδε μὴ ὑπάρχειν λέγει, ὅτι 123π τόδε τόδε οὐχ ἔστιν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ 'ὁ ἄνθρωπος ἵππος οὐχ ἔστιν', ἀλλ' ένίστε, ότι μή έστι τόδε τοῦδε, ώς όταν τις εἴπη τὴν ἐπιστήμην μὴ ὑπάργειν τῶ μὴ ὄντι (ὁ γὰρ τοῦτο λέγων οὐ τοῦτο λέγει, ὅτι τὸ μὴ ὄν οὐκ 35 5 έστιν ἐπιστήμη, ἀλλ' ὅτι τοῦ μὴ ὄντος οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη), ἐνίστε δέ, ὅτι τόδε τῷδε οὐχ ὑπάρχει· ὁ γὰρ τὸ νοσεῖν ἀποφήσας ἀνθρώπου οὐ τοῦτο λέγει, ὅτι ἄνθρωπος οὐχ ἔστι νόσος, ἀλλ' ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ οὐγ ὑπάργει τὸ νοσεῖν ἢ τὸ κινεῖσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα. δείκνυσι δὲ καὶ αὐτὸς τὸ εἰρημένον ύπ' αὐτοῦ πρῶτον ἐπὶ συλλογισμῶν ἀποφατικῶν δύο ἐν δευτέρφ 10 σχήματι ήρωτημένων: εν γάρ άμφοτέροις το χαθόλου άποφατικόν δείχνυται έν δευτέρω σγήματι. έστι δὲ τὸ μὲν πρῶτον παράδειγμα τοιοῦτον· οὐ x 40 έστι χινήσεως χίνησις η οὐχ ἔστι γενέσεως γένεσις. ήδονης δέ έστι γένεσις η ήδονης έστι χίνησις. οὐχ ἄρα ή ήδονη γένεσις η χίνησις. τῶν μὲν γὰρ προτάσεων οὐδεμία κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν συντέτακται, 15 τὸ μέντοι συμπέρασμα· τὸ γὰρ 'οὐκ ἔστιν ἡ ἡδονὴ γένεσις' τοιοῦτον. τὸ δὲ δεύτερον παράδειγμα τοιοῦτον· γέλωτός ἐστι σημεῖον, σημείου δὲ οὐκ ἔστι σημεῖον, ὥστε οὐ σημεῖον ὁ γέλως καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων 45 τῶν μὲν προτάσεων οὐδετέρα, οὔτε ἡ καταφατική οὔτε ἡ ἀποφατική, κατ' εύθεῖαν πτῶσιν συντέτακται, τὸ μέντοι συμπέρασμα.

20 p. 48 b 33 ΄) μοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, ἐν οἶς ἀναιρεῖται το 123 ν πρόβλημα τῷ λέγεσθαί πως πρὸς αὐτὸ τὸ γένος.

Δείξας ἐπὶ δύο συλλογισμῶν ἠρωτημένων ἐν δευτέρῳ σχήματι μήτε τὴν ἀποφατικὴν πρότασιν κατ' εὐθεῖαν λαμβανομένην μήτε τὴν καταφατικὴν τὴν ἀποφατικὴν καὶ τὸ συμπέρασμα ἀποφατικὸν γινόμενον κατ' εὐθεῖαν δ 25 πτῶσιν, ὁμοίως φησὶν ἔξειν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐν οἰς ἀποφατικόν τι συνάγεται (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἀναιρεῖται τὸ πρόβλημα) κατὰ τὴν ποιὰν σχέσιν τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τοὺς ὑποκειμένους ἢ τῷ κατὰ σχέσιν πως καὶ κατὰ πτῶσιν ἐν τῇ ἀποφατικῆ προτάσει συντάσσεσθαι τὸν ὑποκείμενον τῷ κατηγορουμένω τε καὶ τῷ μέσω, δ γίνεται ἐν τῷ μέσω σχήματι. οὕτως 10 μέσος ἐστὶν ὁ κατηγορούμενος ἀμφοτέρων· τῷ γὰρ τῷ δευτέρῳ σχήματι ὁ ὑποκείμενον τὸ κατηγορούμενον ἀποφατικῶς, καθ' ἢν δήποτε πτῶσιν άρμόζει, τὸ συμπέρασμα ἀποφατικὸν ἔσται. ἡ δὲ λέξις ἀσαφής, ὅτι ἀντὶ τοῦ 'κατηγορούμενον' λαβεῖν καὶ 'μέσον' γένος εἶπεν, δ οὕτε ἐπὶ πάντων τῶν κατα-15 φατικῶς κατηγορουμένων ἀληθὲς οὕτε ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶς. ἐγρήσατο δ' αὐτῷ, ὅτι καὶ τὸ γένος ἀεὶ κατηγορεῖται, ὧν ἐστι γένος, καὶ

Ι τῷδε Β: τόδε α λέγει, ὅτι Β: λέγων α 3 ὅτι Β: ὅτε α 5 ἀλλ' ὅτι . . . ἐπιστήμη οm. α 6 post γὰρ expunxit λέγων B^1 7 ante ἄνθρωπος add. ὁ α 9 et 11 δευτέρω B: πρώτω α 15 γὰρ om. α 16 post γέλωτος add. μὲν Ar. 18 ἀποφατιχὴ . . . χαταφατιχὴ α 20 χαὶ ἐν B: ἐν α: χαν Ar. ὅσοις Ar. 22 πρώτω α 23 ἀναλαμβανομένου α 27 τῷ om. α 28 συντάττεσθαι α 29 οὕτως B: οὕτε α οὕτως . . . γενήσεται (30) fort. transponenda post ἀμφοτέρων (31) 35 χατηγορούμενον α 36 αὐτῷ ex αὐτὸ corr. B^1

έν τῷ μέσφ σχήματι ὁ μέσος πάντων τῷν ἄχρων κατηγορεῖται καὶ κατὰ 123° τοῦτο ταὐτὸν πέπονθε τῷ γένει. γένους γὰρ χώραν ὁ μέσος ἐν τῷ δευτέρῳ σγήματι έγει, καθ' δσον πάντων κατηγορείται. δτι γάρ ἐπὶ τοῦ δευτέρου σγήματος τὸν μέσον καὶ κατηγορούμενον γένος εἶπεν, δς ὅπως ἄν καὶ καθ' 20 5 όποίαν πτῶσιν συνταγθῆ τῷ ἑτέρῳ τῶν ἄχρων ἀποφατιχῶς, ἀναιρεῖ τὸ πρόβλημα, δήλον έξ ών έπιφέρει · μετά γάρ τὸ τοῦτο είπεῖν πάλιν ἀποφατιχοῦ συλλογισμοῦ παράδειγμα ἐν τρίτφ σγήματι ἐκτίθεται, ὡς οὐκέτι ἐπὶ τούτου τοῦ παραδείγματος τοῦ μέσου δρου γένους τάξιν ἐπέγοντος, δτι μηδὲ κατηγορείται. ἢ οὐκ ἐπὶ τῆς ἀποφατικῆς προτάσεως εἶπε μόνης τῷ λέ- 25 10 γεσθαί πως πρός αὐτὸ τὸ γένος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προβλήματος ὅλου· ὁ γάρ μέσος εν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἀμφοτέρων τῶν εν τῷ προβλήματι δρων κατηγορούμενος αίτιος τοῦ ἀποφατικοῦ συμπέρασματος. ἐν πᾶσι δέ, ἐν οἶς άποφατικόν τι συνάγεται τῷ κατὰ σγέσιν τινὰ καὶ κατὰ πτῶσιν συντάσσεσθαι τῷ ἀναιρουμένῳ ἐν. τῷ προβλήματι τὸν μέσον ἢ καταφατικῶς ἢ ἀπο-15 φατικώς, οδα έσονται οί δροι πάντως κατ' εδθεΐαν πτώσιν άλλήλοις συντι-30 θέμενοι άλλά οΰτως ώς ἐπὶ τῶν προειρημένων παραδειγμάτων. δύναταί (τι) καὶ τῶν ἀπ' ἀργῆς παρεωρᾶσθαι καὶ εἶναι άμάρτημα ἐν τῆ λέξει γραφέντος ἀντὶ τοῦ τῷ λέγεσθαί πως πρὸς αὐτὸ τὸ μέσον τοῦ τῷ λέγεσθαί πως πρός αὐτὸ τὸ γένος. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἐν τῷ τρίτῳ σγήματι 20 παράδειγμα καὶ αὐτὸ τοιοῦτο, τὸ μὲν συμπέρασμα ἔγον ἀποφατικὸν ἐπὶ μέρους κατ' εύθεταν πτώσιν τών μέντοι προτάσεων ούτε την καταφατικήν 35 ούτε την αποφατικήν κατ' εύθεἴαν. θεῷ γὰρ καιρός ἐστι, θεῷ χρόνος δέων οὐκ ἔστιν, ἐξ ὧν συνάγεται, ὅτι τις καιρὸς γρόνος δέων οὐκ ἔστιν. ἐξηγούμενος δε την δύναμιν της αποφατικής προτάσεως και δεικνύς άμα, ότι έστιν 25 άληθής, προσέθηκε τὸ διὰ τὸ μηδέν εἶναι τῷ θεῷ ἀφέλιμον ὡς τῆς προτάσεως της λεγούσης 'θεώ χρόνος δέων ούχ έστι' σημαινούσης, δτι 40 θεῷ γρόνος ἀφέλιμος οὐχ ἔστι· τοῦτο δὲ ὡς ὁριζομένων τινῶν τὸν χαιρὸν γρόνον ώφέλιμον.

Τοὺς μὲν οὖν ὅρους ἐκλέγοντας φησὶ δεῖν αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἐκτίθεσθαι·
30 ὀνόματα δέ ἐστι τὰ κατ' εὐθεῖαν λεγόμενα, καιρός, χρόνος δέων, θεός. τὴν
μέντοι πρότασιν ⟨λέγει⟩ (λέγοι δ' ἄν περὶ τῆς ἀποφατικῆς) ἀντὶ τοῦ 'προτάσεις'· ἐπὶ γὰρ ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων ἐπὶ τούτου τοῦ παραδείγματος 45
ὁμοίως λαμβάνεται κατὰ δοτικὴν πτῶσιν· θεῷ γὰρ οὐ θεός. οὐ κατὰ τὸ ὄνομα
οὖν, τοῦτ' ἔστιν οὐ κατὰ τὴν εὐθεῖαν πτῶσιν, ληπτέον λέγοντας 'θεὸς χρόνος
35 δέων οὐκ ἔστιν', ἀλλὰ κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ὀνόματος· τὴν γὰρ δο|τικήν·124r
'θεῷ' γὰρ ληπτέον ἐν ταῖς προτάσεσιν. δ καὶ καθόλου παραινεῖ δεῖν ποιεῖν,

^{2.} 3 τῷ σχήματι τῷ δευτέρῳ a 4 τὸν scripsi: τὸ aB χαὶ prius superscr. B \ddot{o}_5 B: ώς a χαθ' addidi: spat. 5 lit. in B: om. a 6 έξ B: δι' a 8 γένος a ἔχοντος a 9 τὸ a 13.14 συντάττεσθαι a 16. 17 δύναταί $\langle \tau \iota \rangle$ scripsi: δείχνυται aB 17 τῶν om. in lac. a 18 τοῦ τῷ (post μέσον) a: τούτων B $πω_5$ om. a 19 σχήματι om. a 22 δὲ $\ddot{ω}$ ν B pr. 25 τῷ om. a et Ar. 31 λέγει addidi περὶ τῆς ἀποφατικῆς B: τὴν ἀποφατικὴν a ante ἀντὶ add. ἢ πρότασιν a 34 οὕν B: είναι a

τοὺς μὲν ὅρους ἐκτίθεσθαι κατὰ τὰς κλήσεις τῶν ὀνομάτων, τοῦτ' 124r έστι χατὰ τὰ ὀνόματα (τὰς γὰρ πτώσεις οὐχ εἶναι ὀνόματα εἶπεν ἐν τῷ Περὶ έρμηνείας), συμπλέχειν δὲ αὐτοὺς ἐν ταῖς προτάσεσι κατὰ τὰς άρμοζούσας πτώσεις. τὰς δὲ διαφορὰς τῶν πτώσεων διὰ τῆς τῶν πρός τι παρα- 5 5 θέσεως ἐδήλωσε· τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς δοτιχὴν πτῶσιν λέγεται, ὡς τὸ ίσον καὶ ὅμοιον (ἴσφ γάρ τὸ ἴσον ἴσον, καὶ ὁμοίφ τὸ ὅμοιον ὅμοιον), τὰ δὲ πρὸς γενιχήν, ὡς τὸ διπλάσιον (ἡμίσεως γάρ), τὰ δὲ ὡς πρὸς αἰτιατικήν, ως τὸ τύπτον τὸ γὰρ τύπτον τυπτόμενον τύπτει. τὸ δὲ τυπτόμενον χοινόν εστιν εύθείας τε χαὶ αἰτιατιχῆς πτώσεως. οὐ πάντως δὲ παραινεῖ 10 πρὸς πτῶσιν καὶ κατὰ πτῶσιν τὰς προτάσεις συντάσσειν, ἀλλ' ὅταν οὕτως 10 άρμόζη. ὅταν δὲ κατ' εὐθεῖαν, τῆ εὐθεία χρηστέον, δ ἐδήλωσε παραθέμενος χαὶ τούτου παράδειγμα τὸ ἢ ὅτι οὖτος, οἶον ὁ ἄνθρωπος [τὸ] ζῷον.

p. 49a6 Τὸ δ' ὑπάρχειν τόδε τῷδε καὶ τὸ ἀληθεύεσθαι τόδε κατά τοῦδε τοσαυταχῶς ληπτέον, όσαχῶς αί κατηγορίαι διήρηνται. 15

Εἰπῶν ἐν τοῖς προειρημένοις "όσαχῶς τὸ εἶναι λέγεται καὶ τὸ ἀληθὲς 15 εἰπεῖν τοῦτο, τοσαυταγῶς οἴεσθαι γρη καὶ τὸ ὑπάργειν" (οὐ γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ή τη των δνομάτων πτώσει προσέχοντας χρή τὰς κατηγορίας ἐν ταῖς προτάσεσι ποιεῖσθαι, ώς εἰ μὲν κατ' εὐθεῖαν λέγοιτο, καὶ δὴ γίγνεσθαι 20 χατηγορίαν, ἄν δὲ κατὰ πτῶσιν, μηκέτι, ἀλλὰ πρὸς τὰ πράγματα ἀποβλέποντας γρή και τὰς ὑπάρξεις αὐτῶν, ὡς ἐνδέχεται ταύτας σημαίνεσθαι καὶ 20 δι' ης αν πτώσεως, ούτως καὶ τὰς προτάσεις σχηματίζειν), νῦν λέγει, ποσαγῶς ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν ἄλλο ἄλλφ ὑπάργειν· ὁσαγῶς γὰρ αἱ κατηγορίαι καὶ τὰ τῶν ὄντων γένη διήρηται. ἢ γὰρ ὡς οὐσίαν τὸ κατηγορούμενον 25 τοῦ ὑποχειμένου καὶ ἐν τῷ τί ἐστιν ὂν αὐτοῦ ληπτέον ἐν ταῖς προτάσεσιν, ώς ἐν τῆ 'ὁ ἄνθρωπος ζῷόν ἐστιν', ἢ ὡς ποσότητα αὐτοῦ δηλοῦν, ὡς ἐν τη ' δ ἄνθρωπος τρίπηγύ ἐστιν', η ως ποιότητα, αν λευχὸς εἶναι ρηθη, η 25 ώς σχέσιν, εαν δεξιός η πατήρ, η ώς ενέργειαν, αν διαλέγηται η γράφη, η ώς πάθος, ἄν τύπτηται η ἀλγῆ, η ώς τύπον, ἄν ἐν Λυχείω εἶναι ρηθῆ, 30 η ώς χρόνον, αν λέγηται, ὅτι χθὲς ην η πέρυσιν, η ώς κεῖσθαι, ὅταν καθησθαι λέγηται, η ως έχοντός τι, αν υποδεδέσθαι η ωπλίσθαι λέγηται. τοσαῦται γὰρ αί κατηγορίαι, καὶ τοσαυταχῶς οἶόν τε ἄλλο ἄλλῳ ὑπάρχειν 30 τε καὶ ἀληθεύεσθαι κατ' αὐτοῦ. καὶ τούτων τῶν κατηγορουμένων καὶ ἀληθευομένων κατά τινος ἢ άπλῶς καὶ καθόλου ληπτέον τὰ κατηγορούμενα 35 χατηγορεῖσθαι ἢ πῆ· τὰ μὲν γὰρ γένη καὶ αί διαφοραὶ καὶ τὰ ἴδια καὶ

⁶ xal alterum 1 αλήσεις a et Ar.: αλίσεις B (ABu) 3 Περί έρμ.] c. 2 p. 16 a 32 om. a 7 ώς τὸ διπλάσιον· ήμίσεος γὰρ in vestigiis manus primae evanidae B² 12 τὸ alterum add. B: om. a 16 ὁσαχῶς κτλ.] c. 36 p. 48 b 2 17 post χρὴ add. σημαίνειν Ar. 18 τῆ om. a 20. 21 ἀποβλέπειν a 21 ὡς ἐνδέχεται B: ἐνδέχ χεσθαι a 22 ούτω a 23 εἰπεῖν om. a 24 διήρηνται a .27 τριπήχης a 30 λέγηται a: γένηται B 31 λέγηται (post καθῆσθαι) scripsi: λέγοιτο aB ὁπλίζεσθαι λέγοιτο α 33 τε om. a

οί όρισμοί άπλῶς κατηγορούνταί τε. ὧν είσι, καὶ ἀληθεύονται κατ' αὐτῶν. 124r τὸ δὲ συμβεβηχὸς ποτὲ μὲν άπλῶς, ὡς ἐπὶ τῆς χιόνος τὸ λευχόν, ποτὲ δὲ 35 πῆ, ώς τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ λευχόν. ἔτι δὲ ἢ άπλῶς τε χαὶ ἄνευ συνθέσεως κατηγορητέον, τοῦτ' ἔστιν ἕν τι καὶ μιᾶς κατηγορίας, ἢ συμπεπλεγμένα τε 5 καὶ συγκείμενα· ή μεν γὰρ 'Σωκράτης ἄνθρωπός ἐστιν' άπλοῦν ἔχει τὸ κατηγορούμενον, ή δε λέγουσα 'Σωκράτης άνθρωπος λευκός έστιν' ή 'Σωκράτης χαθήμενος διαλέγεται' σύνθετόν τε χαὶ συγχείμενον. ἐπισχεπτέον δέ. φησί, ταῦτα καὶ διοριστέον βέλτιον, ἐπεὶ τῶν συγκειμένων ἐν ταῖς 40 χατηγορίαις τὰ μὲν μίαν πρότασιν ποιεῖ, τὰ δ' οὐ μίαν. ἔστι δὲ τῶν ἰδία 10 κατηγορουμένων άληθως τὰ μὲν καὶ συνθέντας άληθως κατηγορήσαι, τὰ δὲ συνθέντας ούχ έστιν άληθως χατηγορήσαι. περί τούτων άξιοι άμεινον δείν έπεσκέφθαι· άλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὧν τὰ κεφάλαια ἐκτίθεται. καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας, ἐπὶ πλέον δὲ Θεόφραστος ἐν τῷ Περὶ 45 καταφάσεως περί τούτων λέγει.

15 p. 49a11 Τὸ δ' ἐπαναδιπλούμενον ἐν ταῖς προτάσεσι πρὸς τῷ 124v πρώτω ἄχρω θετέον, οὐ πρὸς τῷ μέσω.

Τὸ ἐπαναδιπλούμενον, ὅ ἐστι τὸ δὶς λαμβανόμενον, οὐχ άπλῶς τὸ προστιθέμενον καὶ προσκατηγορούμενον τοῦτο γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα δηλοῖ τὸ τῆς ἐπαναδιπλώσεως. ἔστι δὲ ὁ ἐπαναδιπλούμενος ἐν ταῖς προτάσεσιν 5 20 δ μέσος δρος ούτος γάρ γίνεται προσκατηγορούμενος επαναδιπλωθείς ου φησι δε δείν εν ταίς αναλύσεσι των τοιούτων συλλογισμών τῷ μέσψ ὅρφ τὸ δεύτερον λαμβανόμενον καὶ ἐπαναδιπλούμενον συντάσσεσθαι, ώς δὶς εἶναι τὸν μέσον λεγόμενον, ἀλλὰ τῷ πρώτῳ, τοῦτ' ἔστι τῷ μείζονι καὶ κατηγοοουμένω. δ δε λέγει, διά τοῦ παραδείγματος σαφές πεποίηκεν εί γάρ γίνοιτο 10 25 συμπέρασμα διὰ συλλογισμοῦ, ὅτι τῆς δικαιοσύνης ἐστὶν ἐπιστήμη, δτι άγαθόν, τὸ μὲν ἐπαναδιπλούμενόν ἐστι τὸ ἀγαθόν, δ πρόσκειται τῷ ἐπιστήμη, ἐπαναδιπλούμενον δέ, ὅτι καὶ ὁ μέσος ὅρος τὸ ἀγαθόν ἐστιν. ὁ γὰρ συλλογισμός ούτος ή δικαιοσύνη άγαθόν, τοῦ άγαθοῦ ἐστιν ἐπιστήμη, ὅτι άγαθόν, της δικαιοσύνης ἄρα ἐστὶν ἐπιστήμη, ὅτι ἀγαθόν. οὕτως γὰρ 15 30 χειμένων των όρων καὶ όντος μείζονος μεν άκρου επιστήμης, ότι άγαθόν, μέσου δὲ ἀγαθοῦ, ἐλάττονος δὲ ἄκρου δικαιοσύνης ἔσται τὸ εἰρημένον συμπέρασμα τὸ τῆς δικαιοσύνης ἐπιστήμην εἶναι, ὅτι ἀγαθόν, καὶ ἡ ἀνάλυσις είς τοὺς εἰρημένους ὄρους ἔσται τοῦ συλλογισμοῦ. ἐὰν δὲ τὸ ἐπαναδιπλούμενον (τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἀγαθόν) μὴ τῷ μείζονι ἄχρφ συναφθῆ ἀλλὰ τῷ μέσφ 35 καὶ γένηται ὁ μέσος ἀγαθόν, ὅτι ἀγαθόν, οὕτε ἔτι συμπέρασμα ἔσται 20 τὸ τὴν διχαιοσύνην ἐπιστήμην εἶναι, ὅτι ἀγαθόν, τῷ μὴ εἶναι τῷ χατηγο-

³ συνθέσεως α: συνέσεως Β 4 εν τι καί om. in lac. a 5. 6 τὸ 1 τε om. a κατηγορούμενον om. a 8 φησί om. a 10 et 11 κατηγορεῖν a 12 ἐπεσκέφθαι ex ἕπεσθαι corr. B^1 13 post μὲν add. γὰρ a Περὶ έρμ.] Θεόφρ. add. δ a 17 ante ἐπαναδ. add. δ' (ut vs. 15) a: eras. B13 post μὲν add. γὰρ a Περὶ έρμ.] c. 11 ante 25 συλλογισμού Β: συλλαβών a 31 ante ἔσται add. δὲ a 35 γενήσεται a

ρουμένη προσχείμενον το δτι άγαθόν, όπερ ήν το άναδιπλούμενον άλλ 124 ν οὐδ' ή ἐλάττων πρότασις συνετή ἔτι· ἔσται γὰρ ή δικαιοσύνη ἀγαθόν, ὅτι ἀγαθόν. ἢ γὰρ περιττῶς ἔσται προσκείμενον τῷ ἀγαθῷ τὸ ὅτι ἀγαθὸν μηδὲν σημαΐνον, καὶ ἀσύνετος ή πρότασις ἔσται ή λέγουσα 'ή δικαιοσύνη ἀγαθόν, 5 δτι άγαθόν', η εί σημαντικόν τοῦ διὰ τοῦτο τὴν δικαιοσύνην ἀγαθόν εἶναι, 25 ότι μόνη ἀγαθόν ἐστι καὶ ταὐτὸν τῷ ἀγαθῷ, ψεῦδος ἄν εἴη τὸ λεγόμενον. σημειωτέον δέ, ὅτι ψεῦδος καὶ τὸ μὴ συνετὸν λέγει. οὐ δὴ τῷ μέσφ δρω χρή προσκεῖσθαι τὸ ἐπαναδιπλούμενον, ὡς τὸν μέσον ὅρον εἶναι δὶς τὸν αὐτὸν λαμβανόμενον, ἀλλά τῷ κατηγορουμένῳ. τὸ οὲ ἡ γὰρ δικαιοσύνη, 10 δπερ άγαθόν, δεικτικόν άμα ἐστὶ τοῦ πῶς ἀληθής ἐστιν ἡ πρότασις • τὸ 30 γὰρ ὅπερ τοῦ γένους αὐτῷ δηλωτικόν ἐστι. διὰ τοῦτο οὖν ἀληθής ἡ ἐλάττων πρότασις ή λέγουσα 'ή δικαιοσύνη άγαθόν', δτι, δπερ άγαθόν, έστί, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι ὡς ἐν γένει τῷ ἀγαθῷ ἐστιν· τοῦτο δέ, ἐπεὶ περιέχεται ύπ' αὐτοῦ. ἄμα δὲ σημεῖον τὸ ὅπερ προσκείμενον τοῦ κατ' εὐθεῖαν κατηγο-15 ρεῖσθαι τὸ ἀγαθὸν τῆς δικαιοσύνης, οὐχ οὕτως, ⟨ώς⟩ ἦν τὸ ὑποκείμενον τῆ επιστήμη· τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ επιστήμη, ἀλλ' οὐ τὸ ἀγαθὸν ἐπιστήμη. οῦτως 35 μέν οὖν τῆς δικαιοσύνης κατηγορείν τὸ ἀγαθὸν άπλῶς ὑγιές τε καὶ ἀληθές. τὸ γὰρ γένος τοῦ εἴδους καὶ τὸ περιέχον δλως τοῦ περιεχομένου κατηγορεῖται, διὸ καὶ άπλῶς. οὐκέτι μέντοι ἀληθὲς τὸ ἡ δικαιοσύνη ταὐτὸν τῷ 20 άγαθῷ ἐστιν', δ δηλοῖ ὁ λέγων 'ή δικαιοσύνη ἀγαθόν ἐστιν, ὅτι ἀγαθόν'. χοινότερον δὲ νῦν τὸ ἀγαθὸν ὡς ἐν τῷ ὅπερ καὶ ὡς γένος ἔλαβε κατηγορεῖσθαι τῆς δικαιοσύνης· ἀντὶ γὰρ τοῦ περιέχειν τῷ ὅπερ ἐχρήσατο.

Όμοίως δὲ πάλιν, κἄν ἢ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ὑγιεινὸν ἐπιστητόν ἐστιν, ἢ ἀγαθόν, τὸ μὲν ἀναδιπλούμενόν ἐστι τὸ ἀγαθόν. ἡ δ' ἀνάλυσις ἔσται 25 καὶ τούτου τοῦ συλλογισμοῦ εἴς τε τοὺς ὅρους καὶ τὰς προτάσεις, ἄν ἢ τῷ 40 μείζονί τε καὶ κατηγορουμένο ὅρο προσκείμενον τὸ ἢ ἀγαθόν, ἵνα ἢ μείζων μὲν ἄκρος ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν, μέσος δὲ ἀγαθόν, ἔσχατος δὲ τὸ ὑγιεινόν. ἔσονται γὰρ αί μὲν προτάσεις 'τὸ ὑγιεινὸν ἀγαθόν, τὸ ἀγαθὸν ἐπιστητόν, ἡ ἀγαθόν', συμπέρασμα δὲ 'τὸ ὑγιεινὸν ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν'. ἄν δὲ μὴ τῷ κατηγορουμένο τὸ ἐπαναδιπλούμενον ἐν τἢ ἀναλύσει προστεθη ἀλλὰ τιῷ 45 μέσορ, οὕτε τὸ συμπέρασμα ἔτι δειχθήσεται τὸ προκείμενον ⟨τὸ⟩ 'τὸ ὑγιεινὸν ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν', οὕ|τε ἡ πρότασις πρότασις ἀληθής ἐστιν ἢ συνετὴ 125τ ἡ λέγουσα 'τὸ ὑγιεινὸν ἀγαθόν, ἢ ἀγαθόν'. ὅμοιον τούτοις ἐστὶ καὶ τὸ ὁ τραγέλαφος [δοξαστόν], ἢ μὴ ὄν. σφόδρα δὲ συντόμως εἰρημένον 35 ἀσάφειαν ἔχει· μόνον γὰρ ἔλαβε τὸ ἐπαναδιπλούμενον τοῦ ὑποκειμένου κατη-

² συνετή corr. B1: συστῆ a 2. 3 ὅτι ἀγαθόν om. a 5 εἰ om. a σημαντική a τοῦ scripsi: τὸ Β: om. a 1 őτι om. a 3 γάρ om. a 6 τὸ λεγό-4 συμβαΐνον α 7 οὐδὲ a 8 ἐπαναμετρούμενον a 10 post τοῦ add. κατ' εὐθεῖαν a μενον είη α 15 (ώς) ην τὸ scripsi: η τὸ Β: δὲ τοῦτο a 19 η ex εl corr. Β' 12 бті от. а 21 ώς ἐν τῷ . . . ἢ (ex ἢ corr. B²) ἀγαθόν (24) om. a 25 τε B: τὴν a 27 ή ex η corr. Β² 29 συμπέρασμα . . . άγαθόν om. a 30 ante τώ n corr. B1 31 τὸ alterum add. a: om. B 32 πρότασις alterum om. a η ex η ex η add. èv a corr. B 33 δ om. Ar. (cf. p. 369, 2-5) 34 δοξαστόν, quod exceptis Bd Arist. cod. non habent, ut ex p. 369,2-4 translatum delevi (cf. Waitzii comment.) $\tilde{\eta}$ ex $\tilde{\eta}$ corr. B

γορούμενον παραλιπών τῷ κατηγορουμένι προσκεῖσθαι αὐτὸ δεῖν. ἔστι 125τ γὰρ τὸ συμπέρασμα τραγέλαφος δοξαστόν, ἦ μὴ ὄν, ὁ δὲ συλλογισμὸς το τραγέλαφος μὴ ὄν, τὸ μὴ ὄν δοξαστόν, ἦ μὴ ὄν, ἐφ' αἶς προτάσεσι συμπέρασμα τὸ τραγέλαφος δοξαστόν, ἢ μὴ ὄν. τινὲς δὲ ἤκουσαν οῦτως. δο δ τραγέλαφος μὴ ὄν, τὸ μὴ ὄν μὴ ὄν, ἡ μὴ ὄν, τραγέλαφος ἄρα μὴ ὄν, ἢ μὴ ὄν.

"Ομοιον παράδειγμα τοῖς προειρημένοις καὶ τὸ ἄνθρωπος φθαρτόν, ή αισθητόν· έστι γάρ συμπέρασμα έγον έπαναδεδιπλωμένον το αισθητόν 10 δήλον ώς διά μέσου δρου τοῦ αἰσθητοῦ γεγονότος καὶ δεδειγμένον. ὁ γὰρ 10 ἄνθρωπος αἰσθητόν, τὸ αἰσθητὸν φθαρτόν, ἦ αἰσθητόν· ἐφ' οἶς τὸ κείμενον συμπέρασμα τοῦ αἰσθητοῦ ἐπαναδεδιπλωμένου καὶ δεύτερον εἰλημμένου τῷ κατηγορουμένο ἄκρο συντεταγμένου τῷ φθαρτῷ ἀλλ' οὐ τῷ μέσφ. τὸ δ' ἐπαναδιπλούμενον ἐπικατηγορούμενον εἶπεν, ἐπεὶ τῷ κατηγορουμένῳ 15 συντάσσεται καὶ έστιν εν τοῖς συμπεράσμασι προσκατηγορούμενον τε καὶ ἐπι-15 κατηγορούμενον. δύναται δε καὶ καθολικώτερον είρηκέναι νον, δτι εν πᾶσι τοῖς συλλογισμοῖς, ἐν οῖς ἐστι προσκείμενόν τι τῷ κατηγορουμένῳ καὶ ἐπικατηγορούμενον εν τῷ συμπεράσματι, ἄν τε δὶς ἡ ταὐτὸν εἰλημμένον καὶ έπαναδεδιπλωμένον, ώς έφ' ών εἰρήχαμεν εἶγεν (ἦν γὰρ τῷ μέσῳ ταὐτόν· εδόνατο δε καὶ τῷ κατηγορουμένο ταὐτόν, ώς ἐπὶ τοῦ τραγελάφου, εἰ ἐν 20 20 τῶ συμπεράσματι λαμβάνοι τις 'ὁ τραγέλαφος μὴ ὄν, ἦ μὴ ὄν'), ἄν τε καὶ άλλως η έξωθεν προσειλημμένον, δεί τὰς ἀναλύσεις ποιουμένους εν ταῖς τῶν δρων εκθέσεσι τὸ τοιοῦτον συντάσσειν τῷ μείζονι ἄχρω, δς κατηγορεῖται εν τῷ συμπεράσματι· οὕτως γὰρ ἐπικατηγορούμενόν τε καὶ προσκατηγορούμενον έσται ἐν τῷ συμπεράσματι. ἔοικε μέντοι ταὐτὸν λέγειν ἐπικατηγορούμενόν 25 τε καὶ ἐπαναδιπλούμενον· ἐπήνεγκε γὰρ τὸ πρὸς τῷ ἄκρῷ τὴν ἐπανα-25 δίπλωσιν θετέον.

p. 49a27 Οὐχ ἡ αὐτὴ δὲ θέσις τῶν ὅρων, ὅταν άπλῶς τι συλλογισθῆ, καὶ ὅταν τι τόδε ἢ πῆ ἢ πῶς.

Οὔ φησι δεῖν ἐν ταῖς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεσι τὴν αὐτὴν καὶ ὁμοίαν 30 θέσιν καὶ ζήτησιν τῶν ὅρων ποιεῖσθαι, ὅταν τε ἀπλῶς τι ἐν τῷ συμπεράσματι ἢ κατηγορούμενον εἰλημμένον, καὶ ὅταν μετὰ προσθήκης τινὸς ἐπι-30 κατηγορουμένου τῷ κατηγορουμένῳ συντεταγμένου, ὡς ἔδειξεν ἐν τοῖς τὸ ἐπαναδιπλούμενον προσκάτηγορούμενον ἔχουσι συμπεράσμασιν, δ ἐδήλωσε διὰ τοῦ τὶ τόδε ἢ πῆ ἢ πῶς. τῶν γὰρ προσκατηγορουμένων τὰ μέν, τί 35 ἐστι τὸ ὑποκείμενον, δηλοῖ, ὡς ἐπὶ τοῦ συμπεράσματος τοῦ τὸ ἰσοσκελὲς δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν, ἢ τρίγωνον (τὸ γὰρ προσκατηγορούμενον, ἔστι δὲ 35

¹ αὐτῷ a 2 post συμπέρασμα add. τὸ a η B pr. 3 post η μη δν expunxit ὅμοιον . . . φθαρτόν (ex vs. 7 translata) B 3. 4 ante συμπέρασμα add. τὸ a 5 μη ὄν η μη ὄν recepit Ar. cod. n 7. 8 ἄνθρωπος φθαρτόν, η B² (B¹ evan.) 8 ἐπαναδιπλωμένον a 9 ὁξοδειγμένον scripsi: δεδειγμένου aB 11 ἐπαναδιπλωμένου a 14 συνέπεται a 19 ηδύνατο a 20 τις B: τίσι a 23 γὰρ om. a 27 τι om. a

τὸ 'ἦ τρίγωνον', τί ἐστι τὸ ἰσοσκελές, δηλοῖ, ὅ ἐστιν ὑποκείμενον ἐν τῷ 125 τ συμπεράσματι), τὸ δὲ πῆ, ὡς ἐπὶ τοῦ 'τὸ ὑγιεινὸν ἐπιστητόν, ἦ ἀγαθόν'. πῆ γὰρ τὸ ὑγιεινὸν ἐπιστητόν· καθ' δ γὰρ ἀγαθόν, ἐπιστητόν. ὅταν δὲ ΄τραγέλαφος δοξαστόν, ή μη ὄν', τὸ πῶς οὕτως γὰρ δοξαστὸν ὡς μη ὄν. 5 τοιαῦτα μὲν τὰ συμπεράσματα, ἐν οἶς προσκατηγορεῖταί τι, καὶ τοιούτων τινῶν δηλωτικά. τὰ δὲ ἀπλᾶ, ὅταν τὸ κατηγορούμενον ἀπλῶς ἄνευ προσ- 40 θήκης τινός τοῦ ὑποκειμένου ἐν τῷ συμπεράσματι κατηγορηθῆ, οἰον ἄν ἦ συμπέρασμα τὸ 'ἡ δικαιοσύνη ἐπιστητόν' ἢ 'τὸ ἀγαθὸν ἐπιστητόν' τὸ γὰρ έπιστητὸν ἔνθα μὲν τοῦ ἀγαθοῦ ἔνθα δὲ τῆς δικαιοσύνης άπλῶς κατηγορεῖ-10 ται. ούσης τοίνυν τοιαύτης διαφορᾶς εν τοῖς συλλογισμοῖς τε καὶ συμπεράσμασιν ου φησι δείν τους δρους όμοίως ζητείν έν τε τοίς άπλως κατηγορου- 45 μένοις καὶ ἐν τοῖς μετὰ προσθήκης, ἀλλ' ὅταν μὲν [οὖν] άπλοῦν ἢ τὸ συμπέρασμα, οἰον ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἢ τὸ ἀγαθόν, ὡς αὐτὸς λέγει, ἐπιστητόν, τὸν μέσον ὅρον ζητητέον | καὶ θετέον κοινότερόν τινα, δς άπλῶς ὑπάργει 125 ν 15 τῷ ὑποκειμένφ ὅρφ, τῇ δικαιοσύνῃ ἢ τῷ ἀγαθῷ, καθ' οὖ δῆλον ὅτι καὶ ό κατηγορούμενος άληθῶς κατηγορηθήσεται οἶον τὸ ὄν· γίνεται γὰρ συλλογισμός ή δικαιοσύνη ή τὸ ἀγαθὸν ὄν, τὸ ὂν ἐπιστητόν, ή δικαιοσύνη ἄρα ἐπιστητὸν ἢ τὸ ἀγαθόν'. ὅταν δὲ ἦ τὸ συμπέρασμα μὴ άπλοῦν ἀλλ' ἔγον 5 προσκείμενόν τι καὶ προσκατηγορούμενον, δεῖ καὶ τὸν μέσον δρον μηκέθ' 20 άπλῶς καὶ κοινῶς ζητεῖν ὑπάρχοντα τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλὰ προσεχέστερον καὶ κατά τὸν τρόπον τοῦτον ὑπάργοντα, καθ' δν ληφθέντος αὐτοῦ ἀληθής δ μείζων ἄχρος ἔσται κατ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ προσκειμένου κατηγορούμενος. τὸ μὲν γὰρ ἐπιστητὸν άπλῶς κατὰ τοῦ ὄντος ἀληθὲς ἦν κατηγορῆσαι, οὐκέτι 10 δὲ τὸ 'ἐπιστητόν, ἦ ἀγαθόν' ἀληθὲς κατὰ τοῦ ὄντος, ἐπεὶ κοινότερον τὸ ὂν 25 καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ κατηγορουμένου. οὸ γὰρ ἀληθης ή πρότασις ἡ λέγουσα 'τὸ ὄν ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν'· οὕτε γὰρ τὸ ὄν πᾶν ἀγαθόν, οὕτε μόνα τῶν όντων τάγαθά ἐπιστητά, εἴ γε ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη τῶν ἀντιχειμένων. οὐχέτ' οὖν ὁ μέσος ὅρος ἔσται τὸ ὂν άπλῶς ἀλλὰ τὶ ὄν, τοῦτ' ἔστιν οἰχειότερόν τι τῷ ὑποχειμένφ καὶ προσεχέστερον καὶ οὐχ ὁμοίως κοινὸν ἀλλὰ οὕτως 15 30 όν, ως κατηγορεϊσθαι αὐτοῦ ὁ μείζων ἄκρος δυνήσεται. ἔστι δὲ ὁ μείζων άχρος 'ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν'. τὶ δὲ τοῦ ὄντος ἀν λάβωμεν, δ οἰχειότερόν έστι τῆ δικαιοσύνη ἢ τῷ ἀγαθῷ, κατηγορηθήσεται κατ' αὐτοῦ τὸ 'ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν', οἶον ἄν τὸ ἀγαθὸν λάβωμεν ἢ τὸ αίρετὸν ἢ τὴν ἀρετήν. τὸ γὰρ ἀγαθὸν ἢ τὸ αίρετὸν ἢ ἡ ἀρετὴ ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν. ἀλλὰ καὶ 35 κατά τῆς δικαιοσύνης ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἀληθές ἐστι τὸ μέσον κατηγορῆσαι. άληθες γάρ το 'ή δικαιοσύνη άγαθον' ή 'το άγαθον αίρετον'. και οίκειότερόν γε καὶ προσεγέστερον τὸ τῆς δικαιοσύνης τὸ ἀγαθὸν ἢ τὴν ἀρετὴν 20 κατηγορήσαι ήπερ τὸ ὄν τὸ γὰρ ὂν κοινότερον καὶ τοῦ ἀγαθοῦ πάλιν ή

² τὸ δὲ] immo τὰ δὲ (cf. p. 369, 34) η ex η corr. B^1 3 ἀγαθόν om. a 4 τὸ (sc. δηλοῖ) scripsi: τοῦ aB 6 τινὰ a 9 ἔνθεν (ante μὲν) a 10 συλλογικοῖς a 12 οῦν B: om. a 14 post θετέον add. καὶ a δς B: οῦ a 17 η (post συλλ.) B: η a 18 ἐπιστητὸν η τὸ ἀγαθόν om. a 19 τι B: τε a μηχέτ a 22 προκειμένου a 23 κατηγορεῖν a 32 η om. a 33 post η expunxit τὸ B οἷον . . η ἀγαθόν (34) om. a

τῆς ἀρετῆς τὸ αίρετόν. δ οὖν λέγει, ἐστίν, ὅτι, ἐν οἰς συμπεράσμασι τὸ 125 ν κατηγορούμενον έγει προσκείμενόν τι δηλωτικόν τοῦ τὶ τόδε ἢ πῆ ἢ πῶς, α κοινότερον περιλαβών δηλοῖ διὰ τοῦ τὶ ὄν, δεῖ ἐν τούτοις τοῖς συλλογισμοῖς χαὶ τὸν μέσον ὅρον ἤτοι τὸν αὐτὸν τῷ προσχειμένῳ λαμβάνειν· δυ-5 νατόν γάρ τοιούτον συμπέρασμα γίνεσθαι διά τού μέσου ἐπαναδιπλωθέντος, 25 ώς εδείγθη. εδήλωσε δε και αύτος καθόλου διά τῶν παραδειγμάτων· εἰπὼν γάρ ἔστω τὸ μὲν Α ἐπιστήμη, ὅτι τὶ ὄν, διὰ τοῦ τὶ ὂν τὸ προσχείμενον δηλώσας, φησίν έφ' ή δέ το Β όν τι, δ ήν έχει προσχείμενον έπί τοῦ Α, τὸ τὶ ὂν ἐνταῦθα λαβιὸν ἐπὶ τοῦ Β ὄν τι· τὸ γὰρ ὄν τι καὶ τὸ 10 τὶ ὂν ταὐτά· τὸ γὰρ ἐφ' ῷ τὸ Γ ὄν τι ἀντὶ τοῦ 'τοῦ γὰρ Γ τὸ Β κατη- 30 γορεῖται', δ ἦν ὄν τι ἀλλ' οὐχ άπλῶς ὄν. δύναται καὶ αὐτοῦ τοῦ τὶ ὂν μέσου δρου λαμβανομένου καὶ πάλιν προσκατηγορουμένου ὁ συλλογισμὸς γενέσθαι. εἴτε δὲ ταὐτὸν εἴτε καὶ μὴ ταὐτὸν τῷ προσκειμένω εἴη τὸ λαμβανόμενον μέσον, αλλ' οὖν οἰχειότερόν τε καὶ προσεγέστερον ὑπάργον τῷ 15 ύποκειμένω δεῖ αὐτὸ εἶναι, οὐ κοινῶς ὑπάρχον. τὸ δὲ ἦν γὰρ τὸ τὶ ὂν της ίδίου σημεῖον οὐσίας δηλωτικόν ἐστιν, οἶον δεῖ τὸν μέσον, δ ἐστι 35 τὸ Β, λαμβάνεσθαι, δ εἶπε δεῖν εἰλῆφθαι ὄν τι, οὸχ άπλῶς ὄν. τῆς γὰρ ίδίου σημεῖον οὐσίας αὐτὸ δεῖν εἶναι τοῦ ἐσγάτου ὅρου, ἀλλ' οὐ κοινὸν καὶ άπλῶς κατηγορούμενον τοιούτω γὰρ ὄντι αὐτῷ πάντως ὑπάρξει καὶ τὸ 20 προσκατηγορούμενον ύπάργον γε [γε] τῷ ὑποκειμένφ. τοιούτον δὲ γίνεται, όταν ληφθή ήτοι ταὐτὸν τὸ μέσον εἶναι τῷ προσκειμένῷ τε καὶ ἐπικατηγορου- 40 μένω ή προσεχές τῷ ὑποχειμένω. τὸ γὰρ ἀγαθὸν τῆς ἐδίου σημεῖον οὐσίας έστι τῆς διχαιοσύνης, όμοίως δὲ καὶ ἡ ἀρετὴ καὶ τὸ δι' αύτὸ αίρετόν (εν γάρ τῶ λόγω αὐτῆς), ἀλλ' οὐ κοινὸν ὡς τὸ ὄν. ὁμοίως καὶ τὸ αίρετὸν τοῦ 25 ἀγαθοῦ· τὸ γὰρ ὄν καὶ κατὰ τῆς ἀδικίας ἀληθὲς καὶ κατὰ τοῦ κακοῦ. οὐ λέγει δέ, ὅτι ὁρισμὸν δεῖ εἶναι τὸν μέσον ὅρον διὰ τοῦ εἰπεῖν τῆς ἰδίου 45 σημεῖον οὐσίας, ἀλλ' ὅτι ἐγγυτέρω μᾶλλον καὶ οἰκειότερον αὐτὸν δεῖ είναι τοῦ ύποχειμένου ἐν τοῖς τοιούτοις συλλογισμοῖς καὶ οὐ κοινὸν καὶ καθόλου όμοίως, ώς όταν άπλοῦν η | τὸ κατηγορούμενον. δείκνυσι δέ, ότι, 126r 30 αν μή τοιούτον ληφθή το μέσον αλλά χοινόν, οὐ συνάγεται το προχείμενον συμπέρασμα τὸ ἔγον προσκατηγορούμενον. εἰ γὰρ ἦν τὸ ὄν, φησί, μέσος δρος καὶ μὴ τὸ τὶ ὄν, οἶον τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ αίρετὸν ἢ ἡ ἀρετή, οὐκ ἂν ην συμπέρασμα, ὅτι ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἢ τῆς δικαιοσύνης, 5 ότι ἐστὶν ἀγαθόν, ἀλλ' ὅτι ὄν· ἦν γὰρ καὶ τῷ ἄκρῳ, τοῦτ' ἔστι τῷ κατη-35 γορουμένω, τὸ ὂν ἀλλ' οὐ τὸ τὶ ὂν οἶον τὸ ἀγαθὸν προσκείμενον. οὐδὲν δὲ διαφέρει, ἄν τε δικαιοσύνη [ἐστὶν] ἄν τε τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ ὑποκείμενον.

⁴ ἥτοι] cf. vs. 13 προσχειμένφ scripsi: προχειμένφ aB 5 ἐπαναδιπλασθέντος a 7 ἔστω γὰρ Ar. 9 ante ἐπὶ expunxit τὸ vel τὰ B^1 10 τὸ (ante γὰρ) om. a τὸ γὰρ fort. iterandum τὸ (ante γ̄) om. Ar. 11. 12 αἰ[τοῦ τοῦ τὶ δν μέσου ἄρου] unc. incl. evanida restituit B^2 12 post μέσου add. τε a προσλαμβανομένου a 13 ὄν τε (ante δὲ) a εἴη τῷ προχειμένψ a 18 χοινῶς a 20 γε alterum add. B: om. a 21 τὸ μέσον ταὐτὸν a προχειμένψ a 22. 23 οὐσίας ἐστὶ σημεῖον a 23 αὐτὸ a B pr. 26 τὸν B: τὸ a τοῦ B^1 corr.: τὸ a B pr. 27 ἐγγυτέρω B: ἀνωτέρω a 30 ἀναχείμενον a 32 ἢ B: εἰ δὲ a 36 ἐστὶν delevi ῆν τὸ χείμενον a 24 %

έθηκε γάρ αὐτὸς τοῦτο ἐν τοῖς προειρημένοις παραδείγμασιν, ὅτι, εἰ ἦν τὸ 126ον κατηγορούμενον κατά τῆς δικαιοσύνης ἡ κατά τοῦ ἀγαθοῦ, ἐγίνετο συμπέρασμα 'ή δικαιοσύνη ἐπιστητόν, ὅτι ὄν' (τοῦτο γὰρ δηλοῖ διὰ τοῦ ἀλλ' 10 ότι όν), οδκέτι δὲ 'ἐπιστητόν, ὅτι ἀγαθόν', τῷ μὴ εἶναι ἀληθῆ πρότασιν 5 την λέγουσαν 'τὸ ὂν ἐπιστητόν, η ἀγαθόν'. εἰ γὰρ ὅλως δεῖ προσκεῖσθαί τι, προστεθήσεται τοῦτο, δ ην μέσος δρος, τὸ ὄν, καὶ έσται συμπέρασμα ΄ ή δικαιοσύνη ἢ τὸ [ου] ἀγαθὸν ἐπιστητόν, ἦ ὄν', ἀλλ' οὐχὶ ἢ ἀγαθόν'.

p. 49b1 Φανερόν οὖν, ὅτι ἐν τοῖς ἐν μέρει συλλογισμοῖς οὕτω ληπτέον τοὺς ὅρους.

Έν μέρει συλλογισμούς εἶπε τοὺς οὐχ ἀπλῶς ἔχοντας τὸ κατηγορού- 15 μενον άλλά μετά της προσθήκης της δηλούσης "τὶ τόδε η πη η πως" ταῦτα γάρ καὶ τὰ τούτων δηλωτικὰ προσκείμενα τῷ κατηγορουμένω μερικώτερον αὐτὸ ποιεῖ. οὐ γὰρ ὁμοίως καθόλου 'τό τε ἀγαθὸν ἐπιστητόν' καὶ τὸ 'τὸ άγαθὸν ἐπιστητόν $\langle , \tilde{\eta} \rangle$ ὄν' $\tilde{\eta}$ 'τὸ ἀγαθὸν ἐπιστητόν, $\tilde{\eta}$ ἀγαθόν' $\tilde{\eta}$ ' $\tilde{\eta}$ δικαιοσύνη 15 ἐπιστητόν, ἢ ἀγαθόν'. ἐν τοῖς τοιούτοις οὖν συλλογισμοῖς καὶ οὕτως ἐν μέρει 20 φανερόν φησιν είναι, ότι ούτως δεί λαμβάνειν τους δρους. τον γάρ μέσον ου κοινὸν ληπτέον όντος μερικωτέρου τοῦ συμπεράσματος διὰ τὸ προσκατηγορούμενον άλλά προσεγή και της ίδιου οὐσίας δηλωτικόν ή και τον αὐτον τῷ προσχειμένω. ούτως γάρ αὐτῷ ὑπάρξει ὁ μείζων ἄχρος. προειπών δὲ περὶ 20 τοῦ ἐπαναδιπλουμένου, ὅτι δεῖ αὐτὸν προσκεῖσθαι τῷ κατηγορουμένῳ, μετὰ ταῦτα εἶπε, τίνα μέσον δρον χρὴ λαμβάνειν, ἐν οἰς ἐπικατηγορούμενόν τι 25 πρόσκειται τῷ κατηγορουμένω, καὶ ἐδίδαξεν, ὅτι ἢ τὸ προσκείμενον ἢ οἰκεῖόν γέ τινα ἢ καὶ προσεχῆ τῷ ὑποκειμένῳ.

ρ. 49 ο 3 Δεϊ δὲ καὶ μεταλαμβάνειν, ⟨ά⟩ τὸ αὐτὸ δύναται, ὀνόματα άντ' όνομάτων. 25

Δεῖ, φησίν, ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν συλλογισμῶν ὑπὲρ τοῦ εὐχολώτερον αναλύειν μεταλαμβάνειν τὰ ἐν τοῖς ὅροις κείμενα εἰς τὰ τὸ αὐτὸ δυνάμενα 30 τὸ αὐτὸ δὲ δύναται καὶ ὀνόματα ὀνόμασι καὶ λόγοι λόγοις καὶ ὀνόματα λόγοις. ἐπεὶ οὖν οὐκ ἐν ταῖς λέξεσιν ὁ συλλογισμὸς τὸ εἶναι ἔχει ἀλλ' ἐν 30 τοῖς σημαινομένοις, σημαίνει δὲ λόγοις ὀνόματα ταὐτόν, ὅταν ὧσιν οἱ ὅροι διὰ λόγων είλημμένοι, ἀναλύοντας γρη είς τὰ ἴσον τοῖς λόγοις ὀνόματα δυνάμενα καὶ σημαίνοντα ταὐτὸν προηγουμένως μεταλαμβάνειν τοὺς ὅρους. 35

² ἐγένετο a 3 ὅτι, quod ante ἡ habent aB, transposui 4 ὅτι (ante ὄν) Β: οὅ τι a 7 ante $\hat{\eta}$ add. $\hat{\eta}$ a \ddot{o} ν B: om. a 8 οὕτως a 11 τῆς prius om. a 13 καὶ τὸ . . . ὄν (14) om. a 14 $\hat{\eta}$ prius addidi ἐπιστητόν, $\hat{\eta}$ (ex η corr. B) ἀγαθόν om. a 15 η ex η corr. B 18 ίδίας a 19 post αὐτῷ repetit γὰρ a post δὲ add. ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου a 23 ἢ om. a 24 & τὸ αὐτὸ a et Ar.: ταῦτα B (cf. vs. 27) 24. 25 ὀνόματα ἀντ' ὀνομάτων om.a 30 τοῖς σημαινομένοις scripsi (cf. p. 373, 29): ταῖς σημαινομέναις aB · 31 ἴσα a 32 προηγούμαι α

ράων γάρ ή ανάλυσις τοῦ συλλογισμοῦ εἰς τὰς προτάσεις καὶ ἡ εῦρεσις τοῦ 126τ σχήματος, καθ' δ ήρώτηται, γίνεται δνομάτων όντων τῶν δρων καὶ μὴ λόγων οι γάρ λόγοι διά τὸ μῆχος ἀσάφειαν παρέγουσιν ἐν ταῖς τῶν προτάσεων είς τους δρους διαιρέσεσί τε καὶ συμπλοκαῖς. οἶον ἄν ἢ κείμενον κατὰ 5 Σωκράτους ζώον πεζόν δίπουν, κατά ζώου πεζού δίποδος οδεία έμθυγος 40 αλοθητική· μεταληψόμεθα γάρ των λόγων τὸν μὲν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν δε είς το ζώον. πάλιν ἄν ἢ κείμενον τῆ αύτοῦ φύσει ἀγαθόν, είς το δι' αύτὸ ἀγαθὸν μεταληψόμεθα. καὶ ὄνομα δὲ ἀντ' ὀνόματος, οἶον ἀντὶ γαρᾶς ήδονήν συνηθέστερον γάρ. όποίαν δε χρή την μετάληψιν τῶν ὅρων ποιεί-10 σθαι καὶ πῶς, αὐτὸς διὰ τοῦ παραδείγματος ἐδήλωσεν· εἰ γὰρ ταὐτὸν σημαίνει τῷ λόγω τῷ λέγοντι τὸ ὑποληπτὸν τοῦ δοξαστοῦ μὴ εἶναι γένος ὁ 45 λέγων τὸ δοξαστὸν μὴ εἶναι, ὅπερ ὑποληπτόν, ἐπεὶ τὸ ὅπερ τοῦ γένους έστιν δηλωτικόν, είς τοῦτο γρη την μετάληψιν ποιεῖσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ τιθέναι δρον τὸ δοξαστὸν καὶ τὸν λόγον τὸν λέγοντα μὴ εἶναι τοῦ δοξαστοῦ 15 γένος τὸ ὑποληπτὸν ληπτέον τὸ δοξαστὸν δρον καὶ τὸ ὅπερ ὑποληπτόν. ό γὰρ αὐτὸς ἔσται συλλογισμός. | διὰ γὰρ τὰ σημαινόμενα ὑπὸ τῶν λέξεων, 126ν ώς ἔφαμεν, ὁ συλλογισμός γίνεται, οὸ διὰ τὰς λέξεις. ὅταν γοῦν μηδὲν σημαίνωσιν η άμφίβολοι ώσιν, οὐ γίνεται συλλογισμός ἐξ αὐτῶν. ώσθο ὅταν ταὐτὰ σημαίνηται ὑπὸ διαφόρων λέξεων προηγουμένως καὶ ὁμοίως λαμβά-20 νηται, ὁ αὐτὸς ἔσται συλλογισμός. ταὐτὸν δὲ σημαίνει τῆ λέξει τῆ λεγούση 5 'τὸ ζῷον ἐν γένει ἐστὶν τῇ οὐσίᾳ' ἡ λέγουσα λέξις 'τὸ ζῷον, ὅπερ οὐσία, έστίν'. γέγονε δε ούτως λόγου είς λόγον μετάληψις. ώστε καὶ ή μετάληψις αὐτῶν ἡ εἰς ἄλληλα κατ' οὐδὲν άλλοιοτέρους ποιήσει τοὺς συλλογισμούς. οὐκ ἔστι δὲ τὸ νῶν εἰρημένον μαχόμενον τῷ εἰρῆσθαι δοκοῦντι πρὸ ὀλίγου 25 τῷ "οὐ δεῖ δὲ τοὺς ὅρους ζητεῖν ὀνόματι ἐκτίθεσθαι". ἐκεῖ τε γὰρ εἶπεν 'οὐκ ἀεὶ δεῖ ζητεῖν', διότι ἐπ' ἐνίων οὐγ οἶόν τέ ἐστιν εὕρεῖν, ἐνταῦθά τε 10 άξιοῖ τοῦτο ποιεῖν, ἐφ' ὧν οἰόν τε εδρεῖν τὰ ἴσον δυνάμενα λόγοις ὀνόματα. 'Αριστοτέλης μὲν οὖν οὕτως περὶ τῶν κατὰ τὰς λέξεις μεταλήψεων φέρεται· οί δὲ νεώτεροι ταῖς λέξεσιν ἐπακολουθοῦντες οὐκέτι δὲ τοῖς σημαινο-30 μένοις οὐ ταὐτόν φασι γίνεσθαι ἐν ταῖς εἰς τὰς ἰσοδυναμούσας λέξεις μεταλήψεσι τῶν ὅρων. ταὐτὸν γὰρ σημαίνοντος τοῦ 'εἰ τὸ A, τὸ B' [ἐν] τῷ 15 ακολουθείν τῷ Α τὸ Β, συλλογιστικὸν μὲν λόγον φασίν είναι τοιαύτης ληφθείσης της λέξεως 'εὶ τὸ Α τὸ Β, τὸ δὲ Α, τὸ ἄρα Β', οὐκέτι δὲ συλλογιστικόν άλλά περαντικόν το 'άκολουθεῖ τῷ Α το Β, το δὲ Α, το 35 ἄρα Β'.

¹ τῶν συλλογισμῶν a εἰς Β: καὶ a 2 δ a: δν Β τῶν om. a 6 αἰσθητή a τὸν ἄνθρωπον Β: τὸ δίπουν a 7 αὐτοῦ scripsi: αὐτοῦ aB 8 αὐτὸ Β pr. 7. 8 μεταληψόμεθα εἰς τὸ δι' αὐτὸ (αὐτὸ Β pr.) ἀγαθόν a 12 ἐπεὶ ... γένος τὸ ὑποληπτὸν (15) om. a 16 λέξεων Β: λεγόντων a 18 ἐξ αὐτῶν, ὥσθ' Β: οὕτ' a 22 λόγον Β: λόγου a μετάληψις (post λόγον) scripsi: μετάληψιν aB καὶ om. a 24 ἔστι Β: ἔτι a πρὸς δλίγον a 25 οὐ δεῖ κτλ.] c. 35 p. 48 a 29 post ὅρους add. ἀεὶ Ar. et lem. p. 357, 18 τε Β: τὸ a 27 ἴσα a 28. 29 φαίνεται a 31 τοῦ a: τῷ Β ἐν Β: om. a 33 τῷ ā a οὐκέτι δὲ Β: οὐκ ἔστι a 34 παρεπτικὸν a ἀκολουθεῖν a

p. 49610 'Επεὶ δ' οὐ ταὐτόν ἐστι τὸ εἶναι τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν 126ν καὶ τὸ εἶναι τὴν ἡδονὴν τἀγαθόν.

"Ότι, ἐν οἰς μὴ ταὐτὸν ἡ λέξις σημαίνει, κὰν παρ' ὀλίγον ἡ τῆς λέξεως 20 μετάληψις η, αχριβολογείται πρός το σημαινόμενον, ήγούμενος δείν βλέπειν 5 οὐχ εἰς τὴν λέξιν ἀλλ' εἰς τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς λέξεως καὶ τοῦτον σχοπὸν τίθεσθαι, δηλον [δὲ] διὰ τοῦ νῦν λεγομένου. ἀξιοῖ γάρ, ἐπεὶ μὴ ταύτὸν σημαίνει τὸ λέγειν τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὴν ἡδονὴν τάγαθὸν εἶναι (ὁ μὲν γὰρ ἀγαθὸν τὴν ήδονὴν λέγων άπλῶς αὐτῆς χατηγορεῖ τὸ 25 άγαθόν, ό δὲ τάγαθὸν λέγων αὐτὴν τὴν ἐν τοῖς άγαθοῖς αὐτῆς ὑπερογὴν 10 χατηγορεί), εν δή ταις των συλλογισμών αναλύσεσι, φησί, δεί παραφυλάττειν, καν μέν ή ταγαθόν ή ήδονη κείμενον, δρους την ήδονην και ταγαθόν ληπτέον, ἄν δὲ ἢ άπλῶς ἡ ἡδονὴ [xaì] ἀγαθόν, ἡδονὴν καὶ ἀγαθόν. ὁμοίως τούτοις οὐ ταὐτόν ἐστι λαβεῖν τὸν ἄνθρωπον ζῷον εἶναι ἢ τὸ ζῷον· τὸ μὲν γὰρ 30 είπεῖν τὸν ἄνθρωπον ζῷον εἶναι ἀληθές, τὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον τὸ ζῷον οὐχ 15 άληθές. παρά τοῦτο γάρ καὶ ὁ παραλογισμός ἐν τῷ λόγῳ τῷ 'ὁ ἀνθρωπος ζωρν, τὸ ζωρν γένος οὐκέτι γὰρ ὁ ἄνθρωπος γένος, ὅτι μηδὲ τὴν ἀρχὴν έλήφθη ὁ ἄνθρωπος τὸ ζῷον εἶναι, ἀλλ' ἀπλῶς ζῷον, οὐγ ἀπλῶς δὰ ζῷον γένος, άλλά τὸ ζώον· οὐ γάρ πᾶν ζώον γένος. διὸ καὶ τοῦτο ὁ λόγος άμάρτημα έγει μη ληφθείσης καθόλου της μείζονος προτάσεως. όμοίως 35 20 καὶ τὸ μὲν εἰπεῖν, ὅτι ἡ χιὼν λευκόν ἐστιν, ἀληθές, τὸ δὲ ἡ χιὼν τὸ λευχόν' οὐχ ἀληθές. φησίν οὖν δεῖν ἐν ταῖς τοιαύταις προσθήχαις ἀχριβολογεῖσθαι καὶ πρὸς τὸ σημαινόμενον βλέποντας τοὺς ὅρους ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν συλλογισμῶν ἐκλαμβάνειν, καθ' ἀ ἐτέθησαν. οὕτως καὶ ἐν τῷ εἰς διαβολήν τοῦ διὰ τριῶν φερομένω λόγω τῷ 'εἰ μηδέν ἐστιν, οὐδὲ νύξ ἐστιν, 40 25 εἰ μὴ νύξ ἐστιν, ἡμέρα ἐστιν, εἰ μηδὲν ἄρα ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν' χρὴ ποιεῖν. έπεὶ γὰρ ἕπεται τῷ μηδὲν εἶναι οὐγ άπλῶς τὸ μὴ εἶναι νύκτα ἀλλὰ μηδὲ νύχτα, τοῦτον γρη τῆς δευτέρας συνεγείας ὅρον ἡγούμενον λαμβάνειν τὸν ΄εὶ μηδὲ νύξ ἐστιν'· ῷ οὕτως ληφθέντι οὐκέτι ἀκολουθήσει τὸ ἡμέραν εἶναι. ἔτι καθ' αύτὸ μὲν λαμβανόμενον τὸ 'εἰ μὴ νύξ ἐστιν, ἡμέρα ἐστίν' 30 αληθές, αν δὲ ἐπὶ προχειμένω συνημμένω τῷ 'εἰ μηδέν ἐστιν, οὐδὲ 45 νόξ ἐστιν', οὐχέτι ἀληθὲς τῷ τὸ μέσον τὸ ἑπόμενον μὲν ἐν τῷ πρώτῳ συνημμένω ήγούμενον δε εν τω δευτέρω μη όμοίως εν άμφοτέροις λαμβάνεσθαι· ἐλήφθη γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ συνημμένῳ τὸ 'οὐδὲ νύξ' ὡς 127= ἴσον τῷ πρὸς τοῖς ἄλλοις μηδὲ νύκτα ἔσεσθαι, ῷ οὐκέτι ἕπεται τὸ 35 ήμέραν εἶναι.

¹ δ' postea add. B ταῦτά a 2 τάγαθὸν ex ἀγαθὸν corr. B¹ 3 μὴ B: μὲν a 5 τοῦτο a 6 δὲ delevi μὴ B: μὲν γὰρ a 7 λέγειν ex λεγόμενον corr. B 8 γὰρ om. a 9 ὑπεροχὴν αὐτῆς a 10 δὴ B: δὲ a 12 ἐὰν a καὶ prius add. B: om. a 16 μηδὲ scripsi: μὴ δὴ B: μὲν δὴ a 19 μὴ B: μὲν a 24 τοῦ B: τῷ a φερομένψ λόγψ a: φερομένου λόγου B 25 εἰ μὴ νὑξ ἐστιν om. a 29 μὴ B: μὲν a 32 μὴ B: μὲν ante lac. a post δμοίως add. εἰ a

ρ. 49 μ 14 Ο δικ έστι δε ταύτον οὔτ' εἶναι οὔτ' εἰπεῖν, ὅτι φρα το B 127 $^{\rm r}$ δπάρχει, τούτφ παντὶ το A δπάρχει.

Έπεὶ γίνεται καὶ παρά τὸν τρόπον τῆς κατηγορίας τὸ σημαινόμενον 5 διάφορον, φησί δεῖν καὶ τοῦτο παραφυλάττειν ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν συλλο-5 γισμών, πώς ή κατηγορία γέγονε. καὶ ὅτι γε παρὰ τὸν τρόπον τῆς κατηγορίας τὸ σημαινόμενον διάφορον γίνεται, δείχνυσιν. λέγει γάρ, ὅτι οὕτε ἐν τῆ ὑπάρξει τε καὶ τῷ σημαινομένῳ ταὐτόν ἐστιν οὔτε ἐν τῆ φωνῆ τῆ σημαινούση αὐτὸ τὸ ὅτι ιῷ τὸ Β ὑπάρχει, τούτω παντὶ τὸ Α ὑπάρ-10 γει καὶ ὧ παντὶ τὸ Β ὑπάργει, τούτω καὶ τὸ Α ὑπάργει παντί· τοῦτο 10 γάρ έστιν, δ λέγει. καὶ δτι γε μή ταὐτὸν σημαίνει ταῦτα ἀλλήλοις, δείκνυσιν. αν μέν γάρ είπωμεν ῷ τὸ Β ὑπάργει, μὴ προσθέντες τὸ 'παντί', τούτφ παντί τὸ Α ὁπάρχει, ἀδιορίστως εἰλήφαμεν τὸ Β κατηγορεῖσθαι, οδ κατηγορείται, οίον τοῦ Γ, εἰ τούτου κατηγοροίτο· τὸ δὲ ἀδιόριστον ἐφαρμόζει καὶ τῷ ἐπὶ μέρους. δύναται οὖν τὸ Β τινὶ τῷ Γ κεῖσθαι ὑπάρχον 15 15 χαν γάρ τινὶ αὐτῷ ὑπάρχη, ἀληθὲς τὸ ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ Α, χαὶ γίνεται τὸ ἀδιορίστως λεγόμενον ἴσον τῷ 'ῷ τινὶ τὸ Β ὑπάρχει, τούτῳ παντὶ τὸ Α'. τούτου δὲ ὄντος καὶ κειμένου γίνεται τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάργον. ὅταν γὰρ ῷ τινὶ τὸ Β ὑπάρχει, τούτω ληφθῆ τὸ Α ὑπάρχειν εἴτε ἀπλῶς εἴτε παντί, ίσον λαμβάνεται τῷ τὸ Α τινὶ τῷ Β, ώσπερ καὶ ὅταν ληφθῆ, ῷ παντὶ τὸ 20 20 Β ύπάργει, τούτω ύπάργειν τὸ Α παντί, κατὰ παντὸς τοῦ Β εἴληπται τὸ Α, εἴ γε κατά παντός ἐστιν τὸ μηδὲν εἶναι λαβεῖν τοῦ ἑτέρου, "καθ' οδ θάτερον οὐ ρηθήσεται" ταὐτὸν γάρ ἐστι τὸ 'καθ' οὖ παντὸς τὸ Β, κατ' έκείνου τὸ Α παντός' τῷ κατὰ παντὸς τοῦ Β τὸ Α. ἔστι δὲ καὶ ἡ μείζων πρότασις αθτη έν τη έχχειμένη συζυγία οθση έν πρώτω σγήματι. γίνεται 25 οὖν οὕτως [οὕτως] λαμβανομένης τῆς προτάσεως ἐν πρώτω σγήματι ἡ μείζων 25 πρότασις ἐπὶ μέρους. ἀσυλλόγιστος δὲ ή τοιαύτη συζυγία, ἄν τε τὸ Β τῷ Γ παντὶ ὑπάρχη ἄν τε τινί· ἔσται γὰρ ἡ ἐλάσσων αὕτη πρότασις. ἔσται δὲ ἐπὶ ὅρων σαφέστερον τὸ λεγόμενον. κείσθω ἐπὶ τοῦ Β πτηνόν, ἐπὶ τοῦ Α λευκόν. ἄν δη ρηθη, ῷ πτηνὸν ὑπάρχει, τούτω παντὶ λευκόν, κύκνου 30 μέν [δή] ληφθέντος τοῦ πτηνοῦ ἀληθές τὸ εἰρημένον· καὶ γὰρ πτηνὸν ὁ 30 χύχνος καὶ λευχόν. ἄν δέ τις φῆ 'άλλὰ χόραχι τὸ μέν πτηνὸν ὑπάρχει, τὸ δὲ λευχὸν οὐχέτι', ρητέον, ὅτι οὐχ ἐρρήθη 'ῷ παντὶ τὸ Β', ἀλλ' ἀπλῶς 'ῷ ὑπάργει', δ ἴσον ἐδύνατο εἶναι τῷ 'τινὶ τῷ Β τὸ Α'. οὕτω δὲ λαμβανομένου ἀσυλλόγιστος ή συζυγία καὶ γὰρ ὑπάρξει τὸ Α τῶν ὑπὸ τὸ Β

⁹ post αὰ prius add. τὸ α 10 γε om. α 12 οῦ scripsi: οὸ αΒ 14 μέρει α ὑπάρχειν α 15 ὑπάρχει α 16 φ Β: οῦ α 16. 17 [τ∂] $\bar{β}$ ὑπάρχει , τοὑ[τφ] παντὶ τὸ α. [τοὑτου ∂ὲ] ὄντος αὰ αειμένου γί[νεται] τὸ α τινὶ in mg. B^1 ; unc. incl. perierunt 17 τ $\bar{φ}$ ex τὸ coir. B^1 18 ὑπάρχει α: ὑπάρχη Β 20 ὑπάρχειν α: ὑπάρχει Β 21 λαμβάνειν α ααθ' οῦ ατλ.] c. 1 p. 24 $\bar{ν}$ 30 22 τοῦ $\bar{β}$ Β 24 ἐκκειμένη] ἐκ in ras. B^2 25 οῦτως alterum add. B: om. α 26 ἐπὶ μέρους in mg. B^2 μέρει α 29 ὑπάρχη α 30 δὴ delevi 31 φησίν α 32 φ $\bar{β}$ $\bar{γ}$ τὸ $\bar{α}$ α 33 ὑπάρχη α $\bar{γ}$ ex $\bar{φ}$ coir. $\bar{β}$ 33. 34 λαμβανομένων α

20

τινί καὶ οὐγ ὑπάρξει· γίνεται γὰρ ἐπὶ τῆ ἐκκειμένη συμπλοκῆ τὸ λευκὸν 127: τινί πτηνῷ καὶ τὸ πτηνὸν παντί κύκνῳ καὶ παντί κόρακι, ὧν τῷ μὲν κύκνῳ 35 παντί τὸ λευκόν τῷ δὲ κόρακι οὐδενί. ἔστω πάλιν ἐπὶ μὲν τοῦ Α λογικόν, έπὶ δὲ τοῦ Β ἔμψοχον, καὶ εἰλήφθω, οῦ τὸ ἔμψοχον ὑπάρχει, ἐκείνο παντὶ 5 τὸ λογικόν. ἀνθρώπου μέν οὖν ληφθέντος ὑπὸ τὸ ἔμψυγον ἀληθές, ἵππου δε οὐχετι· γίνεται γάρ τὸ μεν λογιχόν τινὶ ἐμψύγω, τὸ δε ἔμψυγον χαὶ άνθρώπφ παντί καὶ εππφ παντί. δτι δὲ ἀσυλλόγιστοι αδται αί συζυγίαι, 40 δηλον, ώστε οὐδὲ ἀναλύειν αὐτὰς ώς συλλογιστικάς χρή. τὸ δὲ ώς ἀδιόριστον τῆς Β Γ προτάσεως δειχνὸς ἐν τῆ τοιαύτη λήψει παρέθετο ὅρους 10 ἐπὶ μὲν τοῦ Β καλόν, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ λευκόν. ἄν δὴ ὑπάρχη τινὶ λευκῷ τὸ καλόν, ἀληθὲς μὲν ἔσται εἰπεῖν ἀδιορίστως, ὅτι λευκῷ ὑπάρχει καλόν, καὶ 'ῷ ὑπάρχει τὸ Β' ἀδιορίστως γωρὶς τοῦ 'τινί' ἢ 'παντί', οδικέτι δε άληθες το 'παντί λευκιρ δπάρχει το καλόν'. το δε ίσως προσ- 45 έθηκε λέγων άλλ' οὐ παντὶ ἴσως οὐ διὰ τοὺς ἐκκειμένους ὅρους άλλὰ 15 διὰ τὸ τὸ ἀδιόριστον | ἀληθεύεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ καθόλου ὥσπερ γε καὶ 127√ έπὶ τοῦ ἐπὶ μέρους.

ρ. 49 το Εἰ μὲν οὖν τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει, μὴ παντὶ δέ, καθ' οὖ τὸ Β, οὕτ' εἰ παντὶ τῷ Γ τὸ Β, οὕτ' εἰ τινὶ μόνον ὑπάρχει, ἀνάγκη τὸ Α οὐχ ὅτι οὐ παντί, ἀλλ' οὐδὲ ὑπάρχειν τῷ Γ .

Τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐστιν, ὅτι, εἰ τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάργει καὶ 5 μή παντί (ἦν δ' ἄν παντί, εἰ καθ' οὖ τὸ Β παντός, κατά τούτου παντὸς τὸ Α κατηγορεῖτο· τὸ γὰρ μὴ παντὶ δέ, καθ' οὖ τὸ Β'ἴσον ἐστὶ τῷ 'μὴ κατὰ παντὸς δὲ τοῦ Β λέγεται' καὶ 'καθ' οδ παντὸς τὸ Β'), οδ μόνον, 25 φησίν, οὐ παντὶ ὑπάρξει τὸ Α τούτφ, ῷ τὸ Β, ἀλλὰ ἐνδέξεται τὸ αὐτὸ μηδε δλως αὐτῷ ὑπάρχειν, ἄν τε τὸ Β κατὰ παντός τινος ληφθῆ κατηγο- 10 ρούμενον οἶον τοῦ Γ, ὡς τὸ λευκὸν κατὰ τινὸς μὲν ἀψύγου κατὰ πάσης δὲ γιόνος, ἄν τε κατὰ τινός, ὡς τὸ πτηνὸν κατὰ τινὸς μὲν μέλανος κατὰ παντός δὲ χόραχος, χαὶ οὐδετέριο αὐτῶν τὸ λευχὸν χαίτοι τινὶ πτηνῷ ὑπάρ-30 χον. οδ γάρ περί τοῦ μὴ παντί το Α τῷ Γ ὁπάρχειν ἢ παντί ὁ λόγος έσται εν τη τοιαύτη συζυγία. δύναται γάρ καὶ μηδ' δλως αὐτῷ ὑπάρχειν. ή γάρ μείζων πρότασις έν πρώτω σχήματι έπὶ μέρους οὖσα ἀσυλλόγιστον 15 την συμπλοχήν ποιεί, ὅπως ἀν ή ἐλάττων ἔχουσα ληφθης. τὸ οὲ οὕτ' εἰ παντὶ τῷ Γ τὸ Β, οὕτ' εἰ τινὶ μόνον ὁπάρχει ἐν μέσφ εἴρηται 35 ταὐτὸν ὂν τῷ 'οὖτ' εἰ ἐπὶ μέρους εἴη ἡ ἐλάττων λαμβανομένη πρότασις, ούτ' εὶ καθόλου. τὸ δὲ καθ' οῦ τὸ Β, δ ἔλαβεν, οὐκ ἔστιν ἴσον τῷ

¹ ἐπὶ B^2 (B^1 evan.): ἐπεὶ a 2 πτηνὸν B: λευκὸν a 5 οὄν om. a 6 μὲν γὰρ τὸ a 7 αὕται αἱ B: αἱ τοιαῦται a 10 ° δὲ ὑπάρχει a 11 ante λευκῷ add. τῷ Ar. (om. n) 13 τὸ (ante καλόν) om. a 16 ἐπὶ (post τοῦ) in mg. add. B^2 18 τινὶ (cf. vs. 34) om. Ar. 20 τῷ $\bar{\gamma}$ aB (n): om. Ar. 22 δ' B: γ ' a 29 αὐτῷ a 29. 30 ὑπάρχον om. a 30 ἢ ὑπάρχειν a 31 τῷ om. a 33 post ἔχουσα eras. (?) 1-2 lit. B 36 δ B: η a τῷ B: τοῦ a

'χαθ' δτου'· τὸ μὲν γὰρ 'χαθ' δτου' διωρισμένον ἐστὶν δηλωτιχὸν ὂν τοῦ 127v καθόλου, δ ἴσον ἐστὶ τῷ 'κατὰ παντός'. τὸ δὲ 'καθ' οδ' ἀδιόριστον · τὸ 20 δε αδιόριστον εφαρμόζει τῷ ἐπὶ μέρους.

Εί δὲ καθ' οδ ἄν τὸ Β λέγηται ἀληθῶς, τούτω παντὶ ύπάργει. 5

Προσυπακουστέον, ότι τὸ Λ. ἔστι δὲ τὸ καθ' ὅτου ἄν, ὡς ἔφαμεν, ίσον τῷ 'κὰτὰ παντός, καθ' οδ τὸ Β'. πρόσκειται δὲ τὸ ἀληθῶς, ἐπεὶ δύναται κατά παντὸς μὲν κατηγορεῖσθαι, ψευδῶς δέ. ἔστιν οὖν ή τάξις: εί δὲ καθ' οδ παντὸς τὸ Β λέγεται, κατ' ἐκείνου παντὸς τὸ Α λέγοιτο, 25 10 συμβήσεται τὸ Α, καθ' οδ παντὸς τὸ Β λέγεται, κατὰ τούτου παντὸς λέγεσθαι. ἐδήλωσε δέ, ὅτι τὸ καθ' ὅτου ἄν τὸ Β ἴσον ἐστὶ τῷ ΄ καθ' οδ το Β παντός', μεταλαβών αὐτο είς τοῦτο αὐτο γίνεται γάρ οὕτως ληφθείσης τῆς προτάσεως τὸ A κατὰ παντὸς τοῦ B. ἔστω γὰρ ἐπὶ μὲν τοῦ Aζώον, ἐπὶ δὲ τοῦ Β γελαστικὸν ἢ λογικόν, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ ἄνθρωπος. καθ' ὅτου 15 δὴ ἢ τὸ γελαστικὸν ἢ τὸ λογικόν, κατὰ τούτου παντὸς τὸ ζῷον· τὸ δὲ γελαστικόν, άλλά καὶ τὸ λογικὸν όμοίως, εἰ τοῦτο ληφθείη, οὕτως κατὰ ἀνθρώπου· κατά παντός γάρ αὐτοῦ. καὶ τὸ ζῷον ἄρα. ἴσον γάρ ἐστι τοῦτο τῷ ΄τὸ ζῷον 30 κατά παντός γελαστικοῦ, τὸ γελαστικὸν κατά παντὸς ἀνθρώπου, τὸ ζῷον ἄρα κατά παντός ανθρώπου'. καν κατά τινός δε ληφθη η το γελαστικόν η το 20 λογικόν, οδόξν ήττον κάκείνω τῷ τινὶ τὸ ζῷον συλλογιστικῶς ὁπάρξει.

ρ. 49625 Εἰ μέντοι τὸ Α λέγεται, καθ' οδ ἄν τὸ Β λέγηται, κατά παντός.

'Αδιόριστον πάλιν λαμβάνει την έλάττονα· τοιούτον γάρ έστι το καθ' οδ ⟨ἀν⟩ ἄλλο ὂν τοῦ 'καθ' ὅτου ἄν', ὥσπερ καὶ τὸ 'καθ' οδ' τοῦ 'καθ' ὅτου'. 35 25 καὶ ἔστιν αὅτη ἡ αὐτὴ τῷ ἐν ἀρχῷ εἰρημένη τῷ "ῷ τὸ Β ὑπάρχει, τούτῳ παντὶ τὸ Λ ὑπάρχει". Τὰν οὴ οὕτως ἡ πρότασις ληφθῆ ἀδιορίστως καὶ ἢ ἀληθής τῷ τὴν ἐπὶ μέρους ἀληθῆ εἶναι τὴν 'ῷ τὸ Β τινί, τὸ Α παντί', ὡς τὸ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, ἀλλὰ μὴ παντί· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ οὐδὲν κωλύει (, εί) τῷ Γ ὑπάρχει τὸ Β μὴ παντὶ δέ, τὸ Α ὅλως μὴ ὑπάρχειν· τότε γὰρ 40 30 έσται ασυλλόγιστος, όταν το αδιορίστως είλημμένον τῷ ἐπὶ μέρους ἐφαρμόζη. τὸ γὰρ 'ὦ τὸ Β, τὸ Α παντί' ἀσυλλόγιστον, ὅταν ἴσον ἢ τῷ 'ῷ τὸ Β τινί,

¹ καθ' ότου prius ex καθὸ τοῦτο corr. B^3 καθ' ότου alterum ex καθὸ τοῦ corr. B^2 διωρισμένον a: τοῦ (superser. B³) διωρισμένου Β 3 μέρει a 4 ααθ' οῦ ἄν] cf. vs. 11 7 ἀληθῶς ex ἀληθὲς, ut videtur, corr. B¹ 8 τάξις scripsi (cf. p. 379,5): πρότασις Β: λέξις α 9 κατ' ἐκείνου α: κατέχειν οὐ Β πάντως α τὸ α...τούτου (ex τοῦ corr. B³) παντός (11) om. a 12 τὸ β̄ παντὸς B pr.: corr. B² 14 ἐπὶ δὲ τοῦ ζ . . . τὸ δὲ γελαστικόν (16) om. a 16 ante ἀνθρώπου add. παντὸς a 18 ante γελαστικὸν expunxit δὲ Β 20 κάκεῖνο a 21 εί...παντός (22) textui continuant aB λέγηται Αr.: ipse p. 378,4: om. aB et Ar. 29 ὑπάρχει C: ὑπάρχειν aB et Ar. cf. p. 378,4 δὲ

τὸ A παντί', δ ἴσον ἐστὶ τῷ 'ῷ τὸ B, τὸ A ⟨παντί'⟩· τότε γὰρ γίνεται τὸ A 127 $^{\rm v}$ τινὶ τῶ Β. τοῦτο δὲ γίνεται, ὅταν ἴσον ἢ τὸ 'ῷ τὸ Β [τινί], τὸ Α παντί' αδιορίστως εἰρημένον τῷ 'ῷ τὸ Β τινί, τὸ Α παντί', ὡς προείρηται, δ έδήλωσε διά τοῦ εἰ τῷ Γ ὑπάρχει τὸ Β, μή παντὶ δέ· γίνεται γὰρ 5 ούσης ταύτης τοιαύτης ή μείζων ή ΑΒ ἐπὶ μέρους λαμβανομένη, ώς | προείρηται. καὶ ἐπέξεισι δὲ τὰ προειρημένα· οῦτως γὰρ ληφθείσης τῆς ΒΓ 128r οδικέτ' άληθες τὸ τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχειν· οὕτως γὰρ ληφθεισῶν γίνεται ή μείζων, ώς έφαμεν, έπὶ μέρους.

ρ. 49627 Έν δὲ τοῖς τρισὶν ὅροις δῆλον ὅτι τὸ καθ' οὖ τὸ Β, 10 παντὸς (τὸ Α) λέγεσθαι, τοῦτ' ἔστι, καθ' ὅσων τὸ Β λέγεται, 5 κατά πάντων λέγεσθαι καὶ τὸ Α.

ο λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν, αι δυνάμει τοὺς τρεῖς ὄρους ἐν αὐταῖς ἔγουσιν, ὁποῖαί εἰσιν, ἀς ἐξέθετο νῦν, καὶ ὅλως αί κατά πρόσληψιν όπὸ Θεοφράστου λεγόμεναι (αδται γάρ τοὺς τρεῖς δρους 15 ἔχουσί πως · ἐν γὰρ τῆ 'καθ' οὖ τὸ Β παντός, κατ' ἐκείνου καὶ τὸ Α παντός' εν τοῖς δύο δροις, τῷ τε Β καὶ τῷ Α, τοῖς ώρισμένοις ἤδη πως 10 περιείληπται καὶ ὁ τρίτος, καθ' οδ τὸ Β κατηγορεῖται, πλὴν οὸχ ὁμοίως έχείνοις ώρισμένος χαὶ φανερός), ἐν δὴ ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν, αἳ τῆ λέξει μόνον τῶν κατηγορικῶν διαφέρειν δοκοῦσιν, ὡς ἔδειξεν ἐν τῷ Περὶ 20 χαταφάσεως ὁ Θεόφραστος, φησίν, ὅτι ἡ οὕτως λαμβανομένη, ὅτι χαθ' οδ τὸ Β παντός, κατ' ἐκείνου παντὸς τὸ Α, σημαίνει τὸ καθ' ὅσων τὸ Β 15 λέγεται, κατά πάντων τούτων λέγεσθαι καὶ τὸ Α· τοῦτο γὰρ έδείχ $\vartheta\eta$. διὸ εἰ μὲν εἴη τ $ilde{\omega}$ m B τὸ κατὰ παντὸς προσκείμενον, καὶ τὸ m Aκατά παντὸς ἔσται τοῦ Β· οὕτως δὲ καὶ καθ' ὧν τὸ Β κατηγορεῖται, καὶ 25 τὸ Α κατηγορηθήσεται. εἰ δὲ μὴ εἴη τῷ Β τὸ κατὰ παντὸς προσκείμενον έν τῆ κατὰ πρόσληψιν προτάσει, ἀλλ' ἀδιορίστως λαμβάνοιτο, οὐκέτι τὸ Α κατά παντός κατηγορηθήσεται τοῦ Β· οὕτως δέ, δ ἄν προσληφθή, ἀσυλλό-20 γιστος ή συμπλοχή.

p. 49b30 Καὶ εἰ μὲν κατά παντὸς τὸ Β, καὶ τὸ Α οδτως.

Λαβών εν τῷ "καθ' οδ τὸ Β παντὸς τὸ Α λέγεσθαι" τὴν μείζονα πρότασιν την ΑΒ καθόλου (ἴσον γάρ τῷ "καθ' οὖ τὸ Β παντὸς τὸ Α" τὸ 'κατὰ παντὸς τοῦ Β τὸ Α'), ἐπειδὴ τῆς ἐλάττονος προτάσεως καὶ ἐπὶ

¹ τὸ α . . . φ τὸ β ante τινί (377,31) habet a et in mg. B²: post τινί addi voluit B³ παντὶ alterum add. B^3 : om. a 2 τῷ $\bar{\beta}$ B: τὸ $\bar{\beta}$ \bar{a} τὸ ῷ \bar{B} : τῷ ῷ \bar{a} τινί alterum ut ex vs. $\bar{3}$ translatum delevi $\bar{3}$ τῷ scripsi: τὸ $\bar{a}\bar{B}$ τὸ $\bar{\alpha}$ \bar{a} : τῷ $\bar{\alpha}$ \bar{B} \bar{b} \bar{b} \bar{c} \bar{c} 7 τὸ alterum om. a 9 δὲ aB (C): δὴ Ar. 10 τὸ ā a et Ar. et Al. ipse vs. 30, 31: om. Β 12 δυνάμεις B pr. 13 καὶ όλως Β: όποῖαί είσιν α 16 ώρισμένος α 18 καὶ om.a 19 κατηγορικών ex κατηγοριών corr. Β² ἔδειξεν] hinc altera manus 20 ὁ om. a 21 τὸ ā superser. B^1 τὸ ā παντὸς a χαθ' ὅσων τὸ om. a 22 τούτων aB (corr. C): om. Ar. (cf. vs. 11) 24. 25 κατηγορεῖται τὸ $\bar{β}$, κατηγορηθήσεται καὶ τὸ ā a 25 τῷ Waitz Org. I, 29: τὸ aB 27 ὁ om. a 31 τὸ (ante καθ') a 32 τῷ (ante κατὰ) a •

μέρους ούσης καταφατικής καὶ καθόλου συλλογιστική ή συζυγία, άλλά κα-128τ θόλου μὲν ούσης καὶ τὸ συμπέρασμα καθόλου, ἐπὶ μέρους δὲ τοιοῦτον καὶ εδ τὸ συμπέρασμα, διὰ τοῦτο προσέθηκε τούτου ὄν δηλωτικὸν τὸ καὶ εἰ μὲν κατὰ παντὸς τὸ Β, καὶ τὸ Α οὕτως· εἰ δὲ μὴ κατὰ παντός, δ ὡς εἶναι τὴν τάξιν τοιαύτην 'καθ' ὅσων ἄν τὸ Β, κατὰ πάντων τὸ Α', ἔπειτα 'τὸ δὲ Β κατὰ τινὸς τοῦ Γ, καὶ τὸ Α ἄρα' ἢ 'τὸ δὲ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ, ὅστε καὶ τὸ Α'. τὸ δὲ οὐκ ἀνάγκη τὸ Α κατὰ παντὸς ἴσον εῦ ἐστὶ τῷ 'οὐδὲ τὸ Α κατὰ παντὸς συλλογιστικῶς τοῦ ὑπὸ τὸ Β κατηγορηθήσεται, εἰ τὸ Β αὐτῷ τινὶ ὑπάρχοι'. ὁ μέντοι Θεόφραστος ἐν τῷ Περὶ 10 καταφάσεως τὴν 'καθ' οῦ τὸ Β, τὸ Α' ὡς ἴσον δυναμένην λαμβάνει τῷ 'καθ' οῦ παντὸς τὸ Β, κατ' ἐκείνου παντὸς τὸ Α'.

p. 49632 Οὐ δεῖ δ' οἴεσθαι παρὰ τὸ ἐκτίθεσθαί τι συμβαίνειν ἄτοπον.

"Εκθεσιν μεν λέγει την των δρων καταγραφήν. ἐπεὶ δὲ ἐν τῆ των 35 15 συλλογισμῶν παραδόσει κέγρηται τοῖς στοιγείοις ἀντὶ τῶν ὅρων καὶ ἐπ' αὐτῶν δέδειγε τάς τε συλλογιστικάς συζυγίας καὶ τὰς ἀσυλλογίστους, νῦν λέγει περί τούτου, δτι μή παρά την τοιαύτην ληψιν τῶν δρων καί ἔκθεσιν ύπολαμβάνειν γρή άτοπόν τι καὶ ψεῦδος συμβαίνειν ώς τῆς τῶν στοιγείων λήψεως αίτίας γινομένης τοῦ δοχεῖν δείχνυσθαί τι συνάγον ἢ μὴ δείχνυσθαι, 40 20 ώς πολλάχις δείχνυταί τινα παρά την ύλην συνάγοντά τι ούχ όντα συλλογιστικά. οὐδὲν γὰρ προσχρώμεθα ἐν τῆ διὰ τῶν στοιχείων λήψει (ἐκ δὲ τῶν οὕτως ἐγόντων πρὸς ἄλληλα ἡ κατὰ τοὺς συλλογιστικοὺς δεῖξις. ὅταν γάρ τὸ μὲν ὡς ὅλον τὸ δὲ ὡς μέρος) τῆ οἰκειότητι τῆ πρὸς ἀλλήλους τῶν δρων ώς διὰ τούτου δειχνύναι τὸ συναγόμενον, οἶον ὅτι τόδε τοῦδέ ἐστι 45 25 γένος ἢ τόδε τοῦδέ ἐστιν ἴδιον ἢ δρισμός, ὥσπερ ἂν εἰ τὴν ὕλην παρετιθέμεθα· τὰ | γὰρ στοιχεῖα αὐτὰ μόνον σημεῖα κοινὰ τῶν ὅρων εἴληπται οὐδὲν 128ν παρ' αύτῶν συντελοῦντα εἰς τὸ ἢ συνακτικὴν δειγθῆναι τὴν συζυγίαν ἢ ασύνακτον. ώς γάρ ό γεωμέτρης ύπερ σαφηνείας της κατά την διδασκαλίαν καταγραφήν ποιεῖταί τινα καὶ λέγει 'ἔστω ποδιαία ῆδε, ἢ ἔστω εὐθεῖα ῆδε' 30 ούτε την ποδιαίαν ποδιαίαν λαμβάνων ούτε την εύθεῖαν εύθεῖαν, οὐδὲ τοῖς 5 καταγεγραμμένοις προσχρώμενος δείχνυσιν αὐτῷ τὸ προχείμενον, ἀλλὰ τούτοις σημείοις χρήται οδόλν συντελούσιν οδόλ συνεισφέρουσι πρός το δειχνόμενον (οδοὲν γὰρ ἔλαττον καὶ μὴ καταγράψας ταύτας μηδὲ προσγρησάμενος αὐταῖς δύναται δειξαι τὸ προχείμενον), ἀλλ' δπέρ τοῦ εδ παραχολουθήσαι † τούτου ἐν τοῖς 35 λεγομένοις λαμβάνει ταῦτα, ἵν' ἔγουσά πως ή διάνοια ἐπαναπαύεσθαι τούτοις 10

ράον παρακολουθή, ούτως καὶ ήμεῖς τῶν στοιχείων τὴν ἔκθεσιν πεποιήμεθα 1280 οὐδὲν ήμῖν εἰς τὰ δειχνύμενα παρ' αύτῶν συνεισφερόντων. οὐ γὰρ παρὰ τὸ τὸ μὲν Α αὐτῶν εἶναι τὸ δὲ Β ἢ [τὸ] Γ ἡ συναγωγή• τὸ γὰρ αὐτὸ γίνεται, κάν άλλοις άντὶ τούτων χρησώμεθα. δ οὐ γίνεται ἐπὶ τοῦ ἐπᾶς άνθρωπος 5 ζφον, πᾶν γελαστικόν ζφον'· ἐκ γὰρ τούτων συνάγεσθαι δοκεῖ τὸ πάντα 15 άνθρωπον γελαστικόν είναι. άλλά τοῦτο διά την τῶν είλημμένων ὅρων σχέσιν ποιάν προς άλλήλους, οδ διά το σχήμα άλλων γάρ δρων έν τή τοιαύτη συζυγία ληφθέντων οὐδὲν συνάγεται, ώσπερ ἐπὶ τῶν 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον, πᾶς ἵππος ζῷον'. ἐπὶ δὲ τῆς τῶν στοιχείων ἐχθέσεως οὐχ οὕτως. δ 10 ἔδειξε καὶ αὐτὸς ἄλλοτε ἄλλοις χρησάμενος καθ' ἔκαστον σχημα. οὐ γὰρ έστιν ἐπὶ τῶν στοιγείων, ἵνα τὸ μὲν ὡς ὅλον τὸ δ' ὡς μέρος τούτου ληφθῆ, 20 ώς έχει τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ζῷον· τὸ μὲν γὰρ ὡς ὅλον ἐστίν (ἐπὶ πλέον γάρ καὶ καθόλου τὸ ἔμψυχον), τὸ δ' ὡς μέρος Γκαὶ τούτου ἐλήφθη, ὡς έχει τὸ ἔμψυγον τὸ ζῷον]. καὶ πάλιν ἄν ἄλλο τι πρὸς τοῦτο τὸ ζῷον, ὁ ἦν 15 ώς μέρος είλημμένον έν τῆ πρώτη προτάσει, ώς μέρος πρὸς ὅλον ληφθῆ, οἶον ὁ ἄνθρωπος (μέρος γὰρ τοῦ ζώου, ὁ ἦν μέρος τοῦ ἐμψύχου), ἐκ τῶν οῦτως ἐγόντων, τοῦτ' ἔστιν ὡς τὸν μὲν κατηγορεῖσθαι τὸν δὲ ὑποκεῖσθαι 25 τῶν ὅρων ἐν ταῖς προτάσεσιν, αἱ δείξεις. ἐξ οὐδενὸς γὰρ τῶν, ὰ μὴ ἔχει πρὸς ἄλληλα οἰχειότητα, οἶόν τέ τι δειχθῆναι συναγόμενον συλλογιστιχῶς. 20 τὰ δὲ στοιχεῖα οὐδεμίαν τοιαύτην ἔχει σχέσιν πρὸς ἄλληλα. οὔκουν παρὰ ταῦτα ἢ συμβαίνει τι ἢ οὐ συμβαίνει. διὸ καὶ ἐπὶ τοιούτων αἱ δείξεις, δ οὐχέτ' ἐνῆν λέγειν, εἰ ἐπὶ ὕλης ἡμῖν, ἐφ' ὧν χρώμεθα τοῖς συλλογισμοῖς, 30 αξ δείξεις ἐγίνοντο· παρά γάρ τὴν ταύτης διαφοράν πολλάχις συνακτικόν τι φαίνεται ούχ ὂν τοιοῦτον. ὥστ' οὐδὲ γίνεται συλλογισμός. ὅτι αί 25 ἐπὶ τῶν τοιούτων στοιγείων δείξεις ὑπογραφαὶ συλλογιστικῶν εἰσι τρόπων, οὐ μὴν ἤδη συλλογισμοί, ἐδήλωσεν ὁ γάρ συλλογισμός μετὰ τῆς ὅλης, έφ' ής τι δείχνυται.

p. 49 b 37 "Ο λως γὰρ δ μή ἐστιν ὡς ὅλον πρὸς μέρος καὶ ἄλλο πρὸς τοῦτο ὡς μέρος πρὸς ὅλον. 35

¹ παρακολουθεῖ a καὶ om. a τὴν ἔκστασιν τῶν στοιχείων a 3 τὸ (ante $\bar{\gamma}$) B: om. a 7 ἐν om. a 13 καὶ alterum et ὡς ἔχει τὸ ἔμψυχον τὸ ζῷον (14) om. a; etiam τούτου ἐλήφθη ut ex vs. 11 translata delevi 15 πρώτη om. in lac. a 16 ζώου scripsi: ζῷον aB 17 post ἔστιν lac. 10-11 lit. B: 12-13 lit. a; sententia nihil requiritur 21 τοιούτων B: τούτων a 22 ὕλης B: ὅλης a 23 τι a: τε B 24 ὥστ'] incipit novum lemmation 28 ὡς om. a 30 ἐκτίθεται a ἐστὶ om. a 31 τάξις scripsi (cf. p. 379,5): πρότασις a: evan. B τῷ scripsi: τῷν a: evan. B

πλέον τινὸς ὄν ὡς μέρους αὐτοῦ ὑπερέχει· οὐ γὰρ εἰ τὸ λευχὸν ἐπὶ πλέον 128 τοῦ ἀνθρώπου, ἤὸη ὁ ἄνθρωπος μέρος ἐστὶ τοῦ λευχοῦ.

p. 50=1 Τῷ δ' ἐκτίθεσθαι προσχρώμεθα ὥσπερ καὶ τῷ αἰσθάνεσθαι τὸν μανθάνοντα λέγοντες.

Είπών, ὅτι οὐ παρὰ τοὺς ἐχτιθεμένους ὅρους δείχνυταί τι (οὐδὲν γὰρ τὰ στοιγεῖα πρὸς τὰ δειχνύμενα συντελεῖ παρ' αδτῶν), νῦν λέγει, διὰ τί 45 δλως αδτοῖς προσ|χρώμεθα· διὰ γὰρ τὸ εὐπαρακολουθητότερα τὰ λεγό-129r μενα ἐπὶ τῆς χαταγραφῆς εἶναι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν γεωμετρικῶν δείξεων αίσθητά τινα λαμβάνομεν έν ταῖς καταγραφαῖς οὸ περὶ αἰσθητῶν τὰς ἀπο-10 δείξεις ποιούμενοι ύπερ τοῦ εὐπαραχολουθητότερα τοῖς μανθάνουσι τὰ δειχνύμενα γίνεσθαι, έπεὶ οδδὲν ἔλαττον καὶ λόγω ψιλῷ διεξιόντες ταῦτα δεικνύουσι 5 καὶ γωρὶς καταγραφῆς. τὸ οὖν ὥσπερ καὶ τῷ αἰσθάνεσθαι τὸν μανθάνοντα λέγοντες ίσον αν είη τῷ 'ώσπερ καὶ αἰσθητοῖς τισι πρὸς τὴν μάθησιν καὶ διδασκαλίαν τινών προσγρώμεθα λέγοντες ἐπὶ τούτων, և δείκνυ-15 μεν' ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ γεωμετρικά. τὸ γὰρ ὥσπερ καὶ τῷ αἰσθάνεσθαι τὸν μανθάνοντα λέγοντες σημαίνει, ὅτι πολλάχις διδάσχοντές τι οὺχ αἰσθητὸν τὰς δείξεις ποιούμεθα τοῖς μανθάνουσιν ἐπὶ αἰσθητῶν παραδειγμάτων διά τούτων έφιστῶντες αὐτοὺς ἐπὶ τὴν τῶν οὐκ αἰσθητῶν νόησιν. ούτε γάρ τότε γρώμεθα ταῖς τῶν αἰσθητῶν παραβολαῖς ὡς ἐπ' ἐκείνων καὶ 10 20 δι' ἐχείνων γινομένης τῆς δείξεως, οὔτε τῆ τῶν στοιγείων ἐχθέσει ὡς ἄνευ τούτων μη δυναμένου γενέσθαι τοῦ συλλογισμοῦ ώσπερ ἐπὶ τῶν προτάσεων τῶν οἰκείων, ἐξ ὧν ὁ συλλογισμός. ἐκείνων μὲν ⟨γὰρ⟩ χωρὶς οὐγ οἶόν τε τὸν κατ' αὐτὰς γενέσθαι συλλογισμόν τὰ δὲ στοιχεῖα οὐδέν ἐστι τῶν δειχνυμένων μέρος. και είη αν ίσον το είρημένον τῷ ΄ωσπερ και οι ὁπὲρ 25 τοῦ αἰσθάνεσθαι τὸν μανθάνοντα λέγοντες ἐπὶ τοιούτων'.

p. 50°5 Μὴ λανθανέτω δὲ ήμᾶς, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ συλλογισμῷ οὐχ ἄπαντα τὰ συμπεράσματα δι' ἑνὸς σχήματός ἐστιν.

Έπεὶ ὁ λόγος αὐτῷ, περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν, εἰσὶ δέ τινες καὶ 15 σύνθετοι συλλογισμοί, ἐν οἶς πλείω τὰ συμπεράσματα καὶ πλείους οἱ συλλο-30 γισμοί, μὴ λανθανέτω ἡμᾶς, φησίν, ὅτι ἐν τοῖς ἐκ πλειόνων συλλογισμῶν καὶ συμπερασμάτων συγκειμένοις συλλογισμοῖς οὐχ ἄπαντα τὰ συμπεράσματα κατὰ τοὺς συλλογισμοὺς ἄπαντας ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐν τῷ αὐτῷ γεγονέναι σχήματι, ἀλλὶ ἐγχωρεῖ τὸ μέν τι συμπέρασμα κατὰ πρῶτον σχῆμα γεγονέναι 20 τῶν ἐν αὐτῷ, τὸ δέ τι κατὰ δεύτερον ἢ τρίτον. ἐν μὲν γὰρ τῷ τοιούτῳ

¹ μέρος a 3 χρώμεθα a: οὕτω χρώμεθα Ar. αλὶ τῷ Ar.: καὶ τὸ aB (cf. vs. 12,15) 5 οὐδὲν B: οὐδὲ a 9 ἐν B: ἐπὶ a 10 post ὑπὲρ add. δὲ a 12 τῷ B: τὸ ut vs. 3 a 13 ἴσον . . . λέγοντες (16) om. a 15 τῷ scripsi: τὸ B 21 ιώστερ . . συλλογισμόν (23) om. a 22 γὰρ addidi 24 οί om. a 27 ἐστιν aB (n): εἰσιν Ar. 29 post σύνθετοι add. οἱ a 31 συγκείμενοι συλλογισμοὶ a 33 μέν τι B: μέντοι a

τὸ Α κατά παντὸς τοῦ Β, τὸ Β κατά παντὸς τοῦ.Γ, τὸ Γ κατά παντὸς 129 κ τοῦ Δ', κάν τι προσληφθή κατά την αὐτην τάξιν, πάντα τὰ συμπεράσματα έσται δι' ένδς σχήματος· διὰ γὰρ τοῦ πρώτου όπο μὲν τῶν ΑΒ, ΒΓ συναγομένου τοῦ Α Γ ἐν πρώτω σγήματι, πάλιν δὲ τοῦ Α Γ συνάγοντος $_5$ μετὰ τοῦ Γ Δ τὸ A Δ ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι. ἐὰν δὲ η̈́ τὸ A τῷ μὲν B 2 οὐδενὶ τῷ δὲ Γ παντί, τὸ δὲ B παντὶ τῷ Δ , τὸ ἄρα Γ οὐδενὶ τῷ Δ , σύνθετος μεν και ούτος ο συλλογισμός και τὰ συμπεράσματα [τὰ] ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι πάντα, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ πρώτῳ ἀλλ' ἐν τῷ δευτέρῳ, ἐκ τῶν ΑΒ, ΑΓ συναγομένου τοῦ ΒΓ τοῦ 'τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ' ἀποφατιχοῦ 10 εν τῶ δευτέρω σγήματι, πάλιν δὲ ἐκ τοῦ ΒΓ ἀποφατικοῦ μετὰ τοῦ ΒΔ 30 καταφατικοῦ συναγομένου τοῦς τὸ Γ οὐδενὶ τῷ Δ', δ ἦν κείμενον, ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι. όμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τοιούτου συνθέτου συλλογισμοῦ ΄τὸ A καὶ τὸ B παντὶ τῷ Γ , ἀλλὰ καὶ τὸ Δ παντὶ τῷ B, τὸ ἄρα Δ τινὶ τῷ Α'• πάλιν γὰρ καὶ οὖτος σύνθετος ὢν ὁ συλλογισμὸς ἔχει πάντα τὰ 15 συμπεράσματα εν τῷ τρίτῳ σχήματι. ἐκ μὲν γὰρ τῶν ΑΓ, ΒΓ καταφατικών καθόλου συνάγεται τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐν τρίτῳ σχήματι, τούτου δὲ 35 τοῦ συμπεράσματος μετά τοῦ 'τὸ Δ παντὶ τῷ Β' συνάγοντος ἐν τῷ αὐτῷ σγήματι τὸ Δ τινὶ τ $\widetilde{\omega}$ A. ἀν δὲ δ συλλογισμὸς οὕτως ἔχη 'τὸ A παντὶ 20 μεν συλλογισμός σύνθετος καὶ οῦτως, ἀλλ' οὐκέτ' ἐν τῷ αὐτῷ σγήματι τὰ συμπεράσματα πάντα, άλλ' έσται αὐτῶν τὸ μὲν ἐν πρώτω σχήματι, τὸ δὲ έν δευτέρω ύπὸ μὲν γὰρ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἐν πρώτφ σγήματι συνάγεται τὸ 40 A Γ , τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ 'τὸ A οὐδενὶ τῷ Δ ' συνάγει τὸ Δ οὐδενὶ τῷ Γ έν δευτέρω σγήματι. ἄν δὲ ὁ συλλογισμὸς ἦ τοιοῦτος 'τὸ Α παντὶ τῷ Β, 25 tò B mantì t $\tilde{\phi}$ Γ , tò Δ mantì $\tilde{\eta}$ tinì t $\tilde{\phi}$ Γ , tò \tilde{a} ra A tinì t $\tilde{\phi}$ Δ , sóndeτος μέν ό συλλογισμός, άλλά τὸ μέν ἐν πρώτω συναχθήσεται, τὸ δὲ ἐν τρίτω· τὸ μὲν γὰρ Α παντὶ τῷ Γ ἐν πρώτῳ σχήματι συνάγεται διὰ τῶν τινὶ τῷ Δ ἐν τρίτφ σχήματι. πάλιν ἄν ἢ συλλογισμὸς τοιοῦτος 'τὸ A οὐ-30 δενί μεν τῶ Β, παντί δὲ τῷ Γ, ἀλλὰ καὶ τὸ Δ παντί τῷ Γ, τὸ ἄρα Β οὐ παντί τῷ Δ', τὸ μὲν ἕτερον συμπέρασμα ἔσται ἐν δευτέρφ σχήματι, τὸ 45 δ' ετερον εν τρίτω. | τὸ μεν γὰρ Β οὐδενὶ τῷ Γ συνάγεται εν δευτέρω 129 ν σχήματι ύπὸ τῶν ΑΒ, ΑΓ, τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ 'τὸ Δ παντὶ τῷ Γ' συνάγει τὸ κείμενον τὸ 'τὸ Β οὐ παντὶ τῷ Δ'. μῖξις δ' ἄν γένοιτο καὶ τῶν τριῶν 35 σγημάτων εν τῷ τοιούτω συλλογισμῷ 'τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ Β παντὶ $\tau\widetilde{\omega}$ Γ , $\tau\delta$ Λ odderi $\tau\widetilde{\omega}$ Δ , $\tau\delta$ Γ $\tau\widetilde{\omega}$ Γ , $\tau\delta$ $\widetilde{\omega}$ ε δ od ε τῶ Ε', συναγομένου μὲν ὑπὸ τοῦ ΑΒ, ΒΓ τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐν πρώτω σχήματι, τούτου δὲ μετὰ τοῦ 'τὸ A οὐδενὶ τῷ Δ ' συνάγοντος τὸ 'τὸ Δ

² τάξιν B: πρότασιν a 3 διὰ a: δεῖ B $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ B: $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ a 6 $\bar{\beta}$ evan. B 7 τὰ alterum delevi 10 τοῦ (post μετὰ) B: τῶν a 12 σύνθετον συλλογισμῶν a 15 $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ seripsi: $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$ aB 19 τὸ ἄρα B: συνάγει τὸ a 20 οὕτως B: οῦτος a οὐχέτ' B: οὐχ a 21 αὐτῷ a 25 σύνθετος μὲν . . . τινὶ τῷ $\bar{\delta}$ (29) om. a 36 $\bar{\gamma}$ (ante τὸ $\bar{\alpha}$) B: $\bar{\delta}$ a οὐ παντὶ B: οὐδενὶ a 37 ante τὸ add. τοῦ a

οδδενὶ τῷ Ι'' ἐν δευτέρφ σγήματι, τούτου δὲ μετὰ τοῦ 'τὸ Ε παντὶ τῷ Ι''120« συνάγοντος τὸ κείμενον τὸ 'τὸ Δ οὐ παντὶ τῷ Ε' ἐν τρίτφ σχήματι, ήγουμένου μέν τοῦ πρώτου σχήματος (ήγεῖται γὰρ ὁ λόγος, οὖ τὸ συμπέρασμα άλλου λημμά έστιν), έπομένου δὲ πᾶσι τοῦ τρίτου σγήματος, μέσου δ' 10 5 όντος τοῦ δευτέρου. πάλιν δ' αὖ ήγήσεται τὸ δεύτερον πάντων ἐν τῷ τοιούτω συλλογισμώ τὸ Α οὐδενὶ μὲν τῷ Β παντὶ δὲ τῷ Γ, ἀλλά καὶ τὸ Γ παντὶ τῷ Δ , καὶ τὸ E παντὶ τῷ Δ , τὸ ἄρα B οὐ παντὶ τῷ E', συναγομένου μεν ύπο τοῦ ΑΒ, ΑΓ τοῦ 'τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ' ἐν δευτέρω σχήματι, τούτου δὲ μετά τοῦ 'τὸ Γ παντὶ τῷ Δ' συνάγοντος τὸ Β οὐδενὶ 10 τ $\tilde{\omega}$ Δ ἐν πρώτ $\tilde{\omega}$ σχήματι, τούτου δὲ μετὰ τοῦ 'τὸ \tilde{E} παντὶ τ $\tilde{\omega}$ Δ ' συνάγον- 15 τος τὸ χείμενον τὸ Β οὐ παντὶ τῷ Ε ⟨ἐν⟩ τρίτῷ σχήματι, έπομένου μὲν πᾶσι | τοῦ τρίτου, ήγουμένου δὲ τοῦ δευτέρου, μεταξύ δὲ όντος τοῦ πρώτου. τὸ δὲ τρίτον σχῆμα τοῦ μὲν δευτέρου ἡχήσεται, τοῦ δὲ πρώτου οὕ, εὶ κάτωθεν ή πρότασις προσλαμβάνοιτο, διὰ τὸ τοῦ μὲν τρίτου τὰ συμπε-15 ράσματα αν επὶ μέρους εἶναι, εἰ δὲ προστεθείη τῷ συμπεράσματι πρότασις κάτωθεν, έν πρώτω σγήματι ασυλλόγιστον γίνεσθαι την συζυγίαν έγουσαν τὴν μείζονα πρότασιν ἐπὶ μέρους. τοῦ δὲ δευτέρου ἡγήσεται ἐν τῷ τοιούτω τὸ A καὶ τὸ B παντὶ τῷ Γ , ἀλλὰ καὶ τὸ A οὐὸενὶ τῷ Δ , τὸ ἄρα Δ οὸ παντὶ τῷ Β', συναγομένου μὲν ὁπὸ τῶν ΑΓ, ΒΓ τοῦ 'τὸ Α τινὶ τῷ Β' 20 εν τρίτφ σγήματι, τρύτου δε μετά τοῦ 'τὸ Α οὐδενὶ τῷ Δ' συνάγοντος τὸ κείμενον το Δ οὐ παντὶ τῷ Β ἐν δευτέρῳ σχήματι. εἰ μέντοι ἄνωθεν ή πρότασις ή εν τῷ πρώτῳ σχήματι εἴη τῷ συμπεράσματι τοῦ τρίτου σχήματος προστιθεμένη και μη κάτωθεν, ήγήσαιτο ⟨άν⟩ το τρίτον σγήμα και τοῦ πρώτου, ώς ἐν τῷ τοιούτῳ συλλογισμῷ 'τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, 25 ἀλλὰ καὶ τὸ Δ παντί τῷ A, ἀλλὰ καὶ τὸ Δ οὐδενὶ τῷ E, τὸ ἄρα E οὐ παντὶ τῷ Β'• συνάγεται μὲν γὰρ ὁπὸ τῶν ΑΓ, ΒΓ τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐν τρίτω συήματι, τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ 'τὸ Δ παντὶ τῷ Α' συνάγει τὸ Δ τινὶ τῷ B ἐν πρώτῳ σχήματι, τοῦτο δ' αὖ μετὰ τοῦ 'τὸ Δ οὐδενὶ τῷ E' συνάγει τὸ χείμενον τὸ Ε οὐ παντὶ τῷ Β ἐν ὸευτέρο σχήματι, ήγουμένου μὲν 30 πάντων τοῦ τρίτου, έπομένου δὲ πᾶσι τοῦ δευτέρου, τοῦ δὲ πρώτου ἐν μέσφ χειμένου.

Παραφυλακτέον δέ, ὅτι ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ἀποφατικοῖς συλλογισμοῖς ἀδόνατον μιᾶς πλείους ἀποφατικὰς προτάσεις ληφθῆναι, οὕτως καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις καὶ γὰρ τῶν συνθέτων ἡ παραύξησις διὰ τῶν καταφατικῶν γίνε35 ται. ἀλλ' οὐδὲ ἐκ πλειόνων ἐπὶ μέρους, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ μέρους εν καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις ἐπὶ μέρους συλλογισμοῖς ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς. τὰ δὲ καταφατικὰ καὶ καθόλου ὡς ἐν τοῖς ἀπλοῖς πλείω καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις.

⁷ παντὶ τῷ δ καὶ τὸ παντὶ τῷ δ in vestigiis man. primae evanidae B^2 ante καὶ add. ἀλλὰ a 8 τοῦ (post ὑπὸ) B^2 (B^1 evan.) 11 ἐν a: om. B 12 τοῦ τρίτου, ἡγουμένου δὲ . . . σῶμα πύρινον ὁρισαμένου (p. 385,24) om. in lac. duarum fere paginarum a 19 $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ ex a $\bar{\beta}$ corr. B^1 23 ἄν addidi 29 ἡγουμένου scripsi: ἡγουμένων B

p. 50a8 'Επεὶ δ' οὐ πᾶν πρόβλημα ἐν παντὶ σχήματι ἀλλ' ἐν ἐκάστῳ τεταγμένον.

"Ότι τὰ μὲν τῶν προβλημάτων ἐν πᾶσι δείχνυται τοῖς σχήμασι, ὡς τὰ έπὶ μέρους ἀποφατικά, τὰ δὲ ἐν τοῖς δύο, ὡς τό τε ἐπὶ μέρους καταφατικόν 5 (ἐν γὰρ τῷ πρώτῳ καὶ τῷ τρίτῳ) καὶ τὸ καθόλου ἀποφατικόν (ἐν γὰρ πρώτω καὶ ἐν δευτέρω), τὰ δὲ ἐν ένὶ μόνω, ὡς τὸ καθόλου καταφατικόν (ἐν γὰρ πρώτῳ μόνῳ), δῆλον. φησὶ δὲ δεῖν ἀναλύοντας τὸν προχείμενον συλλογισμόν, δστις αν ή, ἐπεὶ μὴ πάντα τὰ συμπεράσματα ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι γίνεται, ως ἐδείχθη, καὶ δεῖ ἕκαστον εἰς τὸ οἰκεῖον ἀνάγειν, τοῦ 10 ληφθέντος συμπεράσματος μη έν πᾶσι τοῖς σχήμασιν ἔτι ζητεῖν την ἀνάλυσιν, εἰ μὴ εἴη τῶν ἐν πᾶσι δειχνομένων, ἀλλ' ἐκ τοῦ συμπεράσματος γνωρίσαντας, εν ῷ ἢ μόνῳ δείχνυται ἢ μάλιστα. τὸ μεν γὰρ καθόλου καταφατικόν ἐν μόνφ τῷ πρώτφ, τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικόν μάλιστα ἐν τῷ δευτέρω, εί καὶ μὴ ἐν μόνω (διχῶς γὰρ ἐν τούτω), τὸ δὲ ἐπὶ μέρους 15 ἀποφατικόν τε καὶ καταφατικὸν ἐν τῷ τρίτῳ μάλιστα· ἑκάτερον γὰρ τρινῶς. ἐν ιδ δ' αι μάλιστα ἢ μόνω δείχνυται σχήματι τὸ κείμενον συμπέρασμα, κατά τοῦτο ἢ μόνον ἢ μάλιστα χρῆναί φησιν [δεῖν] τοῦ προκειμένου συλλογισμοῦ ζητεῖν ποιεῖσθαι τὴν ἀνάλυσιν [τῶν συμπερασμάτων]. αὐτὸς μὲν οὖν ἀπὸ τῶν συμπερασμάτων ἀξιοῖ λαμβάνειν τὸ σχῆμα, εἰς δ δεῖ ποιεῖσθαι 20 την ανάλυσιν τοῦ ἐχχειμένου συλλογισμοῦ. δηλον δέ, ὅτι ῥαον ἀν τὸ οἰχεῖον σχημα εύρεθείη τοῦ μέσου ληφθέντος, ώς ἐν τοῖς πρώτοις εἴρηχεν· ἐν γὰρ τῆ τούτου ποιὰ σχέσει πρὸς τοὺς ἄχρους ἡ τοῦ σχήματος εὕρεσις· τὸ γὰρ συμπέρασμα ἐνδέγεται καὶ κοινὸν πλειόνων εἶναι σχημάτων. τοῦτο δὲ φθάνει έν τοῖς πρόσθεν εἰρηχέναι.

25 p. 50±11 Τούς τε πρὸς όρισμὸν τῶν λόγων, ὅσοι πρὸς ἕν τι τυγχάνουσι διειλεγμένοι.

Ότι τῶν προβλημάτων τῶν τεσσάρων, ὧν ἐν τοῖς Τοπιχοῖς ἐξέθετο, ἐν τοῖς ἀπὸ τοῦ ὁρισμοῦ ἐστι, δῆλον. καὶ τοῦτο δὴ παραινεῖ δεῖν ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν συλλογισμῶν ποιεῖν, ὅσοι συλλογισμοὶ ἀνασχευαστιχοί εἰσιν καὶ πρὸς ἀποδεδομένου, ⟨εἰ⟩ εἶεν ἐνός τινος τῶν ἐν τῷ ὅρῷ ἀναιρετιχοὶ καὶ πρὸς ἐν τῶν ἐν αὐτῷ διειλεγμένοι καὶ οῦτως ἀναιροῦντες τὸν ὅρον. ἀναιρεῖται γὰρ ὁρισμὸς καὶ δείχνυται μὴ ὑγιὴς καὶ ἐνός τινος ἀναιρεθέντος τῶν ἐν αὐτῷ, ὡς εἴ τις ὁρισαμένου τινὸς τὸν ἄνθρωπον ζῷον λογιχὸν θνητὸν πτηνὸν δείξαι διὰ συλλογισμοῦ, ὅτι μὴ εὐλόγως τὸ πτηνὸν πρόσχειται (οὐ β γάρ ἐστιν οἰχεία διαφορὰ ἀνθρώπου), ὅλον μὲν τὸν ἀποδεδομένον ὅρον ⟨ἀν⟩ ἀνασχευάσειεν· ψευδὴς γὰρ ὁ πᾶς γίνεται καὶ οὑτινοσοῦν ἀναιρεθέντος τῶν

τεταγμένον B (Bun): τεταγμένα Ar.
 έτι scripsi: ἔστι B
 δεῖν delevi (fort. corr. δεῖ vs. 19 huc translatum)
 τῶν συμπερασμάτων delevi (cf. vs. 19)

²¹ εἴρηχεν] c. 32 p. 47 a 40 sq. 27 ὅτι] parum liquet scriptum B 30 εἰ addidi

³⁵ post % 35 post % 35

έν αὐτῷ. οὐ μὴν πρὸς ὅλον τὸν λόγον καὶ τὸν συλλογισμὸν πεποίηται, ωσπερ ό ανασχευάζων τον αποδεδομένον τοῦ θεοῦ λόγον, εἰ εἴη σῶμα πύρινόν τις ώρισμένος τον θεόν εί γάρ ανασκευάζοι λαμβάνων τό φθαρτόν οὐδενὶ μὲν θεῷ παντὶ δὲ σώματι πυρίνω, πρὸς δλον ἄν τὸν δρον ποιοῖτο 5 τὸν λόγον, ἀλλ' οὐ πρός τι τῶν ἐν αὐτῷ. ὅταν μὲν οὖν πρὸς ὅλον τὸν δρον ὁ λόγος ζ, δς ανασκευάζει αὐτόν, γίγνηται, δῆλον ώς καὶ ἐν τῆ τῶν δρων έχθέσει όλον τον όρισμον όρον χρή τιθέναι τοῦ συλλογισμοῦ, ώσπερ ἐφὸ οδ έφθακαμεν είρηκέναι. όλον γαρ ήμεν το 'σωμα πύρινον' όρος τεθήσεται, δς ήν όρισμός αποδεδομένος τοῦ θεοῦ • τὸ γάρ φθαρτὸν παντὸς αὐτοῦ ἀπε-10 φήσαμεν, οὐ τινὸς τῶν ἐν αὐτῷ. εἰ δὲ ὁ λόγος μὴ πρὸς ὅλον γένοιτο τὸν όρισμον άλλα πρός τι τῶν ἐν αὐτῷ, ἀξιοῖ τοῦτο μόνον, πρὸς δ ⟨δ⟩ λόγος γίνεται, δρον τίθεσθαι εν τῷ συλλογισμῷ τῷ ἀναλυομένω ἀλλὰ μὴ πάντα τὸν δρισμόν· ἦττον γὰρ ἀσαφὴς ὁ λόγος ἔσται τοῦ κατὰ τὸν δρισμὸν μήκους περιαιρεθέντος. άμα δὲ καὶ γνώριμον ἔσται, τί ποτέ ἐστι τῶν ἐν 15 τῷ ὅρῳ τὸ μὴ δεόντως εἰλημμένον, οἶον εἴ τις ὕδατος όρισμὸν ἀποδοίη δγρόν ποτόν, εἰ ἐνίσταιτό τις δειχνὸς ψευδῆ τὸν ὁρισμὸν διὰ τὸ μὴ πᾶν ύδωρ ποτὸν εἶναι λέγων 'ἡ θάλαττα ὕδωρ μέν ἐστι, ποτὸν δὲ οὐκ ἔστιν', έν δη τη τούτου τοῦ συλλογισμοῦ ἀναλύσει δεῖ ὅρους λαμβάνειν μέσον μὲν τὴν θάλατταν ἄχρους δὲ τό τε ὕδωρ καὶ τὸ ποτόν, οὐκέτι δὲ ὅλον τὸν 20 δρισμόν το ύγρον ποτόν· οὐ γάρ προς δλον το ύγρον εἶναι ποτον το ύδωρ ό λόγος ήρώτηται άλλά μόνον πρὸς ποτόν. ἔτι ὁ μὲν τοιοῦτος λόγος ὁ εν τι τῶν ἐν τῷ ὁρισμῷ ἀναιρῶν καὶ ἐν τρίτῳ σχήματι ἐρωτᾶται μερικὴν την αναίρεσιν ποιούμενος, δ δε πάντα τον δρισμόν αναιρών εν δευτέρω, ώς έδείχθη ἐπὶ τοῦ τὸν θεὸν σῶμα πύρινον δρισαμένου, | οὐχ ὅτι μὴ καὶ ἐν 130ν 25 πρώτφ οδόν τε αμφότερα δεῖξαι, άλλα κατ' αντιστροφήν προτάσεων καὶ οὐχ όμοίως εναργώς. ελέγχεται γάρ ὁ όρισμὸς οὐκ ὢν ὑγιὴς ἤτοι, ὅταν μὴ δύνηται ταὐτὸν ὑπάργειν τῷ τε ὁρισμῷ καὶ τῷ ὁριστῷ, ὅ ἐστι τοῦ δευτέρου σχήματος, η δταν μη υπάρχειν ταυτώ δύνηται δ τε όρισμος και το όριστόν, ώς τῆ θαλάττη τὸ μὲν όριστὸν τὸ ὕδωρ ὑπῆρχε, τῶν δ' ἐν τῷ 5 30 όρισμώ τι οὐχ ὑπῆρχε (τὸ γὰρ ποτόν), ὅ ἐστιν ἐν τρίτψ σχήματι. οὕτως μέν οὖν, ἢ εἰ μηδενὶ ἢ εἰ μὴ παντὶ τῷ όριστῷ ὑπάρχοι ὁ ἀποδεδομένος όρισμός, ή άνασχευή γίνοιτ' άν. γίνεται δε άνασχευή δρου καί διά τοῦ δεῖξαι. δτι μή μόνο 6 ἀποδοθεὶς δρος ὑπάρχει, οἶον εἴ τις τὴν φρόνησιν ὁρίσαιτο εξιν ποιητικήν αγαθών ή την έγκρατειαν εξιν ήδονων κρείττω· καὶ γάρ ή 10 35 στρατηγική καὶ ή ἰατρική ἔξις ποιητική ἀγαθῶν, καὶ ή σωφροσύνη ἕξις ήδονῶν κρείττων. καὶ ή τοιαότη τῶν ὅρων ἀνασκευἡ καὶ αὐτἡ ἐν τρίτω γίνεται σχήματι· τῷ γὰρ αὐτῷ ὅρῳ οἶον τῆ σωφροσύνη ὁ μὲν ἀποδοθεὶς όρισμὸς τῆς ἐγκρατείας ὑπάρχει, ἡ οὲ ἐγκράτεια, ῆτις ἦν τὸ ὁριστόν, οὐχ

25

⁶ δς ἀνασκευάζει scripsi: ἀνασκευάζειν B 11 δ addidi 12 μη in vestigiis manus primae B^2 13 ητον scripsi: ή ante spatium decem fere lit. B άσαφης] α alterum et ης evan. B 27 δύναται a 27 28 β΄ σχημα a 28 τῷ αὐτῷ a 30 οὐχ οm. a 31 ἀποδοθεὶς a 32 γίνοιτ' ἄν scripsi: γίνοιτο aB τοῦ B: τὸ a 36 αὐτη a 36 αὐτη a

ύπάρχει, ώστε οὐχ όρισμὸς τῆς ἐγαρατείας ὁ ἀποδοθεὶς λόγος • οὐ γὰρ πᾶσα 130 ν έξις ήδονῶν κρείττων ἐγκράτεια.

p. 50×16 "Ετι δε τους εξ υποθέσεως συλλογισμούς οὐ πειρατέον 15 ἀνάγειν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐχ τῶν χειμένων ἀνάγειν.

Φησίν, ὅτι τοὺς ἐξ ὑποθέσεως δειχνύντας τι λόγους οὐ χρὴ πειρᾶσθαι αναλύειν και ανάγειν είς τα σχήματα· οὐδὲ γὰρ οἶόν τέ ἐστιν ἐκ τῶν κειμένων καὶ εἰλημμένων ἀνάλυσιν αὐτῶν καὶ ἀναγωγὴν εἴς τι τῶν σγημάτων ποιήσασθαι. τούτου δὲ τὸ αἴτιον προσέθηκεν αὐτὸς εἰπὼν οὐ γὰρ διὰ 20 συλλογισμών δεδειγμένοι είσίν, άλλὰ διὰ συνθήχης ώμολογη-10 μένοι πάντες. ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς ἐξ ὑποθέσεως οὐ τοῦ τιθεμένου καὶ δειχνυμένου ο συλλογισμός γίνεται, άλλα τοῦτο μεν διά τινος ὑποθέσεως τε καὶ συνθήκης λαμβάνεται, ὁ δὲ συλλογισμὸς πρὸς ἄλλο τι καὶ ἄλλου τινὸς γίνεται · "πρός γάρ το μεταλαμβανόμενον", ως εἶπε. συλλογισμοὸς δὲ άπλῶς καὶ κυρίως λέγει τοὺς κατηγορικούς. ὅτι δὲ τοιοῦτοι οἱ συλλογισμοί, οὓς 25 15 λέγει ἐξ ὑποθέσεως, δῆλον. ὅ τε γὰρ ἐξ ὁμολογίας καὶ συνθήκης δεικνύς τι ἐξ ὑποθέσεως ὤν, δ μὲν βούλεται δεῖξαι, ὑποτίθεταί τε καὶ συντίθεται καὶ οὸ συλλογίζεται, άλλο δέ τι, άλλ' οὸχ δ ὁποτίθεται, συλλογίζεται, οἶον δ βουλόμενος την ἀρετην ἐπιστήμην δεῖξαι, εἶτα συντιθέμενος, ἄν δείξη την άρετην διδακτόν τι, καὶ ἐπιστήμην αὐτην δεδεῖγθαι, ἔπειτα δεικνὸς καὶ 30 20 συλλογιζόμενος, ὅτι διδακτὸν ἡ ἀρετή, διὰ τοῦ ʿπᾶσα ἔξις λογικὴ διδακτή, ή δὲ ἀρετὴ ἕξις λογική'· ὁ γὰρ συλλογισμὸς γίνεται τούτφ οὐ πρὸς τὸ προχείμενον, άλλὰ "πρὸς τὸ μεταλαμβανόμενον", ὡς αὐτὸς προείρηχεν. ἐξ ύποθέσεως δέ είσι καὶ οἱ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δεικνύντες τι, ἐφ' ῶν οὐδ' αὐτῶν ὁ συλλογισμὸς τοῦ δειχνυμένου γίνεται, ἀλλ' ὁ μὲν συλλο-35 25 γισμός πρός τὸ ύποτεθέν καὶ τοῦ ψεύδους, τῆ ⟨δέ⟩ ἀναιρέσει τῆ τοῦ διὰ συλλογισμοῦ δειγθέντος άδυνάτου τίθεται τὸ προχείμενον οὐδενὸς πρὸς αὐτὸ συλλογισμοῦ προηγουμένως γενομένου. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ συνεγοῦς ύποθετικών, όμοίως δὲ καὶ τοῦ διαιρετικοῦ. τὸ μὲν οὖν τιθέμενον οὐ διὰ συλλογισμῶν λαμβάνεται ἀλλὰ διὰ τὴν ὑπόθεσιν, ὁ δὲ συλλογισμὸς ἄλλου 40 30 γίνεται τοῦ γὰρ προσλαμβανομένου ἢ μεταλαμβανομένου.

Σαφῶς δὲ διὰ τοῦ παραδείγματος, δ λέγει, γνώριμον ποιεῖ. ἄν γὰρ όποθώμεθα καὶ συνθώμεθα, ἄν μὴ ἦ μία δύναμις πάντων τῶν ἐναντίων, μηδε επιστήμην | είναι μίαν πάντων των εναντίων, είτα συλλογισώμεθα καὶ 131δείξωμεν, δτι μή ἐστι μία δύναμις τῶν ἐναντίων πάντων, λαβόντες 'τὸ ὑγιει-35 νὸν καὶ τὸ νοσῶδες ἐναντία, τοῦ ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους οὐκ ἔστι μία δύναμις, οὐ πάντων ἄρα τῶν ἐναντίων μία δύναμις' (ὅτι δὲ τοῦ ὑγιεινοῦ καὶ νοσώ-

³ ёті В: бті а 13 είπε] c. 23 p. 41 a 39 · 15 γάρ B: δε a . 17 συλλογίζεται seripsi: συλλογίζεσθαι aB 18 δείξη seripsi: δείξω aB 19 διδακτήν a 25 τδ ψεῦδος a; at cf. p. 388, 29, 30 δὲ a: om. B τῆ alterum om. a τοῦ διὰ scripsi: διά τοῦ Β: τοῦ διά τοῦ a 28 ὑποθετικῶν a: ὑποθετικῶς Β οῦν om. a 33 συλλογιζώμεθα a 34 ἐπιδείξωμεν a 35 post καὶ alterum add. τοῦ a ού μία δύναμίς έστιν α 36 οὐ πάντων ἄρα . . . δύναμις (p. 387, 1) om. a

δους οδ μία δύναμις, ούτως αν καὶ αὐτὸ διὰ συλλογισμοῦ δειχθείη· ὧν ή 131r αὐτὴ δύναμις, ταῦτα τοῦ αὐτοῦ ποιητικά· τὰ γὰρ τὴν τοῦ θερμαίνειν δύ-5 ναμιν έγοντα θερμαίνει καὶ τὰ τοῦ ψύγειν ψύγει τὸ δὲ ύγιεινὸν καὶ τὸ νοσωδες ούκ έστι τοῦ αὐτοῦ ποιητικά· οὐκ ἄρα τοῦ ύγιεινοῦ καὶ νοσώδους 5 δύναμις ή αὐτή. αὐτὸς μέντοι διὰ τὸ εἰπεῖν ἄμα γὰρ ἔσται τὸ αὐτὸ ύγιεινὸν καὶ νοσῶδες ἔοικεν οὐχ ὡς προείρηται δεδειχέναι, διότι μή έστιν ή αὐτή δύναμις τοῦ ύγιεινοῦ καὶ νοσώδους, ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως αὐτὸ δέδειγε τοιαύτης. εί τοῦ ύγιεινοῦ καὶ νοσώδους ή αὐτή δύναμις, αμα ἔσται 10 τὸ αὐτὸ ύγιεινὸν καὶ νοσῶδες. οὐχ οἰόν τε δὲ τοῦτο. οὐκ ἄρα ἡ αὐτὴ 10 δύναμις αὐτῶν. ἐὰν δὲ οὕτως ἢ δειχνύμενον, οὐχ ἔσται οὐδὲ τοῦτο διὰ συλλογισμοῦ δεδειγμένον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐξ ὑποθέσεως), τὸ μὲν δὴ μὴ εἶναι μίαν πάντων τῶν ἐναντίων δύναμιν ἔσται διὰ συλλογισμῶν δεδειγμένον, καὶ έσται γε τούτων την ανάλυσιν ποιεῖσθαι· έστι γάρ ό μέν πρῶτος έν τρίτφ 15 σγήματι τῶν εἰρημένων, ὁ δὲ δεύτερος ἐν δευτέρφ. οὐδαμοῦ μέντοι διὰ 15 συλλογισμοῦ δέδεικται, ὅτι μή ἐστιν ἐπιστήμη μία τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἐκείνου δειχθέντος τοῦτο συγγωρεῖται διὰ τὴν ὁμολογίαν. τὸ δὲ εἶτα διαλεγθείη, δτι οὐχ ἔστι πᾶσα δύναμις τῶν ἐναντίων ἴσον ἐστὶ τῷ εἶτα δείξειε καὶ συλλογίσαιτο, ὅτι μή ἐστιν τῶν ἐναντίων μία δύναμις'. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ οὐ πᾶσα δύναμις τῶν ἐναντίων. μὴ γεγονότος 20 20 δή πρός αὐτὸ συλλογισμοῦ οὐδ' ἀνάλυσις ἄν γένοιτο. τοῦτο δὲ καὶ αὐτὸς διά τοῦ τοῦτον μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἀναγαγεῖν τὸν λόγον εἴρηκε. συλλογισμός γάρ οὐκ ἔστιν. τιθέναι μέν οὖν αὐτὸν ἀναγκαῖον, οὐ μὴν διὰ συλλογισμοῦ ἀλλὰ διὰ τὴν ὁμολογίαν τὴν ἐξ ἀργῆς. τὸ δὲ ὅτι ⟨μὴ⟩ μία δύναμις τῶν ἐναντίων ἔστιν ἀναγαγεῖν· διὰ συλλογισμοῦ γὰρ ἐκεῖνο ἐδείγθη, 25 ώς ήμεῖς ἐφθάχαμεν δεδειγέναι. καὶ τούτου ἀνάλυσις ἀν εἴη τοῦ ὅτι μὴ 25 μία δύναμις ἐστίν. τούτω δ' εἴρηχεν ως ἴσον τὸ ὅτι δὲ οὐ μία δύναμις, ἔστιν. λείποι δ' ἀν τῆ λέξει καὶ τὸ 'τῶν ἐναντίων'.

Τὸ δ' ἴσως προσέθηκεν, ὅτι μὴ πάντως τοῦτο διὰ συλλογισμοῦ δείκνυται, ἀλλ' ἔνεστι καὶ αὐτὸ ὡς ἐναργὲς δι' ὑποθέσεως καὶ διὰ συνθήκης
λαβεῖν, οἴον εἴ τις πάλιν βουλόμενος λαβεῖν, ὅτι ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους οὐχ ἡ αὐτὴ δύναμις, ὑπόθοιτο εἰπὼν 'εἰ τῶν ἀντικειμένων οὐ μία ἐστὶν καὶ ἡ 30
αὐτὴ δύναμις, οὐδὲ ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους', εἶτα ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τὸν
λόγον ποιήσαιτο (ὁ γὰρ συλλογισμὸς ἔσται περὶ τὸ μὴ εἶναι τῶν ἀντικειμένων δύναμιν μίαν, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ τοῦ ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους μὴ εἶναι
35 δύναμιν μίαν), ἢ ὡς αὐτὸς δοκεῖ δεδειχέναι, 'εἰ 'τῶν ἐναντίων ἡ αὐτὴ δύναμις,

¹ συλλογισμῶν a 3 θερμαίνειν a ψύχει B: ψύχειν a τὸ alterum om, a 5 τὸ (post διὰ) B: τοῦ a 6 ante οὸχ add. μὴ a διότι] cf. Vahlen Rhetor. p. 58 9 post ἄρα add. οἱοὲ a 12 τῶν ἐναντίων πάντων μίαν a 14 μέντοι a: δείανυσι B^2 (B^1 evan.) 15 συλλογισμῶν a 17 πᾶσα B (pr. Bc): μία a (rc. ABC) 18 εἶτα om. a 20 συλλογισμῶν a 21 τὸν λόγον om. Ar. 23 συλλογισμῶν a μὴ addidi 24 συλλογισμῶν a 25 μὴ om. a 26 τούτ ϕ · · · τὸ scripsi: τοῦτο · · · τῷ aB δὲ οὸ om. a 28 συλλογισμῶν a 31 ἀντιχειμένων οὸ (οὸ superscr. B^2) μία B: ἐναντίων οὸχ a καὶ superscr. B^2 : om. a 33 ante τῶν add. περὶ a

αμα έσται τὸ αὐτὸ ύγιεινὸν καὶ νοσῶδες', εἶτα ὡς ἐναργὲς προσλάβοι 131 τ ' άλλὰ μὴν οὐγ οἶόν τε ἄμα τὸ αὐτὸ ῦγιεινόν τε καὶ νοσῶδες εἶναι'. καὶ γὰρ ή τοιαύτη δείξις εξ ύποθέσεως μέν, οὐ μὴν διὰ συλλογισμοῦ, δ ἔοικε καὶ 35 αὐτὸς τεθειχέναι, ως εἶπον, διὰ τοῦ οἶον εἰ τοῦ ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους. 5 αμα γὰρ ἔσται τὸ αὐτὸ [τὸ] ὑγιεινὸν καὶ νοσῶδες. εἰ γὰρ διὰ τούτου δειχνύοιτο τὸ μὴ εἶναι μίαν τῶν ἐναντίων δύναμιν, οὐ διὰ συλλογισμοῦ ἄν δειχνύοιτο, άλλά καὶ αὐτὸ ἐξ ὑποθέσεως. οὔτε γάρ εἰ ὡς ἐναργὲς λαμβάνοιτο μὴ εἶναι ἄμα τὸ αὐτὸ ὑγιεινὸν καὶ νοσῶδες, οὕτε εἰ δι' ἐπαγωγῆς πιστὸν γένοιτο καὶ μὴ διὰ συλλογισμοῦ τὸ προσλαμβανόμενον, εἴη ἄν 40 10 διὰ συλλογισμοῦ γεγονοῖα ή δεῖξις τοῦ μὴ εἶναι μίαν τῶν ἐναντίων ἐπιστήμην, ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως μόνον· διὸ οὐδὲ ἀναλύσεως ὁ τοιοῦτος δεήσεται λόγος συλλογιστικής. ἐπεὶ οὖν αὐτὸς διὰ τοιούτου ἔδειξε, διὰ τοῦτο προσέθηκε τῷ οὖτος γὰρ ἦν συλλογισμός τὸ ἴσως. ὅτι δὲ μὴ πᾶν τὸ μεταλαμβανόμενον διά χατηγοριχοῦ δείχνυται συλλογισμοῦ, ἀλλ' ἔστι πολλάχις 15 καὶ διὰ τὴν ἐνάργειαν τιθέμενον, ἐκ τοῦ προειρημένου παραδείγματος δῆλον· 45 τὸ γὰρ μὴ δύνασθαι συνυπάρχειν δγείαν καὶ νόσον ὄντα ἐναντία ὡς ἐναργὲς προσλαμβάνεται ἀλλ' οὐχ ὡς δεδειγμένον διὰ | συλλογισμοῦ. καὶ Θεο-131ν φραστος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Προτέρων ἀναλυτιχῶν λέγει τὸ προσλαμβανόμενον η δι' ἐπαγωγῆς τίθεσθαι η καὶ αὐτὸ ἐξ ὑποθέσεως η δι' ἐναργ-20 γείας η διά συλλογισμοῦ. τοὺς δη τοιαύτην καὶ οὕτω ποιουμένους την πρόσληψιν λόγους περαίνειν μεν 'Αριστοτέλης λέγει καὶ δεικνύναι αὐτὸ (τὸ) 5 προχείμενον, οὺ μὴν διὰ συλλογισμοῦ εἶναι. τὸ δὲ εἶτα διαλεχθείη, δτι οὐχ ἔστι πᾶσα δύναμις τῶν ἐναντίων ὡς ἴσον εἴρηχε τῷ 'εἰ διαλεγθείη καὶ δείξειεν, ὅτι οὐκ ἔστι πάντων τῶν ἐναντίων δύναμις ἡ αὐτή'. 25 ώς ήδη προείπον.

Εἰπῶν δὲ περὶ τῶν ἐξ ὁμολογίας ὑποθετικῶν καὶ δείξας, ὅτι μὴ γίνεται τοῦ τιθεμένου ὁ συλλογισμός, ἀλλ' εἴπερ ἄρα, ἄλλου τινός, ἑξῆς λέγει περὶ τῶν δι' ἀδυνάτου, οἱ καὶ αὐτοὶ τῶν ἐξ ὑποθέσεώς εἰσιν. φησὶ γάρ, 10 ὅτι μηδὲ τούτους ἔστιν ἀναλύειν, ὅτι μηδ' ἐπὶ τούτων πρὸς τὸ τιθέμενον τεθῆναι ἀδύνατόν τι συμβαῖνον δείκνυται διὰ συλλογισμοῦ· τὸ δὲ προκείμενον τῆ τοῦ ἀδυνάτου διὰ συλλογισμοῦ δειχθέντος ἀναιρέσει τίθεται ἀλλ' οὐ δι' οἰκείου καὶ πρὸς αὐτὸ γεγονότος συλλογισμοῦ. ὁμολογουμένου γὰρ 15 τοῦ πᾶσαν ἀρετὴν καλὸν εἶναι, ἔτι δὲ τοῦ πᾶν τὸ καλὸν ἐπαινετόν, πρὸς τὸν βι μὴ συγχωροῦντα πᾶσαν ἀρετὴν ἐπαινετὸν εἶναι ὁ δεικνὺς τοῦτο διὰ τῆς

¹ τὸ αὐτὸ ὑγιεινὸν . . . οἴόν τε ἄμα (2) om. a 3 τοιαύτη B: αὐτὴ a συλλογισμῶν a 4 καὶ aB (f): καὶ τοῦ Ar. 5 τὸ alterum add. B: om. a 6 οὐ superscr. B²: om. a 6.7 συλλογισμῶν a 8 αὐτὸ om. a 9 et 10 συλλογισμῶν a 10 τῶν ἐναντίων μίαν a 12 τοιούτου B: τούτου a 13 μὴ δὲ a · 15 ante ἐκ add. ὡς a 16 ὑγ[είαν καὶ νόσον ὄντα ἐν]αντία] unc. incl. evanida restituit B² 17 συλλογισμῶν a Θεόφραστος] fr. 62 18. 19 προσλαμβανόμενον a: προσλαμβάνον B 20 συλλογισμῶν a δὴ τοιαύτην B: ταύτην a 21 δεικνύναι om. in lac. a τὸ addidi 22 συλλογισμῶν a 23 ὅτι] ὡς a ὡς ἴσον om. in lac. a εἰ B: εἶτα a 24 δείξει a 25 προείρηται a 30 τὸ addidi: τῷ a 31 συμβαίνειν a

εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς αὐτὸ μὲν οὐ συλλογίζεται, ὑποθέμενος δὲ τὸ ἀντι-131° κείμενον αὐτῷ τὸ μὴ πᾶσαν ἀρετὴν ἐπαινετὸν εἶναι καὶ προσλαβῶν τούτῷ τὸ πᾶσαν ἀρετὴν καλὸν εἶναι συλλογίζεται ἐν τρίτῷ σχήματι τὸ μὴ πᾶν καλὸν ἐπαινετὸν εἶναι. καὶ ὁ μὲν συλλογισμὸς τούτου, τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς 20 δείκνυται διὰ τοῦ τὸ συλλογισθὲν ἀδύνατον εἶναι.

p. 50a32 Διαφέρουσι δὲ τῶν προειρημένων.

Λέγει τὴν διαφοράν, ἢ διαφέρουσιν οἱ δι' ἀδυνάτου τῶν ἐξ ὁμολογίας. ἀμφότεροι μὲν γὰρ ἐξ ὑποθέσεως, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνων μέν, εἰ μὴ πρῶτον ὁμολογία γένοιτο, ὡς ἐπὶ τοῦ δεικνυμένου ἔχει, οῦτως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ προκει10 μένου ἔσεσθαι δεδειγμένον, οὐ πάντως δειχθέντος ἐκείνου τοῦτο κατεσκεύα- 25 σται· οὐ γὰρ ⟨ἔδειξεν⟩ ὁ δείξας, ὅτι μὴ πάντων τῶν ἐναντίων ἡ αὐτὴ δύναμίς ἐστιν, ἐξ ἀνάγκης ἐπόμενον τὸ 'οὐδὲ ἐπιστήμη', εἰ μὴ προσυνέθετο περὶ αὐτοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς μηδεμιᾶς ὁμολογίας γενομένης τῆ δείξει τοῦ ἀδυνάτου τίθεται τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ διὰ τὴν τῆς ἀντιφάσεως ἀνάγκην.

15 p. 50a37 Ο το θείσης τῆς διαμέτρου συμμέτρου τὸ τὰ περιττὰ 30 ἴσα εἶναι τοῖς ἀρτίοις.

Παραδείγματι πάλιν τούτφ χέχρηται τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, οδ τὴν δεῖξιν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ῆτις ἐστίν, εἰρήχαμεν. εἰπὼν δὲ περὶ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὅτι καὶ μὴ προδιομολογησάμενοι συγχω-20 ροῦσι διὰ τὸ φανερὸν εἶναι τὸ ψεῦδος, τοῦ πῶς φανερόν ἐστι τὸ ψεῦδος τὸ ἑπόμενον τῆ ὑποθέσει παρέθετο παράδειγμα τοῦτο τὸ ὑποτεθείσης τῆς διαμέτρου συμμέτρου εἶναι τῆ πλευρῷ ἔπεσθαι τὸ τὰ περιττὰ τοῖς ἀρτίοις ἴσα εἶναι, οὸχ ὡς φανερῶς καὶ γνωρίμως ἑπομένου τούτου τῆ ὑποθέσει, ἀλλὶ ὡς δεικνυμένου μὲν διὰ συλλογισμοῦ, ὅτι ἔπεται, φανερῶς δὶ ὅντος ἀτόπου καὶ ἀναιροῦντος τὴν ὑπόθεσιν, ἦ εἴπετο ἢς ἀναιρεθείσης διὰ τὴν τοῦ ἐπομένου ἀτοπίαν τὸ ἀντιχείμενον αὐτῆς τίθεται, δ ἦν προχείμενον. πῶς δὲ ἔπεται τῷ 'ἀν ἡ διάμετρος σύμμετρος ἢ τῆ πλευρῷ' τὰ περιττὰ τοῖς ἀρτίοις εἶναι ἴσα, διὰ τῶν πρώτων, ὡς εἶπον, ἐδείξαμεν. 40

p. 50°39 Πολλοί δὲ καὶ ἕτεροι περαίνονται ἐξ ὑποθέσεως, οδς ἐπισκέψασθαι δεῖ καὶ ἐπισημῆναι καθαρῶς.

Εἰπῶν περὶ τῶν ἐξ ὁμολογίας καὶ τῶν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς λέγει καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐξ ὑποθέσεως περαίνεσθαι, περὶ ὧν ὑπερτίθεται

⁷ οἱ B: ὡς a 11 οὐ B: καὶ a ἔδειξεν a: om. B ὁ δείξας om. a 14 αὐτῶν a 15 τὸ a B pr.: τῷ B' corr. 16 τοῖς om. a 17 χρῆται a 18 τις evan. B εἰρήκαμεν] p. 260,9 sq. 23 εἴναι B: τῆς a 24 ἀλλ' ὡς ... ἢ εἴπετο (25) om. a ἀλλ' ὡς scripsi: καλῶς B διὰ scripsi: δὴ B 26 αὐτῆ a 27 τὸ τὰ a (cf. vs. 15, 22) 30 διασημῆναι a et Ar.

μεν ως έρων έπιμελέστερον, οδ μην φέρεται αδτοῦ σύγγραμμα περί αδτων 131ν Θεόφραστος δ' αὐτῶν ἐν τοῖς ἰδίοις 'Αναλυτικοῖς μνημονεύει, ἀλλὰ καὶ 45 Εύδημος καί τινες | άλλοι τῶν έταίρων αὐτοῦ. λέγοι δ' ἄν τούς τε διὰ 132 κ συνεχοῦς, δ καὶ συνημμένον λέγεται, καὶ τῆς προσλήψεως ὑποθετικοὺς καὶ 5 τους διὰ τοῦ διαιρετιχοῦ τε καὶ διεζευγμένου ἢ καὶ τους διὰ ἀποφατιχῆς συμπλοχής. εὶ ἄρα οὖτοι ἕτεροι τῶν προειρημένων, παρὰ τοὺς εἰρημένους εἷεν ἄν καὶ οἱ ἐξ ἀναλογίας καὶ οὓς λέγουσι κατὰ ποιότητα, τοὺς ἀπὸ τοῦ 5 μᾶλλον καὶ ἦττον καὶ ὁμοίως, καὶ εἴ τινες ἄλλαι τῶν ἐξ ὁποθέσεως διαφοραὶ προτάσεών εἰσι, περὶ ὧν ἐν ἄλλοις εἴρηται. ἐχεῖνο δὲ ἄξιον ἐχ τῆς 10 λέξεως ἐπισημήνασθαι, ὅτι συλλογισμούς μὲν άπλῶς οὐ λέγει τοὺς ὑποθετιχούς είναι, περαίνειν μέντοι αὐτούς λέγει, ὥσπερ προειρήχαμεν ήδη, εἰπὼν πολλοὶ δὲ καὶ ἔτεροι περαίνονται ἐξ ὑποθέσεως, καὶ τὸ ὅλον έξ ύποθέσεως συλλογισμούς· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ τοὺς τοιούτους συλλο- 10 γισμούς. εἶεν δ' ἄν περαίνοντες μὲν μόνον, ὧν ἡ πρόσληψις οὐ διὰ 15 συλλογισμοῦ τίθεται, ἐξ ὑποθέσεως δὲ συλλογισμοὶ οἱ τὴν πρόσληψιν ἔγοντες είλημμένην διὰ συλλογισμοῦ. ώστε ἀνάπαλιν κατ' αὐτόν, ἢ ὡς οἱ νεώτεροι άξιοῦσιν, [η] οί δποθετικοὶ λόγοι περαντικοὶ μέν οὐ συλλογισμοὶ δέ,

20 p. 50b5 "Όσα δ' ἐν πλείοσι σχήμασι δείχνυται τῶν προβλημάτων, ἄν ἐν θατέρφ συλλογισθῆ, ἔστιν ἀνάγειν τὸν συλλογισμὸν εἰς θάτερον.

ώσπερ φθάνομεν είρηκότες, συλλογισμοί δ' οί κατηγορικοί. διὸ καὶ ὁ διὰ 15 τριῶν λέγοιτο [δ'] ἄν κατ' αὐτὸν λόγος περαντικός, ἀλλ' οὐ συλλογιστικός.

Κεῖται, ὅτι τὰ μὲν τῶν προβλημάτων ἐν ἑνὶ δείκνυται μόνφ σχήματι, ὡς τὸ καθόλου καταφατικόν (ἐν γὰρ τῷ πρώτφ μόνφ), τὰ δὲ ἐν δύο, ὡς 25 τὸ καθόλου ἀποφατικὸν πάλιν· ἐν γὰρ τῷ πρώτφ καὶ ἐν τῷ δευτέρφ. ὁμοίως 20 δὲ ἐν δύο καὶ τὸ ἐπὶ μέρους καταφατικόν· καὶ γὰρ ⟨ἐν⟩ τῷ πρώτφ καὶ τῷ τρίτφ. τὸ δ᾽ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν [μὴ] ἐν τοῖς τρισίν. οὕτως τοίνυν ἔχοντος τούτου φησίν, ὅτι, ὅσα τῶν προβλημάτων διὰ πλειόνων δείκνυται σχημάτων, ἐὰν συλλογισθῆ ἔν τινι, δυνατὸν ἀναγαγεῖν τὸν συλλογισμὸν καὶ 30 εἰς τὸ ἄλλο σχῆμα ἢ εἰς τὰ ἄλλα, ἐν ῷ ἢ ἐν οἶς καὶ αὐτοῖς τὸ αὐτὸ πρόβλημα δείκνυται. οἶον εὶ εἴη ἐν πρώτφ σχήματι τὸ καθόλου ἀποφατι-25 κὸν δεδειγμένον, ἐνέσται τὸν συλλογισμὸν τὸν γινόμενον ἀναγαγεῖν καὶ εἰς τὸ δεύτερον σχῆμα ἀντιστρέψαντας τὴν ἀποφατικὴν πρότασιν, ἐπειδὴ καὶ ἐν τούτφ τῷ σχήματι τὸ πρόβλημα τοῦτο δείκνυται. ὁμοίως δέ, κὰν ἐν τῷ

³ λέγοι seripsi: λέγει aB 4 συνεχῶν a 5 συνεζευγμένου a ἀποφατικῆς a: ἀποφατικοῦ Β 6 ἔτεροι om. a 9 εἴρηται] cf. p. 324,16 sq. ἐκεῖνο Brandis Schol. p. 185 a 6: ἐκεῖνα aB 11 post μέντοι add. καὶ a 12 καὶ prius superser. B 17 ἢ delevi oἱ om. a 18 φθάνωμεν a 19 λέγοιτο δ' ἄν Β (δ' delevi): λεγόμενος a 21 συλλογισθημα α ἀναγαγεῖν Αr. 23 μόνω δείκνυται a 25 πάλιν ἀποφατικόν a ἐν τῷ (post καὶ) om. a 26 καὶ (ante τὸ) superser. B ἐν (ante τῷ) a: om. B 27 ἀποφατικὸν μὴ (μὴ om. a) ἐν Β² (Β¹ evan.) 28 ὄσα Β: τὰ a διὰ Β: μὲν a 30 τὸ αὐτὸν a

δευτέρω σγήματι δεδειγμένον ή το καθόλου αποφατικόν, ένεστι τον συλλο-132r γισμόν είς τὸ πρώτον ἀναγαγεῖν τῷ τῆς ἀποφατικῆς ἀντιστροφῷ. οὸ πάντας 🐠 δέ φησιν οξόν τε εξναι ανάγεσθαι τους δειχνυμένους έν τινι σγήματι συλλογισμούς είς τὰ άλλα σγήματα, ἐν οἶς καὶ αὐτοῖς τὸ αὐτὸ πρόβλημα δείκνυ-5 ται. λέγει δὲ τοῦτο περὶ τοῦ τετάρτου τοῦ ἐν δευτέρω σγήματι, δς ἐκ καθόλου καταφατικής της μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικής της ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγει, καὶ περὶ τοῦ ἔκτου τοῦ ἐν τῷ τρίτῷ σγή-35 ματι, δς και αύτος έκ καθόλου καταφατικής της έλάττονος και έπι μέρους άποφατικής τής μείζονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν συνάγει. δείκνυται μέν 10 γάρ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν πρόβλημα ἐν τοῖς τρισὶ σγήμασιν, ἀλλ' οί προειρημένοι συλλογισμοί οὐ δύνανται εἰς ἄλλο σχημα ἀναχθηναι τῷ τὴν μέν άναγωγήν καὶ την άνάλοσιν την έκ τινος σχήματος εἰς άλλο σχήμα δι' αντιστροφής γίνεσθαι, τούτων δε μηδέτερον δείχνυσθαι δύνασθαι δι' άντι- 40 στροφής αλλ' αμφοτέρους δια τής είς αδύνατον απαγωγής, ως εδείχθη. 15 τοῦτο καὶ αὐτὸς προϊὼν γνώριμον ποιήσει. δείκνυσι δὲ πρῶτον ἐπιών, πῶς τοὺς ἐξ ἄλλου σχήματος συλλογισμοὺς ἔστιν ἀνάγειν εἰς ἄλλο σχήμα, καὶ ἔστιν ή ἔφοδος, ην ποιεῖται, γνωρίμως λεγομένη. διὰ δὲ ταύτης τῆς έφόδου καὶ αὐτὸς προεῖπε μέλλων περὶ τῆς τῶν συλλογισμῶν εἰς τὰ σχή- 45 ματα άναγωγης λέγειν, δ νῦν ἔστι γινόμενον ἰδεῖν· εἶπε γὰρ "συμβήσεται 20 δ' άμα καὶ τὰ πρότερον εἰρημένα ἐπιβεβαιοῦσθαι καὶ φανερώτερα εἶναι".

ρ. 50 6 7

Ο δεύτερος ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἢν ὁ τὴν μείζονα ἔχων καθόλου καταφατικὴν τὴν δὲ ἐλάττονα καθόλου ἀποφατικὴν δεικνύμενος διὰ δύο ἀντι25 στροφῶν τῆς τε ἀποφατικῆς προτάσεως καὶ τοῦ συμπεράσματος. δείκνυσι δέ, πῶς τοῦτον ἀνάξομεν εἰς τὸν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου ἀποφα- 5 τικόν. φησὶ δὲ δεῖν τὸν ἐλάττονα ὅρον πρῶτον τιθέναι ὡς μείζονα καὶ πρὸ τοῦ μείζονος, δν ἐν τῷ συμπεράσματι δεῖ κατηγορῆσαι, καὶ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν πρότασιν [καὶ] ἀντιστρέψαντας αὐτῆ προσλαμβάνειν τὴν μείζονα 30 πρότασιν τὴν καθόλου καταφατικὴν ὡς ἐλάττονα. οῦτω γὰρ ἔσται τὸ πρῶτον σχῆμα καὶ ἔσται συναγόμενον τὸ τὸν ἐλάττονα μηδενὶ τῷ μείζονι. δ 10 συμπέρασμα ἀντιστρέψαντες (ἡ γὰρ καθόλου ἀποφατικὴ ἀντιστρέφει) εξομεν τὸ προκείμενον δεδειγμένον τὸ τὸν μείζονα μηδενὶ τῷ ἐλάττονι. ἦν δὲ μέσος μὲν ὁ Α ἐν τῷ συλλογισμῷ τῷ ἐν δευτέρῳ σγήματι, μείζων δὲ ὁ

392

B, πρὸς $\vec{\phi}$ ή καταφατική ή καθόλου έκειτο, ἐλάττων δὲ δ $\Gamma,$ πρὸς 132° δν ή καθόλου ἀποφατική.

p. 50 b 30 ⁹Οταν δὲ τὸ κατηγορικόν, οὐκ ἀναλυθήσεται.

Είπων περί τοῦ τρίτου ἐν τῷ δευτέρω σχήματι ὄντος ἐκ καθόλου 15 5 ἀποφατικής τής μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικής τής ἐλάττονος καὶ δείξας αὐτὸν ἀναγόμενον διὰ τῆς μείζονος προτάσεως ἀντιστραφείσης εἰς τὸν έν πρώτω σχήματι τέταρτον νῦν λέγει περὶ τοῦ τετάρτου συλλογισμοῦ τοῦ εν τῶ δευτέρω σγήματι· φησὶ δέ, ὅταν ἢ τὸ καταφατικὸν πρὸς τῷ μείζονι ἄχρφ, τὸ δὲ στερητικὸν πρὸς τῷ ἐλάττονι. οὕτως δὲ ἐχουσῶν ἐξ 20 10 ανάγχης ή συζυγία συλλογιστιχή ἐστιν ἔχουσα τὴν ἑτέραν ἐπὶ μέρους τὴν δὲ ἐτέραν καταφατικὴν καθόλου· μείζων γὰρ αὕτη· ἀδύνατον γάρ, ὡς έδείχθη, έν δευτέρφ σχήματι μη ούσης της μείζονος καθόλου συλλογισμόν γίνεσθαι. γίνεται οδν ή αποφατική ἐπὶ μέρους. ή δὲ οὕτως ἔχουσα συζυγία καὶ ὁ ἐκ τοιούτων προτάσεων συλλογισμὸς ἐν δευτέρω σχήματι ἔγων ἐπὶ 15 μέρους ἀποφατικὸν τὸ συμπέρασμα οὐκ ἀναχθήσεται εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα, 25 καίτοι τοῦ ἐπὶ μέρους ἀποφατικοῦ καὶ ἐν πρώτο δεικνυμένου σχήματι, ὅτι μή δείχνυται ό συλλογισμός ούτος δι' άντιστροφής άλλά διά μόνης της είς άδύνατον ἀπαγωγῆς. ή δὲ ἀνάλυσις τῶν ἐξ ἄλλου σχήματος εἰς ἄλλο σχήμα συλλογισμών δι' αντιστροφής, ώς έφαμεν, γίνεται. τὸ δὲ ο ὅτε γὰρ ἐπι-20 δέχεται άντιστροφήν τὸ ΑΒ εἴρηχεν, οὐχ ὅτι οὐδ' ὅλως ἀντιστρέφει 30 ή καθόλου (καθόλου γάρ κεῖται καταφατική ή ΑΒ, τῆ δὲ καθόλου καταφατική ή ἐπὶ μέρους καταφατική ἀντιστρέφει), ἀλλ' ὅτι αύτή οὐκ ἀντιστρέφει· αδται γάρ χυρίως άντιστρέφειν λέγονται αί αύταῖς άντιστρέφουσαι. διὸ μάλιστα αντιστρέφειν δοχεῖ ή καθόλου αποφατική ύπαργουσά τε καὶ αναγκαία 25 καὶ ἡ ἐπὶ μέρους καταφατική· ἡ δὲ καθόλου καταφατική, εἰ καὶ ἔχει τινὰ 35 έαυτῆ ἀντιστρέφουσαν, ἀλλ' οὐ πρὸς αύτὴν ἀντιστρέφει. διὰ τοῦτο δὴ είπεν 'οὔτε γὰρ ἐπιδέγεται ἡ καθόλου καταφατική ἀντιστροφήν, οὔτε εἰ καὶ γένοιτο αντιστροφή και ληφθείη, ην ἐπιδέγεται ή καθόλου καταφατική αντιστροφήν (ἐπιδέχεται δὲ τὴν τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς), συλλογιστική ἔτι 30 ή συζυγία. γίνεται γάρ εν πρώτω σχήματι συζυγία έχουσα έπι μέρους καταφατικήν την μείζονα την ΒΑ, ἐπὶ μέρους δὲ ἀποφατικήν την ἐλάττονα 40 (τὴν) Α Γ, ήτις ἀσυλλόγιστός ἐστιν. δύναταί τις καὶ οὕτως ἀκοῦσαι τοῦ ούτε γενομένης έσται συλλογισμός άντὶ τοῦ 'οὕτε εἰ καὶ συχωρηθείη την καθόλου καταφατικήν άντιστρέφειν αύτη, οὐδ' οὕτως ἔσται συλλογισμός'.

καὶ γὰρ οὕτως ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία· ἔσται γὰρ ἐν πρώτφ σχήματι ἡ 132° μέν μείζων πρότασις καθόλου καταφατική ή ΒΛ, ή δὲ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἀποφατική · ἀδύνατον δὲ τῆς ἐλάττονος ἀποφατικής ούσης συλλογισμόν 45 έν πρώτω γενέσθαι σγήματι.

5 p. 50 b 33 Πάλιν οἱ ἐν τῷ τρίτῷ σχήματι οὐκ ἀναλυθήσον - 133r ται πάντες εἰς τὸ πρῶτον, οἱ δὲ ἐν τῷ πρώτῳ πάντες εἰς τὸ τρίτον.

"Ότι μέν οί έν τῷ τρίτφ οὐκ ἀναλυθήσονται πάντες εἰς τὸ πρῶτον, αίτιος ὁ έχτος συλλογισμὸς ἐν αὐτῷ ἐχ χαθόλου χαταφατικῆς τῆς ἐλάτ-10 τονος καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς τῆς μείζονος οὸ δυνάμενος δι' ἀντιστροφῆς 5 δειχθήναι ωσπερ οδόε ό τέταρτος εν τῷ δευτέρῳ σχήματι· καὶ γὰρ αὐτὸς διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς μόνης ἐδείχνυτο, ὡς προϊὼν δηλώσει. τὸ δὲ εἰρημένον, ὅτι οἱ ἐν τῷ πρώτω πάντες εἰς τὸ τρίτον, οὐγ οὕτως εἴρηται, ὅτι ἀπλῶς πάντες (οὕτε γὰρ ὁ χαθόλου χαταφατιχὸν ἔχων τὸ 15 συμπέρασμα ούτε ό καθόλου ἀποφατικὸν εἰς τὸ τρίτον ἀνάγονται σχῆμα), 10 άλλὰ πάντες οὖτοι, ὅσοι δειχνύμενον ἔχουσι πρόβλημα, δ χαὶ ἐν τῷ τρίτῷ σχήματι δείχνυται· περί γάρ τούτων ό λόγος αὐτῷ. εἰσὶ δὲ οὐτοι οί δύο οί ἔχοντες ἐπὶ μέρους τὸ συμπέρασμα· ὁ μὲν γὰρ καταφατικόν, ὁ δὲ ἀποφατικόν· ταῦτα γὰρ καὶ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι τὰ συμπεράσματα δείκνυ-20 ται. καὶ πρώτου γε τὴν ἀνάλυσιν ποιεῖται τοῦ ἐκ καθόλου καταφατικῆς 15 τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους καταφατικόν συνάγοντος · άντιστραφείσης γάρ της ελάττονος της επί μέρους καταφατικής το τρίτον γίνεται σγήμα καὶ συζυγία ή ταὐτον συνάγουσα τῷ κειμένω εν τῷ πρώτω σχήματι. καὶ τὸν ἐπὶ μέρους δὲ ἀποφατικὸν συνά-25 γοντα ἐν πρώτφ σχήματι ἀναλύει εἰς τὸ τρίτον κατὰ τὴν τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικής πάλιν άντιστροφήν, ήτις έστιν ελάττων ο γάρ συλλογισμός 20 οδτος έχ χαθόλου ἀποφάτιχης έστι της μείζονος χαί έπὶ μέρους χαταφατιχῆς τῆς ἐλάττονος, ῆς ἀντιστραφείσης πάλιν τὸ τρίτον σχῆμα γίνεται καὶ έν αὐτῷ συζυγία ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν δεικνύουσα.

30 p. 51a1 Των δ' έν τω τελευταίω σχήματι είς μόνος οὐκ ἀνάγεται.

Δείξας τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ τοὺς τὸ ἐπὶ μέρους συνάγοντας δύο συλλογισμούς ἀναγομένους εἰς τὸ τρίτον σγῆμα λέγει πάλιν περὶ τῶν ἐν τῷ τρίτῷ 25 σγήματι, καὶ τοὺς μὲν πέντε τῶν ἐν τούτῳ τῷ σγήματι φησί τε καὶ δείκνυ-35 σιν είς τὸ πρῶτον ἀναγομένους σχήμα (καὶ γὰρ καὶ ἐδείχθησαν ὄντες

¹ post γὰρ prius add. καὶ a 2 $\bar{\beta}$ $\bar{\alpha}$ scripsi (cf. p. 392, 31): $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$ aB 5 oi μέν Ar. τῷ om. a 11 τῷ om. a 19 τῷ om. a 20 πρῶτον a καταφατιχοῦ a 24 τῷ om. a 27 ἐχ χαθόλου om. a 29 μέρους om. a εἶς add. συλλογισμῶν Ar. 30.~31 ἀναλύεται Ar. 33 τῷ om. a 30 ante

συλλογιστικοί τοῦτον τὸν τρόπον), τὸν δὲ ἕκτον μηκέτι, δι' ἢν εἰρήκαμεν 133r αἰτίαν. πρῶτον δὲ ἀνάγει τὸν ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν. ἐπεὶ γὰρ αί καταφατικαί αξ καθόλου άντιστρέφουσι πρός τὰς ἐπὶ μέρους, κατηγορουμένων 30 τοῦ τε Α καὶ τοῦ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ (ἄν) ἀντιστρέφωμεν τὴν Β Γ, ἔσται 5 τὸ Γ τινὶ τῷ B· ἔχειτο δὲ χαὶ τὸ A παντὶ τῷ Γ · γίνεται ἐν πρώτῳ σγήματι τὸ Α τινὶ τῷ Β, δ ἦν δειχνύμενον καὶ διὰ τῆς ἐκκειμένης συζυγίας τῆς ἐν τρίτφ σγήματι. τὸ δὲ οὐκοῦν ἐπεὶ ἀντιστρέφει τὸ Γ πρός έκάτερον ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἐπεὶ ἀμφότεραι αἱ προτάσεις οὖσαι καθόλου καταφατικαί άντιστρέφουσι, δυνησόμεθα, ην αν θελήσωμεν αὐτῶν άντι- 35 10 στρέψαι, αναγαγεῖν τὸν συλλογισμὸν ἐπὶ τὸ πρῶτον σχῆμα'. εἶτα ἑξῆς ανάγει τὸν ἐχ χαθόλου χαταφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικής της ελάττονος εν τρίτω σγήματι αντιστρέψας πάλιν την επί μέρους καταφατικήν. τρίτον ἀνάγει τὸν ἐκ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς μείζονος, δι' ἀντιστροφῆς μὲν καὶ τοῦτον 40 15 τῆς ἐπὶ μέρους καταφατικῆς προτάσεως, ἐπειδὴ οὲ ἦν οὖτος διὰ δύο ἀντιστροφῶν δειχνόμενος (χαὶ γὰρ τὸ συμπέρασμα ἀντεστρέφετο αὐτοῦ πρὸς τῆ έπὶ μέρους προτάσει· οῦτως γὰρ ἐδείχνυτο τὸ προχείμενον), φησίν, ὅτι πρῶτον καὶ μείζονα δρον ληπτέον τὸν Β. ἐπεὶ γὰρ ἡ ΒΓ πρότασίς ἐστι καθόλου, δεῖ δὲ ἐν πρώτφ σχήματι τὴν μείζονα καθόλου εἶναι, φησὶ δεῖν 20 ταύτην [την] μείζονα ποιείν πρότασιν καὶ την ΑΓ ἐπὶ μέρους οὖσαν καταφα- 45 τικήν ἐλάττονα· ης ἀντιστραφείσης ἔσται τὸ B παντὶ τῷ Γ , τὸ Γ τινὶ τῷ A, καὶ συναγθήσεται | τὸ Β τινὶ τῷ Α συμπέρασμα, δ ἀντιστρέψαντες οὕτως 133ν εξομεν το προκείμενον δεδειγμένον συμπέρασμα, δ ήν καὶ διὰ τῆς προκειμένης τοῦ τρίτου σγήματος συζυγίας δεδειγμένον. ἐπὶ τούτοις τέταρτον ἀνα-25 λύει στερητικόν ἐπὶ μέρους συνάγοντα τὸν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος τῆς Α Γ καὶ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος τῆς Β Γ· ἀντιστραφείσης γάρ τῆς καταφατικῆς τὸ πρῶτον γίνεται σχῆμα καὶ ταὐτὸν συμπέρασμα, πέμπτον αναλύει τὸν ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος τῆς ΑΓ καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος τῆς ΒΓ, ὁμοίως καὶ 5 30 τοῦτον τῆ τῆς καταφατικῆς ἀντιστροφῆ.

p. 51a18 'Εὰν δὲ ἐν μέρει ληφθῆ τὸ στερητικόν.

Ένταῦθα λέγει περὶ τοῦ ἔκτου, ἐν ῷ τὸ ἀποφατικὸν ἐπὶ μέρους ἐστίν. οὕ φησι δὲ τοῦτον εἰς τὸ πρῶτον ἀναλυθήσεσθαι καὶ ἀναχθήσεσθαι σχῆμα, ὅτι ἡ μὲν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴ οὐκ ἀντιστρέφει, ἐἀν δὲ ἡ καθόλου κατα35 φατικὴ ἀντιστραφῆ, αί δύο ἐπὶ μέρους ἔσονται προτάσεις, δι' ἀντιστροφῆς 10 δὲ ἡ ἀνάλυσις.

¹ τὸν (ante δὲ) B: τὸ a 3 κατηγορουμένων a: κἄν τηρουμένων B 4 τοῦ $\bar{\gamma}$ seripsi: τὸ $\bar{\gamma}$ aB ἄν addidi: εἰ a ἀντιστρέφωμεν B: ἀντιστρέψομεν a 7 ἐπεὶ ἀντιστρέψει aB: ἀντιστρέψει Ar. 9. 10 post ἀντιστρέψαι add. καὶ a 19 φασὶ a 20 τὴν prius add. B: om. a $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$ a 21 τινὶ B: παντὶ a 26 καὶ καθόλου . . . τῆς $\bar{\alpha}$ $\bar{\gamma}$ (29) om. a 31 ἐπὶ μέρους a

p. 51a22 Φανερόν δέ καὶ ὅτι πρὸς τὸ ἀναλύειν εἰς ἄλληλα τὰ 183v σγήματα ή πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρφ πρότασις ἀντέστραπται.

Είς άλληλα λέγει νῦν ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τρίτου· καὶ γάρ οἱ ἐν τῷ πρώτφ εἰς τοὺς ἐν τρίτφ καὶ οἱ ἐν τῷ τρίτφ εἰς τοὺς ἐν πρώτφ 5 διὰ τῆς ἐλάττονος καταφατικῆς οὕσης ἀντιστρεφομένης γίνονται. οὐκ εἶχε 15 δὲ οῦτως ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου· οἱ γάρ ἐν ἐκείνοις εἰς ἀλλήλους ἀνήγοντο τῆς μείζονος ἀντιστρεφομένης τῆς καθόλου ἀποφατικῆς.

p. 51 a 26 Των δ' έν τῷ μέσφ σχήματι ἄτερος μὲν ἀναλύεται, ἄτερος δ' οὐκ ἀναλύεται εἰς τὸ τρίτον.

Τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν διχῶς μὲν ἐν δευτέρφ σχήματι δείκνυται, 20 τριγῶς δὲ ἐν τρίτφ. δείχνυσιν οὖν καὶ ἐπὶ τούτων τῶν σχημάτων, πῶς τούς ταύτον έγοντας συμπέρασμα συλλογισμούς, εί μέν είεν έν δευτέρφ σχήματι ήρωτημένοι, ἀνάξομεν εἰς τὸ τρίτον, εἰ δ' ἐν τρίτω, εἰς τὸ δεύτερον, επειδή περί της εν τοῦ πρώτου είς ταῦτα τὰ σχήματα καὶ τούτων 15 εἰς τὸ πρῶτον ἀναγωγῆς εἶπεν. λέγει δέ, ὅτι τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι δύο ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συναγόντων τὸν μὲν ἕτερον ἀναλύομεν εἰς τὸ 25 τρίτον σχήμα, τὸν δὲ ἔτερον ού. τὸν μὲν γὰρ ἐχ χαθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος καὶ ἐπὶ μέρους καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἀναλύσομεν ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις ἀντιστρέφοντες· καὶ γὰρ ἡ καθόλου ἀποφατική ἀντιστρέφει 20 αύτη καὶ ή ἐπὶ μέρους καταφατική όμοίως, ὅστε, εἰ κεῖται τὸ Λ τῷ μὲν Β οὐδενὶ τῷ δὲ Γ τινί, ἔσται 'τὸ Β τῷ Α οὐδενί, τὸ Γ τῷ Α τινί' ἐν τρίτῳ 30 σγήματι συζυγία επὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγουσα. ὁ δὲ ἔτερος ὁ τὴν μείζονα έγων καθόλου καταφατικήν την δε ελάττονα επί μέρους αποφατιχήν, ώσπερ οὐδε είς τὸ πρῶτον ἀνελύετο σγήμα, οὕτως οὐδε είς τὸ 25 τρίτον. δεῖ μὲν γὰρ ἀμφοτέρας ἀντιστραφῆναι, εἰ μέλλοι τις ἀναλύειν εἰς τὸ τρίτον σχήμα συλλογισμόν ήρωτημένον ἐν δευτέρω σχήματι, τῶν δὲ 35 κειμένων προτάσεων ή μεν επί μέρους αποφατική οὐδ' δλως αντιστρέφει, ή δὲ καθόλου καταφατική ἀντιστραφεῖσα ἐπὶ μέρους γίνεται. αὐτὸς δὲ ταγέως εἶπεν τὴν αἰτίαν οὐδετέρα γὰρ τῶν προτάσεων ἐκ τῆς ἀντι-30 στροφής χαθόλου. δεῖ μέν γάρ, εἰ μέλλοι συλλογισμός ἔσεσθαι, χαθόλου τινὰ πρότασιν εἶναι, οὐ γίνεται δὲ καθόλου πρότασις ἀντιστραφείσης τῆς καθόλου καταφατικῆς, ἢν μόνην οἶόν τε ἀντιστρέψαι. καίτοι οὐο' εἰ 40 αΰτη χαθόλου ἀντιστρέφει, ἤδη ἐδύνατο ἡ ἀνάλυσις γενέσθαι εἰς τὸ τρίτον σχήμα ἐχ τούτου ⟨τῷ⟩ δεῖν μὲν ἀμφοτέρας ἀντιστραφῆναι μὴ ἀντιστρέφειν 35 δὲ τὴν έτέραν.

² ἄχρφ om. a ἀντιστρεπτέα a et Ar. 3 τοῦ alterum om. a 6 οί B: χαὶ a 13 τὸν γ΄ a τὸν β΄ a 15 τὸν α΄ a τῶν om. a 19 ἀντιστρέψαντες a 20 αὐτῆ scripsi: αὐτῆ B: ἑαυτῆ a ἡ superscr. B 21 post οὐδενὶ alterum add. τὸ α τῷ γ̄ οὐδενὶ a 33 αὕτη scripsi: αὐτὴ aB 34 τούτου τῷ scripsi: τούτου B: τοῦ a

p. 51°34 Καὶ οἱ ἐκ τρίτου δὲ σχήματος ἀναλυθήσονται εἰς τὸ 133° μέσον, ὅταν ἢ καθόλου τὸ στερητικόν.

Τριῶν ὄντων ἐν τρίτφ σχήματι τῶν τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνα- 45 γόντων, δύο μέν, οδ έκ καθόλου ἀποφατικής τής μείζονος καὶ έκ καθόλου 5 καταφατικής τής | ελάττονος ή επὶ μέρους, ένδς δέ, δς ήν εκ καθόλου 134r μὲν καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους δὲ ἀποφατικῆς τῆς μείζονος, τῶν δὴ τριῶν τούτων τοὺς μὲν δύο φησίν εἰς τὸ μέσον ἀναλύεσθαι σγῆμα τοὺς ἔγοντας τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἀντιστραφεισῶν ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων. ἄν γὰρ η κείμενον τὸ Α τῷ Γ οὐδενί, τὸ Β τῷ Γ ἢ παντὶ ἢ τινί, 5 10 αντιστραφεισῶν αμφοτέρων γίνεται 'τὸ Γ τῷ A οὐδενί, τὸ Γ τῷ B τινί' ἐν δευτέρω σχήματι συζυγία ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν συνάγουσα. τὸν δὲ τρίτον τὸν τὴν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν ἔγοντα φησίν οὐδ' αὐτὸν ἀναχθήσεσθαι εἰς τὸ δεύτερον, ώσπερ οὐδὲ ὁ ἐν δευτέρω ἐκ τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς εἰς τὸ τρίτον ἀνήγετο. καὶ ἡ αὐτὴ αἰτία· δεῖ μὲν γὰρ ἀμφοτέρας ἀντιστρα-15 φῆναι, τούτων δὲ ἡ μὲν οὐδ' ὅλως ἀντιστρέφει, ἡ δὲ ἀντιστραφεῖσα ἐπὶ 10 μέρους γίνεται· μη ούσης δὲ καθόλου προτάσεως ἀδύνατον συλλογισμὸν γενέσθαι. ἀμφότερα δὲ ἔδειξέ σοι, ὅτι οὖτοι οἱ συλλογισμοὶ οἱ τὴν ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν ἔχοντες οὐκ ἀναλύονται εἰς ἄλλο σχῆμα, ἐπὶ μὲν τοῦ έν δευτέρω σχήματι αἰτιασάμενος τὸ τὴν καθόλου καταφατικήν, εἰ ἀντιστρα-20 φείη, ἐπὶ μέρους γίνεσθαι, ἢς ἐπὶ μέρους γενομένης καὶ ἀντιστρεφομένης 15 της έτέρας και μη άντιστρεφομένης άσυλλόγιστος ή συζυγία τῷ ἀμφοτέρας έπὶ μέρους γίνεσθαι, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐν τρίτω, ὅτι μὴ οἰόν τε τὴν ἐπὶ μέρους ἀποφατικήν ἀντιστρέψαι, ἃ ἀμφότερα αἴτια καθ' ἐκάτερον τῶν συλλογισμῶν έστι τοῦ μη δύνασθαι αὐτοὺς εἰς θάτερον ἀναχθηναι σχημα. ὅτι δὲ οὐδ' 25 εἰς τὸ πρῶτον ἀνάγονται σχῆμα οὖτοι, ἔδειξέ τε ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ὑπέμνησε δε ήμας, και ότι των άλλων, και των έν δευτέρω σχήματι και των 20 έν τρίτω, συλλογισμών αναλυομένων είς το πρώτον σχήμα δι' αντιστροφών καὶ τὴν πίστιν τοῦ συνάγειν παρ' ἐκείνου λαμβανόντων οὖτοι μόνοι οἱ δύο διά μὲν ἀντιστροφῶν οὐκ ἀνήγοντο εἰς τὸ πρῶτον σχημα, ἐδείκνυντο δὲ 30 συνάγοντες διὰ μόνης τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς.

p. 51 b 5 Διαφέρει δέ τι έν τῷ κατασκευάζειν ἢ ἀνασκευάζειν τὸ ὑπολαμβάνειν ταὐτὸν ἢ ἕτερον σημαίνειν τὸ μὴ εἶναι τόδε καὶ 25 εἶναι μὴ τοῦτο.

Πρός τὸ συλλογίζεσθαι καὶ κατασκευάζειν τι ἢ ἀνασκευάζειν τι δύνα-35 σθαι διὰ συλλογισμοῦ διαφέρειν φησὶ τὸ εἰδέναι διακρίνειν καὶ χωρίζειν τὰς

¹ post ἐχ add. τοῦ a et Ar. εἰς B: εἰ a 2 τὸ a et Ar.: ἢ B 5 δς om. a 7 δὴ B: δὲ a ἀναλύεσθαι εἰς τὸ μέσον a 10 post ἀντιστραφεισῶν add. μὲν a 12 οδδ' αὐτὸν ἀναχθήσεσθαι B: οὐ δυνατὸν ἀνασχέσθαι a 19 [τὴν χα]θόλ[ου καταφα]τικ[ἡν] unc. incl. evan. B 25 οὕτος a 26 post ἐν add. τῷ a 27 ἀναλυσμένου a ἀντιστροφῆς a 32 ante ταὐτὸν add. ἢ Ar. et Alex. ipse p. 411, 3 33 τόδε aB (corr. n): τοδὶ Ar. (cf. p. 397, 15) 34 τι alterum om. a

προτάσεις τὰς ἀποφατιχὸν μεν εγούσας τὸ σγῆμα ούσας δε χαταφάσεις ἀπὸ 1841 τῶν ἀποφάσεων (λέγει δὲ περὶ προτάσεων, ᾶς Θεόφραστος κατὰ μετάθεσιν λέγει· εἴρηκε δὲ καὶ αὐτὸς περὶ τούτων ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας δεικνύς, 30 ότι οὔχ εἰσι χαταφάσεων ἀποφάσεις) ήτοι διὰ τὸ οὕτως ἄν πολλάχις χαὶ 5 τὰ συλλογιστικὰ καὶ δεικτικά τινος ἀσυλλόγιστα ὑπολαμβάνειν ὡς ἐκ δύο αποφατικών συγκείμενα ή, ως έν πρώπφ σχήματι ή τρίτφ, την έλαττονα πρότασιν ἀποφατικήν ἔγοντα. τὸν γὰρ λόγον τὸν λέγοντα ὁ λίθος ἐστὶν οὐκ ἔμψυγον, πᾶν τὸ οὐκ ἔμψυγον ἀναίσθητον ἢ ὅ τι ἄν ἀληθὲς ἦ κατ' αὐτοῦ κατηγορήσαι' συλλογιστικόν όντα διὰ τὸ μὴ εἶναι ἀπόφασιν τὴν 'ὁ λίθος 10 εστίν ούχ ἔψψυχον' ἀσυλλόγιστόν τις ὑπολήψεται, ἄν ὡς ἀποφάσεως αὐτῆς άχούση. ἀσυλλόγιστος γάρ συμπλοχή ή λέγουσα, ὅτι ὁ λίθος οὐχ ἔστιν έμψυγον, έπειτα τοῦ ἐμψύγου τι καθόλου κατηγορούμενον έγει γὰρ ἀπο- 35 φατικήν την ελάττονα εν πρώτω σχήματι. έτι οὐδε δ μέσος ζόλ αὐτὸς εν άμφοτέραις ταῖς συμπλοχαῖς. χαθόλου δὲ ἐδήλωσε, περὶ ὧν ποιείται τὸν 15 λόγον, εἰπὼν τὸ μὴ εἶναι τόδε καὶ εἶναι μὴ τοῦτο· περὶ ὧν καὶ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας φθάνει εἰρηκέναι, ὡς ἔφην, δι' ὧν ἔδειξεν, ὅτι μόνῳ τῷ ΄ έστι' τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου συνταττομένου ἀπόφασις γίνεται, ἐν αἶς προτά- 40 σεσι μὴ τρόπος προσχατηγορεῖται ὑπάρξεως, εἰ δὲ μὴ τῷ 'ἔστι' εἴη συντεταγμένον ἄλλφ δέ τινι τῶν πρὸ τοῦ 'ἔστι' κειμένων, οδκ ἀπόφασις ἀλλὰ 20 κατάφασις γίνεται. περὶ τούτων δὴ καὶ νῦν διαστέλλει καὶ δείκνυσιν, ὅτι μή ταὐτὸν σημαίνει τὸ μή εἶναι λευχὸν τῷ εἶναι μή λευχὸν οὐὸέ ἐστιν ἀπόφασις τοῦ 'ἔστι λευχόν' τὸ 'ἔστιν οὸ λευχόν' ἀλλὰ τὸ 'οὸκ ἔστι λευχόν'. τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἐπεὶ φαντασίαν ἀποστέλλουσιν ὡς οὖσαι αἱ τοιαῦται αἱ αὐταὶ 45 ταῖς ἀποφάσεσιν· ὡς γὰρ ἀδύνατον Σωκράτη ἄμα ἀγαθὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι 25 ἀγαθόν, ούτω καὶ εἶναι ἀγαθὸν καὶ εἶναι μὴ ἀγαθόν. δείκνυσιν οὖν, ὅτι μήτε ταύτὸν ἀλλήλαις αἱ οὕτως λαμβα νόμεναι προτάσεις σημαίνουσι μήτε 134v εἰσὶν ἀποφάσεις. ἡ δὲ δεῖξις δι' ἀναλογίας, ἥτις ἐστὶ δεῖξις ὑποθετικὴ καὶ αὐτή. ἡ δὲ ἀναλογία τοιαύτη· λαβὼν ὁμοίως ἔχειν πρὸς ἀλλήλας τὴν ἔστι λευχὸν πρὸς τὴν ἔστιν οὐ λευχὸν χαὶ τὴν δύναται βαδίζειν πρὸς τὴν 30 δύναται μή βαδίζειν καὶ τὴν ἐπίσταται τὸ ἀγαθὸν πρὸς τὴν ἐπί- 5 σταται τὸ οὐκ ἀγαθόν. ὡς γὰρ ἔχει πρὸς τὴν 'ἔστι λευκόν' ἡ λέγουσα 'ἔστιν οὐ λευχόν', οὕτως ἔχει πρὸς μὲν τὴν 'δύναται βαδίζειν' ἡ λέγουσα 'δόναται μή βαδίζειν', πρὸς δὲ τὴν 'ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν' ή 'ἐπίσταται τὸ μὴ ἀγαθόν'. ἔδειξε δέ, ὅτι ὁμοίως ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας, διὰ τοῦ λαβεῖν, 35 δτι τῷ μὲν 'ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν' ἴσον ἐστὶ τὸ ἔστιν ἐπιστάμενος τὸ ἀγαθόν (ἐμπεριέγεται γὰρ τὸ 'ἔστι' τιῷ 'ἐπίσταται') τιῷ δὲ 'δύναται βαδίζειν' 10

³ Περὶ ἑρμηνείας] c. 10 4 η τοι a 5 υπολαμβάνειν ἀσυλλόγιστα a 6 τρίτον a 7 γὰρ οm. a 8 η ὅτι ἄν . . . οὐχ ἔστιν ἕμψυχον (12) om. a 13 δ alterum add. a: om. B 15 τοῦτο B: τόδε a (cf. p. 396,33) 17 συντασσομένου a 18 προσχατηγορηται B 19 τῶν . . . χειμένων a: τῷ . . . χειμένου B 20 δη B: δὲ a διαστέλλεται a 22 λευχὸν (post οὐ) evan. B 24 εἴναι μη a 26 μη (ante ταὐτὸν) a οὕτω a post λαμβανόμεναι add. αἱ a 28 αὐτη scripsi: αὕτη aB λαβών] cf. p. 398,15 32 την a: τὸ B 33 post δὲ add. χαὶ a 34 μη B: οὐχ a δὲ om. a 35. 36 τάγαθόν a

τὸ ἔστι δυνάμενος βαδίζειν. ὡς οὖν ἐν τοῖς 'ἔστιν ἐπιστάμενος τάγαθόν' 134 ν καὶ 'ἔστιν ἐπιστάμενος τὸ μὴ ἀγαθόν' καὶ 'ἔστι δυνάμενος βαδίζειν' καὶ ἔστι δυνάμενος μη βαδίζειν (ἐν πάσαις γὰρ ταῖς ἀντιθέσεσι τὸ 'ἔστιν' προτέτακται), ούτως έχει καὶ ἐπὶ τῆς 'ἔστι λευκόν' καὶ 'ἔστιν οὐ λευκόν' καὶ 5 γάρ ἐν ταύτη προτέτακται τὸ 'ἔστιν' ἐν ἀμφοτέραις. ὁμοίως ἄρα ἔγουσι πρὸς άλλήλας κατά την τοῦ 'ἔστιν' θέσιν τε καὶ τάξιν. άλλὰ μην οὐκ ἔστιν ἐν ταῖς 'δύναται βαδίζειν, δύναται μὴ βαδίζειν' καὶ 'ἐπίσταται τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐπίσταται τὸ μὴ ἀγαθόν' ἀντιφατικὴ ἀντίθεσις. οὕτε γὰρ τοῦ 'δύναται βαδίζειν' ἀπόφασις τὸ 'δύναται μὴ βαδίζειν' οὔτε τοῦ 'ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν' 10 (τὸ) 'ἐπίσταται τὸ μὴ ἀγαθόν' ἀπόφασις. οδ σημεῖον, ὅτι αδται μὲν ἄμα 15 άληθεῖς εἰσιν, ἥ τε 'δύναται βαδίζειν' καὶ ἡ 'δύναται μὴ βαδίζειν' τοιοῦτον γάρ τὸ [μή] δυνατόν· όμοίως καὶ ή 'ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν' τῆ 'ἐπίσταται τὸ μή ἀγαθόν', εί γε ή αὐτή ἐπιστήμη τῶν ἐναντίων. τὰς δὲ ἀποφάσεις άδύνατόν έστι ταῖς καταφάσεσι συναληθεύεσθαι. οὐδ' ἄρα τῆς 'ἔστι λευκόν' 15 ἀπόφασίς ἐστι τὸ 'ἔστιν οὐ λευκόν'. τὸ μὲν ὡς ἐπ' ἐκείνων οὕτως ἕξειν καὶ ἐπὶ τούτων τὴν δοκοῦσαν ἀντικεῖσθαι, εἰ ὁμοίως ἔγουσι πρὸς ἀλλήλας, 20 δι' ύποθέσεως λαβών δείξας τε, ὅτι ὁμοίως ἔγουσι πρὸς ἀλλήλας διὰ τοῦ έν πάσαις αδταῖς τὸ 'ἔστιν' όμοίως τετάγθαι, ἐν αῖς δὲ τὸ 'ἔστι' όμοίως τέτακται, ταύτας όμοίως πρὸς άλλήλας έγειν, καὶ ἐπενεγκών δυνάμει τὸ 'πᾶσαι 20 ἄρα αὖται όμοίως ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας', δείξας δὲ καὶ τὸ μὴ εἶναι ἀποφάσεις μήτε την 'δύναται μη βαδίζειν' της 'δύναται βαδίζειν' μήτε την ΄ ἐπίσταται τὸ μὴ ἀγαθόν' τῆς 'ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν' διὰ τοῦ ταύτας μὲν αμα άληθεῖς εἶναι ταῖς καταφάσεσι, τὰς δὲ ἀντικειμένας μηκέτι (ἀσαφής 25 δὲ ἡ λέξις ἐστίν, ὅτι δείξας ἐν τῷ δύνασθαι βαδίζειν καὶ ἐπίστασθαι τὸ 25 ἀγαθὸν ἐμπεριεγόμενον δυνάμει τὸ 'ἔστιν' έξῆς προσέλαβεν ώστε καὶ τὰ άντιχείμενα, ώς χάλλιον ζόν γε ταῦτα ζτὰ ἀντιχείμενα λαβεῖν, περὶ ὧν λέγειν αὐτῷ προέχειτο, ἢ τὰ συναληθευόμενα, ἃ οὐκ ὄντα ἀντικείμενα φαντασίαν άντικειμένων παρέχει. ἦν δὲ ταῦτα τό τε 'δύναται μὴ βαδίζειν' 30 καὶ τὸ 'ἐπίσταται τὸ μὴ ἀγαθόν'), παραλιπών δὴ καὶ τὸ δεῖξαι εὐθέως, 30 ὅτι καὶ τούτων έκατερον τὸ μὲν 'δύναται μὴ βαδίζειν' ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἔστι δυνάμενος μη βαδίζειν', τὸ δὲ 'ἐπίσταται τὸ μη ἀγαθόν' τῷ 'ἔστιν ἐπιστάμενος τὸ μὴ ἀγαθόν', οἶς ὅμοιόν ἐστι τὸ 'ἔστιν οὸ λευχόν', πρῶτον ἔλαβεν αὐτῶν τὰς χυρίως ἀποφάσεις τὰς οὐ δύναται βαδίζειν χαὶ 'οὐχ ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν', καὶ ἔδειξεν, ὅτι καὶ ἡ 'οὐ δύναται βαδίζειν' ἴση ἐστὶ τῆ οὐκ 35 35 έστι δυνάμενος βαδίζειν, δμοίως καὶ ή 'οὐκ ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν' τῆ 'οδα έστιν επιστάμενος το άγαθον', ην οδαέτι παρέθετο ως δεδειχώς αδτήν έν τῶ εἰπεῖν περὶ τῆς 'οὐ δύναται βαδίζειν', βουληθεὶς πάσας τὰς ἀντιχεῖσθαι δοχούσας δεῖξαι, πῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας, καὶ ὅτι ὁμοίως συναληθεύουσι.

¹ ώς οδν...μή βαδίζειν (3) om. a 5 προστέτανται a 7 ταῖς Β: τῆ a om. a 10 τὸ prius add. a: om. B

¹⁵ ἐστι om. a 16 τῶν δοχουσῶν a 22 μὲν om. a 26 post ὡς add. οὐ a

²² μεν om. a 26 post ως add. ου 29 παραλειπών (sic) a 33 αὐτὸς a

^{3. 4} προτέτακται seripsi: προστέτακται aB
δύναται μὴ βαδίζειν . . . μὴ βαδίζειν (9)
12 μὴ Β: om. a τῆ Β: καὶ ἡ a
19 καὶ ἐπενεγκὼν . . . ἀλλήλας (20) om. a
ὄν et τὰ addidi 27 προσέκειτο a
34 καὶ alterum om. a

μνημονεύσας δε της χυρίως αποφάσεως και δείξας, η ίσον δύναται, μετά 134 ν ταῦτα παρέθετο καί, περί ής προέκειτο λέγειν αὐτῷ, τῆς δοκούσης καὶ αὐτῆς 40 άντιχεῖσθαι, εἰπών καὶ ἔστι δυνάμενος βαδίζειν καὶ μὴ βαδίζειν, ίσον λέγων τῷ καὶ αὐται ἴσον δύνανται καὶ ταὐτὸν σημαίνουσιν, ἢ τε 'ἔστι 5 δυνάμενος βαδίζειν' (τῆ 'δύναται βαδίζειν' καὶ ἡ 'ἔστι δυνάμενος μὴ βαδίζειν) τῆ 'δύναται μὴ βαδίζειν'. οὐ μὴν ἀργῶς οὐδὲ ἀγρήστως ἐμνημόνευσε και της αποφάσεως, αλλ' ύπερ του δείξαι, έτι και αυται, η τε 'ου δύναται βαδίζειν' καὶ ή 'οὐκ ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν' ὅμοιαί εἰσι τῆ 'οὐκ ἔστι λευ- 45 κόν' ώς γὰρ ἐν τῷ 'οὐκ ἔστι λευκόν' τῷ 'ἔστι' συντέτακται τὸ ἀπο-10 φατικόν πρό αὐτοῦ κείμενον, οὕτως καὶ ἐν ταῖς 'οὐ δύναται βαδίζειν' καὶ 'οὐκ ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν'. | ὥστ', ἄν ὧσιν ἀποφάσεις αὅται, ἡ μὲν 135r τοῦ 'δύναται βαδίζειν' ή δὲ τοῦ 'ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν', ἀπόφασις ἔσται καὶ ή 'οὐκ ἔστι λευκόν' τῆς 'ἔστι λευκόν' όμοίως ἐκείναις ἔγουσα, ἀλλ' οὐγ ἡ 'ἔστιν οὸ λευχόν'. εἰπὼν δὲ τὸ γὰρ ἐπίσταται τὸ ἀγαθὸν τοῦ ἔστιν 15 ἐπιστάμενος τὸ ἀγαθὸν οὐδὲν διαφέρει, οὐδὲ τὸ δύναται βαδίζειν τοῦ ἔστι δυνάμενος βαδίζειν, εἶτα ἐν μέσφ παραθέμενος τὸ ὅτι ὅ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτοις ἀποφατικῶς ὁμοίως τὸ 'ἔστι' περιέγεται δυνάμει (τὸ γὰρ 'οὐ δύναται βαδίζειν' ἴσον ἐστὶ τῷ 'οὐκ ἔστι δυνάμενος βαδίζειν') ἐπὶ τὴν ἐτέραν πρότασιν τοῦ δύνασθαι μετῆλθε τὴν ἐν τῆ ἀνα-20 λογία εἰλημμένην, ήτις ἦν 'δύναται μὴ βαδίζειν', καὶ δείκνυσιν, ὅτι καὶ ἐν ταύτη τὸ 'ἔστι' περιέχεται καὶ ἔστιν ἴσον τὸ 'δύναται μὴ βαδίζειν' τῷ 'ἔστι 10 δυνάμενος μη βαδίζειν ο αὐτός'. οὕτως εἶπεν η μη βαδίζειν γωρὶς τοῦ 'δύναται'. τοῦτο δὴ ἴσον καὶ αὐτό ἐστι τῷ 'ἔστι δυνάμενος μὴ βαδίζειν'. ούτως γὰρ ὅμοιον ὂν δειγθήσεται τῷ 'ἔστιν οὐ λευχόν'. δ δείξας ἐπιφέρει 25 τὸ ταῦτά γε δὴ ἄμα ὑπάργει τῷ αὐτῷ ἴσον λέγων τῷ 'ἀλλὰ μὴν ταῦτά γε ἄμα ὑπάργειν οἶά τε τῷ αὐτῷ, τό τε ὀύνασθαι βαὸίζειν καὶ τὸ δύνασθαι μή βαδίζειν καὶ πάλιν τὸ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐπίστασθαι 15 τὸ μὴ ἀγαθόν'. καὶ τοῦ γε ἄμα ὑπάρχειν αὐτὰ τὴν αἰτίαν παρέθετο εἰπών ό γὰρ αὐτὸς δύναται βαδίζειν καὶ μὴ βαδίζειν, καὶ ὁ ἐπιστήμων 30 τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ἐστιν. πιστωσάμενος δὲ τὴν πρότασιν (τὴν) ταῦτά γε ἄμα ὑπάρξει τῷ αὐτῷ προσλαμβάνει αὐτῆ ἑτέραν πρότασιν την η φάσις δε και απόφασις ούχ υπάρχουσιν αι αντικείμεναι άμα τῷ αὐτῷ· ἐξ ὧν ἐν δευτέρω σγήματι συνάγεται τὸ τὰς 20 προειρημένας προτάσεις μή αντικεῖσθαι αλλήλαις ώς φάσιν καὶ απόφασιν. 35 δ συμπέρασμα μηχέτι προσθείς ώς γνώριμον μέτεισιν ἐπὶ τὸ προχείμενον καὶ δείκνυσιν, ὅτι μὴ ταὐτὸν σημαίνει τό τε 'οὐκ ἔστι λευκόν' καὶ τὸ 'ἔστιν

³ οδ βαδίζειν η μη βαδίζειν Ar. (cf. vs. 22) 5. 6 unc. incl. addidi 6 τη Β: καὶ η α άχρηστως οδδὲ ἀργῶς α 9 τῷ Β: τὸ α 13 η alterum om. α 14 τοῦ (in ras.?) Β: η α et Ar. (cf. vs. 16) 16 τοῦ aB: η Ar. 17 ἀποφατικῶς scripsi: ἀποφατικῶν aB 25 γε om. Ar. δη Β: δὲ α: om. Ar. et Al. vs. 31 ὑπάρξει Ar. et Al. vs. 31 26 τε prius om. α δύνασθαι scripsi: δύναται aB 27 δύναται α ἐπίσταται (post τὸ) α 28 την αἰτίαν scripsi: τῆς αἰτίας aB 29 post δύναται add. καὶ Ar. καὶ ὁ aB (pr. n): καὶ Ar. 31 τὴν α: om. B δὲ ἄμα ὑπάρχει (ut vs. 25) α 32 η om. Ar. δη α ante αἱ add. ἄμα α 33 τὸ B: δ α

οὐ λευχόν', οὐδ' ἐστὶν ἀπόφασις ὅλως τὸ 'ἔστιν οὐ λευχόν', καὶ λέγει ὡς 135r οὖν οὐ ταὐτόν ἐστι τὸ μὴ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθόν (ἐδείχθη γὰρ τὸ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθὸν 25 συναληθευόμενον τῆ καταφάσει τῆ ἐπίστασθαι λεγούση τὸ ἀγαθόν οὐκέτι 5 δὲ συναληθεύειν οἶόν τε τῆ καταφάσει τὴν 'οὐκ ἐπίσταται τὸ ἀγαθόν'), ούτως οὐδὲ εἶναι μὴ ἀγαθὸν ταὐτὸν καὶ μὴ εἶναι ἀγαθὸν ἢ εἶναι μή λευχόν χαὶ μή εἶναι λευχόν. ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων τῶν όμοίων καὶ ἀνάλογον ἐχόντων πρὸς ἄλληλα· καθόλου γάρ οὐ ταὐτόν ἐστι τὸ μὴ εἶναι τόδε τῷ εἶναι μὴ τῷδε. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνάλογον ἄν θά-30 10 τερα ή έτερα, καὶ τὰ έτερα. ἀνάλογον δ' ὄντων τοῦ τ' ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθὸν καὶ μὴ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν καὶ τοῦ εἶναι λευκὸν καὶ εἶναι μὴ λευκὸν (καὶ μὴ εἶναι λευκὸν) τὸ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθὸν ἄλλο ἐστὶ τοῦ μὴ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθόν. τὸ μὲν γάρ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθὸν τῷ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν συνυπάρχει ἐπὶ 15 τοῦ αὐτοῦ, τὸ δὲ μὴ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν οὐχ οἶόν τε ἀληθὲς εἶναι, ἐφ΄ οδ άληθες τὸ ἐπίστασθαι τάγαθόν. καὶ τὸ εἶναι ἄρα μὴ λευκὸν ἄλλο ἐστὶ 35 τοῦ μὴ εἶναι λευκόν.

p. 51625 Οδδε το είναι μη ίσον και μη είναι ίσον· τῷ μεν γάρ ύπόκειταί τι.

Δείξας καὶ διὰ τῆς ἀναλογίας τῆς πρὸς τὸ 'δύναται βαδίζειν καὶ δύναται μή βαδίζειν' καὶ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐπίστασθαι τὸ μή ἀγαθὸν μή ου το αυτό το είναι μη άγαθου τῷ μη είναι άγαθου, τῆ ἀποφάσει, και κα- 40 θόλου τὸ εἶναι μὴ τόδε ἕτερον ὂν τοῦ μὴ εἶναι τόδε, νῦν καὶ ἄλλο τι προστίθησι, δι' οδ δείχνοσιν, δτι μή ταὐτά ἐστιν ἀλλήλοις τό τε εἶναι μή τόδε 25 χαὶ τὸ μὴ εἶναι τόδε. τῷ μὲν γὰρ 'ἔστιν οὐ τόδε' ὑπόχειταί τι· ὁ γὰρ λέγων 'έστιν οὐκ ἴσον' εἶναι μέν τι λέγει καὶ κατηγορεῖ τινος τὸ εἶναι, οὐ μὴν ίσον αὐτό φησιν εἶναι. ὁ γὰρ λέγων 'ἔστιν οὐκ ἴσον' τιθείς τι εἶναι τὸ ἴσον 45 αὐτοῦ γωρίζει κατὰ ώρισμένου γάρ τινος ή τοιαύτη κατηγορία καὶ ὑποκειμένου · οὐ γὰρ ἀληθὲς κατὰ τοῦ μηδ' ὅλως ὄντος κατηγορή σαι τὸ 135 ν 30 'έστιν οὐχ ἴσον'. τῷ δὲ 'οὐχ ἔστιν ἴσον' οὐδὲν ὑπόχειται ὡρισμένον, ὅτι καὶ ἐπὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος λέγεσθαι δύναται· τὸ γὰρ 'οὐκ ἔστιν ἴσον' οὐκ έπὶ ὄντων μόνον ἀληθεύεται ἢ ποσῶν, οἶον τῶν ἀνίσων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μὴ όντων πάντων επὶ παντὸς γὰρ μὴ όντος ἀληθες τὸ μὴ εἶναι αὐτὸ ἴσον. διὸ τὸ μὲν ἴσον ἢ οὐκ ἴσον ἐπὶ παντὸς διαιρεῖ τὸ ἀληθές τε καὶ ψεῦδος 5 35 όντος τε όμοίως καὶ μὴ όντος ἀντίφασις γάρ ἐστιν. ἴσον δὲ καὶ ἄνισον, $\vec{\phi}$ δμοιον τὸ 'ἔστιν οὐκ ἴσον', οὐκ ἐπὶ παντὸς διαιρεῖ τό τε ἀληθές τε καὶ τὸ ψεῦδος, ἀλλ' ἐπὶ ὄντων τε καὶ ποσῶν.

¹ ισπερ Ar. 2 ταὐτόν aB (C): ταὐτό Ar. τὸ (post καὶ) om. Ar. 8 ἀναλόγως a 9 post τῷ add. μὴ a τῷδε B: τόδε a 9. 10 θάτερον ἢ a ¹10 τ' om. a 11 καὶ ἐπίστασθαι . . . τὸ ἀγαθὸν om. a 12 καὶ μὴ εἴναι λευκὸν addidi τὸ om. a 18 καὶ τὸ Ar. 32 ἀλ[ηθεύεται ἢ] unc. incl. evan. B ο[ἴον] unc. incl. evan. B 33 post αὐτὸ add. μὴ a 34 διὰ a τὰληθές a 37 τὸ om. a ποσῶν a: ψευδῶν B

p. 51628 "Ετι τὸ ἔστιν οὐ λευχὸν ξύλον καὶ οὐκ ἔστι λευχὸν 135° ξύλον οὐχ ἄμα ὑπάργει.

"Ότι μήτε ταὐτά ἐστι μήτε ταὐτὰ σημαίνει τά τε τὸ ἀποφατικὸν τῷ 10 είναι έγοντα προσκείμενον καὶ τὰ μὴ τούτῳ έγοντα συντεταγμένον αὐτό, s δείχνοσι καὶ ἐκ τοῦ μὴ ἄμα αὐτὰ ἀληθῆ είναι προγειρισάμενος προτάσεις ούτως έγούσας τήν τε έστιν οὐ λευχὸν ξύλον χαὶ τὴν οὐχ έστι λευχὸν ξύλον. ή μεν γὰρ λέγουσα ἔστιν οὐ λευκὸν ξύλον ἀληθής ἐστιν ἐπὶ ξύλου μή λευχοῦ· τίθησι γάρ εἶναι τὸ ξύλον· ή δὲ λέγουσα οὐχ ἔστι 15 ξύλον λευχὸν άληθής εἶναι δύναται χαὶ μὴ ὄντος ξύλου. δείξας δὲ διὰ 10 τούτων, δτι μή ταὐτόν ἐστι τὸ 'ἔστιν οὐ τοῦτο' τῷ 'οὐκ ἔστι τοῦτο', μή ον δε τούτφ ταὐτὸν ὄντι ἀποφατικῷ τὸ 'ἔστιν οὐ τοῦτο' οὐδ' ἀπόφασις ἄν εἴη, ἀπ' αὐτοῦ ἐπιφέρει καὶ δείκνυσιν, ὅτι κατάφασίς ἐστιν πᾶν τὸ οὕτως λεγόμενον, καί φησιν

ρ. 51 ο 32 Εί ο δν κατά παντός ή φάσις η ή ἀπόφασις άληθής, εί 20 μή ἐστιν ἀπόφασις, δῆλον ὡς κατάφασις ἄν πως εἴη.

Τὸ λεγόμενον τοιοῦτον ἄν εἴη· (εἰ) πᾶσα πρότασις καὶ πᾶς λόγος ἀποφαντικός άληθεύεται κατά τινος η ώς κατάφασις ων η ώς απόφασις, άληθεύεται δὲ καὶ τὰ οὕτως λεγόμενα κατά τινων καὶ οὐχ ώς ἀπόφασις, δηλον ώς κατάφασις ἄν εἴη. τὸ δὲ πως προσέθηκεν, ὅτι μὴ ὅμοια ταῦτα 25 20 ταῖς άπλαῖς τε καὶ κυρίως καταφάσεσιν. ἐκεῖναι μὲν γὰρ τιθέασί τι, οἶον ή λέγουσα 'ἔστι λευχόν' καὶ ή λέγουσα 'ἔστιν ἀγαθόν', αὖται δὲ αἱ οὕτως λεγόμεναι αί ἐκ μεταθέσεως τὸ εἶναι κατηγοροῦσαι τῶν ὑποκειμένων καὶ κατὰ τοῦτο καταφάσεις οὖσαι ἀναιροῦσιν αὐτῶν τὸ κατηγορούμενον, δ καὶ ἀποφάσχουσι τρόπον τινά· τοιαῦται γάρ αἱ 'ἔστιν οὐ λευχόν' [εἶναι] καὶ 'ἔστιν οὐκ 30 25 άγαθόν', είναι μὴ τοιούτον τὸ ὑποκείμενον λέγουσαι. δύναται καὶ τοιούτον είναι τὸ εἰ οὖν κατὰ παντὸς ἡ φάσις ἢ ἡ ἀπόφασις εἰ κατὰ πάσης προτάσεως καὶ κατά παντὸς ἀποφαντικοῦ λόγου ἀληθεύεται τὸ ἢ καταφατικὸν αύτον η αποφατικόν είναι, τὰ δ' ούτως λεγόμενα όντες αποφαντικοί λόγοι καὶ προτάσεις ούκ είσιν ἀποφάσεις (ἐδείγθη γὰρ τοῦτο· εἰ γὰρ μὴ τοῦ 35 30 κειμένου, οὐδ' ἄλλου τινός), καταφάσεις ἄν εἶεν. ἐπεὶ οὖν πάσης καταφάσεως ἀπόφασίς ἐστιν, καὶ τῶν οῦτως λεγομένων 'ἔστιν οὐ τοῦτο' ἀποφάσεις έσονται αί λέγουσαι 'οὐκ έστιν οὐ τοῦτο', τῆς μὲν 'ἔστιν οὐ λευκόν' ἡ 'οὐκ έστι λευχόν', τῆς δ' 'έστιν οὐκ ἀγαθόν' ἡ 'οὐκ ἔστιν οὐκ ἀγαθόν', καὶ έπὶ τῶν ἄλλων αί όμοίως ἔγουσαι.

⁴ προχείμενον a 5 post δείχνυσι add. γε a 8 τὸ Β: τι a 11 τοῦτο a: ταὐτὸ Β 14 παντὸς $\hat{\eta}$ aB: παντὸς ένὸς $\hat{\eta}$ Ar. (cf. vs. 26) $\hat{\eta}$ $\hat{\eta}$ B (n): $\hat{\eta}$ a et Ar. (cf. vs. 26) 15 ώς B: $\hat{\eta}$ a 16 εἰ addidi 16. 17 ἀποφατικὸς a 18 καὶ τὰ οὕτως B: οὕτως τὰ a 19 post δῆλον add, οῦν a 20 τε om, a ἐχεῖναι a: ἐχεῖ B 22 αί om, a 24 εἶναι (ex vs. 25 translatum) B: om, a 25 μἢ B: μὲν a 26 ἡ alterum om, a (ut vs. 14) εἰ (ante χατὰ) a: ἢ B 28 αὐτὸ a 29 ἀποφάσεις a: ἀπόφασις B 30 καταφάσεις a: κατάφασις B 31 ἀποφάσεις ex άπόφασις corr. B³ , 32 post μέν add. γάρ a 34 αί om. a

'Αριστοτέλης μέν οὖν τῆς 'Σωκράτης ἐστὶ λευκός' καταφάσεως ἀπό-135ν φασιν λέγει την 'Σωχράτης οὐκ ἔστι λευκός', οὐ την 'Σωχράτης ἐστίν οὐ 40 λευχός. εἰσὶ δέ, οἶς δοχεῖ μηδέπω μηδὲ ἡ οὕτως λαμβανομένη ἀπόφασις είναι. μη γάρ δφείλειν το ἀποφατικόν πρό τοῦ 'ἔστι' μηδὲ πρό τοῦ 5 κατηγορουμένου τίθεσθαι μόνου, άλλ' είναι ἀπόφασιν την τὸ ἀποφατικὸν πρό πάσης τῆς καταφάσεώς τε καὶ προτάσεως ἔχουσαν κείμενον τῆς γάρ 'Σωχράτης ἐστὶ λευχός' ἀπόφασιν είναι την 'οὐχὶ Σωχράτης ἐστὶ λευχός' άλλ' οδ την 'Σωχράτης οδα έστι λευχός'. φασί γάρ διττον είναι τὸ μὴ περιπατεῖν Καλλίαν, ότὲ μὲν ὅλφ τῷ περιπατεῖν Καλλίαν προσ- 45 10 τεθειμένου τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, δ καὶ ἀπόφασιν εἶναι, ότὲ δὲ μόνιο τῷ περιπατεῖν προστεθειμένου, | δ φασιν οδοὲν ἦττον καταφατικὸν εἶναι 1361 λόγον [Καλλίας οὐ περιπατεῖ]. πιστοῦνται δὲ τοῦτο τῷ ἄμα μὲν δύνασθαι ψευδή ποτε είναι τό τε 'Καλλίας περιπατεί' καὶ τὸ 'Καλλίας οὸ περιπατεί, μηδέποτε δὲ τὰ ἀντιχείμενα ἀντιφατιχῶς ἄμα γίνεσθαι ψευδη. 15 μη γάρ όντος Καλλίου οδοὲν ήττον φασι τῆς 'Καλλίας περιπατεῖ' ψευδῆ 5 είναι την Καλλίας οὐ περιπατεί. ἐν ἀμφοτέραις γὰρ αὐταῖς είναι τὸ σημαινόμενον 'έστι τις Καλλίας, τούτω δὲ ύπάρχει ἢ τὸ περιπατεῖν ἢ τὸ μὴ περιπατείν'. τὸ μέντοι 'οὐ Καλλίας περιπατεί' οὐδέποτε δύναται ψευδοῦς ούσης τῆς καταφάσεως τῆς 'Καλλίας περιπατεῖ' ψεῦδος εἶναι καὶ αὐτό. 20 έτι τοῦ μὴ δεῖν οὕτως τὴν ἀπόφασιν ποιεῖσθαι πίστιν καὶ τοιαύτην προφέρουσιν· ούτος περιπατεῖ, ούτος οὐ περιπατεῖ δειχνομένου θήλεος· ἄμφω γὰρ 10 πάλιν τὰ οὕτως λαμβανόμενα ψευδή γίνεσθαί φασιν, εἴτε περιπατοίη τὸ δειχνόμενον είτε μή. όμοίως τούτοις έχειν καὶ τὰ τοιαῦτά φασι. Καλλίας ό γραμματικός περιπατεῖ, Καλλίας ό γραμματικός οὐ περιπατεῖ· καὶ γάρ 25 ταῦτα ἄμφω ψευδη μὴ ὄντος γραμματικοῦ τοῦ Καλλίου. ὧν τὸ μὲν "κατὰ παρέμφασιν μοχθηράν", τὸ δὲ δεύτερον "χατά παράληψιν" λέγουσιν. οὐ- 15 κέτι μέντοι ἄμφω ψευδή γίνεσθαι, εί πρό πάσης τής προτάσεως τεθείη τὸ ἀποφατικόν. τοῦ δὲ κατὰ τούτων ἄμα γίνεσθαι ψευδῆ τὰ οὕτως ἀντιτιθέμενα αἴτιόν φασι τὸ αὐτό· οὕτως γὰρ τὸν λέγοντα 'οὖτος οὐ περιπατεῖ' 30 ίσον λέγειν τῶ 'ἔστιν ὁ δειχνύμενος οὖτος, δς οὐ περιπατεῖ'. τὸ αὐτὸ καὶ έπὶ τῆς μοχθηρᾶς παραλήψεώς φασι γίνεσθαι· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνης τὸν 20 λέγοντα 'Καλλίας ὁ γραμματικὸς οὐ περιπατεῖ' ἴσον λέγειν τῷ 'ἔστι τις Καλλίας γραμματικός, δς οὐ περιπατεῖ. ἔτι φασὶν ἀληθοῦς ὄντος τοῦ Έωχράτης περιεπάτησεν' οὐδὲν ἦττον ἀληθῆ εἶναι καὶ τὴν Έωχράτης οὐ 35 περιεπάτησε'· καὶ γὰρ περιεπάτησε καὶ οὐ περιεπάτησεν. ἀδύνατον δὲ ώσπερ συμψεύδεσθαι τὰ ἀντικείμενα ούτως δὲ καὶ ἀληθῆ εἶναι. ἀλλ' ὅτι γε τὸ λεγόμενον ὁπ' αὐτῶν ψεῦδός ἐστι καὶ οὐ σημαίνει τὸ ὄνομα ἐν ταῖς 25

¹ έστὶ om. a 5 εἶναι (?evan.) ἀπόφασιν τὴν B: ἡ ἀπόφασις ἡ a 6 ἔχουσα a 7 ἀπόφασις εἶναι ἡ a 8 ἀλλ' οὐ . . . λευχός om. a 10 ἀπόφασις a 11 εἶναι καταφατιχὸν a 12 Καλλίας οὐ περιπατεῖ delevi 13 Καλλίαν περιπατεῖν a 14 ἀντιφατιχῶς seripsi: ἀποφατιχῶς aB γίνεται a 20 οὕτω a χαὶ B: δὲ a 23 ἔχει a 26 μοχθηράν seripsi: μοχθηρόν aB 28. 29 ἀντιχείμενα a 30 λέγειν a: λέγει B δς om. a 34 χαὶ om. a 36 ὅπερ a

προτάσεσιν, όταν γωρίς του αποφατικού λαμβάνηται, το είναι το ονομαζό-136r μενον, μάλιστα δήλον έχ τῶν χαταφάσεων, αὶ χατὰ τῶν γινομένων ἔτι χαὶ μηδέπω όντων κατηγορούνται. άληθες μεν γάρ το έπε της οικοδομουμένης οίχίας είπειν 'οίχια οίχοδομειται' και έπι της γινομένης έτι γλαμύδος το 'γλα-5 μὸς ὑφαίνεται'· οὐκ ἀληθὲς δὲ οὕτε τὸ 'ἔστι τις οἰκία, ἥτις οἰκοδομεῖται' ἐπὶ :00 τῆς οἰχοδομουμένης ἔτι, οὕτε τὸ 'ἔστι τις χλαμός, ῆτις ὑφαίνεται' ἐπὶ τῆς ύφαινομένης έτι. πῶς γὰρ ἄν εἴη ἤδη τὸ γινόμενον έτι; μάγεται γὰρ τὸ εἶναί τι τῷ γίνεσθαι αὐτό. ὥστε οὐ σημαίνει τὸ ὄνομα τὸ ἐν ταῖς καταφάσεσι τὸ εἶναι τοῦτο. εἰ δὲ μὴ ἐν ταῖς καταφάσεσιν, οὐδ' ἀν ἐν ταῖς 10 αποφάσεσι τούτο σημαίνοι ταϊς ούχ έχούσαις πρό τοῦ ὀνόματος τὸ ἀποφα- 35 τικόν μόριον κείμενον. έτι εί διὰ τοῦτο ψευδής ἐστιν, ἢν λέγομεν ἀπόφασιν, ή λέγουσα 'Σωχράτης οὺ ζῆ', δτι σημαίνει τὸ 'ἔστι τις Σωχράτης, δε οὺ τη . διά το αυτό τουτο ψευσής έσται και ή λέγουσα 'Σωκράτης ἀπέθανεν'. έσται γάρ κάκείνη σημαίνουσα τὸ 'έστι Σωκράτης, δς ἀπέθανε'. τὸ δὲ λέ-15 γειν, δτι τὸ 'Σωκράτης ἀπέθανε' διττόν ἐστιν, εν μέν, δ σύγκειται ἐξ ὀνόματος μέν τοῦ 'Σωχράτης' ρήματος δὲ τοῦ 'ἀπέθανεν', δ καὶ ψεῦδός ἐστιν, 40 άλλο δέ, δ έγκέκλιται δλον ἀπὸ τοῦ 'Σωκράτης ἀποθνήσκει', δ καὶ ἀληθές έστιν, οὐχ ὑγιῷς λέγουσι. τὰ γὰρ κατὰ τοὺς χρόνους ἐγκλινόμενα τὰ ῥήματά ἐστιν, δ δὲ μὴ χρόνου ἐστὶ σημαντικόν, οὐδ' ἐγκλίνεται κατὰ χρόνον· 20 τοιαῦτα δὲ τὰ ὀνόματα. ὥστε οὐδ' εἴ τι σύγχειται ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, τοῦθ' όλον ἐγκλινόμενον ἄν κατά γρόνον εἴη κυρίως διὰ τὸ θάτερον 45 τῶν ἐν τῆ συνθέσει ἀνέγκλιτον εἶναι. ἔτι τὸ 'Σωκράτης ἀπέθανεν', εἰ ὅλον ήν εγκλινόμενον, ούκ ἄν ήν ἀποφαντικόν· τὸ γοῦν Σωκράτη τεθνάναι οὐκ έστιν αποφαντικός λόγος, δτι δλου ή έγκλισις δοκεῖ | γεγονέναι. τὸ δὲ 136v 25 'Σωχράτης ἀπέθανεν' ἀποφαντικός λόγος, ὅτι τὸ μὲν ἔτερον μένει, τὸ ὄνομα, έγχεχλιται δὲ μόνον θάτερον, τὸ ρῆμα. οὐ ταὐτὸν μὲν οὖν σημαίνει τὸ 'Σωχράτης' ἔν τε τῷ 'ἀποθνήσκει' καὶ ἐν τῷ 'ἀπέθανεν'· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ Έωχράτης ἀποθνήσκει' τοῦ όντος Σωχράτους ἐστὶ ὸηλωτικόν, ἐπὶ οὲ τοῦ 'Σωχράτης ἀπέθανεν' κατ' ἀναφορὰν λέγεται· σημαίνει γὰρ τότε τὸ 'Σωκρά- 5 30 της' τοῦτον, δε ἦν Σωχράτης, οὺχ δε ἔστιν. καὶ διὰ τοῦτο ἀληθής ἡ πρότασις ή 'Σωχράτης ἀπέθανεν'. δυ γὰρ ἐσήμαινε τὸ 'Σωχράτης' ὄνομα, οὖτος ἀπέθανεν. τοιοῦτον δέ ἐστι καὶ τὸ 'τεχθήσεταί μοι υίός' (οὐ γάρ δς ἔστιν υξός, άλλ' δς ἔσται) καὶ τὸ 'ἔσται μοι οἰκία'· οὸ γὰρ τοῦτο λέγομεν, ὅτι έστὶν οἰχία, ἥτις ἔσται· ἀλλ' οὐδ' ἀπό τινος ἐγχέχλιται. οὕτως μὲν λαμ- 10 35 βανομένου τοῦ ὑποχειμένου ἀληθεύεται έχάστη τῶν προειρημένων προτάσεων. οὐ μὴν ὁ λέγων τὴν πρότασιν ἐν τῷ τὸ ὄνομα λέγειν προσδιορίζει τοῦτο, ὅτι ἄλλως ἔχοντος τοῦ ὑποχειμένου ὅρου ἐν τῆ προτάσει ἀληθὴς ἡ

⁷ τὸ (post γὰρ) B: τῷ a 10 σημαίνη a 12 post δς add. τις a 13 καὶ om. a 16 μὲν τοῦ B: αὐτοῦ a 18 ἐστιν om. a post ὑγιῷς expunxit δὲ B¹ 21 κυρίως B: ἤγουν a 22 τῷν B: ταῖς a 23 Σωκράτην a 24 post γεγονέναι iterata τὸ δὲ Σωκράτη τεθνάναι (23) . . . γεγονέναι, ˈquae sunt prima f. v. verba, expunxit B 26 μόνον om. a 28 Σωκράτους B: Σωκράτης a 30 post ἀληθης add. ἐστιν a $\mathring{\eta}$ om. a

πρότασις γίνεται, η ούτως έγειν λαμβάνεται. εί μέν ούν τινι των όποχει-136ν μένων μη δπάργοι το κατηγορούμενον, ούτως εί δε δηλον ότι μη έστιν, έχείνως. τὸ γὰρ ὄγομα αὐτὸ χαθ' αύτὸ λεγόμενον [ὑπ' αὐτοῦ] οὔτε τὸ εἶναι 15 σημαίνει ούτε τὸ μὴ εἶναι· τὸ γὰρ σημαινόμενον ὑπ' αὐτοῦ οὕτε τὸ μὴ 5 εἶναι προσσημαίνει οὔτε τοῦ ὄντος μᾶλλον ἢ γεγονότος ἢ ἐσομένου δηλωτικόν έστι καθ' αύτό, άλλ' αὐτὸ τοῦτο μόνον σημεῖόν ἐστι πράγματος, δ εὶ η έστιν η ην η έσται τὸ συντασσόμενον αὐτῷ δηλοῖ. οὕτως τοίνυν καὶ τὸ ΄ έζησε Σωχράτης ἢ ἀπέθανεν ἢ ἐφιλοσόφησε' πάντα πρὸς ἀναφορὰν λέγε- 20 ται τῶ τὰ προστιθέμενα τῷ ὀνόματι δηλοῦν, ὅτι τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τοῦ 10 δνόματος πρότερον ήν. διὸ ἐπεὶ ἕχαστον τούτων ἀληθές, ψεῦδος τὸ ἀντικείμενον τὸ 'οὐκ ἀπέθανεν' ἢ 'οὐκ ἔζησεν' ἢ 'οὐκ ἐφιλοσόφησεν'. ἔτι δὲ άληθες μέν έστι τὸ 'ἔστι τὸ ὄν', ἀδιανόητον δὲ τὸ 'ὂν κατά τοῦτο ἔστιν'. εί δὲ μὴ τούτω ἴσον ἔσται τὸ 'ἔστι τὸ ὄν', οὐδὲ 'τὸ μὴ ὂν οὐχ ἔστιν' ἴσον έσται τῷ 'ἔστι τὸ μὴ ὄν, δ μὴ ἔστιν'. οὐδ' ὅλως γὰρ ἡ κατάφασις τοῦτο 25 15 λέγει, ὅτι ἔστι τόδε, ῷ τόδε ὑπάρχει, οὐδὲ ἐφ' ὧν κατ' αὐτὸ τὸ εἶναι γίνεται ή κατηγορία, ώς ἐπὶ τοῦ 'τὸ ὂν ἔστιν' καὶ 'οὖτος ζῆ' καὶ 'οὖτος ἔστι' καὶ 'θεοί εἰσιν'· πάντα γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἀληθῆ μὲν οὕτω λεγόμενα, μεταλαμβανόμενα δὲ ἄτοπα καὶ ἀδιανόητα. ἔτι ἀληθὲς μὲν τὸ εἰπεῖν ΄τὸ ἔστι ἔστι', παντελῶς δὲ ἀδύνατον τὸ εἰπεῖν, ὅτι ἔστι τι ἔστιν, ιῷ ὑπάρ-20 γει τὸ 'ἔστι'. καὶ ἀληθὲς μὲν τὸ ἀδύνατον ἀδύνατον εἶναι, ψεῦδος δὲ τὸ 30 ΄ ἔστι τι ἀδύνατον, ῷ ὑπάργει τὸ ἀδύνατον αὐτὸ εἶναι'. καὶ ἀναγκαῖον μέν πάντα τὰ τρέγοντα κινεῖσθαι, οὐκέτι δὲ ἀναγκαῖον τὸ εἶναί τινα τρέγοντα, δς κινεῖται ἐξ ἀνάγκης. καὶ ἀναγκαῖον μὲν πάντα τὸν τρωθέντα καρδίαν ἀποθανεῖν, οὐκ ἀναγκαῖον δὲ τὸ εἶναί τινα τὴν καρδίαν τετρωμένον. 25 καὶ γὰρ εἰ τὰ ὀνόματα ἐν ταῖς προτάσεσι τοῦτο σημαίνει, καὶ καθ' αὐτὰ 35 λεγόμενα τὸ αὐτὸ ἄν σημαίνοι. οῦτως δὲ καὶ πᾶς ὁ ὄνομα λέγων πρότασιν αν λέγοι καταφατικήν. ἔτι ⟨εί⟩ ὁ λέγων 'Σωκράτης περιπατεῖ' ἴσον λέγει τῷ ΄ ἔστι τις Σωχράτης, χάχεῖνος περιπατεῖ', χαὶ ὁ λέγων 'Σωχράτης οὐχ ἔστι' λέγοι ἄν ἴσον τῷ 'ἔστι τις Σωχράτης, κάκεῖνος οὐκ ἔστιν', ὅπερ ἀδιανόητον. 30 καὶ τὸ μὲν 'Σωκράτης οὐκ ἔστιν' ἀληθές, τὸ δὲ εἶναί τινα Σωκράτη, δς ούκ ἔστι, ψεῦδος. καὶ τὸ 'οὖτος δὲ περιπατεῖ' καὶ 'οὖτος οὐ περιπατεῖ' 40 άμφω δοχεῖ ψευδῆ εἶναι θήλεος ὄντος τοῦ δειχνυμένου διὰ τὸ ἀνοίχειόν τε τῆς παρεμφάσεως καὶ τὸ δοκεῖν τὸν λέγοντα 'οὖτος οὐ περιπατεῖ' ἴσον λέγειν τῶ 'ὁ ἀνὴρ οὖτος διὰ τοῦ 'οὖτος' ἐστὶν ὁ δειχνύμενος, δς οὐ περιπατεῖ'. 35 ταῦτα δ' οὐκ ἄν ἔλεγον, εἰ συνίεσαν οἱ λέγοντες, τί σημαίνει ἡ ἀπόφασις. σημαίνει γάρ τὸ ῷ λέγεται τοῦτο ὑπάρχειν, μὴ ὑπάρχειν. λοιπὸν εἴτε ἔστι

¹ ἔχειν α: ἔχον B^1 : ἔχοξ B^3 2 δῆλον seripsi: δεῖ B pr.: δὴ aB^3 3 ὑπ' αὐτοῦ (cf. vs. 4) delevi 5 προσημαίνει seripsi: προσημαίνει aB (cf. p. 405, 3) 6 σημεῖόν οm. α εἰ seripsi: ἢν aB 7 ἢ ἢν om. α δηλοῖεν α 9 τῶν ὀνομάτων α 10 ἐπὶ α 11 ἔτι B^2 : ὅτι aB^1 13 δὲ B: γὰρ α 15 κατ' αὐτὸ B: κατὰ α 19 post ῷ add. οὐχ α 20 ἔστι B: εἶναι α τὸ alterum om. α post τὸ ἀδύνατον add. τι α 24 οὐχ om. α τὴν B: τὸν α 26 τὸ αὐτὸ B: τοῦτο γὰρ α προτάσεως α 27 καταφατικήν seripsi: κατάφασιν aB εἰ addidι 29 ἴσον λέγοι ἄν α τις om. α 30 Σωκράτη B: Σωκράτην α 33. 34 λέγει α 35 συνείησαν α 36 μὴ ὑπάρχειν, ῷ λέγεται τοῦτο ὑπάρχειν B^3

τοῦτο, εἴτε καὶ μή, ἀμφοτέρως τυγχάνει. εἴτε γὰρ ἔστιν, ῷ λέγεται τόδε 136ν τι ύπάργειν, ή ἀπόφασίς φησι μη ὑπάργειν αὐτιῆ, εἴτε μη ἔστι, καὶ οὕτιο 45 λέγει μὴ ὑπάργειν αὐτῷ ἡ ἀπόφασις, οὐ προσσημαίνουσα ἢ τὸ εἶναι ἢ τὸ μἡ είναι τοῦ ὑπο κειμένου. οὐδὲ οὕτω μὲν λεγομένη ἀληθής, ἐκείνως δὲ οὕ, 137r 5 άλλ' άμφοτέρως άληθής, εί ή κατάφασις ψευδής. ώστε καὶ εί περιπατεί, άλλα τω 'ούτος' ούγ ύπαργει, ε φησιν ύπαργειν το περιπατείν, εί γε μή το δειχνύμενον οδτός έστι. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ 'οῦτος ὁ γραμματικὸς περιπατεῖ' μὴ ὄντος αὐτοῦ γραμματικοῦ· καὶ γὰρ εἰ περιπατεῖ, αὐτὸ μὲν ψεῦδος 5 τὸ τῆς καταφάσεως, ἀληθὲς δὲ τὸ 'οὕτος ὁ γραμματικὸς οὐ περιπατεῖ'· οὖ 10 γάρ φησιν ύπάργειν τὸ περιπατείν, ἐκείνφ οὐγ ὑπάργει. τὸ οἱ ὑωκράτης περιεπάτησε' καὶ 'Σωκράτης οὐ περιεπάτησεν' ἄμφω ἐστὶν ἀληθῆ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ γρόνῳ, ώστ' οὐκ ἀντικείμενα· οὐ γὰρ τοιοῦτον ἡ ἀντίφασις. καὶ οὐδέν γε μάλλον αμα άληθες τὸ 'Σωκράτης περιεπάτησε' καὶ τὸ 'Σωκράτης 10 οὐ περιεπάτησε. καθ, ῶν γάρ το ἀοριστον ὄνομα, τούτων τις περιεπάτη-15 σεν. οὐχ ὑγιεῖς δὴ αί ἐνστάσεις αί πρὸς τὸ δεῖν τὸ ἀποφατικὸν ἐν ταῖς τῶν καθ' εκαστα ἀποφάσεσι τῷ κατηγορουμένω συντάσσεσθαι γινόμεναι.

p. 51636 "Εχει δὲ τάξιν τήνδε πρὸς ἄλληλα· ἔστω τὸ εἶναι ἀγαθόν, ἐφ' οδ Α.

Δείξας τὴν 'ἔστιν οὐ λευκόν' καὶ 'ἔστιν οὐκ ἀγαθόν' καὶ πάσας τὰς 20 δμοίως ταύταις τὸ χατηγορούμενον ἐγούσας, τὸ 'ἔστιν οὐ τόδε' ἄλλας οὔσας 15 τῶν ἀποφάσεων τῶν 'οὐκ ἔστι λευκόν' καὶ 'οὐκ ἔστιν ἀγαθόν' καὶ καθόλου ΄οὸκ ἔστι τοῦτο' καὶ οὔσας καὶ αὐτὰς καταφάσεις, ὥσπερ καὶ ⟨ή⟩ 'ἔστι λευκόν' καὶ 'ἔστιν ἀγαθόν' καὶ καθόλου 'ἔστι τοῦτο', καὶ οὔσας αὐτῶν ἀποφάσεις τὴν ΄οὐκ ἔστιν οὐ λευκόν' καὶ ΄οὐκ ἔστιν οὐκ ἀγαθόν' καὶ ὅλως τὰς ΄οὐκ 25 ἔστιν οὸ τοῦτο' (χαθόλου γάρ, ἐν αἶς "τὸ ἔστι τρίτον προσχατηγορεῖται", δύο 20 ἀντιθέσεις γίνονται καὶ δύο ἀντιφάσεις, αῖ τε άπλαῖ καὶ αί ἐκ μεταθέσεως, ώς ἐν τῶ Περὶ ἑρμηνείας ἔδειξεν), καὶ νῦν, τίνα τάξιν καὶ ἀκολουθίαν έχουσι πρὸς ἀλλήλας ή τε άπλη ἀντίφασις καὶ ή ἐκ μεταθέσεως, ὑπογράφει· καὶ ἔστι ταῦτα δεικνύμενα νῦν ὑπ' αὐτοῦ, ὧν ἐμνημόνευσε μὲν καὶ ἐν τῷ 30 Περὶ έρμηνείας, εἶπε δὲ εἰρῆσθαι περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν ἐν τοῖς 'Αναλυτικοῖς διὰ τῆς λέξεως τῆς "ὅταν δὲ τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγορῆται, ἤδη 25 διγῶς λέγονται αι ἀντιθέσεις. λέγω δὲ οἶον ἔστι δίχαιος ἄνθρωπος· τὸ ἔστι τρίτον φημὶ συγκεῖσθαι ὄνομα ἢ ρῆμα ἐν τῆ καταφάσει" εως τοῦ "ταῦτα μέν οὖν, ὥσπερ ἐν τοῖς 'Αναλυτιχοῖς λέγεται, οὕτω τέταχται''. ἃ δὴ ἐχεῖ

¹ ἀμφοτέρου a 2 φησι om. a 3 λέγειν a προσσημαίνουσα scripsi: προσημαίνουσα aB (cf. p. 404,5) η τὸ εἴναι om. a 4 τὸ ὑποχείμενον a λεγομένη a: λέγομεν αν B ἀληθής] ή corr. B² 5 ἀμφοτέρων a 10 ὑπάρχειν B: ὑπάρχει a 13 ἀληθὲς ἄμα a 15 ἐνστάσεις B: προτάσεις a 20 ἐχούσαις a 21 post ἀχαθόν eras. ca. 11 lit. B 22 ή addidi 24 οὐ om. a οὐχ (ante ἀχαθόν) om. a 25 οὐ om. a 27 ἔδειξέν ante ἐν transponit a τάξιν B: πρότασιν a 28 ἔχοιτι (sic) a ante ὑπογράφει add. ην a 29 ἐμνημόνευσε μὲν a: ἐμνημονεύσαμεν B χαὶ alterum om. a 30 Περὶ ἑρμηνείας] c. 10 p. 19 19 -32

φησιν ἐν τούτοις τετάχθαι, ταῦτα ἐνταῦθα διδάσκει τάσσων τε καὶ ὑπο-137 γράφων. τίθησι δὲ τὴν μὲν άπλῆν ἀντίφασιν ἐπὶ τῶν ΑΒ, καὶ ἐπὶ μὲν 30 τοῦ Α τὴν κατάφασιν τὴν 'ἄνθρωπος ἀγαθός ἐστιν', ἐπὶ δὲ τοῦ Β τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὴν 'ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν ἀγαθός', καὶ τούτοις ὑποτάσσει τὴν 5 ἐκ μεταθέσεως ἀντίφασιν, ὑπὸ μὲν τὸ Β, ἐφ' οὖ ῆν ἡ ἀπόφασις, πτάσσων τὸ Γ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὴν κατάφασιν τὴν ἐκ μεταθέσεως τὴν λέγουσαν 'ἄνθρωπός ἐστιν οὐκ ἀγαθός', ὑπὸ δὲ τὸ Α, ἐφ' οὖ ῆν ἡ άπλῆ κατάφασις, τιθεὶς τὸ Δ (καὶ) ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν τὴν 'ἄνθρωπος 35 οὐκ ἔστιν οὐκ ἀγαθός', ὡς τετάχθαι ὑπὸ μὲν τὴν άπλῆν κατάφασιν τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν τὴν κατάφασιν, οὐ τὴν ἀπλῆν ἀλλὰ τὴν ἐκ μεταθέσεως λεγομένην. μεθ' δ διάγραμμα δείκνυσιν αὐτῶν τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τε καὶ ἀκολουθίαν, καὶ ὅτι ταῖς μὲν καταφάσεσιν αἱ συντεταγμέναι αὐταῖς ἀποφάσεις ἀκο-40 λουθοῦσιν, ἑκατέρα ἑκατέρα, οὐκέτι δὲ ταῖς ἀποφάσεσιν αί καταφάσεις.

15 p. 51639 Παντὶ δὴ ὑπάρχει ἢ τὸ A ἢ τὸ B, καὶ οὐδενὶ ταὐτῷ· καὶ ἢ τὸ Γ ἢ τὸ Δ , καὶ οὐδενὶ ταὐτῷ. καὶ ῷ τὸ Γ , ἀνάγκη τὸ B παντὶ ὑπάρχειν.

Παντί μεν γάρ θάτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως τῆς ἀπλῆς, ἡ ἦν ἐπὶ τῶν ΑΒ, καὶ οὐδενὶ ἄμα ἄμφω· ἀδύνατον γὰρ συνυπάργειν τὴν ἀντίφασιν. 45 20 καὶ όμοίως πάλιν παντὶ μὲν θάτερον μόριον τῆς οὐχ άπλῆς ἀντιφάσεως, ἡ $\tilde{\eta}$ ν ἐπὶ τῶν | Γ Δ, καὶ ἀδύνατον άμα ἄμφω τῷ αὐτῷ· ἀντίφασις γὰρ καὶ 137ν αύτη, καὶ φύσις ἀντιφάσεως πάσης ἡ αὐτή. καὶ ῷ ὑπάρχει ἡ κατάφασις ή οὐγ άπλη, ην ἐλέγομεν ἐκ μεταθέσεως, ἐφ' ης ἐστι τὸ Γ, ἡ 'ἄνθρωπός έστιν οὐκ ἀγαθός', καὶ ἐφ' οὖ αὕτη ἀληθεύεται, ἐπὶ τούτου ἐξ ἀνάγκης καὶ 25 ή άπλη ἀπόφασις (ή) ἐπὶ τοῦ Β, ὑφ' δ τέτακται τὸ Γ, ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος 5 οὐχ ἔστιν ἀγαθός'. ἐφ' οὖ γὰρ ἀληθές, ὅτι ἔστιν οὐ λευχὸν ἢ ἔστιν οὐχ άγαθόν, ἐπὶ τούτου ἐξ ἀνάγκης ἀληθὲς καὶ τὸ 'οὐκ ἔστι λευκόν' καὶ 'οὐκ έστιν ἀγαθόν'· ἀδύνατον γάρ τι ἄμα εἶναι λευκὸν καὶ εἶναι μὴ λευκόν. εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ Γ , ἐφ' οὖ τὸ 'ἔστιν οὐ λευχόν', οὐχ οἶόν τε ἀληθη εἶναι τὴν 30 άπλην κατάφασιν την Α την λέγουσαν 'έστι λευκόν', άληθης ἐπ' αὐτοῦ 10 έσται ή ἀπόφασις αὐτῆς ή Β ή λέγουσα περὶ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι λευκόν· έπὶ παντὸς γὰρ ἢ τὸ Α ἢ τὸ Β ἔχειτο. ὅτι δὲ τὸ 'ἔστι λευχόν' καὶ 'ἔστιν οὐ λευχόν' οὐχ ὡς προτάσεις λαμβάνει, ἀλλ' ὡς χατηγορούμενα ἐν τῆ προτάσει, ἐδήλωσε διὰ τοῦ εἰπεῖν ἔστι ξύλον οὐ λευκὸν καὶ ἔστι ξύλον 35 λευχόν. αδται γάρ καὶ αἱ τοιαῦται δλαι προτάσεις αἱ ἔχουσαι μετὰ τοῦ κατηγορουμένου τὸν ὁποκείμενον δρον, δν εἴωθε παραλείπειν, ὅτι ὁ μὲν ὑπο-15

² άπλῆν μὲν a 3 ἐστιν ἀγαθός a 5 ἐφ' οδ a: ὑφ' δ B 8 καὶ addidi τὴν prius om. a 9 τετάχθαι scripsi: τέταχται B: τέταχεν a 15 ὅπάρξει a et Ar. 15 et 16 τῷ αὐτῷ a et Ar. 18 et 20 ἢ scripsi: ἃ aB 22 φάσις a 23 λέγομεν a 25 ἡ alterum add. a: om. B 28 εἶναι alterum superscr. B¹ 35 καὶ om. a προτάσεις ὅλαι a 36 παραλίπειν a

κείμενος εν ταῖς τέτταρσιν ἐκκειμέναις προτάσεσιν ὁ αὐτός, ἡ δὲ διαφορὰ 137ν καὶ ἐτερότης τῶν προτάσεων τῶν τε καταφατικῶν πρὸς ἀλλήλας καὶ τῶν καὶ ἐτερότης τῶν προτάσεων πρὸς τὰς ἀποφάσεις διὰ τὸ διαφόρως λαμβάνεσθαι τὸ κατηγορούμενον γίνεται. τῷ μέντοι Β, τοῦτ' ἔστι τῆ ἀπλῆ ὁ ἀποφάσει. οὐκέτι πάντως ἀκολουθεῖ τὸ Γ, τοῦτ' ἔστιν ἡ κατάφασις ἡ ἐκ μεταθέσεως ἡ μὲν γὰρ ἀπόφασις ἡ ἀπλῆ ἡ λέγουσα 'οὐκ ἔστι ξύλον λευκόν' ἀληθής δύναται εἶναι καὶ ἐπὶ ξύλου καὶ ἐπὶ μὴ ξύλου καὶ ἐπὶ πάντων, ὰ μή ἐστι λευκά· οῦτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ὅλως· οὐδὲ γὰρ ταῦτα λευκά. ἡ δὲ Γ ἡ κατάφασις ἡ ἐκ μεταθέσεως ἡ λέγουσα 'ἔστι ξύλον οὐ λευκόν' ἀληθές· τίθησι γὰρ τὸ εἶναι ξύλον· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ κατάφασις οὖσα εδδείχθη. διὸ ὅταν ἐπὶ μὴ ξύλου ἀληθής ἡ ἀπόφασις, οὐκ ἀκολουθήσει αὐτῆ ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις· δ γὰρ ὅλως μή ἐστι ξύλον, τοῦτο οὐδὲ ξύλον οἶόν τε εἶναι μὴ λευκόν, δ σημαίνει ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις ἡ εῖναι ξύλον οὐ λευκὸν λέγουσα.

Ανάπαλιν δείχνυσι την ακολουθίαν γινομένην ἐπί τε τοῦ Α καὶ τοῦ Δ τοῦ δποτεταγμένου αὐτῷ, τοῦτ' ἔστιν ἐπί τε τῆς ἀπλῆς καταφάσεως 30 (αύτη γὰο ἦν ἐπὶ τοῦ Α ἡ λέγουσα 'ἔστι ξύλον λευκόν') καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς οὐγ ἀπλῆς· αὕτη γὰρ ἦν ἐπὶ τοῦ Δ ἡ λέγουσα 'οὐν ἔστι ξύλον 20 οδ λευχόν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν Β καὶ Γ τῷ μὲν Γ, δ ἦν ὑποτεταγμένον τῶ Β ὂν κατάφασις ἐκ μεταθέσεως, εἶπετο πάντως τὸ Β, δ ἦν άπλῆ ἀπόφασις· οδικέτι μέντοι τῷ Β τῷ ήγουμένω πάντως καὶ τὸ Γ τὸ δποτεταγμένον αὐτῷ ἡχολούθει. ἐπὶ δὲ τῶν Α καὶ Δ ἔμπαλιν τῷ μὲν Α, τοῦτ' ἔστιν 35 τῆ άπλῆ καταφάσει, πάντως ἕπεται ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις· ἐφ' οδ 25 γὰρ ἀληθὲς τὸ Α τὸ 'ἔστι ξύλον λευχόν' (ἔστι δὲ ἐπὶ ξύλου μόνου), ἐπὶ τούτου ἐξ ἀνάγκης ἀληθὲς καὶ τὸ Δ τὸ 'οὐκ ἔστι ξύλον οὐ λευκόν'. τοῦ δὲ ἀχολουθεῖν τῶ A τὸ Δ ἀπόδειξις, ὅτι ἐπὶ παντὸς ἢ τὸ Γ ἢ τὸ Δ . αντίφασις γάρ ἐστιν· ώστε καὶ ἐπὶ \langle τοῦ Λ ἢ τὸ Γ ἢ τὸ \rangle Δ , θάτερον αὐτῶν. ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον τὸ Γ· είπετο γὰρ τῷ Γ τὸ Β, δ ἀπόφασις ἦν 40 30 τοῦ A. εἰ δὴ τὸ Γ ἕποιτο τῷ A, ἕποιτο ἂν αὐτῷ καὶ τὸ B τὸ ἑπόμενον τῶ Γ, ὅ ἐστιν ἀδύνατον · οὐ γὰρ οἶόν τε ἄμα τε λευχὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι λευχόν· οὐ γὰρ συνυπάργει ἡ ἀντίφασις οὐο οἰόν τε ἄμα τῷ αὐτῷ. τὸ Δ ἄρα ἕπεται τῷ A, τῷ ήγουμένω τὸ ὑποτεταγμένονω γὰρ ἄν ἢ λευκόν, κατά τούτου άληθες τὸ μὴ εἶναι αὐτὸ μὴ λευκόν. αὐτὸς μέντοι ὡς ἐναργεῖ 35 όντι εγρήσατο τῷ μὴ δύνασθαι τῷ Α τὸ Γ ἀκολουθεῖν • ἦν γὰρ ἐπὶ τοῦ 45 Α τὸ εἶναι λευχὸν χείμενον, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ τὸ εἶναι μὴ λευχόν· ἀδύνατον

⁶ ή λέγουσα om. a 7 άληθὲς a μὴ B: μὲν a 10 ante ξόλων add. τῶν a 11 γὰρ alterum om. a 12 μὴ ἐπὶ a 13 μή evan. B 15 ante λέγουσα add. οὐ a 16 post ἀνάπαλιν add. δὲ a $\frac{17}{6}$ τε om. a 20 τῶν] ν superscr. B¹ τῷ ex τὸ corr. B 22 παντὶ a 23 δ B: β̄ a 26 ἀληθὴς a 27 ἐπακολουθεῖν a 28 post ἐπὶ lac. ca. 9 lit. B, ca. 12 lit. a; lac. explevi δ θάτερον B: καθάπερ a 30 τῷ α ἔποιτο τὸ γ̄ a καὶ B: οὐ a 33 δ̄ a: δ' B τὸ α a 34 αὐτὸς scripsi: αὐτὸ B: αὐτῷ a

δὲ τὸ αὐτὸ ἄμα εἶναί τε λευχὸν καὶ εἶναι μὴ λευχόν. οὐ κέτι μέντοι καθ' 138r οὖ τὸ Δ, κατ' ἐκείνου ἐξ ἀνάγκης τὸ Α. κατὰ γὰρ τοῦ μὴ ξύλου ἀληθὴς μὲν ἡ ἀπόφασις ἡ ἐχ μεταθέσεως, ἐφ' ἦς τὸ Δ, ἡ λέγουσα 'οὐχ ἔστι ξύλον οὐ λευχόν. ὁ γὰρ τοῖχος οὐχ ἔστι ξύλον οὐ λευχόν. οὐ γὰρ δὴ τὸ Γ ἐπ' 5 αὐτοῦ ἀληθὲς οἶόν τε εἶναι· τοῦτο δέ ἐστι τὸ εἶναι ξύλον οὐ λευχόν· δεῖ δὲ ἢ τὸ Γ ἢ τὸ Δ. διὰ δὲ τοῦ δεῖξαι, ὅτι μὴ ἡ κατάφασις ἀληθής, ἔδειξε 5 την απόφασιν αληθη, ότι μη ην αὐτόθεν γνώριμον τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς 'οὐκ ἔστι ξύλον οὐ λευκόν'. οὐκέτι μέντοι, ἐφ' οὖ άληθης ή ἀπόφασις ή ἐχ μεταθέσεως (ἐπὶ μὲν γὰρ τοίγου ἀληθης ἡ ἀπό-10 φασις ή λέγουσα 'ό τοῖγος οὐα ἔστι ξύλον οὐ λευχόν'), οὐαέτι μέντοι ἐπ' αὐτοῦ ἀληθής καὶ ή κατάφασις ή άπλη ή λέγουσα 'ό τοῖχός ἐστι ξύλον 10 λευκόν', έφ' της A. ἀκολουθεῖ ἄρα τῷ μὲν Γ τὸ B τῷ δὲ A τὸ Δ , οὸ μήν ανάπαλιν. ώστε ταῖς μὲν καταφάσεσιν αἱ ἀποφάσεις ἀκολουθήσουσι, τῆ μὲν ἐκ μεταθέσεως καταφάσει ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις, τῆ δὲ ἀπλῆ καταφάσει 15 ή έχ μεταθέσεως ἀπόφασις, οὐχέτι δὲ ταῖς ἀποφάσεσιν αἱ χαταφάσεις. ἐπὶ πλέον γάρ αξ ἀποφάσεις.

 $p.\,52$ a12 $\Delta \tilde{\eta}$ λον δέ, δτι καὶ τὸ A, Γ οὐδενὶ τῷ αὐτῷ καὶ τὸ B καὶ 15 τὸ Δ ἐνδέχεται τινὶ τῷ αὐτῷ ὑπάρξαι.

Περί τῶν διαγωνίων λέγει· ἔστι γάρ τὸ μὲν Α τῷ Γ διαγώνιον, αί 20 χαταφάσεις, τὸ δὲ B τῷ Δ , αἱ ἀποφάσεις. λέγει δή, ὅτι τὰ μὲν A Γ ἀδύνατον συνυπάρξαι· ταῦτα δὲ ἦν ἥ τε άπλῆ κατάφασις καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως· άδύνατον γάρ τὸ αὐτὸ ἄμα τε λευκὸν εἶναι καὶ μὴ λευκόν, δ σημαίνεται ύπὸ τῆς ἐχ μεταθέσεως καταφάσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Γ. λέγοι δ' ἀν ταῦτα 20 έπὶ τῶν διωρισμένων προτάσεων· αὐται γάρ εἰσιν αἱ τὴν ἀντίφασιν ποιοῦ-25 σαι, ἐπεὶ τάς γε ἀδιορίστους οὐδὲν χωλύει πάσας πάσαις συναληθεύειν. ὅτι δὲ μὴ οἶόν τε τὰς καταφάσεις τὰς προειρημένας ἄμα ἀληθεῖς εἶναι, ίκανὴ μεν καὶ ἡ ἐνάργεια δηλῶσαι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διότι ἄμα ἀληθεῖς ἔσονται καὶ αἱ ἀντιφατικῶς ἀντικείμεναι. τῆ μὲν γὰρ ἀπλῆ καταφάσει ἕπεται ἡ ἐκ 25 μεταθέσεως ἀπόφασις, ώστε άμα ἀληθεῖς ή τε κατάφασις ή ἐκ μεταθέσεως, 30 $\dot{\epsilon}\varphi'$ $\tilde{\eta}\varsigma$ $\dot{\tau}\delta$ Γ , $\dot{\tau}\alpha$ $\dot{\eta}$ $\dot{\alpha}\pi\delta\varphi\alpha\sigma\iota\varsigma$ $\dot{\alpha}\dot{\nu}\tau\tilde{\eta}\varsigma$, $\dot{\epsilon}\varphi'$ $\tilde{\eta}\varsigma$ $\dot{\tau}\delta$ Δ . $\pi\dot{\alpha}\lambda\iota\nu$ $\dot{\epsilon}\pi\dot{\epsilon}\dot{\iota}$ $\tau\tilde{\omega}$ Γ , $\tau\tilde{\eta}$ καταφάσει τῆ ἐκ μεταθέσεως, ἔπεται τὸ Β, ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις, ἄμα ἔσονται άληθεῖς η τε άπλη κατάφασις, ἐφ' ης τὸ Α, καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτῆς, ἐφ' ής τὸ Β΄ ταῦτα δὲ ἀδύνατον. τὰς μέντοι ἀποφάσεις, τήν τε άπλην, ήτις ην ἐπὶ τοῦ Β, καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως, ήτις ην ἐπὶ τοῦ Δ, ἐνδέγεσθαί φησιν 30 35 ἐπί τινος ἄμα ἀληθεῖς εἶναι. ἐφ' ὧν γὰρ ἡ μὲν άπλη ἀπόφασις ἀληθης ἦν ή Β, οὐκέτι δὲ καὶ ή ἐκ μεταθέσεως κατάφασις ή Γ (οὐ γὰρ ἀντέ-

¹ τε εἴναι a 4 τεῖχος a 8 οὐ οm. a 9 μὲν οm. a 9. 10 ή ἀπόφασις οm. a 11 αὐτοῦ a: αὐτῆς B 12 ante α prius add. τὸ a 18 τινὶ B: περὶ a 20 $\bar{\beta}$ τῷ $\bar{\delta}$ αἱ evan. B ἀποφάσεις a: ααταφάσεις B 22 τε om. a 25 ἀδιωρίστους a πάσαις om. a 29 ἀληθεῖς B: ἀληθῆς ἔσται a 30 $\bar{\delta}$ a: $\bar{\beta}$ B 31 τῆ B: τῆς a τὸ $\bar{\beta}$ post ἀπόφασις transponit a ἔσονται ἄμα a 34 ἐνδέχεταί a

στρεφεν), ἐπὶ τούτων ἐξ ἀνάγκης ἀληθής ἡ Δ ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις 138τ ἐπὶ παντὸς γὰρ ἢ τὸ Γ ἢ τὸ Δ (ἀντίφασις γάρ), καὶ οὐγ εἴπετο τῷ Β τὸ Γ παντί. πάλιν ἐφ' ὧν ἀληθοῦς οὕσης τῆς Δ τῆς ἐχ μεταθέσεως ἀπο- 35 φάσεως ούν την αληθής ή Α ή άπλη κατάφασις (ού γάρ αντέστρεφεν), επί 5 τούτων άληθής ή ἀπόφασις ή άπλη [κατάφασις] αὐτης ή Β. ἐπὶ παντός γὰρ ἢ τὸ Α ἢ τὸ Β. ὥστε γίνονται ἄμα ἀληθεῖς αί ἀποφάσεις ἐπί τινων· έπὶ γὰρ τοῦ τοίγου ἀληθεῖς ἢ τε λέγουσα αὐτὸν μὴ εἶναι ξύλον λευχὸν ἀπόφασις άπλη καὶ ή λέγουσα αὐτὸν μὴ εἶναι ξύλον οὐ λευκὸν ἀπόφασις ἐκ 40 μεταθέσεως οὖσα. ἐμνημόνευσε καὶ τούτου ἐν τῷ [[ερὶ έρμηνείας ἐν οἶς 10 λέγει "όμοίως δὲ ἔγει, κἄν καθόλου τοῦ ὀνόματος ζἦ ἡ κατάφασις" ἔως ζτοῦ) "πλήν οδη όμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέγεται ἀληθεύεσθαι· ἐνδέγεται δὲ ποτε". ἐπὶ γάο τῶν διωρισμένων ἀντιφάσεων, αὶ χυρίως εἰσὶν ἀντιφάσεις. οὺ πάσας ἐνδέγεται τὰς κατὰ διάμετρον συναληθεύεσθαι, ἀλλὰ τινὰς καὶ ποτέ· τὰς γὰρ ἀποφάσεις τὰς ΒΔ, ὡς ἔδειξεν ἄρτι, 'οὐκ ἔστι ξύλον 15 λευχόν, οὐχ ἔστι ξύλον οὐ λευχόν'.

p. 52a15 Ομοίως δὲ ἔχουσι καὶ αἱ στερήσεις πρὸς τὰς κατηγο-138v ρίας ταύτη τῆ θέσει.

Οδ καὶ αὐτοῦ ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας ἐμνημόνευσε, περὶ τούτου λέγει• εἰπὼν γὰρ ἐχεῖ, ἐν αἰς προτάσεσι "τὸ ἔστι τρίτον προσχατηγορεῖται", δύο γί-20 νεσθαι άντιφάσεις καὶ προτάσεις τέσσαρας προσέθηκεν "ὧν τὰ μὲν δύο πρὸς 5 τὴν χατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἕξει χατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις, τὰ δὲ δύο ού". τοῦτο δὴ καὶ νῦν δείχνυσιν, ὅτι ἡ στερητικὴ ἀντίφασις τὴν όμοίαν τάξιν σώζει πρὸς τὴν άπλῆν ἀντίφασιν ἐν τῆ θέσει τε καὶ ἀκολουθία, ἣν καὶ ή ἐκ μεταθέσεως ἀντίφασις. κατηγορίας δὲ εἴρηκεν ἤτοι τὰς ἀντικατη-25 γορίας καὶ ἀκολουθίας, ὅτι ὁμοίως πρὸς τὰς ἀντικατηγορίας καὶ ἀκολουθίας, 10 η τὰς τὸ ἀπλοῦν τό, οὖ αἱ στερήσεις εἰσί, κατηγορούσας καταφατικῶς ἢ ἀποφατιχῶς χατηγορίας εἶπε τὰς 'ἔστιν ἴσον' χαὶ 'οὐχ ἔστιν ἴσον'. ἄν γὰρ τὴν στερητικὴν ἀντίφασιν ὑποτάξωμεν τἤ άπλῆ ἀντιφάσει, τῆ μὲν ἀποφάσει τὴν κατάφασιν τῆ δὲ καταφάσει τὴν ἀπόφασιν, ὅμοιαι αἱ ἀκολουθίαι τῆ 30 τάξει έσονται ταῖς μικοιο πρόσθεν ἐπὶ τῆς ⟨ἐκ⟩ μεταθέσεως ἀντιφάσεως ταῖς 15 μεν γάρ καταφάσεσιν αί ἀποφάσεις αί κατὰ ταύτας τεταγμέναι ἀκολουθήσουσιν εξ ανάγχης, οὐχέτι δε ταῖς ἀποφάσεσι πάντως αί χαταφάσεις. ἔστω γάρ τὸ μὲν 'ἴσον ἐστίν' ἐπὶ τοῦ Α, ἡ δὲ τούτου ἀπόφασις τὸ 'οὐκ ἔστιν ίσον' ἐπὶ τοῦ Β, καὶ ὑποτετάγθω τῷ μὲν Β τὸ Γ ἔχον ἐπ' αὐτοῦ τὴν τοῦ 35 ίσου στερητικήν κατάφασιν την 'άνισόν ἐστι' (στέρησις γὰρ τοῦ ἰσου τὸ 20 άνισον), τῷ δὲ A τὸ Δ ἔχον τὴν ἀπόφασιν τὴν τοῦ στερητικοῦ τὴν 'οὐκ

⁵ ή άπλη ἀπόφασις omisso κατάφασις (cf. vs. 4) a: ή άπλη φασις (sic) corr. B³ 7 άληθεῖς B corr.: ἀληθής a B pr. 9 Περὶ έρμηνείας] c. 10 p. $19 \, {\rm b} \, 32 - 56$ τοῦ alterum add. a: om. B 13 συναληθεύεται a 16.17 κατηγορίας a et Ar. (cf. vs. 24, 27): κατηγορικάς Β 17 ἐκθέσει a 20 τέτταρας a ὧν τὰ μὲν κτλ.] p. 19 b 23 24 κατηγορίας ex κατηγορικάς corr. Β 26 τό Β: τε a κατηγορίας add. καὶ a 30 τάξει scripsi (cf. p. 405, 27, 414, 18): πρότασει aB έx a: om. B 33. 34 ἔστιν ἴσον a: ἴσον ἐστίν B 34 β̄ (post μὲν) B: α a

έστιν ἄνισον'. ὅμοιαι δή καὶ αί τούτων ἀκολουθίαι· τῷ μὲν γὰρ Γ, τῆ 138ν στερητική καταφάσει, έξ ἀνάγκης ἀκολουθήσει τὸ Β, ή τοῦ ἴσου ἀπόφασις. δεῖ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ 'ἄνισόν ἐστιν' ἀληθῆ εἶναι ἢ τὴν 'ἴσον ἐστίν' ἢ τὴν ΄οὐχ ἔστιν ἴσον'· ἀλλὰ ἀδύνατον τὸ ἄνισον χαὶ ἴσον εἶναι ἄμα· ἡ ἄρα 5 ἀπόφασις ή 'οὐχ ἔστιν ἴσον'. οὐχέτι μέντοι τῆ ἀποφάσει τῆ 'οὐχ ἔστιν 25 ίσον', τῷ Β, ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθήσει ἡ στερητική κατάφασις ἡ 'ἔστιν ἄνισον', ήτις ήν το Γ· ου γάρ ἐπὶ πάντων, ἐφ' ὧν ἀληθής ἐστιν ή ἀπόφασις ή άπλη, ἐπὶ τούτων καὶ ή στερητική κατάφασις, ήτις ην το Γ. οὐκ ἴσον μέν γάρ γρώμα καὶ φωνή, οὐ μὴν καὶ ἄνισον. τὸ γάρ ἄνισον, ὡς προείπεν, 10 ἐπὶ ωρισμένου τινὸς ἀληθές ἐστιν· ἐπὶ γὰρ ποσοῦ. ἀνάπαλίν ἐστι τοῦ Α καὶ τοῦ Δ ἡ ἀκολουθία· τῷ μὲν γὰρ Α, τῷ ἀπλῷ καταφάσει, ἀκολουθήσει 30 τὸ Δ, ή στερητική ἀπόφασις τὸ γὰρ ἴσον οὐκ ἄνισον. οὐκέτι μέντοι τῆ στερητική ἀποφάσει τη 'οὐκ ἄνισον' ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθήσει τὸ Α, ἡ άπλη κατάφασις το μεν γάρ 'οὐκ ἄνισον' καὶ ἐπὶ μὴ ποσῶν ἀληθές, το δὲ ἴσον 15 οδικέτι. Γίσον Α έστί, Β οδικ έστιν ίσον, Δ άνισόν έστι, Γ ίσον οδικ έστιν, Δ έστὶν ἄνισον.].

p. 52:18 Καὶ ἐπὶ πολλῶν δέ, ὧν τοῖς μὲν ὑπάρχει τοῖς δὲ οὐχ 35 ὑπάρχει τὸ αὐτό, ἡ μὲν ἀπόφασις ὁμοίως ἀληθεύει.

Ότι μὴ ταὐτὸν σημαίνει τὸ 'ἔστιν οὸ τοῦτο' τῷ 'οὐκ ἔστι τοῦτο', δείκ20 νυσι καὶ ἐκ τοῦ ἐφ' ὧν ταὐτὸ τοῖς μὲν ὑπάρχει τοῖς δὲ μὴ ὑπάρχει τῶν
ἐν τῷ αὐτῷ εἴδει, μὴ συναληθέύεσθαι τὰ αὐτά. εἰ γὰρ τῶν ἀνθρώπων οἱ
μὲν λευκοί εἰσιν οἱ δὲ μή, τὸ μὲν 'οὕκ εἰσι πάντες ἄνθρωποι λευκοί' καὶ
τὸ 'οὐκ ἔστι λευκὸς ἕκαστος' ἀληθές, οὐκέτι δὲ ἀληθὲς τὸ 'εἰσὶν οὐ λευκοὶ 40
πάντες ἄνθρωποι' ἢ 'ἔστιν οὐ λευκὸς ἄνθρωπος ἕκαστος' ταῦτα γὰρ ταὐτὸν
25 σημαίνει τῷ μηδένα ἄνθρωπον εἶναι λευκόν, ὅ ἐστι ψεῦδος. ἔτι εἰ τὰ μὲν
εἴη τῶν ζῷων λευκὰ τὰ δὲ μή, ψευδοῦς οὕσης τῆς καθόλου καταφάσεως
τῆς 'πᾶν ζῷων ἐστι λευκόν' ἀπόφασίς ἐστιν οὐχ ἡ 'ἔστιν οὐ λευκὸν πᾶν
ζῷον' (καὶ γὰρ αῦτη ψευδὴς ὁμοίως τῆ 'πᾶν ζῷον λευκόν ἐστιν' οὐδὲν
γὰρ λευκὸν εἶναι λέγει), ἡ δὲ 'οὐ πᾶν ζῷον λευκόν ἐστιν' ἀπόφασίς τε αὐ-45
30 τῆς ἐστι καὶ ἀληθής. εἰ δὲ τοῦτο, οὐ ταὐτὸν σημαίνει τῆ 'οὐ πᾶν ζῷον
λευκόν' ἡ 'ἔστι πᾶν ζῷον | οὐ λευκόν' εἰ δὲ μὴ ταὐτὸν σημαίνει, οὐδὲ 139τ
ταὐτόν ἐστιν.

p. 52224 'Επεὶ δὲ δῆλον ὅτι ἕτερον σημαίνει τὸ ἔστιν οὐ λευκὸν καὶ οὐκ ἔστι λευκόν.

35 Δείξας διὰ πλειόνων, ὅτι μὴ ταὐτὸν σημαίνει τὸ 'οὐκ ἔστι τόδε' καὶ 'ἔστιν οὐ τόδε', καὶ τὸ μὲν 'οὐκ ἔστι τόδε' ἀπόφασίς ἐστι, τὸ δὲ 'ἔστιν οὐ

¹ δὴ B: δὲ a 6 τῷ $\bar{\beta}$ scripsi: τὸ $\bar{\beta}$ aB 9 προεῖπεν] p. $51^{\rm b}26$ 15 ἴσον $\bar{\alpha}$... ἄνισον (16) delere malui quam sic emendare: ... $\bar{\gamma}$, ἄνισόν ἐστι, $\bar{\delta}$ [ἴσον] οὐν ἔστιν $[\bar{\delta}$ ἐστὶν] ἄνισον (cf. p. 409, 33 sq.) 17 καὶ ἐπὶ ... ἀληθεύει (18) lemma textui continuant aB 18 ἀληθεύει aB: ἀληθεύοιτ' ἄν Ar. 19 σημαίνει a: σημαίνοι B · 20 τῶν a: τῷ B 23 ἀληθές a: ἀληθεῖς B 24 ἕκαστος ἄνθρωπος B pr.

τόδε' κατάφασίς έστιν, ἀκολούθως τοῖς δεδειγμένοις ἐπιφέρει, ὅπερ ἦν προει-139r ρηχώς, τὸ "διαφέρει δέ τι ἐν τῷ κατασκευάζειν ἢ ἀνασκευάζειν τὸ ὑπολαμ- 5 βάνειν ἢ ταὐτὸν ἢ ἕτερον σημαίνειν τὸ μὴ εἶναι τόὸε καὶ εἶναι μὴ τοῦτο". τοῦτο δέ ἐστιν τὸ μὴ ὁμοίως δείχνυσθαι ἑχάτερον αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπο-5 φατικόν διά προτάσεως καταφατικής το δε καταφατικόν εξ άμφοτέρων καταφατικών, καὶ τὸ μὲν καταφατικὸν ἐν τῷ πρώτῳ σγήματι τὸ δὲ ἀποφατικὸν 10 έν τῷ δευτέρω καὶ ἐν τῷ πρώτω. πῶς δὲ γίνεται, προελθών διδάσκει. δ μεν οὖν προτέθειται δεῖξαι, τοιοῦτόν ἐστι, γρήσιμον ὂν καὶ πρὸς τὴν ἀνάλυσιν τῶν συλλογισμῶν · ὡς γὰρ δείχνυται έκάτερον αὐτῶν, οὕτως καὶ ἀνα-10 λυθήσεται. ἀσάφειαν δὲ ἡ λέξις ἔχει τῷ τὰς προτάσεις μὴ συνήθως εἰληφθαι μήτε τὰς καταφατικάς μήτε τὰς ἀποφατικάς. εἰπὼν γάρ, ὅτι οὐγ δ αὐτὸς τρόπος τοῦ δειχνύναι έχάτερον, θέλων τὰς προτάσεις παρα- 15 θέσθαι καὶ δεῖξαι, ὅτι ἄλλος ὁ τρόπος τῆς τῶν ἀποφατικῶν δείξεως καὶ άλλος τῆς τῶν καταφατικῶν, εἶπεν οἶον ὅτι, δ ἀν ἦ ζῷον, οὐκ ἔστι 15 λευχόν η ἐνδέχεται μη είναι λευχόν, χαὶ ὅτι ἀληθὲς εἰπεῖν μη λευχόν τοῦτο γάρ ἐστιν εἶναι μὴ λευχόν, τὸ † γὰρ ἀποφατιχὰς μὲν λαβών δ τι ἄν ἦ ζῷον, ἐνδέχεται μὴ εἶναι λευχόν· ἀπὸ χοινοῦ γὰρ τὸ ἐνδέχεται μὴ εἶναι λευκὸν εἶπε τοῦ ὅ τι ἀν ἢ ζῷον· ἴσον γὰρ 20 αὖται δύνανται ταῖς 'οὐδὲν ζῷον λευκόν ἐστι' καὶ 'οὐδὲν ζῷον ἐνδέχεται 20 λευχὸν εἶναι', ἡ μὲν οὖσα χαθόλου ἀποφατιχὴ ὑπάρχουσα, ἡ δὲ χαθόλου ἀποφατική ἀναγκαία· δεῖ γάρ, ὡς εἶπον, τῷ ἐνδέχεται μἡ εἶναι λευκὸν προσυπαχούειν τὸ δ τι ἀν ἦ ζῷον, δ ἴσον γίνεται τῷ 'οὐδὲν ζῷον ἐνδέγεται είναι λευκόν' ούτω γάρ ἄν ἀπόφασις ἔσται, χωρίς δὲ ἐκείνου κατάφασις 25 καὶ αύτη. δύναται τὸ ἐνδέχεται μὴ εἶναι λευκὸν καὶ αὐτὸ παράδειγμα 25 είρηκέναι τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως, ὥσπερ καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ⟨τὸ⟩ καὶ δτι άληθὲς εἰπεῖν μὴ λευκόν, ὡς εἶναι ἴσην αὐτὴν τῆ 'πάντα ἄνθρωπον ένδέγεται μή είναι λευχόν'. είτε δε καὶ ἐχείνην ώς ἀποφατικήν ἔθηκεν, είτε καὶ αὐτὴν ώς ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν, δμοιος ὁ λόγος καὶ ἡ δεῖξις. γρη-30 σάμενος δὲ ἐπὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφατικῆς τῷ ἀληθὲς εἰπεῖν μὴ 30 λευκόν, τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν, ὅ τι ποτὲ σημαίνει, ἐξηγούμενος προσέθηκεν τοῦτο γάρ ἐστιν εἶναι μὴ λευκόν, ὡς τῆς ἀληθὲς εἰπεῖν τῆς αὐτῆς ούσης τῆ 'ἔστιν οὐ λευκόν' ούση καταφατικῆ, ὡς δέδεικται. τὸ γὰρ ἀληθὲς είπεῖν ἀντὶ τοῦ 'ἔστιν' ἔθηκεν, ὡς καὶ αὐτὸς προϊὼν δηλώσει· οἱ γὰρ τρόποι την αὐτην γώραν ἐν ταῖς προτάσεσι τῷ 'ἔστιν' ἔγουσιν ὡς πρὸς τὸ κατάφασιν 35 35 ἢ ἀπόφασιν ποιεῖν· καὶ τὸ ἀληθὲς δὲ τρόπος τις. καὶ εἴη ἄν πάλιν αῦτη ἡ πρότασις τοιαύτη· δ τι ἀν ἢ ζῷον, τοῦτο ἀληθὲς εἰπεῖν μὴ εἶναι λευκόν, ήτις ἴση ἐστὶ τῆ 'πᾶν ζῷόν ἐστιν οὐ λευκόν'. οὐχ ὁμοίως οὖν, φησί, δειγθήσεται τά τε ἀποφατικά, οἶον 'οὐδὲν ζῷον λευκόν ἐστι' καὶ 'οὐδὲν ζῷον

² διαφέρει δέ τι κτλ.] p. 51 b 5 (cf. p. 396,31) 9 τοῦ συλλογισμοῦ a αὐτῶν scripsi: αὐτοῦ aB 13 τοῦ ἀποφατικοῦ a 14 τοῦ καταφατικοῦ a ὅτι, δ] cf. vs. 17,18 15 καὶ ὅτι ἀληθὲς . . . μὴ εἶναι λευκόν (17) om. a 16 post εἶναι μὴ λευκόν iterata καὶ ὅτι (15) . . . εἶναι μὴ λευκόν (16) expunxit $Β^1$ γὰρ ἀποφατικὰς] παράδειγμα ἀποφατικῶς fort. recte Diels 21 ἀναγκαία] cf. Waiţzii comment. ad p. 52 a 23 ἐκείνων a 24 τὸ scripsi: τῷ aB 25 τὸ alterum addidi 29 εἶπεῖν Λr.: εἶναι aB 36 τοῦτο β: τοῦ a

ένδέχεται είναι λευχόν', εί ώς ἀποφάσεως καὶ ταύτης ἀκούοιμεν καθόλου, 139* καὶ τὸ καταφατικὸν τὸ 'πᾶν ζῶόν ἐστιν οὸ λευκόν' ἀλλά τὰ μέν καταφα- 40 τιχά, τό τε 'άληθες είπεῖν, ὅτι πᾶν ζωρόν ἐστι λευχόν' χαὶ τὸ 'άληθες είπεῖν, ὅτι πᾶν ζῷόν ἐστιν οὸ λευχόν' (τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ εἴτε μὴ 5 λευχόν), α ίσον δύναται το μέν τῷ ἔστι λευχόν' το δὲ τῷ 'ἔστιν οὐ λευχόν', όμοίως άλλήλοις καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ δειγθήσεται. παρέθηκε δὲ τῷ 'ἔστιν οὐ λευχόν' τὸ 'ἔστι λευχόν' εἰς ἔνδειξιν τοῦ ὁμοίως χάχεῖνο τούτῳ κατάφασιν είναι, διὸ καὶ όμοίαν αὐτῶν τὴν δεῖξιν ἔσεσθαι. ἀμφότερα γὰρ 45 ταῦτα όμοίως ὄντα καταφατικά δειγθήσεται, κατασκευαστικῶς δέ, τοῦτ' 10 έστι καταφατικώς, εν τῷ πρώτφ σγήματι εν γὰρ τούτφ μόνφ τὸ καθόλου καταφατικόν δείκνυται. | δεῖ δὲ τῶν ἀληθὲς εἰπεῖν λευκόν, [ὅτι ἄν] ἀληθὲς 139ν είπεῖν ὅτι οὐ λευχόν' ὡς χαθόλου λεγομένων ἀχούειν· ἐνδεῖ γὰρ αὐτοῖς τὸ ΄ πᾶν ζῷον', ὡς αὐτὸς ἑξῆς δηλοῖ. εἰπὼν δέ, ὅτι τὰ τοιαῦτα προβλήματα καταφατικά όντα εν πρώτω καὶ διὰ πρώτου γίνεται σχήματος, εξηγεῖται, 15 πῶς ἡ λέγουσα ἀληθὲς εἰπεῖν ἔστι λευκὸν κατάφασίς ἐστι καὶ τί ση- 5 μαίνει το γάρ άληθές, φησί, τῷ ἔστιν όμοίως τάττεται. ἴσον οὖν έστι τῷ ἀληθὲς εἶναι λευχόν' τὸ 'ἔστι λευχόν' τοῦτο δὲ κατάφασις. ἢ καταφάσεως ούσης δπομιμνήσκει ήμᾶς πάλιν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόφασις ἡ ἀληθὲς είπεῖν μη λευχόν ἀλλ' ή 'οὐχ ἀληθὲς εἰπεῖν λευχόν', ἐχείνη δὲ ή 20 'άληθες είπεῖν μη λευχόν' χατάφασις χαὶ αὐτή, ὡς χαὶ ή ἀληθες είπεῖν λευκόν διο και όμοιως και διά τοῦ αὐτοῦ δειγθήσονται σγήματος. και 10 δτι ή λέγουσα 'άπαν ζφον άληθες είπεῖν μη εἶναι λευκόν' οὐκ ἔστιν ἀπόφασις οὕτε άπλῶς οὕτε τῆς λεγούσης πᾶν ζῷον λευκὸν εἶναι, ἀλλὰ ἡ 'οὐ πᾶν ζώον ἢ οὐδὲν ζώον ἀληθὲς εἰπεῖν λευκόν', πάλιν προσέθηκεν ὑπομιμνή-25 σχων τε ήμᾶς τῶν δεδιδαγμένων χαὶ τί σημαίνει ἀληθὲς εἰπεῖν μἡ εἶναι λευχόν διδάσχων.

p. 52°84 Εἰ δή ἐστιν ἀληθὲς εἰπεῖν, δ ἄν ἦ ἄνθρωπος, μουσιχὸν 15 εἶναι ἢ μὴ μουσιχὸν εἶναι, δ ἄν ἦ ζῷον, ληπτέον ἢ εἶναι μουσιχὸν ἢ εἶναι μὰ μουσιχόν.

30 Εἰπών, ὅτι ὁμο ως χρὴ τήν τε ἀπλῆν χατάφασιν χαθόλου καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως δειχνύναι (διὰ γὰρ πρώτου σχήματος), νῦν, πῶς ποιήσομεν τὴν δεῖξιν ἑκατέρου αὐτῶν καὶ τὸν συλλογισμόν, ὑπογράφει. ἔστι γάρ, δ λέγει, τοιοῦτον· εἰ βουλόμεθα δεῖξαι, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος μουσιχός ἐστιν ἢ 20 ὅτι πᾶς ἄνθρωπός ἐστιν οὐ μουσιχός, δείχνυμεν οὕτως· ἡ μὲν ἀληθὲς εἰπεῖν, δ ἄν ἢ ἄνθρωπος, μουσιχὸν εἶναι σημαίνει τὴν 'πᾶς ἄνθρωπος μουσιχὸν' τῆ ἐκατέρου τούτων ὁπᾶς ἄνθρωπός ἐστιν οὐ μουσιχός'. φησὶ δὲ χρῆναι ἐν τῆ ἐκατέρου τούτων δείξει μέσον ὅρον λαμβάνειν τὸ ζῷον. κἄν μὲν βουλώ-25

⁵ d scripsi: δ aB 8 αὐτοῦ a 11 τῶν scripsi: τῷ aB δ τι ἀν delevi $15.\ 16$ σημαίνει scripsi: σημαίνοι aB 27 ἄν Ar.: ἐὰν aB (ABu) 28 η alterum superscr. B², ut videtur 29 μη είναι B pr.: corr. B², ut videtur 33 βουλοίμεθα a 38 ἐαατέρα a δ εῖξαι B pr.: corr. B² λαμβάνει a

μεθα δείξαι το πάντα ἄνθρωπον μουσικόν, μείζονα ἄκρον κατηγορούμενον 139 ν καταφατικώς του ζώου παντός ληπτέον το μουσικόν, έσγατον δε καί έλάττονα, οδ τὸ ζῷον κατηγορεῖται παντός, τὸν ἄνθρωπον· ἔσονται γὰρ αί προτάσεις πας ανθρωπος ζώον, παν ζώον μουσικόν, πας αρα ανθρωπος 5 μουσιχόν', δ ήν προχείμενον, οὐ δεῖ δὲ τὰς προτάσεις, αἴς γρήται, ἀπαιτεῖν ώς άληθεῖς· παραδείγματι γάρ και ὑπογραφῆ τῆς λέξεως χρῆται τοῦ πῶς 30 διά καταφατικών άμφοτέρων δείκνυται τό τε 'πᾶς άνθρωπος μουσικός ἐστι' καὶ τὸ 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ μουσικός ἐστίν'. ἄν δέ γε ἢ προκείμενον ἡμῖν δεῖξαι πάντα ἄνθρωπον εἶναι μὴ μουσικόν, τὸ μὲν ζῷον πάλιν μέσος ὅρος 10 έστω ο αὐτός, τὸ δὲ μὴ μουσικὸν μείζων καταφατικῶς τοῦ ζώου καὶ αὐτὸς κατηγορούμενος, ἄνθρωπος δὲ ὁ ἔσχατος, καὶ αἱ προτάσεις 'πᾶς ἄνθρωπος 35 ζῶον, πᾶν ζῷόν ἐστιν οὐ μουσικόν (κατάφασις γὰρ καὶ τοῦτο), πᾶς ἄρα άνθρωπός έστιν οὐ μουσικός'. εί μεν οὖν ή 'πᾶς άνθρωπός ἐστιν οὐ μουσικός' ην απόφασις, ούκ εν πρώτω αν τοῦτο τὸ συμπέρασμα σχήματι 15 ἐδείχνυτο μόνω άλλὰ καὶ ἐν τῷ δευτέρω ἀντιστρεφομένης τῆς καθόλου ἀποφατικής τής 'πᾶς ἄνθρωπός ἐστιν οὐ μουσικός' νῦν δὲ ἐν τούτῳ μόνῳ 40 δείχνυται. δτι δὲ μή ἐστιν ἀπόφασις, δειχνύοιτο ἄν ἐχ τοῦ μὴ ἀντιστρέφειν αὐτήν· άληθοῦς γάρ οὔσης τῆς λεγούσης 'πᾶν ἄψυγόν ἐστιν οὐκ αἰσθητικόν' οὐκέτ' ἀληθής ή λέγουσα 'πᾶν οὐκ αἰσθητικὸν ἄψυχόν ἐστιν' · ἀληθής 20 δὲ ή ἐν μέρει ἡ 'τὶ οὐκ αἰσθητικὸν ἄψυγον' λέγουσα. διὰ τοῦτο δὲ ἐν τῷ πρώτφ δείχνυται μόνφ σχήματι, καὶ εἴη ἄν φανερώτατον σημεῖον τοῦ μὴ είναι απόφασιν την έχ μεταθέσεως το μη αντιστρέφειν αυτήν.

ρ. 52 a 37 Τὸ δὲ μὴ εἶναι μουσικόν, δ ἀν ἦ ἀνθρωπος, ἀνασκευα- 45 στικῶς δείχνυται.

Δείξας τὸ καταφατικὸν τὸ 'πᾶς ἄνθρωπός ἐστιν οὐ μουσικός' διὰ τοῦ 140= πρώτου δειχνύμενον σγήματος μόνον έχ δύο χαθόλου χαταφάσεων νῦν δείχνυσι τὸ ἀποφατικὸν καθόλου πάλιν, πῶς καὶ διὰ τίνων δείχνυται· τὸ γάρ τὸ δὲ μὴ εἶναι μουσικόν, δ ἄν ἦ ἄνθρωπος, ἴσον ἐστὶ τῷ ΄οὐδεὶς ἄνθρωπος μουσικός'. τοῦτο δέ φησι δείκνυσθαι κατά τοὺς προει- 5 30 ρημένους τρόπους· τρεῖς εἰσι δὲ οὖτοι. ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτῷ σχήματι είς. ό γάρ δεύτερος τρόπος τῶν ἐν πρώτω σγήματι τοῦ καθόλου ἀποφατιχοῦ συναχτιχός ἐστιν, οἶον πᾶς ἄνθρωπος ζῷον, οὐδὲν ζῷον μουσιχόν, οὐδεὶς ἄνθρωπος μουσικός, ἢ πᾶς ἄνθρωπος ζῷον, οὐδὲν ζῷον ἄψυγον, οδόελς ἄνθρωπος ἄψυχον, εί είη προκείμενον δείξαι, ὅτι μηδελς ἄνθρωπος 10 35 άψυχον. ἐν οὲ τῷ δευτέρφ σχήματι δύο οἱ πρῶτοι ⟨οί⟩ ἐκ καθόλου ἀποφατικής καὶ καθόλου καταφατικής. ἀμφότεροι γάρ τοῦ καθόλου ἀποφατικοῦ εἰσι δεικτικοί, οἶον οὐδὲν ἄψυγον ζῷον, πᾶς ἄνθρωπος ζῷον, οὐδεὶς ἄνθρωπος

¹ post μουσικόν add. είναι a 3 τὸν Β: τὸ a 8 ἐστιν οὐ μουσικός a 9 μὴ om. a 10 μὴ om. a . καταφατικῶς a: καταφατικὸς Β 20 post άψυγον add. έστι a 26 καθόλου om. a 34 εl om. a 35 oi alterum addidi

άψυχον, ἢ πάλιν οὐδεὶς ἄνθρωπος ἔππος, πᾶς ἔππος χρεμετιστικόν, οὐδεὶς 140 τ ἄνθρωπος χρεμετιστικόν· πάλιν γὰρ διὰ τούτων καθόλου ἀποφατικὸν ἐν δευτέρῳ δείκνυται σχήματι τὸ 'οὐδεὶς ἄνθρωπος χρεμετιστικόν'.

p. 52 a 39 'Απλῶς δ', δταν οῦτως ἔχη τὸ Α καὶ τὸ Β, ὥσθ' ἄμα 15 μὲν τῷ αὐτῷ μὴ ἐνδέχεσθαι.

'Αναδεδράμηκε πάλιν ἐπὶ τὸ προδεδειγμένον αὐτῷ περὶ τῆς τῶν προτάσεων ἀχολουθίας τῶν τε τὴν άπλῆν ἀντίφασιν ἐγουσῶν χαὶ τῶν τὴν χατὰ μετάθεσιν, και την ακολουθίαν, ην ἐπ' ἐκείνων τῶν προτάσεων ἔδειξε, νῦν 20 καθολικώτερον δείκνυσιν, οδκέτ' έπλ ύλης άλλ' έπλ στοιχείων μόνων, έφ' 10 ὧν τὰς καθολικὰς δείξεις ἔθος αὐτῷ ποιεῖσθαι. τὴν δὲ τῶν ὅρων καταγραφην υπήλλαξε. διὸ δοχεῖ περὶ ἄλλου τινὸς λέγειν. τότε μὲν γὰρ ἦν τὸ Α προτεταγμένον καὶ δποτεταγμένον τὸ Δ, τῷ δὲ Β ἀποφάσει ὄντι τοῦ Α τὸ Γ ὂν κατάφασις τοῦ Δ , καὶ ην τότε τ $\widetilde{\phi}$ μὲν Γ τὸ B ἐπόμενον τ $\widetilde{\phi}$ δὲ Α τὸ Δ. νῶν δὲ λαμβάνει τὸ ΑΒ ἀντίφασιν, ὥσπερ καὶ τότε ἀντι- 25 15 φάσεως γὰρ τὸ ἄμα μὲν τῷ αὐτῷ μὴ ἐνδέχεσθαι, παντὶ δ' ἐξ ἀνάγκης θάτερον· όμοίως δὲ καὶ τὸ $\Gamma\Delta$ ἀντίφασιν, ῆτις ῆν τότε αὐτ $\tilde{\omega}$ ἐκ μεταθέσεως. ὑποτάσσει δὲ οὐκέτι τ $\tilde{\phi}$ B τὸ Γ ἀλλὰ τ $\tilde{\phi}$ A, τὸ δὲ Δ τῷ Β. ὡς γὰρ ἔγουσι τάξεως, πάντως τῷ τῆς ἑτέρας ἀντιφάσεως μορίψ τὸ τῆς έτέρας ἀχολουθήσει. τότε μὲν οὖν ἔλαβεν ὑπὸ μὲν τὴν χατάφασιν 30 20 τῆς ἀπλῆς ἀντιφάσεως τὴν τῆς ἑτέρας ἀντιφάσεως ἀπόφασιν, πάλιν δὲ ὁπὸ την ἀπόφασιν τῆς άπλῆς την τῆς ἐτέρας κατάφασιν. νῦν δὲ άπλῶς δύο άντιφάσεις λαμβάνει οὐ διορίσας τίνας, καὶ ἐπ' αὐτῶν καθόλου δείκνυσιν, ότι, ἄν τῷ ἐτέρῳ μέρει τῆς πρώτης κειμένης ἀντιφάσεως ἕπηται τὸ ἕτερον μέρος τῆς δευτέρας ἀντιφάσεως καὶ μὴ ἀντιστρέφη, καὶ τῷ λοιπῷ μέρει 25 τῆς δευτέρας ἀντιφάσεως τὸ λοιπὸν τῆς πρώτης ἀχολουθήσει χαὶ οὐχ ἀντι- 35 στρέψει. ἀνάπαλιν γὰρ ἡ ἀκολούθησις εἴτε γὰρ τῆ καταφάσει ἡ κατάφασις εἴτε τῆ ἀποφάσει ἡ ἀπόφασις εἴτε τῆ ἀποφάσει ἡ κατάφασις εἴτ' ἔμπαλιν, καὶ τῶν καταλειπομένων μορίων τῶν ἀντιφάσεων ἡ ἀκολουθία ἔμπαλιν ἔξει, ώς δείχνυσιν. άπλῶς γὰρ ὑποθέμενος τὸ Α, δ ἐστιν μόριον τῆς Α Β ἀντι-30 φάσεως, τῷ Γ , δ καὶ αὐτὸ μόριόν ἐστι τῆς Γ Δ ἀντιφάσεως, ἕπεσθαι, δεί- 40 χνυσιν ἔμπαλιν τῷ B τὸ Δ τὸ τῆς Γ Δ ἀντιφάσεως ἑπόμενον μόριον, οὐδὲν έτι προστιθείς, είτε κατάφασις τοῦτο είτε ἀπόφασις, καὶ είτε ὑποτεταγμένον αὐτῷ εἴτε καὶ μὴ αὐτῷ ἀλλὰ τῷ Α, ἀλλὰ μηδὲ εἰ ἡ μὲν [ή] ἑτέρα ἀντίφασις έχ μεταθέσεως ή δε έτέρα άπλη, ως είχεν έπὶ τῶν πρὸ ὀλίγου δε-35 δειγμένων. δείχνυσι δέ, καν θάτερα τα έπόμενα συναληθεύη, θάτερα τα 45 προηγούμενα συναληθεύσοντα, α ην καὶ αὐτὰ ἐπ' ἐκείνων τῶν ἀντιφάσεων

^{1, 2, 3} χρεμετιστικός a 4 ούτως om. a 14 λαμβάνει B: λέγει a 16 ἀντίστασις a 17.18 τῷ δὲ δ τὸ $\bar{\beta}$ a 18 τάξεως B: προτάσεως a 20 τὴν . . ἀντιστάσεως om. a 22 τίνα a 23 μέρει om. a κειμένης om. a 24 μέρος B: μόριον a ἀντιστρέψη a 27 ἀποφάσει (ante $\hat{\eta}$ ἀπ.) scripsi: καταφάσει aB 28 καταλιμπανομένων a 31 τὸ alterum om. a μόριον ἐπόμενον a 33 μηδ' a εἰ $\hat{\eta}$ μὲν a: εἴη μὲν $\hat{\eta}$ B 36 συναληθεύοντα a

δεδειγμένα. ωποί γάρ, ὅτι καθόλου (τοῦτο γάρ τὸ ά πλῶς σημαίνει) 140 ν δύο αντιφάσεων ληφθεισών, οἶον τῆς τε ΑΒ καὶ τῆς ΓΔ, ἐὰν τῷ τῆς έτέρας αντιφάσεως μορίω Επηται θάτερον μέρος της έτέρας αντιφάσεως, οδον τὸ Α τῷ Γ, καὶ μὴ ἀντιστρέφη ὡς καὶ τὸ Γ τῷ Α ἔπεσθαι, ἀνάπαλιν τῷ 5 τῆς έτέρας ἀντιφάσεως τῆς ὑποτεταγμένης ὑπολειπομένω μορίω ἀχολουθήσει 5 θάτερον μόριον τῆς ήγουμένης ἀντιφάσεως καὶ οὐκ ἀντιστρέψει· τὸ γὰρ Δ τῷ Β ἀχολουθήσει, οὐκέτι δὲ καὶ τὸ Β τῷ Δ, εἰ τῷ Γ΄ εἴη τὸ Λ ἀχολουθοῦν καὶ μὴ ἀντιστρέφον. ταῦτα δέ, ὡς εἶπον, ἔστιν, ὰ φθάσας ἔδειξεν έπὶ τῆς άπλῆς ἀντιφάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως, όμοίως δὲ καὶ ἐπὶ 10 τῆς στερητικῆς ἀντιφάσεως καὶ τῆς ἀπλῆς. ἀλλὰ τότε μὲν ἐπὶ ὕλης τινὸς ώρισμένης νον δε καθολικήν την δείξιν ποιείται. διό και την των στοιγείων ύπήλλαξε τάξιν. οὐκέτι γὰρ τῷ μὲν Γ ἀεὶ τὸ Β ἀκολουθήσει, τῷ δὲ Α τὸ Δ, ὡς ἔδειξε πρὸ δλίγου, ἀλλὰ καθόλου, ὁποίω ἂν τῆς έτέρας ἀντιφά- 10 σεως καὶ πάλιν τῷ τῆς ἐτέρας ἀντιφάσεως μορίω τὸ ἔτερον μόριον τῆς 15 έτέρας αντιφάσεως επηται, αν μή αντιστρέφη, τῷ καταλειπομένω μορίω τὸ της έτέρας υπολειπόμενον ακολουθήσει και ούκ αντιστρέψει. αλλά και τὸ έξης λεγόμενον έδειξεν, δτι των διαγωνίων αξ μέν συναληθεύουσί ποτε άλλήλαις, αί δὲ οὔ. αί μὲν γὰρ ήγούμεναι, αἶς ἕπονται αί λοιπαί, οὐδέποτε ἄμα 15 άληθεῖς ἔσονται· ἔσται γὰρ οὕτως ἡ ἀπόφασις συναληθευομένη, ὡς πρὸ 20 δλίγου δέδεικται· τὰς δὲ ἐκείναις ἑπομένας οὐδὲν κωλύει ποτὲ ἄμα ἀλη-ປີຣັເດ ຣໂາαι.

ρ. 5264 Πρῶτον μὲν οὖν, ὅτι τῷ Β τὸ Δ ἔπεται, ἐνθένδε φανερόν.

"Α προέθετο, δείχνοσι. καὶ ὅτι γε τῷ Β τὸ Δ ἔπεται κειμένου ἔπεσθαι τῷ Γ τοῦ Α, οὕτως δείχνοσιν, ὡς εἴ γε ἔκειτο τῷ Α τὸ Γ ἔπεσθαι 20 25 καὶ μὴ ἀντιστρέφειν, ἀνάπαλιν ἄν τῷ Δ τὸ Β εἴπετο. ἡ δὲ δεῖξις ἐπεὶ ἀντίφασίς ἐστι τὸ Γ Δ, καὶ παντὶ θάτερον αὐτῶν ἀνάγκη ὑπάρχειν ἐφ' οἱ δὲ ἀληθὲς τὸ Β, οὐκ ἐνδέχεται τὸ Γ διὰ τὸ τῷ Γ ἔπεσθαι τὸ Α · ἔποιτο γὰρ ἄν τῷ Β τὸ Α, καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἄμα ἄν εἴη ἀληθῆ τὰ Α Β, ὅπερ ἀδύνατον λείπεται ἄρα τὸ Δ ἔπεσθαι τῷ Β. πάλιν ἐπεὶ κεῖται τῷ μὲν 25 30 Γ ἔπεσθαι τὸ Α οὐ μὴν ἀντιστρέφειν (οὐ γὰρ καὶ τῷ Α τὸ Γ), κατὰ παντὸς δὲ τὸ Γ ἢ τὸ Δ, εἰ τῷ Α μὴ ἔπεται τὸ Γ διὰ τὸ μὴ ἀντιστρέφειν, τότε ἀκολουθήσει αὐτῷ τὸ Δ · ἄμα ἄρα ἀληθὲς ἔσται τό τε Α καὶ τὸ Δ. εἰ δὲ ἢν ἀνάπαλιν τῷ Α τὸ Γ ἔπόμενον καὶ μὴ ἀντιστρέφον, εἴπετο μὲν ἄν καὶ τῷ Δ καὶ τὸ Β καὶ οὐκ ἀντέστρεφεν, ῆν δὶ ἄν τὰ συναληθευόμενα 35 τὰ Γ Β, οὐ τὰ Α Δ. εἰ δὲ εἴη τὰ Α Δ συναληθευόμενα, οὐκέτι τὰ Β Γ 30 ἄμα ἔσται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθῆ τῷ ἔπεσθαι μὲν τῷ Γ τὸ Α τῷ δὲ Β τὸ Δ.

² τε om. a 3 μέρος B: μόριον a 9 τῆς ἀπλῆς . . . τότε μὲν ἐπὶ (10) om. a 15 ἀντιστρέφει a 18 ante αῖς add. ἐν a 20 ἐκείνας a 23 καὶ om. a 24 τὸ α τῷ a \cdot 25 δ B^3 corr.: a a B pr. 26 ἀνάγκη ὑπάρχειν B: ¡ὑπάρχει a 27 post $\bar{\beta}$ eras. ca. 3 lit. B 30 τὸ α τῷ $\bar{\gamma}$ B pr.: corr. B³ 31 εl a: $\bar{\gamma}$ ex $\bar{\gamma}$ corr. B³ 32 ἐστι a 35 αδ (ante εl) B: α $\bar{\beta}$ a 36 τὸ αὐτὸ a τῷ prius evan. B

ἄμα καί, $\langle \text{εί} \rangle$ εἶεν [ἄν] ἀληθῆ τὰ B Γ, ἕπεσθαι ληφθέντος τοῦ B τῷ Γ 140ν ἄμα ἄν ἀληθῆ γίνοιτο τὰ Γ Δ. ὁμοίως καὶ τὰ A B, εἰ ληφθείη ἕπεσθαι τῷ Γ τὸ B (τῷ γὰρ Γ τὸ A ἕπεται), δ ἀδύνατον · ἀντίφασις γάρ ἐστιν.

ρ. 52612 Φανερόν οὖν, ὅτι οὐδὲ τῷ Δ τὸ Β ἀντιστρέφει.

5 Δείξας, δτι τῷ Β τὸ Δ ἔπεται ἑπομένου τῷ Γ τοῦ Α, δείξας δὲ καὶ 35 ὅτι τὰ μὲν Α Δ ἔσται ποτὲ ἄμα ἀληθῆ ὡς ἀποφατικὰ ὄντα, τὰ δὲ Β Γ ἀδύνατον, εἰ εἰεν καταφατικά, νῦν τὸ καταλειπόμενον ἐπὶ τῷν προτεθέντων δείκνυσιν, ὅτι γὰρ μηδὲ τῷ Δ τὸ Β ἀντιστρέφει, ἐπεὶ μηδὲ τὸ Α Γ ἀντέστρεφεν. οὐ γὰρ οἰόν τε τῷ Δ τὸ Β ἀκολουθεῖν. ἐπεὶ γὰρ δέδεικται, ὅτι 10 ἐνδέχεται ἄμα ἀληθῆ ποτε εἶναι τὰ Δ Α, εἰ ἔποιτο τῷ Δ τὸ Β, ὅτε ἄμα 40 ἀληθῆ ἐστι τὰ Δ Α, τότε ἀν ἄμα ἀληθῆ γίγνοιτο καὶ τὰ Α Β ἐπὶ γὰρ τοῦ Δ ἄμφω ἄμα ἔσται ἀληθῆ, εἰ ἀντιστρέφοι καὶ ἔποιτο τῷ Δ τὸ Β. ὅτε γὰρ καὶ ἐφ' οὐ ἀληθὲς τὸ Δ, τότε καὶ ἐπὶ τούτου ἀληθὲς γίνεσθαι τὸ

 B^{\bullet} ήν δὲ κείμενον καὶ τὸ A ποτὲ συναληθεύειν αὐτῷ. εἶεν $\langle \mathring{a}$ ν \rangle ἄρα 15 όμοίως ἀληθῆ τὰ A B^{\bullet} ἀδύνατον δὲ ᾶμα ἀληθῆ εἶναι τὰ A B^{\bullet} τοῦτο γὰρ ἔκειτο.

p. 52 b 14 Συμβαίνει δὲ ἐνίστε καὶ ἐν τῆ τοιαύτη τάξει τῶν ὅρων 45 ἀπατᾶσθαι διὰ τὸ μὴ | τὰ ἀντικείμενα λαμβάνειν ὀρθῶς, ὧν l4lr ἀνάγκη παντὶ θάτερον ὑπάρχειν.

30 Γ Δ, ἄν ἔπηται τῷ Γ τὸ Α, μηχέτι δὲ καὶ τῷ Α τὸ Γ, ἀκολουθήσει μὲν καὶ τῷ Β τὸ Δ, οὐ μὴν ἀντιστρέφει· οὐ γὰρ καὶ τῷ Δ τὸ Β), νῶν φησιν, ὅτι, εἰ μὴ καλῶς ληφθεῖεν αἱ ἀντιθέσεις καὶ ἀντιφάσεις, ὡς μήτε ἄμφω τῷ αὐτῷ καὶ παντὶ θάτερον ἐξ ἀνάγκης, δόξει τῷ Γ τοῦ Α ἑπομένου καὶ 10 τῷ Δ τὸ Β ἔπεσθαι, δ ἐδείγθη μὴ οῦτως ἔγον. τῷ γὰρ εἶναι μὴ λευκὸν

35 οὐα ἀκολουθεῖ μὲν ἀεὶ ἡ ἀπλη ἀπόφασις τὸ μὴ εἶναι λευκόν, ἦτινι αὕτη αἰεὶ ἢκολούθει, ὡς ἐδείχθη, δόξει δὲ ἀκολουθεῖν, ἐὰν μὴ ὀρθῶς αἱ ἀντιφάσεις ληφθῶσιν. ἄν γάρ τις λάβη δύο ἀντιφάσεις τὴν A B καὶ Γ Δ , λάβη δὲ καὶ τῷ Γ ἕπεσθαι τὸ A καὶ μὴ ἀντιστρέφειν, δόξει καὶ τῷ Δ ἕπεσθαι τὸ B παρὰ τὸ μὴ ὑγιῶς αὐτὸν τὰς ἀντιθέσεις ποιήσασθαι. εἰ γὰρ 15

 $[\]frac{1}{\delta} \ \text{άμα a: evan. B} \ \ \, \text{εl addidi} \ \, \text{αν ut ex vs. 2 translatum delevi} \ \, 3 \ \text{α scripsi:} \\ \frac{1}{\delta} \ \text{aB} \ \, 7 \ \text{καταλιπόμενον a} \ \, 10 \ \text{άμα prius om. a} \ \, \text{β} \ \text{B: α a} \ \, 14 \ \text{ην} \\ \text{scripsi: εἶναι aB} \ \, \text{δὲ om. a} \ \, \text{εἶεν } B^2 \text{ corr.: εἶ a B pr.} \ \, \text{αν addidi} \ \, 18 \ \text{αν a} \\ \text{et Ar.: } \ \text{φ} \ \text{B (A pr.)} \ \, 28 \ \text{τῆς έτέρας αντιφάσεως delevi} \ \, 29 \ \text{αντιστρέψει scripsi:} \\ \text{αντιστρέψει aB} \ \, 30 \ \text{εάν a} \ \, 33 \ \text{δείξει a} \ \, 34 \ \text{ante εἶναι add. μὴ a: expunxit B} \\ 35 \ \text{η τινι a} \ \, 39 \ \text{παρὰ τὸ om. in lac. a}$

λάβοι ἀμφοτέρων ἀποφατικόν τῶν Α Β ἄμα τὸ Ζ, ὁμοίως δὲ καὶ ἀμφοτέ-141* ρων των ΓΔ πάλιν αποφατικόν το Θ, είτα οίοιτο άμφοτέρων άμα αποφατικά είναι και έκατέρου αυτών ἀποφατικά είναι και πρός έκάτερον αυτών αντίφασιν ποιείν το μέν Ζ και προς το Λ ιδία και προς το Β, διμοίως το 5 Θ καὶ πρὸς τὸ Γ΄ καὶ τὸ Δ, καὶ λαμβάνοι, ἐπεὶ ἀντίφασις τὸ Α καὶ Ζ, 20 έξ ἀνάγχης παντί αὐτῶν θάτεριν, καὶ πάλιν ἐπεὶ ἀντίφασις τὸ Γ καὶ Θ. καὶ τούτων ἐξ ἀνάγκης θάτερον, ἦν δὲ κείμενον τῷ Γ ἀκολουθεῖν τὸ Λ. τῷ Ζ, δ καταλείπεται τῆς ΑΖ ἀντιφάσεως, ἀκολουθήσει τὸ Θ, δ τῆς έτέρας της $\Gamma \Theta$ άντιφάσεως όπολ έπεται. εὶ γὰρ ἀντιφάσεων οδσῶν τῶν $\Lambda \, {
m Z}$ 10 καὶ $\Gamma\Theta$ τῷ Γ τὸ Λ ἕπεται, λείπεται τῷ Z ἕπεσθαι τὸ Θ , καθὼς δέδεικται πρὸ ὀλίγου. τούτων δ' ούτυς ἐχόντων πάλιν ἐπεὶ ἀντίφασις τό τε ZB 25 καὶ τὸ $\Theta \Delta$, καὶ τούτων ἐξ ἀνάγκης παντὶ τῷ ληφθέντι θάτερον ὑπάρξει· κεῖται δὲ τῷ Z τὸ Θ ἔπεσθαι· ἀκολουθήσει ἄρα καὶ τῷ Δ τῷ ὑπολειπομένφ ἐκ τῆς Θ Δ ἀντιφάσεως τὸ ὑπολειπόμενον ἐκ τῆς ἐτέρας ἀντιφάσεως 15 της ΖΒ τοῦτο δέ ἐστι τὸ Β ωστε καὶ τῷ Δ τὸ Β, ἀκολουθεῖν κειμένου τῷ Γ , δ ἢν ἀντικείμενον τῷ Δ , τοῦ Λ , δ ἀντέκειτο τῷ B. ἐδείγθη δέ, ότι ούτως εχόντων οὸ τῷ Δ τὸ Β, τὸ δὲ Δ τῷ Β ἀχολουθήσει. λύων 30 δή τοῦτο καὶ δεικνύς, παρι τί τοῦ ψεύδους ή δεῖξις γέγονε, φησίν οὐ γάρ ίσως ἀνάγκη παντὶ τὸ . ἢ τὸ Ζ ἢ πάλιν τὸ Ζ ἢ τὸ Β. λέγει δὲ διὰ 20 τούτων, δτι μη ύγιῶς ἐλήφθη ή ἀμφοτέρων ᾶμα ἀπόφασις καὶ έκατέρου αὐτῶν ἰδία ἀπόφασις οὖσα· τὸ γὰρ Ζ ἦν ἀπόφασις τῶν ἀντιφατικῶς άλλήλοις αντικειμένων. εἴη γὰρ ἄν τὰ ΑΒ ἀγαθὸν καὶ οὐκ ἀγαθόν, ή εῦ ἀπόφασις αὐτῶν τὸ Ζ 'οὕτε ἀγαθὸν οὕτε οὐκ ἀγαθόν', δ οὕτε τοῦ ἀγαθοῦ ιδίως ἀπόφασίς ἐστιν οὔτε τοῦ οὐκ ἀγαθοῦ. τοῦ γὰρ 'οὐκ ἀγαθόν ἐστιν' 25 ἀπόφασις τὸ 'οὐκ ἔστιν οὐκ ἀγαθόν' ἀλλ' οὐ τὸ 'οὕτε ἀγαθὸν οὕτε οὐκ άγαθόν εστίν' διαφέρει γάρ ταῦτα άλλήλων. ώστε οὐ δεόντως άντιφάσεις έλήφθησαν τό τε ΑΖ καὶ τὸ ΓΘ. όμοίως καὶ εἰ εἴη τὸ ΑΒ ἴσον καὶ · οὐχ ἴσον, ή ἀπόφασις αὐτῶν 'οὕτε ἴσον οὕτε οὐχ ἴσον'. ὁ αὐτὸς λόγος χαὶ 40 ἐπὶ τοῦ $\Gamma \Delta \cdot$ οὐοὲ γὰο τούτων έκατέρου ιδία ἀπόφασις ἢν τὸ Θ , ἀλλ' ἄμα 30 αμφοτέρων. εἰ γὰρ ἦν ἄνισον καὶ οὐκ ἄνισον, ἡ ἀπόφασις ἦν αὐτῶν 'οὕτε άνισον ούτε οὐκ άνισον', καὶ εἰ ἦν [ἄν] καλὸν καὶ οὐ καλόν, [καὶ] ἡ ἀπόφασις αὐτῶν 'οὕτε καλὸν οὕτε οὐ καλόν', καὶ εἰ ἦν 'ἔστιν οὐ λευκόν' καὶ ΄ οὐχ ἔστιν οὐ λευχόν', ⟨ή⟩ ἀπόφασις αὐτῶν 'οὕτε ἐστὶν οὐ λευχὸν οὕτε οὐχ έστιν οὐ λευχόν'. δύο γὰρ ἀποφάσεις εἰσὶν ἐν τῆ 'οὔτε ἀγαθὸν οὔτε οὐχ 45

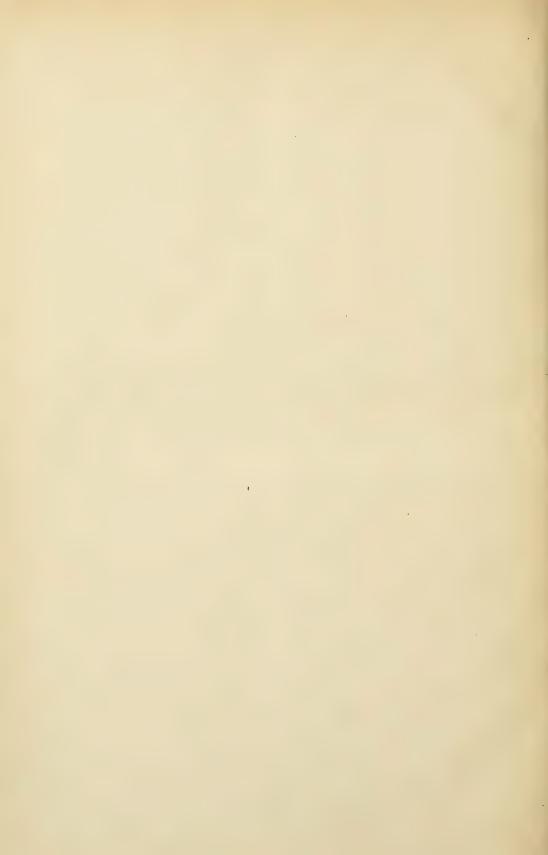
¹ τὸ om. a 2 τῶν B: τῷ a 3 εἴναι prius delendum aut in ὄντα corrigendum videtur έχατέρου scripsi: ἐχατέρου aB 4 ποιεῖν τὸ] εῖν τὸ evan. B 5 λαμβάνοι a: λαμβάνοι B ante ζ add. τὸ a 6 ante $\overline{\vartheta}$ add. τὸ a 8 τῷ ex τὸ corr. B² a β a 10 χαθὰ a 11 $\overline{\beta} \overline{\zeta}$ a 13 χαὶ om. a 13. 14 ὑπολειπομένῳ a: ὑποχειμένῳ B 15 ἀχολουθεῖ a 16 τῷ $\overline{\gamma}$ scripsi: τοῦ $\overline{\gamma}$ aB 17 οὐ scripsi: οὖ aB τὸ $\overline{\delta}$ τῷ $\overline{\beta}$, τῷ δὲ $\overline{\delta}$ τὸ B pr.: corr. B³ 18 δὲ a 19 τῷ $\overline{\alpha}$ a $\overline{\gamma}$ πάλιν aB: οὐδὲ Ar. 21 τῶν B: αὐτῶν a 22 εῖη B: εἰ a 26 ἀντιφάσεις a: ἀντίφασις B 27 χαὶ (post ἴσον) om. a 29 οὐδὲ scripsi: οὕτε aB 30 χαὶ superscr. B² 31 ἀν (cf. vs. 30) et χαὶ (cf. vs. 32) delevi χαὶ (ante $\mathring{\eta}$) om. a 33 $\mathring{\eta}$ a (cf. vs. 30, 31): om. B

άγαθόν', όμοίως καὶ ἐν τῆ 'οὕτε ἴσον οὕτε οὐκ ἴσον' καὶ ἐν τῆ 'οὕτε 141r ἄνισον οὕτε οὐκ ἄνισον'· αἱ δὲ δύο ἀποφάσεις οὐκ ἄν εἶεν μιᾶς προτάσεως | καὶ καταφάσεως ἀπόφασις.

"Ότι δὲ μὴ ἀντιφάσεις τὰ τοιαῦτα, δειχνύοιτο ἄν χαὶ διὰ τοῦ τὰς 5 αμφοτέρων αποφάσεις τῷ έτέρῳ μέρει τῆς αντιφάσεως αἰεὶ συμψεύδεσθαι. αίεὶ μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ παντὸς ψευδής ἡ ἀμφοτέρων ἀπόφασις. οὐ γὰρ οδόν τέ τι αμα καὶ οὐκ ἀγαθὸν καὶ οὐχὶ οὐκ ἀγαθὸν εἶναι. ὁποτέρα ⟨ἄν⟩ 5 οὖν τῆς ἀντιφάσεως ἀληθής ἡ, ⟨ἡ⟩ ἀμφοτέρων ἀπόφασις μετὰ τῆς ἀντικειμένης τῆ ἀληθεῖ αἰεὶ ψευδής ἔσται. ἔτι δ' εἰ ἐπὶ πάντων ψευδής ή 10 αμφοτέρων απόφασις, δταν ἐπί τινος τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἑκάτερον μόριον τῆς άντιφάσεως, ὧν ἀμφοτέρων ἐστὶν ἀπόφασις, ἀντιτιθῆται ὡς ἀντίθεσιν πρὸς αὐτὰ ποιοῦσα, ἔσται ἑκατέρα ἐκείνων ἀληθής, καὶ ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις. εἰ δὲ τοῦτο, ἄμα ἀληθης ἡ ἀντίφασίς ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἄμα 10 ψευδής. εί γὰρ ἀντίφασις τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ οὕτε ἀγαθὸν οὕτε οὐκ ἀγαθόν, 15 καὶ ἐφ' οὖ ψεῦδος τὸ ἀγαθὸν εἶναι, ἐπὶ τούτου ψεῦδος καὶ τὸ οὕτε ἀγαθὸν ούτε οὐχ ἀγαθὸν εἴναι, ἄμα ψευδὴς ἔσται ἡ ἀντίφασις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. 🕂 χαθ' οδ δὲ ή ἀντίφασις. ταῦτα δὲ χαθόλου παρέθετο πρὸς ἔνδειξιν τοῦ δεῖν ἀχριβῶς τὰς ἀντιθέσεις καὶ ἀντιφάσεις λαμβάνειν, ἐπεὶ δόξει τοῖς μὴ 17 μετ' ἐπιστάσεως λαμβάνουσιν ἄλλως τινὰ ἔχειν δύνασθαι τῶν ἀποδε-22 20 δειγμένων.

⁷ ἄν a: om. B 8 ἀντιφάσεως B: ἀποφάσεως a τη, ἡ scripsi: ην aB 9 ἀληθεία εσται ἀεὶ ψευδής a 10 πρὸς in vestigiis manus primae B^2 11 ἀντιτίθεται a 12 καὶ ή alterum evan. B 14 post τὸ ἀγαθὸν add. καὶ τὸ οὐκ ἀγαθόν a 17 καθ' οῦ δὲ ἡ ἀντίφασις om. a: fort. καθ' δ οὐδὲ ην ἀ. παρέθετο καθόλου a 18 μὴ om. a 19 τῶν om. a 20 ἀλεξάνδρου ἀφροδισιέως ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἀναλύσεων συλλογισμῶν ἀριστοτέλους ἀναλυτικῶν προτέρων πρώτου subscr. B (cf. ad p. 1, 1, 340, 3)

INDICES

INDEX NOMINUM*)

Άλέξανδρος ad alios libros a se conscriptos nos delegat: έν τοῖς Περὶ τῆς κατὰ τὰς μίζεις διαφοράς Άριστοτέλους τε καὶ τῶν έταίρων αὐτοῦ γεγραμμένοις 125,30 cf. 127,16 ἐν τῷ Περὶ τῆς κατὰ τὰς μίξεις διαφωνίας Άριστοτέλους και τῶν έταίρων αὐτοῦ 249,38 ἐν τῷ Περὶ μίξεων γεγραμμένω βιβλίω 207,35, 213,26, 238,37 έν τοῖς Σγολίοις τοῖς λογιχοῖς 250,2 - ὡς έν άλλοις έζητήχαμεν έπὶ πλέον 188,16 ώς χαὶ ἐν ἄλλοις εἴρηταί μοι 191,17 δέδειχται δὲ περὶ τούτων ἐν ἄλλοις 284, 17 περὶ ων έν άλλοις εἴρηται 390,9 - ἐπισκεπτέον δὲ περὶ τούτων βέλτιον 193,21 άλλὰ περὶ μέν τούτων (sc. τῶν δι' ὅλων ὑποθετικῶν) ίδία καιρός αν είη λέγειν 328,6 — comment. in Analyt. prior. II commemorat: τοῦ δευτέρου τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν, ώς φθάσαντές τε είρηχαμεν κάκεῖ πάλιν έπισημανούμεθα 110,20 cf. 70,20

Άνδρόνικος. τὸ Περὶ έρμηνείας Άριστοτέλους έστίν, άλλ' ούχ ώς Άνδρόνικός φησιν 161,1 Άριστοτέλης πρώτον περί συλλογισμών πρό τοῦ περὶ ἀποδείξεως λέγειν πραγματεύεται έν τούτοις, οίς ή ἐπιγραφή Περὶ προτέρων άναλυτικών 6,13 — περί τούτων είπων έν τοῖς δύο τοῖς Προτέροις ἀναλυτιχοῖς μετά ταῦτα τὸν περὶ ἀποδείξεως, περὶ ἢς ἐνταῦθα οδ προτίθεται, ποιήσεται λόγον έν τοῖς ἐπιγραφομένοις Υστέροις αναλυτικοῖς, α καί αὐτά ἐστι δύο. διὰ τοῦτο καὶ ἐπιγράφει Πρότερα μέν άναλυτικά τὰ περί συλλογισμών, "Υστερα δὲ τὰ περὶ ἀποδείξεως, ἐπειδή πρότερος δ συλλογισμός ἀποδείξεως τῆ φύσει 6,29 sq. cf. 7,10,33 sq. 42,23 sq. — Άναλυτικά δέ, ὅτι ἡ παντὸς συνθέτου εἰς τά, έξ ὧν ή σύνθεσις αὐτῶν, ἀναγωγὴ ἀνάλυσις καλεῖται 7,11 sq., 27 sq. cf. 340,12 —

ούγ όμοίως έν τε τούτοις καὶ έν τοῖς Υστέροις ἀναλυτικοῖς ἀποδίδωσι τὸ καθόλου 12, 2, 25, 12 - τὸ Περὶ έρμηνείας Άριστοτέλους έστίν 160,32 — είπων περί των έξ όμολογίας καὶ τῶν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον άπαγωγῆς λέγει καὶ άλλους πολλούς έξ ύποθέσεως περαίνεσθαι, περί ων υπερτίθεται μεν ώς έρων έπιμελέστερον, οὐ μὴν φέρεται αύτοῦ σύγγραμμα περί αύτῶν 389,31 sq. έκ τῆς Περὶ ζώων ἱστορίας ᾿Αριστοτέλει γεγραμμένης έν βιβλίοις πλείοσιν 5,18 είπων (sc. έν τοῖς Ἡθιχοῖς) τὴν πρόθεσιν είναι αύτῷ περὶ πολιτείας καὶ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως μετά δέχα βιβλία περὶ έχείνης ποιεῖται τὸν λόγον ὡς ὄντος ἀναγχαίου πρῶτον είπεῖν περί τῶν ἡθῶν τῶν ἀνθρωπίνων 8, 32 sq. — μη δεῖν δὲ μηδὲ κατ' αὐτὸν τὸν Άριστοτέλη μεταφοραίς έν τοίς όριστικοίς λόγοις πεχρησθαι 23,5 — έθος έχων αλεί έπὶ τούτου τοῦ σγήματος (τοῦ τρίτου) ὕστερον τιθέναι τὸν μέσον ὅρον 151,18 — τοῦτο ούτως έγον δείχνυσι πάλιν, ώς έθος αὐτῷ, τῆ τῶν ἄρων παραθέσει 201,5, 233,25 — ἔθος γάρ αὐτῷ τὸ τῆς φάσεως ὄνομα καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων κατηγορείν 238,2 - ἐπὶ στοιγείων μόνων, έφ' ών τὰς καθολικάς δείξεις έθος αὐτῷ ποιεῖσθαι 414,10 — ταῦτα (velut τους διφορουμένους λόγους η άδιαφόρως περαίνοντας) δι' άχρηστίαν οὐ δι' ἄγνοιαν παρέλιπεν 164,29 cf. vs. 25-27 - 5πογράφει ήμῖν φανερώτερον τὸ λεγόμενον συνθετικόν θεώρημα, οδ αύτός έστιν εύρετής 274, 20 sq. cf. 278, 8, 283, 12, 284, 12 ότι μηδε χυρίως ήγεῖται τοὺς τοιούτους (τοὺς δι' όλου ύποθετικούς) είναι συλλογισμούς οδδεμιάς δπάρξεως όντας δειχτικούς 330,29, 348,12 συλλογισμούς μέν άπλῶς οὐ λέγει τούς ύποθετικούς είναι, περαίνειν μέντοι

^{*)} Index verborum alteri huius voluminis parti adiungetur.

αὐτοὺς λέγει 390,10 sq. cf. 388,21 — οἱ περὶ Ἰριστοτέλη τῆ χρεία παραμετρήσαντες παρέδοσαν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπήτει 284,12 cf. 3,3,164,25 — οἱ περὶ Ἰριστοτέλη μετάληψιν εἰώθασι λέγειν 324,18 cf. 263,26 — οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ 124,8 (οἱ περὶ Εὔδημόν τε καὶ Θεόφραστον), 125,31,127,13,173,33 (Θεόφραστος καὶ Εὔδημος), 223,5,248,3,250,1,390,3

οὶ ἀρχαῖοι. ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, οἱ μέχρι τῆς χρείας προήγαγον τὴν λογικὴν πραγματείαν 3,3 cf. 164,25, 284,12 — ὡς ἄλλοι τέ τινες τῶν ἀρχαίων καὶ Ἑρμῖνος δὲ λέγει 89,33 — οὑς οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι μικτοὺς ἐξ ὑποθετικῆς προτάσεως καὶ δεικτικῆς 262,31 (ορρ. οἱ νεώτεροι 262,28) — διαφέρειν δὲ δοκεῖ κατὰ τοὺς ἀρχαίους τὸ μεταλαμβανόμενον τοῦ προσλαμβανομένου 263,26 cf. 324,17 χρῶνται μέντοι καὶ τῆ προσλήψει ἀντὶ τῆς μεταλήψεως 264,5

Διόδωρος. οδ είς κατασκευὴν καὶ ὁ Κυριεύων ἠρώτηται λόγος ὑπὸ τοῦ Διοδώρου 184,5 — Διοδώρειον. τοῦ τε (sc. δυγατοῦ) δ Διοδώρειον λέγεται 183,35

Έπίκουρος. ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐπικούρου λόγου ήρωτημένου τοῦ ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς 346,14 sq.

Επίχαρμος tacito nomine citatur 303,21 Έρμῖνος. τὸ μὲν οῦν λέγειν, ὡς Έ. οἴεται, ἐν δευτέριψ σχήματι τὸν μείζονα ἄχρον εἴναι... 72,27 sq. — ἐφ' ῆς γὰρ συζυγίας, φησί, τὴν ἀντίφασιν ἔνεστι συναγομένην δεῖξαι, εὕλογον ταύτην μηδὲν ἔλαττον ἀσύλλόγιστον, λέγειν τῆς, ἐν ἢ τὰ ἐναντία συνάγται ἀσυνόπαρκτα γὰρ καὶ ταῦτα ὁμοίως ἐκείνοις 89,34 sq. — ἡ δεῖξις οῦν, ἡ χρῆται Έρμῖνος, οὺχ ἱκανὴ διαβάλλειν συζυγίαν καὶ ἀσυλλόγιστον ἀποφῆναι 91,21

Εύδημος. Εὐδήμου ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ λέξεως δειχνύντος τοῦτο διὰ πλειόνων 16,16 — Θεόφραστος μὲν καὶ Εὕδημος ἀπλούστερον ἔδειξαν την καθόλου ἀποφατικήν ἀντιστρέφουσαν ἑαυτῆ 31,4 sq. — Θεόφραστος καὶ Εὕδημος, ὡς καὶ κατ' ἀρχὰς ἐμνημονεύσαμεν (41,27), ἀντιστρέφειν φασὶ καὶ τὴν καθόλου ἀποφατικήν (sc. ἐνδεχομένην) αὐτῆ 220,9 sq. cf. 236,14 — οἱ δέ γε ἐταῖροι αὐτοῦ οἱ περὶ Εὕδημόν τε καὶ Θεόφραστον . . . φασιν ἐν πάσαις ταῖς ἐξ ἀναγκαίας τε καὶ ὑπαρχούσης συζυγίαις, ἐὰν ὧσι συγκείμεναι συλλογιστι

κῶς, ὑπάρχον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα 124,8 sqq. — γίνεται ἐν δευτέρφ σχήματι συζυγία ἐκ καθόλου καταφατικῆς τῆς μείζονος ἀναγκαίας καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης τῆς ἐλάττονος ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν ἐνδεχόμενον συνάγουσα, καθ' ὰ καὶ Θεοφράστῳ τε καὶ Εὐδήμῳ δοκεὶ 127,1 — Θεόφραστος καὶ Εὐδήμως οἱ ἐταῖροι αὐτοῦ καὶ ἐν τῆ ἐξ ἐνδεχομένης καὶ ὑπαρχούσης μίξει φασὶν ἔσεσθαι τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον, ὁποτέρα ἄν τῶν προτάσεων ἐνδεχομένη ληφθῆ 173,32 cf. 236,11 — Εὐδημος καὶ τινες ἄλλοι τῶν ἐταίρων αὐτοῦ (sc. μνημονεύουσι τῶν ἐξ ὑποθέσεως) 390,2

Εὐκλείδης. τὸ ἐν τῷ πρώτφ τῶν Εὐκλείδου Στοιγείων θεώρημα 22,4 — παρὰ Εὐκλείδη ἐν τῷ δεκάτφ τῶν Στοιγείων . . καὶ ἔστι τέταρτον θεώρημα ἐν τῷ δεκάτφ τοῦτο 260,23—25 — ἐν τῷ ἐβδόμφ τῶν Στοιγείων Εὐκλείδου 260,29,33 — δ Εὐκλείδης ἐν τῷ πρώτφ τῶν Στοιγείων δέδειγε διὰ τοῦ πέμπτου θεωρήματος δείξει χρησάμενος ἄλλη 268,7 — Element. I axiom. 1 citatur 22,6 et tacito nomine 344,17

Εδριπίδης tacito nomine citatur 303,22 Θεόφραστος. ὡς πολλαγῶς λεγομένης τῆς προτάσεως ἔοικε καὶ Θ. ἐν τῷ Περὶ καταφάσεως φρονεῖν 11,14 ἐμνημόνευκε τοῦ ούτως άδιορίστου καὶ Θ. ἐν τῷ Περὶ καταφάσεως 66,7 ἐπὶ πλέον δὲ Θ. ἐν τῷ Περὶ καταφάσεως περί τούτων λέγει 367,13 ώς έδειξεν έν τῷ Περὶ καταφάσεως ὁ Θ. 378, 19 ό μέντοι Θ. έν τῷ Περὶ καταφάσεως τὴν ΄ καθ΄ οδ τὸ Β, τὸ Α΄ ὡς ἴσον δυναμένην λαμβάνει τῆ 'καθ' οῦ παντὸς τὸ Β, κατ' έχείνου παντός τὸ Α' 379,9 — ὁ μέντοι Θ. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν αὐτοῦ Προτέρων άναλυτικών 123, 19 sq. δ γούν Θ. έν τῷ πρώτω τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν λέγων περί τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναγχαίου σημαινομένων ούτως γράφει . . . 156,29 ανάγονται μέντοι καὶ οἱ δι' ὅλων ὑποθετικοὶ εἰς τὰ τρία τὰ προειρημένα σγήματα ἄλλφ τρόπφ, ὡς καὶ Θ. δέδειγεν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Προτέρων αναλυτικών 326,21 καὶ Θ. δὲ ἐν τῶ πρώτω τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν λέγει τὸ προσλαμβανόμενον ἢ δι' ἐπαγωγῆς τίθεσθαι η και αύτο έξ υποθέσεως η δι' έναργείας η διά συλλογισμού 588,17 sq. Θ. μέντοι ἐν τῷ προτέρῳ τῶν Ἀναλυτικῶν δεύτερον σχημα λέγει . . . τρίτον δὲ . . .

328,2 sq. θ. δ' αὐτῶν (sc. τῶν ἐξ ὑποθέσεως) έν τοῖς ίδίοις 'Αναλυτιχοῖς μνημονεύει 390,2 — τὰ Θεοφράστου δύο τὰ έπιγραφόμενα 'Ανηγμένων λόγων είς τὰ σχήματα 340,14 — Θ. ἐν τῷ ἐπιγραφομένφ Περί ἀναλύσεως συλλογισμῶν 340,20 δέδειγε δὲ αὐτῶν (τοῦ ἀπλῶς ἀναγκαίου καὶ τοῦ μετὰ διορισμοῦ) τὴν διαφοράν καὶ Θ. 36, 28 — Θ. δὲ προστίθησι άλλους πέντε τοῖς τέσσαρσι τούτοις οὐκέτι τελείους οὐδ' ἀναποδείκτους ὄντας 69,27 cf. 70,14, 110,13,21 — Θ. δὲ καὶ ταύτην (sc. τὴν χαθόλου ἀποφατικήν ἐνδεγομένην) ὁμοίως ταϊς άλλαις ἀποφατικαῖς φησιν ἀντιστρέφειν 41,22 cf. 159,10, 220,9 - Θ. δέ, ὅτι μή ἀναγχαῖον γίνεται τὸ συμπέρασμα ἐν τη τοιαύτη συμπλοκή, ούτω λέγει . . . 132,23-34 cf. 124,8 sq. $235,23-\theta$. $\delta \hat{\epsilon}$ οὐ ποιεῖται άπλῶς διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγης την δείξιν της προειρημένης συζυγίας 248, 19 - λείπεται δὲ τὸ προσλαμβανόμενον άμφιδοξούμενον είναι, ώς φησι θ. 263, 14 — οί δι' όλων ύποθετικοί, ούς Θ. χατά άναλογίαν λέγει 326,8,10 — χαί όλως αί κατά πρόσληψιν ύπὸ Θεοφράστου λεγόμεναι 378,14 - λέγει δὲ περὶ προτάσεων, ας Θ. κατά μετάθεσιν λέγει 397,2 οί περί Θεόφραστον 34,15, 159,10, 174,18, 199,8 — de reliquis locis, ubi Th. una cum Eudemo commemoratur (31,4, 124,8, 127,1, 173,32, 220,9), v. Eőő.

οί νεώτεροι. οί λεγόμενοι ὑπὸ τῶν νεωτέρων μονολήμματοι 17,12 cf. 18,4; 22,24 χαὶ όλως οἱ λεγόμενοι ὑπὸ τῶν νεωτέρων άδιαφόρως περαίνοντες 18,16 cf. 164,30 μεταλαμβανομένω ή, ώς οί νεώτεροί φασι, προσλαμβανομένφ 19,5, 262,9, 263,31, 324,17 (opp. οί περὶ ᾿Αριστοτέλη) — τῶν λόγων, ους οί ν. λέγουσιν άμεθόδως περαίνοντας 22, 18, 24, 24, 1, 9, 345, 13 sq. cf. 21.31, 68,22,32 — δ δποσυλλογιστικός ύπὸ τῶν νεωτέρων λεγόμενος 84,12 ταύτα, περί ὧν αὐτὸς μὲν οὐκ εἴρηκε, λέγουσι δὲ οἱ ν. . . . καὶ καθόλου τὸ θέμα τὸ δεύτερον χαλούμενον παρά τοῖς νεωτέροις 164, 28 sq. cf. 284, 15 - κατά τὸ τρίτον ὑπὸ τῶν νεωτέρων χαλούμενον θέμα 278, 6, 11 sq. - ous of v. (opp. vs. 31 of άρχαῖοι) συλλογισμούς μόνους βούλονται λέγειν· ούτοι δ' είσιν οί διὰ τροπιχού (ef. 20,7), ὥς φασι, καὶ τῆς προσλήψεως γινόμενοι 262,28 cf. 263,12, 264,8, 265,4 — οἱ καλούμενοι ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐπιβάλλοντές τε καὶ ἐπιβαλλόμενοι 283,13 sq. — οἱ δὲ ν. ταῖς λέξεσιν ἐπακολουθοῦντες οὐκέτι δὲ τοῖς σημαινομένοις 373,29, 84,15 — ἀνάπαλιν κατ' αὐτὸν (Ἀριστοτέλη), ἢ ὡς οἱ νεώτεροι ἀξιοῦσιν, οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι περαντικοὶ μὲν οὐ συλλογισμοὶ δέ 390,16

Παρμενίδης. όμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ Παρμενίδου λόγου συνάγοντος, ὅτι ἔν τὸ ὄν 346,17 οὕτω παραλογίζεται καὶ Π. ἑαυτὸν λέγων τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐκ ἔστιν ὄν, τὸ μὴ ὄν οὐδέν ἐστιν . . . Εν ἄρα τὸ ὄν 357,1 sq.

Πλάτων. λαμβανόμενον δὲ εἰς ἄλλου δεῖξιν λῆμμα καὶ ὁμολόγημα (καλεῖται), ὡς Πλάτων 44,20 — περὶ τῆς διαιρετικῆς, ἢ Πλάτων ἐχρήσατο 333,10 sqq. οἱ περὶ Πλάτωνα 333,23 sqq.

Πυθαγόρειοι τῶν Πυθαγορείων ἡ δόξα 81,26

Πυθαγορικός. οὐσίαι γὰρ κατὰ τοὺς Πυθαγορικοὺς οἱ ἀριθμοί 81,27 δόξη δὲ προσχρῆται (ἀριστοτέλης) τῶν Πυθαγορικῶν, οῖς ἐδόκει ἡ μονὰς οὐσία εἶναι 86,5 cf. 81,17

Στοά. δ ἀναγκαῖον καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς λέγειν 19,20 sq. — τῷ τροπικῷ ὑπ' αὐτῷν λεγομένῳ 20,7 cf. 262,29 — οἱ διφορούμενοι λόγοι λεγόμενοι ὑπ' αὐτῷν 20,11 cf. 18,17, 164,29 — οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς παρ' ἐκείνων (sc. τῷν περὶ ᾿Αριστοτέλη) λαβόντες καὶ διελόντες ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ (sc. τοῦ συνθετικοῦ θεωρήματος) τὸ καλούμενον παρ' αὐτοῖς δεύτερον θέμα καὶ τρίτον καὶ τέταρτον, ἀμελήσαντες μὲν τοῦ χρησίμου, πᾶν δὲ τὸ ὁπωσοῦν δυνάμενον λέγεσθαι ἐν τῆ τοιαὑτη θεωρία, κᾶν ἄχρηστον ἢ, ἐπεξελθόντες τε καὶ ζηλώσαντες 284,13 sq. cf. 164,28 sq.

Στωϊκοί. οἱ ἀμεθόδως περαίνοντες λόγοι παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς 21,31, 68,22,32 cf. 22,18,24, 24,1,9, 345,13 sq.

Φίλων. όμοίως καὶ περὶ τοῦ κατὰ Φίλωνα (sc. δυνατοῦ) 184,6

Χρύσιππος λέγων μηδέν κωλύειν καὶ δυνατῷ ἀδύνατον ἔπεσθαι 177,25 sqq. — ὡς καὶ τὸν ἰδίως ποιὸν πάλιν τὸν αὐτὸν τῷ πρόσθεν εἶναί τε καὶ γίνεσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ κόσμῳ, ὡς ἐν τοῖς Περὶ κόσμου Χ. λέγει 180,36

LOCI PLATONICI

Phaedo c. 18, p. 72 E sqq 272,4	De Republ. I 20 p. 349 B sq 275, 15 sq.
c. 52 p. 103 c sqq 272,5	279, 10—12
Theaet. c. 23 p. 191 c 23, 12	III 16 p. 408 c
Phaedr. c. 24 p. 245 c 272, 9, 324, 6,	X 9. 10 p. 608D — 611A . 272,7
	De Legibus V 3 p. 730 B 5,21

LOCI ARISTOTELICI

Categoriae c. 7 p. 7515 sqq 6,35	Anal. pr. I (exceptis, quae explicanda pro-
De interpret. c. 2 p. 16 a 32 366,3	ponuntur)
e. 4 p. 17a3 10,14	1 p. 24 a 10 20,25
c. 5 p. 17a8 10,29	1 p. 24a12 23,24
c. 5 p. 17a22 11,6	1 p. 24b19 . 257, 11, 348, 30, 350, 12, 17
c. 6 p. 17 x 25 11, 29	1 p. 24 b 20 343, 22, 350, 14, 18
c. 7 p. 17a38 sq 12,1	1 p. 24 b 21 84, 22
c. 7 p. 17 b 10 sq 65, 27	1 p. 24 b 23 69,14
с. 7 р. 17ь12—16 . 297,9—11	1 p. 24 b 29 . 54, 6, 126, 4, 129, 34, 167,
c. 7 p. 17 b 16 sq 31,24	17, 169,25
e. 7 p. 17 b 22—24 . 221, 34 sq.	1 p. 24 b 30 375,21
c. 9 p. 19 a 19 37, 28	$2 \cdot p. 25 \cdot 14 - 19 \cdot \dots \cdot 100, 24$
c. 9 p. 19 a 23 141,4	3 p. 25 a 31 37, 20, 149,5
c. 10 p. 19 b 15 sq 397,3,16	3 p. 25a38 36, 22, 156, 14, 27
c. 10 p. 19 b 19 — 32 . 405,25,	3 p. 25 a 39 sq
30—34	3 p. $25 \mathrm{b} 14 \mathrm{sq}$ $38, 8 - 10, 220, 1$
c. 10 p. 19 b 23,24 . 409,20—22	4 p. 26 a 1 — 9
c. 10 p. 19b32—36 409,10—12	4 p. 26 a 17
c. 11	4 p. 26 a 20 63,11
c. 11 p. 20 b 35 337, 12	4 p. 26 b 14
c. 11 p. 21 a1 339, 25	4 p. 26 b 25
c. 12 40,21, 160,29	5 p. 27a5 sq 58,22, 113,17, 115,15
c. 13 p. 22 a 19 sq 158, 3	5 p. 27 a 14

		010.00
	p. 27 a 18 — 20 218,4	16 p. 35 b 38 sq
	p. 27 a 20	16 p. 36 a 7 sq 216, 12, 27, 234, 36, 239, 6
	p. 27*37 111,21, 112,21, 391,14	16 p. 36a22
	p. 2764—8	16 p. 36 a 32 sq 240, 22, 251, 32
	p. 28a23 33,13, 122,18	16 p. 36b12—18 241,23
	p. 28 a 30 — 33 105,29	16 p. 36 b 23
	p. 28 b 14 122, 18	17 p. 36 b 26—29 . 173,28, 227,13, 242,32
6	p. 28 b 15 sq 111,21, 112,21, 116,33,	17 p. 36 b 33
_	117, 14 p. 28 b 21 122, 18, 123,8	17 p. 36 b 35 sq 159,14, 218,30, 219,7
		17 p. 37a14 sq 197,11
(	p. 29 a 19 — 26	18 p. 37 b 23 sq
	p. 29 a 30 — 39	19 p. 38 a 26 sq 240, 26, 241, 3 19 p. 38 a 41 238, 16
	p. 29 b 1 — 25	•
	p. 29536	19 p. 38b38—41
	p. 30 a 2	19 p. 39a2
	p. 30a15 128,5	20 p. 39 a 4 sq
	p. 30°17 sq 235,15, 247,18, 248,2	20 p. 39a7 sq
	p. 30 a 23 sq 152, 1, 154, 26	20 p. 39 a 10
	p. 30 a 25 — 27 133,33	22 p. 40 b 2
	p. 30 b 9 140,30	23 p. 40 ⁶ 2 · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
	p. 30 b 7 sq 212,14, 236,29, 238,21	23 p. 41°38
	p. 30 b 24 sq	23 p. 41 a 39 323,27, 386,13,22
10	p. 31 a 1	24 p. 41 b 6 sq
11	p. 31 b 37 sq 186,20, 193,33	25 p. 41 b 37
12	p. 32 a 6 154,17	25 p. 42 a 1 sq
12	p. 32 a8 — 14	27 p. 43 b 1—4 300, 22 — 24
13	p. 32 * 16 sqq	27 p. 43b11—17
13	p. 32419 160,19, 161,13, 169,31,	27 p. 43 b 29
10	172,28, 174,5, 329,26	27 p. 43536
	p. 32 a 20 161,16	28 p. 43 b 39 sq
13	p. 32 a 29 sq 168,15 p. 32 b 18 169,6	28 p. 44a21—27 303,32, 311,1
13	p. 33a5 sq	28 p. 44 a 38, 39 309, 11
14	p. 33a25—27 244,13	28 p. 44 b 16 — 19 316, 22
	p. 33b 25 sq 187,26, 245,21 sq.	29 p. 45 a 23 sq
	p. 34 a 4	29 p. 45 a 26 — 28 . ·
10	p. 34 a 5 sq 300,8, 187,4	29 p. 45 a 27
15	p. 34a8 . 157,8, 158,15, 182,30, 187,4	29 p. 45 b 17
15	p. 34a12 sq	31 p. 46 a 31
10	p. 34 a 34 sq 200, 23	31 p. 46 a 33,34 :
15	p. 34 236 sqq	31 p. 46 b 9 sq
15	p. 34 a 39 188,7	31 p. 46 b 26, 27
15	p. 34 b 7	32-45 7,28
	p. 34 b 19 sq 205, 24, 206, 17, 216, 7,	32 p. 47a5
10	231,36, 233,19, 234,5,	$32 \text{ p.} 47 \text{ a} 24 - 28 \dots 22,27 - 29$
	36, 243,2, 245,29	32 p. 47a28
15	p. 34b27 sq 174,17, 209,21, 245,29	32 p. 47a31—35
15	p. 35a2 173,11, 201,20	32 p. 47 a 40 384, 21
	$p.35 = 20 - 24 \dots 203, 25$	35 p. 48 a 29 373, 25
	p. 35 a 35 sq 245, 14	36 p. 48 b 2
16	p. 35 b 30 sq 232,38, 233,11, 236,34	36 p. 48b5
	Comment. Aristot. II. 1. Alex. in Anal. Priora.	28
(	oniments Alistots II. Is Alexa III Anuis I Ilota	

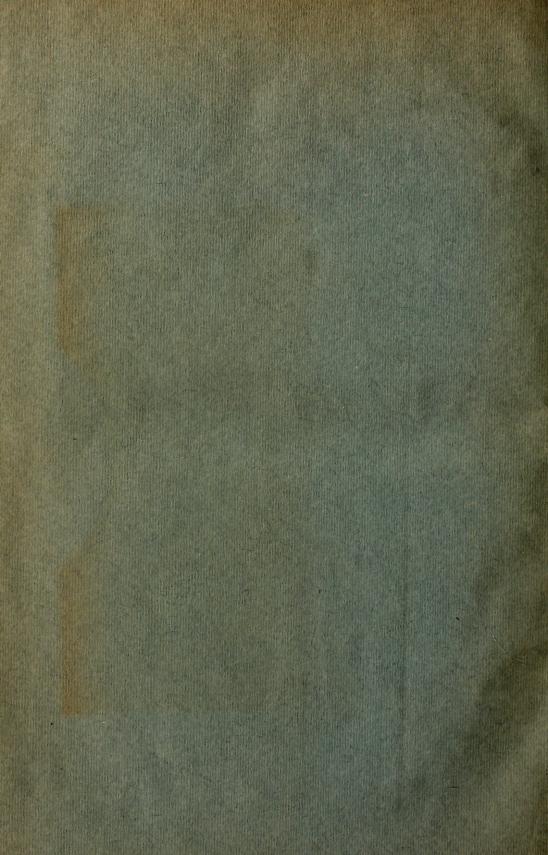
38 p. 49 a 28 372,11	Topica I 1 p. 100 b 21 — 23 14,6
41 p. 49 b 14	I 2 p. 101 b 3
41 p. 49 b 28	I 10 p. 104 a 8 12,13,18
45 p. 50 b 30 — 32, 51 a 18 — 21 . 391, 15,	I 13—18
396,25	I 13 p. 105 a 21 333,2-4
46 p. 51 b 5 411,2	H—V
46 p. 51 b 36 sq 414,8,19, 415,8	VIII 1 p. 155 b 18 — 20 333,4 — 6
46 p. 52 a 39 sq 157, 14 sq.	VIII 1 p. 155 b 20 — 28 279, 6
Anal. pr. II 1 p. 53 a 10 — 14 . 70, 3, 110, 19	Animal. hist. I 1 p. 488 b 12 sq 5, 18
II 2 p. 53 b 8, 26 sq 270, 17	Metaphys. I 1 p. 980a21 5,6
II 14	Ethic. Nicom. I 1 p. 1094 a 1 sq 275,8 sq.
Anal. post. I 2 p. 71 b 21 sq 14, 12	cf. 279,8
cf. 12,21, 331,24	I 1 p. 1094 b 11 8, 31
I 2 p. 72 a 8 11,8	
I 4 p. 73 b 26 sq 12,3, 25,12	I 7 p. 1098 a 16 X 7 p. 1177 a 12 } . 301,22 sq.
1 22	II 5 p. 1106 a 15 sq 264, 22 sq.
I 26 106, 19 cf. 117, 17	VII 13 p. 1153 a 14 }
II 4	$ \begin{array}{c} \text{VII } 13 \text{ p. } 1153 \text{ a } 14 \\ 14 \text{ p. } 1153 \text{ b } 12 \end{array}\} 301,27 302,8 $
II 13 p. 97 b 37	Rhetor. I 2 p. 1357b31-36 43,19-24

ADDENDA ET CORRIGENDA*)

p. 7,18 τά,] l. τὰ	p. 228, 2 ὅτι] conicio ἔτι
p. 11 n. 26 c. 5] l. c. 6	p. 230, 28 1. συλλογισμός,
p. 22,4 τὸ 'εἰ cum cod. B legendum est	p. 232 n. 38, p. 233 n. 10 a 30, a 34] l. b 30, b 34
p. 37 n. 19 lacera quaedam habet F, non B	р. 242 n. 19. 20 post хаі adde őті
p. 70,6 τέλειοί] τέλεόν legendum esse videtur	p. 267,1 συνάγει] legendum esse videtur συνάγη
cf. p. 15,30, 16,5, 338,23	p. 275, 24 ἐπίστασιν] l. ἐπίτασιν
p. 121,9 τι] immo , τί	p. 277,21 ante zai sīvai excidit zai sīvai
p. 125 n. 6 excidisse videtur velut] l. add.	τινα σχέσιν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας τοιαύτην
Brandis Schol. 159a14	ώς συνῆφθαί τε άλλήλαις
p. 141 col. tit. b13] l. b31	p. 278 n. 2 a 37] 1. b 37
р. 176 n. 30 adde (post обу)	p. 340 n. 1] l. 3
p. 201, 9, p. 309, 8 ζώω] 1. ζώφ	p. 366,7 ἡμίσεως] l. ἡμίσεος

^{*)} De locis, quos [Themistii] paraphrasis emendatos exhibet, cf. Supplementa.

PA 3902 A25 1882 v.2

pars.1

Commentaria in Aristotelem graeca

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

